СТАТИСТИЧКИ ГОДИШЊАК 2024

РЕПУБЛИКА СРПСКА

РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ

STATISTICAL YEARBOOK 2024

REPUBLIKA SRPSKA

REPUBLIKA SRPSKA INSTITUTE OF STATISTICS

WWW.RZS.RS.BA

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ
REPUBLIKA SRPSKA
INSTITUTE OF STATISTICS

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

Статистички годишњак Републике Српске

Statistical Yearbook of Republika Srpska

2024

ISSN 2490–3175

Бања Лука, новембар 2024.
Banja Luka, November 2024

Статистички годишњак Републике Српске, 2024.

Издаје: Републички завод за статистику, Република Српска, Владике Платона бб, Бања Лука

Главни и одговорни уредник: Дарко Милуновић, директор

Редакциони одбор: Дарко Милуновић, Небојша Кнежевић, Жељко Асентић, Владан Сибиновић, Александра Зец

Начелник Одјељења за дисеминацију: Владан Сибиновић

Припрема текста, дизајн и израда графикона: Александра Зец
Дизајн корица: Никола Савић
Лектура: Далибор Смиљић
Превод: Јелена Кандић, Милица Богдановић

Карте: Жељко Асентић

Штампа: „PRINT SHOP“, д.о.о. Источно Сарајево
За штампарију: Зоран Миовчић

Statistical Yearbook of Republika Srpska, 2024

Published by: Republika Srpska Institute of Statistics, Vladike Platona bb, Banja Luka

Editor in chief: Darko Milunović, Director

Editorial board: Darko Milunović, Nebojša Knežević, Željko Asentić, Vladan Sibinović, Aleksandra Zec

Head of Dissemination Division: Vladan Sibinović

Text preparation, design and graphs: Aleksandra Zec
Cover design: Nikola Savić
Language editing: Dalibor Smiljić, Milica Bogdanović
Translation: Jelena Kandić

Maps: Željko Asentić

Printed by: „PRINT SHOP“, d.o.o. Istočno Sarajevo
For the printing company: Zoran Miovčić

© **Приликом коришћења података обавезно је навести извор. Као скраћеницу при навођењу извора користити: "Стат. год. Реп. Српске, 20**24**, стр. ..."**
These data can be used provided the source is acknowledged. The following abbreviation is to be used:"Stat. Yearb. of Rep. Srpska, 2024, p. ..."

ПРЕДГОВОР

Поштовани корисници,

Са задовољством вам представљамо шеснаесто издање *Статистичког годишњака*. Ради се о свеобухватном и систематском издању које садржи најважније податаке и информације везане за Републику Српску. Током година публикација је обогаћивана и унапређивана и данас представља јединствено издање које приказује поуздане званичне статистичке показатеље важне за разумијевање и праћење стања и промјена у друштву и привреди.

Због тога је *Статистички годишњак* публикација од изузетног значаја за широки круг корисника, који на тај начин могу да доносе различите одлуке, стратешке планове, развојне политике, те различите врсте анализа.

Статистички годишњак садржи 31 поглавље који су систематично представљени на више од 580 страница. Подаци су приказани у табелама и графиконима, те у вишегодишњим серијама. Свако поглавље прате методолошка објашњења са дефиницијама, изворима и начином прикупљања података.

Сви подаци, овдје представљени, су прикупљени, обрађени и објављени уз поштовање европских и свјетских стандарда у статистици. То је у складу са визијом Завода према којој непрестано радимо на унапређивању квалитета саме публикације.

Значајан допринос у стварању *Статистичког годишњака* дали су и други овлашћени произвођачи статистике, без којих ова публикација не би била оволико садржајна.

Позивамо кориснике да нам помогну у креирању *Статистичког годишњака* у складу са њиховим потребама, тако што ће да нам упуте своје утиске, приједлоге и запажања.

Бања Лука, новембар 2024. године

Дарко Милуновић, директор

PREFACE

Dear Users,

It is our pleasure to introduce you with the sixteenth edition of the Statistical Yearbook, a comprehensive and systematic compendium of the most important data and information about Republika Srpska. The publication has been enriched and improved over the years and today it represents a unique edition that provides reliable official statistical indicators important for understanding and monitoring the situation and changes in the economy and society.

Thus, this excellent publication is of great importance for a wide range of users, enabling them to conduct various analyses, make different decisions and produce development policies and strategic plans.

The Statistical Yearbook is a systematic publication consisting of 31 chapters on more than 580 pages. Each chapter provides methodological explanations with definitions, data sources and methods of data collection. The data are presented in tables and graphs, as multi-year series.

It should be noted that the data have been collected, processed and published in compliance with European and global standards in statistics. This is in line with the Institute's vision, which entails continuous improvement of services, in order to achieve the highest possible quality of the publication itself.

Other authorised producers of statistics make a significant contribution to the Statistical Yearbook as well; without them, this publication would not be as comprehensive.

We encourage our users to provide us with their impressions, opinions and suggestions, to help us create the Statistical Yearbook that meets their needs.

Banja Luka, November 2024

Darko Milunović, Director

Садржај
Contents

	Предговор	3
	Preface	4
	Скраћенице и знакови *Abbreviations and symbols*	7
	Основни принципи уређења Статистичког годишњака Републике Српске *Main principles of compiling the Statistical Yearbook of Republika Srpska*	11
1	Општи подаци *General data*	13
2	Географски и метеоролошки подаци *Geographical and meteorological data*	15
3	Избори *Elections*	39
4	Регистар пословних субјеката *Register of business entities*	65
5	Становништво *Population*	75
6	Запосленост, незапосленост и плате *Employment, unemployment and wages*	115
7	Бруто домаћи производ *Gross domestic product*	147
8	Потрошња становништва *Personal consumption*	165
9	Буџети и фондови *Budgets and funds*	181
10	Финансијски сектор *Financial sector*	191
11	Инвестиције *Investments*	225
12	Структурне пословне статистике *Structural business statistics*	243
13	Цијене *Prices*	257
14	Пољопривреда и рибарство *Agriculture and fishery*	277
15	Шумарство *Forestry*	299
16	Животна средина *Environment*	317

17	Индустрија *Industry*	337
18	Енергетика *Energy*	353
19	Грађевинарство *Construction*	363
20	Спољна трговина *External trade*	375
21	Дистрибутивна трговина и остале услуге *Distributive trade and other services*	409
22	Туризам *Tourism*	421
23	Саобраћај и везе *Transport and communications*	435
24	Образовање *Education*	451
25	Истраживање и развој *Research and development*	483
26	Информационо друштво *Information society*	509
27	Култура и умјетност *Culture and art*	517
28	Здравство *Health care*	537
29	Здравствено, пензијско и инвалидско осигурање *Health, pension and disability insurance*	547
30	Социјална заштита *Social welfare*	555
31	Правосуђе *Administration of justice*	567
Издања Републичког завода за статистику *Republika Srpska Institute of Statistics editions*		579

Скраћенице

Abbreviations

д.н.	другдје непоменуто	*n.e.c.*	*not elsewhere classified*
еф. час.	ефективни час	*eff. hours*	*effective hours*
ком.	комад	*unit*	*unit*
мил.	милион	*mill.*	*million*
хиљ.	хиљада	*thous.*	*thousand*
km	километар	*km*	*kilometer*
pkm	путнички километар	*pkm*	*passenger kilometre*
tkm	тонски километар	*tkm*	*ton kilometre*
ДИН	динар	*DIN*	*dinar*
DEM	њемачка марка	*DEM*	*Deutsche Mark*
KM	конвертибилна марка	*KM*	*Convertible Mark*
EUR	валута Европске монетарне уније	*EUR*	*currency of the European Monetary Union*
USD	амерички долар	*USD*	*United States Dollar*
t	тона	*t*	*ton*
kg	килограм	*kg*	*kilogram*
hl	хектолитар	*hl*	*hectolitre*
Stm³	стандардни метар кубни природног гаса	*Stm³*	*standard cubic metre of natural gas*
TJ	тера џул	*TJ*	*terajoule*
kW	киловат	*kW*	*kilowatt*
MWh	мегават час	*MWh*	*megawatt hour*
GWh	гигават час	*GWh*	*gigawatt hour*
m^2	квадратни метар	m^2	*square metre*
m^3	кубни метар	m^3	*cubic metre*
АПД	Анкета о потрошњи домаћинстава	*HBS*	*Household Budget Survey*
АТМ	Банкомат	*ATM*	*Automated teller machine*
БД	Брчко дистрикт	*BD*	*Brčko District*
БДП	Бруто домаћи производ	*GDP*	*Gross Domestic Product*
БиХ	Босна и Херцеговина	*BH*	*Bosnia and Herzegovina*
ГИГ	Главне индустријске групе према економској намјени, односно крајњој потрошњи производа	*MIG*	*Main industrial group by economic purpose, i.e. by final consumption of products*
GUF	Општи фондови универзитета	*GUF*	*General university funds*
ДУИФ	Друштво за управљање затвореним инвестиционим фондом	*CEFMC*	*Closed-end Investment Fund Management Company*
EPI	Елементарни индекс на нивоу производа	*EPI*	*Elementary price index*
ESA 1995	Европски систем рачуна 1995	*ESA 1995*	*European System of Accounts 1995*
ESA 2010	Европски систем рачуна 2010	*ESA 2010*	*European System of Accounts 2010*
ЕУ	Европска унија	*EU*	*European Union*
Евростат	Статистичка канцеларија Европске уније	*EUROSTAT*	*Statistical Office of the European Communities*
ЕФТА	Европско удружење за слободну трговину	*EFTA*	*European Free Trade Association*
EWC-Stat	Европски статистички каталог отпада	*EWC-Stat*	*European Waste Catalogue for Statistics*
ЗИФ	Затворени инвестициони фонд	*CEF*	*Closed-end investment fund*
IEA	Међународна агенција за енергетику	*IEA*	*International Energy Agency*
ИР	Истраживање и развој	*R&D*	*Research and Development*
ИСО	Међународна организација за стандардизацију	*ISO*	*International Organisation for Standardisation*
ISCED - 97	Међународна стандардна класификација образовања. Образовни програми су класификовани према нивоима и пољима образовања.	*ISCED - 97*	*The International Standard Classification of Education. Educational programmes are classified into levels and fields of education*

ISCED - 2011	Међународна стандардна класификација образовања. Образовни програми су класификовани према нивоима и пољима образовања.
ISCED 0	Укључује образовне развојне програме у раном дјетињству, садржајем осмишљене за дјецу до двије године, и програм предшколског образовања, осмишљен за дјецу старости од три године до почетка основног образовања.
ISCED 1	Прва фаза основног образовања укључује основно образовање ученика у „нижим разредима" од I до IV разреда до 2003/2004. године, а од 2003/2004. године од I до V разреда.
ISCED 2	Друга фаза основног образовања укључује основно образовање ученика у „вишим разредима" од V до VIII разреда до 2003/2004. године, а од 2003/2004. године од VI до IX разреда.
ISCED 3	Средње образовање. Програми на овом нивоу обично су осмишљени као припрема за високо образовање, или за стицање вјештина потребних за запослење. Средње образовање укључује опште и стручно образовање.
ISCED 4	Пост-средње али не високо образовање. Програми на овом нивоу су стручни и припремају лица за улазак на тржиште рада. Циљ овог образовања је проширење знања, вјештина и способности лица која су завршила програм на ISCED нивоу 3.
ISCED 5–8	Обухвата високо образовање.
ЈКД	Јединствена класификација дјелатности
ЈЦИ	Јединствена царинска исправа
КД	Скраћена ознака за КД БиХ 2010 (Класификација дјелатности Босне и Херцеговине 2010)
КД БиХ 2010	Класификација дјелатности Босне и Херцеговине 2010
КВГО БиХ	Класификација врста грађевинских објеката у БиХ
МКБ-10	Међународна класификација болести
МКО	Микрокредитна организација
МРС ЈС	Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор
МС	Метеоролошка станица
NACE	Статистичка класификација дјелатности Европске уније
NACE Rev 1.1	Статистичка класификација дјелатности Европске уније, Rev.1.1
NACE Rev 2	Статистичка класификација дјелатности Европске уније, Rev. 2
НВИ	Нето вриједност имовине
НИП	Номенклатура индустријских производа
NOE	Непокривена економија
НПИСД	Сектор непрофитних институционалних јединица које служе домаћинствима
OECD	Организација за економску сарадњу и развој
ОИФ	Отворени акцијски инвестициони фонд
ПДВ	Порез на додату вриједност
PRODCOM	ЕУ листа индустријских производа

ISCED - 2011	*The International Standard Classification of Education. Educational programmes are classified into levels and fields of education*
ISCED 0	*Includes early childhood educational development programmes which has educational content designed for younger children aged 0 to 2 years, and preschool education, designed for children from the age of 3 years to the start of primary education.*
ISCED 1	*First stage of primary education includes primary education of pupils in "lower grades", namely grades 1 to 4 until the school year 2003/2004, and grades 1 to 5 afterwards.*
ISCED 2	*Second stage of primary education includes primary education of pupils in "higher grades", namely grades 5 to 8 until the school year 2003/2004, and grades 6 to 9 afterwards.*
ISCED 3	*Secondary education. Programmes at this level are usually designed as a preparation for higher education or for pupils to develop skills required for employment. Secondary education covers general and vocational education.*
ISCED 4	*Post-secondary non-tertiary education. Programmes at this level are vocational and prepare persons for the labour market. The aim of this education is to expand the knowledge, skills and abilities of persons who completed the program at ISCED level 3.*
ISCED 5–8	*Refer to tertiary education.*
JKD	*Unique Classification of Activities*
SAD	*Single Administrative Document*
KD	*Abbreviation for KD BiH 2010 (Classification of Economic Activities of Bosnia and Herzegovina 2010)*
KD BiH 2010	*Classification of Economic Activities of Bosnia and Herzegovina 2010*
CC BH	*Classification of Types of Constructions in BH*
ICD-10	*International Classification of Diseases*
MCO	*Microcredit organisations*
IPSAS	*International Public Sector Accounting Standards*
MS	*Meteorological station*
NACE	*Nomenclature Générale des Activités Économiques dans les Communautés Européennes (Statistical Classification of Economic Activities in the European Communities)*
NACE Rev 1.1	*Statistical Classification of Economic Activities in the European Communities Rev. 1.1*
NACE Rev 2	*Statistical Classification of Economic Activities in the European Communities Rev. 2*
NPV	*Net property value*
NIP	*Nomenclature of industrial products*
NOE	*non-observed economy*
NPISHs	*Sector of non-profit institutions serving households*
OECD	*Organization for Economic Co-operation and Development*
OIF	*Open-end investment fund*
VAT	*Value added tax*
PRODCOM	*EU list of industrial products (PRODucts of the European COMmunity)*

РСЕ	Издатак по становнику	*PCE*	*Per capita expenditure*
РЗС РС	Републички завод за статистику Републике Српске	*RSIS*	*Republika Srpska Institute of Statistics*
РС	Република Српска	*RS*	*Republika Srpska*
САД	Сједињене Америчке Државе	*USA*	*United States of America*
СБ	Свјетска банка	*WB*	*World Bank*
СМТК	Стандардна међународна трговинска класификација	*SITC*	*Standard International Trade Classification*
SNA 1993	Систем националних рачуна	*SNA 1993*	*System of National Accounts*
СФРЈ	Социјалистичка Федеративна Република Југославија	*SFRY*	*Socialist Federal Republic of Yugoslavia*
ФБиХ	Федерација Босне и Херцеговине	*FBH*	*Federation of Bosnia and Herzegovina*
FISIM	Финансијске услуге индиректно мјерене	*FISIM*	*Financial Intermediation Services Indirectly Measured*
ФИГО	Међународно удружење гинеколога	*FIGO*	*International federation of genecology and obstetrics*
ХОВ	Хартија од вриједности		
ХС	Хармонизовани систем	*HS*	*Harmonised System*
COICOP	Класификација личне потрошње према намјени	*COICOP*	*Classification of Individual Consumption by Purpose*
CPI	Индекс потрошачких цијена	*CPI*	*Consumer price index*
WStatR	Регулатива Европске комисије о статистици отпада	*WStatR*	*European Union Waste Statistics Regulation*

Подручја дјелатности према КД БиХ 2010		*Sections of economic activity according to KD BiH 2010*	
A	Пољопривреда, шумарство и риболов	*A*	*Agriculture, forestry and fishing*
B	Вађење руда и камена	*B*	*Mining and quarrying*
C	Прерађивачка индустрија	*C*	*Manufacturing*
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	*D*	*Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*
E	Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	*E*	*Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
F	Грађевинарство	*F*	*Construction*
G	Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала	*G*	*Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*
H	Саобраћај и складиштење	*H*	*Transportation and storage*
I	Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство	*I*	*Accommodation and food service activities*
J	Информације и комуникације	*J*	*Information and communication*
K	Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	*K*	*Financial and insurance activities*
L	Пословање некретнинама	*L*	*Real estate activities*
M	Стручне, научне и техничке дјелатности	*M*	*Professional, scientific and technical activities*
N	Административне и помоћне услужне дјелатности	*N*	*Administrative and support service activities*
O	Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	*O*	*Public administration and defence; compulsory social security*
P	Образовање	*P*	*Education*
Q	Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	*Q*	*Human health and social work activities*
R	Умјетност, забава и рекреација	*R*	*Arts, entertainment and recreation*
S	Остале услужне дјелатности	*S*	*Other service activities*
T	Дјелатности домаћинстава као послодаваца; дјелатности домаћинстава која производе различиту робу и обављају различите услуге за сопствену употребу	*T*	*Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use*
U	Дјелатности екстериторијалних организација и органа	*U*	*Activities of extraterritorial organisations and bodies*

Знакови

Symbols

-	нема појаве	-	*no occurrence*
...	не располаже се податком	...	*data not available*
0	податак је мањи од 0,5 од дате јединице мјере	0	*data less than 0.5 of the given unit of measure*
0,0	податак је мањи од 0,1 од дате јединице мјере	0,0	*data less than 0.1 of the given unit of measure*
Ø	просјек	Ø	*average*
*	исправљен податак	*	*corrected data*
***	повјерљив податак	***	*confidential data*
( )	податак је мање поуздан	( )	*less reliable data*
(( ))	податак је непоуздан	(( ))	*unreliable data*
:	податак је непоуздан	:	*unreliable data*
- -	податак не може да се прикаже	- -	*data cannot be shown*
1)	знак за напомену	1)	*footnote*

Основни принципи уређења Статистичког годишњака Републике Српске

Статистички годишњак је најважнија и најобухватнија публикација Републичког завода за статистику, која садржи основне податке за Републику Српску систематизоване у 31 поглавље.

За коришћење детаљнијих података за поједине области корисницима су доступне и друге статистичке публикације (Мјесечни статистички преглед, статистички билтени по областима, статистичка саопштења) као и друга документација коју посједује Завод, а која се може ставити на располагање спољним корисницима у истраживачке сврхе.

Свако поглавље садржи методолошка објашњења за правилно коришћење података, статистичке податке приказане у табелама у виду статистичких серија према изабраним обиљежјима и графиконе са приказом статистичких података према изабраним дијаграмима.

Методолошка објашњења

У методолошким објашњењима за сваку статистичку област дата су основна објашњења о изворима и методама прикупљања података, обухватност и упоредивост података, те дефиниције основних обиљежја.

У циљу постизања компатибилности и упоредивости података при увођењу и развоју нових методологија и статистичких стандарда (дефиниција, класификација, номенклатура) Завод сарађује са Агенцијом за статистику БиХ, Федералним заводом за статистику БиХ, Статистичком канцеларијом ЕУ (Евростат), а интензивна је сарадња са статистичким заводима других земаља, посебно Србије, Италије и Шведске.

Извори и методе прикупљања података

Подаци приказани у Годишњаку представљају резултате редовних статистичких активности из Статистичког програма Републике Српске, реализованих путем годишњих планова рада, а прикупљају се, обрађују и публикују на основу Закона о статистици БиХ и Закона о статистици Републике Српске. Поред података које обезбјеђује Завод, у овој публикацији заступљени су и подаци других, законом овлашћених, институција за производњу статистичких података. Подаци ових институција преузети су у изворном облику са ознаком извора података.

Обухватност и упоредивост података

Територија Републике Српске, на коју се односе подаци у овом Годишњаку, утврђена је Дејтонским мировним споразумом 14. децембра 1995. године.

Одлуком Високог представника за БиХ, која је ступила на снагу 8. марта 2000. године, успостављен је Брчко дистрикт БиХ. Ова промјена је констатована у Годишњаку (путем фуснота) тамо гдје је исказан податак за наведену територијалну јединицу. Статистички подаци за простор општине Брчко у Републици Српској од 2000. године нису укључени у податке за Републику Српску.

Main principles of compiling the Statistical Yearbook of Republika Srpska

The Statistical Yearbook is the most important and the most comprehensive publication of Republika Srpska Institute of Statistics, which provides main data referring to Republika Srpska, systematized into 31 chapters.

For use of more detailed data concerning specific fields, users have at their disposal other statistical publications (Monthly Statistical Review, statistical bulletins by field, statistical releases), as well as other documentation owned by the Institute, which can be made available to external users for research purposes.

Each chapter includes methodological explanations for the proper use of data, statistical data shown in tables, as statistical series, according to selected features, and graphs with representation of statistical data according to selected charts.

Methodological explanations

Methodological explanations for each statistical field provide basic explanations on sources and methods of data collection, coverage and comparability of data, and definitions of main features.

In order to achieve compatibility and comparability of data when introducing and developing new methodologies and statistical standards (definitions, classifications, nomenclatures), the Institute cooperates with the Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina, Federal Office of Statistics of Bosnia and Herzegovina, Statistical Office of the European Commission (EUROSTAT), and there is also intensive cooperation with statistical offices of other countries, especially Serbia, Italy and Sweden.

Sources and methods of data collection

Data given in the Yearbook are the result of regular statistical surveys from the Statistical programme of Republika Srpska, realised through annual work plans. The data are collected, processed and published in accordance with the Law on Statistics of Bosnia and Herzegovina and Law on Statistics of Republika Srpska. In addition to the data provided by the Institute, this release also includes data obtained from other institutions authorized by law to produce statistical data. Data obtained from these institutions were taken over in original form, with labeled data sources.

Coverage and comparability of data

The territory of Republika Srpska which the data in the Yearbook refer to was established by the Dayton Agreement, on 14 December 1995.

By the decision of the High Representative in Bosnia and Herzegovina, which entered into force on 8 March 2000, Brčko District was established. This change was taken into account in the Yearbook (through footnotes) while showing data for this territorial unit. Since 2000, statistical data for the territory of municipality Brčko in Republika Srpska have not been included in the data referring to Republika Srpska.

У методолошким објашњењима код сваког поглавља дата су објашњења да ли је праћење појединих појава потпуно или дјелимично, као и објашњења да ли су серије података упоредиве.

Подаци прикупљени на узорку најчешће су приказани у виду просјека по јединици, као индекс, у виду структуре, а рјеђе као оцјена тотала.

Класификација дјелатности је основни статистички стандард који се примјењује за исказивање података о пословним субјектима, сходно Закону о класификацији дјелатности и подзаконским актима, којима је утврђена ова област.

Подаци који се дају по одређеним нивоима класификације дјелатности, исказани су према КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev. 2. Прерачун података на КД БиХ 2010 је извршен за период 2005–2010. година. Од 2011. године прикупљање и обрада података се директно заснивала на КД БиХ 2010.

Вриједносни подаци за 1996, 1997, 1998. годину, који су били исказани у динарима, ради упоредивости прерачунати су у конвертибилну марку према важећим курсевима поменутих валута за наведени период.

Начин приказивања података

Приказивање података у оквиру Годишњака урађено је у складу са расположивошћу података појединих статистичких области. Унутар поглавља, у редослиједу, дата је предност општем приказу појаве. У правилу, подаци су исказани за период 1996–2023. година, а у статистичким областима гдје то није било могуће, за период од почетка статистичког праћења односне појаве до 2023. године. Поред општег приказа дати су и основни подаци за период од десет година, од 2014. до 2022. године, те најновији (детаљни) подаци само за 2023. годину.

Завод настоји да податке о актуелним друштвено-политичким појавама објављује у најкраћем могућем року па се тако подаци о општим и локалним изборима исказују у години у којој се избори спроводе, под условом да су потврђени резултати избора расположиви прије објављивања Годишњака.

Подаци о територијалној организацији Републике Српске објављују се у години у којој се промјена догодила.

Због заокруживања, сумарни искази се не слажу увијек са збиром заокружених појединачних података.

Under methodological explanations, in each chapter, explanations are given whether the monitoring of certain occurrences was complete or partial, as well as explanations about comparability of data.

Data collected on a sample are in most cases shown as average value by unit, as index or structure, and rarely as an estimate of the total.

Classification of activities is the main statistical standard applied when showing data on business subjects, in accordance with the Law on Classification of activities and delegated legislation regulating this field.

Data presented by specific level of the activity classification are given in accordance with the KD BiH 2010 which is in its content and structure fully harmonised with the Statistical Classification of Economic Activities NACE Rev.2. Recalculation of data to the KD BiH 2010 was performed for the period between 2005 and 2010. Since 2011, data collection and processing were directly based on the KD BiH 2010.

Data on values for 1996, 1997, and 1998, which were shown in dinars, were converted into convertible mark in order to achieve comparability, according to exchange rates which were valid for the mentioned currencies in the relevant periods.

Methods used to present data

The presentation of data in the Yearbook was done in accordance with the availability of data of certain statistical fields. Within the chapters, in the order, advantage was given to the general representation of occurrences. Generally, data are presented for the period between 1996 and 2023. In those statistical fields where this was not possible data are presented for the period beginning with the moment when statistical monitoring of the relevant occurrence started, until 2023. In addition to the general presentation, basic data are also given for the period of 10 years, from 2014 until 2023, as well as the most recent (detailed) data for 2023 only.

The Institute strives to promptly publish data on current socio-political phenomena. Thus, data on general and local elections are provided in the year in which the elections are held, provided that the confirmed election results are available before the Yearbook is published.

Data on the territorial organisation of Republika Srpska are published in the year in which the change occurred.

Because of rounding, summary accounts do not always match the sums of rounded individual data.

ОПШТИ ПОДАЦИ

GENERAL DATA

1 Општи подаци
General data

Република Српска је проглашена 9. јануара 1992. године, а као државни ентитет Босне и Херцеговине верификована је Дејтонским мировним споразумом и потписивањем мира у Паризу, 14. децембра 1995. године.

Република Српска је данас парламентарна република са ограниченим међународним субјективитетом.

Највећи град Републике Српске је Бања Лука која представља административни, привредни и културни центар Републике Српске.

Republika Srpska was proclaimed on 9 January 1992, and verified as a state entity of Bosnia and Herzegovina on 14 December 1995 by the Dayton Peace Agreement and peace ratification in Paris.

Today, Republika Srpska is a parliamentary republic with limited international subjectivity.

The largest city in Republika Srpska is Banja Luka, which is an administrative, economic and cultural centre of Republika Srpska.

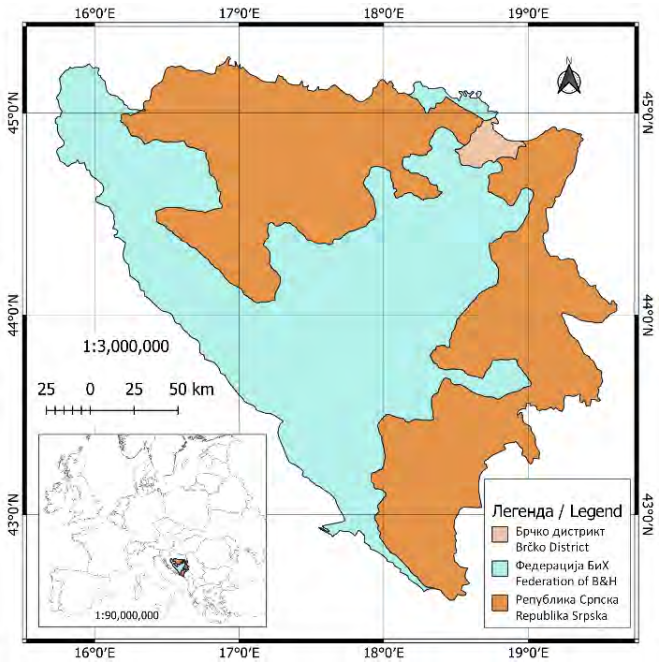

Назив *Name*	**Симболи** *Symbols*	
Република Српска *Republika Srpska*	Амблем *Emblem*	Застава *Flag*

Службени језици
Official languages

језик српског народа, језик бошњачког народа и језик хрватског народа
language of Serbian people, language of Bosniac people and language of Croatian people

Службена писма
Official scripts

ћирилица, латиница
Cyrillic, Latin

Становништво 2023. (процјена средином године)
Population 2023 (mid-year estimate)

1 114 819

Монета *Currency*	**Међународна банкарска шифра (ISO code)** *International banking code (ISO code)*	**Површина**[1)] *Area*[1)]	**Територијално уређење** *Territorial organisation*	
конвертибилна марка (KM) *konvertibilna marka (KM)*	BAM	24 641 km^2	Општине *Municipalities*	Градови *Cities*
			53	11

[1)] Привремени податак о површини Републике Српске који не укључује дио Брчко дистрикта.
Извор: Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове
Temporary data on the surface area of Republika Srpska which do not include the portion of Brčko District.
Source: Republic Administration for Geodetic and Property-Legal Affairs

ГЕОГРАФСКИ И МЕТЕОРОЛОШКИ ПОДАЦИ

GEOGRAPHICAL AND METEOROLOGICAL DATA

2 Географски и метеоролошки подаци
Geographical and meteorological data

Методолошка објашњења
Methodological explanations 17

ТАБЕЛЕ
TABLES

2.1. Географске координате крајњих тачака Републике Српске
Geographical coordinates of the extreme points of Republika Srpska 25

2.2. Дужина граница и површина Републике Српске
Length of boundaries and surface area of Republika Srpska 25

2.3. Језера и рибњаци
Lakes and fishponds 26

2.4. Планине и планински врхови
Mountains and mountain peaks 27

2.5. Ријеке
Rivers 28

2.6. Јачи земљотреси, 1996–2023, са епицентрима на територији Републике Српске
Stronger earthquakes, 1996–2023, with epicenters on the territory of Republika Srpska 29

2.7. Годишње вриједности важнијих метеоролошких параметара и средња мјесечна температура ваздуха, 2023.
Annual values of main meteorological parametres and average monthly air temperature, 2023 32

2.8. Мјесечна сума падавина, 2023.
Precipitation, monthly total, 2023 34

2.9. Просјечни годишњи водостај на ријекама
Mean annual rivers' water level 35

2.10. Водостај на ријекама, 2023.
Rivers' water level, 2023 36

2.11. Удио киселих падавина на локацији Метеоролошка станица Бања Лука
Percentage of acid precipitation at the location of the Meteorological station Banja Luka 37

2.12. Просјечне годишње вриједности полутаната у ваздуху, 2023.
Average annual values of air pollutants, 2023 38

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: *This is Republika Srpska*
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о географским координатама, површини и дужини граница преузети су од Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове, подаци о надморским висинама планинских врхова и језерима и рибњацима од Природно-математичког факултета Бања Лука, а подаци о ријекама од Јавне установе „Воде Српске", Бијељина.

Обухватност и упоредивост података

Податак о површини Републике Српске је привремени податак. Коначна површина биће утврђена након усаглашавања ентитетске линије разграничења и усаглашавања међународне границе БиХ. Због истих разлога дужину граница, такође, треба условно користити[1)].

Територија Републике Српске налази се између 42° 33' 18" и 45° 16' 36" сјеверне географске ширине и 16° 12' 18" и 19° 37' 44" источне географске дужине, односно захвата сјеверни и источни дио геопростора Босне и Херцеговине. Република Српска, без Брчко дистрикта БиХ има површину од 24 641 km². Површина Брчко дистрикта БиХ, који у складу са параграфом 11 Коначне арбитражне одлуке за Дистрикт Брчко БиХ, представља кондоминијум, тј. заједничку територију Републике Српске и Федерације БиХ, износи 493 km².

Република Српска спада у групу континенталних простора – нема излаз на море. Смјештена на контакту двију великих природно-географских и друштвено-економских регионалних цјелина – панонске и медитеранске, и представља спону Панонског и Јадранског басена.

Дефиниције

Под појмом **планина** подразумијева се узвишење изнад 500 m надморске висине, док се узвишења од 200 до 500 m називају брда. Планине су поредане према висини врхова.

У геоморфолошком изгледу на простору Републике Српске се смјењују различити облици. У сјеверном перипанонском дијелу брежуљкасти терени, изграђени од кенозојских наслага, постепено се спуштају у равничарске просторе са алувијалним заравнима и ријечним терасама који уједно чини и најплоднији дио Републике Српске. На том простору издиже се само неколико усамљених планина – Козара, Просара, Мотајица, Вучијак, Озрен и Требовац, те крајњи сјеверо-источни огранци Мајевице. Према југу равничарски простор преко брежуљкастог терена прелази у планинско подручје које заузима и највећи дио површине Републике Српске. Највиши планински врх у Републици Српској је Маглић, који се налази на 2 386 метара надморске висине на истоименој планини.

1) Дужина границе (међуентитетска и државна) и површина Републике Српске су тренутни оперативни подаци које користи Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове што не значи да су и коначни, јер међуентитетска линија никада није дефинитивно потврђена на терену, тако да ти подаци још увијек имају неслужбени карактер.

Methodological explanations

GEOGRAPHICAL DATA

Sources and methods of data collection

Data on geographical coordinates, surface area and length of boundaries were taken over from the Republic Administration for Geodetic and Proprietary-Legal Affairs, data on mountain peaks' height above sea level, as well as data on lakes and fishponds, from the Faculty of Natural Sciences and Mathematics Banja Luka, while data on rivers were obtained from the Public institution „Vode Srpske", Bijeljina.

Coverage and comparability of data

Data on the surface area of Republika Srpska is temporary. Final surface area will be determined after reaching the agreement on entity borderline and on international border of BH. Length of boundaries should also be used conditionally. [1)]

The territory of Republika Srpska is situated between 42° 33' 18"N and 45° 16' 36"N, and 16° 12' 18"E and 19° 37' 44"E, respectively, that is, it covers northern and eastern parts of the geographical area of Bosnia and Herzegovina. The surface area of Republika Srpska, excluding Brčko District, is 24 641 km². The surface area of Brčko District of BH, which, pursuant to the paragraph 11 of the Final Arbitrary Decision on Brčko District of BiH, is a condominium, that is, a shared territory of Republika Srpska and Federation of BiH, is 493 km².

Republika Srpska belongs to the group of continental areas – it has no access to the sea. Republika Srpska is located at the meeting point of two large natural geographic and socio-economic regional units – Pannonian and Mediterranean. It is a link between the Pannonian Basin and Adriatic Basin.

Definitions

The term **mountain** *refers to any elevation with height above sea level over 500 m, while elevations with height above sea level between 200 and 500 m are called hills. Mountains are listed by height of their peaks.*

The geomorphology of the territory of Republika Srpska abounds in different forms. In the northern, Peri-Pannonian part, the hilly terrain composed of Cenozoic deposits gradually descends to the flat land with alluvial plateaus and fluvial terraces, which is also the most fertile area in Republika Srpska. There are only a few scattered mountains in this area – Kozara, Prosara, Motajica, Vučijak, Ozren and Trebovac, as well as the furthermost northeastern slopes of Majevica. Towards the south, the flat land gradually turns first into the hilly terrain and then into the mountainous region which covers the largest portion of the territory of Republika Srpska. The highest mountain peak in Republika Srpska is Maglić, located at 2,386 metres above sea level, on the mountain also named Maglić.

1) *Length of borders (inter-entity boundary line and state border) and surface area of Republika Srpska are current operational data used by the Republic Administration for Geodetic and Property-Legal Affairs, which does not mean that these data are final, because the inter-entity boundary line was never officially verified on field, so these data are still unofficial.*

Под **дужином ријеке** подразумијева се дужина тока који се појављује под наведеним именом без притока или ријека од којих настаје.

River length refers to the length of flow which appears under a given name, excluding tributaries and rivers which form the flow.

Најдуже ријеке Републике Српске су Дрина (308 km), Сава (205 km) и Врбас (131 km) које припадају **црноморском** ријечном сливу. Све мање ријеке у Републици Српској, осим оних на подручју Источне Херцеговине, припадају дринском и савском ријечном сливу. Све воде јужно од планинског превоја Чемерно, на подручју Источне Херцеговине припадају **јадранском** ријечном сливу (Требишњица, Неретва). Поред Дрине и Саве, веће ријеке у Републици Српској су Врбас, Босна и Требишњица.

The longest rivers in Republika Srpska are Drina (308 km), Sava (205 km), and Vrbas (131 km), and these belong to the Black Sea drainage basin. All smaller rivers in Republika Srpska, excluding those in Eastern Herzegovina, belong to the Drina river basin and Sava river basin. All waters south of the mountain pass Čemerno, in Eastern Herzegovina, belong to the Adriatic drainage basin (Trebišnjica, Neretva). In addition to Drina and Sava, big rivers in Republika Srpska are also Vrbas, Bosna, and Trebišnjica.

Језера Републике Српске су копнене наслаге воде у површинским удубљењима на територији Републике Српске. Највеће језеро Републике Српске је Билећко језеро (на Требишњици) површине 27,064 km^2, које је и највеће вјештачко језеро на Балканском полуострву. Највеће природно језеро је Штиринско (на Зеленгори) површине 0,129 km^2.

Lakes in Republika Srpska are the inland water deposits filling the surface basins on the territory of Republika Srpska. The largest lake in Republika Srpska is Bilećko (on Trebišnjica), with the square area of 27.064 km^2, and this lake is also the largest artificial lake in the Balkan Peninsula. The largest natural lake is Štirinsko (on the mountain Zelengora), with the square area of 0.129 km^2.

МЕТЕОРОЛОШКИ ПОДАЦИ

METEOROLOGICAL DATA

Извори и методе прикупљања података

Sources and methods of data collection

Подаци о температури ваздуха, количини падавина, водостају ријека и квалитету ваздуха, преузети су од Републичког хидрометеоролошког завода, који врши и осматрање, мјерење и прикупљање ових података преко мреже станица.

Data on air temperature, precipitation and rivers' water level and air quality are obtained from the Republic Hydrometeorological Service which performs observation, measuring and collection of these data through the network of stations.

Обухватност и упоредивост података

Coverage and comparability of data

Мрежу метеоролошких станица у 2023. години чинило је 20 станица, са метеоролошким подацима.

Network of meteorological stations in 2023 covered 20 stations, with meteorological data.

Дефиниције

Definitions

Средња мјесечна температура ваздуха израчуната је као мјесечни просјек средњих дневних температура ваздуха, а које су добијене на основу мјерења сваког дана у 7.00, 14.00 и 21.00 час, по локалном времену, према формули:

Average monthly air temperature is calculated as the monthly average of mean daily air temperatures obtained on the basis of daily measuring, at 7 am, 2 pm and at 9 pm, local time, according to the equation:

$$\frac{t7 + t14 + 2\,t21}{4}$$

Средња годишња температура ваздуха је израчуната на исти начин, тј. као мјесечни просјек.

Average annual air temperature is calculated using the same method, i.e.as the monthly average.

Број дана са **кишом и сњежним покривачем** представљају дане у којима су назначене појаве износиле најмање 0,1 mm за кишне и најмање 1 cm за снијег.

Number of days with rain or snow represents days during which these given phenomena amounted to at least 0.1 mm for days with rain, and at least 1 cm for snow.

Подаци о **облачности** добијени су мјерењем у десетинама покривености неба облацима, помоћу скале од 0–10 у којој 0 означава потпуну ведрину, а 10 потпуну облачност.

Data on cloudiness are obtained by measuring in tenths the cloud coverage of the sky with the scale from 0 to 10, in which 0 means completely fair weather, and 10 complete cloudiness.

Подаци о **падавинама** изражени су у милиметрима (mm или l/m^2), а мјере се у 7.00 часова.

Data on precipitation are given in millimetres (mm or l/m^2), and these are measured at 7 am.

Климатске карактеристике

Различити климатски утицаји, који дјелују на простору Републике Српске, су резултат природних фактора и законитости опште циркулације ваздушних маса овог простора. Према томе, на територији Републике Српске могу се издвојити три климатска типа, и то:

1. Сјеверни перипанонски простор, који има умјерено континенталну климу,
2. Планинска и планинско-котлинска клима,
3. Измијењена варијанта медитеранске – јадранске климе.

Климатске карактеристике перипанонског простора

Одликују се умјерено хладним зимама и топлим љетима. Вриједност средње годишње температуре ваздуха овог климатског типа креће се од 12° до 19°C.

Средња мјесечна температура ваздуха најтоплијег мјесеца - јула, има вриједности од 21° до 23°C. Средња мјесечна температура најхладнијег мјесеца јануара, креће се од -0,2° до -0,9°C. Апсолутна максимална температура ваздуха достиже вриједност до 41°C, док апсолутна минимална и до -30°C, што нас упућује на закључак да су годишње температурне амплитуде високе и имају вриједности и до 71°C. У просјеку годишња количина падавина има вриједност од 1 050 l/m² на западу до 750 l/m² на истоку. Количина падавина идући од запада према истоку опада, али су падавине у току година добро распоређене. Овај простор у току године има око 1 900 сунчаних часова. На крајњем истоку перипанонског простора у зимском периоду дува кошава, хладан и слаповит вјетар. Остали вјетрови, који дувају у овом поднебљу, настају као посљедица тренутне циркулације ваздушних маса.

Планинска и планинско-котлинска клима

Захвата највећи дио Републике Српске. Планински масиви одликују се кратким и свјежим љетима и хладним и сњеговитим зимама, гдје су висине сњежног покривача високе, а сњежни покривач се дуго задржава.

Средња годишња температура ваздуха је између 5° и 7°C, средња мјесечна температура ваздуха најхладнијег мјесеца – јануара има вриједности од 2,5° до -3°C. Апсолутне минималне температуре достижу вриједности преко -30°C, док се апсолутне максималне температуре ваздуха пењу и до 35°C. Из овог је видљиво да су температурне амплитуде високе.

Годишња сума падавина је изнад 1 200 l/m². Број сунчаних часова је око 1 850 на годишњем нивоу. Брежуљкаста подручја те котлине и долине имају нешто блажу климу. Простори који имају обиљежја планинско- котлинске климе имају средњу годишњу температуру ваздуха око 10°C, количина падавина на годишњем нивоу креће се од 700 до 1 000 l/m².

Зиме су умјерено хладне са снијегом, са честим температурним инверзијама и маглама, док су љета умјерено топла.

Измијењена варијанта јадранске климе

Јужни дио Републике Српске односно простор ниске Херцеговине има измијењену варијанту јадранске климе, овај простор се назива Хумине, за разлику од простора Рудина, који захвата више планинске дијелове херцеговачког крша, који се у климатском погледу одликује прелазном варијантом између климе Хумина и планинске климе.

Climatic characteristics

Various climatic influences in force on the territory of Republika Srpska are the result of natural factors and the rules of general circulation of air masses in this region. Thus, there are three climate types on the territory of Republika Srpska, and these are:

1. *Northern Peri-Pannonian region, with its moderate continental climate,*
2. *Alpine and Pannonian climate,*
3. *Modified Mediterranean – Adriatic climate.*

Climatic characteristics of the Peri – Pannonian region

This region's climate is characterised by moderately cold winters and warm summers. Average annual air temperature ranges for this climate type are from 12° to 19°C.

Average monthly air temperature ranges in the warmest month, July, are from 21° to 23°C. Average monthly air temperature ranges in the coldest month, January, are from -0.9° to -0.2°C. The absolute maximum air temperature is 41°C, while the absolute minimum temperature is -30°C, which leads to the conclusion that annual temperature amplitude is high, with the highest value of 71°C. Average amount of precipitation has the value of 1,050 l/m² in the west, and 750 l/m² in the east. Precipitation amount decreases from the west to the east, but the precipitation throughout the year is well distributed. Throughout the year, this region has around 1900 sunshine hours. Košava, a cold and squally wind, blows in the far east of the Peri-Pannonian region during winter. Other winds blowing in this region result from the current circulation of air masses.

Alpine and Pannonian climate

This climate covers the largest part of Republika Srpska. Mountain ranges are characterized by short and cool summers, and cold and snowy winters, with high snow cover which persists for a long time.

Average annual air temperature is between 5° and 7°C, while for the coldest month – January the average monthly air temperature is between 2.5° and -3°C. The absolute minimum temperature is below -30°C, and the absolute maximum temperature is up tp 35°C. Therefore, temperature amplitude for this region is high.

Annual precipitation sum is over 1,200 l/m². Annually, there are approximately 1,850 sunshine hours. Hilly terrain, as well as hollows and valleys are characterised by a somewhat milder climate. Average annual air temperature in the areas with the Alpine and Pannonian climate is around 10°C. Precipitation amount on the annual level is between 700 and 1,000 l/m².

Winters are moderately cold, with snow, common temperature inversions and fog. Summers are moderately warm.

Modified Adriatic climate

The southern region of Republika Srpska, also known as lower Herzegovina, is characterised by the modified Adriatic climate, and this region is called Humine, as opposed to the region called Rudine, which covers higher mountainous parts of the karst of Herzegovina, and is characterised by a variant of both the Alpine climate and the climate of Humine.

Клима Хумина и Рудина

Одликује се ослабљеним утицајем Јадранског мора. Љета су врло топла са око 2 400 часова трајања сијања Сунца. Средња годишња температура ваздуха је између 14° и 14,7°C. Апсолутна максимална температура ваздуха достиже 41 подиок на термометру, док апсолутна минимална температура има негативан предзнак и достиже вриједност од -8°C.

Просјечна годишња сума падавина креће се од 1 500 до 2 000 l/m² мада има и кишовитих мјеста, са просјеком 2 000–2 500 l/m² (Домашево, Доње Зимље, Крушевица, Ждријеловићи...), на крајњем југу чак 2 500–3 000 l/m² (Убла-Богојевић Село, Граб, Жабица Доња, Врбањ...) што је око европског максимума. Тродневне кишне серије су на нивоу највећих количина падавина у Европи, заједно са црногорским планинским приобаљем (Кривошије, Црквице).

Распоред падавина је неповољан, јесен и зима имају највећу, а љето најмању количину падавина, када се јављају суше. За ове просторе карактеристични су вјетрови бура и југо. Бура је слаповит вјетар сјеверног и сјевероисточног правца, дува у зимском дијелу године, често достиже олујну јачину. Југо дува када се над Африком јави висок, а над Јадранским морем низак ваздушни притисак, дува током читаве године, обично доноси кишу. У овом климатском простору смјештен је најтоплији град Републике Српске, Требиње. За разлику од климе Хумина, климатске карактеристике климе Рудина одликују се нижим љетним и зимским температурама, у зимском периоду сњежне падавине су редовна појава.

Climate of Humine and Rudine

This climate type is characterised by the impact of the Adriatic Sea. Summers are very warm, with approximately 2,400 sunshine hours. Average annual air temperature is between 14° and 14.7°C. The absolute maximum temperature is 41°C, while the absolute minimum temperature goes below zero, and its lowest value is -8°C.

The average annual rainfall ranges from 1,500 to 2,000 l/m² although there are also rainy places, with an average of 2,000– 2,500 l/m² (Domaševo, Donje Zimlje, Kruševica, Ždrijelovići ...), in the far south as much as 2,500–3,000 l/m² (Ubla-Bogojević Selo, Grab, Zabica Donja, Vrbanj ...) which is around the European maximum. The three-day rainfall is at the level of the highest rainfall in Europe, along with the Montenegrin mountain coast (Krivošije, Crkvice).

The distribution of precipitation is unfavourable, since autumns and winters have the highest amount of precipitation, while summers bring droughts, having the lowest amount of precipitation. This region is characterised by north-eastern wind called "bura" and south wind called "jugo". "Bura" is a squally north and north-eastern wind which blows during winter, often reaching storm force. "Jugo" blows when there is high air pressure over Africa, and low air pressure over the Adriatic Sea. It blows throughout the year, and usually brings rain. Trebinje, the warmest city in Republika Srpska, is located in this region. Unlike Humine climate, Rudine climate is characterised by lower temperatures during both summer and winter, with snow being a regular occurrence during winter.

ХИДРОЛОШКИ ПОДАЦИ

HYDROLOGICAL DATA

Извори и методе прикупљања података

Подаци о нивоу воде преузети су од Републичког хидрометеорлошког завода, који врши мјерење и прикупљање ових података, а дати су на основу дневних осматрања и изражени су у центиметрима (cm).

Sources and methods of data collection

Data on water level were taken over from the Republic Hydrometeorological Service which measures and collects these data, and they are provided on the basis of daily observations, expressed in centimetres (cm).

Обухватност и упоредивост података

Мрежу хидролошких станица у Републици Српској 2023. године чини 20 станица, од којих низ података (H -водостај) има 18 станица. Током 2018. и 2019. године у сливу ријеке Саве у Републици Српској постављено је 14 нових аутоматских хидролошких станица, које су увезане у осматрачку мрежу Републичког хидрометеоролошког завода са преносом података у реалном времену.

Coverage and comparability of data

The network of gauging stations in Republika Srpska in 2023, consists of 20 stations, of which 18 stations have the data series (H–water level). During 2018 and 2019, 14 new automatic hydrological stations were installed in the Sava River Basin in the Republika Srpska, which were imported into the monitoring network of the Republic Hydro-Meteorological Institute with real-time data transmission.

Дефиниције

Водомјерна летва (водомјер) је фиксни мјерни уређај стандардних димензија са скалом на којој се, са тачношћу ± 1 cm, може очитати водостај.

Водостај је вертикално растојање нивоа воденог огледала од нуле на скали водомјера, изражено у центиметрима, са предзнаком „-" ако је ниво воде нижи од нулте тачке. Подаци о водостају ријека односе се на најважније ријеке Републике Српске и водомјерне станице за које постоје подаци у временском слиједу од десет година.

Протицај воде је запремина воде која протекне кроз попречни профил водотока у јединици времена и изражава се у m³/s или l/s.

Definitions

Staff gage (water metre) is a fixed measurement device of standard dimensions, with a scale on which, with accuracy of ±1 cm, water level can be observed.

Water level refers to vertical distance from water mirror level to the zero point on the staff gage scale, expressed in centimetres, with the sign "-" if water level is below the zero point. The data on water level refer to the most important rivers in Republika Srpska and those water meter stations for which data are available in a time sequence of ten years.

Water flow refers to water volume which flows through cross section of water current in a unit of time, and it is expressed in m³/s or l/s.

СЕИЗМОЛОШКИ ПОДАЦИ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о земљотресима преузети су од Републичког хидрометеоролошког завода, који врши осматрање, мјерење и прикупљање ових података преко мреже сеизмолошких станица.

Обухватност и упоредивост података

Мрежа сеизмолошких станица Републичког хидрометеоролошког завода у 1996. години није постојала. Републички хидрометеоролошки завод је опсервирао податке само са једне аналогне сеизмолошке станице која се налазила у Бањој Луци. Мрежа сеизмолошких станица 2023. године обухвата три дигиталне аутоматске сеизмолошке станице на простору Републике Српске (Мраковица, Хан Пијесак и Требиње). Остале станице су дио међународних пројеката привремено постављених на територији Републике Српске и то на локацијама Бања Лука, Клековача, Крупа на Уни, Купрес, Магаљдол, Очауш, Шамац, Добој, Калиновик, Горњи Магнојевић, Зворник, Мотајица и Гацко. Сеизмолошке станице су постављене на локацијама које задовољавају неопходан просторни распоред за лоцирање земљотреса. Сензори на свим станицама су трокомпонентни што значи да се регистрација земљотреса врши у вертикалном и два хоризонтална правца сјевер-југ и исток-запад, док су на сеизмолошким станицама Невесиње и Клиње инсталисани само хоризонтални сеизмометри. Прикупљање и обрада података се врши у Бањој Луци, а са свих станица је обезбијеђен пренос података у реалном времену. Поред широкопојасног сензора на сеизмолошкој станици Бања Лука, од 2009. године је инсталисан и акцелерометар који служи за регистрацију најјачих земљотреса.

Дефиниције

Земљотрес представља комплексну природну појаву. Настаје изненадним ломом у стијенској маси, под дејством напона створеног тектонским притисцима који се акумулирају дуготрајним геодинамичким процесима. Лом стијене започиње у моменту када напони превазиђу физичку чврстоћу стијене, при чему се значајан дио тако акумулисане енергије, ослобађа у облику еластичне деформације, тј. појавом расједа (пукотине) у стијени, а остатак енергије се емитује у облику еластичних сеизмичких таласа.

Хипоцентрално вријеме представља вријеме почетка лома стијенске масе у хипоцентру.

Магнитуда земљотреса представља количину ослобођене енергије у хипоцентру (жаришту земљотреса). Дефинисана је емпиријском логаритамском функцијом и представља неименован број.

Скала магнитуде отворена је и са доње и са горње стране, мада се уобичајене вриједности налазе у границама од 1 до 9. У част сеизмолога Рихтера (Charles Richter) који је 1935. године математички дефинисао магнитуду као енергетску мјеру догођеног земљотреса, овај параметар земљотреса се назива и Рихтерова магнитуда. За разлику од интензитета величина магнитуда не зависи од дубине хипоцентра.

Интензитет земљотреса представља ефекат оштећења које земљотрес произведе на површини Земље. Значајно зависи од дубине хипоцентра (дубљи хипоцентар са истом магнитудом значи мањи интензитет на површини тла и обрнуто).

SEISMOLOGICAL DATA

Sources and methods of data collection

Data on earthquakes were taken over from the Republic Hydrometeorological Service which carries out observation, measuring and collection of these data through the network of seismological stations.

Coverage and comparability of data

Seismological stations network of the Republic Hydrometeorological Service did not exist in 1996. Republic Hydrometeorological Service observed data only through one analogue seismological station situated in Banja Luka. In 2023, the seismological stations network comprised three digital automatic seismological stations on the territory of Republika Srpska (Mrakovica, Han Pijesak and Trebinje). The other stations are part of international projects temporarily set up on the territory of the Republic of Srpska at the locations of Banja Luka, Klekovača, Krupa na Una, Kupres, Magaljdol, Očauš, Šamac, Doboj, Kalinovik, Gornji Magnojević, Zvornik, Motajica and Gacko. Seismological stations are placed on locations which comply with the required territorial arrangement for locating earthquakes. Sensors at all stations are three-component ones, which means that the earthquake registration is performed in the vertical and two horizontal directions north-south and east-west, while only horizontal seismographs are installed at the seismological stations Nevesinje and Klinje. Data collection and processing are done in Banja Luka and all stations provided data transmission in real time. In addition to broadband sensors on seismological station Banja Luka, since 2009, has installed an accelerometer that is used to register the strongest earthquakes.

Definitions

An earthquake is a complex natural phenomenon. It appears as the result of a sudden disruption in the rock mass, under the influence of strain created by tectonic pressures stored through long lasting geodynamic processes. Rock disruption begins at the moment when strain prevails over physical solidity of the rock, during which a significant part of stored energy is released as elastic deformation, i.e. by emergence of rifts (cracks) within the rock, while the rest of the energy is released as elastic seismic waves.

Hypocentral time refers to the time of commencement of rock mass disruption in the hypocentre.

Earthquake magnitude refers to the amount of energy released in the hypocentre (earthquake's focus). It is defined using the empirical logarithmic function, and it is an unnamed number.

Magnitude scale is open on both upper and bottom side, even though common values are between 1 and 9. In honour of Charles Richter, a seismologist who, in 1935 mathematically defined the magnitude as energetic measure of the earthquake, this parametre is also called the Richter magnitude. Unlike intensity, magnitude does not depend on the hypocentre depth.

Earthquake intensity refers to the effect of damage an earthquake causes on the Earth's surface. It is significantly dependant on depth of the hypocentre (deeper hypocentre with the same magnitude means lower intensity on the surface, and vice versa).

Процјењује се према једној од међународних скала. Код нас најчешће коришћена је Меркали-Канкани-Зибергова (Merkalli-Cancani-Sieberg) дванаестостепена скала (MCS). Степени су одређени према утицају земљотреса на људе, грађевине и природу. Наведени су земљотреси који имају епицентар на територији Републике Српске.

It is estimated using one of the international scales. In Republika Srpska, twelve-degree Mercalli-Cancani-Sieberg (MCS) scale is most commonly used. The degrees are determined according to the impact of the earthquake on people, buildings and nature. Here, earthquakes with the epicentre on the territory of Republika Srpska are covered.

ПОДАЦИ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

DATA ON AIR QUALITY

Извори и методе прикупљања података

Sources and methods of data collection

Подаци – индикатори квалитета ваздуха, преузети су од Републичког хидрометеоролошког завода који је референтни центар Републике за квалитет ваздуха, емисије у ваздуху и ублажавање климатских промјена, који врши мјерење и прикупљање ових података путем републичке и локалних мрежа мониторинга квалитета ваздуха.

Data – indicators of air quality were taken over from the Republic Hydrometeorological Service as the Republika Srpska reference centre for air quality, air emissions and climate change mitigation, which carries out measuring and collection of these data through the republic and local networks of air quality monitors.

Обухватност и упоредивост података

Coverage and comparability of data

Загађење ваздуха подразумијева присуство хемикалија, честица или биолошких материјала који наносе штету или узрокују нелагодност код човјека и других живих бића, односно који угрожавају природну средину у атмосфери.

До загађења ваздуха долази када се гасови и микроскопске честице чађи и прашине ослобађају у Земљину атмосферу, што изазива промјену природног односа и концентрације основних компоненти ваздуха. Утицај загађеног ваздуха је евидентан из бројних примјера, а да би се побољшала спознаја до које мјере концентрације одређених полутаната у нашој средини гдје живимо и радимо утичу на здравље људи, потребно је континуирано пратити концентрације полутаната у ваздуху на одређеном подручју. Такво праћење називамо мониторингом квалитета ваздуха. Мониторинг има централну улогу у процесу који обухвата праћење концентрација најбитнијих загађујућих материја, у процјењивању ризика на здравље и у проналажењу начина да се тим ризицима управља.

Остваривање мониторинга квалитета ваздуха проводи се постављањем мреже аутоматских мјерних станица које разним референтним инструменталним методама узоркују ваздух, мјере концентрације одређених полутаната и физичких карактеристика те похрањују податке.

Мониторинг квалитета ваздуха у оквиру републичке мреже мјерних мјеста врши Републички хидрометеоролошки завод. Док јединице локалне самоуправе на својој територији успостављају локалну мрежу мјерних станица и/или мјерних мјеста за праћење квалитета ваздуха.

Мјерења компоненти загађености ваздуха у Републичком хидрометеоролошком заводу у оквиру републичке мреже мјерних мјеста се тренутно врше у Бањој Луци (мјерно мјесто Лазарево), географска ширина 44º 79', географска дужина 17^0 20', надморска висина 153 m, гдје се континуирано мјере имисионе концентрације SO_2, CO, NO, NO_2, NO_x, O_3, $ЛЧ_{10}$ и $ЛЧ_{2.5}$ у Требињу (мјерно мјесто круг метеоролошке станице), географска ширина 42^0 71', географска дужина 18º 33', надморска висина 301 m, гдје се континуирано мјере имисионе концентрације SO_2, CO, NO, NO_2, NOx, O_3, $ЛЧ_{10}$ и $ЛЧ_{2.5}$, у Приједору (мјерно мјесто круг метеоролошке станице), географска ширина 44º 58', географска дужина 16º 42', надморска висина 136 m гдје се континуирано мјере имисионе концентрације SO_2, CO, NO, NO_2, NO_x, O_3, $ЛЧ_{10}$, $ЛЧ_{2.5}$ и у Добоју (мјерно мјесто круг метеоролошке станице), географска ширина 44º 73', географска дужина 18º 08', надморска висина 143 m гдје се континуирано мјере имисионе концентрације SO_2, CO, NO, NO_2, NO_x, O_3 и $ЛЧ_{10}$.

Air pollution refers to the presence of chemicals, particles and biological materials causing damage or discomfort to human beings or other living organisms, that is, those threatening the natural environment in the atmosphere.

Air pollution occurs when gases and microscopic particles of soot and dust are released into the Earth's atmosphere, causing alternation of the natural ratio and concentration of main air components. The impact of polluted air is evident from numerous examples, and to improve the knowledge about the extent to which concentrations of certain pollutants in our living and working environment affect human health it is necessary to continuously monitor concentrations of pollutants in the air in a certain area. Such monitoring is called the monitoring of air quality. This monitoring has a central role in the process which involves tracking of concentrations of the most common pollutants in order to assess risks to health and find ways to manage those risks.

The implementation of the air quality monitoring is realised through the placement of the network of automatic measuring stations which, using various reference instrumental methods, sample the air, measure the concentrations of certain pollutants and physical characteristics, while at the same time storing the data on these.

Air quality monitoring within the republic network of measuring sites is carried out by the Republic Hydrometeorological Service. On the other hand, units of local self-government establish local networks of measuring stations and/or measuring sites on their own territories in order to monitor air quality.

Measurements of air pollution components in the Republic Hydrometeorological Service, within the republic network of measuring points, are currently carried out in Banja Luka (measuring site Lazarevo), latitude 44^0 49', longitude 17^0 20', elevation 153 m, where emission concentrations of SO_2, CO, NO, NO_2, NOx, O_3, PM_{10}, $PM_{2.5}$, are continually measured, in Trebinje (measuring place meteorological station circle), latitude 42^0 71', longitude 18^0 33', elevation 301 m, where emission concentrations of SO_2, CO, NO, NO_2, NOx, O_3, PM_{10}, $PM_{2.5}$, are continually measured, in Prijedor (measuring site meteorological station circle), latitude 44^0 58', longitude 16^0 42', elevation 136 m, where emission concentrations of SO_2, CO, NO, NO_2, NOx, O_3, PM_{10}, $PM_{2.5}$, are continually measured, and in Doboj (measuring site meteorological station circle), latitude 44^0 73', longitude 18^0 08', elevation 143 m, where emission concentrations of SO_2, CO, NO, NO_2, NOx, O_3, PM_{10}, are continually measured.

Град Бања Лука у оквиру локалне мреже мјерних мјеста врши мјерења основних полутаната у ваздуху на три локације: Центар, Борик и Паприковац. У Граду Бијељина у оквиру локалне мреже мјерних мјеста врше се мјерења на двије локације, и то мјерно мјесто Центар града и мјерно мјесто Топлана. Термоелектрана Гацко врши мјерења квалитета ваздуха у кругу основне школе. Термоелектрана Угљевик и Рафинерија нафте а.д. Брод такође врше мјерења у кругу ТЕ и рафинерије.

The City of Banja Luka, within the local network of measuring sites, measures main air pollutants at three locations: Centar, Borik and Paprikovac. In the City of Bijeljina, within the local network of measuring sites, measurements are performed at two locations: measuring site Centar grada and measuring site Toplana. The thermal power plant Gacko measures air quality at the primary school premises. The thermal power plant Ugljevik and Oil Refinery Brod also perform measurements, at the thermal power plant and oil refinery premises, respectively.

За оцјену квалитета ваздуха врше се мјерења pH вриједности и електричне проводљивости падавина.

For evaluation of air quality, measuring of pH values and electrical conductivity of precipitations is carried out.

Киселе кише настају када се слободни неметални оксиди сумпора и азота вежу са воденом паром у атмосфери и падају на земљу.

Киселе кише представљају један од главних узрока одумирања шума јер се сумпор диоксид у једињењу са водом претвара у сумпорну киселину која има погубно дјеловање на читаву флору. Сумпорна киселина има негативно дјеловање нарочито на биљке јер ремети процес фотосинтезе што има за посљедицу оштећење лишћа и одумирање шума. Киселина отапа храњиве састојке који су биљкама потребни за изградњу њихових станица и доспијева у коријење и лишће оштећујући њихова ткива.

***Acid rain** is the result of free sulphur and nitrogen non-metallic oxides reacting with water vapour in the atmosphere and falling to the ground.*

Acid rain is one of the main causes of forests dying off, because sulphur dioxide reacts with the water molecules in the atmosphere to produce sulphuric acid which has a disastrous effect on the entire flora. Sulphuric acid has a particularly negative impact on plants, because it disrupts photosynthesis, which results in damage to leaves and leads to forests dying off. The acid dissolves the nutrients plants require for cell building, while also reaching roots and leaves, damaging their tissue.

Осим за биљке киселе кише озбиљно загађују и воде којима се драстично смањује pH вриједност. Велико смањење pH вриједности доводи до изумирања микроорганизама, а јавља се и проблем питке воде.

In addition to the damage it causes to plants, acid rain can also pollute the water, drastically lowering its pH value. Significantly lowered pH value leads to extinction of microorganisms, with drinking water arising as another issue.

Управо загађење вода представља један од највећих проблема. Загађење из ваздуха киселим кишама преноси се до земље и слива се у површинске и подземне водене токове. Киселе кише су један од главних разлога смањења залиха питке воде на свјетском нивоу и као такве представљају озбиљан проблем.

It is exactly this water pollution that represents one of the biggest problems. Acid rain transfers pollution from the air to the soil and flows towards surface and ground water flows. Acid rain is one of the main reasons for reduced drinking water supplies all over the world, and as such represents a severe problem.

Дефиниције

Definitions

Животна средина подразумијева компоненте животне средине, одређене системе, процесе и структуру животне средине.

***Environment** refers to components of environment, specific systems, processes and structure of environment.*

Загађивање подразумијева директно или индиректно увођење, као резултат људске активности, супстанци, вибрација, топлоте, мириса или буке у ваздуху, води или земљишту, које могу бити штетне по здравље човјека или имовину, или квалитет живота у животној средини.

***Pollution** refers to direct or indirect introduction, as a result of human activity, of substances, vibrations, heat, smells or noise into the air, water or soil, and these can be harmful to man's health, property, as well as to quality of life in the environment.*

Заштита животне средине подразумијева све одговарајуће дјелатности и мјере које имају за циљ превенцију од опасности, штете или загађивања животне средине, смањење или отклањање штете која је настала, поврат на стање прије изазване штете.

***Environment protection** refers to all adequate activities and measures aimed at prevention of danger, damage or pollution in the environment, decrease or elimination of damage already done, and recovery to the state as it was before the damage was done.*

Мониторинг квалитета ваздуха јесте систематско праћење физичко-хемијског састава ваздуха и падавина, укључујући атмосферски озон, радиоактивност ваздуха и падавина и одређивање садржаја загађујућих материја у атмосфери, користећи инструментална мјерења стања атмосфере, хемијске анализе и атмосферске нумеричке симулационе и прогностичке моделе.

***Air quality monitoring** refers to systematic following of physical and chemical properties of air and precipitations, including atmospheric ozone, radioactivity of air and precipitations, as well as determination of content of polluting substances in atmosphere, using instrumental measuring of atmosphere states, chemical analysis and atmospheric numeric simulation and prognostic models.*

Лебдеће или суспендоване честице (ЛЧ$_{10}$) су фракција суспендованих честица која пролази кроз филтер чији су захтјеви утврђени у стандарду BAS EN12341, којим је утврђена референтна метода за узимање узорака и мјерење ЛЧ$_{10}$ фракције, са ефикасношћу од 50% захвата честица аеродинамичког пречника од 10μm.

Укупне суспендоване честице (УЛЧ) јесу честице или аеросоли које представљају комплексну смјешу органских и неорганских супстанци (угљоводоника, металних оксида, канцерогена и др.) и које су пречника мањег од 100 μm.

Укупне таложне материје (УТМ) јесу честице пречника већег од 10 μm које се усљед сопствене тежине преносе из ваздуха на разне површине (земљиште, вегетација, вода, грађевине и др.).

Оксиди азота (NO_x) су збир запреминских концентрација азот моноксида и азот диоксида (ppb_v), изражен у јединицама масене концентрације азот диоксида ($\mu g/m^3$).

Чађ је масена концентрација суспендованих честица еквивалентна смањењу рефлексије филтер папира усљед сакупљања црних честица и мјери се само у агломерацијама гдје преовладавају црне честице.

Приземни озон је озон који се налази у најнижим слојевима тропосфере.

Мјерење је скуп поступака којима се одређује вриједност показатеља квалитета ваздуха и/или посредних показатеља квалитета ваздуха.

Показатељ квалитета ваздуха је мјерљива величина неког хемијског елемента и/или споја, односно физичког стања и/или појаве, који узрокује промјену квалитета ваздуха.

Посредни показатељ квалитета ваздуха је мјерљива величина којом се запажа промјена на биљкама, грађевинама и у биолошким налазима који указује на учинак загађеног ваздуха.

Густоћа мјерења је број мјерних резултата појединог показатеља квалитета ваздуха и/или посредних показатеља квалитета ваздуха у јединици времена.

Particulate matter (PM_{10}) is a fraction of suspended particulate matter which passes through a filter whose requirements are set forth in the BAS EN12341 standard which determines the reference method for the sampling and measurement of PM_{10} fraction, with 50% efficiency at 10 μm aerodynamic diametre.

Total suspended particles (TSP) are particles or aerosols which represent a complex mixture of organic and non-organic substances (hydrocarbons, metal oxides, carcinogens, etc.), with a diametre of less than 100 μm.

Total deposition consists of particles with a diametre of more than 10 μm which are, due to their own weight, transported from the air to various surfaces (land, vegetation, water, buildings, etc.).

Nitrogen oxides (NO_x) represent a sum of the volume concentrations of nitrogen monoxide and nitrogen dioxide (ppb_x), given in the units of mass concentration of nitrogen dioxide ($\mu g/m^3$).

Soot is the mass concentration of suspended particles, equivalent to the reduction of reflection of filter paper due to the gathering of black particles, and it is measured only in agglomerations where black particles prevail.

Ground-level ozone is the ozone of the lowest level of the troposphere.

Measuring is a set of procedures for determining value of air quality indicators and/or indirect air quality indicators.

Air quality indicator is measurable quantity of certain chemical element and/or compound, that is, physical state or occurrence, which causes change of air quality.

Indirect air quality indicator is measurable quantity used to mark changes on plants, buildings and in biological finds, indicating the influence of polluted air.

Measuring frequency is a number of measuring results of a specific air quality indicator and/or indirect air quality indicators in a unit of time.

2.1. Географске координате[1] крајњих тачака Републике Српске
Geographical coordinates[1] of the extreme points of Republika Srpska

	Сјеверна географска ширина *North geographical latitude*	Источна географска дужина[2] *East geographical longitude[2]*	Насељено мјесто *Settlement*
Сјевер *North*	45° 16' 36"	16° 56' 08"	Доња Градина – општина Козарска Дубица *Donja Gradina – municipality Kozarska Dubica*
Југ *South*	42° 33' 18"	18° 26' 45"	Подштировник– град Требиње *Podštirovnik – city of Trebinje*
Исток *East*	44° 02' 59"	19° 37' 44"	Жлијебац – општина Братунац *Žlijebac – municipality Bratunac*
Запад *West*	44° 56' 52"	16° 12' 18"	Средњи Бушевић – општина Крупа на Уни *Srednji Bušević – municipality Krupa na Uni*

[1] Географским координатама додате су секунде како би податак био тачнији (са податком заокруженим на минуте стварни положај тачке плута у квадрату димензија 1 900 са 1 300 метара, а са са податком заокруженим на секунде стварни положај тачке плута у квадрату димензија 20 са 30 метара).
Seconds were added to geographical coordinates in order to provide more accurate data (with data rounded up to minutes, the actual position of a point floats in a rectangle whose dimensions are 1,900 metres by 1,300 metres, while with data rounded up to seconds, the actual position of a point floats in a rectangle whose dimensions are 20 metres by 30 metres).

[2] По Гриничу / *In GMT*

Извор: Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове
Source: Republic Administration for Geodetic and Proprietary-Legal Affairs

2.2. Дужина граница и површина Републике Српске[1]
Length of boundaries and surface area of Republika Srpska[1]

Површина Републике Српске без територије Брчко дистрикта БиХ, km^2 *Surface area of Republika Srpska without the territorry of Brčko District of BiH, km^2*	Површина територије Брчко дистрикта БиХ, km^2 *Surface area of Brčko District BiH, km^2*	Границе, km *Borders, km*			
		Црна Гора *Montenegro*	Србија *Serbia*	Хрватска *Croatia*	међуентитетска линија разграничења[2] *entity border line[2]*
24 641	493	259	370	318	1 134

[1] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

[2] Узимајући у обзир коначну арбитражну одлуку за Брчко дистрикт БиХ и налог супервизора за Брчко дистрикт, којим је престао правни значај међуентитетске границе у Дистрикту, није урачуната дужина међуентитетске границе од 32 km кроз Брчко дистрикт.
Pursuant to the final arbitrary decision regarding Brcko District of BH and the order of the supervisor for Brcko District, abolishing the legal significance of the inter-entity border line in the District, the length of 32 km of the inter-entity border line through Brcko District is not included.

Извор: Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове
Source: Republic Administration for Geodetic and Proprietary-Legal Affairs

2.3. Језера и рибњаци
Lakes and fishponds

	Површина, km² *Area, km²*	Надморска висина, m *Height above sea level, m*	Највећа дубина, m *Maximum depth, m*	Запремина воде, мил. m³ *Water volume, mil. m³*
ВЈЕШТАЧКА ЈЕЗЕРА / *ARTIFICIAL LAKES*				
Билећко (на Требишњици) / *Bilećko (at Trebišnjica)*	27,064	400	104	1 280
Перућачко (на Дрини) / *Perućačko (at Drina)*	12,401	290	70	355
Зворничко (на Дрини) / *Zvorničko (at Drina)*	8,876	140	28	89
Вишеградско (на Дрини) / *Višegradsko (at Drina)*	8,9	336	78	161
Бочац (на Врбасу) / *Bočac (at Vrbas)*	2,33	282	62	52,7
Горица (на Требишњици) / *Gorica (at Trebišnjica)*	1,082	320	33	15
Дренова (на Вијаки) / *Drenova (at Vijaka)*	0,348	170	12	9,5
Клиње (на Мушници) / *Klinje (at Mušnica)*	0,252	1 030	25	1,7
ПРИРОДНА ЈЕЗЕРА / *NATURAL LAKES*				
Штиринско (на Зеленгори) / *Štirinsko (at Zelengora)*	0,129	1 672	4,5	0,255
Котланичко (на Зеленгори) / *Kotlaničko (at Zelengora)*	0,044	1 528	10	0,25
Улошко (на Црвњу) / *Uloško (at Crvanj)*	0,043	1 058	14	0,255
Доње Баре (на Зеленгори) / *Donje Bare (at Zelengora)*	0,021	1 475	4,5	0,057
Орловачко (на Зеленгори) / *Orlovačko (at Zelengora)*	0,021	1 438	5	0,054
Кладопољско (на Зеленгори) / *Kladopoljsko (at Zelengora)*	0,016	1 382	9	0,052
Црно (на Зеленгори) / *Crno (at Zelengora)*	0,012	1 440	3	0,015
Горње Баре (на Зеленгори) / *Gornje Bare (at Zelengora)*	0,008	1 515	2	0,006
Бијело (на Зеленгори) / *Bijelo (at Zelengora)*	0,006	1 416	3	...
РИБЊАЦИ / *FISHPONDS*				
Саничани (на Гомјеници) / *Saničani (at Gomjenica)*	11,179	143	4,0	...
Бардача (на Матури) / *Bardača (at Matura)*	4,8	90	2,2	...
Прњавор (на Вијаки) / *Prnjavor (at Vijaka)*	6,664	134	3,5	...
Сјековац (на Укрини) / *Sjekovac (at Ukrina)*	3,98	85	3,0	...

Извор: Јавна установа „Воде Српске", Бијељина
Source: Public institution „Vode Srpske", Bijeljina

2.4. Планине и планински врхови[1)]
Mountains and mountain peaks[1)]

Планина *Mountain*	Врх *Peak*	Надморска висина, m *Height above sea level, m*
Маглић / *Maglić*	Маглић / *Maglić*	2 386
Волујак / *Volujak*	Волујак / *Volujak*	2 336
Лелија / *Lelija*	Велика Лелија / *Velika Lelija*	2 032
Зеленгора / *Zelengora*	Брегоч / *Bregoč*	2 014
Клековача / *Klekovača*	Клековача / *Klekovača*	1 961
Црвањ / *Crvanj*	Зимомор / *Zimomor*	1 920
Јахорина / *Jahorina*	Огорјелица / *Ogorjelica*	1 916
Виторог / *Vitorog*	Велики Виторог / *Veliki Vitorog*	1 906
Требова планина / *Trebova planina*	Велика Кошута / *Velika Košuta*	1 872
Бјеласница (Гатачка) / *Bjelasnica (Gatačka)*	Бјеласница / *Bjelasnica*	1 867
Снијежница (Тјентиште) / *Sniježnica (Tjentište)*	Снијежница / *Sniježnica*	1 787
Баба / *Baba*	Ђед / *Đed*	1 735
Вучево (Површ) / *Vučevo (Površ)*	Живањ / *Živanj*	1 696
Вучево / *Vučevo*	Жрвањ / *Žrvanj*	1 696
Романија / *Romanija*	Велики Лупоглав / *Veliki Lupoglav*	1 652
Требевић / *Trebević*	Требевић / *Trebević*	1 629
Јавор / *Javor*	Велики Жеп / *Veliki Žep*	1 537
Ситница планина / *Sitnica planina*	Кобиљача (Кобиља глава) / *Kobiljača (Kobilja glava)*	1 529
Вучевица / *Vučevica*	Голеш / *Goleš*	1 491
Димитор / *Dimitor*	Димитор / *Dimitor*	1 483
Малуша планина / *Maluša planina*	Вјетреник / *Vjetrenik*	1 478
Лисина / *Lisina*	Лисина / *Lisina*	1 469
Бобија / *Bobija*	Бобија / *Bobija*	1 465
Равна планина / *Ravna planina*	Равна планина / *Ravna planina*	1 426
Деветак / *Devetak*	Деветак / *Devetak*	1 424
Очауш планина / *Očauš planina*	Михаиловац / *Mihailovac*	1 402
Бјеласница (Требињска) / *Bjelasnica (Trebinjska)*	Мотка / *Motka*	1 395
Варда / *Varda*	Ресића Варда / *Resića Varda*	1 388
Шиша - гора / *Šiša - gora*	Шиша - гора / *Šiša - gora*	1 387
Срнетица / *Srnetica*	Миљакуша / *Miljakuša*	1 379
Вучја планина / *Vučja planina*	Вучја планина / *Vučja planina*	1 378
Чемерница / *Čemernica*	Голи вис / *Goli vis*	1 339
Видуша / *Viduša*	Велики Тисац / *Veliki Tisac*	1 328
Сљеменска планина / *Sljemenska planina*	Сљеменска планина / *Sljemenska planina*	1 307
Снијежница / *Sniježnica*	Комољ / *Komolj*	1 263
Липник (Рудине) / *Lipnik (Rudine)*	Липник / *Lipnik*	1 260
Мањача / *Manjača*	Велика Мањача / *Velika Manjača*	1 236
Леотар / *Leotar*	Леотар / *Leotar*	1 227
Тисовац / *Tisovac*	Тисовац / *Tisovac*	1 173
Борја / *Borja*	Велика Руњавица / *Velika Runjavica*	1 078
Јаворник / *Javornik*	Бандијерка / *Bandijerka*	1 060
Узломац / *Uzlomac*	Прдељица / *Prdeljica*	1 002
Козара / *Kozara*	Лисина / *Lisina*	976
Осмача / *Osmača*	Осмача / *Osmača*	949
Озрен (Добојски) / *Ozren (Dobojski)*	Велика Остравица / *Velika Ostravica*	918
Глогова планина / *Glogova planina*	Велики Дрењак / *Veliki Drenjak*	771
Требавац / *Trebavac*	Палића вис / *Palića vis*	664
Мотајица / *Motajica*	Градина / *Gradina*	652
Мајданска планина / *Majdanska planina*	Мајданска планина / *Majdanska planina*	618
Јаворова / *Javorova*	Велики Коњушић / *Veliki Konjušić*	605
Љубић / *Ljubić*	Свињар / *Svinjar*	594

[1)] Ороними и подаци за надморску висину преузети су са сета топографских карата Војногеографског института Београд
Oronyms and data for the height above sea level taken from the set of topographic maps of the The Military Geographical Institute, Belgrade

Извор: Природно-математички факултет Бања Лука, Катедра за физичку географију
Source: Faculty of Natural Sciences and Mathematics Banja Luka, Department for Physical Geography

2.5. Ријеке
Rivers

Ријеке[1)] *Rivers[1)]*	Дужина тока, km *Length, km*	
	укупно *total*	у Републици Српској *in Republika Srpska*
Дрина / *Drina*	341	308,52
Сава / *Sava*	945	204,85
Врбас / *Vrbas*	249,9	131,91
Босна / *Bosna*	279,4	98,03
Врбања / *Vrbanja*	95,4	95,4
Уна / *Una*	212,5	91,8
Сана / *Sana*	157,7	85
Укрина / *Ukrina*	80,9	80,9
Спреча / *Spreča*	147,32	72,42
Гомјеница / *Gomjenica*	68,5	68,5
Дрињача / *Drinjača*	91,37	61
Требишњица / *Trebišnjica*	96,5	56
Лим / *Lim*	234	44
Прача / *Prača*	62,6	42
Мушница / *Mušnica*	41,8	41,8
Неретва / *Neretva*	225	39
Ћеотина / *Ćeotina*	92,6	36,07
Сутјеска / *Sutjeska*	35,34	35,14
Рзав / *Rzav*	54,3	28,63
Плива / *Pliva*	31,45	20
Јадар / *Jadar*	17,42	17,42
Увац / *Uvac*	97,3	8,26
Усора / *Usora*	25,99	6,54

[1)] Ријеке које имају слив већи од 500 km^2
Rivers with river basins larger than 500 km^2

Извор: Јавна установа „Воде Српске", Бијељина
Source: Public institution „Vode Srpske", Bijeljina

2.6. Јачи земљотреси, 1996–2023, са епицентрима на територији Републике Српске
Stronger earthquakes, 1996–2023, with epicenters on the territory of Republika Srpska

Мјесто – локација *Place (location)*	Датум *Date*	Хипоцентално вријеме[1)] *Hypocentral time[1)]*	Географска ширина *Latitude*	Географска дужина *Longitude*	Магнитуда[2)] *Magnitude[2)]*	Интензитет[3)] *Intensity[3)]*
Бочац / *Bočac*	20.2.1996.	14:12:13	44,50	17,23	4,7	6-7
Бања Лука / *Banja Luka*	12.11.1996.	11:32:30	44,90	17,40	3,8	5
Бања Лука / *Banja Luka*	11.2.1998.	4:26:50	44,79	17,55	3,8	5
Теслић / *Teslić*	26.2.1998.	12:09:20	44,72	17,71	4,1	5-6
Невесиње / *Nevesinje*	13.3.1998.	23:07:29	43,11	18,24	3,5	4-5
Источни Дрвар / *Istočni Drvar*	15.4.1998.	23:30:47	44,37	16,63	4,1	5-6
Невесиње / *Nevesinje*	16.5.1998.	10:55:13	43,48	18,15	3,9	5
Невесиње / *Nevesinje*	16.5.1998.	13:28:44	43,42	18,12	3,4	4-5
Гацко / *Gacko*	11.5.1999.	22:20:12	43,04	18,56	3,9	5
Невесиње / *Nevesinje*	1.1.2001.	19:12:21	43,30	18,12	3,8	5
Масловаре / *Maslovare*	3.5.2001.	23:35:26	44,68	17,55	3,0	4
Требиње / *Trebinje*	22.7.2001.	20:08:16	42,79	18,18	4,6	6-7
Бања Лука / *Banja Luka*	14.10.2001.	16:51:16	45,01	17,23	3,7	5
Љубиње / *Ljubinje*	25.11.2001.	2:09:28	42,83	18,10	3,3	4-5
Котор Варош / *Kotor Varoš*	29.3.2002.	16:04:01	44,60	17,39	4,0	5-6
Гацко / *Gacko*	1.5.2002.	19:41:28	43,20	18,47	3,9	5
Фоча / *Foča*	21.1.2003.	20:15:02	43,31	19,01	3,6	5
Гацко / *Gacko*	8.2.2003.	11:11:24	43,10	18,51	3,6	5
Шипово / *Šipovo*	2.9.2003.	19:17:48	44,28	17,03	3,9	5
Гацко / *Gacko*	17.9.2003.	8:36:06	43,23	18,51	3,5	4-5
Милићи / *Milići*	14.12.2003.	10:09:29	44,08	19,09	5,1	6-7
Сарајево / *Sarajevo*	31.3.2004.	15:23:23	43,92	18,50	3,2	4-5
Невесиње / *Nevesinje*	21.9.2004.	4:46:09	43,18	18,13	4,2	5-6
Невесиње / *Nevesinje*	22.1.2005.	0:32:44	43,13	18,15	3,0	4
Јахорина / *Jahorina*	11.6.2005.	11:51:48	43,38	18,83	3,4	4-5
Чемерно / *Čemerno*	16.6.2005.	13:42:47	43,26	18,56	3,5	4-5
Берковићи / *Berkovići*	27.9.2005.	0:25:34	43,22	18,15	5,1	6-7
Котор Варош / *Kotor Varoš*	16.3.2006.	11:28:50	44,59	17,48	3,6	5
Фоча / *Foča*	9.6.2006.	21:33:40	43,37	18,69	3,6	5
Фоча / *Foča*	9.6.2006.	23:13:12	43,40	18,65	3,9	5
Невесиње / *Nevesinje*	17.6.2006.	17:07:49	43,41	18,03	3,8	5
Невесиње / *Nevesinje*	17.6.2006.	20:01:10	43,39	18,09	4,3	6
Невесиње / *Nevesinje*	17.6.2006.	20:09:26	43,36	18,15	4,2	5-6
Сребреница / *Srebrenica*	19.7.2006.	2:35:24	44,07	19,27	3,6	5
Хан Пијесак / *Han Pijesak*	29.1.2007.	10:46:46	43,98	18,95	3,5	4-5
Козара / *Kozara*	15.8.2007.	10:43:30	45,11	16,98	3,8	5
Добој / *Doboj*	16.8.2007.	2:51:45	44,74	17,92	3,6	5
Прњавор / *Prnjavor*	24.11.2007.	6:37:58	44,83	17,60	3,5	4-5
Требиње / *Trebinje*	14.11.2008.	13:26:05	42,56	18,60	4,7	6-7
Берковићи / *Berkovići*	21.2.2009.	8:55:38	43,03	18,21	3,2	4-5
Пале / *Pale*	30.3.2009.	13:27:18	43,77	18,58	3,7	5
Пале / *Pale*	31.3.2009.	1:46:03	43,84	18,54	4,1	5-6
Козара / *Kozara*	7.5.2009.	12:11:06	45,07	17,04	3,8	5
Горажде / *Goražde*	30.8.2009.	23:33:18	43,62	19,07	3,3	4-5
Рогатица / *Rogatica*	1.12.2009.	6:24:51	43,74	19,09	3,6	5
Волујак / *Volujak*	18.1.2010.	23:51:33	43,26	18,67	3,4	4-5
Рогатица / *Rogatica*	12.2.2010.	6:54:00	43,79	19,02	3,1	4-5
Рогатица / *Rogatica*	18.3.2010.	18:52:55	43,78	19,03	3,1	4-5
Рогатица / *Rogatica*	24.3.2010.	1:46:02	43,79	19,03	3,6	5
Рогатица / *Rogatica*	13.4.2010.	18:41:56	43,77	19,05	3,5	5
Зеленгора / *Zelengora*	10.6.2010.	6:16:02	43,43	18,59	3,6	5
Црвањ / *Crvanj*	17.6.2010.	5:23:17	43,43	18,20	3,1	4
Драгочај / *Dragočaj*	10.8.2010.	6:52:49	44,89	17,19	3,2	4-5
Зеленгора / *Zelengora*	12.11.2010.	11:28:57	43,42	18,59	3,6	5
Драгочај / *Dragočaj*	21.3.2011.	0:04:13	44,84	17,15	3,6	5
Требиње / *Trebinje*	24.3.2011.	4:02:45	42,69	18,24	3,2	4

2.6. Јачи земљотреси, 1996–2023, са епицентрима на територији Републике Српске
Stronger earthquakes, 1996–2023, with epicenters on the territory of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Мјесто – локација *Place (location)*	Датум *Date*	Хипоцентално вријеме[1)] *Hypocentral time[1)]*	Географска ширина *Latitude*	Географска дужина *Longitude*	Магнитуда[2)] *Magnitude[2)]*	Интензитет[3)] *Intensity[3)]*
Фатничко поље / *Fatničko polje*	27.4.2011.	11:13:51	42,99	18,35	3,2	4
Челинац / *Čelinac*	28.4.2011.	23:30:44	44,75	17,37	4,3	6
Турјак / *Turjak*	18.8.2011.	1:17:24	45,00	17,14	3,6	5
Трескавица / *Treskavica*	17.9.2011.	6:52:27	43,62	18,47	3,4	4-5
Вишеград / *Višegrad*	30.4.2012.	21:45:19	43,87	19,18	3,0	4-5
Регион Стоца / *Region of Stolac*	27.6.2012.	6:35:10	43,08	18,06	3,0	4
Волујак / *Volujak*	25.1.2013.	18:52:26	43,26	18,70	4,1	6
Волујак / *Volujak*	3.2.2013.	2:08:30	43,25	18,68	3,1	4-5
Волујак / *Volujak*	3.2.2013.	3:37:16	43,25	18,68	3,8	5
Волујак / *Volujak*	3.2.2013.	3:38:49	43,26	18,65	3,1	4-5
Волујак / *Volujak*	3.2.2013.	11:55:49	43,23	18,70	3,1	4-5
Волујак / *Volujak*	3.2.2013.	12:01:00	43,22	18,67	4,1	6
Волујак / *Volujak*	17.4.2013.	4:12:12	43,22	18,69	3,1	4-5
Мештревац / *Meštrevac*	26.4.2013.	14:09:47	43,31	19,01	3,2	4-5
Регион Сребренице / *Region of Srebrenica*	28.8.2013.	5:16:41	44,02	19,23	3,1	4-6
Регион Фатничког поља / *Region of Fatničko polje*	3.11.2013.	19:32:11	43,01	18,36	3,0	4
Регион Сребренице / *Region of Srebrenica*	4.11.2013.	2:16:03	44,06	19,32	3,0	4
Прача (на Романији) / *Prača (on Romanija)*	14.1.2014.	4:08:20	43,80	18,83	3,2	5
Регион Поткозарја / *Region of Potkozarje*	28.1.2014.	0:03:32	44,99	17,13	4,2	6
Регион Гацка / *Region of Gacko*	4.5.2014.	23:29:53	43,14	18,50	3,9	5-6
Регион Лакташа / *Region of Laktaši*	25.9.2014.	6:57:36	44,89	17,36	3,0	4-5
Регион Гацка / *Region of Gacko*	30.9.2014.	15:12:43	43,06	18,40	4,1	5-6
Регион Гацка / *Region of Gacko*	30.9.2014.	16:53:15	43,05	18,38	3,1	4-5
Регион Крупе на Уни / *Region of Krupa na Uni*	4.10.2014.	16:53:48	44,85	16,34	3,0	5
Фатничко поље / *Fatničko polje*	14.3.2015.	2:38:37	43,04	18,37	3,4	5
Видуша / *Viduša*	18.3.2015.	10:24:42	42,91	18,22	3,3	4-5
Регион Бање Луке / *Region of Banja Luka*	24.3.2015.	13:57:17	44,85	17,29	3,1	4-5
Јахорина / *Jahorina*	12.4.2015.	0:05:32	43,75	18,56	4,2	6
Јахорина / *Jahorina*	16.4.2015.	2:08:08	43,75	18,55	3,2	4-5
Масловаре / *Maslovare*	28.4.2015.	16:16:50	44,52	17,56	4,0	5-6
Љубиње / *Ljubinje*	22.11.2015.	1:21:36	42,98	17,97	3,4	4-5
Љубиње / *Ljubinje*	22.11.2015.	3:48:00	42,98	17,97	3,6	5
Сребреница / *Srebrenica*	2.12.2015.	20:35:19	44,07	19,33	3,1	4-5
Регион Рогатице / *Region of Rogatica*	8.1.2016.	20:52:33	43,76	19,04	3,0	4-5
Доња Градина / *Donja Gradina*	6.4.2016.	19:51:08	45,23	16,93	3,2	4-5
Регион Стоца, Република Српска / *Region of Stolac, Republika Srpska*	17.4.2016.	2:53:25	43,06	18,04	3,4	4-5
Регион Шипова / *Region of Šipovo*	14.9.2016.	0:57:41	44,28	17,18	3,5	5
Котор Варош / *Kotor Varoš*	21.9.2016.	2:04:05	44,63	17,48	3,1	4-5
Слатина (рег. Бање Луке) / *Slatina (reg. of Banja Luka)*	3.11.2016.	15:04:04	44,80	17,30	3,9	5-6
Регион Билеће / *Region of Bileća*	9.11.2016.	15:58:44	42,93	18,47	4,1	5-6
Фоча / *Foča*	2.3.2017.	6:36:23	43,40	18,97	3,6	5
Невесиње / *Nevesinje*	7.6.2017.	8:11:38	43,24	18,20	3,1	4-5
Требиње / *Trebinje*	27.6.2017.	8:28:40	42,72	18,51	3,0	4-5
Требиње / *Trebinje*	27.6.2017.	8:53:18	42,72	18,50	3,4	4-5
Требиње / *Trebinje*	27.6.2017.	8:53:37	42,74	18,48	3,3	4-5
Требиње / *Trebinje*	28.6.2017.	0:13:56	42,73	18,51	3,1	4-5
Требиње / *Trebinje*	28.6.2017.	12:05:46	42,64	18,22	3,3	4-5
Љубиње / *Ljubinje*	12.1.2018.	2:20:35	43,03	18,05	3,7	5

2.6. Јачи земљотреси, 1996–2023, са епицентрима на територији Републике Српске
Stronger earthquakes, 1996–2023, with epicenters on the territory of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Мјесто – локација *Place (location)*	Датум *Date*	Хипоцентално вријеме[1] *Hypocentral time[1]*	Географска ширина *Latitude*	Географска дужина *Longitude*	Магнитуда[2] *Magnitude[2]*	Интензитет[3] *Intensity[3]*
Мркоњић Град / *Mrkonjić Grad*	20.1.2018.	21:31:39	44,47	17,10	3,1	4-5
Фоча / *Foča*	4.2.2018.	23:48:01	43,49	18,82	3,1	4-5
Козара / *Kozara*	27.3.2018.	15:28:30	45,05	16,85	3,2	4-5
Фоча / *Foča*	10.4.2018.	12:10:42	43,49	18,74	3,1	4-5
Козара / *Kozara*	24.5.2018.	13:40:26	44,97	17,09	3,4	4-5
Бања Лука / *Banja Luka*	9.6.2018.	20:16:22	44,90	17,18	3,3	4-5
Берковићи / *Berkovići*	24.6.2018.	14:11:38	43,05	18,20	3,2	4-5
Требиње / *Trebinje*	9.7.2018.	6:06:04	42,65	18,25	3,2	4-5
Чајниче / *Čajniče*	28.1.2019.	3:16:27	43,52	19,25	3,1	4-5
Берковићи / *Berkovići*	11.8.2019.	20:02:03	43,14	17,96	3,4	4-5
Невесиње / *Nevesinje*	26.11.2019.	9:19:26	43,20	18,01	5,5	7-8
Невесиње / *Nevesinje*	26.11.2019.	9:40:20	43,15	18,19	3,4	5
Невесиње / *Nevesinje*	26.11.2019.	10:08:05	43,18	18,08	3,3	4-5
Невесиње / *Nevesinje*	26.11.2019.	11:58:26	43,12	18,09	3,4	5
Невесиње / *Nevesinje*	26.11.2019.	16:30:43	43,20	18,10	3,4	5
Невесиње / *Nevesinje*	1.1.2020.	10:07:08	43,20	18,01	3,6	5
Невесиње / *Nevesinje*	1.1.2020.	14:01:29	43,17	18,02	3,1	4-5
Берковићи / *Berkovići*	8.2.2020.	23:10:20	43,06	18,16	3,3	4-5
Требиње / *Trebinje*	16.4.2020.	6:13:18	42,64	18,24	3,6	5
Берковићи / *Berkovići*	22.8.2020.	12:11:35	43,06	18,26	3,2	4-5
Билећа / *Bileća*	20.2.2021.	12:51:08	42,86	18,47	3,0	4-5
Бања Лука / *Banja Luka*	6.5.2021.	19:59:31	44,89	17,22	3,2	4-5
Бања Лука / *Banja Luka*	8.8.2021.	21:10:23	44,86	17,26	3,6	5
Скелани / *Skelani*	15.8.2021.	16:32:19	44,02	19,56	3,1	4-5
Берковићи / *Berkovići*	22.4.2022.	21:07:50	43,08	18,19	5,7	7-8
Берковићи / *Berkovići*	22.4.2022.	21:14:46	43,03	18,23	3,5	5
Берковићи / *Berkovići*	22.4.2022.	22:25:33	43,13	18,11	3,0	4-5
Берковићи / *Berkovići*	23.4.2022.	0:59:09	43,12	18,03	3,8	5
Берковићи / *Berkovići*	23.4.2022.	2:20:28	43,11	18,04	4,1	5-6
Берковићи / *Berkovići*	23.4.2022.	2:34:22	43,06	18,13	3,6	5
Берковићи / *Berkovići*	23.4.2022.	21:23:41	43,10	18,18	3,1	4-5
Берковићи / *Berkovići*	26.4.2022.	20:44:49	43,02	18,36	3,2	4-5
Омарска / *Omarska*	24.6.2022.	7:01:38	44,84	16,96	3,2	4-5
Берковићи / *Berkovići*	28.8.2022.	16:50:50	43,04	18,20	3,2	4-5
Берковићи / *Berkovići*	30.8.2022.	5:21:55	43,05	18,11	3,0	4-5
Берковићи / *Berkovići*	31.8.2022.	15:44:44	43,03	18,12	3,0	4-5
Берковићи / *Berkovići*	31.8.2022.	22:14:28	43,02	18,10	3,3	4-5
Берковићи / *Berkovići*	1.9.2022.	14:03:08	43,04	18,14	3,5	5
Берковићи / *Berkovići*	4.10.2022.	20:17:55	43,06	18,16	3,0	4-5
Берковићи / *Berkovići*	10.11.2022.	19:03:48	43,14	18,09	3,4	5
Берковићи / *Berkovići*	2.12.2022.	20:05:07	43,10	18,13	4,3	6
Берковићи / *Berkovići*	10.12.2022.	23:12:56	43,03	18,18	3,0	4-5
Берковићи / *Berkovići*	11.1.2023.	1:07:39	43,04	18,16	3,0	4-5
Драгочај (рег. Бање Луке) / *Dragočaj (reg. of Banja Luka)*	15.3.2023.	0:44:40	44,86	17,19	3,0	4-5
Козара / *Kozara*	24.3.2023.	6:33:44	44,99	17,09	3,3	4-5
Модрича / *Modriča*	15.4.2023.	22:10:42	44,99	18,34	4,2	6
Берковићи / *Berkovići*	4.6.2023.	11:58:53	43,01	18,17	3,3	4-5
Хум / *Hum*	30.6.2023.	3:54:20	42,69	18,22	3,9	5-6
Берковићи / *Berkovići*	25.9.2023.	22:48:29	43,04	18,29	3,2	4-5

[1] Вријеме потреса је дато по UTC времену (универзално вријеме) / *Time of the earthquakes is presented in UTC (Universal Time Code)*

[2] Магнитуда потреса је изражена у јединицама Рихтерове скале / *Magnitude is given in Richter's scale*

[3] Интензитет потреса у епицентралној зони одређен је према Меркали-Канкани-Зибергову (Merkalli-Cancani-Sieberg) скали (^{0}MCS).
Earthquake intensity at the epicentre is rated by MCS (Mercalli-Cancani-Sieberg) scale.

Извор: Републички хидрометеоролошки завод
Source: Republic Hydrometeorological Service

2.7. Годишње вриједности важнијих метеоролошких параметара и средња мјесечна температура ваздуха, 2023.
Annual values of main meteorological parametres and average monthly air temperature, 2023

Мјесто *Settlement*	Средња годишња температура ваздуха, °C *Temperature, annual mean, °C*	Средња мјесечна температура ваздуха, °C *Temperature, monthly mean, °C*											
		јан. *Jan.*	феб. *Feb.*	март *March*	април *April*	мај *May*	јун *Jun*	јул *July*	авг. *Aug.*	сеп. *Sep.*	окт. *Oct.*	нов. *Nov.*	дец. *Dec.*
Бања Лука *Banja Luka*	13,7	4,8	4,4	9,6	10,7	16,0	20,9	24,0	22,7	19,9	16,5	8,7	6,0
Бијељина *Bijeljina*	14,0	5,0	4,3	9,4	10,8	16,8	21,3	24,6	23,9	20,5	16,1	8,8	6,1
Билећа *Bileća*	13,5	4,8	4,4	8,0	9,9	16,2	20,3	25,0	22,7	20,0	15,6	8,8	6,0
Вишеград *Višegrad*	12,5	3,7	2,4	7,8	9,7	16,5	19,8	23,9	22,4	19,3	14,4	7,0	3,6
Градишка *Gradiška*	13,5	4,1	4,0	9,0	10,9	16,3	21,4	24,3	22,8	20,2	15,9	7,9	4,8
Добој *Doboj*	13,6	4,4	3,5	8,9	10,9	16,6	20,6	23,9	23,1	20,3	16,2	8,5	5,7
Калиновик *Kalinovik*	9,1	0,8	-0,5	4,1	5,2	12,0	15,5	20,2	17,8	15,3	11,6	4,6	3,0
Мркоњић Град *Mrkonjić Grad*	11,4	2,6	2,1	6,8	8,1	13,9	17,7	21,5	19,9	17,6	14,5	6,8	4,8
Нови Град *Novi Grad*	13,2	4,0	3,6	9,2	10,8	16,0	20,6	23,4	22,1	19,5	15,8	8,2	5,1
Приједор *Prijedor*	13,3	3,9	3,7	9,3	11,0	16,2	21,1	24,0	22,4	19,6	15,7	8,2	4,7
Рибник *Ribnik*	12,1	4,1	3,4	7,6	9,3	14,4	18,4	21,8	20,0	17,4	14,9	8,2	6,2
Рудо *Rudo*	12,1	3,2	2,3	7,7	9,1	15,8	19,1	23,0	21,4	18,8	14,3	6,8	3,3
Соколац *Sokolac*	8,9	-0,1	-1,0	4,2	5,5	12,5	15,8	19,8	17,6	15,1	11,2	4,3	1,8
Србац *Srbac*	12,9	4,1	3,8	8,4	10,3	15,7	20,3	22,9	21,9	19,3	15,6	7,6	4,5
Сребреница *Srebrenica*	11,3	2,7	2,2	7,2	8,1	14,2	17,7	20,9	19,6	17,3	14,1	7,3	4,4
Требиње *Trebinje*	15,5	7,6	6,6	10,0	11,5	17,7	21,9	26,3	24,3	22,0	18,0	11,0	8,8
Фоча *Foča*	11,8	3,2	2,5	7,8	9,0	15,2	18,7	22,3	20,2	17,8	13,6	7,1	4,1
Хан Пијесак *Han Pijesak*	8,2	-0,2	-1,7	3,1	3,8	11,1	14,7	19,1	17,4	15,1	11,3	3,2	1,7
Чемерно *Čemerno*	7,8	-0,2	-2,0	2,5	3,5	10,2	13,8	18,4	16,5	14,5	11,0	3,5	1,5
Шипово *Šipovo*	11,3	2,4	1,7	6,6	8,4	14,2	17,9	21,6	20,0	17,7	14,2	6,6	4,4

2.7. Годишње вриједности важнијих метеоролошких параметара и средња мјесечна температура ваздуха, 2023.
Annual values of main meteorological parametres and average monthly air temperature, 2023
(наставак/*continued*)

Мјесто *Settlement*	Облачност, десетине *Cloudiness, tenths*	Влажност, % *Humidity, %*	Инсолација, час *Insolation, hours*	Број дана *Number of days*				
				грмљавина *thunder*	снијег *snow*	магла *fog*	мраз *frost*	киша *rain*
Бања Лука *Banja Luka*	5,8	74	2 286,1	40	17	68	56	150
Бијељина *Bijeljina*	5,9	76	2 058,0	27	11	19	43	140
Билећа *Bileća*	4,6	73	2 461,0	46	-	9	55	131
Вишеград *Višegrad*	7,1	68	...	18	16	99	51	160
Градишка *Gradiška*	5,6	80	...	25	5	31	52	153
Добој *Doboj*	6,3	75	1 772,8	32	13	58	49	157
Калиновик *Kalinovik*	5,8	75	...	26	68	18	106	144
Мркоњић Град *Mrkonjić Grad*	5,6	77	1 676,7	39	46	31	77	154
Нови Град *Novi Grad*	6,4	70	...	22	17	144	54	138
Приједор *Prijedor*	5,9	76	1 911,0	31	14	104	70	127
Рибник *Ribnik*	5,7	75	...	44	25	38	71	161
Рудо *Rudo*	6,6	69	...	27	20	154	69	161
Соколац *Sokolac*	5,8	72	2 017,2	39	69	104	131	161
Србац *Srbac*	6,0	66	...	42	7	33	49	142
Сребреница *Srebrenica*	6,1	83	1 525,3	28	42	35	75	156
Требиње *Trebinje*	4,2	68	...	52	-	-	10	146
Фоча *Foča*	6,3	79	...	26	20	31	51	148
Хан Пијесак *Han Pijesak*	6,1	88	1 839,3	15	99	110	119	184
Чемерно *Čemerno*	5,8	77	1 876,5	15	84	23	112	163
Шипово *Šipovo*	5,6	80	...	30	24	42	93	140

Извор: Републички хидрометеоролошки завод
Source: Republic Hydrometeorological Service

2.8. Мјесечна сума падавина, 2023.
Precipitation, monthly total, 2023

mm

Мјесто *Settlement*	Јануар *January*	Фебруар *February*	Март *March*	Април *April*	Мај *May*	Јуни *June*	Јули *July*	Август *August*	Септембар *September*	Октобар *October*	Новембар *November*	Децембар *December*
Бања Лука / *Banja Luka*	140,0	74,6	45,7	89,3	198,1	110,0	113,3	39,6	115,3	55,0	149,1	74,0
Бијељина / *Bijeljina*	77,7	71,2	49,6	56,2	177,7	89,2	26,2	31,6	49,8	12,3	108,8	38,8
Билећа / *Bileća*	376,4	74,6	114,3	118,0	213,2	98,2	86,5	314,2	66,0	70,0	488,8	74,1
Вишеград / *Višegrad*	121,3	65,6	48,1	78,4	70,3	147,2	91,9	40,7	65,1	28,5	149,0	51,7
Градишка / *Gradiška*	148,1	53,1	63,5	106,2	237,1	20,6	54,0	56,2	120,9	86,6	132,1	104,5
Добој / *Doboj*	113,1	73,4	52,4	77,6	135,6	99,4	86,6	79,2	40,9	40,3	113,6	47,1
Калиновик / *Kalinovik*	211,5	81,8	63,5	126,1	148,3	128,5	59,8	88,0	79,9	58,3	248,9	45,5
Мркоњић Град / *Mrkonjić Grad*	153,0	44,8	60,8	104,7	162,2	103,8	33,8	66,8	92,8	63,3	223,0	79,6
Нови Град / *Novi Grad*	169,9	57,1	60,4	101,4	252,8	121,1	80,1	56,1	121,9	71,3	150,8	96,8
Приједор / *Prijedor*	166,7	79,7	60,9	124,9	244,7	80,9	89,7	47,4	83,4	61,8	149,9	91,3
Рибник / *Ribnik*	154,2	50,5	63,1	122,7	215,0	140,0	43,9	99,6	96,2	62,1	218,4	64,9
Рудо / *Rudo*	119,5	71,5	50,0	82,8	74,6	183,5	73,2	56,5	71,6	28,9	189,9	57,4
Соколац / *Sokolac*	127,9	86,5	59,0	79,1	100,0	152,4	51,4	135,7	94,2	28,5	218,3	49,7
Србац / *Srbac*	130,8	57,7	49,9	78,4	146,5	49,2	76,2	60,4	91,1	45,4	145,5	74,0
Сребреница / *Srebrenica*	120,3	79,5	64,3	115,2	126,4	217,6	52,3	33,7	46,7	19,9	190,1	66,6
Требиње / *Trebinje*	294,3	103,0	121,3	176,2	181,9	49,4	72,4	205,0	99,1	53,6	400,0	68,2
Фоча / *Foča*	164,4	81,8	55,3	108,3	86,1	121,6	65,9	31,0	98,9	47,1	241,7	43,5
Хан Пијесак / *Han Pijesak*	152,3	123,9	68,9	157,3	170,3	192,2	48,9	59,6	90,7	26,8	254,0	89,9
Чемерно / *Čemerno*	368,2	92,1	95,9	118,9	223,4	209,5	49,1	73,9	87,4	92,2	443,5	138,3
Шипово / *Šipovo*	118,8	33,2	66,7	94,0	142,3	84,3	32,4	63,0	102,5	57,5	183,1	46,9

Извор: Републички хидрометеоролошки завод
Source: Republic Hydrometeorological Service

2.9. Просјечни годишњи водостај на ријекама
Mean annual rivers' water level

cm

Ријека – хидролошка станица *River – gauging station*	Кота нуле *Zero quota*	Просјечни годишњи водостај / *Mean annual water level*									
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Босна – Добој / *Bosna – Doboj*	137,01	-37	-98	-71	-79	-62	-81	-103	-84	-103	-62
Врбања – Врбања / *Vrbanja – Vrbanja*	166,22	73	58	58	54	55	45	39	46	40	13
Врбас – Бања Лука / *Vrbas – Banja Luka*	151,21	180	129	139	149	133	151	133	151	139	158
Врбас – Делибашино Село / *Vrbas – Delibašino Selo*	141,38	119	91	103	102	97	115	93	108	97	120
Дрина – Фоча, низв.[1)] / *Drina – Foča, downstr.[1)]*	383,98	...	55	...	...	...	...	...	...	...	…
Лим – Рудо / *Lim – Rudo*	452,41	...	114	113	95	114	91	82	136	117	140
Неретва – Улог / *Neretva – Ulog*	640,95	-30	-38	-31	-41	-32	-33	-40	-43	-61	-67
Плива – Волари[2)] / *Pliva –Volari[2)]*	434,1	...	...	...	...	...	...	...	165	159	179
Рибник – Горњи Рибник / *Ribnik – Gornji Ribnik*	288,01	76	57	61	59	51	58	48	60	64	50
Сава – Градишка / *Sava – Gradiška*	85,39	439	213	233	172	229	193	133	197	132	341
Сава – Србац / *Sava – Srbac*	82,81	572	357	377	312	360	329	270	310	283	469
Сана – Доњи Рибник[3)] / *Sana – Donji Ribnik[3)]*	265,37	...	...	...	...	...	...	...	75	64	73
Сана – Оштра Лука[2)] / *Sana – Oštra Luka[2)]*	144,77	...	...	...	...	...	...	...	101	89	128
Сана – Приједор / *Sana – Prijedor*	129,68	135	72	80	77	80	74	60	80	60	101
Укрина – Дервента[2)] / *Ukrina – Derventa[2)]*	101,45	...	...	...	...	...	...	...	112	100	130
Уна – Нови Град, низв. / *Una – Novi Grad, downstr.*	116,06	146	72	78	70	86	70	56	69	50	109
Уна – Нови Град, узв.[4)] / *Una – Novi Grad, upstr.[4)]*	116,03	207	...	...	...	...	...	...	150	141	176
Усора – Теслић[2)] / *Usora – Teslić[2)]*	203,01	...	...	...	...	...	...	...	39	114	47
Црна Ријека – Мркоњић Град / *Crna Rijeka – Mrkonjić Grad*	462,96	26	24	23	22	24	25	23	23	22	23

[1)] Од 2012. до 2014. године, Републички хидрометеоролошки завод није располагао станицом за мјерење водостаја на локацији Дрина – Фоча, те није био у могућности да доставља податке. Због рекострукције моста у Фочи станица је демонтирана (7.7.2016) и до даљњег није у функцији.
From 2012 until 2014, the Republic Hydrometeorological Service did not have the station for the river water level measuring on the location Drina – Foca, therefore it was not able to submit the data. Due to the reconstruction of the bridge in Foča, the station has been dismantled (7 July 2016) and it is not in operation until further notice.

[2)] Од 2021. године, нове хидролошке станице су: Волари – ријека Плива, Оштра Лука – ријека Сана, Дервента – ријека Укрина и Теслић – ријека Усора.
Since 2021, new gauging stations are: Volari –Pliva River, Oštra Luka –Sana River, Derventa – Ukrina River and Teslić – Usora River.

[3)] Од 2014. до 2020. године, хидролошка станица Доњи Рибник – ријека Сана није била у функцији, а од 2021. године, поново је у функцији.
Between 2014 and 2020, the gauging station Donji Ribnik – Sana River was not in operation; since 2021, it is back in operation.

[4)] Од 2015. до 2020. године године хидролошка станица Нови Град узводно – ријека Уна није била у функцији, а од 2021. године поново је у функцији.
Between 2015 and 2020, the gauging station Novi Grad upstream – Una River was not in operation; since 2021, it is back in operation.

Извор: Републички хидрометеоролошки завод
Source: Republic Hydrometeorological Service

2.10. Водостај на ријекама, 2023.
Rivers' water level, 2023

cm

Ријека – хидролошка станица *River – gauging station*	Кота нуле *Zero quota*	Водостај[1] *Rivers water level*[1]	Јануар *January*	Фебруар *February*	Март *March*	Април *April*	Мај *May*	Јуни *June*	Јули *July*	Август *August*	Септембар *September*	Октобар *October*	Новембар *November*	Децембар *December*
Босна – Добој	137,01	м	-117	-100	-66	-67	-68	-71	-126	-143	-149	-152	-150	-103
Bosna – Doboj		Ø	-30	-66	8	-6	-4	14	-102	-132	-139	-147	-75	-61
		M	234	29	184	128	184	241	-63	-108	-74	-130	183	39
Врбања – Врбања	166,22	м	30	38	45	50	45	41	21	15	16	16	19	32
Vrbanja – Vrbanja		Ø	68	51	66	74	81	75	30	19	22	20	47	51
		M	233	104	104	164	240	184	45	30	107	42	198	110
Врбас – Бања Лука	151,21	м	107	110	117	119	129	119	103	101	101	100	101	106
Vrbas – Banja Luka		Ø	178	157	191	189	205	190	134	115	110	108	155	166
		M	311	262	283	298	333	292	233	171	167	244	357	267
Врбас – Делибашино	141,38	м	74	75	85	85	97	82	66	64	63	52	52	54
Село		Ø	149	119	158	158	177	158	93	75	70	67	106	114
Vrbas – Delibašino Selo		M	341	230	261	304	368	291	189	125	118	204	302	225
Дрина – Фоча, низв.[2]	383,98	м	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Drina – Foča, downstr.[2]		Ø	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
		M	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Лим – Рудо	452,41	м	68	71	77	76	78	78	73	69	70	69	71	77
Lim – Rudo		Ø	174	130	177	160	171	179	113	79	78	79	162	178
		M	503	193	255	197	226	292	183	146	144	107	372	287
Неретва – Улог	640,95	м	-70	-78	-62	-72	-70	-82	-94	-94	-94	-94	-92	-66
Neretva – Ulog		Ø	-44	-68	-47	-56	-47	-75	-87	-93	-94	-94	-51	-50
		M	160	-20	30	-14	25	-60	-56	-90	-92	-92	-10	-16
Плива – Волари	434,1	м	161	158	169	180	183	182	153	138	130	121	136	172
Pliva – Volari		Ø	189	168	197	199	211	205	166	145	137	134	195	204
		M	280	185	252	230	288	262	183	162	162	156	260	234
Рибник – Горњи Рибник	288,01	м	36	34	36	62	41	24	19	18	27	24	22	47
Ribnik – Gornji Ribnik		Ø	64	45	43	81	54	41	26	26	40	35	66	79
		M	109	74	54	123	69	82	38	47	89	68	136	136
Сава – Градишка	85,39	м	266	258	268	182	263	97	14	40	-21	-44	364	268
Sava – Gradiška		Ø	548	441	448	408	532	328	81	205	52	70	478	506
		M	745	709	590	595	749	608	204	477	194	439	594	622
Сава – Србац	82,81	м	392	338	395	337	416	255	165	178	115	112	495	405
Sava – Srbac		Ø	661	526	574	535	665	483	230	334	189	215	593	626
		M	845	808	715	725	862	762	343	575	327	540	652	732
Сана – Доњи Рибник	265,37	м	58	58	73	70	69	57	41	40	39	37	49	61
Sana – Donji Ribnik		Ø	86	70	92	87	100	76	50	42	43	44	96	90
		M	177	115	138	131	176	117	60	51	65	60	152	127
Сана – Оштра Лука	144,77	м	56	62	90	89	123	91	69	63	58	58	67	78
Sana – Oštra Luka		Ø	125	95	146	155	212	141	79	67	75	69	164	147
		M	328	131	167	248	325	219	21	12	122	34	296	183
Сана – Приједор	129,68	м	35	48	87	91	80	52	17	5	1	-12	0	40
Sana – Prijedor		Ø	141	95	163	162	194	118	28	13	24	14	132	128
		M	429	247	273	361	462	308	47	24	136	47	375	287

2.10. Водостај на ријекама, 2023.
Rivers' water level, 2023
(наставак/*continued*)

cm

Ријека – хидролошка станица *River – gauging station*	Кота нуле *Zero quota*	Водостај[1] *Rivers water level*[1]	Јануар *January*	Фебруар *February*	Март *March*	Април *April*	Мај *May*	Јуни *June*	Јули *July*	Август *August*	Септембар *September*	Октобар *October*	Новембар *November*	Децембар *December*
Укрина – Дервента	101,45	м	99	96	117	109	97	98	72	60	58	59	67	92
Ukrina – Derventa		Ø	200	137	178	145	192	164	90	72	66	69	113	133
		M	487	381	314	322	508	494	156	133	102	112	365	353
Уна – Нови Град, низв.	116,06	м	64	64	95	92	106	43	1	-22	-31	-25	29	48
Una – Novi Grad, downstr.		Ø	169	108	187	170	235	110	20	-8	1	13	156	143
		M	437	236	320	342	544	258	47	18	163	82	343	285
Уна – Нови Град, узв.	116,03	м	142	137	157	149	165	120	98	86	81	82	118	120
Una – Novi Grad, upstr.		Ø	221	166	238	218	282	165	110	94	100	108	212	195
		M	468	272	375	374	565	288	129	114	207	160	374	318
Усора – Теслић	203,01	м	29	32	40	39	38	36	21	15	14	14	15	29
Usora – Teslić		Ø	58	46	68	74	70	74	28	20	19	18	39	43
		M	167	71	143	204	392	234	46	34	54	34	227	98
Црна Ријека – М. Град	462,96	м	20	22	23	24	24	24	19	18	18	20	20	24
Crna Rijeka – M. Grad		Ø	26	23	25	25	27	26	21	19	19	20	24	26
		M	32	25	28	28	34	28	24	20	20	21	28	30

[1] м = минимум, Ø = просјек, М = максимум / *м = minimum, Ø = mean, M = maximum*

[2] Од 2012. до 2014. године, Републички хидрометеоролошки завод није располагао станицом за мјерење водостаја на локацији Дрина – Фоча, те није био у могућности да доставља податке. Због рекострукције моста у Фочи станица је демонтирана (7.7.2016.) и до даљњег није у функцији.
Between 2012 and 2014, the Republic Hydrometeorological Service did not have a gauging station at the location Drina – Foča and was therefore unable to provide data. Due to the reconstruction of the bridge in Foča, the station was dismantled (7 July 2016) and is not in operation until further notice.

Извор: Републички хидрометеоролошки завод
Source: Republic Hydrometeorological Service

2.11. Удио киселих падавина на локацији Метеоролошка станица Бања Лука
Percentage of acid precipitation at the location of the Meteorological Station Banja Luka

	Проценат анализираних узорака *Percentage of analysed samples*	Укупан број анализираних узорака *Total number of analysed samples*	Број киселих падавина *Number of acid precipitation*				% киселих падавина *% of acid precipitation*
			укупно *total*	врло киселе *high acidity* 3≤pH≤4	средње киселе *medium acidity* 4<pH≤5	благо киселе *low acidity* 5<pH≤5,6	
2008	82	129	3	-	1	2	2,33
2009	80	131	2	-	-	2	1,53
2010	81	152	1	-	-	1	0,65
2011	74	93	-	-	-	-	-
2012	76	115	3	-	-	3	2,61
2013	83	138	3	-	-	3	2,18
2014	86	165	1	-	-	1	0,60
2015	85	111	-	-	-	-	-
2016	91	123	-	-	-	-	-
2017	85	119	-	-	-	-	-
2018	87	135	-	-	-	-	-
2019	84	123	-	-	-	-	-
2020	76	108	-	-	-	-	-
2021	71	110	-	-	-	-	-
2022	79	104	-	-	-	-	-
2023	83	125	5	4	-	1	4,00

Извор: Републички хидрометеоролошки завод
Source: Republic Hydrometeorological Service

2.12. Просјечне годишње вриједности полутаната у ваздуху, 2023.
Average annual values of air pollutants, 2023

Локација *Location*	SO_2 µg/m³	NO µg/m³	NO_2 µg/m³	NO_X µg/m³	CO mg/m³	O_3 µg/m³	ЛЧ$_{10}$ / *PM$_{10}$* µg/m³	Чађ / *Soot* µg/m³	ЛЧ$_{2.5}$ / *PM$_{2.5}$* µg/m³	УТМ / *Total deposition* mg/m²d	УЛЧ / *TSP* µg/m⁴
Бања Лука / *Banja Luka*											
Центар / *Centar*	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Паприковац / *Paprikovac*	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Борик / *Borik*	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Лазарево / *Lazarevo*	8	19	22	41	0,6	37	39	...	25	...	...
Бијељина / *Bijeljina*											
Центар / *Centar*	18	39	28	67	0,8	68	16	21	10	32	...
Топлана / *Toplana*	11	3	19	22	0,4	51	43	67	37	101	...
Брод / *Brod*											
Рафинерија нафте, а.д. Брод / *Oil Rafinery, JSC Brod*	14	...	16	...	5,0	25	43	...	38	...	...
Гацко / *Gacko*											
Круг основне школе / *Perimeter of the Primary School*	30	10	10	22	...	...	24	...	...	...	...
Добој / *Doboj*											
МС Добој / *MS Doboj*	5	6	3	9	1,0	21	48	...	...	...	...
Приједор / *Prijedor*											
МС Приједор / *MS Prijedor*	11	4	4	8	2,3	34	35	...	26	...	...
Требиње / *Trebinje*											
Круг МС Требиње / *Perimeter of the MS Trebinje*	16	1	6	7	0,2	70	9	...	6	...	...
Угљевик / *Ugljevik*											
Термоелектрана / *Thermal power plant*	12	3	13	14	...	...	21	...	...	...	...

Извор: Републички хидрометеоролошки завод
Source: Republic Hydrometeorological Service

ИЗБОРИ

ELECTIONS

3 Избори
Elections

Методолошка објашњења
Methodological explanations 41

ТАБЕЛЕ
TABLES

3.1. Општи подаци о изборима за српског члана Предсједништва Босне и Херцеговине
General data on elections for Serbian member of Presidency of Bosnia and Herzegovina 47

3.2. Резултати избора за српског члана Предсједништва Босне и Херцеговине
Election results for Serbian member of Presidency of Bosnia and Herzegovina 47

3.3. Општи подаци о изборима за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ са територије Републике Српске
General data on elections for the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BH from the territory of Republika Srpska ... 49

3.4. Резултати избора за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ са територије Републике Српске
Election results for the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BH from the territory of Republika Srpska 49

3.5. Општи подаци о изборима за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
General data on elections for the president and vice-presidents of Republika Srpska 51

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska 51

3.7. Општи подаци о изборима за Народну скупштину Републике Српске
General data on elections for the National Assembly of Republika Srpska 58

3.8. Резултати избора за Народну скупштину Републике Српске
Election results for the National Assembly of Republika Srpska 58

3.9. Посланици Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ бирани са територије Републике Српске, према полу и старости
Members of the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BH elected from the territory of Republika Srpska, by sex and age 61

3.10. Посланици Народне скупштине Републике Српске према полу и старости
Members of the National Assembly of Republika Srpska by sex and age 61

3.11. Одборници скупштина општина и градова према полу и старости
Councilors of municipal and city assemblies by sex and age 62

3.12. Начелници/градоначелници општина и градова према полу и старости
Mayors of municipalities and cities by sex and age 62

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-3.1. Резултати избора за српског члана Предсједништва Босне и Херцеговине, избори 2022 (проценат добијених гласова)
Election results for Serbian member of Presidency of Bosnia and Herzegovina, elections 2022 (percentage of votes won) 63

Г-3.2. Резултати избора за Представнички дом БиХ са територије Републике Српске, избори 2022.
Election results for the House of representatives of BH from the territory of Republika Srpska, elections 2022 63

Г-3.3. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске, избори 2022 (проценат добијених гласова)
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska, elections 2022 (percentage of votes won) 64

Г-3.4. Резултати избора за Народну скупштину Републике Српске, избори 2022.
Election results for the National Assembly of Republika Srpska, elections 2022 64

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Градови и општине Републике Српске
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: *Cities and Municipalities of Republika Srpska*
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Општи избори у БиХ и Републици Српској за законодавна тијела и носиоце извршне власти одржани су 1996, 1998, 2000, 2002, 2006, 2010, 2014, 2018. и 2022. године, а локални избори су проведени 1997, 2000, 2004, 2008, 2012, 2016, 2020. и 2024. године, као и Ријевремени локални избори 2010. године за начелника општине Билећа, Ријевремени локални избори 2014. године за начелника општине Лакташи, Ријевремени локални избори 2015. године за начелника општине Источни Дрвар, Први локални избори 2015. године за начелника општине Станари, Први локални избори 2015. године за одборнике Скупштине општине Станари, као и Ријевремени избори 2017. године за начелника општине Трново, Ријевремени избори 2021. године за градоначелника Града Приједора, Ријевремени избори 2023. године за начелника општине Братунац те Ријевремени избори 2023. године за градоначелника Града Зворника. Ријевремени избори за Предсједника Републике Српске одржани су 2007. године. Избори 1996, 1997, 1998. и 2000. године проведени су према Правилима и прописима Привремене изборне комисије OSCE – Мисије у БиХ, док су сви остали избори у БиХ и Републици Српској одржани према одредбама новог Изборног закона БиХ („Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 07/14, 31/16 и 54/17 – Одлука Уставног суда 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24 и 24/24-испр.) који је ступио на снагу 28. септембра 2001. године. Умјесто Привремене изборне комисије која је престала са радом, за провођење избора по новом Закону је надлежна Изборна комисија БиХ чији је назив 2006. године промијењен у Централна изборна комисија БиХ.

Бирачко право (право гласа) и право да буде изабран има сваки држављанин Босне и Херцеговине са навршених осамнаест година живота који је регистрован за гласање у Централном бирачком списку.

Сви држављани БиХ који имају пребивалиште на територији Републике Српске имају право да гласају лично или у одсуству у општини пребивалишта. Изузетно, за општинске изборе 2008. године сва лица која имају бирачко право, а која су имала пребивалиште у општини Сребреница, према посљедњем попису становништва извршеном у БиХ, имала су право да се упишу у бирачки списак како би гласали лично или у одсуству за општину Сребреница, без обзира јесу ли засновала пребивалиште изван општине Сребреница.

Држављанин БиХ који привремено борави у иностранству и има бирачко право, има право да гласа лично или поштом за општину у којој је имао пребивалиште у тренутку подношења захтјева за регистрацију. Држављанин БиХ који посједује двојно држављанство према одредбама члана I/7.д) Устава БиХ, има право да се региструје и да гласа само ако је Босна и Херцеговина држава његовог пребивалишта.

Извори података

Извори података за опште и локалне изборе су званични подаци Привремене изборне комисије OSCE – Мисије у БиХ и званични подаци Централне изборне комисије БиХ објављени у службеним гласницима Републике Српске и БиХ.

Methodological explanations

General elections in Bosnia and Herzegovina and Republika Srpska for legislative bodies and holders of executive authority were held in 1996, 1998, 2000, 2000, 2006, 2010, 2014, 2018 and 2022, and local elections were held in 1997, 2000, 2004, 2008, 2012, 2016 and 2020 and 2024, as well as early local election for the municipality head of the municipality Bileća in 2010, the municipality head of the municipality Laktaši in 2014, early local election for the municipality head of the municipality Istočni Drvar in 2015, the first local election for the municipality head of the municipality Stanari in 2015, and first local elections for councilors in the Municipal Assembly of Stanari in 2015, as well as early election for the municipality head of the municipality Trnovo in 2017, early election for the mayor of the City of Prijedor in 2021, early election for the municipality head of the municipality Bratunac in 2023 and early election for the mayor of the City of Zvornik in 2023. Early election for the President of Republika Srpska was held in 1997. Elections in 1996, 1997, 1998 and 2000 were held according to the Rules and Regulations of the Provisional Election Commission of the OSCE Mission to BH, while all other elections in BH and Republika Srpska were held according to the regulations of the new Election Law of BH ("Official Gazette of BH", No. 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 07/14, 31/16 and 54/17 – Decision of the Constitutional court 41/20, 38/22, 51/22, 67/22, 24/24 and 24/24-corrected), which entered into force on 28 September 2001. Instead of the Provisional Election Commission which stopped working, according to the new Law, the Election Commission of BH, since 2006 named Central Election Commission of BH, is in charge of the conduct of elections.

Every citizen of Bosnia and Herzegovina who is at least eighteen years of age and who is registered for voting in the Central Voters Register has the right to vote (suffrage) and to be elected.

All citizens of Bosnia and Herzegovina with permanent place of residence in Republika Srpska have the right to vote in person or in absence, in the municipality of their permanent residence. As an exception, at municipal election in 2008, all persons who have the right to vote and whose place of residence was in Srebrenica according to the latest population census conducted in Bosnia and Herzegovina had the right to register in the voters register, in order to vote in person or in absence for the municipality of Srebrenica, regardless whether they established place of residence outside Srebrenica or not.

A citizen of Bosnia and Herzegovina who temporarily resides abroad and has the right to vote is allowed to vote in person or by mail, for the municipality where he/she had a permanent place of residence at the moment of his/her application for registration. A citizen of Bosnia and Herzegovina who holds dual citizenship, pursuant to provisions of the Article I/7.d) of the Constitution of BH, has the right to register and vote only if Bosnia and Herzegovina is the country of his/her permanent residence.

Sources of data

Sources of data for general and local elections are official data provided by the Provisional Election Commission of the OSCE Mission to BH and official data provided by the Central Election Commision of BH, published in official gazettes of Republika Srpska and Bosnia and Herzegovina.

Обухватност и упоредивост података

Обухватност из области избора је потпуна, јер су подацима обухваћени и општи и локални избори на територији Републике Српске.

ОПШТИ ИЗБОРИ

А. Избори у Републици Српској за законодавну и извршну власт на нивоу БиХ

1. За Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ (који има укупно 42 посланика) бирачи који су у Централни бирачки списак уписани да гласају у Републици Српској непосредно бирају 14 посланика за територију Републике Српске. Девет посланика се бира из три вишечлане изборне јединице према формули пропорционалне заступљености, а осталих пет су компензацијски мандати изабраних посланика са територије Републике Српске као цјелине. Мандат посланика према важећем изборном закону траје четири године.

Расподјела посланичких мандата

За сваку политичку странку и коалицију, укупан број важећих гласова које је политичка странка или коалиција освојила дијели се са 1, 3, 5, 7, 9, 11 и тако редом, све док је то потребно за ту расподјелу мандата. Бројеви који се добију овом серијом су „количници". Број гласова за независног кандидата је количник тог кандидата. Количници се редају од највећег до најмањег. Мандати се дијеле по реду, почев од највећег количника, док се не расподијеле сви мандати изборне јединице за одређени орган.

Политичка странка, коалиција, листа независних кандидата и независни кандидат не могу учествовати у расподјели мандата ако не освоје више од 3% од укупног броја важећих гласачких листића у изборној јединици.

Компензацијски мандати се расподјељују на сљедећи начин: прво се, према формули наведеној у претходном пасусу расподјељује укупан број мандата за законодавни орган који се додјељују за територију Републике Српске, умањен за број мандата који су освојили независни кандидати. Од броја мандата које је добила листа политичке странке или коалиције, примјеном овог поступка, одузима се број мандата које је та политичка странка или коалиција освојила, према поступку утврђеном у другом пасусу. Преостали број је број компензацијских мандата који листа добија.

Дом народа Парламентарне скупштине БиХ састоји се од 15 делегата од којих су двије трећине из Федерације БиХ (пет Хрвата и пет Бошњака) а једна трећина из Републике Српске (пет Срба). Делегате из реда српског народа у Дом народа Парламентарне скупштине БиХ бира Народна скупштина Републике Српске.

2. Члана Предсједништва БиХ, који се непосредно бира са територије Републике Српске - једног Србина, бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак да гласају у Републици Српској. Изабран је кандидат који добије највећи број гласова. Мандат чланова Предсједништва БиХ (три члана - Бошњак, Хрват и Србин) траје четири године.

Coverage and comparability of data

Coverage in the field of elections is complete, because the data cover all general and local elections on the territory of Republika Srpska.

GENERAL ELECTIONS

A. Elections in Republika Srpska for legislative and executive authorities on the level of Bosnia and Herzegovina

1. For the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina (which consists of 42 members altogether), voters registered in the voters register to vote in Republika Srpska, directly elect 14 members for the territory of Republika Srpska. Nine members are elected from the three multi-member constituencies under the proportional representation formula, while remaining five are compensatory mandates of elected members from the territory of Republika Srpska as a whole. The mandate of members lasts 4 years, according to the Election Law in force.

Allocation of mandates

For each political party or coalition, the total number of valid votes this political party or coalition has won is divided by 1,3,5,7,9,11, and so on, as long as it is necessary for the given allocation of mandates. The numbers obtained from this series are "quotients". The number of votes for an independent candidate is the quotient for that candidate. Quotients are arranged in order beginning with the highest quotient to the lowest. Mandates are allocated in order, beginning with the highest quotient, until all constituency mandates for the given body.

Political party, coalition, list of independent candidates and independent candidate cannot take part in allocation of mandates if they do not win more than 3% of the total number of valid ballots in a constituency.

Compensatory mandates are allocated in the following manner: first, according to the above mentioned formula, the total number of mandates for legislative body, which are allocated for the territory of Republika Srpska, are allocated, reduced by the number of mandates won by independent candidates. From the number of mandates a list of a political party or a coalition has won according to this procedure, the number of mandates won by the same political party or coalition according to the procedure set forth in another passage, is deducted. The remaining number is the number of compensatory mandates the list wins.

The House of Peoples of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina has 15 delegates, out of which two thirds come from the Federation of Bosnia and Herzegovina (5 Croats and 5 Bosniacs), while the remaining third comes from Republika Srpska (5 Serbs). Delegates who are Serbs coming into the House of People's of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina are selected by the National Assembly of Republika Srpska.

2. Member of the Presidency of Bosnia and Herzegovina, who is directly elected from the territory of Republika Srpska - one Serb, is elected by voters registered in the Central Voters Register to vote in Republika Srpska. The candidate selected is the one who wins the most votes. The mandate of members of the Presidency of Bosnia and Herzegovina (3 members - Bosniac, Croat and Serb) lasts four years.

Б. Избори за законодавну и извршну власт на нивоу Републике Српске

1. Народна скупштина Републике Српске

Народна скупштина Републике Српске састоји се од 83 народна посланика, које непосредно бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак да гласају у Републици Српској. Најмање четири члана сваког конститутивног народа морају бити заступљени у Народној скупштини Републике Српске. Мандат посланика траје четири године.

Расподјела мандата народних посланика Републике Српске

Изборним законом БиХ од 83 посланичка мандата одређено је да су између двадесет три процента (23%) и двадесет седам процената (27%) компензацијски мандати, а да се остали мандати расподјељују у вишечланим изборним јединицама којих мора бити најмање шест (толико их је и било на изборима 1996. године). Брчко дистрикт БиХ је укључен у једну од вишечланих јединица.

Народна скупштина Републике Српске је надлежна да на основу смјерница из Изборног закона БиХ одређује број мандата у вишечланим изборним јединицама, границе изборних јединица и број компензацијских мандата. Вишечлана изборна јединица има најмање четири, а највише петнаест посланика.

Број мандата за изборну јединицу утврђује се на сљедећи начин: број бирача уписаних у Централни бирачки списак за Републику Српску дијели се с укупним бројем мандата који се додјељују у изборним јединицама. Како би се утврдио број мандата који припада једној изборној јединици, дијели се број бирача уписаних у Централни изборни списак за ту изборну јединицу са укупним количником који је добијен у претходној подјели. Мандати који се не могу расподијелити на основу цијелих бројева расподјељују се изборним јединицама на основу највећег децималног остатка. Посланици из вишечланих изборних јединица бирају се према пропорционалној заступљености по истој формули која се користи и код расподјеле мандата за посланике Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ.

Компензацијски мандати додјељују се са територије Републике Српске као цјелине, такође, у складу са методологијом која је претходно описана код додјеле компензацијских мандата посланицима Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ за територију Републике Српске. Компензацијски мандат, који је политичка странка или коалиција претходно добила, додјељује се један по један неизабраним кандидатима на листи кандидата политичке странке или коалиције за компензацијске мандате почевши од врха, док се не исцрпи листа. Уколико сваки од конститутивних народа не освоји минималан број од четири мандата, накнадни компензацијски мандат додјељује се кандидату релевантног конститутивног народа са компензацијске листе политичке странке или коалиције која је освојила највећи број гласова и која на листи има још квалификованих кандидата из реда релевантног конститутивног народа.

B. Elections for legislative and executive authorities on the level of Republika Srpska

1. National Assembly of Republika Srpska

National Assembly of Republika Srpska consists of 83 members elected directly by voters registered in the Central Voters Register to vote in Republika Srpska. At least four members of each constituent people must be represented in the National Assembly of Republika Srpska. The mandate of members lasts four years.

Allocation of mandates of the deputies in Republika Srpska

According to the Election Law of Bosnia and Herzegovina, out of the 83 mandates, between twenty-three percent (23%) and twenty-seven percent (27%) are compensatory mandates, while remaining mandates are allocated in multi-member constituencies - at least six of them (as many as there were when the election was held in 1996). Brčko District of Bosnia and Herzegovina is included in one of the multi-member constituencies.

The National Assembly of Republika Srpska has the responsibility, on the basis of guidelines from the Election Law of Bosnia and Herzegovina, to determine the number of mandates in multi-member constituencies, boundaries of constituencies and the number of compensatory mandates. A multi-member constituency has at least four members and fifteen at most.

The number of mandates for a constituency is determined in the following manner: the number of voters registered in the Central Voters Register for Republika Srpska is divided by the total number of mandates allocated in constituencies. In order to determine the number of mandates belonging to one constituency, the number of voters registered in the Central Voters Register for that constituency is divided by the total quotient obtained in the previous division. Mandates which cannot be allocated on the basis of whole numbers are allocated to constituencies based on the highest remainders. Deputies from multi-member constituencies are elected according to the proportional representation, by the same formula used also for allocation of mandates for members of the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina.

Compensatory mandates are allocated from the territory of Republika Srpska as a whole, also in accordance with the methodology previously described for allocation of compensatory mandates for members of the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina for the territory of Republika Srpska. Compensatory mandate previously won by a political party or coalition is allocated one by one to unelected candidates on the political party or coalition's list of candidates for compensatory mandates, beginning at the top of the list, until the list is exhausted. Unless each constituent people receives a minimum of four mandates, the later compensatory mandate is given to the candidate of the relevant constituent people from the compensatory list of a political party or coalition having won the highest number of votes and having eligible candidates of the relevant constituent people.

Избор делегата у Вијеће народа Републике Српске

Састав Вијећа народа Републике Српске заснива се на паритету тако да сваки конститутивни народ има исти број представника. Вијеће народа састоји се од 28 делегата, осам из реда бошњачког, осам из реда српског, осам из реда хрватског народа и четири из реда осталих. Чланове Вијећа народа Републике Српске бира одговарајући клуб посланика у Народној скупштини Републике Српске. Кандидати за делегате не могу бити народни посланици или одборници у скупштини општине. Сваки посланик у Народној скупштини Републике Српске једном гласа за листу унутар свог клуба делегата. Свака листа може садржавати више кандидата од броја који се бира. Избор се врши тајним гласањем. Мандат делегата траје четири године.

Расподјела мандата делегата у Вијећу народа

Резултати гласања се саопштавају Централној изборној комисији БиХ у сврху коначне додјеле мјеста. Мандати се један по један расподјељују на листе или кандидатима са највећим количницима који произилазе из већ поменуте формуле која се користи за пропорционалну расподјелу. Када једна листа освоји мандат, тај мандат се додјељује с врха листе.

2. Предсједник и потпредсједници Републике Српске

Предсједника и два потпредсједника Републике Српске који се непосредно бирају са територије Републике Српске бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак да гласају у Републици Српској. Бирач може да гласа само за једног кандидата. Бира се кандидат из реда сваког конститутивног народа који добије највећи број гласова. Између та три кандидата, по један из сваког конститутивног народа, за предсједника се бира кандидат који добије највећи број гласова, а два кандидата који се по броју гласова налазе на другом и трећем мјесту бирају се за потпредсједнике. Мандат предсједника и потпредсједника Републике Српске траје четири године.

ЛОКАЛНИ ИЗБОРИ

Локални избори у Републици Српској одржавају се ради непосредног избора одборника у скупштине општина и у скупштине града, те избора извршне власти на локалном нивоу – избор начелника општина и градоначелника градова, као и за посредни избор одборника у скупштину града Источно Сарајево.

Општина је основна територијална јединица локалне самоуправе, која се формира за дио насељеног мјеста, за једно насељено мјесто или за више насељених мјеста. Град је територијална јединица која представља кохерентну географску, историјску, административну, социјалну, економску цјелину са одговарајућим нивоом развоја. У складу са Законом о територијалној организацији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске" бр. 69/09, 70/12, 83/14, 106/15, 26/19, 15/21, 37/22 и 32/23), територију Републике Српске чине 53 општине и 11 градова.

Election of delegates to the Council of Peoples of Republika Srpska

The composition of the Council of Peoples of Republika Srpska is based on a parity so that each constituent people has the same number of representatives. The Council of Peoples is composed of 28 delegates, 8 Bosniacs, 8 Serbs, and 8 Croats, as well as 4 delegates from the group of Others. Members of the Council of Peoples of Republika Srpska are elected by their respective caucus in the National Assembly of Republika Srpska. Delegate candidates cannot be deputies in the National Assembly or councilors of a Municipal Assembly. Each deputy in the National Assembly of Republika Srpska casts one vote for a list within his/her caucus. Each list may contain a number of candidates higher than the number of elected candidates. The vote is cast as a secret ballot. The mandate of delegates lasts four years.

Allocation of mandates of delegates in the Council of Peoples

The results of the votes are submitted to the Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina for the final allocation of seats. Mandates are, one by one, allocated to the lists or candidates with the highest quotients resulting from the above mentioned formula used for proportional allocation. When a list wins a mandate, this mandate is allocated from the top of the list.

2. President and Vice Presidents of Republika Srpska

The President and two Vice Presidents of Republika Srpska are directly elected from the territory of Republika Srpska, by voters registered in the Central Voters Register to vote in Republika Srpska. A voter may vote for one candidate only. The candidate from each constituent people receiving the highest number of votes is elected. Among these three candidates, one from each constituent people, the candidate receiving the highest number of votes is elected President, while the two candidates receiving the second and third highest number of votes are elected Vice Presidents. The mandate of the President and Vice Presidents of Republika Srpska lasts four years.

LOCAL ELECTIONS

Local elections in Republika Srpska are held for direct election of councilors in Municipal Assemblies and City Assemblies, for election of executive authorities on local level – election of municipality heads and city mayors as well as for indirect election of members of the Assembly of the city of Istočno Sarajevo.

A municipality is the main territorial unit of local self-government, formed for a part of a settlement, for one settlement or more of them. A city is a territorial unit which is a coherent geographic, historical, administrative, social and economic whole, adequately developed. In accordance with the Law on Territorial Organization of Republika Srpska ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 69/09, 70/12, 83/14, 106/15, 26/19, 15/21, 37/22 and 32/23), the territory of Republika Srpska comprises 53 municipalities and 11 cities.

Град који у свом саставу нема општина има карактер основне јединице локалне самоуправе. У марту 2023. године, Народна скупштина Републике Српске је на Другој редовној сједници усвојила Закон о Граду Прњавор. Закон је објављен у „Службеном гласнику Републике Српске", бр. 32/23, а ступио је на снагу 14. априла 2023. године. Након доношења предметног Закона, измијењен је и Закон о територијалној организацији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске", бр. 32/23) гдје је дефинисано да су градови у Републици Српској: Бања Лука, Бијељина, Градишка, Дервента, Добој, Зворник, Источно Сарајево, Лакташи, Приједор, Прњавор и Требиње. Подручје града Источно Сарајево чине подручја општина: Источна Илиџа, Источно Ново Сарајево, Пале, Соколац, Источни Стари Град и Трново.

Расподјела одборничких мандата

Мандати за скупштине општина и скупштине града, додјељују се по систему пропорционалне заступљености, што се израчунава по већ поменутој формули исто као за мандате посланика. Број мандата у скупштини општине зависи од броја бирача уписаних у Централни бирачки списак, и то:

1) између 11 и 17 одборника, за општине/градове са бројем бирача мањим од 8 000;
2) између 17 и 25 одборника, за општине/градове са бројем бирача између 8 000 и 20 000 и
3) између 25 и 31 одборника, за општине/градове са бројем бирача већим од 20 000.

Ако је политичкој странци, коалицији или листи независних кандидата додијељен број мандата који је једнак броју кандидата на њиховој листи, а при томе је остало још мандата које треба додијелити, преостали количници те политичке странке, коалиције или листе независних кандидата занемарују се при расподјели преосталих мандата.

Ако независни кандидат освоји мандат, преостали количници тог независног кандидата занемарују се при расподјели преосталих мандата. Ако је резултат исти због идентичних количника, мандат се додјељује жријебањем.

Мандати које је освојила листа расподјељују се најприје међу кандидатима са те листе, од којих је сваки добио најмање десет процената (10%) од укупног броја важећих гласова које је та листа добила, и то додјелом мандата према редослиједу од највећег до најмањег броја гласова. Ако је при томе остало још мандата које треба додијелити листи, а преостали кандидати су добили мање од десет процената (10%) од укупног броја важећих гласова које је та листа добила, расподјела мандата међу преосталим кандидатима са листе врши се према њиховом редослиједу на листи.

Начелник општине, односно градоначелник града бирају се у складу с Изборним законом, ентитетским законима и статутом општине, односно града.

Ако се начелник општине, односно градоначелник града, бира непосредно, општинског начелника, односно градоначелника, бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак у тој изборној јединици.

У градовима који у свом саставу имају више општина градоначелника бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак општина у саставу Града.

Изборни органи

За провођење избора надлежни су: Централна изборна комисија Босне и Херцеговине, градска/општинска изборна комисија и бирачки одбори.

A city which has no municipalities in its composition has the character of a main unit of local self-government. In March 2023, the Republika Srpska National Assembly, at its Second Regular Session adopted the Law on the City of Prnjavor. The Law was published in the "Official Gazette of Republika Srpska" No. 32/23 and it entered into force on 14 April 2023. Upon the adoption of this law, the Law on Territorial Organisation of Republika Srpska ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 32/23) was amended, stipulating that the cities in Republika Srpska are Banja Luka, Bijeljina, Gradiška, Derventa, Doboj, Zvornik, Istočno Sarajevo, Laktaši, Prijedor, Prnjavor and Trebinje. The area of the city of Istočno Sarajevo covers areas of the following municipalities: Istočna Ilidža, Istočno Novo Sarajevo, Pale, Sokolac, Istočni Stari Grad and Trnovo.

Allocation of mandates of councilors

Mandates for Municipal Assemblies and City Assemblies are allocated according to the system of proportional representation calculated to the above mentioned formula, same as for mandates of deputies. The number of mandates in a Municipal Assembly depends on number of voters registered in the Central Voters Register, as follows:

1) between 11 and 17 members for municipalities/cities with a number of voters lower than 8,000;
2) between 17 and 25 members for municipalities/cities with a number of voters between 8,000 and 20,000; and
3) between 25 and 31 members for municipalities/cities with a number of voters higher than 20 000.

If the number of mandates allocated to a political party, coalition or list of independent candidates is the same as the number of candidates on their list and there are still mandates to be allocated, then the remaining quotients of that political party, coalition or list of independent candidates are ignored when allocating the remaining mandates.

If an independent candidate wins a mandate, the remaining quotients of that candidate are ignored when allocating the remaining mandates. If a tie occurs because the quotients are identical, the mandate shall be allocated by drawing lots.

Mandates won by a list are first allocated among the candidates from that list, who individually received at least ten percent (10%) of the total number of valid votes received by that list, these mandates being awarded in order from the highest to the lowest number of votes. After this, if there are still mandates to be allocated to a list, and the remaining candidates received less than ten percent (10%) of the total number of valid votes won by that list, allocation of mandates among the remaining candidates from the list will be done according to the order on the list.

Municipality head or mayor is elected in accordance with the Election Law, entity laws and municipality or city statutes.

If a municipality head or a city mayor is elected directly, he/she is elected by the voters registered in the Central Voters Register of that constituency.

In cities consisting of several municipalities, mayors are elected by voters registered in the Central Voters Register of the city's municipalities.

Electoral bodies

Authorised bodies for conducting the elections are: Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina, Municipal Election Commission and Polling Station Committees.

Према Изборном закону, Централну изборну комисију бира Парламентарна скупштина БиХ. Комисија има седам чланова, по два из сваког конститутивног народа и једног из реда осталих народа. Мандат Централне изборне комисије БиХ траје седам година. Предсједник Централне изборне комисије БиХ бира се из реда чланова Централне изборне комисије БиХ и то по један члан из реда конститутивних народа и члан из реда осталих народа по принципу ротације обављаће функцију предсједника Централне изборне комисије БиХ и то једанпут у седам година у трајању од 21 мјесец.

Општинска/градска изборна комисија састоји се од три, пет или седам чланова. Чланове општинске/градске изборне комисије именује општинско вијеће, односно скупштина општине, уз сагласност Централне изборне комисије БиХ, на основу јавног огласа по процедури коју утврђује Централна изборна комисија БиХ .

Бирачки одбор састоји се од три или пет чланова од којих је један предсједник. Предсједник и чланови бирачких одбора имају своје замјенике. Предсједник бирачког одбора и његов замјеник именују се након проведене јавне процедуре и према критеријумима утврђеним Изборним законом и додатним критеријумима утврђеним подзаконским прописима Централне изборне комисије БиХ. Листу кандидата за именовање на мјесто предсједника и замјеника предсједника бирачког одбора сачињава Централна изборна комисија БиХ уз консултације са општинским изборним комисијама у периоду између два изборна циклуса путем једног или више јавних позива, а она ће бити ажурирана сваких шест мјесеци. Остале чланове бирачког одбора и њихове замјенике именује општинска изборна комисија најкасније 45 дана прије дана одржавања избора.

Дефиниције

Политички субјект подразумијева политичку странку, независног кандидата, коалицију или листу независних кандидата, који су овјерени за учешће на изборима.

Посланици су представници народа изабрани на непосредним изборима. Посланички мандат обављају у складу са уставом, законом и пословником о раду.

Активно изборно право је право гласа особа које су регистроване за гласање.

Пасивно изборно право је право особе да буде изабрана. Посланички мандат је мјесто у парламенту које добија изабрани кандидат. Мандат припада носиоцу мандата, а не политичкој странци, коалицији или листи независних кандидата која га је предложила на кандидатској листи.

Изборна јединица подразумијева основну изборну јединицу (јединица локалне самоуправе), кантоналну изборну јединицу, ентитетску изборну јединицу и ентитетску јединицу у којој се бира државни ниво власти.

Вишечлана изборна јединица подразумијева изборну јединицу у којој се бира више од једног а мање од укупног броја представника за одређени ниво власти.

Кандидатска листа је листа коју подносе политички субјекти за учешће на изборима и коју овјерава Централна изборна комисија.

Изборни праг подразумијева одређени проценат освојених гласова (важећих гласачких листића) које мора освојити политички субјекат да би стекао право учешћа у расподјели мандата.

Pursuant to the Election Law, the Central Election Commission is elected by the Parliamentary Assembly of BH. The Commission has seven members, two representatives of each constituent people and one representative of others. The mandate of the Central Election Commission of BH lasts seven years. The president of the Central Election Commission of BH is elected from among its members, as follows: one member from among representatives of the constituent peoples and one member from among representatives of others serve as the president of the Central Election Commision of BH in rotation, once in seven years, for 21 months.

Municipal/city election commission consists of three, five or seven members. Members of municipal/city election commissions are appointed by municipality councils or the assemblies of municipalities, with the approval of the Central Election Commission of BH, based on the public announcement and procedure established by the Central Election Commission of BH.

Polling station committees consist of three or five members, with one of them serving as a president. President and members of polling station committees have their deputies. Presidents of polling station committees and their deputies are appointed following a public procedure and in accordance with the criteria established by the Election Law and additional criteria defined by bylaws of the Central Election Commission of BH. The list of candidates for the appointment of presidents and deputies of polling station committees is compiled by the Central Election Commission of BH in consultation with municipal election commissions during the period between two election cycles, through one or more public calls, and it is updated every six months. Other members of polling station committees and their deputies are appointed by municipal election commissions, not later than 45 days before the election day.

Definitions

A political entity refers to a political party, an independent candidate, a coalition or a list of independent candidates that have been certified to participate in the elections.

Deputies are representatives of people, elected at the direct elections. Mandate of deputies is performed in accordance with the Constitution, Law and Rules of Procedure.

Active suffrage is the right to vote of those persons who are registered to vote.

Passive suffrage is a person's right to be elected. Deputy mandate is a place in the Parliament given to the elected candidate. A mandate belongs to the person it is awarded to, not to a political party, coalition or list of independent candidates which nominated him or her on their list of candidates.

A constituency refers to a basic constituency (local self-government unit), a cantonal constituency, an entity constituency in which representatives for the state level of government are elected.

A multi-member constituency is a constituency in which more than one and less than the total number of representatives for certain level of authority are elected.

A list of candidates is a list proposed by political entities for participation in the lections, certified by Central Election Commission of BH.

Election threshold refers to certain percentage of received votes (valid ballots) which a political entity has to win in order to get the right to participate in allocation of mandates.

3.1. Општи подаци о изборима за српског члана Предсједништва Босне и Херцеговине
General data on elections for Serbian member of Presidency of Bosnia and Herzegovina

	1996 (14.9)	1998 (12-13.9)	2002 (5.10)	2006 (1.10)	2010 (3.10)	2014 (12.10)	2018 (7.10)	2022 (2.10)
РЕПУБЛИКА СРПСКА / *REPUBLIKA SRPSKA*								
Бирачи којима је одобрено да гласају / *Voters allowed to vote*	...	...	1 018 051	1 036 731	1 194 622	1 243 265	1 261 645	1 259 322
Бирачи који су гласали – укупно / *Voters who voted – total*	1 113 031	847 162	538 365	592 442	670 517	706 554	727 638	677 057
%	...	...	53	57	56	56	58	54
Неважећи гласачки листићи – укупно / *Void ballots – total*	87 031	145 601	30 951	52 269	66 147	53 952	44 277	42 537
Неважећи гласачки листићи – непопуњени / *Void ballots – blank*	...	...	9 763	39 591	49 951	32 268	22 496	24 716
Неважећи гласачки листићи – непрописно попуњени / *Void ballots – inadequately completed*	...	...	21 188	12 678	16 196	21 684	21 781	17 821
Важећи гласачки листићи / *Valid ballots*	1 026 157	701 561	507 414	540 173	604 370	652 602	683 361	634 520
Број мјеста за додјелу / *Number of mandates to be allocated*	1	1	1	1	1	1	1	1

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18 и 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No.24/96, No.114/06, No.110/18 and No.122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18 and No. 73/22

3.2. Резултати избора за српског члана Предсједништва Босне и Херцеговине
Election results for Serbian member of Presidency of Bosnia and Herzegovina

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Избори 14.9.1996. *Election 14 September 1996*				
УКУПНО / *TOTAL*		1 026 157	100,0	1
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Момчило Крајишник / *Momčilo Krajišnik*	690 646	67,3	1
Демократски патриотски блок РС / *Demokratski Patriotski Blok RS*	Младен Иванић / *Mladen Ivanić*	307 461	30,0	-
Српска патриотска странка / *Srpska Patriotska Stranka*	Миливоје Зарић / *Milivoje Zarić*	15 407	1,5	-
Српска странка Крајине / *Srpska Stranka Krajine*	Бранко Латиновић / *Branko Latinović*	12 643	1,2	-
Избори 12-13. 9.1998. *Election 12-13 September 1998*				
УКУПНО / *TOTAL*		701 561	100,0	1
Слога / *Sloga*	Живко Радишић / *Živko Radišić*	359 937	51,3	1
Коалиција СДС – СРС РС / *Srpska Koalicija za Republiku Srpsku*	...	314 236	44,8	-
Српска коалиција за Републику Српску / *Koalicija SDS – SRS RS*	...	27 388	3,9	-
Избори 5.10.2002. *Election 5 October 2002*				
УКУПНО / *TOTAL*		507 414	100,0	1
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Мирко Шаровић / *Mirko Šarović*	180 212	35,5	1
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	Небојша Радмановић / *Nebojša Radmanović*	101 119	19,9	-
Српска радикална странка РС / *Srpska Radikalna Stranka RS*	Огњен Тадић / *Ognjen Tadić*	44 262	8,7	-
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	Десница Радивојевић / *Desnica Radivojević*	41 667	8,2	-
Партија демократског прогреса / *Partija Demokratskog Progresa*	Бранко Докић / *Branko Dokić*	41 228	8,1	-
Савез народног препорода / *Savez Narodnog Preporoda*	Мирко Бањац / *Mirko Banjac*	23 238	4,6	-
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	Младен Граховац / *Mladen Grahovac*	22 852	4,5	-
Социјалистичка партија РС / *Socijalistička Partija RS*	Драгутин Илић / *Dragutin Ilić*	18 533	3,7	-
Демократски народни савез / *Demokratski Narodni Savez*	Милорад Ђокић / *Milorad Đokić*	16 129	3,2	-
Српски народни савез / *Srpski Narodni Savez*	Светозар Михајловић / *Svetozar Mihajlović*	5 143	1,0	-
Партија социјалдемократског центра / *Partija Socijaldemokratskog Centra*	Ранко Бакић / *Ranko Bakić*	3 231	0,6	-
Демократска народна заједница БиХ / *Demokratska Narodna Zajednica BiH*	Душан Бајић / *Dušan Bajić*	2 790	0,6	-
Грађанска демократска странка БиХ / *Građanska Demokratska Stranka BiH*	Александар Рајлић / *Aleksandar Rajlić*	2 625	0,5	-
Народна партија социјалиста / *Narodna Partija Socijalista*	Томислав Таушан / *Tomislav Tašan*	1 875	0,4	-
Странка девизних штедиша РС / *Stranka Deviznih Štediša RS*	Борислав Васић / *Borislav Vasić*	1 570	0,3	-
Странка демократског развоја / *Stranka Demokratskog Razvoja*	Радован Симић / *Radovan Simić*	940	0,2	-

3.2. Резултати избора за српског члана Предсједништва Босне и Херцеговине
Election results for Serbian member of Presidency of Bosnia and Herzegovina
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Избори 1.10.2006. *Election 1 October 2006*				
УКУПНО / *TOTAL*		540 173	100,0	1
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	Небојша Радмановић / *Nebojša Radmanović*	287 675	53,3	1
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Младен Босић / *Mladen Bosić*	130 824	24,2	-
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	Зоран Тешановић / *Zoran Tešanović*	26 818	5,0	-
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	Југослав Јовичић / *Jugoslav Jovičić*	22 245	4,1	-
Српска радикална странка Др Војислав Шешељ / *Srpska Radikalna Stranka Dr Vojislav Šešelj*	Радислав Кањерић / *Radislav Kanjerić*	19 849	3,7	-
Народна странка радом за бољитак / *Narodna Stranka Radom za Boljitak*	Ранко Бакић / *Ranko Bakić*	18 302	3,4	-
Демократски покрет Српске / *Demokratski Pokret Srpske*	Нељо Ђурић / *Neđo Đurić*	16 307	3,0	-
Патриотски блок БОСС – СДУ БиХ / *Patriotski Blok BOSS – SDU BiH*	Славко Драгичевић / *Slavko Dragičević*	10 410	1,9	-
Независни кандидат / *Independent candidate*	Свјетлана Удовчић / *Svjetlana Udovčić*	2 847	0,5	-
Независни кандидат / *Independent candidate*	Сњежана Авдаловић / *Srnježana Avdalović*	2 753	0,5	-
Независни кандидат / *Independent candidate*	Бранислав Ристић / *Branislav Ristić*	2 143	0,4	-
Избори 3.10.2010. *Election 3 October 2010*				
УКУПНО / *TOTAL*		604 370	100,0	1
СНСД – СП / *SNSD – SP*	Небојша Радмановић / *Nebojša Radmanović*	295 629	48,9	1
Коалиција Заједно за Српску / *Koalicija Zajedno za Srpsku*	Младен Иванић / *Mladen Ivanić*	285 951	47,3	-
Савез за демократску Српску / *Savez za Demokratsku Srpsku*	Рајко Паповић / *Rajko Papović*	22 790	3,8	-
Избори 12.10.2014. *Election 12 October 2014*				
УКУПНО / *TOTAL*		652 602	100,0	1
Савез за промјене / *Savez za Promjene*	Младен Иванић / *Mladen Ivanić*	317 799	48,7	1
СНСД–ДНС–СП / *SNSD–DNS–SP*	Жељка Цвијановић / *Željka Cvijanović*	310 867	47,6	-
Странка праведне политике / *Stranka Pravedne Politike*	Горан Змијањац / *Goran Zmijanjac*	23 936	3,7	-
Избори 7.10.2018. *Election 7 October 2018*				
УКУПНО / *TOTAL*		683 361	100,0	1
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	Милорад Додик / *Milorad Dodik*	368 210	53,9	1
Савез за побједу / *Savez za Pobjedu*	Младен Иванић / *Mladen Ivanić*	292 065	42,7	-
Српска напредна странка / *Srpska Napredna Stranka*	Мирјана Поповић / *Mirjana Popović*	12 731	1,9	-
Прва српска демократска странка – Прва СДС / *Prva Srpska Demokratska Stranka – Prva SDS*	Гојко Кличковић / *Gojko Kličković*	10 355	1,5	-
Избори 2.10.2022. *Election 2 October 2022*				
УКУПНО / *TOTAL*		634 520	100,0	1
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	Жељка Цвијановић / *Željka Cvijanović*	327 720	51,7	1
СДС – Српска демократска странка / *SDS – Srpska Demokratska Stranka*	Мирко Шаровић / *Mirko Šarović*	224 912	35,5	-
Уједињени за слободну Босну и Херцеговину / *Ujedinjeni za Slobodnu Bosnu i Hercegovinu*	Војин Мијатовић / *Vojin Mijatović*	38 655	6,1	-
ДНС – Демократски народни савез / *DNS – Demokratski Narodni Savez*	Ненад Нешић / *Nenad Nešić*	34 955	5,5	-
Странка Живот / *Stranka Život*	Борислав Бијелић / *Borislav Bijelić*	8 278	1,3	-

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18 и 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No.24/96, No.114/06, No.110/18 and No.122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18 and No. 73/22

3.3. Општи подаци о изборима за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ са територије Републике Српске
General data on elections for the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BH from the territory of Republika Srpska

	1996 (14.9)	1998 (12-13.9)	2000 (11.11)	2002 (5.10)	2006 (1.10)	2010 (3.10)	2014 (12.10)	2018 (7.10)	2022 (2.10)
РЕПУБЛИКА СРПСКА / *REPUBLIKA SRPSKA*									
Бирачи којима је одобрено да гласају / *Voters allowed to vote*	...	...	1 104 969	1 018 051	1 036 731	1 194 622	1 243 265	1 261 645	1 259 322
Бирачи који су гласали – укупно / *Voters who voted – total*	1 115 838	847 108	676 704	538 589	591 733	670 945	706 424	727 924	677 095
%	...	...	61	53	57	56	56	58	54
Неважећи гласачки листићи – укупно / *Void ballots – total*	53 859	72 132	50 113	26 790	33 027	49 669	58 809	60 600	56 119
Неважећи гласачки листићи – непопуњени / *Void ballots – blank*	...	...	25 963	11 413	19 630	31 186	33 399	32 804	35 329
Неважећи гласачки листићи – непрописно попуњени / *Void ballots – inadequately completed*	...	...	24 150	15 377	13 397	18 483	25 410	27 796	20 790
Важећи гласачки листићи / *Valid ballots*	1 061 979	774 976	626 591	511 799	558 706	621 276	647 615	667 324	620 976
Број мјеста за додјелу / *Number of mandates to be allocated*	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18 и 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No.24/96, No.114/06, No.110/18 and No.122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18 and No. 73/22

3.4. Резултати избора за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ са територије Републике Српске
Election results for the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BH from the territory of Republika Srpska

Назив изборне листе[1)] *Electoral lists[1)]*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
	број *number*	проценат *percentage*	
Избори 14.9.1996. / *Election 14 September 1996*			
УКУПНО / *TOTAL*	1 061 979		14
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	578 723	54,5	9
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	184 553	17,4	3
Народни савез за слободни мир / *Narodni Savez za Slobodni Mir*	136 077	12,8	2
Избори 12–13.9.1998. / *Election 12-13 September 1998*			
УКУПНО / *TOTAL*	774 976		14
Слога / *Sloga*	214 716	27,7	4
СДС листа / *SDS list*	162 721	21,0	4
Коалиција за цјеловиту и демократску Босну и Херцеговину (СДА БиХ, СБиХ, Либерали БиХ, ГДС) / *Koalicija za Cjelovitu i Demokratsku Bosnu i Hercegovinu (SDA BiH, SBiH, Liberali BiH, GDS)*	128 277	16,6	3
Српска радикална странка Републике Српске / *Srpska Radikalna Stranka Republike Srpske*	118 522	15,3	2
Радикална странка Републике Српске / *Radikalna Stranka Republike Srpske*	27 686	3,6	1
Избори 11.11.2000. / *Election 11 November 2000*			
УКУПНО / *TOTAL*	626 591		14
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	248 579	39,7	6
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	95 245	15,2	2
Коалиција СНСД – ДСП / *Koalicija SNSD – DSP*	66 684	10,6	1
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	46 196	7,4	1
Социјалистичка партија РС / *Socijalistička Partija RS*	35 780	5,7	1
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	34 078	5,4	1
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	32 654	5,2	1
Српски народни савез РС – Биљана Плавшић / *Srpski Narodni Savez RS – Biljana Plavšić*	28 125	4,5	1
Избори 5.10.2002. / *Election 5 October 2002*			
УКУПНО / *TOTAL*	511 799		14
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	172 544	33,7	5
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	114 591	22,4	3
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	53 177	10,4	2
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	37 102	7,3	1

3.4. Резултати избора за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ са територије Републике Српске
Election results for the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BH from the territory of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе[1)] *Electoral lists[1)]*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
	број *number*	проценат *percentage*	
Српска радикална странка РС / *Srpska Radikalna Stranka RS*	24 559	4,8	1
Социјалистичка партија РС / *Socijalistička Partija RS*	22 126	4,3	1
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	19 976	3,9	1
Избори 1.10.2006. / *Election 1 October 2006*			
УКУПНО / *TOTAL*	558 706		14
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	262 203	46,9	7
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	108 616	19,4	3
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	28 410	5,1	1
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	23 257	4,2	1
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	20 514	3,7	1
Демократски народни савез / *Demokratski Narodni Savez*	19 868	3,6	1
Избори 3.10.2010. / *Election 3 October 2010*			
УКУПНО / *TOTAL*	670 945		14
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	269 009	43,3	8
СДС – Српска демократска странка / *SDS – Srpska Demokratska Stranka*	137 844	22,2	4
ПДП – Партија демократског прогреса / *PDP – Partija Demokratskog Progresa*	40 070	6,5	1
ДНС – Демократски народни савез / *DNS – Demokratski Narodni Savez*	28 511	4,6	1
Избори 12.10.2014. / *Election 12 October 2014*			
УКУПНО / *TOTAL*	647 615		14
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	249 182	38,5	6
СДС – Српска демократска странка / *SDS – Srpska Demokratska Stranka*	211 562	32,7	5
ПДП – НДП / *PDP – NDP*	50 322	7,8	1
ДНС – Демократски народни савез / *DNS – Demokratski Narodni Savez*	37 052	5,7	1
СДА – Странка демократске акције / *SDA – Stranka Demokratske Akcije*	31 337	4,8	1
Избори 7.10.2018. / *Election 7 October 2018*			
УКУПНО / *TOTAL*	667 324		14
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	260 930	39,1	6
СДС – листа (СДС-НДП-НС-СРС) / *SDS Lista (SDS-NDP-NS-SRS)*	162 414	24,3	3
ПДП – Младен Иванић / *PDP – Mladen Ivanić*	83 832	12,6	2
ДНС – Демократски народни савез / *DNS – Demokratski Narodni Savez*	68 637	10,3	1
Социјалистичка партија / *Socijalistička Partija*	31 321	4,7	1
СДА – Странка демократске акције / *SDA – Stranka Demokratske Akcije*	29 673	4,5	1
Избори 2.10.2022. / *Election 2 October 2022*			
УКУПНО / *TOTAL*	620 976		14
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	255 515	41,2	6
СДС – Српска демократска странка / *SDS – Srpska Demokratska Stranka*	112 250	18,1	2
ПДП – Партија демократског прогреса / *PDP – Partija Demokratskog Progresa*	73 023	11,8	2
За правду и ред – Листа Небојше Вукановића / *Za Pravdu i Red – Lista Nebojše Vukanovića*	32 982	5,3	1
Демократски савез – ДЕМОС / *Demokratski Savez – DEMOS*	30 591	4,9	1
СДА – Странка демократске акције / *SDA – Stranka Demokratske Akcije*	30 132	4,9	1
Уједињена Српска / *Ujedinjena Srpska*	24 313	3,9	1

[1)] За опште изборе за Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ са територије Републике Српске, за период од 1996. до 2022. године у табели су наведени само политички субјекти који су прешли цензус.
For general elections for the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BiH from the territory of Republika Srpska, for the period between 1996 and 2022, only the political entities that reached the electoral threshold are listed in the table.

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18 и 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No.24/96, No.114/06, No.110/18 and No.122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18 and No. 73/22

3.5. Општи подаци о изборима за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
General data on elections for the president and vice-presidents of Republika Srpska

	1996 (14.9)	1998 (12-13.9)	2000 (11.11)	2002 (5.10)	2006 (1.10)	2007 (9.12)	2010 (3.10)	2014 (12.10)	2018 (7.10)	2022 (2.10)
РЕПУБЛИКА СРПСКА / *REPUBLIKA SRPSKA*										
Бирачи којима је одобрено да гласају / *Voters allowed to vote*	...	...	1 104 969	1 018 051	1 036 731	1 122 491	1 194 622	1 243 265	1 261 645	1 259 322
Бирачи који су гласали – укупно / *Voters who voted – total*	1 128 901	845 909	676 989	538 578	592 196	416 514	670 756	706 646	727 880	676 762
%	...	...	61	53	57	37	56	56	58	54
Неважећи гласачки листићи – укупно / *Void ballots – total*	53 320	110 209	48 546	28 315	37 625	5 491	38 082	38 108	48 279	38 939
Неважећи гласачки листићи – непопуњени / *Void ballots – blank*	...	...	17 853	12 636	27 483	...	25 382	19 373	23 270	21 524
Неважећи гласачки листићи – непрописно попуњени / *Void ballots – inadequately completed*	...	...	30 693	15 679	10 142	5 491	12 700	18 735	25 009	17 415
Важећи гласачки листићи / *Valid ballots*	1 075 581	735 700	628 443	510 263	554 571	411 023	632 674	668 528	679 601	637 823
Број мјеста за додјелу / *Number of mandates to be allocated*	1+1	1+1	1+1	1+2	1+2	1	1+2	3	3	3

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18 и 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No.24/96, No.114/06, No.110/18 and No.122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18 and No. 73/22

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Избори 14.9.1996. *Election 14 September 1996*				
УКУПНО / *TOTAL*		1 075 581	100,0	1+1
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Биљана Плавшић / *Biljana Plavšić*	636 654	59,2	1
	Драгољуб Мирјанић / *Dragoljub Mirjanić*			1
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	Абид Ђозић / *Abid Đozić*	197 389	18,3	-
	Мевлудин Сејменовић / *Mevludin Sejmenović*			
Народни савез за слободан мир / *Narodni Savez za Slobodan Mir*	Живко Радишић / *Živko Radišić*	168 024	15,6	-
	Нељо Ђурић / *Neđo Đurić*			
Демократски патриотски блок РС / *Demokratski Patriotski Blok RS*	Предраг Радић / *Predrag Radić*	44 755	4,2	-
	Драгомир Грубач / *Dragomir Grubač*			
Српска патриотска странка / *Srpska Patriotska Stranka*	Славко Лисица / *Slavko Lisica*	20 050	1,9	-
	Којо Гајић / *Kojo Gajić*			
Странка српског јединства / *Stranka Srpskog Jedinstva*	Љиљана Перић / *Ljiljana Perić*	5 642	0,5	-
	Милорад Милаковић / *Milorad Milaković*			
Демократска странка федералиста / *Demokratska Stranka Federalista*	Драган Ђокановић / *Dragan Đokanović*	3 067	0,3	-
	Ђурађ Давидовић / *Đurađ Davidović*			
Избори 12-13.9.1998. *Election 12-13 September 1998*				
УКУПНО / *TOTAL*		735 700	100,0	1+1
Коалиција СДС – СРС РС / *Koalicija SDS – SRS RS*	Никола Поплашен / *Nikola Poplašen*	322 684	43,9	1
	Мирко Шаровић / *Mirko Šarović*			1
Слога / *Sloga*	...	286 606	39,0	-
БОСС – Босанска страна / *BOSS – Bosanska Stranka*	...	107 036	14,6	-
Српска коалиција за Републику Српску / *Srpska Koalicija za Republiku Srpsku*	...	16 079	2,1	-
Странка за Југославију / *Stranka za Jugoslaviju*	...	3 295	0,5	-

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Избори 11.11.2000. *Election 11 November 2000*				
УКУПНО / *TOTAL*		624 519[1)]	100,0	1+1
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Мирко Шаровић / *Mirko Šarović*	313 277	50,2	1
	Драган Чавић / *Dragan Čavić*			1
Савез независних социјалдемократа / *Stranka Nezavisnih Socijaldemokrata*	Милорад Додик / *Milorad Dodik*	161 619	25,9	-
	Доброслав Ћук / *Dobroslav Ćuk*			
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	Момчило Тепић / *Momčilo Tepić*	54 379	8,7	-
	Перица Бундало / *Perica Bundalo*			
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	Слободан Поповић / *Slobodan Popović*	52 411	8,4	-
	Мирсад Ђапо / *Mirsad Đapo*			
Грађанска демократска странка БиХ / *Građanska Demokratska Stranka BiH*	Зијад Мујкић / *Zijad Mujkić*	42 883	6,9	-
	Анте Милиновић / *Ante Milinović*			
Босанска странка / *Bosanska Stranka*	Аљо Дугоњић / *Aljo Dugonjić*	-	-	-
	Јованка Шарац- Беца / *Jovanka Šarac Beca*			
Избори 5.10.2002. *Election 5 October 2002*				
УКУПНО / *TOTAL*		510 263	100,0	1+2
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Драган Чавић / *Dragan Čavić*	183 121	35,9	1
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	Милан Јелић / *Milan Jelić*	112 612	22,1	-
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	Драган Микеревић / *Dragan Mikerević*	39 978	7,8	-
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	Адил Османовић / *Adil Osmanović*	34 129	6,7	1
Демократски народни савез РС / *Demokratski Narodni Savez RS*	Драган Костић / *Dragan Kostić*	31 401	6,2	-
Социјалистичка пратија РС / *Socijalistička Partija RS*	Петар Ђокић / *Petar Đokić*	27 137	5,3	-
Српска радикална странка РС / *Srpska Radikalna Stranka RS*	Радислав Канјерић / *Radislav Kanjerić*	19 187	3,8	-
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	Мирсад Ђапо / *Mirsad Đapo*	16 176	3,2	-
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	Смаил Ибрахимпашић / *Smail Ibrahimpašić*	14 252	2,8	-
Српски народни савез / *Srpski Narodni Savez*	Бранислав Лолић / *Branislav Lolić*	4 689	1,0	-
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	Иван Томљеновић / *Ivan Tomljenović*	4 027	0,8	1
Коалиција (ХДЗ, Демокршћани, ХНЗ, ХКДУ) / *Koalicija (HDZ, Demokršćani, HNZ, HKDU)*	Жељко Матић / *Željko Matić*	3 792	0,7	-
Савез народног препорода – Мирко Бањац / *Savez Narodnog Preporoda – Mirko Banjac*	Мирослав Цабо / *Miroslav Cabo*	3 250	0,6	-
Радничка партија БиХ / *Radnička Partija BiH*	Атиф Гредељ / *Atif Gredelj*	2 557	0,5	-
Партија социјалдемократског центра / *Partija Socijaldemokratskog Centra*	Радмило Кондић / *Radmilo Kondić*	2 007	0,4	-
Конзервативно радикална партија / *Konzervativno Radikalna Partija*	Ибран Мустафић / *Ibran Mustafić*	1 731	0,3	-
Грађанска демократска странка БиХ / *Građanska Demokratska Stranka BiH*	Мухарем Инсанић / *Muharem Insanić*	1 693	0,3	-
Народна партија социјалиста / *Narodna Partija Socijalista*	Ђурађ Давидовић / *Đurađ Davidović*	1 574	0,3	-
Босанскохерцеговачка патриотска странка / *Bosanskohercegovačka Patriotska Stranka*	Изет Накичевић / *Izet Nakičević*	1 330	0,3	-
Босанско подрињска народна странка / *Bosansko Podrinjska Narodna Stranka*	Абдулах Ахмић / *Abdulah Ahmić*	1 221	0,2	-
Демократска народна заједница БиХ / *Demokratska Narodna Zajednica BiH*	Фатима Карарић / *Fatima Kararić*	1 186	0,2	-
Независни кандидат / *Independent candidate*	Слободан Цвијетић / *Slobodan Cvijetić*	1 157	0,2	-
Народна партија социјалиста / *Narodna Partija Socijalista*	Весна Јовић-Вукадин / *Vesna Jović –Vukadin*	1 029	0,2	-
Републикански савез РС / *Republikanski Savez RS*	Миро Млађеновић / *Miro Mlađenović*	1 027	0,2	-

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Избори 1.10.2006. *Election 1 October 2006*				
УКУПНО / *TOTAL*		554 571	100,0	1+2
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	Милан Јелић / *Milan Jelić*	271 022	48,9	1
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Драган Чавић / *Dragan Čavić*	163 041	29,4	-
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	Адил Османовић / *Adil Osmanović*	22 444	4,0	1
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	Слободан Наградић / *Slobodan Nagradić*	19 623	3,5	-
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	Мирсад Махмутовић / *Mirsad Mahmutović*	18 744	3,4	-
Српска радикална странка Др Војислав Шешељ / *Srpska Radikalna Stranka Dr Vojislav Šešelj*	Ђурађ Давидовић / *Đurađ Davidović*	14 852	2,7	-
Демократски покрет Српске / *Demokratski Pokret Srpske*	Перо Букејиловић / *Pero Bukejilović*	12 690	2,3	-
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	Хакија Мехољић / *Hakija Meholjić*	11 292	2,0	-
Хрватска коалиција за једнакоправност / *Hrvatska Koalicija za Jednakopravnost*	Давор Чордаш / *Davor Čordaš*	4 598	0,8	1
Народна странка радом за бољитак / *Narodna Stranka Radom za Boljitak*	Жељко Гребенаревић / *Željko Grebenarević*	4 465	0,8	-
Нова снага Српске проф. др Петар Кунић / *Nova Snaga Srpske Prof Petar Kunić*	Драган Крстић / *Dragan Krstić*	3 380	0,6	-
Хрватско заједништво (ХДЗ 1990. ХЗ – ХСС –ХКДУ – ХДУ – Демокршћани) / *Hrvatsko Zajedništvo (HDZ 1990, HZ – HSS – HKDU – HDU – Demokršćani)*	Иван Крндељ / *Ivan Krndelj*	3 270	0,6	-
Конгресна народна странка заштите права бораца и грађана–правде и морала БиХ / *Kongresna Narodna Stranka Zaštite Prava Boraca i Građana – Pravde i Morala BiH*	Шабан Фејзић / *Šaban Fejzić*	2 156	0,4	-
Европска еколошка странка Е-5 / *Evropska Ekološka Stranka E-5*	Никола Лазаревић / *Nikola Lazarević*	1 686	0,3	-
ДНЗ БиХ – Демократска народна заједница БиХ / *DNZ BiH – Demokratska Narodna Zajednica BiH*	Фатима Карарић / *Fatima Kararić*	971	0,2	-
ДНЗ БиХ – Демократска народна заједница БиХ / *DNZ BiH – Demokratska Narodna Zajednica BiH*	Драган Мрган / *Dragan Mrgan*	337	0,1	-
Ванредни избори 9.12.2007. *Early Election 9 December 2007*				
УКУПНО / *TOTAL*		411 023	100,0	1
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	Рајко Кузмановић / *Rajko Kuzmanović*	169 863	41,3	1
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	Огњен Тадић / *Ognjen Tadić*	142 898	34,8	-
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	Младен Иванић / *Mladen Ivanić*	69 522	16,9	-
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	Слободан Поповић / *Slobodan Popović*	8 659	2,1	-
Српска радикална странка Др Војислав Шешељ / *Srpska Radikalna Stranka Dr Vojislav Šešelj*	Мирко Благојевић / *Mirko Blagojević*	7 526	1,8	-
Демократска странка инвалида БиХ / *Demokratska Stranka Invalida BiH*	Нецад Делић / *Nedžad Delić*	4 499	1,1	-
Народна демократска странка / *Narodna Demokratska Stranka*	Крсто Јандрић / *Krsto Jandrić*	3 945	0,9	-
Народна странка радом за бољитак / *Narodna Stranka Radom za Boljitak*	Антон Јосиповић / *Anton Josipović*	2 529	0,7	-
Независни кандидат / *Independent candidate*	Драган Ђокановић / *Dragan Đokanović*	849	0,2	-
Европска еколошка странка Е–5 / *Evropska Ekološka Stranka E–5*	Никола Лазаревић / *Nikola Lazarević*	733	0,2	-

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске

Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska

(наставак/*continued*)

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Избори 3.10.2010. ***Election 3 October 2010***				
УКУПНО / *TOTAL*		632 674	100,0	1+2
СНСД – ДНС – СП / *SNSD – DNS – SP*	Милорад Додик / *Milorad Dodik*	319 618	50,5	1
Коалиција Заједно за Српску / *Koalicija Zajedno za Srpsku*	Огњен Тадић / *Ognjen Tadić*	227 239	35,9	-
СДП – Социјалдемократска партија БиХ / *SDP – Socijaldemokratska Partija BiH*	Енес Суљкановић / *Enes Suljkanović*	15 425	2,4	1
СДА – Странка демократске акције / *SDA – Stranka Demokratske Akcije*	Шевкет Хафизовић / *Ševket Hafizović*	14 843	2,4	-
Странка за Босну и Херцеговину / *Stranka za Bosnu i Hercegovinu*	Мухарем Мурселовић / *Muharem Murselović*	14 177	2,2	-
Српска радикална странка Др Војислав Шешељ / *Srpska Radikalna Stranka Dr Vojislav Šešelj*	Драган Ђурђевић / *Dragan Đurđević*	8 178	1,3	-
Народна демократска странка / *Narodna Demokratska Stranka*	Емил Влајки / *Emil Vlajki*	6 101	1,0	1
Савез за бољу будућност БиХ – СББ БиХ Фахрудин Радончић / *Savez za Bolju Budućnost BiH – SBB BiH Fahrudin Radončić*	Садмир Нукић / *Sadmir Nukić*	5 565	0,9	-
ХСС – НХИ / *HSS – NHI*	Иван Крндељ / *Ivan Krndelj*	5 487	0,9	-
ХДЗ БиХ – Хрватска демократска заједница Босне и Херцеговине / *HDZ BiH – Hrvatska Demokratska Zajednica Bosne i Hercegovine*	Иво Камењашевић / *Ivo Kamenjašević*	4 128	0,7	-
Савез за демократску Српску / *Savez za Demokratsku Srpsku*	Драган Калинић / *Dragan Kalinić*	4 043	0,6	-
Странка демократске активности А–СДА / *Stranka Demokratske Aktivnosti A–SDA*	Бесим Хамидовић / *Besim Hamidović*	1 605	0,3	-
Хрватска коалиција ХДЗ 1990 – ХСП БиХ / *Hrvatska Koalicija HDZ 1990 – HSP BiH*	Жељко Матић / *Željko Matić*	1 199	0,2	-
БПС – Сефер Халиловић / *BPS – Sefer Halilović*	Аган Делибајрић / *Agan Delibajrić*	1 185	0,2	-
Народна странка Радом за бољитак / *Narodna Stranka Radom za Boljitak*	Драган Мрган / *Dragan Mrgan*	1 006	0,2	-
Независни кандидат / *Independent candidate*	Горан Матић / *Goran Matić*	980	0,2	-
Коалиција Преокрет: ГДС БиХ И НЕП БиХ / *Koalicija Preokret: GDS BiH i NEP BiH*	Љиљана Кнежевић / *Ljiljana Knežević*	809	0,1	-
Либерално демократска странка – Европска еколошка странка Е–5 / *Liberalno Demokratska Stranka – Evropska Ekološka Stranka E–5*	Бего Сулејмановић / *Bego Sulejmanović*	684	0,1	-
СДУ БиХ – Социјалдемократска унија Босне и Херцеговине / *SDU BiH – Socijaldemokratska Unija Bosne i Hercegovine*	Славко Драгичевић / *Slavko Dragičević*	402	0,1	-
Избори 12.10.2014. ***Election 12 October 2014***				
УКУПНО / *TOTAL*		668 528	100,0	3
СНСД–ДНС–СП / *SNSD–DNS–SP*	Милорад Додик / *Milorad Dodik*	303 496	45,4	1
Савез за промјене / *Savez za Promjene*	Огњен Тадић / *Ognjen Tadić*	296 021	44,3	-
Домовина / *Domovina*	Рамиз Салкић / *Ramiz Salkić*	24 294	3,6	1
А-СДА Странка демократске активности / *A-SDA Stranka Demokratske Aktivnosti*	Сејфудин Токић / *Sejfudin Tokić*	11 312	1,7	-
Странка праведне политике / *Stranka Pravedne Politike*	Драгомир Јовићић / *Dragomir Jovićić*	7 569	1,1	-
СДП – Социјалдемократска партија БиХ / *SDP – Socijaldemokratska Partija BiH*	Енес Суљкановић / *Enes Suljkanović*	6 809	0,0	-
ХДЗ БиХ, ХСС, ХКДУ БиХ, ХСП Херцег Босне / *HDZ BiH, HSS, HKDU BiH, HSP Herceg Bosne*	Јосип Јерковић / *Josip Jerković*	6 562	1,0	1
Партија економске и социјалне правде / *Partija Ekonomske i Socijalne Pravde*	Емил Влајки / *Emil Vlajki*	3 202	0,5	-
БПС – Сефер Халиловић / *BPS – Sefer Halilović*	Амир Хорић / *Amir Horić*	2 216	0,3	-
Комунистичка партија / *Komunistička Partija*	Санда Стојаковић / *Sanda Stojaković*	959	0,1	-

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Марковић Владан / *Marković Vladan*	Владан Марковић / *Vladan Marković*	948	0,1	-
Стојановић Милко / *Stojanović Milko*	Милко Стојановић / *Milko Stojanović*	873	0,1	-
Демократска странка инвалида БиХ / *Demokratska Stranka Invalida BiH*	Иво Блажановић / *Ivo Blažanović*	812	0,1	-
Нешковић Младен / *Nešković Mladen*	Младен Нешковић / *Mladen Nešković*	783	0,1	-
Бешић Сенад / *Bešić Senad*	Сенад Бешић / *Senad Bešić*	754	0,1	-
СДУ БиХ – Социјалдемократска унија Босне и Херцеговине / *SDU BiH – Socijaldemokratska Unija Bosne i Hercegovine*	Сенад Палић / *Senad Palić*	605	0,1	-
Странка правде и повјерења / *Stranka Pravde i Povjerenja*	Тома Седло / *Toma Sedlo*	582	0,1	-
Прва странка / *Prva Stranka*	Индира Мухаремовић / *Indira Muharemović*	565	0,1	-
Ченај Патрит / *Čenaj Patrit*	Патрит Ченај / *Patrit Čenaj*	166	0,0	-
	Избори 7.10.2018. *Election 7 October 2018*			
УКУПНО / *TOTAL*		679 601	100,0	3
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	Цвијановић Жељка / *Cvijanović Željka*	319 699	47,0	1
Савез за побједу / *Savez za Pobjedu*	Говедарица Вукота / *Govedarica Vukota*	284 195	41,8	-
Заједно за БиХ / *Zajedno za BiH*	Салкић Рамиз / *Salkić Ramiz*	21 292	3,1	1
Дураковић Ћамил – независни кандидат / *Duraković Ćamil – Independent candidate*	Дураковић Ћамил / *Duraković Ćamil*	10 299	1,5	-
Прва српска демократска странка – Прва СДС / *Prva Srpska Demokratska Stranka Prva SDS*	Лукић Радомир / *Lukić Radomir*	6 021	0,9	-
ХДЗ БиХ, ХСС,ХКДУ БиХ,ХСП – ХНС / *HDZ BiH, HSS, HKDU BiH, HSP–HNS*	Јерковић Јосип / *Jerković Josip*	5 881	0,9	1
Српска напредна странка / *Srpska Napredna Stranka*	Матијашевић Дарко / *Matijašević Darko*	4 346	0,6	-
Кошпић Душко – независни кандидат / *Košpić Duško – Independent candidate*	Кошпић Душко / *Košpić Duško*	3 273	0,5	-
Ахметовић Садик – независни блок / *Ahmetović Sadik – Independent Block*	Ахметовић Садик / *Ahmetović Sadik*	3 221	0,5	-
Независна босанскохерцеговачка листа / *Nezavisna Bosanskohercegovačka Lista*	Арифагић Јусуф / *Arifagić Jusuf*	2 550	0,4	-
Хрватска странка Босне и Херцеговине / *Hrvatska Stranka BiH*	Баришић Јозо / *Barišić Jozo*	2 379	0,4	-
СББ Фахрудин Радончић / *SBB – Fahrudin Radončić*	Чавка Адмир / *Čavka Admir*	1 941	0,3	-
Секулић Славко – независни кандидат / *Sekulić Slavko – Independent candidate*	Секулић Славко / *Sekulić Slavko*	1 120	0,2	-
Кршић Гордана – независни кандидат / *Kršić Gordana – Independent candidate*	Кршић Гордана / *Kršić Gordana*	1 111	0,2	-
Милетић Дарко – независни кандидат / *Miletić Darko – Independent candidate*	Милетић Дарко / *Miletić Darko*	1 109	0,2	-
Павловић Војин – независни кандидат / *Pavlović Vojin – Independent candidate*	Павловић Војин / *Pavlović Vojin*	1 021	0,2	-
Мићић Жељка – независни кандидат / *Mićić Željka – Independent candidate*	Мићић Жељка / *Mićić Željka*	1 012	0,2	-
Павловић Слободан – независни кандидат / *Pavlović Slobodan – Independent candidate*	Павловић Слободан / *Pavlović Slobodan*	887	0,1	-
Ђорић Александар – независни кандидат / *Đorić Aleksandar – Independent candidate*	Ђорић Александар / *Đorić Aleksandar*	818	0,1	-
Матић Игор – независни кандидат / *Matić Igor – Independent candidate*	Матић Игор / *Matić Igor*	761	0,1	-
Гашевић Игор – независни кандидат / *Gašević Igor – Independent candidate*	Гашевић Игор / *Gašević Igor*	733	0,1	-
Драгичевић Славко – независни кандидат / *Dragičević Slavko – Independent candidate*	Драгичевић Славко / *Dragičević Slavko*	659	0,1	-
Демократска странка инвалида БиХ / *Demokratska Stranka Invalida BiH*	Кондић Живко / *Kondić Živko*	576	0,1	-

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
УСД БХ Унија социјалдемократа БХ / *USD BH Unija Socijaldemokrata BiH*	Глишић Дарко / *Glišić Darko*	555	0,1	-
Стевановић Јован – независни кандидат / *Stevanović Jovan – Independent candidate*	Стевановић Јован / *Stevanović Jovan*	525	0,1	-
Радић Петар – независни кандидат / *Radić Petar – Independent candidate*	Радић Петар / *Radić Petar*	464	0,1	-
Јовановић Игор – независни кандидат / *Jovanović Igor – Independent candidate*	Јовановић Игор / *Jovanović Igor*	405	0,1	-
Јосиповић Драгица – независни кандидат / *Josipović Dragica – Independent candidate*	Јосиповић Драгица / *Josipović Dragica*	377	0,1	-
Либерална странка ЛС БиХ / *Liberalna Stranka LS BiH*	Пејић Дејан / *Pejić Dejan*	349	0,1	-
Ђећај Бурим – независни кандидат / *Đećaj Burim – Independent candidate*	Ђећај Бурим / *Đećaj Burim*	332	0,1	-
Витешкић Мухамед – независни кандидат / *Viteškić Muhamed – Independent candidate*	Витешкић Мухамед / *Viteškić Muhamed*	322	0,1	-
Демократска странка инвалида БиХ / *Demokratska Stranka Invalida BiH*	Делић Неџад / *Delić Nedžad*	320	0,1	-
Брелак Иван – НС / *Brelak Ivan – NS*	Брелак Иван / *Brelak Ivan*	244	0,0	-
Лалић Обрад – независни кандидат / *Lalić Obrad – Independent candidate*	Лалић Обрад / *Lalić Obrad*	240	0,0	-
Пандуревић Драгомир – независни кандидат / *Pandurević Dragomir – Independent candidate*	Пандуревић Драгомир / *Pandurević Dragomir*	230	0,0	-
Савез за Стари Град / *Savez za Stari Grad*	Томшић Николина / *Tomšić Nikolina*	220	0,0	-
Мењић Анђелко – независни кандидат / *Menjić Anđelko – Independent candidate*	Мењић Анђелко / *Menjić Anđelko*	114	0,0	-
Избори 2.10.2022. *Election 2 October 2022*				
УКУПНО / *TOTAL*		637 823	100,0	3
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez nezavisnih socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	Милорад Додик / *Milorad Dodik*	300 180	47,1	1
ПДП – Партија демократског прогреса / *PDP – Partija demokratskog progresa*	Јелена Тривић / *Jelena Trivić*	273 245	42,8	-
Дураковић Ћамил – независни кандидат / *Duraković Ćamil – Independent candidate*	Дураковић Ћамил / *Duraković Ćamil*	13 760	2,2	1
Покрет држава / *Pokret država*	Сенад Братић / *Senad Bratić*	13 680	2,1	-
За државу БиХ / *Za državu BiH*	Јусуф Арифагић / *Jusuf Arifagić*	10 467	1,6	-
ДНС – Демократски народни савез / *DNS – Demokratski narodni savez*	Радислав Јовичић / *Radislav Jovičić*	5 678	0,9	-
Либерална странка – ЛС / *Liberalna stranka – LS*	Дејан Пејић / *Dejan Pejić*	2 206	0,4	-
СПС – Социјалистичка партија Српске – *Горан Селак / SPS – Socijalistička partija Srpske – Goran Selak*	Нељо Ђурић / *Neđo Đurić*	2 118	0,4	-
ХДЗ БиХ, ХСП БиХ, ХКДУ, ХСП АС, ХСП ХБ, ХРАСТ, ХДУ / *HDZ BiH, HSP BiH, HKDU, HSP AS, HSP HB, HRAST, HDU*	Давор Прањић / *Davor Pranjić*	1 966	0,3	1
Бегић Иван – независни кандидат / *Begić Ivan – nezavisni kandidat*	Бегић Иван / *Begić Ivan*	1 854	0,3	-
Наша прича Република Српска / *Naša priča Republika Srpska*	Зоран Калинић / *Zoran Kalinić*	1 269	0,2	-
Илић Мирослав – независни кандидат / *Ilić Miroslav – Independent candidate*	Илић Мирослав / *Ilić Miroslav*	1 261	0,2	-
Странка живот / *Stranka život*	Владимир Бијелић / *Vladimir Bijelić*	1 193	0,2	-
Ивановић Далибор – независни кандидат / *Ivanović Dalibor – Independent candidate*	Ивановић Далибор / *Ivanović Dalibor*	1 099	0,2	-
Миливојевић Цвијетин – независни кандидат / *Milivojević Cvijetin – Independent candidate*	Миливојевић Цвијетин / *Milivojević Cvijetin*	807	0,1	-

3.6. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе *Electoral lists*	Кандидати *Candidates*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
		број *number*	проценат *percentage*	
Драгичевић Славко – независни кандидат / *Dragičević Slavko – Independent candidate*	Драгичевић Славко / *Dragičević Slavko*	758	0,1	-
Милошевић Горан – независни кандидат / *Milošević Goran – Independent candidate*	Милошевић Горан / *Milošević Goran*	696	0,1	-
Секулић Славко – независни кандидат / *Sekulić Slavko – Independent candidate*	Секулић Славко / *Sekulić Slavko*	623	0,1	-
Добриловић Ана – независни кандидат / *Dobrilović Ana – Independent candidate*	Добриловић Ана / *Dobrilović Ana*	560	0,1	-
Анђелић Милан – независни кандидат / *Anđelić Milan – Independent candidate*	Анђелић Милан / *Anđelić Milan*	510	0,1	-
Бубић Јеленко – независни кандидат / *Bubić Jelenko – Independent candidate*	Бубић Јеленко / *Bubić Jelenko*	502	0,1	-
Драгичевић Душан – независни кандидат / *Dragičević Dušan – Independent candidate*	Драгичевић Душан / *Dragičević Dušan*	497	0,1	-
Еколошка партија Републике Српске / *Ekološka partija Republike Srpske*	Амир Реко / *Amir Reko*	482	0,1	-
Српска напредна странка РС-ФБИХ „За промјене" / *Srpska napredna stranka RS-FBIH "Za promjene"*	Љубиша Алаџић / *Ljubiša Aladžić*	409	0,1	-
Ново доба / *Novo doba*	Ален Поповић / *Alen Popović*	396	0,1	-
Ђурђевић Душко – независни кандидат / *Đurđević Duško – Independent candidate*	Ђурђевић Душко / *Đurđević Duško*	337	0,1	-
Смиљанић Миљан – независни кандидат / *Smiljanić Miljan – Independent candidate*	Смиљанић Миљан / *Smiljanić Miljan*	313	0,1	-
НС / *NS*	Никола Сувајац / *Nikola Suvajac*	260	0,0	-
Гашевић Игор – независни кандидат / *Gašević Igor – Independent candidate*	Гашевић Игор / *Gašević Igor*	251	0,0	-
Деспот Давор – независни кандидат / *Despot Davor – Independent candidate*	Деспот Давор / *Despot Davor*	232	0,0	-
Дачај Газменд – независни кандидат / *Dačaj Gazmend – Independent candidate*	Дачај Газменд / *Dačaj Gazmend*	214	0,0	-

[1] Укупан број гласова након првог трансфера
Total number of votes after the first transfer

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18 и 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No.24/96, No.114/06, No.110/18 and No.122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18 and No. 73/22

3.7. Општи подаци о изборима за Народну скупштину Републике Српске
General data on elections for the National Assembly of Republika Srpska

	1996 (14.9)	1998 (12-13.9)	2000 (11.11)	2002 (5.10)	2006 (1.10)	2010 (3.10)	2014 (12.10)	2018 (7.10)	2022 (2.10)
РЕПУБЛИКА СРПСКА / *REPUBLIKA SRPSKA*									
Бирачи којима је одобрено да гласају / *Voters allowed to vote*	...	...	1 104 969	1 018 051	1 036 731	1 194 622	1 243 265	1 261 645	1 259 322
Бирачи који су гласали – укупно / *Voters who voted – total*	1 132 818	844 320	676 597	538 453	591 926	670 730	706 711	727 829	676 982
%	...	...	61	53	57	56	56	58	54
Неважећи гласачки листићи – укупно / *Void ballots – total*	45 055	102 559	49 735	27 976	27 931	37 301	44 801	43 085	37 374
Неважећи гласачки листићи – непопуњени / *Void ballots – blank*	...	...	23 548	13 880	11 547	15 136	17 989	16 270	15 133
Неважећи гласачки листићи – непрописно попуњени / *Void ballots – inadequately completed*	...	...	26 187	14 096	16 384	22 165	26 812	26 815	22 241
Важећи гласачки листићи / *Valid ballots*	1 087 763	741 761	626 862	510 377	563 995	633 429	661 910	684 744	639 608
Број мјеста за додјелу / *Number of mandates to be allocated*	83	83	83	83	83	83	83	83	83

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18, 113/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 30/00, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18, 83/18 и 73/22

Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No. 24/96, No. 114/06, No. 110/18, No. 113/18 and No. 122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 30/00, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18, No. 83/18 and No. 73/22

3.8. Резултати избора за Народну скупштину Републике Српске
Election results for the National Assembly of Republika Srpska

Назив изборне листе[1)] *Electoral lists[1)]*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
	број *number*	проценат *percentage*	
Избори 14.9.1996. *Election 14 September 1996*			
УКУПНО / *TOTAL*	1 087 763		83
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	568 980	52,3	45
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	177 388	16,3	14
Народни савез за слободан мир / *Narodni Savez za Slobodan Mir*	125 372	11,5	10
Српска радикална странка РС / *Srpska Radikalna Stranka RS*	72 517	6,7	6
Демократски патриотски блок РС / *Demokratski Patriotski Blok RS*	32 895	3,0	2
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	25 593	2,4	2
СДП БиХ, УБСД, ХСС, МБО / *SDP BiH, UBSD, HSS, MBO*	22 329	2,1	2
Српска странка Крајине / *Srpska Stranka Krajine*	17 381	1,6	1
Српска патриотска странка / *Srpska Patriotska Stranka*	14 508	1,3	1
Избори 12–13.9.1998. *Election 12-13 September 1998*			
УКУПНО / *TOTAL*	741 761		83
СДС – српских земаља / *SDS – Srpskih Zemalja*	160 594	21,7	19
Коалиција за цјеловиту и демократску Босну и Херцеговину (СДА БиХ, СБиХ, Либерали БиХ, ГДС) / *Koalicija za Cjelovitu i Demokratsku Bosnu i Hercegovinu (SDA BiH, SBiH, Liberali BiH, GDS)*	125 546	16,9	15
Српска радикална странка Републике Српске / *Srpska Radikalna Stranka Republike Srpske*	97 244	13,1	11
Српски народни савез – Биљана Плавшић / *Srpski Narodni Savez – Biljana Plavšić*	95 817	12,9	12
Социјалистичка партија Републике Српске / *Socijalistička Partija Republike Srpske*	79 179	10,7	10
СНСД – Милорад Додик / *SNSD – Milorad Dodik*	54 058	7,3	6
Радикална странка Републике Српске / *Radikalna Stranka Republike Srpske*	27 119	3,7	3
СДП – Социјалдемократска партија Босне и Херцеговине / *SDP – Socijaldemokratska Partija Bosne i Hercegovine*	19 892	2,7	2
Срспка коалиција за Републику Српску / *Srpska Koalicija za Republiku Srpsku*	19 198	2,6	2
ХДЗ БиХ / *HDZ BiH*	11 471	1,6	1
Нова хрватска иницијатива – ХКДУ / *Nova Hrvatska Inicijativa – HKDU*	10 546	1,4	1
Коалиција за краља и отаџбину / *Koalicija za Kralja i Otadžbinu*	3 044	0,4	1

3.8. Резултати избора за Народну скупштину Републике Српске
Election results for the National Assembly of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе[1)] *Electoral lists[1)]*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
	број *number*	проценат *percentage*	
Избори 11.11.2000. *Election 11 November 2000*			
УКУПНО / *TOTAL*	626 862		83
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	226 226	36,1	31
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	81 467	13,0	11
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	76 810	12,3	11
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	47 379	7,6	6
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	32 450	5,2	4
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	31 176	5,0	4
Социјалистичка партија РС / *Socijalistička Partija RS*	30 636	4,9	4
Демократска социјалистичка партија / *Demokratska Socijalistčka Partija*	25 763	4,1	4
Демократски народни савез / *Demokratski Narodni Savez*	22 083	3,5	3
Српски народни савез РС – Биљана Плавшић / *Srpski Narodni Savez RS – Biljana Plavšić*	14 239	2,3	2
Пензионерска странка РС / *Penzionerska Stranka RS*	8 363	1,3	1
Нова хрватска иницијатива / *Nova Hrvatska Inicijativa*	4 590	0,7	1
Демократска странка РС / *Demokratska Stranka RS*	3 876	0,6	1
Избори 5.10.2002. *Election 5 October 2002*			
УКУПНО / *TOTAL*	510 377		83
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	159 164	31,2	26
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	111 226	21,8	19
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	54 756	10,7	9
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	36 212	7,1	6
Српска радикална странка РС / *Srpska Radikalna Stranka RS*	22 396	4,4	4
Социјалистичка партија РС / *Socijalistička Partija RS*	21 502	4,2	3
Демократски народни савез РС / *Demokratski Narodni Savez RS*	20 375	4,0	3
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	18 624	3,6	4
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	17 227	3,4	3
Пензионерска странка РС / *Penzionerska Stranka RS*	9 019	1,8	1
Савез народног препорода – Мр Мирко Бањац / *Savez Narodnog Preporoda – MA Mirko Banjac*	6 449	1,3	1
Српски народни савез / *Srpski Narodni Savez*	4 992	1,0	1
ДПС – Предраг Радић / *DPS – Predrag Radić*	4 730	0,9	1
Демократска странка / *Demokratska Stranka*	4 343	0,8	1
Нова хрватска иницијатива / *Nova Hrvatska Inicijativa*	3 109	0,6	1
Избори 1.10.2006. *Election 1 October 2006*			
УКУПНО / *TOTAL*	563 995		83
Савез независних социјалдемократа / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata*	244 251	43,3	41
Српска демократска странка / *Srpska Demokratska Stranka*	103 035	18,3	17
Партија демократског прогреса РС / *Partija Demokratskog Progresa RS*	38 681	6,9	8
Демократски народни савез / *Demokratski Narodni Savez*	22 780	4,0	4
Странка за БиХ / *Stranka za BiH*	22 642	4,0	4
Социјалистичка партија / *Socijalistička Partija*	20 031	3,6	3
Странка демократске акције / *Stranka Demokratske Akcije*	19 137	3,4	3
Српска радикална странка / *Srpska Radikalna Stranka*	16 454	2,9	2
Социјалдемократска партија БиХ / *Socijaldemokratska Partija BiH*	14 079	2,5	1

3.8. Резултати избора за Народну скупштину Републике Српске
Election results for the National Assembly of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе[1)] *Electoral lists[1)]*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
	број *number*	проценат *percentage*	
Избори 3.10.2010. *Election 3 October 2010*			
УКУПНО / *TOTAL*	633 429		83
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	240 727	38,0	37
СДС – Српска демократска странка / *SDS – Srpska Demokratska Stranka*	120 136	19,0	18
ПДП – Партија демократског прогреса / *PDP – Partija Demokratskog Progresa*	47 806	7,6	7
ДНС – Демократски народни савез / *DNS – Demokratski Narodni Savez*	38 547	6,1	6
Социјалистичка партија и Партија уједињених пензионера / *Socijalistička Partija i Partija Ujedinjenih Penzionera*	26 824	4,2	4
Демократска партија – Драган Чавић / *Demokratska Partija – Dragan Čavić*	21 604	3,4	3
СДП – Социјалдемократска партија БиХ / *SDP – Socijaldemokratska Partija BiH*	19 297	3,1	3
СДА – Странка демократске акције / *SDA – Stranka Demokratske Akcije*	16 861	2,7	2
Српска радикална странка Републике Српске / *Srpska Radikalna Stranka Republike Srpske*	15 166	2,4	1
Народна демократска странка / *Narodna Demokratska Stranka*	13 440	2,1	2
Избори 12.10.2014. *Election 12 October 2014*			
УКУПНО / *TOTAL*	661 955		83
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	213 665	32,3	29
Српска демократска странка – СДС / ПЕНЗИОНЕРИ – ПУП / Радикали – СРС / *Srpska Demokratska Stranka – SDS / PENZIONERI – PUP / Radikali – SRS*	173 824	26,3	24
ДНС – Демократски народни савез НС – СРС / *DNS – Demokratski Narodni Savez NS – SRS*	61 061	9,2	8
ПДП – Партија демократског прогреса / *PDP – Partija Demokratskog Progresa*	48 845	7,4	7
Домовина / *Domovina*	34 583	5,2	5
Народни демократски покрет / *Narodni Demokratski Pokret*	33 977	5,1	5
Социјалистичка партија / *Socijalistička Partija*	33 695	5,1	5
Избори 7.10.2018. *Election 7 October 2018*			
УКУПНО / *TOTAL*	684 744		83
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	218 201	31,9	28
Српска демократска странка – (СДС-СРСРС-СРС) / *Srpska Demokratska Stranka - (SDS-SRSRS-SRS)*	123 515	18,0	16
Демократски народни савез – ДНС / *DNS – Demokratski Narodni Savez*	98 851	14,4	12
ПДП РС – Младен Иванић / *PDP RS – Mladen Ivanić*	69 948	10,2	9
Социјалистичка партија / *Socijalistička Partija*	56 106	8,2	7
Заједно за БиХ / *Zajedno za BiH*	29 556	4,3	4
НДП – Драган Чавић – НС-СНС-Слобода / *NDP Dragan Čavić – NS-SNS-Sloboda*	28 183	4,1	4
Уједињена Српска / *Ujedinjena Srpska*	21 187	3,1	3
Избори 2.10.2022. *Election 2 October 2022*			
УКУПНО / *TOTAL*	639 608		83
Савез независних социјалдемократа – СНСД – Милорад Додик / *Savez Nezavisnih Socijaldemokrata – SNSD – Milorad Dodik*	221 549	34,6	29
СДС – Српска демократска странка / *SDS – Srpska Demokratska Stranka*	95 640	15,0	13
ПДП – Партија демократског прогреса / *PDP – Partija Demokratskog Progresa*	65 861	10,3	8
Социјалистичка партија Петар Ђокић – НДП – СНП / *Socijalistička Partija Petar Đokić – NDP – SNP*	37 881	5,9	5
Покрет за државу / *Pokret za Državu*	36 652	5,7	5
Демократски савез – ДЕМОС / *Demokratski Savez – DEMOS*	34 896	5,5	5
Уједињена Српска / *Ujedinjena Srpska*	32 696	5,1	4
За правду и ред – Листа Небојше Вукановића / *Za Pravdu i Red – Lista Nebojše Vukanovića*	31 551	4,9	4

3.8. Резултати избора за Народну скупштину Републике Српске
Election results for the National Assembly of Republika Srpska
(наставак/*continued*)

Назив изборне листе[1)] *Electoral lists[1)]*	Гласови *Votes*		Број мандата *Number of mandates*
	број *number*	проценат *percentage*	
ДНС – Демократски народни савез / *DNS – Demokratski Narodni Savez*	28 503	4,5	4
Народна партија Српске – Дарко Бањац – ПУС – Прва СДС / *Narodna Partija Srpske – Darko Banjac – PUS – Prva SDS*	20 898	3,3	3
СПС – Социјалистичка партија Српске – Горан Селак / *SPS – Socijalistička Partija Srpske – Goran Selak*	19 893	3,1	3

[1)] За опште изборе за Народну скупштину Републике Српске, за период од 1996. до 2022. године у табели су наведени само политички субјекти који су прешли цензус.
For general elections for the National Assembly of Republika Srpska, for the period between 1996 and 2022, only the political entities that reached the electoral threshold are listed in the table.

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 24/96, 114/06, 110/18, 113/18 и 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 23/98, 30/00, 37/02, 91/10, 88/14, 78/18, 83/18 и 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No. 24/96, No. 114/06, No. 110/18, No. 113/18 and No. 122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 23/98, No. 30/00, No. 37/02, No. 91/10, No. 88/14, No. 78/18, No. 83/18 and No. 73/22

3.9. Посланици Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ бирани са територије Републике Српске, према полу старости
Members of the House of Representatives of the Parliamentary Assembly of BH elected from the territory of Republika Srpska, by sex and age

Година *Year*	Пол *Sex*			Навршене године живота *Age in completed years*			
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	18–29	30–39	40–59	60 и више *60 and over*
2000	14	14	-	-	2	12	-
2002	14	12	2	-	2	12	-
2006	14	12	2	-	3	11	-
2010	14	10	4	-	2	10	2
2014	14	11	3	-	2	11	1
2018	14	12	2	-	-	9	5
2022	14	12	2	-	2	8	4

Извор: Централна изборна комисија Босне и Херцеговине
Source: Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina

3.10. Посланици Народне скупштине Републике Српске према полу и старости
Members of the National Assembly of Republika Srpska by sex and age

Година *Year*	Пол *Sex*			Навршене године живота *Age in completed years*			
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	18–29	30–39	40–59	60 и више *60 and over*
2000	83	68	15	-	18	59	6
2002	83	69	14	2	12	66	3
2006	82	65	17	7	14	59	2
2010	83	65	18	-	-	26	57
2014	83	70	13	-	3	38	42
2018	83	68	15	-	7	48	28
2022	83	67	16	3	15	59	6

[1)] У расподјели мандата за Народну скупштину Републике Српске одмах након избора попуњена су 82 мјеста јер је компензацијска листа једног политичког субјекта била исцрпљена, односно није било кандидата за додјелу мандата.
While allocating mandates for the National Assembly of Republika Srpska immediately after the elections, 82 places were filled, since the compensation list of one political entity was exhausted, that is, there were no candidates to allocate the mandates to.

Извор: Централна изборна комисија Босне и Херцеговине
Source: Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina

3.11. Одборници скупштина општина и градова према полу и старости[1)]
Councilors of municipal and city assemblies by sex and age[1)]

Година *Year*	Пол *Sex*			Навршене године живота *Age in completed years*			
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	18–29	30–39	40–59	60 и више *60 and over*
2000	1 307	1 101	206	46	343	836	82
2004	1 316	1 102	214	116	249	873	78
2008	1 321	1 112	209	162	327	779	53
2012	1 265	1 082	183	182	289	732	62
2015[2)]	1 280	1 092	188	184	294	740	62
2016	1 293	1 081	212	176	387	648	82
2020	1 301	1 080	221	133	435	619	114
2024	1 303	1 027	276	115	405	659	124

1) Нису укључени одборници Скупштине града Источно Сарајево / *Councilors of the Assembly of the city of Istočno Sarajevo are not included*

2) Приказани су подаци за 2012. годину, као и подаци са првих избора одржаних у 2015. години за одборнике Скупштине општине Станари
Data referring to 2012 are presented, as well as data referring to the first election held in 2015 for councilors of the Municipal Assembly of Stanari

Извор: Централна изборна комисија Босне и Херцеговине
Source: Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina

3.12. Начелници/градоначелници општина и градова према полу и старости[1)]
Mayors of municipalities and cities by sex and age[1)]

Година *Year*	Пол *Sex*			Навршене године живота *Age in completed years*			
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	18–29	30–39	40–59	60 и више *60 and over*
2004	62	60	2	2	7	53	-
2008	62	59	3	2	8	44	8
2012	62	59	3	1	9	44	8
2015[2)]	64	60	4	1	9	45	9
2016	63	58	5	-	9	46	8
2017[3)]	64	59	5	-	10	45	9
2020	64	61	3	2	16	38	8
2023[4)]	64	61	3	2	16	38	8
2024	64	61	3	-	17	37	10

1) У податке који се односе на период од 2004. године до 2016. године, није укључен градоначелник Источног Сарајева.
In the data referring to the period from 2004 to 2016, the mayor of Istočno Sarajevo is not included.

2) Приказани су подаци за 2012. годину, као и подаци са ријевремених избора одржаних у 2015. години за начелника општине Источни Дрвар и подаци са првих избора одржаних у 2015. години за начелника општине Станари.
Data referring to 2012 are presented, as well as data referring to the early election held in 2015 for the municipality head of the municipality Istočni Drvar and data referring to the first election held in 2015 for the municipality head of the municipality Stanari .

3) Укључен податак за градоначелника Источно Сарајево као и за ријевремене изборе одржане 2017. године за начелника општине Трново.
Includes data on the mayor of the city of Istočno Sarajevo as well as data on early election held in 2017 for the municipality head of the municipality Trnovo.

4) Приказани су подаци за 2020. годину, као и подаци са ријевремених избора одржаних у 2021. години за градоначелника Града Приједора и подаци са ријевремених избора одржаних 2023. године за градоначелника Града Зворника и начелника општине Братунац.
Data referring to 2020 are presented, as well as data referring to the early election held in 2021 the mayor of the City of Prijedor and data refering for the early election held in 2023 for the mayor of the City of Zvornik and municipality head of the municipality Bratunac.

Извор: Централна изборна комисија Босне и Херцеговине
Source: Central Election Commission of Bosnia and Herzegovina

Г-3.1. Резултати избора за српског члана Предсједништва БиХ, избори 2022 (проценат добијених гласова)
Election results for Serbian member of Presidency of BH, elections 2022 (percentage of votes won)

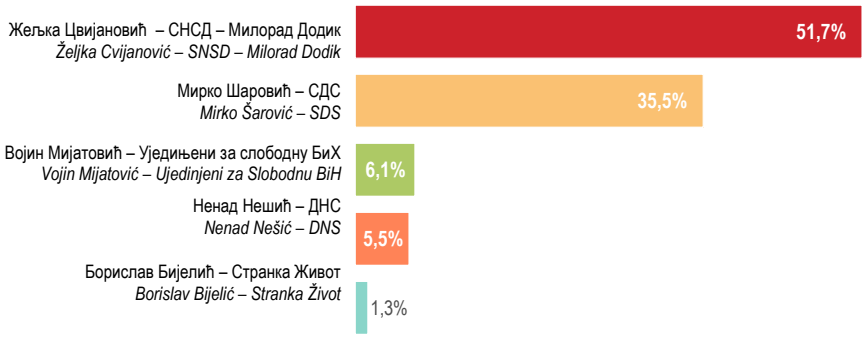

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No. 122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 73/22

Г-3.2. Резултати избора за Представнички дом БиХ са територије Републике Српске, избори 2022.
Election results for the House of Representatives of BH from the territory of Republika Srpska, elections 2022

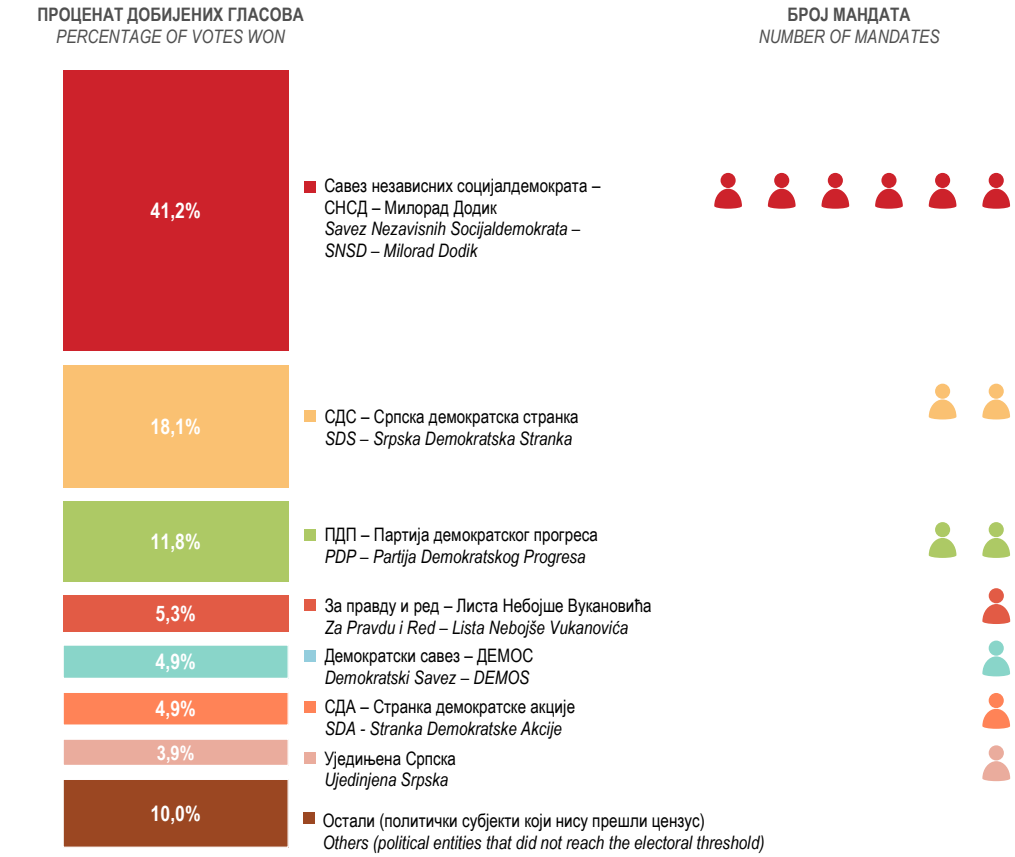

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No. 122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 73/22

Г-3.3. Резултати избора за предсједника и потпредсједнике Републике Српске, избори 2022 (проценат добијених гласова)
Election results for the president and vice-presidents of Republika Srpska, elections 2022 (percentage of votes won)

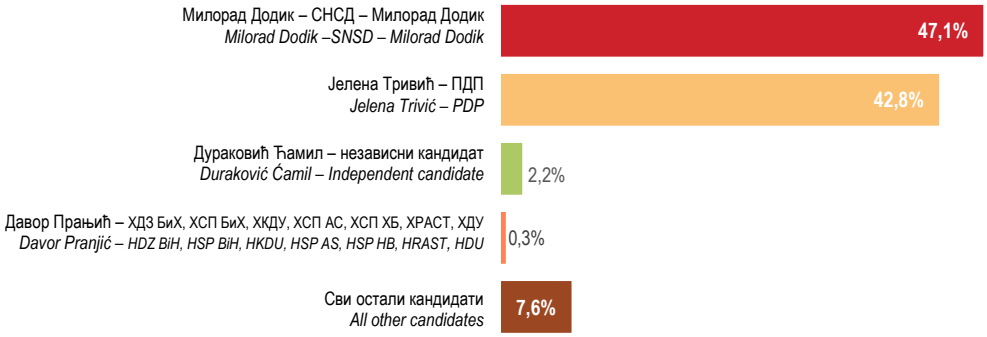

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No. 122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 73/22

Г-3.4. Резултати избора за Народну скупштину Републике Српске, избори 2022.
Election results for the National Assembly of Republika Srpska, elections 2022

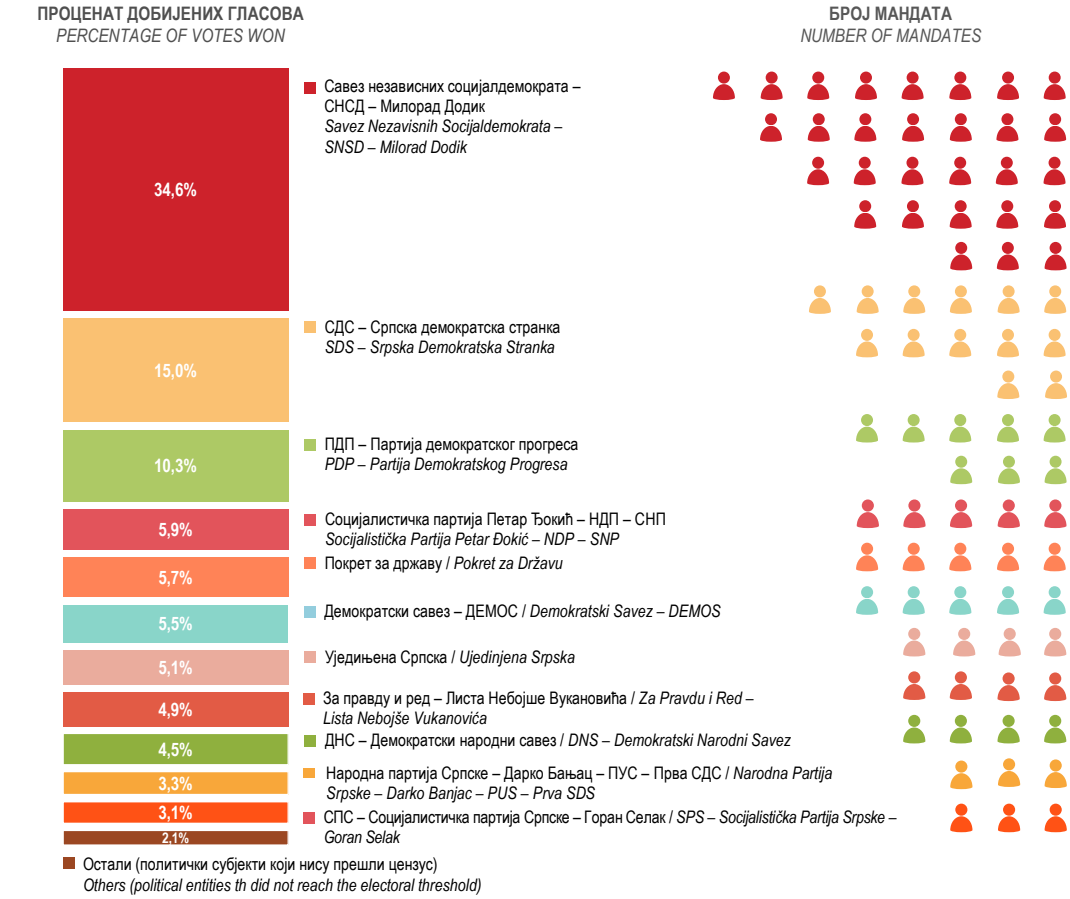

Извор: „Службени гласник Републике Српске", бр. 122/22 и „Службени гласник БиХ", бр. 73/22
Source: "Official Gazette of Republika Srpska", No. 122/22 and "Official Gazette of Bosnia and Herzegovina", No. 73/22

РЕГИСТАР ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКАТА

REGISTER OF BUSINESS ENTITIES

4 Регистар пословних субјеката
Register of business entities

Методолошка објашњења
Methodological explanations 67

ТАБЕЛЕ
TABLES

4.1. Број пословних субјеката према подручјима КД – стање 31. децембар
Number of business entities by section of activity classification – state as on 31 December 69

4.2. Број пословних субјеката према облику организовања и подручјима КД – стање 31. децембар 2023.
Number of business entities by legal form and section of activity classification – state as on 31 December 2023 71

4.3. Број пословних субјеката према облику својине и подручјима КД – стање 31. децембар 2023.
Number of business entities by ltype of ownership and section of activity classification – state as on 31 December 2023 73

4.4. Број пословних субјеката према поријеклу капитала и подручјима КД – стање 31. децембар 2023.
Number of business entities by origin of capital and section of activity classification – state as on 31 December 2023 73

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-4.1. Број основаних пословних субјеката по годинама
Number of established business entities by year 74

Г-4.2. Број основаних пословних субјеката према подручјима КД – стање 31. децембар
Number of established business entities by section of activity classification – state as on 31 December 74

Г-4.3. Структура пословних субјеката према облику својине – стање 31. децембар 2023.
Structure of business entities by type of ownership – state as on 31 December 2023..... 74

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Градови и општине Републике Српске
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: *Cities and Municipalities of Republika Srpska*
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о пословним субјектима су добијени из административног регистра пословних субјеката.

У складу са Реформом регистрације пословања у Републици Српској, Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) врши услуге једношалтерског система за регистрацију пословних субјеката. Успостављањем једношалтерског система, према Закону о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске", бр. 67/13, 15/16 и 84/19) и Закону о Агенцији за посредничке, информатичке и финансијске услуге („Службени гласник Републике Српске", бр. 96/05, 74/10 и 68/13), поступак уписа и разврставања пословних субјекта према дјелатностима у Регистар пословних субјеката од 1.12.2013. године је у надлежности Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге.

Републички завод за статистистку Републике Српске је био надлежан за вођење Регистра пословних субјеката у периоду од 1992. године до 1.12.2013. године.

Обухватност и упоредивост података

Регистар пословних субјеката је уређена евиденција у којој се пословни субјекти (предузећа, задруге, фондови, финансијске организације, установе, тијела законодавне и извршне власти, судски и правосудни органи, удружења и остали облици организовања) разврставају према дјелатности коју обављају у одговарајуће нивое Класификације дјелатности.

Регистром су обухваћени сви пословни субјекти за које постоји обавеза уписа у посебан регистар (судски или други регистар) који се води код надлежних органа. Пословни субјекти за које не постоји обавеза уписа у посебан регистар стичу право уписа у Регистар пословних субјеката даном ступања на снагу одлуке о оснивању субјекта. Регистар пословних субјеката обухвата све субјекте и њихове дијелове уколико је сједиште пословног субјекта на територији Републике Српске.

Регистром нису обухваћена физичка лица која у своје име трајно обављају дјелатности – предузетници, као ни пословни субјекти чије је сједиште изван територије Републике Српске.

Пословни субјекти са сједиштем у Брчко дистрикту БиХ су, од 2002. године, искључени из Регистра пословних субјеката, што треба да се има у виду кад се посматрају раније објављене серије података.

Дефиниције

Пословни субјекат је основни субјекат који је предмет уписа у Регистар, односно субјекат који је стекао својство пословног субјекта уписом у судски или неки други регистар или на основу законског прописа – одлуке о оснивању.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on business entities were obtained from the administrative Register of business entities.

In line with the Reform of business registration in Republika Srpska, the Agency for Intermediacy, IT and Financial Services (APIF) performs services of a one-stop system of the registration of business entities. Through the establishment of this one-stop system, pursuant to the Law on registration of business entities in Republika Srpska ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 67/13, 15/16 and 84/19) and the Law on the Agency for Intermediacy, IT and Financial Services ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 96/05, 74/10 and 68/13), on 1 December 2013 the Agency for Intermediacy, IT and Financial Services became responsible for the procedure of registration and classification of business entities by activity in the Register of business entities.

The Republika Srpska Institute of Statistics was responsible for the maintenance of the Register of business entities during the period between 1992 and 1 December 2013.

Coverage and comparability of data

Register of business entities is an organised record in which business entities (enterprises, cooperatives, funds, financial organisations, institutions, legislative and executive authorities, court and judicial authorities, associations, and other legal forms) are classified, according to the activity they perform, into levels of the Classification of Economic Activities.

The Register covers all business entities which are obliged to register in a specific register (court register or other) maintained within authorised bodies. Business entities for which there is no obligation of registration in specific registers are entitled to register in the Register of business entities from the day the decision on entity establishment enters into force. Register of business entities covers all business entities and their parts, if their headquarters are on the territory of Republika Srpska.

Register does not cover physical persons who permanently perform activities in their own name – entrepreneurs and business entities which have headquarters outside Republika Srpska.

Since 2002, business entities whose headquarters are located in the Brčko District of BH are excluded from the Register of business entities, which has to be taken into consideration when looking into the previously published series of data.

Definitions

***Business entity** is a basic entity which is subject to registration in the Register, i.e. an entity which acquired the status of a business entity by registering in a court register or another register or on the basis of a law regulation – decision on establishment.*

Дио пословног субјекта је пословна, организациона или нека друга јединица у саставу основног субјекта. У Регистар се евидентирају јединице које на адреси сједишта пословног субјекта обављају дјелатност различиту од претежне дјелатности или обављају исту дјелатност на другој локацији.

A part of business entity is a business, organisational or other part of the main business entity. Parts of business entity which perform an activity different from the main activity at the address of the headquarters or which perform the same activity at other location are recorded in the Register.

Под појмом **дјелатности** се подразумијева комбинација активности које коришћењем улазних фактора (радне снаге, сировина, енергије итд.) доводе до стварања одређених резултата (роба, производа или услуга). Из тога произилази да је дјелатност одређена инпутима, производним процесом и оутпутима.

The term activity refers to a combination of activities which, using input factors (labour force, raw materials, energy, etc.), produce certain results (goods, products and services). This means that activity is determined by input, production process and output.

С обзиром да један субјекат може обављати више дјелатности, разликује се основна (претежна), споредна и помоћна дјелатност.

Since one entity can perform several activities, there are three types of activities: main (primary), secondary and ancillary.

Основна (претежна) дјелатност је дјелатност која у највећој мјери доприноси формирању укупне додате вриједности, односно дјелатност путем које субјекат остварује највећи приход, односно запошљава највећи број радника.

Main (primary) activity is an activity which has the highest contribution to the formation of total value added, that is, activity through which the entity realises the highest profit and which employs the most employees.

Споредна дјелатност је свака друга дјелатност која учествује у формирању укупне додате вриједности, односно, која као резултат има одређену робу, производ или услугу која се продаје трећим лицима.

Secondary activity is any other activity which has its share in the formation of total value added, that is, activity which results in certain goods, products or services sold to third persons.

Помоћна дјелатност омогућава извођење основне и споредне дјелатности. То су дјелатности рачуноводства, превоза за сопствене потребе, складишта као објекта за одлагање готових производа или роба и слично.

Ancillary activity enables performance of the main and secondary activity. These are activities of accounting, transport for own needs, storage as a facility for disposal of finished products and goods, and similar.

Дјелатности су евидентиране према **Класификацији дјелатности**. Класификација дјелатности је општи стандард који се примјењује за доношење и праћење мјера економске и социјалне политике, у статистици и евиденцији, у прикупљању, обради и објављивању података према дјелатностима, у научноистраживачком и аналитичком раду и за упис дјелатности у судски или посебан регистар. Класификација садржајно и структурно у потпуности одговара статистичкој Класификацији дјелатности NACE Rev. 2 (Nomenclature statistique des activities economiques dans la Communate europeenne) која је обавезан стандард ЕУ и упоредива је са међународном класификацијом UN ISIC Rev. 4 (International Standard Industrial Classification).

Activities are recorded pursuant to the Classification of Economic Activities. Classification of Economic Activities is a general standard used for the adoption and monitoring of economic and social policy measures, in statistics and in records, in collection, processing and publishing of data by activity, in scientific research and analyses, and for entry of activities in court or special registers. The classification is in its content and structure completely harmonised with the Classification of Economic Activities NACE Rev. 2 (Nomenclature statistique des activities economiques dans la Communate europeenne) which is an obligatory EU standard comparable with the international classification UN ISIC Rev. 4 (International Standard Industrial Classification).

4.1. Број пословних субјеката према подручјима КД – стање 31. децембар
Number of business entities by section of activity classification – state as on 31 December

Подручја КД *Sections of activity classification*	2011	2012	2013[1)]	2014	2015	2016	2017
УКУПНО / *TOTAL*	25 173	26 233	27 207	28 348	29 140	30 275	31 286
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	912	938	983	1 025	1 057	1 106	1 144
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	157	161	169	176	178	182	185
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	3 462	3 576	3 701	3 840	3 941	4 075	4 187
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	125	136	158	168	171	189	200
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	192	203	214	226	233	241	248
F Грађевинарство / *Construction*	1 401	1 438	1 479	1 534	1 556	1 625	1 696
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	7 958	8 087	8 272	8 510	8 588	8 829	9 029
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	1 203	1 253	1 286	1 337	1 368	1 419	1 461
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	329	343	359	374	389	407	425
J Информације и комуникације / *Information and communication*	447	458	487	510	544	595	644
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	164	165	167	177	177	184	196
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	112	126	144	151	158	174	192
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	1 117	1 173	1 241	1 326	1 399	1 490	1 570
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	299	307	322	346	361	396	423
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	507	468	341	342	342	342	349
P Образовање / *Education*	514	528	548	570	591	615	636
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	489	603	646	691	714	754	789
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	1 849	1 968	2 092	2 154	2 203	2 258	2 318
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	3 935	4 301	4 597	4 890	5 167	5 391	5 591
T Дјелатности домаћинстава као послодаваца; дјелатности домаћинстава која производе различиту робу и обављају различите услуге за сопствену употребу / *Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use*	-	-	-	-	2	2	2
U Дјелатности екстериторијалних организација и органа / *Activities of extraterritorial organisations and bodies*	1	1	1	1	1	1	1

4.1. Број пословних субјеката према подручјима КД – стање 31. децембар
Number of business entities by section of activity classification – state as on 31 December
(наставак/*continued*)

Подручја КД / *Sections of activity classification*	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	32 376	33 447	34 467	35 778	37 129	38 571
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	1 180	1 205	1 245	1 264	1 300	1 327
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	192	197	212	225	237	257
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	4 324	4 427	4 521	4 618	4 744	4 847
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	209	226	243	267	375	559
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	261	269	276	284	292	297
F Грађевинарство / *Construction*	1 757	1 805	1 875	1 969	2 085	2 215
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	9 227	9 389	9 555	9 746	9 943	10 197
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	1 499	1 517	1 559	1 606	1 653	1 701
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	451	470	486	520	547	566
J Информације и комуникације / *Information and communication*	694	754	799	881	965	1 035
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	200	202	210	218	229	237
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	212	233	248	288	343	387
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	1 687	1 832	1 941	2 083	2 261	2 446
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	470	541	611	767	915	1 041
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	351	358	361	367	364	364
P Образовање / *Education*	650	668	678	698	712	723
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	839	889	932	981	1 023	1 066
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	2 363	2 419	2 462	2 527	2 574	2 643
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	5 807	6 043	6 249	6 465	6 563	6 658
T Дјелатности домаћинстава као послодаваца; дјелатности домаћинстава која производе различиту робу и обављају различите услуге за сопствену употребу / *Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use*	2	2	2	2	2	2
U Дјелатности екстериторијалних организација и органа / *Activities of extraterritorial organisations and bodies*	1	1	2	2	2	3

[1] Од 2013. године, извор података је Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге.
Since 2013, data source is Agency for Intermediacy, IT and Financial Services

4.2. Број пословних субјеката према облику организовања и подручјима КД – стање 31. децембар 2023.
Number of business entities by legal form and section of activity classification – state as on 31 December 2023

Облик организовања *Legal form*	Подручја КД *Sections of activity classification*										
	укупно *total*	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
УКУПНО / *TOTAL*	38 571	1 327	257	4 847	559	297	2 215	10 197	1 701	566	1 035
Јавна предузећа / *Public enterprises*	191	19	-	23	9	27	15	22	11	2	25
Акционарска друштва / *Joint-stock societies*	2 171	88	19	462	26	74	157	856	151	64	18
Друштва са ограниченом одговорношћу / *Limited liability companies*	23 642	857	234	4 257	524	192	1 961	8 930	1 524	480	967
Командитна друштва / *Limited partnerships*	4	-	-	1	-	-	2	1	-	-	-
Ортачка друштва / *Partnerships*	155	8	2	26	-	-	16	79	9	5	-
Предузећа за запошљавање инвалида / *Enterprises for employment of disabled persons*	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Пословна удружења / *Business associations*	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Опште задруге / *General cooperatives*	339	244	1	36	-	-	4	44	-	-	-
Специјализоване задруге / *Specialised cooperatives*	221	89	1	9	-	-	32	18	2	-	-
Задружни савези / *Cooperative associations*	8	2	-	1	-	-	1	-	-	-	-
Фондови / *Funds*	23	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Друге финансијске организације / *Other financial organisations*	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Установе / *Institutions*	1 870	4	-	22	-	-	1	244	-	14	11
Тијела законодавне и извршне власти / *Legislative and executive authorities*	204	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Судски и правосудни органи / *Court and judicial authorities*	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Удружења / *Associations*	8 777	12	-	1	-	1	-	-	3	-	8
Фондације / *Foundations*	116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Вјерске организације/заједнице / *Religious organisations/ communities*	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стране невладине организације / *Foreign non-governmental organisations*	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Представништва страних лица / *Representative bodies of foreign entities*	119	1	-	7	-	1	22	2	1	1	3
Остали облици организовања / *Other legal forms*	173	3	-	1	-	2	3	1	-	-	2

4.2. Број пословних субјеката према облику организовања и подручјима КД – стање 31. децембар 2023.
Number of business entities by legal form and section of activity classification – state as on 31 December 2023
(наставак/*continued*)

Облик организовања *Legal form*	Подручја КД / *Sections of activity classification*										
	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
УКУПНО / *TOTAL*	237	387	2 446	1 041	364	723	1 066	2 643	6 658	2	3
Јавна предузећа / *Public enterprises*	1	1	17	2	4	3	1	8	1	-	-
Акционарска друштва / *Joint-stock societies*	80	31	101	14	-	4	6	5	15	-	-
Друштва са ограниченом одговорношћу / *Limited liability companies*	110	271	2 184	629	2	98	33	176	213	-	-
Командитна друштва / *Limited partnerships*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ортачка друштва / *Partnerships*	-	-	8	1	-	-	-	-	1	-	-
Предузећа за запошљавање инвалида / *Enterprises for employment of disabled persons*	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Пословна удружења / *Business associations*	-	-	1	-	-	-	-	-	28	-	-
Опште задруге / *General cooperatives*	-	-	3	1	-	-	-	-	6	-	-
Специјализоване задруге / *Specialised cooperatives*	-	10	10	8	-	-	-	-	42	-	-
Задружни савези / *Cooperative associations*	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	-
Фондови / *Funds*	9	-	-	-	6	-	-	2	5	-	-
Друге финансијске организације / *Other financial organisations*	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Установе / *Institutions*	2	-	28	17	59	480	864	124	-	-	-
Тијела законодавне и извршне власти / *Legislative and executive authorities*	-	-	-	-	203	-	-	1	-	-	-
Судски и правосудни органи / *Court and judicial authorities*	-	-	-	-	67	-	-	-	-	-	-
Удружења / *Associations*	1	68	10	364	3	120	82	2 317	5 785	2	-
Фондације / *Foundations*	2	-	1	-	1	4	7	3	97	-	-
Вјерске организације/заједнице / *Religious organisations/ communities*	-	-	-	-	-	-	-	-	400	-	-
Стране невладине организације / *Foreign non-governmental organisations*	-	-	1	-	-	-	3	-	27	-	-
Представништва страних лица / *Representative bodies of foreign entities*	-	2	73	2	-	-	-	-	1	-	3
Остали облици организовања / *Other legal forms*	3	4	8	2	19	14	69	7	35	-	-

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге
Source: Agency for Intermediacy, IT and Financial Services

4.3. Број пословних субјеката према облику својине и подручјима КД – стање 31. децембар 2023.
Number of business entities by type of ownership and section of activity classification – state as on 31 December 2023

Облик својине *Type of ownership*	Подручја КД *Sections of activity classification*										
	укупно *total*	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
УКУПНО / *TOTAL*	38 571	1 327	257	4 847	559	297	2 215	10 197	1 701	566	1 035
Без облика / *No type*	9 704	19	1	20	12	4	8	42	7	12	14
Државна / *State*	1 369	26	1	51	25	56	29	79	25	21	46
Приватна / *Private*	26 082	975	236	4 432	486	177	2 060	9 871	1 618	487	965
Задружна / *Cooperative*	458	260	2	28	-	-	37	56	2	-	-
Мјешовита / *Mixed*	958	47	17	316	36	60	81	149	49	46	10

(наставак/*continued*)

Облик својине *Type of ownership*	Подручја КД *Sections of activity classification*										
	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
УКУПНО / *TOTAL*	237	387	2 446	1 041	364	723	1 066	2 643	6 658	2	3
Без облика / *No type*	6	77	71	369	132	129	99	2 342	6 335	2	3
Државна / *State*	28	2	60	24	230	330	163	136	37	-	-
Приватна / *Private*	181	277	2 235	634	2	260	795	163	228	-	-
Задружна / *Cooperative*	-	10	11	9	-	-	-	-	43	-	-
Мјешовита / *Mixed*	22	21	69	5	-	4	9	2	15	-	-

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге
Source: Agency for Intermediacy, IT and Financial Services

4.4. Број пословних субјеката према поријеклу капитала и подручјима КД – стање 31. децембар 2023.
Number of business entities by origin of capital and section of activity classification – state as on 31 December 2023

Поријекло капитала *Origin of capital*	Подручја КД *Sections of activity classification*										
	укупно *total*	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
УКУПНО / *TOTAL*	38 571	1 327	257	4 847	559	297	2 215	10 197	1 701	566	1 035
Без ознаке / *No type*	9 714	19	-	20	14	4	9	39	11	12	13
Домаћи / *Domestic*	24 033	1 178	199	3 921	419	235	1 903	8 450	1 560	477	744
Страни / *Foreign*	3 646	73	36	605	84	42	229	1 355	97	56	216
Мјешовити / *Mixed*	1 178	57	22	301	42	16	74	353	33	21	62

(наставак/*continued*)

Поријекло капитала *Origin of capital*	Подручја КД *Sections of activity classification*										
	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
УКУПНО / *TOTAL*	237	387	2 446	1 041	364	723	1 066	2 643	6 658	2	3
Без ознаке / *No type*	6	76	74	371	132	126	99	2 343	6 341	2	3
Домаћи / *Domestic*	155	220	1 758	506	232	571	955	264	286	-	-
Страни / *Foreign*	42	82	515	137	-	16	11	27	23	-	-
Мјешовити / *Mixed*	34	9	99	27	-	10	1	9	8	-	-

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге
Source: Agency for Intermediacy, IT and Financial Services

Г-4.1. Број основаних пословних субјеката по годинама[1)]
Number of established business entities by year[1)]

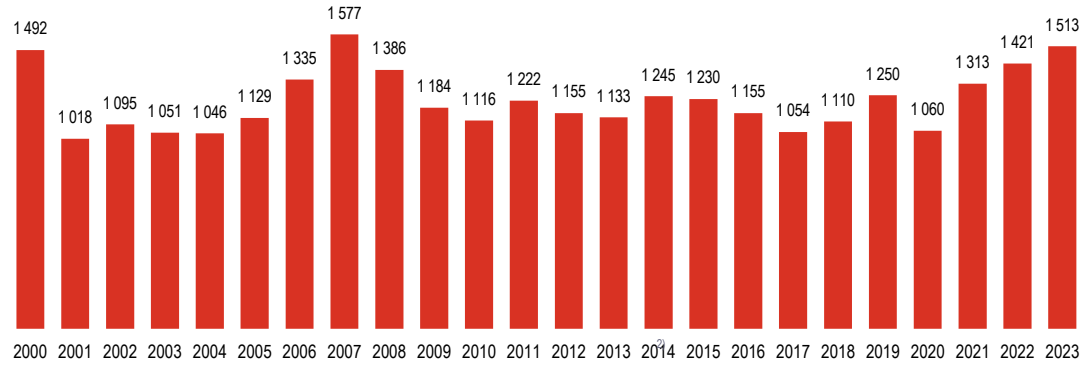

[1)] Правни субјекти са сједиштем у Брчко дистрикту искључени су од 2002. године из Регистра пословних субјеката.
Since 2002, legal entities with headquarters in Brčko District are excluded from the Register of business entities.

[2)] Од 2013. године, извор података је Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге.
Since 2013, data source is Agency for Intermediacy, IT and Financial Services

Г-4.2. Број основаних пословних субјеката према подручјима КД – стање 31. децембар
Number of established business entities by section of activity classification – state as on 31 December

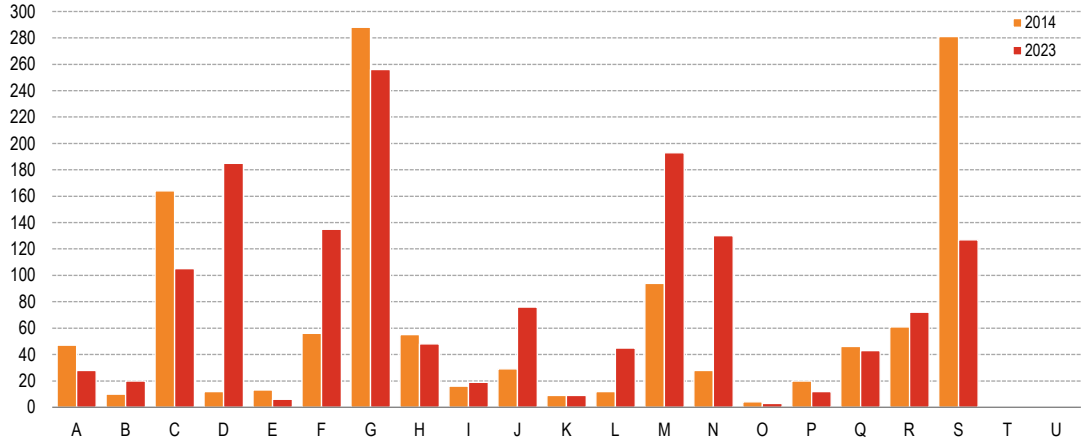

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге / *Source: Agency for Intermediacy, IT and Financial Services*

Г-4.3. Структура пословних субјеката према облику својине – стање 31. децембар 2023.
Structure of business entities by type of ownership – state as on 31 December 2023

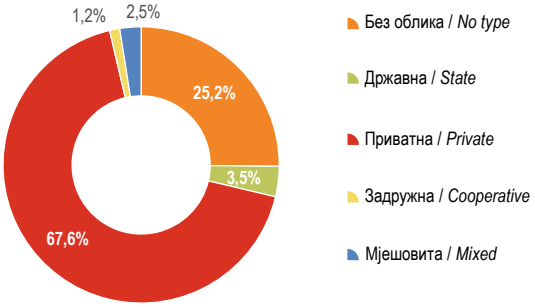

Извор: Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге / *Source: Agency for Intermediacy, IT and Financial Services*

СТАНОВНИШТВО
POPULATION

5 Становништво
Population

Методолошка објашњења
Methodological explanations 78

ТАБЕЛЕ
TABLES

5.1. Становништво у Републици Српској према старости (петогодишта) и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska by age (five year age groups) and sex, according to Census 2013 85

5.2. Становништво у Републици Српској према етничком/националном изјашњавању и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska by ethnic/national affiliation and sex, according to Census 2013..... 85

5.3. Становништво у Републици Српској према изјашњавању о вјероисповијести и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska by religious affiliation and sex, according to Census 2013 86

5.4. Становништво у Републици Српској према матерњем језику и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska by mother tongue, according to Census 2013 86

5.5. Становништво у Републици Српској старо 15 и више година, према законском брачном стању и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 15 and over by legal marital status and sex, according to Census 2013 86

5.6. Женско становништво у Републици Српској старо 15 и више година, према укупном броју живорођене дјеце, по Попису 2013.
Female population in Republika Srpska aged 15 and over by total number of liveborn children, according to Census 2013 87

5.7. Становништво у Републици Српској старо 10 и више година, према писмености и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 10 and over by literacy and sex, according to Census 2013 87

5.8. Становништво у Републици Српској старо 15 и више година, према највишој завршеној школи и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 15 and over by educational attainment and sex, according to Census 2013 87

5.9. Становништво у Републици Српској старо 10 и више година, према компјутерској писмености и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 10 and over by computer literacy and sex, according to Census 2013 87

5.10. Радно способно становништво у Републици Српској, према статусу у активности и полу, по Попису 2013.
Working age population in Republika Srpska by activity status and sex, according to Census 2013 88

5.11. Досељено становништво у Републици Српској, према подручју са којег се доселило и времену досељења, по Попису 2013.
Migrant population by place of origin and period of migration, according to Census 2013 88

5.12. Лица са потешкоћама према врсти потешкоће и полу, у Републици Српској, по Попису 2013.
Persons with disabilities by type of disability and sex, in Republika Srpska, according to Census 2013 89

5.13. Домаћинства у Републици Српској према броју чланова и типу, по Попису 2013.
Households in Republika Srpska by number of household members and type, according to Census 2013 89

5.14. Породице у Републици Српској према типу и броју чланова, по Попису 2013.
Families in Republika Srpska by type and number of family members, according to Census 2013 89

5.15. Природно кретање становништва
Natural changes of population 90

5.16. Стопе природног кретања становништва
Rates of natural changes of population 91

5.17. Очекивано трајање живота
Life expectancy 92

5.18. Живорођени према полу, мјесту порођаја и стручној помоћи
Live births by sex, place of birth and medical assistance 94

5.19. Живорођени према старости мајке
Live births by age of mother at childbirth 94

5.20. Живорођени према реду рођења
Live births by birth order 94

5.21. Живорођени према брачности мајке
Live births by marital status of mother 95

5.22. Мртворођени према полу
Still births by sex 95

5.23. Умрла одојчад према полу
Infant deaths by sex 95

5.24. Умрла одојчад према старости
Infant deaths by age 95

5.25. Умрли према старости и полу
Deaths by age and sex 96

5.26. Умрли према полу и узроку смрти
Deaths by sex and cause of death 97
5.27. Умрли према узроку смрти, старости и полу, 2023.
Deaths by cause of death, age and sex, 2023 99
5.28. Умрла одојчад према узроку смрти
Infant deaths by cause of death 101
5.29. Насилне смрти према полу, старости и спољном узроку смрти
Violent deaths by sex, age and external cause of death 102
5.30. Закључени бракови према старости младожење и невјесте
Marriages by age of groom and bride 104
5.31. Закључени бракови према ранијем брачном стању младожење и невјесте
Marriages by previous marital status of groom and bride 104
5.32. Закључени бракови према старости младожење и невјесте, 2023.
Marriages by age of groom and bride, 2023 105
5.33. Разведени бракови према старости мужа и жене
Divorces by age of husband and wife 105
5.34. Разведени бракови према трајању брака и броју издржаване дјеце
Divorces by duration of marriage and number of supported children 106
5.35. Разведени бракови према лицу коме су додијељена издржавана дјеца
Divorces by person given the custody of children 106
5.36. Разведени бракови према старости мужа и жене и трајању брака, 2023.
Divorces by age of husband and wife and duration of marriage, 2023 107
5.37. Досељено и одсељено становништво
Immigrated and emigrated population 107
5.38. Досељено и одсељено становништво по полу и старосним групама
Immigrated and emigrated population by sex and age group 109

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-5.1. Полна и старосна структура становништва у Републици Српској, стање према Попису 2013. и процјена средином 2023. (%)
Sex and age structure of the population in Republika Srpska, state according to Census 2013 and the mid-year estimate for 2023 (%) .. 113
Г-5.2. Природно кретање становништва
Natural changes of population 113
Г-5.3. Проценат живорођене ванбрачне дјеце
Percent of live births to unmarried mothers 114
Г-5.4. Стопе мртворођених
Still births rates 114
Г-5.5. Стопе умрле одојчади
Infant deaths rates 114
Г-5.6. Просјечна старост младожење и невјесте при закључењу првог брака
Mean age of groom and bride at first marriage 114
Г-5.7. Умрли према узроцима смрти у 2023.
Deaths by cause of death in 2023 114

ОБЈАВЉИВАЊЕ

PUBLISHING

Годишње публикације:	Процјене становништва, статистичко саопштење	*Annual publications:*	*Population estimates, statistical release*
	Рођени и умрли у Републици Српској, статистичко саопштење		*Births and deaths in Republika Srpska, statistical release*
	Склопљени и разведени бракови у Републици Српској, статистичко саопштење		*Marriages and divorces in Republika Srpska, statistical release*
	Скраћене (апроксимативне) таблице морталитета, статистичко саопштење		*Abbreviated (approximate) life tables, statistical release*
	Унутрашње миграције, статистичко саопштење		*Internal Migration, statistical release*
	Демографска статистика, тематски статистички билтен		*Demographic Statistics, thematic statistical bulliten*
	Градови и општине Републике Српске		*Cities and Municipalities of Republika Srpska*
	Ово је Република Српска		*This is Republika Srpska*
	Статистички годишњак Републике Српске		*Statistical Yearbook of Republika Srpska*
Мјесечне публикације:	Мјесечни статистички преглед	*Monthly publications:*	*Monthly Statistical Review*

Методолошка објашњења

ПОПИС СТАНОВНИШТВА

Извори и методе прикупљања података

Попис становништва, домаћинстава и станова 2013. године спроведен је на основу Закона о попису становништва, домаћинстава и станова БиХ 2013. године и Закона о организацији и спровођењу пописа становништва, домаћинстава и станова 2013. године у Републици Српској.

Пописивање становништва, домаћинстава и станова у Републици Српској и БиХ почело је 1. октобра 2013. године у 9:00 часова, а завршено је 15. октобра 2013. године у 21:00 час.

Попис се спроводио на традиционалан начин, методом интервјуа, по принципу „од врата до врата", а пописивање се обављало на пописним обрасцима: Пописници (образац П-1) и Упитнику за домаћинство и стан (образац П-2).

Обухватност и упоредивост података

У Попису 2013. године приликом одређивања укупног броја стално настањеног становништва примијењена је дефиниција „уобичајеног мјеста становања" која гласи: „Уобичајено мјесто становања је мјесто у којем лице живи и обично проводи свој дневни одмор, без обзира на привремено одсуство у сврху рекреације, одмора, обиласка пријатеља и родбине, посла, школе, лијечења или вјерског ходочашћа".

Стални становници су лица која су:

- прије референтног датума најмање 12 мјесеци непрекидно живјела у свом уобичајеном мјесту становања,
- у посљедњих 12 мјесеци прије референтног датума пописа дошла у мјесто свог уобичајеног становања с намјером да тамо остану најмање једну годину.

Укупан број стално настањеног становништва одређује се на сљедећи начин:

(1) Укупан број стално настањеног становништва за сваку територијалну јединицу добија се сабирањем броја лица која ту имају уобичајено мјесто становања и присутна су, као и лица која ту имају уобичајено мјесто становања али су привремено одсутна,

(2) На основу дефиниције уобичајеног мјеста становања, лица која су у тренутку пописа одсутна или ће бити одсутна из свог уобичајеног мјеста становања мање од годину дана треба да се сматрају привремено одсутним лицима, те их треба укључити у укупни број становника тог пописног подручја. Пописана лица која не испуњавају критеријуме који су успостављени дефиницијом уобичајеног мјеста становања у мјесту пописивања, односно не живе, нити се очекује да ће живјети у мјесту пописивања, у непрекидном периоду од барем 12 мјесеци, сматрају се привремено присутним лицима и стога их не треба рачунати у укупан број становништва тог пописног подручја,

(3) Укупан број становника такође укључује и:

- цивилна лица на привременом раду у другој држави под условом да не живе у иностранству годину дана или дуже,
- цивилна лица која дневно прелазе границу да би радила или се школовала у другој држави,

Methodological explanations

CENSUS OF POPULATION

Sources and methods of data collection

The Census of Population, Households and Dwellings 2013 was carried out in accordance with the Law on Census of Population, Households and Dwellings in BH 2013 and the Law on Organisation and Implementation of the Census of Population, Households and Dwellings in Republika Srpska 2013.

The enumeration of population, households and dwellings in Republika Sprska and BH began on 1 October 2013 at 9 AM and it was ended on 15 October 2013 at 9 PM

The Census was carried out in a traditional way, using the interview method, "from door to door", and the enumeration was conducted using the census forms Individual Form (form P-1) and Questionnaire for household and dwelling (form P-2)..

Coverage and comparability of data

In Census 2013, the following definition of "place of usual residence" was used to determine the total number of population: "Place of usual residence is the place where a person lives and normally spends the daily period of rest, regardless of temporary absence for the purpose of recreation, holidays, visits to friends and relatives, business, education, medical treatment or religious pilgrimage".

Usual residents are persons who:

- *have lived in their place of usual residence for a continous period of at least 12 months before the reference date,*
- *arrived in their place of usual residence during the 12 months before the reference date with the intention of staying there for at least a year.*

The total number of population is determined as follows:

(1) The total number of population for each territorial unit is compiled by adding the number of persons who are usually resident and present and the number of persons who are usually resident, but temporarily absent,

(2) Based on the definition of the place of usual residence, persons who are absent or expected to be absent from the place of usual residence at the date of the Census for less than a year should be considered temporarily absent persons and thus included in the total population of the given enumeration area. Enumerated persons who do not meet the criteria for usual residence in the place of enumeration, i.e. who do not live or do not expect to live in the place of enumeration for a continuous period of at least 12 months, are considered temporarilu present persons and should therefore not be included in the total population of the enumeration area,

(3) The total number of population also includes:

- *civilian residents temporarily working in another country provided that they have not been living abroad for a year or more,*
- *civilian persons who cross the border daily to work or study in another country,*

- војно, морнаричко и дипломатско особље Босне и Херцеговине, те њихове породице које са њима бораве у иностранству,
- морнаре трговачких бродова и рибаре са боравиштем у Босни и Херцеговини, али на мору у вријеме пописа (укључујући и оне који немају друго мјесто боравишта осим дијелова брода),
- номаде и луталице.

(4) Из укупног броја становништва искључују се сљедеће категорије привремено присутних лица која припадају страном војном, полицијском, морнаричком и дипломатском особљу и њихове породице, која су привремено смјештена у Босни и Херцеговини:

- страна цивилна лица која привремено раде у Босни и Херцеговини,
- страна цивилна лица која дневно прелазе границу да би радила или се школовала у Босни и Херцеговини.

Дефиниције

Домаћинством се сматра свака породична или друга заједница лица (вишечлано домаћинство) тј. група од два или више лица која заједно заузимају цијелу стамбену јединицу или њен дио и осигуравају себи храну, а могуће и остале потрепштине за живот. Чланови ове групе могу удруживати своје приходе у мањој или већој мјери.

Домаћинством се сматра и свако лице које живи само („самачко домаћинство") тј. лице које живи само у посебној стамбеној јединици или које заузима, као станар, посебну собу (или собе) у некој стамбеној јединици, али ни са једним станаром те стамбене јединице заједнички не чини дио вишечланог домаћинства.

Домаћинства према породичном саставу. Домаћинство може да се састоји од једне или више породица и поред тога, може да има и чланове који не припадају ни једној породици у домаћинству које се пописује. Исто тако има домаћинстава у којима нема ниједне породице (самачка домаћинства), као и домаћинства која су састављена од сродника (брат и сестра без родитеља) или несродника који заједнички троше приходе ради задовољавања основних животних потреба).

Породица. Породица је заједница која се састоји само од брачног или ванбрачног пара, или од родитеља (оба или једног) и њихове дјеце. Дијете (биолошко, усвојено, пасторче) јесте лице које, без обзира на старост и на брачни статус, живи у домаћинству са једним или са оба родитеља, под условом да нема брачног/ванбрачног партнера или своје дијете у том домаћинству. Породице се према типу дијеле на:

- брачни/ванбрачни пар без дјеце,
- брачни/ванбрачни пар са дјецом,
- мајка са дјецом,
- отац са дјецом.

Етничка/национална припадност. Подаци о етничком/националном саставу, вјероисповијести и матерњем језику становништва релевантни су за разумијевање културолошких разноликости становништва, положаја етничких/националних група у друштву, праћење миграторних токова и других карактеристика етничких/националних заједница, као и за дефинисање и реализацију бројних стратегија и политика за унапређење положаја припадника етничких/националних група. Подаци о етничком/националном саставу, вјероисповијести и матерњем језику становништва прикупљени су на основу слободног изјашњавања становника.

- *military, naval and diplomatic personnel of Bosnia and Herzegovina and their families located outside the country,*
- *merchant seamen and fishermen resident in Bosnia and Herzegovina, but at the sea at the time of the Census (including those who have no place of residence other than their quarters aboard ship),*
- *nomads and vagrants.*

(4) The following categories of temporarily permanent persons who belong to the foreign military, police, naval and diplomatic personnel and their families and who are temporarily located in Bosnia and Herzegovina should be excluded from the total number of population:

- *foreign civilians working temporarily in Bosnia and Herzegovina,*
- *foreign civilians who cross the border daily to work or study in Bosnia and Herzegovina.*

Definitions

A household is any family or other community of persons (multi-member household), i.e. a group of two or more persons who jointly occupy an entire dwelling unit or a part thereof and who make provision for food and possibly other necessities of life. Members of this group may pool their income to a greater or lesser extent.

A household is also any person who lives alone ("one-person household"), i.e. a person who lives alone in a separate dwelling unit or a person who occupies, as a tenant, a separate room (or rooms) in a dwelling unit, but does not constitute a part of a multi-person household with any other occupant of the given dwelling unit.

Households by family composition. A household may consist of one or more families, while it can also have members who do not belong to any family in the household being enumerated. In addition, there are households in which there is no family (one-person households) and households consisting of relatives (brother and sister without parents) or non-realtives who spend their income together in order to meet basic living needs.

Family. A family is a community that consists only of a married or unmarried couple, or of parents (both parents or one of them) and their children. A child (biological or adopted child, stepchild) is a person who, regardless of age and marital status, lives in the household with one or both parents, provided that this person has no husband/wife/unmarried partner or a child in the given household. By type, families are classified as follows:

- *married/unmarried couple without children,*
- *married/unmarried couple with children,*
- *a mother with children.*
- *a father with children.*

Ethnic/national affiliation. Data on ethnic/national affiliation, religion and mother tongue of the population are relevant in terms of understanding cultural diversity of the population and the status of ethnic/national groups in the society and monitoring migratory flows and other characteristics of ethnic/national communities, as well as in terms of defining and implementing numerous strategies and policies aimed at improving the status of members of ethnic/national groups. Data on ethnic/national affiliation, religion and mother tongue of the population were collected by enabling the respondents to freely declare their affiliation.

Етничка/национална припадност је обиљежје које означава припадност појединца народу или етничкој групи.

Одговор на питање о вјероисповијести резултат је личног убјеђења појединца заснованог на његовим схватањима религије и на слободи вјерског убјеђења.

Под матерњим језиком подразумијева се језик који је неко лице научило говорити у раном дјетињству, односно језик који лице сматра својим матерњим језиком, ако се у домаћинству говорило више језика.

Законски брачни статус. Подаци о законском брачном статусу односе се на формално-правни брачни статус лица. Одговор на ово питање давала су сва лица, укључујући и лица која живе у ванбрачној заједници. Подаци о законском брачном статусу исказују се за лица стара 15 и више година.

Потешкоће приликом обављања свакодневних активности (инвалидитет). Питања о потешкоћама приликом обављања свакодневних активности укључена су у садржај Пописа 2013. с циљем да се прикупе основни подаци о особама с инвалидитетом. Приликом дефинисања методолошких одредница за прикупљање података о инвалидитету коришћен је социолошки приступ према коме особа може сматрати да, и поред постојања одређеног здравственог проблема, нема потешкоћа у обављању свакодневних активности код куће, у школи или на послу захваљујући подршци околине, коришћењу одговарајућих помагала и слично. Ради добијања што потпунијих података у садржај пописног обрасца П-1 (Пописница) укључен је сет питања која се односе на шест врста проблема. Лица су одговарала да ли, и у којој мјери, имају потешкоће у обављању свакодневних активности код куће, у школи или на послу због проблема са (1) видом, (2) слухом, (3) ходом, (4) памћењем/концентрацијом, (5) самосталношћу при одијевању/одржавању личне хигијене или (6) комуникацијом.

Способност лица да прочита и напише кратак текст (писменост). Подаци о писмености прикупљани су за лица старости десет и више година која су без икаквог образовања или са непотпуним основним образовањем.

Писменом се сматра особа која може с разумијевањем и прочитати и написати кратку, једноставну изјаву о свом свакодневном животу, у супротном особа је неписмена.

Лицима чија је највиша завршена школа основна школа, средња школа, специјализација послије средње школе, виша школа и први степен факултета или висока школа/факултет/академија/универзитет ово питање се није постављало.

Највиша завршена школа. Подаци о највишој завршеној школи прикупљани су за лица старости 15 и више година.

Под највишом завршеном школом подразумијева се врста школе чијим је завршавањем лице стекло највиши ниво образовања и диплому или свједочанство о завршеној школи. Није се правила разлика да ли је школа завршена у редовној школи или у школи која замјењује редовну (нпр. школе за образовање одраслих), односно да ли је завршена полагањем испита у редовној школи или завршавањем неког курса за скраћено школовање (нпр. курс за скраћено завршавање основне школе итд.) у склопу редовне школе.

Курсеви чијим се завршетком није стекло свједочанство редовне школе (нпр. курс за дактилографе, књиговође, фризере и сл.), нису се узимали у обзир као одговори на ово питање, него се давао одговор о претходно завршеној школи из формалног система образовања. Уколико се лице школовало у иностранству, као одговор је требало навести одговарајућу школу у земљи.

Ethnic/national affiliation is a characteristic that signifies the affiliation of an individual to a nation or an ethnic group.

The answet to the question about religion is a result of a personal conviction of an individual, based on their understanding of religion and on the freedom of religious beliefs.

Mother tongue is the language a person learned to speak in early childhood, that is, the language the person considers their mother tongue, if several languages are spoken in the household

Legal marital status. Data on legal marital status refer to a person's formal and legal marital status. This question was answered by all persons, including those living in informal unions. Data on legal marital status are presented for persons aged 15 and over.

Difficulties in performing daily activities (disability). Data on difficulties in performing daily activities were included in the scope of the Census 2013 in order to collect main data on persons with disabilities. When defining the methodological guidelines for the collection of data on disability, the sociological approach according to which a person is allowed to consider that, despite the existence of a particular health problem, he/she has no difficulties in performing daily activities at home, at school or at work, thanks to the support of their environment, the use of appropriate aids and the like, was applied. With the aim of obtaining complete information, the Census Questionnaire P-1 included a set of questions pertaining to six types of problems. Persons provided answers whether, and to what extent, they had difficulties in performing daily activities at home, at school or at work, due to problems with (1) seeing, (2) hearing, (3) walking, (4) remembering/concentration, (5) independence in dressing/personal hygiene, or (6) communication.

Ability of the person to read and write a short essay (literacy). Data on literacy were collected for persons aged ten years and over, without any educational attainment or with incomplete primary education.

A literate person is a person who can read and write a short, simple statement on his/her everyday life with comprehension; otherwise, the person is illiterate.

Persons whose educational attainment was either primary school, secondary school, post-secondary school specialisation, high school or first grade of faculty, or higher school/faculty/academy/university were not asked this question

Educational attainment. Data on educational attainment were collected for persons aged 15 years and over.

Educational attainment refers to the type of school that a person completed to obtain the highest level of education, a degree, or a secondary school certificate. No difference was made between educational attainment obtained through the regular schools or schools substituting the regular ones (e.g. schools for adult education), that is, whether it was obtained by taking exams in a regular school or by completing a shortened curriculum course (e.g. a primary school shortened curriculum course).

Completed courses which did not provide a regular school certificate (e.g. typist, bookkeeper, hairdresser courses, and similar) were not taken into account as answers to this question. Instead, an answer about the previously completed school within the formal educational system was entered. If a person studied abroad, the answer should have referred to an equivalent school in the country

Компјутерска писменост. Подаци о компјутерској писмености прикупљани су за лица старости десет и више година. Лица су се могла изјаснити да знају обављати једну или више активности на рачунару (обрада текста, израда табела, коришћење имејла и коришћење интернета) или се изјаснити да не знају обављати ниједну од понуђених активности.

Компјутерска писменост дефинише се као способност лица да обради текст, изради табеле, користи имејл и интернет. Дјелимично компјутерски писменом особом сматра се лице које зна обављати бар једну од наведених активности. Особа која не зна да обавља ниједну од наведених активности сматра се компјутерски неписменом.

Радно способно становништво обухвата сва лица стара 15 и више година.

Радну снагу или активно становништво чине запослена и незапослена лица.

Запослена лица су лица стара 15 и више година која су у референтној седмици: радила најмање један час за плату или накнаду, без обзира на њихов формални статус или нису радила, а имала су посао на који ће се вратити.

Незапослена лица су лица стара 15 и више година која:
- нису у референтној седмици обављала никакву активност за плату или накнаду;
- су у току четири седмице (референтна и три претходне) активно тражила посао или су нашла посао и у скорој будућности ће почети да раде;
- би могла почети да раде у току наредне двије седмице ако им се посао понуди.

Неактивно становништво чине сва лица стара 15 и више година која у референтној седмици нису радила и која током четири седмице (референтна и три претходне) нису предузимала никакве активности у циљу тражења посла као и лица која нису спремна да почну да раде у наредне двије седмице ако би им се посао понудио.

Миграције становништва представљају комплексну друштвену појаву, која уз природни прираштај најнепосредније утиче на промјену у демографском и економском потенцијалу подручја одсељавања односно досељавања.

Миграције становништва Републике Српске подразумијевају кретања између насељених мјеста унутар истог града/општине, међуопштинска кретања унутар Републике Српске, међуентитетска кретања, кретање између Републике Српске и Брчко дистрикта, као и кретања између Републике Српске и иностранства.

Аутохтоно и досељено становништво. Идентификовање контингената аутохтоног становништва (лица која од рођења станују у истом мјесту, тј. никада се нису селила) и досељеног становништва врши се на основу питања о томе да ли се лице доселило у мјесто пописа из другог насељеног мјеста у БиХ или из друге државе.

Идентификација лица која од рођења станују у истом мјесту врши се на основу одговора да ли се лице доселило у мјесто пописа из другог несељеног мјеста БиХ или друге државе (на питању 10 одговор НЕ). За лица која од рођења не живе у мјесту становања (на питању 10 одговор ДА) на питању 11 требало је навести претходно насељено мјесто, општину или државу становања, као и мјесец и годину досељења, тј. одакле и када су се доселила у садашње мјесто становања (посљедње пресељење).

Computer literacy. *Data on computer literacy were collected for persons aged ten years and older. Persons were given the possibility to declare that they can perform one or more operations using a personal computer (text processing, tabulation, use of e-mail and use of the Internet) or to declare that they cannot perform any of these operations.*

Computer literacy is defined as persons' ability to process a text, create a table, use e-mail and use the Internet. A person with partial computer skills is a person who can perform at least one of the above operations. A person who cannot perform any of these operations is considered computer illiterate.

Working age population *includes all persons aged 15 and over.*

Labour force or active population *comprises employed and unemployed persons.*

Employed persons *are persons aged 15 and over who, during the reference week, worked for at least one hour for a wage or salary, irrespective of their formal status or did not work, but had a job to return to.*

Unemployed persons *are persons aged 15 and over who:*
in the reference week, did not engage in any activities for which they received a wage or salary,
spent four weeks (the reference week and three preceding weeks) actively looking for employment or, having found a job, will start to work in the near future,
might start working during two weeks following the reference week, should they be offered employment.

Inactive population *covers all persons aged 15 and over who were not employed during the reference week and who during the four weeks (the reference week and three previous weeks) did not take any measures to look for employment, as well as persons who wouldn't have been ready to start working in two subsequent weeks should they be offered employment*

Migration *of the population is a complex social phenomenon which, in addition to natural icnrease, directly affects the change in the demographic and economic potential of the emigration/immigration area.*

Migration of the population of Republika Srpska includes migration between settlements within a city/municipality, inter-municipal migration within Republika Srpska, inter-entity migration, migration between Republika Srpska and the Brčko District, and migration between Republika Srpska and foreign countries.

Indigenous and migrant population. *The contingents of indigenous population (persons who have lived in the same place since they were born, i.e. persons who have never moved) and migrant population are identified using the question whether the person moved to the place of enumeration from another settlement in BiH or from another country.*

Persons who have lived in the same place since they were born are identified using the answers to the question whether the person moved to the place of enumeration from another settlement in BiH of from another country (answer NO to question 10). For persons who do not live in their place of residence since they were born (answer YES to question 10), in question 11 the previous settlement, municipality or country of residence was specified, as well as the month and year when the person moved, i.e. from where and when they moved to the current place of residence (last resettlement).

За сва лица која су се пресељавала унутар Републике Српске/БиХ прикупљен је податак о насељеном мјесту и граду/општини из које се лице доселило у садашње мјесто становања, док је за лица која су се доселила из иностранства или република које су биле у саставу бивше СФРЈ, прикупљен само податак о називу државе из које су се доселила.

For all persons who moved within Republika Srpska/BiH, data on the settlement and city/municipality from which the person moved to the current place of residence were collected. On the other hand, for persons who moved from a foreign country or one of the former SFRY republics, only data referring to the name of the country they arrived from were collected.

ДЕМОГРАФИЈА, МИГРАЦИЈЕ И ПРОЦЈЕНЕ

DEMOGRAPHY, MIGRATION END ESTIMATES

Извори и методе прикупљања података

Sources and methods of data collection

Подаци о укупном броју становника у временском периоду од 1996. до 2023. године су процијењени подаци. Подаци о укупном броју становника процијењени су на основу резултата пописа становништва спроведеног у октобру 2013. године, као и годишњих резултата статистике природног кретања становништва и статистике унутрашњих миграционих кретања.

Data on the total population in the period 1996–2023 are estimated data. Data on total population were estimated on the basis of the Census of Population, carried out in October 2013, as well as on the basis of annual results of statistics on natural and migratory population movements.

За израду ове процјене коришћени су сљедећи подаци на нивоу општина/градова:

For this estimate, the following data at the city/municipality level were used:

- резултати Пописа 30. септембар 2013. године, према полу и календарској години рођења,
- резултати обраде статистике рођених у периоду од 1996. до 2023. године,
- резултати обраде статистике умрлих у периоду од 1996. до 2023. године,
- резултати обраде статистике унутрашњих миграционих кретања, у периоду од 2007. до 2023. године.

- *results of the Census, 30 September 2013, by sex and calendar year of birth;*
- *results of the processing of birth statistics, in the period 1996-2023,*
- *results of the processing of mortality statistics, in the period 1996-2023,*
- *results of the processing of internal migration statistics: in the period 2007-2023.*

У Годишњаку су приказани подаци процијењеног броја становника средином године. Процјена становника средином године представља просјечан процијењен број становника посматране године.

The Yearbook presents data on the mid-year population estimates. Mid-year population estimate represents the average estimated number of people in the observation year.

Подаци о рођеним и умрлим лицима, о закљученим браковима прикупљају се од матичних служби, а подаци о разведеним браковима од судова надлежних за разводе бракова.

Data on births, deaths and marriages are collected from registry offices, while data on divorces are collected from competent courts.

Административни извор података за унутрашња миграциона кретања је Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података БиХ (IDDEEA).

Administrative source of data for internal migration is the Agency for Identification Documents, Registers and Data Exchange of BH (IDDEEA).

Обухватност и упоредивост података

Coverage and comparability of data

Статистика рођења обухвата живорођене и мртворођене. Статистика умрлих лица обухвата сваки случај смрти. Статистика закључених бракова обухвата бракове који су закључени на законом предвиђен начин, тј. оне који су уписани у Матичну књигу вјенчаних. Статистика разведених бракова обухвата бракове који су разведени правоснажном пресудом надлежног суда.

Birth statistics includes live-births and stillbirths. Mortality statistics includes each death case. Marriage statistics comprises all legal marriages, i.e. marriages entered into the marriages register. Divorce statistics includes marriages divorced by final court order from a competent court.

Подаци виталне статистике до 2003. године исказани су према пребивалишту (мајке рођеног дјетета, умрлог лица, младожење, а код разведених бракова према посљедњем мјесту заједничког пребивалишта). Од 2003. године подаци се исказују у складу са дефиницијом сталног становања. Од 2008. године, из виталне статистике искључени су накнадни уписи. Од 2002. године, нису укључени подаци о становништву и виталним догађајима за територију Брчко дистрикта.

Vital statistics data until 2003 were presented according to place of residence (of the mother of a newborn child, deceased person, bridesgroom, and for divorces according to the last joint place of residence). Since 2003, data were presented according to the definition of permanent residency. Since 2008, additional entries have been excluded from vital statistics. Since 2002, data on population and vital events for the territory of Brčko District have been excluded.

Ревизија виталне статистике је израђена за период 1996-2001. Из укупног броја рођених, умрлих, склопљених и разведених бракова за ниво Републике Српске, искључени су догађаји Брчко дистрикта.

Стопе су израчунате на основу ревизије процјене броја становника и ревизије виталне статистике.

Подаци унутрашњих миграционих кретања обухватају кретања на територији Републике Српске на основу веза одјаве/пријаве, пребивалишта држављана Републике Српске/ФБиХ/БиХ.

Дефиниције

Живорођено је свако дијете које при рођењу дише и показује друге знакове живота: куцање срца, пулсирање пупчане врпце и несумњиво кретање вољних мишића.

Ако дијете убрзо након порода умре, најприје се региструје као живорођено, а затим као умрло одојче.

Мртворођено дијете према препорукама Скупштине Свјетске здравствене организације и Међународног удружења гинеколога (ФИГО), од 2001. године, мртворођеним се сматра дијете рођено, односно извађено из тијела мајке, без икаквих знакова живота тј. ако није дисало нити показивало неки други знак живота, а ношено је дуже од 22 недјеље и које има порођајну тежину 500 gr и више. Избацивање мртвог плода који је ношен мање од 22 недјеље, сматра се побачајем (абортусом), без обзира на то да ли се ради о спонтаном или намјерном прекиду трудноће, и не региструје се у матичним књигама нити су ти подаци исказани у укупном броју мртворођених.

Брачним дјететом се сматра оно дијете које је рођено у браку склопљеном према законским одредбама или је рођено у периоду од 300 дана након престанка брака.

Стручна помоћ при порођају постојала је ако је порођај обављен уз помоћ љекара или дипломиране бабице. Да би се добио укупан број рођених/живорођених са стручном помоћи, треба да се зброје рођени у здравственој установи и рођени на другом мјесту са стручном помоћи.

При одређивању **реда рођења дјетета** код живорођених узимају се у обзир сва раније живорођена дјеца без обзира да ли су рођена у браку или ван брака.

Општа стопа наталитета представља однос између броја живорођених и процијењеног броја становника у години посматрања, показује број живорођених на 1000 становника дате популације.

Општа стопа морталитета представља однос између броја умрлих и процијењеног броја становника у години посматрања, показује број умрлих на 1000 становника дате популације.

Општа стопа природног прираштаја представља разлику између стопе наталитета и стопе морталитета у посматраној години.

Очекивано (средње) трајање живота (ex) представља просјечно преостало трајање живота за лица одређене старости (0, 1, 5,..., 85 и више година) и оно је најбољи показатељ здравственог стања народа.

Vital statistics have been revised for the period 1996–2001. The events recorded in Brčko District are excluded from the total number of births, deaths, marriages and divorces for the level of Republika Srpska.

Rates are calculated based on the revision of the population estimate and the revision of vital statistics.

Data on internal migrations comprise movements on the territory of Republika Srpska, on the basis of place of residence registration/cancellation of registration of Republika Srpska/Federation of BH/BH citizens.

Definitions

***Live born** refers to each child which, when born, breathes and shows other signs of life, such as heartbeat, umbilical cord pulse and undoubted movements of voluntary muscles.*

If a child dies soon after the birth, it is first registered as a live born, and then as a deceased baby.

***A stillborn**, since 2001, according to recommendations of the World Health Organisation Assembly and International Federation of Gynecology and Obstetrics (FIGO), is considered to be a child born or removed from mother's body, showing no signs of life, i.e. if a child did not breathe or show any other sign of life, provided that pregnancy lasted more than 22 weeks and that the baby weighed at least 500 grams. Dispossession of a dead offspring carried for the period of time shorter than 22 weeks is considered to be a miscarriage (abortion), regardless whether this is a spontaneous miscarriage or intentional abortion, and these cases are not registered in registries and data are not given in the total number of stillborns.*

*A **marital child** is considered to be a child born in a legal marriage or a child born within the period of 300 days after the marriage is divorced.*

***Birth medical attendance** existed if the labour was performed with assistance of a physician or graduated midwife. In order to get the total number of births/live births with medical attendance we have to sum up births in medical institutions and births with medical attendance in other places.*

*When determining **birth order of a child**, for live born we take into account all previously live born children, regardless whether legitimate or illegitimate.*

***Overall birth rate** refers to the ratio between number of live births and estimated total population in the observing year, and it shows the number of live births per 1,000 inhabitants of the given population.*

***Overall mortality rate** refers to the ratio between number of deaths and estimated total population in the observing year, and it shows the number of deaths per 1,000 inhabitants of the given population.*

***Overall natural increase rate** refers to the difference between birth rate and mortality rate in the observing year.*

***(Average) life expectancy** (ex) represents the average number of years of life remaining for persons of certain age (0, 1, 5… 85 years and over); it is the best indicator of the health status of the nation.*

Умрла особа је свака живорођена особа код које је наступио трајни престанак свих виталних функција.

Dead person refers to each live born whose all vital functions ceased permanently.

Умрлом одојчади сматрају се дјеца која су умрла прије навршене прве године живота.

Infant deaths refer to children who died before their first birthday.

Стопа смртности одојчади представља однос између броја умрле дјеце до једне године старости и броја живорођених исте године.

Infant death rate refers to the ratio between number of deceased children up to one year of age and number of live born in the same year.

Узроци смрти. Узроком смрти сматрају се оне болести, болесна стања или повреде које имају за посљедицу смрт или су придонијеле смрти, као и околности несрећног случаја или насиља које су такве повреде проузроковале. Подаци о узроку смрти добијају се из Потврде о смрти. Груписање података о узроку смрти вршено је према Међународној класификацији болести, повреда и узрока смрти (X ревизија) која је у примјени од 1997. године.

Causes of death. Causes of death are considered to be those diseases, ill states or injuries which have death for their consequence or which contributed to death, as well as accidents or violence that caused such injuries. Data on cause of death are obtained from Death Certificate. Grouping of data on causes of death is done according to the International Classification of Disease, Injuries and Causes of Death (X revision) used since 1997.

Склопљени брак је законом уређена заједница живота жене и мушкарца.

Marriage is a legally settled union of a man and a woman.

Стопа нупцијалитета представља однос између броја склопљених бракова, у току једногодишњег периода, и процијењеног броја становника на 1 000 становника.

Nuptiality rate refers to the ratio between number of marriages and estimated total population, per 1 000 inhabitants, within the period of one year.

Разведени брак је раскинута брачна заједница на основу правоснажне пресуде надлежног суда.

Divorce is a marital union which was terminated by a valid court order from a competent court.

Старост. Становништво је у табелама груписано по старости према навршеним годинама живота. Свака старосна група обухвата цијела годишта на које се односи. Тако на примјер, група 0–4 године обухвата дјецу од момента рођења закључно са навршене четири године живота.

Age. Population is in tables grouped by age according to the reached age. Each age group covers the age included in its entirety. This means that, for example, the group 0–4 years of age covers all children from the moment of birth until they turn 4.

Миграције представљају просторну покретљивост становништва између једног и другог административног подручја.

Migrations refer to geographical mobility of population between one and another administrative area.

Унутрашња миграциона кретања становништва Републике Српске подразумијевају међуопштинска кретања унутар Републике Српске, међуентитетска кретања, као и кретања између Републике Српске и Брчко дистрикта.

Internal migrations of population of Republika Srpska refer to intermunicipal movement within Republika Srpska, interentity movement, as well as movement between Republika Srpska and Brčko District.

Мигрант је особа која се пресељава, из одређених личних разлога, из једног насељеног мјеста у друго.

Migrant is a person who for certain personal reasons moves from one settlement to another.

Досељеним становништвом се сматра оно становништво које је пријавило пребивалиште у неком насељеном мјесту Републике Српске, а њихово је раније пребивалиште било у другом насељеном мјесту Републике Српске, ФБиХ или Брчко дистрикта.

Immigrants are those whose reported place of residence in a settlement in Republika Srpska, while their previous place of residence was some other settlement in Republika Srpska, Federation of Bosnia and Herzegovina or Brčko District.

Одсељеним становништвом се сматра оно становништво које је одјавило пребивалиште из неког насељеног мјеста у Републици Српској са намјером да га пријави у другом насељеном мјесту у Републици Српској, ФБиХ или Брчко дистрикту.

Emigrants are those who unreported their place of residence from a settlement in Republika Srpska, with intention to report it in another settlement in Republika Srpska, Federation of Bosnia and Herzegovina or Brčko District.

Миграциони салдо становништва је разлика броја досељеног и броја одсељеног становништва посматраног подручја у одређеном периоду.

Net migration of population is the difference between number of immigrants and emigrants in the observed area, in a given period of time.

5.1. **Становништво у Републици Српској према старости (петогодишта) и полу, по Попису 2013.**
Population in Republika Srpska by age (five year age groups) and sex, according to Census 2013

Старосне групе *Age group*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 170 342	571 812	598 530
0–4	53 405	27 393	26 012
5–9	54 076	27 716	26 360
10–14	57 326	29 411	27 915
15–19	70 815	36 577	34 238
20–24	65 363	33 893	31 470
25–29	76 753	39 159	37 594
30–34	80 472	40 809	39 663
35–39	80 588	41 264	39 324
40–44	75 683	38 704	36 979
45–49	82 810	41 422	41 388
50–54	92 000	45 159	46 841
55–59	93 458	45 289	48 169
60–64	87 204	41 420	45 784
65–69	60 073	27 337	32 736
70–74	55 148	23 525	31 623
75–79	48 037	19 261	28 776
80–84	25 566	9 608	15 958
85 и више *85 and over*	11 565	3 865	7 700

5.2. Становништво у Републици Српској према етничком/националном изјашњавању и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska by ethnic/national affiliation and sex, according to Census 2013

Етничка/национална припадност *Ethnic/national affiliation*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 170 342	571 812	598 530
Бошњаци / *Bosniaks*	148 477	72 148	76 329
Хрвати / *Croats*	26 509	11 005	15 504
Срби / *Serbs*	970 857	477 334	493 523
Албанци / *Albanians*	140	97	43
Црногорци / *Montenegrins*	1 116	622	494
Чеси / *Czechs*	218	101	117
Италијани / *Italians*	248	109	139
Јевреји / *Jews*	59	34	25
Мађари / *Hungarians*	166	45	121
Македонци / *Macedonians*	341	148	193
Њемци / *Germans*	95	54	41
Пољаци / *Poles*	186	91	95
Роми / *Roma*	1 974	1 012	962
Румуни / *Romanians*	62	19	43
Руси / *Russians*	177	47	130
Русини / *Rusyns*	19	7	12
Словаци / *Slovaks*	109	46	63
Словенци / *Slovenians*	504	205	299
Турци / *Turks*	8	4	4
Украјинци / *Ukrainians*	2 197	1 103	1 094
Остали / *Other*	7 022	3 463	3 559
Не изјашњава се / *Did not declare*	7 861	3 202	4 659
Непознато / *Unknown*	1 997	916	1 081

5.3. **Становништво у Републици Српској према изјашњавању о вјероисповијести и полу, по Попису 2013.**
Population in Republika Srpska by religious affiliation and sex, according to Census 2013

Вјероисповијест *Religious affiliation*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 170 342	571 812	598 530
Хришћанска / *Christian*	997 920	488 007	509 913
Православна / *Orthodox*	969 315	476 184	493 131
Католичка / *Catholic*	25 763	10 431	15 332
Протестантска / *Protestant*	298	137	161
Остале хришћанске вјероисповијести / *Other Christian denomination*	2 544	1 255	1 289
Исламска / *Islam*	149 435	72 605	76 830
Јудаистичка / *Judaic*	13	8	5
Источњачке вјероисповијести / *Eastern religions*	84	46	38
Остале вјероисповијести / *Other religious affiliation*	5 790	2 873	2 917
Агностици / *Agnostic*	1 223	610	613
Атеисти / *Atheist*	5 784	3 146	2 638
Не изјашњава се / *Did not declare*	8 028	3 554	4 474
Непознато / *Unknown*	2 065	963	1 102

5.4. **Становништво у Републици Српској према матерњем језику и полу, по Попису 2013.**
Population in Republika Srpska by mother tongue, according to Census 2013

Матерњи језик *Mother tongue*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 170 342	571 812	598 530
Босански / *Bosnian*	150 221	73 026	77 195
Хрватски / *Croatian*	17 315	7 870	9 445
Српски / *Serbian*	982 480	481 743	500 737
Албански / *Albanian*	133	94	39
Црногорски / *Montenegrin*	99	53	46
Чешки / *Czech*	56	20	36
Италијански / *Italian*	153	70	83
Мађарски / *Hungarian*	92	16	76
Македонски / *Macedonian*	220	82	138
Њемачки / *German*	136	76	60
Пољски / *Polish*	51	15	36
Ромски / *Romani*	1 360	717	643
Румунски / *Romanian*	224	106	118
Руски / *Russian*	197	41	156
Русински / *Rusyn*	12	4	8
Словачки / *Slovak*	52	9	43
Словеначки / *Slovenian*	238	61	177
Турски / *Turkish*	7	1	6
Украјински / *Ukrainian*	987	481	506
Остали / *Other*	13 807	6 171	7 636
Непознато / *Unknown*	2 502	1 156	1 346

5.5. Становништво у Републици Српској старо 15 и више година, према законском брачном стању и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 15 and over by legal marital status and sex, according to Census 2013

Законски брачни статус *Legal marital status*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 005 535	487 292	518 243
Никад ожењен/удата / *Never married*	269 618	160 658	108 960
Ожењен/удата / *Married*	576 151	286 075	290 076
Разведен/разведена / *Divorced*	36 228	16 573	19 655
Удовац/удовица / *Widowed*	123 538	23 986	99 552

5.6. Женско становништво у Републици Српској старо 15 и више година, према укупном броју живорођене дјеце, по Попису 2013.
Female population in Republika Srpska aged 15 and over by total number of liveborn children, according to Census 2013

Број живорођене дјеце *Number of liveborn children*	Женско становништво старо 15 и више година *Female population aged 15 and over*
УКУПНО / *TOTAL*	518 243
Није рађала / *Never gave birth*	131 752
Једно дијете / *One child*	69 805
Двоје дјеце / *Two children*	201 271
Троје дјеце / *Three children*	75 481
Четворо дјеце / *Four children*	22 659
Петоро или више дјеце / *Five or more children*	17 275

5.7. Становништво у Републици Српској старо 10 и више година, према писмености и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 10 and over by literacy and sex, according to Census 2013

Писменост *Literacy*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 062 861	516 703	546 158
Неписмено / *Illiterate*	34 928	4 987	29 941
Проценат неписмених / *Illiterate persons, percentage*	3,29	0,97	5,48
Без одговора / *No answer*	10 476	3 675	6 801

5.8. Становништво у Републици Српској старо 15 и више година, према највишој завршеној школи и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 15 and over by educational attainment and sex, according to Census 2013

Највиша завршена школа *Educational attainment*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 005 535	487 292	518 243
Без икаквог образовања / *Without educational attainment*	58 651	9 370	49 281
Непотпуно основно образовање / *Incomplete primary education*	97 022	33 465	63 557
Основна школа / *Primary school*	212 834	95 682	117 152
Средња школа / *Secondary school*	508 414	280 747	227 667
Специјализација послије средње школе / *Post-secondary school specialization*	7 618	6 324	1 294
Виша школа и први степен факултета / *High school and first grade of faculty*	33 960	19 142	14 818
Висока школа/факултет/академија/универзитет / *Higher school/faculty/academy/university*	87 036	42 562	44 474

5.9. Становништво у Републици Српској старо 10 и више година, према компјутерској писмености и полу, по Попису 2013.
Population in Republika Srpska aged 10 and over by computer literacy and sex, according to Census 2013

Компјутерска писменост *Computer literacy*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	1 062 861	516 703	546 158
Компјутерски писмена лица / *Computer-literate persons*	337 061	170 934	166 127
Лица која дјелимично познају рад на рачунару / *Persons with partial computer skills*	246 022	127 230	118 792
Компјутерски неписмена лица / *Computer-illiterate persons*	466 952	212 664	254 288
Непознато / *Unknown*	12 826	5 875	6 951

5.10. Радно способно становништво у Републици Српској, према статусу у активности и полу, по Попису 2013.
Working age population in Republika Srpska by activity status and sex, according to Census 2013

Статус у активности *Activity status*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
Радно способно становништво / *Working age population*	1 005 535	487 292	518 243
Радна снага / *Labour* force	468 859	273 438	195 421
Запослени / *Employed*	350 670	206 644	144 026
Незапослени / *Unemployed*	118 189	66 794	51 395
радили раније / *had worked before*	67 767	39 056	28 711
без радног искуства / *no work experience*	50 422	27 738	22 684
Економски неактивни / *Economically inactive*	536 676	213 854	322 822
Ученици/студенти (15 или више година) / *Pupils/students (15 years and over)*	80 101	37 623	42 478
Пензионери / *Retired persons*	216 341	106 967	109 374
Лица која обављају кућне послове / *Persons performing household duties*	138 111	4 478	133 633
Неспособни за рад / *Unable to work*	24 285	11 536	12 749
Остали / *Other*	77 838	53 250	24 588

5.11. Досељено становништво у Републици Српској, према подручју са којег се доселило и времену досељења, по Попису 2013.
Migrant population by place of origin and period of migration, according to Census 2013

	Укупно *Total*	Период досељења / *Period of immigration*								
		1980 и раније *1980 and earlier*	1981-1985	1986-1990	1991-1995	1996-2000	2001-2005	2006-2010	2011-2013	непознато *unknown*
УКУПНО / *TOTAL*	757 639	88 801	19 110	18 647	112 945	70 418	84 373	51 421	24 070	287 854
Досељени из БиХ / *Immigrated from BH*	577 334	74 480	15 111	14 856	89 388	50 456	67 137	37 421	16 315	212 170
Из другог насељеног мјеста исте општине / *From other settlement in the same municipality*	135 122	37 965	8 301	8 155	9 399	9 608	22 923	14 031	6 145	18 595
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	105 165	24 091	4 472	4 370	8 474	10 366	16 522	13 719	6 513	16 638
Из Федерације БиХ / *From Federation of BH*	185 581	11 871	2 237	2 224	71 299	30 109	26 439	9 270	3 422	28 710
Из Брчко дистрикта / *From Brčko District*	3 184	366	69	69	146	304	1 183	334	205	508
Непознато / *Unknown*	148 282	187	32	38	70	69	70	67	30	147 719
Досељени из других држава / *Immigrated from other countries*	180 305	14 321	3 999	3 791	23 557	19 962	17 236	14 000	7 755	75 684
Из бивших СФРЈ република / *From former SFRY republics*										
БЈР Македонија / *FYR Macedonia*	624	279	43	46	36	65	49	50	23	33
Словенија / *Slovenia*	7 054	555	419	506	1 547	663	929	720	548	1 167
Србија / *Serbia*	28 820	5 891	1 082	903	3 093	6 886	3 670	3 240	1 820	2 235
Хрватска / *Croatia*	33 508	3 609	933	1 418	17 290	2 966	2 389	2 083	1 199	1 621
Црна Гора / *Montenegro*	5 110	1 860	358	262	396	550	526	508	241	409
Из осталих држава / *From other countries*	45 766	2 037	1 141	632	1 116	8 750	9 541	7 330	3 866	11 353
Непознато / *Unknown*	59 423	90	23	24	79	82	132	69	58	58 866

5.12. **Лица са потешкоћама према врсти потешкоће и полу, у Републици Српској, по Попису 2013.**
Persons with disabilities by type of disability and sex, in Republika Srpska, according to Census 2013

Врста потешкоће *Type of disability*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО СА ПОШТЕШКОЋАМА / *TOTAL WITH DISABILITIES*	102 262	46 720	55 542
Вид, иако носи наочаре / *Seeing, even with the use of hearing aids*	43 020	18 052	24 968
Слух, иако користи слушни апарат / *Hearing, even with the use of hearing aids*	26 055	12 971	13 084
Ход или пењање уз степенице / *Walking or climbing the stairs*	63 381	26 903	36 478
Памћење или концентрација / *Remembering or concentrating*	18 330	8 168	10 162
Одијевање и одржавање личне хигијене / *Dressing and personal hygiene*	13 502	5 773	7 729
Комуникација (споразумијевање са другима) / *Communication (understanding other people)*	10 723	5 103	5 620
Са више потешкоћа / *With multiple disabilities*	38 298	16 292	22 006

5.13. **Домаћинства у Републици Српској према броју чланова и типу, по Попису 2013.**
Households in Republika Srpska by number of household members and type, according to Census 2013

Домаћинства према типу *Households by type*	Укупно *Total*	Број чланова / *Number of members*					Укупан број чланова домаћинства *Total number of household members*
		1 члан *1 member*	2 члана *2 members*	3 члана *3 members*	4 члана *4 member*	5 и више чланова *5 and more members*	
УКУПНО / *TOTAL*	408 825	91 300	107 130	79 155	72 771	58 469	1 166 628
Непородична домаћинства / *Non-family households*	101 067	91 300	7 063	1 378	702	624	116 247
самачка / *one-person*	91 300	91 300	-	-	-	-	91 300
вишечлана / *multi-member*	9 767	-	7 063	1 378	702	624	24 947
Породична домаћинства / *Family households*	307 758	-	100 067	77 777	72 069	57 845	1 050 381
без других чланова / *without other members*	265 655	-	100 067	66 632	61 131	37 825	861 220
са другим члановима / *with other members*	42 103	-	-	11 145	10 938	20 020	189 161
Домаћинства са једном породицом / *One-family households*	275 151	-	100 067	77 777	66 337	30 970	862 401
без других чланова / *without other members*	236 272	-	100 067	66 632	55 399	14 174	695 615
са другим члановима / *with other members*	38 879	-	-	11 145	10 938	16 796	166 786
Домаћинства са двије и више породице / *Households with one or more families*	32 607	-	-	-	5 732	26 875	187 980
без других чланова / *without other members*	29 383	-	-	-	5 732	23 651	165 605
са другим члановима / *with other members*	3 224	-	-	-	-	3 224	22 375

5.14. Породице у Републици Српској према типу и броју чланова, по Попису 2013.
Families in Republika Srpska by type and number of family members, according to Census 2013

Тип породице *Type of family*	Број породица *Number of families*	Број чланова *Number of members*
УКУПНО / *TOTAL*	342 213	1 004 982
Брачни пар без дјеце / *Married couple without children*	99 073	198 146
Ванбрачни пар без дјеце / *Unmarried couple without children*	4 064	8 128
Брачни пар са дјецом / *Married couple with children*	170 894	631 715
Ванбрачни пар са дјецом / *Unmarried couple with children*	4 706	17 014
Мајка са дјецом / *Mother with children*	50 620	119 548
Отац са дјецом / *Father with children*	12 856	30 431

5.15. **Природно кретање становништва**[1)]
Natural changes of population[1)]

	Број становника (процјена) *Population (estimated)*	Рођени *Births*		Умрли *Deaths*		Природни прираштај *Natural increase*	Бракови *Marriages*	
		живорођени *live births*	мртворођени *stillbirths*	укупно *total*	одојчад *infants*		склопљени *married*	разведени *divorced*
1996	1 193 656	11 939	60	10 676	178	1 263	6 227	...
1997	1 194 919	13 374	72	11 464	153	1 910	6 889	655
1998	1 196 829	13 046	55	12 123	110	923	7 186	734
1999	1 197 086	13 995	67	12 152	119	1 843	7 893	738
2000[2)]	1 196 395	13 643	49	12 960	101	683	7 642	708
2001	1 195 299	13 047	72	12 932	73	115	7 179	830
2002	1 194 178	12 336	40	12 980	89	-644	7 233	848
2003[2)]	1 192 622	10 537	37	12 988	64	-2 451	6 769	705*
2004	1 190 526	10 628	35	13 082	61	-2 454	7 143	637
2005	1 187 940	10 322	40	13 802	37	-3 480	6 810	721
2006	1 185 145	10 524	27	13 232	50	-2 708	6 860	526
2007	1 182 217	10 110	39	14 146	38	-4 036	7 093	596
2008[2)]	1 179 717	10 198	34	13 501	40	-3 303	6 401	317
2009	1 177 995	10 603	32	13 775	51	-3 172	6 131	455
2010	1 176 419	10 147	41	13 517	44	-3 370	5 767	517
2011	1 174 420	9 561	29	13 658	43	-4 097	5 802	886
2012	1 173 131	9 978	38	13 796	37	-3 818	5 326	878
2013	1 171 179	9 510	37	13 978	33	-4 468	5 467	1 052
2014	1 167 082	9 335	22	14 409	29	-5 074	5 823	1 106
2015	1 162 164	9 357	17	15 059	26	-5 702	5 895	1 143
2016	1 157 516	9 452	15	13 970	23	-4 518	5 563	1 025
2017	1 153 017	9 339	17	14 663	26	-5 324	5 954	985
2018	1 147 902	9 568	18	14 763	17	-5 195	5 966	963
2019	1 142 495	9 274	13	15 081	15	-5 807	5 822	920
2020	1 136 274	9 161	15	16 582	43	-7 421	4 168	948
2021	1 128 309	9 274	18	19 002	17	-9 728	5 530	1 017
2022	1 120 236	9 118	24	16 263	40	-7 145	5 527	965
2023	1 114 819	9 309	20	13 508	27	-4 199	5 471	974

[1)] Ревизија процјене броја становника је израђена за период 1996–2015. Ревизија виталне статистике је израђена за период 1996–2001. Из укупног броја рођених, умрлих, склопљених и разведених бракова за ниво Републике Српске, искључени су догађаји из Брчко дистрикта.
Population estimates have been revised for the period 1996–2015. Vital statistics have been revised for the period 1996–2001. The events recorded in Brčko District are excluded from the total number of births, deaths, marriages and divorces for the level of Republika Srpska.

[2)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

5.16. **Стопе природног кретања становништва**[1)]
Rates of natural change of population[1)]

	На 1 000 становника *Per 1 000 inhabitants*					На 1 000 живорођених *Per 1 000 live births*	
	живорођени *live births*	умрли *deaths*	природни прираштај *natural increase*	закључени бракови *marriages*	разведени бракови *divorces*	мртворођени *still births*	одојчад *infants*
1996	10,0	8,9	1,1	5,2	...	5,0	14,9
1997	11,2	9,6	1,6	5,8	0,5	5,4	11,4
1998	10,9	10,1	0,8	6,0	0,6	4,2	8,4
1999	11,7	10,2	1,5	6,6	0,6	4,8	8,5
2000	11,4	10,8	0,6	6,4	0,6	3,6	7,4
2001	10,9	10,8	0,1	6,0	0,7	5,5	5,6
2002	10,3	10,9	-0,5	6,1	0,7	3,2	7,2
2003	8,8	10,9	-2,1	5,7	0,6	3,5	6,1
2004	8,9	11,0	-2,1	6,0	0,5	3,3	5,7
2005	8,7	11,6	-2,9	5,7	0,6	3,9	3,6
2006	8,9	11,2	-2,3	5,8	0,4	2,6	4,8
2007	8,6	12,0	-3,4	6,0	0,5	3,9	3,8
2008	8,6	11,4	-2,8	5,4	0,3	3,3	3,9
2009	9,0	11,7	-2,7	5,2	0,4	3,0	4,8
2010	8,6	11,5	-2,9	4,9	0,4	4,0	4,3
2011	8,1	11,6	-3,5	4,9	0,8	3,0	4,5
2012	8,5	11,8	-3,3	4,5	0,7	3,8	3,7
2013	8,1	11,9	-3,8	4,7	0,9	3,9	3,5
2014	8,0	12,3	-4,3	5,0	0,9	2,4	3,1
2015	8,1	13,0	-4,9	5,1	1,0	1,8	2,8
2016	8,2	12,1	-3,9	4,8	0,9	1,6	2,4
2017	8,1	12,7	-4,6	5,2	0,9	1,8	2,8
2018	8,3	12,9	-4,6	5,2	0,8	1,9	1,8
2019	8,1	13,2	-5,1	5,1	0,8	1,4	1,6
2020	8,1	14,6	-6,5	3,7	0,8	1,6	4,7
2021	8,2	16,8	-8,6	4,9	0,9	1,9	1,8
2022	8,1	14,5	-6,4	4,9	0,9	2,6	4,4
2023	8,4	12,1	-3,7	4,9	0,9	2,1	2,9

[1)] Стопе израчунате на основу ревизије процјене броја становника и ревизије виталне статистике. Ревизија виталне статистике је израђена за период 1996–2001. Из укупног броја рођених, умрлих, склопљених и разведених бракова за ниво Републике Српске, искључени су догађаји из Брчко дистрикта.
The rates are calculated based on the revision of the population estimate and the revision of vital statistics. Vital statistics have been revised for the period 1996–2001. The events recorded in Brčko District are excluded from the total number of births, deaths, marriages and divorces for the level of Republika Srpska.

5.17. **Очекивано трајање живота**
Life expectancy

Година *Year*	Пол *Sex*	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39
2014	укупно / *total*	76,41	75,65	71,68	66,70	61,72	56,80	51,98	47,11	42,26
	мушки / *male*	73,76	72,93	68,97	64,00	59,03	54,14	49,39	44,58	39,76
	женски / *female*	79,06	78,37	74,39	69,40	64,43	59,46	54,56	49,63	44,73
2015	укупно / *total*	76,19	75,41	71,46	66,48	61,57	56,68	51,86	46,99	42,17
	мушки / *male*	73,60	72,74	68,82	63,84	58,94	54,08	49,33	44,49	39,71
	женски / *female*	78,78	78,08	74,09	69,12	64,20	59,27	54,36	49,47	44,59
2016	укупно / *total*	77,24	76,43	72,50	67,54	62,59	57,73	52,86	47,98	43,12
	мушки / *male*	74,40	73,66	69,73	64,78	59,82	55,01	50,23	45,39	40,57
	женски / *female*	80,10	79,21	75,27	70,30	65,36	60,45	55,46	50,54	45,63
2017	укупно / *total*	77,20	76,41	72,42	67,45	62,49	57,59	52,72	47,88	43,03
	мушки / *male*	74,68	73,88	69,89	64,92	59,97	55,10	50,28	45,52	40,71
	женски / *female*	79,71	78,94	74,94	69,98	65,01	60,06	55,14	50,21	45,30
2018	укупно / *total*	77,22	76,35	72,42	67,45	62,49	57,56	52,75	47,89	43,02
	мушки / *male*	74,59	73,69	69,78	64,81	59,84	54,93	50,18	45,38	40,57
	женски / *female*	79,86	79,03	75,08	70,11	65,16	60,21	55,33	50,39	45,47
2019	укупно / *total*	77,15	76,28	72,32	67,36	62,38	57,48	52,64	47,75	42,89
	мушки / *male*	74,34	73,45	69,49	64,54	59,56	54,70	49,93	45,08	40,28
	женски / *female*	80,00	79,14	75,18	70,21	65,22	60,29	55,37	50,42	45,49
2020	укупно / *total*	76,23	75,59	71,65	66,66	61,71	56,76	51,86	46,96	42,10
	мушки / *male*	73,34	72,67	68,72	63,74	58,81	53,88	49,03	44,18	39,32
	женски / *female*	79,24	78,64	74,71	69,72	64,74	59,76	54,80	49,85	44,97
2021	укупно / *total*	75,03	74,17	70,19	65,21	60,28	55,33	50,42	45,52	40,68
	мушки / *male*	72,02	71,17	67,20	62,22	57,33	52,40	47,54	42,65	37,86
	женски / *female*	78,24	77,36	73,38	68,40	63,42	58,43	53,47	48,54	43,65
2022	укупно / *total*	76,48	75,81	71,86	66,90	61,95	57,05	52,17	47,28	42,41
	мушки / *male*	73,40	72,84	68,92	63,94	58,99	54,14	49,29	44,47	39,65
	женски / *female*	79,69	78,90	74,92	69,98	65,02	60,07	55,15	50,17	45,23
2023	укупно / *total*	78,85	78,08	74,11	69,13	64,14	59,21	54,31	49,41	44,56
	мушки / *male*	76,04	75,29	71,32	66,34	61,35	56,44	51,59	46,74	41,94
	женски / *female*	81,70	80,90	76,94	71,95	66,97	62,02	57,06	52,09	47,17

40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 +
37,49	32,83	28,37	24,10	20,02	16,19	12,59	9,62	7,09	5,34
35,00	30,41	26,10	22,06	18,25	14,83	11,56	9,00	6,71	5,26
39,93	35,19	30,53	26,01	21,60	17,33	13,38	10,04	7,32	5,39
37,41	32,76	28,25	23,91	19,85	16,01	12,39	9,35	6,85	5,11
35,04	30,49	26,09	21,93	18,14	14,63	11,36	8,71	6,45	5,04
39,72	34,94	30,30	25,76	21,38	17,17	13,18	9,79	7,10	5,15
38,31	33,61	29,06	24,73	20,71	16,84	13,22	10,03	7,49	5,54
35,81	31,17	26,75	22,65	18,92	15,40	12,17	9,31	7,07	5,46
40,76	35,98	31,27	26,66	22,31	18,05	14,03	10,54	7,75	5,58
38,20	33,53	28,93	24,53	20,44	16,65	13,02	9,66	7,15	5,20
35,93	31,34	26,85	22,60	18,79	15,32	12,12	9,09	6,99	5,32
40,42	35,64	30,91	26,33	21,92	17,79	13,72	10,07	7,24	5,14
38,27	33,57	29,03	24,63	20,57	16,74	13,22	9,93	7,41	5,54
35,88	31,27	26,83	22,65	18,89	15,44	12,38	9,37	7,18	5,38
40,63	35,83	31,14	26,50	22,07	17,85	13,86	10,33	7,55	5,62
38,10	33,41	28,83	24,53	20,45	16,75	13,22	9,97	7,40	5,59
35,55	30,96	26,50	22,35	18,56	15,26	12,09	9,25	7,02	5,37
40,64	35,81	31,10	26,59	22,17	18,02	14,12	10,48	7,64	5,73
37,27	32,59	28,02	23,75	19,71	16,00	12,56	9,36	6,91	5,03
34,56	29,98	25,55	21,46	17,70	14,39	11,46	8,67	6,64	4,98
40,06	35,26	30,50	26,00	21,62	17,44	13,45	9,86	7,08	5,06
35,91	31,23	26,69	22,42	18,51	14,92	11,69	8,80	6,33	4,60
33,16	28,55	24,14	20,04	16,46	13,27	10,44	8,04	5,90	4,32
38,79	34,02	29,30	24,80	20,49	16,41	12,73	9,35	6,62	4,77
37,59	32,93	28,36	24,05	20,12	16,32	12,91	9,79	7,08	5,45
34,87	30,31	25,88	21,77	18,14	14,67	11,68	9,02	6,60	5,07
40,37	35,57	30,84	26,27	21,94	17,76	13,90	10,35	7,39	5,69
39,77	35,05	30,44	26,05	21,95	18,11	14,66	11,46	8,53	6,67
37,22	32,57	28,04	23,82	20,05	16,56	13,56	10,88	8,19	6,58
42,29	37,50	32,77	28,16	23,68	19,44	15,53	11,86	8,74	6,73

5.18. **Живорођени према полу, мјесту порођаја и стручној помоћи**
Live births by sex, place of birth and medical assistance

	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*	Мјесто порођаја *Place of birth*			Стручна помоћ *Medical assistance*		
				здравствена установа *medical facility*	друго мјесто *elsewhere*	непознато *unknown*	са стручном помоћи *medically assisted*	без стручне помоћи *without medical assistance*	непознато *unknown*
2014	9 335	4 846	4 489	9 298	21	16	9 313	6	16
2015	9 357	4 842	4 515	9 337	10	10	9 342	5	10
2016	9 452	4 931	4 521	9 393	59	-	9 446	6	-
2017	9 339	4 886	4 453	9 281	58	-	9 330	9	-
2018	9 568	5 001	4 567	9 516	52	-	9 563	5	-
2019	9 274	4 907	4 367	9 264	10	-	9 272	2	-
2020	9 161	4 792	4 369	9 145	16	-	9 161	-	-
2021	9 274	4 754	4 520	9 263	11	-	9 274	-	-
2022	9 118	4 648	4 470	9 099	19	-	9 118	-	-
2023	9 309	4 849	4 460	9 309	-	-	9 309	-	-

5.19. **Живорођени према старости мајке**
Live births by age of mother at childbirth

	Укупно *Total*	Старост мајке / *Age of mother*								
		<15	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50+
2014	9 335	-	358	1 738	3 150	2 783	1 098	196	12	-
2015	9 357	1	308	1 762	3 124	2 774	1 147	227	13	1
2016	9 452	1	336	1 862	2 974	2 857	1 205	204	13	-
2017	9 339	-	280	1 753	2 913	2 890	1 271	215	15	2
2018	9 568	1	219	1 906	2 889	2 949	1 348	238	18	-
2019	9 274	1	223	1 745	2 764	2 873	1 414	236	18	-
2020	9 161	2	216	1 602	2 894	2 768	1 413	254	12	-
2021	9 274	-	208	1 676	2 909	2 813	1 361	289	18	-
2022	9 118	2	197	1 509	2 921	2 742	1 457	271	19	-
2023	9 309	-	179	1 421	3 110	2 734	1 504	317	42	2

5.20. **Живорођени према реду рођења**
Live births by birth order

	Укупно *Total*	Ред рођења / *Birth order*					
		прво *first*	друго *second*	треће *third*	четврто *fourth*	пето и више *fifth and more*	непознато *unknown*
2014	9 335	4 271	3 514	1 213	223	99	15
2015	9 357	4 422	3 437	1 168	242	88	-
2016	9 452	4 404	3 521	1 172	257	98	-
2017	9 339	4 335	3 454	1 225	229	96	-
2018	9 568	4 368	3 559	1 270	266	105	-
2019	9 274	4 398	3 289	1 229	248	110	-
2020	9 161	4 616	3 022	1 159	264	100	-
2021	9 274	5 140	2 756	1 062	226	90	-
2022	9 118	4 092	3 299	1 311	300	116	-
2023	9 309	4 206	3 189	1 389	391	134	-

5.21. **Живорођени према брачности мајке**
Live births by marital status of mother

	Укупно *Total*	Брачност / *Marital status*		
		у браку *married*	ван брака *outside marriage*	непознато *unknown*
2014	9 335	7 823	1 498	14
2015	9 357	7 798	1 559	-
2016	9 452	7 896	1 556	-
2017	9 339	7 687	1 652	-
2018	9 568	7 888	1 680	-
2019	9 274	7 632	1 642	-
2020	9 161	7 687	1 474	-
2021	9 274	7 778	1 496	-
2022	9 118	7 753	1 365	-
2023	9 309	7 682	1 627	-

5.22. **Мртворођени према полу**
Still births by sex

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	22	17	15	17	18	13	15	18	24	20
Мушки / *Male*	13	8	5	10	11	4	11	9	13	11
Женски / *Female*	9	9	10	7	7	9	4	9	11	9

5.23. **Умрла одојчад према полу**
Infant deaths by sex

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	29	26	23	26	17	15	43	17	40	27
Мушки / *Male*	11	9	17	13	7	7	21	10	28	16
Женски / *Female*	18	17	6	13	10	8	22	7	12	11

5.24. **Умрла одојчад према старости**
Infant deaths by age

Старост / *Age*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	29	26	23	26	17	15	43	17	40	27
0–27 дана / *0–27 days*	21	18	18	20	11	13	33	11	26	18
до 24 часа / *up to 24 hours*	4	6	8	5	4	7	13	1	6	-
1–6 дана / *1–6 days*	11	8	5	11	5	4	14	6	15	9
7–13 дана / *7–13 days*	1	3	3	3	2	2	4	3	5	5
14–20 дана / *14–20 days*	3	-	2	1	-	-	2	1	-	3
21–27 дана / *21–27 days*	2	1	-	-	-	-	-	-	-	1
28 дана – 2 мјесеца / *28 days – 2 months*	3	3	3	4	3	1	4	1	4	4
3–5 мјесеци / *3–5 months*	2	2	1	-	3	1	2	3	5	3
6–11 мјесеци / *6–11 months*	3	3	1	2	-	-	4	2	5	2
	Структура / *Structure* %									
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
0–27 дана / *0–27 days*	72,4	69,2	78,3	76,9	64,7	86,7	76,7	64,7	65,0	66,7
до 24 часа / *up to 24 hours*	13,8	23,1	34,8	19,2	23,5	46,7	30,2	5,9	15,0	-
1–6 дана / *1–6 days*	37,9	30,8	21,7	42,3	29,4	26,7	32,6	35,3	37,5	33,3
7–13 дана / *7–13 days*	3,4	11,5	13,0	11,5	11,8	13,3	9,3	17,6	12,5	18,5
14–20 дана / *14–20 days*	10,3	-	8,7	3,8	-	-	4,7	5,9	-	11,1
21–27 дана / *21–27 days*	6,9	3,8	-	-	-	-	-	-	-	3,7
28 дана – 2 мјесеца / *28 days – 2 months*	10,3	11,5	13,0	15,4	17,6	6,7	9,3	5,9	10,0	14,8
3–5 мјесеци / *3–5 months*	6,9	7,7	4,3	-	17,6	6,7	4,7	17,6	12,5	11,1
6–11 мјесеци / *6–11 months*	10,3	11,5	4,3	7,7	-	-	9,3	11,8	12,5	7,4

5.25. **Умрли према старости и полу**
Deaths by age and sex

Старост / *Age*	Пол / *Sex*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	свега / *all*	14 409	15 059	13 970	14 663	14 763	15 081	16 582	19 002	16 263	13 508
	мушки / *male*	7 386	7 640	7 198	7 363	7 449	7 753	8 613	9 943	8 469	6 978
	женски / *female*	7 023	7 419	6 772	7 300	7 314	7 328	7 969	9 059	7 794	6 530
<1	мушки / *male*	11	9	17	13	7	7	21	10	28	16
	женски / *female*	18	17	5	13	10	8	22	7	12	11
1–4	мушки / *male*	3	6	6	1	6	3	4	2	5	2
	женски / *female*	1	1	4	-	3	2	4	1	1	2
5–9	мушки / *male*	3	1	4	2	2	4	1	2	2	1
	женски / *female*	1	2	2	3	2	2	1	1	4	1
10–14	мушки / *male*	2	10	3	5	3	2	7	10	4	1
	женски / *female*	2	6	5	2	4	1	1	2	3	1
15–19	мушки / *male*	14	16	22	13	9	14	7	7	15	8
	женски / *female*	4	8	8	5	4	6	2	1	4	4
20–24	мушки / *male*	33	33	28	24	34	30	20	18	18	17
	женски / *female*	10	10	2	9	14	9	4	4	8	4
25–29	мушки / *male*	30	26	25	36	29	22	22	18	27	22
	женски / *female*	10	14	10	8	8	6	6	9	3	3
30–34	мушки / *male*	36	42	34	35	33	35	25	39	31	32
	женски / *female*	18	21	15	15	11	11	18	16	8	10
35–39	мушки / *male*	53	73	51	46	68	59	54	67	48	56
	женски / *female*	37	24	23	22	30	27	17	26	24	20
40–44	мушки / *male*	98	110	87	101	93	100	106	105	111	80
	женски / *female*	52	46	44	46	41	36	41	49	42	42
45–49	мушки / *male*	199	164	153	133	150	144	164	181	162	128
	женски / *female*	83	84	66	60	69	63	55	67	61	60
50–54	мушки / *male*	346	302	309	249	266	276	296	306	279	226
	женски / *female*	150	143	116	122	101	136	135	138	110	93
55–59	мушки / *male*	525	532	531	503	511	499	525	628	545	432
	женски / *female*	239	250	248	230	216	212	224	257	231	159
60–64	мушки / *male*	817	785	763	768	764	829	868	986	757	659
	женски / *female*	351	391	354	411	365	391	384	445	369	311
65–69	мушки / *male*	799	886	872	936	1 035	1 019	1 238	1 430	1 159	1 002
	женски / *female*	500	528	494	503	561	611	588	834	641	556
70–74	мушки / *male*	1 027	933	817	818	862	1 047	1 227	1 591	1 337	1 172
	женски / *female*	823	748	669	655	742	741	875	1 077	918	766
75–79	мушки / *male*	1 362	1 459	1 337	1 361	1 204	1 130	1 200	1 286	1 095	871
	женски / *female*	1 532	1 610	1 398	1 380	1 298	1 165	1 179	1 287	1 112	947
80–84	мушки / *male*	1 205	1 303	1 212	1 282	1 271	1 372	1 498	1 673	1 416	1 047
	женски / *female*	1 644	1 764	1 601	1 846	1 888	1 888	2 042	2 228	1 928	1 425
85+	мушки / *male*	823	950	928	1 037	1 102	1 161	1 330	1 584	1 430	1 206
	женски / *female*	1 548	1 752	1 707	1 970	1 947	2 013	2 371	2 610	2 315	2 115

5.26. **Умрли према полу и узроку смрти**
Deaths by sex and cause of death

Узрок смрти / *Cause of death*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	14 409	15 059	13 970	14 663	14 763	15 081	16 582	19 002	16 263	13 508
Мушки / *Male*	7 386	7 640	7 198	7 363	7 449	7 753	8 613	9 943	8 469	6 978
Инфективне и паразитске болести / *Infectious and parasitic diseases (A00–B99)*	80	92	104	85	109	119	87	86	115	105
Неоплазме / *Neoplasms (C00–D48)*	1 801	1 783	1 739	1 759	1 729	1 705	1 622	1 558	1 519	1 542
Болести крви и крвотворних органа и неки поремећаји имуног система / *Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism (D50–D89)*	2	9	9	3	18	8	12	7	9	10
Болести жлијезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма / *Endocrine, nutritional and metabolic diseases (E00–E88)*	411	362	313	373	386	261	340	387	435	407
Душевни поремећаји и поремећаји понашања / *Mental and behavioural disorders (F00–F99)*	63	44	72	70	55	50	43	63	94	64
Болести нервног система / *Diseases of the nervous system (G00–G99)*	97	106	96	102	82	84	91	100	90	78
Болести ока и припојка ока / *Diseases of the eye and adnexa (H00–H59)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Болести ува и мастоидног наставка / *Diseases of the ear and mastoid process (H60–H93)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Болести циркулаторног система / *Diseases of the circulatory system (I00–I99)*	3 142	3 311	3 177	3 220	3 084	3 440	3 452	3 261	3 175	2 785
Болести респираторног система / *Diseases of the respiratory system (J00–J99)*	315	370	306	333	344	338	377	369	311	337
Болести дигестивног система / *Diseases of the digestive system (K00–K92)*	241	249	265	229	290	239	269	244	286	267
Болести коже и поткожног ткива / *Diseases of the skin and subcutaneous tissue (L00 –L98)*	13	7	7	5	12	7	13	12	13	18
Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива / *Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue (M00 –M99)*	8	12	6	8	4	4	7	5	11	4
Болести генитоуринарног система / *Diseases of the genitourinary system (N00–N98)*	73	93	117	96	117	104	113	107	129	157
Одређена стања настала у перинаталном периоду / *Certain conditions originating in perinatal period (P00–P96)*	7	2	13	7	3	6	16	5	12	9
Конгениталне аномалије, деформације и хромозомске ненормалности / *Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities (Q00–Q99)*	3	3	3	4	2	-	3	5	11	5
Симптоми, знакови и ненормални клинички и лабораторијски налази, некласификовани на другом мјесту / *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified (R00–R99)*	718	780	598	720	844	1 048	834	1 187	1 167	768
Повреде, тровања и посљедице дјеловања спољних фактора / *Injuries, poisoning and consequences of external causes (S00–T98)*	412	417	373	349	370	340	304	334	338	318
Шифре за посебне намјене / *Codes for special purposes (U00-U85)*	-	-	-	-	-	-	1 030	2 213	754	104

5.26. **Умрли према полу и узроку смрти**
Deaths by sex and cause of death
(наставак/*continued*)

Узрок смрти / *Cause of death*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Женски / *Female*	7 023	7 419	6 772	7 300	7 314	7 328	7 969	9 059	7 794	6 530
Инфективне и паразитске болести / *Infectious and parasitic diseases (A00–B99)*	56	67	83	62	75	81	75	54	96	83
Неоплазме / *Neoplasms (C00–D48)*	1 353	1 355	1 209	1 268	1 209	1 186	1 097	1 065	1 116	1 088
Болести крви и крвотворних органа и неки поремећаји имуног система / *Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism (D50–D89)*	8	10	15	17	18	16	15	15	19	7
Болести жлијезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма / *Endocrine, nutritional and metabolic diseases (E00–E88)*	501	400	378	452	458	343	485	534	559	497
Душевни поремећаји и поремећаји понашања / *Mental and behavioural disorders (F00–F99)*	21	28	26	43	30	22	29	44	38	38
Болести нервног система / *Diseases of the nervous system (G00–G99)*	89	106	75	95	87	81	97	73	78	79
Болести ока и припојка ока / *Diseases of the eye and adnexa (H00–H59)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Болести ува и мастоидног наставка / *Diseases of the ear and mastoid process (H60–H93)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Болести циркулаторног система / *Diseases of the circulatory system (I00–I99)*	3 635	3 964	3 743	3 960	3 905	4 033	4 150	3 956	3 616	3 266
Болести респираторног система / *Diseases of the respiratory system (J00–J99)*	209	248	204	243	282	258	254	271	256	249
Болести дигестивног система / *Diseases of the digestive system (K00–K92)*	188	191	185	184	191	180	169	156	174	190
Болести коже и поткожног ткива / *Diseases of the skin and subcutaneous tissue (L00 –L98)*	9	15	14	19	10	16	17	21	18	27
Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива / *Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue (M00 –M99)*	14	18	13	9	17	9	21	3	13	9
Болести генитоуринарног система / *Diseases of the genitourinary system (N00–N98)*	77	86	101	97	103	91	108	90	125	153
Трудноћа, порођај и пуерперијум / *Pregnancy, childbirth and the puerperium (O00–O99)*	-	1	1	-	1	-	3	-	1	-
Одређена стања настала у перинаталном периоду / *Certain conditions originating in perinatal period (P00–P96)*	9	8	5	10	7	5	18	4	7	5
Конгениталне аномалије, деформације и хромозомске ненормалности / *Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities (Q00–Q99)*	7	4	2	1	3	4	3	-	2	2
Симптоми, знакови и ненормални клинички и лабораторијски налази, некласификовани на другом мјесту / *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified (R00–R99)*	727	776	600	715	806	913	765	1 026	991	663
Повреде, тровања и посљедице дјеловања спољних фактора / *Injuries, poisoning and consequences of external causes (S00–T98)*	120	142	118	125	112	90	101	114	127	116
Шифре за посебне намјене / *Codes for special purposes (U00-U85)*	-	-	-	-	-	-	562	1 633	558	58

5.27. **Умрли према узроку смрти, старости и полу,** 2023.
Deaths by cause of death, age and sex, 2023

	Укупно *Total*	Структура према узроку смрти, % *Structure by cause of death, %*	Старост умрлих / *Age of deceased*												
			0–6 дана *0–6 days*	7–27	28 дана – мање од 2 мјесеца *28 days – less than 2 months*	2–11 мјесеци *2–11 months*	1–4 године *1–4 years*	5–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75 и више *75 and more*
УКУПНО / *TOTAL*															
мушки / *male*	6 978	100,0	6	5	1	4	2	2	25	54	136	354	1 091	2 174	3 124
женски / *female*	6 530	100,0	3	4	1	3	2	2	8	13	62	153	470	1 322	4 487
Инфективне и паразитске болести / *Infectious and parasitic diseases* (A00–B99)															
мушки / *male*	105	1,5	-	-	-	1	-	-	-	1	1	7	14	34	47
женски / *female*	83	1,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	11	21	48
Неоплазме / *Neoplasms* (C00–D48)															
мушки / *male*	1 542	22,1	-	-	-	-	1	-	2	6	18	79	311	647	478
женски / *female*	1 088	16,7	-	-	-	-	-	-	1	3	25	63	213	381	402
Болести крви и крвотворних органа и неки поремећаји имуног система / *Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism* (D50–D89)															
мушки / *male*	10	0,1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	6
женски / *female*	7	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	5
Болести жлијезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма / *Endocrine, nutritional and metabolic diseases* (E00–E88)															
мушки / *male*	407	5,8	-	-	-	-	-	-	-	1	5	14	70	142	175
женски / *female*	497	7,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	24	136	333
Душевни поремећаји и поремећаји понашања / *Mental and behavioural disorders* (F00–F99)															
мушки / *male*	64	0,9	-	-	-	-	-	-	-	2	1	11	20	12	18
женски / *female*	38	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10	27
Болести нервног система / *Diseases of the nervous system* (G00–G99)															
мушки / *male*	78	1,1	-	-	-	-	-	-	2	1	5	4	8	23	35
женски / *female*	79	1,2	-	-	-	-	-	-	1	-	2	2	11	23	40
Болести ока и припојка ока / *Diseases of the eye and adnexa* (H00–H59)															
мушки / *male*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
женски / *female*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Болести ува и мастоидног наставка / *Diseases of the ear and mastoid process* (H60–H93)															
мушки / *male*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
женски / *female*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Болести циркулаторног система / *Diseases of the circulatory system* (I00–I99)															
мушки / *male*	2 785	39,9	-	-	-	-	-	1	-	9	28	109	353	758	1 527
женски / *female*	3 266	50,0	-	-	-	-	1	-	1	1	6	33	100	439	2 685
Болести респираторног система / *Diseases of the respiratory system* (J00–J99)															
мушки / *male*	337	4,8	-	-	-	-	-	-	1	1	2	7	46	106	174
женски / *female*	249	3,8	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	19	53	174

5.27. **Умрли према узроку смрти, старости и полу,** 2023.
Deaths by cause of death, age and sex, 2023
(наставак/*continued*)

	Укупно *Total*	Структура према узроку смрти, % *Structure by cause of death, %*	Старост умрлих / *Age of deceased*													
			0–6 дана *0–6 days*	7–27	28 дана – мање од 2 мјесеца *28 days – less than 2 months*	2–11 мјесеци *2–11 months*	1–4 године *1–4 years*	5–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75 и више *75 and more*
Болести дигестивног система / *Diseases of the digestive system* (K00–K92)																
мушки / *male*	267	3,8	-	-	-	-	-	-	-	1	10	33	58	82	83	
женски / *female*	190	2,9	-	-	-	-	-	-	-	1	3	7	10	49	120	
Болести коже и поткожног ткива / *Diseases of the skin and subcutaneous tissue* (L00–L98)																
мушки / *male*	18	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	5	11	
женски / *female*	27	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	7	16	
Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива / *Diseases of the musculo-skeletal system and connective tissue* (M00–M99)																
мушки / *male*	4	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	1	
женски / *female*	9	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	4	3	
Болести генитоуринарног система / *Diseases of the genitourinary system* (N00–N98)																
мушки / *male*	157	2,2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	6	16	36	98	
женски / *female*	153	2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	2	1	6	34	110	
Трудноћа, порођај и пуерперијум / *Pregnancy, childbirth and the puerperium* (O00–O99)																
мушки / *male*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
женски / *female*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одређена стања настала у перинаталном периоду / *Certain conditions originating in perinatal period* (P00–P96)																
мушки / *male*	9	0,1	4	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
женски / *female*	5	0,1	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Конгениталне аномалије, деформације и хромозомске ненормалности / *Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities* (Q00–Q99)																
мушки / *male*	5	0,1	1	2	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	
женски / *female*	2	0,0	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	
Симптоми, знакови и ненормални клинички и лабораторијски налази, некласификовани на другом мјесту / *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified* (R00–R99)																
мушки / *male*	768	11,0	1	-	-	2	1	-	2	12	23	44	129	223	331	
женски / *female*	663	10,2	-	2	-	3	-	1	3	4	16	20	55	134	425	
Повреде, тровања и посљедице дјеловања спољних фактора / *Injuries, poisoning and consequences of external causes* (S00–T98)																
мушки / *male*	318	4,6	-	-	-	-	-	-	17	19	41	35	57	81	68	
женски / *female*	116	1,8	-	-	-	-	-	1	2	4	7	16	10	16	60	
Шифре за посебне намјене / *Codes for special purposes* (U00-U85)																
мушки / *male*	104	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	6	22	72	
женски / *female*	58	0,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6	13	38	

5.28. **Умрла одојчад према узроку смрти**
Infant deaths by cause of death

Узрок смрти / *Cause of death*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	29	26	23	26	17	15	43	17	40	27
Инфективне и паразитске болести / *Infectious and parasitic diseases (A00–B99)*	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
Неоплазме / *Neoplasms (C00–D48)*	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-
Болести нервног система / *Diseases of the nervous system (G00–G99)*	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Болести циркулаторног система / *Diseases of the circulatory system (I00–I99)*	-	-	1	-	2	-	-	-	1	-
Болести респираторног система / *Diseases of the respiratory system (J00–J99)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Болести дигестивног система / *Diseases of the digestive system (K00–K92)*	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Болести генитоуринарног система / *Diseases of the genitourinary system (N00–N98)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Плод и новорођенче угрожени факторима мајке / *Fetus and newborn affected by maternal factors (P00–P04)*	-	1	-	1	1	-	-	-	-	2
Поремећаји везани за трајање трудноће и раст плода / *Disorders relating to length of gestation and fetal growth (P05–P08)*	3	-	7	1	2	4	2	1	4	1
Порођајна траума / *Birth trauma (P10–P15)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Интраутерина хипоксија и порођајна асфикција / *Intrauterine hypoxia and birth asphyxia (P20–P21)*	4	-	1	3	2	2	7	-	1	1
Респираторна угроженост новорођенчета / *Respiratory distress of newborn (P22)*	-	2	3	3	-	-	6	3	8	2
Урођено запаљење плућа / *Congenital inflammation of the lungs (P23)*	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Друга респираторна стања новорођенчета / *Other respiratory conditions of newborn (P24–P28)*	-	2	5	2	1	2	7	2	2	3
Друга перинатална стања / *Other perinatal conditions (P29–P96)*	1	3	-	5	3	1	10	1	3	2
Бактеријска сепса новорођенчета / *Bacterial sepsis of newborn (P36)*	2	1	1	-	-	2	2	-	1	1
Хеморагични и хематолошки поремећаји плода и новорођенчета / *Haemorrhagic and haematological disorders of fetus and newborn (P50–P61)*	3	1	1	-	1	-	-	2	-	2
Друге урођене малформације нервног система / *Other congenital malformations of the nervous system (Q00–Q02, Q04, Q06, Q07)*	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Урођени хидроцефалус и спина бифида / *Congenital hydrocephalus and spina bifida (Q03, Q05)*	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Друге урођене малформације / *Other congenital malformations (Q10–Q18, Q30–Q89)*	-	1	1	1	-	-	1	-	2	-
Урођене малформације срца / *Congenital malformations of the heart (Q20–Q24)*	-	1	1	1	3	1	-	1	1	2
Друге урођене малформације крвотока / *Other congenital malformations of the circulatory system (Q25–Q28)*	3	1	-	-	-	-	1	-	-	1
Даунов (Down) синдром и друге хромозомске ненормалности / *Down's syndrome and other chromo-somal abnormalities (Q90–Q99)*	1	-	-	-	-	-	1	-	2	-
Симптоми, знаци и ненормални клинички и лабораторијски налази, некласификовани на другом мјесту / *Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified (R00–R99)*	3	12	-	4	2	3	4	6	14	8
Повреде, тровање и посљедице дјеловања спољних фактора / *Injuries, poisoning and consequences of external causes (S00–T98)*	6	-	-	1	-	-	1	-	-	-

5.29. **Насилне смрти према полу, старости и спољном узроку смрти**
Violent deaths by sex, age and external cause of death

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Несрећни случај / *Accident*											
УКУПНО / *TOTAL*		283	297	235	214	226	194	154	186	210	206
Пол / *Sex*	мушки / *male*	222	219	183	154	173	153	110	137	139	144
	женски / *female*	61	78	52	60	53	41	44	49	71	62
Старост / *Age*	0–4	-	1	-	1	1	1	2	2	-	-
	5–14	3	5	4	3	4	-	5	5	3	-
	15–24	18	25	32	24	26	29	14	11	10	13
	25–34	26	20	23	20	16	14	17	19	24	12
	35–44	33	37	20	19	24	8	12	16	15	23
	45–54	45	46	42	23	26	9	23	27	23	14
	55–64	51	50	38	37	43	11	24	27	31	27
	65+	107	113	76	87	86	122	57	79	104	117
Спољни узрок несрећног случаја / *External cause of accident*											
Саобраћајни удес / *Traffic accidents (V00–V99)*		103	106	126	83	104	106	77	80	73	71
Падови / *Falls (W00–W19)*		7	11	7	26	40	26	25	47	59	79
Задесена дављења и потапања / *Accidental drowning and submersion (W65–W84)*		21	22	23	21	13	15	8	5	19	13
Дим, ватра, пламен / *Exposure to smoke, fire and flames (X00–X09)*		11	12	5	13	10	7	10	16	6	8
Случајна тровања / *Accidental poisoning (X40–X49)*		4	19	14	5	9	11	16	2	13	6
Остали узроци / *Other causes (W20–W64, W85–W99, X10–X39, X50–X59, Y40–Y89)*		137	127	60	66	50	29	18	36	40	29
Самоубиство / *Suicide*											
УКУПНО / *TOTAL*		207	218	205	180	164	173	185	194	179	162
Пол / *Sex*	мушки / *male*	156	167	157	140	120	137	144	140	139	123
	женски / *female*	51	51	48	40	44	36	41	54	40	39
Старост / *Age*	0–4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	5–14	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
	15–24	6	9	3	4	2	6	1	-	6	5
	25–34	12	13	11	17	6	8	6	11	2	9
	35–44	22	19	17	10	19	22	15	10	16	21
	45–54	34	24	31	31	25	23	25	20	25	23
	55–64	46	61	42	41	31	39	40	50	39	28
	65+	86	92	101	76	81	75	97	103	91	75
Начин и средство извршења самоубиства / *Means of comitting suicide*											
Тровање / *Poisoning (X60–X69)*		11	14	8	9	3	12	12	11	13	11
Вјешање / *Hanging (X70)*		92	123	106	94	85	73	102	113	87	91
Дављење / *Suffocation (X71)*		11	14	16	12	10	13	15	12	5	8
Ватрено оружје / *Firearms (X72–X75)*		62	40	49	35	35	48	34	32	42	25
Оштри предмети / *Sharp object (X78)*		3	5	1	3	4	1	1	1	1	1
Скок с висине / *Jump (X80)*		2	2	3	1	4	-	1	3	3	5
Остале врсте самоубиства / *Other types of suicide (X76, X77, X79, X81–X84)*		26	20	22	26	23	26	20	22	28	21

5.29. **Насилне смрти према полу, старости и спољном узроку смрти**
Violent deaths by sex, age and external cause of death
(наставак/*continued*)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Убиство / *Homicide*											
УКУПНО / *TOTAL*		28	17	17	16	15	13	14	13	8	8
Пол / *Sex*	мушки / *male*	21	10	10	10	13	9	10	9	6	4
	женски / *female*	7	7	7	6	2	4	4	4	2	4
Старост / *Age*	0–4	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
	5–14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	15–24	2	3	2	-	2	1	1	-	-	-
	25–34	3	2	3	-	4	-	2	1	1	1
	35–44	3	2	4	5	2	4	3	2	-	3
	45–54	7	1	3	2	2	5	2	2	3	1
	55–64	7	4	1	3	1	-	2	4	1	-
	65+	6	4	3	6	4	3	4	4	3	3
Начин и средство извршења убиства / *Means of comitting homicide*											
Вјешање и потапање / *Hanging and submersion (X91–X92)*		-	1	1	2	-	-	-	-	-	-
Ватрено оружје и експлозив / *Firearms and explosive (X93–X96)*		13	10	8	5	8	12	7	4	4	4
Оштри предмети / *Sharp objects (X99–Y00)*		8	2	5	6	4	1	4	3	2	3
Насиље уз примјену физичке силе / *Violence inflicted by use of bodily force (Y04–Y05)*		4	1	-	3	-	-	2	2	-	-
Други и неозначени начини / *Other non–specified means (X85–X90, X97–X98, Y00–Y03, Y06–Y09)*		3	3	3	-	3	-	1	4	2	1
Остало / *Other*											
УКУПНО / *TOTAL*		14	27	35	65	77	52	53	54	68	57
Пол / *Sex*	мушки / *male*	13	21	23	46	64	43	41	47	54	46
	женски / *female*	1	6	12	19	13	9	12	7	14	11
Старост / *Age*	0–4	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
	5–14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	15–24	-	-	-	1	3	1	-	-	3	1
	25–34	-	-	-	3	2	-	1	2	2	1
	35–44	2	-	1	1	3	3	2	3	4	1
	45–54	3	5	5	11	10	3	5	2	5	13
	55–64	1	4	7	7	14	18	10	19	15	12
	65+	8	18	22	42	45	27	35	27	39	29
Спољни узрок смрти / *External cause of death*											
Догађај са неодређеном намјером / *Event of undetermined intent (Y10–Y34)*		13	24	29	61	72	51	52	53	63	56
Лијекови, препарати и биолошке супстанце које узрокују нежељене ефекте при лијечењу / *Drugs, medicaments and biological substances causing adverse effects in therapeutic use (Y40–Y59)*		-	-	-	-	1	-	-	1	1	-
Медицински уређаји и нежељени догађаји у дијагностици и лијечењу / *Medical devices associated with adverse incidents in diagnostic and therapeutic use (Y70–Y82)*		-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Хируршки и други медицински поступци као узроци нежељене реакције болесника или касније компликације / *Surgical and other medical procedures as the cause of abnormal reaction of the patient, or of later complication (Y83–Y84)*		1	3	1	3	-	1	1	-	4	1
Посљедице спољашњих узрока оболијевања и умирања / *Sequelae of external causes of morbidity and mortality (Y85–Y89)*		-	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Допунски фактори оболијевања и умирања / *Supplementary factors related to causes of morbidity and mortality (Y90–Y98)*		-	-	5	-	-	-	-	-	-	-

5.30. **Закључени бракови према старости младожење и невјесте**
Marriages by age of groom and bride

Старост / *Age*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	5 823	5 895	5 563	5 954	5 966	5 822	4 168	5 530	5 527	5 471
Младожења / *Groom*										
15–19	48	50	48	39	23	22	26	28	32	24
20–24	832	838	848	827	914	888	638	781	804	701
25–29	2 013	2 027	1 870	2 001	1 871	1 881	1 311	1 810	1 845	1 926
30–34	1 513	1 574	1 395	1 530	1 541	1 467	1 022	1 368	1 377	1 270
35–39	606	613	617	653	743	677	477	680	619	673
40–44	299	302	273	331	324	345	231	328	339	351
45–49	191	167	174	192	199	198	167	202	186	178
50–54	130	100	110	138	136	108	92	109	109	126
55+	191	224	228	243	215	236	204	224	216	222
Невјеста / *Bride*										
15–19	491	431	423	353	294	306	216	223	232	221
20–24	1 589	1 643	1 566	1 619	1 737	1 656	1 194	1 501	1 435	1 377
25–29	1 912	2 075	1 824	1 987	1 865	1 848	1 343	1 869	1 962	1 985
30–34	941	865	870	994	999	983	629	914	907	882
35–39	375	367	365	398	449	423	285	413	422	406
40–44	190	194	186	243	251	235	170	252	230	240
45–49	135	123	116	150	155	141	145	151	145	148
50–54	87	76	99	89	104	100	78	92	77	92
55+	103	121	114	121	112	130	108	115	117	120

5.31. **Закључени бракови према раније брачном стању младожење и невјесте**
Marriages by previous marital status of groom and bride

Брачно стање *Marital status*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	5 823	5 895	5 563	5 954	5 966	5 822	4 168	5 530	5 527	5 471
Младожења / *Groom*										
Неожењен / *Single*	5 237	5 295	4 957	5 240	5 269	5 136	3 651	4 847	4 875	4 810
Удовац / *Widower*	65	67	61	89	65	49	53	56	41	32
Разведен / *Divorced*	521	533	545	625	632	637	464	627	611	629
Непознато / *Unknown*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Невјеста / *Bride*										
Неудата / *Single*	5 248	5 275	4 979	5 252	5 342	5 134	3 617	4 861	4 828	4 840
Удовица / *Widow*	53	59	59	62	56	56	41	65	52	35
Разведена / *Divorced*	522	561	525	640	568	632	510	604	647	596
Непознато / *Unknown*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

5.32. **Закључени бракови према старости младожење и невјесте,** 2023.
Marriages by age of groom and bride, 2023

Старост младожење *Groom's age*	Укупно *Total*	Старост невјесте / *Bride's age*														
		15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–69	70–74	75–79	80–84	85+
УКУПНО / *TOTAL*	5 471	221	1 377	1 985	882	406	240	148	92	58	25	26	6	3	1	1
15–19	24	12	10	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20–24	701	123	442	116	17	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25–29	1 926	61	660	1 016	162	22	2	1	-	1	-	1	-	-	-	-
30–34	1 270	19	188	614	348	81	14	6	-	-	-	-	-	-	-	-
35–39	673	2	57	186	232	153	33	7	3	-	-	-	-	-	-	-
40–44	351	3	16	36	84	98	85	23	4	1	1	-	-	-	-	-
45–49	178	-	2	10	27	33	52	43	8	3	-	-	-	-	-	-
50–54	126	1	-	4	9	12	32	33	27	5	3	-	-	-	-	-
55–59	88	-	-	-	1	2	14	20	26	20	3	1	1	-	-	-
60–64	70	-	2	1	2	1	5	10	18	17	10	3	-	-	-	1
65–69	32	-	-	-	-	1	3	5	4	7	4	8	-	-	-	-
70–74	17	-	-	-	-	-	-	-	1	3	3	5	3	1	1	-
75–79	14	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	8	1	2	-	-
80–84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
85+	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-

5.33. **Разведени бракови према старости мужа и жене**
Divorces by age of husband and wife

Старост / *Age*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	1 106	1 143	1 025	985	963	920	948	1 017	965	974
Муж / *Husband*										
<20	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
20–24	18	25	30	19	16	21	10	26	22	17
25–29	83	111	92	85	92	88	93	76	80	72
30–34	206	189	167	153	148	119	127	154	137	135
35–39	213	198	179	174	162	148	151	212	184	160
40–44	188	193	197	159	166	158	164	165	170	172
45–49	137	142	127	139	117	147	130	146	142	155
50–54	110	107	93	110	89	111	118	89	99	108
55+	151	178	140	145	173	128	155	149	131	154
Жена / *Wife*										
<20	2	4	4	-	4	2	-	3	1	3
20–24	53	67	72	62	62	70	57	46	48	44
25–29	181	186	146	121	128	120	127	145	141	149
30–34	221	219	197	192	174	150	150	188	173	156
35–39	226	197	203	179	168	167	171	165	182	180
40–44	143	168	161	145	125	143	169	184	156	160
45–49	106	100	100	111	109	128	106	124	104	126
50–54	70	79	53	78	86	58	85	71	74	73
55+	104	123	89	97	107	82	83	91	86	83

5.34. **Разведени бракови према трајању брака и броју издржаване дјеце**
Divorces by duration of marriage and number of supported children

Старост / *Age*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	1 106	1 143	1 025	985	963	920	948	1 017	965	974
Трајање брака (у годинама) / *Duration of marriage (years)*										
<1	31	24	31	29	25	24	23	22	20	19
1	42	66	53	51	48	62	43	49	52	52
2	54	70	58	59	56	48	48	68	55	53
3	70	67	55	56	57	42	67	77	62	58
4	43	50	59	37	44	48	43	38	56	48
5–9	273	261	230	197	212	191	200	243	204	214
10–14	194	183	152	172	145	153	156	173	159	167
15+	399	422	387	384	376	352	368	347	357	363
Број издржаване дјеце / *Number of supported children*										
Без дјеце / *Without children*	419	491	263	429	396	382	369	401	439	446
1	233	274	221	214	202	209	201	212	255	276
2	190	207	165	157	134	132	164	155	213	205
3 и више / *3 and more*	44	30	31	21	30	32	28	34	56	47
Непознато / *Unknown*	220	141	345	164	201	165	186	215	2	-

5.35. **Разведени бракови према лицу коме су додијељена издржавана дјеца**
Divorces by person given the custody of children

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	1 106	1 143	1 025	985	963	920	948	1 017	965	974
Нема издржаване дјеце / *Without supported children*	423	491	263	429	396	382	369	401	439	446
Мужу / *Husband*	78	82	57	74	70	62	81	64	80	77
Жени / *Wife*	367	397	316	294	268	294	279	311	424	432
Мужу и жени / *Husband and wife*	16	26	33	20	24	13	33	22	19	17
Другим лицима / *Other persons*	-	-	1	-	1	-	1	2	1	-
Установи / *Institution*	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-
Остале комбинације / *Other combinations*	1	5	9	4	3	4	5	3	2	2
Непознато / *Unknown*	220	141	345	164	201	165	180	214	-	-
Структура / *Structure* %										
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Нема издржаване дјеце / *Without supported children*	38,2	42,9	25,7	43,6	41,1	41,5	38,9	39,4	45,5	45,8
Мужу / *Husband*	7,1	7,2	5,6	7,5	7,3	6,7	8,5	6,3	8,3	7,9
Жени / *Wife*	33,2	34,7	30,8	29,8	27,8	32,0	29,4	30,6	43,9	44,4
Мужу и жени / *Husband and wife*	1,5	2,3	3,2	2,0	2,5	1,4	3,5	2,2	2,0	1,7
Другим лицима / *Other persons*	-	-	0,1	-	0,1	-	0,1	0,2	0,1	-
Установи / *Institution*	0,1	0,1	0,1	-	-	-	-	-	-	-
Остале комбинације / *Other combinations*	0,1	0,4	0,9	0,4	0,3	0,4	0,5	0,3	0,2	0,2
Непознато / *Unknown*	19,9	12,3	33,7	16,6	20,9	17,9	19,0	21,0	-	-

5.36. **Разведени бракови према старости мужа и жене и трајању брака,** 2023.
Divorces by age of husband and wife and duration of marriage, 2023

Трајање брака / *Duration of marriage*	Укупно *Total*	Старост / *Age*								
		15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55+
Муж / *Husband*										
УКУПНО / *TOTAL*	974	1	17	72	135	160	172	155	108	154
<1	19	1	4	6	4	2	-	2	-	-
1	52	-	8	13	14	6	2	4	1	4
2	53	-	1	9	15	8	4	10	4	2
3	58	-	2	13	16	11	7	3	5	1
4	48	-	1	16	14	5	2	2	5	3
5–9	214	-	1	15	51	63	42	14	8	20
10–14	167	-	-	-	21	46	55	23	12	10
15–19	131	-	-	-	-	19	51	32	15	14
20–24	87	-	-	-	-	-	9	45	25	8
25+	145	-	-	-	-	-	-	20	33	92
Жена / *Wife*										
УКУПНО / *TOTAL*	974	3	44	149	156	180	160	126	73	83
<1	19	1	6	8	2	-	-	2	-	-
1	52	2	14	18	6	5	1	1	2	3
2	53	-	7	16	8	6	9	5	1	1
3	58	-	11	16	10	6	5	4	3	3
4	48	-	4	22	9	3	4	3	3	-
5–9	214	-	2	62	65	37	20	15	5	8
10–14	167	-	-	7	50	62	31	8	6	3
15–19	131	-	-	-	6	53	38	20	8	6
20–24	87	-	-	-	-	8	41	28	9	1
25+	145	-	-	-	-	-	11	40	36	58

5.37. **Досељено и одсељено становништво**
Immigrated and emigrated population

	Досељени *Immigration*											
	укупно *total*			из других општина Републике Српске *from other municipalities in Republika Srpska*			из Федерације БиХ *from Federation of BH*			из Брчко дистрикта *from Brčko District*		
	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
2009	10 824	5 131	5 693	6 145	2 645	3 500	4 276	2 256	2 020	403	230	173
2010	12 044	5 752	6 292	6 887	2 980	3 907	4 538	2 445	2 093	619	327	292
2011	10 360	4 762	5 598	6 205	2 559	3 646	3 671	1 943	1 728	484	260	224
2012	14 615	7 180	7 435	6 723	3 002	3 721	7 332	3 887	3 445	560	291	269
2013	10 475	4 768	5 707	6 138	2 553	3 585	3 853	1 952	1 901	484	263	221
2014	10 709	4 929	5 780	6 747	2 899	3 848	3 574	1 815	1 759	388	215	173
2015	11 815	5 742	6 073	8 542	4 076	4 466	2 982	1 520	1 462	291	146	145
2016	12 442	5 725	6 717	8 876	3 929	4 947	3 263	1 649	1 614	303	147	156
2017	8 740	3 839	4 901	5 898	2 407	3 491	2 586	1 303	1 283	256	129	127
2018	8 699	3 718	4 981	5 915	2 336	3 579	2 534	1 266	1 268	250	116	134
2019	8 134	3 451	4 683	5 620	2 216	3 404	2 279	1 118	1 161	235	117	118
2020	8 827	3 975	4 852	5 743	2 322	3 421	2 760	1 494	1 266	324	159	165
2021	8 665	3 628	5 037	5 803	2 261	3 542	2 550	1 222	1 328	312	145	167
2022	9 171	4 042	5 129	6 237	2 620	3 617	2 604	1 270	1 334	330	152	178
2023	9 155	4 047	5 108	6 383	2 631	3 752	2 410	1 234	1 176	362	182	180

5.37. Досељено и одсељено становништво
Immigrated and emigrated population

(наставак/*continued*)

	Одсељени *Emigration*											
	укупно *total*			у друге општине Републике Српске *to other municipalities in Republika Srpska*			у Федерацију БиХ *from Federation of BH*			у Брчко дистрикт *to Brčko District*		
	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
2009	9 950	4 691	5 259	6 145	2 645	3 500	3 413	1 863	1 550	392	183	209
2010	10 815	5 096	5 719	6 887	2 980	3 907	3 596	1 978	1 618	332	138	194
2011	9 633	4 391	5 242	6 205	2 559	3 646	3 151	1 714	1 437	277	118	159
2012	11 175	5 507	5 668	6 723	3 002	3 721	4 154	2 384	1 770	298	121	177
2013	9 836	4 449	5 387	6 138	2 553	3 585	3 425	1 766	1 659	273	130	143
2014	9 874	4 543	5 331	6 747	2 899	3 848	2 814	1 494	1 320	313	150	163
2015	11 647	5 678	5 969	8 542	4 076	4 466	2 739	1 429	1 310	366	173	193
2016	11 687	5 410	6 277	8 876	3 929	4 947	2 463	1 324	1 139	348	157	191
2017	8 651	3 778	4 873	5 898	2 407	3 491	2 378	1 215	1 163	375	156	219
2018	8 499	3 632	4 867	5 915	2 336	3 579	2 266	1 144	1 122	318	152	166
2019	8 145	3 482	4 663	5 620	2 216	3 404	2 190	1 103	1 087	335	163	172
2020	8 031	3 490	4 541	5 743	2 322	3 421	2 009	1 054	955	279	114	165
2021	8 242	3 437	4 805	5 803	2 261	3 542	2 176	1 052	1 124	263	124	139
2022	8 867	3 832	5 035	6 237	2 620	3 617	2 379	1 106	1 273	251	106	145
2023	8 948	3 872	5 076	6 383	2 631	3 752	2 319	1 142	1 177	246	99	147

(наставак/*continued*)

	Миграциони салдо *Net migration*		
	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
2009	874	440	434
2010	1 229	656	573
2011	727	371	356
2012	3 440	1 673	1 767
2013	639	319	320
2014	835	386	449
2015	168	64	104
2016	755	315	440
2017	89	61	28
2018	200	86	114
2019	-11	-31	20
2020	796	485	311
2021	423	191	232
2022	304	210	94
2023	207	175	32

5.38. **Досељено и одсељено становништво по полу и старосним групама**
Immigrated and emigrated population by sex and age group

	Пол *Sex*	Укупно *Total*	0–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60+
		Досељени / *Immigration*										
2014												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 899	484	187	334	384	336	240	202	233	183	316
	женски / *female*	3 848	550	531	768	526	329	231	175	180	190	368
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 815	160	101	136	128	132	147	137	166	201	507
	женски / *female*	1 759	187	167	150	118	102	99	97	111	184	544
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	215	38	9	21	33	31	13	11	20	18	21
	женски / *female*	173	30	24	22	23	18	11	12	8	9	16
2015												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	4 076	682	245	453	427	438	326	288	302	262	653
	женски / *female*	4 466	701	647	801	507	374	243	218	221	203	551
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 520	152	98	142	121	119	98	104	126	145	415
	женски / *female*	1 462	186	116	122	117	106	71	63	90	132	459
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	146	42	8	15	23	14	10	8	7	6	13
	женски / *female*	145	47	24	18	11	15	7	3	6	3	11
2016												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	3 929	633	263	392	397	322	294	248	303	278	799
	женски / *female*	4 947	730	635	800	536	339	286	240	266	284	831
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 649	172	111	138	124	126	104	135	126	152	461
	женски / *female*	1 614	200	151	146	111	100	85	91	91	115	524
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	147	37	11	17	19	20	11	10	7	5	10
	женски / *female*	156	37	16	22	19	16	8	10	5	7	16
2017												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 407	575	160	297	251	223	157	121	141	138	344
	женски / *female*	3 491	582	528	722	435	264	157	127	119	142	415
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 303	110	69	94	89	91	96	107	106	111	430
	женски / *female*	1 283	132	127	111	86	83	78	73	82	101	410
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	129	34	9	13	13	10	17	4	9	11	9
	женски / *female*	127	29	24	22	15	9	7	4	3	5	9
2018												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 336	569	160	311	258	210	163	116	115	144	290
	женски / *female*	3 579	612	591	756	470	264	193	112	135	99	347
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 266	163	85	96	105	105	104	82	90	107	329
	женски / *female*	1 268	157	143	122	107	82	81	61	72	65	378
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	116	31	12	12	12	17	9	4	8	4	7
	женски / *female*	134	41	16	23	12	13	9	6	4	3	7
2019												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 216	575	152	266	269	194	163	127	96	98	276
	женски / *female*	3 404	628	547	740	434	264	156	116	101	91	327
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 118	143	88	94	78	94	81	61	70	82	327
	женски / *female*	1 161	151	140	98	100	79	56	53	54	68	362
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	117	20	9	17	13	13	9	7	4	5	20
	женски / *female*	118	25	12	23	15	6	8	4	6	8	11

5.38. **Досељено и одсељено становништво по полу и старосним групама**
Immigrated and emigrated population by sex and age group
(наставак/*continued*)

	Пол *Sex*	Укупно *Total*	0–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60+
2020												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 322	509	174	297	298	234	156	144	125	97	288
	женски / *female*	3 421	558	522	715	402	285	226	131	111	111	360
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 494	153	168	149	135	106	116	87	96	104	380
	женски / *female*	1 266	145	140	114	99	102	77	62	77	74	376
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	159	40	23	15	16	18	12	13	6	3	13
	женски / *female*	165	46	20	18	18	18	17	1	9	5	13
2021												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 261	510	141	288	251	246	171	144	106	93	311
	женски / *female*	3 542	621	534	705	436	318	218	139	107	108	356
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 222	173	69	77	91	100	88	85	94	82	363
	женски / *female*	1 328	175	133	111	98	94	85	82	61	84	405
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	145	39	11	10	13	17	12	14	8	6	15
	женски / *female*	167	41	25	19	15	11	8	7	4	9	28
2022												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 620	637	151	311	282	241	216	165	150	127	340
	женски / *female*	3 617	678	444	690	432	303	233	163	130	114	430
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 270	168	83	89	74	85	112	91	108	104	356
	женски / *female*	1 334	180	144	103	87	90	88	78	91	76	397
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	152	48	13	19	13	12	11	6	7	6	17
	женски / *female*	178	51	18	32	22	12	10	15	3	4	11
2023												
Из других општина Републике Српске / *From other municipalities in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 631	690	139	300	256	226	211	179	123	141	366
	женски / *female*	3 752	758	419	738	419	321	250	191	125	121	410
Из Федерације БиХ у Републику Српску / *From Federation of BH to Republika Srpska*	мушки / *male*	1 234	171	76	106	90	83	95	92	90	85	346
	женски / *female*	1 176	149	110	105	73	90	81	50	67	82	369
Из Брчко дистрикта у Републику Српску / *From Brčko District to Republika Srpska*	мушки / *male*	182	53	10	14	16	20	14	16	10	8	21
	женски / *female*	180	40	22	21	19	13	12	15	6	9	23
	Одсељени / *Emigration*											
2014												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 899	484	187	334	384	336	240	202	233	183	316
	женски / *female*	3 848	550	531	768	526	329	231	175	180	190	368
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 494	118	103	138	140	131	116	99	112	158	379
	женски / *female*	1 320	159	137	149	119	82	67	84	81	113	329
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	150	40	16	17	11	12	10	12	4	7	21
	женски / *female*	163	45	36	23	9	7	8	3	9	2	21
2015												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	4 076	682	245	453	427	438	326	288	302	262	653
	женски / *female*	4 466	701	647	801	507	374	243	218	221	203	551
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 429	135	110	124	113	128	100	114	117	120	368
	женски / *female*	1 310	160	167	138	110	69	74	72	88	97	335
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	173	59	20	21	14	15	6	4	5	7	22
	женски / *female*	193	69	29	29	9	9	4	12	6	8	18

5.38. **Досељено и одсељено становништво по полу и старосним групама**
Immigrated and emigrated population by sex and age group
(наставак/*continued*)

	Пол *Sex*	Укупно *Total*	0–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60+
2016												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	3 929	633	263	392	397	322	294	248	303	278	799
	женски / *female*	4 947	730	635	800	536	339	286	240	266	284	831
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 324	133	87	126	105	102	99	92	118	111	351
	женски / *female*	1 139	159	138	130	120	76	57	42	76	68	273
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	157	46	24	14	13	13	11	12	6	6	12
	женски / *female*	191	51	22	37	12	10	15	5	7	8	24
2017												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 407	575	160	297	251	223	157	121	141	138	344
	женски / *female*	3 491	582	528	722	435	264	157	127	119	142	415
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 215	126	108	112	81	91	100	67	104	108	318
	женски / *female*	1 163	147	147	138	112	79	68	62	63	76	271
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	156	67	16	19	12	4	6	7	6	3	16
	женски / *female*	219	58	37	51	11	7	8	8	8	8	23
2018												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 336	569	160	311	258	210	163	116	115	144	290
	женски / *female*	3 579	612	591	756	470	264	193	112	135	99	347
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 144	120	101	102	87	73	74	76	89	93	329
	женски / *female*	1 122	140	166	139	105	83	54	50	59	71	255
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	152	43	17	20	14	9	11	5	7	7	19
	женски / *female*	166	38	34	30	10	10	5	9	5	11	14
2019												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 216	575	152	266	269	194	163	127	96	98	276
	женски / *female*	3 404	628	547	740	434	264	156	116	101	91	327
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 103	130	91	64	76	101	83	70	92	97	299
	женски / *female*	1 087	165	153	102	105	76	58	57	48	75	248
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	163	50	13	19	14	10	7	6	17	8	19
	женски / *female*	172	45	22	40	15	7	6	3	12	5	17
2020												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 322	509	174	297	298	234	156	144	125	97	288
	женски / *female*	3 421	558	522	715	402	285	226	131	111	111	360
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 054	133	111	98	86	86	82	77	61	84	236
	женски / *female*	955	126	150	106	79	81	59	45	40	70	199
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	114	32	13	9	16	11	6	2	7	6	12
	женски / *female*	165	47	22	17	17	15	11	2	7	7	20
2021												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 261	510	141	288	251	246	171	144	106	93	311
	женски / *female*	3 542	621	534	705	436	318	218	139	107	108	356
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 052	150	85	83	71	86	84	65	79	69	280
	женски / *female*	1 124	180	137	126	89	77	71	74	54	54	262
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	124	43	18	7	12	7	4	8	7	4	14
	женски / *female*	139	37	21	24	9	8	6	6	6	6	16

5.38. **Досељено и одсељено становништво по полу и старосним групама**
Immigrated and emigrated population by sex and age group
(наставак/*continued*)

	Пол *Sex*	Укупно *Total*	0–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60+
2022												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 620	637	151	311	282	241	216	165	150	127	340
	женски / *female*	3 617	678	444	690	432	303	233	163	130	114	430
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 106	154	66	88	83	82	89	79	68	84	313
	женски / *female*	1 273	194	145	145	100	92	77	69	59	67	325
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	106	25	7	12	9	8	11	12	4	2	16
	женски / *female*	145	33	23	24	10	6	7	13	10	5	14
2023												
Из друге општине Републике Српске / *From other municipality in Republika Srpska*	мушки / *male*	2 631	690	139	300	256	226	211	179	123	141	366
	женски / *female*	3 752	758	419	738	419	321	250	191	125	121	410
Из Републике Српске у Федерацију БиХ / *From Republika Srpska to Federation of BH*	мушки / *male*	1 142	157	83	74	80	75	87	77	74	85	350
	женски / *female*	1 177	195	129	129	82	75	71	67	55	72	302
Из Републике Српске у Брчко дистрикт / *From Republika Srpska to Brčko District*	мушки / *male*	99	33	3	13	7	7	3	6	4	6	17
	женски / *female*	147	44	22	14	12	10	8	6	4	9	18

Г-5.1. **Полна и старосна структура становништва у Републици Српској, стање према Попису 2013. и процјена средином** 2023. (%)
Sex and age structure of the population in Republika Srpska, state according to Census 2013 and the mid-year estimate for 2023 (%)

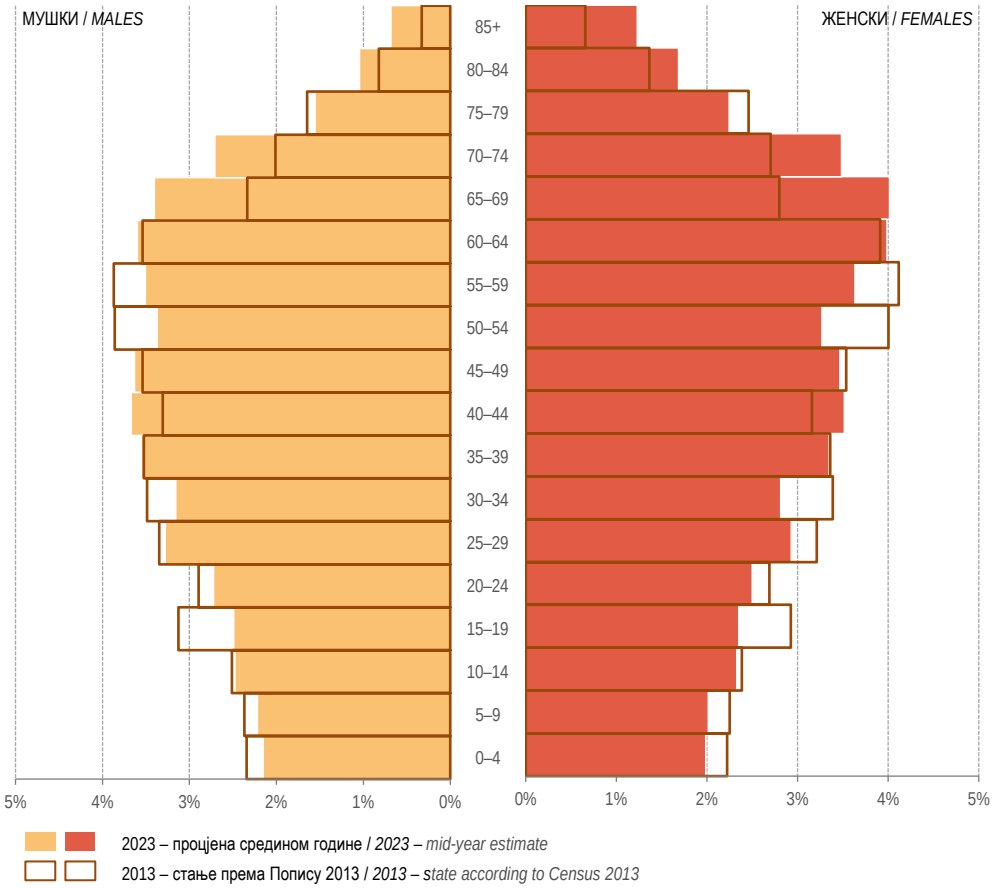

Г-5.2. **Природно кретање становништва, 1996**–2023.
Natural changes of population, 1996–2023

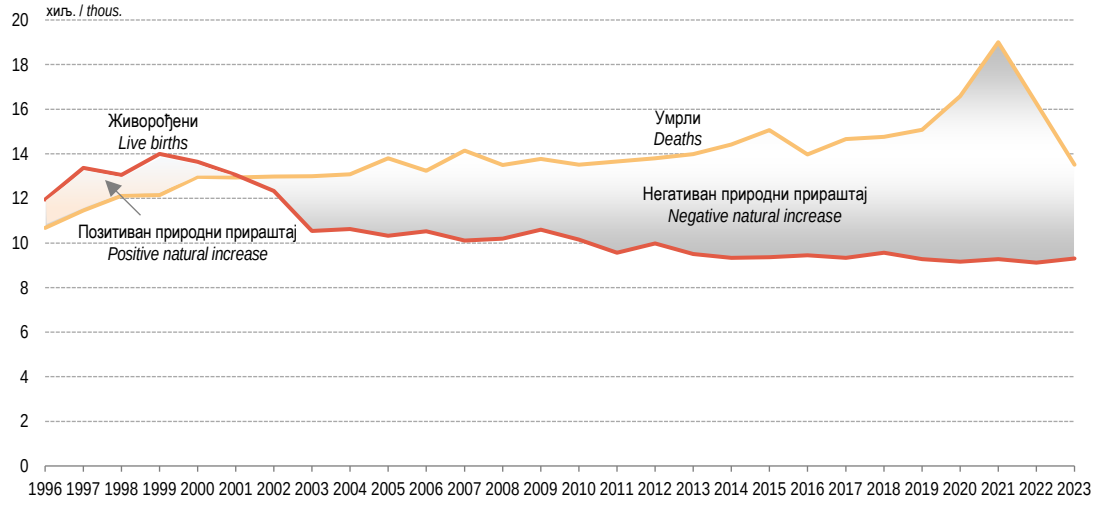

Г-5.3. Проценат живорођене ванбрачне дјеце
Percent of live births to unmarried mothers

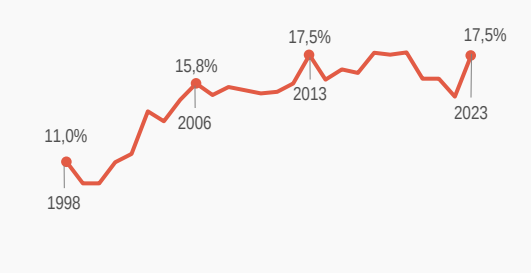

Г-5.4. Стопе мртворођених[1)]
Still births rates[1)]

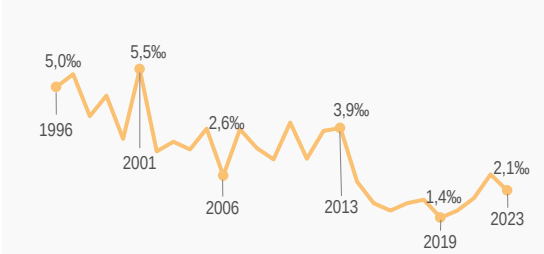

[1)] На 1 000 живорођених / *Per 1,000 live births*

Г-5.5. Стопе умрле одојчади[1)]
Infant deaths rates[1)]

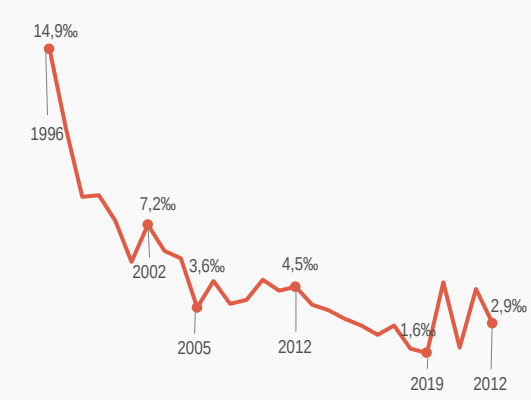

[1)] На 1 000 живорођених / *Per 1,000 live births*

Г-5.6. Просјечна старост младожење и невјесте при закључењу првог брака
Mean age of groom and bride at first marriage

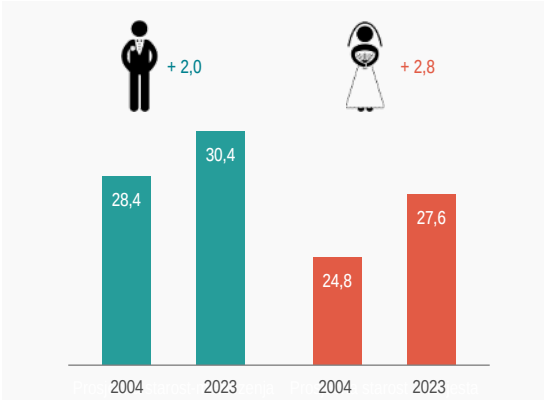

Г-5.7. Умрли према узроцима смрти у 2023.
Deaths by cause of death in 2023

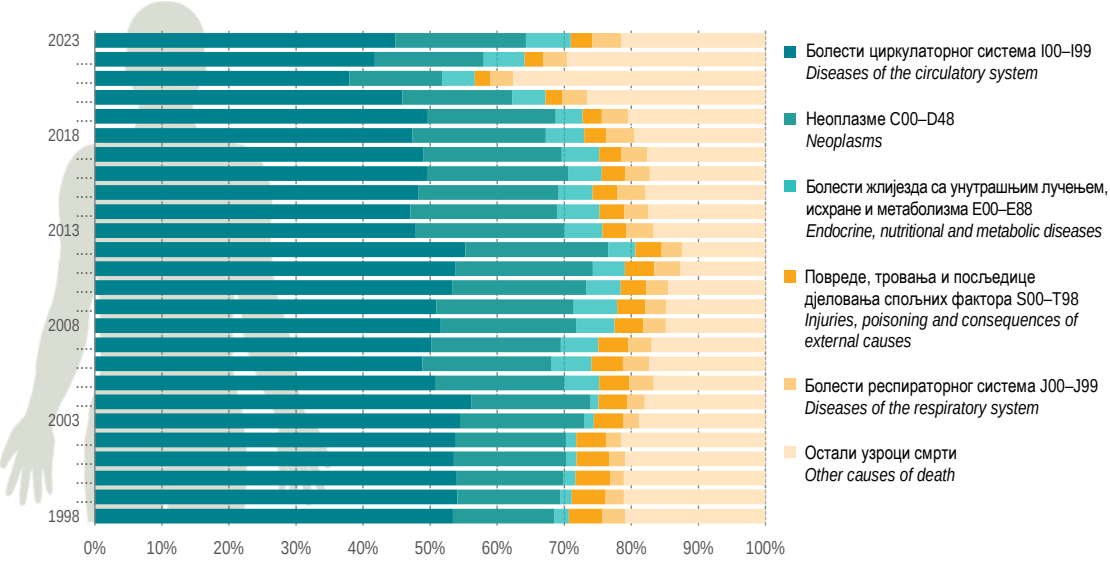

ЗАПОСЛЕНОСТ, НЕЗАПОСЛЕНОСТ И ПЛАТЕ

EMPLOYMENT, UNEMPLOYMENT AND WAGES

6 Запосленост, незапосленост и плате
Employment, unemployment and wages

Методолошка објашњења
Methodological explanations 118

ТАБЕЛЕ
TABLES

6.1. Запослени по полу, годишњи просјек
Employed persons by sex, annual average 123

6.2. Запослени по подручјима КД, годишњи просјек
Employed persons by section of activity classification, annual average 124

6.3. Запослени према облику својине, годишњи просјек
Employed persons by type of ownership, annual average 124

6.4. Запослени у пословним субјектима према степену стручног образовања и полу, годишњи просјек
Employed persons in business entities by level of professional education and sex, annual average 125

6.5. Запослени у пословним субјектима према старосним групама и полу, годишњи просјек
Employed persons in business entities by age group and sex, annual average 126

6.6. Запослени по областима КД у 2023, годишњи просјек
Employed persons by division of activity classification in 2023, annual average 127

6.7. Запослени у пословним субјектима према подручјима КД и облику својине у 2023, годишњи просјек
Employed persons in business entities by section of activity classification and type of ownership in 2023, annual average 130

6.8. Запослени у пословним субјектима према подручјима КД и степену стручног образовања у 2023, годишњи просјек
Employed persons in business entities by section of activity classification and level of professional education in 2023, annual average 131

6.9. Запослени у пословним субјектима према подручјима КД и старости у 2023, годишњи просјек
Employed persons in business entities by section of activity classification and age in 2023, annual average 132

6.10. Основне карактеристике становништва према активности и полу
Principal population characteristics by activity and sex 133

6.11. Запослени према групама подручја КД и полу
Employed persons by group of sections of activity classification and sex 133

6.12. Запослени према статусу у запослености и полу
Employed persons by employment status and sex 134

6.13. Запослени према највишој завршеној школској спреми и полу
Employed persons by the highest level of education attained and sex 134

6.14. Лица која траже запослење према степену стручног образовања – стање 31. децембар
Persons seeking employment by level of professional education – state as on 31 December 135

6.15. Лица која траже запослење према старосним групама – стање 31. децембар
Persons seeking employment by age group – state as on 31 December 135

6.16. Лица која траже запослење према дужини тражења посла – стање 31. децембар
Persons seeking employment by duration of employment seeking – state as on 31 December 136

6.17. Инвалидна лица која траже запослење – стање 31. децембар
Disabled persons seeking employment – state as on 31 December 136

6.18. Незапослени према највишој завршеној школској спреми и полу
Unemployed persons by the highest level of education attained and sex 137

6.19. Просјечне исплаћене плате
Average paid wages 138

6.20. Просјечне исплаћене нето плате по подручјима КД
Average paid net wages by section of activity classification 139

6.21. Просјечне исплаћене бруто плате по подручјима КД
Average paid gross wages by section of activity classification 140

6.22. Номинални индекси просјечних исплаћених нето плата
Nominal indices of average paid net wages 141

6.23. Реални индекси просјечних исплаћених нето плата
Real indices of average paid net wages 142
6.24. Просјечне исплаћене нето плате по подручјима КД и степену стручног образовања, 2023.
Average paid net wages by section of activity classification and level of professional education, 2023 143
6.25. Просјечне исплаћене бруто плате по подручјима КД и степену стручног образовања, 2023.
Average paid gross wages by section of activity classification and level of professional education, 2023 144

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-6.1. Запослени по полу, годишњи просјек
Employed persons by sex, annual average 145
Г-6.2. Запослени у пословним субјектима по старосним групама и полу, 2023.
Employed persons in business entities by age group and sex, 2023 145
Г-6.3. Број и структура запослених по подручјима КД, 2023.
Number and structure of employed persons by section of activity classification, 2023 145
Г-6.4. Запослени према облику својине, годишњи просјек
Employed persons by type of ownership, annual average 145
Г-6.5. Запослени према групама подручја КД и полу, 2023.
Employed persons by groups of sections of activity classification and sex, 2023 146
Г-6.6. Незапослени према највишој завршеној школској спреми и полу, 2023.
Unemployed persons by the highest level of education attained and sex, 2023 146
Г-6.7. Годишњи просјек исплаћене нето и бруто плате
Annual average of paid net and gross wage 146
Г-6.8. Годишњи просјек нето исплаћене плате по подручјима КД, 2023.
Annual average of paid net wage by section of activity classification, 2023 146

ОБЈАВЉИВАЊЕ / *PUBLISHING*

Годишње публикације:	Анкета о радној снази, статистичко саопштење	*Annual publications:*	*Labour Force Survey, statistical release*
	Плате, запосленост и незапосленост, тематски статистички билтен		*Wages, Employment and Unemployment, thematic statistical bulletin*
	Градови и општине Републике Српске		*Cities and Municipalities of Republika Srpska*
	Ово је Република Српска		*This is Republika Srpska*
	Статистички годишњак Републике Српске		*Statistical Yearbook of Republika Srpska*
Полугодишње публикације:	Запослени, статистичко саопштење	*Semi-annual publications:*	*Employed persons, statistical release*
Тромјесечне публикације:	Анкета о радној снази, статистичко саопштење	*Quarterly publications:*	*Labour Force Survey, statistical release*
Мјесечне публикације:	Просјечне плате запослених, статистичко саопштење	*Monthly publications:*	*Average wages of employed persons, statistical release*
	Мјесечни статистички преглед		*Monthly Statistical Review*

Методолошка објашњења

ЗАПОСЛЕНОСТ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о запосленима су добијени на основу Полугодишње статистичке активности о запосленима и платама запослених (РАД-1 март и РАД-1 септембар).

Као основа за добијање података служи постојећа финансијско-књиговодствена документација, као и кадровска односно персонална евиденција.

Дио података о укупном броју запослених у Републици Српској добијен је статистичком обрадом података који су преузети из административног извора, Пореске управе Републике Српске.

Извор података о предузетницима и запосленима код њих је Полугодишња статистичка активност о предузетницима и запосленима код њих (РАД-15).

Јединице посматрања Полугодишње статистичке активности о запосленима и платама запослених (РАД-1 март и РАД-1 септембар) су пословни субјекти и њихове јединице у саставу, без обзира на њихов правни статус (стечај, ликвидација, оснивање и сл.).

Извјештајна јединица Полугодишње статистичке активности о предузетницима и запосленима код њих (РАД-15) је Пореска управа Републике Српске.

Обухватност и упоредивост података

Полугодишњом статистичком активношћу о запосленима и платама запослених (РАД-1 март и РАД-1 септембар), на бази које су добијени подаци о запосленима, обухваћене су све јединице из Статистичког пословног регистра које се налазе на подручју Републике Српске, а које имају запослене раднике. Од 2009. године обухваћени су и запослени у јединицама пословних субјеката чије сједиште није на подручју Републике Српске. Због промјена у обухвату запослених у пословним субјектима подаци који се односе на године од 2009. до 2023. нису оптимално упоредиви са ранијим годинама.

Подацима нису обухваћени запослени: у одбрани, на породичним пољопривредним газдинствима, код међународних организација, у пословним јединицама изван Републике Српске и у представништвима у иностранству.

Дефиниције

Запослени су сва лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено вријеме са пуним или непуним радним временом.

Годишњи просјек броја запослених се рачуна као аритметичка средина података из марта и септембра.

Степен стручног образовања је највиши ниво образовања који је запослени стекао завршавањем одговарајуће школе, курса или полагањем испита којим се добија образовни ниво.

Предузетник је физичко лице које ради стицања добити оснива радњу, односно одговарајући облик организовања (радионицу, канцеларију, биро, сервис, агенцију, студио, пансион, апотеку, ординацију и сл.) за обављање самосталне дјелатности.

Methodological explanations

EMPLOYMENT

Sources and methods of data collection

Data on employed persons were obtained through the Semi-annual survey on employed persons and their wages (RAD-1 March / RAD-1 September).

Existing financial-accounting documentation and personnel records are used as the basis for obtaining data.

Some of the data on the total number of employees in Republika Srpska were obtained through statistical processing of the data taken over from administrative sources, namely the Republika Srpska Tax Administration.

Source of data on entrepreneurs and their employees is the Semi-annual survey on private entrepreneurs and their employees (RAD-15).

Observation units of the Semi-annual survey on employed persons and their wages (RAD-1 March / RAD-1 September) are business entities and their units in composition, irrespective of their legal status (bankruptcy, liquidation, foundation, etc.).

Reporting unit of the Semi-annual survey on private entrepreneurs and their employees (RAD-15) is the Tax Administration of Republika Srpska.

Coverage and comparability of data

Semi-annual survey on employed persons and their wages (RAD-1 March and RAD-1 September), which serves as the source of data on employed persons, covers all units from the Statistical business register that are in the territory of Republika Srpska and have employees. Since 2009, persons employed in units of business entities whose headquarters are not in the territory of Republika Srpska are included as well. Because of the changes concerning the coverage of employed persons in business entities, the data referring to 2009 until 2023 are not optimally comparable with previous years.

The data do not cover persons employed in defense, employed persons who conduct their activities on their family farms, persons employed in international organisations and in business units outside Republika Srpska, as well as those employed in branch offices abroad.

Definitions

Employed persons are all persons who are employed for unlimited or limited period of time and who work in full or part time.

The annual average number of employed persons is calculated as the arithmetic mean of data from March and September.

Level of professional education is the highest level of education attained by an employee by finishing an appropriate school, course or completing professional exam which provides educational level.

Entrepreneur is any natural person who, in order to make profit, founds a shop, that is, an appropriate form of organisation (workshop, office, bureau, service, agency, studio, boardinghouse, pharmacy, dispensary, etc.) for the performance of independent activity.

АНКЕТА О РАДНОЈ СНАЗИ

Извори и методе прикупљања података

Подаци су добијени на основу проведене Анкете о радној снази (АРС). Од 2006. до 2019. године, АРС се спроводила једанпут годишње. Од јануара 2020. године АРС се спроводи непрекидно (континуирано) током цијеле године, а резултати се објављују тромјесечно, у форми саопштења.

У складу са Уредбом Европског парламента и Савјета, која је ступила на снагу 1. јануара 2021. године, Републички завод за статистику Републике Српске извршио је методолошко усклађивање садржаја упитника АРС-а путем кога се прикупљају подаци. Из тог разлога, индикатори који се објављују у овом Годишњаку, а који се односе на године од 2021. до 2023. нису у потпуности упоредиви са индикаторима објављеним за претходне године.

Методолошке поставке Анкете су засноване на препорукама и дефиницијама Међународне организације рада (International Labour Organization – ILO) и захтјевима Статистичке канцеларије ЕУ (European Statistical Office – EUROSTAT), чиме је обезбјеђена међународна упоредивост.

Анкетом о радној снази се прикупљају подаци о основним карактеристикама радно способног становништва, на основу којих се врши процјена укупне радне снаге, као и подаци о демографским, образовним, социоекономским и другим карактеристикама становништва. Главни циљ ове Анкете је добијање података о три основна, међусобно искључива контингента становништва: запослених, незапослених и неактивних лица.

Обухватност и упоредивост података

Анкетом је обухваћено 3 480 домаћинстава сваког тромјесечја. Узорком нису обухваћена колективна домаћинства (студентски и ђачки домови, домови за дјецу и омладину ометену у развоју, домови за социјално угрожену дјецу, домови за пензионере, старе и изнемогле, домови за одрасле инвалиде, манастири, самостани и слично).

Дефиниције

Радно способно становништво обухвата сва лица од 15 до 89 година.

Запослена лица су лица од 15 до 89 година која су у референтној седмици:

- радила најмање један час за плату или накнаду, без обзира на њихов формални статус или
- нису радила, а имала су посао на који ће се вратити.

Контигент запослених лица чине:

- запосленици (лица у запослењу која за свој рад примају плату или накнаду),
- самозапосленици (послодавци који управљају пословним субјектом и запошљавају једног или више запосленика, те лица која раде за властити рачун и не запошљавају запослене),
- неплаћени помажући чланови домаћинства (чланови домаћинства који раде у породичном бизнису).

LABOUR FORCE SURVEY

Sources and methods of data collection

Data are obtained through the conducted Labour Force Survey (LFS). Between 2006 and 2019, the Labour Force Survey (LFS) was conducted once a year. Since January 2020, LFS has been conducted continuously throughout the year and the results are published quarterly in the form of a release.

In accordance with the Regulation of the European Parliament and of the Council, which entered into force on 1 January 2021, the Republika Srpska Institute of Statistics made methodological changes to the content of the LFS questionnaire used to collect data. For this reason, the indicators published in this Yearbook referring to 2021 until 2023 are not fully comparable with the indicators published for the previous years.

Methodological postulates of the Survey are based on the recommendations and definitions of the International Labour Organisation (ILO) and EUROSTAT's requirements, which ensures international comparability.

Labour Force Survey serves to collect data on main characteristics of working age population, based on which total labour force is estimated, as well as data on demographic, educational, socio-economic and other characteristics of population. Main objective of this Survey is to obtain data on three basic, mutually exclusive contingents of population: employed, unemployed and inactive persons.

Coverage and comparability of data

The Survey covers 3,480 households for each quarter. The sample does not include collective households (students' and pupils' halls of residence, homes for physically and mentally disabled children and youth, homes for socially disadvantaged children, retired persons' homes, homes for the elderly, homes for disabled adult persons, monasteries, convents, etc.).

Definitions

Working age population covers all persons aged 15–89 years.

Employed persons are persons aged 15–89 who in the reference week:

- *worked at least one hour for a salary or fee, irrespective of their formal status, or*
- *did not work, but had a job to return to.*

Employed persons contingent covers:

- *Employees (persons in employment who receive a salary or fee for their work),*
- *Self-employed persons (employers who manage a business entity and employ one or more employees, and persons who work for their own account and do not have employees),*
- *Unpaid supporting household members (members of a household who work in a family business).*

Незапослена лица су лица од 15 до 74 године која:

- нису у референтној седмици обављала никакву активност за плату или накнаду;
- су у току четири седмице (референтна и три претходне) активно тражила посао или су нашла посао и у скорој будућности ће почети да раде;
- би могла почети да раде у току наредне двије седмице ако им се понуди посао.

Радну снагу или активно становништво чине запослена и незапослена лица.

Неактивно становништво чине лица која у референтној седмици нису радила и која током четири седмице (референтна и три претходне) нису предузимала никакве активности у циљу тражења посла као и лица која нису спремна да почну да раде у наредне двије седмице ако би им се посао понудио.

Основни индикатори

$$\text{Стопа активности} = \frac{\text{Радна снага}}{\text{Радно способно становништво}} \times 100;$$

$$\text{Стопа запослености} = \frac{\text{Запослена лица}}{\text{Радно способно становништво}} \times 100;$$

$$\text{Стопа незапослености} = \frac{\text{Незапослена лица}}{\text{Радна снага}} \times 100$$

Референтни период је временски период за који се вршило прикупљање података. Већина података се односи на економску активност лица у конкретној календарској седмици, од понедјељка до недјеље, која се назива референтном седмицом.

Упоредивост анкетних и административних података

Подаци добијени из Анкете о радној снази нису методолошки упоредиви са подацима који се добијају из других статистичких или административних извора.

Упоредивост података је ограничена из сљедећих разлога:

- **Извор података:** административни подаци се базирају на кадровској евиденцији пословних субјеката и на евиденцијама незапослених који су пријављени бироима за запошљавање, док се анкетни подаци заснивају на подацима добијеним директним интервјуом у оквиру домаћинстава изабраних случајним узорком;

- **Извјештајна јединица:** јединица извјештавања за прикупљање административних података је пословни субјекат, док је анкетна јединица извјештавања сваки члан случајно изабраног домаћинства;

- **Период посматрања:** административни подаци се односе на посљедњи дан у мјесецу, док се анкетни подаци односе на активност лица у референтном периоду;

- **Метод прикупљања:** подаци из административних извора добијају се путем извештаја које достављају пословни субјекти, док се анкетни подаци прикупљају директним интервјуом од лица у домаћинствима која су изабрана у узорак;

- **Периодика прикупљања:** административни подаци се прикупљају два пута у току године, док се Анкета у Републици Српској проводи непрекидно (континуирано);

Unemployed persons are persons aged 15–74 years who:

- *performed no activity for a salary or fee during the reference week,*
- *during four weeks (reference week and three previous weeks) were actively seeking job or found a job and should start working in near future,*
- *would be able to start working in the two following weeks, if they were offered a job.*

Labour force or active population comprises employed and unemployed persons.

Inactive population includes persons who did not work during the reference week and who during four weeks (reference week and three previous weeks) did not take any steps in order to seek job, as well as persons who would not be ready to start working in the following two weeks if they were offered a job.

Main indicators

$$\textit{Activity rate} = \frac{\textit{Labour force}}{\textit{Working age population}} \textit{ x 100;}$$

$$\textit{Employment rate} = \frac{\textit{Employed persons}}{\textit{Working age population}} \textit{ x 100;}$$

$$\textit{Unemployment rate} = \frac{\textit{Unemployed persons}}{\textit{Labour force}} \textit{ x 100}$$

Reference period is the period of time for which data were collected. Data mainly refer to economic activity of persons in a specific calendar week, from Monday to Sunday, which is called reference week.

Comparability of survey and administrative data

Data obtained from the Labour Force Survey are not methodologically comparable to the data obtained from other statistical or administrative sources.

Comparability of the data is limited due to the following reasons:

- Source of data: administrative data are based on the personnel records of business entities, and on the records of unemployed persons registered at the Employment Office, while survey data are based on the data collected in direct interviews within the households selected randomly;

- Reporting unit: reporting unit for the collection of administrative data is a business entity, whereas the survey reporting unit is each member of a randomly selected household;

- Observation period: administrative data refer to the last day of a month, whereas the survey data refer to the activities of persons during the reference period;

- Data collection methods: data from the administrative sources are collected through reports delivered by business entities, whereas the survey data are collected in direct interviews, from persons, i.e. members of households randomly selected in the sample;

- Data collection cycles: administrative data are collected twice a year, while the Survey is carried out continuously in Republika Srpska;

- **Дефиниције запослености и незапослености:** административни подаци обухватају само лица у формалној запослености односно лица која су као незапослена пријављена бироима за запошљавање, без обзира на њихову резидентност, док се у Анкети свака категорија детаљно дефинише у складу са међународним препорукама.

- *Definitions of employment and unemployment: administrative data only encompass persons formally employed and persons registered as unemployed at the Employment Office, regardless of their residency, whereas, in the Survey, each of the categories is defined in detail, pursuant to international recommendations.*

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Извори и методе прикупљања података

Извор података о лицима која траже запослење је Завод за запошљавање Републике Српске.

Законом о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености („Службени гласник Републике Српске", бр. 30/10, 102/12 и 94/19) дефинисан је статус незапосленог лица као и начин пријављивања и брисања лица са евиденције.

Статистички подаци о незапослености и запошљавању заснивају се на евиденцијама које се воде по утврђеним прописима.

Евиденција о незапосленом лицу почиње се водити даном његовог пријављивања Заводу за запошљавање, у организационој јединици Завода према пребивалишту незапосленог лица.

Дефиниције

Незапосленим лицем сматра се лице пријављено на евиденцију Завода, старости од 15 до 65 година, способно или ограничено способно за рад, које није у радном односу, активно тражи посао и расположиво је за рад.

Незапослено лице активно тражи запослење ако испуњава обавезе по Закону о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености и индивидуалном плану запошљавања који сачињава Завод.

Незапослено лице расположиво је за рад ако се одазива на сваки позив Завода ради припреме за запошљавање и посредовање у запошљавању, уколико није објективно спријечено да прихвати понуђено запослење и рад.

Под објективним околностима које незапослено лице могу да спријече да прихвати понуђено запослење и рад нарочито се сматрају: привремена спријеченост за рад због повреде или болести, брига о болесном члану породичног домаћинства, удаљеност мјеста рада од пребивалишта радника, неодговарајуће квалификације за рад и друго.

Лицем које активно тражи запослење, у смислу овог Закона, сматра се и запослено лице које тражи промјену запослења у складу са својом стручном спремом.

Незапосленим лицем, у смислу Закона о посредовању у запошљавању и правима за вријеме незапослености, не сматра се ученик, редовни студент, носилац комерцијалног пољопривредног газдинства у складу са прописима којима се уређује област пољопривреде, пензионисана лица, лица којима права из радног односа мирују и власник или сувласник више од 51% удјела у правном субјекту који обавља профитну дјелатност.

UNEMPLOYMENT

Sources and methods of data collection

Source of data on persons seeking employment is the Republika Srpska Employment Office.

Law on Employment Mediation and Unemployment Rights ("Official Gazette of Republika Srpska" 30/10, 102/12 and 94/19) defines the status of unemployed person, as well as the way of registering and erasing persons from the records.

Statistical data on unemployment and employment are based on the records which are kept pursuant to the established regulations.

A record of unemployed person is started up on the day this person is registered in the Employment Office, in an organizational unit of the Office, according to unemployed person's residence.

Definitions

Unemployed person is a person who is registered in the Employment Office records, between 15 and 65 years of age, capable or of limited capability to work, who has not entered into employment, who is seeking job actively and who is available for work.

An unemployed person actively seeks employment if they fulfill the obligations under the Law on Employment Mediation and Unemployment Rights and the individual employment plan prepared by the Employment Office.

An unemployed person is available for work if they respond to each invitation of the Employment Office to get prepared for employment and employment mediation, unless they are officialy prevented from accepting the offered employment and work.

Objective circumstances that can prevent an unemployed person from accepting the offered employment and work include: temporary incapacity for work due to injury or illness, care for a sick member of the family household, great distance between the place of work and the person's place of residence, inadequate qualifications for work, and others.

An employed person who seeks a change of employment in accordance with their education is also considered a person actively seeking employment under this Law.

Unemployed persons, under the Law on Employment Mediation and Unemployment Rights, do not include pupils, full-time students, commercial farm household heads in accordance with regulations governing agriculture, retired persons, persons with dormant employment rights, and owners or co-owners holding more than 51% ownership in a legal entity engaged in a for-profit activity.

ПЛАТЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци су добијени на основу Мјесечне статистичке активности о запосленима и платама запослених (РАД-1).

Јединице посматрања су изабране јединице из Статистичког пословног регистра које се налазе на подручју Републике Српске, а које имају запослене раднике.

Као основ за добијање података служи постојећа финансијско-књиговодствена документација, као и кадровска односно персонална евиденција.

Обухватност и упоредивост података

Мјесечна статистичка активност о запосленима и платама запослених (РАД-1), на бази које се прикупљају подаци о исплаћеним платама, спроводи се на узорку којим је обухваћено око 70% укупног броја запослених у пословним субјектима.

Принципи који су коришћени за избор јединица у узорак су: општина, подручје Класификације дјелатности и величина пословног субјекта дефинисана на основу броја запослених.

Због непотпуног оквира, који је заснован на административном извору, мјесечним узорком нису обухваћени предузетници и запослени код њих.

Дефиниције

Плате запослених обухватају исплате за рад у пуном, краћем од пуног и дужем од пуног радног времена (прековремени рад) и накнаде плата за неизвршене а плаћене часове рада (годишњи одмор, државне празнике и нерадне дане утврђене законом, плаћено одсуство, одсутност за стручно усавршавање, застоје у раду без кривице запослених и боловање које иде на терет послодавца).

Плате запослених не обухватају остала лична примања као што су топли оброк, превоз, регрес, солидарна помоћ, једнократна новчана помоћ и слично. Не укључују се ни примања по уговору о повременим и привременим пословима, накнаде за ауторска дјела, отпремнине и јубиларне награде, те остале бенефиције запослених. Такође, плата не обухвата накнаде за боловања која не иду на терет послодавца.

Просјечне плате рачунају се тако што се укупно исплаћена маса плата дијели са бројем запослених на које се односе извршене исплате.

Номинални индекс просјечних нето плата је однос између номиналних износа просјечне нето плате у одређеним периодима посматрања.

Реални индекс просјечних нето плата је однос између номиналног индекса просјечних нето плата и индекса потрошачких цијена у одговарајућем периоду. За рачунање овог индекса, до јануара 2008. године, користио се индекс цијена трошкова живота.

WAGES

Sources and methods of data collection

Data are obtained through the Monthly survey on employed persons and their wages (RAD-1).

Observation units are selected units from the Statistical business register that are on the territory of Republika Srpska and have employees.

Existing financial-accounting documentation and personnel records are used as the basis for obtaining data.

Coverage and comparability of data

Monthly survey on employed persons and their wages (RAD-1) which serves as the basis for collection of data on paid wages is conducted on a sample which comprises around 70% of the total number of persons employed in business entities.

Principles used while selecting units for the sample were: municipality, section of the Classification of Economic Activities, and size of the business entity – according to the number of employees.

As the framework based on the administrative source is incomplete, monthly sample does not cover entrepreneurs and their employees.

Definitions

Wages of employed persons cover salaries for work in full time and part time and overtime work, payments for paid but not performed working hours (annual leave, national holidays and non-working days established by law, paid leave, paid leave for vocational training, work interruptions not caused by the employee, and sick-leave paid by the employer).

Wages of employed persons do not cover other personal income, such as money for luncheon vouchers, transport to/from work place, recourse, solidarity aid and one-off financial aid, etc. Payments based on contracts for temporary and occasional jobs, author compensations, severance pays, jubilee benefits, and other benefits to employees are not covered. Also, wages do not include payments for sick leave that are not paid by the employer.

Average wages represent a quotient between total paid wages and the number of employed persons paid in the referent month.

Nominal index of average net wages is the ratio between nominal amounts of the average net wages in certain observation period.

Real index of average net wages is the ratio between the nominal index of average net wages and the consumer price index in the corresponding period. Until January 2008, living cost index was used for calculating this index.

6.1. Запослени по полу, годишњи просјек
Employed persons by sex, annual average

	Укупно *Total*			Запослени у пословним субјектима *Employed persons in business entities*			Предузетници и запослени код предузетника *Entrepreneurs and their employees*		
	укупно *total*	мушкарци *male*	жене *female*	укупно *total*	мушкарци *male*	жене *female*	укупно *total*	мушкарци *male*	жене *female*
2000	228 291	133 414	94 877	204 658	121 105	83 553	23 633	12 309	11 324
2001	220 791	128 458	92 333	194 631	114 752	79 879	26 160	13 706	12 454
2002	233 718	134 671	99 047	198 975	117 497	81 478	34 743	17 174	17 569
2003	236 438	136 276	100 162	195 829	115 900	79 929	40 609	20 376	20 233
2004	236 239	134 834	101 405	190 006	112 055	77 951	46 233	22 779	23 454
2005	242 624	139 682	102 942	191 336	113 488	77 848	51 288	26 194	25 094
2006	248 139	143 514	104 625	187 493	111 320	76 173	60 646	32 194	28 452
2007	258 236	149 201	109 035	194 785	115 948	78 837	63 451	33 253	30 198
2008	259 205	150 569	108 636	201 797	119 666	82 131	57 408	30 903	26 505
2009	258 634	148 713	109 921	207 781	122 406	85 375	50 853	26 307	24 546
2010	244 453	139 554	104 899	202 483	118 440	84 043	41 970	21 114	20 856
2011	238 956	135 945	103 011	200 076	116 109	83 967	38 880	19 836	19 044
2012	238 178	135 025	103 153	201 297	115 776	85 521	36 881	19 249	17 632
2013	238 640	134 004	104 636	201 890	115 015	86 875	36 750	18 989	17 761
2014	241 544	135 488	106 056	204 714	116 427	88 287	36 830	19 061	17 769
2015	245 975	137 454	108 521	207 709	117 618	90 091	38 266	19 836	18 430
2016	253 305	141 454	111 851	213 844	120 959	92 885	39 461	20 495	18 966
2017	260 608	144 968	115 640	219 899	123 912	95 987	40 709	21 056	19 653
2018	266 309	147 106	119 203	225 342	126 127	99 215	40 967	20 979	19 988
2019	272 366	149 449	122 917	230 538	127 987	102 551	41 828	21 462	20 366
2020	274 227	149 593	124 634	232 546	127 851	104 695	41 681	21 742	19 939
2021	279 030	151 329	127 701	236 254	128 409	107 845	42 776	22 920	19 856
2022	286 679	153 311	133 368	243 115	129 745	113 370	43 564	23 566	19 998
2023	290 491	153 961	136 530	246 896	130 334	116 562	43 595	23 627	19 968
	Индекси / *Indices* (2022=100)								
2000	79,6	87,0	71,1	84,2	93,3	73,7	54,2	52,2	56,6
2001	76,0	83,4	67,6	78,8	88,0	68,5	60,0	58,0	62,4
2002	81,5	87,8	74,3	81,8	90,6	71,9	79,8	72,9	87,9
2003	81,4	88,5	73,4	79,3	88,9	68,6	93,2	86,2	101,3
2004	82,4	87,9	76,0	78,2	86,4	68,8	106,1	96,7	117,3
2005	83,5	90,7	75,4	77,5	87,1	66,8	117,6	110,9	125,7
2006	86,6	93,6	78,4	77,1	85,8	67,2	139,2	136,6	142,3
2007	88,9	96,9	79,9	78,9	89,0	67,6	145,5	140,7	151,2
2008	90,4	98,2	81,5	83,0	92,2	72,4	131,8	131,1	132,5
2009	89,0	96,6	80,5	84,2	93,9	73,2	116,6	111,3	122,9
2010	85,3	91,0	78,7	83,3	91,3	74,1	96,3	89,6	104,3
2011	82,3	88,3	75,4	81,0	89,1	72,0	89,2	84,0	95,4
2012	83,1	88,1	77,3	82,8	89,2	75,4	84,7	81,7	88,2
2013	82,2	87,0	76,6	81,8	88,2	74,5	84,3	80,4	88,9
2014	84,3	88,4	79,5	84,2	89,7	77,9	84,5	80,9	88,9
2015	84,7	89,3	79,5	84,1	90,2	77,3	87,8	84,0	92,3
2016	88,4	92,3	83,9	88,0	93,2	81,9	90,6	87,0	94,8
2017	89,7	94,2	84,7	89,1	95,1	82,3	93,4	89,1	98,4
2018	92,9	96,0	89,4	92,7	97,2	87,5	94,0	89,0	99,9
2019	93,8	97,1	90,0	93,4	98,2	88,0	95,9	90,8	102,0
2020	95,7	97,6	93,5	95,7	98,5	92,3	95,7	92,3	99,7
2021	96,1	98,3	93,5	95,7	98,5	92,5	98,1	97,0	99,4
2022	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2023	101,3	100,4	102,4	101,6	100,5	102,8	100,1	100,3	99,8

6.2. Запослени по подручјима КД, годишњи просјек
Employed persons by section of activity classification, annual average

Подручја КД / *Sections of activity classification*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	241 544	245 975	253 305	260 608	266 309	272 366	274 227	279 030	286 679	290 491
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	8 307	8 345	8 468	8 482	8 530	8 468	8 473	8 704	9 081	8 568
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	5 155	5 288	5 277	5 357	5 114	5 045	4 731	4 689	4 610	4 761
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	48 935	49 857	52 116	54 434	56 436	56 738	58 013	58 816	59 877	59 582
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	7 565	7 832	7 854	8 201	8 680	8 878	8 385	8 310	8 385	8 579
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	4 828	4 788	4 833	4 956	4 902	5 040	5 026	5 210	5 212	5 128
F Грађевинарство / *Construction*	10 970	11 072	11 542	11 731	12 155	12 596	13 342	13 973	14 217	14 240
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	41 983	42 595	44 909	46 172	46 571	48 192	48 247	48 818	51 003	51 165
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	11 479	11 570	11 761	11 987	12 073	12 454	12 257	12 486	12 468	12 936
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	11 181	11 602	12 106	12 879	13 341	13 742	13 523	13 125	13 182	13 414
J Информације и комуникације / *Information and communication*	5 081	5 168	5 150	5 587	5 876	6 194	6 342	7 139	7 974	8 480
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	5 608	5 608	5 558	5 505	5 614	5 788	5 831	5 855	5 987	6 023
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	508	493	519	529	552	636	640	564	555	886
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	6 809	7 130	7 423	7 657	7 788	7 883	7 929	8 090	8 222	8 680
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	2 719	2 850	2 948	3 134	3 310	3 405	3 320	3 445	4 014	4 526
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	23 843	24 135	24 202	24 580	24 895	25 426	25 887	26 250	26 561	26 933
P Образовање / *Education*	21 917	22 314	22 608	22 691	22 830	23 073	22 996	23 343	23 553	23 805
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	16 785	17 054	17 198	17 484	18 007	18 842	19 448	20 264	21 014	21 659
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	3 123	3 293	3 583	3 846	4 118	4 457	4 380	4 469	5 080	5 172
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	4 748	4 981	5 250	5 396	5 517	5 509	5 457	5 480	5 684	5 954

6.3. Запослени према облику својине, годишњи просјек
Employed persons by type of ownership, annual average

Облик својине *Type of ownership*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	241 544	245 975	253 305	260 608	266 309	272 366	274 227	279 030	286 679	290 491
Државна / *State*	73 723	74 655	75 113	76 063	77 057	78 383	79 212	81 450	82 491	84 018
Приватна / *Private*	126 696	130 930	140 264	146 869	153 149	159 117	162 205	166 422	173 956	176 637
Задружна / *Cooperative*	561	447	403	390	342	306	287	312	321	309
Мјешовита / *Mixed*	40 564	39 943	37 525	37 286	35 761	34 560	32 523	30 846	29 911	29 527

6.4. Запослени у пословним субјектима према степену стручног образовања и полу, годишњи просјек
Employed persons in business entities by level of professional education and sex,annual average

Степен стручног образовања *Level of professional education*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Укупно / *Total*										
УКУПНО / *TOTAL*	204 714	207 709	213 844	219 899	225 342	230 538	232 546	236 254	243 115	246 896
Доктори наука / *Doctors of science*	1 079	1 174	1 281	1 398	1 366	1 362	1 363	1 428	1 514	1 530
Магистри / *Master degree*	1 985	2 250	2 373	2 477	2 541	2 610	2 693	2 850	2 885	2 992
Висока стручна спрема / *University qualification*	44 319	46 674	48 915	50 878	53 255	55 262	56 610	59 225	61 174	63 030
Виша стручна спрема / *Two-year college*	10 220	9 843	9 375	9 457	9 367	8 794	8 593	8 355	7 380	7 231
Средња стручна спрема / *Secondary school*	89 085	90 595	95 880	99 977	103 868	107 940	110 618	113 048	118 794	120 184
Нижа стручна спрема / *Lower level*	3 836	3 885	4 321	4 383	3 934	3 907	3 754	3 626	3 496	4 161
Висококвалификовани / *Highly skilled*	7 325	7 121	6 752	6 767	6 420	6 791	6 340	5 928	5 614	5 581
Квалификовани / *Skilled*	32 010	31 724	31 095	30 833	30 813	29 955	28 905	27 779	27 892	27 667
Полуквалификовани / *Semi-skilled*	3 222	2 899	2 902	3 134	2 944	2 945	2 615	2 628	2 812	2 675
Неквалификовани / *Unskilled*	11 633	11 544	10 950	10 595	10 834	10 972	11 055	11 387	11 554	11 845
Мушки / *Male*										
УКУПНО / *TOTAL*	116 427	117 618	120 959	123 912	126 127	127 987	127 851	128 409	129 745	130 334
Доктори наука / *Doctors of science*	754	801	854	882	844	823	809	839	881	871
Магистри / *Master degree*	970	1 080	1 096	1 139	1 141	1 142	1 199	1 219	1 210	1 217
Висока стручна спрема / *University qualification*	20 022	20 785	21 783	22 413	23 411	23 974	24 380	25 253	25 750	26 203
Виша стручна спрема / *Two-year college*	4 565	4 373	4 219	4 354	4 379	4 086	3 835	3 689	3 211	3 172
Средња стручна спрема / *Secondary school*	49 228	50 317	53 799	56 262	58 298	60 828	61 992	63 065	64 857	64 732
Нижа стручна спрема / *Lower level*	2 319	2 422	2 437	2 357	2 172	2 195	2 126	2 233	2 139	2 539
Висококвалификовани / *Highly skilled*	6 678	6 534	6 208	6 209	5 791	6 169	5 773	5 328	5 049	5 048
Квалификовани / *Skilled*	24 048	23 741	23 215	22 813	22 777	21 588	20 697	19 785	19 551	19 528
Полуквалификовани / *Semi-skilled*	2 160	1 939	1 954	2 288	2 074	2 020	1 810	1 631	1 645	1 529
Неквалификовани / *Unskilled*	5 683	5 626	5 394	5 195	5 240	5 162	5 230	5 367	5 452	5 495
Женски / *Female*										
УКУПНО / *TOTAL*	88 287	90 091	92 885	95 987	99 215	102 551	104 695	107 845	113 370	116 562
Доктори наука / *Doctors of science*	325	373	427	516	522	539	554	589	633	659
Магистри / *Master degree*	1 015	1 170	1 277	1 338	1 400	1 468	1 494	1 631	1 675	1 775
Висока стручна спрема / *University qualification*	24 297	25 889	27 132	28 465	29 844	31 288	32 230	33 972	35 424	36 827
Виша стручна спрема / *Two-year college*	5 655	5 470	5 156	5 103	4 988	4 708	4 758	4 666	4 169	4 059
Средња стручна спрема / *Secondary school*	39 857	40 278	42 081	43 715	45 570	47 112	48 626	49 983	53 937	55 452
Нижа стручна спрема / *Lower level*	1 517	1 463	1 884	2 026	1 762	1 712	1 628	1 393	1 357	1 622
Висококвалификовани / *Highly skilled*	647	587	544	558	629	622	567	600	565	533
Квалификовани / *Skilled*	7 962	7 983	7 880	8 020	8 036	8 367	8 208	7 994	8 341	8 139
Полуквалификовани / *Semi-skilled*	1 062	960	948	846	870	925	805	997	1 167	1 146
Неквалификовани / *Unskilled*	5 950	5 918	5 556	5 400	5 594	5 810	5 825	6 020	6 102	6 350

6.5. Запослени у пословним субјектима према старосним групама и полу, годишњи просјек
Employed persons in business entities by age group and sex, annual average

Старосне групе *Age groups*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Укупно / *Total*										
УКУПНО / *TOTAL*	204 714	207 709	213 844	219 899	225 342	230 538	232 546	236 254	243 115	246 896
до 24 / *up to 24*	8 536	9 025	10 011	10 767	11 994	12 899	13 355	13 808	14 313	14 684
25–29	23 487	23 304	23 365	23 460	23 118	23 275	23 432	24 028	25 387	26 140
30–34	31 177	31 936	32 309	32 927	32 613	32 117	31 220	31 312	31 295	30 529
35–39	30 851	31 535	32 700	34 024	35 253	36 271	36 647	36 713	37 086	36 701
40–44	27 110	27 835	29 640	30 463	31 911	33 068	33 357	34 404	35 839	36 514
45–49	26 641	25 787	25 754	26 337	27 235	28 058	29 103	30 235	31 655	32 784
50–54	27 936	27 553	27 056	26 691	26 105	25 696	25 007	24 867	25 507	26 701
55–59	20 343	21 620	22 952	24 027	24 475	24 705	24 560	24 105	23 885	23 882
60–64	8 083	8 492	9 357	10 405	11 717	13 383	14 652	15 439	16 864	17 556
65+	550	622	700	798	921	1 066	1 213	1 343	1 284	1 405
Мушки / *Male*										
УКУПНО / *TOTAL*	116 427	117 618	120 959	123 912	126 127	127 987	127 851	128 409	129 745	130 334
до 24 / *up to 24*	5 137	5 478	6 211	6 590	7 237	7 690	8 030	8 053	8 189	8 481
25–29	12 762	12 589	12 637	12 703	12 491	12 642	12 541	12 802	13 380	13 496
30–34	17 277	17 456	17 610	17 754	17 357	16 964	16 405	16 296	15 820	15 342
35–39	17 331	17 606	18 120	18 699	18 953	19 241	19 103	18 988	18 658	18 366
40–44	15 968	16 247	16 906	17 050	17 704	18 185	17 902	18 196	18 544	18 407
45–49	15 545	14 977	15 068	15 487	15 990	15 981	16 287	16 585	16 773	17 116
50–54	15 547	15 395	15 253	15 203	14 946	14 822	14 482	14 430	14 523	15 030
55–59	11 564	12 303	13 007	13 705	13 902	14 006	13 954	13 670	13 597	13 592
60–64	4 879	5 096	5 597	6 130	6 875	7 667	8 261	8 461	9 402	9 548
65+	417	471	550	591	672	789	886	928	859	956
Женски / *Female*										
УКУПНО / *TOTAL*	88 287	90 091	92 885	95 987	99 215	102 551	104 695	107 845	113 370	116 562
до 24 / *up to 24*	3 399	3 547	3 800	4 177	4 757	5 209	5 325	5 755	6 124	6 203
25–29	10 725	10 715	10 728	10 757	10 627	10 633	10 891	11 226	12 007	12 644
30–34	13 900	14 480	14 699	15 173	15 256	15 153	14 815	15 016	15 475	15 187
35–39	13 520	13 929	14 580	15 325	16 300	17 030	17 544	17 725	18 428	18 335
40–44	11 142	11 588	12 734	13 413	14 207	14 883	15 455	16 208	17 295	18 107
45–49	11 096	10 810	10 686	10 850	11 245	12 077	12 816	13 650	14 882	15 668
50–54	12 389	12 158	11 803	11 488	11 159	10 874	10 525	10 437	10 984	11 671
55–59	8 779	9 317	9 945	10 322	10 573	10 699	10 606	10 435	10 288	10 290
60–64	3 204	3 396	3 760	4 275	4 842	5 716	6 391	6 978	7 462	8 008
65+	133	151	150	207	249	277	327	415	425	449

6.6. Запослени по областима КД у 2023, годишњи просјек
Employed persons by division of activity classification in 2023, annual average

Шифра и назив области *Code and title of division*	Број запослених *Number of employed persons*	
	укупно *total*	жене *women*
УКУПНО / *TOTAL*	290 491	136 530
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	8 568	1 892
01 Биљна и сточарска производња, лов и припадајуће услужне дјелатности / *Crop and animal production, hunting and related service activities*	2 124	656
02 Шумарство и сјеча дрвета / *Forestry and logging*	6 252	1 198
03 Риболов и аквакултура / *Fishing and aquaculture*	192	38
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	4 761	590
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	2 460	255
06 Вађење сирове нафте и природног гаса / *Extraction of crude petroleum and natural gas*	-	-
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	1 627	249
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	592	71
09 Помоћне услужне дјелатности у вађењу руда и камена / *Mining support service activities*	82	15
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	59 582	26 603
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	8 370	4 409
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	676	226
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	3	1
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	1 113	795
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	4 306	3 918
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	9 064	7 256
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*	8 135	1 942
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	797	233
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	791	262
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	565	97
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	769	141
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	284	159
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	2 855	992
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	1 768	218
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	2 039	369
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	7 157	1 183
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	652	341
27 Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	2 076	1 324
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	1 134	213
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	857	477
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	30	12
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	3 829	1 402
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	736	353
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	1 576	280
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	8 579	2 182
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	8 579	2 182
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	5 128	1 115
36 Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом / *Water collection, treatment and supply*	2 770	645
37 Канализација / *Sewerage*	40	15
38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала / *Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*	2 300	452
39 Дјелатности санације (ремедијације) животне средине и остале услуге управљања отпадом / *Remediation activities and other waste management services*	18	3

6.6. Запослени по областима КД у 2023, годишњи просјек
Employed persons by division of activity classification in 2023, annual average
(наставак/*continued*)

Шифра и назив области *Code and title of division*	Број запослених *Number of employed persons*	
	укупно *total*	жене *women*
F Грађевинарство / *Construction*	14 240	1 597
41 Изградња објеката високоградње / *Construction of buildings*	4 929	625
42 Изградња објеката нискоградње / *Civil engineering*	4 472	548
43 Специјализоване грађевинске дјелатности / *Specialised construction activities*	4 839	424
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	51 165	27 624
45 Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала *Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles*	4 523	613
46 Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима / *Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles*	13 317	4 692
47 Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима / *Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles*	33 325	22 319
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	12 936	2 831
49 Копнени саобраћај и цјевоводни транспорт / *Land transport and transport via pipelines*	8 115	1 021
50 Водени саобраћај / *Water transport*	30	11
51 Ваздухопловни саобраћај / *Air transport*	-	-
52 Складиштење и помоћне дјелатности у саобраћају / *Warehousing and support activities for transportation*	1 322	457
53 Поштанске и курирске дјелатности / *Postal and courier activities*	3 469	1 342
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	13 414	6 850
55 Смјештај / *Accommodation*	2 549	1 480
56 Дјелатност припреме и послуживања хране и пића / *Food and beverage service activities*	10 865	5 370
J Информације и комуникације / *Information and communication*	8 480	3 422
58 Издавачке дјелатности / *Publishing activities*	682	326
59 Производња филмова, видео филмова и телевизијског програма, дјелатности снимања звучних записа и издавања музичких записа / *Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities*	134	54
60 Емитовање програма / *Programming and broadcasting activities*	1 334	597
61 Телекомуникације / *Telecommunications*	2 568	1 003
62 Рачунарско програмирање, савјетовање и припадајуће дјелатности / *Computer programming, consultancy and related activities*	2 886	882
63 Информационе услужне дјелатности / *Information service activities*	876	560
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	6 023	3 944
64 Финансијске услужне дјелатности, осим осигурања и пензионих фондова / *Financial service activities, except insurance and pension funding*	4 330	3 048
65 Осигурање, реосигурање и пензиони фондови, осим обавезног социјалног осигурања / *Insurance, reinsurance and pension funding, except compulsory social security*	1 266	659
66 Помоћне дјелатности у финансијским услугама и дјелатности осигурања / *Activities auxiliary to financial services and insurance activities*	427	237
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	886	428
68 Пословање некретнинама / *Real estate activities*	886	428
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	8 680	3 623
69 Правне и рачуноводствене дјелатности / *Legal and accounting activities*	2 294	1 502
70 Управљачке дјелатности; савјетовање које се односи на управљање / *Activities of head offices; management consultancy activities*	896	377
71 Архитектонске и инжењерске дјелатности; техничко испитивање и анализа / *Architectural and engineering activities; technical testing and analysis*	3 350	926
72 Научно истраживање и развој / *Scientific research and development*	378	137
73 Реклама, пропаганда и истраживање тржишта / *Advertising and market research*	539	256
74 Остале стручне, научне и техничке дјелатности / *Other professional, scientific and technical activities*	530	211
75 Ветеринарске дјелатности / *Veterinary activities*	693	214

6.6. Запослени по областима КД у 2023, годишњи просјек

Employed persons by division of activity classification in 2023, annual average

(наставак/*continued*)

Шифра и назив области *Code and title of division*	Број запослених *Number of employed persons*	
	укупно *total*	жене *women*
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	4 526	1 517
77 Дјелатности изнајмљивања и давања у закуп (лизинг) / *Rental and leasing activities*	190	52
78 Дјелатности посредовања у запошљавању / *Employment activities*	878	513
79 Путничке агенције, тур-оператори, остале резервацијске услуге и припадајуће дјелатности / *Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities*	211	126
80 Заштитне и истражне дјелатности / *Security and investigation activities*	1 349	92
81 Услуге управљања и одржавање зграда и дјелатности уређења и одржавања зелених површина / *Services to buildings and landscape activities*	603	290
82 Канцеларијско-административне, помоћне канцеларијске дјелатности и остале пословне помоћне дјелатности / *Office administrative, office support and other business support activities*	1 295	444
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	26 933	12 172
84 Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	26 933	12 172
P Образовање / *Education*	23 805	16 941
85 Образовање / *Education*	23 805	16 941
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	21 659	16 170
86 Дјелатности здравствене заштите / *Human health activities*	18 729	13 814
87 Дјелатности социјалне заштите у установама са смјештајем / *Residential care activities*	1 437	1 148
88 Дјелатности социјалног рада без смјештаја / *Social work activities without accommodation*	1 493	1 208
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	5 172	3 256
90 Креативне, умјетничке и забавне дјелатности / *Creative, arts and entertainment activities*	630	285
91 Библиотеке, архиви, музеји и остале културне дјелатности / *Libraries, archives, museums and other cultural activities*	772	494
92 Дјелатности коцкања и клађења / *Gambling and betting activities*	2 911	2 203
93 Спортске, забавне и рекреативне дјелатности / *Sports activities and amusement and recreation activities*	859	274
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	5 954	3 773
94 Дјелатности организација на бази учлањења / *Activities of membership organisations*	2 034	847
95 Поправка рачунара и предмета за личну употребу и домаћинство / *Repair of computers and personal and household goods*	589	155
96 Остале личне услужне дјелатности / *Other personal service activities*	3 331	2 771

6.7. Запослени у пословним субјектима према подручјима КД и облику својине у 2023, годишњи просјек
Employed persons in business entities by section of activity classification and type of ownership in 2023, annual average

Подручја КД *Sections of activity classification*	Укупно *Total*	Облик својине *Type of ownership*			
		државна *state*	приватна *private*	задружна *cooperative*	мјешовита *mixed*
УКУПНО / *TOTAL*	246 896	84 018	133 042	309	29 527
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	7 459	4 874	2 274	88	223
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	4 761	22	2 120	-	2 619
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	52 224	562	47 130	82	4 450
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	8 576	1 158	644	-	6 774
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	5 052	1 022	376	-	3 654
F Грађевинарство / *Construction*	11 715	560	9 822	-	1 333
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	38 923	515	37 271	102	1 035
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	10 603	166	5 982	3	4 452
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	3 331	908	2 139	-	284
J Информације и комуникације / *Information and communication*	7 683	1 183	4 122	-	2 378
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	5 910	967	3 448	-	1 495
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	805	114	540	8	143
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	6 243	521	5 426	-	296
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	4 175	512	3 625	1	37
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	26 933	26 933	-	-	-
P Образовање / *Education*	23 386	22 016	1 345	-	25
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	21 647	17 891	3 565	-	191
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	5 015	2 030	2 886	-	99
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	2 455	2 064	327	25	39

6.8. Запослени у пословним субјектима према подручјима КД и степену стручног образовања у 2023, годишњи просјек
Employed persons in business entities by section of activity classification and level of professional education in 2023, annual average

Подручја КД *Sections of activity classification*	Укупно *Total*	Степен стручног образовања / *Level of professional education*				
		доктори наука *doctors of science*	магистри *master degree*	висока стручна спрема *university qualification*	виша стручна спрема *two-year college*	средња стручна спрема *secondary school*
УКУПНО / *TOTAL*	246 896	1 530	2 992	63 030	7 231	120 184
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	7 459	15	69	1 447	136	3 853
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	4 761	4	33	531	48	1 629
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	52 224	11	168	3 933	667	27 836
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	8 576	14	117	2 327	169	2 540
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	5 052	2	24	871	138	1 678
F Грађевинарство / *Construction*	11 715	4	43	1 704	182	5 424
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	38 923	10	426	4 474	773	27 551
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	10 603	2	33	1 217	276	6 851
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	3 331	1	13	329	72	2 346
J Информације и комуникације / *Information and communication*	7 683	16	119	3 364	215	3 314
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	5 910	22	159	3 295	312	2 006
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	805	-	8	169	23	462
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	6 243	49	121	2 944	143	2 715
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	4 175	1	11	863	39	2 747
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	26 933	80	452	12 078	1 253	11 757
P Образовање / *Education*	23 386	1 090	867	15 113	1 211	2 343
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	21 647	191	209	6 577	1 371	10 390
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	5 015	11	72	1 037	107	3 423
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	2 455	7	48	757	96	1 319

(наставак/*continued*)

Подручја КД *Sections of activity classification*	Степен стручног образовања / *Level of professional education*				
	нижа стручна спрема *lower level*	високо-квалификовани *highly skilled*	квалификовани *skilled*	полуквали-фиковани *semi-skilled*	неквали-фиковани *unskilled*
УКУПНО / *TOTAL*	4 161	5 581	27 667	2 675	11 845
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	178	103	1 152	122	384
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	32	562	1 669	90	163
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	1 831	1 002	10 460	1 253	5 063
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	28	1 667	1 495	88	131
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	120	197	1 170	228	624
F Грађевинарство / *Construction*	230	298	2 705	129	996
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	597	232	4 108	56	696
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	347	232	1 207	264	174
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	32	79	275	37	147
J Информације и комуникације / *Information and communication*	14	247	365	11	18
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	44	11	41	7	13
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	10	10	84	7	32
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	61	11	148	7	44
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	47	24	271	16	156
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	264	225	600	42	182
P Образовање / *Education*	77	326	837	78	1 444
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	182	308	791	233	1 395
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	46	32	182	3	102
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	21	15	107	4	81

6.9. Запослени у пословним субјектима према подручјима КД и старости у 2023, годишњи просјек
Employed persons in business entities by section of activity classification and age in 2023, annual average

Подручја КД *Sections of activity classification*	Укупно *Total*	Старосне групе *Age groups*										
		до 18 *up to 18*	19–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65+
УКУПНО / *TOTAL*	246 896	193	14 491	26 140	30 529	36 701	36 514	32 784	26 701	23 882	17 556	1 405
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	7 459	2	175	454	718	949	1 064	1 021	1 052	1 145	816	63
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	4 761	2	210	358	506	698	698	636	571	649	395	38
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	52 224	85	4 361	5 627	6 212	7 364	7 407	7 146	5 996	5 347	2 459	220
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	8 576	1	242	583	952	1 327	1 208	1 159	1 166	1 153	766	19
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	5 052	1	83	275	456	632	751	747	715	786	584	22
F Грађевинарство / *Construction*	11 715	13	687	1 012	1 215	1 602	1 608	1 541	1 366	1 408	1 060	203
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	38 923	25	3 305	5 041	5 794	6 489	6 070	4 954	3 473	2 364	1 294	114
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	10 603	5	756	1 104	1 123	1 491	1 531	1 353	1 227	1 225	739	49
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	3 331	8	299	398	391	464	500	454	317	321	170	9
J Информације и комуникације / *Information and communication*	7 683	5	445	1 285	1 135	1 123	961	1 010	771	581	360	7
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	5 910	-	178	573	802	998	1 221	962	489	348	326	13
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	805	-	35	69	73	100	93	115	101	110	104	5
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	6 243	3	434	978	1 021	949	901	579	455	370	428	125
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	4 175	2	305	728	719	627	495	406	389	275	211	18
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	26 933	3	881	2 324	2 753	3 633	4 132	3 893	3 427	2 850	2 776	261
P Образовање / *Education*	23 386	3	222	1 754	3 038	4 176	3 799	3 229	2 490	2 241	2 289	145
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	21 647	9	1 123	2 466	2 573	3 011	3 102	2 755	2 083	2 169	2 281	75
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	5 015	23	665	908	785	746	588	447	305	288	254	6
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	2 455	3	85	203	263	322	385	377	308	252	244	13

6.10. Основне карактеристике становништва према активности и полу
Principal population characteristics by activity and sex

хиљ. / *thous.*

	2021			2022			2023		
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*
1. УКУПНО СТАНОВНИШТВО (2+7) / *TOTAL POPULATION (2+7)*	1 133	558	575	1 124	553	570	1 117	550	567
2. Радно способно становништво (3+6) / *Working age population (3+6)*	978	478	500	970	474	496	964	471	493
3. Радна снага (4+5) / *Labour force (4+5)*	497	285	212	458	272	186	452	269	183
4. Запослени / *Employed persons*	426	248	178	407	247	159	411	249	162
5. Незапослени / *Unemployed persons*	71	36	34	51	24	26	41	20	21
6. Неактивни / *Inactive persons*	481	194	288	512	202	310	512	203	310
7. Лица млађа од 15 година / *Persons under the age of 15*	151	78	73	149	78	72	148	77	71
8. Лица од 15–64 године / *Persons from 15 to 64 years of age*	744	378	366	734	373	361	726	369	357
Стопе / *Rates* %									
Стопа активности / *Activity rate*	50,8	59,5	42,4	47,2	57,4	37,4	46,9	57,0	37,1
Стопа запослености / *Employment rate*	43,5	51,9	35,6	41,9	52,2	32,1	42,6	52,8	32,9
Стопа незапослености / *Unemployment rate*	14,3	12,9	16,3	11,2	9,0	14,3	9,1	7,4	11,5
Учешће становништва испод 15 година / *Share of population under the age of 15*	13,3	14,0	12,6	13,3	14,0	12,6	13,2	14,0	12,5
Учешће становника старих 15–64 год. / *Share of population 15–64 years of age*	65,7	67,8	63,7	65,3	67,5	63,3	65,0	67,2	63,0

Извор: РЗС РС, Анкета о радној снази
Source: RSIS, Labour Force Survey

6.11. Запослени према групама подручја КД[1)] и полу
Employed persons by group of sections of activity classification[1)] and sex

хиљ. / *thous.*

	2021			2022			2023		
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*
УКУПНО / *TOTAL*	426	248	178	407	247	159	411	249	162
Пољопривредне дјелатности / *Agriculture*	76	44	33	54	37	17	57	41	16
Непољопривредне дјелатности / *Industry*	130	95	35	132	100	32	132	101	31
Услужне дјелатности / *Services*	220	110	110	220	110	110	221	107	115
Структура / *Structure* %									
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Пољопривредне дјелатности / *Agriculture*	17,9	17,5	18,4	13,4	15,1	10,6	13,9	16,5	9,9
Непољопривредне дјелатности / *Industry*	30,5	38,3	19,5	32,5	40,4	20,1	32,1	40,6	19,1
Услужне дјелатности / *Services*	51,7	44,2	62,2	54,2	44,5	69,3	53,8	43,0	71,0

[1)] Групе подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010: пољопривредне (A), непољопривредне (B,C,D,E,F), услужне (G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U)
Groups of sections of activity, Classification of Economic Activities KD BH 2010: agriculture(A), industry (B,C,D,E,F), services (G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U)

Извор: РЗС РС, Анкета о радној снази
Source: RSIS, Labour Force Survey

6.12. Запослени према статусу у запослености и полу
Employed persons by employment status and sex

хиљ. / *thous.*

	2021			2022			2023		
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*
УКУПНО / *TOTAL*	426	248	178	407	247	159	411	249	162
Запосленици / *Employees*	332	191	141	333	197	136	336	197	140
Самозапосленици / *Self-employed*	82	54	28	63	47	16	64	48	16
Неплаћени помажући чланови / *Unpaid family workers*	(12)	((3))	(9)	(10)	(3)	(7)	(11)	(4)	(7)
Структура / *Structure* %									
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Запосленици / *Employees*	77,9	76,9	79,3	82,0	79,8	85,4	81,8	79,1	86,4
Самозапосленици / *Self-employed*	19,3	21,9	15,6	15,5	19,0	9,9	15,6	19,3	9,9
Неплаћени помажући чланови / *Unpaid family workers*	(2,8)	((1,2))	(5,1)	(2,5)	(1,2)	(4,6)	(2,7)	(1,6)	(4,3)

Извор: РЗС РС, Анкета о радној снази
Source: RSIS, Labour Force Survey

6.13. Запослени према највишој завршеној школској спреми и полу
Employed persons by the highest level of education attained and sex

хиљ. / *thous.*

	2021			2022			2023		
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*
УКУПНО / *TOTAL*	426	248	178	407	247	159	411	249	162
Основна школа и мање / *Primary school and less*	50	27	23	36	23	13	33	22	11
Средња школа и специјализација након средње школе / *Secondary school and post-secondary non-tertiary education*	286	180	106	285	183	101	292	185	107
Виша, висока школа, магистериј, докторат / *College, university, masters, doctoral degrees*	90	41	49	86	41	45	86	42	44
Структура / *Structure* %									
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Основна школа и мање / *Primary school and less*	11,8	10,9	13,1	8,9	9,4	8,2	8,0	8,8	6,8
Средња школа и специјализација након средње школе / *Secondary school and post-secondary non-tertiary education*	67,0	72,4	59,5	70,0	74,0	63,7	71,0	74,3	66,0
Виша, висока школа, магистериј, докторат / *College, university, masters, doctoral degrees*	21,1	16,7	27,3	21,1	16,6	28,1	20,9	16,9	27,2

Извор: РЗС РС, Анкета о радној снази
Source: RSIS, Labour Force Survey

6.14. Лица која траже запослење према степену стручног образовања – стање 31. децембар
Persons seeking employment by level of professional education – state as on 31 December

	Укупно *Total*	Жене *Women*	Степен стручног образовања *Level of professional education*					
			висока стручна спрема *university qualification*	виша стручна спрема *two-year college*	средња стручна спрема *secondary school*	висококвалификовани и квалификовани *highly skilled and skilled*	полуквалификовани и нижа стручна спрема *semi-skilled and lower level*	неквалификовани *unskilled*
1996	121 904	49 932	1 913	3 024	29 900	45 643	5 314	36 110
1997	142 524	62 031	1 676	2 931	35 348	53 423	5 439	43 707
1998	142 152	61 600	1 521	2 735	35 394	52 814	5 142	44 546
1999	147 497	63 320	1 617	2 780	35 522	55 741	5 118	46 719
2000	153 264	66 784	1 839	2 856	37 863	58 796	4 932	46 978
2001	147 749	64 402	1 873	2 711	36 730	58 046	4 763	43 626
2002	144 790	63 919	1 802	2 674	35 187	56 428	4 846	43 853
2003	146 574	66 637	1 819	2 451	34 034	56 134	4 495	47 641
2004	142 462	65 505	1 970	2 362	33 353	55 936	4 445	44 396
2005	142 331	62 653	2 131	2 432	33 575	56 678	4 346	43 169
2006	144 106	64 928	2 735	2 722	34 944	57 443	4 424	41 838
2007	134 207	61 323	2 762	2 565	32 560	52 796	4 137	39 387
2008	133 074	63 839	3 114	2 491	32 799	51 273	4 124	39 273
2009	145 396	68 150	5 249	2 623	35 951	56 289	4 207	41 077
2010	145 620	68 697	6 265	2 447	37 397	55 995	3 910	39 606
2011	153 535	73 045	10 311	2 430	39 896	57 307	3 804	39 787
2012	153 458	73 275	10 996	2 238	41 316	57 049	3 612	38 247
2013	149 284	71 741	13 264	2 171	41 830	54 875	3 155	33 989
2014	142 675	68 987	13 847	1 941	41 278	51 946	2 895	30 768
2015	135 585	65 732	14 471	1 784	39 781	48 365	2 686	28 498
2016	125 906	61 461	13 488	1 595	37 574	44 240	2 399	26 610
2017	114 364	57 077	12 785	1 409	34 739	39 272	2 162	23 997
2018	96 005	49 149	11 387	1 203	30 139	32 223	1 737	19 316
2019	87 037	45 732	11 144	1 076	27 576	28 361	1 500	17 380
2020	83 164	43 258	10 761	997	26 924	27 180	1 381	15 921
2021	69 987	37 148	9 512	856	22 598	22 655	1 116	13 250
2022	64 295	34 320	7 823	800	20 772	20 842	975	13 083
2023	58 790	30 989	7 170	677	18 881	19 262	830	11 970

Извор: Завод за запошљавање Републике Српске
Source: Republika Srpska Employment Office

6.15. Лица која траже запослење према старосним групама – стање 31. децембар
Persons seeking employment by age group – state as on 31 December

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	142 675	135 585	125 906	114 364	96 005	87 037	83 164	69 987	64 295	58 790
15–19	5 652	5 324	4 432	3 471	2 948	2 574	2 147	1 605	1 190	1 184
20–23	13 048	12 231	11 171	10 319	8 005	6 944	5 969	4 525	3 648	2 919
24–26	12 455	11 424	9 627	8 153	6 774	6 385	5 860	4 818	3 807	3 156
27–29	12 225	11 338	9 907	8 723	7 296	6 271	5 469	4 528	4 046	3 629
30–34	18 205	16 910	15 469	13 663	11 341	10 154	9 319	7 539	6 750	5 645
35–39	17 267	16 025	14 438	12 938	10 904	9 641	8 921	7 496	7 006	6 070
40–44	16 353	15 623	14 634	13 192	10 992	9 806	9 030	7 202	6 818	6 220
45–49	17 004	15 348	14 483	13 127	10 758	9 416	9 401	8 008	7 475	6 672
50–54	15 716	15 434	14 937	13 598	11 518	10 440	10 156	8 490	7 876	7 366
55–59	10 756	11 271	11 537	11 561	10 079	9 576	10 365	9 277	8 854	8 573
60+	3 994	4 657	5 271	5 619	5 390	5 830	6 527	6 499	6 825	7 356

Извор: Завод за запошљавање Републике Српске
Source: Republika Srpska Employment Office

6.16. Лица која траже запослење према дужини тражења посла – стање 31. децембар
Persons seeking employment by duration of employment seeking – state as on 31 December

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	142 675	135 585	125 906	114 364	96 005	87 037	83 164	69 987	64 295	58 790
до 1 мјесеца / *up to 1 month*	4 348	4 338	3 717	3 665	3 447	4 604	3 564	3 351	2 823	2 686
1 мјесец / *1 month*	3 580	3 255	3 620	3 339	3 202	3 458	2 954	2 916	2 444	2 337
2 мјесеца / *2 months*	3 694	3 634	3 259	3 395	3 226	3 217	3 685	2 616	2 368	2 253
3 мјесеца / *3 months*	3 744	3 455	3 374	3 258	2 697	2 751	4 220	2 244	3 636	2 199
4 мјесеца / *4 months*	2 434	2 609	2 757	2 394	2 291	2 030	2 706	1 776	1 647	1 799
5 мјесеци / *5 months*	3 459	2 839	2 491	2 345	2 249	2 068	2 790	1 747	1 572	1 602
6 мјесеци / *6 months*	2 799	2 622	2 343	2 140	1 857	1 572	2 926	1 554	1 813	1 516
7 мјесеци / *7 months*	1 660	1 694	1 737	1 547	1 195	1 262	2 052	1 126	1 312	1 032
8 мјесеци / *8 months*	2 025	1 676	1 508	1 340	1 281	1 183	1 239	1 388	1 080	923
9 мјесеци / *9 months*	2 067	1 941	1 867	1 458	1 318	1 232	1 275	1 347	1 198	1 020
10 мјесеци / *10 months*	2 193	1 928	1 752	1 417	1 139	1 151	2 536	1 262	1 305	989
11 мјесеци / *11 months*	2 186	1 780	1 537	1 503	1 327	1 126	3 097	1 214	1 098	1 024
1–2 године / *1–2 years*	20 886	17 966	15 298	13 681	11 032	10 149	10 724	13 965	8 644	9 027
2–3 године / *2–3 years*	14 753	13 760	11 199	9 243	7 684	6 371	5 353	5 507	8 451	4 923
3 и више година / *3 years or more*	72 847	72 088	69 447	63 639	52 060	44 863	34 043	27 974	24 904	25 460

Извор: Завод за запошљавање Републике Српске
Source: Republika Srpska Employment Office

6.17. Инвалидна лица која траже запослење – стање 31. децембар
Disabled persons seeking employment – state as on 31 December

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	2 263	2 094	1 988	1 730	1 351	1 325	1 624	1 462	1 277	1 239
Ратни војни инвалиди / *Disabled ex-service men*	1 908	1 753	1 671	1 451	1 109	1 061	1 332	1 163	996	953
Инвалиди рада / *Disabled workers*	26	24	23	16	19	27	40	35	27	27
Војни мирнодопски инвалиди / *Peacetime military disabled persons*	16	17	16	10	8	8	4	4	5	8
Категоризована омладина / *Categorised youth*	195	181	168	151	117	114	121	120	127	129
Инвалиди цивилне жртве рата / *Disabled persons, civilian war victims*	41	39	39	36	30	29	35	31	28	24
Остали инвалиди / *Other disabled persons*	77	80	71	66	68	86	92	109	94	98

Извор: Завод за запошљавање Републике Српске
Source: Republika Srpska Employment Office

6.18. Незапослени према највишој завршеној школској спреми и полу
Unemployed persons by the highest level of education attained and sex

хиљ. / *thous.*

	2021			2022			2023		
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*
УКУПНО / *TOTAL*	71	36	34	51	24	26	41	20	21
Основна школа и мање / *Primary school and less*	7	(4)	(3)	(3)	(2)	((1))	(3)	(2)	(1)
Средња школа и специјализација након средње школе / *Secondary school and post-secondary non-tertiary education*	52	28	23	37	19	18	30	15	15
Виша, висока школа, магистериј, докторат / *College, university, masters, doctoral degrees*	12	(4)	8	11	(4)	(8)	8	(3)	(5)
	Структура / *Structure* %								
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Основна школа и мање / *Primary school and less*	9,2	(10,7)	(7,7)	(6,3)	(7,1)	((5,5))	7,3	(10,0)	((4,8))
Средња школа и специјализација након средње школе / *Secondary school and post-secondary non-tertiary education*	73,3	78,2	68,2	71,9	78,2	66,1	73,2	75,0	71,4
Виша, висока школа, магистериј, докторат / *College, university, masters, doctoral degrees*	17,4	(11,1)	24,1	21,8	(14,7)	28,3	19,5	(15,0)	23,8

Извор: РЗС РС, Анкета о радној снази
Source: RSIS, Labour Force Survey

6.19. Просјечне исплаћене плате
Average paid wages

KM

	Нето плата *Net wage*	Бруто плата *Gross wage*	Номинални индекси[1] просјечних нето плата *Nominal indices[1] of average net wages*	Реални индекси[1] просјечних нето плата *Real indices[1] of average net wages*
1996[2]	55	92	-	-
1997[2]	112	174	203,6	186,8
1998[2]	172	258	153,6	108,2
1999	216	314	125,6	103,5
2000	277	387	128,2	113,1
2001	309	444	111,6	105,4
2002	347	528	112,3	110,2
2003	379	576	109,2	107,0
2004	423	643	111,6	109,0
2005	465	707	109,9	106,5
2006	521	793	112,0	102,3
2007	585	875	112,3	110,2
2008	755	1 132	129,1	120,4
2009	788	1 204	104,4	104,8
2010	784	1 199	99,5	97,1
2011	809	1 326	103,2	99,3
2012	818	1 349	101,1	99,0
2013	808	1 333	98,9	98,9
2014	825	1 334	102,1	103,3
2015	831	1 340	100,7	102,2
2016	836	1 344	100,6	101,8
2017	831	1 331	99,4	98,9
2018	857	1 358	103,1	101,9
2019	906	1 407	105,8	105,3
2020	956	1 485	105,5	106,8
2021	1 004	1 546	104,9	103,2
2022	1 144	1 730	113,9	101,1
2023	1 274	1 937	111,4	104,1

[1] Претходна година=100
Previous year=100

[2] Курс 100 DEM =330 ДИН у 1996. и 1997. години и 100 DEM =533,04 ДИН у 1998. години (Народна банка Југославије)
Currency rate 100 DEM *=330 DIN in 1996 and 1997, and 100* DEM *=533,04 DIN in 1998 (National Bank of Yugoslavia)*

6.20. Просјечне исплаћене нето плате по подручјима КД
Average paid net wages by section of activity classification

KM

Подручја КД / *Sections of activity classification*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	825	831	836	831	857	906	956	1 004	1 144	1 274
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	675	682	710	725	729	751	779	808	942	1 064
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	1 072	1 097	1 090	1 084	1 126	1 178	1 233	1 318	1 448	1 631
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	601	612	626	638	675	736	772	820	936	1 045
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	1 060	1 067	1 074	1 083	1 152	1 205	1 235	1 326	1 455	1 582
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	666	679	688	696	759	791	838	867	959	1 053
F Грађевинарство / *Construction*	531	520	537	548	580	630	661	726	837	952
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	610	602	585	589	628	696	736	770	908	1 040
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	618	629	626	630	652	688	740	755	862	987
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	555	581	561	562	575	645	719	729	880	1 013
J Информације и комуникације / *Information and communication*	1 182	1 149	1 161	1 136	1 204	1 270	1 314	1 345	1 552	1 663
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	1 268	1 261	1 269	1 321	1 369	1 409	1 449	1 515	1 550	1 667
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	723	683	679	623	646	768	784	839	1 006	1 024
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	817	772	794	896	901	922	940	1 024	1 183	1 340
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	483	515	518	552	581	681	759	868	969	1 074
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	1 083	1 104	1 115	1 098	1 126	1 167	1 244	1 280	1 441	1 583
P Образовање / *Education*	843	851	855	833	846	898	973	1 013	1 179	1 310
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	1 045	1 052	1 059	1 041	1 047	1 080	1 152	1 208	1 413	1 576
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	566	551	548	564	588	638	704	794	929	1 104
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	703	695	685	813	797	913	925	1 001	1 101	1 195

6.21. Просјечне исплаћене бруто плате по подручјима КД
Average paid gross wages by section of activity classification

KM

Подручја КД / *Sections of activity classification*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	1 334	1 340	1 344	1 331	1 358	1 407	1 485	1 546	1 730	1 937
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	1 098	1 105	1 147	1 165	1 157	1 165	1 201	1 239	1 421	1 613
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	1 754	1 787	1 769	1 771	1 810	1 863	1 950	2 073	2 235	2 531
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	925	937	960	968	1 017	1 080	1 132	1 193	1 333	1 493
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	1 745	1 752	1 755	1 760	1 854	1 908	1 955	2 087	2 252	2 458
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	1 069	1 088	1 101	1 114	1 204	1 226	1 297	1 332	1 441	1 593
F Грађевинарство / *Construction*	849	831	857	874	914	969	1 015	1 112	1 252	1 430
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	973	961	935	939	988	1 070	1 132	1 178	1 362	1 572
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	992	1 007	1 004	1 009	1 028	1 055	1 141	1 150	1 286	1 488
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	892	931	895	897	907	989	1 103	1 111	1 312	1 534
J Информације и комуникације / *Information and communication*	1 929	1 897	1 928	1 882	1 972	2 016	2 083	2 117	2 405	2 584
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	2 075	2 068	2 071	2 159	2 218	2 246	2 311	2 412	2 408	2 607
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	1 166	1 099	1 090	996	1 023	1 190	1 212	1 289	1 513	1 560
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	1 336	1 252	1 291	1 458	1 449	1 448	1 469	1 596	1 806	2 035
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	769	825	825	879	914	1 049	1 168	1 336	1 462	1 641
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	1 786	1 809	1 816	1 789	1 815	1 848	1 972	2 013	2 231	2 460
P Образовање / *Education*	1 375	1 385	1 387	1 348	1 354	1 425	1 540	1 585	1 818	2 027
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	1 698	1 710	1 719	1 690	1 682	1 703	1 818	1 894	2 183	2 445
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	913	885	878	901	926	980	1 081	1 220	1 396	1 681
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	1 137	1 122	1 104	1 314	1 267	1 433	1 445	1 558	1 676	1 823

6.22. Номинални индекси просјечних исплаћених нето плата
Nominal indices of average paid net wages

Подручја КД / *Sections of activity classification*	2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022
УКУПНО / *TOTAL*	102,1	100,7	100,6	99,4	103,1	105,8	105,5	104,9	113,9	111,4
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	103,9	101,0	104,1	102,1	100,5	103,0	103,7	103,8	116,6	113,0
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	102,7	102,3	99,4	99,4	103,9	104,6	104,7	106,9	109,9	112,6
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	102,5	101,8	102,3	101,9	105,8	109,1	104,8	106,3	114,1	111,6
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	102,1	100,7	100,7	100,8	106,3	104,6	102,5	107,3	109,7	108,7
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	104,6	102,0	101,3	101,2	109,1	104,1	105,9	103,5	110,6	109,8
F Грађевинарство / *Construction*	96,6	97,9	103,3	102,0	105,9	108,5	104,9	109,8	115,3	113,7
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	101,0	98,8	97,1	100,7	106,6	110,8	105,7	104,7	117,9	114,5
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	99,5	101,8	99,5	100,6	103,5	105,5	107,7	101,9	114,2	114,5
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	104,0	104,6	96,6	100,1	102,5	112,0	111,6	101,4	120,7	115,1
J Информације и комуникације / *Information and communication*	106,7	97,2	101,0	97,9	105,9	105,5	103,5	102,4	115,4	107,2
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	98,1	99,5	100,6	104,1	103,6	102,9	102,8	104,6	102,3	107,5
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	101,5	94,5	99,5	91,6	103,8	118,9	102,1	106,9	119,9	101,8
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	106,0	94,5	102,9	112,9	100,5	102,3	102,0	108,9	115,5	113,3
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	89,2	106,6	100,5	106,6	105,4	117,1	111,5	114,3	111,6	110,8
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	105,5	102,0	101,0	98,5	102,5	103,7	106,5	102,9	112,6	109,9
P Образовање / *Education*	102,9	101,0	100,5	97,4	101,5	106,2	108,4	104,1	116,4	111,1
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	100,7	100,7	100,7	98,3	100,6	103,2	106,6	104,9	117,0	111,5
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	102,2	97,3	99,4	102,9	104,3	108,4	110,4	112,8	117,0	118,8
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	86,9	98,8	98,5	118,8	98,0	114,6	101,3	108,2	110,0	108,5

6.23. Реални индекси просјечних исплаћених нето плата
Real indices of average paid net wages

Подручја КД / *Sections of activity classification*	2014/2013	2015/2014	2016/2015	2017/2016	2018/2017	2019/2018	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022
УКУПНО / *TOTAL*	103,3	102,2	101,8	98,9	101,9	105,3	106,8	103,2	101,1	104,1
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	105,1	102,4	105,4	101,6	99,3	102,5	105,0	102,1	103,4	105,6
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	103,9	103,8	100,6	99,0	102,6	104,1	106,0	105,1	97,5	105,3
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	103,8	103,2	103,5	101,4	104,6	108,5	106,1	104,5	101,3	104,3
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	103,3	102,1	101,9	100,3	105,0	104,1	103,8	105,5	97,4	101,6
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	105,9	103,4	102,5	100,7	107,8	103,6	107,2	101,7	98,1	102,6
F Грађевинарство / *Construction*	97,8	99,3	104,6	101,5	104,6	108,0	106,2	108,0	102,3	106,3
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	102,3	100,2	98,3	100,2	105,3	110,2	107,0	103,0	104,6	107,0
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	100,7	103,3	100,7	100,1	102,3	105,0	109,0	100,2	101,3	107,0
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	105,2	106,1	97,8	99,6	101,3	111,5	112,9	99,7	107,1	107,6
J Информације и комуникације / *Information and communication*	108,0	98,6	102,3	97,4	104,7	105,0	104,7	100,7	102,4	100,1
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	99,3	100,9	101,8	103,6	102,4	102,4	104,1	102,9	90,8	100,5
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	102,7	95,8	100,7	91,2	102,6	118,3	103,3	105,1	106,4	95,1
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	107,2	95,8	104,1	112,4	99,3	101,8	103,2	107,1	102,5	105,9
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	90,2	108,1	101,7	106,0	104,2	116,5	112,9	112,4	99,1	103,6
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	106,7	103,4	102,2	98,0	101,3	103,2	107,8	101,2	99,9	102,7
P Образовање / *Education*	104,2	102,5	101,7	96,9	100,3	105,6	109,7	102,4	103,3	103,8
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	101,9	102,1	101,9	97,8	99,4	102,6	107,9	103,1	103,8	104,2
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	103,4	98,7	100,6	102,4	103,0	107,9	111,7	110,9	103,8	111,1
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	88,0	100,3	99,7	118,2	96,8	114,1	102,5	106,4	97,6	101,4

6.24. Просјечне исплаћене нето плате по подручјима КД и степену стручног образовања, 2023.
Average paid net wages by section of activity classification and level of professional education, 2023

Подручја КД *Sections of activity classification*	Степен стручног образовања / *Level of professional education*				
	доктори наука *doctors of science*	магистри *master degree*	висока стручна спрема *university qualification*	виша стручна спрема *two-year college*	средња стручна спрема *secondary school*
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	1 839	1 661	1 532	1 231	958
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	2 259	2 216	2 245	1 474	1 412
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	2 903	2 347	1 632	1 242	995
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	2 381	2 220	1 970	1 752	1 324
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	***	2 187	1 598	1 306	1 021
F Грађевинарство / *Construction*	***	1 664	1 448	1 133	911
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	2 053	1 670	1 717	1 188	978
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	***	1 612	1 415	1 182	939
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	-	2 101	1 495	1 069	883
J Информације и комуникације / *Information and communication*	3 376	3 225	2 094	1 887	1 279
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	4 138	2 451	2 011	1 516	1 208
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	-	1 793	1 588	1 216	961
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	2 230	2 079	1 571	1 167	1 045
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	***	1 093	1 635	1 057	933
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	2 687	2 127	1 974	1 553	1 342
P Образовање / *Education*	2 661	1 855	1 306	1 345	985
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	2 924	2 555	2 131	1 467	1 236
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	2 020	1 704	1 577	1 355	1 048
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	2 382	2 378	1 857	1 139	979

(наставак/*continued*)

Подручја КД *Sections of activity classification*	Степен стручног образовања / *Level of professional education*				
	нижа стручна спрема *lower level*	високо-квалификовани *highly skilled*	квалификовани *skilled*	полуквали-фиковани *semi-skilled*	неквали-фиковани *unskilled*
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	858	1 106	987	946	894
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	899	1 633	1 493	1 404	1 395
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	1 040	1 142	975	818	907
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	1 222	1 666	1 367	1 142	1 088
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	811	1 101	1 042	904	910
F Грађевинарство / *Construction*	1 003	938	847	765	799
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	902	1 248	1 086	943	796
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	741	974	890	737	768
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	710	1 219	887	850	806
J Информације и комуникације / *Information and communication*	***	1 557	1 151	***	803
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	1 129	1 078	1 120	***	916
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	863	1 016	919	***	914
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	876	908	1 083	***	794
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	1 051	***	1 188	926	893
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	853	1 223	1 013	828	848
P Образовање / *Education*	909	1 138	858	732	811
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	865	1 360	1 015	882	858
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	827	1 188	899	962	834
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	894	***	977	***	788

6.25. Просјечне исплаћене бруто плате по подручјима КД и степену стручног образовања, 2023.
Average paid gross wages by section of activity classification and level of professional education, 2023

Подручја КД *Sections of activity classification*	Степен стручног образовања / *Level of professional education*				
	доктори наука *doctors of science*	магистри *master degree*	висока стручна спрема *university qualification*	виша стручна спрема *two-year college*	средња стручна спрема *secondary school*
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	2 881	2 539	2 338	1 863	1 458
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	3 584	3 392	3 574	2 322	2 255
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	4 536	3 632	2 508	1 863	1 431
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	3 788	3 496	3 152	2 760	2 086
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	***	3 432	2 467	1 983	1 557
F Грађевинарство / *Construction*	***	2 593	2 221	1 707	1 362
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	3 237	2 583	2 619	1 815	1 469
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	***	2 504	2 168	1 817	1 402
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	-	3 270	2 299	1 612	1 326
J Информације и комуникације / *Information and communication*	5 374	5 135	3 292	2 962	1 980
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	6 648	3 935	3 177	2 322	1 876
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	-	2 787	2 428	1 809	1 417
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	3 512	3 300	2 403	1 807	1 574
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	***	1 675	2 518	1 587	1 428
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	4 268	3 353	3 085	2 392	2 064
P Образовање / *Education*	4 214	2 914	1 920	1 972	1 469
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	4 664	4 029	3 352	2 276	1 900
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	3 152	2 646	2 439	2 080	1 590
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	3 763	3 709	2 873	1 744	1 480

(наставак/*continued*)

Подручја КД *Sections of activity classification*	Степен стручног образовања / *Level of professional education*				
	нижа стручна спрема *lower level*	високо-квалификовани *highly skilled*	квалификовани *skilled*	полуквали-фиковани *semi-skilled*	неквали-фиковани *unskilled*
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	1 307	1 642	1 494	1 398	1 339
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	1 378	2 560	2 249	2 254	2 170
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	1 513	1 726	1 373	1 192	1 243
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	1 977	2 685	2 187	1 901	1 654
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	1 211	1 745	1 583	1 406	1 360
F Грађевинарство / *Construction*	1 495	1 389	1 250	1 135	1 175
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	1 349	1 823	1 610	1 422	1 185
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	1 099	1 467	1 319	1 091	1 121
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	1 041	1 847	1 314	1 270	1 200
J Информације и комуникације / *Information and communication*	***	2 405	1 750	***	1 201
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	1 724	1 594	1 775	***	1 389
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	1 268	1 530	1 383	***	1 366
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	1 296	1 443	1 636	***	1 225
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	1 692	***	1 799	1 388	1 349
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	1 265	1 869	1 535	1 240	1 259
P Образовање / *Education*	1 365	1 669	1 263	1 065	1 178
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	1 309	2 095	1 523	1 394	1 286
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	1 243	1 837	1 332	1 421	1 238
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	1 404	***	1 511	***	1 174

Г-6.1. Запослени по полу, годишњи просјек
Employed persons by sex, annual average

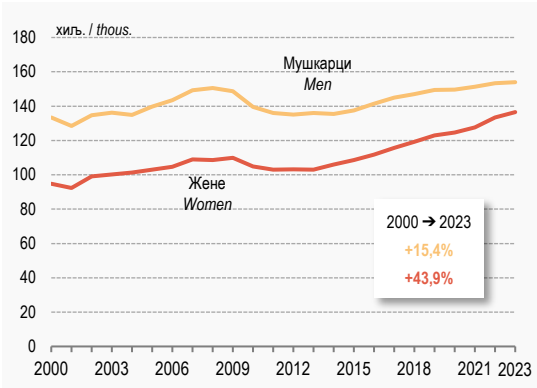

Г-6.2. Запослени у пословним субјектима по старосним групама и полу, 2023.
Employed persons in business entities by age group and sex, 2023

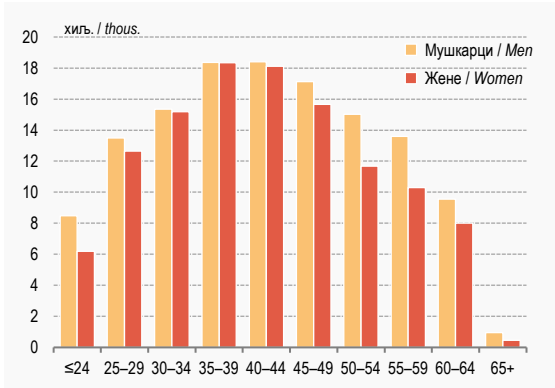

Г-6.3. Број и структура запослених по подручјима КД, 2023.
Number and structure of employed persons by section of activity classification, 2023

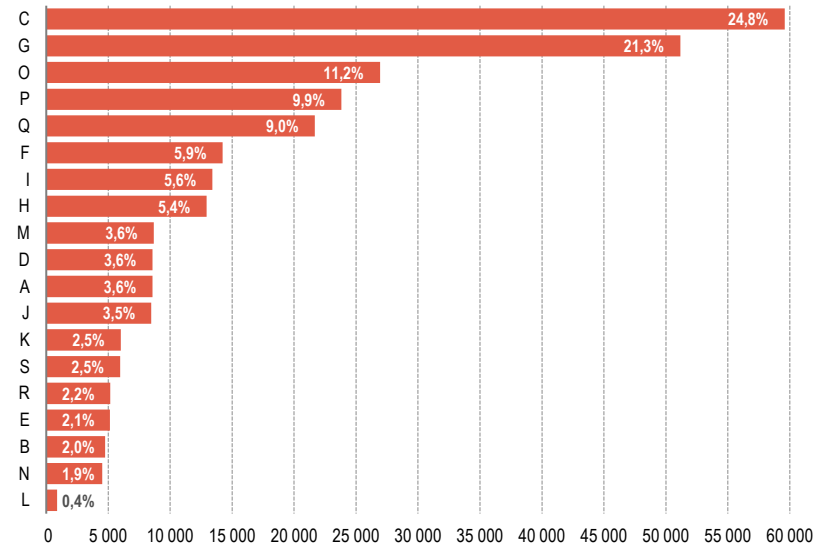

Г-6.4. Запослени према облику својине, годишњи просјек
Employed persons by type of ownership, annual average

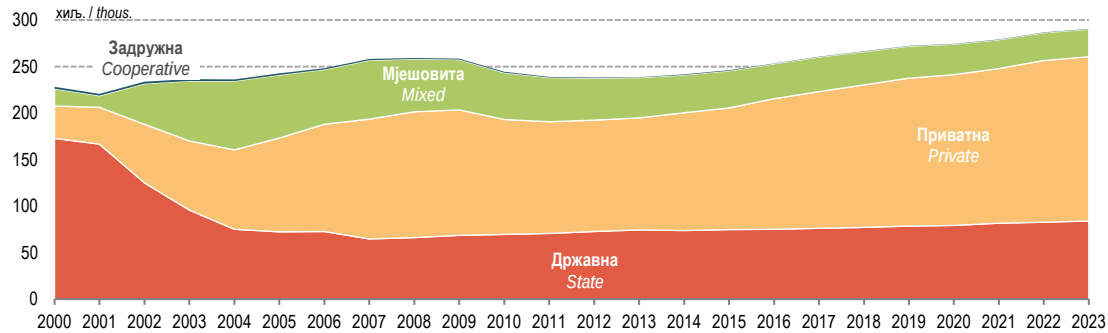

Г-6.5. Запослени према групама подручја КД[1] и полу, 2023.
Employed persons by group of sections of activity classification[1] and sex, 2023

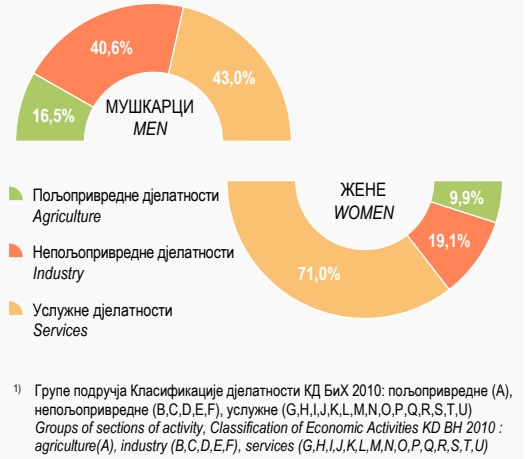

[1] Групе подручја Класификације дјелатности КД БиХ 2010: пољопривредне (A), непољопривредне (B,C,D,E,F), услужне (G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U)
Groups of sections of activity, Classification of Economic Activities KD BH 2010 : agriculture(A), industry (B,C,D,E,F), services (G,H,I,J,K,L,M,N,O,P,Q,R,S,T,U)

Извор: РЗС РС, Анкета о радној снази
Source: RSIS, Labour Force Survey

Г-6.6. Незапослени према највишој завршеној школској спреми и полу, 2023.
Unemployed persons by the highest level of education attained and sex, 2023

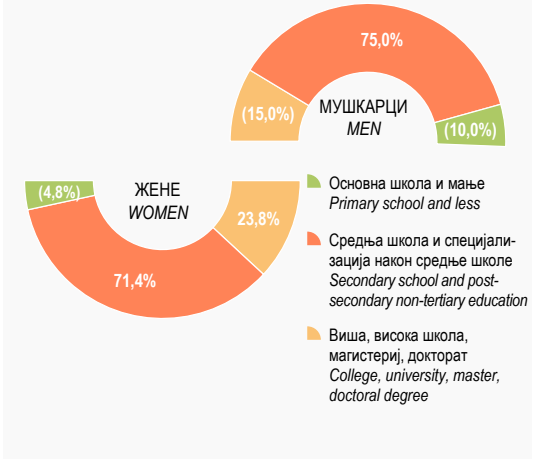

Извор: РЗС РС, Анкета о радној снази
Source: RSIS, Labour Force Survey

Г-6.7. Годишњи просјек исплаћене нето и бруто плате
Annual average of paid net and gross wage

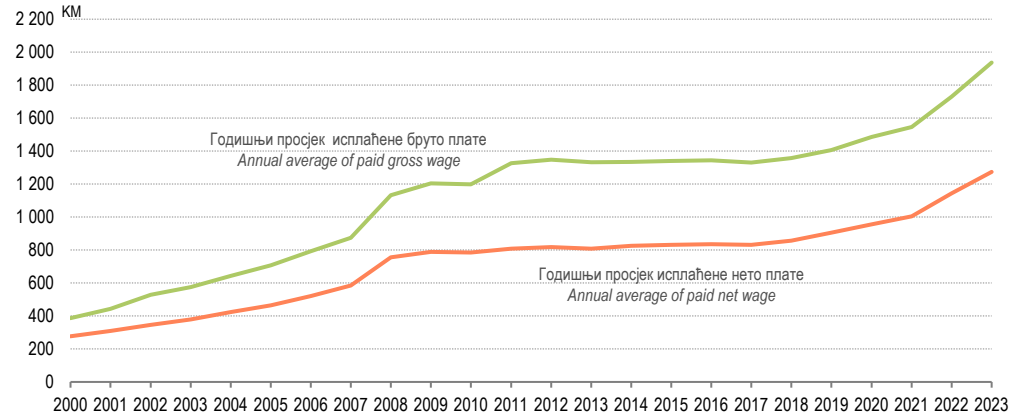

Г-6.8. Годишњи просјек нето исплаћене плате по подручјима КД, 2023.
Annual average of paid net wage by section of activity classification, 2023

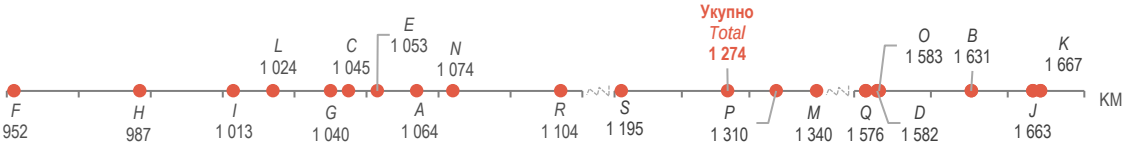

БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД

GROSS DOMESTIC PRODUCT

7 Бруто домаћи производ
Gross domestic product

Методолошка објашњења
Methodological explanations 149

ТАБЕЛЕ
TABLES

7.1. Бруто домаћи производ, текуће цијене
Gross domestic product, current prices 152

7.2. Бруто производња, међуфазна потрошња, бруто додата вриједност и бруто домаћи производ, текуће цијене
Output, intermediate consumption, gross value added and gross domestic product, current prices 153

7.3. Индекси бруто производње, међуфазне потрошње, бруто додате вриједности и бруто домаћег производа, текуће цијене
Indexes of output, intermediate consumption, gross value added and gross domestic product, current prices 153

7.4. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, текуће цијене
Gross domestic product and gross value added, current prices 154

7.5. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, структуре, текуће цијене
Gross domestic product and gross value added, structure, current prices 155

7.6. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, индекси, текуће цијене
Gross domestic product and gross value added, indices, current prices 156

7.7. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, у цијенама претходне године
Gross domestic product and gross value added, at previous year prices 157

7.8. Бруто домаћи производ, стопе реалног раста
Gross domestic product, real growth rates 158

7.9. Бруто домаћи производ и доходовне компоненте, текуће цијене
Gross domestic product and income components, current prices 159

7.10. Бруто домаћи производ и доходовне компоненте, индекси, текуће цијене
Gross domestic product and income components, indices, current prices 160

7.11. Бруто домаћи производ и компоненте потрошње, текуће цијене
Gross domestic product and expenditure components, current prices 161

7.12. Бруто домаћи производ и компоненте потрошње, индекси, текуће цијене
Gross domestic product and expenditure components, indices, current prices 162

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-7.1. Бруто домаћи производ, текуће цијене
Gross domestic product, current prices 163

Г-7.2. Индекс бруто додате вриједности у 2023, по подручјима КД, текуће цијене
Index of gross value added in 2023, by section of activity classification, current prices 163

Г-7.3. Структура бруто домаћег производа у 2023.
Structure of gross domestic product in 2023 164

ОБЈАВЉИВАЊЕ *PUBLISHING*

Годишње публикације:
Бруто домаћи производ (производни, доходовни и расходни приступ), статистичко саопштење
Бруто домаћи производ, тематски статистички билтен
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

Annual publications:
Gross Domestic Product (production, income and expenditure approach), statistical release
Gross Domestic Product, thematic statistical bulliten
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Бруто домаћи производ за Републику Српску заснован је на методологији Система националних рачуна из 2008. године (System of National Accounts – SNA 2008) и Европског система рачуна из 2010. године (European System of Accounts – ESA 2010).

Према претходно наведеним методологијама, бруто домаћи производ је резултат производње добара и услуга резидената на територији Републике Српске.

Обрачун бруто домаћег производа се заснива на административним изворима података, као и на резултатима званичних статистичких активности.

Обухватност и упоредивост података

Подаци за период 2000–2023. година засновани су на методологији Европског система рачуна из 2010. године.

Подаци за период 1997–1999. година нису методолошки упоредиви са подацима за период 2000–2023. година.

Макроекономски агрегати за период 2012–2023. година исказани су по подручјима Класификације дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2. Груписање по подручјима је извршено на основу претежне дјелатности институционалних јединица са сједиштем у Републици Српској.

Због заокруживања сумарни искази се не слажу увијек са збиром заокружених појединачних података.

Дефиниције

Постоје три основна приступа за обрачун бруто домаћег производа: производни, расходни и доходовни приступ.

Основне категорије у обрачуну бруто домаћег производа су: бруто вриједност производње, међуфазна потрошња и бруто додата вриједност, која обухвата средства за запослене, остале порезе на производњу, остале субвенције на производњу и бруто оперативни вишак/мјешовити доходак.

Бруто вриједност производње се дефинише као вриједност свих добара и услуга произведених од стране резидентних произвођача током обрачунског периода. Постоје три категорије производње: тржишна производња, производња за властиту финалну употребу и остала нетржишна производња.

Тржишна производња представља производњу добара и услуга који су продати или ће бити продати на тржишту по економски значајним цијенама. Цијене су економски значајне када имају значајан утицај на количину коју су произвођачи вољни да понуде и на количину коју купци желе да купе.

Производња за властиту финалну употребу састоји се од добара и услуга које су задржане за властиту финалну употребу од стране оних који су их и произвели.

Остала нетржишна производња обухвата добра и појединачне или колективне услуге које производе влада и непрофитне институционалне јединице које служе домаћинствима, дају се без накнаде другим институционалним јединицама или заједници као цјелини, или по цијенама које нису економски значајне.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Gross domestic product for Republika Srpska is based on the methodology "System of National Accounts" SNA 2008 and the "European System of Accounts" ESA 2010.

According to the above mentioned methodologies, gross domestic product is the result of production of goods and services of residents on the territory of Republika Srpska.

Calculation of gross domestic product is based on administrative sources of data, as well as on the data obtained through official statistical surveys.

Coverage and comparability of data

Data for the period 2000–2023 are based on the methodology "European System of Accounts" ESA 2010.

Data for the period 1997–1999 are not methodologically comparable with the data which refer to the period 2000–2023.

Macroeconomic aggregates for the period 2012–2023 are presented by section of the Classification of Economic Activities KD BiH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2. Grouping by section is done on the basis of the main activity of institutional units whose headquarters are located in Republika Srpska.

Because of rounding summary accounts do not always match the sums of rounded individual data.

Definitions

There are three main approaches for calculation of gross domestic product: production approach, expenditure approach and income approach.

Basic categories for gross domestic product calculation are output, intermediate consumption and gross value added, which includes compensation of employees, other taxes on production, other subsidies on production and gross operating surplus/mixed income.

Output is defined as a value of all goods and services produced by resident producers in the accounting period. There are three categories of production: market production, production for own final use and other non-market production.

Market production is production of goods and services sold or intended to be sold at the market at economically significant prices. Prices are economically significant when they have significant influence on quantity that producers are willing to offer and the quantity that buyers want to buy.

Production for own final use includes goods and services which are detained for own final use by those who produced them.

Other non-market production includes goods and individual or collective services which are produced by government and non-profit institutional units which serve households and these are free of charge or have economically unimportant prices when given to other institutional units or community in general.

Међуфазна потрошња у набавним цијенама састоји се од вриједности добара и услуга која се троше као инпути у процесу производње, а чине је трошкови сировина и материјала, трошкови горива и енергије, трошкови услуга и остали трошкови. Потрошња фиксног капитала није дио међуфазне потрошње, него се обрачунава и исказује као посебна категорија.

Бруто додата вриједност представља разлику између бруто вриједности производње и међуфазне потрошње, а исказана је у базним (основним) цијенама које садрже субвенције, а искључују све порезе на производе.

Обрачун бруто додате вриједности је извршен према претежној дјелатности пословног субјекта, а не према дјелатностима јединица у саставу.

Порези на производе су порези који се плаћају по произведеном, прослијеђеном производу или услузи. Овдје спадају: порез на додату вриједност, акцизе, царине, боравишне таксе и порез на игре на срећу.

Остали порези на производњу укључују све порезе који могу теретити пословне субјекте због ангажовања у производњи и који се не плаћају по произведеном производу као што су: разне накнаде, таксе, порез на коришћење земљишта и сл.

Субвенције подразумијевају текућа неповратна плаћања владе резидентним произвођачима с циљем повећања њиховог нивоа производње било да се ради о субвенцијама на производе или осталим субвенцијама на производњу. Субвенције на производе се исплаћују по јединици произведеног добра или услуге, док остале субвенције на производњу представљају субвенције које се не могу исказати по јединици производа, као што су: субвенционисање плата и накнада запослених, субвенционисање каматних стопа и сл.

Средства за запослене су примања запослених у новцу или натури у одређеном временском периоду, а која се састоје од нето плата и осталих личних примања , пореза и доприноса на плате и остала лична примања.

Бруто оперативни вишак се односи на нефинансијски и финансијски сектор и импутирану ренту из сектора домаћинства, а настаје након што се из бруто додате вриједности издвоје средства за запослене и нето порези на производњу.

Бруто мјешовити доходак настаје након што се из бруто додате вриједности издвоје средства за запослене и нето порези на производњу у оквиру сектора домаћинства.

FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured) представља разлику између потраживања по основу камата (активне камате) и обавеза по каматама (пасивне камате) за институционалне јединице финансијског посредовања. Овом ставком је извршена корекција бруто додате вриједности за ниво укупне економије.

Бруто домаћи производ се исказује у тржишним цијенама и представља збир бруто додатих вриједности по дјелатностима, коригован за услуге финансијског посредовања (FISIM), умањен за субвенције и увећан за порез на производе.

Импутирана рента представља услуге коришћења стамбених објеката настањеним њиховим власницима.

Процјене импутиране ренте према трошковној (user-cost) методи су засноване на подацима Анкете о потрошњи домаћинстава.

Intermediate consumption at purchaser prices includes value of goods and services which are used as inputs in production process, and it consists of cost of materials, costs of fuel and energy, costs of services, and other costs. Consumption of fixed capital is not a part of intermediate consumption, but it is calculated and presented as a separate category.

Gross value added is equal to the difference between output and intermediate consumption, calculated in basic (general) prices which include subsidies and exclude all taxes on products.

Calculation of gross value added is performed according to the principal activity of business entities, not according to activities of their composite units.

Taxes on products are taxes that are paid by produced or/and proceeded product or service. These are value added tax, excises, custom taxes, taxes on overnight stays and taxes on lottery.

Other taxes on production include all taxes that business entities incur as a result of engaging in production and which are not paid per unit of products, such as different fees, taxes, taxes on use of land, etc.

Subsidies are current non-returnable payments of government institutions to the residential producers, intended for increasing the level of production regarding subsidies on products or other subsidies on production. Subsides on products are paid per unit of produced good or service, while other subsidies on production are subsidies which cannot be expressed by unit of products, such as subsidies on wages and salaries of employees, subsidies on the interest rate, etc.

Compensation of employees represents employees' income in cash or in kind in a given period of time, and it consists of net wages and other personal income, taxes and contributions on wages and other personal income.

Gross operating surplus refers to non-financial and financial sector, as well as imputed rent from the household sector, and it emerges after compensation of employees and net taxes on production are extracted from gross value added.

Gross mixed income emerges after compensation of employees and net taxes on production in the household sector are extracted from gross value added.

FISIM (Financial Intermediation Services Indirectly Measured) is defined as the difference between the interest receivable by financial intermediaries on their loan and deposit assets and the interest payable on deposit and loan liabilities. This item corrected gross value added at the total economy level.

Gross domestic product is expressed at market prices and represents the sum of value added by activities, corrected for financial intermediation services (FISIM), decreased by subsides, and increased by taxes on products.

Imputed rent refers to services to owner-occupied dwellings.

The estimates of imputed rent according to the user-cost approach are based on the Household Budget Survey data.

Процјене непокривене економије – NOE (без дијела који се односи на илегалне активности N2) су укључене по дјелатностима према типу произвођача (предузеће, предузетник, домаћинство) и према сљедећим типовима необухвата:

- N1 – Произвођачи који се намјерно не региструју – легалне активности али непријављене;
- N3 – Произвођачи који немају обавезу да се региструју;
- N4 – Пословни субјекти који нису обухваћени истраживањем;
- N5 – Регистровани предузетници који нису обухваћени истраживањем;
- N6 – Произвођачи који намјерно нетачно извјештавају;
- N7 – Остали статистички недостаци.

Основне компоненте у обрачуну **бруто домаћег производа према расходном приступу су:** издаци за коначну потрошњу (домаћинстава, непрофитних институционалних јединица које служе домаћинствима и државе), бруто инвестиције и вриједности извоза умањеног за вриједност увоза роба и услуга.

Издатке за коначну потрошњу домаћинстава чине издаци резидентних домаћинстава за потрошена добра и услуге. Обрачун потрошње домаћинстава заснива се на резултатима АПД-2007, АПД-2011, АПД-2015, АПД-2021/2022 године и расположивим подацима из гранских статистика.

Издаци за коначну потрошњу непрофитних институционалних јединица које служе домаћинствима (НПИСД) обухватају добра и услуге које НПИСД пружају домаћинствима без накнаде или по цијенама које нису економски значајне.

Издаци за коначну потрошњу државе се састоје од издатака за индивидуалну и колективну потрошњу. Индивидуална потрошња државе се односи на нетржишне услуге становништву (образовне, здравствене, социјалне, културне, рекреативне, спортске и сл.) и на тржишна добра и услуге (лијекове, ортопедска помагала, услуге лијечења и сл.) које се становништву пружају без накнаде или по цијенама које нису економски значајне. Колективна потрошња државе обухвата издатке за административне, одбрамбене, економске, развојно-истраживачке и сличне намјене.

Бруто инвестиције у стална средства чине инвестициона улагања пословних субјеката, предузетника и физичких лица, а која се односе на нова стална средства, нематеријална стална средства и трошкове преноса власништва.

Промјене на залихама се односе на залихе сировина и материјала, готових производа, трговачке робе и недовршене производње.

Бруто домаћи производ у сталним цијенама је показатељ степена и динамике економског развоја којим се приказује економски раст између различитих периода, елиминишући утицај промјене цијена.

Бруто домаћи производ у сталним цијенама исказује се у цијенама претходне године, у цијенама 2021. године (ланчано повезане вриједности) и као стопе реалног раста.

За обрачун бруто домаћег производа у цијенама претходне године коришћена је метода једноструке дефлације на бруто вриједност производње или метода једноструке екстраполације, зависно од расположивих индикатора.

Метода једноструке екстраполације представља екстраполацију бруто вриједности производње базне године са одговарајућим индексима физичког обима.

Метода једноструке дефлације представља дефлационирање бруто вриједности производње текуће године са одговарајућим индексима цијена.

Non-observed economy – NOE estimates (excluding the part regarding illegal activities N2) are included by activity and by type of producers (enterprise, entrepreneur, household) according to the following non-exhaustiveness types:

- *N1 – Producer deliberately not registering - underground;*
- *N3 – Producers not required to register;*
- *N4 – Legal persons not surveyed;*
- *N5 – Registered entrepreneures not surveyed;*
- *N6 – Producersdeliberately misreporting;*
- *N7 – Other statistical deficiencies.*

Main components for the calculation of gross domestic product by expenditure approach are final consumption expenditure (households, non-profit institutions serving households and general government), gross fixed capital formation and value of exports, minus value of imports of goods and services.

Household final consumption expenditure consists of expenditure inncurred by resident households for consumed goods and services. The calculation of household consumption is based on the results of HBS-2007, HBS-2011, HBS-2015, HBS 2021/2022 and data available from branch statistics surveys.

Final consumption expenditure of non-profit institutions serving households (NPISHs) consists of goods and services which NPISHs provide to households free of charge or at prices that are not economically significant.

General government final consumption expenditure consists of expenditure for individual and collective consumption. Individual government expenditure refers to non-market services to population (education, health, social, culture, recreation, sport and similar services) and expenditure for market goods and services (medicines, orthopaedic equipment, medical services, etc.) provided free of charge or at economically insignicant prices to the population. Collective government expenditure covers expenditure for administration, defense, economic, research and development, and similar purposes.

Gross fixed capital formation in fixed assets consists of investments of legal entities, entrepreneurs and physical entities, which are related to new fixed assets, intangible fixed asset and costs of ownership transfer.

Changes in inventories refer to inventories of materials and supplies, finished goods, goods for resale and work in progress.

Gross Domestic Product at constant prices is an important indicator of the level and dynamics of economic development, showing economic growth between different periods, without influence of price changes.

Gross domestic product at constant prices is presented at previous year prices, at prices of 2021 (chain-linked values) and as real growth rates.

Single deflation method on output or single extrapolation method are used for the calculation of gross domestic product at previous year prices, depending on available indicators.

Single extrapolation method presents extrapolation of output in the base year with adequate physical scope indices.

Single deflation method presents deflation of output in current year with adequate price indices.

7.1. Бруто домаћи производ, текуће цијене
Gross domestic product, current prices

	Бруто домаћи производ, хиљ. КМ[1] *Gross domestic product, thous. KM[1]*	Становништво – процјена[2] *Population – estimation[2]*	Бруто домаћи производ по становнику, КМ *Gross domestic product per capita, KM*	Бруто домаћи производ, хиљ. EUR[3] *Gross domestic product, thous. EUR[3]*	Бруто домаћи производ по становнику, EUR *Gross domestic product per capita, EUR*	Бруто домаћи производ, хиљ. USD *Gross domestic product, thous. USD*	Бруто домаћи производ по становнику, USD *Gross domestic product per capita, USD*	Просјечан годишњи курс, КМ/USD[4] *Annual average exchange rate KM/USD[4]*
1997	1 808 847	1 194 919	1 514	...	...	1 039 567	870	1,74
1998	2 043 959	1 196 829	1 708	1 045 076	873	1 160 417	970	1,7614
1999	2 462 203	1 197 086	2 057	1 258 924	1 052	1 342 312	1 121	1,8343
2000	3 390 358	1 196 395	2 834	1 733 489	1 449	1 600 056	1 337	2,1189
2001	3 682 694	1 195 299	3 081	1 882 960	1 575	1 684 981	1 410	2,1856
2002	4 226 010	1 194 178	3 539	2 160 757	1 809	2 034 866	1 704	2,0768
2003	4 591 976	1 192 622	3 850	2 347 876	1 969	2 648 962	2 221	1,7335
2004	5 141 035	1 190 526	4 318	2 628 610	2 208	3 263 113	2 741	1,5755
2005	5 712 724	1 187 940	4 809	2 920 914	2 459	3 632 200	3 058	1,5728
2006	6 560 196	1 185 145	5 535	3 354 226	2 830	4 206 872	3 550	1,5594
2007	7 377 530	1 182 217	6 240	3 772 129	3 191	5 160 916	4 365	1,4295
2008	8 524 483	1 179 717	7 226	4 358 566	3 695	6 377 737	5 406	1,3366
2009	8 272 973	1 177 995	7 023	4 229 969	3 591	5 880 703	4 992	1,4068
2010	8 357 415	1 176 419	7 104	4 273 144	3 632	5 658 755	4 810	1,4769
2011	8 720 039	1 174 420	7 425	4 458 554	3 796	6 201 578	5 281	1,4061
2012	8 638 111	1 173 131	7 363	4 416 664	3 765	5 673 263	4 836	1,5226
2013	8 814 459	1 171 179	7 526	4 506 830	3 848	5 981 988	5 108	1,4735
2014	8 910 201	1 167 082	7 635	4 555 783	3 904	6 044 912	5 180	1,4740
2015	9 224 129	1 162 164	7 937	4 716 295	4 058	5 233 251	4 503	1,7626
2016	9 650 962	1 157 516	8 338	4 934 534	4 263	5 458 689	4 716	1,7680
2017	10 099 280	1 153 017	8 759	5 163 759	4 478	5 819 234	5 047	1,7355
2018	10 701 007	1 147 902	9 322	5 471 422	4 766	6 456 113	5 624	1,6575
2019	11 251 324	1 142 495	9 848	5 752 799	5 035	6 439 631	5 636	1,7472
2020	11 131 849	1 136 274	9 797	5 691 711	5 009	6 484 824	5 707	1,7166
2021	12 501 722	1 128 309	11 080	6 392 127	5 665	7 558 935	6 699	1,6539
2022	14 536 974	1 120 236	12 977	7 432 751	6 635	7 814 737	6 976	1,8602
2023	16 085 929	1 114 819	14 429	8 224 731	7 378	8 891 675	7 976	1,8091

[1] Бруто домаћи производ за период 2000–2023. година је заснован на методологији ESA 2010
Gross domestic product for the period 2000–2023 is based on the methodology ESA 2010

[2] Процјена броја становника је заснована на резултатима добијеним из Пописа становништва 2013.
Population estimate is based on the results of the Census of Population 2013

[3] Просјечан годишњи курс КМ/EUR=1,9558 (Извор: Централна банка БиХ)
Annual average exchange rate KM/EUR=1,9558 (Source: Central Bank of BH)

[4] Извор: Народна банка Југославије за 1997. годину, а за остале године Централна банка Босне и Херцеговине
Source: National Bank of Yugoslavia for 1997, and for other years Central Bank of Bosnia and Herzegovina

7.2. Бруто производња, међуфазна потрошња, бруто додата вриједност и бруто домаћи производ, текуће цијене
Output, intermediate consumption, gross value added and gross domestic product, current prices

хиљ. КМ / *thous .KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Бруто производња / *Output*	15 957 453	16 120 584	16 766 870	17 569 132	18 712 627	19 159 209	18 385 173	20 412 960	23 928 682	25 918 354
Међуфазна потрошња / *Intermediate consumption*	8 622 666	8 532 928	8 846 334	9 243 675	9 872 621	9 869 014	9 121 580	10 137 917	11 966 823	12 615 935
Бруто додата вриједност / *Gross Value Added*	7 334 787	7 587 656	7 920 536	8 325 457	8 840 006	9 290 195	9 263 593	10 275 043	11 961 859	13 302 419
Порези на производе минус субвенције на производе / *Taxes on products less subsidies on products*	1 575 414	1 636 473	1 730 426	1 773 823	1 861 001	1 961 129	1 868 256	2 226 679	2 575 115	2 783 510
Бруто домаћи производ / *Gross Domestic Product*	8 910 201	9 224 129	9 650 962	10 099 280	10 701 007	11 251 324	11 131 849	12 501 722	14 536 974	16 085 929

7.3. Индекси бруто производње, међуфазне потрошње, бруто додате вриједности и бруто домаћег производа, текуће цијене
Indices of output, intermediate consumption, gross value added and gross domestic product, current prices

претходна година=100 / *previous year=100*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Бруто производња / *Output*	99,9	101,0	104,0	104,8	106,5	102,4	96,0	111,0	117,2	108,3
Међуфазна потрошња / *Intermediate consumption*	99,5	99,0	103,7	104,5	106,8	100,0	92,4	111,1	118,0	105,4
Бруто додата вриједност / *Gross Value Added*	100,5	103,4	104,4	105,1	106,2	105,1	99,7	110,9	116,4	111,2
Порези на производе минус субвенције на производе / *Taxes on products less subsidies on products*	103,9	103,9	105,7	102,5	104,9	105,4	95,3	119,2	115,6	108,1
Бруто домаћи производ / *Gross Domestic Product*	101,1	103,5	104,6	104,6	106,0	105,1	98,9	112,3	116,3	110,7

7.4. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, текуће цијене
Gross domestic product and gross value added, current prices

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	842 790	862 895	901 681	848 366	946 166	966 370	997 631	945 094	1 086 917	1 193 460
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	194 159	216 163	192 559	198 648	197 041	179 065	187 951	189 748	227 979	288 948
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	778 250	897 455	1 037 491	1 140 152	1 252 955	1 328 546	1 245 526	1 542 865	1 861 117	1 900 834
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	398 690	394 924	456 922	498 687	615 259	579 337	576 713	732 580	759 724	953 421
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	95 600	99 160	100 511	117 318	117 549	130 455	132 800	128 345	135 397	143 953
F Грађевинарство / *Construction*	450 870	461 892	497 969	561 088	592 729	643 664	679 485	734 600	823 223	915 842
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	1 049 518	1 047 003	1 077 921	1 175 666	1 235 476	1 324 630	1 271 948	1 458 779	1 843 525	2 004 046
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	281 561	289 793	298 980	325 376	346 132	365 581	327 518	371 156	446 255	492 270
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	119 472	133 121	140 990	165 823	178 364	186 483	109 551	157 951	186 310	208 175
J Информације и комуникације / *Information and communication*	479 947	474 934	459 425	463 140	476 517	494 448	541 712	562 166	629 839	737 199
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	273 858	285 212	289 090	332 148	358 279	378 121	389 300	421 155	477 796	553 233
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	411 545	410 321	409 419	429 595	426 753	452 016	454 459	463 389	471 910	516 013
од тога, импутирана рента / *of which, imputed rent*	374 623	373 192	369 773	369 005	370 961	385 603	383 803	382 373	391 750	426 815
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	205 839	218 124	255 721	265 202	271 875	314 108	309 457	334 305	363 635	429 626
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	44 184	44 916	43 881	45 236	56 542	66 806	63 387	76 388	102 215	134 389
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	867 868	881 769	890 852	877 566	898 712	916 431	988 993	1 029 161	1 203 039	1 279 446
P Образовање / *Education*	385 155	390 281	390 881	374 981	374 713	395 891	420 757	433 619	506 851	557 389
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	444 056	453 509	454 353	458 392	477 553	517 171	538 581	607 680	673 053	828 785
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	114 495	129 637	130 138	162 126	141 801	169 899	167 633	226 233	326 458	398 680
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	74 217	81 457	89 312	91 963	97 063	106 016	90 944	108 979	119 207	127 039
FISIM (минус / *minus)*	177 285	184 912	197 559	206 018	221 475	224 843	230 753	249 150	282 591	360 329
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ / *GROSS VALUE ADDED*	7 334 787	7 587 656	7 920 536	8 325 457	8 840 006	9 290 195	9 263 593	10 275 043	11 961 859	13 302 419
Порези на производе минус субвенције на производе / *Taxes on products less subsidies on products*	1 575 414	1 636 473	1 730 426	1 773 823	1 861 001	1 961 129	1 868 256	2 226 679	2 575 115	2 783 510
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	8 910 201	9 224 129	9 650 962	10 099 280	10 701 007	11 251 324	11 131 849	12 501 722	14 536 974	16 085 929

7.5. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, структуре, текуће цијене
Gross domestic product and gross value added, structure, current prices

%

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	9,5	9,4	9,3	8,4	8,8	8,6	9,0	7,6	7,5	7,4
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	2,2	2,3	2,0	2,0	1,8	1,6	1,7	1,5	1,6	1,8
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	8,7	9,7	10,8	11,3	11,7	11,8	11,2	12,3	12,8	11,8
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	4,5	4,3	4,7	4,9	5,7	5,1	5,2	5,9	5,2	5,9
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	1,1	1,1	1,0	1,2	1,1	1,2	1,2	1,0	0,9	0,9
F Грађевинарство / *Construction*	5,1	5,0	5,2	5,6	5,5	5,7	6,1	5,9	5,7	5,7
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	11,8	11,4	11,2	11,6	11,5	11,8	11,4	11,7	12,7	12,4
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	3,2	3,1	3,1	3,2	3,2	3,3	2,9	3,0	3,1	3,1
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,7	1,0	1,3	1,3	1,3
J Информације и комуникације / *Information and communication*	5,4	5,1	4,8	4,6	4,5	4,4	4,9	4,4	4,3	4,6
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	3,1	3,1	3,0	3,3	3,3	3,4	3,5	3,4	3,2	3,4
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	4,6	4,4	4,2	4,3	4,0	4,0	4,1	3,7	3,3	3,2
од тога, импутирана рента / *of which, imputed rent*	4,2	4,0	3,8	3,7	3,5	3,4	3,4	3,1	2,7	2,7
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	2,3	2,4	2,6	2,6	2,5	2,8	2,8	2,7	2,5	2,7
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5	0,6	0,7	0,8
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	9,7	9,6	9,2	8,7	8,4	8,1	8,9	8,2	8,3	8,0
P Образовање / *Education*	4,3	4,2	4,1	3,7	3,5	3,5	3,8	3,4	3,5	3,5
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	5,0	4,9	4,7	4,5	4,5	4,6	4,8	4,9	4,6	5,2
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	1,3	1,4	1,3	1,6	1,3	1,5	1,5	1,8	2,2	2,4
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,8
FISIM (минус/*minus*)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,0	2,1	2,0	1,9	2,2
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ / *GROSS VALUE ADDED*	82,3	82,3	82,1	82,4	82,6	82,6	83,2	82,2	82,3	82,7
Порези на производе минус субвенције на производе / *Taxes on products less subsidies on products*	17,7	17,7	17,9	17,6	17,4	17,4	16,8	17,8	17,7	17,3
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

7.6. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, индекси, текуће цијене
Gross domestic product and gross value added, indices, current prices

претходна година=100 / *previous year=100*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	91,6	102,4	104,5	94,1	111,5	102,1	103,2	94,7	115,0	109,8
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	97,1	111,3	89,1	103,2	99,2	90,9	105,0	101,0	120,1	126,7
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	101,6	115,3	115,6	109,9	109,9	106,0	93,8	123,9	120,6	102,1
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	97,2	99,1	115,7	109,1	123,4	94,2	99,5	127,0	103,7	125,5
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	105,9	103,7	101,4	116,7	100,2	111,0	101,8	96,6	105,5	106,3
F Грађевинарство / *Construction*	108,8	102,4	107,8	112,7	105,6	108,6	105,6	108,1	112,1	111,3
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	99,1	99,8	103,0	109,1	105,1	107,2	96,0	114,7	126,4	108,7
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	109,0	102,9	103,2	108,8	106,4	105,6	89,6	113,3	120,2	110,3
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	93,4	111,4	105,9	117,6	107,6	104,6	58,7	144,2	118,0	111,7
J Информације и комуникације / *Information and communication*	104,1	99,0	96,7	100,8	102,9	103,8	109,6	103,8	112,0	117,0
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	104,5	104,1	101,4	114,9	107,9	105,5	103,0	108,2	113,4	115,8
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	100,1	99,7	99,8	104,9	99,3	105,9	100,5	102,0	101,8	109,3
од тога, импутирана рента / *of which, imputed rent*	99,7	99,6	99,1	99,8	100,5	103,9	99,5	99,6	102,5	109,0
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	89,6	106,0	117,2	103,7	102,5	115,5	98,5	108,0	108,8	118,1
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	105,4	101,7	97,7	103,1	125,0	118,2	94,9	120,5	133,8	131,5
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	103,1	101,6	101,0	98,5	102,4	102,0	107,9	104,1	116,9	106,4
P Образовање / *Education*	102,0	101,3	100,2	95,9	99,9	105,7	106,3	103,1	116,9	110,0
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	101,0	102,1	100,2	100,9	104,2	108,3	104,1	112,8	110,8	123,1
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	111,9	113,2	100,4	124,6	87,5	119,8	98,7	135,0	144,3	122,1
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	107,0	109,8	109,6	103,0	105,5	109,2	85,8	119,8	109,4	106,6
FISIM (минус/*minus*)	95,4	104,3	106,8	104,3	107,5	101,5	102,6	108,0	113,4	127,5
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ / *GROSS VALUE ADDED*	100,5	103,4	104,4	105,1	106,2	105,1	99,7	110,9	116,4	111,2
Порези на производе минус субвенције на производе / *Taxes on products less subsidies on products*	103,9	103,9	105,7	102,5	104,9	105,4	95,3	119,2	115,6	108,1
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	101,1	103,5	104,6	104,6	106,0	105,1	98,9	112,3	116,3	110,7

7.7. Бруто домаћи производ и бруто додата вриједност, у цијенама претходне године
Gross domestic product and gross value added, at previous year prices

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	845 113	888 192	913 030	856 718	893 960	949 508	1 012 272	907 507	926 768	1 116 299
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	193 310	214 458	215 074	188 496	202 898	195 645	176 055	197 009	189 885	227 772
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	810 842	796 303	931 109	1 117 571	1 127 090	1 228 899	1 206 037	1 387 953	1 564 836	1 737 596
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	373 270	394 703	471 140	433 418	597 255	550 577	556 773	629 369	706 850	797 000
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	106 016	93 115	99 958	104 034	119 730	120 231	134 373	140 585	128 749	140 649
F Грађевинарство / *Construction*	467 450	472 112	492 144	537 208	584 095	633 222	685 392	703 468	750 359	875 346
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	1 030 114	1 083 218	1 065 052	1 168 603	1 231 272	1 300 940	1 287 894	1 430 138	1 640 612	1 817 631
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	279 510	282 760	295 779	318 680	340 717	364 569	321 908	361 457	411 491	465 209
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	120 880	132 985	139 093	158 437	174 300	187 233	122 066	148 395	165 244	197 615
J Информације и комуникације / *Information and communication*	460 557	481 179	462 606	459 434	474 119	495 857	530 005	566 339	594 419	697 133
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	265 697	282 212	286 512	309 878	348 484	380 355	390 849	419 141	433 649	509 727
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	410 619	411 856	410 861	421 709	425 690	437 089	457 106	450 816	467 146	480 029
од тога, импутирана рента / *of which, imputed rent*	374 623	373 267	372 005	369 005	367 652	369 352	383 803	381 229	379 603	391 343
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	217 272	213 255	244 465	261 524	269 338	304 570	303 691	329 997	342 764	388 821
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	43 361	45 633	43 482	44 983	54 638	61 780	65 432	70 138	84 371	120 773
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	852 257	878 514	884 422	902 709	891 494	917 790	932 712	1 000 802	1 042 453	1 218 175
P Образовање / *Education*	381 147	393 014	396 767	387 118	375 937	382 029	394 243	428 680	441 869	512 400
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	442 876	450 010	458 050	463 063	471 872	504 988	525 238	581 846	633 704	712 605
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	109 920	118 217	134 529	141 350	175 097	158 157	164 101	184 106	255 837	355 528
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	77 544	77 744	86 294	93 468	95 220	99 849	93 622	97 030	111 030	125 296
FISIM (минус/*minus*)	176 540	180 656	188 329	207 682	211 396	232 797	231 357	240 977	254 309	303 189
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ / *GROSS VALUE ADDED*	7 311 216	7 528 824	7 842 039	8 160 722	8 641 810	9 040 489	9 128 412	9 793 799	10 637 727	12 192 415
Порези на производе минус субвенције на производе / *Taxes on products less subsidies on products*	1 532 384	1 632 843	1 707 650	1 785 791	1 847 187	1 922 709	1 847 023	2 102 046	2 345 567	2 619 802
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	8 843 600	9 161 668	9 549 689	9 946 513	10 488 997	10 963 199	10 975 435	11 895 845	12 983 294	14 812 217

7.8. Бруто домаћи производ, стопе реалног раста
Gross domestic product, real growth rates

%

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	-8,2	5,4	5,8	-5,0	5,4	0,4	4,7	-9,0	-1,9	2,7
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	-3,4	10,5	-0,5	-2,1	2,1	-0,7	-1,7	4,8	0,1	-0,1
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	5,8	2,3	3,7	7,7	-1,1	-1,9	-9,2	11,4	1,4	-6,6
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	-9,0	-1,0	19,3	-5,1	19,8	-10,5	-3,9	9,1	-3,5	4,9
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	17,5	-2,6	0,8	3,5	2,1	2,3	3,0	5,9	0,3	3,9
F Грађевинарство / *Construction*	12,8	4,7	6,5	7,9	4,1	6,8	6,5	3,5	2,1	6,3
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	-2,8	3,2	1,7	8,4	4,7	5,3	-2,8	12,4	12,5	-1,4
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	8,2	0,4	2,1	6,6	4,7	5,3	-11,9	10,4	10,9	4,2
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	-5,5	11,3	4,5	12,4	5,1	5,0	-34,5	35,5	4,6	6,1
J Информације и комуникације / *Information and communication*	-0,1	0,3	-2,6	0,0	2,4	4,1	7,2	4,5	5,7	10,7
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	1,4	3,1	0,5	7,2	4,9	6,2	3,4	7,7	3,0	6,7
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	-0,2	0,1	0,1	3,0	-0,9	2,4	1,1	-0,8	0,8	1,7
од тога, импутирана рента / *of which, imputed rent*	-0,3	-0,4	-0,3	-0,2	-0,4	-0,4	-0,5	-0,7	-0,7	-0,1
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	-5,5	3,6	12,1	2,3	1,6	12,0	-3,3	6,6	2,5	6,9
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	3,4	3,3	-3,2	2,5	20,8	9,3	-2,1	10,7	10,5	18,2
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	1,3	1,2	0,3	1,3	1,6	2,1	1,8	1,2	1,3	1,3
P Образовање / *Education*	0,9	2,0	1,7	-1,0	0,3	2,0	-0,4	1,9	1,9	1,1
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	0,7	1,3	1,0	1,9	2,9	5,7	1,6	8,0	4,3	5,9
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	7,5	3,3	3,8	8,6	8,0	11,5	-3,4	9,8	13,1	8,9
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	11,8	4,8	5,9	4,7	3,5	2,9	-11,7	6,7	1,9	5,1
FISIM (минус/*minus*)	-5,0	1,9	1,8	5,1	2,6	5,1	2,9	4,4	2,1	7,3
БРУТО ДОДАТА ВРИЈЕДНОСТ / *GROSS VALUE ADDED*	0,2	2,6	3,4	3,0	3,8	2,3	-1,7	5,7	3,5	1,9
Порези на производе минус субвенције на производе / *Taxes on products less subsidies on products*	1,0	3,6	4,3	3,2	4,1	3,3	-5,8	12,5	5,3	1,7
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	0,3	2,8	3,5	3,1	3,9	2,5	-2,5	6,9	3,9	1,9

7.9. Бруто домаћи производ и доходовне компоненте, текуће цијене
Gross domestic product and income components, current prices

хиљ. КМ / *thous.KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	8 910 201	9 224 129	9 650 962	10 099 280	10 701 007	11 251 324	11 131 849	12 501 722	14 536 974	16 085 929
Средства за запослене / *Compensation of employees*	4 304 354	4 396 873	4 400 658	4 502 499	4 756 193	5 009 276	5 246 808	5 581 702	6 458 296	7 329 741
Порез на производе и производњу / *Taxes on product and production*	1 697 609	1 763 757	1 863 300	1 910 383	2 008 107	2 108 401	2 007 232	2 370 963	2 720 049	2 951 957
Порез на производе / *Taxes on product*	1 621 369	1 683 913	1 780 349	1 825 710	1 918 800	2 017 967	1 923 950	2 281 719	2 626 506	2 852 269
Остали порез на производњу / *Other taxes on production*	76 240	79 844	82 951	84 673	89 307	90 434	83 282	89 244	93 543	99 688
Минус: субвенције на производе и производњу / *Less: subsidies on product and production*	104 616	100 717	104 787	111 233	122 959	123 337	146 416	148 987	167 562	181 961
Субвенције на производе / *Subsidies on product*	45 955	47 440	49 923	51 887	57 799	56 838	55 694	55 040	51 391	68 759
Остале субвенције на производњу / *Other subsidies on production*	58 661	53 277	54 864	59 346	65 160	66 499	90 722	93 947	116 171	113 202
Бруто мјешовити доходак / *Gross mixed income*	1 192 239	1 190 942	1 213 563	1 184 596	1 276 877	1 318 217	1 161 529	1 168 888	1 249 771	1 333 802
Бруто пословни вишак / *Gross operating surplus*	1 820 614	1 973 273	2 278 228	2 613 034	2 782 788	2 938 767	2 862 696	3 529 156	4 276 420	4 652 390
	Структура / *Structure* %									
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Средства за запослене / *Compensation of employees*	48,3	47,7	45,6	44,6	44,4	44,6	47,1	44,6	44,4	45,6
Порез на производе и производњу / *Taxes on product and production*	19,1	19,1	19,3	18,9	18,8	18,7	18,0	19,1	18,7	18,3
Порез на производе / *Taxes on product*	18,2	18,3	18,4	18,1	17,9	17,9	17,3	18,3	18,1	17,7
Остали порез на производњу / *Other taxes on production*	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,6	0,6
Минус: субвенције на производе и производњу / *Less: subsidies on product and production*	1,2	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,3	1,2	1,2	1,1
Субвенције на производе / *Subsidies on product*	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4
Остале субвенције на производњу / *Other subsidies on production*	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	0,7	0,8	0,7
Бруто мјешовити доходак / *Gross mixed income*	13,4	12,9	12,6	11,7	11,9	11,7	10,5	9,3	8,7	8,3
Бруто пословни вишак / *Gross operating surplus*	20,4	21,4	23,6	25,9	26,0	26,1	25,7	28,2	29,4	28,9

7.10. Бруто домаћи производ и доходовне компоненте, индекси, текуће цијене
Gross domestic product and income components, indices, current prices

претходна година=100 / *previous year=100*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	101,1	103,5	104,6	104,6	106,0	105,1	98,9	112,3	116,3	110,7
Средства за запослене / *Compensation of employees*	101,3	102,1	100,1	102,3	105,6	105,3	104,7	106,4	115,7	113,5
Порез на производе и производњу / *Taxes on product and production*	102,6	103,9	105,6	102,5	105,1	105,0	95,2	118,1	114,7	108,5
Порез на производе / *Taxes on product*	102,8	103,9	105,7	102,5	105,1	105,2	95,3	118,6	115,1	108,6
Остали порез на производњу / *Other taxes on production*	98,7	104,7	103,9	102,1	105,5	101,3	92,1	107,2	104,8	106,6
Минус: субвенције на производе и производњу / *Less: subsidies on product and production*	94,1	96,3	104,0	106,2	110,5	100,3	118,7	101,8	112,5	108,6
Субвенције на производе / *Subsidies on product*	76,0	103,2	105,2	103,9	111,4	98,3	98,0	98,8	93,4	133,8
Остале субвенције на производњу / *Other subsidies on production*	115,6	90,8	103,0	108,2	109,8	102,1	136,4	103,6	123,7	97,4
Бруто мјешовити доходак / *Gross mixed income*	95,7	99,9	101,9	97,6	107,8	103,2	88,1	100,6	106,9	106,7
Бруто пословни вишак / *Gross operating surplus*	102,5	108,4	115,5	114,7	106,5	105,6	97,4	123,3	121,2	108,8

7.11. Бруто домаћи производ и компоненте потрошње, текуће цијене
Gross domestic product and expenditure components, current prices

хиљ. КМ / *thous.KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	8 910 201	9 224 129	9 650 962	10 099 280	10 701 007	11 251 324	11 131 849	12 501 722	14 536 974	16 085 929
Коначна потрошња / *Final consumption expenditure*	8 620 137	8 660 783	8 772 400	8 926 056	9 242 501	9 558 998	9 704 623	10 395 347	12 062 611	13 313 395
Издаци за коначну потрошњу домаћинства / *Final consumption expenditure*	6 369 840	6 456 003	6 523 383	6 699 900	6 917 540	7 161 700	7 129 466	7 644 309	8 913 674	9 776 100
Издаци за коначну потрошњу НПИСД / *Final consumption expenditure of NPISHs*	86 014	83 633	89 598	86 017	100 139	104 496	106 980	117 264	144 937	201 846
Издаци за коначну потрошњу државе / *General government final consumption expenditure*	2 164 283	2 121 147	2 159 419	2 140 139	2 224 822	2 292 802	2 468 177	2 633 774	3 004 000	3 335 449
Бруто инвестиције у стална средства / *Gross fixed capital formation*	2 111 403	2 072 321	2 164 605	2 196 167	2 427 424	2 380 908	2 584 311	2 612 299	3 072 022	3 495 570
Промјене залиха[1)] / *Change in inventories[1)]*	-231 071	-11 454	44 369	41 252	171 745	180 474	1 233	158 845	78 221	-117 004
Спољни биланс роба и услуга / *External balance of goods and services*	-1 590 268	-1 497 521	-1 330 412	-1 064 195	-1 140 663	-869 056	-1 158 318	-664 769	-675 880	-606 032
	Структура / *Structure* %									
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Коначна потрошња / *Final consumption expenditure*	96,7	93,9	90,9	88,4	86,4	85,0	87,2	83,1	83,0	82,8
Издаци за коначну потрошњу домаћинства / *Final consumption expenditure*	71,5	70,0	67,6	66,3	64,6	63,7	64,0	61,1	61,3	60,8
Издаци за коначну потрошњу НПИСД / *Final consumption expenditure of NPISHs*	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0	0,9	1,0	0,9	1,0	1,3
Издаци за коначну потрошњу државе / *General government final consumption expenditure*	24,3	23,0	22,4	21,2	20,8	20,4	22,2	21,1	20,7	20,7
Бруто инвестиције у стална средства / *Gross fixed capital formation*	23,7	22,5	22,4	21,7	22,7	21,2	23,2	20,9	21,1	21,7
Промјене залиха[1)] / *Change in inventories[1)]*	-2,6	-0,2	0,5	0,4	1,6	1,5	0,0	1,3	0,5	-0,7
Спољни биланс роба и услуга / *External balance of goods and services*	-17,8	-16,2	-13,8	-10,5	-10,7	-7,7	-10,4	-5,3	-4,6	-3,8

[1)] Обухваћена статистичка разлика
Statistical discrepancy included

7.12. Бруто домаћи производ и компоненте потрошње, индекси, текуће цијене
Gross domestic product and expenditure components, indices, current prices

претходна година=100 / *previous year=100*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД / *GROSS DOMESTIC PRODUCT*	101,1	103,5	104,6	104,6	106,0	105,1	98,9	112,3	116,3	110,7
Коначна потрошња / *Final consumption expenditure*	101,9	100,5	101,3	101,8	103,5	103,4	101,5	107,1	116,0	110,4
Издаци за коначну потрошњу домаћинства / *Final consumption expenditure*	100,4	101,4	101,0	102,7	103,2	103,5	99,5	107,2	116,6	109,7
Издаци за коначну потрошњу НПИСД / *Final consumption expenditure of NPISHs*	106,0	97,2	107,1	96,0	116,4	104,4	102,4	109,6	123,6	139,3
Издаци за коначну потрошњу државе / *General government final consumption expenditure*	106,5	98,0	101,8	99,1	104,0	103,1	107,6	106,7	114,1	111,0
Бруто инвестиције у стална средства / *Gross fixed capital formation*	101,9	98,1	104,5	101,5	110,5	98,1	108,5	101,1	117,6	113,8
Промјене залиха[1] / *Change in inventories*[1]	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Спољни биланс роба и услуга / *External balance of goods and services*	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -

[1] Обухваћена статистичка разлика
Statistical discrepancy included

Г-7.1. Бруто домаћи производ, текуће цијене
Gross domestic product, current prices

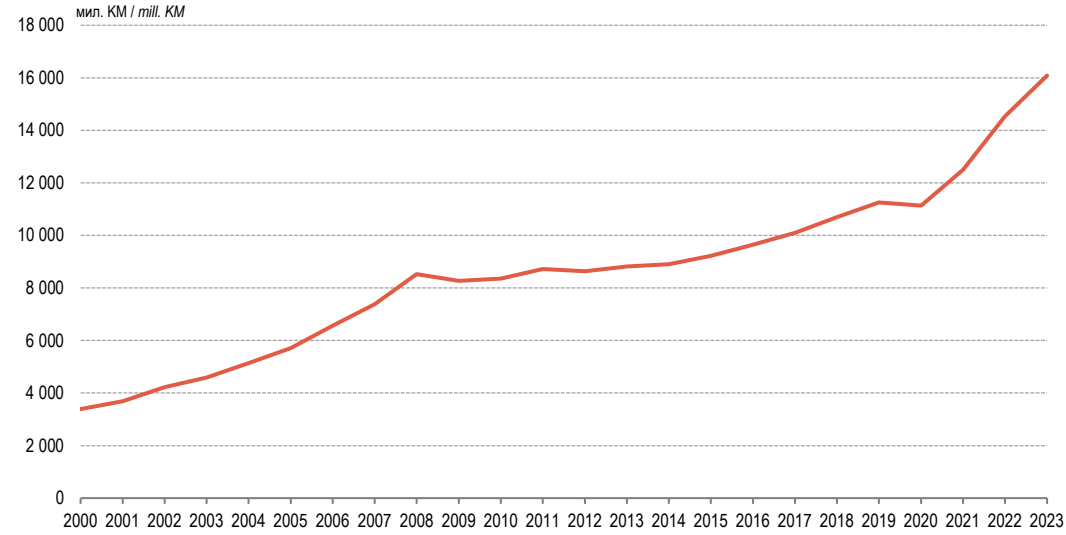

Г-7.2. Индекс бруто додате вриједности у 2023, по подручјима КД, текуће цијене
Index of gross value added in 2023, by section of activity classification, current prices

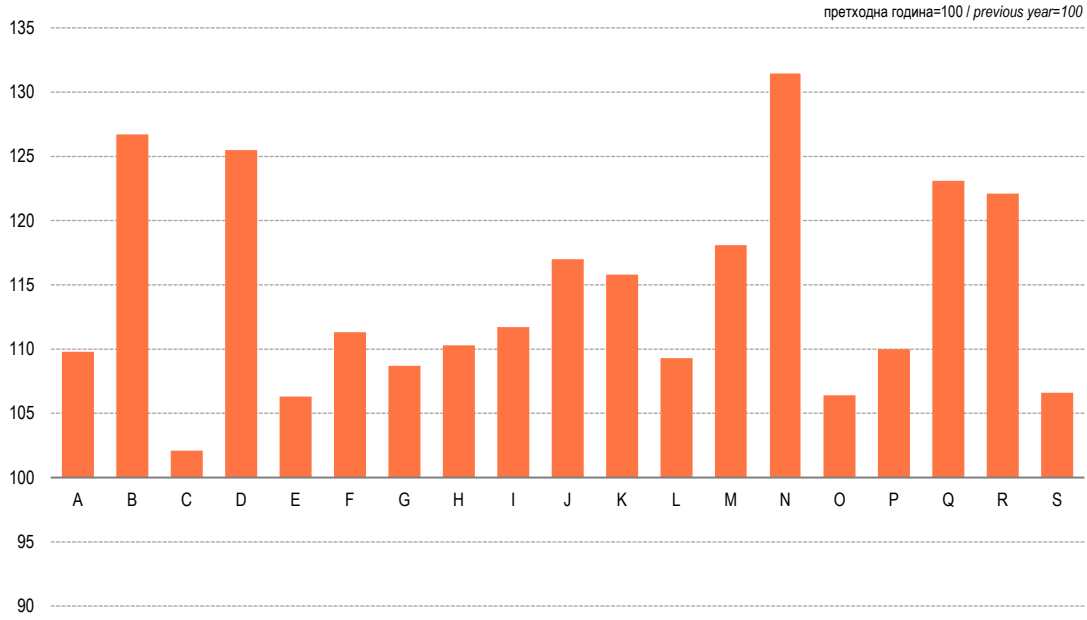

Г-7.3. Структура бруто домаћег производа у 2023.
Structure of gross domestic product in 2023

ПОТРОШЊА СТАНОВНИШТВА

PERSONAL CONSUMPTION

8 Потрошња становништва
Personal consumption

Методолошка објашњења
Methodological explanations 167

ТАБЕЛЕ
TABLES

8.1. Просјечни мјесечни издаци по домаћинству према категорији издатака и типу насеља
Average monthly expenditure per household by expenditure category and settlement type 171

8.2. Утрошене количине прехрамбених производа и пића у домаћинствима – годишњи просјек по члану домаћинства
Consumed quantities of food and beverages in households – annual average per household member 175

8.3. Структура посједовања трајних потрошних добара у домаћинствима према типу насеља
Ownership composition of durable goods in households by settlement type 178

8.4. Инфраструктура главне стамбене јединице домаћинства према типу насеља
Services of the main dwelling unit of households by settlement type 178

8.5. Релативно сиромаштво
Relative poverty 179

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-8.1. Структура просјечних мјесечних издатака по категоријама, 2015.
Composition of average monthly expenditure by expenditure category, 2015 180

Г-8.2. Структура посједовања трајних потрошних добара у домаћинствима
Ownership composition of durable goods in households 180

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Вишегодишње публикације:	Анкета о потрошњи домаћинстава, статистичко саопштење
	Анкета о потрошњи домаћинстава, тематски статистички билтен
Годишње публикације:	Ово је Република Српска
	Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Perennial publications:	*Household Budget Survey, statistical release*
	Household Budget Survey, thematic statistical bulliten
Annual publications:	*This is Republika Srpska*
	Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о потрошњи становништва су добијени на основу проведене Анкете о потрошњи домаћинстава у 2004, 2007, 2011. и 2015. години.

Анкета је проведена у складу са међународним стандардима и методолошким препорукама Статистичке канцеларије ЕУ (Евростат), чиме је обезбијеђена међународна упоредивост података.

Анкета о потрошњи домаћинстава је статистичко истраживање којим се, од анкетираних домаћинстава, прикупљају подаци о издацима за потрошњу, потрошњи из властите производње, приходима, као и подаци о важнијим показатељима животног стандарда (услови становања, снабдјевеност домаћинстава трајним потрошним добрима, начину загријавања стана, путовањима, односно годишњим одморима) те подаци о основним демографским, економским и социјалним карактеристикама домаћинстава.

Структура издатака за потрошњу прати се према међународној класификацији COICOP-а, која их разврстава на 12 главних група: (1) Храна и безалкохолна пића; (2) Алкохолна пића и дуван; (3) Одјећа и обућа; (4) Становање, електрична енергија, плин, вода и остали енергенти; (5) Намјештај, опрема за домаћинства и услуге у домаћинству; (6) Здравство; (7) Превоз; (8) Комуникације; (9) Рекреација и култура; (10) Образовање; (11) Угоститељске услуге и услуге смјештаја; и (12) Остали производи и услуге.

Подаци се прикупљају континуирано 12 мјесеци (календарска година) путем сљедећа три упитника: Дневник набавки, Дневник о потрошњи из властите производње и Завршни интервју. Прва два дневника попуњавају чланови домаћинства, док анкетари методом интервјуа попуњавају Завршни интервју.

Обухватност и упоредивост података

Дизајн узорка се базира на процедури селекције која подразумијева двије фазе, гдје примарне јединице избора обухватају пописне кругове, а секундарне домаћинства која припадају изабраним пописним круговима.

Изабрани узорак подијељен је на 12 мјесечних подузорака једнаке величине, при чему су мјесечни подузорци дефинисани тако да осигурају кварталну вјеродостојност процјена тј. непристрасне и поуздане квартално процјене.

Јединица посматрања је свако домаћинство изабрано у узорак. Анкетом се не обухватају тзв. колективна домаћинства (домови за збрињавање и његу, болнице, самостани, манастири, студентски домови, интернати, затвори и сл.) у којима људи бораве трајно или годину и више непрекидно.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

The data on personal consumption were obtained on the basis of the Household Budget Survey in 2004, 2007, 2011 and 2015.

The Survey was conducted in accordance with international standards and methodological recommendations of EU Statistical Office (EUROSTAT), providing international data comparison.

The Household Budget Survey is a statistical survey carried out in order to obtain data on households consumption expenditure, self-consumption, income, and other important indicators of standard of living (living conditions, availability of durable goods in households, heating conditions, travel and/or annual vacations), as well as data on basic demographic, economic and social characteristics of the households.

Consumption expenditure items were classified according to the international COICOP classification in 12 categories: (1) Food and non-alcoholic beverages, (2) Alcoholic beverages and tobacco, (3) Clothing and footwear, (4) Housing and utilities, (5) Furnishing and household equipments, (6) Health, (7) Transport, (8) Communication, (9) Recreation and culture, (10) Education, (11) Hotels and restaurants, (12) Miscellaneous goods and services.

Data are collected continuously for 12 months (calendar year) through the following three questionnaires: Diary of Purchases, Self-Consumption Booklet and Final Interview. Household members filled in the Diary of Purchases and Self-Consumption Booklet, while the Final Interview was filled in by interviewer by the interview method.

Coverage and comparability of data

Sample design is based on the procedure of selection which involves two phases, where primary units of selection cover enumeration areas, while secondary cover households belonging to the selected enumeration areas.

The selected sample was divided into 12 monthly sub-samples of equal size, whereby monthly sub-samples were defined so as to ensure quarterly estimates, i.e. unbiased and valid quarterly estimates.

A unit of observation (or survey unit) is every household included in the sample. The survey did not cover collective and institutional households (geriatric and similar centers, hospitals, convents, monasteries, student dormitories, boarding schools, prisons, etc.), where people permanently live, or live one year or several years without interruption.

Према важећој статистичкој типологији, насељена мјеста су сврстана у два типа: градска и остала. Тип „остало" обухвата сеоска и приградска насеља.

According to the current statistical typology, settlements in Bosnia and Herzegovina are categorized into two types: urban and other. Settlements typified as "other" include both rural and semi-urban areas.

Дефиниције

Definitions

Домаћинством се сматра свака породична или друга заједница лица која заједно станују и заједнички троше своје приходе за подмирење основних животних потреба, без обзира да ли се сви чланови стално налазе у мјесту гдје је настањено домаћинство или неки од њих привремено бораве у другом насељу, односно страној држави, због рада, школовања или из других разлога.

Household is considered every family or other community of people that are living together and spending jointly their income for satisfaction of basic living needs, regardless if their members are permanently living in the household or are temporarily in other area, or foreign country, because of the work, education or other reasons.

Домаћинство може бити:

а) заједница лица, без обзира на њихово сродство, која заједно станују, заједно се хране и троше остварене приходе (вишечлано домаћинство) и

б) једно лице које у стамбеном простору само живи, троши и самостално се храни (самачко домаћинство).

Household can represent:

a) group of people, regardless of their family relationship, that are living together, sharing meals and spending achieved income together (household with more members), and

b) single person who lives alone, makes expenditures and provides food on his/her own (single household).

Носилац домаћинства: лице са 18 година и више, које се у сврху анкете одређује као такво без обзира на разлог (лице на које се домаћинство води, или за које се изјасне чланови домаћинства). Ако се чланови домаћинства сами не изјасне ко је носилац домаћинства, у правилу је то лице које највише доприноси приходима домаћинства.

Household head: the person of 18 years of age or older, identified as such for the purpose of the survey, regardless of the reason (owner of dwelling or person identified by other household members). If household members do not identify such a person by themselves, it will normally be the person contributing most to the total household income.

Издаци за потрошњу домаћинстава обухватају издатке за робу и услуге купљене или потрошене са циљем задовољавања потреба домаћинстава (стварна куповина производа и услуга). Укључени су и производи из башти домаћинстава или са пољопривредних имања које домаћинства троше за властите потребе (потрошња из властите производње), робе и услуге које даје послодавац у виду плате и импутирана рента за стамбене јединице која представља износ процијењеног трошка за стан који се додаје издацима за становање власницима станова и свим осталим који бесплатно користе нечију стамбену јединицу.

Household consumption expenditure includes expenditures made for goods and services purchased or self-consumed by households to satisfy their own needs (real purchase of goods and services). Also included are the goods coming from households gardens or farms, directly consumed by the household itself (self-consumption expenditure), the goods and services provided by the employers as a salary, and imputed rent which is estimated rent added to housing expenditure for households living in the dwellings they own or living free of charge.

Просјечни мјесечни издаци представљају однос укупног износа који су потрошила домаћинства за одређене производе и услуге, или групу производа и услуга (збир издатака сваког домаћинства) и укупног броја домаћинстава.

Average monthly expenditure: the ratio of the total amount spent by the households for a specific good or service, or for groups of them (the sum of the expenditures of each household), and the total number of households.

СИРОМАШТВО У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Процјена сиромаштва, заснована на релативној линији сиромаштва, урађена је на основу података прикупљених Анкетом о потрошњи домаћинстава у 2004, 2007, 2011. и 2015. години. Она омогућава да се оцијени ниво сиромаштва у Републици Српској, састав сиромашних и угроженост појединих категорија становништва.

Релативна линија сиромаштва

За анализу релативног сиромаштва коришћена је методологија Европске уније, која користи тзв. „модификовану OECD скалу еквивалентности".

Релативна линија сиромаштва је постављена на 60% медијане мјесечних изједначених издатака за потрошњу. Изједначени издаци за потрошњу домаћинстава добијени су дијељењем мјесечних издатака домаћинства са еквивалентном величином домаћинства, према скали еквивалентности која даје пондер 1,0 носиоцу домаћинства, 0,5 другим члановима од 14 година и више и 0,3 сваком дјетету испод 14 година.

Дефиниције

Величина сиромаштва је проценат домаћинстава чији су еквивалентни издаци за потрошњу испод релативне линије сиромаштва.

Просјечан јаз сиромаштва: мјери колико је (у процентима) просјечан издатак за потрошњу сиромашних домаћинстава испод прага сиромаштва.

Дефинитивно сиромашна домаћинства су она домаћинства са потрошњом испод 50% медијане прилагођене потрошње.

Слабо сиромашна домаћинства су она домаћинства са потрошњом између 50% и 60% медијане прилагођене потрошње.

Домаћинства на граници сиромаштва су она домаћинства са потрошњом између 60% и 70% медијане прилагођене потрошње.

Дефинитивно нису сиромашна она домаћинства са вишим износом потрошње.

Омјер квинтила S80/S20: пореди укупан еквивалентан издатак горњег квинтила са издатком најнижег квинтила (20% најниже еквивалентне дистрибуције).

Неједнакост у Републици Српској

Сиромаштво и неједнакост у расподјели потрошње су често повезани, те је зато важно обратити пажњу на оба питања како би се добила комплетна слика социјалних услова и услова живота у Републици Српској.

POVERTY IN REPUBLIKA SRPSKA

Poverty assessment, based on relative poverty line, was done on the basis of the collected data from the Household Budget Survey in 2004, 2007, 2011 and 2015. It provides evaluation of poverty level in Republika Srpska, composition of poor and vulnerability of some population categories.

Relative poverty line

The relative poverty analysis refers to the application of the European methodology, which uses so-called "modified OECD equivalence scale".

Relative poverty line is set at 60% of the median monthly consumption expenditure. Equivalent household consumption expenditures are calculated by dividing monthly household consumption expenditures with equivalent household size, by equivalence scale which gives a weight of 1.0 to the head of the household, 0.5 to the other members aged 14 and over, and 0.3 to each child below 14.

Definitions

Poverty incidence is percentage of households with equivalent expenditure for consumption below the relative poverty line.

Average poverty gap: measures how much (in %) the average consumption expenditure of poor households is below the poverty threshold.

Definitely poor are those households with consumption expenditure below 50% of the median expenditure.

Scarcely poor households are those with consumption expenditure between 50% and 60% of the median expenditure.

Households at risk of poverty are those with consumption expenditure between 60% and 70% of the median expenditure.

Definitely not poor are households with higher expenditure.

Quintile ratio S80/S20: compares the total equivalent expenditure of the top quintile to that spent by the lowest quintile (20% of the lowest equivalent distribution).

Inequality in Republika Srpska

Poverty and inequality in the distribution of consumption expenditure are often related, and it is therefore important to look at both issues to have a more thorough picture of social and living conditions in Republika Srpska.

Децилни однос 90/10 показује која се вишеструка просјечна потрошња (*PCE-per capita expenditure*) особа из првог децила садржи у просјечној потрошњи особа из деветог децила.

Омјер 90/10 је производ омјера 90/50 („богати ка средњим", тј. однос просјечне потрошње особа из деветог децила и просјечне потрошње особа из петог децила) и омјера 50/10 („средњи ка сиромашнима", тј. однос просјечне потрошње особа из петог децила и просјечне потрошње особа из првог децила).

The decile ratio 90/10 shows what multiple of the average consumption expenditure (PCE-per capita expenditure) of individuals from the first decile is contained in average consumption expenditure of individuals from the ninth decile.

Ratio 90/10 is the product of the 90/50 ("rich to middle" ratio, or ratio of average consumption expenditure of individuals from the ninth decile or average consumption expenditure of individuals from the fifth decile) and 50/10 ratio ("middle to poor", or ratio of average consumption expenditure of individuals from the fifth decile over average consumption expenditure of individuals from the first decile).

8.1. Просјечни мјесечни издаци по домаћинству према категорији издатака и типу насеља[1)]
Average monthly expenditure per household by expenditure category and settlement type[1)]

Категорија издатака *Expenditure category*	2004			2007		
	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*
Број анкетираних домаћинстава / *Number of households surveyed*	2 746	943	1 803	2 622	889	1 733
Процијењени број домаћинстава / *Estimated number of households*	398 498	144 288	254 210	374 715	129 285	245 429
Процијењени број становника / *Population estimates*	1 264 027	447 466	816 561	1 166 173	405 828	760 345
Просјечан број чланова у домаћинству / *Average number of household members*	3,17	3,10	3,21	3,11	3,14	3,10
Вриједности у КМ *Values in KM*						
УКУПНО / *TOTAL*	1 227,33	1 357,35	1 153,53	1 364,31	1 625,87	1 226,53
Укупно – храна и пиће / *Total food and beverages*	419,12	393,28	433,78	473,18	505,84	455,97
- потрошња хране и пића из властите производње / *self-consumption of food and beverages*	*96,29*	*11,07*	*144,65*	*83,42*	*21,83*	*115,86*
Хљеб и житарице / *Bread and cereals*	54,66	51,05	56,71	59,07	63,25	56,87
Месо / *Meat*	94,82	88,15	98,61	115,95	118,94	114,37
Риба / *Fish*	11,09	12,10	10,52	14,07	17,45	12,29
Млијеко, сир, јаја / *Milk, cheese and eggs*	64,11	61,85	65,40	66,42	73,30	62,79
Уља и масноће / *Oils and fats*	17,94	15,73	19,20	18,54	18,93	18,33
Воће и поврће / *Fruit and vegetables*	69,28	68,24	69,87	77,97	86,38	73,52
Шећер, џем, мед, кондиторски и остали прехрамбени производи / *Sugar, jam, honey, chocolate, confectionery and other food products*	44,77	42,61	45,99	52,88	58,63	49,86
Безалкохолна пића / *Non alcoholic beverages*	36,91	36,62	37,08	44,42	47,31	42,90
Алкохолна пића / *Alcoholic beverages*	25,53	16,94	30,40	23,86	21,64	25,03
Укупно – непрехрана / *Total– non food*	808,21	964,07	719,75	891,14	1 120,03	770,56
Дуван / *Tobacco*	23,95	26,01	22,78	24,91	28,72	22,89
Одјећа и обућа / *Clothing and footwear*	59,96	74,66	51,61	66,64	94,82	51,80
Становање / *Housing*	196,00	244,15	168,68	198,32	243,21	174,67
Електрична енергија, плин, вода и остали енергенти / *Electricity, gas, water and other fuels*	94,60	104,71	88,86	100,93	113,67	94,22
Намјештај, опрема за домаћинство и услуге у домаћинству / *Furnishing, household equipment and routine maintenance of the dwelling*	-	-	-	68,52	79,38	62,80
Здравство / *Health*	53,66	49,61	55,96	65,29	68,76	63,47
Превоз / *Transport*	121,82	128,85	117,83	156,00	187,49	139,42
Комуникације / *Communication*	28,83	39,32	22,88	42,89	59,41	34,19
Рекреација/слободно вријеме и култура / *Recreation and culture*	41,41	57,83	32,10	44,12	65,83	32,69
Образовање / *Education*	-	-	-	7,36	13,65	4,05
Угоститељске услуге / *Catering services*	17,88	25,59	13,50	23,00	36,48	15,89
Услуге смјештаја / *Accommodation services*	7,68	11,72	5,39	11,17	20,91	(6,05)
Остали производи и услуге / *Other goods and services*	70,19	86,53	60,92	81,98	107,70	68,43

8.1. Просјечни мјесечни издаци по домаћинству према категорији издатака и типу насеља[1)]
Average monthly expenditure per household by expenditure category and settlement type[1)]
(наставак/*continued*)

Категорија издатака *Expenditure category*	2011			2015		
	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*
Број анкетираних домаћинстава / *Number of households surveyed*	2 437	959	1 478	2 607	1 003	1 604
Процијењени број домаћинстава / *Estimated number of households*	359 567	139 796	219 771	359567	139796	219771
Процијењени број становника / *Population estimates*	1 060 290	406 041	654 249	985 854	384 603	601 251
Просјечан број чланова у домаћинству / *Average number of household members*	2,95	2,90	2,98	2,74	2,75	2,74
Вриједности у КМ *Values in KM*						
УКУПНО / *TOTAL*	1 381,45	1 510,48	1 299,38	1 259,91	1 426,83	1 153,73
Укупно – храна и пиће / *Total food and beverages*	469,18	462,48	473,45	410,55	425,69	400,93
- потрошња хране и пића из властите производње / *self-consumption of food and beverages*	*128,14*	*41,22*	*183,44*	*97,86*	*29,84*	*141,12*
Хљеб и житарице / *Bread and cereals*	64,48	66,01	63,50	53,06	55,36	51,60
Месо / *Meat*	124,47	109,47	134,00	104,31	93,72	111,05
Риба / *Fish*	11,16	12,92	10,05	12,35	15,41	10,40
Млијеко, сир, јаја / *Milk, cheese and eggs*	65,98	69,20	63,94	61,88	64,88	59,97
Уља и масноће / *Oils and fats*	18,93	18,29	19,34	15,40	16,05	14,99
Воће и поврће / *Fruit and vegetables*	75,57	78,00	74,03	70,22	77,05	65,89
Шећер, џем, мед, кондиторски и остали прехрамбени производи / *Sugar, jam, honey, chocolate, confectionery and other food products*	45,97	50,75	42,93	41,33	49,24	36,30
Безалкохолна пића / *Non alcoholic beverages*	39,48	41,66	38,10	34,05	37,38	31,93
Алкохолна пића / *Alcoholic beverages*	23,14	16,17	27,57	17,95	16,60	18,81
Укупно – непрехрана / *Total– non food*	912,27	1 048,00	825,93	849,35	1 001,14	752,80
Дуван / *Tobacco*	30,61	31,53	30,02	31,45	32,32	30,89
Одјећа и обућа / *Clothing and footwear*	70,40	84,30	61,56	64,34	85,81	50,69
Становање / *Housing*	214,43	243,31	196,05	204,69	245,25	178,89
Електрична енергија, плин, вода и остали енергенти / *Electricity, gas, water and other fuels*	127,93	139,55	120,53	118,05	116,47	119,06
Намјештај, опрема за домаћинство и услуге у домаћинству / *Furnishing, household equipment and routine maintenance of the dwelling*	64,93	72,54	60,08	57,10	65,06	52,04
Здравство / *Health*	46,70	52,21	43,19	49,59	54,01	46,78
Превоз / *Transport*	150,91	148,62	152,37	122,68	139,08	112,24
Комуникације / *Communication*	48,08	62,10	39,17	60,74	77,98	49,77
Рекреација/слободно вријеме и култура / *Recreation and culture*	34,16	48,60	24,98	23,42	31,78	18,10
Образовање / *Education*	8,94	13,28	6,18	4,77	6,91	3,40
Угоститељске услуге / *Catering services*	20,36	29,69	14,41	21,57	26,04	18,73
Услуге смјештаја / *Accommodation services*	11,11	14,47	8,97	3,96	7,81	1,51
Остали производи и услуге / *Other goods and services*	83,72	107,78	68,42	87,00	112,64	70,69

8.1. Просјечни мјесечни издаци по домаћинству према категорији издатака и типу насеља[1)]
Average monthly expenditure per household by expenditure category and settlement type[1)]
(наставак/*continued*)

Категорија издатака *Expenditure category*	2004			2007		
	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*
	Структура[2)] / *Composition[2)]* %					
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Укупно – храна и пиће / *Total food and beverages*	34,1	29,0	37,6	34,7	31,1	37,2
- потрошња хране и пића из властите производње / *self-consumption of food and beverages*	*23,0*	*2,8*	*33,2*	*17,6*	*4,3*	*25,4*
Хљеб и житарице / *Bread and cereals*	4,5	3,8	4,9	4,3	3,9	4,6
Месо / *Meat*	7,7	6,5	8,5	8,5	7,3	9,3
Риба / *Fish*	0,9	0,9	0,9	1,0	1,1	1,0
Млијеко, сир, јаја / *Milk, cheese and eggs*	5,2	4,6	5,7	4,9	4,5	5,1
Уља и масноће / *Oils and fats*	1,5	1,2	1,7	1,4	1,2	1,5
Воће и поврће / *Fruit and vegetables*	5,6	5,0	6,1	5,7	5,3	6,0
Шећер, џем, мед, кондиторски и остали прехрамбени производи / *Sugar, jam, honey, chocolate, confectionery and other food products*	3,6	3,1	4,0	3,9	3,6	4,1
Безалкохолна пића / *Non alcoholic beverages*	3,0	2,7	3,2	3,3	2,9	3,5
Алкохолна пића / *Alcoholic beverages*	2,1	1,2	2,6	1,7	1,3	2,0
Укупно – непрехрана / *Total– non food*	65,9	71,0	62,4	65,3	68,9	62,8
Дуван / *Tobacco*	2,0	1,9	2,0	1,8	1,8	1,9
Одјећа и обућа / *Clothing and footwear*	4,9	5,5	4,5	4,9	5,8	4,2
Становање / *Housing*	16,0	18,0	14,6	14,5	15,0	14,2
Електрична енергија, плин, вода и остали енергенти / *Electricity, gas, water and other fuels*	7,7	7,7	7,7	7,4	7,0	7,7
Намјештај, опрема за домаћинство и услуге у домаћинству / *Furnishing, household equipment and routine maintenance of the dwelling*	-	-	-	5,0	4,9	5,1
Здравство / *Health*	4,4	3,7	4,9	4,8	4,2	5,2
Превоз / *Transport*	9,9	9,5	10,2	11,4	11,5	11,4
Комуникације / *Communication*	2,3	2,9	2,0	3,1	3,7	2,8
Рекреација/слободно вријеме и култура / *Recreation and culture*	3,4	4,3	2,8	3,2	4,0	2,7
Образовање / *Education*	-	-	-	0,5	0,8	0,3
Угоститељске услуге / *Catering services*	1,5	1,9	1,2	1,7	2,2	1,3
Услуге смјештаја / *Accommodation services*	0,6	0,9	0,5	0,8	1,3	0,5
Остали производи и услуге / *Other goods and services*	5,7	6,4	5,3	6,0	6,6	5,6

8.1. Просјечни мјесечни издаци по домаћинству према категорији издатака и типу насеља[1)]
Average monthly expenditure per household by expenditure category and settlement type[1)]
(наставак/*continued*)

Категорија издатака *Expenditure category*	2011			2015		
	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*
	Структура[2)] / *Composition[2)]* %					
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Укупно – храна и пиће / *Total food and beverages*	34,0	30,6	36,4	32,6	29,8	34,8
- потрошња хране и пића из властите производње / *self-consumption of food and beverages*	*27,3*	*8,9*	*38,7*	*23,8*	*7,0*	*35,2*
Хљеб и житарице / *Bread and cereals*	4,6	4,4	4,9	4,2	3,9	4,5
Месо / *Meat*	9,0	7,2	10,3	8,3	6,6	9,6
Риба / *Fish*	0,8	0,9	0,8	1,0	1,1	0,9
Млијеко, сир, јаја / *Milk, cheese and eggs*	4,8	4,6	4,9	4,9	4,5	5,2
Уља и масноће / *Oils and fats*	1,4	1,2	1,5	1,2	1,1	1,3
Воће и поврће / *Fruit and vegetables*	5,5	5,2	5,7	5,6	5,4	5,7
Шећер, џем, мед, кондиторски и остали прехрамбени производи / *Sugar, jam, honey, chocolate, confectionery and other food products*	3,3	3,4	3,3	3,3	3,5	3,1
Безалкохолна пића / *Non alcoholic beverages*	2,9	2,8	2,9	2,7	2,6	2,8
Алкохолна пића / *Alcoholic beverages*	1,7	1,1	2,1	1,4	1,2	1,6
Укупно – непрехрана / *Total– non food*	66,0	69,4	63,6	67,4	70,2	65,2
Дуван / *Tobacco*	2,2	2,1	2,3	2,5	2,3	2,7
Одјећа и обућа / *Clothing and footwear*	5,1	5,6	4,7	5,1	6,0	4,4
Становање / *Housing*	15,5	16,1	15,1	16,2	17,2	15,5
Електрична енергија, плин, вода и остали енергенти / *Electricity, gas, water and other fuels*	9,3	9,2	9,3	9,4	8,2	10,3
Намјештај, опрема за домаћинство и услуге у домаћинству / *Furnishing, household equipment and routine maintenance of the dwelling*	4,7	4,8	4,6	4,5	4,6	4,5
Здравство / *Health*	3,4	3,5	3,3	3,9	3,8	4,1
Превоз / *Transport*	10,9	9,8	11,7	9,7	9,7	9,7
Комуникације / *Communication*	3,5	4,1	3,0	4,8	5,5	4,3
Рекреација/слободно вријеме и култура / *Recreation and culture*	2,5	3,2	1,9	1,9	2,2	1,6
Образовање / *Education*	0,6	0,9	0,5	0,4	0,5	0,3
Угоститељске услуге / *Catering services*	1,5	2,0	1,1	1,7	1,8	1,6
Услуге смјештаја / *Accommodation services*	0,8	1,0	0,7	0,3	0,5	0,1
Остали производи и услуге / *Other goods and services*	6,1	7,1	5,3	6,9	7,9	6,1

[1)] У издацима за потрошњу у 2004. години нису биле обухваћене неформалне исплате за образовање и здравство, издаци за потрошњу за банковне картице, банковне трансакционе трошкове, изнајмљивање сефова и издаци за друге банковне трошкове, а који су укључени у 2007, 2011. и 2015. години.
Вриједности за 2004. годину за образовање и намјештај, опрему у домаћинству и редовно одржавање стамбене јединице нису приказани у табели како би се избјегло директно поређење између вриједности које нису упоредиве због методолошких разлика између АПД у 2004, 2007, 2011. и 2015. години. Издаци за одређене ставке у обје категорије су прикупљени у односу на различите референтне периоде (временски период праћења издатака), тако да вриједности нису директно упоредиве ни за просјечну потрошњу ни за фреквенције домаћинства.

The 2004 consumption expenditure excluded the informal payments for education and health and the consumption expenditure for membership for bank cards, bank commissions for account handling, rental of a safe deposit box and expenditure for other banking costs,included in the 2007, 2011 and 2015 consumption expenditure. The 2004 values for education and furnishing, household equipment and routine maintenance of the dwelling are not reported in the table in order to avoid direct comparison between values that can not be compared because of the methodological differences between HBS in 2004, 2007, 2011 and in 2015. Several items for both categories are surveyed with a different reference period (the windows of observation) so the estimates are not directly comparable, neither in terms of average expenditure nor household frequencies.

[2)] Учешће појединачних категорија издатака у структури израчуната је у односу на укупне просјечне мјесечне издатке по домаћинству.
Share of individual expenditure category in the structure was calculated in relation to total average monthly expenditure per household.

8.2. Утрошене количине прехрамбених производа и пића у домаћинствима[1] – годишњи просјек по члану домаћинства
Consumed quantities of food and beverages in households[1] – annual average per household member

	Јединица мјере *Unit of measure*	2004	2007	2011	2015
ХРАНА И ПИЋЕ / *FOOD AND BEVERAGES*					
Производи од житарица / *Cereal products*					
Рижа / *Rice*	kg	7,24	7,63	4,85	5,45
Брашно и остале житарице / *Flour and other cereals*	kg	120,48	104,35	95,73	101,66
Производи од житарица / *Cereal products*	kg	0,40	0,65	0,93	1,16
Хљеб (обични и специјалне врсте хљеба) / *Bread (regular and special kind of breads)*	kg	54,83	55,01	38,59	30,34
Пекарски производи / *Bakery products*	ком. / *piece*	35,00	21,00	30,97	41,25
Бисквит[2] / *Biscuits[2]*	kg	-	2,96	3,05	-
Слана трајна пецива[3] / *Salted pastries durable[3]*	kg	-	-	8,40	1,11
Сластичарски производи (кекси и колачи)[4] / *Pastry products (cookies and cakes)[4]*	ком. / *piece*	8,65	9,42	7,49	18,40
Тјестенина / *Pasta*	kg	8,95	9,70	7,12	5,83
Месо и прерађевине[5] / *Meat and meat preparations[5]*					
Телетина и јунетина (свјежа и залеђена) / *Beef and veal (fresh of frozen)*	kg	11,25	10,30	8,38	6,32
Свињетина (свјежа и залеђена) / *Pork (fresh or frozen)*	kg	12,30	11,57	15,12	14,31
Овчетина и јаретина (свјежа и залеђена) / *Sheep meats and goat meat (fresh or frozen)*	kg	2,96	2,16	2,63	2,01
Перад (свјежа и залеђена) / *Poultry (fresh or frozen)*	kg	17,96	15,82	18,27	16,82
Јестиве изнутрице / *Edible offal*	kg	-	-	1,41	0,90
Остале врсте меса (свјеже и залеђено коњско месо, зечје месо и др.) / *Other meat types (fresh or frozen horse meat, rabbit meat, etc.)*	kg	0,41	0,55	0,12	0,36
Сушено и димљено месо (све врсте), саламе, кобасице, шунке и остали производи од меса / *Dried and smoked meat (all kinds), salami ,sausages, ham and other meat products*	kg	9,10	12,15	11,38	11,05
Месне конзерве, укључујући и оне са додацима / *Canned meat including additions*	kg	1,00	1,23	1,62	1,70
Риба и прерађевине / *Fish and preparations*					
Слатководна и морска риба (свјежа и замрзнута) / *Freshwater and saltwater fish (fresh or frozen)*	kg	7,17	7,20	4,96	5,36
Плодови мора (свјежи и замрзнути: ракови, шкољке, пужеви) / *Seafood (fresh or frozen: crabs, shellfish, snails)*	kg	0,08	0,21	0,13	0,14
Сушена, димљена и усољена риба / *Dried, smoked and salted fish*	kg	0,16	0,15	0,04	-
Конзервирана и прерађена риба / *Canned and processed fish*	kg	1,10	1,20	1,08	1,29
Уља и масноће / *Oils and fats*					
Путер / *Butter*	kg	0,33	0,36	0,32	0,42
Маргарин и биљно масло / *Margarine and vegetable fat*	kg	2,25	2,57	1,87	1,80
Маслиново уље / *Olive oil*	l	0,48	0,50	0,38	0,69
Јестива уља (сунцокретово, од кукурузних клица, соје и др.) / *Edible oils (sunflower-seed oil, corn seed oil, soybean oil etc.)*	l	21,77	21,20	15,57	14,90
Остале животињске масти / *Other edible animal fats*	kg	6,17	2,87	4,73	3,91

8.2. Утрошене количине прехрамбених производа и пића у домаћинствима[1)] – годишњи просјек по члану домаћинства
Consumed quantities of food and beverages in households[1)] – annual average per household member
(наставак/*continued*)

	Јединица мјере *Unit of measure*	2004	2007	2011	2015
Млијеко, прерађевине и јаја / *Milk, preparations and eggs*					
Свјеже млијеко, пастеризовано и стерилизовано / *Fresh milk, pasteurized and sterilized*	l	78,44	72,01	62,75	58,66
Прерађено млијеко (млијеко у праху, кондензовано млијеко) / *Processed milk (powdered milk, condensed milk)*	kg	0,15	0,66	0,16	0,04
Јогурт и кисело млијеко, кефир, укључујући јогурте са додацима шећера, воћа и сл. / *Yoghurt and sour milk, Kefir, including yoghurts with sugar and fruit additions, etc.*	l	17,86	17,85	18,02	20,50
Остали млијечни производи / *Other dairy products*	kg	8,23	6,92	6,37	5,71
Сиреви свих врста / *Cheese*	kg	8,93	10,73	9,97	10,96
Јаја / *Eggs*	ком. / *piece*	288,00	282,00	239,14	225,65
Поврће / *Vegetables*					
Лиснато свјеже поврће (салата, шпинат, блитва, радић) / *Vegetables cultivated for their leaves (lettuce, spinach, mangle, chicory)*	kg	4,19	3,85	3,58	3,34
Купусњаче (купус, карфиол, кељ, раштика, прокула, брокула) / *Cabbages (cabbage, cauliflower, kale, broccoli)*	kg	18,97	16,16	12,85	10,00
Кромпир / *Potatoes*	kg	52,24	46,23	46,43	25,15
Парадајз, паприка, краставац, патлиџан, тиквице / *Tomatoes, paprika, fresh cucumber, eggplant and zucchini*	kg	27,85	28,20	30,68	29,80
Грашак и боранија (свјежи и замрзнути), пасуљ / *Peas and string beans (fresh or frozen), dried beans*	kg	12,53	14,52	10,49	10,37
Цвекла, мрква, першун, целер, црни и бијели лук, праса, шампињони и друге врсте гљива / *Beet, carrot, parsley and celery, onion and garlic, leek, champignons and other mushroom types*	kg	15,92	15,58	18,90	17,08
Остало прерађено, конзервирано, укисељено и сушено поврће (укључујући и пире кромпир) / *Processed, canned, pickled vegetables (including mashed potatoes) and other dried vegetables*	kg	2,54	3,64	5,66	3,12
Воће / *Fruits*					
Свјежи цитруси (лимун, наранџе, мандарине, грејп, клементине, киви и др.) / *Fresh citrus fruits (orange, lemon, grapefruit, mandarin, kiwi, etc.)*	kg	11,46	9,80	11,37	11,32
Банане / *Bananas*	kg	16,40	16,30	11,71	13,14
Јабуке / *Apples*	kg	19,66	19,36	16,05	19,89
Крушке / *Pears*	kg	2,95	2,88	3,43	3,10
Бресквe и кајсије / *Peaches and apricots*	kg	-	-	1,62	1,55
Шљиве / *Plums*	kg	-	-	2,86	1,76
Трешње и вишње / *Cherry*	kg	-	-	1,98	1,22
Грожђе / *Grapes*	kg	-	-	2,29	2,27
Јагоде и остало јагодичасто воће (малине, купине, рибизле и боровнице) / *Strawberries and other berries (raspberries, blackberries, currants and blueberries)*	kg	1,36	1,61	1,52	1,43
Лубенице и диње / *Water melons and melons*	kg	11,28	13,86	11,30	7,47
Остало свјеже воће / *Other fresh fruits*	kg	7,91	7,95	0,35	0,53
Суво воће (смокве, шљиве, грожђице) / *Dried fruits (figs, plums, raisins, etc.)*	kg	0,51	0,64	0,59	0,43
Ораси, бадеми, љешници, кикирики и јестиве сјеменке / *Walnuts, almonds, hazelnuts, peanuts and other edible seeds*	kg	1,01	0,97	0,99	1,00
Прерађено воће и на воћу базирани производи / *Preserved fruits and fruit-based products*	kg	0,15	0,19	0,15	0,13

8.2. Утрошене количине прехрамбених производа и пића у домаћинствима[1] – годишњи просјек по члану домаћинства
Consumed quantities of food and beverages in households[1] – annual average per household member
(наставак/*continued*)

	Јединица мјере *Unit of measure*	2004	2007	2011	2015
Шећер, џем, чоколада и кондиторски производи / *Sugar, jam, chocolate and confectionery*					
Шећер / *Sugar*	kg	34,89	29,13	20,69	17,54
Џем, пекмез, мармелада, желе, компот, мед / *Jams, jellies, marmalades, compotes, fruit purees and pastes, honey*	kg	7,26	6,97	5,63	3,14
Чоколада / *Chocolate*	kg	1,74	1,97	1,55	1,88
Кремови на бази какаа[6] / *Cocoa based creams[6]*	kg	-	1,66	1,21	1,28
Кондиторски производи / *Confectionery*	kg	1,36	1,12	0,97	0,66
Сладолед / *Ice cream*	kg	0,79	0,95	0,60	0,76
Остали прехрамбени производи[7] / *Other food products[7]*	kg или l / *kg or l*	27,50	23,30	16,28	18,45
Безалкохолна пића / *Non-alcoholic beverages*					
Кафа / *Coffee*	kg	7,22	7,08	5,67	5,58
Чај / *Tea*	kg	0,30	0,39	0,18	0,23
Какао и чоколада у праху / *Cocoa and powdered chocolate*	kg	0,21	0,28	0,28	0,21
Минерална вода / *Mineral water*	l	26,07	37,46	29,24	24,49
Газирана безалкохолна пића / *Soda based non-alcoholic drinks*	l	18,96	17,34	14,03	17,37
Негазирана пића (воћни сокови и сокови од поврћа, енергетски напици, ледени чај и др.) / *Non-carbonated beverages (juices, fruit and vegetable juices, energy drinks and ice-teas, etc.)*	l	15,22	14,76	13,02	13,74
Воћни сирупи и концентрати за припрему напитака / *Fruit syrups and concentrates for the preparation of beverages*	l	3,71	6,77	4,86	5,04
Алкохолна пића / *Alcoholic beverages*					
Жестока алкохолна пића / *Spirits*	l	4,48	2,44	3,96	3,70
Вино, све врсте и пјенушци (укључујући пића базирана на вину и безалкохолна вина) / *Wine, all kinds and sparkling wines (including wine-based drinks and non-alcoholic wines)*	l	3,35	3,42	2,27	2,50
Пиво / *Beer*	l	34,20	37,06	27,32	27,14

[1] Утрошене количине прехрамбених производа и пића обухватају: храну и пиће купљено за потрошњу у домаћинству и утрошену храну и пиће из властите производње. Подаци о утрошеним количинама не укључују храну и пиће конзумирану у угоститељским објектима.
Consumed quantities of food and beverages include: food and beverages purchased for consumption in the household and consumed food and beverages from self-production. Data on consumed quantities do not include food and beverages consumed in restaurants and cafes.

[2] Пекарски производи и бисквит су чинили једну ставку у 2004. години.
Bakery products and biscuits represented one item in year 2004.

[3] Јединица мјере kg, а у 2011. години јединица мјере је била кесица. Подаци нису упоредиви са 2011. годином.
Unit of measure is kg, and in 2011 unit of measure was a pack. Data are not comparable with 2011.

[4] У 2015. години, сластичарски производи и бисквит чине једну ставку и подаци нису упоредиви са претходним годинама.
In 2015, pastry products and biscuits represent one item, thus data are not comparable with previous years.

[5] У 2011. години, јестиве изнутрице су праћене као одвојена ставка.
In 2011, edible offal was observed as a separate item.

[6] Потрошња кремова на бази какаа није се пратила у 2004. години.
Consumption of cocoa based creams was not collected in 2004.

[7] Остали прехрамбени производи укључују зачине и сосове (мајонеза, сенф, кечап), додатке храни, со, сирће, супе у кесицама и концентрате за супу, прашак за пециво, шлаг, квасац, хомогенизовану дјечју храну, дијететске производе.
Other food products include spices and sauces, condiments (mayonnaise, mustard, ketchup), food additives, salt, vinegar, soup concentrates, baking powders, homogenized baby food, dietary food.

8.3. Структура посједовања трајних потрошних добара у домаћинствима према типу насеља
Ownership composition of durable goods in households by settlement type

%

	2004			2007			2011			2015		
	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*
Електрични / плински шпорет / *Electric and gas cookers*	86,4	97,0	80,3	87,2	97,6	81,8	90,1	97,9	85,2	91,2	97,0	87,4
Шпорет на угаљ или дрва / *Firewood and coal stove*	91,1	77,0	99,1	90,2	73,1	99,1	88,6	73,0	98,6	87,9	72,8	97,5
Фрижидер, замрзивач и сл. / *Refrigerator, freezer, etc.*	95,4	98,2	93,5	96,3	99,4	94,6	98,1	98,9	97,6	98,3	98,8	98,1
Машина за суђе / *Dish washer*	3,6	6,2	(2,2)	5,6	10,4	3,1	11,0	16,5	7,5	13,9	20,2	9,9
Машина за веш / *Clothes washing machine*	73,6	90,8	63,2	80,1	94,1	72,7	87,4	96,2	81,8	90,4	95,5	87,1
Опрема за чишћење / *Cleaning equipment*	78,3	92,8	69,8	83,0	96,6	75,8	91,0	96,4	87,5	85,4	92,1	81,2
Пећ, бојлер, напа / *Stoves, boiler, hoods*	72,5	85,5	65,2	80,2	94,2	72,9	89,0	96,2	84,4	85,5	91,8	81,4
Клима уређај / *Air conditioning*	2,0	4,3	:	5,1	9,8	(2,5)	9,9	17,8	4,9	10,4	18,7	5,1
Машина за шивење и плетење / *Sewing and knitting machines*	17,9	22,2	15,3	15,7	22,0	12,4	12,2	14,9	10,5	6,8	8,3	5,9
Аутомобил / *Car*	45,1	52,4	40,9	49,6	55,9	46,3	50,0	52,9	48,2	40,4	40,1	40,6
Телевизор / *Television*	92,7	97,8	89,8	94,8	99,1	92,6	97,2	98,5	96,4	96,8	97,7	96,3
Видео рекордер, DVD / *Video recorder, DVD*	37,0	49,0	30,3	43,1	57,8	35,5	49,3	59,4	42,8	20,6	26,2	17,0
Сателитска антена / *Satellite dish*	9,2	13,6	6,6	8,9	11,3	7,6	9,1	6,8	10,5	10,8	6,9	13,4
Персонални рачунар, штампач / *Personal computer, printer*	9,7	18,6	4,7	20,4	33,2	13,6	34,4	48,8	25,3	40,7	54,3	32,1

8.4. Инфраструктура главне стамбене јединице домаћинства према типу насеља
Services of the main dwelling unit of households by settlement type

%

	2004			2007			2011			2015		
	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*	укупно *total*	градско *urban*	остало *rural/ semi-urban*
Купатило са WC-ом / *Internal bathroom & toilet*	82,3	97,8	73,6	88,0	98,3	82,5	91,1	98,8	86,2	94,1	98,7	91,1
WC / *Toilet*	16,7	17,3	16,3	14,7	11,8	16,3	22,2	27,6	18,7	88,1	89,9	87,0
Текућа вода / *Drinking water*	84,6	99,1	76,4	89,6	98,4	84,9	91,3	95,6	88,6	98,1	100,0	96,8
Електрична енергија / *Electricity*	99,3	99,8	99,1	99,6	100,0	99,4	99,9	99,9	99,9	99,5	99,7	99,4
Гаража / *Garage*	33,7	30,7	35,4	37,8	35,5	39,1	42,6	38,3	45,2	41,9	35,9	45,8
Башта / *Garden*	58,8	22,1	79,7	57,5	22,3	76,1	64,4	31,5	85,3	62,0	28,6	83,2

8.5. Релативно сиромаштво
Relative poverty

%

	2004	2007	2011	2015
РЕЛАТИВНА ЛИНИЈА СИРОМАШТВА ПО ПРИЛАГОЂЕНОМ ЧЛАНУ ДОМАЋИНСТВА (мјесечно у КМ) / *RELATIVE POVERTY LINE BY ADJUSTED HOUSEHOLD MEMBER (monthly in KM)*	298,96	350,22	381,09	362,34
Величина сиромаштва / *Incidence of poverty*				
Сиромашна домаћинства / *Poor households*	16,1	17,3	14,8	13,9
Сиромашни појединци / *Poor individuals*	15,8	15,6	14,4	12,8
Просјечан јаз сиромаштва (домаћинства) / *Average poverty gap (households)*	20,9	26,5	23,0	22,1
Величина сиромаштва по типу домаћинства / *Poverty incidence by household type*				
Самачка < 65 година / *Single member households < 65 years*	13,7	22,9	(13,3)	(13,2)
Самачка 65+ година / *Single member households 65+ years*	20,0	29,1	23,8	22,7
Брачни пар без дјеце < 65 година / *Couple without children < 65 years*	13,3	10,0	(9,7)	(9,5)
Брачни пар без дјеце 65+ година / *Couple without children 65+ years*	19,2	22,5	(18,5)	(14,3)
Брачни пар са једним дјететом / *Couple with one child*	13,2	13,3	(10,8)	(8,3)
Брачни пар са два дјетета / *Couple with two children*	11,8	9,6	(10,9)	(9,9)
Брачни пар са троје и више дјеце / *Couple with three and more children*	23,8	20,2	:	:
Самохрани родитељи / *Single parents*	18,8	18,9	(13,1)	(15,0)
Самохрани родитељи + други сродници / *Single parents + other relatives*	17,8	14,9	:	:
Брачни пар са дјецом + други сродници / *Couple with children + other relatives*	13,2	10,0	(17,5)	(14,6)
Брачни пар са дјецом + родитељи / *Couple with children + parents*	15,1	16,7	:	:
Остало / *Other*	21,7	24,2	:	(16,1)
Величина сиромаштва по годинама старости носиоца домаћинства / *Poverty incidence by age of household head*				
<= 35	9,7	9,7	:	:
36–45	14,0	11,0	10,8	(12,7)
46–55	15,2	14,3	15,6	10,5
56–65	15,4	15,8	11,7	11,7
65 +	19,9	25,1	19,5	19,2
Величина сиромаштва по статусу у запослењу носиоца домаћинства / *Poverty incidence by professional status of the household head*				
Запослени / *Employed*	10,6	10,6	10,8	8,2
Незапослени или траже први посао / *Unemployed or looking for first job*	21,5	21,8	21,2	21,1
Домаћице / *Housewives*	19,2	26,8	23,4	(15,5)
Неспособни за рад / *Disabled to work*	34,2	45,9	31,0	42,1
Пензионери / *Retired*	18,3	16,8	11,7	12,8
Остало / *Other*	18,9	24,9	26,0	:
Величина сиромаштва према различитим линијама сиромаштва / *Poverty incidence for different poverty lines*				
50% медијане издатака / *50% of median expenditure*	8,2	10,8	8,0	7,0
60% медијане издатака / *60% of median expenditure*	16,1	17,3	14,8	13,9
70% медијане издатака / *70% of median expenditure*	24,5	25,3	23,1	23,0
Дефинитивно сиромашна / *Definitely poor*	8,2	10,8	8,0	7,0
Слабо сиромашна / *Scarcely poor*	7,8	6,4	6,8	6,9
На граници сиромаштва / *At risk of poverty*	8,5	8,0	8,3	9,2
Дефинитивно нису сиромашна / *Definitely not poor*	75,5	74,7	76,9	76,9
Омјер S80/S20 / *S80/S20 ratio*	5,1	5,1	4,4	4,3

Г-8.1. Структура просјечних мјесечних издатака по категоријама, 2015.
Composition of average monthly expenditure by expenditure category, 2015

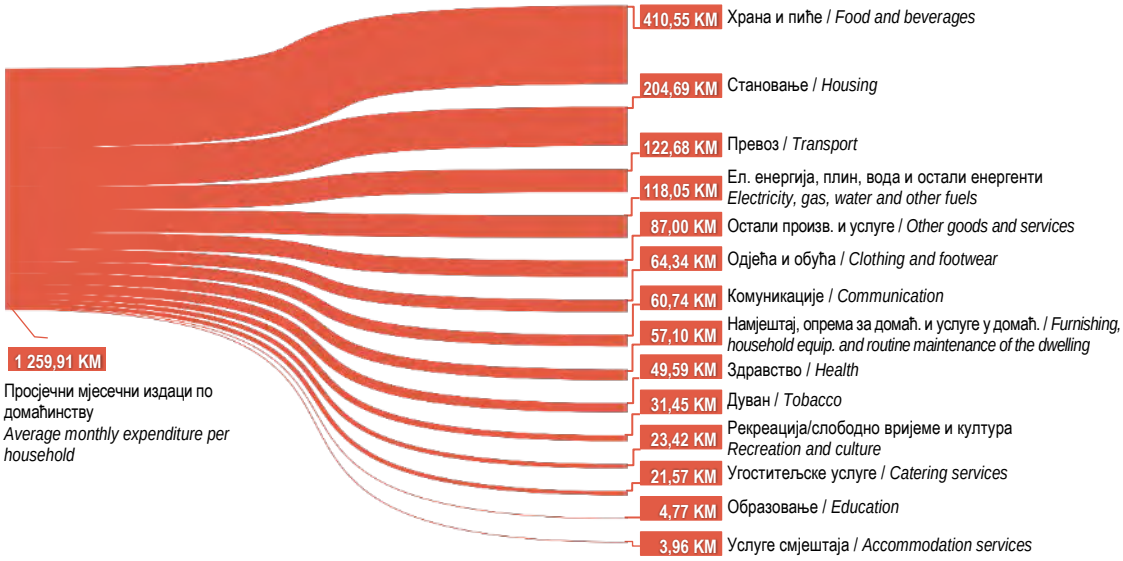

Г-8.2. Структура посједовања трајних потрошних добара у домаћинствима
Ownership composition of durable goods in households

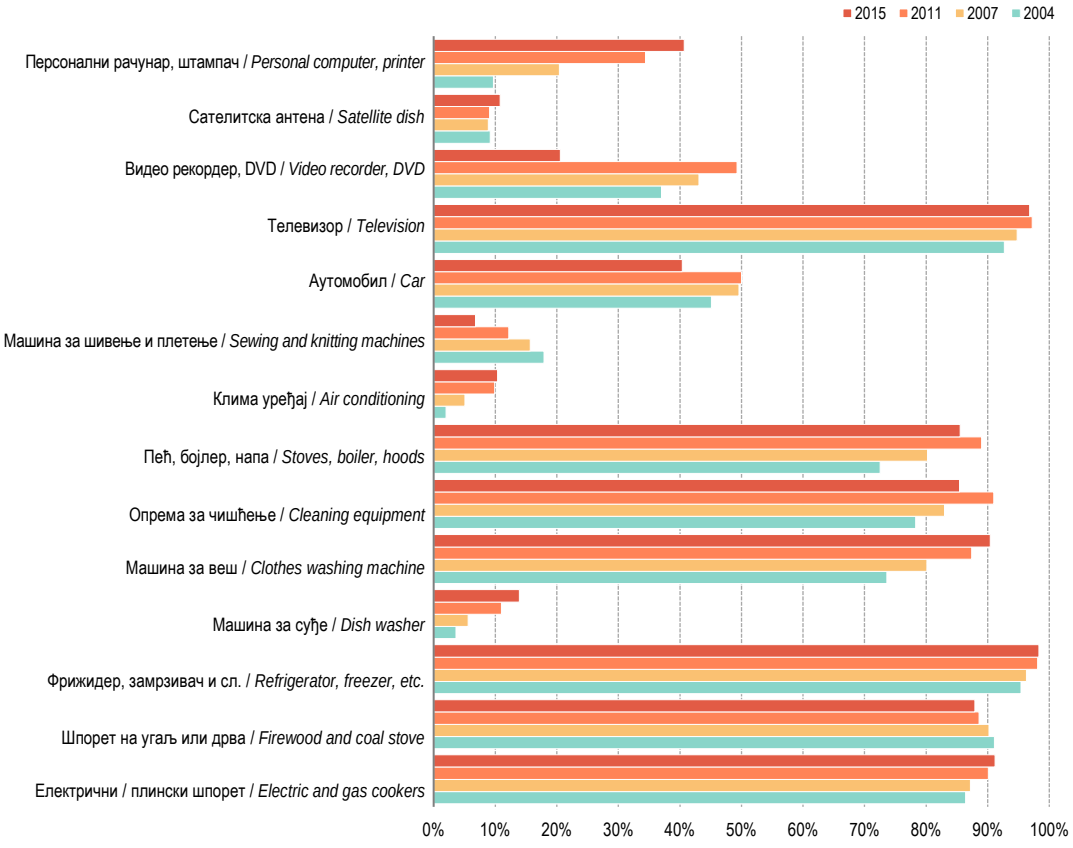

БУЏЕТИ И ФОНДОВИ

BUDGETS AND FUNDS

9 Буџети и фондови
Budgets and funds

Методолошка објашњења
Methodological explanations 183

ТАБЕЛЕ
TABLES

9.1. Остварени приходи, примици, расходи и издаци буџета Републике
Realised budgetary revenues, income, expenditures and expenses of Republika Srpska 185

9.2. Остварени приходи, примици, расходи и издаци буџета општина и градова
Realised budgetary revenues and expenditures of municipalities and cities 188

9.3. Остварени приходи, примици, расходи и издаци фондова
Realised budget revenues, income, expenditures and expenses of funds 190

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци су преузети од Министарства финансија Републике Српске.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о оствареним приходима и расходима свих рачуноводствених фондова односе се на податке консолидованих годишњих финансијских извјештаја Републике, општина, градова и фондова. Обухваћени су буџетски корисници Републике, односно општине и градови, као и сви фондови који се финансирају из намјенских доприноса у складу са законом.

Подаци који се односе на пореске приходе буџета Републике остварене од 2016. године су специфични у односу на претходне године јер се од 1.1.2016. године укључује допринос за пензијско и инвалидско осигурање, у складу са чланом 2 Закона о измјенама и допунама Закона о буџетском систему Републике Српске.

За обрачунске периоде од 1.1.2017. године, примјењују се нови правилници из области рачуноводства буџетских корисника, Правилник о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске", бр. 98/16, 115/17, 118/18 и 97/23) и Правилник о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске", бр. 115/17 и 118/18), којима су извршене значајне измјене у претходно постојећим економским класификацијама и утврђеним рачуноводственим политикама (нпр. јасно и потпуно раздвајање обрачунских и готовинских група прихода). С обзиром на наведено, подаци за период од 2017. до 2023. године нису у потпуности упоредиви са подацима из ранијих година.

Дефиниције

Буџет је процјена буџетских средстава и буџетских издатака за једну фискалну годину (Закон о буџетском систему Републике Српске, „Службени гласник Републике Српске", бр. 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16).

Буџетски корисници су органи и организације и други субјекти јавног сектора (осим јавних предузећа) који се финансирају из буџета Републике, општина, градова и фондова и који су под њиховом контролом у складу са законом.

Фондови у смислу Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске", бр. 28/13 и 103/15) су Фонд здравственог осигурања Републике Српске, Јавни фонд за дјечију заштиту Републике Српске и Завод за запошљавање Републике Српске, а финансирају се из намјенских доприноса.

Буџетска средства у једној фискалној години чине буџетски приходи и примици за нефинансијску имовину, примици од финансијске имовине и задуживања текуће фискалне године, неутрошена намјенска средства буџетских грантова и трансфера из ранијих периода и суфицит распоређен одлуком надлежног органа.

Буџетске приходе чине јавни приходи, текући и капитални грантови из земље и иностранства и трансфери примљени од других буџетских јединица.

Јавни приходи су приходи утврђени у складу са законом и остварени по основу пореза, такса, доприноса, накнада и других прихода којима се финансирају права и дужности Републике, општина, градова и фондова.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data were taken over from the Ministry of Finance of Republika Srpska.

Coverage and comparability of data

Data on realised budget revenues and expenditures of all accounting funds refer to the data obtained from consolidated annual financial statements of Republika Srpska, as well as municipalities, cities and funds. Covered are users of budget resources in Republika Srpska, that is, municipalities and cities, as well as all funds financed from specified-purpose contributions, in accordance with the law.

The data referring to tax revenues in the budget of Republika Srpska realised since 2016 are also specific in comparison with previous years. Namely, since 1 January 2016 they include contributions for pension and disability insurance in accordance with Article 2 of the Law on Amendments to the Law on Budget System of Republika Srpska.

For the accounting periods after 1 January 2017, new rulebooks in the field of accounting for users of budget resources have been applied. These are the Rulebook on budget classifications, content of accounts and application of charts of accounts for users of budget resources ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 98/16, 115/17, 118/18 and 97/23) and the Rulebook on accounting, accounting policies and accounting estimates for users of budget resources ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 115/17 and 118/18), which have introduced significant changes to the previously existing economic classifications and established accounting policies (e.g. accounting and cash revenue groups are fully and clearly separated). Given the above, data referring to the period 2017–2023 are not fully comparable with the data referring to previous years.

Definitions

***Budget** is an estimate of budget resources and budget expenditures for a fiscal year (Law on Budget System of Republika Srpska, "Official Gazette of Republika Srpska", No. 121/12, 52/14, 103/15 and 15/16).*

***Budget users** are bodies and organisations and other entities from the public sector (except public enterprises) which are financed from the budgets of the republic, municipalities, cities and funds and which are under their control, pursuant to the law.*

***Funds**, in terms of the Law on Treasury ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 28/13 and 103/15) are the Health Insurance Fund of Republika Srpska, Child Welfare Public Fund of Republika Srpska, and Republika Srpska Employment Office. These are financed from earmarked contributions.*

***Budget resources** for one fiscal year consist of budget revenues and income for non-financial assets, income from financial assets and borrowings from the current fiscal year, unspent earmarked resources of budget grants and transfers from previous periods, and the surplus allocated by a decision of the competent authority.*

***Budget revenues** consist of public revenues, domestic or foreign current and capital grants, and transfers received from other budget units.*

***Public revenues** are revenues determined pursuant to the law and realised on the basis of taxes, fees, contributions and compensations, as well as other revenues used to finance rights and duties of the republic, municipalities, cities and funds.*

Буџетски грантови су бесповратна финансијска средства добијена од домаћих или страних физичких и правних лица, која су укључена у приходе буџета.

Финансирање представља начин покрића планираног или оствареног буџетског дефицита, односно начин расподјеле планираног или оствареног буџетског суфицита.

Буџетске издатке чине буџетски расходи, издаци за нефинансијску имовину и издаци за финансијску имовину и отплату дугова.

Буџетске расходе чине расходи за лична примања, расходи по основу коришћења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски расходи, субвенције, грантови, дознаке на име социјалне заштите и трансфери другим буџетским корисницима.

Budget grants are non-returnable financial means received from domestic or foreign physical and legal entities, which are included in budget revenues.

Financing represents a method of covering the planned or actual budget deficit, that is, a manner of allocation of the planned or actual budget surplus.

Budget expenses cover budget expenditures, expenses for non-financial assets, and expenses for financial assets and debt repayment.

Budget expenditures cover expenditures for personal income, expenditures based on the use of goods and services, expenditures for financing and other financial expenditures, subsidies, grants, social welfare remittances, and transfers to other budget users.

9.1. Остварени приходи, примици, расходи и издаци буџета Републике[1)]
Realised budget revenues, income, expenditures and expenses of Republika Srpska[1)]

мил. КМ / *mil. KM*

	Остварење *Realisation*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022[5)]	2023
ПРИХОДИ / *REVENUES*	1 771,8	1 831,7	2 616,6	2 803,6	2 995,4	3 120,5	3 004,5	3 573,2	3 910,8	4 433,1
Порески приходи / *Tax revenues*	1 458,3	1 569,9	2 347,7	2 476,0	2 708,9	2 779,5	2 713,5	3 062,4	3 552,3	3 978,4
Директни порези / *Direct taxes*	324,2	338,0	357,9	383,2	408,0	400,1	394,4	414,6	547,8	650,3
Порез на доходак / *Income tax*	0,8	0,7	0,9	0,8	0,6	0,5	10,2	15,8	22,3	29,5
Порез на добит правних лица / *Corporate profit tax*	133,2	146,8	181,5	192,9	220,8	238,0	226,2	243,1	321,2	366,0
Порез на приходе капиталних добитака / *Capital gains tax*	24,5	20,8	10,7	12,0	13,9	18,2	15,0	14,4	18,2	25,6
Порези на лична примања и приходе од самосталне дјелатности / *Taxes on personal income and income from self-employment*	151,5	152,6	150,9	163,2	157,7	126,1	126,2	123,6	167,3	210,0
Порези на имовину / *Property tax*	14,1	17,1	13,9	14,3	15,0	17,3	16,9	17,7	18,8	19,2
Индиректни порези[2)] / *Indirect taxes[2)]*	1 090,6	1 157,6	1 209,7	1 288,1	1 434,5	1 481,8	1 377,9	1 619,3	1 822,3	1 968,2
Доприноси за социјално осигурање[3)] / *Social insurance contributions[3)]*	42,6	73,9	779,6	804,5	866,4	897,5	941,0	1 028,4	1 182,1	1 359,8
Остали порези / *Other taxes*	0,8	0,4	0,5	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0
Непорески приходи / *Non-tax revenues*	270,8	229,9	252,0	298,1	251,5	250,9	226,5	479,5	321,9	401,8
Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика / *Revenues from financial and non-financial assets and positive differences in exchange rates*	88,2	26,5	51,3	39,1	58,2	46,0	23,0	33,9	47,6	94,2
Накнаде, таксе и приходи од пружања јавних услуга / *Fees, charges and revenues from provision of public services*	147,3	168,4	162,6	158,3	160,9	175,6	176,8	209,0	235,4	264,8
Новчане казне / *Fines*	18,9	17,4	17,8	20,5	18,7	22,3	20,8	28,8	33,8	36,1
Приход од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти / *Revenues from financial and non-financial assets and exchange transactions between or within government units*	...	...	...	8,8	8,8	1,9	2,0	1,8	1,8	2,4
Остали непорески приходи / *Other non-tax revenues*	16,4	17,5	20,3	71,4	4,9	5,0	3,9	206,0	3,3	4,3
Грантови / *Grants*	32,4	29,6	15,5	27,1	33,0	87,5	61,0	28,4	34,2	50,4
Трансфери између буџетских јединица / *Transfers among budget units*	10,3	2,4	1,4	2,4	1,9	2,6	3,5	2,8	2,3	2,5
ПРИМИЦИ / *INCOME*	735,8	682,4	860,8	872,3	1 016,6	756,4	990,8	1 013,6	840,7	1 093,3
Примици за нефинансијску имовину / *Income for non-financial assets*	13,6	18,7	16,8	5,2	5,9	6,5	8,5	9,3	9,8	10,7
Примици од финансијске имовине / *Income from financial assets*	4,0	6,5	5,2	119,5	192,4	92,7	89,2	72,1	115,8	102,4
Примици од задуживања / *Income from debts*	718,3	657,2	838,7	676,1	716,2	607,8	811,1	845,9	656,5	906,1
Остали примици / *Other income*	...	...	...	71,5	102,1	49,4	82,0	86,4	58,6	74,1

9.1. Остварени приходи, примици, расходи и издаци буџета Републике[1)]
Realised budget revenues, income, expenditures and expenses of Republika Srpska[1)]
(наставак/*continued*)

мил. КМ / *mil. KM*

	Остварење *Realisation*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022[5)]	2023
РАСХОДИ / *EXPENDITURES*	1 772,9	1 723,9	2 491,0	2 547,5	2 862,5	2 945,5	3 346,4	3 448,6	4 117,9	4 531,6
Текући расходи / *Current expenditures*	1 422,8	1 359,6	2 336,4	2 359,3	2 565,1	2 619,5	3 030,0	3 169,5	3 721,6	4 159,2
Расходи за лична примања / *Expenditures on personal income*	718,0	735,5	746,8	724,7	738,3	778,4	859,4	881,5	1 030,6	1 138,1
Расходи по основу коришћења роба и услуга / *Expenditures on use of goods and services*	155,0	153,9	150,8	144,0	162,6	160,1	161,9	179,4	206,3	230,8
Расходи финансирања и други финансијски трошкови / *Financing expenditures and other financial expenditures*	46,4	54,6	74,5	98,3	111,1	107,0	110,7	123,7	129,4	188,3
Субвенције / *Subsidies*	99,8	94,4	98,9	108,2	120,8	114,8	226,0	162,1	182,0	243,8
Грантови / *Grants*	76,1	50,1	37,8	43,1	112,4	103,9	269,0	340,3	403,4	326,6
Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова / *Social welfare remittances paid from budgets of Republika Srpska, cities and municipalities*	327,5	271,1	237,6	232,5	255,9	239,1	238,8	269,7	402,2	409,4
Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања[4)] / *Social welfare remittances paid by institutions of compulsory social insurance[4)]*	0,0	0,0	990,0	1 001,7	1 047,8	1 101,2	1 157,1	1 205,4	1 360,9	1 615,6
Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар једница власти / *Financing expenditures, other financial costs and expenditures from exchange transactions between or within government units*	...	...	...	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Расходи по судским рјешењима / *Expenditures by court decision*	...	...	...	6,8	16,2	14,8	7,0	7,5	6,6	6,3
Остали расходи / *Other expenditures*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Трансфери између буџетских јединица / *Transfers among budget units*	350,2	364,3	154,6	188,2	297,4	325,9	316,5	279,1	396,4	372,5
ИЗДАЦИ / *EXPENSES*	763,6	744,2	1 037,0	964,3	1 131,8	892,9	720,0	925,2	777,0	1 318,2
Издаци за нефинансијску имовину / *Expenses of non-financial assets*	204,5	108,9	188,0	130,8	182,8	178,5	187,8	213,8	219,4	232,7
Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти / *Expenses for non-financial assets from transactions between or within government units*	...	...	...	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Издаци за финансијску имовину / *Expenses of financial assets*	12,6	82,0	199,7	126,3	130,8	169,7	77,4	85,1	39,9	42,2
Издаци за отплату дугова / *Expenses of repayment of debts*	546,5	553,3	649,2	652,3	746,7	483,5	376,4	559,2	447,5	984,7
Остали издаци / *Other expenses*	...	...	...	54,9	69,5	61,2	78,4	67,1	70,2	58,6

[1)] Укључени сви рачуноводствени фондови буџета Републике и корисника буџета Републике који имају властите банковне рачуне
Including all accounting funds of the budget of the Republic and users of the budget of the Republic having their own bank accounts

[2)] Укључени Индиректни порези ван Управе за индиректно опорезивање – заостале обавезе
Including indirect taxes outside the Indirect Taxation Authority – arrears

[3)] Од јуна 2014. године, приходи буџета Републике укључују посебан допринос за солидарност, прописан Законом о фонду солидарности за обнову Републике Српске („Службени гласник Републике Српске", бр. 52/14), Законом о посебном доприносу за солидарност („Службени гласник Републике Српске", бр. 42/15 и 110/15). Поменути закон престао је да важи 1. јануара 2017. године ступањем на снагу Закона о престанку важења Закона о посебним доприносима за солидарност („Службени гласник Републике Српске", бр. 1/17).

Од 1.1.2016. године, допринос за пензијско и инвалидско осигурање представља приход буџета Републике, у складу са чланом 2 Закона о измјенама и допунама Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске", бр. 103/15 од 16.12.2015. године).

Since June 2014, budget revenues of the Republic include special solidarity contribution, prescribed by the Law on the Solidarity Fund for Reconstruction of Republika Srpska ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 52/14) and the Law on Special Solidarity Contribution ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 42/15 and 110/15). The said Law was repealed on 1 January 2017 upon entry into force of the Law on the Repeal of the Law on Special Solidarity Contribution ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 1/17).

Since 1 January 2016, the contribution for pension and disability insurance represents a revenue of the budget of the Republic, in accordance with Article 2 of the Law on Amendments to the Law on Budget System of Republika Srpska ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 103/15 of 16 December 2015).

[4] С обзиром на то да је од 01.01.2016. године Фонд пензијско-инвалидског осигурања Републике Српске у саставу Главне књиге трезора Републике, исплате дознака по основу пензијског осигурања се врше из буџета Републике са позиције „Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања".

Considering that since 1 January 2016, the Republika Srpska Pension and Disability Insurance Fund is a part of the Treasury General Ledger of the Republic, payments of pension insurance remittances are realised from the Budget of the Republic, from the position "Social welfare remittances paid by institutions of compulsory social insurance".

[5] Извршена је корекција упоредних података за 2022. годину, у складу са захтјевом МРС ЈС 3 у погледу ретроспективне исправке грешака.

Comparable data for 2022 were corrected in accordance with the requirement of the IPSAS 3 regarding retrospective corrections of errors.

Извор: Министарство финансија Републике Српске
Source: Republika Srpska Ministry of Finance

9.2. Остварени приходи, примици, расходи и издаци буџета општина и градова
Realised budget revenues and expenditures of municipalities and cities

мил. КМ / *mil. KM*

	Остварење *Realisation*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ПРИХОДИ / *REVENUES*	538,6	588,1	607,3	624,8	684,8	702,3	711,2	826,4	1 005,9	988,3
Порески приходи / *Tax revenues*	344,7	373,9	380,7	374,2	402,8	430,5	411,7	490,6	577,9	596,8
Директни порези / *Direct taxes*	75,2	78,0	77,2	83,3	84,6	73,2	69,8	71,0	86,9	109,2
Порез на доходак / *Income tax*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Порез на добит / *Profit tax*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Порез на приходе капиталних добитака / *Capital gains tax*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Порези на лична примања / *Personal income tax*	52,5	54,9	54,2	58,3	57,0	45,2	45,6	44,2	60,1	75,2
Порези на имовину / *Property tax*	22,7	23,1	23,0	25,0	27,6	28,0	24,2	26,8	26,6	34,0
Индиректни порези[1)] / *Indirect taxes[1)]*	269,4	295,7	303,2	290,7	318,0	354,2	337,3	411,4	476,9	469,5
Остали порези / *Other taxes*	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	3,1	4,6	8,2	14,1	18,1
Непорески приходи / *Non-tax revenues*	149,6	162,7	173,7	193,3	193,3	198,5	183,0	228,1	270,3	285,8
Приходи од финансијске и нефинансијске имовине и позитивних курсних разлика / *Revenues from financial and non-financial assets and positive differences in exchange rates*	15,5	18,2	19,2	23,5	24,7	24,7	25,9	34,2	39,6	36,4
Накнаде и таксе / *Fees and charges*	125,0	136,3	146,4	163,4	162,8	166,8	150,9	185,9	220,7	241,1
Новчане казне / *Fines*	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	1,0	1,5	1,8
Приход од финансијске и нефинансијске имовине и трансакција размјене између или унутар јединица власти / *Revenues from financial and non-financial assets and exchange transactions between or within government units*	…	…	…	0,0	0,2	0,0	0,1	0,2	0,4	0,2
Остали непорески приходи / *Other non-tax revenues*	8,7	7,9	7,8	6,0	5,2	6,5	5,7	6,8	8,1	6,3
Грантови / *Grants*	13,1	13,1	14,2	11,4	14,9	8,6	19,4	32,1	32,6	28,7
Трансфери између буџетских јединица / *Transfers among budget units*	31,2	38,4	38,7	45,9	73,8	64,6	97,0	75,6	125,1	77,0
ПРИМИЦИ / *INCOME*	52,7	52,3	66,0	226,3	101,3	167,3	169,7	112,6	89,7	112,2
Примици за нефинансијску имовину / *Income for non-financial assets*	17,3	18,7	17,6	16,1	13,3	12,1	15,5	18,6	18,4	35,3
Примици за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти / *Expenses for non-financial assets from transactions between or within government units*	…	…	…	0,0	2,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Примици од финансијске имовине / *Income from financial assets*	5,4	4,0	3,4	3,8	2,3	3,8	2,7	2,1	1,2	2,9
Примици од задуживања / *Income from debts*	30,0	29,6	45,0	196,5	70,8	135,4	135,3	65,8	51,7	53,8
Остали примици[2)] / *Other income[2)]*	…	…	…	9,9	12,9	15,8	16,2	26,1	18,4	20,2

9.2. Остварени приходи, примици, расходи и издаци буџета општина и градова
Realised budget revenues and expenditures of municipalities and cities
(наставак/*continued*)

мил. КМ / *mil. KM*

	Остварење *Realisation*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
РАСХОДИ / *EXPENDITURES*	470,5	470,0	501,3	501,4	533,0	559,3	589,3	619,9	773,8	842,3
Текући расходи / *Current expenditures*	469,9	469,5	499,6	497,4	528,7	553,4	583,7	614,8	768,2	836,7
Расходи за лична примања / *Expenditures on personal income*	187,7	190,4	195,9	200,2	208,3	218,3	234,4	249,9	309,4	345,4
Расходи по основу коришћења роба и услуга / *Expenditures on use of goods and services*	134,3	127,3	139,3	124,5	135,1	139,8	139,5	134,3	173,6	181,4
Расходи финансирања и други финансијски трошкови / *Financing expenditures and other financial expenditures*	22,1	20,2	19,0	18,4	14,8	15,1	13,4	15,3	16,2	18,9
Субвенције / *Subsidies*	10,3	10,6	12,9	13,8	15,8	17,4	21,0	22,4	31,9	28,9
Грантови / *Grants*	45,4	48,6	55,9	55,5	67,0	68,3	72,0	82,0	108,5	111,4
Дознаке на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања / *Social welfare remittances paid by institutions of compulsory social insurance*	70,1	72,4	76,6	75,7	80,1	87,1	96,0	103,4	120,9	143,6
Расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар једница власти / *Financing expenditures, other financial costs and expenditures from exchange transactions between or within government units*	…	…	…	1,0	1,3	1,6	1,7	1,6	1,7	2,5
Остали расходи / *Other expenditures*	0,0	0,0	0,0	8,3	6,3	5,8	5,7	5,9	6,0	4,6
Трансфери између буџетских јединица / *Transfers among budget units*	0,6	0,5	1,7	4,0	4,3	5,9	5,6	5,1	5,6	5,6
ИЗДАЦИ / *EXPENSES*	147,1	151,6	192,5	329,2	258,4	319,4	321,4	275,9	353,3	298,1
Издаци за нефинансијску имовину / *Expenses of non-financial assets*	90,0	91,9	128,6	106,9	165,1	165,3	222,1	162,2	241,0	196,5
Издаци за нефинансијску имовину из трансакција између или унутар јединица власти / *Expenses for non-financial assets from transactions between or within government units*	…	…	…	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Издаци за финансијску имовину / *Expenses of financial assets*	2,3	1,6	1,5	17,8	5,2	3,3	3,1	3,3	0,8	5,1
Издаци за отплату дугова / *Expenses of repayment of debts*	54,8	58,1	62,4	168,3	61,7	118,6	70,7	64,1	56,0	61,5
Остали издаци[3] / *Other expenses*[3]	…	…	…	36,2	26,4	32,2	25,5	46,3	55,5	35,0

[1] Укључени Индиректни порези ван Управе за индиректно опорезивање – заостале обавезе
Including indirect taxes outside the Indirect Taxation Authority – arrears

[2] Остали примици су: примици по основу пореза на додату вриједност, по основу депозита и кауција, аванса и остали примици.
Other income covers: income based on value added tax, income based on deposits and security deposits, income based on advance payments, and other income.

[3] Остали издаци су: издаци по основу пореза на додату вриједност, по основу депозита и кауција, аванса и остали издаци.
Other expenses are: expenses based on value added tax, expenses based on deposits and security deposits, expenses based on advance payments, and other expenses.

Извор: Министарство финансија Републике Српске
Source: Republika Srpska Ministry of Finance

9.3. Остварени приходи, примици, расходи и издаци фондова
Realised budget revenues, income, expenditures and expenses of funds

мил. КМ / *mil. KM*

	Остварење *Realisation*									
	2014	2015	2016[1)]	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ПРИХОДИ, ПРИМИЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ И ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ И ЗАДУЖИВАЊЕ ФОНДОВА / *REVENUES, INCOME FOR NON-FINANCIAL AND FINANCIAL ASSETS AND BORROWINGS OF FUNDS*	1 678,9	1 709,3	737,2	819,8	919,3	892,4	1 019,3	1 079,0	1 148,3	1 304,9
Фонд за пензијско-инвалидско осигурање[1)] / *Pension and Disability Insurance Fund[1)]*	936,6	955,1	...	...	...	...	...	...	...	...
Фонд за здравствено осигурање / *Health Insurance Fund*	577,5	589,7	582,9	653,2	801,7	741,5	869,1	881,2	940,5	1 080,3
Фонд солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству[2)] / *Solidarity Fund for Diagnosis and Treatment of Illness, Conditions and Injury of Children Abroad[2)]*	-	-	-	0,9	6,8	7,2	9,1	8,8	11,8	12,0
Јавни фонд за дјечију заштиту / *Child Welfare Public Fund*	57,9	59,4	60,1	65,1	79,6	99,3	103,9	124,1	143,5	159,6
Завод за запошљавање / *Employment Office*	106,9	105,1	94,2	101,5	38,0	51,6	46,3	73,7	64,2	65,1
РАСХОДИ, ИЗДАЦИ ЗА НЕФИНАНСИЈСКУ И ФИНАНСИЈСКУ ИМОВИНУ И ОТПЛАТУ ДУГОВА ФОНДОВА / *EXPENDITURES, EXPENSES FOR NON-FINANCIAL AND FINANCIAL ASSETS AND REPAYMENT OF DEBTS OF FUNDS*	1 720,7	1 772,6	769,6	798,7	867,6	876,0	1 032,2	1 054,9	1 148,9	1 310,0
Фонд за пензијско-инвалидско осигурање[1)] / *Pension and Disability Insurance Fund[1)]*	970,8	1 009,9	...	...	...	...	...	...	...	...
Фонд за здравствено осигурање / *Health Insurance Fund*	587,9	609,9	622,3	644,5	757,6	738,0	866,5	869,4	936,9	1 076,8
Фонд солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству[2)] / *Solidarity Fund for Diagnosis and Treatment of Illness, Conditions and Injury of Children Abroad[2)]*	-	-	-	-	1,6	3,2	7,6	9,2	7,2	7,9
Јавни фонд за дјечију заштиту / *Child Welfare Public Fund*	58,4	57,2	57,6	58,5	73,2	90,7	107,8	114,6	141,5	161,4
Завод за запошљавање / *Employment Office*	103,6	95,6	89,7	95,7	36,8	47,3	57,8	70,9	70,6	71,8

[1)] Фонд за пензијско-инвалидско осигурање је од 1.1.2016. године у Буџету Републике Српске.
The Pension and Disability Insurance Fund has been in the Republika Srpska Budget since 1 January 2016.

[2)] У оквиру Фонда здравственог осигурања Републике Српске је и Фонд солидарности за дијагностику и лијечење обољења, стања и повреда дјеце у иностранству.
Within the Republika Srpska Health Insurance Fund there is the Solidarity Fund for Diagnosis and Treatment of Illness, Conditions and Injury of Children Abroad.

Извор: Министарство финансија Републике Српске
Source: Republika Srpska Ministry of Finance

ФИНАНСИЈСКИ СЕКТОР

FINANCIAL SECTOR

10 Финансијски сектор
Financial sector

Методолошка објашњења
Methodological explanations 194

ТАБЕЛЕ
TABLES

10.1. Учесници на финансијском тржишту
Financial market participants 198

10.2. Структура активе финансијског сектора
Structure of financial sector assets 199

10.3. Основни показатељи пословања банака – стање 31. децембар
Basic indicators of banking – as on 31 December 200

10.4. Основни показатељи пословања микрокредитних организација – стање 31. децембар
Basic indicators of microcredit organisations' business operations – as on 31 December 202

10.5. Структура акционарског капитала банака – стање 31. децембар
Structure of shareholders' capital of banks – as on 31 December 202

10.6. Кредити банкарског сектора – стање 31. децембар
Banking sector loans – as on 31 December 203

10.7. Кредити сектора микрокредитних организација – стање 31. децембар
Microcredit sector loans – as on 31 December 204

10.8. Финансијски показатељи друштава за осигурање
Financial indicators of insurance companies 205

10.9. Макроекономски показатељи за тржиште осигурања
Macroeconomic indicators for the insurance market 205

10.10. Друштва за осигурање из Републике Српске – власничка структура
Insurance companies from Republika Srpska – ownership structure 206

10.11. Обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске
Calculated premium of insurance companies from Republika Srpska 207

10.12. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске
Calculated premium at the insurance market of Republika Srpska 209

10.13. Исплаћене штете друштава за осигурање из Републике Српске
Paid damages of insurance companies from Republika Srpska 209

10.14. Исплаћене штете на тржишту осигурања Републике Српске
Paid damages in the insurance market of Republika Srpska 210

10.15. Актуелни кредитни рејтинг Босне и Херцеговине
Sovereign credit rating of Bosnia and Herzegovina 211

10.16. Обим емисија хартија од вриједности по врстама
Issuance of securities by type 211

10.17. Збирни преглед емисија хартија од вриједности по врсти, 2023.
Summary overview of issuance of securities by type, 2023 212

10.18. Однос повећања капитала из нераспоређене добити и резерви друштва и смањења капитала
Ratio of capital increase from retained earnings and company reserves and capital reduction 212

10.19. Упоредни преглед резултата преузимања
Comparative overview of takeover results 213

10.20. Број поступака промјене облика акционарског друштва и промјена правне форме из акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу
Number of procedures of the joint-stock company form change and legal form change from a joint-stock company to a limited-liability company 213

10.21. Резултати пословања акционарских друштава чијим се акцијама тргује на Бањалучкој берзи, 2023.
Results of business operations of joint-stock companies whose stocks are traded on the Banja Luka Stock Exchange, 2023 213

10.22. Преглед нето вриједности имовине отворених инвестиционих фондова
Overview of net asset values of open-end investment funds 214

10.23. Структура промета по годинама
Structure of turnover by year 215

10.24. Структура резидената и нерезидената у куповини хартија од вриједности
Structure of residents and non-residents in purchase of securities 216
10.25. Структура резидената и нерезидената у продаји хартија од вриједности
Structure of residents and non-residents in sale of securities 217
10.26. Хартије од вриједности на берзи, крај године
Securities listed on the stock exchange, end of the year 218
10.27. Структура и број власника хартија од вриједности, крај године
Structure and number of owners of securities, end of the year 219
10.28. Структура власника у тржишној капитализацији, крај године
Structure of owners in market capitalisation, end of the year 220
10.29. Учешће домаћих правних лица у тржишној капитализацији, стање 31. децембар 2023.
Share of domestic legal entities in market capitalisation, as on 31 December 2023 221
10.30. Вриједности берзанских индекса, крај године
Stock exchange indices, end of the year 221

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-10.1. Структура активе финансијског сектора, 2023.
Structure of financial sector assets, 2023 222
Г-10.2. Структура акционарског капитала банака – стање 31. децембар, 2023.
Structure of shareholders' capital of banks – as on 31 December 2023 222
Г-10.3. Кредити банкарског сектора – стање 31. децембар
Banking sector loans – as on 31 December 222
Г-10.4. Кредити сектора МКО – стање 31. децембар
MCO sector loans – as on 31 December 222
Г-10.5. Структура обрачунате премије друштава за осигурање из Републике Српске, топ-10 у 2023.
Structure of calculated premium of insurance companies from Republika Srpska, top 10 in 2023 223
Г-10.6. Обим емисија хартија од вриједности
Issuance of securities 223
Г-10.7. Вриједност промета хартијама од вриједности
Trading value of securities 224
Г-10.8. Учешће домаћих правних лица у тржишној капитализацији, стање стање 31. децембар 2023.
Share of domestic legal entities in market capitalisation, state as on 31 December 2023 224
Г-10.9. Вриједности берзанских индекса, крај године
Stock exchange indices, end of the year 224

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

СЕКТОР БАНКАРСТВА

Извори и методе прикупљања података

Подаци који се односе на банкарски систем су преузети од Агенције за банкарство Републике Српске. Подаци који се односе на власничку структуру банака преузети су од Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука.

Обухватност и упоредивост података

Приказани подаци односе се на банкарски сектор и сектор микрокредитних организација из Републике Српске. Сектор микрокредитних организација обухвата микрокредитна друштва и микрокредитне фондације.

Дефиниције

Кредит је одређени новчани износ који је банка ставила на располагање кориснику кредита на одређено вријеме, са неком намјеном или без утврђене намјене, уз обавезу да корисник кредита плати банци уговорену камату и добијени износ новца врати у вријеме и на начин како је утврђено уговором о кредиту.

Депозит је одређени новчани износ који је депонент положио у банку, која је тиме стекла право располагати депонованим новцем и обавезу да врати положени износ према условима предвиђеним у уговору о депозиту.

ННІ индекс концентрације активе је индекс чија вриједност зависи од учешћа сваке банке у билансној активи банкарског сектора. Ако је вриједност ННІ мања од 1 000, сматра се да на тржишту није присутна концентрација, вриједност између 1 000 и 1 800 јединица је показатељ постојања умјерене концентрације, а ако је вриједност ННІ изнад 1 800 јединица на тржишту је присутна висока концентрација.

Неквалитетни кредити су кредити који, у правилу, не доносе приход, односно кредити по којима клијент касни са отплатом доспјелих обавеза према банци дуже од 90 дана у материјално значајном износу и кредити за које банка сматра извјесним да дужник неће у потпуности измирити, не узимајући у обзир могућност наплате из колатерала, а који су у складу са методологијом Агенције за банкарство Републике Српске распоређени у нивоу кредитног ризика 3.

Стопа адекватности регулаторног капитала је однос регулаторног капитала банке и укупне изложености ризику банке.

Регулаторни капитал банке је збир основног и допунског капитала након регулаторног усклађивања.

Укупна изложеност ризику банке је збир вриједности изложености[1)] кредитном, оперативном и тржишном ризику, којима је банка изложена у свом пословању.

Methodological explanations

BANKING SECTOR

Sources and methods of data collection

Data referring to the banking system were taken over from the Banking Agency of Republika Srpska. Data referring to the bank ownership structure were taken over from the Central Registry of Securities, JSC Banja Luka.

Coverage and comparability of data

Presented data refer to the banking sector and the sector of microcredit organisations from Republika Srpska. The microcredit sector includes microcredit companies and microcredit funds.

Definitions

Loan is a certain amount of money a bank puts at a borrower's disposal for a specified period of time, with or without a purpose. The borrower must pay the bank contracted interest rates and repay the received amount of money, in accordance with the period of time and manner specified in the loan agreement.

Deposit is a certain amount of money placed in a bank by a depositor. The bank has the right to use the deposited money and it is obliged to repay the deposited amount in accordance with conditions stipulated in the deposit agreement.

HHI concentration index of assets is an index whose value depends on the share of each bank in the balance sheet assets of the banking sector. If the HHI value is lower than 1,000, it is considered that there is no concentration in the market, the value between 1,000 and 1,800 units is an indicator of a moderate concentration, while the HHI above 1,800 indicates that there is a high concentration in the market.

Non-performing loans are loans that, generally, do not generate income. A loan is non-performing when the client is late with the repayment of due obligations to the bank more than 90 days in a material amount and loans when the bank considers it certain that the debtor will not fully meet their obligations, without recourse to realization of collateral. These loans are in accordance with the methodology of the Banking Agency of Republika Srpska classified into credit risk stage 3.

Capital adequacy ratio represents the ratio of the bank's regulatory capital and its total risk exposure.

Bank's regulatory capital represents the sum of core and supplementary capital after regulatory capital adjustments.

Bank's total risk exposure is the sum of values of exposure[1)] to credit, operational and market risk the bank is exposed to in its business operations.

[1)] Вриједност изложености се израчунава у складу са одредбама Одлуке о израчунавању капитала („Службени гласник Републике Српске" бр. 74/17, 114/17, 48/19 и 114/20).
Value of exposure is calculated in accordance with provisions of the Decision on capital calculation ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 74/17, 114/17, 48/19 and 114/20).

СЕКТОР ОСИГУРАЊА

Извори и методе прикупљања података

Подаци су преузети од Агенције за осигурање Републике Српске и заснивају се на редовним извјештајима друштава за осигурање из Републике Српске, извјештаја филијала друштава за осигурање из Федерације Босне и Херцеговине које обављају послове осигурања у Републици Српској и извјештаја добровољног пензијског фонда.

Извор података о власништву и структури друштава за осигурање из Републике Српске је Централни регистар хартија од вриједности.

Обухватност и упоредивост података

Обухваћена су сва друштва за осигурање из Републике Српске, филијале друштава за осигурање из Федерације Босне и Хецеговине, које обављају послове осигурања у Републици Српској као и добровољни пензијски фонд.

Подаци друштава за осигурање са сједиштем у Републици Српској, у вези са обрачунатом премијом осигурања и накнадом штете из осигурања, воде се одвојено за територије Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине од 2010. године.

Дефиниције

Друштво за управљање добровољним пензијским фондовима је привредно друштво које организује и управља добровољним пензијским фондовима.

Добровољни пензијски фонд је институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупљају добровољни пензијски доприноси чланова добровољног пензијског фонда и улажу у различите врсте имовине са циљем остварења прихода и смањења ризика улагања, који може бити отворени или затворени добровољни пензијски фонд.

Друштво за осигурање из Републике Српске је акционарско друштво са сједиштем у Републици Српској које има дозволу за обављање послова осигурања.

Филијала друштава за осигурање из Федерације Босне и Херцеговине је филијала друштва за осигурање са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине, која има дозволу да путем филијале обавља послове осигурања у Републици Српској.

Композитно друштво за осигурање је друштво за осигурање које има дозволу да обавља послове и животног и неживотног осигурања.

Врсте осигурања су утврђене Одлуком о врстама осигурања („Службени гласник Републике Српске", бр. 57/06), која се заснива на класификацији врста осигурања у Европској унији.

Обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске обухвата премију коју су друштва за осигурање обрачунала на тржишту Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине.

Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске обухвата премију коју су друштва за осигурање из Републике Српске и филијале друштава из Федерације Босне и Херцеговине обрачунала на тржишту Републике Српске, и утврђена је на начин да је укупна премија коју су обрачунала друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, умањена за премију коју су та друштва обрачунала у

INSURANCE SECTOR

Sources and methods of data collection

Data were taken over from the Insurance Agency of Republika Srpska and are based on regular reports of insurance companies from Republika Srpska, reports of subsidiaries of insurance companies from the Federation of Bosnia and Herzegovina engaged in insurance activities in Republika Srpska and the report of the voluntary pension fund.

The source of data on ownership and structure of insurance companies from Republika Srpska is the Central Registry of Securities.

Coverage and comparability of data

All insurance companies from Republika Srpska are covered, as well as subsidiaries of insurance companies from the Federation of Bosnia and Herzegovina that are engaged in insurance activities in Republika Srpska and the voluntary pension fund.

Data provided by insurance companies with headquarters in Republika Srpska, referring to calculated insurance premium and paid damages from insurance, have been recorded separately for the territories of Republika Srpska and the Federation of Bosnia and Herzegovina since 2010.

Definitions

Voluntary pension fund management company is a company that organises and manages voluntary pension funds.

Voluntary pension fund is a collective investment institution that collects voluntary pension contributions from members of a voluntary pension fund and invests in various types of assets for the purpose of generating revenue and reducing the risk of investment. The fond may be an open or closed voluntary pension fund.

Insurance company from Republika Srpska is any joint stock company with headquarters in Republika Srpska, licensed to perform insurance activities.

Subsidiary of an insurance company from the Federation of Bosnia and Herzegovina is a subsidiary of an insurance company from the Federation of Bosnia and Herzegovina, licensed to perform insurance activities through its subsidiary in Republika Srpska.

Composite insurance company is an insurance company licensed to perform life and non-life insurance activities.

Types of insurance are determined by the Decision on Types of Insurance ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 57/06), based on the EU Classification of Types of Insurance.

Calculated premium of insurance companies from Republika Srpska covers the premium calculated by insurance companies in the markets of Republika Srpska and the Federation of Bosnia and Herzegovina.

Calculated premium in the insurance market of Republika Srpska covers the premium calculated by insurance companies from Republika Srpska and subsidiaries of insurance companies from the Federation of Bosnia and Herzegovina in the maket of Republika Srpska. It is calculated by reducing the total premium calculated by insurance companies with headquarters in Republika Srpska by the premium calculated by these companies in the Federation

Федерацији Босне и Херцеговине и увећана за премију коју су друштва за осигурање са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине обрачунала у Републици Српској.

Обрачун макроекономских показатеља заснован је на обрачунатој премији на тржишту осигурања Републике Српске.

Исплаћене штете друштава за осигурање из Републике Српске обухватају износ накнада/обавеза које су друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској исплатила на основу уговора о осигурању на тржишту Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине.

Исплаћене штете на тржишту осигурања Републике Српске обухватају исплаћени износ накнада/обавеза на основу уговора о осигурању који су исплатила друштва за осигурање са сједиштем у Републици Српској, умањен за износ накнада/обавеза који су та друштва исплатила по основу уговора о осигурању у Федерацији Босне и Херцеговине и увећане за износ накнада/обавеза на основу уговора о осигурању, који су друштва за осигурање са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине исплатила у Републици Српској.

ТРЖИШТЕ КАПИТАЛА

Извори и методе прикупљања података

Подаци који се односе на емитенте, извршене емисије хартија од вриједности, поступке преузимања акционарских друштава, нето вриједност имовине затворених инвестиционих фондова, вриједност промета, вриједност финансијских инструмената и вриједност берзанских индекса преузети су од Комисије за хартије од вриједности Републике Српске и Бањалучке берзе хартија од вриједности а.д. Бања Лука. Подаци који се односе на власништво над хартијама од вриједности преузети су од Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука.

Обухватност и упоредивост података

Приказани подаци се односе само на хартије од вриједности које су уврштене на берзу (нису обухваћена затворена акционарска друштва чијим акцијама се не тргује на берзи).

Дефиниције

Хартија од вриједности (ХОВ) је преносива исправа у електронском запису, емитована у серији на основу које власници остварују права према емитенту у складу са законом и одлуком о емисији.

Емисија хартија од вриједности је скуп радњи које емитент предузима у сврху прикупљања средстава продајом хартија од вриједности првим власницима, уз обавезу да сваком од њих испуни обавезу садржану у хартији од вриједности.

Емитент је лице које емитује хартије од вриједности у циљу прикупљања средстава и које према власницима хартија од вриједности има обавезе назначене у хартији од вриједности.

Берзански посредник је брокерско-дилерско друштво или банка која има дозволу Комисије за хартије од вриједности Републике Српске за обављање послова са хартијама од вриједности у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вриједности.

Кастоди банка је банка која има дозволу Комисије за хартије од вриједности Републике Српске за вођење рачуна хартија од вриједности за рачун клијента и поступања по налогу клијента и која обавља друге послове у складу са законом којим се уређује тржиште хартија од вриједности.

of Bosnia and Herzegovina and adding to it the premium calculated in Republika Srpska by insurance companies with headquarters in the Federation of Bosnia and Herzegovina.

The calculation of macroeconomic indicators is based on the calculated premium in the insurance market of Republika Srpska.

Paid damages of insurance companies from Republika Srpska cover the amount of fees/liabilities paid by insurance companies with headquarters in Republika Srpska, under insurance contracts in the markets of Republika Srpska and the Federation of Bosnia and Herzegovina.

Paid damages in the insurance market of Republika Srpska cover the amount of fees/liabilities paid under insurance contracts by insurance companies with headquarters in Republika Srpska reduced by the amount of fees/liabilities paid under insurance contracts by these companies in the Federation of Bosnia and Herzegovina and increased by the amount of fees/liabilities paid under insurance contracts in Republika Srpska by insurance companies with headquarters in the Federation of Bosnia and Herzegovina.

CAPITAL MARKET

Sources and methods of data collection

Data referring to issuers, realised issuance of securities, takeover procedures of joint-stock companies, net asset value of closed-end investment funds, value of turnover, value of financial instruments and value of stock exchange indices were taken over from the Republika Srpska Securities Commission and from the Banja Luka Stock Exchange JSC. Data referring to ownership of securities were taken over from the Central Registry of Securities, JSC Banja Luka.

Coverage and comparability of data

Presented data refer only to the securities listed on the stock exchange (close-end joint stock companies whose stocks are not traded on the stock exchange are not included).

Definitions

Securities are transferable instruments kept as electronic records, issued in series that grant owners the rights toward the issuer in accordance with the law and decision on the issue.

Issuance of securities is a set of actions undertaken by an issuer in order to raise funds by selling securitiies to the first owners, with the obligation to fulfill the obligation contained in the securities towards each of them.

Issuer is a person issuing securities in order to raise funds, who has to fulfill the obligations towards the owners, which are specified in the securities.

Stock broker is a broker-dealer company or a bank, authorised by the Republika Srpska Securities Commission to conduct transactions related to securities in accordance with the law governing the securities market.

Custody bank is a bank authorised by the Republika Srpska Securities Commission to manage securities accounts on behalf of clients and to act according to client requirements, as well as to perform other tasks, all in accordance with the law governing the securities market.

Кастоди рачун је рачун хартија од вриједности који отвара и води кастоди банка у име кастоди банке, а за рачун власника.

Примарно тржиште је тржиште на којем се емитују хартије од вриједности с циљем прикупљања средстава.

Секундарно тржиште је тржиште на којем се тргује емитованим хартијама од вриједности.

Акција је власничка хартија од вриједности коју емитује акционарско друштво и која представља својину на дијелу основног капитала акционарског друштва.

Фонд је институција колективног улагања, чији је једини циљ да прикупља новчана средства и да их у складу са унапријед одређеном инвестиционом политиком улаже у различите врсте имовине ради остварења прихода и смањења ризика улагања.

Обвезница је дугорочна дужничка хартија од вриједности која власнику даје право на наплату главнице и камате, односно других прихода у складу са законом и одлуком о емисији.

Краткорочна хартија од вриједности је дужничка хартија од вриједности која има рок доспијећа до годину дана (трезорски записи, комерцијални и благајнички записи и сл.).

Вриједност промета је новчана вриједност закључених послова изражених у КМ.

Вриједност салдираног промета је новчана вриједност салдираних послова, закључених у редовној трговини, аукцији за пакет акција (продаја државног капитала), блок пословима и на тржишту новца/тржиште краткорочних ХОВ, изражена у КМ.

Редован промет је промет који се остварује редовним трговањем на берзи. У редован промет се не укључују блок послови, преузимања и принудна продаја и аукције за пакет акција.

Блок посао је посао велике вриједности (већи од 500 000 КМ) који се закључује између два лица и пријављује берзи.

Преузимање је поступак депоновања акција у законском року и пренос тих акција на понудиоца или лица која с њим заједнички дјелују.

Принудна продаја је поступак преноса акција мањинских акционара на понудиоца/откупиоца у складу са законом који регулише овај пренос.

Трансакција је посао купопродаје хартије од вриједности. Код преузимања, односно принудне продаје и откупиоца број трансакција је број завршених поступака преузимања акционарских друштава.

Резидент је физичко или правно лице које има пребивалиште/сједиште на територији Републике Српске.

Аукција за пакет акција је метод продаје пакета акција на берзи аукцијском методом трговања.

Номинална вриједност је вриједност хартије од вриједности која се добије множењем броја и номиналне вриједности хартије од вриједности.

Тржишна вриједност (капитализација) се добије множењем броја и тржишне цијене хартије од вриједности, осим за отворене инвестиционе фондове гдје се вриједност добије множењем броја удјела и нето вриједности имовине по удјелу.

Custody account is a securities account opened and managed by a custodian bank in its name and for the owner's account.

Primary market is a market where securities are being issued with the aim of raising funds.

Secondary market is a market where securities already issued are traded.

Stock is an equity security that is issued by a joint stock company and represents ownership of the part of the share capital of a joint stock company.

Fund means an undertaking for collective investment whose sole purpose is raising funds and investing it in different types of assets in accordance with a predefined investment policy for the purpose of generating income and reducing investment risks.

Bond is a long-term debt security that gives an owner the right to collection of the principal and interest or other income in accordance with the law and decision on the issue.

Short-term security is a debt security with maturity up to one year (treasury bills, commercial and cashier bills, etc).

Value of turnover is a monetary value of concluded transactions, denominated in KM.

Value of settled turnover is a monetary value of settled transactions, executed in regular trading, auction for stocks package (sale of domestic capital), block transactions and money market/short-term securities market, denominated in KM.

Regular turnover is turnover realised through the regular trading on the stock exchange. Regular turnover does not include block trades, takeovers and squeeze-out, and auction for package of stocks.

Block trade is a trade of large value (over 500,000 KM) that is executed bilaterally between two entities and reported to the stock exchange.

Takeover is a procedure of deposit and transfer of stocks within the statutory deadline to the bidder or a person acting jointly with him.

Squeeze-out is a procedure of transfer of the minority shareholders' stocks to the bidder/acquirer, in accordance with the law that governs this transfer.

Transaction is a trade with securities. The number of transactions in takeovers / squeeze-out is the number of completed takeover / squeeze-out proceduresfor joint stock companies.

Resident is a physical or legal entity with residence / headquarters on the Republika Srpska territory.

An auction for package of stocks is a method of selling packages of stocks on the stock exchange using the auction method.

Nominal (face) value is a value of securities that is obtained by multiplying the number with the nominal value of the securities.

Market value (capitalization) is obtained by multiplying the number with the market price of the securities, except for open investment funds, where the value is obtained by multiplying the number of shares and the net asset value per share.

10.1. Учесници на финансијском тржишту
Financial market participants

	Банке *Banks*	Микрокредитне организације *Microcredit organisations*	Лизинг друштва *Leasing companies*	Друштва за осигурање *Insurance companies*	Емитенти *Issuers*	Берзански посредници *Stock brokers*	Друштва за управљање инвестиционим фондовима *Companies for Investment Funds Management*
2011	10	8	2	11	864	13	14
2012	10	8	2	11	828	12	14
2013	10	6	2	12	774	11	12
2014	9	6	1	12	746	9	12
2015	9	6	1	12	717	8	11
2016	8	9	1	14	683	7	5
2017	8	13	-	14	681	5	5
2018	8	13	-	15	660	5	5
2019	8	13	-	15	644	5	6
2020	8	14	-	14	635	5	6
2021	8	13	-	14	615	6	7
2022	8	14	-	14	589	6	6
2023	8	15	-	14	580	5	6

(наставак/*continued*)

	Затворени инвестициони фондови *Closed-end investment funds*	Отворени инвестициони фондови *Open-end investment funds*	Кастоди банке *Custody banks*	Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима *Voluntary pension funds management companies*	Добровољни пензијски фонд *Voluntary pension fund*
2011	14	3	8	-	-
2012	14	2	8	-	-
2013	14	2	7	-	-
2014	14	2	6	-	-
2015	14	2	5	-	-
2016	14	1	4	-	-
2017	14	5	3	1	1
2018	2	17	3	1	1
2019	1	18	3	1	1
2020	1	18	3	1	1
2021	1	15	3	1	1
2022	1	14	3	1	1
2023	-	15	3	1	1

Извор: Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство, Агенција за осигурање Републике Српске и Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Ministry of Finance, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska and Republika Srpska Securities Commission

10.2. Структура активе финансијског сектора
Structure of financial sector assets

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Дијелови финансијског сектора (финансијске институције) *Components of the financial sector (financial institutions)*					
		банке *banks*	микрокредитне организације *microcredit organisations*	лизинг друштва *leasing companies*	друштва за осигурање *insurance companies*	инвестициони фондови *investment funds*	добровољни пензијски фонд *voluntary pension fund*
2010	6 278 993	5 375 807	278 157	2 853	245 160	377 016	-
2011	6 624 777	5 761 550	249 427	5 200	254 421	354 179	-
2012	7 077 549	6 235 439	181 016	21 700	294 834	344 560	-
2013	7 480 779	6 618 600	193 665	19 200	320 900	328 414	-
2014	7 537 270	6 656 361	194 448	13 282	351 530	321 649	-
2015	7 533 321	6 635 961	216 692	9 927	369 404	301 337	-
2016	7 542 167	6 675 815	225 039	1 201	396 360	243 752	-
2017	8 025 775	7 088 053	264 592	-	432 730	240 397	3
2018	9 233 374	8 229 470	310 460	-	473 540	219 602	302
2019	9 801 282	8 744 132	365 073	-	506 968	183 487	1 622
2020	10 016 340	8 889 200	428 645	-	529 894	160 005	8 596
2021	11 110 469	9 892 300	476 118	-	563 550	160 930	17 571
2022	11 435 080	10 070 031	545 508	-	619 549	173 461	26 531
2023	11 861 711	10 370 100	624 090	-	653 653	177 994	35 874
		Структура / *Structure* %					
2010	100,0	85,6	4,4	0,1	3,9	6,0	-
2011	100,0	87,0	3,7	0,1	3,9	5,3	-
2012	100,0	88,1	2,5	0,3	4,2	4,9	-
2013	100,0	88,5	2,6	0,2	4,3	4,4	-
2014	100,0	88,2	2,6	0,2	4,7	4,3	-
2015	100,0	88,1	2,9	0,1	4,9	4,0	-
2016	100,0	88,5	3,0	0,0	5,3	3,2	-
2017	100,0	88,3	3,3	-	5,4	3,0	0,0
2018	100,0	89,1	3,4	-	5,1	2,4	0,0
2019	100,0	89,2	3,7	-	5,2	1,9	0,0
2020	100,0	88,8	4,3	-	5,3	1,6	0,0
2021	100,0	89,0	4,3	-	5,1	1,4	0,2
2022	100,0	88,1	4,8	-	5,4	1,5	0,2
2023	100,0	87,4	5,3	-	5,5	1,5	0,3

Извор: Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство, Агенција за осигурање Републике Српске и Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Ministry of Finance, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska and Republika Srpska Securities Commission

10.3. Основни показатељи пословања банака – стање 31. децембар
Basic indicators of banking – as on 31 December

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Општи подаци *General data*										
Број банака / *Number of banks*	9	9	8	8	8	8	8	8	8	8
Број запослених / *Number of employees*	3 213	3 236	2 972	2 917	2 965	3 000	2 969	2 928	2 946	3 021
Број организационих дијелова / *Number of organiational divisions*	328	336	298	293	292	288	284	285	280	277
Број банкомата / *Number of ATMs*	344	365	362	365	383	392	394	405	402	424
ННІ индекс концентрације (актива) / *HHI concentration index (assets)*	1 601	1 664	1 778	2 025	1 730	1 731	1 753	1 753	1 762	1 742
Укупна кредитна задуженост грађана код банака из РС и филијала из ФБиХ[1] / *Total citizens' credit indebtedness to banks in RS and subsidiaries from the FBiH[1]*	2 374 313	2 485 354	2 517 144	2 539 376	2 724 365	2 970 435	2 997 582	3 250 988	3 451 624	3 724 359
Биланс стања *Balance sheet*										
Билансна актива / *Balance sheet assets*	7 089 604	7 182 098	7 099 538	7 497 807	8 229 470	8 744 132	8 889 200	9 892 299	10 070 031	10 370 149
Укупни кредити / *Total loans*	4 732 888	4 846 825	4 559 287	4 869 919	5 005 850	5 463 293	5 493 807	5 705 135	5 792 910	6 056 543
Кредити привреди / *Corporate loans*	2 012 161	2 080 132	1 921 804	2 070 469	2 099 870	2 236 206	2 164 543	2 213 391	2 227 958	2 440 649
Кредити грађанима / *Personal loans*	1 914 817	2 021 704	2 031 660	2 182 616	2 301 996	2 502 101	2 572 758	2 793 063	2 924 649	3 017 951
Кредити Влади и Владиним институцијама / *Loans to the Government and governmental institutions*	765 563	706 255	576 167	575 337	540 460	653 906	683 866	631 529	547 850	495 464
Остало / *Other*	40 347	38 734	29 656	41 497	63 524	71 080	72 640	67 152	92 453	102 479
Укупни биланси капитал / *Total balance sheet equity*	853 760	776 502	882 534	952 415	965 539	1 043 483	1 054 286	1 116 505	1 216 031	1 306 059
Укупни депозити / *Total deposits*	4 763 069	4 956 536	5 011 392	5 381 297	6 050 049	6 405 832	6 515 215	7 498 561	7 595 160	7 740 107
Депозити привреде / *Corporate deposits*	1 039 447	998 521	886 447	940 831	1 169 335	1 177 553	1 267 780	1 636 127	1 811 804	1 738 646
Депозити грађана / *Personal deposits*	2 380 729	2 643 235	2 806 092	3 082 646	3 393 433	3 690 005	3 855 540	4 179 669	4 084 706	4 587 915
Депозити Владиних институција / *Government deposits*	449 618	430 606	391 269	491 310	581 717	650 825	622 471	973 179	995 741	861 405
Депозити банака / *Bank deposits*	524 309	500 293	471 139	367 558	395 730	465 990	361 276	228 065	232 113	131 697
Остало / *Other*	368 966	383 881	456 445	498 952	509 834	421 459	408 148	481 521	470 796	420 444
Узети кредити / *Loans taken out*	797 423	625 699	535 528	514 211	548 707	601 461	678 335	681 509	704 685	717 848
Билансна актива / БДП (%)[2] / *Balance sheet assets / GDP (%)[2]*	79,8	78,0	73,7	74,4	77,0	78,8	79,9	79,1	69,3	64,5
Укупни кредити / БДП (%)[2] / *Total loans / GDP (%)[2]*	53,3	52,7	47,3	48,3	46,9	49,2	49,4	45,6	39,9	37,7
Укупни депозити / БДП (%)[2] / *Total deposits/GDP (%)[2]*	53,6	53,9	52,0	53,4	56,6	57,7	58,5	60,0	52,3	48,2
Профитабилност *Profitability*										
Нето добит / *Net profit*	28 125	-85 857	45 337	96 186	85 039	96 612	52 806	115 452	139 295	189 272
РОА (повратна активу) / *ROA (return on assets)*	0,42	-1,30	0,70	1,44	1,01	1,24	0,64	1,27	1,48	1,95
РОЕ (повратна капитал) / *ROE (return on equity)*	3,39	-10,65	5,90	10,36	7,75	9,68	5,13	10,35	11,91	14,88

10.3. Основни показатељи пословања банака – стање 31. децембар
Basic indicators of banking – as on 31 December
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Нето каматни приход / *Net interest income*	202 754	209 493	216 714	225 609	234 660	232 742	235 948	250 239	279 224	352 652
Нето каматни приход/просјечна нето актива / *Net interest income/average net assets*	3,01	3,18	3,36	3,37	3,14	2,98	2,85	2,75	2,96	3,64
CIR (оперативни трошкови/оперативни приход) (%) / *CIR (operating expenses/ operating income)*	66,91	75,47	71,09	59,23	63,06	61,66	65,60	62,14	55,78	52,23
Квалитет активе *Assets quality*										
Неквалитетни кредити/укупни кредити / *Non-performing loans/total loans*	14,35	15,56	11,98	11,07	9,54	6,90	5,23	3,98	3,69	3,64
Неквалитетни кредити грађана/укупни кредити / *Non-performing personal loans/ total loans*	11,65	11,71	9,70	8,27	7,36	6,55	4,97	3,95	3,36	3,41
Неквалитетни кредити правних лица/укупни кредити / *Non-performing loans to legal entities/total loans*	16,19	18,32	13,80	13,35	11,39	7,19	5,47	4,00	4,02	3,87
Адекватност капитала *Capital adequacy*										
Стопа адекватности капитала (%) / *Capital adequacy ratio (%)*	16,9	14,1	16,3	16,2	17,7	18,3	19,3	19,2	20,2	21,0

[1] Представља укупан износ кредита пласираних грађанима преко банака из Републике Српске, умањен за износ кредита пласираних преко организационих дијелова банака из Републике Српске који послују у Федерацији БиХ и увећан за износ кредита пласираних преко организационих дијелова банака из Федерације БиХ који послују у Републици Српској. Због промјена у методологији израчунавања, од 2017. године у укупну кредитну задуженост становника (грађана) код банака нису укључени кредити дати самосталним радњама за обављање дјелатности.

It represents the total amount of loans granted to citizens through banks from Republika Srpska, reduced by the amount of loans granted through organisational units of banks from Republika Stpska that operate in the Federation of BiH and increased by the amount of loans granted through organisational units of banks from the Federation of BiH that operate in Republika Srpska. Due to changes in the calculation methodology, since 2017, the total loan indebtedness of residents (citizens) with banks does not include loans granted to independent businesses for their activities.

[2] Извор података за БДП је Републички завод за статистику Републике Српске.

The source of data on GDP is the Republika Srpska Institute of Statistics.

Извор: Агенција за банкарство Републике Српске
Source: Banking Agency of Republika Srpska

10.4. Основни показатељи пословања микрокредитних организација – стање 31. децембар
Basic indicators of microcredit organisations' business operations – as on 31 December

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Општи подаци *General data*										
Број микрокредитних организација (МКО) / *Number of microcredit organisations (MCO)*	6	6	9	13	13	13	14	13	14	15
Број запослених / *Number of employees*	305	301	334	381	439	538	556	615	660	782
Број организационих дијелова / *Number of organisational divisions*	74	96	86	123	129	142	146	159	189	231
Укупна кредитна задуженост грађана код МКО из РС и филијала из ФБиХ [1] / *Total citizens' credit indebtedness to MCOs in RS and subsidiaries from the FBiH [1]*	214 192	213 568	230 316	261 800	306 800	357 703	395 381	436 049	483 622	568 634
Биланс стања *Balance sheet*										
Билансна актива / *Balance sheet assets*	194 448	216 692	225 039	264 592	310 460	365 073	428 645	476 118	545 508	624 090
Укупни кредити / *Total loans*	153 892	162 361	182 961	212 828	253 210	296 228	348 750	399 233	450 557	544 562
Кредити привреди / *Corporate loans*	2 504	2 542	2 821	3 491	4 145	4 617	6 544	9 020	10 320	13 672
Кредити грађанима / *Personal loans*	151 388	159 819	180 140	209 337	249 065	291 611	342 206	390 213	440 237	530 890
Укупни капитал / *Total capital*	69 427	75 597	85 468	97 773	110 430	125 541	139 631	153 364	174 965	183 757
Узети кредити / *Loans taken out*	114 741	129 737	127 008	151 758	182 590	213 477	256 350	279 390	329 485	387 651
Профитабилност *Profitability*										
Финансијски резултат / *Financial result*	3 462	6 033	9 466	8 328	11 165	14 503	12 388	18 475	24 071	41 178
Нето каматни приход / *Net interest income*	25 863	26 860	33 694	36 982	35 677	46 768	53 339	59 930	70 037	97 350
Квалитет активе *Assets quality*										
Неквалитетни кредити/укупни кредити / *Non-performing loans/total loans*	2,00	2,43	1,94	1,99	1,88	2,36	3,41	2,70	1,84	1,82

[1] Представља укупан износ кредита пласираних грађанима преко МКО из Републике Српске, умањен за износ кредита пласираних преко организационих дијелова МКО из Републике Српске који послују у Федерацији БиХ и увећан за износ кредита пласираних преко организационих дијелова МКО из Федерације БиХ који послују у Републици Српској.

It represents the total amount of loans granted to citizens through MCOs from Republika Srpska, reduced by the amount of loans granted throough organisational units of MCOs from Republika Srpska that operate in the Federation of BiH and increased by the amount of loans granted through organisational units of MCOs from the Federation of BiH that operate in Republika Srpska.

Извор: Агенција за банкарство Републике Српске
Source: Banking Agency of Republika Srpska

10.5. Структура акционарског капитала банака – стање 31. децембар
Structure of shareholders' capital of banks – as on 31 December

хиљ. КМ / *thous. KM*

Акционарски капитал *Shareholders' capital*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	584 944	629 055	622 664	632 846	641 573	643 961	673 961	695 961	699 365	703 087
Државни капитал / *State capital*	40 001	40 001	5 001	5 001	5 001	5 001	5 001	5 001	1	1
Приватни капитал / *Private capital*	544 454	588 560	617 264	627 482	636 195	638 608	668 753	690 896	699 300	703 022
Страни капитал / *Foreign capital*	454 191	458 737	471 690	470 883	461 167	456 848	453 282	451 222	388 426	390 931
Домаћи капитал / *Domestic capital*	90 263	129 823	145 574	156 599	175 028	181 760	215 471	239 674	310 874	312 091
Задружни капитал / *Cooperative capital*	489	494	399	363	377	352	207	64	64	64

Извор: Агенција за банкарство Републике Српске
Source: Banking Agency of Republika Srpska

10.6. Кредити банкарског сектора – стање 31. децембар
Banking sector loans – as on 31 December

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	4 732 888	4 864 825	4 559 286	4 869 919	5 005 850	5 463 293	5 493 807	5 705 135	5 792 910	6 056 543
Кредити правним лицима по подручјима КД *Loans to legal entities by section of Classification of activities*										
УКУПНО / *TOTAL*	2 818 071	2 825 121	2 527 626	2 687 303	2 703 854	2 961 192	2 921 049	2 912 072	2 868 261	3 038 592
Пољопривреда, шумарство и риболов (A) / *Agriculture, forestry and fishing (A)*	117 767	105 468	86 754	119 365	114 077	122 276	91 032	92 351	72 660	76 551
Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине (B, C, D, E) / *Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (B, C, D, E)*	702 822	762 210	684 254	743 302	652 257	690 573	738 467	686 075	742 666	746 190
Грађевинарство (F) / *Construction (F)*	209 489	181 671	213 884	221 238	254 651	231 389	237 375	264 143	281 529	364 325
Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала (G) / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G)*	624 780	668 817	617 073	626 423	643 106	671 504	593 735	636 809	609 009	624 578
Саобраћај и складиштење (H) / *Transportation and storage (H)*	76 526	79 505	69 767	65 650	134 282	197 127	106 194	127 658	152 592	151 328
Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство (I) / *Accommodation and food service activities (I)*	45 582	42 738	50 157	55 307	49 990	59 964	66 184	78 894	110 657	113 336
Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања (K) / *Financial and insurance activities (K)*	42 988	43 538	36 063	47 858	93 964	79 787	103 932	103 580	110 475	119 488
Пословање некретнинама (L) / *Real estate activities (L)*	138 104	140 745	109 507	108 375	124 991	150 976	28 487	25 287	41 198	42 297
Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање (O) / *Public administration and defence; compulsory social security (O)*	765 563	706 255	576 167	575 337	540 460	653 906	620 142	565 961	486 136	445 402
Остале дјелатности / *Other activities*	94 450	94 174	84 000	124 448	96 076	103 690	335 501	331 314	261 339	355 097
Кредити грађанима *Personal loans*										
УКУПНО / *TOTAL*	1 914 817	2 021 704	2 031 660	2 182 616	2 301 996	2 502 101	2 572 758	2 793 063	2 924 649	3 017 951
За општу потрошњу / *General-purpose consumption loans*	1 257 672	1 347 101	1 386 386	1 498 717	1 583 568	1 690 381	1 667 682	1 774 778	1 848 615	1 955 671
За стамбене потребе / *Housing loans*	524 603	532 072	516 458	535 559	573 849	647 094	720 261	816 483	863 848	880 756
За обављање дјелатности / *Loans for economic activities*	132 542	142 531	128 820	148 340	144 579	164 626	184 815	201 802	212 186	181 524

Извор: Агенција за банкарство Републике Српске
Source: Banking Agency of Republika Srpska

10.7. Кредити сектора микрокредитних организација – стање 31. децембар
Microcredit sector loans – as on 31 December

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	153 892	162 361	182 961	212 828	253 210	296 228	348 750	399 233	450 557	544 562
Кредити правним лицима по подручјима КД *Loans to legal entities by section of Classification of activities*										
УКУПНО / *TOTAL*	2 504	2 542	2 821	3 491	4 145	4 617	6 544	9 020	10 320	13 672
Пољопривреда, шумарство и риболов (A) / *Agriculture, forestry and fishing (A)*	122	97	81	122	138	166	297	264	605	828
Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине (B, C, D, E) / *Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (B, C, D, E)*	763	889	804	892	903	1 119	1 390	1 911	2 415	3 676
Услужне дјелатности (G45, G46, H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S)[1] / *Service activities (G45, G46, H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S)[1]*	771	973	1 109	1 619	1 861	1 892	2 621	3 778	3 830	5 858
Трговина на мало (G47)[2] / *Retail trade (G47)[2]*	848	582	810	797	1 225	1 221	1 691	1 821	2 401	2 786
Остале дјелатности / *Other activities*	0	1	17	61	18	219	545	1 246	1 069	524
Кредити грађанима *Personal loans*										
УКУПНО / *TOTAL*	151 388	159 819	180 140	209 337	249 065	291 611	342 206	390 213	440 237	530 890
За обављање дјелатности (по подручјима КД) / *For economic activities (by section of Classification of activities)*										
Пољопривреда, шумарство и риболов (A) / *Agriculture, forestry and fishing (A)*	64 838	68 719	72 089	74 496	82 689	85 224	91 770	93 623	96 183	114 475
Вађење руда и камена; Прерађивачка индустрија; Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине (B, C, D, E) / *Mining and quarrying; Manufacturing; Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (B, C, D, E)*	3 407	2 696	2 480	3 037	3 901	4 482	5 436	5 397	6 270	9 920
Услужне дјелатности (G45, G46, H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S)[1] / *Service activities (G45, G46, H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S)[1]*	12 891	13 364	16 420	21 417	29 546	36 626	43 416	48 642	57 391	79 801
Трговина на мало (G47)[2] / *Retail trade (G47)[2]*	6 152	5 038	5 511	6 151	7 386	7 841	8 843	9 440	11 024	18 186
За стамбене потребе / *Housing loans*	1 309	1 452	2 007	5 615	10 344	15 867	14 876	18 168	19 516	18 881
Остало / *Other*	62 791	68 550	81 633	98 621	115 199	141 571	177 865	214 943	249 853	289 627

[1] Обухваћена су сљедећа подручја и области КД БиХ 2010: област 45 - Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала и област 46 - Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима те подручја Саобраћај и складиштење (H); Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство (I); Информације и комуникације (J); Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања (K); Пословање некретнинама (L); Стручне, научне и техничке дјелатности (M); Административне и помоћне услужне дјелатности (N); Образовање (P); Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада (Q); Умјетност, забава и рекреација (R); Остале услужне дјелатности (S)

Including the following sections and divisions of the KD BiH 2010: division 45 – Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles and division 46 – Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles, and sections Transportation and storage (H); Accommodation and food service activities (I); Information and communication (J); Financial and insurance activities (K); Real estate activities (L); Professional, scientific and technical activities (M); Administrative and support service activities (N); Education (P); Human health and social work activities (Q); Arts, entertainment and recreation (R); Other service activities (S)

[2] Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима (G47)
Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles (G47)

Извор: Агенција за банкарство Републике Српске
Source: Banking Agency of Republika Srpska

10.8. Финансијски показатељи друштава за осигурање
Financial indicators of insurance companies

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Пословна актива *Business assets*	Укупни капитал *Total capital*	Нето резултат *Net result*
2007	190 976	83 768	7 735
2008	211 931	94 529	-1 801
2009	222 969	87 942	5 492
2010	245 160	104 658	13 797
2011	254 421	98 825	11 266
2012	294 834	118 764	17 706
2013	320 900	126 677	13 722
2014	351 530	99 252	-6 040
2015	369 404	121 170	16 012
2016	396 360	127 789	10 110
2017	432 730	138 404	28 686
2018	473 540	152 741	28 771
2019	506 968	153 931	26 897
2020	529 894	163 036	30 878
2021	563 550	166 417	29 875
2022	619 549	172 957	30 238
2023	653 653	171 996	30 036

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

10.9. Макроекономски показатељи за тржиште осигурања
Macroeconomic indicators for the insurance market

КМ

	Премија/број становника[1)] *Premium/number of citizens[1)]*	Премија/БДП (%)[1)] *Premium/GDP (%)[1)]*	Животно/укупна премија (%) *Life/total premium (%)*
2007	73,1	1,4	4,7
2008	81,6	1,4	6,0
2009	83,6	1,6	6,6
2010	91,6	1,6	8,9
2011	99,4	1,6	11,1
2012	107,1	1,8	11,8
2013	112,0	1,8	14,6
2014	120,0	1,9	15,8
2015	129,0	2,0	16,7
2016	171,0	2,1	16,5
2017	185,0	2,1	16,3
2018	197,0	2,1	16,7
2019	207,1	2,1	18,4
2020	209,7	2,1	19,2
2021	228,7	2,1	20,6
2022	247,1	1,9	19,8
2023	287,5	2,0	17,7

[1)] Извор података за број становника и БДП је Републички завод за статистику Републике Српске.
The source of data on the number of citizens and GDP is the Republika Srpska Institute of Statistics.

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

10.10. Друштва за осигурање из Републике Српске – власничка структура
Insurance companies from Republika Srpska – ownership structure

	Укупно *Total*	Неживотна осигурања *Non-life insurance*		Композитна (неживотна и животна) *Composite (non-life and life)*	
		домаће власништво *domestic ownership*	страно власништво *foreign ownership*	домаће власништво *domestic ownership*	страно власништво *foreign ownership*
2007	11	8	2	-	1
2008	11	7	1	-	3
2009	11	7	1	-	3
2010	11	7	1	-	3
2011	11	7	1	-	3
2012	11	7	1	-	3
2013	12	8	1	-	3
2014	12	8	1	-	3
2015	12	7	2	-	3
2016	14	9	2	-	3
2017	14	9	2	-	3
2018	15	9	3	-	3
2019	15	9	3	-	3
2020	14	9	3	-	2
2021	14	9	3	-	2
2022	14	10	2	-	2
2023	14	10	2	-	2

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

10.11. Обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске
Calculated premium of insurance companies from Republika Srpska

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	155 753	171 324	187 393	207 888	214 989	230 759	226 771	245 615	265 561	301 581
Неживотна осигурања *Non-life insurance*										
УКУПНО / *TOTAL*	140 548	153 028	166 528	184 686	193 224	206 080	201 136	218 086	237 672	273 033
Осигурање незгоде / *Accident insurance*	9 798	11 200	11 797	14 077	15 477	17 488	13 564	14 927	17 446	20 156
Здравствено осигурање / *Health insurance*	1 057	1 156	1 343	1 800	2 031	2 270	974	1 636	2 323	2 544
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила / *Insurance of land vehicles except railway vehicles*	10 091	9 821	10 078	11 407	12 419	14 771	14 568	16 660	18 798	22 108
Осигурање возила која се крећу по шинама / *Insurance of railway vehicles*	-	-	-	-	-	-	21	24	14	8
Осигурање ваздухоплова / *Aviation insurance*	3	-	-	0	0	-	27	8	105	57
Осигурање пловила / *Marine insurance*	15	2	0	1	5	6	2	2	2	2
Осигурање робе у превозу / *Goods in transit insurance*	840	949	948	1 082	1 120	1 059	837	800	998	1 344
Осигурање имовине од пожара и природних сила / *Property insurance against fire and natural forces*	7 206	6 507	6 321	8 076	6 823	7 841	7 599	8 052	8 804	9 549
Осигурање осталих штета на имовини / *Insurance against other damage to property*	10 301	12 777	11 602	10 881	11 484	11 650	11 321	11 990	16 024	15 440
Осигурање од одговорности за моторна возила / *Motor vehicle liability insurance*	99 632	109 042	122 547	134 794	140 755	147 223	147 028	157 680	164 492	191 206
Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове / *Civil liability insurance of aircrafts*	6	6	6	18	15	43	57	158	198	209
Осигурање од опште одговорности за бродове / *General liability insurance for ships*	5	-	1	2	3	6	8	10	10	12
Осигурање од опште грађанске одговорности / *General civil liability insurance*	1 122	1 055	1 260	1 768	2 014	2 037	2 663	3 104	3 204	4 018
Осигурање кредита / *Loan protection insurance*	22	64	62	116	416	917	1 625	2 044	3 570	4 348
Осигурање гаранција / *Guarantee insurance*	1	3	11	14	16	25	20	17	22	24
Осигурање од различитих финансијских губитака / *Insurance against various financial losses*	445	443	549	647	616	643	742	836	1 272	1 327
Осигурање трошкова правне заштите / *Legal expenses insurance*	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Осигурање помоћи / *Assistance insurance*	5	3	4	5	29	100	82	136	391	679
Животна осигурања *Life insurance*										
УКУПНО / *TOTAL*	15 205	18 295	20 866	23 202	21 765	24 680	25 634	27 529	27 888	28 548
Животно осигурање / *Life insurance*	13 955	16 308	18 686	20 883	19 294	21 929	22 623	24 514	24 801	25 422
Ренте / *Annuities*	7	11	64	18	14	56	133	6	42	41
Додатна осигурања уз осигурање живота / *Additional insurance with life insurance*	1 243	1 794	1 893	2 042	2 193	2 451	2 657	2 798	2 834	2 867
Друге врсте животних осигурања / *Other types of life-insurance*	-	183	223	259	264	244	222	211	211	218

10.11. Обрачуната премија друштава за осигурање из Републике Српске
Calculated premium of insurance companies from Republika Srpska
(наставак/*continued*)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
				Структура / *Structure* %						
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
				Неживотна осигурања *Non-life insurance*						
УКУПНО / *TOTAL*	90,2	89,3	88,9	88,8	89,9	89,3	88,7	88,8	89,5	90,5
Осигурање незгоде / *Accident insurance*	6,3	6,5	6,3	6,8	7,2	7,6	6,0	6,1	6,6	6,7
Здравствено осигурање / *Health insurance*	0,7	0,7	0,7	0,9	0,9	1,0	0,4	0,7	0,9	0,8
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила / *Insurance of land vehicles except railway vehicles*	6,5	5,7	5,4	5,5	5,8	6,4	6,4	6,8	7,1	7,3
Осигурање возила која се крећу по шинама / *Insurance of railway vehicles*	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Осигурање ваздухоплова / *Aviation insurance*	0,0	-	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0
Осигурање пловила / *Marine insurance*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Осигурање робе у превозу / *Goods in transit insurance*	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,4	0,4
Осигурање имовине од пожара и природних сила / *Property insurance against fire and natural forces*	4,6	3,8	3,4	3,9	3,2	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2
Осигурање осталих штета на имовини / *Insurance against other damage to property*	6,6	7,5	6,2	5,2	5,3	5,0	5,0	4,9	6,0	5,1
Осигурање од одговорности за моторна возила / *Motor vehicle liability insurance*	64,0	63,6	65,4	64,8	65,5	63,8	64,8	64,2	61,9	63,4
Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове / *Civil liability insurance of aircrafts*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Осигурање од опште одговорности за бродове / *General liability insurance for ships*	0,0	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Осигурање од опште грађанске одговорности / *General civil liability insurance*	0,7	0,6	0,7	0,9	0,9	0,9	1,2	1,3	1,2	1,3
Осигурање кредита / *Loan protection insurance*	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,7	0,8	1,3	1,4
Осигурање гаранција / *Guarantee insurance*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Осигурање од различитих финансијских губитака / *Insurance against various financial losses*	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,4
Осигурање трошкова правне заштите / *Legal expenses insurance*	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0
Осигурање помоћи / *Assistance insurance*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2
				Животна осигурања *Life insurance*						
УКУПНО / *TOTAL*	9,8	10,7	11,1	11,2	10,1	10,7	11,3	11,2	10,5	9,5
Животно осигурање / *Life insurance*	9,0	9,5	10,0	10,0	9,0	9,5	10,0	10,0	9,3	8,4
Ренте / *Annuities*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Додатна осигурања уз осигурање живота / *Additional insurance with life insurance*	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,2	1,1	1,1	1,0
Друге врсте животних осигурања / *Other types of life-insurance*	-	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

10.12. Обрачуната премија на тржишту осигурања Републике Српске
Calculated premium at the insurance market of Republika Srpska

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно обрачуната премија у Републици Српској *Total calculated premium in Republika Srpska*			Друштва за осигурање из Републике Српске *Insurance companies from Republika Srpska*			Филијале друштава из ФБиХ *Subsidiaries of companies from the FBiH*		
	укупно *total*	неживотна осигурања *non-life insurance*	животна осигурања *life insurance*	укупно *total*	неживотна осигурања *non-life insurance*	животна осигурања *life insurance*	укупно *total*	неживотна осигурања *non-life insurance*	животна осигурања *life insurance*
2014	171 123	144 101	27 022	135 142	120 271	14 871	35 982	23 831	12 151
2015	182 755	152 209	30 546	142 533	124 977	17 556	40 221	27 231	12 990
2016	198 148	165 469	32 679	155 728	137 050	18 679	42 420	28 419	14 000
2017	213 290	178 431	34 859	169 595	149 588	20 007	43 695	28 843	14 852
2018	226 100	188 307	37 793	173 809	153 902	19 907	52 291	34 404	17 886
2019	236 637	193 201	43 436	183 065	159 763	23 302	53 572	33 438	20 135
2020	238 295	192 658	45 637	181 422	157 116	24 306	56 873	35 542	21 331
2021	258 089	204 831	53 258	191 996	165 669	26 327	66 093	39 162	26 931
2022	276 859	222 078	54 780	204 447	177 786	26 660	72 412	44 292	28 120
2023	320 471	263 709	56 762	237 235	209 967	27 268	83 236	53 741	29 495

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

10.13. Исплаћене штете друштава за осигурање из Републике Српске
Paid damages of insurance companies from Republika Srpska

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	73 273	80 580	61 331	63 614	72 866	73 225	78 233	84 792	109 809	119 133
Неживотна осигурања *Non-life insurance*										
УКУПНО / *TOTAL*	69 010	74 290	53 706	55 850	65 304	65 285	68 269	72 437	94 552	102 111
Осигурање незгоде / *Accident insurance*	4 795	4 837	4 440	4 502	5 553	6 208	6 743	7 862	7 385	7 516
Здравствено осигурање / *Health insurance*	472	621	429	602	933	594	544	419	589	666
Осигурање возила која се крећу по копну осим шинских возила / *Insurance of land vehicles except railway vehicles*	7 955	7 517	7 278	9 011	9 577	10 309	10 925	11 413	12 452	12 885
Осигурање возила која се крећу по шинама / *Insurance of railway vehicles*	-	-	-	-	-	-	-	9	-	1
Осигурање ваздухоплова / *Aviation insurance*	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање пловила / *Marine insurance*	-	-	-	-	-	-	2	-	102	164
Осигурање робе у превозу / *Goods in transit insurance*	29	86	19	17	73	41	42	59	60	218
Осигурање имовине од пожара и природних сила / *Property insurance against fire and natural forces*	3 532	3 839	2 496	1 614	1 303	2 370	5 052	3 542	5 040	6 904
Осигурање осталих штета на имовини / *Insurance against other damage to property*	24 923	28 610	4 320	3 980	2 384	2 306	1 594	2 718	10 837	10 429
Осигурање од одговорности за моторна возила / *Motor vehicle liability insurance*	27 229	28 411	34 545	35 831	45 186	42 897	42 628	45 014	57 169	62 153
Осигурање од грађанске одговорности за ваздухоплове / *Civil liability insurance of aircrafts*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
Осигурање од опште одговорности за бродове / *General liability insurance for ships*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

10.13. Исплаћене штете друштава за осигурање из Републике Српске
Paid damages of insurance companies from Republika Srpska
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Осигурање од опште грађанске одговорности / *General civil liability insurance*	75	95	139	252	229	356	209	623	351	447
Осигурање кредита / *Loan protection insurance*	-	1	1	1	8	50	215	622	460	637
Осигурање гаранција / *Guarantee insurance*	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Осигурање од различитих финансијских губитака / *Insurance against various financial losses*	-	270	27	36	52	151	308	149	102	45
Осигурање трошкова правне заштите / *Legal expenses insurance*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Осигурање помоћи / *Assistance insurance*	2	3	2	4	4	4	6	6	5	13
				Животна осигурања *Life insurance*						
УКУПНО / *TOTAL*	4 263	6 290	7 625	7 763	7 562	7 940	9 963	12 355	15 257	17 022
Животно осигурање / *Life insurance*	3 639	5 577	6 607	7 026	6 524	6 665	8 911	11 110	13 970	15 722
Ренте / *Annuities*	-	-	-	0	3	3	16	29	35	36
Додатна осигурања уз осигурање живота / *Additional insurance with life insurance*	624	713	1 018	737	1 036	1 272	1 036	1 216	1 252	1 264
Друге врсте животних осигурања / *Other types of life-insurance*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

10.14. Исплаћене штете на тржишту осигурања Републике Српске
Paid damages in the insurance market of Republika Srpska

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно исплаћене штете у Републици Српској *Total paid damages in Republika Srpska*			Друштва за осигурање из Републике Српске *Insurance companies from Republika Srpska*			Филијале друштава из ФБиХ *Subsidiaries of companies from the FBiH*		
	укупно *total*	неживотна осигурања *non-life insurance*	животна осигурања *life insurance*	укупно *total*	неживотна осигурања *non-life insurance*	животна осигурања *life insurance*	укупно *total*	неживотна осигурања *non-life insurance*	животна осигурања *life insurance*
2014	64 894	59 607	5 287	56 054	51 819	4 235	8 840	7 788	1 052
2015	52 541	44 406	8 135	43 580	37 325	6 255	8 960	7 081	1 879
2016	60 713	50 636	10 076	49 037	41 494	7 543	11 676	9 142	2 533
2017	62 253	52 182	10 070	50 004	42 350	7 654	12 248	9 832	2 416
2018	73 146	63 532	9 615	58 997	51 692	7 305	14 149	11 839	2 310
2019	74 106	63 496	10 610	56 863	49 591	7 272	17 244	13 905	3 338
2020	79 053	64 940	14 113	60 442	51 514	8 928	18 611	13 426	5 185
2021	93 184	72 711	20 474	66 637	55 376	11 261	26 548	17 335	9 213
2022	108 799	85 001	23 798	81 015	66 792	14 223	27 784	18 209	9 575
2023	122 008	96 875	25 133	89 697	73 473	16 224	32 311	23 402	8 909

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

10.15. Актуелни кредитни рејтинг Босне и Херцеговине
Sovereign credit rating of Bosnia and Herzegovina

Опис / *Description*	Moody's Investors Service	Standard & Poor's
Рејтинг / *Rating*	B3 / стабилни изгледи *B3 / stable outlook*	B+ / стабилни изгледи *B+ / stable outlook*
Датум / *Date*	22.07.2022.	04.08.2023.
Активност / *Activity*	Потврђен рејтинг *Rating affirmed*	Повећан рејтинг *Rating upgraded*

Извор: Централна банка БиХ
Source: Central Bank of BH

10.16. Обим емисија хартија од вриједности по врстама
Issuance of securities by type

	Емисије јавном понудом *Issuance through public offering*		Емисије приватном понудом (затворене, нејавне понуде) *Issuance through private offering (closed, non-public offering)*	
	број *number*	обим (КМ) *volume (KM)*	број *number*	обим (КМ) *volume (KM)*
УКУПНО *TOTAL*	179	1 230 962 133	138	713 017 396
2001	2	6 500 000	1	2 500 000
2002	6[1)]	18 393 000	7	14 938 000
2003	5	11 600 000	10	34 058 000
2004	2	30 200 000	7	13 190 786
2005	3	11 750 000	7	44 865 790
2006	3	22 590 500	13	111 069 855
2007	2	17 551 700	11	20 671 000
2008	10	71 818 232	13	53 374 434
2009	13	67 679 303	3	4 700 000
2010	19	115 073 665	3	45 200 000
2011	17	84 677 500	1	20 000 400
2012	5	14 770 000	6	18 623 197
2013	3	25 000 000	10	125 606 693
2014	4	61 650 000	5	38 670 000
2015	4	12 100 000	8	47 285 800
2016	2	1 423 233	7	38 841 141
2017	5	28 875 000	6	30 070 000
2018	8	44 650 000	5	12 640 000
2019	11	65 410 000	5	10 114 300
2020	10	56 100 000	5	8 900 000
2021	12	92 300 000	3	15 600 000
2022	17	330 175 000	1	1 778 000
2023	16	40 675 000	1	320 000

[1)] У овом извјештајном периоду регистровано је 13 приватизационих инвестиционих фондова са укупним оснивачким капиталом у износу од 1 576 096 056 КМ, али су ови подаци изостављени из прегледа због лакше упоредивости података, али и због чињенице да се ради о једнократним поступцима.
In this reporting period, 13 privatisation investment funds were registered, with a total startup capital amounting to 1,576,096,056 KM, but these data are omitted for easier comparisons of data and due to the fact that these are one-off procedures.

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

10.17. Збирни преглед емисија хартија од вриједности по врсти, 2023.
Summary overview of issuance of securities by type, 2023

Врста емисије / *Issuance type*	Број емисија *Issuance, number*	Укупан обим емисија (КМ) *Issuance, total volume (KM)*
УКУПНО / *TOTAL*	21	113 199 000
Емисије са обавезом објављивања проспекта / *Issuance with the obligation to publish a prospectus*	16	40 675 000
Емисија без обавезе објављивања проспекта / *Issuance without the obligation to publish a prospectus*	5	72 524 000
Понуда за квалификоване инвеститоре / *Offering addressed to qualified investors*	1	320 000
Претварање резерви и нераспоређене добити у основни капитал / *Conversion of reserves and retained earnings into capital stock*	2	1 500 000
Смањење капитала / *Capital stock reduction*	2	70 704 000

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

10.18. Однос повећања капитала из нераспоређене добити и резерви друштва и смањења капитала
Ratio of capital increase from retained earnings and company reserves and capital reduction

	Повећање основног капитала из нераспоређене добити и резерви[1] *Share capital increase from retained earnings and reserves[1]*		Смањење основног капитала због покрића губитка *Share capital reduction due to covered losses*	
	број *number*	износ (КМ) *amount (KM)*	број *number*	износ (КМ) *amount (KM)*
УКУПНО *TOTAL*	128	474 151 971	139	1 515 522 775
2002	7	5 575 015	-	-
2003	3	2 126 000	2	7 485 003
2004	8	148 254 640	12	63 667 722
2005	20	115 550 008	10	82 697 595
2006	16	12 566 950	16	183 382 008
2007	17	30 820 606	17	220 165 777
2008	13	21 757 381	5	13 591 740
2009	9	15 605 498	3	9 053 447
2010	2	10 624 762	11	154 039 088
2011	6	21 844 113	14	171 989 154
2012	3	2 700 367	6	11 895 129
2013	2	16 171 658	6	118 838 219
2014	2	9 650 362	5	43 585 060
2015	3	11 469 342	7	272 869 983
2016	1	10 892 926	3	3 242 942
2017	2	11 488 981	3	18 144 179
2018	2	9 363 362	3	26 892 312
2019	1	1 930 000	5	29 357 241
2020	3	1 900 000	3	21 141 500
2021	1	430 000	4	5 043 693
2022	5	11 930 000	2	46 502 792
2023	2	1 500 000	2	11 938 191

[1] Комисија не располаже подацима колико привредних друштава је дивиденду исплаћивало у новцу
The Commission has no available data on the number of companies that paid dividends in cash

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

10.19. Упоредни преглед резултата преузимања
Comparative overview of takeover results

	Укупно *Total*	Преко 75% *Over 75%*	Од 50% до 75% *Between 50% and 75%*	Испод 50% *Below 50%*
2014	9	2	-	11
2015	12	-	-	12
2016	9	2	-	11
2017	5	-	-	5
2018	9	8	1	-
2019	4	2	2	-
2020	10	9	-	1
2021	8	7	1	-
2022	15	15	-	-
2023	11	8	3	-

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

10.20. Број поступака промјене облика акционарског друштва и промјена правне форме из акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу
Number of procedures of the joint-stock company form change and legal form change from a joint-stock company to a limited-liability company

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Промјене облика акционарског друштва - из отвореног у затворено / *Joint-stock company form change – from open to closed*	2	2	1	2	-	1	1	1	1	2
Промјене правне форме – из акционарског друштва у друштво са ограниченом одговорношћу / *Legal form change – from a joint-stock company to a limited-liability company*	12	3	4	13	5	6	3	6	7	5

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

10.21. Резултати пословања акционарских друштава чијим се акцијама тргује на Бањалучкој берзи, 2023.
Results of business operations of joint-stock companies whose stocks are traded on the Banja Luka Stock Exchange, 2023

Проценти профитабилности (однос нето резултата и основног капитала) *Profitability percentages (ratio of net results and capital stock)*	Број предузећа у оквиру датог опсега *Number of enterprises within the given range*	Учешће у датом опсегу, % *Share in the given range, %*
УКУПНО / *TOTAL*	158	100,00
0–1%	42	26,58
1–2%	23	14,56
2–3%	12	7,59
3–4%	4	2,53
4–5%	13	8,23
5–6%	5	3,16
6–7%	8	5,06
7–8%	4	2,53
8–9%	1	0,63
9–10%	2	1,27
преко 10% / over *10%*	44	27,85

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

10.22. Преглед нето вриједности имовине отворених инвестиционих фондова
Overview of net asset values of open-end investment funds

Отворени инвестициони фонд (ОИФ) *Open-end investment funds (OIF)*	Ознака *Desig-nation*	Нето вриједност имовине по акцији у КМ – стање 31. децембар *Net asset value KM – as on 31 December*							Промјена 2023/2022, % *Change, 2023/2022, %*
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
ОАИФ „Adriatic Balanced" / *OAIF "Adriatic Balanced"*	ADBP	-	5,02	5,37	5,42	7,30	8,30	8,40	1,16
ОАИФ „Актива инвест фонд" / *OAIF "Aktiva invest fond"*	AIVP	-	6,46	6,42	6,77	7,99	9,02	8,75	-3,02
ОМИФ „Balkan Invest" / *OMIF "Balkan Invest"*	BAIP	-	4,07	4,14	3,87	4,56	5,12	4,90	-4,20
ОАИФ „Борс инвест фонд" / *OAIF "Bors invest fond"*	BOSP	-	3,47	5,06	4,67	5,02	6,93	7,75	11,78
ОНИФ „Cash Fund"[1] / *ONIF "Cash Fund"[1]*	CSHP	-	0,03	0,03	0,03	-	-	-	-
ОАИФ „Еуроинвестмент фонд" / *OAIF "Euroinvestment fond"*	EIOP	-	11,13	12,69	12,06	13,84	19,11	17,05	-10,76
ОМИФ „Future Fund" / *OMIF "Future Fund"*	FTRP	11,33	11,52	12,32	12,12	14,26	15,47	15,37	-0,65
ОМИФ „Инвест нова" / *OMIF "Invest nova"*	INOP	0,15	0,16	0,16	0,16	0,18	0,22	0,22	1,59
ОАИФ „Јахорина Коин"[2] / *OAIF "Jahorina Koin"[2]*	JKIP	-	2,56	2,76	2,79	2,84	3,22	3,31	2,66
ОНИФ „Kristal Cash Plus Fund"[1] / *ONIF "Kristal Cash Plus Fund"[1]*	KCPP	-	0,81	0,81	0,79	-	-	-	-
ОМИФ „Maximus Fund"[1] / *OMIF "Maximus Fund"[1]*	MMSP	4,53	4,54	4,58	4,79	5,14	6,73	7,23	7,43
ОАИФ „Opportunity Fund"[1] / *OAIF "Opportunity Fund"[1]*	OPTP	6,13	6,07	6,08	5,93	-	-	-	-
ОАИФ „Polara Adriatic Fond"[2] / *OAIF "Polara Adriatic Fond"[2]*	PADP	-	0,92	0,71	0,66	0,75	-	-	-
ОАИФ „Профит Плус" / *OAIF "Profit Plus"*	PPLP	-	3,37	3,38	3,02	3,14	5,24	6,09	16,24
ОМИФ „Привредник инвест"[2] / *OMIF "Privrednik invest"[2]*	PRIP	-	2,99	2,95	2,98	3,53	-	-	-
ОАИФ „ВИБ фонд" / *OAIF "VIB fond"*	VBOP	-	3,98	4,34	3,83	4,48	5,05	4,51	-10,64
ОМИФ „ВБ фонд" / *OMIF "VB fond"*	VEBP	-	4,39	4,39	4,48	4,51	4,70	4,97	5,76
ОАИФ „WVP Premium" / *OAIF "WVP Premium"*	WVPP	-	-	10,66	10,26	12,58	11,94	13,50	13,08
ОМИФ „WVP BALANCED" /	WVPB	-	-	-	-	-	9,30	10,52	13,07
ОАИФ „MS Global Equity" / *OAIF "MS Global Equity"*	MSGE	-	-	-	-	-	-	10,05	-

[1] ОНИФ „Cash Fund", ОНИФ „Kristal Cash Plus Fund" и ОАИФ „Opportunity Fund" су се у 2021. години припојили ОМИФ „Maximus Fund".
In 2021, ONIF "Cash Fund", ONIF "Kristal Cash Plus Fund" and OAIF "Opportunity Fund" merged with OMIF "Maximus Fund".

[2] ОАИФ „Polara Adriatic Fond" и ОМИФ „Привредник инвест" су се у 2022. години припојили ОАИФ „Јахорина Коин".
In 2022, OAIF "Polara Adriatic Fond" and OMIF "Privrednik invest" merged with OAIF "Jahorina Koin".

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

10.23. Структура промета по годинама
Structure of turnover by year

	Секундарно тржиште / *Secondary market*								Примарно тржиште / *Primary market*		
	редован промет / *regular turnover*				остали промет / *other turnover*				јавна понуда / *public offering*		
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	блок посао *block trades*	аукција за пакет акција *auction for package of stocks*	преузимање[1] *takeovers*[1]	принудна продаја[1] *squeeze-out*[1]	акције *stocks*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
	Вриједност промета, хиљ. КМ / *Value of turnover, thous. KM*										
2002	3 916,10	-	-	-	3 073,07	-	-	-	-	-	-
2003	39 623,45	202,59	-	-	10 656,21	22 046,47	6 055,86	-	-	-	-
2004	54 062,55	13 190,33	-	-	19 227,22	11 343,30	3 248,82	-	-	-	-
2005	61 939,09	47 935,95	-	-	152 547,37	9 967,32	8 188,69	-	-	-	-
2006	249 184,59	94 275,09	-	-	38 032,49	1 517,16	3 296,82	-	-	-	-
2007	380 739,49	199 152,78	818,01	-	150 772,88	861,11	9 815,51	-	476,95	-	-
2008	75 242,00	26 448,49	11 673,57	-	115 505,78	7 210,56	15 921,47	-	5 139,37	17 949,00	-
2009	41 259,58	7 667,47	30 251,18	-	19 265,55	6 251,93	48 601,98	-	7 341,96	19 888,00	-
2010	29 210,43	7 410,24	28 078,96	-	65 457,26	12 596,31	1 756,82	172,11	3 734,35	27 778,61	-
2011	52 268,85	10 850,92	29 790,12	-	45 697,72	9 766,69	8 368,48	248,35	1 627,87	178 671,50	88 316,36
2012	25 920,21	11 555,65	47 801,66	17 315,38	5 695,27	7 762,11	7 774,22	2 146,45	5 400,00	36 059,48	94 989,46
2013	24 184,70	11 999,15	77 884,63	13 248,30	21 242,65	8 533,22	15 154,92	2 889,21	11 828,50	-	190 886,82
2014	71 606,55	10 447,91	93 192,56	20 223,99	20 532,78	4 455,45	830,49	396,51	6 048,50	187 503,00	171 766,33
2015	21 085,72	7 709,51	46 983,67	19 827,32	42 275,31	1 285,17	1 666,07	1 246,83	10 700,00	243 764,27	165 275,98
2016	15 325,99	5 620,50	93 693,76	13 226,71	24 834,61	1 590,52	2 684,60	1 031,17	4,15	282 078,97	186 098,83
2017	13 364,94	3 848,23	41 876,24	399,07	29 667,88	2 108,64	742,22	2 498,53	-	251 718,00	143 149,39
2018	27 334,38	5 093,03	67 462,08	-	65 830,82	1 600,65	1 008,27	558,32	2 177,27	238 589,50	19 970,44
2019	30 932,93	9 932,97	45 472,44	-	27 884,70	687,91	110,92	238,08	7 000,00	310 117,44	39 990,32
2020	37 652,36	6 482,86	56 726,01	19 424,32	46 218,39	-	20 573,14	869,06	1 835,57	308 959,25	236 285,26
2021	44 740,15	6,72	59 634,70	4 992,95	53 012,36	-	693,79	9 314,82	712,94	97 605,04	115 044,52
2022	34 125,30	177,20	78 458,12	-	30 162,68	-	14 279,92	424,95	6 343,66	333 474,70	192 058,37
2023	25 276,22	-	43 199,89	-	68 980,48	-	21 776,90	-	2 887,12	621 103,80	266 817,94
	Број трансакција / *Number of transactions*										
2002	6 704	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-
2003	18 513	1 645	-	-	34	71	30	-	-	-	-
2004	32 077	54 297	-	-	61	69	38	-	-	-	-
2005	35 673	155 293	-	-	73	35	62	-	-	-	-
2006	77 376	105 901	-	-	39	4	48	-	-	-	-
2007	88 171	102 696	17	-	45	1	49	-	15	-	-
2008	17 304	11 394	1 784	-	35	11	47	-	207	139	-
2009	7 789	3 738	6 517	-	10	6	33	-	21	111	-
2010	6 330	3 834	8 952	-	19	15	25	3	7	171	-
2011	9 034	7 129	9 392	-	25	58	34	12	8	76	18
2012	7 108	8 031	11 562	6	7	42	39	25	9	26	18
2013	6 234	9 997	14 249	7	12	29	32	24	27	-	49
2014	4 570	6 986	10 929	17	21	21	11	7	8	37	55
2015	4 447	5 700	6 662	6	32	6	12	7	9	80	53
2016	3 197	3 876	10 108	3	24	1	11	7	1	79	59
2017	2 548	5 203	5 563	3	5	2	5	13	-	108	41
2018	3 426	6 622	7 088	-	23	2	10	9	1	79	4
2019	4 124	7 372	3 215	-	22	1	5	7	2	198	11
2020	4 428	1 473	1 693	1	28	-	-	-	5	213	48
2021	4 096	2	1 389	1	7	-	5	7	2	186	26
2022	3 902	3	965	-	11	-	15	5	5	305	30
2023	3 481	-	699	-	16	-	-	-	3	635	63

[1] Извор података о преузимању и принудној продаји је Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука
Source of data on takeovers and squeeze-out is the Central Registry of Securities, JSC Banja Luka

Извор: Бањалучка берза а.д. Бања Лука
Source: Banja Luka Stock Exchange, JSC Banja Luka

10.24. Структура резидената и нерезидената у куповини хартија од вриједности
Structure of residents and non-residents in purchase of securities

укупан салдирани промет у хиљ. КМ / *total settled turnover in thous. KM*

	Правна лица *Legal entities*				Физичка лица *Physical entities*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
	Резиденти / *Residents*							
2014	15 623	1 341	57 259	16 229	14 025	1 790	8 198	-
2015	18 611	1 280	39 647	7 706	10 935	1 249	5 940	-
2016	12 762	239	58 443	-	13 256	1 020	10 080	-
2017	29 650	247	27 634	-	7 394	2 201	9 778	-
2018	49 537	719	38 428	-	12 296	2 678	11 486	-
2019	34 052	2 158	29 006	-	13 397	6 681	6 455	-
2020	49 650	1 106	27 291	-	15 785	4 018	3 123	-
2021	34 437	7	37 621	4 993	17 223	-	2 323	-
2022	15 264	175	61 711	-	17 040	2	642	-
2023	40 580	-	70 716	-	13 459	-	821	-
	Нерезиденти / *Non-residents*							
2014	9 771	5 727	27 685	3 995	2 073	178	348	-
2015	9 577	2 787	1 842	12 122	3 454	361	526	-
2016	12 180	3 800	25 442	13 227	2 361	492	445	-
2017	5 737	471	4 932	399	1 276	246	365	-
2018	28 993	439	17 279	-	1 387	413	793	-
2019	7 168	228	15 156	-	2 379	412	246	-
2020	13 497	982	27 645	19 424	800	433	34	-
2021	43 357	-	19 905	-	2 385	-	6	-
2022	1 118	-	40 233	-	2 510	-	41	-
2023	12 723	-	2 069	-	1 547	-	11	-

(наставак/*continued*)

	Кастоди *Custody*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	51 290	6 981	1 358	-
2015	4 444	21 243	108	-
2016	693	1 152	-	-
2017	957	671	-	-
2018	2 851	675	-	-
2019	2 432	592	-	-
2020	4 297	18	-	-
2021	331	-	-	-
2022	7 226	-	-	-
2023	778	-	-	-

Извор: Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука
Source: Central Registry of Securities, JSC Banja Luka

10.25. Структура резидената и нерезидената у продаји хартија од вриједности
Structure of residents and non-residents in sale of securities

укупан салдирани промет у хиљ. КМ / *total settled turnover in thous. KM*

	Правна лица *Legal entities*				Физичка лица *Physical entities*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
	Резиденти / *Residents*							
2014	59 769	471	43 797	20 224	12 254	2 422	39 364	-
2015	12 709	1 407	7 841	9 945	8 637	6 042	23 782	-
2016	21 919	119	15 412	12 927	6 026	1 575	37 625	-
2017	7 198	5	7 486	399	3 756	1 701	25 340	-
2018	56 048	223	14 849	-	23 932	1 774	39 807	-
2019	29 974	1 036	25 074	-	9 911	3 263	22 984	-
2020	35 364	635	43 980	19 424	19 158	2 032	11 154	-
2021	28 553	-	32 396	-	10 781	5	13 924	-
2022	21 996	127	71 960	-	8 688	50	6 608	-
2023	45 895	-	40 584	-	11 648	-	2 603	-
	Нерезиденти / *Non-residents*							
2014	15 119	5 532	645	-	1 926	2 638	4 316	-
2015	20 071	14 674	1 332	9 882	1 843	1 009	2 833	-
2016	10 401	3 045	37 036	299	1 630	277	4 028	-
2017	30 176	313	5 474	-	1 721	869	1 707	-
2018	6 707	1 117	7 844	-	7 139	608	4 378	-
2019	11 187	1 818	269	-	7 711	1 068	2 537	-
2020	23 918	2 122	1 421	-	3 511	728	1 531	-
2021	44 933	-	11 849	4 993	1 327	2	908	-
2022	4 036	-	23 238	-	3 729	-	821	-
2023	6 736	-	30 022	-	2 364	-	407	-

(наставак/*continued*)

	Кастоди *Custody*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	3 714	4 954	6 725	-
2015	3 763	3 788	12 274	-
2016	1 276	1 687	310	-
2017	2 163	949	2 702	-
2018	1 238	1 203	1 108	-
2019	645	2 887	-	-
2020	2 077	1 039	6	-
2021	12 140	-	778	-
2022	4 708	-	-	-
2023	2 445	-	-	-

Извор: Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука
Source: Central Registry of Securities, JSC Banja Luka

10.26. Хартије од вриједности на берзи, крај године
Securities listed on the stock exchange, end of the year

	Број хартија од вриједности *Number of securities*				Номинална вриједност, мил. КМ *Nominal value mill. KM*				Тржишна вриједност (капитализација), мил. КМ *Market value (capitalisation), mill. KM*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2002	368	-	-	-	2 248,85	-	-	-	86,44	-	-	-
2003	659	13	-	-	5 482,06	1 576,83	-	-	846,95	38,31	-	-
2004	714	13	1	-	5 860,00	1 576,83	0,20	-	1 467,72	133,32	-	-
2005	763	13	-	-	8 006,31	1 576,83	-	-	2 705,27	168,87	-	-
2006	793	13	1	-	9 390,14	1 576,83	0,30	-	7 473,76	436,25	-	-
2007	814	13	3	-	9 478,82	1 576,83	10,30	-	7 867,76	476,97	8,67	-
2008	838	14	11	-	9 529,86	1 579,07	289,33	-	3 680,98	116,45	191,59	-
2009	825	14	23	-	8 446,70	1 579,07	369,79	-	3 702,61	136,85	220,38	-
2010	821	14	34	-	8 304,94	1 579,07	441,88	-	3 545,90	119,90	269,11	-
2011	791	14	54	3	8 080,67	1 579,07	621,46	54,00	3 501,34	133,49	238,26	52,76
2012	743	14	62	3	7 854,44	1 579,07	716,82	69,50	3 397,07	137,33	325,61	68,64
2013	681	14	62	4	7 549,87	1 579,07	770,47	121,46	3 352,23	141,24	519,15	119,31
2014	646	14	65	5	7 444,34	1 579,07	979,00	79,51	3 498,48	130,33	734,41	78,58
2015	614	14	63	6	7 345,11	1 579,37	1 071,43	86,75	3 170,29	140,40	879,08	86,36
2016	580	14	70	5	6 906,86	1 579,37	1 288,58	88,00	2 653,01	117,39	1 104,19	87,86
2017	549	18	79	5	6 787,61	1 271,09	1 341,55	82,00	2 606,35	154,00	1 182,32	81,53
2018	520	19	83	-	6 708,35	137,31	1 246,10	-	2 376,11	157,13	1 097,05	-
2019	502	14	89	-	6 603,91	2,55	1 304,31	-	2 507,71	57,65	1 220,93	-
2020	487	1	99	3	6 476,99	2,55	1 522,22	108,70	2 505,69	1,02	1 396,25	107,89
2021	470	1	104	-	6 427,14	2,55	1 445,25	-	2 857,61	1,22	1 287,54	-
2022	443	1	116	2	6 459,89	2,55	1 592,10	86,30	3 226,84	1,27	1 404,23	85,65
2023	433	-	126	5	6 398,80	-	2 024,70	155,13	3 182,90	-	1 861,25	152,53

Извор: Бањалучка берза а.д. Бања Лука
Source: Banja Luka Stock Exchange, JSC Banja Luka

10.27. Структура и број власника хартија од вриједности, крај године[1) 2)]
Structure and number of owners of securities, end of the year[1) 2)]

	Правна лица / *Legal entities*							
	резиденти / *residents*				нерезиденти / *non-residents*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	666	64	546	8	237	46	21	6
2015	665	62	542	6	236	41	21	5
2016	656	62	539	5	238	42	21	3
2017	652	64	532	3	231	40	21	5
2018	664	68	526	-	223	37	24	-
2019	658	62	530	-	226	33	25	-
2020	637	58	520	5	214	25	27	3
2021	555	50	518	-	192	22	26	-
2022	553	44	513	4	188	22	28	2
2023	544	43	243	14	191	19	28	1

(наставак/*continued*)

	Физичка лица / *Physical entities*							
	резиденти / *residents*				нерезиденти / *non-residents*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	218 746	375 432	18 348	-	18 277	57 368	3 757	-
2015	210 858	371 797	16 591	3	17 910	57 239	2 626	-
2016	199 563	369 242	15 397	-	16 859	57 134	2 698	-
2017	189 777	366 720	11 718	-	16 274	57 080	1 655	-
2018	185 903	365 138	11 379	-	16 193	57 079	1 611	-
2019	212 633	362 407	10 086	-	17 639	57 011	1 157	-
2020	207 741	361 130	9 506	-	17 259	56 926	1 111	-
2021	202 548	359 001	8 845	-	16 985	56 897	901	-
2022	195 149	357 019	8 798	-	16 406	56 878	913	-
2023	192 119	355 666	6 082	3	16 319	56 863	532	-

(наставак/*continued*)

	Кастоди / *Custody*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	10	9	4	-
2015	10	9	4	-
2016	10	8	4	-
2017	12	9	4	-
2018	11	9	3	-
2019	10	8	4	-
2020	9	8	4	-
2021	8	8	3	-
2022	8	4	3	-
2023	7	7	3	-

[1)] Власништво се односи на све хартије од вриједности регистроване у Централном регистру, укључујући и затворена акционарска друштва
Ownership refers to all securities registered in the Central Registry, including closed joint stock companies

[2)] Од 2023. године, подаци за фондове се односе на фондове за које Централни регистар према уговору обавља послове вођења регистра удјела и има сагласност друштава за управљање за достављање података којим располаже и податке добијене од друштава за управљање за фондове за које не обавља послове вођења регистра удјела.
Since 2023, data on funds refer to funds for which the Central Registry, according to the contract, keeps the register of units and has the consent of the fund management companies for the submission of the available data, and funds for which it does not keep the register of units and obtains data about them from management companies.

Извор: Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука
Source: Central Registry of Securities, JSC Banja Luka

10.28. Структура власника у тржишној капитализацији, крај године[1)]
Structure of owners in market capitalisation, end of the year[1)]

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Правна лица / *Legal entities*							
	резиденти / *residents*				нерезиденти / *non-residents*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	1 406 278	13 543	472 520	40 058	1 641 046	24 071	47 516	38 527
2015	1 201 351	14 538	620 183	44 424	1 530 664	15 373	103 816	41 940
2016	984 251	11 562	755 746	30 163	1 279 527	13 109	194 440	57 698
2017	946 632	14 090	864 070	15 030	1 260 333	15 820	213 592	66 500
2018	840 532	11 242	733 024	-	1 164 686	10 416	250 491	-
2019	887 628	7 719	823 991	-	1 233 080	8 981	306 836	-
2020	834 863	661	928 542	66 165	1 310 614	198	384 986	41 723
2021	915 102	799	844 587	-	1 547 634	238	373 058	-
2022	1 425 128	881	998 931	29 284	1 409 063	248	346 099	56 367
2023	1 519 493	5 983	1 382 891	116 941	1 294 242	6 285	424 568	35 508

(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Физичка лица / *Physical entities*							
	резиденти / *residents*				нерезиденти / *non-residents*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	317 206	58 443	155 840	-	55 515	11 133	35 961	-
2015	295 349	58 029	117 560	-	58 659	11 084	24 372	-
2016	281 472	49 078	118 952	-	51 370	10 536	23 313	-
2017	276 962	64 780	80 403	-	59 789	12 685	14 243	-
2018	257 522	70 238	88 971	-	52 801	9 762	17 880	-
2019	280 199	30 430	69 952	-	43 770	6 540	13 033	-
2020	269 465	159	54 322	-	39 326	2	9 411	-
2021	294 900	186	44 230	-	44 231	-	8 149	-
2022	296 670	146	35 471	-	40 411	-	7 295	-
2023	280 673	113 350	32 336	79	36 750	13 242	6 087	-

(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Кастоди / *Custody*			
	акције *stocks*	фондови *funds*	обвезнице *bonds*	краткорочне хартије од вриједности *short-term securities*
2014	78 410	23 145	22 575	-
2015	76 185	41 376	13 147	-
2016	57 394	33 110	11 747	-
2017	56 606	46 629	8 506	-
2018	54 187	55 477	6 686	-
2019	62 651	3 982	7 115	-
2020	66 422	-	18 984	-
2021	55 739	-	17 511	-
2022	55 569	-	16 432	-
2023	51 737	20 510	15 366	-

[1)] Од 2023. године, подаци за фондове се односе на фондове за које Централни регистар према уговору обавља послове вођења регистра удјела и има сагласност друштава за управљање за достављање података којим располаже и податке добијене од друштава за управљање за фондове за које не обавља послове вођења регистра удјела.

Since 2023, data on funds refer to funds for which the Central Registry, according to the contract, keeps the register of units and has the consent of the fund management companies for the submission of the available data, and funds for which it does not keep the register of units and obtains data about them from management companies.

Извор: Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука
Source: Central Registry of Securities, JSC Banja Luka

10.29. Учешће домаћих правних лица у тржишној капитализацији, стање 31. децембар 2023.[1)]
Share of domestic legal entities in market capitalisation, as on 31 December 2023[1)]

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Акције *Stocks*	Фондови *Funds*	Обвезнице *Bonds*	Краткорочне хартије од вриједности *Short-term securities*
Банке / *Banks*	526	11	956 151	86 493
Осигурања / *Insurance*	5 539	119	202 000	5 408
Инвестициони фондови / *Investment funds*	124 086	-	8 871	1 032
Остало / *Other*	1 389 343	5 221	215 869	24 008

[1)] Од 2023. године, подаци за фондове се односе на фондове за које Централни регистар према уговору обавља послове вођења регистра удјела и има сагласност друштава за управљање за достављање података којим располаже и податке добијене од друштава за управљање за фондове за које не обавља послове вођења регистра удјела.
Since 2023, data on funds refer to funds for which the Central Registry, according to the contract, keeps the register of units and has the consent of the fund management companies for the submission of the available data, and funds for which it does not keep the register of units and obtains data about them from management companies.

Извор: Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука
Source: Central Registry of Securities, JSC Banja Luka

10.30. Вриједности берзанских индекса, крај године[1)]
Value of stock exchange indices, end of the year[1)]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
БИРС / BIRS	721,30	658,99	546,67	543,38	565,48	618,31	576,94	667,93	840,88	970,77
ФИРС / FIRS	1 778,55	1 935,82	1 575,61	-	-	-	-	-	-	-
ЕРС10 / ERS10	600,24	468,94	325,41	277,44	325,05	367,48	299,40	-	-	-
ОРС / ORS	1 738,59	2 070,59	2 166,80	2 456,81	2 616,44	2 797,57	2 842,26	2 920,61	2 978,53	3 041,55

[1)] БИРС – Берзански индекс Републике Српске / *BIRS – Stock Exchange Index of Republika Srpska*
ФИРС – Индекс инвестиционих фондова Републике Српске / *FIRS – Investment Funds Index of Republika Srpska*
ЕРС10 – Индекс предузећа Електропривреде Републике Српске / *ERS10 – Index of the Electricity Sector of Republika Srpska*
ОРС – Индекс обвезница Републике Српске / *ORS – Index of the Republika Srpska Bonds*

Извор: Бањалучка берза а.д. Бања Лука
Source: Banja Luka Stock Exchange, JSC Banja Luka

Г-10.1. Структура активе финансијског сектора, 2023.
Structure of financial sector assets, 2023

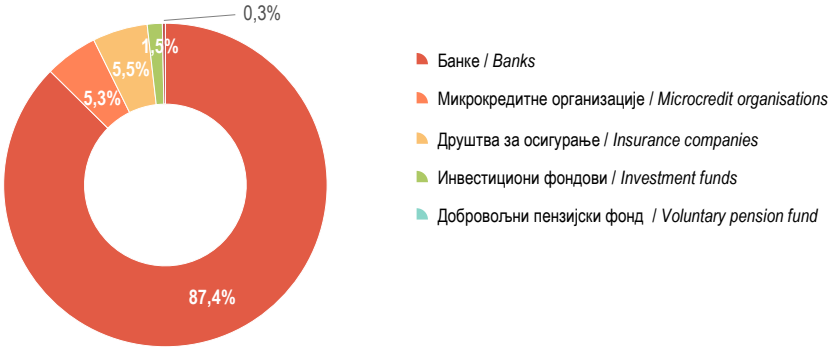

Извор: Министарство финансија Републике Српске, Агенција за банкарство Републике Српске, Агенција за осигурање Републике Српске и Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Ministry of Finance, Banking Agency of Republika Srpska, Insurance Agency of Republika Srpska and Republika Srpska Securities Commission

Г-10.2. Структура акционарског капитала банака – стање 31. децембар, 2023.
Structure of shareholders' capital of banks – as on 31 December 2023

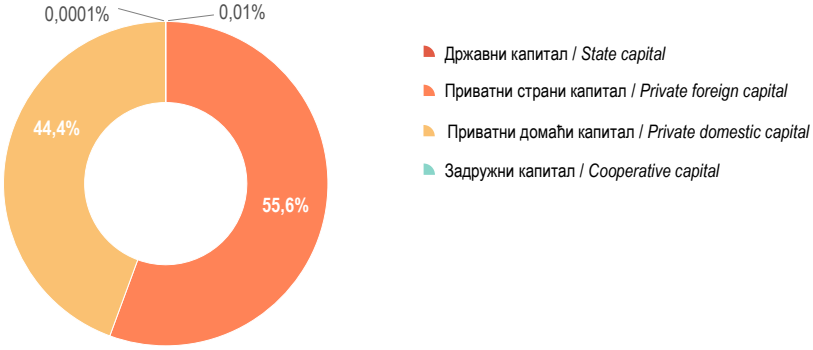

Извор: Агенција за банкарство Републике Српске
Source: Banking Agency of Republika Srpska

Г-10.3. Кредити банкарског сектора – стање 31. децембар
Banking sector loans – as on 31 December

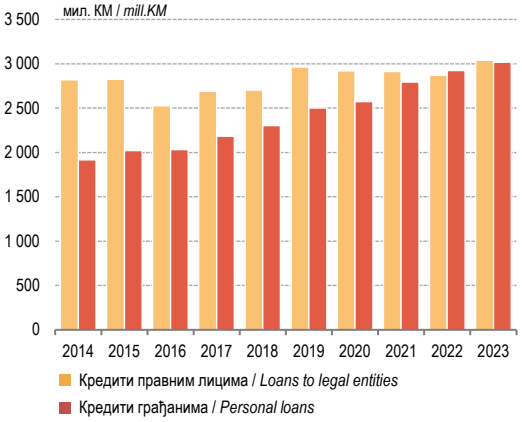

Г-10.4. Кредити сектора МКО – стање 31. децембар
MCO sector loans – as on 31 December

Извор: Агенција за банкарство Републике Српске
Source: Banking Agency of Republika Srpska

Г-10.5. Структура обрачунате премије друштава за осигурање из Републике Српске, топ-10 у 2023.
Structure of calculated premium of insurance companies from Republika Srpska, top 10 in 2023

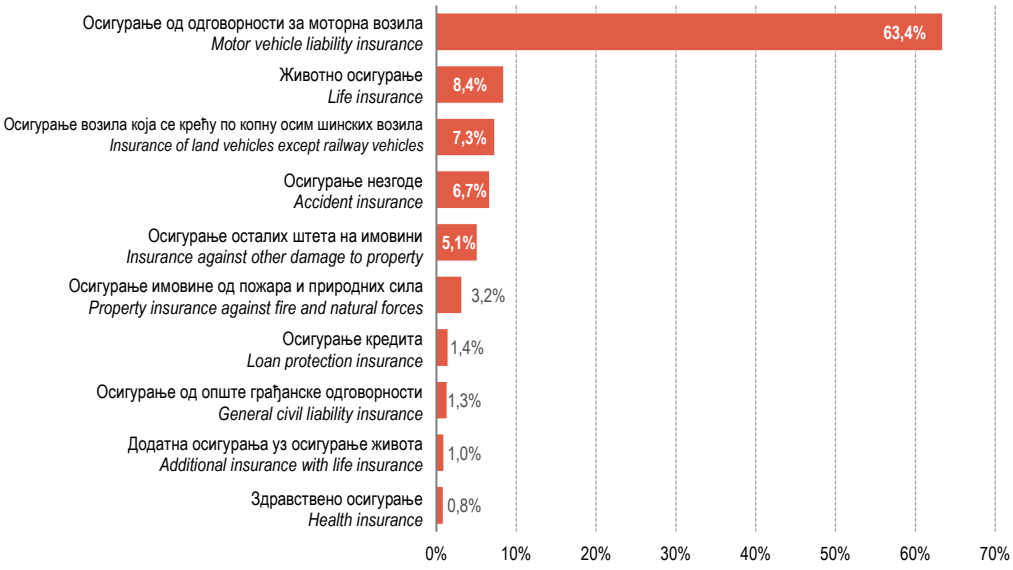

Извор: Агенција за осигурање Републике Српске
Source: Insurance Agency of Republika Srpska

Г-10.6. Обим емисија хартија од вриједности
Issuance of securities

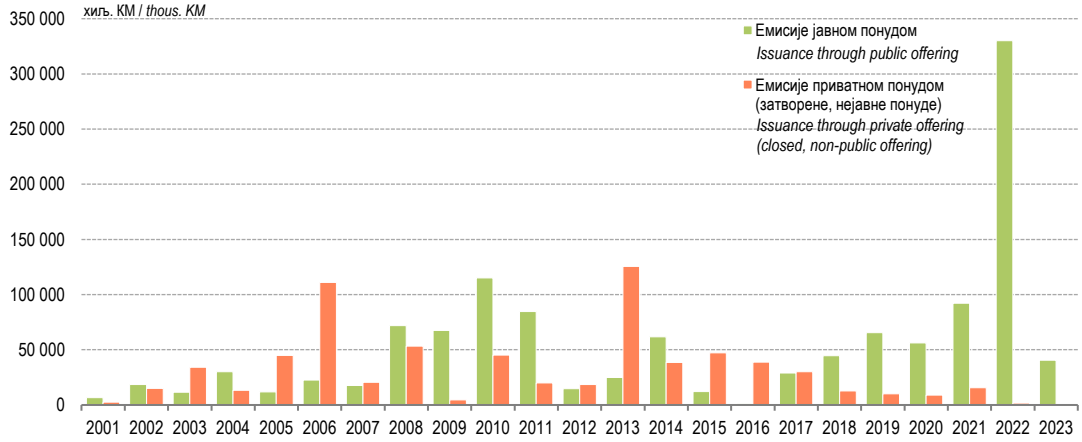

Извор: Комисија за хартије од вриједности Републике Српске
Source: Republika Srpska Securities Commission

Г-10.7. Вриједност промета хартијама од вриједности
Trading value of securities

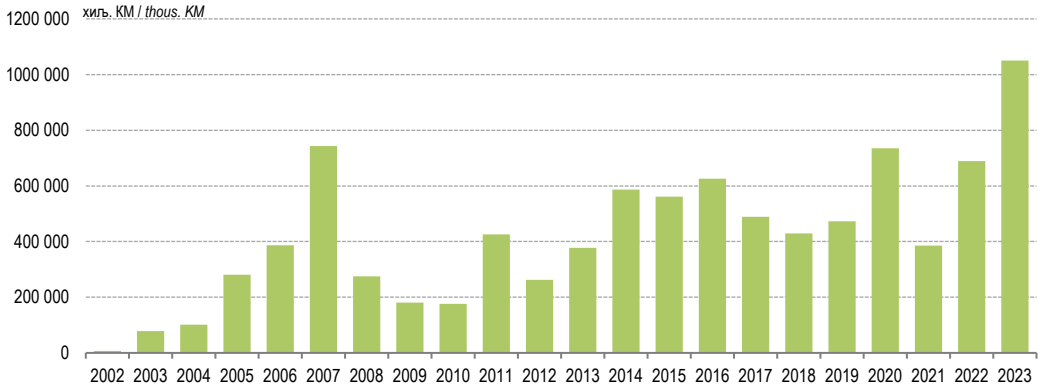

Извор: Бањалучка берза а.д. Бања Лука
Source: Banja Luka Stock Exchange, JSC Banja Luka

Г-10.8. Учешће домаћих правних лица у тржишној капитализацији, стање 31. децембар 2023.
Share of domestic legal entities in market capitalisation, as on 31 December 2023

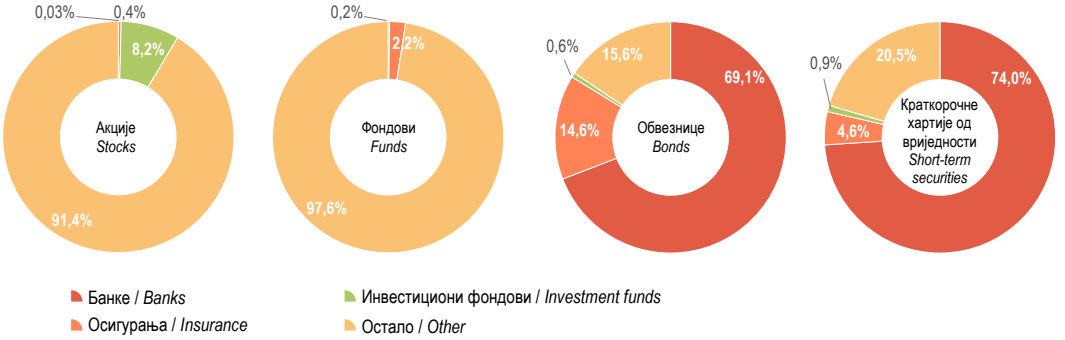

Извор: Централни регистар хартија од вриједности а.д. Бања Лука
Source: Central Registry of Securities, JSC Banja Luka

Г-10.9. Вриједности берзанских индекса, крај године
Value of stock exchange indices, end of the year

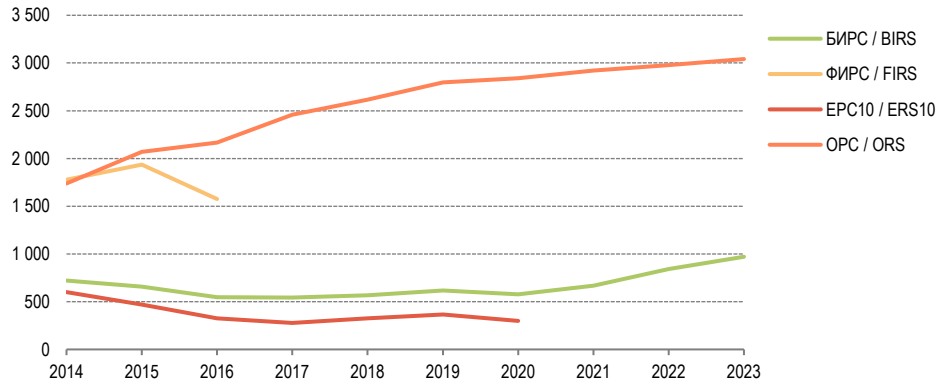

Извор: Бањалучка берза а.д. Бања Лука
Source: Banja Luka Stock Exchange, JSC Banja Luka

ИНВЕСТИЦИЈЕ

INVESTMENTS

11 Инвестиције
Investments

Методолошка објашњења
Methodological explanations 227

ТАБЕЛЕ
TABLES

11.1. Исплате за инвестиције и остварене инвестиције
Financing of investments and investments 229

11.2. Исплате за инвестиције и остварене инвестиције према дјелатности инвеститора
Financing of investments and investments by activity of investor 229

11.3. Структура исплата за инвестиције и остварених инвестиција према дјелатности инвеститора
Share of financing of investments and investments by activity of investor 230

11.4. Исплате за инвестиције према основним изворима финансирања
Financing of investments by main sources 231

11.5. Исплате за инвестиције према основним изворима финансирања и дјелатности инвеститора у 2023.
Financing of investments by main sources and activity of investor in 2023 231

11.6. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури
Investments in fixed assets by tehnical composition 232

11.7. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора
Investments in fixed assets by tehnical composition and activity of investor 233

11.8. Остварене инвестиције у нова стална средства према техничкој структури
Investments in new fixed assets by tehnical composition 238

11.9. Остварене инвестиције у нова стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора у 2023.
Investments in new fixed assets by tehnical composition and activity of investor in 2023 238

11.10. Остварене инвестиције у нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури
Investments in new fixed assets by kind of construction and tehnical composition 239

11.11. Остварене инвестиције у нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури у 2023.
Investments in new fixed assets by kind of construction and tehnical composition in 2023 240

11.12. Остварене инвестиције у нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури, према намјени инвестиција у 2023.
Investments in new fixed assets by kind of construction and tehnical composition, by purpose of investment in 2023 240

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-11.1. Вриједност остварених инвестиција
Value of investments 242

Г-11.2. Остварене инвестиције у 2023. према дјелатности инвеститора
Investments in 2023 by activity of investor 242

Г-11.3. Исплате за инвестиције по основним изворима финансирања у 2014. и 2023.
Financing of investments by main sources in 2014 and 2023 242

Г-11.4. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури у 2014. и 2023.
Investments in fixed assets by tehnical composition in 2014 and 2023 242

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
Инвестиције, статистичко саопштење
Инвестиције, тематски статистички билтен
Градови и општине Републике Српске
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:
Investments, statistical release
Investments, thematic statistical bulliten
Cities and Municipalities of Republika Srpska
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о инвестицијама у стална средства пословних субјеката прикупљају се Годишњим извјештајем о инвестицијама ИНВ-01, без обзира да ли се пословни субјекти налазе у редовном или пробном раду, у оснивању, стечају или ликвидацији, а чије је сједиште на територији Републике Српске.

Обухватност и упоредивост података

Извјештајне јединице су сви пословни субјекти који су регистровани на територији Републике Српске, а појављују се као непосредни инвеститори. Подаци не обухватају улагања реализована од стране предузетника као ни инвестициона улагања физичких лица.

Обрада података је извршена према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev.2, и то према претежној дјелатности инвеститора, као и по подручјима дјелатности, којима су инвестиције намијењене.

Дефиниције које се односе на стална средства засноване су на Европском систему рачуна (European System of Accounts – ESA 2010) и дио су укупних бруто инвестиција које још обухватају промјене у залихама и нето набавке драгоцјености.

Дефиниције

Инвестиције у стална средства обухватају све набавке пословних субјеката у циљу добијања нове имовине, повећања вриједности или замјене постојеће сталне имовине. Инвестициона добра могу бити нова или половна, купљена или добијена без накнаде у земљи и иностранству, или произведена у сопственој режији.

Исплаћене инвестиције обухватају новчана улагања у току године у стална средства, без обзира на вријеме када је извршена њихова изградња или набавка.

Остварене инвестиције представљају вриједност ефективно извршене изградње, израде или набавке објеката, опреме и осталог током године, без обзира да ли је исплата извршена или није у току референтне године.

Остварене инвестиције у нова стална средства односе се на онај дио сталних средстава који је набављен непосредно од извођача грађевинских радова, односно произвођача опреме или произведен у властитој режији, односно она стална средства која још нису била предмет купопродаје између непосредних корисника тих средстава, као и половна опрема из увоза (први пут увезена).

Инвестиције у грађевинске објекте обухватају стамбену изградњу, осталу високоградњу, нискоградњу и хидроградњу, те вриједност опреме која је уграђена у грађевинске објекте.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on investments in fixed assets for business entities are collected by the "Annual report on investments INV-01" for the entities with headquarters on the territory of Republika Srpska, regardless whether these business entities are in regular work or probation, in flotation, bankruptcy or liquidation.

Coverage and comparability of data

Reporting units are all business entities registered on the territory of Republika Srpska that are direct investors. Data do not cover the investments realised by entrepreneurs or natural persons.

Data processing is carried out in accordance with the Classification of Economic Activities KD BiH 2010, which is in its content and structure completely harmonised with the EU Classification of Economic Activities NACE Rev. 2, by main activity of investor, as well as by purpose of investment for the corresponding sections of activity.

Definitions referring to fixed assets are based on the European System of Accounts – ESA 2010 and are a part of total gross fixed capital formation that also covers changes in inventories and net acquisitions of valuables.

Definitions

Investments into fixed assets includes all purchases made by business entities aiming at getting new assets, increasing the value, or replacing existing fixed assets. Investment goods can be new or used, bought or received with no compensation in the country and abroad, or self produced.

Financing of investments includes monetary investments in fixed assets during the year, regardless of the time of their construction or purchase.

Investments represents the value of actually performed construction, making or purchase of infrastructure, equipment and other during the year, regardless whether payment for them has been effected or not during the reference year.

Investments in new fixed assets relates to the part of fixed assets that has been purchased directly from the contractor or producer of the equipment, or which has been self-produced, i.e. those fixed assets that still have not been object of buying and selling among their direct users, as well as used equipment from import (imported for the first time).

Investments in construction includes dwellings and other buildings, civil engineering works and hydro engineering, as well as the value of equipment built into constructions.

Инвестиције у опрему обухватају набавку опреме у коју су укључени трошкови монтаже, превоза, осигурања, царине и сл.

Инвестиције у остало обухватају улагања у основно стадо, пошумљавање, дугогодишње засаде, студије, пројекте, истраживачке радове и сл.

Инвестиције у нове капацитете у постојећу или у нову дјелатност су улагања у изградњу нових предузећа, самосталних јединица, погона и организационих јединица у саставу постојећих предузећа, наставак градње или опремање раније обустављених инвестиција, улагања у дугогодишње засаде, основно стадо, улагања у нове саобраћајнице и сл.

Инвестиције за реконструкцију, модернизацију, доградњу и проширење су улагања за преуређење или проширење постојећих капацитета (објеката, опреме, машина) у оквиру постојеће радне јединице, а у циљу повећања обима производње или услуга или ради промјене технологије и технике у производњи.

Инвестиције за одржавање нивоа постојећих капацитета су улагања због замјене застарјелих или истрошених сталних средстава, интензивирања или рационализације производње, али без проширења постојећих капацитета и битнијих измјена у постојећој технологији производње.

Investments in equipment includes purchase of equipment, which involves costs of fitting, transportation, insurance costs, custom duties etc.

Investments in other includes investments into basic herd, afforestation, long-standing plantings, studies, projects, research work etc.

Investments in new capacities in an existing or new activity refers to investments in building up of new enterprises, independent units and organisational units in composition of existing enterprises, continuation of building or equipping formerly suspended investments, investments in long-standing plantings, basic herds, investments in new lines of communications etc.

Investments for reconstruction, renovation and expansion refers to investments for renovation or enlargement of the existing capacities (infrastructure, equipment, machines) within existing work unit, in order to enlarge the volume of production or services or change technology and technique of production.

Investments for keeping level of existing capacities refers to investments for the replacement of obsolete or worn out fixed assets, intensification or rationalisation of production, but without expending existing capacities and without essential changes in the existing production technology.

11.1. Исплате за инвестиције и остварене инвестиције[1)]
Financing of investments and investments[1)]

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Извршене исплате за инвестиције *Financing of investments*	Остварене инвестиције *Investments*
2004	800 350	797 630
2005	996 468	1 014 632
2006	970 382	989 846
2007	1 208 929	1 385 836
2008	1 693 939	1 804 865
2009	1 590 333	1 576 788
2010	1 463 951	1 467 272
2011	1 389 018	1 381 648
2012	1 650 890	1 642 693
2013	1 533 584	1 563 825
2014	1 800 882	2 009 430
2015	1 578 537	1 650 506
2016	1 683 292	1 668 689
2017	1 562 817	1 612 886
2018	1 849 104	1 879 489
2019	1 710 690	1 789 555
2020	1 852 057	1 959 943
2021	1 827 403	1 825 592
2022	2 355 320	2 282 157
2023	2 566 075	2 621 759
Индекси / *Indices*		
2022/2021	128,9	125,0
2023/2022	108,9	114,9

[1)] Обрачун инвестиција у стална средства за период 2005–2023. година заснован је на методологији ESA 2010.
The calculation of investments in fixed assets for the period 2005–2023 is based on the ESA 2010 methodology.

11.2. Исплате за инвестиције и остварене инвестиције према дјелатности инвеститора
Financing of investments and investments by activity of investor

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Исплате за инвестиције *Financing of investments*		Индекс *Index* 2023/2022	Остварене инвестиције *Investments*		Индекс *Index* 2023/2022
	2022	2023		2022	2023	
УКУПНО / *TOTAL*	2 355 320	2 566 075	108,9	2 282 157	2 621 759	114,9
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	61 836	79 325	128,3	63 027	78 500	124,5
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	30 550	39 117	128,0	31 366	42 943	136,9
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	298 349	376 390	126,2	296 604	374 732	126,3
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	391 326	504 072	128,8	350 257	522 742	149,2
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	15 205	11 150	73,3	14 611	10 271	70,3
F Грађевинарство / *Construction*	396 695	357 958	90,2	322 045	360 664	112,0
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	189 389	262 286	138,5	192 147	265 173	138,0
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	125 768	125 597	99,9	128 789	94 496	73,4
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	23 536	25 567	108,6	25 522	25 580	100,2
J Информације и комуникације / *Information and communication*	111 109	109 695	98,7	128 491	129 096	100,5
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	32 827	46 213	140,8	33 071	46 663	141,1
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	32 282	21 771	67,4	32 212	22 148	68,8

11.2. Исплате за инвестиције и остварене инвестиције према дјелатности инвеститора
Financing of investments and investments by activity of investor
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Исплате за инвестиције *Financing of investments*		Индекс *Index* 2023/2022	Остварене инвестиције *Investments*		Индекс *Index* 2023/2022
	2022	2023		2022	2023	
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	36 672	33 511	91,4	32 601	28 829	88,4
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	23 946	21 244	88,7	23 767	21 280	89,5
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	339 006	355 572	104,9	365 666	394 124	107,8
P Образовање / *Education*	42 064	36 758	87,4	42 013	37 086	88,3
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	176 514	136 098	77,1	169 728	141 540	83,4
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	25 909	18 823	72,7	27 946	21 333	76,3
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	2 337	4 928	210,9	2 294	4 559	198,7

11.3. Структура исплата за инвестиције и остварених инвестиција према дјелатности инвеститора
Share of financing of investments and investments by activity of investor

%

	Исплате за инвестиције *Financing of investments*		Остварене инвестиције *Investments*	
	2022	2023	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	2,6	3,1	2,8	3,0
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	1,3	1,5	1,4	1,6
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	12,7	14,7	13,0	14,3
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	16,6	19,7	15,4	19,9
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	0,6	0,5	0,7	0,4
F Грађевинарство / *Construction*	16,8	13,9	14,1	13,8
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	8,1	10,2	8,4	10,1
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	5,3	4,9	5,7	3,6
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	1,0	1,0	1,1	1,0
J Информације и комуникације / *Information and communication*	4,7	4,3	5,6	4,9
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	1,4	1,8	1,5	1,8
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	1,4	0,8	1,4	0,9
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	1,6	1,3	1,4	1,1
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	1,0	0,8	1,0	0,8
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	14,4	13,9	16,0	15,0
P Образовање / *Education*	1,8	1,4	1,8	1,4
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	7,5	5,3	7,4	5,4
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	1,1	0,7	1,2	0,8
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	0,1	0,2	0,1	0,2

11.4. Исплате за инвестиције према основним изворима финансирања
Financing of investments by main sources

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Из сопствених средстава *From own financial assets*	Из удружених средстава *From joint assets*	Из финансијских кредита *From financial credits*	Финансијски најам - лизинг *Financial leasing*	Из средстава буџета и фондова *From assets of funds and budgets*	Из других извора *From other sources*
2014	1 800 882	752 158	57 425	777 381	35 373	109 027	69 518
2015	1 578 537	896 183	27 657	423 718	63 469	107 247	60 263
2016	1 683 292	914 834	16 757	547 107	33 372	96 903	74 320
2017	1 562 817	939 775	46 062	459 554	18 458	58 498	40 470
2018	1 849 104	984 517	27 443	566 966	28 974	120 324	120 880
2019	1 710 690	850 359	131 573	410 524	26 542	159 815	131 877
2020	1 852 057	921 076	46 363	368 238	26 918	188 666	300 796
2021	1 827 403	1 026 520	61 436	427 483	32 209	211 884	67 871
2022	2 355 320	1 231 140	163 019	364 812	35 521	439 705	121 123
2023	2 566 075	1 371 066	302 819	333 011	49 068	357 660	152 451

11.5. Исплате за инвестиције према основним изворима финансирања и дјелатности инвеститора у 2023.
Financing of investments by main sources and activity of investor in 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Из сопствених средстава *From own financial assets*	Из удружених средстава *From joint assets*	Из финансијских кредита *From financial credits*	Финансијски најам - лизинг *Financial leasing*	Из средстава буџета и фондова *From assets of funds and budgets*	Из других извора *From other sources*
УКУПНО / *TOTAL*	2 566 075	1 371 066	302 819	333 011	49 068	357 660	152 451
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	79 325	62 621	7	11 005	759	3 366	1 567
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	39 117	29 536	1 016	6 097	2 305	55	108
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	376 390	273 184	12 614	54 430	4 402	1 493	30 267
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	504 072	177 107	251 708	72 106	547	-	2 604
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	11 150	9 734	-	184	413	79	740
F Грађевинарство / *Construction*	357 958	154 119	3 920	63 989	7 840	127 657	433
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	262 286	207 888	10 013	29 193	14 742	102	348
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	125 597	80 669	-	17 241	11 629	15 039	1 019
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	25 567	14 457	25	10 260	807	9	9
J Информације и комуникације / *Information and communication*	109 695	107 062	-	869	487	40	1 237
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	46 213	44 189	-	306	639	441	638
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	21 771	7 207	13 420	927	217	-	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	33 511	16 849	-	10 060	2 667	3 907	28
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	21 244	17 793	-	2 438	773	-	240

11.5. Исплате за инвестиције према основним изворима финансирања и дјелатности инвеститора у 2023.
Financing of investments by main sources and activity of investor in 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Из сопствених средстава *From own financial assets*	Из удружених средстава *From joint assets*	Из финансијских кредита *From financial credits*	Финансијски најам - лизинг *Financial leasing*	Из средстава буџета и фондова *From assets of funds and budgets*	Из других извора *From other sources*
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	355 572	91 909	7 279	47 182	-	176 319	32 883
P Образовање / *Education*	36 758	16 444	574	23	145	12 468	7 104
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	136 098	44 245	430	2 718	561	15 421	72 723
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	18 823	13 234	1 809	2 934	45	741	60
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	4 928	2 819	4	1 049	90	523	443

11.6. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури
Investments in fixed assets by tehnical composition

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
2014	2 009 430	1 889 001	1 197 973	672 457	18 571	117 624	2 805
2015	1 650 506	1 565 198	858 412	690 757	16 029	79 437	5 871
2016	1 668 689	1 601 385	854 636	721 182	25 567	62 942	4 362
2017	1 612 886	1 537 090	802 324	709 457	25 309	71 195	4 601
2018	1 879 489	1 799 553	1 016 990	768 978	13 585	77 823	2 113
2019	1 789 555	1 718 386	982 127	721 140	15 119	69 708	1 461
2020	1 959 943	1 853 204	1 104 930	732 309	15 965	101 337	5 402
2021	1 825 592	1 715 187	885 519	816 575	13 093	98 989	11 416
2022	2 282 157	2 157 851	1 185 374	953 247	19 230	114 680	9 626
2023	2 621 759	2 486 013	1 324 610	1 138 466	22 937	128 630	7 116

11.7. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора
Investments in fixed assets by tehnical composition and activity of investor

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
				УКУПНО / *TOTAL*			
2014	2 009 430	1 889 001	1 197 973	672 457	18 571	117 624	2 805
2015	1 650 506	1 565 198	858 412	690 757	16 029	79 437	5 871
2016	1 668 689	1 601 385	854 636	721 182	25 567	62 942	4 362
2017	1 612 886	1 537 090	802 324	709 457	25 309	71 195	4 601
2018	1 879 489	1 799 553	1 016 990	768 978	13 585	77 823	2 113
2019	1 789 555	1 718 386	982 127	721 140	15 119	69 708	1 461
2020	1 959 943	1 853 204	1 104 930	732 309	15 965	101 337	5 402
2021	1 825 592	1 715 187	885 519	816 575	13 093	98 989	11 416
2022	2 282 157	2 157 851	1 185 374	953 247	19 230	114 680	9 626
2023	2 621 759	2 486 013	1 324 610	1 138 466	22 937	128 630	7 116
				A			
				Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*			
2014	42 972	40 113	12 692	12 021	15 400	2 851	8
2015	46 731	42 921	13 388	15 439	14 094	3 799	11
2016	48 831	45 287	11 436	10 490	23 361	3 542	2
2017	50 268	45 529	9 915	12 069	23 545	4 737	2
2018	42 164	37 803	12 516	15 647	9 640	4 354	7
2019	46 249	36 603	12 690	14 232	9 681	9 615	31
2020	52 205	42 607	13 781	16 913	11 913	9 588	10
2021	78 914	69 367	18 305	39 041	12 021	4 099	5 448
2022	63 027	55 065	12 699	25 502	16 864	7 961	1
2023	78 500	71 693	14 067	37 018	20 608	6 806	1
				B			
				Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*			
2014	588 652	546 559	477 299	67 640	1 620	40 584	1 509
2015	159 424	151 429	102 674	48 755	-	6 544	1 451
2016	69 285	66 460	54 247	12 209	4	2 815	10
2017	27 522	25 766	7 190	18 576	-	1 715	41
2018	22 901	20 323	3 421	15 206	1 696	1 962	616
2019	23 652	21 764	4 686	15 373	1 705	1 528	360
2020	12 483	11 811	1 951	9 111	749	667	5
2021	17 746	16 663	2 338	14 325	0	1 083	0
2022	31 366	26 498	4 144	22 354	-	4 868	-
2023	42 943	36 613	5 010	31 308	295	6 329	1
				C			
				Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*			
2014	270 583	254 020	79 133	173 605	1 282	16 544	19
2015	301 620	295 233	111 492	182 314	1 427	6 107	280
2016	240 111	235 494	62 683	171 320	1 491	4 372	245
2017	309 065	303 647	122 120	180 041	1 486	5 355	63
2018	268 390	263 486	86 842	175 060	1 584	4 865	39
2019	301 769	296 446	107 117	185 912	3 417	5 263	60
2020	251 894	249 139	90 778	155 417	2 944	2 754	1
2021	309 898	305 977	95 696	209 418	863	3 815	106
2022	296 604	292 628	82 938	207 809	1 881	3 842	134
2023	374 732	369 674	143 166	224 907	1 601	4 854	204

11.7. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора
Investments in fixed assets by tehnical composition and activity of investor
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
				D			
				Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*			
2014	202 934	190 298	113 949	76 349	-	11 776	860
2015	210 492	198 504	87 695	110 809	-	9 492	2 496
2016	214 477	200 454	70 013	130 441	-	10 502	3 521
2017	320 916	304 208	132 829	171 379	-	14 506	2 202
2018	332 191	320 626	175 102	145 524	-	10 448	1 117
2019	213 829	204 864	106 762	98 102	-	8 277	688
2020	187 409	165 640	68 409	97 231	-	16 604	5 165
2021	180 322	163 958	71 129	92 829	-	10 651	5 713
2022	350 257	322 685	177 715	144 970	-	23 630	3 942
2023	522 742	506 102	257 894	248 208	-	14 481	2 159
				E			
				Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*			
2014	13 811	13 422	7 098	6 324	-	385	4
2015	12 772	12 228	7 725	4 503	-	543	1
2016	14 188	13 579	7 990	5 589	-	608	1
2017	14 109	12 552	7 684	4 868	-	604	953
2018	15 063	14 237	6 691	7 546	-	826	-
2019	14 816	14 599	6 111	8 488	-	201	16
2020	14 063	13 976	6 005	7 971	-	87	-
2021	11 303	10 614	4 804	5 808	2	688	1
2022	14 611	13 888	5 363	8 525	-	715	8
2023	10 271	9 617	3 653	5 964	-	654	-
				F			
				Грађевинарство / *Construction*			
2014	234 566	232 574	191 290	41 262	22	1 983	9
2015	221 041	220 541	178 287	42 254	-	500	0
2016	273 148	272 062	232 052	40 005	5	1 063	23
2017	220 202	218 951	182 320	36 631	-	113	1 138
2018	212 991	211 349	175 382	35 967	-	1 635	7
2019	175 936	174 443	122 564	51 879	-	1 457	36
2020	268 657	264 281	207 210	57 071	-	4 324	52
2021	250 622	228 726	173 157	55 569	-	21 895	1
2022	322 045	311 847	244 584	67 233	30	7 338	2 860
2023	360 664	346 242	271 314	74 867	61	14 313	109
				G			
				Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*			
2014	124 739	124 383	64 088	60 259	36	234	122
2015	160 737	158 509	87 386	70 949	174	2 162	66
2016	165 029	162 586	91 874	70 635	77	2 399	44
2017	153 893	153 435	78 263	75 160	12	365	93
2018	160 879	159 246	73 833	85 310	103	1 563	70
2019	154 783	151 984	62 623	89 361	-	2 751	48
2020	176 608	176 061	98 680	77 381	-	524	23
2021	209 769	209 075	115 990	93 023	62	650	44
2022	192 147	189 114	97 661	91 453	-	517	2 516
2023	265 173	263 546	118 170	145 376	-	1 500	127

11.7. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора
Investments in fixed assets by tehnical composition and activity of investor
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
				H			
				Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*			
2014	48 340	48 162	3 199	44 963	-	178	-
2015	43 709	43 682	4 751	38 764	167	26	1
2016	68 039	67 059	4 310	62 749	-	976	4
2017	69 627	68 626	6 650	61 976	-	998	3
2018	63 401	63 341	3 263	60 078	-	56	4
2019	45 711	45 662	6 630	39 032	-	43	6
2020	36 419	35 854	8 650	27 204	-	565	-
2021	95 892	95 883	43 423	52 450	10	8	1
2022	128 789	128 463	74 069	54 394	-	326	-
2023	94 496	93 275	14 932	78 343	-	1 221	-
				I			
				Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*			
2014	6 440	6 382	3 535	2 826	21	58	-
2015	9 808	9 794	7 028	2 766	-	14	-
2016	6 881	6 794	3 541	3 252	1	86	1
2017	10 989	10 890	8 023	2 843	24	99	-
2018	15 493	15 458	11 885	3 573	-	35	-
2019	17 326	17 053	12 545	4 508	-	273	-
2020	17 030	16 979	12 719	4 260	-	51	-
2021	4 743	4 736	1 998	2 738	0	7	-
2022	25 522	24 935	18 630	6 281	24	587	-
2023	25 580	24 981	21 061	3 906	14	235	364
				J			
				Информације и комуникације / *Information and communication*			
2014	118 941	101 165	26 873	74 292	-	17 684	92
2015	131 526	117 854	29 665	88 189	-	13 576	96
2016	141 723	129 697	40 850	88 847	-	11 959	67
2017	108 707	96 191	28 791	67 400	-	12 452	64
2018	169 583	154 107	101 869	52 238	-	15 453	23
2019	115 678	105 176	33 055	72 121	-	10 482	20
2020	92 302	82 830	25 616	57 214	-	9 469	3
2021	117 467	105 536	23 506	82 030	-	11 930	1
2022	128 491	110 596	22 082	88 514	-	17 895	-
2023	129 096	112 593	22 382	90 211	-	16 503	-
				K			
				Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*			
2014	33 427	27 686	14 867	12 819	-	5 684	57
2015	32 380	24 976	11 596	13 380	-	7 404	-
2016	31 164	25 016	15 192	9 824	-	6 145	3
2017	28 684	16 742	8 289	8 453	-	11 937	5
2018	39 892	24 643	13 053	11 590	-	15 249	-
2019	44 401	30 106	16 531	13 502	73	14 295	-
2020	31 436	19 356	8 459	10 891	6	12 080	-
2021	35 488	19 311	5 688	13 621	2	16 177	-
2022	33 071	20 356	5 600	14 669	87	12 715	-
2023	46 663	32 139	13 659	18 480	-	14 524	-

11.7. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора
Investments in fixed assets by tehnical composition and activity of investor
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
				L			
				Пословање некретнинама / *Real estate activities*			
2014	4 254	4 254	3 832	422	-	-	-
2015	3 559	3 559	3 209	350	-	-	-
2016	17 945	17 536	16 348	1 188	-	158	251
2017	3 635	3 589	3 096	493	-	46	-
2018	50 165	50 128	49 789	339	-	34	3
2019	123 408	123 363	122 353	1 010	-	35	10
2020	4 099	4 098	3 396	702	-	1	-
2021	20 761	20 743	19 564	1 167	12	12	6
2022	32 212	32 190	30 191	1 999	-	22	-
2023	22 148	22 071	16 602	5 374	95	26	51
				M			
				Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*			
2014	36 105	35 155	24 235	10 919	1	950	-
2015	22 392	20 967	14 264	6 702	1	1 425	-
2016	17 423	16 568	6 394	10 168	6	845	10
2017	15 661	15 156	8 970	6 183	3	505	-
2018	27 479	25 580	16 582	8 813	185	1 899	-
2019	11 256	10 507	3 710	6 797	-	742	7
2020	17 256	16 078	8 506	7 555	17	1 178	-
2021	27 154	22 596	13 832	8 764	-	4 558	-
2022	32 601	28 416	17 763	10 653	-	4 185	-
2023	28 829	19 524	2 614	16 910	-	9 305	-
				N			
				Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*			
2014	7 394	7 353	2 536	4 817	-	41	-
2015	5 806	5 605	980	4 625	-	201	-
2016	5 395	5 379	465	4 914	-	16	-
2017	4 210	4 205	1 845	2 360	-	5	-
2018	11 775	11 531	1 784	9 747	-	244	-
2019	9 063	8 891	1 853	7 038	-	172	-
2020	8 270	8 270	1 012	7 258	-	-	-
2021	9 131	7 697	450	7 223	24	1 434	-
2022	23 767	23 249	4 428	18 821	-	518	-
2023	21 280	21 175	2 302	18 873	-	105	-
				O			
				Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*			
2014	181 597	169 419	138 314	30 941	164	12 062	116
2015	220 837	199 708	165 122	34 445	141	20 581	548
2016	261 023	250 726	178 713	71 411	602	10 121	176
2017	230 152	217 401	181 289	35 915	197	12 714	37
2018	329 367	315 140	234 694	80 120	326	14 000	227
2019	316 802	309 464	255 120	54 112	232	7 179	159
2020	438 286	403 844	334 441	69 067	336	34 304	138
2021	326 364	312 563	263 562	48 905	96	13 706	95
2022	365 666	351 147	288 809	62 008	330	14 404	115
2023	394 124	372 195	323 020	48 915	260	21 217	712

11.7. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора
Investments in fixed assets by tehnical composition and activity of investor
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
				P			
				Образовање / *Education*			
2014	51 061	45 746	24 197	21 549	-	5 311	4
2015	22 523	16 241	10 364	5 877	-	6 282	-
2016	13 776	7 532	4 477	3 055	-	6 240	4
2017	10 865	6 568	3 972	2 584	12	4 297	-
2018	15 531	11 306	6 117	5 189	-	4 225	-
2019	18 915	12 912	6 142	6 763	7	6 003	-
2020	29 470	21 468	16 305	5 163	-	8 002	-
2021	24 634	17 178	10 813	6 364	1	7 456	-
2022	42 013	28 832	19 618	9 212	2	13 131	50
2023	37 086	20 570	10 077	10 491	2	13 130	3 386
				Q			
				Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*			
2014	30 628	30 098	6 738	23 360	-	530	-
2015	28 575	27 472	13 698	13 774	-	182	921
2016	66 263	66 170	48 263	17 907	-	93	-
2017	25 501	25 353	9 916	15 437	-	148	-
2018	85 191	85 029	39 493	45 536	-	162	-
2019	116 777	116 317	72 639	43 678	-	460	-
2020	271 087	270 554	164 995	105 558	-	529	5
2021	69 307	68 566	15 859	52 707	-	741	-
2022	169 728	168 020	77 563	90 457	-	1 708	-
2023	141 540	139 026	80 270	58 756	-	2 514	-
				R			
				Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*			
2014	7 347	7 225	2 635	4 590	-	122	-
2015	10 559	10 491	5 835	4 656	-	68	-
2016	9 262	8 825	4 506	4 319	-	437	-
2017	6 006	6 000	301	5 699	-	6	-
2018	10 872	10 651	743	9 908	-	221	-
2019	34 849	34 557	27 247	7 310	-	272	20
2020	47 921	47 348	32 851	14 498	-	572	-
2021	30 080	30 024	1 317	28 707	-	56	-
2022	27 946	27 643	1 112	26 531	-	303	-
2023	21 333	21 093	2 992	18 100	1	238	2
				S			
				Остале услужне дјелатности / *Other service activities*			
2014	5 639	4 987	1 463	3 499	25	647	5
2015	6 015	5 484	3 253	2 206	25	531	-
2016	4 726	4 161	1 282	2 859	20	565	-
2017	2 874	2 281	861	1 390	30	593	-
2018	6 161	5 569	3 931	1 587	51	592	-
2019	4 335	3 675	1 749	1 922	4	660	-
2020	3 048	3 010	1 166	1 844	-	38	-
2021	5 997	5 974	4 088	1 886	-	23	-
2022	2 294	2 279	405	1 862	12	15	-
2023	4 559	3 884	1 425	2 459	-	675	-

11.8. Остварене инвестиције у нова стална средства према техничкој структури
Investments in new fixed assets by tehnical composition

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
2014	1 876 670	1 756 282	1 154 870	586 169	15 243	117 582	2 806
2015	1 515 586	1 431 714	811 915	603 864	15 935	78 001	5 871
2016	1 505 028	1 438 183	781 904	630 791	25 488	62 483	4 362
2017	1 448 027	1 373 554	738 566	609 695	25 293	69 873	4 600
2018	1 731 151	1 652 355	961 493	677 304	13 558	76 683	2 113
2019	1 654 153	1 582 999	945 982	621 931	15 086	69 693	1 461
2020	1 844 408	1 737 737	1 073 573	648 282	15 882	101 268	5 403
2021	1 649 792	1 539 405	813 910	712 522	12 973	98 970	11 417
2022	2 092 491	1 968 500	1 110 012	839 340	19 148	114 365	9 626
2023	2 432 363	2 296 623	1 264 941	1 009 075	22 607	128 624	7 116

11.9. Остварене инвестиције у нова стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора у 2023.
Investments in new fixed assets by tehnical composition and activity of investor in 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
УКУПНО / *TOTAL*	2 432 363	2 296 623	1 264 941	1 009 075	22 607	128 624	7 116
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	65 979	59 170	12 349	26 248	20 573	6 808	1
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	34 945	28 615	3 563	25 052	-	6 329	1
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	317 000	311 943	133 212	177 130	1 601	4 853	204
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	521 930	505 290	257 780	247 510	-	14 481	2 159
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	7 498	6 845	3 229	3 616	-	653	0
F Грађевинарство / *Construction*	342 321	327 904	267 335	60 508	61	14 308	109
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	232 381	230 753	102 698	128 055	-	1 501	127
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	76 776	75 556	14 475	61 081	-	1 220	0
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	25 182	24 583	20 881	3 688	14	235	364

11.9. Остварене инвестиције у нова стална средства према техничкој структури и дјелатности инвеститора у 2023.
Investments in new fixed assets by tehnical composition and activity of investor in 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно остварене инвестиције *Total investments*	Материјална (опипљива) стална средства *Material (tangible) fixed assets*				Нематеријална (неопипљива) стална средства *Non-material (non-tangible) fixed assets*	Трошкови преноса власништва *Costs of ownership transfer*
		укупно *total*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остала опипљива стална средства *other tangible fixed assets*		
J Информације и комуникације / *Information and communication*	127 846	111 343	21 637	89 706	-	16 503	-
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	41 446	26 922	8 820	18 102	-	14 524	-
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	19 455	19 378	14 871	4 412	95	26	51
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	27 894	18 589	2 614	15 975	-	9 305	-
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	18 270	18 166	2 302	15 864	-	104	-
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	376 556	354 628	307 023	47 345	260	21 216	712
P Образовање / *Education*	36 691	20 175	9 950	10 223	2	13 130	3 386
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	140 841	138 327	80 136	58 191	-	2 514	-
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	15 239	14 999	713	14 285	1	238	2
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	4 113	3 437	1 353	2 084	-	676	-

11.10. Остварене инвестиције у нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури
Investments in new fixed assets by kind of construction and tehnical composition

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Карактер изградње *Kind of construction*			Техничка структура *Tehnical composition*		
		изградња нових капацитета *building new capacities*	реконструкција, модернизација, доградња и проширење *reconstruction, renovation and expansion*	одржавање нивоа постојећих капацитета *keeping level of existing capacities*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остало *other*
2014	1 876 670	1 352 837	430 174	93 659	1 154 870	586 169	135 631
2015	1 515 586	886 282	537 530	91 774	811 915	603 864	99 807
2016	1 505 028	933 001	501 303	70 724	781 904	630 791	92 333
2017	1 448 027	984 325	359 566	104 136	738 566	609 695	99 766
2018	1 731 151	971 563	654 224	105 364	961 493	677 304	92 354
2019	1 654 153	1 129 123	431 457	93 573	945 982	621 930	86 241
2020	1 844 408	1 006 889	687 220	150 299	1 073 573	648 282	122 553
2021	1 649 792	904 764	570 088	174 940	813 910	712 522	123 360
2022	2 092 491	1 260 468	544 925	287 098	1 110 012	839 340	143 139
2023	2 432 363	1 415 988	743 488	272 887	1 264 941	1 009 075	158 347

11.11. Остварене инвестиције у нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури у 2023.
Investments in new fixed assets by kind of construction and tehnical composition in 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Карактер изградње *Kind of construction*			Техничка структура *Tehnical composition*		
		изградња нових капацитета *building new capacities*	реконструкција, модернизација, доградња и проширење *reconstruction, renovation and expansion*	одржавање нивоа постојећих капацитета *keeping level of existing capacities*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остало *other*
УКУПНО / *TOTAL*	2 432 363	1 415 988	743 488	272 887	1 264 941	1 009 075	158 347
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	65 979	51 249	12 314	2 416	12 349	26 248	27 382
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	34 945	19 560	14 371	1 014	3 563	25 052	6 330
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	317 000	190 003	81 480	45 517	133 212	177 130	6 658
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	521 930	420 590	44 491	56 849	257 780	247 510	16 640
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	7 498	1 894	3 636	1 968	3 229	3 616	653
F Грађевинарство / *Construction*	342 321	229 004	97 556	15 761	267 335	60 508	14 478
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	232 381	56 896	149 715	25 770	102 698	128 055	1 628
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	76 776	36 982	31 005	8 789	14 475	61 081	1 220
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	25 182	22 219	1 049	1 914	20 881	3 688	613
J Информације и комуникације / *Information and communication*	127 846	12 087	114 436	1 323	21 637	89 706	16 503
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	41 446	19 530	13 386	8 530	8 820	18 102	14 524
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	19 455	15 195	3 577	683	14 871	4 412	172
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	27 894	13 489	11 638	2 767	2 614	15 975	9 305
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	18 270	3 105	14 554	611	2 302	15 864	104
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	376 556	274 590	57 404	44 562	307 023	47 345	22 188
P Образовање / *Education*	36 691	21 762	7 776	7 153	9 950	10 223	16 518
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	140 841	18 042	79 085	43 714	80 136	58 191	2 514
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	15 239	7 786	4 315	3 138	713	14 285	241
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	4 113	2 005	1 700	408	1 353	2 084	676

11.12. Остварене инвестиције у нова стална средства према карактеру изградње и техничкој структури, према намјени инвестиција у 2023.[1)]

Investments in new fixed assets by kind of construction and tehnical composition, by purpose of investment in 2023[1)]

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Карактер изградње *Kind of construction*			Техничка структура *Tehnical composition*		
		изградња нових капацитета *building new capacities*	реконструкција, модернизација, доградња и проширење *reconstruction, renovation and expansion*	одржавање нивоа постојећих капацитета *keeping level of existing capacities*	грађевински објекти и простори *buildings and other structures*	машине, опрема и транспортна средства *machinery, equipment and transport assets*	остало *other*
УКУПНО / *TOTAL*	2 449 569	1 432 214	744 700	272 655	1 280 168	1 010 766	158 635
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	61 488	47 253	11 077	3 158	11 708	25 585	24 195
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	47 140	31 751	14 373	1 016	4 622	36 188	6 330
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	322 465	193 792	83 446	45 227	134 914	177 896	9 655
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	509 900	408 396	44 491	57 013	256 721	236 539	16 640
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	8 902	3 258	3 676	1 968	4 627	3 622	653
F Грађевинарство / *Construction*	461 730	304 777	121 830	35 123	382 932	64 150	14 648
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	240 271	66 307	147 831	26 133	110 766	127 952	1 553
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	75 777	36 459	30 708	8 610	13 806	60 751	1 220
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	26 703	23 497	1 225	1 981	21 057	5 033	613
J Информације и комуникације / *Information and communication*	129 046	13 610	114 437	999	22 160	90 020	16 866
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	41 729	19 833	13 504	8 392	9 339	17 866	14 524
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	20 110	15 128	4 299	683	15 526	4 412	172
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	33 839	17 738	13 338	2 763	5 394	18 614	9 831
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	18 845	3 105	15 129	611	2 876	15 863	106
O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање / *Public administration and defence; compulsory social security*	115 763	59 803	31 395	24 565	56 178	38 018	21 567
P Образовање / *Education*	39 714	24 521	8 040	7 153	12 972	10 224	16 518
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада / *Human health and social work activities*	275 521	152 094	79 713	43 714	211 451	61 462	2 608
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	16 148	8 568	4 442	3 138	1 615	14 292	241
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	4 478	2 324	1 746	408	1 504	2 279	695

[1)] Укључена су улагања пословних субјеката регистрованих на територији Федерације БиХ и Брчко дистрикта на подручје Републике Српске, а искључена су улагања пословних субјеката регистрованих на територији Републике Српске на подручје Федерације БиХ и Брчко дистрикта.

Investments of business entities registered in the territory of Federation Bosnia and Herzegovina and Brcko District that are realised in the territory of Republika Srpska are included, while investments of business entities registered in the territory of Republika Srpska that are realised in the territory of Federation Bosnia and Herzegovina and Brcko District are excluded.

Г-11.1. Вриједност остварених инвестиција
Value of investments

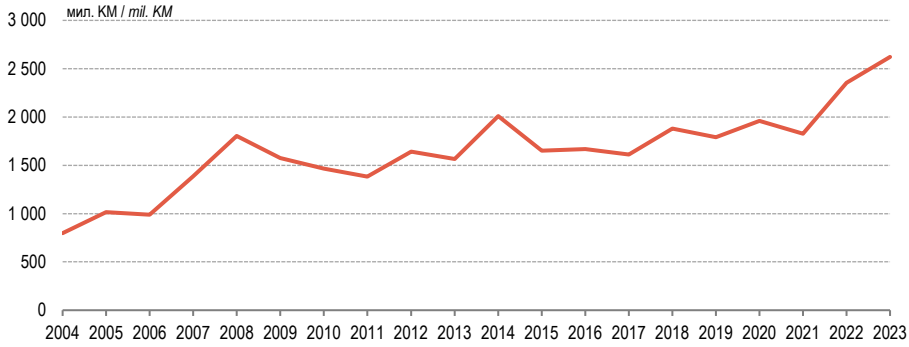

Г-11.2. Остварене инвестиције у 2023. према дјелатности инвеститора
Investments in 2023 by activity of investor

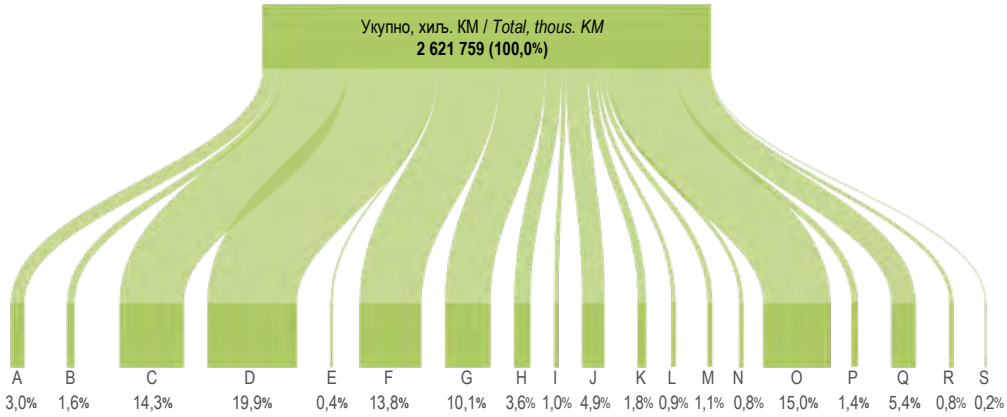

Г-11.3. Исплате за инвестиције по основним изворима финансирања у 2014. и 2023.
Financing of investments by main sources in 2014 and 2023

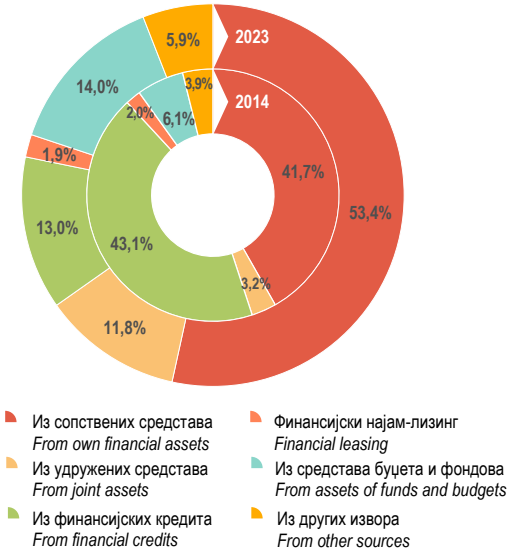

Г-11.4. Остварене инвестиције у стална средства према техничкој структури у 2014. и 2023.
Investments in fixed assets by tehnical composition in 2014 and 2023

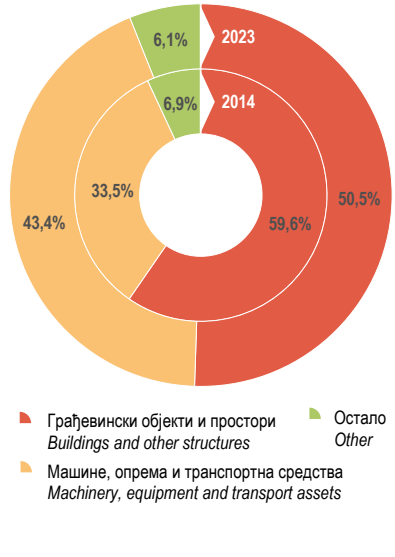

СТРУКТУРНЕ ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ

STRUCTURAL BUSINESS STATISTICS

12 Структурне пословне статистике
Structural business statistics

Методолошка објашњења
Methodological explanations 245

ТАБЕЛЕ
TABLES

12.1. Основни показатељи о пословању предузећа и предузетника
Basic indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs 249

12.2. Број предузећа и предузетника према величини и дјелатностима, 2022.
Number of enterprises and entrepreneurs by size and activity, 2022 249

12.3. Број запослених према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Number of employees by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022 250

12.4. Промет према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Turnover by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022 250

12.5. Додата вриједност по факторским трошковима према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Value added at factor costs by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022 251

12.6. Трошкови запослених према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Personnel costs by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022 251

12.7. Основни показатељи пословања предузећа и предузетника према величини и дјелатностима, 2022.
Basic indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs by size and activity, 2022 252

12.8. Основни показатељи о пословању страних подружница
Basic indicators of business activities of foreign affiliates 254

12.9. Основни показатељи о пословању страних подружница, 2022.
Basic indicators of business activities of foreign affiliates, 2022 255

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-12.1. Структурни показатељи предузећа и предузетника, 2022.
Structural indicators of enterprises and entrepreneurs, 2022 256

Г-12.2. Структурни показатељи средњих предузећа и предузетника према величини и подручјима дјелатности, 2022.
Structural indicators of medium enterprises and entrepreneurs, by size and section of activity, 2022 256

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
- Основни структурни показатељи пословања предузећа и предузетника, статистичко саопштење
- Основни структурни показатељи пословања страних подружница, статистичко саопштење
- Ово је Република Српска
- Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:
- *Basic structural indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs, statistical release*
- *Basic structural indicators of business activities of foreign affiliate, statistical release*
- *This is Republika Srpska*
- *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

ОСНОВНИ СТРУКТУРНИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ПРЕДУЗЕЋА И ПРЕДУЗЕТНИКА

Методологија за провођење истраживања је усклађена са европским статистичким стандардима и њен садржај је прописан ЕУ Уредбом за пословне статистике 2019/2152 и ЕУ Уредбом за имплементацију 2020/1197.

Извори и методе прикупљања података

Подаци структурних пословних статистика добијају се редовним Годишњим извјештајем структурних пословних статистика и Годишњим финансијским извјештајем активних предузећа, те процјеном података активних предузетника, чије је пословање тржишно и имају сједиште на територији Републике Српске.

Резултати Структурних пословних статистика производе се на бази директно прикупљених података за предузећа са 20 и више запослених лица и на бази Годишњих финансијских извјештаја за предузећа са мање од 20 запослених лица. Подаци за предузетнике процјењују се на основу података предузећа и броја запослених лица код предузетника, коришћењем метода регресије и корелације.

Основни структурни показатељи о тржишном пословању предузећа и предузетника дати су према подручјима дјелатности и величини субјекта, према броју запослених.

Обухватност и упоредивост података

Оквир за провођење активности представља Статистички пословни регистар, који се води и ажурира у Републичком заводу за статистику Републике Српске. Извјештајне јединице су економски активна предузећа и предузетници из Статистичког пословног регистра.

Структурним пословним статистикама у 2022. години обухваћена су предузећа и предузетници из подручја индустрије (B, C, D и E), Грађевинарства (F), Трговине на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала (G) и нефинансијских услуга (H, I, J, L, M, N, P, Q, R и S), према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010.

У подручјима P, Q и R обухваћени су само субјекти из приватног (профитног) сектора. У складу са ЕУ регулативом, у подручју S не обухвата се област 94.

Дефиниције

Величина предузећа и предузетника одређена је бројем запослених, према којем се разликују мала, средња и велика предузећа и предузетници. Просјечан годишњи број запослених у малим предузећима и предузетницима је од 0 до 49 радника, у средњим од 50 до 249, а у великим 250 и више радника.

Methodological explanations

BASIC STRUCTURAL INDICATORS OF BUSINESS ACTIVITIES OF ENTERPRISES AND ENTREPRENEURS

Methodology used for the survey implementation is harmonised with the European statistical standards and its content is stipulated in the basic EU Regulation for Business Statistics 2019/2152 and in the EU Commission Implementing Regulation 2020/1197.

Sources and methods of data collection

Data on Structural Business Statistics are obtained through the regular Annual report on Structural Business Statistics and Annual financial statements of active enterprises as well as estimates of data for active entrepreneurs, operating commercially with headquarters on the territory of Republika Srpska.

Results of Structural Business Statistics have been produced based on the directly collected data for enterprises with 20 or more persons employed and based on the Annual financial statements for enterprises with less than 20 persons employed. Data on entrepreneurs are estimated on the basis of data for enterprises and number of persons employed by entrepreneurs, using the method of regression and correlation analysis.

Basic structural indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs operating commercially are given by section of economic activities and size of entities, by number of persons employed.

Coverage and comparability of data

The framework for survey implementation is the Statistical Business Register, maintained and updated at the Republika Srpska Institute of Statistics. Reporting units are all economically active enterprises and entrepreneurs from the Statistical Business Register.

Structural Business statistics in 2022 covered enterprises and entrepreneurs from the sections Industry (B, C, D and E), Construction (F), Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G) and of Non-financial Services (H, I, J, L, M, N, P, Q, R and S), in accordance with the Clasification of Economic Activities KD BiH 2010.

In the sections P, Q and R, only entities from the private (profit) sector are covered. According to the EU regulation, division 94 is not covered in the section S.

Definitions

***Size of enterprise and entrepreneurs** is determined by the number of employees and based on this classification enterprises and entrepreneurs can be small, medium and large. The average annual number of employees in small enterprises and entrepreneurs is between 0 and 49 persons employed, in medium ones between 50 and 249 persons employed and in large ones 250 or more people.*

Број предузећа и предузетника обухвата субјекте из Статитистичког пословног регистра у популацији која је предмет посматрања, а који тржишно послују и били су активни барем дио посматране године (остварили промет или имали запослене). Искључују се сва привремено неактивна (мирујућа) или стварно неактивна предузећа и предузетници.

Број запослених обухвата лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено вријеме са пуним или непуним радним временом. Бројем запослених обухваћени су сезонски радници, приправници и радници који раде код куће, лица у штрајку или краткорочном одсуству.

Нису обухваћена лица на дугорочном одсуству. Запослени су плаћени од стране послодавца за извршени рад, а плаћање може бити у форми плате, накнаде, хонорара, награда, плаћања по комаду или плаћања у натури.

Број запослених лица обухвата број запослених и неплаћена запослена лица као што су власници, партнери, чланови породице, волонтери и др.

Промет обухвата обрачунате приходе од продаје властитих производа, приходе од пружених услуга те приходе од продаје робе за препродају током посматраног периода, без ПДВ-а и сличних одбитних пореза. Искључени су попусти при продаји, снижења цијена, вриједност враћене робе, као и субвенције добијене од државе, остали, финансијски и ванредни приходи.

Додата вриједност по факторским трошковима исказана је у бруто износу (без одузимања амортизације), а израчунава се тако да се на вриједност производње у основним цијенама додају субвенције, а одузму трошкови пореза на производе и производњу и вриједност међуфазне потрошње.

Трошкови запослених су укупне накнаде запосленима током посматраног периода, у новцу или у натури. Чине их бруто плате и накнаде плата, те остали трошкови запослених који имају карактер личних примања.

Промет по запосленом лицу добија се дијељењем укупно оствареног промета са укупним бројем запослених лица. Овај индикатор изражава продајну способност предузећа и предузетника из одређене дјелатности.

Додата вриједност по запосленом лицу представља основни индикатор за мјерење **продуктивности рада**. Овај индикатор показује колико је створено додате вриједности по запосленом лицу.

Учешће додате вриједности у вриједности производње добија се дијељењем укупне додате вриједности са укупно оствареном вриједношћу производње.

Трошкови рада по запосленом показују просјечне трошкове запослених у некој дјелатности, а добијају се дијељењем укупних трошкова запослених са бројем запослених, односно бројем лица која су плаћена за обављени рад.

Стопа профитабилности (бруто оперативна стопа) показује колико је процентуално учешће бруто пословног вишка у промету. Овај индикатор показује зарађивачку способност предузећа и предузетника или одређене дјелатности.

Number of enterprises and entrepreneurs *covers entities from the Statistical Business Register in the population which is subject to observation, which operate commercially and were active for at least a part of the observation year (with either realised turnover or employees). Temporarily inactive (quiescent) and actually inactive enterprises and entrepreneurs are excluded.*

Number of employees *covers persons who are employed on a temporary or permanent basis, working full or part time. Number of employees includes seasonal workers, apprentices, people working from home, and persons on strike or on short-term leave.*

This number does not cover persons on long-term leave. Employees are paid by the employer for performed work, and payments can be in the form of a wage, salary, fee, gratuity, piecework pay or remuneration in kind.

Number of persons employed *includes the number of employees and unpaid employed persons such as proprietors, partners, family members, volunteers, etc.*

Turnover *covers calculated revenues from sale of own products, revenues from provided services and revenues from sale of goods for resale, during the observation period, except VAT and similar deductible taxes. Sales discounts, price reductions, value of returned goods, as well as subsidies received from the state, other, financial and extraordinary incomes are excluded.*

Value added at factor costs *is given as a gross amount (without depreciation deduction), calculated by adding subsidies to production value at basic prices, and subtracting product and production tax costs and value of intermediate consumption from it.*

Personnel costs *are defined as total compensation of employees during the observation period, in money or in kind. These consist of gross wages and salaries, and other personnel costs having the character of personal income.*

Turnover per person employed *is obtained by dividing total turnover by total number of persons employed. This indicator expresses the enterprise and entrepreneurs's selling capacity from a specific activity.*

Value added per person employed *is a basic indicator for* ***labour productivity*** *measuring. This indicator shows the amount of value added produced per person employed.*

Share of value added in production value *is obtained by dividing total value added by total achieved production value.*

Labour costs per employee *show the average personnel costs in certain activity and these are obtained by dividing total labour costs by number of employees, that is, by number of persons who were paid for performed work.*

Profitability rate (gross operating rate) *represents a percentage share of gross operating surplus in turnover. This indicator shows earning capacity of enterprises and entrepreneurs or of certain activity.*

СТАТИСТИКА СТРАНИХ ПОДРУЖНИЦА

Методологија за провођење истраживања усклађена је са европским статистичким стандардима и њен садржај прописан је ЕУ Уредбом 2019/2152 и Уредбом за имплементацију 2020/1197.

Извори и методе прикупљања података

Подаци о страним подружницама у Републици Српској (Inwards FATS) резултат су статистичке обраде Годишњих извјештаја структурних пословних статистика и Годишњих финансијских извјештаја активних предузећа, која послују тржишно, чије је сједиште на територији Републике Српске, а под контролом су страних институционалних јединица.

Резултати Структурних пословних статистика, односно статистике страних подружница производе се на бази директно прикупљених података за предузећа са 20 и више запослених лица и на бази Годишњих финансијских извјештаја за предузећа са мање од 20 запослених лица.

У провођењу ове статистичке активности, осим података Структурних пословних статистика (СПС), користи се и листа предузећа из Истраживања о директним страним инвестицијама које проводи Централна банка Босне и Херцеговине.

Обухватност и упоредивост података

Статистиком страних подружница обухваћена су предузећа из подручја индустрије (B, C, D и E), Грађевинарства (F), Трговине на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала (G) и нефинансијских услуга (H, I, J, L, M, N, P, Q , R и S) према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010.

Јединице посматрања су све стране подружнице које су садржане у подацима структурних пословних статистика (СПС).

Дефиниције

Страна подружница (Inward FATS) је предузеће које је резидент у Републици Српској, али је под контролом стране институционалне јединице. То су предузећа у којима је учешће страног капитала (једна или више држава) у укупном капиталу 50% и више. Подаци Inwards FATS показују колико је учешће и колики је утицај страних подружница у домаћој економији.

Број страних подружница обухвата активна предузећа, која се баве тржишном производњом, а у већинском су страном власништву.

Број запослених лица обухвата број запослених и неплаћена запослена лица као што су власници, партнери, чланови породице који раде у предузећу, волонтери и др. Број запослених обухвата лица која имају заснован радни однос на неодређено или одређено вријеме са пуним или непуним радним временом. Бројем запослених обухваћени су сезонски радници, приправници и радници који раде код куће, лица у штрајку или краткорочном одсуству. Нису обухваћена лица на дугорочном одсуству. Запослени су плаћени од стране послодавца за извршени рад, а плаћање може бити у форми плате, накнаде, хонорара, награда, плаћања по комаду или плаћања у натури.

FOREIGN AFFILIATES STATISTICS

Methodology used for the survey implementation is in line with the European statistical standards and its content is stipulated in the EU Regulation 2019/2152 and in the implementation Regulation 2020/1197.

Sources and methods of data collection

Data on foreign affiliates in Republika Srpska (Inwards FATS) *are the result of the statistical processing of Annual reports on Structural Business Statistics and Annual financial statements of active enterprises operating commercially, that have headquarters on the territory of Republika Srpska, but are controlled by foreign institutional units.*

Results of Structural Business Statistics, ie. statistics of foreign affiliates have been produced based on the directly collected data for enterprises with 20 or more persons employed, and based on the Annual financial statements for enterprises with less than 20 persons employed.

Data obtained through Structural Business Statisticsis (SBS) survey and the list of enterprises from the Survey on direct foreign investments conducted by the Central Bank of Bosnia and Herzegovina are used to conduct this survey.

Coverage and comparability of data

Foreign affiliates statistics covers enterprises from the sections Industry (B, C, D and E), Construction (F), Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G) and Non-financial Services (H, I, J, L, M, N, P, Q, R and S) in accordance with the Classification of Economic Activities KD BiH 2010.

Observation units are all foreign affiliates covered by the structural business statistics data (SBS).

Definitions

***Foreign affiliate** (Inward FATS) is an enterprise resident in Republika Srpska, but controlled by a foreign institutional unit. These are enterprises in which the share of foreign capital (one or more countries) in the total capital is 50% or more. Inward FATS data present the share and influence of foreign affiliates on the domestic economy.*

***Number of foreign affiliates** covers active enterprises operating commercially, which are majority foreign-owned.*

***Number of employed persons** includes number of employees and unpaid employed persons such as proprietors, partners, family members working regularly in the enterprise, volunteers, etc. Number of employees covers persons who are employed on a temporary or permanent basis, working in full or part time. Number of employees includes seasonal workers, apprentices, people working from home, and persons on strike or on short-term leave. This number does not cover persons on long-term leave. Employees are paid by the employer for performed work and payments can be in the form of wage, salary, fee, gratuity, piecework pay or remuneration in kind.*

Промет обухвата обрачунате приходе од продаје властитих производа, приходе од пружених услуга те приходе од продаје робе за препродају током посматраног периода, без ПДВ-а и сличних одбитних пореза. Искључени су попусти при продаји, снижења цијена, вриједност враћене робе, као и субвенције добијене од државе, остали, финансијски и ванредни приходи.

Turnover *covers calculated revenues from sale of own products, revenues from provided services and revenues from sale of goods for resale, during the observation period, except VAT and similar deductible taxes. Sales discounts, price reductions, value of returned goods, as well as subsidies received from the state, other, financial and extraordinary incomes are excluded.*

Вриједност производње је вриједност свих добара и услуга које су произвеле стране подружнице у току посматраног периода.

Production value *is the value of all goods and services produced by foreign affiliates during the observation period.*

Додата вриједност по факторским трошковима исказана је у бруто износу (без одузимања амортизације), а израчунава се тако да се на вриједност производње у основним цијенама додају субвенције, а одузму трошкови пореза на производе и производњу и вриједност међуфазне потрошње.

Value added at factor costs *is given as a gross amount (without depreciation deduction), calculated by adding subsidies to production value at basic prices, and subtracting product and production tax costs and value of intermediate consumption from it.*

Трошкови запослених су укупне накнаде запосленима током посматраног периода, у новцу или у натури. Чине их бруто плате и накнаде плата, те остали трошкови запослених који имају карактер личних примања.

Personnel costs *are defined as total compensation of employees during the observation period, in money or in kind. These consist of gross wages and salaries, and other personnel costs having the character of personal income.*

12.1. Основни показатељи о пословању предузећа и предузетника
Basic indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs

	Број предузећа и предузетника *Number of enterprises and entrepreneurs*	Број запослених лица *Number of persons employed*	Промет *Turnover*	Додата вриједност по факторским трошковима *Value added at factor cost*	Трошкови запослених *Personnel costs*	Додата вриједност по запосленом лицу (КМ) *Value added per person employed (KM)*	Стопа профитабилности (%) *Profitability rate (%)*
			хиљ. КМ / *thous. KM*				
2014	26 096	164 434	18 070 725	4 061 566	1 963 572	24 700	11,6
2015	26 285	168 733	18 659 573	4 439 675	2 029 506	26 312	12,9
2016	26 009	172 075	18 583 385	4 663 701	2 054 127	27 103	14,0
2017	26 082	180 597	19 848 987	4 879 062	2 194 302	27 016	13,5
2018	25 815	186 885	21 499 125	5 435 092	2 380 927	29 083	14,2
2019	26 004	194 298	22 050 809	5 818 658	2 581 534	29 947	14,7
2020	25 436	190 601	20 981 794	5 846 499	2 673 455	30 674	15,1
2021	27 123	193 580	25 043 839	7 127 772	2 897 352	36 821	16,9
2022	28 247	198 467	30 395 881	8 327 951	3 390 813	41 961	16,2

12.2. Број предузећа и предузетника према величини и дјелатностима, 2022.
Number of enterprises and entrepreneurs by size and activity, 2022

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
УКУПНО / *TOTAL*	28 247	27 692	456	99
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	83	77	-	6
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	3 871	3 640	188	43
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	113	95	6	12
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	170	138	31	1
F Грађевинарство / *Construction*	2 053	1 998	51	4
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	8 329	8 227	84	18
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	2 420	2 403	13	4
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	3 528	3 511	17	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	965	945	17	3
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	229	227	2	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	2 416	2 403	11	2
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	449	440	6	3
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	402	396	6	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	624	618	5	1
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	186	168	16	2
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	2 409	2 406	3	-

[1)] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

12.3. Број запослених према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Number of employees by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
УКУПНО / *TOTAL*	198 467	95 724	44 486	58 257
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	4 531	685	-	3 846
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	59 295	20 288	18 200	20 807
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	8 429	429	579	7 421
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	5 073	1 629	3 075	369
F Грађевинарство / *Construction*	14 443	7 608	5 177	1 658
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	47 059	26 605	8 470	11 984
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	13 860	6 783	1 339	5 738
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	12 771	11 406	1 365	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	7 439	2 648	1 757	3 034
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	819	641	178	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	8 234	6 759	830	645
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	3 899	1 561	571	1 767
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	1 782	1 318	464	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	3 815	3 060	467	288
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	3 120	611	1 809	700
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	3 898	3 693	205	-

[1)] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

12.4. Промет према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Turnover by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022

хиљ. КМ / *thous.KM*

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
УКУПНО / *TOTAL*	30 395 881	14 944 188	7 114 568	8 337 125
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	500 357	96 836	-	403 521
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	6 793 716	2 520 271	2 216 793	2 056 652
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	2 045 015	145 865	65 784	1 833 366
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	272 850	140 663	115 189	16 998
F Грађевинарство / *Construction*	2 023 282	1 027 853	621 478	373 951
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	13 739 427	7 614 106	3 390 509	2 734 812
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	1 193 487	918 897	113 180	161 410
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	799 243	724 933	74 310	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	1 030 690	377 300	170 939	482 451
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	95 439	93 308	2 131	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	753 881	619 191	57 652	77 038
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	183 625	111 960	11 798	59 867
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	62 929	48 028	14 901	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	200 671	148 698	32 092	19 881
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	444 927	112 839	214 910	117 178
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	256 342	243 440	12 902	-

[1)] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

12.5. Додата вриједност по факторским трошковима према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Value added at factor costs by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022

хиљ. КМ / *thous.KM*

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
УКУПНО / *TOTAL*	8 327 951	3 844 434	1 711 477	2 772 040
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	302 468	28 315	-	274 153
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	2 061 399	740 796	598 461	722 142
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	635 159	43 355	32 867	558 937
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	143 825	49 944	81 752	12 129
F Грађевинарство / *Construction*	714 182	364 882	219 742	129 558
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	1 948 035	1 123 422	373 769	450 844
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	454 057	270 054	51 288	132 715
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	334 451	295 916	38 535	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	643 204	208 728	95 634	338 842
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	61 680	60 783	897	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	399 678	330 928	37 663	31 087
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	106 776	54 459	10 167	42 150
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	42 463	30 272	12 191	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	127 031	99 442	13 684	13 905
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	251 368	48 070	137 720	65 578
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	102 175	95 068	7 107	-

[1)] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

12.6. Трошкови запослених према величини и дјелатностима предузећа и предузетника, 2022.
Personnel costs of by size and activity of enterprises and entrepreneurs, 2022

хиљ. КМ / *thous.KM*

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
УКУПНО / *TOTAL*	3 390 813	1 257 579	831 715	1 301 519
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	143 899	13 965	-	129 934
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	981 370	267 486	314 870	399 014
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	269 355	10 767	16 857	241 731
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	105 557	31 488	64 245	9 824
F Грађевинарство / *Construction*	212 718	93 760	86 798	32 160
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	696 139	330 799	155 726	209 614
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	228 323	92 530	27 545	108 248
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	127 078	106 984	20 094	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	215 224	58 816	56 816	99 592
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	12 813	11 149	1 664	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	170 128	122 106	23 631	24 391
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	60 418	22 653	8 115	29 650
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	24 215	14 541	9 674	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	69 390	52 539	11 603	5 248
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	53 440	10 820	30 507	12 113
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	20 746	17 176	3 570	-

[1)] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

12.7. Основни показатељи пословања предузећа и предузетника према величини и дјелатностима, 2022.
Basic indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs by size and activity, 2022

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
Промет по запосленом лицу (КМ) / *Turnover per person employed (KM)*				
УКУПНО / *TOTAL*	153 153	156 117	159 928	143 109
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	110 430	141 366	-	104 920
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	114 575	124 225	121 802	98 844
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	242 617	340 012	113 617	247 051
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	53 785	86 349	37 460	46 065
F Грађевинарство / *Construction*	140 087	135 102	120 046	225 543
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	291 962	286 191	400 296	228 205
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	86 110	135 471	84 526	28 130
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	62 583	63 557	54 440	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	138 552	142 485	97 290	159 015
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	116 531	145 566	11 972	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	91 557	91 610	69 460	119 439
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	47 095	71 723	20 662	33 881
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	35 314	36 440	32 114	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	52 601	48 594	68 720	69 031
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	142 605	184 680	118 800	167 396
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	65 762	65 919	62 936	-

(наставак/*continued*)

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
Додата вриједност по запосленом лицу (КМ) / *Value added per person employed (KM)*				
УКУПНО / *TOTAL*	41 961	40 162	38 472	47 583
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	66 755	41 337	-	71 283
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	34 765	36 514	32 882	34 707
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	75 354	101 061	56 766	75 318
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	28 351	30 659	26 586	32 870
F Грађевинарство / *Construction*	49 448	47 960	42 446	78 141
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	41 396	42 226	44 129	37 621
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	32 760	39 813	38 303	23 129
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	26 188	25 944	28 230	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	86 464	78 825	54 430	111 682
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	75 311	94 825	5 042	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	48 540	48 961	45 377	48 196
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	27 386	34 887	17 806	23 854
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	23 829	22 968	26 274	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	33 298	32 497	29 303	48 281
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	80 567	78 675	76 130	93 683
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	26 212	25 743	34 667	-

12.7. Основни показатељи пословања предузећа и предузетника према величини и дјелатностима, 2022.
Basic indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs by size and activity, 2022
(наставак/*continued*)

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
Учешће додате вриједности у вриједности производње (%) / *Share of value added inproduction value (%)*				
УКУПНО / *TOTAL*	45,3	45,0	40,0	49,9
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	61,5	31,4	-	68,3
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	32,5	33,2	28,4	35,9
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	47,3	66,8	44,5	46,5
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	52,4	37,5	66,6	66,2
F Грађевинарство / *Construction*	35,4	35,2	34,4	37,8
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	61,0	58,0	58,3	72,9
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	39,9	32,4	45,0	70,1
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	50,5	49,5	59,7	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	64,3	62,9	60,6	66,3
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	50,3	50,5	38,3	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	55,9	55,8	63,2	50,1
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	59,1	50,5	87,2	69,0
P Образовање[1] / *Education[1]*	65,2	60,9	79,0	-
R Умјетност, забава и рекреација[1] / *Arts, entertainment and recreation[1]*	62,7	66,0	42,4	70,7
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1] / *Human health and social work activities[1]*	54,6	40,6	61,6	55,6
S Остале услужне дјелатности[1] / *Other service activities[1]*	65,7	65,3	71,1	-

(наставак/*continued*)

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
Трошкови рада по запосленом (КМ) / *Labour costs per employee (KM)*				
УКУПНО / *TOTAL*	18 938	16 475	18 707	22 343
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	31 759	20 388	-	33 784
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	17 214	14 845	17 312	19 180
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	31 963	25 217	29 113	32 574
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	20 940	19 717	20 893	26 623
F Грађевинарство / *Construction*	16 279	15 045	16 766	19 397
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	16 856	15 860	18 407	17 494
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	18 798	18 254	20 571	18 865
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	13 520	13 310	14 764	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	31 201	27 914	32 337	32 825
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	16 427	18 520	9 348	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	24 836	22 717	28 470	37 816
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	16 445	16 956	14 212	16 780
P Образовање[1] / *Education[1]*	16 005	13 861	20 850	-
R Умјетност, забава и рекреација[1] / *Arts, entertainment and recreation[1]*	18 213	17 198	24 845	18 224
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1] / *Human health and social work activities[1]*	17 790	21 858	16 865	17 304
S Остале услужне дјелатности[1] / *Other service activities[1]*	13 023	12 374	17 415	-

12.7. Основни показатељи пословања предузећа и предузетника према величини и дјелатностима, 2022.
Basic indicators of business activities of enterprises and entrepreneurs by size and activity, 2022
(наставак/*continued*)

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
Стопа профитабилности (%) / *Profitability rate (%)*				
УКУПНО / *TOTAL*	16,2	17,3	12,4	17,6
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	31,7	14,8	-	35,7
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	15,9	18,8	12,8	15,7
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	17,9	22,3	24,3	17,3
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	14,0	13,1	15,2	13,6
F Грађевинарство / *Construction*	24,8	26,4	21,4	26,0
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	9,1	10,4	6,4	8,8
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	18,9	19,3	21,0	15,2
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство / *Accommodation and food service activities*	25,9	26,1	24,8	-
J Информације и комуникације / *Information and communication*	41,5	39,7	22,7	49,6
L Пословање некретнинама / *Real estate activities*	51,2	53,2	-36,0	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	30,4	33,7	24,3	8,7
N Административне и помоћне услужне дјелатности / *Administrative and support service activities*	25,2	28,4	17,4	20,9
P Образовање[1)] / *Education[1)]*	29,0	32,8	16,9	-
R Умјетност, забава и рекреација[1)] / *Arts, entertainment and recreation[1)]*	28,7	31,5	6,5	43,5
Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада[1)] / *Human health and social work activities[1)]*	44,5	33,0	49,9	45,6
S Остале услужне дјелатности[1)] / *Other service activities[1)]*	31,8	32,0	27,4	-

[1)] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

12.8. Основни показатељи о пословању страних подружница
Basic indicators of business activities of foreign affiliates

	Број страних подружница *Number of foreign affiliates*	Број запослених лица *Number of persons employed*	Промет *Turnover*	Вриједност производње *Production value*	Додата вриједност по факторским трошковима *Value added at factor cost*	Трошкови запослених *Personnel costs*
			хиљ. КМ / *thous. KM*			
2017	262	27 481	4 509 251	3 408 338	1 145 273	498 926
2018	262	29 125	5 196 997	3 672 521	1 237 193	551 222
2019	261	30 048	5 016 683	3 438 290	1 275 353	593 372
2020	247	30 295	4 521 270	2 744 595	1 222 890	609 499
2021	259	30 542	5 348 062	3 318 141	1 546 676	671 011
2022	287	32 398	6 954 771	4 163 782	1 854 321	788 716

12.9. Основни показатељи о пословању страних подружница, 2022.
Basic indicators of business activities of foreign affiliates, 2022

	Број страних подружница *Number of foreign affiliates*	Број запослених лица *Number of persons employed*	Промет *Turnover*	Вриједност производње *Production value*	Додата вриједност по факторским трошковима *Value added at factor cost*	Трошкови запослених *Personnel costs*
			хиљ. КМ / *thous. KM*			
УКУПНО СТРАНЕ ПОДРУЖНИЦЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ *TOTAL FOREIGN AFFILIATES IN REPUBLIKA SRPSKA*	287	32 398	6 954 771	4 163 782	1 854 321	788 716
Према подручјима дјелатности / *By section of activities*						
Подручја индустрије (B, C, D, E) / *Industrial sections (B, C, D, E)*	138	20 682	2 952 548	2 824 951	1 022 159	468 998
Грађевинарство (F) / *Construction (F)*	11	141	18 448	27 896	7 991	2 660
Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала (G) / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles (G)*	66	6 895	3 247 258	542 381	351 083	156 708
Подручја нефинансијских услуга (H, I, J, L, M, N, Q, R) / *Non financial services (H, I, J, L, M, N, Q, R)*	72	4 680	736 517	768 554	473 088	160 350
Према величини (броју запослених) / *Size by number of persons employed*						
Мале (0–49) / *Small (0–49 employed persons)*	187	2 357	1 001 762	464 650	199 414	69 875
Средње (50–249) / *Medium (50–249 employed persons)*	60	6 318	2 117 011	970 184	326 369	160 874
Велике (250 и више запослених) / *Large (250 and more employed persons)*	40	23 723	3 835 998	2 728 948	1 328 538	557 967
Према државама у којима је сједиште страног власника са највећим учешћем / *By country of headquarters of the foreign owner with the highest share in capital*						
Државе чланице ЕУ, укупно / *EU member states, total*	157	21 456	3 403 392	2 314 485	885 538	461 281
Аустрија / *Austria*	28	1 392	355 177	176 758	68 946	35 236
Италија / *Italy*	24	4 652	623 841	586 553	191 855	90 886
Кипар / *Cyprus*	10	521	333 125	64 847	46 349	16 184
Луксембург / *Luxembourg*	6	949	22 415	18 519	11 337	13 466
Њемачка / *Germany*	14	1 588	159 659	159 150	46 315	35 681
Словенија / *Slovenia*	25	4 542	356 760	348 391	116 994	81 121
Холандија / *Netherlands*	12	3 702	632 888	217 983	138 210	79 163
Хрватска / *Croatia*	17	1 627	293 364	171 219	85 428	34 443
Чешка / *Czech Republic*	8	465	138 371	147 321	34 423	12 479
Остале државе чланице ЕУ[1)] / *Other EU member states[1)]*	13	2 018	487 792	423 744	145 681	62 622
Државе које нису чланице ЕУ, укупно / *Non-EU member states, total*	130	10 942	3 551 379	1 849 297	968 783	327 435
Русија / *Russian Federation*	5	1 243	1 288 975	165 105	90 327	37 889
Србија / *Serbia*	84	6 248	1 603 963	1 112 439	545 572	183 421
Уједињено Краљевство / *United Kingdom*	13	1 824	452 685	383 257	258 941	63 187
Швајцарска / *Switzerland*	12	1 384	177 835	160 282	67 469	37 444
Остале државе ван ЕУ[2)] / *Other non-EU member states[2)]*	16	243	27 921	28 214	6 474	5 494

[1)] Остале државе чланице ЕУ су: Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Литванија, Мађарска, Пољска, Румунија, Француска и Шведска
Other EU member states are Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Lithuania, Hungary, Poland, Romania, France and Sweden

[2)] Државе које нису чланице ЕУ су: Кина, Лихтенштајн, Норвешка, Сјеверна Македонија, Сједињене Америчке Државе, Уједињени Арапски Емирати, Црна Гора; Сингапур и Хонгконг (пореске оазе)
Non-EU member countries are: China, Liechtenstein, Norway, North Macedonia, United States of America, United Arab Emirates, Montenegro; Singapore and Hong Kong (off-shore financial centres)

Г-12.1. Структурни показатељи предузећа и предузетника, 2022.
Structural indicators of small enterprises and entrepreneurs. 2022

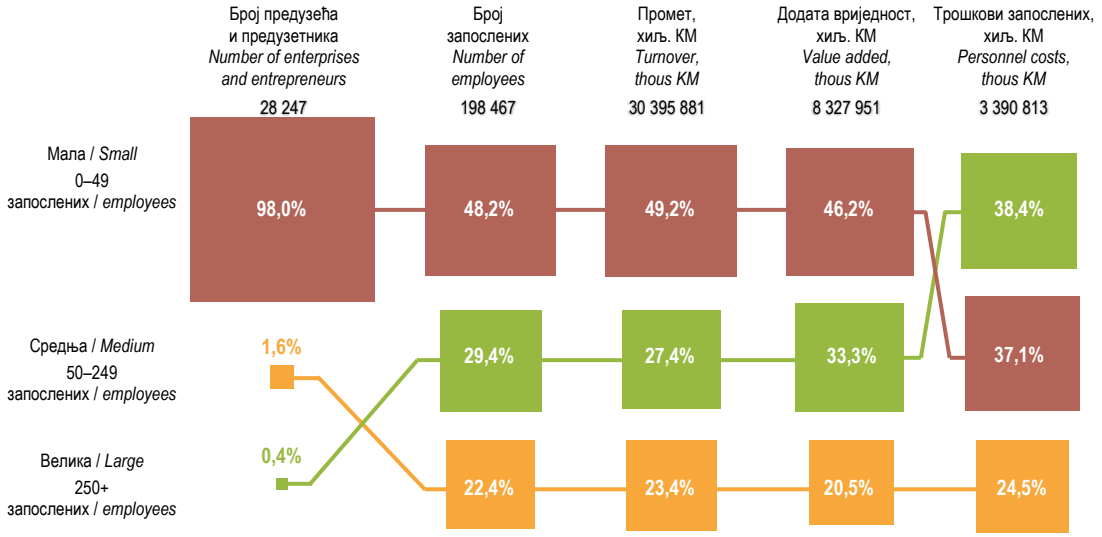

Г-12.2. Структурни показатељи предузећа и предузетника према величини и подручјима дјелатности, 2022.
Structural indicators of enterprises and entrepreneurs, by size and section of activity, 2022

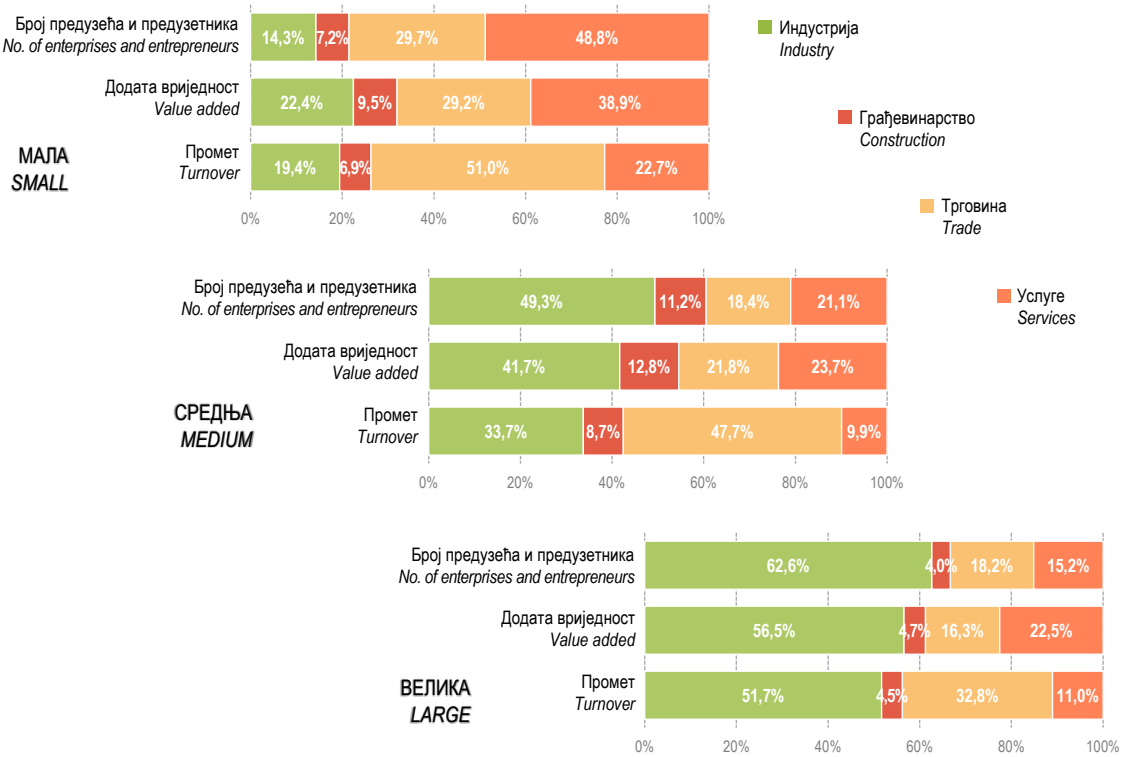

ЦИЈЕНЕ

PRICES

13 Цијене
Prices

Методолошка објашњења
Methodological explanations 259

ТАБЕЛЕ
TABLES

13.1. Индекси цијена произвођача индустријских производа
Producer price indices of industrial products 261

13.2. Индекси цијена произвођача индустријских производа по подручјима и областима КД
Producer price indices of industrial products by sections and divisions of activity classification 261

13.3. Индекси цијена на мало и трошкова живота
Indices of retail prices and living costs 263

13.4. Индекси потрошачких цијена
Consumer price indices 263

13.5. Индекси потрошачких цијена по главним одјељцима потрошње
Consumer price indices by main divisions of consumption 263

13.6. Индекси потрошачких цијена за 2023. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2023, by main classes of consumption 264

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023 267

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-13.1. Годишњи проценат промјене цијена произвођача индустријских производа по намјени потрошње, 2023.
Annual percent of change of producer price of industrial products by purpose of consumption, 2023 275

Г-13.2. Мјесечни индекси потрошачких цијена, 2012–2023.
Monthly consumer price indices, 2012–2023 275

Г-13.3. Годишњи проценат промјене потрошачких цијена за 2023. годину, по главним одјељцима потрошње
Annual percent of change of consumer prices for 2023, by main divisions of consumption 276

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:	Цијене, тематски статистички билтен
	Градови и општине Републике Српске
	Ово је Република Српска
	Статистички годишњак Републике Српске
Мјесечне публикације:	Индекси цијена произвођача индустријских производа на домаћем тржишту, статистичко саопштење
	Индекси цијена произвођача индустријских производа на страном тржишту, статистичко саопштење
	Укупан индекс цијена произвођача индустријских производа, статистичко саопштење
	Индекси потрошачких цијена (CPI), статистичко саопштење
	Просјечне потрошачке цијене у Републици Српској, статистичко саопштење
	Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications:	*Prices, thematic statistical bulliten*
	Cities and Municipalities of Republika Srpska
	This is Republika Srpska
	Statistical Yearbook of Republika Srpska
Monthly publications:	*Producer Price Indices of Industrial Products on Domestic Market, statistical release*
	Producer Price Indices of Industrial Products on Non-domestic Market, statistical release
	Producer Price Indices of Industrial Products - Total, statistical release
	Consumer Price Index (CPI), statistical release
	Average Consumer Prices in Republika Srpska, statistical release
	Monthly Statistical Review

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају према Номенклатури индустријских производа БиХ/PRODCOM, која је у својој основи НИП БиХ 2010, ажуриран у складу са насталим промјенама у ЕУ PRODCOM листи. Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима, за подручја B, C, D и E (38) Класификације дјелатности БиХ 2010, чије цијене достављају произвођачи који имају највећу реализацију.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21, из 2015. године.

За **индекс потрошачких цијена**[1)] цијене се прикупљају на шест локација (градова) у Републици Српској: Бања Лука, Бијељина, Добој, Источно Сарајево, Приједор и Требиње. Већина цијена се снима локално према утврђеном распореду обиласка продавница и тржница које су одређене као мјеста снимања. Јединствено одређене цијене прикупљају се централно.

Снимање цијена обавља се мјесечно у складу с јасно дефинисаним спецификацијама производа/услуге. Сниматељи цијена самостално бирају конкретан производ чију цијену ће снимати на одређеном продајном мјесту, у складу с критеријумом најпродаванијег производа. Како би се осигурало да сниматељи из мјесеца у мјесец снимају цијене истих производа, те како би се могло пратити које производе сниматељи посматрају на терену, потребно је у упитник унијети све тражене карактеристике производа, као и информације о евентуалним измјенама уколико их има. Такав начин снимања омогућава праћење промјене цијена између два периода тј. праћење динамике.

Обухватност и упоредивост података

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2023. години чине 369 производа. Сваког мјесеца прикупља се 1 109 цијена, које доставља 312 изабраних предузећа.

Индекс потрошачких цијена у Републици Српској израчунава се на основу репрезентативне листе производа, коју у 2023. години чини 610 производа. Сваког мјесеца прикупља се више од 9 000 цијена по унапријед дефинисаном узорку продајних мјеста и градова.

Обухваћени су најважнији производи и услуге које купује резидентно становништво ради финалне потрошње. Обухват добара и услуга редовно се ажурира како би се очувала репрезентативност листе производа с обзиром на укусе потрошача и њихове навике у погледу куповине.

[1)] Републички завод за статистику Републике Српске, од 1. јануара 2008. године објављује индекс потрошачких цијена, који је резултат унапријеђене методологије цијена на мало и трошкова живота, усклађене са захтјевима Евростат-а.
Индекс потрошачких цијена заснован је на проширеној потрошачкој корпи производа и услуга, подијељених у 12 основних категорија према намјени и значају потрошње домаћинстава, а добијена из Анкете о потрошњи домаћинстава. Производи и услуге усклађени су с јединственом класификацијом личне потрошње према намјени (Classification of Individual Consumption by Purpose – COICOP).

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Producer prices of industrial products are collected according to the Nomenclature of Industrial Products of BiH/PRODCOM list, which is based on the Nomenclature of Industrial Products in BiH 2010, updated in accordance with changes in EU PRODCOM list. The most important products by industrial divisions, for sections B, C, D and E (38) of the Classification of Economic Activities BiH 2010 are included, and prices of these products are delivered by the producers who have the highest realization.

Main source of data for weights is the Annual Report on Industry IND-21, from 2015.

For the **Consumer Price Index**[1)] *prices are collected at six locations (in six cities) in Republika Srpska, and these are Banja Luka, Bijeljina, Doboj, Istočno Sarajevo, Prijedor and Trebinje. Most prices are collected locally, in accordance with the established schedule of visits to stores and markets which have been designated as collection places. Uniquely determined prices are collected centrally.*

Price collection is carried out montlhy in accordance with already defined specifications of products/services. Price collectors independently choose a specific product for which they would collect price at the specific selling point, in accordance with the most sold product criterion. In order to ensure that price collectors each month collect prices of the same products, and to allow for monitoring of products for which prices are collected, it is essential that price collectors complete the questionnaire on all necessary characteristics of products, as well as information on possible substitutions, if there are any. This way of price collection enables tracking of price changes between two periods, that is, dynamics tracking.

Coverage and comparability of data

Producer prices of industrial products *are collected in accordance with the representative list of products, which in 2023 consisted of 369 products. Each month, 1,109 prices are collected, and these are submitted by 312 selected enterprises.*

Consumer price index *in Republika Srpska is calculated in accordance with the representative list of products, which in 2023 consisted of 610 products. Each month, more than 9,000 prices are collected, using the predefined sample of selling points and cities.*

The most important products and services which resident population buys for final consumption are included. Coverage of goods and services is regularly updated, in order to maintain representativity of the list of products, according to consumers' taste and their buying habits.

[1)] *Since 1 January 2008 Republika Srpska Institute of Statistics has been publishing the consumer price index which is the result of improved methodology for retail prices and living costs, harmonised with Eurostat's recommendations.*
Consumer price index is based on extended consumer basket of products and services, divided into twelve basic categories by purpose and importance of household consumption, obtained from the Household Budget Survey. Products and services are harmonised with the uniform Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

Дефиниције

Продајна цијена произвођача индустријских производа је цијена по којој произвођач продаје своје производе редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утовареним у вагон (камион) у мјесту произвођача. У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се трговачки рабат и попуст (каса – сконто, дисконт) који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Под цијеном на мало подразумијева се цијена по којој трговина на мало, индивидуални произвођачи и вршиоци услуга продају производе и услуге крајњим потрошачима. Другим ријечима, то су цијене по којима крајњи потрошачи плаћају производе широке потрошње и услуге.

Просјечне годишње потрошачке цијене представљају непондерисану аритметичку средину мјесечних просјечних цијена.

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА

Сви агрегатни индекси се рачунају коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину:

Definitions

Producer selling price of industrial products is the price for which a producer sells his products to regular customers on domestic market, at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck), at the producer's location. This price includes reimbursement in case the producer realizes it, as well as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Retail price refers to the price for which retail trade store, individual producers and service suppliers sell their products and services to final consumers. In other words, these are the prices final consumers pay for consumer goods and services.

Average annual consumer prices refer to the unweighted arithmetic mean of monthly average prices.

PRICE INDICES

All group indices are calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_0} \cdot W_0}{\sum W_0}$$

P_n = цијена у текућем периоду

P_0 = цијена у базном периоду

W_0 = вриједност продатих количина у базном периоду

P_n = *price in the current period*

P_0 = *price in the base period*

W_0 = *value of sold quantities in the base period*

Индекс цијена произвођача индустријских производа рачуна се на основу елементарних индекса производа који представљају мјеру средње вриједности односа цијена текућег и базног периода (децембар претходне године). Агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, потподручја, подручја и укупан индекс, рачунају се коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину, при чему се као пондери користе вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту. Референтна година за израчунавање индекса је 2015.

Индекс потрошачких цијена представља мјеру просјечне промјене цијена производа (роба и услуга), које резидентна домаћинства купују ради задовољења својих личних потреба.

За индекс потрошачких цијена потребно је најприје израчунати елементарне индексе (индекс производа) и индексе репрезентативних ставки на нивоу градова. При томе се као мјера средње вриједности користи геометријска средина. Агрегатни индекси се након тога израчунавају коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину, почевши од најнижег нивоа индекса репрезентативне ставке до нивоа укупног индекса за Републику Српску.

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса потрошачких цијена представљају структуру просјечне потрошње домаћинстава, односно показују релативно учешће одабраних производа и услуга у укупној потрошњи.

Основни извор података за израду пондера за обрачун индекса потрошачких цијена је Анкета о потрошњи домаћинстава. За израчунавање индекса потрошачких цијена од јануара 2018. године примјењују се пондери, који се базирају на подацима из Анкете о потрошњи домаћинстава из 2015. године. Пондери се сваке године коригују с кретањем цијена у претходној години.

Producer price indices of industrial products are calculated on the basis of elementary indices of products, which represent a measure of the mean price ratio between the current and base period (December of the previous year). Aggregate indices, that is, indices of classes, divisions, sub-sections, and sections, as well as the overall index, are calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean, using values of sale of industrial products in the domestic market as weights. Reference year for calculating the index is 2015.

Consumer price index is measure of the average price change for the products (goods and services) that resident households buy for their own needs.

For the consumer price index it is necessary to first calculate elementary indices (product indices) and representative item indices on the level of cities. Here we use geometric mean as the measure of average value. Group indices are afterwards calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean, beginning with the lowest level of the representative item index to the level of the total index for Republika Srpska.

Weights used for calculating the consumer price index represent the structure of average household consumption, i.e. they show relative share of chosen products and services in the total consumption.

Main source of data for weights used for the calculation of Consumer Price Index is the Household Budget Survey. Since January 2018, weights used in the calculation of Consumer Price Index are those based on the data obtained through the Household Budget Survey in 2015. Weights are corrected each year with price changes from the previous year.

13.1. Индекси цијена произвођача индустријских производа
Producer price indices of industrial products

претходна година=100 / *previous year=100*

	Укупно *Total*	По намјени потрошње *By purpose of consumption*					По подручјима КД *By sections of activity classification*			
		енергија *energy*	интер-медијарни производи *intermediate goods*	капитални производи *consumer durables*	трајни производи за широку потрошњу *capital goods*	нетрајни производи за широку потрошњу *consumer non-durables*	B Вађење руда и камена *Mining and quarrying*	C Прерађивачка индустрија *Manufacturing*	D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*
2007[1)]	101,2	101,5	101,3	99,5	102,0	100,7	105,3	101,2	99,8	-
2008	108,9	109,4	111,2	100,9	99,4	106,5	108,0	108,6	110,0	-
2009	98,1	99,0	95,4	98,3	98,3	101,3	101,2	97,1	99,0	-
2010	102,2	103,5	102,7	100,1	101,3	99,0	101,2	101,4	103,9	-
2011	104,7	103,4	105,4	112,7	99,8	104,5	111,2	106,0	100,1	-
2012	100,4	100,5	100,5	99,5	98,8	100,5	102,8	100,4	100,1	-
2013	100,0	100,2	100,1	99,6	99,9	99,6	101,1	99,9	100,0	-
2014	99,3	99,8	98,2	99,0	99,9	99,7	99,7	98,8	100,0	-
2015	99,8	100,1	99,6	99,2	98,1	99,4	101,2	99,3	100,0	-
2016	101,5	104,1	99,2	99,6	99,1	99,0	101,0	99,1	107,3	-
2017	102,0	103,1	101,0	100,4	99,2	100,6	107,7	100,5	103,4	-
2018	104,9	107,0	104,0	100,0	102,9	101,6	103,5	107,2	100,0	112,5
2019	101,2	101,5	101,3	101,7	99,4	100,1	101,4	101,0	101,5	89,7
2020	99,9	100,4	99,4	99,8	100,7	99,4	100,8	99,6	100,6	90,2
2021	103,6	102,8	105,5	105,6	113,5	102,1	101,4	103,8	102,8	134,9
2022	118,3	119,9	116,5	117,7	121,1	115,8	108,1	122,1	112,4	113,5
2023	106,0	103,8	104,6	109,2	107,0	113,1	116,1	105,1	105,9	90,1

[1)] Индекси за 2007. годину су компилирани на децембар 2006. године
Indices for 2007 are compiled to December 2006

13.2. Индекси цијена произвођача индустријских производа по подручјима и областима КД
Producer price indices of industrial products by sections and divisions of activity classification

претходна година=100 / *previous year=100*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	99,3	99,8	101,5	102,0	104,9	101,2	99,9	103,6	118,3	106,0
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	99,7	101,2	101,0	107,7	103,5	101,4	100,8	101,4	108,1	116,1
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	99,6	103,2	108,2	116,4	106,6	98,3	103,8	101,0	102,9	113,2
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	99,5	100,7	97,0	104,1	102,3	104,5	98,9	102,8	111,9	120,0
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	100,5	99,4	100,3	100,5	100,0	98,7	99,7	97,9	108,1	109,0
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	98,8	99,3	99,1	100,5	107,2	101,0	99,6	103,8	122,1	105,1
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	97,3	98,4	98,4	98,7	102,3	100,6	98,7	104,0	121,3	111,2
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	101,8	101,1	98,7	107,6	100,2	99,9	102,7	103,3	106,0	111,3
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	104,0	105,0	100,5	89,9	99,3	100,2	99,8	96,2	97,4	100,0
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	99,9	100,0	100,8	100,0	99,7	99,6	100,7	101,6	105,4	102,9

13.2. Индекси цијена произвођача индустријских производа по подручјима и областима КД

Producer price indices of industrial products by sections and divisions of activity classification

(наставак/*continued*)

претходна година=100 / *previous year=100*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	99,8	95,4	97,1	95,5	98,3	97,9	100,2	101,9	110,7	105,8
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	100,6	101,1	101,7	97,4	99,3	99,8	102,3	96,2	102,4	103,1
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Mfr. of wood and of products of wood and cork, except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials*	102,2	101,7	101,7	103,7	104,3	105,2	101,5	102,0	113,8	102,1
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	100,3	100,3	99,2	97,2	102,5	101,0	97,8	100,7	119,8	104,7
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	99,1	98,5	101,3	100,0	108,3	101,8	97,9	110,7	143,5	110,4
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	95,6	98,6	98,6	100,7	118,8	101,8	99,7	102,7	132,2	100,4
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	93,3	100,4	98,2	97,9	103,1	102,4	99,7	104,0	120,2	105,9
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	99,2	100,4	102,3	103,3	98,7	98,4	101,5	100,4	100,7	108,9
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	100,0	98,6	99,4	100,9	100,2	98,8	98,6	101,7	111,8	101,7
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	99,1	97,8	99,9	100,7	104,5	102,1	100,2	99,7	111,2	104,9
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	103,5	102,4	100,4	103,7	111,7	94,4	99,5	106,6	110,5	102,4
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	97,7	102,6	101,3	104,6	103,6	98,2	98,2	115,2	118,3	102,5
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	99,9	93,3	99,7	99,5	99,3	101,4	100,4	102,0	105,3	105,9
27 Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	99,2	102,9	99,5	102,2	102,7	99,7	101,9	101,2	107,9	109,0
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	99,8	100,2	99,9	100,0	100,6	100,2	100,1	100,8	109,3	101,7
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	100,1	102,3	95,7	98,8	98,2	101,8	100,2	103,3	119,7	107,7
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	98,2	-	-	-	-	100,5	103,7	105,9	102,9	100,7
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	100,0	98,2	99,1	99,2	103,0	99,4	100,5	113,6	121,5	107,2
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	100,1	101,7	100,1	100,0	100,5	102,0	107,0	103,5	107,1	103,3
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	99,8	99,6	99,7	99,3	101,0	101,7	99,4	104,7	113,6	105,7
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	100,0	100,0	107,3	103,4	100,0	101,5	100,6	102,8	112,4	105,9
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	100,0	100,0	107,3	103,4	100,0	101,5	100,6	102,8	112,4	105,9
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	-	-	-	-	112,5	89,7	90,2	134,9	113,5	90,1
38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала / *Waste collection, treatment and disposal activities, material recovery*	-	-	-	-	112,5	89,7	90,2	134,9	113,5	90,1

13.3. Индекси цијена на мало и трошкова живота[1)]
Indices of retail prices and living costs[1)]

претходна година=100 / *previous year=100*

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Цијене на мало / *Retail prices*	160,4	101,4	137,2	115,1	113,6	106,5	101,7	101,8	101,9	105,2	108,4	102,1
Трошкови живота / *Living costs*	174,4	109,0	142,0	121,4	113,4	105,9	101,9	102,1	102,4	103,2	109,5	101,9

1) Усвајањем методологије потрошачких цијена (CPI) престали су се рачунати индекси цијена на мало и трошкова живота. Видјети методолошка објашњења.
Since the consumer price index (CPI) methodology was adopted, indices of retail prices and living costs are no longer calculated. See methodological explanations.

13.4. Индекси потрошачких цијена[1)]
Consumer price indices[1)]

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
100,0	99,6	102,1	106,1	108,3	108,3	107,0	105,5	104,3	104,8	106,1	106,6	105,4	107,2	120,9	132,5
100,4	100,0	102,5	106,5	108,7	108,7	107,4	105,9	104,7	105,3	106,6	107,1	105,8	107,6	121,3	133,1
97,9	97,6	100,0	103,9	106,1	106,1	104,8	103,3	102,1	102,7	104,0	104,4	103,2	105,0	118,4	129,8
94,3	93,9	96,2	100,0	102,1	102,1	100,9	99,5	98,3	98,8	100,1	100,5	99,4	101,1	113,9	124,9
92,3	92,0	94,3	97,9	100,0	100,0	98,8	97,4	96,3	96,8	98,0	98,5	97,3	99,0	112,6	122,4
92,3	92,0	94,3	97,9	100,0	100,0	98,8	97,4	96,3	96,8	98,0	98,5	97,3	99,0	111,6	122,4
93,5	93,1	95,4	99,1	101,2	101,2	100,0	98,6	97,4	98,0	99,2	99,6	98,5	100,2	112,9	123,9
94,8	94,4	96,8	100,5	102,7	102,7	101,4	100,0	98,8	99,4	100,6	101,1	99,9	101,6	114,6	122,7
95,9	95,5	97,9	101,7	103,9	103,9	102,6	101,2	100,0	100,5	101,8	102,3	101,1	102,8	115,9	124,1
95,4	95,0	97,4	101,2	103,3	103,3	102,1	100,6	99,5	100,0	101,2	101,7	100,5	102,3	115,3	123,4
94,2	93,9	96,2	99,9	102,0	102,0	100,8	99,4	98,2	98,8	100,0	100,5	99,3	101,0	113,9	121,9
93,8	93,4	95,7	99,5	101,6	101,6	100,4	98,9	97,8	98,3	99,5	100,0	98,8	100,5	113,3	121,3
94,9	94,5	96,9	100,6	102,8	102,7	101,5	100,1	98,9	99,5	100,7	101,2	100,0	101,7	114,7	122,8
93,3	92,9	95,2	99,0	101,0	101,0	99,8	98,4	97,3	97,8	99,0	99,5	98,3	100,0	112,7	120,7
82,7	82,4	84,5	87,8	89,6	89,6	88,5	87,3	86,3	86,7	87,8	88,2	87,2	88,7	100,0	107,0
75,5	75,2	77,0	80,0	81,7	81,7	80,7	81,5	80,6	81,0	82,0	82,4	81,5	82,9	93,4	100,0

1) Индекси се читају водоравно
Indices are to be read horizontally

13.5. Индекси потрошачких цијена по главним одјељцима потрошње
Consumer price indices by main divisions of consumption

Ø2015=100

	2014	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНИ ИНДЕКС / *TOTAL INDEX*	101,5	98,2	98,6	99,8	100,3	99,2	100,9	113,7	121,7
Храна и безалкохолна пића / *Food and non-alcoholic beverages*	101,0	98,5	99,2	99,6	100,4	101,1	104,3	126,4	140,6
Алкохолна пића и дуван / *Alcoholic beverages and tobacco*	94,1	105,3	109,9	116,2	121,5	126,9	128,9	130,9	138,0
Одјећа и обућа / *Clothing and footwear*	110,0	87,9	77,5	67,7	59,6	53,6	48,5	45,9	43,9
Становање, вода, електрична енергија, плин и други енергенти / *Housing, water, electricity, gas and other fuels*	99,2	100,7	101,6	103,5	106,4	106,7	107,6	116,2	130,4
Намјештај, покућство и редовно одржавање / *Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house*	100,6	98,1	96,6	95,7	95,7	94,1	95,2	103,6	112,4
Здравство / *Health*	97,7	100,9	102,6	105,4	106,9	107,8	108,2	108,8	111,4
Превоз / *Transport*	107,9	93,3	97,7	106,7	107,6	97,9	103,7	130,3	126,3
Комуникације / *Communication*	100,7	99,7	99,5	99,4	99,5	100,0	99,9	100,9	102,7
Рекреација и култура / *Recreation and culture*	99,9	100,6	101,4	102,4	104,3	106,5	107,4	115,2	122,3
Образовање / *Education*	99,5	100,2	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,1	101,0
Ресторани и хотели / *Restaurants and hotels*	99,0	101,4	102,0	102,4	103,0	103,3	103,7	113,7	120,8
Остала добра и услуге / *Other goods and services*	100,4	99,5	98,8	97,8	96,8	96,8	97,3	103,0	114,4

13.6. Индекси потрошачких цијена за 2023. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2023, by main classes of consumption

претходна година=100 / *previous year=100*

Главне класе потрошње *Main classes of consumption*	Индекси потрошачких цијена *Consumer price indices*
УКУПНИ ИНДЕКС / *TOTAL INDEX*	107,0
Храна и безалкохолна пића / *Food and non-alcoholic beverages*	111,2
Хљеб и житарице / *Bread and cereals*	108,9
Месо / *Meat*	114,3
Риба / *Fish*	117,1
Млијеко, сир, јаја / *Milk, cheese, eggs*	115,4
Уља и масноће / *Oils and fats*	83,8
Воће / *Fruit*	111,6
Поврће / *Vegetables*	118,7
Шећер, џем, мед, чоколада и др. слаткиши / *Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery*	109,9
Остали прехрамбени производи / *Other food products*	114,4
Безалкохолна пића / *Non-alcoholic beverages*	109,8
Минерална вода, воћни и сокови базирани на поврћу / *Mineral water, fruit and vegetable juice*	112,6
Алкохолна пића и дуван / *Alcoholic beverages and tobacco*	105,4
Алкохолна пића / *Alcoholic beverages*	105,1
Вино / *Wine*	105,4
Пиво / *Beer*	111,9
Дуван / *Tobacco*	103,9
Одјећа и обућа / *Clothing and footwear*	95,6
Материјал за одјећу / *Clothing materials*	102,7
Одјећа / *Garments*	96,4
Остали одјевни предмети и додаци одјећи / *Other articles of clothing and clothing accessories*	101,6
Чишћење, поправак и изнајмљивање одјеће / *Cleaning, repair and hire of clothing*	107,6
Обућа / *Footwear*	93,2
Поправак и изнајмљивање обуће / *Repair and hire of footwear*	112,7
Становање, вода, електрична енергија, плин и други енергенти / *Housing, water, electricity, gas and other fuels*	112,2
Ренте станара / *Actual rentals for housing*	105,9
Материјал за одржавање и поправак стамбене јединице / *Materials for dwelling maintenance and repair*	113,9
Услуге одржавања и поправки стамбене јединице / *Dwelling maintenance and repair services*	110,0
Снабдијевање водом / *Water supply*	105,4
Одвоз смећа / *Refuse collection*	108,2
Остале услуге везане за стамбене јединице / *Other services relating to the dwelling*	111,1
Електрична енергија / *Electricity*	111,9
Плин / *Gas*	91,4
Течна горива / *Liquid fuels*	95,9
Чврста горива / *Solid fuels*	116,6
Топлотна енергија / *Heat energy*	113,8
Намјештај, покућство и редовно одржавање / *Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house*	108,4
Намјештај и опрема за кућу / *Furniture and furnishings*	104,2
Теписи и друге подне простирке / *Carpets and other floor coverings*	106,9
Текстилни производи за домаћинство / *Household textiles*	102,2
Већи апарати за домаћинство (електрични или не) / *Major household appliances, electric or not*	104,9
Мањи електрични апарати за домаћинство / *Small electric household appliances*	105,0
Поправак апарата за домаћинство / *Repair of household appliances*	110,9
Стаклено и стоно посуђе и др. прибор за домаћинство / *Glassware, tableware, and household utensils*	102,3

13.6. Индекси потрошачких цијена за 2023. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2023, by main classes of consumption
(наставак/*continued*) претходна година=100 / *previous year=100*

Главне класе потрошње *Main classes of consumption*	Индекси потрошачких цијена *Consumer price indices*
Већи алати и опрема за кућу и врт / *Major tools and equipment for house and garden*	102,9
Мали апарати и разни додаци / *Small tools and miscellaneous accessories*	108,0
Производи за чишћење и одржавање куће / *Non-durable household goods*	112,0
Здравство / *Health*	102,4
Фармацеутски производи / *Pharmaceutical products*	103,3
Остали медицински производи / *Other medical products*	104,1
Терапеутски прибор и помагала / *Therapeutic appliances and equipment*	102,9
Медицинске услуге / *Medical services*	100,0
Стоматолошке услуге / *Dental services*	103,2
Услуге медицинске анализе лабораторија и ултразвучних центара / *Paramedical services*	101,0
Болничке услуге / *Hospital services*	100,0
Превоз / *Transport*	96,9
Аутомобили / *Motor cars*	104,3
Мотоцикли / *Motor cycles*	102,9
Бицикли / *Bicycles*	96,9
Резервни дијелови и прибор за аутомобиле / *Spare parts and accessories for cars*	106,9
Горива и мазива / *Fuels and lubricants*	90,8
Одржавање и поправак моторних возила / *Maintenance and repair of personal transport equipment*	110,3
Остале услуге везане за моторна возила / *Other services in respect of personal transport equipment*	104,2
Превоз жељезницом / *Passenger transport by railway*	100,0
Друмски превоз / *Passenger transport by road*	107,8
Превоз авионом / *Passenger transport by air*	98,1
Комуникације / *Communication*	101,7
Поштанске услуге / *Postal services*	103,8
Телефонски и телефакс уређаји / *Telephone and telefax equipment*	98,7
Телефонске и телефакс услуге / *Telephone and telefax services*	101,8
Рекреација и култура / *Recreation and culture*	106,2
Опрема за пријем, снимање и репродукцију звука и слике / *Equipment for reception, recording and reproduction of sound*	95,7
Фотографска и кинематографска опрема и оптички инструменти / *Photographic and cinematographic equipment and optical instruments*	101,1
Опрема за обраду података / *Information processing equipment*	101,0
Медији за снимање / *Recording media*	98,2
Већа трајна добра за рекреацију у затвореном, укључујући и музичке инструменте / *Major durables for indoor recreation, including music instruments*	111,0
Игре, играчке и хобији / *Games, toys and hobbies*	104,1
Опрема за спорт, камповање и рекреацију на отвореном / *Equipment for sport, camping and open-air recreation*	91,9
Вртови, биљке и цвијеће / *Gardens, plants and flowers*	102,5
Кућни љубимци и други производи за кућне љубимце / *Pets and related products*	115,8
Ветеринарске и остале услуге везане за кућне љубимце / *Veterinary and other services for pets*	110,6
Услуге за рекреацију и спорт / *Recreational and sporting services*	102,5
Услуге културе / *Cultural services*	104,0
Књиге / *Books*	110,6
Новине и часописи / *Newspapers and periodicals*	110,4
Остали штампани материјали / *Miscellaneous printed matter*	105,0
Материјал и прибор за цртање / *Stationery and drawing materials*	109,7

13.6. Индекси потрошачких цијена за 2023. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2023, by main classes of consumption
(наставак/*continued*) претходна година=100 / *previous year=100*

Главне класе потрошње *Main classes of consumption*	Индекси потрошачких цијена *Consumer price indices*
Путни аранжмани / *Package holidays*	107,7
Образовање / *Education*	100,9
Предшколско и основно образовање / *Pre-primary and primary education*	106,8
Средњошколско образовање / *Secondary education*	101,3
Високошколско и универзитетско образовање / *Tertiary education*	100,0
Образовање које се дефинише према нивоу / *Education not definable by level*	100,7
Ресторани и хотели / *Restaurants and hotels*	106,3
Ресторани, кафићи, барови / *Restaurants, cafés, and the like*	106,7
Кантине / *Canteens*	100,0
Услуге смјештаја / *Accommodation services*	105,9
Остала добра и услуге / *Other goods and services*	111,0
Услуге личне хигијене / *Hairdressing salons and personal grooming establishments*	111,4
Електрични уређаји и справе за личну хигијену / *Electrical appliances for personal care*	103,3
Остали уређаји, справе и производи за личну хигијену / *Other appliances, articles and products for personal care*	114,4
Накит и сатови / *Jewellery, clocks and watches*	104,7
Остали лични предмети / *Other personal effects*	99,6
Осигурање у вези са становањем / *Insurance connected with the dwelling*	107,5
Осигурање у вези са транспортом / *Insurance connected with transport*	110,3
Остале финансијске услуге / *Other financial services*	100,4
Остале услуге / *Other services*	104,4

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Рижа / *Rice*	kg	3,99
Хљеб од пшеничног брашна, полубијели / *Bread, wheat flour, semi-white*	kg	3,55
Хљеб од пшеничног брашна, бијели / *Bread, wheat flour, white*	kg	3,34
Бисквит „Petit beurre“ / *"Petit Beurre" biscuits*	kg	8,08
Двопек / *Toast*	kg	12,99
Тјестенина, макарони / *Pasta, macaroni*	kg	4,27
Пшенично брашно, бијело / *Wheat flour, white*	kg	1,75
Кукурузно брашно / *Corn flour*	kg	3,36
Прерађевине од житарица „Corn flakes“ / *"Corn Flakes" cereal product*	kg	12,06
Телетина без кости / *Veal, boneless*	kg	24,99
Јунетина са костима / *Beef with bones*	kg	13,15
Јунетина без кости / *Beef, boneless*	kg	19,70
Свињетина са костима / *Pork with bones*	kg	11,04
Свињетина без кости / *Pork, boneless*	kg	12,39
Свјежа пилетина / *Chicken, fresh*	kg	6,59
Пилећи филе / *Chicken fillet*	kg	12,40
Суви свињски врат / *Dry cured pork neck*	kg	21,70
Сува свињска сланина / *Dry cured bacon*	kg	23,38
Салама, шункарица / *Salami, ham*	kg	17,01
Виршле (хреновке) / *Hot dog sausage*	kg	9,58
Мортадела / *Mortadella*	kg	15,85
Чајна кобасица / *Pepperoni*	kg	23,45
Паштета / *Pâté*	kg	15,79
Свјежа пастрмка / *Fresh trout*	kg	12,13
Замрзнути ослић / *Frozen hake*	kg	16,89
Сардине у уљу / *Sardines in oil*	kg	20,08
Млијеко у тетрапаку / *Milk carton*	l	2,32
Течни јогурт / *Drinkable yogurt*	l	2,39
Млади сир / *Cottage cheese*	kg	7,14
Тврдокорни (жути) сир / *Hard cheese*	kg	15,32
Павлака / *Sour cream*	kg	7,33
Кокошија јаја / *Chicken eggs*	комад / *unit*	0,41
Маслац / *Butter*	kg	31,78
Маргарин / *Margarine*	kg	6,33
Јестиво уље / *Edible oil*	l	3,15
Лимун / *Lemon*	kg	2,75
Наранџе / *Orange*	kg	3,04
Мандарине / *Mandarin orange*	kg	3,07
Банане / *Banana*	kg	2,86
Јабуке / *Apple*	kg	2,17
Крушке / *Pear*	kg	3,91
Бресквe / *Peach*	kg	3,59
Кајсије / *Apricot*	kg	4,47
Грожђе / *Grape*	kg	6,44
Јагоде / *Strawberry*	kg	5,57
Малине / *Raspberry*	kg	12,21
Суве шљиве / *Prune*	kg	12,14
Очишћени ораси / *Shelled walnut*	kg	13,74

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023
(наставак/*continued*)

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Замрзнуто воће / *Frozen fruit*	kg	18,19
Шпинат / *Spinach*	kg	4,19
Зелена салата / *Lettuce*	kg	4,60
Купус / *Cabbage*	kg	1,31
Карфиол / *Cauliflower*	kg	3,98
Парадајз / *Tomato*	kg	3,69
Паприка / *Bell pepper*	kg	4,03
Свјежи краставац / *Cucumber*	kg	2,97
Патлиџан / *Aubergine*	kg	3,72
Тиквице / *Zucchini*	kg	3,10
Грашак / *Peas*	kg	4,99
Боранија / *Green beans*	kg	5,44
Замрзнуто поврће / *Frozen vegetables*	kg	6,95
Грах / *Beans*	kg	6,08
Мрква / *Carrot*	kg	2,18
Цвекла / *Beetroot*	kg	2,13
Црни лук / *Onion*	kg	2,17
Бијели лук / *Garlic*	kg	7,94
Кисели краставци / *Pickled cucumber*	kg	5,92
Ајвар / *Ajvar relish*	kg	9,65
Кромпир / *Potato*	kg	1,95
Шећер, кристал / *Granulated sugar*	kg	2,25
Мармелада / *Marmalade*	kg	7,34
Џем / *Jam*	kg	8,09
Мед / *Honey*	kg	19,41
Чоколада за кухање / *Baking chocolate*	kg	14,61
Чоколада, млијечна / *Milk chocolate*	kg	19,22
Бомбоне / *Hard candy*	kg	12,13
Крамеле / *Caramel*	kg	14,67
Сладолед / *Ice cream*	l	7,85
Млијечни какао крем / *Cocoa spread*	kg	12,67
Сенф / *Mustard*	kg	14,67
Мајонеза / *Mayonnaise*	kg	13,04
Кечап / *Ketchup*	kg	5,22
Сирће / *Vinegar*	l	1,95
Мљевена паприка / *Ground pepper*	kg	27,43
Бибер / *Pepper*	кесица / *sachet*	1,12
Со / *Salt*	kg	1,19
Концентрована супа / *Condensed soup*	кесица / *sachet*	1,17
Прашак за пециво / *Baking powder*	кесица / *sachet*	0,33
Квасац (инстант) / *Yeast (instant)*	кесица / *sachet*	0,79
Пудинг / *Pudding*	кесица / *sachet*	0,73
Шлаг крема / *Whipped cream*	кесица / *sachet*	1,38
Воћна кашица у теглици / *Fruit porridge in a jar*	kg	16,90
Дјечија храна на бази брашна / *Flour-based baby food*	kg	20,36
Кафа, мљевена / *Coffee, ground*	kg	17,87
Чај / *Tea*	кутија / *box*	2,56

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023
(наставак/*continued*)

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Какао у праху / *Cocoa powder*	kg	18,61
Минерална вода, газирана / *Mineral water, carbonated*	l	0,63
Минерална вода, негазирана / *Mineral water, non-carbonated*	l	0,80
Газирана безалкохолна пића (Coca-Cola, Fanta и сл.) / *Carbonated soft drinks (Coca-Cola, Fanta, etc.)*	l	1,40
Кашасти воћни сок / *Juice with pulp*	l	2,05
Воћни сок, бистри / *Juice without pulp*	l	2,22
Воћни сируп / *Squash*	l	5,60
Ракија, шљивовица / *Slivovitz, plum brandy*	l	24,15
Коњак, вињак / *Cognac, brandy*	l	20,90
Вино (стоно) / *Wine (table)*	l	6,78
Пиво / *Beer*	l	2,89
Мушки капут / *Men's coat*	комад / *unit*	224,13
Мушка јакна / *Men's jacket*	комад / *unit*	143,65
Мушко одијело, мјешавина памука и синтетике / *Men's suit, cotton blend*	комплет / *set*	307,08
Мушки сако / *Men's blazer*	комад / *unit*	160,20
Мушке панталоне, мјешавина памука и синтетике / *Men's trousers, cotton blend*	комад / *unit*	90,24
Мушке фармерке / *Men's jeans*	комад / *unit*	77,05
Мушки џемпер / *Men's sweater*	комад / *unit*	60,54
Мушка кошуља, претежно памук / *Men's shirt, cotton*	комад / *unit*	65,35
Мушка поткошуља / *Men's undershirt*	комад / *unit*	7,75
Мушке гаће, боксерице / *Men's underwear, boxer shorts*	комад / *unit*	10,43
Мушке чарапе / *Men's socks*	пар / *pair*	4,36
Мушка пиџама / *Men's pyjamas*	комплет / *set*	35,89
Мушка тренерка / *Men's sweatsuit*	комплет / *set*	136,24
Женски капут / *Women's coat*	комад / *unit*	257,33
Женски мантил / *Women's trench coat*	комад / *unit*	204,75
Женски сако / *Women's blazer*	комад / *unit*	149,99
Женска сукња од штофа / *Women's fabric skirt*	комад / *unit*	68,61
Женске панталоне / *Women's trousers*	комад / *unit*	77,70
Женска кошуља / *Women's shirt*	комад / *unit*	64,40
Женска памучна мајица, дуги рукав / *Women's T-shirt, cotton, long sleeves*	комад / *unit*	39,29
Женска поткошуља / *Women's undershirt*	комад / *unit*	8,62
Грудњак / *Bra*	комад / *unit*	25,19
Женске гаћице / *Panties*	комад / *unit*	6,57
Женске чарапе / *Women's socks*	пар / *pair*	5,11
Женска пиџама / *Women's pyjamas*	комплет / *set*	35,16
Дјечија јакна, зимска / *Children's winter jacket*	комад / *unit*	80,48
Дјечија јакна, вјетровка / *Children's jacket, windbreaker*	комад / *unit*	49,99
Дјечије фармерке / *Children'e jeans*	комад / *unit*	33,99
Дјечија мајица / *Children's T-shirt*	комад / *unit*	20,64
Дјечији џемпер / *Children's sweater*	комад / *unit*	29,35
Дјечија пиџама / *Children's pyjamas*	комплет / *set*	20,86
Дјечија тренерка / *Children's sweatsuit*	комплет / *set*	61,73
Дјечије гегице / *Baby Sleep N Play*	комад / *unit*	17,43
Конац за шивење / *Sewing thread*	комад / *unit*	1,83
Патентни (зип) затварач тзв. рајсфершлус / *Zipper*	комад / *unit*	0,86
Мушка кравата / *Men's tie*	комад / *unit*	25,36

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023
(наставак/*continued*)

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Шал/марама / *Scarf/shawl*	комад / *unit*	24,84
Каиш / *Belt*	комад / *unit*	35,35
Хемијско чишћење мушког одијела / *Dry cleaning, men's suit*	комплет / *set*	19,77
Хемијско чишћење женског капута / *Dry cleaning, women's coat*	комад / *unit*	20,74
Шивање женске хаљине / *Women's dress sewing*	комад / *unit*	44,23
Скраћивање панталона / *Trousers, shortening the leg length*	комад / *unit*	5,84
Мушке плитке ципеле / *Men's low top shoes*	пар / *pair*	135,28
Мушке кожне ципеле / *Men's leather shoes*	пар / *pair*	147,17
Мушке дубоке ципеле, глежњерице / *Men's high top shoes, ankle boots*	пар / *pair*	153,37
Мушке спортске патике / *Men's sneakers*	пар / *pair*	135,08
Женске плитке ципеле / *Women's low top shoes*	пар / *pair*	108,75
Женске кожне ципеле, салонке / *Women's leather shoes, pumps*	пар / *pair*	120,91
Женске сандале / *Women's sandals*	пар / *pair*	92,72
Женске чизме / *Women's boots*	пар / *pair*	198,75
Дјечије плитке ципеле / *Children's low top shoes*	пар / *pair*	58,97
Дјечије дубоке ципеле, глежњерице / *Children's high top shoes, ankle boots*	пар / *pair*	71,92
Дјечије спортске патике / *Children's sneakers*	пар / *pair*	71,18
Ђоњење мушких ципела / *Sole repair, men's shoes*	пар / *pair*	19,25
Ђоњење женских ципела, пете / *Sole repair, women's shoes, heels*	пар / *pair*	7,30
Креч, негашени / *Quicklime*	kg	0,33
Боја за унутрашње зидове / *Paint for interior walls*	kg	2,01
Средство за заштиту и бојење дрвета / *Wood preservative*	l	11,77
Фарбање зидова (кречење) / *Wall painting*	m^2	2,38
Вода за домаћинство / *Household water*	m^3	1,25
Канализација / *Sewage*	m^3	0,61
Одвоз смећа / *Waste collection*	m^2	0,17
Лигнит / *Lignite*	t	170,97
Мрки угаљ / *Brown coal*	t	233,14
Бутан гас у боци / *Butane gas bottle*	kg	2,53
Дрво за огрев / *Firewood*	m^3	113,62
Трпезаријски сто / *Dining table*	комад / *unit*	514,86
Трпезаријска столица / *Dining chair*	комад / *unit*	113,51
Кухиња / *Kitchen*	комплет / *set*	1 226,89
Брачни кревет / *Double bed*	комад / *unit*	941,30
Гардеробни ормар / *Wardrobe*	комад / *unit*	614,48
Тросјед/софа / *3 seater sofa*	комад / *unit*	819,64
Гарнитура за дневни боравак / *Living room set*	комплет / *set*	1 998,56
Комода / *Chest of drawers*	комад / *unit*	464,81
Лустер / *Chandelier*	комад / *unit*	84,20
Тепих синтетички / *Rug, synthetic*	комад / *unit*	212,87
Итисон / *Carpet*	m^2	14,01
Чаршаф / *Bed sheet*	комад / *unit*	17,35
Постељина / *Bed linen*	комплет / *set*	44,01
Јорган / *Comforter*	комад / *unit*	53,46
Дека / *Blanker*	комад / *unit*	40,18
Пешкир / *Towel*	комад / *unit*	7,70
Кухињска крпа / *Dish cloth*	комад / *unit*	2,45

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023
(наставак/*continued*)

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Фрижидер са замрзивачем / *Fridge-freezer*	комад / *unit*	573,45
Машина за веш / *Washing machine*	комад / *unit*	688,11
Електрични штедњак / *Electric stove*	комад / *unit*	516,63
Штедњак на чврсто гориво / *Solid fuel stove*	комад / *unit*	789,68
Клима уређај / *Air conditioner*	комад / *unit*	821,59
Бојлер / *Boiler*	комад / *unit*	291,01
Усисивач / *Vacuum cleaner*	комад / *unit*	193,13
Пегла / *Iron*	комад / *unit*	84,12
Електрично кухало / *Electric stove*	комад / *unit*	51,75
Комплет шољица за кафу / *Coffee mug set*	комплет / *set*	25,62
Сервис за ручавање / *Dinner service*	комплет / *set*	112,15
Прибор за јело / *Cutlery*	комплет / *set*	64,71
Емајлирана шерпа / *Enamel pot*	комад / *unit*	30,42
Тава / *Pan*	комад / *unit*	27,68
Шоља за чај / *Tea cup*	комад / *unit*	3,00
Електрична косилица / *Electric lawn mower*	комад / *unit*	293,69
Сјекира / *Ax*	kg	24,73
Мотика / *Hoe*	комад / *unit*	15,18
Грабље / *Rake*	комад / *unit*	12,70
Чекић / *Hammer*	комад / *unit*	9,42
Шрафцигер/одвијач / *Screwdriver*	комад / *unit*	3,48
Клијешта / *Pliers*	комад / *pair*	11,80
Маказе за домаћинство / *Household scissors*	комад / *pair*	4,19
Сијалица / *Light bulb*	комад / *unit*	1,13
Прекидач / *Switch*	комад / *unit*	3,70
Штедна сијалица / *Energy-efficient light bulb*	комад / *unit*	4,71
Детерџент за машинско прање рубља / *Laundry detergent for washing machine*	kg	5,38
Омекшивач за рубље / *Fabric softener*	l	3,99
Детерџент за суђе (ручно прање) / *Dishwashing liquid*	l	4,70
Детерџент за машинско прање посуђа / *Dishwasher detergent*	kg	20,85
Средство за чишћење намјештаја / *Upholstery cleaner*	l	14,96
Средство за чишћење санитарија / *Sanitary cleaner*	l	4,82
Течни детерџент за рубље / *Laundry detergent, liquid*	l	7,80
Метла / *Broom*	комад / *unit*	8,78
Четка за рибање / *Scrubbing brush*	комад / *unit*	2,56
Спужва за прање суђа / *Kitchen sponge*	паковање / *pack*	2,24
Лавор / *Washing up bowl*	комад / *unit*	2,75
Канта / *Bucket*	комад / *unit*	4,97
Крема за обућу / *Shoe polish*	кутија / *box*	2,67
Алуминијска фолија / *Aluminium foil*	паковање / *pack*	4,20
Кухињски убруси / *Dish towels*	паковање / *pack*	2,66
Антибиотици / *Antibiotics*	кутија / *packet*	4,08
Аналгетици / *Analgetics*	кутија / *packet*	3,12
Антипиретици / *Antipyretics*	кутија / *packet*	3,26
Антиреуматици / *Antirheumatics*	кутија / *packet*	2,96
Гастроентеролошки лијекови / *Gastrointestinal drugs*	кутија / *packet*	4,24
Дерматолошки лијекови / *Dermatological drugs*	туба / *tube*	9,54

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023
(наставак/*continued*)

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Респираторни лијекови / *Respiratory drugs*	бочица/кутија / *bottle/packet*	6,72
Циркорегулатори / *Vasoactive drugs*	кутија / *packet*	9,52
Сируп против кашља / *Cough syrup*	бочица / *bottle*	8,88
Витамини / *Vitamins*	кутија / *packet*	1,33
Орални антидијабетици / *Oral hypoglycemic drugs*	кутија / *packet*	3,74
Лијекови са дејством на срце / *Medicines for heart conditions*	кутија / *packet*	1,42
Антихипертензиви / *Antihypertensives*	кутија / *packet*	4,77
Седативи / *Sedatives*	кутија / *packet*	2,41
Антихистаминици / *Antihistamines*	кутија / *packet*	6,77
Контрацепцијске таблете / *Contraceptive pills*	кутија / *packet*	11,30
Топломјер / *Thermometre*	комад / *unit*	9,24
Ханзапласт / *Adhesive bandage*	кутија / *box*	2,91
Кондоми / *Condoms*	кутија / *pack*	4,55
Мјерач притиска / *Blood pressure monitor*	комад / *unit*	93,60
Мали аутомобил, Б сегмент / *Small car, B segment*	комад / *unit*	29 861,61
Средњи аутомобил, Ц сегмент / *Medium car, C segment*	комад / *unit*	53 347,64
Велики аутомобил, Д сегмент / *Large car, D segment*	комад / *unit*	74 500,00
Мотоцикл / *Motorcycle*	комад / *unit*	3 524,01
Дјечији бицикл / *Children's bicycle*	комад / *unit*	256,49
Бицикл / *Bicycle*	комад / *unit*	517,65
Ауто-гума / *Tire*	комад / *unit*	109,29
Акумулатор / *Car battery*	комад / *unit*	129,39
Филтер за уље / *Oil filter*	комад / *unit*	11,56
Евро дизел / *Euro Diesel*	l	2,67
Моторни бензин 98 октана / *Gasoline, 98 octane*	l	2,71
Моторни бензин 95 октана / *Gasoline, 95 octane*	l	2,60
Моторно уље / *Motor oil*	l	12,48
Поправка путничког аутомобила / *Passenger car repar*	сат рада / *hour of work*	30,82
Прање аутомобила, споља / *Car wash, exterior*	--	8,56
Мјесечна карта / *Monthly ticket*	карта / *ticket*	63,36
Карта за градски превоз / *Public transport ticket*	карта / *ticket*	1,92
Аутобуска карта на међународној линији / *Bus ticket for the international line*	карта / *ticket*	101,03
Такси превоз / *Taxi transport*	km	1,83
Телефонски апарат за фиксну линију / *Landline phone*	комад / *unit*	68,71
Мобилни телефонски апарат / *Mobile phone*	комад / *unit*	451,23
Пакет телекомуникационих услуга / *Telecommunication services package*	мјесечна накнада / *monthly charge*	63,09
Музички уређај / *Music device*	комад / *unit*	204,32
Телевизор (LCD) / *TV (LCD)*	комад / *unit*	508,91
Фотоапарат / *Camera*	комад / *unit*	660,10
PC рачунар / *PC*	сет / *set*	847,04
Носиви рачунар (laptop) / *Portable computer (laptop)*	комад / *unit*	979,30
Монитор за десктоп рачунар / *Computer monitor*	комад / *unit*	322,45
USB меморија / *USB storage*	комад / *unit*	13,62
Меморијска картица / *Memory card*	комад / *unit*	13,57
Конзола за видео игре / *Video game console*	комад / *unit*	1 103,20

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023
(наставак/*continued*)

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Друштвене едукативне игре (Монопол, Ризико и сл.) / *Social learning games (Monopoly, Risk, etc.)*	комад / *unit*	16,78
Лутка / *Doll*	комад / *unit*	26,58
Аутић / *Toy car*	комад / *unit*	16,75
Лего коцке или сличне коцке за игру / *Lego blocks or similar game blocks*	комплет / *set*	26,76
Рекет / *Racket*	комад / *unit*	149,79
Фудбалска лопта / *Football*	комад / *unit*	44,37
Резани цвијет / *Cut flower*	комад / *unit*	2,55
Ружа / *Rose*	комад / *unit*	3,82
Земља за цвијеће / *Potting soil*	кеса / *bag*	3,04
Саксија / *Flowerpot*	комад / *unit*	3,01
Собно биље / *Indoor plants*	комад / *unit*	22,12
Храна за псе / *Dog food*	kg	4,93
Храна за мачке / *Cat food*	kg	5,97
Цијепљење кућних љубимаца / *Pet vaccination*	третман / *treatment*	19,77
Улазница за фудбалску утакмицу / *Football match ticket*	комад / *unit*	5,11
Улазница за базен / *Swimming pool admission fee*	комад / *unit*	6,45
Улазница за биоскоп / *Movie ticket*	комад / *unit*	5,00
Књига / *Book*	комад / *unit*	14,91
Комплет уџбеника за четврти разред основне школе / *Textbook set, fourth grade, primary school*	комплет / *set*	121,72
Комплет уџбеника за седми разред основне школе / *Textbook set, seventh grade, primary school*	комплет / *set*	229,70
Комплет уџбеника за други разред средње школе / *Textbook set, second grade, secondary school*	комплет / *set*	111,97
Дневне новине / *Daily newspapers*	комад / *unit*	1,22
Недељне новине / *Weekly newspapers*	комад / *unit*	4,02
Честитка / *Greeting card*	комад / *unit*	2,28
Школска свеска / *Notebook*	комад / *unit*	1,24
Графитна оловка / *Lead pencil*	комад / *unit*	0,57
Линијар / *Ruler*	комад / *unit*	0,89
Хемијска оловка / *Pen*	комад / *unit*	1,08
Бојице / *Crayons*	комплет / *set*	4,23
Фломастери / *Felt-tip pens*	комплет / *set*	3,94
Пакет аранжмани / *Package tours*	--	744,37
Мјесечна уплата за вртић / *Monthly kindergarten payment*	мјесечна уплата / *monthly installment*	177,32
Шпагети (Bologneze) / *Spaghetti (Bolognese)*	порција / *serving*	11,13
Супа / *Soup*	порција / *serving*	4,82
Јело од рибе / *Fish dish*	порција / *serving*	17,88
Пилећи филе са прилогом / *Chicken fillet with side dish*	порција / *serving*	13,28
Мјешана салата / *Mixed green salad*	порција / *serving*	4,28
Ћевапчићи / *"Ćevapčići"*	порција / *serving*	8,47
Пица / *Pizza*	комад / *unit*	10,43
Хамбургер / *Hamburger*	комад / *unit*	5,87
Сендвич / *Sandwich*	комад / *unit*	3,65
Шницла с прилогом / *Steak with side dish*	порција / *serving*	16,13
Пита (бурек) са месом / *Meat pie*	kg	12,62
Пита сирница / *Cheese pie*	kg	11,89

13.7. Просјечне потрошачке цијене, 2023.
Average consumer prices, 2023
(наставак/*continued*)

Опис производа/услуге *Product/service description*	Јединица мјере *Unit of measure*	Просјечна цијена у КМ *Average price in KM*
Торта/колач, комад / *Cake, piece*	комад / *piece*	4,25
Пиво у ресторану / *Beer in a restaurant*	флаша / *bottle*	2,80
Воћни сок у ресторану / *Juice in a restaurant*	флашица / *bottle*	2,88
Газирано безалкохолно пиће у ресторану / *Carbonated soft drink in a restaurant*	флаша/лименка / *bottle/can*	2,80
Кафа у ресторану / *Coffee in a restaurant*	шољица / *cup*	1,95
Смјештај у хотелу (ноћење са доручком – једнокреветна соба) / *Hotel accommodation (bed and breakfast – single room)*	ноћење / *overnight stay*	75,75
Смјештај у хотелу (ноћење са доручком – двокреветна соба) / *Hotel accommodation (bed and breakfast – double room)*	ноћење / *overnight stay*	111,98
Електрични апарат за бријање / *Electric shaver*	комад / *unit*	88,32
Фен за косу / *Hair dryer*	комад / *unit*	51,92
Мушко шишање / *Men's haircut*	третман / *treatment*	8,21
Прање косе, средње дужине с фенирањем / *Medium -length hair wash and blow dry*	третман / *treatment*	13,59
Тоалетни сапун / *Toilet soap*	kg	17,17
Шампон за косу / *Shampoo*	l	14,61
Паста за зубе / *Toothpaste*	комад / *unit*	3,67
Четкица за зубе / *Toothbrush*	комад / *unit*	4,18
Крема за лице / *Face cream*	комад / *unit*	3,64
Руж / *Lipstick*	комад / *unit*	13,15
Маскара / *Mascara*	комад / *unit*	14,15
Фарба за косу / *Hair dye*	комад / *unit*	7,17
Лак за косу / *Hairspray*	комад / *unit*	8,27
Дезодоранс / *Deodorant*	комад / *unit*	6,31
Хигијенски улошци / *Sanitary pads*	паковање / *pack*	3,22
Тоалетни папир / *Toilet paper*	паковање / *pack*	4,80
Пелене за једнократну употребу / *Disposable diapers*	пакет / *pack*	27,70
Дјечије влажне марамице / *Baby wipes*	паковање / *package*	3,28
Ручни сат / *Wristwatch*	комад / *unit*	221,72
Зидни сат / *Wall clock*	комад / *unit*	18,11
Замјена батерије на ручном сату / *Watch battery replacement*	комад / *unit*	6,07
Женска ташна / *Women's purse*	комад / *unit*	130,97
Мушка пословна ташна / *Men's business bag*	комад / *unit*	149,98
Ђачки руксак / *School backpack*	комад / *unit*	58,07
Кофер, средње величине / *Medium suitcase*	комад / *unit*	93,93
Кишобран / *Umbrella*	комад / *unit*	13,24
Дјечија колица, склопива / *Folding baby stroller*	комад / *unit*	388,63
Ауто-сједалица за дијете / *Child car seat*	комад / *unit*	219,07
Сунчане наочаре / *Sunglasses*	комад / *pair*	151,46
Осигурање главне стамбене јединице (годишње) / *Insurance of the main housing unit (annual)*	годишња уплата / *annual premium payment*	76,01
Нотарска обрада исправа / *Notarization of a document*	--	389,67
Фотокопирање / *Photocopying*	страница / *page*	0,16

Г-13.1. Годишњи проценат промјене цијена произвођача индустријских производа по намјени потрошње, 2023.
Annual percent of change of producer price of industrial products by purpose of consumption, 2023

Г-13.2. Мјесечни индекси потрошачких цијена, 2012–2023.
Monthly consumer price indices, 2012–2023

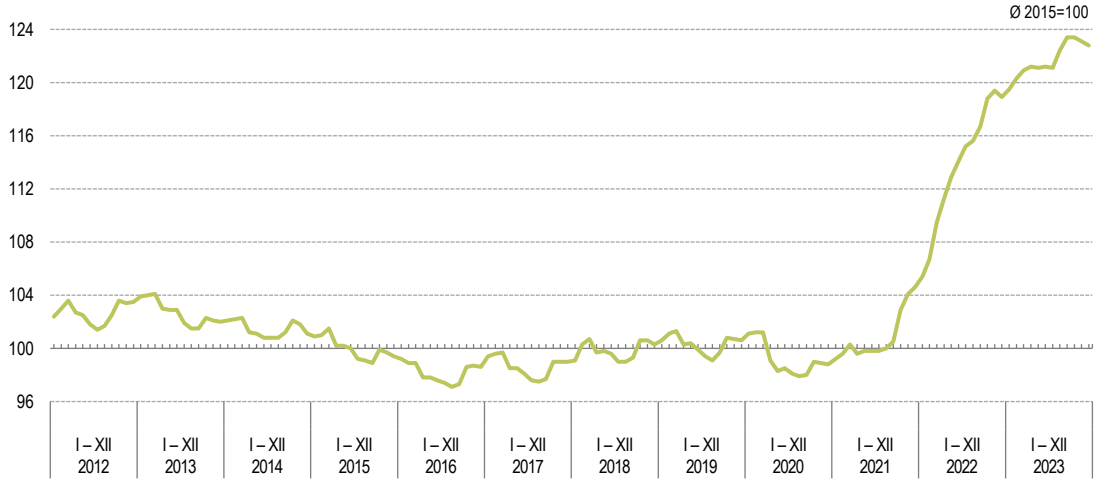

Г-13.3. Годишњи проценат промјене потрошачких цијена за 2023. годину, по главним одјељцима потрошње
Annual percent of change of consumer prices for 2023, by main divisions of consumption

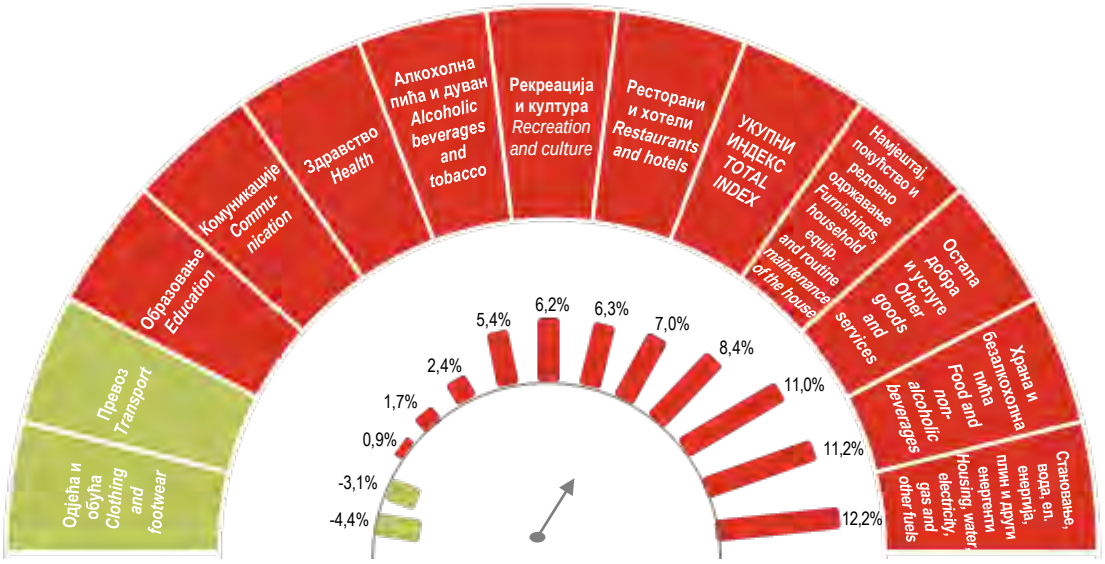

Промјена у односу на 2022.
Change from 2022

ПОЉОПРИВРЕДА И РИБАРСТВО

AGRICULTURE AND FISHERY

14 Пољопривреда и рибарство
Agriculture and fishery

Методолошка објашњења
Methodological explanations 280

ТАБЕЛЕ
TABLES

14.1. Индекси пољопривредне производње
Indices of agricultural production 285

14.2. Коришћено пољопривредно земљиште
Utilised agricultural area 285

14.3. Оранице и баште према начину коришћења
Arable land and gardens by way of use 285

14.4. Површина и производња важнијих усјева
Area under cultivation and production of major crops 286

14.5. Површина и производња воћа
Area and fruit production 286

14.6. Број стоке и кошнице пчела - стање 1. децембар
Number of livestock and beehives - as on 1 December 287

14.7. Производња млијека, јаја и меда
Production of milk, eggs and honey 287

14.8. Клање стоке и живине у кланицама
Livestock slaughter in slaughterhouses 288

14.9. Биланс стоке
Livestock balance 289

14.10. Прираст стоке и производња меса
Livestock growth and production of meat 289

14.11. Производња конзумне рибе
Production of consumable fish 290

14.12. Вриједност откупа и продаје пољопривредних производа по групама
Value of purchased and sold agricultural products by group 290

14.13. Вриједност откупа и продаје одабраних пољопривредних производа
Value of purchased and sold selected agricultural products 291

14.14. Количина откупа и продаје одабраних пољопривредних производа
Quantity of purchase and sale for selected agricultural products 292

14.15. Вриједност продаје пољопривредних производа на зеленим пијацама
Sale of agricultural products of private producers on food markets 292

14.16. Просјечна цијена пољопривредних производа на зеленим пијацама
Average prices of agricultural products on food markets 295

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-14.1. Коришћено пољопривредно земљиште, 2023.
Utilised agricultural land, 2023 296

Г-14.2. Оранице и баште према начину коришћења, 2023.
Arable land and gardens by way of use, 2023 297

Г-14.3. Производња кукуруза, пшенице и кромпира
Production of maize, wheat and potatoes 297

Г-14.4. Производња шљиве, јабуке и крушке
Production of plums, apples and pears 297

Г-14.5. Производи сточарства
Products of livestock 298

Г-14.6. Број стоке
Number of livestock 298

Г-14.7. Производња конзумне рибе
Production of consumable fish 298

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
- Бројно стање стоке и остварена сточарска производња, статистичко саопштење
- Засијане површине (јесења сјетва), статистичко саопштење
- Засијане површине (крај пролјећне сјетве), статистичко саопштење
- Индекси обима пољопривредне производње, статистичко саопштење
- Очекивани приноси важнијих касних усјева, воћа и винограда, статистичко саопштење
- Очекивани приноси важнијих раних усјева и воћа, статистичко саопштење
- Производња и употреба млијека на пољопривредним газдинствима, статистичко саопштење
- Слатководно рибарство, статистичко саопштење
- Сточна производња, статистичко саопштење
- Структура инкубаторских станица, статистичко саопштење
- Економски рачуни и цијене у пољопривреди, тематски статистички билтен
- Ово је Република Српска
- Статистички годишњак Републике Српске

Тромјесечне публикације:
- Индекси цијена у пољопривреди, статистичко саопштење
- Откуп и продаја производа пољопривреде, шумарства и рибарства, статистичко саопштење

Мјесечне публикације:
- Активности инкубаторских станица, статистичко саопштење
- Вриједност пољопривредних производа продатих на зеленим пијацама, статистичко саопштење
- Клање стоке и живине у кланицама, статистичко саопштење
- Прикупљање крављег млијека и производња млијечних производа, статистичко саопштење
- Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications:
- *Number of livestock and animal production, statistical release*
- *Sown areas (autumn sowing), statistical release*
- *Sown areas (end of spring sowing), statistical release*
- *Volume indices of agriculutral production, statistical release*
- *Expected yields of late-season crops, fruits and vineyards, statistical release*
- *Expected yields of early crops and fruit, statistical release*
- *Production and use of milk on farms, statistical release*
- *Freshwater fishery, statistical release*
- *Livestock production, statistical release*
- *Structure of hatcheries, statistical release*
- *Economic accounts and prices for agriculture, thematic statistical bulliten*
- *This is Republika Srpska*
- *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Quarterly publications:
- *Agricultural price indices, statistical release*
- *Purchase and sale of agricultural, forestry and fishery products, statistical release*

Monthly publications:
- *Activities of hatcheries, statistical release*
- *Value of agricultural products sold in green markets, statistical release*
- *Slaughter of livestock and poultry in slaughterhouses, statistical release*
- *Collection of cow's milk and dairy products, statistical release*
- *Monthly Statistical Review*

Методолошка објашњења

Публиковани подаци су резултат редовних статистичких активности из подручја статистике пољопривреде и рибарства.

БИЉНА ПРОИЗВОДЊА

Извори и методе прикупљања података

Републички завод за статистику Републике Српске од 2017. године проводи анкету „Годишње истраживање пољопривредних газдинстава – биљна производња", чиме је у потпуности напуштен стари начин прикупљања, обраде и публиковања података. До провођења анкете 2017. године, редовна годишња истраживања о биљној производњи проводила су се методом процјене, на основу података катастра, процјена из претходних година, прикупљањем информација од породичних пољопривредних произвођача и стручњака.

Након напуштања старог начина прикупљања података и увођења горе поменуте анкете, Завод је увео и Анкету о засијаним површинама на крају прољећне сјетве те Анкету о очекиваним приносима раних усјева и воћа. Прикупљање података у овим истраживањима врши се методом интервјуа за породична пољопривредна газдинства обухваћена стратификованим узорком, а подаци за газдинства правних лица и газдинства предузетника прикупљају се на пуном обухвату истом методом.

Обухватност и упоредивост података

Прикупљеним подацима о статистици биљне производње обухваћени су фондови коришћеног пољопривредног земљишта и производња биљних култура на пољопривредним газдинствима.

Анкете су проведене на случајно одабраном репрезентативном узорку који је обухватао 4,2% породичних пољопривредних газдинстава лоцираних на територији Републике Српске, као и сва газдинства правних лица и предузетника која одговарају дефинисаној циљаној популацији. Као оквир за избор узорка коришћен је „Адресар пољопривредних газдинстава" који је формиран на основу резултата Пописа становништа из 2013. године. Подаци прикупљени путем анкетних истраживања, након екстраполације, чине основу за праћење статистике биљне производње у Републици Српској.

Имајући у виду прелазак на потпуно нови начин прикупљања података, добијени резултати приказани су за период 2018–2023. година.

Дефиниције

Коришћено пољопривредно земљиште је земљишна површина која се користи за пољопривредну производњу. Коришћено пољопривредно земљиште чине оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци.

Methodological explanations

Published data are the result of regular statistical activities in the field of agriculture and fishery statistics.

CROP PRODUCTION

Sources and methods of data collection

Since 2017, the Republika Srpska Institute of Statistics has been conducting the "Annual Farm Survey – Crop Production", which fully replaced the previously used method of data collection, processing and publishing. Until the 2017 survey implementation, regular statistical surveys on crop production were conducted using the estimate method, based on cadastral data, estimates from previous years, and information collected from family farmers and experts.

After abandoning the old method of data collection and introducing the above-mentioned survey, the Institute also introduced the Survey on sown areas at the end of spring sowing and the Survey on expected yields of early crops and fruits. Data collection in these surveys is carried out by the interview method for agricultural family farms included in the stratified sample. Data on farms owned by legal entities and farms owned by entrepreneurs are collected using the same method and on a full coverage of units.

Coverage and comparability of data

The collected data on crop production cover utilised agricultural land and crop production on farms.

The surveys were carried out based on a random representative sample covering 4.2% of family farms located in the territory of Republika Srpska and all farms owned by legal entities and entrepreneurs, which belong to the pre-defined target population. The "Register of Farms", established on the basis of the results of the Census of Population 2013, was used as the sample frame. Upon extrapolation, the data collected through the surveys serve as the basis for monitoring crop production statistics in Republika Srpska.

Taking into account the transition to a completely new method of data collection, the obtained results are presented for the period 2018-2023.

Definitions

***Utilised agricultural area** is the land area used for agricultural production. Utilised agricultural area is the total area taken up by arable land and gardens, orchards, vineyards, meadows and pastures.*

Воћњаци су земљишта на којима су претежно засађена воћна стабла у везаном узгоју с размацима уобичајеним за сађење дотичне врсте воћа, а главна привредна корист од тих земљишта јесте производња воћа. У воћњаке се урачунавају и површине с воћним стаблима која нису засађена с уобичајеним размацима, ако је принос воћа главна привредна корист с тих површина.

Orchards *are lands planted predominantly with fruit trees of a single fruit type, with fruit tree spacing common for the given type of fruit. The main economic benefit of these lands is the production of fruit. Orchards also include areas without regular fruit tree spacing, given that fruit yield represents the main economic benefit of these areas.*

Принос усјева исказан је као амбарски принос нормалне влажности, по одбитку свих губитака приликом жетве (бербе), транспорта и вршидбе.

Crop yield *is presented as the barn yield at normal humidity, after deducting the quantities lost during the harvest, transport and threshing.*

Принос по јединици површине (по ha) обрачунат је на пожњевену површину.

Yield per area unit *(per hectare) is calculated on the basis of harvested area.*

СТОЧАРСТВО

LIVESTOCK BREEDING

Извори и методе прикупљања података

Sources and methods of data collection

До 2017. године подаци о броју и билансу стоке, као и подаци о производњи млијека, јаја, меда и вуне, прикупљани су путем редовног годишњег извјештаја о сточарству, посебно за пословне субјекте и њихове дијелове а посебно за породична пољопривредна газдинства. Подаци о бројном стању стоке и сточној производњи остварeној у оквиру породичних пољопривредних газдинстава били су резултат експертске процјене статистичких процјенитеља за одговарајућа процјембена подручја (општине/градови).

Until 2017, data on number and balance of livestock and data on production of milk, eggs, honey and wool were collected through the regular annual report on livestock production, separately for business entities and their parts, and separately for family farms. Data on number of livestock and livestock production realised by family farms were based on expert estimates made by statistical estimators for their relevant estimation areas (municipalities/cities).

Од 2017. године подаци о сточарству добијају се спровођењем анкетног истраживања под називом „Годишње истраживања пољопривредних газдинстава – сточарска производња", које је у складу са препорукама и стандардима Еуростата чиме је у потпуности замијењена досадашња методологија прикупљања података о пољопривредној производњи породичних газдинстава. Прикупљање података у овом истраживању врши се методом интервјуа за породична газдинства обухваћена стратификованим узорком. Подаци за газдинства правних лица и газдинства предузетника прикупљају се извештајним методом. Периодика истраживања је годишња, а анкета се спроводи у периоду од 1. до 15. децембра.

Since 2017, data on livestock production have been obtained through the "Annual Farm Survey – Livestock Production" which complies with the recommendations and standards of Eurostat and which has fully replaced the previous methodology used for collecting data on agricultural production of family farms. Data collection in this survey is carried out by the interview method for family farms included in the stratified sample. Data on farms owned by legal entities and farms owned by entrepreneurs are collected using the reporting method. The survey is carried out annually, in the period between 1 and 15 December.

Подаци о клању стоке и живине у кланицама се прикупљају мјесечно, извјештајном методом од свих регистрованих кланица, посебно за пословне субјекте, а посебно за кланице (меснице) у власништву грађана. Мјесечним извјештајем о клању стоке и живине прикупљају се подаци о броју заклане стоке по врстама и категоријама, њиховој тежини прије клања (бруто тежина), о тежини обрађеног трупа (нето тежина) и подаци о рандманима. Извјештајне јединице исказују сву заклану стоку без обзира на то да ли је купљена на територији Републике Српске или не.

Data on slaughter of livestock and poultry in slaughterhouses are collected monthly, using the reporting method, from all registered slaughterhouses, separately for business entities, and separately for slaughterhouses (butchers) owned by citizens. The Monthly report on slaughter of livestock and poultry serves to collect data on the number of slaughtered livestock by type and category, their weight before slaughter (gross weight), weight of dressed carcass (net weight), as well as data on coefficients of utilisation. Reporting units report all slaughtered livestock, regardless of it being purchased in the territory of Republika Srpska or not.

Прираст живе стоке и производња меса обрачунати су на основу расположивих података из истраживања о броју стоке, података о извозу и увозу живе стоке и података о клању стоке у кланицама и ван кланица.

Livestock growth and production of meat are calculated on the basis of available data from the survey on number of livestock, data on exports and imports of livestock and data on slaughter of livestock in slaughterhouses and out of slaughterhouses.

Индекси физичког обима пољопривредне производње израчунавају се на основи података о производњи 65 пољопривредних производа. За пондерационе факторе користе се помични трогодишњи просјеци цијена произвођача пољопривредних производа на нивоу Републике Српске.

Indices of physical volume of agricultural production are calculated on the basis of data on production of 65 agricultural products. Three-year moving averages of producer prices of agricultural products at the level of Republika Srpska are used as weighting factors.

Обухватност и упоредивост података

Анкета је проведена на случајно одабраном репрезентативном узорку породичних пољопривредних газдинстава лоцираних на територији Републике Српске, а укључена су и сва газдинства правних лица и предузетника која одговарају дефинисаној циљаној популацији. Као оквир за избор узорка коришћен је „Адресар пољопривредних газдинстава" који је формиран на основу резултата Пописа становништа из 2013. године. Подаци прикупљени путем анкетног истраживања, након екстраполације, чине основу за праћење статистике сточарства у Републици Српској и односе се на период 2017-2023. година.

Извјештајне јединице за које се подносе мјесечни извјештаји о клању стоке и живине су сви пословни субјекти и њихови дијелови који се баве дјелатношћу клања стоке и живине и кланице у власништву грађана (меснице).

Coverage and comparability of data

The survey was carried out based on a random representative sample of family farms located in the territory of Republika Srpska and all farms owned by legal entities and entrepreneurs, which belong to the pre-defined target population. The "Register of Farms", established on the basis of the results of the Census of Population 2013, was used as the sample frame. Upon extrapolation, the data collected through the survey serve as the basis for monitoring livestock statistics in Republika Srpska and refer to the period 2017-2023.

Reporting units for which monthly reports on slaughter of livestock and poultry are submitted are all business entities and their parts engaged in slaughter of livestock and poultry, as well as slaughterhouses owned by citizens (abattoirs).

Дефиниције и објашњења

Подаци о **броју стоке**, по врстама и категоријама, односе се на стање на дан 1. децембар. Остали подаци односе се на период од претходних 12 мјесеци у односу на критични моменат истраживања.

Подаци о **сточној производњи** се односе на производњу млијека, меса, јаја и меда која је остварена у периоду од претходних 12 мјесеци у односу на критични моменат истраживања.

Производња млијека исказана је као нето производња. У ову количину није урачуната количина млијека коју директно посише подмладак, а урачуната је количина помузеног млијека (укључујући колострум) искоришћена за исхрану подмлатка.

Бруто тежина је тежина стоке и живине прије клања.

Нето тежина заклане стоке је тежина заклане стоке без утробе, коже, главе, крви, предњих ногу до кољена и задњих ногу до скочног зглоба, тј. тежина очишћене заклане животиње у полуткама, односно у четвртинама у охлађеном стању.

Рандман заклане стоке и живине представља процентуални однос тежине заклане стоке и живине (нето тежина) и тежине живе стоке и живине (бруто тежина), а исказује се у постоцима са једном децималом.

Биланс стоке представља обрт стада/јата током године, у коме се региструју промјене у бројном стању стоке.

Прираст стоке представља производњу живе мјере стоке током године као резултат приплода, пораста и гајења стоке. Чине га:

- разлика масе живе стоке на крају и на почетку године;
- разлика масе извезене и увезене живе стоке;
-укупна бруто маса заклане стоке на територији Републике Српске.

Произведено месо представља нето масу заклане стоке из домаће производње (укупно клање на територији Републике Српске – увоз живе стоке + извоз живе стоке).

Definitions and explanations

*The data on **number of livestock**, by type and category, refer to the state as on 1 December. Other data refer to the 12 months preceding the critical moment of the survey.*

*Data on **livestock production** refer to production of milk, eggs and honey realised during the 12 months preceding the critical moment of the survey.*

***Milk production** is presented as net production. Milk directly suckled is excluded, however milk obtained by milking (including colostrum) and used for animal feed is included.*

***Gross weight** refers to weight of animals and poultry before slaughtering.*

***Weight of dressed carcass** of slaughtered livestock refers to weight of slaughtered livestock without intestines, skin, head, blood, front legs up to knees, and without back legs up to joints, i.e. it is the weight of slaughtered animal in halves or in quarters, when cooled.*

***Coefficient of utilisation** of slaughtered livestock and poultry refers to percent ratio between weight of slaughtered livestock and poultry (weight of dressed carcass) and weight of livestock and poultry (gross weight), and it is given in percents, with one decimal place.*

***Livestock balance** represents the annual turnover of herd/flock, where changes in livestock number are registered.*

***Livestock growth** represents the production of live weight of animals throughout the year, as a result of livestock breeding, growth and fattening. It includes:*

- *weight difference of live animals at the end and the beginning of the year;*
- *weight difference between imported and exported livestock;*
- *total gross weight of slaughtered livestock in the territory of the Republika Srpska.*

***Meat production** represents weight of dressed carcass of slaughtered animals from indigenous production (total slaughter in the territory of the Republika Srpska - imports of live animals + exports of live animals).*

РИБАРСТВО

Извори и методе прикупљања података

Подаци о слатководном рибарству се прикупљају редовним годишњим извјештајем којег достављају сви пословни субјекти који се баве узгојем слатководне рибе. Извјештајем се прикупљају подаци о запосленом особљу, пловним средствима, рибарској опреми, површинама шаранских и пастрмских рибњака, производњи конзумне рибе и млађи, количини утрошене хране, ђубрива, енергије, горива, вриједности инвестиционог улагања и трошкова услуга.

Обухватност и упоредивост података

Извјештајном методом, која се примјењује приликом прикупљања података о слатководном рибарству, обухваћени су сви пословни субјекти и њихови дијелови који обављају дјелатност производње конзумне рибе.

Дефиниције

Под **рибњаком** се подразумијева изграђени затворени простор (који се користи за узгој рибе и млађи) снабдјевен посебним уређајима за пуњење и пражњење воде.

Површина рибњака у експлоатацији представља продуктивну водену површину коришћену током извјештајне године за производњу конзумне рибе и млађи.

Под **произведеном количином конзумне рибе** сматрају се количине рибе које су изловљене и реализоване на тржишту током извјештајне године. Овдје се не исказује тежина (прираст) постигнута током извјештајне године која није продата на тржишту, већ пребачена у зимовник.

FISHERY

Sources and methods of data collection

Data on freshwater fisheries are collected through the regular annual report delivered by all business entities that are engaged in freshwater fish farming. With this report data are collected on employed staff, vessels, areas of carp and trout fish ponds, production of consumer fish and young fish, volume of used food, fertilisers, energy, fuel, value of investments, and service costs.

Coverage and comparability of data

Reporting method, used for collection of data on freshwater fishery, covers all business entities and their parts engaged in production of consumer fish.

Definitions

***Fishpond** refers to a built closed space (used for fish farming and young fish farming), with special equipment for water charge and discharge.*

***Fishpond area in exploitation** refers to productive water area used during the reporting year for production of consumer fish and young fish.*

***Produced quantity of consumer fish** refers to quantity of fish caught and realised on the market during the reporting year. Here the weight (increase) realised during the reporting year which was not sold on the market is not stated, only the weight transported to winter storage.*

ОТКУП И ПРОДАЈА ПОЉОПРИВРЕДНИХ И ПРОИЗВОДА ШУМАРСТВА И РИБАРСТВА

Извори и методе прикупљања података

Подаци о откупу и продаји пољопривредних и производа шумарства и рибарства прикупљају се на тромјесечном нивоу од пословних субјеката који откупљују наведене производе од породичних пољопривредних газдинстава и посебно од пословних субјеката који продају пољопривредне производе из властите производње.

Подаци о промету пољопривредних производа на пијацама се прикупљају мјесечним извјештајем који обухвата вриједности, количине и просјечне цијене производа продатих од стране породичних пољопривредних газдинстава непосредно крајњим потрошачима на организованим пијацама.

Обухватност и упоредивост података

Извјештаји о откупу пољопривредних и производа рибарства се прикупљају од пословних субјеката и пољопривредних задруга које се баве откупом пољопривредних производа од породичних пољопривредних газдинстава.

Извјештаји о продаји пољопривредних производа се прикупљају од свих пословних субјеката који продају пољопривредне и производе шумарства и рибарства из сопствене производње.

PURCHASE AND SALE OF AGRICULTURAL, FORESTRY AND FISHERY PRODUCTS

Sources and methods of data collection

Data on purchase and sale of agricultural, forestry and fishery products are collected quarterly from business entities which purchase these products from family farms, and separately from business entities that sell agricultural products from their own production.

Data on turnover of agricultural products at markets are collected through the monthly report which includes values, quantities and average prices of the products sold by family farms directly to final consumers, at organised markets.

Coverage and comparability of data

Reports on purchase of agricultural and fishery products are collected from business entities and agricultural cooperatives engaged in purchase of agricultural products from family farms.

Reports on sale of agricultural products are collected from all business entities engaged in sale of agricultural, forestry and fishery products from their own production.

Мјесечне извјештаје о промету пољопривредних производа на пијацама достављају пословни субјекти који пружају услуге коришћења продајног простора пијаце и обављају друге пијачне услуге.

Monthly reports on turnover of agricultural products at markets are submitted by business entities which provide services of usage of market's selling place, as well as other market services.

Дефиниције

Definitions

Откуп од породичних пољопривредних газдинстава обухвата производе пољопривреде и рибарства непосредно откупљене или преузете од газдинстава за прераду или даљу продају.

***Purchase** from family farms comprises agricultural and fishery products directly purchased or taken over from farms, for processing or further sale.*

Вриједност откупљених производа је вриједност коју породична пољопривредна газдинства добију продајом производа пословним субјектима.

***Value of purchased products** is value that family farms realise by selling the products to business entities.*

Продаја производа пољопривреде, шумарства и рибарства обухвата производе из властите производње пословних субјеката и њихових дијелова.

***Sale** of agricultural, forestry and fishery products comprises products from own production of business entities and their parts.*

Вриједност продатих производа је вриједност коју пословни субјекти добију за продају пољопривредних производа из сопствене производње. У вриједност продатих производа укључују се сви трошкови око припреме производа за испоруку до мјеста утовара (сортирање, паковање, превоз до мјеста утовара и сл.). Не обухвата се вриједност транспорта и амбалаже која се враћа.

***Value of sold products** is the value that business entities realise by selling agricultural products from own production. Value of sold products covers all expenses of preparation of products for delivery to a loading place (sorting, packing, transport to loading place, etc.). It does not include value of transport and returnable containers.*

Вриједност откупљених и продатих производа израчунава се по просјечним цијенама произвођача.

Value of purchased and sold products is calculated according to the average producer prices.

Просјечна цијена произвођача обухвата просјечну вриједност по јединици мјере у коју су укључени порези (осим ПДВ-а), а субвенције, премије и регреси су искључени.

***Average producer price comprises** average value by unit of measure, which includes taxes (VAT excluded) and excludes subsidies, premiums and reimbursements.*

14.1. Индекси пољопривредне производње
Indices of agricultural production

претходна година=100 / *previous year=100*

	Пољопривреда, укупно *Agriculture, total*	Биљна производња *Crop production*				Сточарство *Livestock production*				
		свега *all*	ратарство *arable farming*	воћарство *fruit growing*	виноградарство *viticulture*	свега *all*	говедарство[1] *cattle farming*[1]	свињарство *pig farming*	овчарство[2] *sheep farming*[2]	живинарство[3] *poultry farming*[3]
2018	117,3	142,6	147,7	200,5	99,6	96,8	95,7	108,6	92,4	86,6
2019	98,1	93,4	98,4	75,3	101,4	103,7	98,8	112,2	106,2	106,2
2020	105,4	114,1	118,3	87,7	140,5	99,2	98,5	114,5	74,1	90,6
2021	84,1	68,1	69,2	59,6	76,8	98,6	99,6	90,1	125,0	105,8
2022	102,7	99,3	100,0	92,4	106,4	105,8	108,4	96,2	89,3	110,1
2023	100,6	103,2	106,2	71,3	86,0	98,6	100,6	100,5	106,8	95,6

[1] Прираст говеда и производња крављег млијека
Cattle growth and cow's milk production

[2] Прираст оваца, производња вуне и овчијег млијека
Sheep growth, production of wool and ewe's milk

[3] Прираст живине и производња јаја
Poultry growth and production of eggs

14.2. Коришћено пољопривредно земљиште
Utilised agricultural area

ha

	Укупно *Total*	Оранице и баште *Arable land and gardens*	Воћњаци[1] *Orchards*[1]	Виногради *Vineyards*	Ливаде *Meadows*	Пашњаци[2] *Pastures*[2]
2018	380 174	189 062	32 162	527	123 225	35 198
2019	393 317	187 486	31 038	484	122 212	52 097
2020	372 352	204 301	33 221	673	93 216	40 941
2021	377 819	201 428	30 776	604	94 338	50 673
2022	396 584	199 637	27 163	624	102 488	66 672
2023	370 367	203 648	22 733	609	83 408	59 969

[1] Укључена и површина екстензивних воћњака
Including area of extensive orchards

[2] Земљиште које је заједничко није укључено у објављене податке
Shared agricultural area is not included in the published data

14.3. Оранице и баште према начину коришћења
Arable land and gardens by way of use

ha

	Укупно *Total*	Жита *Cereals*	Индустријско биље *Industrial crops*	Повртно биље *Vegetable crops*	Крмно биље *Fodder crops*	Расадници, цвијеће и украсно биље *Nurseries, flowers and decoration plants*	Угари *Fallows*
2018	189 062	145 914	7 708	16 348	13 666	233	5 193
2019	187 486	147 087	9 438	12 105	11 492	230	7 134
2020	204 301	163 967	8 610	12 438	13 427	305	5 554
2021	201 428	153 698	9 987	12 069	24 734	183	757
2022	199 637	144 099	11 710	13 587	29 482	161	598
2023	203 648	140 931	11 982	15 807	34 165	162	601

14.4. Површина и производња важнијих усјева
Area under cultivation and production of major crops

	2018			2019			2020		
	пожњевена површина, ha *harvested area, ha*	принос по ha, t *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	пожњевена површина, ha *harvested area, ha*	принос по ha, t *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	пожњевена површина, ha *harvested area, ha*	принос по ha, t *yield per ha, t*	производња, t *production, t*
Пшеница / *Wheat*	38 875	4,8	188 505	40 058	4,7	189 199	43 416	5,9	254 093
Раж / *Rye*	1 448	3,6	5 186	1 395	3,1	4 319	1 216	4	4 891
Јечам / *Barley*	11 416	4,6	52 860	10 775	4,2	45 195	11 383	5,2	59 064
Овас / *Oats*	7 451	3,6	26 841	7 360	3,4	24 708	9 399	4,2	39 653
Соја / *Soya*	4 615	3,1	14 149	6 061	2,8	16 849	5 860	3	17 752
Кукуруз / *Maize*	75 846	7,8	589 959	82 035	6,9	570 046	94 543	8,6	810 035
Кромпир / *Potatoes*	5 356	18,8	100 575	5 379	18,2	97 712	5 842	21,4	125 116
Пасуљ зрно / *Beans*	514	3,6	1 828	421	2,9	1 209	456	5,7	2 588
Купус / *Cabbage*	1 280	27,8	35 635	1 153	37,8	43 572	1 299	38,6	50 113

(наставак/*continued*)

	2021			2022			2023		
	пожњевена површина, ha *harvested area, ha*	принос по ha, t *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	пожњевена површина, ha *harvested area, ha*	принос по ha, t *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	пожњевена површина, ha *harvested area, ha*	принос по ha, t *yield per ha, t*	производња, t *production, t*
Пшеница / *Wheat*	36 350	5,0	182 602	39 235	4,9	193 043	46 171	3,7	168 910
Раж / *Rye*	1 009	3,3	3 282	1 309	3,0	3 938	794	2,5	2 008
Јечам / *Barley*	9 702	4,5	44 008	9 532	4,2	39 820	7 472	3,2	23 699
Овас / *Oats*	8 022	3,6	28 793	9 511	3,4	32 758	8 381	3,1	25 966
Соја / *Soya*	7 991	1,8	14 406	9 101	2,2	19 689	9 098	2,1	19 209
Кукуруз / *Maize*	93 916	4,6	429 755	81 321	4,6	372 083	75 635	5,9	447 642
Кромпир / *Potatoes*	4 467	11,2	50 237	5 152	11,2	57 452	4 888	13,2	64 746
Пасуљ зрно / *Beans*	775	2,3	1 805	852	4,4	3 758	574	9,4	2 018
Купус / *Cabbage*	814	25,4	20 670	1 064	23,1	24 609	1 100	18,0	19 843

14.5. Површина и производња воћа
Area and fruit production

	2018			2019			2020		
	укупна површина, ha *total area, ha*	просјечан принос, t/ha *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	укупна површина, ha *total area, ha*	просјечан принос, t/ha *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	укупна површина, ha *total area, ha*	просјечан принос, t/ha *yield per ha, t*	производња, t *production, t*
Јабуке / *Apples*	5 489	10,7	58 992	5 501	9,6	52 833	6 077	7,5	45 405
Крушке / *Pears*	2 937	6,4	18 687	2 672	5,8	15 573	3 071	3,5	10 664
Трешње / *Cherries*	433	2,5	1 083	405	1,6	649	427	1,6	692
Вишње / *Sour cherries*	249	4,2	1 055	286	1,9	536	247	3,5	873
Шљиве / *Plums*	21 575	4,5	98 051	20 653	1,6	33 119	22 366	2,0	45 548
Малине / *Raspberries*	1 388	7,2	9 968	1 367	6,4	8 749	785	7,1	5 585
Грожђе / *Grapes*	527	5,6	2 934	484	5,8	2 798	673	5,8	3 888

(наставак/*continued*)

	2021			2022			2023		
	укупна површина, ha *total area, ha*	просјечан принос, t/ha *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	укупна површина, ha *total area, ha*	просјечан принос, t/ha *yield per ha, t*	производња, t *production, t*	укупна површина, ha *total area, ha*	просјечан принос, t/ha *yield per ha, t*	производња, t *production, t*
Јабуке / *Apples*	6 198	8,2	50 933	5 476	5,8	31 530	5 079	5,9	29 733
Крушке / *Pears*	2 826	2,4	6 902	2 383	4,0	9 479	2 315	1,7	3 984
Трешње / *Cherries*	420	7,6	3 198	406	2,9	1 177	380	0,4	145
Вишње / *Sour cherries*	302	1,9	579	460	0,7	318	264	1,4	364
Шљиве / *Plums*	20 455	0,9	18 577	16 320	2,7	43 362	12 956	1,0	13 248
Малине / *Raspberries*	425	3,2	1 355	187	6,7	1 252	181	3,4	609
Грожђе / *Grapes*	604	4,1	2 475	624	4,3	2 683	609	3,8	2 306

14.6. Број стоке и кошница пчела - стање 1. децембар
Number of livestock and beehives - as on 1 December

хиљ. / *thous.*

	Говеда *Cattle*	Свиње *Pigs*	Овце *Sheep*	Козе *Goats*	Живина *Poultry*	Кошнице *Beehives*
2017	205	463	612	32	4 655	145
2018	197	467	612	38	4 194	154
2019	189	515	656	39	4 485	108
2020	186	619	591	30	4 081	167
2021	186	491	559	25	4 284	135
2022	183	410	553	21	4 833	159
2023	171	355	527	21	4 432	153

14.7. Производња млијека, јаја и меда
Production of milk, eggs and honey

	Кравље млијеко *Cow's milk*		Овчије млијеко *Ewe's milk*		Козије млијеко *Goat's milk*		Јаја[1] *Eggs[1]*		Мед *Honey*	
	укупно, мил. литара *total, mill. litres*	по музеној крави *per milked cow*	укупно, мил. литара *total, mill. litres*	по музеној овци *per milked ewe*	укупно, мил. литара *total, mill. litres*	по музеној кози *per milked goat*	укупно, мил. *total, mill.*	комада по кокошки *pieces per chicken*	укупно, t *total, t*	kg по кошници *kg per beehive*
2017	275	2 869	0,7	69	2,1	301	361	186	1 031	7,1
2018	274	2 852	0,9	101	2,6	334	372	168	1 849	12,0
2019	254	2 839	1,0	72	3,5	339	385	176	839	7,7
2020	266	3 255	1,4	66	3,0	270	378	201	938	5,6
2021	265	3 769	1,4	76	2,7	354	390	209	621	4,6
2022	292	3 665	0,5	142	2,5	434	411	203	2 152	13,6
2023	285	3 740	0,6	134	2,8	397	423	203	1 320	8,6

[1] Само кокошја јаја
Chicken eggs only

14.8. Клање стоке и живине у кланицама
Slaughter of livestock in slaughterhouses

	Број закланих грла *Number of slaughtered livestock*	Укупна тежина, t *Total weight, t*		Просјечна тежина, kg *Average weight, kg*		Рандман *Coefficient of utilization*
		бруто тежина *gross weight*	нето тежина *weight of dressed carcass*	бруто тежина *gross weight*	нето тежина *weight of dressed carcass*	
			Говеда *Cattle*			
2014	15 420	5 623	3 028	364,7	196,4	53,9
2015	12 513	4 869	2 641	389,1	211,0	54,2
2016	12 086	5 257	2 823	435,0	233,5	53,7
2017	10 204	4 491	2 438	440,0	238,9	54,3
2018	8 903	3 678	1 965	413,1	220,7	53,4
2019	11 865	5 885	3 132	496,0	264,0	53,2
2020	15 068	8 338	4 530	553,3	300,6	54,3
2021	10 301	4 975	2 696	483,0	261,5	54,2
2022	9 303	4 463	2 408	479,8	258,9	54,0
2023	9 200	4 288	2 330	465,3	252,9	54,4
			Свиње *Pigs*			
2014	102 654	9 610	7 211	93,6	70,2	75,0
2015	95 457	9 202	6 721	96,4	70,4	73,0
2016	93 543	9 000	6 544	96,2	70,0	72,7
2017	96 623	9 197	6 792	95,2	70,3	73,9
2018	78 455	7 604	5 622	96,9	71,7	73,9
2019	90 381	8 734	6 433	96,6	71,2	73,7
2020	80 461	8 153	6 041	101,3	75,1	74,1
2021	90 638	9 174	6 791	101,2	74,9	74,0
2022	83 634	8 284	6 088	99,1	72,8	73,5
2023	71 959	6 781	4 979	93,6	68,8	73,5
			Овце *Sheep*			
2014	15 020	484	247	32,3	16,5	51,1
2015	12 225	395	196	32,3	16,0	49,7
2016	9 188	310	157	33,7	17,1	50,7
2017	8 492	295	149	34,7	17,6	50,7
2018	9 076	311	155	34,3	17,1	49,8
2019	11 225	386	195	34,4	17,4	50,5
2020	9 873	332	165	33,6	16,7	49,7
2021	10 498	356	182	33,9	17,3	51,0
2022	8 860	302	154	34,0	17,4	51,0
2023	7 531	255	134	33,9	17,8	52,4
			Живина *Poultry*			
2014	6 601 711	15 123	11 300	2,3	1,7	74,7
2015	7 051 554	15 381	11 392	2,2	1,6	74,1
2016	9 464 823	20 499	15 029	2,2	1,6	73,3
2017	10 254 145	22 972	17 059	2,2	1,7	74,3
2018	11 403 065	25 877	19 163	2,3	1,7	74,1
2019	11 735 317	27 120	20 009	2,3	1,7	73,8
2020	10 891 922	24 530	18 573	2,3	1,7	75,7
2021	11 727 123	27 067	20 533	2,3	1,8	75,9
2022	13 610 292	31 539	23 793	2,3	1,7	75,4
2023	13 608 319	32 135	24 408	2,3	1,8	75,9

14.9. Биланс стоке
Livestock balance

хиљ. / *thous.*

	Број на почетку године *Number at the beginning of the year*	Приплод *Breeding*	Увоз *Import*	Извоз *Export*	Клање[1] *Slaughter*[1]	Угинуће *Deaths*	Број на крају године *Number at the end of the year*
				Говеда *Cattle*			
2017	194	92	15	2	89	6	205
2018	205	95	16	3	111	5	197
2019	197	85	14	1	103	3	189
2020	189	77	15	0	91	4	186
2021	186	77	17	0	89	5	186
2022	186	74	17	1	89	4	183
2023	183	70	21	-	99	4	171
				Свиње *Pigs*			
2017	453	745	5	7	690	43	463
2018	463	867	2	10	786	69	467
2019	467	1 045	3	5	926	69	515
2020	515	1 241	2	8	1 057	74	619
2021	619	1 020	14	5	1 096	61	491
2022	491	1 031	23	2	1 071	62	410
2023	410	1 041	25	0	1 080	41	355
				Овце *Sheep*			
2017	573	415	2	0	361	17	612
2018	612	460	1	0	441	20	612
2019	612	480	1	0	424	13	656
2020	656	377	1	0	430	13	591
2021	591	420	2	0	434	20	559
2022	559	415	1	0	403	19	553
2023	553	393	5	-	409	15	527
				Живина *Poultry*			
2017	5 013	15 500	7 490	325	22 398	625	4 655
2018	4 655	15 681	2 487	510	17 337	782	4 194
2019	4 194	16 351	4 550	671	18 464	1 475	4 485
2020	4 485	16 078	1 098	656	16 329	585	4 091
2021	4 091	17 416	1 182	580	17 026	799	4 284
2022	4 284	19 681	1 143	588	18 880	807	4 833
2023	4 833	15 928	1 200	498	16 794	237	4 432

[1] Клање стоке у кланицама, клање стоке за сопствене потребе на газдинствима, принудно клање на газдинствима и остало клање ван кланица
Slaughter of livestock in slaughterhouses, slaughter of livestock for own needs on farms, forced slaughter on farms and other slaughter outside slaughterhouses

14.10. Прираст стоке и производња меса
Livestock growth and production of meat

хиљ. тона / *thous. tonnes*

	Прираст стоке *Livestock growth*				Производња меса *Production of meat*			
	говеда *cattle*	свиње *pigs*	овце *sheep*	живина *poultry*	говеђе *beef*	свињско *pork*	овчије *mutton*	живинско *poultry meat*
2017	32	71	17	48	18	54	8	36
2018	31	80	17	37	19	59	9	29
2019	31	96	18	42	18	69	9	29
2020	28	110	13	35	18	75	8	27
2021	28	99	16	38	16	78	9	28
2022	26	95	14	44	15	75	8	33
2023	24	102	14	37	16	76	8	30

14.11. Производња конзумне рибе
Production of consumable fish

	Шарански рибњаци *Carp fishponds*			Пастрмски рибњаци *Trout fishponds*		
	број рибњака *number of fishponds*	површина у експлоатацији, ha *area in explatoition, ha*	производња конзумне рибе, t *production of consumable fish, t*	број рибњака *number of fishponds*	површина у експлоатацији, m^2 *area in explatoition, m^2*	производња конзумне рибе, t *production of consumable fish, t*
2014	6	2 090	238	7	44 713	1 816
2015	6	2 190	1 104	7	53 369	1 889
2016	5	2 191	970	6	54 019	1 738
2017	4	2 042	517	5	53 469	1 234
2018	4	2 042	626	5	54 369	1 140
2019	4	2 042	266	6	56 316	1 781
2020	4	2 042	365	6	49 682	1 526
2021	4	2 043	339	6	50 002	1 604
2022	4	2 042	320	7	53 187	1 960
2023	4	2 042	113	7	57 833	1 570

14.12. Вриједност откупа и продаје пољопривредних производа по групама
Value of purchased and sold agricultural products by group

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПАН ОТКУП И ПРОДАЈА / *TOTAL PURCHASE AND SALE*	223 776	242 941	244 511	237 080	276 247	287 280	308 190	296 142	374 798	383 890
Жита / *Cereals*	23 227	17 353	25 855	30 916	23 937	18 821	28 375	40 575	67 031	39 822
Индустријско биље / *Industrial crops*	8 223	6 820	8 407	8 653	11 322	8 906	18 050	15 658	22 744	19 221
Сточно – крмно биље / *Fodder crops*	596	911	791	553	678	537	975	1 178	1 540	1 104
Поврће / *Vegetables*	3 889	5 544	5 029	5 255	7 879	7 963	7 503	7 581	8 974	8 518
Сјеме / *Seeds*	1 913	2 887	2 394	3 251	2 372	2 530	1 676	2 567	2 991	3 437
Воће / *Fruit*	18 557	24 173	24 174	21 266	21 117	35 029	30 659	26 704	29 196	19 205
Грожђе / *Grapes*	139	1 166	1 188	1 305	609	938	1 092	1 392	1 070	746
Воћне саднице / *Fruit planting material*	725	685	724	772	1 445	1 115	906	1 575	1 213	892
Лозне саднице и лозни калемови / *Vine graft and planting material*	133	-	176	127	4	1 023	215	143	-	12
Прерађевине воћа и грожђа[1)] / *Processed fruit and grapes[1)]*	3 194	3 176	4 057	1 464	1 218	2 377	1 530	2 361	2 834	2 911
Стока / *Livestock*	24 567	37 812	33 832	31 066	49 910	47 534	60 983	48 016	49 190	63 680
Живина и јаја / *Poultry and eggs*	58 723	57 068	49 187	40 628	48 636	54 795	49 257	45 652	62 482	72 739
Млијеко и млијечни производи / *Milk and dairy products*	57 847	62 099	65 380	73 457	87 147	84 141	85 644	81 129	100 070	119 076
Кожа, вуна и перје / *Leather, wool and feathers*	2 747	2 500	1 630	1 940	1 877	2 003	916	1 307	1 676	1 202
Мед и восак / *Honey and wax*	304	459	326	358	215	245	295	291	417	396
Риба / *Fish*	10 534	15 817	14 363	9 922	10 512	12 768	11 597	12 943	15 947	21 739
Остали производи пољопривреде / *Other agricultural products*	8 458	4 471	6 998	6 147	7 369	6 555	8 517	7 070	7 423	9 190

[1)] Домаћа прерада
Domestic processing

14.13. Вриједност откупа и продаје одабраних пољопривредних производа
Value of purchased and sold selected agricultural products

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Пшеница, меркантилна / *Wheat, mercantile*	10 078	8 490	15 409	18 544	14 327	9 381	14 793	16 177	28 898	15 730
Кукуруз у зрну, меркантилни / *Maize, grains mercantile*	12 189	7 767	9 815	11 478	8 588	8 811	12 591	23 048	37 097	22 662
Дуван, суви лист / *Tobacco, dried leaves*	1 722	3 233	4 063	3 159	4 265	2 838	3 141	2 949	3 452	2 070
Соја, суво зрно / *Soya, dried grains*	1 914	1 884	2 643	2 982	2 282	3 132	11 064	8 572	15 277	11 822
Уљана репица / *Rape seed*	1 228	1 082	1 631	2 494	4 159	2 229	2 812	3 252	3 108	3 191
Кромпир меркантилни / *Potatoes, mercantile*	1 151	1 190	930	1 436	1 632	1 778	1 562	1 981	3 092	2 674
Грашак, зелено зрно / *Peas, green*	8	23	16	95	2	5	37	53	0	-
Свјежа паприка / *Bell peppers, fresh*	461	885	982	1 242	2 084	1 622	1 773	816	643	633
Краставци / *Cucumbers*	365	438	399	256	455	623	307	496	310	480
Јабуке за прераду / *Apples for processing*	976	1 285	811	753	1 354	1 195	393	1 572	810	794
Крушке / *Pears*	2 119	5 333	5 663	4 779	4 617	14 323	8 905	3 162	6 104	1 893
Свјеже шљиве / *Plums*	651	475	947	670	2 357	1 229	1 203	1 264	1 671	1 408
Грожђе за прераду / *Grapes for processing*	111	1 099	1 129	1 210	512	817	979	1 268	920	728
Лозне саднице и калемови / *Vine graft and planting material*	133	-	176	127	4	1 023	215	143	-	12
Говеда[1] / *Cattle*[1]	14 011	27 948	20 039	16 259	31 855	28 507	44 220	37 159	35 408	46 140
Свиње[1] / *Pigs*[1]	10 032	9 343	13 326	14 356	17 050	17 746	16 088	10 476	13 236	16 915
Овце[1] / *Sheep*[1]	513	515	457	451	1 002	1 262	673	380	546	423
Остала стока[1] / *Other livestock*[1]	12	6	10	-	2	19	2	1	1	202
Товљени пилићи (бројлери) / *Broilers*	18 152	20 656	16 921	13 160	18 554	22 068	19 309	17 479	22 200	20 543
Јаја, конзумна / *Table eggs*	16 156	15 331	13 543	16 101	18 941	21 200	18 321	17 606	27 464	39 315
Једнодневни пилићи / *Day-old chicken*	9 504	9 813	7 150	4 136	3 122	3 940	3 674	3 298	4 163	2 262
Млијеко кравље / *Cow's milk*	57 483	61 648	65 048	73 042	86 590	83 572	85 071	80 528	99 633	118 639
Мед / *Honey*	219	403	250	267	180	164	167	218	329	226
Шаран / *Carp*	1 122	4 260	3 349	2 201	1 585	1 455	2 042	1 849	2 487	2 411
Остала слатководна риба / *Other freshwater fish*	9 413	11 557	11 014	7 721	8 928	11 313	9 555	11 094	13 460	19 328

[1] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

14.14. Количина откупа и продаје одабраних пољопривредних производа
Quantity of purchase and sale for selected agricultural products

	Јединица мјере *Unit of measurement*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Пшеница, меркантилна / *Wheat, mercantile*	t	27 023	24 311	47 671	59 316	53 306	31 504	46 975	41 427	45 619	43 449
Кукуруз у зрну, меркантилни / *Maize, grains mercantile*	t	36 721	24 387	33 994	37 346	30 360	31 375	42 491	54 039	60 054	53 970
Дуван, суви лист / *Tobacco, dried leaves*	t	600	785	878	787	1 123	653	766	717	710	514
Соја, суво зрно / *Soya, dried grains*	t	2 765	2 816	4 202	4 550	3 716	5 186	16 746	8 462	13 991	14 960
Уљана репица / *Rape seed*	t	1 535	1 487	2 512	3 533	6 752	3 466	4 190	3 225	2 413	3 891
Кромпир меркантилни / *Potatoes, mercantile*	t	2 747	2 852	2 787	4 592	3 680	3 929	4 771	5 061	4 223	2 997
Грашак, зелено зрно / *Peas, green*	t	3	29	1	111	1	3	56	82	0	-
Свјежа паприка / *Bell peppers, fresh*	t	609	1 103	1 299	1 862	2 776	2 081	2 466	1 021	546	399
Краставци / *Cucumbers*	t	428	562	467	263	498	548	403	609	361	392
Јабуке за прераду / *Apples for processing*	t	6 031	6 852	4 545	2 033	8 181	7 993	1 890	7 112	3 555	3 685
Крушке / *Pears*	t	2 400	4 623	4 814	5 237	8 610	8 953	5 453	2 925	4 539	1 893
Свјеже шљиве /*Plums*	t	1 116	1 075	1 728	898	4 972	2 062	2 533	2 003	3 004	2 802
Грожђе за прераду / *Grapes for processing*	t	147	1 084	1 238	1 206	570	802	1 106	1 103	684	411
Лозне саднице и калемови / *Vine graft and planting material*	хиљ. комада / *thous. pieces*	220	-	230	566	15	794	788	162	-	24
Говеда[1)] / *Cattle[1)]*	t	3 321	6 244	4 883	3 750	7 169	6 722	10 756	8 237	5 964	7 417
Свиње[1)] / *Pigs[1)]*	t	2 940	3 040	5 260	4 706	6 127	6 309	5 855	4 120	4 074	3 576
Овце[1)] / *Sheep[1)]*	t	100	100	90	88	195	245	149	81	83	52
Остала стока[1)] / *Other livestock[1)]*	t	3	0	0	-	0	4	1	1	0	20
Товљени пилићи (бројлери) / *Broilers*	t	8 693	10 398	8 674	6 913	8 545	10 497	9 359	8 374	9 316	7 687
Јаја, конзумна / *Table eggs*	хиљ. комада / *thous. pieces*	111 797	122 714	104 586	113 719	142 598	155 060	136 872	117 923	130 285	162 110
Једнодневни пилићи / *Day-old chicken*	хиљ. комада / *thous. pieces*	12 678	14 178	10 486	5 712	3 978	4 934	4 696	3 882	5 008	2 418
Млијеко кравље / *Cow's milk*	хиљ. l / *thous. l*	95 805	106 545	118 198	135 056	154 049	144 663	146 975	138 629	131 631	127 906
Мед / *Honey*	t	23	48	28	29	20	16	16	17	24	18
Шаран / *Carp*	t	224	941	769	446	282	239	360	330	318	238
Остала слатководна риба / *Other freshwater fish*	t	1 553	2 042	1 928	1 300	1 484	1 800	1 498	1 576	1 631	2 128

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

14.15. Вриједност продаје пољопривредних производа на зеленим пијацама
Value of sale of agricultural products at green markets

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	16 974	17 645	18 026	19 010	16 681	14 591	12 139	11 705	14 571	14 178
Жита и производи од жита / *Cereals and products of cereals*										
Пшеница и раж / *Wheat and rye*	33	21	13	14	22	21	18	20	39	31
Јечам / *Barley*	6	6	7	10	19	12	14	23	28	15
Овас / *Oat*	34	42	12	11	12	14	11	6	5	5
Кукуруз, зрно / *Maize, grains*	69	41	34	41	47	43	32	44	52	42
Рижа / *Rice*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остале житарице / *Other cereals*	1	1	2	6	7	9	7	9	12	13
Пшенично брашно / *Flour, wheat*	55	47	48	73	77	55	52	54	74	70
Кукурузно брашно / *Flour, maize*	115	112	110	121	147	137	133	138	168	181
Остале врсте брашна / *Other kinds of flour*	1	5	11	13	12	8	8	10	8	12
Поврће / *Vegetables*										
Паприка свјежа / *Bell peppers, fresh*	757	623	475	488	463	438	363	441	399	358
Парадајз / *Tomato*	537	537	499	479	392	358	287	322	362	327
Краставци / *Cucumbers*	449	390	251	252	238	246	191	190	228	212
Купус / *Cabbage*	908	927	569	520	410	307	252	391	410	383
Мрква / *Carrot*	263	228	234	195	241	203	172	162	188	192
Цвекла / *Beetroot*	73	61	61	60	58	66	58	56	65	72
Шпинат / *Spinach*	152	153	141	131	137	128	115	122	155	160
Зелена салата / *Lettuce*	163	170	158	153	135	155	127	121	131	139
Кромпир / *Potatoes*	728	708	725	931	704	536	471	530	761	836
Црни лук / *Onions*	473	375	349	238	329	285	209	212	232	334
Бијели лук / *Garlic*	398	469	614	584	554	567	548	553	756	667
Пасуљ / *Beans*	1 464	1 437	1 374	1 187	1 117	977	795	737	917	804
Остало поврће / *Other vegetables*	1 066	1 028	944	1 056	669	684	551	607	769	682
Воће и грожђе / *Fruits and grapes*										
Свјеже шљиве / *Plums*	72	166	71	84	90	67	62	50	76	70
Јабуке за јело / *Apples*	898	919	649	676	579	364	305	277	284	375
Крушке / *Pears*	315	349	270	358	276	185	182	204	230	224
Трешње и вишње / *Cherries and sour cherries*	92	149	82	131	162	118	121	93	95	89
Кајсије и брескве / *Apricot and peach*	146	165	112	262	114	115	185	156	149	96
Ораси у љусци / *Walnuts*	100	89	104	90	94	95	80	86	99	129
Ораси без љуске / *Walnuts shelled*	751	833	848	889	795	754	595	587	719	727
Јагоде и малине / *Strawberry and raspberry*	215	250	265	231	245	145	167	140	125	158
Наранџе и мандарине / *Orange and tangerine*	602	549	422	383	381	348	319	289	351	390
Лимун / *Lemon*	186	174	172	171	168	175	170	139	170	168
Остало воће / *Other fruits*	150	161	381	387	462	400	411	350	413	308
Грожђе / *Grapes*	166	180	191	206	173	167	178	178	235	216
Прерађевине воћа / *Product of fruits*										
Суве шљиве / *Plums, dried*	131	125	151	153	153	146	133	140	179	212
Суве смокве / *Fig, dried*	62	61	110	70	104	89	89	86	94	81
Живина и јаја / *Poultry and eggs*										
Жива кокош / *Hens, live*	15	16	18	11	26	25	17	21	45	54
Жива ћурка / *Turkey, live*	12	10	14	3	9	3	15	6	12	12

14.15. Вриједност продаје пољопривредних производа на зеленим пијацама
Value of sale of agricultural products at green markets
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Остала живина (жива) / *Other poultry, live*	18	13	14	12	11	8	6	6	7	11
Заклана и очишћена кокош / *Slaughtered and processed hens*	795	703	646	616	583	607	522	445	507	476
Заклана и очишћена ћурка / *Slaughtered and processed turkeys*	18	15	26	26	34	26	16	9	9	31
Остала живина (заклана и очишћена) / *Other poultry (slaughtered and processed)*	5	9	4	21	21	16	15	18	14	0
Јаја / *Eggs*	655	684	978	1 013	647	457	337	321	353	336
Млијеко и млијечни производи / *Milk and dairy products*										
Млијеко, свјеже / *Milk*	283	250	235	238	268	277	234	235	319	278
Маслац (путер) / *Butter*	11	8	5	3	16	3	3	7	13	51
Кајмак (скоруп) / *Cream*	522	514	560	646	605	601	491	479	731	816
Сир / *Cheese*	941	1 025	940	933	925	834	697	626	922	913
Милерам / *Sour cream*	291	346	336	325	331	325	182	169	180	155
Остали млијечни производи / *Other dairy products*	2	2	4	6	5	6	5	6	5	2
Вуна и перје / *Wool and feathers*										
Вуна (опрана и предена) / *Wool (washed and spinned)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Мед / *Honey*										
Мед / *Honey*	530	588	643	626	662	621	563	465	793	726
Остали производи / *Other products*										
Суво месо / *Smoked meat*	434	621	644	834	840	865	684	785	1 028	1 117
Мљевена (алева) паприка / *Ground pepper*	1	6	4	6	5	3	3	2	3	2
Кисели купус / *Sauerkraut*	6	12	13	21	23	31	19	16	12	20
Цвијеће / *Flowers*	153	196	267	404	244	163	196	265	204	88
Остало / *Others*	18	36	31	92	121	78	137	70	49	36
Риба / *Fish*										
Ријечна и језерска риба / *River and lake fish*	633	1 040	2 185	2 520	1 716	1 225	586	233	390	278

14.16. Просјечна цијена пољопривредних производа на зеленим пијацама
Average prices of agricultural products at green markets

KM

	Јединица мјере *Unit of measurement*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Жита и производи од жита / *Cereals and products of cereals*											
Пшеница и раж / *Wheat and rye*	kg	0,48	0,45	0,52	0,47	0,47	0,48	0,55	0,58	0,92	1,10
Јечам / *Barley*	kg	0,52	0,53	0,66	0,59	0,57	0,52	0,53	0,56	0,94	0,76
Овас / *Oat*	kg	0,50	0,58	0,53	0,51	0,59	0,48	0,47	0,51	0,80	0,70
Кукуруз, зрно / *Maize, grains*	kg	0,45	0,42	0,46	0,45	0,45	0,47	0,47	0,57	0,88	0,78
Рижа / *Rice*	kg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остале житарице / *Other cereals*	kg	1,66	2,46	2,25	2,36	2,25	2,12	2,70	2,63	3,03	3,26
Пшенично брашно / *Flour, wheat*	kg	1,30	1,33	1,24	1,38	1,41	1,31	1,28	1,42	1,96	1,79
Кукурузно брашно / *Flour, maize*	kg	1,73	1,83	1,74	1,76	1,88	1,78	1,84	1,87	2,43	2,43
Остале врсте брашна / *Other flour*	kg	2,70	2,58	2,06	2,14	2,37	2,35	2,79	1,76	2,59	2,60
Поврће / *Vegetables*											
Паприка свјежа / *Bell peppers*	kg	1,45	1,42	1,20	1,26	1,85	2,19	1,98	2,16	2,68	2,94
Парадајз / *Tomato*	kg	2,12	1,43	1,20	1,21	1,86	2,04	1,99	2,25	3,40	2,96
Краставци / *Cucumbers*	kg	1,53	1,20	1,16	1,24	1,46	1,66	1,57	1,69	2,64	2,02
Купус / *Cabbage*	kg	0,58	0,73	0,45	0,54	0,82	0,84	0,72	1,08	1,02	1,15
Мрква / *Carrot*	kg	1,40	1,57	1,38	1,39	1,60	1,52	1,41	1,48	1,69	2,06
Цвекла / *Beetroot*	kg	1,32	1,53	1,30	1,36	1,46	1,63	1,53	1,59	1,86	1,94
Шпинат / *Spinach*	kg	2,00	2,54	2,40	2,36	2,38	2,93	2,80	3,18	2,93	3,48
Зелена салата / *Lettuce*	kg	2,15	2,29	2,36	2,40	2,58	2,91	2,92	3,01	2,43	3,61
Кромпир / *Potatoes*	kg	0,65	0,62	0,55	0,59	0,79	0,93	0,86	1,01	1,41	1,81
Црни лук / *Onions*	kg	0,86	0,77	0,86	0,91	1,09	1,28	1,14	1,34	1,40	1,89
Бијели лук / *Garlic*	kg	5,21	5,43	6,74	7,29	6,46	6,75	7,20	7,35	9,07	8,34
Пасуљ / *Beans*	kg	5,48	5,09	4,64	4,74	4,92	5,00	5,31	5,59	6,56	5,96
Остало поврће / *Other vegetables*	kg	1,13	1,15	1,16	0,87	1,52	1,74	1,88	2,11	2,12	2,64
Воће и грожђе / *Fruits and grapes*											
Свјеже шљиве / *Plums*	kg	1,22	1,09	1,12	1,34	1,12	1,38	1,43	1,64	2,34	1,79
Јабуке за јело / *Apples*	kg	1,02	1,14	0,85	1,07	1,37	1,21	1,50	1,43	1,73	1,73
Крушке / *Pears*	kg	1,60	1,67	1,48	1,80	2,08	2,33	2,39	2,66	2,67	2,96
Трешње и вишње / *Cherries and sour cherries*	kg	3,07	3,25	3,70	2,71	2,86	3,89	3,82	3,02	4,20	6,87
Кајсије и бресквe / *Apricot and peach*	kg	1,80	1,98	1,85	1,87	2,33	2,15	2,67	2,67	3,01	3,33
Ораси у љусци / *Walnuts*	kg	4,07	4,17	3,45	4,55	5,13	4,49	5,35	5,89	5,97	7,40
Ораси без љуске / *Walnuts shelled*	kg	16,09	18,18	14,68	17,29	17,12	15,27	16,07	17,11	19,45	16,08
Јагоде и малине / *Strawberry and raspberry*	kg	2,63	3,29	3,48	3,06	3,33	3,54	4,57	4,75	5,70	7,35
Наранџе и мандарине / *Orange and tangerine*	kg	1,60	1,72	1,64	1,82	2,01	2,02	2,28	2,17	2,60	2,74
Лимун / *Lemon*	kg	2,60	2,45	3,09	2,89	2,66	2,57	3,33	2,65	3,35	2,99
Остало воће / *Other fruits*	kg	2,84	4,96	5,60	6,85	7,04	8,12	7,52	6,97	7,48	8,03
Грожђе / *Grape*	kg	3,39	3,50	3,13	3,33	3,88	4,11	4,26	4,56	4,69	5,52
Прерађевине воћа / *Product of fruits*											
Суве шљиве / *Plums, dried*	kg	4,25	4,74	4,86	4,65	4,64	4,73	4,93	5,19	5,84	7,06
Суве смокве / *Fig, dried*	kg	5,95	6,69	7,39	7,25	7,49	7,82	8,05	7,95	7,77	9,42
Живина и јаја / *Poultry and eggs*											
Жива кокош / *Hens, live*	kg	4,08	3,81	3,25	3,69	5,31	5,77	4,04	5,30	6,25	5,94
Жива ћурка / *Turkey, live*	kg	7,00	4,83	5,03	5,57	6,00	6,00	6,00	6,20	3,75	4,46
Остала живина (жива) / *Other poultry, live*	kg	3,09	3,08	2,89	2,85	2,86	2,81	3,28	2,73	4,30	3,83

14.16. Просјечна цијена пољопривредних производа на зеленим пијацама
Average prices of agricultural products at green markets
(наставак/*continued*)

КМ

	Јединица мјере *Unit of measurement*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Заклана и очишћена кокош / *Slaughtered and processed hens*	kg	5,89	5,69	5,53	5,28	5,29	5,46	5,35	5,57	7,37	7,20
Заклана и очишћена ћурка / *Slaughtered and processed turkeys*	kg	8,00	8,58	5,71	7,68	6,64	7,12	7,06	6,87	9,50	9,97
Остала живина (заклана и очишћена) / *Other poultry (slaughtered and processed)*	kg	5,06	4,59	7,61	8,71	7,83	8,39	5,65	6,23	6,00	8,00
Јаја / *Eggs*	комад / *piece*	0,26	0,24	0,25	0,26	0,25	0,26	0,26	0,27	0,37	0,38
Млијеко и млијечни производи / *Milk and dairy products*											
Млијеко, свјеже / *Milk*	l	1,20	1,14	1,16	1,14	1,14	1,17	1,15	1,16	1,59	1,87
Маслац (путер) / *Butter*	kg	9,48	9,18	10,00	10,00	10,00	10,00	10,32	8,31	8,63	12,42
Кајмак (скоруп) / *Cream*	kg	13,74	14,21	13,52	12,94	12,61	13,78	13,60	14,18	18,68	17,81
Сир / *Cheese*	kg	5,73	5,87	5,52	5,37	5,48	5,54	5,56	5,63	7,25	7,53
Милерам / *Sour cream*	kg	5,82	5,64	5,39	5,45	5,39	5,48	5,32	5,36	5,97	5,67
Остали млијечни производи / *Other milk products*	kg	2,92	2,73	1,61	1,20	1,17	1,35	1,35	1,32	1,50	6,00
Вуна и перје / *Wool and feathers*											
Вуна (опрана и предена) / *Wool (washed and spinned)*	kg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Мед / *Honey*											
Мед / *Honey*	kg	12,49	13,10	12,60	13,02	13,57	13,36	14,27	15,46	20,36	18,87
Остали производи / *Other products*											
Суво месо / *Smoked meat*	kg	17,87	17,94	16,95	16,55	16,40	16,73	16,45	16,89	21,85	25,78
Мљевена (алева) паприка / *Ground peppers*	kg	10,00	11,22	14,30	13,93	11,98	11,21	11,39	10,98	10,67	10,00
Кисели купус / *Sauerkraut*	kg	2,23	2,11	1,96	2,00	1,93	2,15	1,91	2,00	2,22	2,71
Риба / *Fish*											
Ријечна и језерска риба / *River and lake fish*	kg	9,95	9,98	9,99	9,99	9,60	9,80	10,05	9,66	10,55	12,05

Г-14.1. Коришћено пољопривредно земљиште, 2023.
Utilised agricultural land, 2023

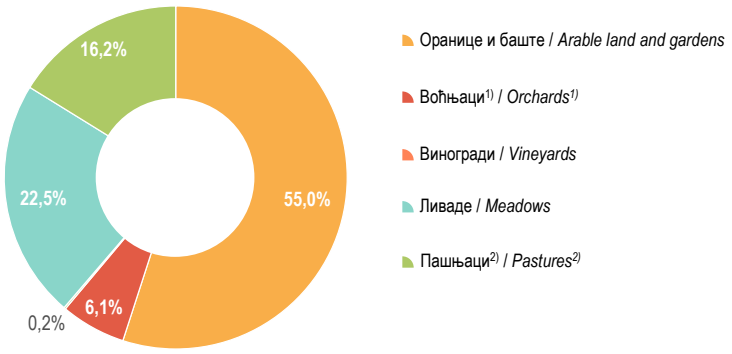

1) Укључена површина екстензивних воћњака / *Including area of extensive orchards*
2) Заједничко земљиште није укључено / *Shared agricultural area is not included*

Г-14.2. Оранице и баште према начину коришћења, 2023.
Arable land and gardens by way of use, 2023

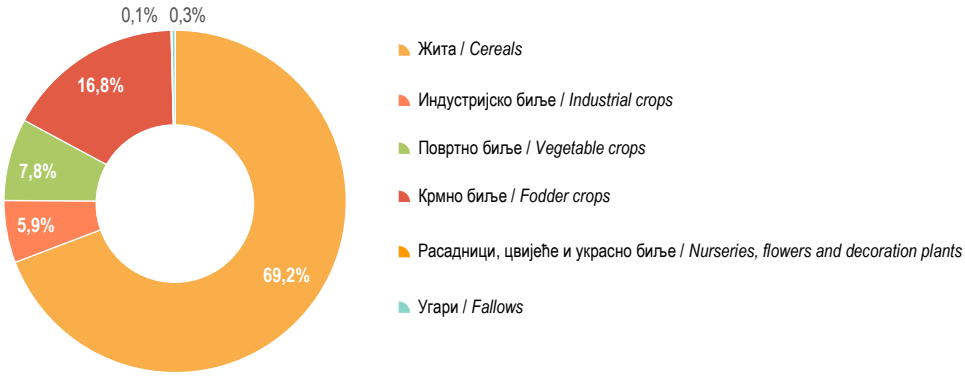

Г-14.3. Производња кукуруза, пшенице и кромпира
Production of maize, wheat and potatoes

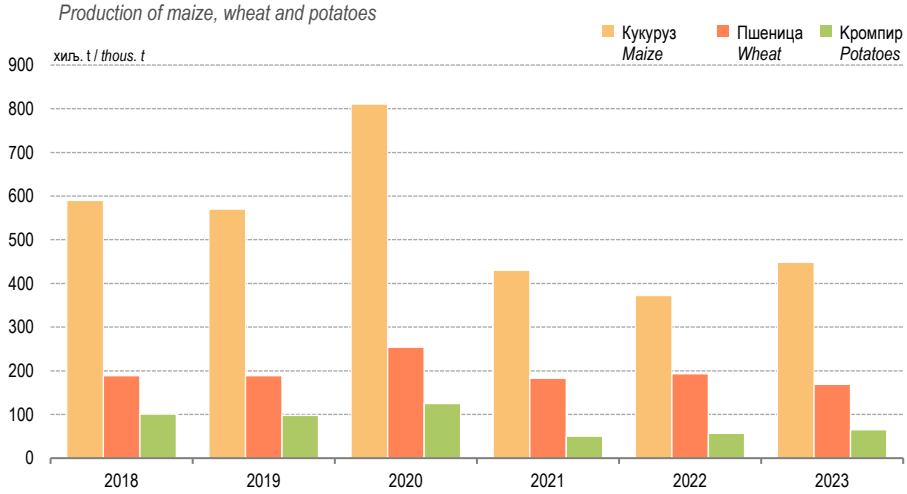

Г-14.4. Производња шљиве, јабуке и крушке
Production of plums, apples and pears

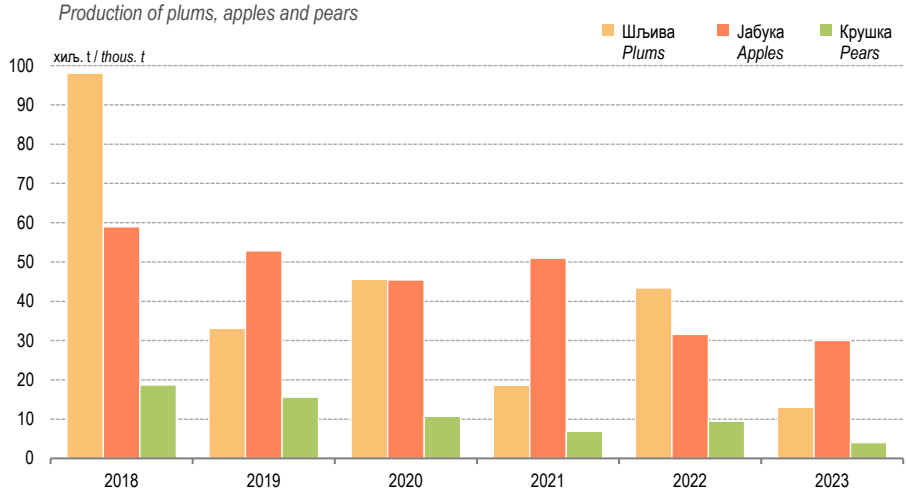

Г-14.5. Производи сточарства
Products of livestock

Клање стоке и живине у кланицама
Slaughter of livestock in slaughterhouses

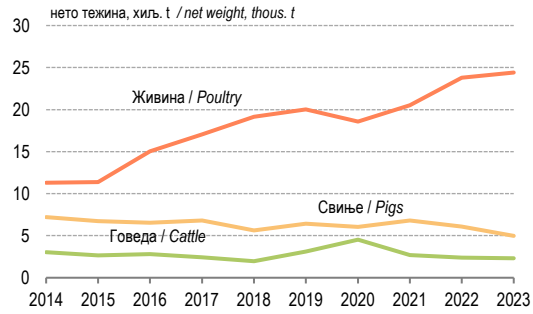

Млијеко
Milk

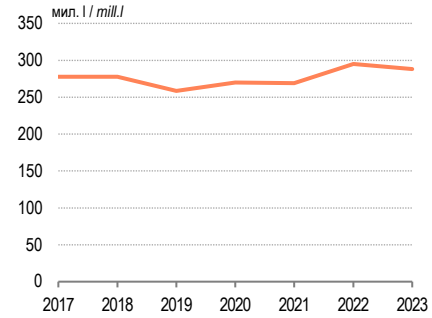

Јаја[1)]
Eggs[1)]

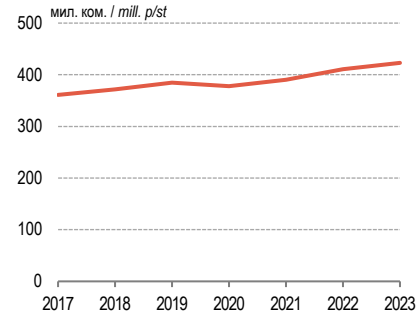

Мед
Honey

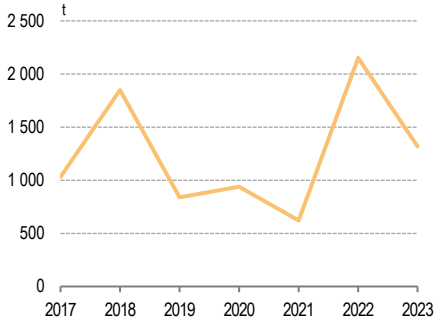

[2)] Само кокошја јаја / *Chicken eggs only*

Г-14.6. Број стоке
Number of livestock

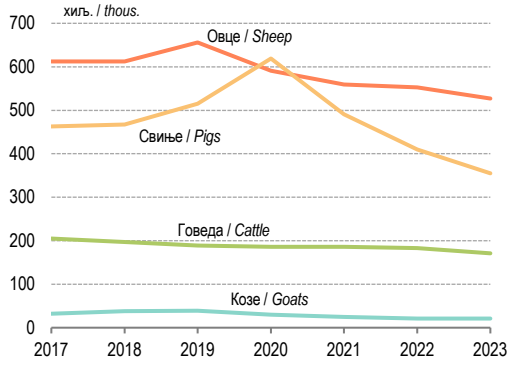

Г-14.7. Производња конзумне рибе
Production of consumable fish

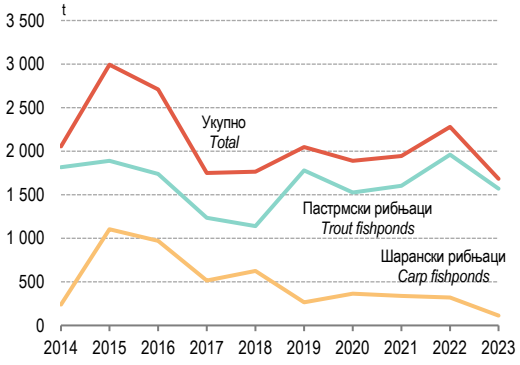

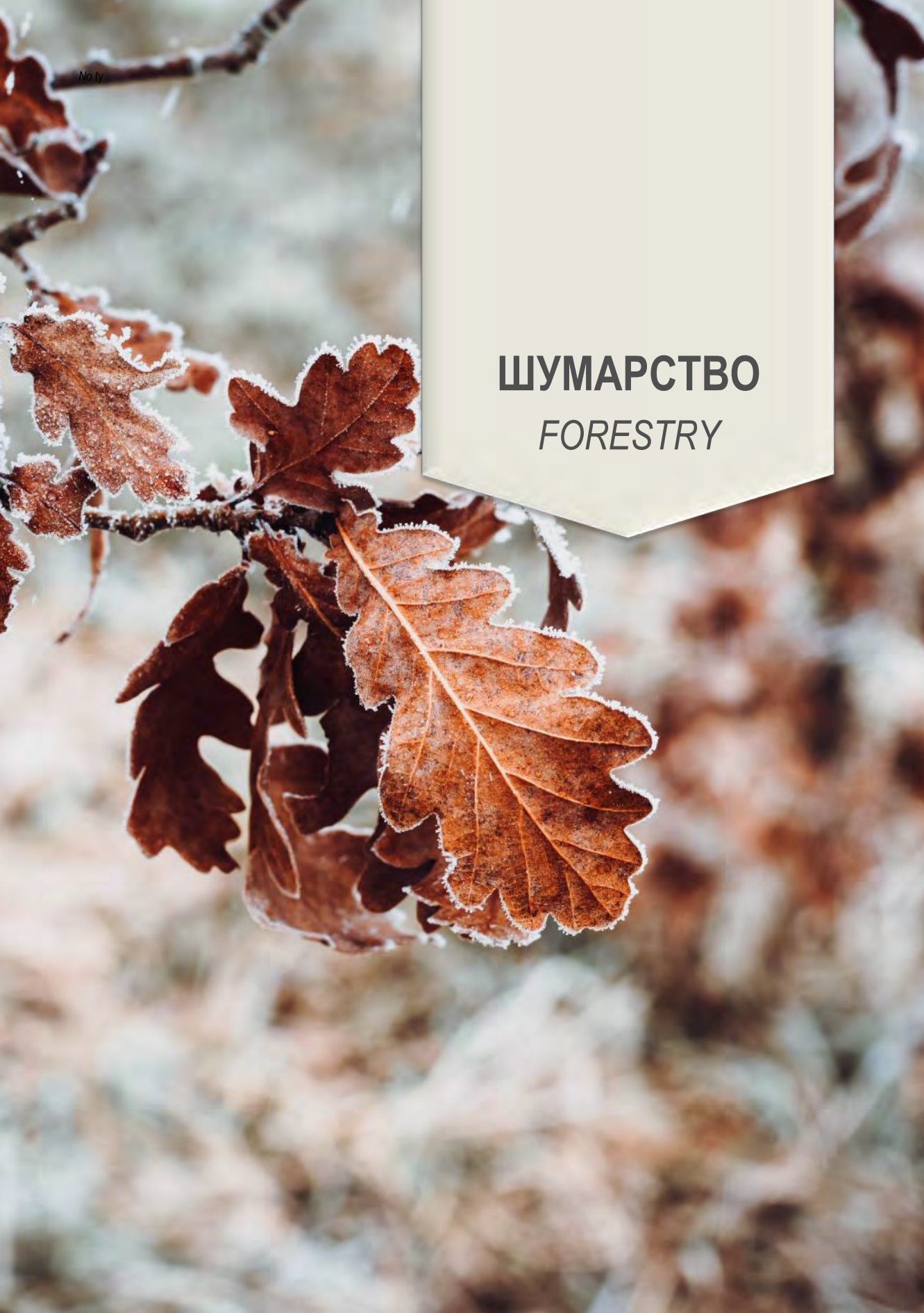

ШУМАРСТВО

FORESTRY

15 Шумарство
Forestry

Методолошка објашњења
Methodological explanations 302

ТАБЕЛЕ
TABLES

15.1. Површине шума – стање 31. децембар 2023.
Forest areas – state as on 31 December 2023 305

15.2. Површине шума и шумског земљишта по категоријама шума, државне шуме – стање 31. децембар 2023.
Forest areas and forest lands by forest category, state forests – state as on 31 December 2023 305

15.3. Искоришћавање и пошумљавање шума
Forest explotation and afforestation 306

15.4. Подизање и обнова шума
Forests growing and regeneration 306

15.5. Подизање и обнова шума, 2023.
Forests growing and regeneration, 2023 307

15.6. Вјештачко пошумљавање и попуњавање
Artificial afforestation and planting repair 307

15.7. Вјештачко пошумљавање и попуњавање, 2023.
Artificial afforestation and planting repair, 2023 307

15.8. Њега и мелиорација шума
Tending and melioration of forests 308

15.9. Њега и мелиорација шума по врстама састојина, 2023.
Tending and melioration of forests by kind of stand, 2023 308

15.10. Дужина саобраћајница у државним шумама
Length of roads in state forests 308

15.11. Зграде шумарских предузећа
Forestry enterprise buildings 309

15.12. Превозна средства и механизација
Transport means and mechanization 309

15.13. Посјечена бруто дрвна маса по извршиоцима сјече (у шуми и изван шуме)
Gross felled timber by contractor (in and outside the forest) 310

15.14. Посјечена бруто дрвна маса према видовима сјеча, по категоријама шума
Gross felled timber by type of cutting, forest category 310

15.15. Посјечена бруто дрвна маса према видовима сјеча, по категоријама шума и врстама састојина, 2023.
Gross felled timber by type of cutting, forest category and kind of stands, 2023 311

15.16. Произведени шумски сортименти у државним шумама
Produced forest assortments in state forests 312

15.17. Продати шумски сортименти у државним шумама
Sold forest assortments in state forests 312

15.18. Штете у шумама по врстама састојина и врстама штета у државним шумама
Damage in forests by kind of stand and by damage in state forests 313

15.19. Штете од пожара – државне и приватне шуме
Damage by fire – state and private forests 313

15.20. Површина ловишта, ловци и ловни објекти
Hunting grounds area, hunters and hunting facilities 313

15.21. Бројно стање и одстрел дивљачи
Game number and game shot 314

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-15.1. Површине државних шума и шумског земљишта, 2023.
Areas of state forests and forest land, 2023 315

Г-15.2. Вјештачко пошумљавање
Artificial afforestation 315

Г-15.3. Сјеча према сектору својине
Cutting by kind of ownership 315
Г-15.4. Посјечена бруто дрвна маса према врстама састојина, 2023.
Gross felled timber by type of stands, 2023 315
Г-15.5. Штете по узроцима штете
Damage by cause of damage 316
Г-15.6. Опожарена површина
Aflame area 316

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:	Шумарство, тематски статистички билтен
	Градови и општине Републике Српске
	Ово је Република Српска
	Статистички годишњак Републике Српске
Мјесечне публикације:	Производња, продаја и залихе шумских сортимената у државним шумама, статистичко саопштење
	Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications:	*Forestry, thematic statistical bulliten*
	Cities and Municipalities of Republika Srpska
	This is Republika Srpska
	Statistical Yearbook of Republika Srpska
Monthly publications:	*Production, sale and stocks of forest assortments in state forests, statistical release*
	Monthly Statistical Review

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

За прикупљање података статистике шумарства, зависно од природе и сложености статистичке активности, користе се методе:

а) Извјештајни метод и

б) Метод процјене.

а) Извјештајни метод заснива се на техничкој и другој документацији, односно на подацима: књиговодствене евиденције, катастарског премјера земљишта, шумско-привредних основа и друге техничке документације.

Подаци књиговодствене евиденције користе се за утврђивање стања радова на подизању и њези шума, искоришћавању шума, штетама у шумама, грађевинским и другим радовима у шумарству и ловству.

Подаци катастарског премјера земљишта користе се за утврђивање површине неуређених шума, извршеног пошумљавања и сл.

Шумско-привредне основе користе се као извор података о површинама, дрвној маси и приросту шума разврстаним на врсте састојина и врсте дрвећа, затим о шумским културама, саобраћајницама у шумама, необраслом шумском земљишту и другим подацима.

б) Метод процјене примјењује се у случају када за неки податак не постоји одређена документација или евиденција, па се тај податак мора процијенити. Метод процјене се примјењује код одређивања површине шума, пошумљавања или необраслог шумског земљишта, код утврђивања штета у шумама и код података у ловству. Метод процјене примјењује се углавном за неуређене шуме.

Извјештајне јединице су сви пословни субјекти без обзира да ли се искључиво баве пословима из области шумарства и ловства или се овим радовима баве само дјелимично. Исто тако, извјештајне јединице су и општине, односно њихове стручне службе за извјештаје који се односе на приватне шуме.

Подаци о производњи, продаји и залихама шумских сортимената у државним шумама узети су из мјесечних извјештаја шумарских и осталих организација, односно предузећа, које у државним шумама производе шумске сортименте. Подаци о површини шума узети су из редовног годишњег истраживања о промјенама у површини шума. Остали подаци о шумарству прикупљени су годишњим извештајима за редовна статистичка истраживања у шумарству. Подаци о ловству прикупљени су од ловачких организација, друштава који се баве ловством и од осталих органа и организација, односно предузећа која имају своја ловишта и узгајалишта дивљачи. Истраживање се спроводи према годишњој периодици.

Обухватност и упоредивост података

Код података о промјенама у површини шума, сјечи дрвета, подизању и гајењу шума и ловној привреди обухватност је потпуна. Подаци о производњи, продаји и залихама шумских сортимената обухватају производњу и продају шумских сортимената оних предузећа која се баве сталном производњом шумских сортимената.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

For data collection in the field of forestry statistics, depending on nature and complexity of a statistical activity, following methods are used:

a) Reporting method

b) Estimate method.

a) Reporting method is based on technical and other documentation, i.e. on the data from accounting register, cadastral land survey, forestry and economic management studies, and other technical documentation.

Data from accounting documentation are used for establishing the state of works on forest growing and tending, as well as forest exploitation, damage in forests, and construction and other works in forestry and hunting.

Data from the cadastral land survey are used for determining the area of unmanaged forest, finished afforestation, etc.

Forestry and economic management studies are used as a source of data on areas, felled timber and increase of forests classified into types of stands and types of trees, as well as data on silviculture, forest roads, non-covered forest land, and other data.

b) Estimate method is used when there is no specific documentation or record for certain data, so this data needs to be estimated. Estimate method is used when identifying forest area, afforestation or non-covered forest land, when establishing damage in forests, as well as for data on hunting. Estimate method is usually applied for unmanaged forests.

Reporting units are all business entities, regardless whether forestry and hunting business is their main activity or not. Also, reporting units are municipalities, i.e. their expert services for reports which refer to private forests.

Data on production, sale and stocks of forest assortments in state forests are taken over from monthly reports of forestry enterprises and other enterprises, i.e. enterprises which produce forest assortments in state forests. Data on forest area are taken over from the regular annual survey on changes of forest area. Other forestry data are collected through annual reports for regular statistical surveys in the forestry field. Data on hunting are collected from organizations engaged in hunting, hunting associations, and other bodies and organizations, that is, enterprises which have their own hunting grounds and game rearing farms. The survey is conducted annually.

Coverage and comparability of data

For data on changes of forest area, timber felling, forest growing and tending, as well as for data on hunting association, coverage is full. Data on production, sale and stocks of forest assortments cover production and sale of forest assortments in enterprises engaged in regular production of forest assortments.

Утрошак горива, мазива и електричне енергије односи се само на потрошњу предузећа којима су шуме дате на управљање и газдовање и која врше сјечу у државним шумама и сјечу стабала изван шума на државном земљишту.

Подаци о штетама у државним шумама имају потпун обухват, док се подаци о штетама у приватним шумама прикупљају само о штетама од пожара.

Дефиниције

Шумом се сматра свака површина већа од 5 ари, која је обрасла шумским дрвећем и служи производњи шумских сортимената, или има заштитну функцију и посебну намјену, без обзира на обраст и висину стабала (високе шуме – разнодобне и једнодобне, изданачке и остале категорије шума). Шумом се сматрају и све чистине, односно необрасле површине настале чистом сјечом као редовним видом газдовања, бесправним сјечама, пустошењем шума и разним каламитетима.

Чисте састојине су састојине чији састав чини преко 90% једна врста дрвета.

Мјешовите састојине су оне које су састављене из више врста шумског дрвећа. Мјешовита састојина је свака састојина у којој поред основне врсте, друге врсте дрвећа учествују са више од 10%.

Високе једнодобне шуме су шуме високог облика гајења које су настале претежно из сјемена, као и вјештачки подигнуте шуме и културе у којима су стабла приближно једнаке висине и старости.

Високе разнодобне шуме су шуме настале претежно из сјемена у којима се сјеча и обнова врше непрестано на цијелој површини, па су им стабла различите старости и висине, измијешана међусобно, појединачно или у групама. Као високе разнодобне шуме исказане су и шуме које припадају типу „поступно групно газдовање".

Изданачке шуме су шуме претежно настале вегетативним начином размножавања.

Под **осталим категоријама шума** подразумијевају се макије и шибљаци.

Бруто дрвна маса обухвата посјечено индустријско, техничко, огревно дрво и отпадак и губитак који настаје приликом сјече (пањевину, грањевину и трулеж), тј. тоталну масу дрвета на пању, мјерену у дубећем стању.

Индустријско и техничко дрво је оно које је због повољних физичких и хемијских својстава намијењено за индустријску употребу и разне техничке сврхе: трупци, остало дрво за механичку прераду, целулозно дрво, танинско дрво, дрво за суву дестилацију, борови пањеви, рудничко дрво, стубови за електроводе и ТТ, ситно техничко дрво, остало обло дрво, прагови и остало тесано и цијепано дрво.

Њега земљишта обухвата одводњавање, наводњавање, припрему земљишта за природно подмлађивање састојине и вјештачко пошумљавање (сјетвом сјемена и садњом садница).

Под **мелиорацијом шума** исказани су радови у деградираним шумама, којима је циљ поправљање упропашћених шума.

Fuel, lubricants and electricity consumption only refers to consumption in enterprises which were entrusted with forest management and exploitation, and which are engaged in cutting in state forests and cutting of trees on state land.

Data on damage in state forests have full coverage, while when it comes to data on damage in private forests only data on damage by fire are collected.

Definitions

A forest is considered to be any area larger than 5 ares, covered with forest trees, which serves for production of forest assortments or has protective function and special purpose, regardless of overgrowth or height of trees (high forests – varied and same age, coppices and other categories of forests). Forest is also any clearing or non-overgrown area, appearing as a result of pure cutting as a regular form of managing, and as a result of illicit cutting, depredation of forest and different calamities.

Pure stands are stands whose composition is at least 90% one kind of tree.

Mixed stands are those that consist of more than one kind of tree. Mixed stand is any stand that, in addition to main kind, has at least 10% participation of other tree kinds.

High same aged forests are forests of high form of growing, originating mainly from seed, as well as artificially grown forests and cultures whose trees are approximately same height and age.

High varied age forests are forests originating mainly from seed, in which cutting and regeneration are executed constantly on the entire area, so the trees are different age and height, mutually mixed, in groups or individually. Forests of "group selection system" type are also given as high varied age forests.

Coppices are forests mainly originating from vegetative reproduction.

Other categories of forests are maquis and shrubberies.

Gross felled timber covers felled industrial, technical, fuel wood, as well as waste and loss which are results of cutting (stumps, branch and rut), i.e. total wood volume measured on the stump.

Industrial and technical wood is wood which is, because of its good physical and chemical characteristics, intended for industrial usage and different technical purposes: logs, other wood for mechanical treatment, wood pulp, tannin wood, wood for dry distillation, pine-blocks, pitprops, posts for EL and TT, small technical wood, other round wood, sleepers, and other trimmed and split wood.

Forest tending covers drainage, irrigation, preparation of land for natural rejuvenation of stands and artificial afforestation (by sowing seeds and planting seedlings).

Land reclamation of forests comprises works in degraded forests, with the aim of restoration of mentioned form of damaged forests.

Прореда је главна мјера његе шума. Циљ прореде је да се путем сјече – његе обезбиједи развој квалитетно најбољих стабала, у генетичком и техничком погледу, тј. највећа дрвна маса и најбољи квалитет састојине, док се чишћење спроводи повремено и између прореда, који су, до извјесне мјере, одраз планирања, па се у интензивном газдовању спроводе мање или више са истом периодиком.

Обогаћивање четинарима и племенитим лишћарима значи уношење четинара и племенитих лишћара у постојеће шуме ради повећања техничке и економске вриједности шуме.

Конверзија је претварање изданачких у високе шуме.

Реконструкција је замјена типа гајења и истовремено замјена врсте дрвећа. Код пошумљавања је исказана цијела површина, а код осталих радова редукована.

Сјециште је површина на којој је извршена чиста сјеча дрвета, са намјером да се на њој природним или вјештачким путем шума поново обнови.

Бесправна сјеча је свака сјеча која се у државној шуми изврши без одобрења надлежних органа, а исказана је као бруто посјечена дрвна маса.

Thinning is main measure of forest tending. The aim of this measure is development of the best quality trees, in genetic and technical sense, through cutting and tending, i.e. the biggest volume of wood and the best quality of stands. Cleaning is conducted occasionally and in between the thinning, which is, to some extent, planned, so it is conducted in the intensive managing, mainly in the same period.

Enrichment of forests with conifers and high quality broadleaves refers to introducing of conifers and high quality broadleaves into the existing forests, in order to increase their technical and economical value.

Conversion refers to conversion of coppices into high forests.

Reconstruction refers to change of type of growing, and at the same time change of tree kind. For afforestation, the whole area is given, while it is reduced for other activities.

Felling ground is an area where clear cutting of wood has been conducted, with intention to regenerate forest, by natural or artificial methods.

Illicit cutting is any cutting executed in state forests without permission of the state authorities, and it is given as gross felled wood.

15.1. Површине шума – стање 31. децембар 2023.[1)]
Forest areas – state as on 31 December 2023[1)]

ha

	Површине шума према власништву *Forest areas by type of ownership*		
	укупно *total*	државне шуме *in state ownership*	приватне шуме *in private ownership*
УКУПНО / *TOTAL*	1 098 350	797 409	300 941
Чисте састојине / *Pure stands of*	339 891	272 797	67 094
Лишћара / *Broadleaves*	304 195	243 950	60 245
Четинара / *Conifers*	35 696	28 847	6 849
Мјешовите састојине / *Mixed stands of*	758 458	524 612	233 847
Лишћара / *Broadleaves*	447 413	233 016	214 397
Четинара / *Conifers*	84 999	80 874	4 125
Лишћара – четинара / *Broadleaves – conifers*	226 046	210 721	15 325

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

15.2. Површине шума и шумског земљишта по категоријама шума, државне шуме – стање 31. децембар 2023.[1)]
Forest areas and forest lands by forest category, state forests – state as on 31 December 2023[1)]

Шира категорија *Broad category*	Површина, ha *Area, ha*
УКУПНО / *TOTAL*	1 000 608
Високе шуме са природном обновом / *High forests with natural regeneration*	469 164
Високе деградиране шуме / *High degraded forests*	14 529
Шумске културе / *Forest cultures*	48 687
Изданачке шуме / *Coppices*	226 337
Површине подесне за пошумљавање и газдовање / *Areas appropriate for afforestation and management*	154 847
Површине неподесне за пошумљавање и газдовање / *Areas inappropriate for afforestation and management*	68 375
Узурпација / *Usurpation*	18 669

[1)] Подаци преузети из катастра површина ЈП „Шуме Републике Српске”
Data taken over from the cadastre of areas of the public enterprise "Šume Republike Srpske"

15.3. Искоришћавање и пошумљавање шума
Forest explotation and afforestation

	Искоришћавање шума, хиљ. m^3 *Forest exploitation, thous. m^3*					Вјештачко пошумљавање, ha *Artificial afforestation, ha*			
	посјечена бруто дрвна маса *gross felled timber*			лишћара *broadleaves*	четинара *conifers*	обично (класично) *ordinary (classic)*			плантажно *plantation*
	укупно *total*	државне шуме *state sector forests*	приватне шуме *private sector forests*			укупно *total*	лишћара *broadleaves*	четинара *conifers*	
1998	1 993	1 845	148	1 037	956	1 275	155	1 120	-
1999	2 261	2 125	136	1 204	1 057	1 412	109	1 303	-
2000	2 953	2 758	195	1 501	1 452	1 202	125	1 077	-
2001	2 516	2 355	161	1 258	1 258	1 429	128	1 301	-
2002	2 783	2 550	232	1 550	1 233	1 514	242	1 272	-
2003	2 621	2 340	281	1 518	1 103	1 461	192	1 269	-
2004	2 614	2 295	319	1 545	1 069	1 416	214	1 202	-
2005	2 758	2 357	401	1 658	1 100	1 487	200	1 287	-
2006	2 976	2 556	420	1 845	1 131	1 618	237	1 381	-
2007	2 802	2 417	385	1 678	1 124	1 549	315	1 234	-
2008	2 943	2 582	361	1 787	1 156	1 624	300	1 324	-
2009	2 543	2 325	218	1 595	949	1 415	278	1 137	-
2010	2 550	2 314	236	1 523	1 028	1 152	214	938	-
2011	2 838	2 555	283	1 640	1 198	1 253	184	1 069	-
2012	2 853	2 558	296	1 585	1 269	918	110	808	-
2013	2 966	2 670	297	1 617	1 350	672	124	548	-
2014	3 016	2 742	274	1 550	1 466	611	116	495	-
2015	3 274	2 913	362	1 763	1 511	817	162	655	-
2016	3 358	2 921	436	1 802	1 555	643	136	507	-
2017	3 259	2 782	477	1 856	1 403	652	100	552	-
2018	3 224	2 743	480	1 791	1 432	816	106	710	-
2019	3 072	2 629	443	1 738	1 334	855	154	701	-
2020	2 950	2 685	264	1 574	1 376	694	94	600	-
2021	2 890	2 475	415	1 558	1 332	526	98	428	-
2022	2 965	2 580	385	1 625	1 340	470	85	385	-
2023	2 789	2 465	324	1 518	1 271	531	126	405	-

15.4. Подизање и обнова шума
Forests growing and regeneration

ha

	Укупно *Total*	У шуми *In the forest*				Изван шуме *Outside the forest*
		свега *all*	сјечишта *clearings*	површине подесне за пошумљавање *areas appropriate for afforestation*	површине неподесне за пошумљавање *areas inappropriate for afforestation*	
2014	611	499	298	168	33	112
2015	817	628	386	217	25	189
2016	643	468	272	185	11	175
2017	652	538	259	276	3	114
2018	816	686	333	353	-	130
2019	855	733	311	422	-	122
2020	694	597	259	235	103	98
2021	526	508	236	262	11	18
2022	470	430	215	210	5	40
2023	531	508	321	182	5	23

15.5. Подизање и обнова шума, 2023.
Forests growing and regeneration, 2023

ha

	Укупно *Total*	У шуми *In the forest*				Изван шуме *Outside the forest*
		свега *all*	сјечишта *clearings*	површине подесне за пошумљавање *areas appropriate for afforestation*	површине неподесне за пошумљавање *areas inappropriate for afforestation*	
УКУПНО / *TOTAL*	531	508	321	182	5	23
Лишћари / *Broadleaves*	126	125	34	91	-	1
Четинари / *Conifers*	405	383	286	92	5	22
Шуме у државној својини / *Forests in state ownership*	479	456	280	171	5	23
Лишћари / *Broadleaves*	118	117	26	91	-	1
Четинари / *Conifers*	361	340	254	81	5	22
Шуме у приватној својини / *Forests in private ownership*	52	52	41	11	-	-
Лишћари / *Broadleaves*	9	9	9	-	-	-
Четинари / *Conifers*	44	44	33	11	-	-

15.6. Вјештачко пошумљавање и попуњавање
Artificial afforestation and planting repair

	Вјештачко пошумљавање, ha *Artificial afforestation, ha*			Попуњавање култура, ha *Repair planting, ha*	Употријебљене саднице, хиљ. комада *Used plants in thous. pieces*
	укупно *total*	садњом *by planting*	сјетвом *by sowing*		
2014	611	611	-	381	1 911
2015	817	816	1	416	2 365
2016	643	634	9	273	1 533
2017	652	646	6	469	1 814
2018	816	816	-	299	1 925
2019	855	855	-	319	1 867
2020	695	695	-	300	2 001
2021	526	526	-	231	1 765
2022	470	468	2	274	1 432
2023	531	528	3	296	2 060

15.7. Вјештачко пошумљавање и попуњавање, 2023.
Artificial afforestation and planting repair, 2023

	Вјештачко пошумљавање, ha *Artificial afforestation, ha*			Попуњавање култура, ha *Repair planting, ha*	Употријебљене саднице, хиљ. комада *Used plants in thous.pieces*
	укупно *total*	садњом *by planting*	сјетвом *by sowing*		
УКУПНО / *TOTAL*	531	528	3	296	2 060
Лишћари / *Broadleaves*	127	124	3	22	769
Четинари / *Conifers*	405	405	-	274	1 291
Шуме у државној својини / *Forests in state ownership*	479	476	3	266	1 318
Лишћари / *Broadleaves*	118	115	3	22	540
Четинари / *Conifers*	361	361	-	244	779
Шуме у приватној својини / *Forests in private ownership*	53	53	-	-	74
Лишћари / *Broadleaves*	9	9	-	-	23
Четинари / *Conifers*	44	44	-	-	51

15.8. Њега и мелиорација шума
Tending and melioration of forests

ha

	Њега подмлатка *Tending of new growth*	Чишћење *Cleaning*	Прореда *Thinning*	Обогаћивање шума *Enrichment of forests*			Припрема и њега земљишта *Preparation and tending of land*	Супституција *Substitution*	Конверзија *Conversion*	Реконструкција *Reconstruction*
				свега *all*	четинара *with conifers*	лишћара *with broadleaves*				
2014	4 046	652	4 407	49	49	-	1 236	64	16	114
2015	4 676	778	5 227	48	48	-	1 494	150	28	13
2016	3 027	640	5 576	23	20	3	942	443	29	-
2017	4 100	711	5 608	29	28	1	1 542	12	542	-
2018	3 666	668	5 161	239	38	201	1 545	166	25	89
2019	4 199	651	4 649	97	23	74	2 104	34	218	-
2020	3 187	340	3 121	8	13	1 828	3	-	-	-
2021	3 366	308	1 854	136	29	-	1 923	239	-	-
2022	4 380	312	2 344	301	301	-	2 427	-	-	-
2023	3 372	368	2 117	21	16	4	2 344	286	376	-

15.9. Њега и мелиорација шума по врстама састојина, 2023.
Tending and melioration of forests by kind of stand, 2023

ha

	Њега подмлатка *Tending of new growth*	Чишћење *Cleaning*	Прореда *Thinning*	Обогаћивање шума *Enrichment of forests*			Припрема и њега земљишта *Preparation and tending of land*	Супституција *Substitution*	Конверзија *Conversion*	Реконструкција *Reconstruction*
				свега *all*	четинара *with conifers*	лишћара *with broadleaves*				
УКУПНО / *TOTAL*	3 372	368	2 117	21	16	4	2 344	286	376	-
Чисте састојине / *Pure stands*	813	173	1 294	2	0	2	588	250	47	-
Мјешовите састојине / *Mixed stands*	2 559	195	824	18	16	2	1 756	36	329	-
Шуме у државној својини / *Forests in state ownership*	2 741	288	1 161	21	16	4	1 864	286	376	-
Шуме у приватној својини / *Forests in private ownership*	630	81	956	-	-	-	480	-	-	-

15.10. Дужина саобраћајница у државним шумама
Length of roads in state forests

km

	Шумски путеви *Forest roads*				Јавни путеви *Public roads*			
	укупно *total*	савремени *modern*	меки *non-solid*	тврди *solid*	укупно *total*	савремени *modern*	меки *non-solid*	тврди *solid*
2014	6 764	93	405	6 266	3 203	1 114	191	1 898
2015	6 817	93	405	6 319	3 193	1 011	191	1 991
2016	7 016	93	402	6 521	3 416	1 171	191	2 054
2017	7 027	97	402	6 528	3 416	1 171	191	2 054
2018	7 062	99	405	6 558	3 416	1 171	191	2 054
2019	7 415	99	398	6 918	3 318	1 063	191	2 064
2020	7 272	100	398	6 874	3 318	1 063	191	2 064
2021	7 446	129	398	6 919	3 949	1 017	193	2 739
2022	7 704	143	365	7 196	4 152	1 261	193	2 698
2023	8 491	143	369	7 979	4 002	1 155	184	2 663

15.11. Зграде шумарских предузећа
Forestry enterprise buildings

	Управно-стамбене зграде *Administrative and housing buildings*				Лугарнице *Foresters' cottages*				Радничке бараке *Workers' barracks*		Остале зграде *Other buildings*	
	зграде / *buildings*		станови / *flats*		зграде / *buildings*		станови / *flats*					
	број *number*	m^2	број *number*	m^2	број *number*	m^2	број *number*	m^2	број *number*	m^2	број *number*	m^2
2014	120	32 671	65	5 678	165	13 349	109	8 472	77	8 166	223	20 263
2015	121	32 771	58	5 355	162	13 175	105	8 358	78	7 708	223	20 178
2016	123	32 771	57	5 272	164	13 293	106	8 476	78	7 708	223	20 178
2017	125	33 198	57	5 272	161	13 016	109	8 670	78	8 023	229	20 707
2018	125	33 198	57	5 272	161	16 016	109	8 600	78	7 793	232	21 023
2019	125	33 330	61	6 292	165	13 076	122	9 369	78	7 593	227	20 483
2020	125	33 330	61	6 292	165	13 076	122	9 369	78	7 593	227	20 483
2021	121	33 854	67	9 345	159	12 784	107	8 520	79	8 395	246	21 958
2022	132	35 911	67	8 908	177	13 556	104	8 142	83	8 567	256	22 220
2023	133	36 906	77	10 953	176	13 519	103	8 105	79	8 206	248	22 206

15.12. Превозна средства и механизација
Transport means and mechanization

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Камиони / *Lorries*										
број / *number*	22	22	20	19	25	31	30	39	41	39
kW	3 481	3 481	3 868	3 686	4 249	4 225	4 200	4 724	5 541	5 535
Трактори / *Tractors*										
број / *number*	83	83	87	87	95	101	98	109	115	122
kW	4 456	4 690	5 319	5 564	5 993	5 065	5 855	5 095	5 017	4 618
Камионске и тракторске приколице / *Lorries and tractors sides*										
број / *number*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
носивост, t / *tonnage, t*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Машине за искоришћавање шума / *Machines for forest exploitation*										
Моторне тестере / *Motor saws*										
број / *number*	459	524	535	596	749	639	700	709	722	694
kW	1 539	1 721	1 708	1 911	1 707	1 105	1 524	1 047	1 117	1 128
Остало / *Other*										
број / *number*	6	6	2	2	4	2	2	2	2	2
kW	150	150	60	60	100	106	106	106	106	106
Остала механизација / *Other mechanisation*										
Грађевинске машине / *For construction*										
број / *number*	27	27	27	27	25	29	29	27	29	31
kW	2 761	2 761	2 975	2 975	2 611	3 154	3 154	3 059	3 222	3 317
За гајење шума / *For silviculture*										
број / *number*	21	24	31	31	33	40	42	31	48	54
kW	305	307	387	381	400	378	430	400	420	472
За расадничку производњу / *For nursery production*										
број / *number*	4	4	4	4	4	3	3	4	4	4
kW	-	-	200	200	200	200	200	200	200	210
За заштиту шума / *For forest protection*										
број / *number*	34	36	32	35	39	55	45	58	62	62
kW	991	1 271	1 160	1 280	1 680	2 640	1 112	2 824	2 825	2 815

15.13. Посјечена бруто дрвна маса по извршиоцима сјече (у шуми и изван шуме)
Gross felled timber by contractor (in and outside the forest)

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Укупно *Total*	Шумарска предузећа *Forest enterprises*	Дрвна индустрија *Manufacture of wood*	Трговина на мало *Retail trade*	Остала предузећа *Other enterprises*	Приватни власници *Private ownership*
2014	3 016	1 749	739	148	105	274
2015	3 274	1 837	787	172	116	362
2016	3 358	1 713	904	175	130	436
2017	3 259	1 681	798	202	101	477
2018	3 224	1 575	833	181	154	480
2019	3 071	1 584	787	137	120	443
2020	2 950	1 628	815	115	148	243
2021	2 890	1 321	939	109	124	396
2022	2 965	1 442	918	123	150	331
2023	2 789	1 408	869	101	136	275

15.14. Посјечена бруто дрвна маса према видовима сјеча, по категоријама шума
Gross felled timber by type of cutting, forest category

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Вид сјече *Type of cutting*					Посјечено у *Cut in*			
	укупно *total*	редовна сјеча *regular cuttings*			ванредна сјеча *irregular cuttings*	високим шумама *high forests*		изданачким шумама *coppices forests*	осталим шумама *other forests*
		свега *all*	редовна сјеча *regular cuttings*	прореде и чишћења *thinnings and cleanings*		разнодобним *varied age*	једнодобним *same age*		
2014	2 950	2 554	2 453	101	396	2 676	69	187	18
2015	3 185	2 792	2 623	169	393	2 856	85	233	12
2016	3 254	2 791	2 611	181	462	2 847	129	261	18
2017	3 148	2 784	2 653	131	364	2 732	97	303	16
2018	3 118	2 633	2 451	182	485	2 694	111	284	29
2019	2 962	2 680	2 539	141	282	2 571	108	248	36
2020	2 881	2 399	2 261	138	482	2 539	145	177	20
2021	2 776	2 459	2 349	110	318	2 459	80	218	19
2022	2 857	2 694	2 604	91	253	2 546	66	231	13
2023	2 698	2 696	2 516	180	182	2 417	71	198	12

15.15. Посјечена бруто дрвна маса према видовима сјеча, по категоријама шума и врстама састојина, 2023.
Gross felled timber by type of cutting, forest category and kind of stands, 2023

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Вид сјече *Type of cutting*				Посјечено у *Cut in*			
	укупно *total*	редовна сјеча *regular cuttings*	прореде и чишћења *thinnings and cleanings*	ванредна сјеча *irregular cuttings*	високим шумама *high forests*		изданачким шумама *coppices forests*	осталим шумама *other forests*
					разнодобним *varied age*	једнодобним *same age*		
УКУПНО / *TOTAL*	2 698	2 516	180	182	2 417	71	198	12
Чисте састојине / *Pure stands of*	491	451	73	40	390	57	41	3
Лишћара / *Broadleaves*	425	394	60	31	377	5	41	2
Букве / *Beech*	351	327	43	24	320	2	29	1
Храста (свих врста) / *Oak (all types)*	54	49	13	5	41	2	10	1
Осталих / *Other*	20	18	4	2	16	1	2	0
Четинари / *Conifers*	66	57	13	9	13	52	0	1
Смрче / *Spruce*	21	19	4	4	5	17	0	0
Јеле / *Fir*	6	5	0	0	5	0	0	0
Црног бора / *Black pine*	9	8	4	1	2	6	0	1
Бијелог бора / *Scots pine*	8	7	3	1	0	8	0	0
Осталих / *Other*	22	18	2	3	1	21	0	0
Мјешовите састојине / *Mixed stands*	2 207	2 065	107	142	2 027	14	157	9
Лишћара / *Broadleaves*	611	587	73	25	463	4	142	2
Букве – храста – осталих / *Beech – oak – other*	481	460	61	21	360	3	116	2
Осталих / *Other*	130	127	12	4	103	1	26	0
Четинари / *Conifers*	360	311	3	49	348	6	1	5
Смрче – јеле / *Spruce – fir*	304	257	1	47	300	2	1	2
Осталих / *Other*	56	54	2	2	48	4	0	3
Лишћари и четинари / *Broadleaved and conifers*	1 236	1 168	31	68	1 216	4	14	2
Букве – смрче – јеле / *Beech – fir – spruce*	1 195	1 130	29	65	1 182	2	10	1
Осталих / *Other*	41	38	2	3	34	2	4	1

15.16. Произведени шумски сортименти у државним шумама
Produced forest assortments in state forests

хиљ. m³ / *thous. m³*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	1 945	2 063	2 101	2 033	2 019	1 937	1 985	1 825	1 909	1 837
Четинари / *Conifers*	942	962	1 010	924	955	869	955	840	866	860
Трупци четинара / *Logs, coniferous*	623	651	670	638	656	608	643	588	615	611
Рудничко дрво четинара / *Pitprops, coniferous*	53	55	56	53	60	57	63	50	50	50
Остало дуго дрво четинара / *Other long coniferous wood*	17	12	18	15	16	14	14	16	17	15
Просторно дрво четинара / *Stacked coniferous wood*	249	243	266	218	223	189	234	185	182	184
Огревно дрво четинара / *Coniferous firewood*	1	0	0	0	0	1	1	1	2	1
Лишћари / *Broadleaves*	1 003	1 101	1 091	1 110	1 064	1 067	1 030	985	1 043	977
Трупци лишћара / *Logs, broadleaves*	321	363	352	364	332	355	320	326	352	327
Рудничко дрво лишћара / *Pitprops, broadleaves*	1	2	0	0	1	0	1	1	0	0
Остало дуго дрво лишћара / *Other long broadleaved wood*	18	17	19	20	18	17	26	12	13	14
Просторно дрво лишћара / *Stacked broadleaved wood*	79	85	86	88	48	68	47	66	69	50
Огревно дрво лишћара / *Broadleaved firewood*	584	633	633	636	665	621	636	580	608	59
Остало грубо обрађено дрво / *Other roughly worked wood*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

15.17. Продати шумски сортименти у државним шумама
Sold forest assortments in state forests

хиљ. m³ / *thous. m³*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	1 909	2 140	2 107	2 069	2 018	1 914	1 940	1 864	1 925	1 804
Четинари / *Conifers*	922	1 010	997	952	953	865	924	867	878	844
Трупци четинара / *Logs, coniferous*	616	688	671	646	660	607	626	605	619	596
Рудничко дрво четинара / *Pitprops, coniferous*	55	63	60	59	60	63	62	53	52	51
Остало дуго дрво четинара / *Other long coniferous wood*	15	13	16	16	16	12	15	15	17	14
Просторно дрво четинара / *Stacked coniferous wood*	235	246	249	231	217	182	220	193	187	182
Огревно дрво четинара / *Coniferous firewood*	1	0	0	0	0	1	1	1	2	1
Лишћари / *Broadleaves*	987	1 130	1 110	1 117	1 065	1 049	1 016	997	1 046	960
Трупци лишћара / *Logs, broadleaves*	324	376	357	368	339	353	327	319	352	325
Рудничко дрво лишћара / *Pitprops, broadleaves*	16	19	20	1	1	0	1	1	0	0
Остало дуго дрво лишћара / *Other long broadleaved wood*	1	2	1	20	18	15	27	10	11	14
Просторно дрво лишћара / *Stacked broadleaved wood*	77	91	91	90	48	64	49	74	68	48
Огревно дрво лишћара / *Broadleaved firewood*	569	642	642	638	659	616	612	593	615	572
Остало грубо обрађено дрво / *Other roughly worked wood*	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0

15.18. Штете у шумама по врстама састојина и врстама штета у државним шумама
Damage in forests by kind of stand and by damage in state forests

хиљ. m³ / *thous. m³*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНА ПОСЈЕЧЕНА ДРВНА МАСА / *TOTAL FELLED TIMBER*	259	249	307	313	252	109	325	211	175	111
Четинара / *Conifers*	225	201	251	186	197	80	266	135	104	90
Лишћара / *Broadleaves*	35	48	56	127	55	29	57	76	70	21
Људски фактор / *Human factor*	26	29	24	24	34	16	17	25	14	13
Штете од инсеката / *Damage by insects*	82	96	132	91	93	41	62	88	70	70
Штете од елементарних непогода / *Damage by natural inclemencies*	146	108	127	103	115	41	222	61	52	28
Штете од биљних болести / *Damage by plant diseases*	5	6	6	2	8	3	2	1	3	0
Штете од пожара / *Damage by fire*	0	10	18	93	2	8	23	36	36	0

15.19. Штете од пожара – државне и приватне шуме
Damage by fire – state and private forests

	Укупно / *Total*				Државне шуме / *State forests*				Приватне шуме / *Private forests*			
	опожарена површина, ha *aflame area, ha*			посјечена дрвна маса, m³ *felled timber, m³*	опожарена површина, ha *aflame area, ha*			посјечена дрвна маса, m³ *felled timber, m³*	опожарена површина, ha *aflame area, ha*			посјечена дрвна маса, m³ *felled timber, m³*
	укупно *total*	приземни *ground*	високи *high*		укупно *total*	приземни *ground*	високи *high*		укупно *total*	приземни *ground*	високи *high*	
2014	290	288	2	630	205	203	2	438	85	85	-	192
2015	5 804	5 786	18	13 837	4 744	4 726	18	10 121	1 060	1 060	-	3 716
2016	3 860	3 789	71	19 688	3 195	3 124	71	17 599	665	665	-	2 089
2017	22 977	22 941	36	122 729	17 951	17 915	36	92 740	5 026	5 026	-	29 989
2018	3 358	131	3 227	2 374	3 311	87	3 224	2 009	47	44	3	365
2019	1 958	1 889	69	13 204	870	801	69	7 940	1 088	1 088	-	5 264
2020	6 823	6 642	181	32 196	4 970	4 789	181	22 546	1 853	1 853	-	9 650
2021	6 861	6 799	62	37 913	6 599	6 537	62	36 365	262	262	-	1 548
2022	10 609	10 407	202	64 176	6 743	6 541	202	36 228	3 866	3 866	-	27 948
2023	270	270	-	3 913	86	86	-	51	184	184	-	3 862

15.20. Површина ловишта, ловци и ловни објекти
Hunting grounds area, hunters and hunting facilities

	Површина ловишта, хиљ. ha *Area of hunting grounds, thous. ha*		Ловци *Hunters*	Фазанерије *Pheasanteries*	Хранилишта за дивљач *Feeding places for game*	
	укупно *total*	под шумом *under forests*			пернату *feather game*	длакаву *hairy game*
2014	2 468	1 108	21 728	9	3 397	4 090
2015	2 391	1 072	21 238	9	2 723	4 083
2016	2 273	985	20 644	8	2 629	3 887
2017	2 289	996	21 209	8	2 544	3 720
2018	2 289	995	21 204	8	2 696	3 616
2019	2 300	1 055	21 307	7	2 700	3 852
2020	2 300	1 055	21 307	7	2 798	3 891
2021	2 292	1 023	22 821	6	2 317	4 549
2022	2 188	1 005	23 281	5	2 278	4 490
2023	2 295	1 010	23 288	6	2 354	4 627

15.21. Бројно стање и одстрел дивљачи
Game number and game shot

	Јелен *Deer*	Вук *Wolf*	Срна, хиљ.[1] *Common roe, thous.[1]*	Дивокоза *Chamois*	Медвјед *Bear*	Зец, хиљ.[1] *Common hare, thous.[1]*	Дивља свиња, хиљ.[1] *Wild boar, thous.[1]*	Лисица, хиљ.[1] *Fox, thous.[1]*	Јаребица, хиљ.[1] *Partridge, thous.[1]*	Фазан, хиљ.[1] *Common pheasant, thous.[1]*
Бројно стање дивљачи / *Game number*										
2014	4	741	34	1 591	673	88	8	11	15	50
2015	4	665	33	1 546	651	77	8	11	15	45
2016	-	636	32	1 476	611	78	8	11	15	45
2017	89	652	32	1 493	626	79	8	11	15	45
2018	89	650	32	1 494	627	78	8	11	15	44
2019	93	646	32	1 493	628	77	8	11	16	45
2020	92	650	32	1 493	630	77	8	11	15	45
2021	93	643	31	1 544	625	74	8	11	3	49
2022	93	633	31	1 550	626	73	8	12	15	48
2023	93	650	32	1 558	630	74	9	12	16	48
Одстрел дивљачи / *Game shot*										
2014	-	60	1 531	15	14	3	1	2	39	7
2015	-	55	1 546	-	14	3	1	2	102	7
2016	-	45	2 203	20	14	3	1	2	115	7
2017	-	70	1 847	31	19	3	2	2	121	10
2018	-	65	1 884	-	10	3	2	2	121	10
2019	-	57	2 028	30	16	3	2	2	110	10
2020	-	53	2 217	-	12	4	2	3	125	10
2021	-	60	2 904	32	19	2	2	3	110	11
2022	-	61	2 924	30	20	2	2	2	109	11
2023	-	65	3 100	27	15	3	2	3	115	11

[1] Подаци у хиљадама се односе на бројно стање дивљачи
Data in thousands related to the game number

Г-15.1. Површине државних шума и шумског земљишта, 2023.
Areas of state forests and forest land, 2023

Г-15.2. Вјештачко пошумљавање
Artificial afforestation

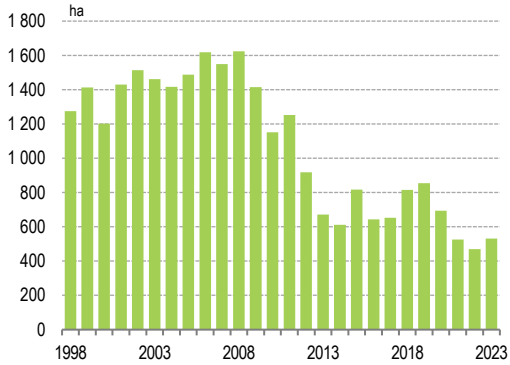

Г-15.3. Сјеча према сектору својине
Cutting by kind of ownership

Г-15.4. Посјечена бруто дрвна маса према врстама састојина, 2023.
Gross felled timber by type of stands, 2023

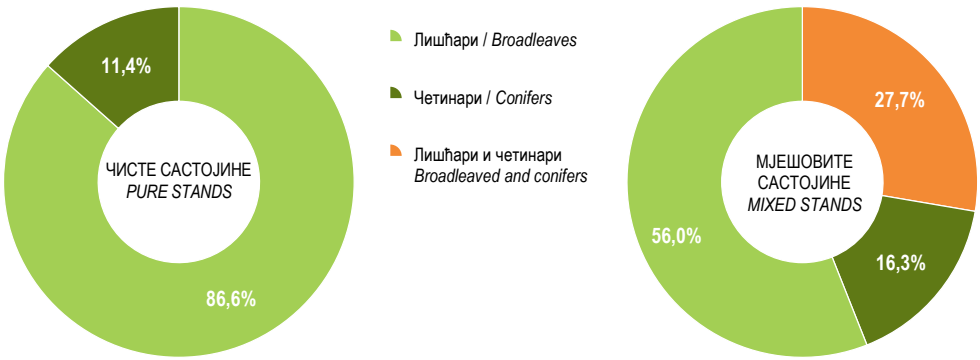

Г-15.5. Штете по узроцима штете
Damage by cause of damage

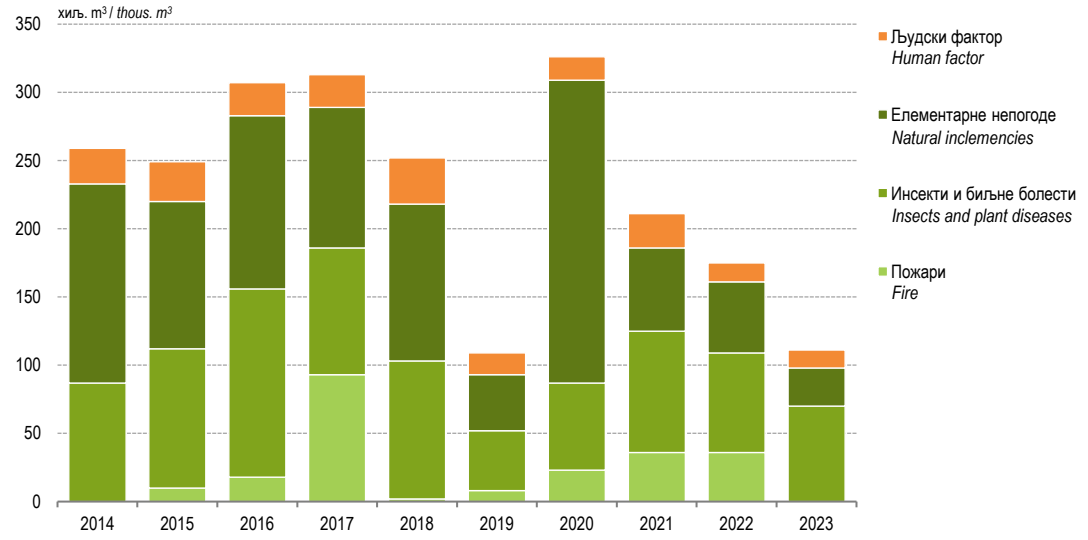

Г-15.6. Опожарена површина
Aflame area

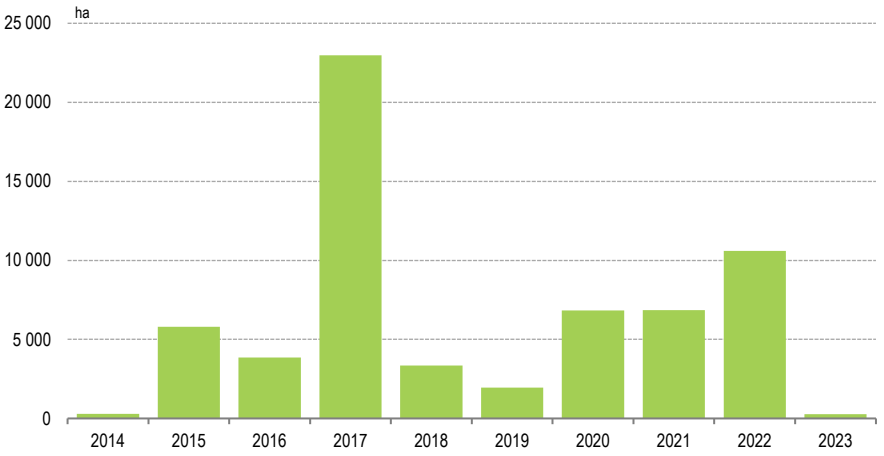

ЖИВОТНА СРЕДИНА

ENVIRONMENT

16 Животна средина
Environment

Методолошка објашњења
Methodological explanations 319

ТАБЕЛЕ
TABLES

16.1. Јавни водовод и канализација
Public water supply and sewage system 323

16.2. Јавни водовод
Public water supply 324

16.3. Јавна канализација
Public sewage system 325

16.4. Снабдијевање водом у индустрији, 2023.
Water supply in industry, 2023 326

16.5. Коришћење вода у индустрији, 2023.
Water utilisation in industry, 2023 327

16.6. Отпадне воде из индустрије, 2023.
Waste water from industry, 2023 329

16.7. Произведени, прикупљени и одложени отпад
Generated, collected and disposed of waste 330

16.8. Настали отпад, 2022.
Generated waste, 2022 331

16.9. Неопасни и опасни отпад у 2022 – по врстама отпада
Non-hazardous and hazardous waste in 2022 – by waste type 332

16.10. Заштићена подручја природе према домаћим прописима
Protected areas of nature under national regulations 333

16.11. Међународно проглашена заштићена подручја
Internationally designated protected areas 334

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-16.1. Структура захваћене воде у систему јавног водоснабдијевања, 2023.
Structure of volume of water captured in public water supply, 2023 335

Г-16.2. Структура испоручене количине воде у систему јавног водоснабдијевања, 2023.
Structure of volume of water distributed in public water supply, 2023 335

Г-16.3. Водоводна мрежа
Water supply network 335

Г-16.4. Структура количине отпадних вода из јавне канализације, 2023.
Structure of waste waters from public sewage system, 2023 336

Г-16.5. Канализациона мрежа
Sewage network 336

ОБЈАВЉИВАЊЕ

PUBLISHING

Годишње публикације:	Јавни водовод, статистичко саопштење	*Annual publications:* *Public water supply, statistical release*
	Јавна канализација, статистичко саопштење	*Public sewage system, statistical release*
	Коришћење и заштита вода од загађивања у индустрији, статистичко саопштење	*Use and protection of water against pollution in industry, statistical release*
	Настали отпад, статистичко саопштење	*Generated waste, statistical release*
	Произведени, прикупљени и одложени отпад, статистичко саопштење	*Generated, collected and disposed of waste, statistical release*
	Животна средина, тематски статистички билтен	*Environment, thematic statistical bulletin*
	Градови и општине Републике Српске	*Cities and Municipalities of Republika Srpska*
	Ово је Република Српска	*This is Republika Srpska*
	Статистички годишњак Републике Српске	*Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

ВОДА И КАНАЛИЗАЦИЈА

Извори и методе прикупљања података

Подаци о јавном водоводу и јавној канализацији прикупљају се редовним годишњим извјештајима од јавних комуналних предузећа која управљају јавним водоводом, односно јавном канализацијом. Подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања у индустрији прикупљају се годишњим извјештајима које достављају пословни субјекти из подручја: вађење руда и камена, прерађивачка индустрија и производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација. Извјештаји се заснивају на документацији и евиденцији, а тамо гдје то није могуће на процјени.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о јавном водоводу прикупљају се од јавних комуналних предузећа која управљају јавним водоводом, односно баве се сакупљањем, пречишћавањем и дистрибуцијом воде. Подаци нису прикупљани о водоводу који служи искључиво одређеном домаћинству или предузећу.

Подаци о јавној канализацији прикупљају се од јавних комуналних предузећа која управљају канализацијом, односно баве се сакупљањем, транспортом, испуштањем и пречишћавањем отпадних вода. Подаци нису прикупљани о канализацији која служи искључиво одређеном домаћинству или предузећу.

Подаци о коришћењу и заштити вода од загађивања прикупљају се од предузећа чија је претежна дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 разврстана у подручја: вађење руда и камена (B), прерађивачка индустрија (C) и производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (D), а која користе и испуштају воду, независно од водозахвата и водопријемника отпадних вода. Обухваћене су и индустријске јединице неиндустријских предузећа.

Дефиниције

Јавни водовод је скуп повезаних хидротехничких објеката и постројења, под јединственом управом и контролом, помоћу којих се вода захвата, прикупља, пречишћава и дистрибуише корисницима.

Дужина главног довода је дужина цијеви за довод воде од каптираног изворишта (водозахвата) до резервоара, односно до уређаја за пречишћавање воде за пиће или, уколико резевоар не постоји, од изворишта до првог крака разводне мреже.

Дужина разводне мреже је дужина водоводне мреже која се пружа од резервоара до мјеста потрошње, без дужине прикључака и мреже по кућама.

Јавна канализација је систем канала, односно цијеви за одвођење отпадних и атмосферских вода из насеља.

Дужина сабирне канализационе мреже је дужина затворених уличних канала, односно цијеви за одвођење отпадних и атмосферских вода из насеља, без прикључака и мреже по кућама.

Methodological explanations

WATER AND SEWAGE

Sources and methods of data collection

Data on public water supply and public sewage system are obtained through regular annual reports submitted by public municipal enterprises which run public water supply system and public sewage system. Data on water utilisation and protection against pollution in industry are collected through annual reports submitted by business entities from the sections Mining and quarrying, Manufacturing and Electricity, gas, steam and air-conditioning supply. Reports are based on records and documentation, and on estimates, where this is not possible.

Coverage and comparability of data

Data on public water supply system are collected from public municipal services which run public water supply system, that is, collect, purify and distribute water. Data on private water supply system which serves a household or enterprise exclusively were not collected.

Data on public sewage system are collected from public municipal services which run public sewage system, that is, collect, transport, discharge, and purify waste water. Data on private sewage system which serves a household or enterprise exclusively were not collected.

Data on utilisation and protection of water against pollution in industry were collected from enterprises whose principal activity according to the Classification of Economic Activities KD BiH 2010 is classified into the following sections: Mining and quarrying (B), Manufacturing (C) and Electricity, gas, steam and air-conditioning supply (D), and which use and discharge waters, irrespective of water capture and recipient of waste waters. Industrial units of non-industrial enterprises are also included.

Definitions

Public water supply system is a system of connected hydrotechnic facilities and plants, under unique management and control, which are used to capture, collect, purify and distribute water to consumers.

Length of water mains comprises the length of water supply pipes from the water capture to the reservoir, that is, equipment for drinking water purification, or from water capture to the first branch of the distributive network, if there is no reservoir.

Distributive network length comprises the water supply network length leading from the reservoir to the consumption place, excluding the length of connections and networks within households.

Public sewage system is a system of sewers and drains for drainage of waste and atmospheric water from settlements.

Collecting sewage network length comprises the length of captive street sewers and drains for drainage of waste and atmospheric water from settlements, excluding the length of connections and networks within households.

Главни колектор је сабирни канал који одводи отпадне воде из једног дијела или цијелог насеља до уређаја за пречишћавање воде или водопријемника.

Коришћене воде су воде (свјеже и претходно коришћене у другим пословним субјектима) које су предузећа у току извјештајне године користила за технолошки процес, за покретање турбина у хидроелектранама, за санитарне потребе и остале намјене.

Отпадне воде су воде које се послије коришћења третирају као отпадне и које се одводе до уређаја за пречишћавање или се испуштају у земљу, подземне или површинске воде. У отпадне воде нису укључене атмосферске воде и проточне воде из хидроелектрана.

Пречишћене (третиране) воде су отпадне воде које су прошле процес примарног, секундарног и/или терцијарног третирања у циљу задовољења еколошких стандарда прије испуштања.

Main sewer is a collecting canal which drains waste water from an entire settlement or a part thereof to the water purification plant or the recipient.

Used waters are waters (fresh or previously used by other business entities) used by enterprises during the reporting year, for technological processes, to start turbines in hydro power plants, or for sanitary or other purposes.

Waste water is water which is, after use, treated as waste water and transported to the purification plant or discharged into land, underground or surface water. Waste water does not include atmospheric water and running water from hydroelectric power plants.

Purified (treated) water is waste water treated through primary, secondary or tertiary processes, in order to meet ecological standards before being discharged.

ОТПАД

Извори и методе прикупљања података

Подаци о комуналном отпаду добијени су на основу редовних годишњих извјештаја о прикупљеном и одложеном отпаду које подносе комунална предузећа која се баве прикупљањем и одвозом отпада, као и предузећа која управљају депонијама и одлагалиштима отпада. Извјештаји се заснивају на документацији и евиденцији, а тамо гдје то није могуће на процјени.

Подаци о отпаду из производних дјелатности прикупљају се годишњим извјештајима које достављају пословни субјекти из подручја: вађење руда и камена, прерађивачка индустрија, производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација и грађевинарство.

У складу са препорукама и стандардима садржаним у европској Регулативи о статистици отпада (WStatR) број 2150/2002, подаци о насталом отпаду прикупљају се и представљају по економским дјелатностима (агрегираним тамо гдје постоји потреба) и врсти отпада. Опасни и неопасни отпад класификован је према шифрама Европског статистичког каталога отпада (EWC-Stat).

Обухватност и упоредивост података

Извјештајима о прикупљеном и одложеном отпаду обухваћена су комунална предузећа која се баве прикупљањем, транспортом и одлагањем отпада, као и предузећа која управљају депонијама и одлагалиштима отпада.

Подаци о отпаду из производних дјелатности прикупљају се од предузећа чија је претежна дјелатност по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 разврстана у подручја: вађење руда и камена (B), прерађивачка индустрија (C), производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (D) и грађевинарство (F), а која имају десет и више запослених.

Дефиниције

Отпад представља све материје или предмете које власник отпада одлаже, намјерава или мора да одложи.

WASTE

Sources and methods of data collection

Data on municipal waste were obtained through regular annual reports on collected and disposed of waste, submitted by municipal services engaged in the collection and transport of waste, as well as by enterprises which run landfills and waste disposal sites. Reports are based on records and documentation, and on estimates, where this is not possible.

Data on waste from production activities are collected through annual reports submitted by business entities from the sections Mining and quarrying, Manufacturing, Electricity, gas, steam and air-conditioning supply, and Construction.

In accordance with recommendations and standards comprised in the European Regulation (EC) No 2150/2002 on Waste Statistics, data on generated waste are collected and presented by economic activity (aggregated where necessary) and type of hazardous and non-hazardous waste. Hazardous and non-hazardous waste is classified according to the European Waste Catalogue for Statistics (EWC-Stat).

Coverage and comparability of data

Reports on collected and disposed of waste cover all municipal enterprises engaged in the collection, transport and disposal of waste, as well as enterprises that run landfills and waste disposal sites.

Data on waste from production activities are collected from enterprises whose principal activity, according to the Classification of Economic Activities KD BiH 2010, is classified into the following sections: Mining and quarrying (B), Manufacturing (C), Electricity, gas, steam and air-conditioning supply (D) and Construction (F), with ten or more employees.

Definitions

Waste is any substance or object which is disposed of, intended to be or must be disposed of by its owner

Комунални отпад подразумијева отпад из домаћинстава, као и други отпад који је по својој природи или саставу сличан отпаду из домаћинстава.

Произведени отпад представља процјену укупне количине комуналног отпада и одређује се на основу података о количини отпада прикупљеног јавним одвозом, процента становништва обухваћеног јавним одвозом отпада и процјени броја становника у извјештајној години.

Прикупљање отпада је дјелатност систематског прикупљања и, по могућности, сортирања отпада у циљу олакшања будућег третмана.

Одлагање отпада је активност која има за циљ коначно збрињавање отпада који се не може или не намјерава поново употријебити.

Опасни отпад је отпад који по свом поријеклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима.

Municipal waste is waste from households, as well as other waste which is by its nature or composition similar to waste from households.

Generated waste refers to an estimate of the total amount of municipal waste, based on data on the amount of waste collected by public waste removal services, percentage of population served by public waste removal services and estimated number of citizens in Republika Srpska in the reporting year.

Waste collection is an activity of systematic collection and, if possible, sorting of waste in order to make further waste treatment easier.

Waste disposal is an activity aimed at final treatment of waste which cannot be or is not intended to be recovered.

Hazardous waste refers to waste which in its origin, content or concentration of hazardous substances poses a danger to the environment and human health, having at least one of the hazardous properties regulated by the relevant regulation.

ЗАШТИЋЕНА ПОДРУЧЈА ПРИРОДЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о заштићеним подручјима природе преузети су од Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног насљеђа.

PROTECTED AREAS OF NATURE

Sources and methods of data collection

Data on protected areas of nature were taken over from the Republic Institute for Protection of Cultural, Historical and Natural Heritage.

Дефиниције

Заштићено подручје је подручје које има изражену биолошку, геолошку и пејзажну разноврсност, те представља јасно одређен географски простор који је намијењен заштити природе и којим се управља ради дугорочног очувања природе.

Строги резерват природе је подручје неизмијењених природних карактеристика са репрезентативним природним екосистемима, намијењен искључиво за очување изворне природе, генетичких ресурса, еколошке равнотеже, праћење природних појава и процеса, научна истраживања којима се не нарушавају природна обиљежја, вриједности, појаве и процеси.

Национални парк је подручје са већим бројем разноврсних природних екосистема, истакнутих пејзажних карактеристика и културног насљеђа у којем човјек живи усклађено са природом, намијењено очувању постојећих природних вриједности и ресурса, укупне пејзажне, геолошке и биолошке разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, духовних, естетских, културних, туристичких, здравствено-рекреативних потреба и осталих активности у складу са начелима заштите природе и одрживог развоја.

Споменик природе је мања, неизмијењена или дјелимично измијењена природна просторна цјелина, објекат или појава, физички јасно изражен, препознатљив и јединствен, репрезентативних, геоморфолошких, геолошких, хидрографских, ботаничких и других обиљежја, као и људским радом формирана ботаничка вриједност од научног, естетског, културног или образовног значаја.

Definitions

Protected area is an area with a pronounced biological, geological and landscape diversity, and represents a clearly defined geographical area that is intended for nature protection and managed for the long-term preservation of nature.

Strict nature reserve is an area of unchanged natural features, with representative ecosystems, intended for the conservation of the original nature, genetic resources, ecological balance, monitoring of natural phenomena and processes, and scientific research that does not impair the natural features, values, phenomena and processes.

National park is an area with a number of diverse natural ecosystems, prominent features of the landscape, and cultural heritage where man lives in harmony with the nature. This area is intended for the conservation of existing natural values and resources and of the entire landscape, geological and biological diversity, as well as to meet scientific, educational, spiritual, aesthetic, and cultural, tourism, health and recreational needs and other activities, in accordance with the principles of environmental protection and sustainable development.

Natural monument is a comparatively smaller, unchanged or partly changed natural spatial unit, an object or phenomenon, physically pronounced, distinctive and unique, with representative geomorphological, geological, hydrological, botanical and other features, as well as a botanical value formed through human activity, of scientific, aesthetic, cultural and educational importance.

Заштићено станиште је подручје које обухвата један или више типова природних станишта значајних за очување једне или више популација дивљих врста и њихових заједница.

Заштићени природни пејзажи су подручја значајне биолошко-еколошке и естетске вриједности, гдје традиционалан начин живота локалног становништва није битније нарушио природу и природне екосистеме.

Парк природе је подручје добро очуваних природних вриједности са претежно очуваним природним екосистемима и живописним пејзажима, намијењено очувању укупне геолошке, биолошке и пејзажне разноврсности, као и задовољењу научних, образовних, духовних, естетских, културних, туристичких, здравствено-рекреативних потреба и осталих дјелатности усклађених са традиционалним начином живота и начелима одрживог развоја.

Заштићено подручје са одрживим коришћењем природних ресурса је подручје намијењено очувању екосистема и станишта, а упоредо с тим и пратећих културних вриједности и традиционалних начина управљања природним ресурсима.

Парк шума је природна или сађена шума, веће пејзажне вриједности, намијењена за одмор и рекреацију, у којој су допуштене само оне активности и радње чија је сврха њено одржавање или уређење.

Protected habitat is an area that includes one or more types of natural habitats significant for the conservation of one or more populations of wild species and their communities.

Protected natural landscapes are areas of significant biological and ecological and aesthetic value, where the traditional way of life of the local population has not significantly damaged the nature and natural ecosystems.

Nature park is an area of well preserved natural values with predominantly preserved natural ecosystems and picturesque landscapes, intended to preserve the overall geological, biological and landscape diversity, as well as to satisfy scientific, educational, spiritual, aesthetic, cultural, tourist, health and recreational needs and other activities harmonized with the traditional way of life and the principles of sustainable development.

Protected area with sustainable use of natural resources is an area intended for the conservation of ecosystems and habitats, and along with it of the accompanying cultural values and traditional ways of managing natural resources.

Forest park is a natural or planted forest, of considerable landscape value, intended for rest and recreation. Only activities whose purpose is the maintenance or landscaping of forest parks are allowed in these areas.

16.1. Јавни водовод и канализација
Public water supply and sewage system

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Јавни водовод *Public water supply*			Јавна канализација *Public sewage system*		
	захваћене количине воде *water captured*	испоручене количине воде *water distributed*	водоводна мрежа, km *total length of water supply network, km*	испуштене отпадне воде *discharged waste water*	пречишћене отпадне воде[1] *treated waste water*[1]	канализациона мрежа, km *total length of sewage network, km*
2003	99 650	57 864	4 431	33 375	1 496	1 079
2004	100 285	57 110	4 542	36 006	1 280	1 087
2005	95 897	55 818	4 700	36 021	1 227	1 090
2006	98 581	52 364	4 832	30 360	1 219	1 172
2007	99 739	54 157	5 172	34 128	1 142	1 217
2008	98 642	54 135	5 479	31 561	1 208	1 257
2009	96 590	54 645	6 109	32 336	1 198	1 271
2010	92 828	53 081	6 263	30 240	1 084	1 304
2011	97 257	55 299	6 372	30 983	959	1 509
2012	97 293	54 977	6 634	30 299	1 109	1 553
2013	96 529	55 917	6 697	27 652	1 169	1 605
2014	95 341	55 290	6 997	27 353	1 193	1 659
2015	95 798	55 247	7 384	26 779	1 266	1 677
2016	94 705	54 656	7 463	26 831	2 698	1 723
2017	99 327	56 533	7 676	27 365	2 660	1 728
2018	97 936	56 256	7 817	27 214	2 841	1 725
2019	97 252	55 613	8 087	26 760	2 936	1 846
2020	99 217	56 927	8 956	27 412	3 171	1 870
2021	100 373	59 708	9 211	27 285	2 684	1 882
2022	103 059	59 340	10 381	27 296	2 759	1 931
2023	104 095	62 269	10 917	28 941	4 047	2 024

[1] Од 2009. године, укупна количина пречишћене воде не обухвата количину отпадне воде која је пречишћена и испуштена у реципијент на подручју ФБиХ.
Since 2009, the total volume of purified waste water does not include the amount of waste water that was treated and discharged into a recipient on the territory of the FBH.

16.2. Јавни водовод
Public water supply

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Изворишта воде *Water sources*										
Укупно, хиљ. m³ / *Total, thous. m³*	96 078	96 613	95 595	100 254	98 581	97 912	99 933	101 059	103 742	104 675
Укупно захваћене количине воде / *Volume of water captured*	95 341	95 798	94 705	99 327	97 936	97 252	99 217	100 373	103 059	104 095
Подземне воде / *Underground waters*	41 955	41 352	39 885	39 702	40 563	39 176	40 593	41 832	45 437	46 339
Извори / *Springs*	28 311	28 106	27 582	31 160	30 771	29 490	28 873	28 372	25 146	24 780
Водотоци / *Watercourses*	21 727	23 046	24 185	25 474	23 592	25 607	27 111	27 808	30 065	30 611
Акумулације / *Reservoirs*	1 526	1 519	1 608	1 340	1 480	1 471	990	360	378	360
Језера / *Lakes*	1 822	1 775	1 445	1 651	1 530	1 508	1 650	2 001	2 033	2 005
Преузете количине воде из других водоводних система / *Volume of water taken from other water supply systems*	737	815	890	927	645	660	716	686	683	580
Испоручене количине воде *Volume of water distributed*										
Укупно, хиљ. m³ / *Total, thous. m³*	55 290	55 247	54 656	56 533	56 256	55 613	56 927	59 708	59 340	62 269
Домаћинствима / *Households*	39 141	39 855	39 330	40 714	40 456	40 521	41 551	43 519	43 768	44 025
Пољопривреди, шумарству и рибарству / *Agriculture, forestry and fishing*	864	745	694	736	718	751	655	769	143[1)]	147[1)]
Индустрији / *Industry*	4 392	4 828	4 487	4 853	4 644	4 622	4 161	4 537	5 041	5 625
Осталим дјелатностима / *Other activities*	4 255	4 305	4 729	4 454	4 715	4 607	4 494	4 750	4 958	5 055
Другим водоводним системима / *Other water supply systems*	2 351	2 812	2 741	3 121	2 941	1 469	2 397	2 342	2 406	2 257
Сопствена и остала потрошња[2)] / *Own consumption and other uses[2)]*	4 287	2 702	2 675	2 655	2 782	3 643	3 669	3 791	3 024	5 160
Укупни губици воде / *Total water losses*	40 788	41 366	40 939	43 721	42 325	42 299	43 006	41 351	44 402	42 406
Водоводна мрежа *Water supply network*										
Укупна дужина водоводне мреже, km / *Total length of water supply network, km*	6 997	7 384	7 463	7 676	7 817	8 087	8 956	9 211	10 381	10 917
Дужина главног довода, km / *Length of water mains, km*	1 366	1 450	1 458	1 480	1 378	1 379	1 538	1 575	1 655	1 681
Дужина разводне мреже, km / *Length of distribution network, km*	5 631	5 934	6 005	6 196	6 439	6 708	7 418	7 636	8 726	9 236
Број водоводних прикључака[3)] / *Number of connecting pipes[3)]*	242 875	246 806	237 017	238 875	246 312	253 634	261 724	269 259	275 936	286 775
Број уличних хидраната / *Number of street hydrants*	8 503	9 101	9 501	9 613	9 931	10 076	10 504	10 866	11 157	11 591

[1)] Дио података о количини воде испоручене подручју Пољопривреда, шумарство и рибарство није доступан.
Part of the data on water delivered to Agriculture, forestry and fishing section is not available.

[2)] Испирање водоводних цјевовода и канализације, прање резервоара, прање јавних површина, јавне фонтане и други облици ненаплаћене овлашћене потрошње воде.
Rinsing of water pipelines and sewage, cleaning of reservoirs, cleaning of public areas, public fountains and other forms of unbilled authorized water consumption.

[3)] Од 2016. године, подаци се прикупљају према методологији која је унапријеђена на основу Заједничког ОЕЦД/Евростат упитника о копненим водама.
Since 2016, data have been collected by the methodology that was improved on the basis of the Joint OECD/Eurostat Questionnaire on Inland Waters.

16.3. Јавна канализација
Public sewage system

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Отпадне воде *Waste waters*										
Укупно, хиљ. m³ / *Total, thous. m³*	27 353	26 779	26 831	27 365	27 214	26 760	27 412	27 285	27 296	28 941
Из домаћинстава / *From households*	21 828	21 141	21 209	21 100	20 875	21 057	22 200	21 886	21 659	23 382
Из пољопривреде, шумарства и рибарства / *From agriculture, forestry and fishing*	88	74	67	70	63	67	56	63	70	67
Из индустрије / *From industry*	2 592	2 547	2 407	2 801	2 688	2 461	2 137	2 424	2 460	2 600
Из осталих дјелатности / *From other activities*	2 845	3 017	3 148	3 394	3 588	3 175	3 019	2 912	3 107	2 892
Испуштене отпадне воде *Discharged waste waters*										
Укупно, хиљ. m³ / *Total, thous. m³*	27 353	26 779	26 831	27 365	27 214	26 760	27 412	27 285	27 296	28 941
Непречишћене воде – свега / *Unpurified waters – all*	24 976	24 293	22 861	23 362	23 051	22 225	22 797	24 601	24 537	24 894
У подземне воде / *Into ground waters*	1 299	1 166	1 015	1 066	950	896	935	951	920	960
У водотоке / *Into watercourses*	23 677	23 127	21 846	22 296	22 101	21 329	21 862	23 650	23 617	23 934
У језера / *Into lakes*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Пречишћене воде – свега[1] / *Purified waters – all*[1]	1 193	1 266	2 698	2 660	2 841	2 936	3 171	2 684	2 759	4 047
У водотоке / *Into watercourses*	948	1 030	2 466	2 428	2 616	2 706	2 929	2 454	2 529	3 856
У језера / *Into lakes*	245	236	232	232	225	230	242	230	230	191
Пречишћене воде према поступку пречишћавања – свега[1] / *Treated waste water by treatement – all*[1]	1 193	1 266	2 698	2 660	2 841	2 936	3 171	2 684	2 759	4 047
Примарним поступком / *Primary treatment*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Секундарним поступком / *Secondary treatment*	948	1 030	2 466	2 428	2 616	2 706	2 929	2 454	2 529	3 856
Терцијарним поступком / *Tertiary treatment*	245	236	232	232	225	230	242	230	230	191
Канализациона мрежа *Sewage network*										
Укупна дужина затворене канализационе мреже, km / *Total length of sewage network, km*	1 659	1 677	1 723	1 728	1 725	1 846	1 870	1 882	1 931	2 024
Дужина главног колектора, km / *Length of main sewer, km*	363	390	392	392	376	376	378	378	376	383
Број канализационих прикључака[2] / *Number of sewage connections*[2]	121 621	123 320	120 288	118 366	121 393	131 697	133 984	137 440	138 688*	141 185
Број уличних сливника / *Number of street drains*	10 887	10 871	11 254	13 461	13 307	13 945	14 094	14 258	14 422	14 351

[1] Укупна количина пречишћене воде не обухвата количину отпадне воде која је пречишћена и испуштена у реципијент на подручју ФБиХ.
Total volume of purified waste water does not include the amount of waste water that was treated and discharged into a recipient on the territory of the FBH.

[2] Од 2016. године, подаци се прикупљају према методологији која је унапријеђена на основу Заједничког ОЕЦД/Евростат упитника о копненим водама.
Since 2016, data have been collected by the methodology that was improved on the basis of the Joint OECD/Eurostat Questionnaire on Inland Waters.

16.4. Снабдијевање водом у индустрији, 2023.
Water supply in industry, 2023

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Укупно *Total*	Из властитог водозахвата *From own water supplies*				Из јавног водовода *From public water supply system*	Из других система *From other systems*
		из подземних вода *from underground waters*	из извора *from springs*	из водотока *from water courses*	из акумулација *from reservoirs*		
УКУПНО / *TOTAL*	18 310 608	2 266	345	2 211 407	16 092 633	2 410	1 547
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	2 866	88	62	2 083	524	91	18
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	121	-	1	120	-	-	-
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	2 022	30	21	1 928	-	43	-
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	723	58	40	35	524	48	18
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	7 910	1 699	262	4 063	14	1 842	30
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	1 229	617	22	1	-	561	28
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	569	250	57	-	-	262	-
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	-	-	-	-	-	-	-
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	21	1	6	-	-	14	-
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	50	-	1	-	-	49	-
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	104	1	-	-	-	103	-
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*	265	32	16	7	-	210	-
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	851	-	-	840	-	11	-
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	18	-	-	-	-	18	-
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	724	533	-	140	-	51	-
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	225	67	3	98	-	57	-
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	28	-	-	-	-	28	-
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	54	4	1	-	-	49	-
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	337	115	21	95	14	92	-
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	3 016	6	118	2 857	-	35	-
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	209	59	2	8	-	138	2
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	7	-	-	-	-	7	-
27 Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	23	9	-	-	-	14	-
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	16	3	-	-	-	13	-
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	10	-	-	-	-	10	-

16.4. Снабдијевање водом у индустрији, 2023.
Water supply in industry, 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Укупно *Total*	Из властитог водозахвата *From own water supplies*				Из јавног водовода *From public water supply system*	Из других система *From other systems*
		из подземних вода *from underground waters*	из извора *from springs*	из водотока *from water courses*	из акумулација *from reservoirs*		
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	21	-	8	-	-	13	-
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	90	1	3	13	-	73	-
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	13	-	4	4	-	5	-
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	30	1	-	-	-	29	-
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	18 299 832	479	21	2 205 261	16 092 095	477	1 499
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	18 299 832	479	21	2 205 261	16 092 095	477	1 499

16.5. Коришћење вода у индустрији, 2023.
Water utilisation in industry, 2023

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Укупно *Total*	За технолошки процес *For technological process*			За санитарне потребе *For sanitary purposes*	За остале намјене *For other purposes*
		укупно *total*	од тога *of that*			
			за производњу *for production*	за хлађење *for cooling*		
УКУПНО / *TOTAL*	18 310 584	18 307 656	18 298 182	9 474	1 091	1 837
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	2 866	2 714	2 714	-	68	84
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	121	120	120	-	1	-
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	2 022	1 940	1 940	-	50	32
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	723	654	654	-	17	52
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	7 886	6 214	3 740	2 474	661	1 011
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	1 228	742	543	199	118	368
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	569	208	160	48	18	343
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	-	-	-	-	-	-
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	21	13	7	6	8	-
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	50	20	20	-	25	5
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	104	16	16	-	85	3
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*	265	103	96	7	66	96
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	851	841	841	-	7	3
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	18	5	5	-	12	1

16.5. Коришћење вода у индустрији, 2023.
Water utilisation in industry, 2023

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Укупно *Total*	За технолошки процес *For technological process*			За санитарне потребе *For sanitary purposes*	За остале намјене *For other purposes*
		укупно *total*	од тога *of that*			
			за производњу *for production*	за хлађење *for cooling*		
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	724	575	448	127	47	102
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	225	204	101	103	16	5
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	28	24	22	2	2	2
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	54	21	2	19	25	8
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	318	253	235	18	23	42
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	3 016	2 985	1 119	1 866	27	4
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	208	99	53	46	94	15
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	7	-	-	-	7	-
27 Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	23	2	2	-	15	6
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	16	4	3	1	11	1
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	10	1	1	-	8	1
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	21	20	8	12	-	1
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	87	49	30	19	34	4
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	13	8	7	1	5	-
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	30	21	21	-	8	1
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	18 299 832	18 298 728	18 291 728	7 000	362	742
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	18 299 832	18 298 728	18 291 728	7 000	362	742

16.6. Отпадне воде[1)] из индустрије, 2023.
Waste water[1)] from industry, 2023

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Укупно *Total*	Пречишћене / *Purified*			Непречишћене / *Not purified*		
		у земљу *into soil*	у јавну канализацију *into public sewage system*	у површинске воде *into surface waters*	у земљу *into soil*	у јавну канализацију *into public sewage system*	у површинске воде *into surface waters*
УКУПНО / *TOTAL*	9 742	48	146	6 108	645	941	1 854
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	2 231	32	-	1 971	106	29	93
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	41	-	-	41	-	-	-
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	2 022	18	-	1 928	30	10	36
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	168	14	-	2	76	19	57
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	5 748	16	117	2 958	513	710	1 434
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	1 087	10	71	563	123	123	197
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	456	-	-	269	4	2	181
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	-	-	-	-	-	-	-
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	21	-	-	-	-	21	-
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	49	-	-	10	11	28	-
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	100	-	-	-	2	98	-
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*	259	-	-	-	150	95	14
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	851	-	-	-	-	9	842
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	18	-	-	-	-	18	-
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	440	-	-	435	-	5	-
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	185	1	1	1	14	15	153
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	24	-	23	-	-	1	-
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	54	-	-	-	22	32	-
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	146	3	-	30	49	39	25
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	1 670	-	10	1 639	1	9	11
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	204	-	1	7	95	101	-
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	7	-	-	-	-	7	-
27 Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	22	-	-	3	9	10	-
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	16	-	-	-	7	9	-
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	10	-	-	-	1	9	-

16.6. Отпадне воде[1] из индустрије, 2023.
Waste water[1] from industry, 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. m³ / *thous. m³*

	Укупно *Total*	Пречишћене / *Purified*			Непречишћене / *Not purified*		
		у земљу *into soil*	у јавну канализацију *into public sewage system*	у површинске воде *into surface waters*	у земљу *into soil*	у јавну канализацију *into public sewage system*	у површинске воде *into surface waters*
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	9	1	-	-	8	-	-
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	84	1	1	1	14	56	11
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	6	-	3	-	1	2	-
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	30	-	7	-	2	21	-
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	1 763	-	29	1 179	26	202	327
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	1 763	-	29	1 179	26	202	327

[1] Из отпадних вода искључене су проточне воде из хидроелектрана
Waste water does not include amount of water used for production of electricity in hydro power plants

16.7. Произведени, прикупљени и одложени отпад
Generated, collected and disposed of waste

t

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Произведени и прикупљени отпад / *Generated and collected waste*										
Укупно произведено / *Total amount of generated waste*	...[1]	403 352	425 962	391 186	395 737	399 826	390 426	392 000	382 341	377 084
Количина произведеног отпада по становнику, kg / *Amount of generated waste per capita, kg*	...[1]	285	368	339	345	350	344	347	341	338
Укупно прикупљено / *Total amount of collected waste*	307 537	242 636	259 848	249 682	269 803	275 858	278 457	287 986	289 281	292 555
Одложени отпад / *Disposed of waste*										
Укупно одложено / *Total amount of disposed of waste*	337 415	265 913	272 121	282 956	294 666	321 178	334 713	356 548	366 609	377 204
Одлагалишта отпада / *Waste disposal sites*										
Укупан број евидентираних одлагалишта отпада / *Number of registered waste disposal sites*	44	43	44	39	38	36	36	36	35	35

[1] Метод прорачуна није оптимално примењљив због поплава у 2014. години
Calculation procedure not optimally applicable due to the floods in 2014

16.8. Настали отпад, 2022.
Generated waste, 2022

t

			Укупно настали отпад *Total generated waste*	Од тога, опасни отпад *Of which, hazardous waste*
УКУПНО / *TOTAL*			46 699 840	7 271
B	05–08	Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	44 719 478	172
C	10–33	Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	441 706	5 956
	10–12	Произв. прехрамбених производа; Производња пића; Произв. дуванских производа / *Manufacture of food products; Manufacture of beverages; Manufacture of tobacco products*	16 877	12
	13–15	Производња текстила; Производња одјеће; Производња коже и производа од коже / *Manufacture of textiles; Manufacture of wearing apparel; Manufacture of leather and related products*	3 993	95
	16	Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; Производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*	33 246	3
	17–18	Производња папира и производа од папира; Штампање и умножавање снимљених записа / *Manufacture of paper and paper products; Printing and reproduction of recorded media*	1 799	27
	19	Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	1 758	90
	20–22	Производња хемикалија и хемијских производа; Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата; Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of chemicals and chemical products; Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical; Manufacture of rubber and plastic products*	1 666	10
	23	Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	3 700	2
	24–25	Производња базних метала; Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of basic metals; Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	362 843	5 643
	26–30	Произв. рачунара, електронских и оптичких производа; Производња електричне опреме; Производња машина и опреме, д.н.; Производња моторних возила, приколица и полуприколица; Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of computer, electronic and optical products; Manufacture of electrical equipment; Manufacture of machinery and equipment n.e.c.; Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers; Manufacture of other transport equipment*	3 644	63
	31–33	Производња намјештаја; Остала прерађивачка индустрија; Поправка и инсталација машина и опреме / *Manufacture of furniture; Other manufacturing; Repair and installation of machinery and equipment*	12 180	11
D	35	Произ. и снабд. ел. енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*	1 406 724	185
E	36–39	Снабдијевање водом, канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply, sewarage, waste management and remediation activities*	7 801	198
F	41–43	Грађевинарство / *Construction*	97 684	268
G–S	45–96 (искљ./ *excl.* 46.77)	Услужне дјелатности / *Services*	26 447	491

16.9. Неопасни и опасни отпад у 2022 – по врстама отпада
Non-hazardous and hazardous waste in 2022 – by waste type

t

EWC-STAT шифра[1] *EWC-STAT code[1]*	Врста отпада *Waste type*	Укупно настали отпад *Total generated waste*	Неопасни отпад *Non-hazardous waste*	Опасни отпад *Hazardous waste*
	УКУПНО / *TOTAL*	46 699 840	46 692 569	7 271
01.1	Истрошени растварачи / *Spent solvents*	9	-	9
01.2	Киселине, алкални или слани отпад / *Acid, alkaline or saline wastes*	37	-	37
01.3	Коришћена уља / *Used oils*	588	-	588
01.4, 02, 03.1	Хемијски отпад / *Chemical wastes*	2 738	2 122	616
03.2	Муљ од индустријских отпадних вода / *Industrial effluent sludges*	612	610	2
03.3	Муљеви и течни отпад од третмана отпада / *Sludges, liquid wastes from waste treatment*	0	-	0
05	Отпад од здравствене заштите и биолошки отпад / *Health care and biological wastes*	511	234	277
06.1	Метални отпад од гвожђа / *Metallic wastes, ferrous*	9 454	9 454	-
06.2	Метални отпад, обојени метали / *Metallic wastes, non-ferrous*	1 347	1 347	-
06.3	Метални отпад, помијешани метали од гвожђа и обојени метали / *Metallic wastes, mixed ferrous and non-ferrous*	1 526	1 526	-
07.1	Отпад од стакла / *Glass wastes*	839	839	-
07.2	Отпад од папира и картона / *Paper and cardboard wastes*	7 598	7 598	-
07.3	Отпад од гуме / *Rubber wastes*	72	72	-
07.4	Отпад од пластике / *Plastic wastes*	1 609	1 609	-
07.5	Отпад од дрвета / *Wood wastes*	46 503	46 503	-
07.6	Отпад од текстила / *Textile wastes*	2 337	2 337	-
07.7	Отпад који садржи PCB (полихлороване бифениле) / *Waste containing PCBs*	4	-	4
08 (искључ. / *excl.* 08.1, 08.41)	Одбачена опрема (искључ. одбачена возила, батерије/акумулаторе) / *Discarded equipment (excl. discarded vehicles, batteries/accumulators)*	110	36	74
08.1	Одбачена возила / *Discarded vehicles*	196	151	44
08.41	Отпадне батерије и акумулатори / *Batteries and accumulators*	23	12	11
09.1	Животињски и мијешани отпад од припреме хране / *Animal and mixed food wastes*	11 673	11 673	-
09.2	Биљни отпад / *Vegetal wastes*	3 348	3 348	-
09.3	Животињске фекалије, урин и ђубриво / *Animal faeces, urine and manure*	17	17	-
10.1	Отпад сличан отпаду из домаћинстава / *Wastes similar to household wastes*	27 346	27 346	-
10.2	Мијешани и неразврстани материјали / *Mixed and undifferentiated materials*	1 072	1 070	2
10.3	Отпад од разврставања / *Sorting residues*	135	135	-
11	Муљеви / *Common sludges*	1 449	1 449	-
12.1	Минерални отпад од грађења и рушења објеката / *Mineral wastes from construction and demolition*	64 050	64 050	-
12.2, 12.3, 12.5	Остали минерални отпад / *Other mineral wastes*	45 107 659	45 102 065	5 594
12.4	Отпад од сагоријевања / *Combustion waste*	1 356 974	1 356 961	13
12.6	Земља / *Soils*	20 834	20 834	-
12.7	Отпад од ископавања / *Dredging spoils*	28 723	28 723	-
12.8, 13	Отпад од прераде отпада и стабилизовани отпад / *Wastes from waste treatment and stabilised wastes*	447	447	-

[1] Шифра отпада према Европском статистичком каталогу отпада (EWC-STAT 4)
Waste code according to the European Waste Catalogue for Statistics (EWC-STAT 4)

16.10. Заштићена подручја природе према домаћим прописима
Protected areas of nature under national regulations

Назив и категорија *Name and category*	Општина/град *Municipality/city*	Категорија IUCN[1)] *IUCN category[1)]*	Површина, ha *Area, ha*	Година проглашења[2)] *Proclamation year[2)]*
Строги резервати природе / *Strict nature reserves*				
Строги резерват природе „Прашума Јањ" / *Strict nature reserve "Prašuma Janj"*	Шипово / *Šipovo*	I a	295,00	2012
Строги резерват природе „Прашума Лом" / *Strict nature reserve "Prašuma Lom"*	Петровац, Источни Дрвар / *Petrovac, Istočni Drvar*	I a	297,82	2013
Национални паркови / *National parks*				
Национални парк „Сутјеска" / *National park "Sutjeska"*	Фоча, Гацко, Калиновик / *Foča, Gacko, Kalinovik*	II	16 052,34	2012
Национални парк „Козара" / *National park "Kozara"*	Град Приједор, Градишка, Козарска Дубица / *City of Prijedor, Gradiška, Kozarska Dubica*	II	3 907,54	2012
Национални парк „Дрина" / *National park "Drina"*	Сребреница / *Srebrenica*	II	6 315,32	2017
Споменици природе / *Natural monuments or features*				
Споменик природе „Пећина Љубачево" / *Natural monument "Pećina Ljubačevo"*	Град Бања Лука / *City of Banja Luka*	III	45,45	2008
Споменик природе „Пећина Орловача" / *Natural monument "Pećina Orlovača"*	Пале / *Pale*	III	27,01	2011
Споменик природе „Жута буква" / *Natural monument "Žuta bukva"*	Котор Варош / *Kotor Varoš*	III	0,50	2012
Споменик природе „Пећина Растуша" / *Natural monument "Pećina Rastuša"*	Теслић / *Teslić*	III	11,39	2012
Споменик природе „Јама Ледана" / *Natural monument "Jama Ledana"*	Рибник / *Ribnik*	III	28,26	2012
Споменик природе „Ваганска пећина" / *Natural monument "Vaganska pećina"*	Шипово / *Šipovo*	III	12,00	2013
Споменик природе „Пећина Ђатло" / *Natural monument "Pećina Đatlo"*	Билећа, Гацко / *Bileća, Gacko*	III	43,42	2013
Споменик природе „Павлова пећина" / *Natural monument "Pavlova pećina"*	Град Требиње / *City of Trebinje*	III	13,40	2013
Споменик природе „Гирска пећина" / *Natural monument "Girska pećina"*	Соколац / *Sokolac*	III	25,37	2015
Споменик природе „Пећина под липом" / *Natural monument "Pećina pod lipom"*	Соколац / *Sokolac*	III	6,10	2015
Споменик природе „Пећина Ледењача" / *Natural monument "Pećina Ledenjača"*	Фоча / *Foča*	III	7,40	2015
Споменик природе „Велика пећина" / *Natural monument "Velika pećina"*	Билећа / *Bileća*	III	820,92	2015
Споменик природе „Пећина Кук" / *Natural monument "Pećina Kuk"*	Калиновик / *Kalinovik*	III	[3)]	2018
Споменик природе „Ријевчански кнез" / *Natural monument "Lijevčanski Knez"*	Градишка / *Gradiška*	III	0,34	2019
Споменик природе „Врела Сане" / *Natural monument "Vrela Sane "*	Мркоњић Град, Рибник / *Mrkonjić Grad, Ribnik*	III	320,69	2021
Споменик природе „Пећина Мокрањска Миљацка" / *Natural monument "Pećina Mokranjska Miljacka"*	Пале / *Pale*	III	190,40	2022
Споменик природе „Црвене стијене" / *Natural monument "Crvene stijene"*	Пале, Соколац / *Pale, Sokolac*	III	15,10	2023
Заштићена станишта / *Protected habitats*				
Заштићено станиште „Громижељ" / *Protected habitat area "Gromiželj"*	Бијељина / *Bijeljina*	IV	831,30	2018
Заштићено станиште „Тишина" / *Protected habitat area "Tišina"*	Шамац / *Šamac*	IV	196,49	2019
Заштићено станиште „Гостиљ" / *Protected habitat area "Gostilj"*	Добој / *Doboj*	IV	131,97	2022
Заштићени пејзажи / *Protected landscapes*				
Парк природе „Уна" / *Natural park "Una"*	Козарска Дубица, Костајница Крупа на Уни, Нови Град / *Kozarska Dubica, Kostajnica, Krupa na Uni, Novi Grad*	V	2 772,60	2019

16.10. Заштићена подручја природе према домаћим прописима
Protected areas of nature under national regulations
(наставак/*continued*)

Назив и категорија *Name and category*	Општина/град *Municipality/city*	Категорија IUCN[1)] *IUCN category[1)]*	Површина, ha *Area, ha*	Година проглашења[2)] *Proclamation year[2)]*
Парк природе „Цицељ" / *Natural park "Cicelj"*	Чајниче / *Čajniče*	V	330,76	2018
Парк природе „Орјен" / *Natural park "Orjen"*	Требиње / *Trebinje*	V	16 715,83	2020
Парк природе „Прача" / *Natural park "Prača"*	Рогатица / *Rogatica*	V	4 067,89	2021
Парк природе „Тара" / *Natural park "Tara"*	Фоча / *Foča*	V	14 453,38	2022
Парк природе „Требевић" / *Natural park "Trebević"*	Пале, Источни Стари Град, Источно Ново Сарајево / *Pale, Istočni Stari Grad, Istočno Novo Sarajevo*	V	5 036,37	2022
Заштићена подручја са одрживим коришћењем природних ресурса / *Protected areas with sustainable use of natural resources*				
Споменик парковске архитектуре „Универзитетски град" / *Park architecture monument "Univerzitetski grad"*	Град Бања Лука / *City of Banja Luka*	VI	27,38	2016
Парк-шума „Слатина" / *Park-forest "Slatina"*	Лакташи / *Laktaši*	VI	35,73	2016
Парк-шума „Јелића брдо" / *Park-forest "Jelića brdo"*	Лакташи / *Laktaši*	VI	2,96	2018

[1)] Међународна унија за заштиту природе
International Union for Conservation of Nature

[2)] Година доношења акта о проглашењу
The year when the Proclamation Act was passed

[3)] Због величине катастарске честице на којој се налази улаз у пећину, потребно је извршити њену парцелацију и након тога дефинисати обухват и површину под заштитом.
Due to the size of the cadastral parcel where the entrance to the cave is located, it is necessary to parcel it out before the coverage and the area under protection is defined.

Извор: Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа
Source: Republic Institute for Protection of Cultural, Historical and Natural Heritage

16.11. Међународно проглашена заштићена подручја
Internationally designated protected areas

Назив заштићеног подручја *Name of protected area*	Општина/град *Municipality/city*	Површина, ha *Area, ha*	Међународна категорија *International category*
Мочварни комплекс Бардача / *Bardača Wetlands*	Србац / *Srbac*	3 500,00	Рамсарско подручје (бр. 1658)[1)] *Ramsar area (no. 1658)[1)]*
Строги природни резерват „Прашума Перућица" / *Strict nature reserve "Prašuma Perućica"*	Фоча / *Foča*	1 434,00	бр. 6260/2017 Тентативна листа УНЕСКО[2)] *no. 6260/2017 Tentative list UNESCO[2)]*
Строги резерват природе „Прашума Јањ" (транснационални серијски локалитет „Исконске букове шуме Карпата и других региона Европе") / *Strict nature reserve "Prašuma Janj" (serial transnational site "The Ancient and Primeval Beech Forests of the Carpathians and Other Regions of Europe")*	Шипово / *Šipovo*	295,00	бр. 1133quater Природно добро УНЕСКО *no. 1133quater UNESCO Natural Heritage*

[1)] Рамсарска конвенција о заштити влажних станишта од међународног значаја
The Ramsar Convention on Wetlands of International Importance

[2)] Листа природних и културних добара које земље чланице УНЕСКО (Организација за образовање, науку и културу Уједињених нација) предлажу за упис на Листу светске баштине (World Heritage List)
List of cultural and natural heritage nominated for inscription on the World Heritage List by member states of UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization for Education)

Извор: Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа
Source: Republic Institute for Protection of Cultural, Historical and Natural Heritage

Г-16.1. Структура захваћене воде у систему јавног водоснабдијевања, 2023.
Structure of volume of water captured in public water supply, 2023

Г-16.2. Структура испоручене количине воде у систему јавног водоснабдијевања, 2023.
Structure of volume of water distributed in public water supply, 2023

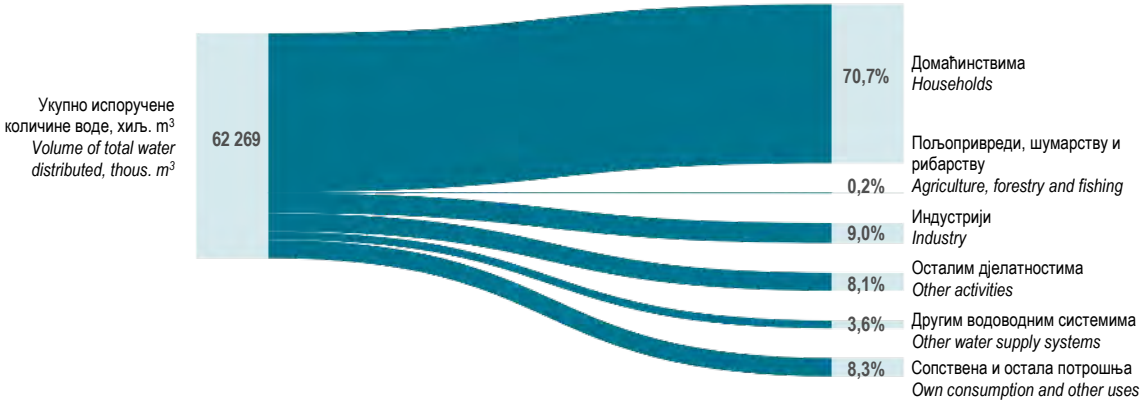

Г-16.3. Водоводна мрежа
Water supply network

Г-16.4. Структура отпадних вода из јавне канализације, 2023.
Structure of waste waters from public sewage system, 2023

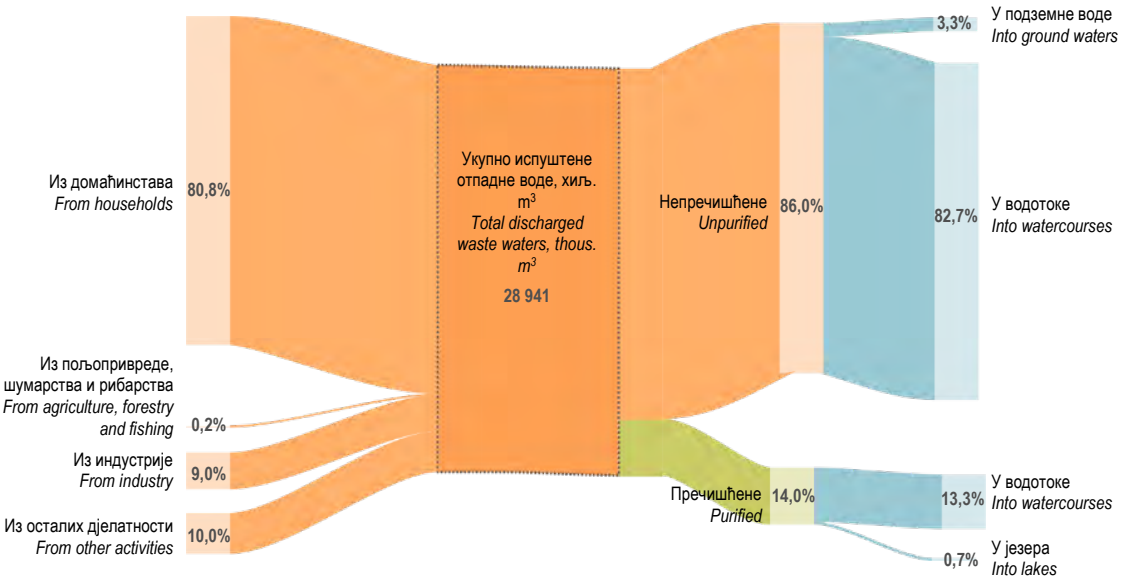

Г-16.5. Канализациона мрежа
Sewage network

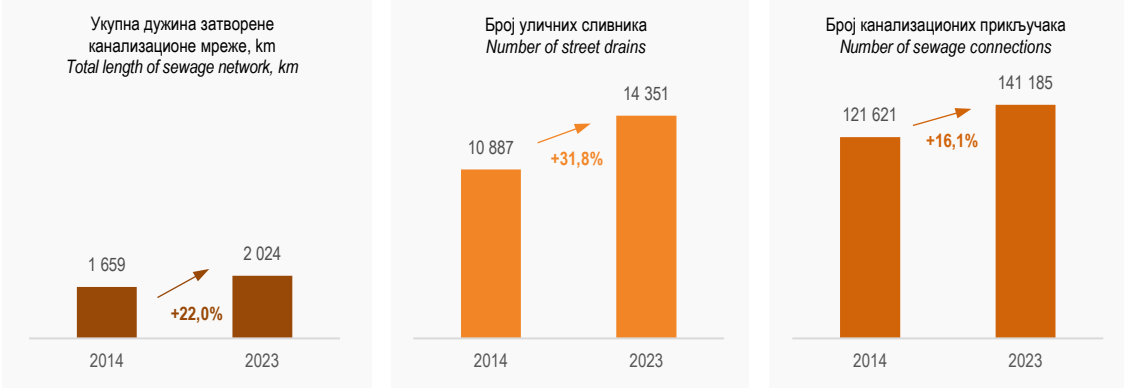

ИНДУСТРИЈА

INDUSTRY

17 Индустрија
Industry

Методолошка објашњења
Methodological explanations 339

ТАБЕЛЕ
TABLES

17.1. Индекси индустријске производње према ГИГ, претходна година=100
Indices of industrial production by MIGs, previous year=100 341

17.2. Индекси индустријске производње према ГИГ, 2015=100
Indices of industrial production by MIGs, 2015=100 341

17.3. Индекси индустријске производње према подручјима и областима КД, претходна година=100
Indices of industrial production by section and division of activity classification, previous year=100 342

17.4. Индекси индустријске производње према подручјима и областима КД, 2015=100
Indices of industrial production by section and division of activity classification, 2015=100 342

17.5. Производња важнијих индустријских производа, 2023.
Manufacture of principal industrial products, 2023 344

17.6. Вриједност продаје по подручјима КД
Value of sale by section of activity classification 348

17.7. Вриједност продаје по подручјима КД и индустријским областима, 2023.
Value of sale by section of activity classification and industrial division, 2023 349

17.8. Индекси запослених у индустрији по подручјима КД
Indices of employees in industry by section of activity classification 350

17.9. Индекси запослених у индустрији по подручјима КД и индустријским областима, 2023.
Indices of employees in industry by section of activity classification and industrial division, 2023 351

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-17.1. Годишњи индекс индустријске производње
Annual index of industrial production 352

Г-17.2. Мјесечни индекси индустријске производње, 2023.
Monthly indices of industrial production, 2023 352

Г-17.3. Вриједност продаје индустријских производа и услуга
Value of sale of industrial products and services 352

Г-17.4. Запослени у индустрији по подручјима КД, 2023.
Employees in industry by section of activity classification, 2023 352

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
- Индустријска производња - PRODCOM, статистичко саопштење
- Индустрија, тематски статистички билтен
- Ово је Република Српска
- Статистички годишњак Републике Српске

Мјесечне публикације:
- Индекси индустријске производње, статистичко саопштење
- Индекси запослених у индустрији, статистичко саопштење
- Индекси промета у индустрији, статистичко саопштење
- Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications:
- *Industrial production – PRODCOM, statistical release*
- *Industry, thematic statistical bulliten*
- *This is Republika Srpska*
- *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Monthly publications:
- *Indices of industrial production, statistical release*
- *Indices of employees in industry, statistical release*
- *Industrial turnover index, statistical release*
- *Monthly Statistical Review*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци су добијени прикупљањем мјесечних и годишњих извјештаја индустрије.

Мјесечним извјештајем индустрије добијају се натурални показатељи о производњи и броју запослених на основу којих се врши израчунавање индекса индустријске производње и индекса запослених у индустрији.

Годишњим извјештајем индустрије обезбјеђују се подаци о произведеним и продатим количинама и вриједности продаје за сваки појединн производ према важећој Номенклатури индустријских производа (НИП).

Обухватност и упоредивост података

Према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 индустрија обухвата подручја: Вађење руда и камена (B), Прерађивачка индустрија (C), Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација (D) и Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине (E).

Извјештаје индустрије подносе пословни субјекти и њихове јединице које послују средствима у државној, задружној, мјешовитој и приватној својини.

Мјесечни извјештај индустрије подносе пословни субјекти и њихове јединице које су према КД БиХ 2010 разврстане у подручја B, C, D (осим гране 35.3) и који покривају најмање 90% додате вриједности сваког разреда индустријске дјелатности.

Годишњим извјештајем индустрије обухваћени су пословни субјекти и њихове јединице које су према КД БиХ 2010 разврстане у подручја B, C, D и E (област 36 и грана 38.3), а имају десет и више запослених. Приликом одређивања обухвата мора бити задовољен основни услов: обухватање 90% укупне производње на нивоу разреда дјелатности.

Основа за одабир мјесечног и годишњег обухвата је Статистички пословни регистар.

Дефиниције

Индустријска производња обухвата готову производњу у натуралном облику, без обзира да ли се добијени производ у цјелини или дјелимично даље прерађује у предузећу или се као финални производ испоручује изван предузећа. У готову производњу не укључује се недовршена производња, све док у процесу производње не достигне фазу која је у НИП исказана као посебан производ са одређеном шифром и називом.

Индустријски производи се по принципу тзв. хомогене производње сврставају у индустријске области и главне индустријске групе дефинисане на основу економске намјене, односно крајње потрошње производа (ГИГ), без обзира на претежну дјелатност предузећа у коме су произведени.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data were obtained through the collection of monthly and annual industry reports.

Monthly report on industry provides natural indicators of production and number of employees, which are both used to calculate indices of industrial production and indices of employees in industry.

Annual report on industry provides data on produced and sold quantity and sale values for each particular product, according to the current Nomenclature of industrial products (NIP).

Coverage and comparability of data

According to the Classification of Economic Activities KD BiH 2010, industry covers the following sections: Mining and quarrying (B), Manufacturing (C), Electricity, gas, steam and air-conditioning supply (D) and Water supply; sewerage, waste management and remediation activities (E).

Industry reports are submitted by business entities and their units which operate with assets in state, cooperative, mixed and private ownership.

Monthly report on industry is submitted by business entities and their units which are, according to the KD BiH 2010, classified into the sections B, C, D (except group 35.3) and which cover at least 90% of the value added of each industrial division.

Annual report on industry covers business entities and their units which are, according to the KD BiH 2010, classified into the sections B, C, D and E (division 36 and group 38.3), and have 10 or more employees. When determining the coverage, the main condition has to be fulfilled: covering 90% of total production at the level of the activity class.

The basis for the selection of monthly and annual coverage is the Statistical Business Register.

Definitions

Industrial production covers finished production in natural form, regardless whether the obtained product is further manufactured in total or partially in an enterprise or it is provided as the commodity out of the enterprise. Unfinished production is not included in finished production until it reaches a certain phase in the process of production, determined by the NIP as a special product with certain code and name.

Industrial products are classified, according to the principle of so-called "homogenous production", into divisions of activities and main industrial groups defined on the basis of economic purpose, that is, on the basis of products' final consumption (MIGs), irrespective of the predominant activity of the enterprise where they were produced.

Индекси индустријске производње израчунавају се у два корака уз коришћење Ласперове (Laspeyres) формуле и изражавају стварно постигнуту готову мјесечну производњу из које нису елиминисани утицај сезоне и различит број радних дана.

У првом кораку индекси се израчунавају множењем података о количинама произведених производа из Мјесечне НИП и одговарајућих пондерационих коефицијената, који представљају просјечне јединичне бруто додате вриједности производа из 2015. године и сумирањем добијених производа до нивоа гране КД-а.

У другом кораку индекси грана и свих виших нивоа се пондеришу структуром, односно учешћем у бруто додатој вриједности из 2021. године.

Indices of industrial production are calculated through two phases using the Laspeyres's formula and they represent the real achieved finished monthly production from which seasonal effects and different number of working days are not eliminated.

In the first phase indices are calculated by multiplying the data on quantities of manufactured products from the Monthly NIP by the corresponding weight coefficients which represent average unit gross value added of products from 2015 and by summing the products to the group level of the KD.

In the second phase, for groups and all higher levels, weighting is carried out using the structure and share in the gross value added from 2021.

Индекси запослених у индустрији добијају се агрегирањем броја запослених радника крајем мјесеца према кадровској евиденцији пословног субјекта укључујући раднике управе, као и помоћних радионица и других неиндустријских дјелатности које врше услуге само за пословни субјект. Нису обухваћени подаци о броју запослених радника у неиндустријским дјелатностима пословног субјекта који врше услуге у оквиру и изван пословног субјекта. Подаци обухватају и број запослених радника у јединицама које се баве индустријском производњом, а налазе се у саставу неиндустријских пословних субјеката.

Indices of employees in industry are obtained by aggregating the number of employees at the end of the month, according to personnel files of a business entity, including workers in administration and in subsidiary workshops and other non-industrial activities providing services for the business entity only. Data on the number of employees in non-industrial activities of the business entity, who perform services within and outside the business entity, are not included. Data also cover the number of employees in units engaged in industrial production, which are in composition of non-industrial business entities.

Годишњи подаци индустријске производње обухватају агрегирану остварену годишњу производњу, продају и вриједност продаје сваког појединог производа према шифри из важеће НИП. Вриједност продаје је добијена на основу продајних цијена из фактура, с тим што цијене обухватају трошкове паковања, а искључују трошкове превоза, попусте потрошачима и ПДВ.

НИП се редовно ажурира у складу са промјенама у ЕУ PRODCOM листи.

Annual data on industrial production cover aggregated realised annual production, sale and value of each particular product, according to the code from the current NIP. Sale value was obtained on the basis of sale prices from invoices, with prices including cost of packaging and excluding transport costs, discounts to consumers and VAT.

NIP is updated regularly, subject to changes to the EU PRODCOM list.

17.1. Индекси индустријске производње према ГИГ[1)], претходна година=100
Indices of industrial production by MIGs[1)], previous year=100

претходна година=100 / *previous year=100*

	Индустрија, укупно *Industry, total*	AI Интермедијарни производи *Intermediate goods*	AE Енергија *Energy*	BB Капитални производи *Capital goods*	CD Трајни производи за широку потрошњу *Durable consumer goods*	CN Нетрајни производи за широку потрошњу *Non durable consumer goods*
2006	119,1	145,3	88,4	132,7	121,3	109,8
2007	101,0	98,3	95,3	95,8	174,7	105,1
2008	117,7	104,2	152,0	89,2	132,3	104,8
2009	110,7	84,8	120,4	220,9	68,8	96,0
2010	105,4	113,2	101,4	106,2	92,2	96,8
2011	104,8	106,2	104,8	96,8	126,6	102,0
2012	96,0	92,7	95,5	111,3	100,1	97,2
2013	104,1	102,9	104,3	76,3	112,3	116,6
2014	100,6	103,3	92,5	108,4	111,6	105,2
2015	103,0	104,4	101,0	94,7	102,4	107,4
2016	108,1	102,9	117,7	109,8	97,0	101,1
2017	101,2	106,9	94,4	120,2	95,9	102,2
2018	103,6	98,6	112,4	91,1	107,4	100,1
2019	88,6	98,6	78,5	100,7	73,8	95,2
2020	93,3	90,5	98,8	86,7	106,6	87,7
2021	109,9	109,6	106,9	123,7	114,0	108,5
2022	99,9	101,6	98,4	100,4	89,3	101,4
2023	96,8	90,0	103,9	111,2	73,4	94,8

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

17.2. Индекси индустријске производње према ГИГ[1)], 2015=100
Indices of industrial production by MIGs[1)], 2015=100

2015=100

	Индустрија, укупно *Industry, total*	AI Интермедијарни производи *Intermediate goods*	AE Енергија *Energy*	BB Капитални производи *Capital goods*	CD Трајни производи за широку потрошњу *Durable consumer goods*	CN Нетрајни производи за широку потрошњу *Non durable consumer goods*
2006	66,3	93,1	57,9	59,2	42,0	74,8
2007	67,0	91,5	55,2	56,7	73,3	78,6
2008	78,9	95,4	83,9	50,6	97,0	82,4
2009	87,4	80,8	101,0	111,8	66,7	79,1
2010	92,1	91,5	102,5	118,6	61,5	76,6
2011	96,5	97,2	107,4	114,9	77,8	78,2
2012	92,6	90,1	102,6	127,8	77,9	75,9
2013	96,4	92,7	107,0	97,5	87,5	88,5
2014	97,0	95,7	99,0	105,7	97,7	93,1
2016	108,1	102,9	117,7	109,8	97,0	101,1
2017	109,5	110,0	111,1	132,0	93,0	103,3
2018	113,4	108,4	124,9	120,2	99,9	103,4
2019	100,5	106,9	98,1	121,1	73,7	98,4
2020	93,8	96,8	96,9	104,9	78,6	86,4
2021	103,0	106,1	103,6	129,8	89,6	93,7
2022	102,9	107,8	101,9	130,3	80,0	94,9
2023	99,7	97,1	105,9	145,0	58,7	90,1

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

17.3. Индекси индустријске производње према подручјима и областима КД, претходна година=100
Indices of industrial production by section and division of activity classification, previous year=100

претходна година=100 / *previous year=100*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ИНДУСТРИЈА УКУПНО / *INDUSTRY TOTAL*	100,6	103,0	108,1	101,2	103,6	88,6	93,3	109,9	99,9	96,8
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	96,6	110,5	100,7	97,4	104,1	95,6	99,6	103,0	100,7	98,1
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	98,2	111,0	113,0	96,7	111,4	86,6	111,8	99,2	106,5	98,8
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	96,0	112,0	84,2	99,8	97,0	106,5	82,2	109,3	89,7	93,4
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	90,7	100,0	95,9	93,4	101,0	100,4	113,3	112,4	104,6	107,7
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	104,9	103,2	103,5	106,2	97,2	87,6	90,1	111,7	101,1	93,1
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	106,2	105,3	111,0	97,7	101,8	101,0	91,8	102,0	105,0	98,4
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	97,3	110,2	108,1	101,3	107,0	96,6	75,5	131,7	94,0	96,9
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	82,9	[1]	113,9	62,7	9,1	-	-	-	-	-
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	81,8	90,8	93,7	100,8	90,6	82,6	92,4	123,1	84,8	87,4
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	115,4	102,9	91,3	97,4	62,6	86,1	55,9	82,4	107,4	103,0
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	111,1	103,2	92,5	109,9	96,3	86,0	92,0	113,3	101,6	84,2
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials*	101,0	97,4	106,9	95,3	88,9	94,7	100,2	106,2	100,3	94,1
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	99,6	99,0	102,9	129,1	106,9	93,8	98,2	107,6	119,2	97,0
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	104,8	84,0	85,4	126,5	104,1	83,6	99,7	99,6	123,6	132,5
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	91,7	97,6	92,9	100,7	80,9	4,2	53,6	115,4	103,5	107,7
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	114,5	103,8	125,2	130,7	92,6	85,3	59,9	126,2	102,4	84,0
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	102,1	92,9	113,0	92,5	112,8	115,7	96,1	102,0	101,9	95,7
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	135,6	112,3	119,1	106,7	96,9	114,7	123,6	86,3	102,2	95,5
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	116,7	104,6	106,3	98,8	112,7	101,7	104,1	102,1	119,0	85,1
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	74,2	105,0	88,7	117,2	109,7	88,3	55,2	144,5	100,3	61,5
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Mfr. of fabricated metal products, except machinery and equipment*	110,9	106,0	109,7	117,2	78,0	104,8	95,9	120,0	94,9	96,4
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	79,0	72,9	105,8	243,8	117,4	141,5	157,7	88,7	95,0	93,3
27 Производња електричне опреме / *Mfr. of electrical equipment*	90,9	119,2	122,1	125,2	100,5	89,0	96,2	127,4	98,1	83,8
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	90,7	83,4	132,2	128,0	120,0	106,8	85,7	116,2	100,8	101,5
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	100,5	103,5	98,1	116,8	119,2	95,0	101,4	129,4	184,1	136,3
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	101,7	69,1	86,2	93,9	104,5	101,5	75,2	85,7	65,1	113,0
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	114,4	102,9	96,8	95,8	107,2	72,6	99,9	113,6	90,5	71,7
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	108,1	98,1	103,4	89,5	103,7	79,9	77,5	122,2	79,8	104,7
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	104,7	93,4	89,6	112,4	165,1	87,4	70,4	126,3	104,7	145,1
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	91,0	99,00	125,3	92,5	119,8	87,2	96,1	109,1	96,4	105,0
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	91,0	99,00	125,3	92,5	119,8	87,2	96,1	109,1	96,4	105,0

[1] Индекс већи од 300
Index higher than 300

17.4. Индекси индустријске производње према подручјима и областима КД, 2015=100
Indices of industrial production by section and division of activity classification, 2015=100

2015=100

	2014	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ИНДУСТРИЈА УКУПНО / *INDUSTRY TOTAL*	97,0	108,1	109,5	113,4	100,5	93,8	103,0	102,9	99,7
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	90,5	100,7	98,1	102,2	97,7	97,4	100,3	101,0	99,2
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	90,1	113,0	109,3	121,7	105,3	117,8	116,9	124,5	123,0
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	89,3	84,2	84,1	81,6	86,9	71,4	78,0	70,0	65,4
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	100,0	95,9	89,5	90,5	90,8	102,8	115,6	120,9	130,3
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	96,9	103,5	109,8	106,8	93,5	84,3	94,1	95,1	88,6
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	94,9	111,0	108,5	110,4	111,5	102,4	104,4	109,6	107,9
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	90,8	108,1	109,5	117,1	113,2	85,5	112,6	105,8	102,6
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	18,2	113,9	71,4	6,5	-	-	-	-	-
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	110,1	93,7	94,5	85,6	70,7	65,3	80,4	68,2	59,6
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	97,2	91,3	88,9	55,7	48,0	26,8	22,1	23,7	24,6
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	96,9	92,5	101,7	97,9	84,1	77,4	87,7	89,1	75,0
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials*	102,6	106,9	101,9	90,6	85,8	86,0	91,3	91,5	86,1
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	101,0	102,9	132,9	142,0	133,2	130,9	140,9	167,9	163,0
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	119,1	85,4	108,0	112,4	93,9	93,6	93,2	115,2	152,6
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	102,5	92,9	93,5	75,6	3,2	1,7	2,0	2,0	2,2
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	96,3	125,2	163,7	151,6	129,2	77,4	97,7	100,0	84,0
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	107,6	113,0	104,5	117,9	136,4	131,2	133,8	136,3	130,5
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	89,1	119,1	127,1	123,2	141,3	174,6	150,7	154,0	147,1
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	95,6	106,3	105,1	118,4	120,3	125,2	127,9	152,2	129,4
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	95,2	88,7	104,0	114,1	100,7	55,7	80,4	80,6	49,6
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Mfr. of fabricated metal products, except machinery and equipment*	94,3	109,7	128,6	100,3	105,1	100,8	120,9	114,8	110,7
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	137,2	105,8	257,8	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]	[1]
27 Производња електричне опреме / *Mfr. of electrical equipment*	83,9	122,1	152,8	153,5	136,7	131,5	167,6	164,4	138,2
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	119,9	132,2	169,3	203,2	217,1	186,1	216,3	218,1	221,3
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	96,7	98,1	114,5	136,5	129,7	131,5	170,1	[1]	[1]
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	144,8	86,2	81,0	84,6	85,9	64,6	55,4	36,0	40,7
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	97,1	96,8	92,8	99,5	72,2	72,1	81,9	74,2	53,2
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	101,9	103,4	92,6	96,0	76,7	59,4	72,6	57,9	60,7
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	107,1	89,6	100,7	166,3	145,4	102,4	129,3	135,4	196,5
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	101,0	125,3	115,9	138,8	121,1	116,3	127,0	122,4	128,5
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	101,0	125,3	115,9	138,8	121,1	116,3	127,0	122,4	128,5

[1] Индекс већи од 300
Index higher than 300

17.5. Производња важнијих индустријских производа, 2023.
Manufacture of principal industrial products, 2023

Назив производа *Product*	Јединица мјере *Unit of measure*	Произведена количина *Total production*
Вађење угља и лигнита / *Mining of coal and lignite*		
Мрки угаљ / *Brown coal*	t	2 104 624
Лигнит / *Lignite*	t	5 259 350
Вађење руда метала / *Mining of metal ores*		
Руде гвожђа / *Iron ore*	t	1 238 609
Боксит / *Bauxite*	t	350 962
Олово и цинк / *Lead and zinc*	t	25 285
Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*		
Дробљени и остали ломљени камен / *Other broken and crushed stone*	t	3 092 846
Шљунак и облутак / *Gravel and boulders*	t	1 866 491
Кречњак / *Limestone*	t	850 630
Каолин и каолинска глина / *Kaolin and kaolinitic clays*	t	76 164
Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products and beverages*		
Пшенично брашно / *Wheat flour*	t	59 416
Пшеничне мекиње / *Wheat bran*	t	24 606
Хљеб / *Bread*	t	19 990
Колачи и пецива; остали пекарски производи са додатим заслађивачима / *Cake and pastry products; other baker's wares with added sweetening matter*	t	4 735
Свјеже месо свих врста / *Fresh meat, all kinds*	t	40 269
Кобасице и слични производи / *Sausages and similar products*	t	4 011
Прерада и конзервисање воћа и поврћа (осим кромпира) / *Processing and preservation of fruit and vegetables (excluding potatoes)*	t	8 330
Сокови од воћа и поврћа / *Fruit and vegetable juices*	hl	28 506
Млијеко / *Milk*	t	33 378
Млијечни производи / *Dairy products*	t	38 960
Слатки кекс, вафли и облатне / *Sweet biscuits, waffles and wafers*	t	10 813
Чоколадни производи / *Chocolate products*	t	3 062
Пржена кафа / *Roasted coffee*	t	4 287
Производња сточне хране / *Fodder production*	t	242 929
Производња пића / *Manufacture of beverages*		
Пиво / *Beer*	hl	339 122
Производња освјежавајућих пића / *Manufacture of soft drinks*	hl	1 420 394
Производња текстила / *Manufacture of textiles*		
Предиво од памука за тканине / *Woven fabrics of cotton for manufacture of clothing*	t	730
Вјештачки или синтетички филамент / *Man-made filament yarn*	t	1 290
Производи за уређење стана / *Furnishing articles*	хиљ. m^2 / *thous.* m^2	120
Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*		
Производња рубља (пиџаме, спаваћице, кошуље, поткошуље, блузе, грудњаци, гаће, мајице, кућни огртачи...) / *Manufacture of apparel (pyjamas, shirts, singlets, blouses, brassieres, panties, vests, dressing gowns ...)*	хиљ. ком. / *thous. units*	6 222
Женске дугачке чарапе / *Women's full-length hosiery*	хиљ. пари / *thous. pairs*	78 268
Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*		
Водоотпорна обућа, с горњим дијелом од гуме или пластике / *Waterproof footwear, with uppers of rubber or plastics*	хиљ. пари / *thous. pairs*	10 927
Сандале с ђоном и лицем од пластике или гуме / *Sandals with soles and uppers of plastic or rubber*	хиљ. пари / *thous. pairs*	3 549
Мушка обућа с горњим дијелом од коже / *Men's footwear with leather uppers*	хиљ. пари / *thous. pairs*	177
Женска обућа с горњим дијелом од коже / *Women's footwear with leather uppers*	хиљ. пари / *thous. pairs*	1 130
Горњи дијелови за обућу од коже (искључујући круте улошке) / *Uppers of footwear of leather (excluding stiffeners)*	хиљ. пари / *thous. pairs*	4 671
Спортска обућа / *Sports footwear*	хиљ. пари / *thous. pairs*	1 919

17.5. Производња важнијих индустријских производа, 2023.
Manufacture of principal industrial products, 2023
(наставак/*continued*)

Назив производа *Product*	Јединица мјере *Unit of measure*	Произведена количина *Total production*
Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте / *Manufacture of wood and products of wood and cork*		
Дрво од смреке и јеле / *Spruce and fir wood*	m³	332 810
Дрво од лишћара / *Non-coniferous wood*	m³	248 650
Згуснуто (сабијено) дрво у блоковима, плочама и сл. / *Densified (compressed) wood in blocks, plates, etc.*	m³	36 502
Прозори од дрвета / *Wooden windows*	ком. / *units*	6 154
Врата од дрвета / *Wooden doors*	ком. / *units*	41 036
Паркет / *Parquet*	m²	384 934
Пелет и брикет, од пресованог и агломерисаног дрвета и биљних отпадака / *Pellets and briquettes of pressed and agglomerated wood and of vegetable waste and scrap*	t	136 927
Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*		
Производња папира и производа од папира за употребу у домаћинству / *Manufacture of paper and paper products for household use*	t	40 996
Вреће и кесе од папира, картона, целулозне вате или мрежа од целулозних влакана / *Sacks and bags of paper, paperboard, cellulose wadding or webs of cellulose fibres*	t	5 924
Кутије од валовитог, неребрастог папира или картона, сложиве кутије, „тетрапак" и слична амбалажа / *Boxes of corrugated, non-corrugated paper or paperboard, folding boxes and similar*	t	13 530
Производња кокса и рафинисаних нафтних деривата / *Manufacture of coke and refined petroleum products*		
Моторна уља и мазива / *Motor fuels and lubricants*	t	15 763
Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*		
Сирћетна киселина / *Acetic acid*	t	918
Дрвени угаљ / *Wood charcoal*	t	13 319
Двоструки или сложени силикати (зеолит) / *Double or complex silicates (zeolite)*	t	43 767
Антифриз / *Anti-freezing preparations*	t	1 307
Препарати за прање и чишћење / *Washing preparations and cleaning preparations*	t	4 476
Алуминијум-хидроксид / *Aluminium hydroxide*	t Al_2O_3	550 556
Љепила / *Glues*	t	65 508
Угљен-диоксид / *Carbon dioxide*	t	13 186
Жељезни оксиди и хидроксиди / *Iron oxides and hydroxides*	t	28 545
Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*		
Лијекови / *Medicaments*	t	2 041
Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*		
Протектоване спољашње гуме за аутобусе и камионе / *Retreaded tyres of rubber of a kind used on buses and lorries*	ком. / *units*	2 877
Спољашњи ђонови и пете од гуме / *Outer soles and heels, of rubber*	хиљ. ком. / *thous.units*	1 098
Прозори и врата од пластике / *Plastic windows and doors*	ком. / *units*	55 855
Кесе и кесице од пластике / *Bags and sacks, plastic*	t	7 330
Балони и боце од пластике / *Balloons and bottles, plastic*	хиљ. ком. / *thous.units*	14 718
Стоно и кухињско посуђе од пластике / *Tableware and kitchenware of plastic*	t	579
Монофиламенти; шипке, штапови и профилни облици од полимера винил хлорида / *Monofilaments; rods; sticks and profile shapes of polymers of vinyl chloride*	t	1 279
Пластични дијелови и опрема за путничка возила / *Plastic parts and accessories for all land vehicles*	t	3 360
Производња производа од осталих неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*		
Креч (негашени и гашени) / *Quick and slaked lime*	t	135 316
Керамичке грађевинске опеке (цигле) / *Clay building bricks*	m³	61 217
Грађевински блокови, цигле, плоче, цијеви и монтажни елементи за високоградњу и нискоградњу од бетона / *Building blocks, brick, boards, pipes and prefabricated structural components for building or civil engineering, of concrete*	t	121 729

17.5. Производња важнијих индустријских производа, 2023.
Manufacture of principal industrial products, 2023
(наставак/*continued*)

Назив производа *Product*	Јединица мјере *Unit of measure*	Произведена количина *Total production*
Свјежи бетон / *Concrete, fresh*	t	1 024 111
Врућа асфалтна маса и битуменске мјешавине / *Hot asphalt mass and bituminous mixtures*		364 515
Обрађени камен, мермер и гранит за споменике или грађевинарство / *Worked monumental or building stone, marble and granite*	t	11 549
Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*		
Одливци од челика / *Iron castings*	t	1 056
Челичне цијеви / *Iron pipes*	t	4 257
Алуминијум оксид (глиница) / *Aluminium oxide*	t	137 968
Профили од алуминијума / *Aluminium profiles*	t	6 508
Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*		
Металне конструкције и дијелови конструкција, монтажни објекти, мостови и њихови дијелови, торњеви, решеткасти стубови, скеле и сл.опрема за грађевинарство / *Metal structures and parts of structures, prefabricated buildings, bridges and bridge-sections, towers, lattice masts, scaffoldings and similar equipment for construction*	t	54 261
Прозори и врата од алуминијума / *Aluminium windows and doors*	ком. / *units*	35 183
Котлови за централно гријање / *Central heating boilers*	ком. / *units*	3 935
Превлачење цинком, електролизом / *Metallic coating in zink by electrolysis*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	445
Алати за алатне машине / *Tools for machine tools*	t	172
Заварене решетке, мреже и ограде / *Welded grill, netting and fencing*	t	80 548
Ткане незаварене жичане мреже, решетке и ограде / *Woven, not welded, wire mesh, grill, netting and fencing*	t	4 168
Гвоздене и челичне подлошке / *Iron or steel washers*	t	6 350
Машинска обрада метала (метални дијелови) / *Machine processing of metals (metal parts)*	t	7 912
Производи од гвожђа и челика / *Products of iron and steel*	t	14 416
Производи од алуминијума / *Products of aluminium*	t	1 986
Гвоздени или челични резервоари, цистерне, бачве и слични спремници / *Iron or steel reservoirs, tanks, vats and similar containers*	t	2 360
Жељезни или челични немеханички вентилатори, олуци, куке и слични производи за употребу у грађевинској индустрији / *Iron or steel non-mechanical ventilators, guttering, hooks and similar articles used in the building industry*	t	714
Токарени метални дијелови за машине и механичке апарате / *Turned metal parts for machinery and mechanical appliances*	t	3 388
Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*		
Електрична бројила / *Electricity supply meters*	ком. / *units*	68 669
Вањске антене за радио и телевизијски пријем / *Outside aerials for radio or television reception*	ком. / *units*	63 293
Стони персонални рачунари (PC) / *Desk top PCs*	ком. / *units*	8 399
Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*		
Дијелови електромеханичких апарата с уграђеним електромотором, за домаћинство / *Parts for electro-mechanical domestic appliances with a self-contained electric motor*	t	1 480
Дијелови за електромоторе и генераторе / *Parts for electric motors and generators*	t	834
Електрични дијелови машина и апарата, д.н. / *Electrical parts of machinery or apparatus, n.e.c.*	t	588
Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*		
Дијелови расхладне опреме / *Parts for refrigerating equipment*	ком. / *units*	214 658
Дијелови расхладне опреме и опреме за замрзавање те дијелови топлотних пумпи / *Parts of refrigerating or freezing equipment and heat pumps, n.e.c.*	t	1 298
Дијелови дизалица (за мање терете) и виљушкара / *Parts of lifts (for small cargo) and forklifts*	t	2 876
Дијелови машина за премјештање земље, дизалица, кранова и сл. / *Parts for earthmoving equippment., derricks, cranes and like*	t	578
Машине за шумарство / *Forestry machinery*	ком. / *units*	1 070

17.5. Производња важнијих индустријских производа, 2023.
Manufacture of principal industrial products, 2023
(наставак/*continued*)

Назив производа *Product*	Јединица мјере *Unit of measure*	Произведена количина *Total production*
Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*		
Електропокретачи мотора (анласери) и ел. покретачи – генератори / *Starter motors and starter-generators*	t	5 324
Дијелови и прибор за моторна возила, осим мјењача и електроопреме / *Parts and accessories for motor vehicles, excluding gear shifts and electrical equipment*	t	663
Комплети изолованих жица који се користе у возилима / *Insulated ignition wiring sets used in vehicles*	t	469
Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*		
Генерални ремонт мотора за авионе / *General overhaul of plane engines*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	29
Генерални ремонт жељезничких и шинских возила / *Reconditioning of railway locomotives and rolling-stock*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	40
Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*		
Тапацирана сједишта с дрвеним оквиром / *Upholstered seats with wooden frames*	ком. / *units*	138 935
Тапацирана сједишта с металним оквиром / *Upholstered seats with metal frames*	ком. / *units*	74 789
Сједишта која се могу претворити у лежајеве / *Seats convertible into beds*	ком. / *units*	103 133
Дијелови сједишта / *Parts of seats*	ком. / *units*	2 384 644
Дрвени намјештај за трпезарије и дневне собе / *Wooden furniture for the dinning-room and living-room*	ком. / *units*	623 565
Дрвени намјештај за спаваће собе / *Wooden bedroom furniture*	ком. / *units*	137 804
Кухињски намјештај / *Kitchen furnishings*	ком. / *units*	22 958
Метални намјештај / *Metal furniture*	t	1 329
Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*		
Сунцобрани / *Sun umbrellas*	ком. / *units*	49 388
Зубарски елементи / *Dental fittings*	ком. / *units*	46 169
Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*		
Поправке, одржавања и уградња парних котлова у индустријским постројењима / *Repair, maintenance and installation services of steam generators in industrial plants*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	95
Поправке и одржавање машина за руднике, каменоломе и грађевинарство / *Repair and maintenance of machinery for mining, quarrying and construction*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	451
Поправке и одржавање жељезничких и шинских возила / *Repair and maintenance of railway cars and rolling-stock*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	279
Монтажа уређаја за дистрибуцију и контролу електричне енергије / *Installation of electricity distribution and control apparatus*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	345
Услуге поправке и одржавање машина за прераду хране, пића и дувана / *Repair and maintenance of machinery for food, beverage and tobacco processing*	хиљ. еф. час. / *thous. eff. hours*	44
Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*		
Електрична енергија из термоелектрана / *Electricity from thermal power plants*	MWh	5 313 450
Електрична енергија из хидроелектрана / *Hydro electricity, generated by hydro plants*	MWh	3 148 310
Услуге дистрибуције електричне енергије / *Electrical power distribution services*	MWh	3 219 538
Услуге трговине електричном енергијом / *Electrical power trade services*	MWh	5 757 229
Услуге преноса електричне енергије / *Transmission services of electricity*	MWh	10 459 715
Производња паре, топле и вреле воде / *Steam, warm and hot water production*	TJ	19 506
Природна вода; Услуге прочишћавања и снабдијевања водом / *Natural water; Water treatment and supply services*		
Услуге прочишћавања и дистрибуције воде дистрибуцијском мрежом / *Purification and distribution services for water distribution network*	хиљ. m^3 / *thous* m^3	104 095

17.5. Производња важнијих индустријских производа, 2023.
Manufacture of principal industrial products, 2023
(наставак/*continued*)

Назив производа *Product*	Јединица мјере *Unit of measure*	Произведена количина *Total production*
Услуге сакупљања, сортирања, демонтирања, рециклаже и обнављање отпада / *Services of collecting, sorting, dismantling, recycling and recovery of waste*		
Услуге сакупљања, сортирања, демонтирања, рециклаже и обнављање отпада од жељеза и челика / *Services of collecting, sorting, dismantling, recycling and recovery of waste of iron and steel*	t	44 364
Услуге сакупљања, сортирања, демонтирања, рециклаже и обнављање отпада од алуминијума и алуминијских легура / *Services of collecting, sorting, dismantling, recycling and recovery of waste of aluminum and aluminum alloys*	t	2 019
Услуге сакупљања, сортирања и демонтирања неметалног отпада од стакла / *Services of collecting, sorting and dismantling of other non-metall waste of glass*	t	494
Услуге сакупљања и сортирања отпада од папира / *Services of collection and sorting of waste paper*	t	4 886
Услуге сакупљања, сортирања и демонтирања, рециклаже и обнављање отпада од пластике / *Services of collecting, sorting, dismantling, recycling and recovery of plastic scrap*	t	533

17.6. Вриједност продаје по подручјима КД
Value of sale by section of activity classification

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ИНДУСТРИЈА УКУПНО / *INDUSTRY TOTAL*	5 184 797	4 874 262	5 138 048	5 605 083	5 984 231	5 393 634	5 190 064	6 521 860	7 633 666	7 856 748
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	240 851	257 097	218 519	225 193	222 104	199 273	198 052	235 335	339 057	339 762
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	3 785 845	3 518 198	3 698 511	4 153 156	4 357 221	3 768 861	3 596 871	4 450 520	5 337 981	5 185 911
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	1 124 874	1 059 378	1 180 982	1 098 979	1 286 383	1 325 031	1 285 919	1 707 450	1 821 608	2 196 092
E[1)] Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	33 227	39 589	40 036	127 755	118 522	100 468	109 222	128 554	135 020	134 983

[1)] Област 36 - Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом (од 2017. године) и грана 38.3 - Рециклажа (прерада) материјала
Division 36 - Water collection, treatment and supply (since 2017) and group 38.3 - Materials recovery

17.7. Вриједност продаје по подручјима КД и индустријским областима, 2023.
Value of sale by section of activity classification and industrial division, 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

		Структура у % *Structure in %*	Вриједност продаје / *Value of sale*	
			укупно *total*	од тога, извоз *of which, export*
	ИНДУСТРИЈА УКУПНО / *INDUSTRY TOTAL*	100,0	7 856 748	3 396 144
B	Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	4,3	339 762	60 788
05	Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	1,7	129 822	6 861
07	Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	1,9	147 386	48 489
08	Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	0,8	62 554	5 438
C	Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	66,0	5 185 911	3 024 945
10	Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	13,9	1 090 373	232 939
11	Производња пића / *Manufacture of beverages*	1,6	127 792	28 433
12	Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	0,0	-	-
13	Производња текстила / *Manufacture of textiles*	0,6	43 418	28 619
14	Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	1,1	87 225	70 511
15	Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	2,8	223 367	198 640
16	Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Mfr. of wood and of products of wood and cork, except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials*	7,2	567 458	395 176
17	Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	2,5	195 741	155 119
18	Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	0,5	37 607	4 551
19	Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	0,7	52 392	27 365
20	Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	4,3	341 166	279 447
21	Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	1,0	80 846	38 852
22	Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	3,9	308 601	221 054
23	Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	2,9	229 153	45 646
24	Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	2,6	207 553	179 236
25	Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	10,0	786 990	573 795
26	Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	0,6	43 901	12 991
27	Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	1,8	137 664	119 016
28	Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	1,3	101 924	75 517
29	Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	1,2	94 553	57 806
30	Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	0,1	9 590	8 922
31	Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	3,8	294 729	241 103
32	Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	0,3	23 707	14 615
33	Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	1,3	100 164	15 591
D	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	28,0	2 196 092	283 598
35	Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	28,0	2 196 092	283 598
E	Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	1,7	134 983	26 813
36	Прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом	1,1	85 379	-
38.3	Рециклажа (прерада) материјала / *Materials recovery*	0,6	49 603	26 813

17.8. Индекси запослених у индустрији по подручјима КД

Indices of employees in industry by section of activity classification

претходна година=100 / *previous year=100*

	Индустрија, укупно *Industry, total*	B Вађење руда и камена *Mining and quarrying*	C Прерађивачка индустрија *Manufacturing*	D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*
2007	104,5	104,8	103,8	110,4
2008	98,3	104,5	97,1	102,1
2009	94,5	96,0	93,6	100,2
2010	95,2	102,6	93,7	99,9
2011	97,5	103,1	96,4	100,1
2012	98,3	98,4	97,8	101,9
2013	99,8	100,7	99,5	101,4
2014	101,7	105,7	100,9	104,0
2016	101,3	101,7	101,0	102,3
2015	101,3	101,1	101,4	100,7
2017	104,0	103,3	104,2	103,1
2018	102,1	97,7	102,1	105,0
2019	99,8	94,5	99,6	104,8
2020	98,5	91,7	100,1	93,6
2021	98,9	99,2	99,9	92,3
2022	100,7	100,3	100,9	99,5
2023	97,8	101,8	96,8	102,1

17.9. Индекси запослених у индустрији по подручјима КД и индустријским областима, 2023.
Indices of employees in industry by section of activity classification and industrial division, 2023

претходна година=100 / *previous year=100*

	Индекси запослених у индустрији *Indices of employees in industry*
ИНДУСТРИЈА УКУПНО / *INDUSTRY TOTAL*	97,8
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	101,8
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	103,5
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	98,8
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	102,8
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	96,8
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	98,7
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	94,4
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	-
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	89,1
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	93,2
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	99,6
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Mfr. of wood and of products of wood and cork, except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials*	95,9
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	100,9
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	99,4
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	95,8
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	96,2
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	110,1
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	90,2
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	105,1
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	98
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	97,9
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	114,4
27 Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	94,5
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	100,9
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	106,1
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	92,6
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	86,2
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	98,5
33 Поправка и инсталација машина и опреме / *Repair and installation of machinery and equipment*	95,9
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	102,1
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	102,1

Г-17.1. Годишњи индекс индустријске производње
Annual index of industrial production

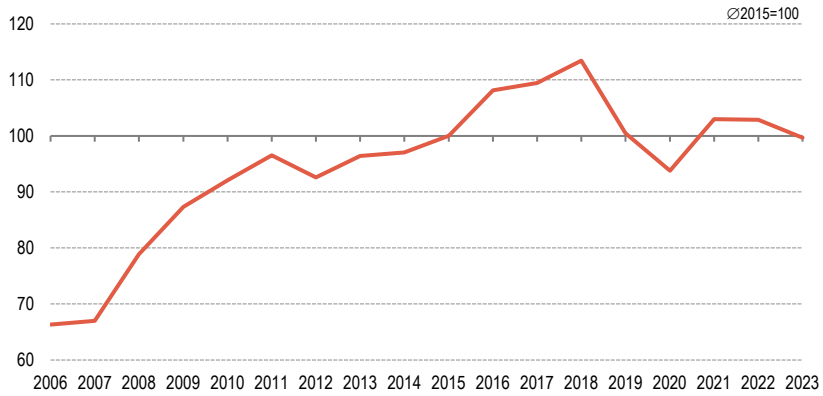

Г-17.2. Мјесечни индекси индустријске производње, 2023.
Monthly indices of industrial production, 2023

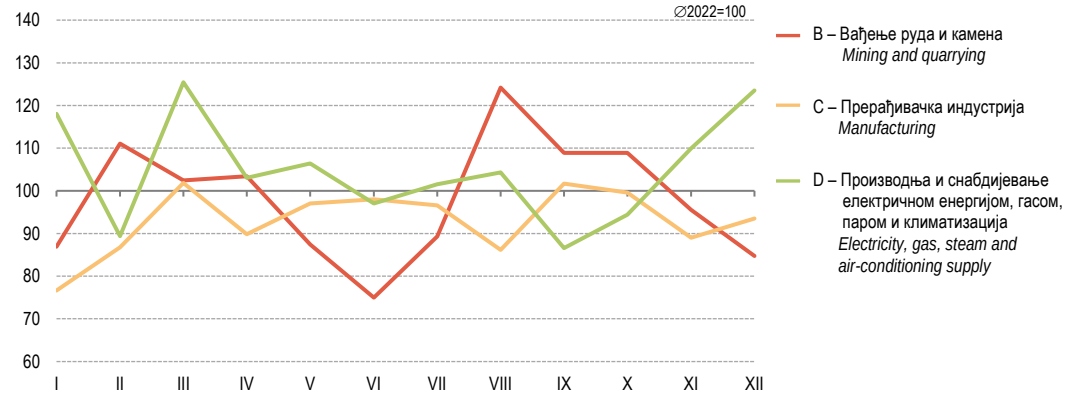

Г-17.3. Вриједност продаје индустријских производа и услуга
Value of sale of industrial products and services

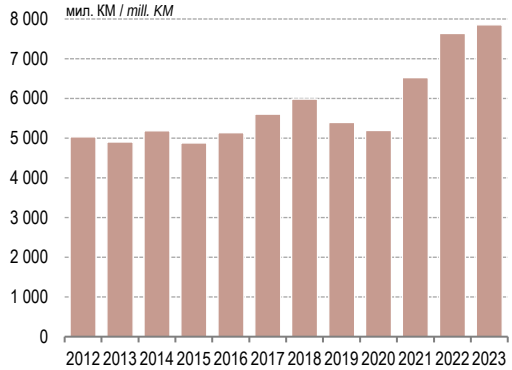

Г-17.4. Запослени у индустрији по подручјима КД, 2023.
Employees in industry by section of activity classification, 2023

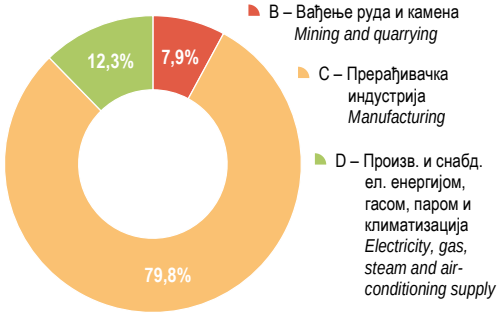

ЕНЕРГЕТИКА

ENERGY

18 Енергетика
Energy

Методолошка објашњења
Methodological explanations 355

ТАБЕЛЕ
TABLES

18.1. Производња енергије и горива
Production of energy and fuels 357

18.2. Финална потрошња по енергентима
Final consumption by energy commodity 357

18.3. Финална енергетска потрошња у индустрији по енергентима
Final energy consumption in industry by energy commodity 357

18.4. Енергетски биланси, 2022
Energy balances, 2022 358

18.5. Утрошак енергената за производњу електричне и топлотне енергије, 2022.
Consumption of energy commodities for the production of electrity and heat, 2022 361

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-18.1. Производња електричне енергије и угља
Production of electricity and coal 361

Г-18.2. Финална потрошња електричне енергије и угља
Final consumption of electricity and coal 361

Г-18.3. Финална потрошња за енергетске сврхе по секторима, 2022.
Final energy consumption by sector, 2022 362

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
- Биланс биогаса, статистичко саопштење
- Биланс електричне енергије, статистичко саопштење
- Биланс нафте и деривата нафте, статистичко саопштење
- Биланс природног гаса, статистичко саопштење
- Биланс топлотне енергије, статистичко саопштење
- Биланс угља, статистичко саопштење
- Енергетски биланси, тематски статистички билтен
- Ово је Република Српска
- Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:
- *Balance of biogas, statistical release*
- *Balance of electricity, statistical release*
- *Balance of oil and petroleum products, statistical release*
- *Balance of natural gas, statistical release*
- *Balance of heat, statistical release*
- *Balance of coal, statistical release*
- *Energy balances, thematic statistical bulliten*
- *This is Republika Srpska*
- *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Извори података за израду енергетских биланса су Годишњи извјештаји за енергетику и извјештаји из области статистике индустрије, грађевинарства, спољне трговине, саобраћаја, пољопривреде и шумарства.

Методологија за израду енергетских биланса усклађена је са стандардима IEA/OECD и Методологијом коју прописује Евростат.

Обухватност и упоредивост података

При прикупљању података од извјештајних јединица обухваћени су сви пословни субјекти који се баве производњом и дистрибуцијом енергије и горива. Подаци о финалној потрошњи енергената у индустрији прикупљају се од предузећа која су према Класификацији дјелатности (КД БиХ 2010 која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.) разврстана у подручје B – Вађење руда и камена (осим области 05 и 06) и C – Прерађивачка индустрија (осим области 19). Извјештаје подносе и дијелови неиндустријских предузећа који обављају индустријску дјелатност.

Дефиниције

Остали деривати нафте = нафтни кокс + специјални бензини (шпиритус) + керозин и млазно гориво.

Примарна производња енергије - облик енергије који није био подвргнут процесу конверзије или трансформације (угаљ, нафта, природни гас, биомаса, хидроелектрична енергија, геотермална енергија, енергија вјетра и соларна енергија).

Примљено у Републику Српску и **испоручено из Републике Српске** обухвата све количине енергената које су ушле у Републику Српску, односно изашле из Републике Српске по било ком основу (увоз, извоз, размјена између ентитета).

Салдо залиха је разлика између почетних и крајњих залиха посматране године. Повећање залиха приказује се као негативан број, а смањење залиха приказује се као позитиван број.

Бруто домаћа потрошња израчунава се на сљедећи начин:

Производња примарне енергије
+ Примљено у Републику Српску
– Испоручено из Републике Српске
+ Салдо залиха

Утрошак за производњу енергије обухвата количину горива употријебљену за конверзију (нпр. угаљ у електричну енергију) или искоришћену за трансформацију у енергетске производе (нпр. деривате нафте, брикете).

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Source of data for production of energy balances are Annual reports on energy and reports in the area of industry, construction, external trade, transport, agriculture and forestry statistics.

Methodology for preparing the balance of electricity complies with IEA/OECD standards and the Methodology enacted by EUROSTAT.

Coverage and comparability of data

Data collection from reporting units covers all business entities engaged in production and distribution of energy and fuels. Data on final consumption of energy commodities in industry are collected from enterprises which are, according to the Classification of Economic Activities (KD BiH 2010, which in its content and structure fully complies with the EU Classfication of Economic Activities Rev 2) is classified into sections B – Mining and quarrying (excluding divisions 05 and 06) and C – Manufacturing (excluding divisions 19). Also, reports are submitted by parts of non-industrial enterprises engaged in idustrial activity.

Definitions

Other petroleum products = petroleum coke + white spirit + kerosene and jet fuel.

Primary energy production - type of energy which has not been subjected to the process of conversion or transformation (coal, oil, natural gas, biomass, hydro energy, geothermal energy, wind energy and solar energy).

Received by Republika Srpska and delivered by Republika Srpska cover all amounts of energy commodities entry and exit to/from Republika Srpska, on any grounds (import, export, and exchange between the entities).

Stock changes represent the difference between initial and final stocks in the observation year. An increase in stocks is presented as a negative number, while their decrease is presented as a positive one.

Gross inland consumption is calculated in the following way:

Primary energy production
+ Received by Republika Srpska
– Delivered by Republika Srpska
+ Stock changes

Transformation input covers the amount of fuel used for conversion (e.g. of coal into electricity) or for transformation to energy commodities (e.g. petroleum products, briquettes).

Производња енергије трансформацијом обухвата производњу трансформисаних облика енергије (термоелектрична енергија, топлотна енергија и деривати нафте).

Transformation output comprises transformed energy production (thermoelectricity, heat and petroleum products).

Размјена обухвата размјену међуфазних производа (фракције, дестилати), готових производа (хидроелектрична енергија) и производа који се поново прерађују (примарни бензин, мазут, мазива).

Exchanges and transfers, returns include intermediate product exchange (fractions, destilates), final product exchange (hydro energy) and exchange of recycled products (naphtha, fuel oil and lubricants).

Сопствена потрошња у енергетском сектору обухвата потрошњу енергије за погонске сврхе у енергетском сектору.

Own consumption in the energy sector comprises energy consumption for operating purposes in the energy sector.

Губици укључују све губитке настале при транспорту и дистрибуцији енергије (електрична енергија, топлотна енергија, природни гас).

Losses include all losses incurred during transport and distribution of energy (electricity, heat, natural gas).

Енергија расположива за финалну потрошњу представља енергију која је на располагању крајњим корисницима.

Energy available for final consumption is energy available to final consumers.

Статистичка разлика = енергија расположива за финалну потрошњу − финална потрошња за неенергетске сврхе - финална потрошња за енергетске сврхе.

Statistical difference = energy available for final consumption − final non-energy consumption - final energy consumption.

18.1. Производња енергије и горива
Production of energy and fuels

	Електрична енергија, GWh *Electricity, GWh*	Топлотна енергија, TJ *Heat, TJ*	Угаљ, t *Coal, t*	Деривати нафте, t *Petroleum products, t*	Биогас, хиљ. m^3 *Biogas, thous. m^3*	Биомаса, t *Biomass, t*
2010	6 430	1 680	4 591 806	...	-	...
2011	5 573	1 737	5 525 602	1 148 845	-	...
2012	5 396	1 806	5 224 977	1 018 993	-	...
2013	6 693	1 697	5 527 920	965 720	-	...
2014	6 014	1 378	5 484 439	987 434	-	...
2015	5 881	1 488	6 125 192	917 676	-	...
2016	7 986	1 521	7 142 160	823 853	-	...
2017	7 144	1 499	6 952 328	862 784	3 143	...
2018	8 844	1 649	7 481 631	701 321	4 539	...
2019	7 782	1 517	6 819 156	75 353	3 547	...
2020	7 899	1 552	7 353 888	13 062	5 455	...
2021	8 506	1 674	7 347 338	12 589	3 843	...
2022	7 942	1 496	7 446 980	13 563	3 687	...

18.2. Финална потрошња по енергентима
Final consumption by energy commodity

	Електрична енергија, GWh *Electricity, GWh*	Топлотна енергија, TJ *Heat, TJ*	Угаљ, t *Coal, t*	Деривати нафте, t *Petroleum products, t*	Природни гас, хиљ. Sm^3 *Natural gas, thous. Sm^3*	Биогас, хиљ. m^3 *Biogas, thous. m^3*	Биомаса, t *Biomass, t*
2010	2 922	1 483	178 109	...	36 026	-	...
2011	2 970	1 613	214 421	242 076	67 037	-	...
2012	3 000	1 506	204 258	389 658	58 755	-	...
2013	3 104	1 433	264 804	430 059	21 923	-	...
2014	3 129	1 246	292 365	496 030	27 655	-	...
2015	3 293	1 392	353 459	404 379	42 511	-	...
2016	3 489	1 414	289 610	403 806	59 223	-	...
2017	3 612	1 374	283 408	421 122	66 863	-	...
2018	3 655	1 525	305 310	406 170	68 915	-	...
2019	3 687	1 395	353 684	396 127	52 134	-	...
2020	3 491	1 424	265 439	410 000	34 354	-	...
2021	3 820	1 539	346 227	424 192	38 672	1 925	...
2022	3 876	1 366	349 693	406 889	36 246	1 854	...

18.3. Финална енергетска потрошња у индустрији по енергентима
Final energy consumption in industry by energy commodity

	Електрична енергија, GWh *Electricity, GWh*	Топлотна енергија, TJ *Heat, TJ*	Угаљ, t *Coal, t*	Деривати нафте, t *Petroleum products, t*	Природни гас, хиљ. Sm^3 *Natural gas, thous. Sm^3*	Биогас, хиљ. m^3 *Biogas, thous. m^3*	Биомаса, t *Biomass, t*
2010	495	11	51 478	...	32 466	-	...
2011	521	10	60 241	73 310	63 356	-	...
2012	532	18	47 912	53 317	55 097	-	...
2013	597	8	145 951	39 642	18 781	-	...
2014	615	6	172 169	38 631	24 835	-	...
2015	642	7	209 198	39 835	38 987	-	...
2016	820	6	135 735	40 665	55 713	-	...
2017	924	5	174 834	36 789	62 936	-	...
2018	934	7	196 059	35 893	64 851	-	...
2019	983	8	247 058	33 902	47 807	-	...
2020	804	8	177 540	33 236	29 862	-	...
2021	1 016	5	245 727	32 071	33 466	1 925	...
2022	1 006	5	252 945	30 749	31 514	1 854	...

18.4. Енергетски биланси, 2022.
Energy balances, 2022

Снабдијевање и потрошња *Supply and consumption*	Соларна електрична енергија *Solar energy*	Хидро-електрична енергија *Hydro energy*	Укупна електрична енергија *Electricity*	Топлотна енергија, TJ *Heat, TJ*	Мрки угаљ *Brown coal*	Лигнит *Lignite*	Камени угаљ *Sub-bituminous coal*
	GWh				t		
Примарна производња енергије / *Primary production*	27	2 238	-	-	2 128 517	5 318 463	-
Примљено у РС / *Received by RS*	-	-	482	-	240 869	31 899	47 231
Испоручено из РС / *Delivered by RS*	-	-	3 545	-	366 717	953 348	19 939
Салдо залиха / *Stock changes*	-	-	-	-	73 974	147 568	-812
Бруто домаћа потрошња / *Gross inland consumption*	27	2 238	-3 063	-	2 076 643	4 544 582	26 480
Утрошак за производњу енергије / *Transformation input*	-	-	-	-	1 811 031	4 486 981	-
Термоелектране / *Thermal power plants*	-	-	-	-	1 787 488	4 443 632	-
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) / *CHP plants*	-	-	-	-	-	-	-
Индустријске енергане / *Autoproducers*	-	-	-	-	18 942	-	-
Топлане / *District heating plants*	-	-	-	-	4 601	43 349	-
Рафинерије / *Refineries*	-	-	-	-	-	-	-
Остали / *Other*	-	-	-	-	-	-	-
Производња енергије трансформацијом / *Transformation output*	-	-	5 677	1 496	-	-	-
Термоелектране / *Thermal power plants*	-	-	5 595	79	-	-	-
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) / *CHP plants*	-	-	1	193	-	-	-
Индустријске енергане / *Autoproducers*	-	-	81	-	-	-	-
Топлане / *District heating plants*	-	-	-	1 224	-	-	-
Рафинерије / *Refineries*	-	-	-	-	-	-	-
Остали / *Other*	-	-	-	-	-	-	-
Размјена / *Exchanges and transfers, returns*	-27	-2 238	2 238	-	-	-	-
Сопствена потрошња у енергетском сектору / *Consumption in the energy sector*	-	-	609	2	-	-	-
Губици / *Losses*	-	-	394	128	-	-	-
Расположиво за финалну потрошњу / *Available for final consumption*	-	-	3 876	1 366	265 612	57 601	26 480
Финална потрошња за неенергетске сврхе / *Final non-energy consumption*	-	-	-	-	-	-	-
Финална потрошња за енергетске сврхе / *Final energy consumption*	-	-	3 876	1 366	265 612	57 601	26 480
Индустрија / *Industry*	-	-	1 006	5	204 619	21 846	26 480
Гвожђе и челик / *Iron and steel*	-	-	228	-	-	-	23 406
Хемијска индустрија / *Chemical industry*	-	-	27	-	-	-	-
Обојени метали / *Non-ferrous metals*	-	-	190	-	196 603	-	-
Неметални минерали / *Non-metallic minerals*	-	-	32	-	1 585	21 286	3 074
Транспортна средства / *Transport equipment*	-	-	6	-	-	-	-
Машине / *Machinery*	-	-	71	5	511	30	-
Руде и камен / *Mining and quarring*	-	-	58	-	2 768	-	-
Храна, пиће и дуван / *Food, beverages and tobacco*	-	-	98	-	1 264	278	-
Целулоза, папир и штампање / *Paper, pulp and printing*	-	-	42	-	13	-	-
Дрво и производи од дрвета / *Wood and wood products*	-	-	123	-	29	-	-
Текстил и кожа / *Textiles and leather*	-	-	67	-	1 301	252	-
Остало / *Other*	-	-	64	-	545	-	-
Грађевинарство / *Construction*	-	-	33	-	-	15	-
Саобраћај / *Transport*	-	-	25	-	-	-	-
Друмски саобраћај / *Road transport*	-	-	-	-	-	-	-
Жељезнички собраћај / *Railway*	-	-	25	-	-	-	-
Ваздушни саобраћај / *Air transport*	-	-	-	-	-	-	-
Домаћинства / *Household*	-	-	1 844	1 072	40 109	22 732	-
Пољопривреда / *Agriculture*	-	-	40	-	-	20	-
Остали потрошачи / *Other users*	-	-	928	289	20 884	12 988	-
Статистичка разлика / *Statistical difference*	-	-	-	-	-	-	-

18.4. Енергетски биланси, 2022.
Energy balances, 2022
(наставак/*continued*)

Снабдијевање и потрошња *Supply and consumption*	Сирова нафта и улазне сировине *Crude oil and feedstock*	Укупни деривати нафте *Total petroleum products*	Примарни бензин *Naphtha*	Течни нафтни гас *Liquefied petroleum gases*	Моторни бензин *Motor gasoline*	Дизелска горива *Diesel oil*	Уље за ложење, екстра лако *Gas oil*
	t						
Примарна производња енергије / *Primary production*	-	-	-	-	-	-	-
Примљено у РС / *Received by RS*	18 563	715 775	-	41 068	63 893	478 643	9 703
Испоручено из РС / *Delivered by RS*	12 463	274 843	-	9 404	14 983	168 528	1 147
Салдо залиха / *Stock changes*	10 021	-11 315	-	-1 364	-692	-2 052	589
Бруто домаћа потрошња / *Gross inland consumption*	16 121	429 617	-	30 300	48 218	308 063	9 145
Утрошак за производњу енергије / *Transformation input*	16 106	9 811	-	-	-	-	-
Термоелектране / *Thermal power plants*		8 302	-	-	-	-	-
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) / *CHP plants*	-	-	-	-	-	-	-
Индустријске енергане / *Autoproducers*	-	-	-	-	-	-	-
Топлане / *District heating plants*	-	1 509	-	-	-	-	-
Рафинерије / *Refineries*	13 861	-	-	-	-	-	-
Остали / *Other*	2 245	-	-	-	-	-	-
Производња енергије трансформацијом / *Transformation output*		13 563	-	-	-	-	-
Термоелектране / *Thermal power plants*	-	-	-	-	-	-	-
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) / *CHP plants*	-	-	-	-	-	-	-
Индустријске енергане / *Autoproducers*	-	-	-	-	-	-	-
Топлане / *District heating plants*	-	-	-	-	-	-	-
Рафинерије / *Refineries*	-	11 331	-	-	-	-	-
Остали / *Other*	-	2 232	-	-	-	-	-
Размјена / *Exchanges and transfers, returns*	-	-	-	-	-	-	-
Сопствена потрошња у енергетском сектору / *Consumption in the energy sector*	-	26 480	-	-	-	25 094	-
Губици / *Losses*	-	-	-	-	-	-	-
Расположиво за финалну потрошњу / *Available for final consumption*	-	406 889	-	30 300	48 218	282 969	9 145
Финална потрошња за неенергетске сврхе / *Final non-energy consumption*	-	20 507	-	-	-	-	-
Финална потрошња за енергетске сврхе / *Final energy consumption*	-	386 382	-	30 300	48 218	282 969	9 145
Индустрија / *Industry*	-	30 749	-	5 137	92	9 698	2 504
Гвожђе и челик / *Iron and steel*	-	317	-	112	-	201	4
Хемијска индустрија / *Chemical industry*	-	912	-	57	16	11	687
Обојени метали / *Non-ferrous metals*	-	218	-	218	-	-	-
Неметални минерали / *Non-metallic minerals*	-	6 015	-	1 209	-	534	1 371
Транспортна средства / *Transport equipment*	-	103	-	3	-	-	-
Машине / *Machinery*	-	786	-	537	-	120	24
Руде и камен / *Mining and quarring*	-	9 136	-	100	13	7 959	152
Храна, пиће и дуван / *Food, beverages and tobacco*	-	4 675	-	2 359	6	234	190
Целулоза, папир и штампање / *Paper, pulp and printing*	-	6 791	-	4	-	1	6
Дрво и производи од дрвета / *Wood and wood products*	-	652	-	10	57	578	1
Текстил и кожа / *Textiles and leather*	-	739	-	482	-	28	22
Остало / *Other*	-	405	-	46	-	32	47
Грађевинарство / *Construction*	-	10 898	-	19	37	10 110	732
Саобраћај / *Transport*	-	316 183	-	19 392	48 026	248 057	-
Друмски саобраћај / *Road transport*	-	314 675	-	19 392	48 026	247 257	-
Жељезнички собраћај / *Railway*	-	800	-	-	-	800	-
Ваздушни саобраћај / *Air transport*	-	708	-	-	-	-	-
Домаћинства / *Household*	-	5 430	-	3 910	-	-	1 520
Пољопривреда / *Agriculture*	-	16 710	-	459	63	15 104	1 084
Остали потрошачи / *Other users*	-	6 412	-	1 383	-	-	3 305
Статистичка разлика / *Statistical difference*	-	-	-	-	-	-	-

18.4. Енергетски биланси, 2022.
Energy balances, 2022
(наставак/*continued*)

Снабдијевање и потрошња *Supply and consumption*	Мазут *Fuel oil*	Битумен *Bitumen*	Масти и мазива *Lubricants*	Парафински восак *Paraffin waxes*	Остали деривати нафте *Other petroleum producs*	Природни гас, хиљ. Sm^3 *Natural gas, thous.* Sm^3	Биогас, хиљ. m^3 *Biogas thous.* m^3
	t						
Примарна производња енергије / *Primary production*	-	-	-	-	-	-	3 687
Примљено у РС / *Received by RS*	29 233	86 456	1 422	939	4 418	62 933	-
Испоручено из РС / *Delivered by RS*	4 650	67 736	6 976	267	1 152	24 915	-
Салдо залиха / *Stock changes*	-741	-7 060	-14		19	60	-
Бруто домаћа потрошња / *Gross inland consumption*	23 842	11 660	-5 568	672	3 285	38 078	3 687
Утрошак за производњу енергије / *Transformation input*	9 811	-	-	-	-	1 712	1 833
Термоелектране / *Thermal power plants*	8 302	-	-	-	-	-	-
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) / *CHP plants*	-	-	-	-	-	-	-
Индустријске енергане / *Autoproducers*	-	-	-	-	-	-	1 833
Топлане / *District heating plants*	1 509	-	-	-	-	1 712	-
Рафинерије / *Refineries*	-	-	-	-	-	-	-
Остали / *Other*	-	-	-	-	-	-	-
Производња енергије трансформацијом / *Transformation output*	-	-	13 563	-	-	-	-
Термоелектране / *Thermal power plants*	-	-	-	-	-	-	-
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) / *CHP plants*	-	-	-	-	-	-	-
Индустријске енергане / *Autoproducers*	-	-	-	-	-	-	-
Топлане / *District heating plants*	-	-	-	-	-	-	-
Рафинерије / *Refineries*	-	-	11 331	-	-	-	-
Остали / *Other*	-	-	2 232	-	-	-	-
Размјена / *Exchanges and transfers, returns*	-	-	-	-	-	-	-
Сопствена потрошња у енергетском сектору / *Consumption in the energy sector*	1 386	-	-	-	-	79	-
Губици / *Losses*	-	-	-	-	-	41	-
Расположиво за финалну потрошњу / *Available for final consumption*	12 645	11 660	7 995	672	3 285	36 246	1 854
Финална потрошња за неенергетске сврхе / *Final non-energy consumption*	-	11 660	7 995	672	180	-	-
Финална потрошња за енергетске сврхе / *Final energy consumption*	12 645	-	-	-	3 105	36 246	1 854
Индустрија / *Industry*	10 921	-	-	-	2 397	31 514	1 854
Гвожђе и челик / *Iron and steel*	-	-	-	-	-	-	-
Хемијска индустрија / *Chemical industry*	141	-	-	-	-	154	-
Обојени метали / *Non-ferrous metals*	-	-	-	-	-	28 825	-
Неметални минерали / *Non-metallic minerals*	504	-	-	-	2 397	-	-
Транспортна средства / *Transport equipment*	100	-	-	-	-	-	-
Машине / *Machinery*	105	-	-	-	-	506	-
Руде и камен / *Mining and quarring*	912	-	-	-	-	292	-
Храна, пиће и дуван / *Food, beverages and tobacco*	1 886	-	-	-	-	1 687	1 854
Целулоза, папир и штампање / *Paper, pulp and printing*	6 780	-	-	-	-	-	-
Дрво и производи од дрвета / *Wood and wood products*	6	-	-	-	-	-	-
Текстил и кожа / *Textiles and leather*	207	-	-	-	-	-	-
Остало / *Other*	280	-	-	-	-	50	-
Грађевинарство / *Construction*	-	-	-	-	-	-	-
Саобраћај / *Transport*	-	-	-	-	708	237	-
Друмски саобраћај / *Road transport*	-	-	-	-	-	237	-
Жељезнички собраћај / *Railway*	-	-	-	-	-	-	-
Ваздушни саобраћај / *Air transport*	-	-	-	-	708	-	-
Домаћинства / *Household*	-	-	-	-	-	2 530	-
Пољопривреда / *Agriculture*	-	-	-	-	-	-	-
Остали потрошачи / *Other users*	1 724	-	-	-	-	1 965	-
Статистичка разлика / *Statistical difference*	-	-	-	-	-	-	-

18.5. Утрошак енергената за производњу електричне и топлотне енергије, 2022.
Consumption of energy commodities for the production of electrity and heat, 2022

	Мрки угаљ *Brown coal*	Лигнит *Lignite*	Мазут *Fuel oil*	Огревно дрво *Firewood*	Дрвни остатак и дрвна сјечка *Wood residue and wood chips*	Дрвни пелети *Wood pelets*	Природни гас, хиљ. Sm^3 *Natural gas, thous.* Sm^3	Биогас, хиљ. m^3 *Biogas, thous.* m^3
	t							
УКУПНО / *TOTAL*	1 811 031	4 486 981	9 811	91 828	21 469	-	1 712	1 833
Термоелектране / *Thermal power plants*	1 787 488	4 443 632	8 302	-	-	-	-	-
Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) / *CHP plants*	-	-	-	27 561	-	-	-	-
Топлане / *District heating plants*	4 601	43 349	1 509	64 267	19 608	-	1 712	-
Индустријске енергане / *Autoproducers*	18 942	-	-	-	1 861	-	-	1 833

Г-18.1. Производња електричне енергије и угља
Production of electricity and coal

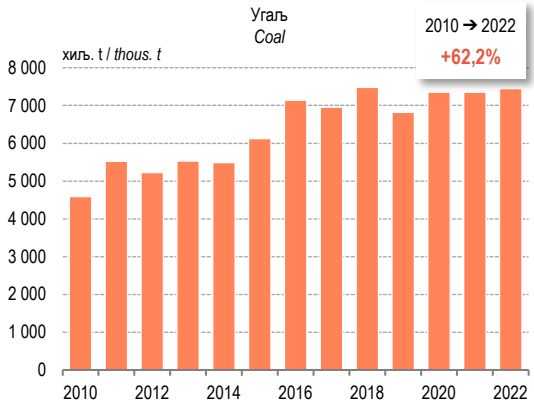

Г-18.2. Финална потрошња електричне енергије и угља
Final consumption of electricity and coal

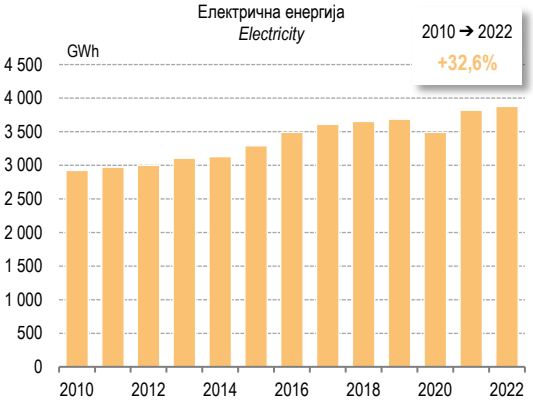

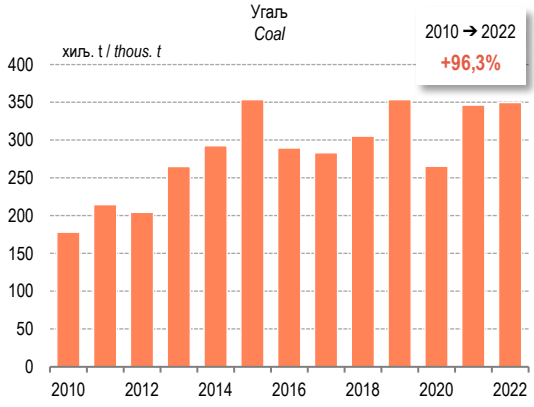

Г-18.3. Финална потрошња за енергетске сврхе по секторима, 2022.
Final energy consumption by sector, 2022

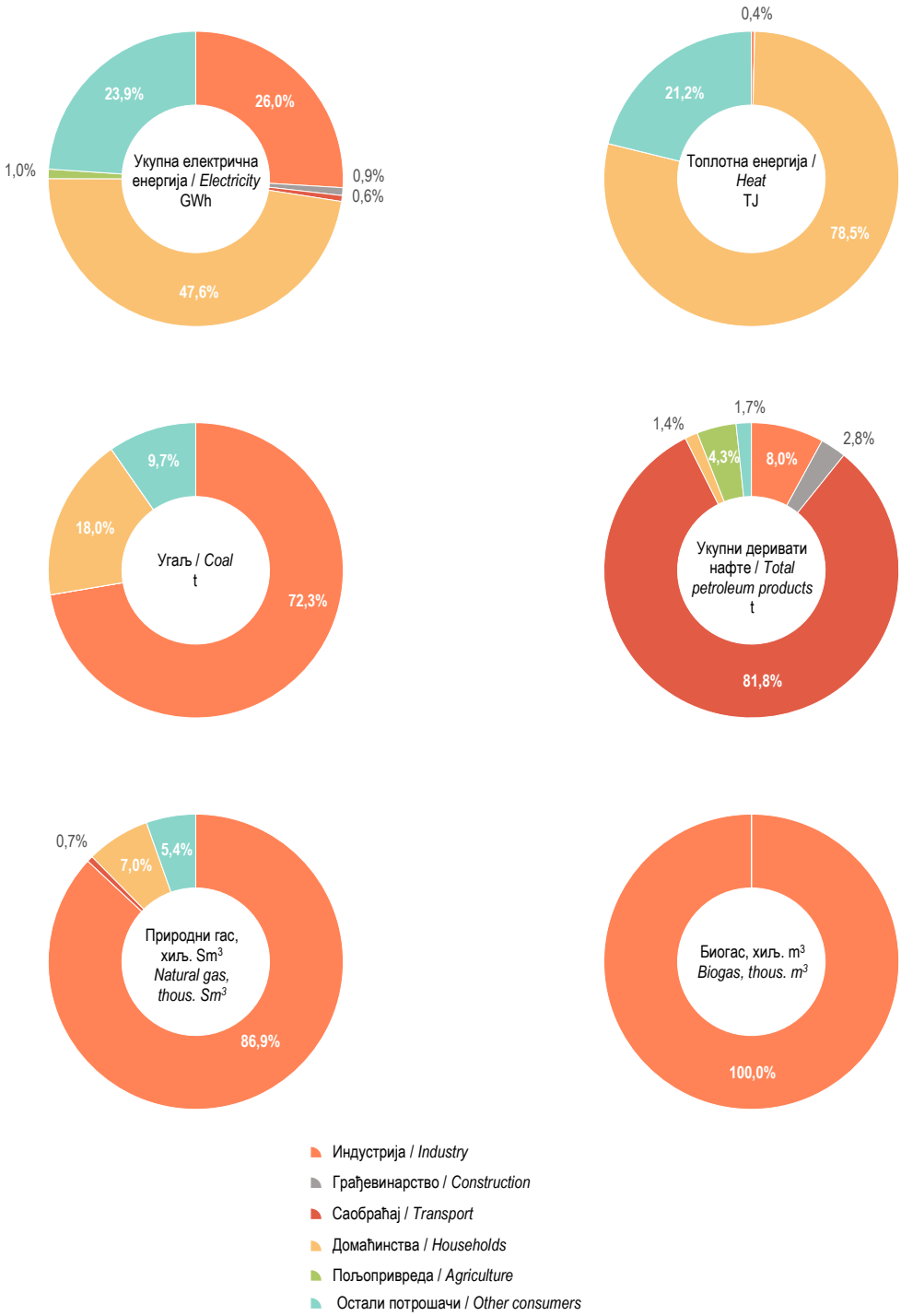

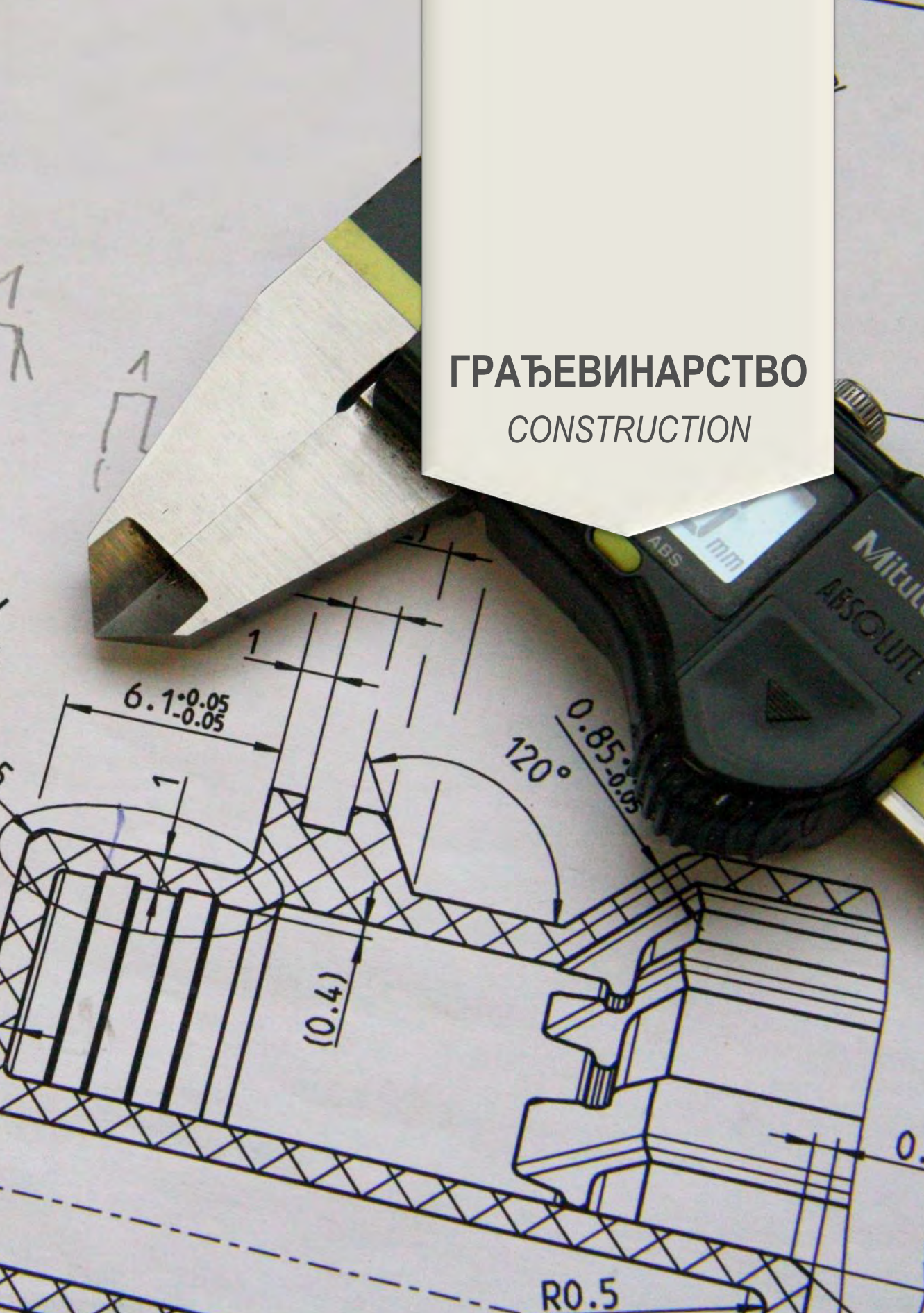
ГРАЂЕВИНАРСТВО
CONSTRUCTION
6.1
1
120°
(0.4)
R0.5

19 Грађевинарство
Construction

Методолошка објашњења
Methodological explanations 365

ТАБЕЛЕ
TABLES

19.1. Вриједност извршених радова, завршене зграде и станови
Value of performed work, completed buildings and dwellings 368

19.2. Вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката
Value of performed work by type of construction 368

19.3. Вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката и врсти радова
Value of performed work by type of construction and type of construction work 370

19.4. Завршене зграде
Completed buildings 372

19.5. Завршени станови према броју соба
Completed dwellings by number of rooms 374

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-19.1. Структура вриједности извршених радова према врсти грађевинских објеката, 2023.
Structure of value of performed work by type of construction, 2023 374

Г-19.2. Завршени станови према броју соба, 2023.
Completed dwellings by number of rooms, 2023 374

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
Грађевинска активност, статистичко саопштење
Градови и општине Републике Српске
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:
Construction activity, statistical release
Cities and Municipalities of Republika Srpska
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци су прикупљени путем „Годишњег извјештаја о грађевинским радовима на објекту" (ГРАЂ-11).

„Годишњим извјештајем о грађевинским радовима на објекту" добијају се подаци о укупној вриједности извршених радова на објектима високоградње и објектима нискоградње, те подаци о објектима, зградама и становима.

Обухватност и упоредивост података

„Годишњим извјештајем о грађевинским радовима на објекту" обухваћени су пословни субјекти чија је претежна дјелатност, према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 заснованој на Статистичкој класификацији дјелатности у ЕУ NACE Rev.2, разврстана у подручје F- Грађевинарство, као и грађевинске јединице у саставу негрђевинских пословних субјеката.

Нису обухваћени грађевински радови које су изводила физичка лица.

Разврставање грађевинских објеката и радова извршено је према Класификацији врста грађевинских објеката у БиХ (КВГО БиХ) која је усклађена са Класификацијом врста грађевинских објеката ЕУ (The Classification of Types of Constructions – CC, final version, Eurostat 1997).

Дефиниције

Грађевинарство обухвата припремне радове, високоградњу и нискоградњу, изградњу комплетних објеката или њихових дијелова, инсталационе радове, завршне радове и изнајмљивање опреме за изградњу или рушење с руковаоцем.

Под појмом **објекти** подразумијевају се конструкције повезане с тлом, свака подземна и надземна градња, као и водоградња, за које се обављају грађевински радови, а направљене су од грађевинских материјала, готових производа и дијелова за уградњу.

Новоградња је изградња новог објекта на мјесту гдје прије није било никаквог објекта или је постојао али је уклоњен. Новоградњом се сматра и поновна изградња зграде која је до темеља срушена због ратних разарања или је била толико оштећена да је морала потпуно да се сруши. Новом изградњом пута или жељезничке пруге сматра се комплетно изграђен доњи или горњи строј с потпуним просијецањем нове трасе, или с дјелимичним коришћењем старе трасе, при чему се потпуно мијења доњи строј.

Доградња и надоградња су грађевински радови којима се добијају нове употребне цјелине уз постојеће објекте или на постојећим објектима, као нпр. потпуно нови стан или пословни простор, или нпр. продужење постојећих саобраћајница, водоводних, канализационих и других цјевовода или комуникационих водова и сл. Овдје се не обухвата проширење постојећих објеката, нпр. доградња појединих соба, или пословних простора, проширење саобраћајница или друга проширења којима се обично повећава капацитет постојећих објеката.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data were collected through the "Annual report on construction works on constructions" (GRAĐ-11).

"Annual report on construction works on constructions" provides data on total value of performed works on buildings and civil engineering structures, as well as data on structures, buildings and dwellings.

Coverage and comparability of data

"Annual report on construction works on constructions" covers business entities whose predominant activity, according to the Classification of Economic Activities KD BH 2010 which is based on the Statistical classifications of economic activities EU NACE Rev.2 is in the section F-Construction, as well as by construction units which are in composition of non-construction business entities.

Construction works performed by physical entities were not included.

Structures and works are classified according to the Classification of Types of Constructions in BH (CC BH) which is harmonised with the EU Classification of Types of Constructions (The Classification of Types of Constructions – CC, final version, Eurostat 1997).

Definitions

Construction covers site preparations, building and civil engineering, building of complete structures or their parts, installation and completion, as well as renting of construction machinery and equipment with operator.

A structure comprises constructions connected with the ground, any underground and overground construction, as well as hydrotechnical structure (water-works) for which construction works are performed and which is made of building materials, building-in finished products and parts.

Construction of new buildings refers to building of new structures on land where no structures were present previously, or where existing structures were removed. This category also covers rebuilding of buildings which were completely destroyed due to war destruction or which were damaged to the extent of having to be levelled. New construction of roads or railway tracks refers to completely built substructure or superstructure, cutting through entirely new alignment, or partly using the old one while changing the substructure completely.

Upgrade and extension of buildings refer to construction works performed to create new usable units along the existing structures or on them, e.g. completely new dwellings or business premises, or extension of the existing roads, water supply pipelines, sewerage and other pipelines, and communication lines, etc. This category does not cover expansion of the existing structures, e.g. building of additional rooms or business premises, expansion of roads and other extensions usually serving to increase capacity of the existing structures.

Обнављање старих, урушених, напуштених зграда представља грађевинске радове којима се најмање један стан или други простори у згради потпуно обнављају уз коришћење битних дијелова постојеће конструкције, сачуваних спољних прочеља зграде итд., иако су унутрашње таванске и зидне преграде потпуно порушене (нпр. због старости зграде, ратних разарања и сл.).

Пренамјена нестамбеног простора у нове станове су грађевински радови којима се постојећем простору у згради (нпр. тавански или подрумски простор који до тада није био уређен за становање, гараже, простор у коме се обавља нека производна или услужна дјелатност) пренамјењује у један или у више станова.

Остале пренамјене простора у зградама су грађевински радови којима постојећи простор у згради (нпр. стан, тавански или подрумски простор, који до тада није био уређен за пословне сврхе, гараже итд.) мијења намјену у пословни простор или се изводе радови којима се постојећи пословни простор прилагођава за другу пословну намјену.

Побољшање постојећих објеката представља грађевинске радове којима се битно побољшава употребна вриједност објекта (нпр. капацитет), односно продужује или се бар обнавља њено трајање. У такве радове спадају:

- **проширење** су грађевински радови којима се проширују постојећи објекти, нпр. доградња соба или помоћних просторија у постојећим становима или пословним просторијама, проширење саобраћајница ради веће пропусне моћи, замјене постојећих цјевовода и водова са онима који имају већи капацитет и сл.
- **преправке, обнављање и модернизација** су грађевински радови којима се битно побољшава квалитет, функција, капацитет и трајање постојећег објекта.
- **замјена битних дотрајалих дијелова објекта** су грађевински радови којима се потпуно замјењују дотрајали или, усљед разних непогода, уништени битни дијелови објеката.

Редовно одржавање и поправке су грађевински радови који се повремено обављају ради одржавања објекта у употребном стању.

Зграде су трајни објекти који имају кров и спољне зидове, изграђене као самосталне употребне цјелине, које пружају заштиту од временских и других спољних утицаја, а намијењене су за становање, обављање неке дјелатности или за смјештај и чување животиња, робе и опреме за различите производне и услужне дјелатности.

Стамбене зграде су објекти у којима је 50% или више укупне корисне подне површине зграде намијењено за стамбене сврхе.

Нестамбене зграде су објекти који немају стамбене површине или је мање од 50% укупне корисне подне површине зграде намијењено за стамбене сврхе.

Renewal of old, ruinous or abandoned buildings refers to construction works through which at least one dwelling or any other space in a building is completely renewed by using important parts of the existing construction, such as preserved outer façade of the building and similar, even though its inner attic and wall partitions were completely destroyed (due to the building being old, war destruction, etc.).

Conversion of a non-residential building into new dwellings refers to construction works performed in order to convert an existing space in a building (e.g. attic or cellar space that has never been arranged as a living space, garage, a space where production or service activities are performed) into one or more dwellings.

Other conversion of spaces in buildings refers to construction works performed in order to convert an existing space in a building (e.g. dwelling, attic or cellar space that has never been arranged as business premises, garage, etc.) into business premises, as well as construction work performed in order to adapt existing business premises for other business purposes.

Improvement of existing structures refers to construction works performed in order to significantly increase the value of structure (e.g. capacity), or to extend or at least renew its existence. This type of work covers the following:

- *Expansion refers to construction works performed in order to expand existing structures, that is, building of additional rooms or extra spaces in the existing dwellings or business premises, expanding of roads with the aim of achieving increased capacity, replacing the existing pipelines and lines with those that have greater capacities, etc.*
- *Alterations, refurbishment and modernisation refer to construction works through which quality, functioning and capacity of the existing structure are significantly improved.*
- *Replacement of essential dilapidated parts of a structure refers to construction works performed in order to totally replace significant parts of a structure that are dilapidated or which were destroyed due to various disasters.*

Regular maintenance and repair refer to construction works performed occasionally in order to maintain a structure in a usable state.

Buildings are permanent structures covered with roof and closed with outer walls, built as separate useful units that protect from weather and other conditions, intended for dwelling, performing a certain activity or for placing and upkeeping of animals, goods, and equipment used in various industrial activities and services etc.

Residential buildings are structures in which 50% or more of the useful floor area is intended for dwelling purposes.

Non-residential buildings are structures without dwelling areas, or in which less than 50% of the overall useful floor area is intended for dwelling purposes.

Површина зграде је збир површина свих етажа у згради које су обухваћене спољним зидовима.

Запремина зграде је збир запремина свих наткривених дијелова зграде укључујући спољне зидове.

Остали објекти су сви објекти који нису зграде, нпр. аутопутеви, путеви и улице, жељезничке пруге, аеродромске писте, мостови, тунели, луке, бране, магистрални и локални цјевоводи, електрични и телекомуникациони водови, комплексни грађевински објекти у индустрији, спортски терени и друго.

Подаци о броју и површини станова обухватају станове у новим зградама, дограђеним дијеловима зграде те станове настале пренамјеном нестамбеног простора у стамбени.

Стан је свака грађевински повезана цјелина намијењена за становање, која се састоји од једне или више соба са одговарајућим помоћним просторијама (кухиња, купатило, предсобље, остава, клозет и сл.) или без помоћних просторија и има један или више посебних улаза.

Врста стана одређена је према броју соба у стану. Соба је просторија за становање која је од других просторија стана одвојена сталним зидовима и има директну дневну свјетлост и чија површина пода износи најмање 4m^2.

Једнособни стан може да има једну собу с кухињом и другим помоћним просторијама, или једну собу без кухиње, али с другим помоћним просторијама.

Двособни, трособни, четворособни и вишесобни стан има двије, три, четири или више соба с помоћним просторијама или без њих, при чему стан не мора да има кухињу.

Површина стана је корисна подна површина стана, мјерена унутар зидова стана.

Вриједност извршених радова обухвата сав уграђени грађевински материјал и утрошени рад. У вриједност нису укључени трошкови набавке земљишта, пројектовања, надзора и ПДВ. Подаци о вриједности извршених радова односе се на радове извршене у одређеној години на завршеним и незавршеним објектима. Вриједност радова дата је на бази годишњих обрачунских ситуација.

Floor area of buildings is a sum of total area of all floors of the building placed inside the outer walls.

Volume of building is sum total of volumes of all roofed-over space of the building, including outer walls.

Civil engineering works are all structures not classified under buildings, e.g., highways, roads and streets, railways, airport runways, brigdes, tunnels, harbours, dams, long-distance and local pipelines, electricity and telecommunication lines, complex structures on industrial sites, structures intended for sport and recreation, etc.

Data on number and floor area of dwellings includ dwellings in new buildings, new dwellings constructed later in parts of old buildings, as well as dwellings that are a result of the conversion of non residential facilities into residential ones.

Dwelling is any residential construction unit intended for habitation, consisting of one or more rooms with adequate auxiliary spaces (such as: kitchen, bathroom, lobby, pantry, toilet, etc.) or without auxiliary spaces and with one or more separate entries.

Type of dwelling is determined according to the number of rooms. A room is a space intended for habitation, enclosed by permanent walls, having direct daylight and at least 4 square meters of floor area.

One-room dwelling may consist of one room with kitchen and other auxiliary spaces, or one room without kitchen, but with other auxiliary spaces.

Two, three, four and more rooms dwelling consists of two, three or more rooms with auxiliary spaces or without them. In such a dwelling, the kitchen is not necessary.

Dwelling area covers useful floor space measured inside of dwelling walls.

Value of performed work covers all built in constructional materials and labour force. It excludes the value of land, architects' or consultans fees and VAT. Data on value of works done relate to works performed during reference year on completed and non-completed structures. Value of works is given on the basis of annual account statements.

19.1. Вриједност извршених радова, завршене зграде и станови
Value of performed work, completed buildings and dwellings

	Вриједност извршених радова, хиљ. КМ *Value of performed work, thous. KM*				Завршене зграде *Completed buildings*			Завршени станови *Completed dwellings*	
	укупно *total*	објекти високоградње *buildings*		објекти нискоградње *civil engineering*	број *number*	m^2	m^3	број *number*	m^2
		стамбене зграде *residential buildings*	нестамбене зграде *non-residential buildings*						
2007	621 868	128 777	222 776	270 315	343	188 734	622 310	1 963	99 342
2008	778 321	193 342	212 662	372 317	385	397 307	1 348 673	2 916	156 088
2009	732 738	156 495	241 821	334 422	285	344 097	1 134 755	2 544	126 190
2010	627 528	115 842	131 741	379 945	357	318 933	1 074 179	2 883	149 105
2011	645 254	115 955	122 138	407 161	282	316 881	983 311	1 779	96 010
2012	618 977	97 799	133 490	387 688	242	202 939	816 114	1 459	75 211
2013	689 308	76 830	130 087	482 391	200	249 463	839 775	1 350	70 092
2014	759 472	85 879	103 233	570 360	177	285 619	922 641	1 698	90 168
2015	750 764	96 835	154 532	499 397	163	174 216	826 882	1 227	63 387
2016	782 276	102 796	152 709	526 771	143	236 999	741 596	1 618	89 487
2017	706 130	107 217	179 403	419 510	150	261 066	804 902	1 887	99 919
2018	772 239	116 156	203 080	453 003	175	286 793	941 351	1 607	88 067
2019	683 079	152 863	167 913	362 303	221	314 443	1 666 316	2 028	107 622
2020	772 314	176 394	162 130	433 790	175	240 299	831 006	2 146	114 156
2021	685 225	198 179	153 518	333 528	154	380 912	1 523 136	2 888	150 356
2022	853 470	196 154	184 397	472 919	125	253 930	968 561	2 309	121 503
2023	876 458	199 265	200 192	477 001	149	285 593	923 664	2 957	153 520

19.2. Вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката
Value of performed work by type of construction

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	759 472	750 764	782 276	706 130	772 239	683 079	772 314	685 225	853 470	876 458
Објекти високоградње / *Buildings*	189 112	251 367	255 505	286 620	319 236	320 776	338 524	351 697	380 551	399 457
Стамбене зграде / *Residential buildings*	85 879	96 835	102 796	107 217	116 156	152 863	176 394	198 179	196 154	199 265
Стамбене зграде са једним станом / *One-dwelling buildings*	10 559	16 031	7 380	8 855	9 222	12 569	12 384	10 748	6 381	4 024
Стамбене зграде са два стана / *Two-dwelling buildings*	1 767	605	689	360	802	201	418	2 250	805	780
Стамбене зграде са три и више станова / *Three-and more dwelling buildings*	70 596	76 098	92 204	97 627	102 972	139 093	163 243	184 813	185 900	194 223
Зграде за становање заједница / *Residences for communities*	2 957	4 101	2 523	375	3 160	1 000	349	368	3 068	238
Нестамбене зграде / *Non-residential buildings*	103 233	154 532	152 709	179 403	203 080	167 913	162 130	153 518	184 397	200 192
Хотели / *Hotel buildings*	2 760	4 099	6 052	8 212	10 123	6 008	13 333	10 989	16 107	26 073
Остале зграде за краткотрајни боравак / *Other short-stay accommodation buildings*	456	261	124	111	56	210	213	555	1 964	1 064
Пословне зграде / *Office buildings*	25 167	32 681	21 782	26 671	28 991	27 678	36 299	28 681	28 253	35 044
Зграде за трговину на велико и мало / *Wholesale and retail trade buildings*	13 773	15 935	15 217	38 050	56 914	41 915	26 961	20 736	19 945	20 604
Зграде за комуникацију, станице, терминали и припадајући објекти / *Communication buildings, stations, terminals and similar buildings*	2 070	1 108	1 731	1 494	1 074	925	8 807	9 000	247	810
Гараже / *Garages*	501	203	217	272	5 271	3 575	2 227	10 194	8 043	1 032
Индустријске зграде / *Industrial buildings*	18 196	27 737	11 673	28 255	19 019	22 357	14 194	12 067	14 267	19 972
Резервоари, силоси и складишта / *Tanks, siloses and warehouses*	3 162	3 670	2 830	1 933	1 659	1 492	2 611	3 324	2 230	2 969
Зграде за културно-умјетничку дјелатност и забаву / *Culture, arts and entertainment buildings*	971	1 261	1 184	672	2 673	4 383	1 524	597	3 202	1 551
Музеји и библиотеке / *Museums and libraries*	83	285	576	15	48	105	589	1 100	1 559	158
Школске, факултетске зграде и зграде за научно-истраживачку дјелатност / *School, university and research buildings*	8 852	6 373	7 663	8 586	8 558	12 095	14 899	13 835	19 645	26 340

19.2. Вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката
Value of performed work by type of construction
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Болнице и остале зграде за здравствену заштиту / *Hospital or health care institutions buildings*	13 933	29 817	65 668	52 169	46 902	25 393	20 322	22 692	49 884	43 746
Спортске дворане / *Sport halls*	2 382	160	1 369	4 508	8 366	12 976	11 857	9 778	4 447	3 379
Нестамбене пољопривредне зграде / *Non-residental farm buildings*	2 252	1 933	1 238	1 620	1 764	1 715	931	243	630	2 178
Зграде за обављање вјерских и других обреда / *Buildings for worship and other religious activities*	1 363	1 212	1 273	1 468	4 628	1 115	2 571	2 774	2 488	3 540
Историјски или заштићени споменици / *Historic or protected monuments*	3 976	588	186	76	1 988	540	324	449	641	710
Остале зграде које нису другдје поменуте / *Other buildings not elsewhere classified*	3 336	27 209	13 926	5 291	5 046	5 431	4 468	6 504	10 845	11 022
Објекти нискоградње / *Civil engineering*	570 360	499 397	526 771	419 510	453 003	362 303	433 790	333 528	472 919	477 001
Транспортна инфраструктура / *Transport infrastructures*	422 002	334 796	345 392	271 353	279 030	260 252	337 351	238 957	321 451	326 522
Ауто-путеви / *Highways and other roads*	320 938	187 346	228 106	179 641	172 602	129 160	198 736	141 166	150 897	185 676
Путеви и улице / *Other roads and streets*	65 248	98 250	97 334	82 265	79 488	81 641	83 532	67 458	140 629	110 639
Међуградске жељезничке пруге / *Long-distance railways*	-	-	-	-	86	-	43	-	-	-
Градске жељезничке пруге / *Urban railways*	-	-	-	53	-	-	28	-	-	-
Аеродромске писте / *Airport runways*	-	-	-	-	-	155	-	-	-	-
Мостови и уздигнути ауто-путеви / *Bridges and viaducts*	3 075	3 179	4 897	2 828	6 579	3 199	11 716	13 723	6 803	4 321
Тунели и пролази / *Tunnels and subways*	165	28	-	-	-	1 474	4 235	1 325	1 155	898
Луке и пловни канали / *Harbours and navigable canals*	-	-	-	-	-	-	-	916	-	6 117
Бране и насипи / *Dams and embankments*	28 540	41 397	13 943	5 796	12 491	37 800	28 982	7 850	3 785	11 361
Аквадукти, хидрограђевински објекти за одводњавање и наводњавање / *Aqueducts and irrigation waterworks structures*	4 036	4 596	1 112	770	7 784	6 823	10 079	6 519	18 182	7 510
Цјевоводи, комуникационе и електричне линије / *Pipelines, communication and electric power lines*	69 072	61 639	78 190	68 249	74 069	65 292	65 482	49 645	59 892	61 906
Магистрални цјевоводи за нафту и гас / *Long-distance oil and gas pipelines*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Магистрални цјевоводи за воду / *Long-distance water pipelines*	-	-	-	-	468	124	547	150	-	-
Међуградске телекомуникационе линије / *Long-distance telecommunication lines*	1 889	7 831	8 129	8 898	9 691	2 867	3 855	2 950	1 727	637
Далеководи / *Long-distance electric power lines*	7 028	4 970	5 054	6 589	14 173	9 156	3 351	6 416	7 171	8 224
Локални гасоводи / *Local gas supply lines*	-	-	-	-	-	-	77	106	93	-
Локални водоводи / *Local steam and hot water supply piplines*	27 463	25 100	26 271	21 689	22 958	26 646	33 792	25 127	29 849	28 257
Канализациона мрежа / *Local waste water pipelines*	10 872	6 628	5 710	4 332	14 392	6 811	3 680	1 500	2 034	3 363
Локални електрични и телекомуникациони водови / *Local electric powerand telecommunication cables*	21 820	17 110	33 026	26 741	12 387	19 688	20 180	13 396	19 018	21 425
Комплексни грађевински објекти у индустрији / *Complex industrial structures*	77 028	97 785	97 868	77 652	96 509	29 190	26 031	41 994	81 472	69 008
Објекти за рударство и експлоатацију других сировина / *Structures for mining or extraction*	6 119	5 901	9 849	20 112	50 328	5 262	5 178	5 917	7 931	3 621
Енергетски објекти / *Electric power plants structures*	67 990	90 718	86 601	55 502	43 519	23 128	20 287	34 689	72 309	64 296
Објекти хемијске индустрије / *Chemical industry plants structures*	2 919	1 166	1 418	2 038	2 662	800	566	1 388	1 232	1 091
Објекти и постројења у тешкој индустрији који нису другдје поменути / *Heavy industrial plants structures, not elsewhere classified*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остали објекти нискоградње / *Other civil engineering works*	2 258	5 177	5 321	2 256	3 395	7 569	4 926	2 932	10 104	19 565
Спортски терени / *Sports grounds*	694	365	171	335	986	3 348	2 280	1 076	4 210	11 149
Други објекти за спорт и рекреацију / *Other sport and recreation structures*	1 147	2 550	2 619	1 780	2 402	2 482	2 300	1 810	5 864	8 355
Други објекти нискоградње који нису другдје поменути / *Other civil engineering works not elsewhere classified*	417	2 262	2 531	141	7	1 739	346	46	30	61

19.3. Вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката и врсти радова
Value of performed work by type of construction and type of construction work

хиљ. КМ / *thous. KM*

		Укупно *Total*	Новоградња *Construction of new buildings*	Доградња/надоградња, обнављање старих, урушених зграда, пренамјена нестамбеног простора у нове станове, остале пренамјене простора у зградама *Upgrade/extension, renewal of old, ruinous or abandoned buildings, conversion of non-residential buildings into new dwellings, other conversion of spaces in buildings*	Побољшање постојећих објеката *Improvement of existing structures*	Редовно одржавање и поправке *Regular maintenance and repair*
УКУПНО *TOTAL*	2014	759 472	509 060	13 310	104 864	132 238
	2015	750 764	454 801	41 327	127 702	126 934
	2016	782 276	507 062	21 677	129 937	123 600
	2017	706 130	474 368	9 652	109 132	112 978
	2018	772 239	477 818	9 750	173 693	110 978
	2019	683 079	408 390	21 573	145 315	107 801
	2020	772 314	456 121	16 242	156 124	143 827
	2021	685 225	453 930	8 257	124 653	98 385
	2022	853 470	506 120	10 773	195 134	141 443
	2023	876 458	560 750	12 690	170 756	132 262
Објекти високоградње *Buildings*	2014	189 112	118 091	11 647	46 757	12 617
	2015	251 367	148 078	35 791	58 825	8 673
	2016	255 505	168 686	18 459	61 924	6 436
	2017	286 620	215 470	7 829	57 372	5 949
	2018	319 236	238 489	7 913	63 873	8 961
	2019	320 776	238 557	20 385	51 182	10 652
	2020	338 524	252 774	6 935	72 369	6 446
	2021	351 697	269 175	6 553	68 628	7 341
	2022	380 551	281 955	8 146	80 237	10 213
	2023	399 457	306 631	11 748	70 470	10 608
Стамбене зграде *Residential buildings*	2014	85 879	73 887	1 703	9 283	1 006
	2015	96 835	79 119	2 128	12 986	2 602
	2016	102 796	88 744	2 038	11 561	453
	2017	107 217	94 297	1 782	10 586	552
	2018	116 156	101 059	2 281	11 252	1 564
	2019	152 863	138 275	3 310	9 376	1 902
	2020	176 394	161 970	1 837	11 696	891
	2021	198 179	184 826	1 173	10 952	1 228
	2022	196 154	182 751	1 516	9 753	2 134
	2023	199 265	189 967	836	5 524	2 938
Нестамбене зграде *Non-residential buildings*	2014	103 233	44 204	9 944	37 474	11 611
	2015	154 532	68 959	33 663	45 839	6 071
	2016	152 709	79 942	16 421	50 363	5 983
	2017	179 403	121 173	6 047	46 786	5 397
	2018	203 080	137 430	5 632	52 621	7 397
	2019	167 913	100 282	17 075	41 806	8 750
	2020	162 130	90 804	5 098	60 673	5 555
	2021	153 518	84 349	5 380	57 676	6 113
	2022	184 397	99 204	6 630	70 484	8 079
	2023	200 192	116 664	10 912	64 946	7 670
Објекти нискоградње *Civil engineering*	2014	570 360	390 969	1 663	58 107	119 621
	2015	499 397	306 723	5 536	68 877	118 261
	2016	526 771	338 376	3 218	68 013	117 164
	2017	419 510	258 898	1 823	51 760	107 029
	2018	453 003	239 329	1 837	109 820	102 017
	2019	362 303	169 833	1 188	94 133	97 149
	2020	433 790	203 347	9 307	83 755	137 381
	2021	333 528	184 755	1 704	56 025	91 044
	2022	472 919	224 165	2 627	114 897	131 230
	2023	477 001	254 119	942	100 286	121 654

19.3. Вриједност извршених радова према врсти грађевинских објеката и врсти радова

Value of performed work by type of construction and type of construction work

(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

		Укупно *Total*	Новоградња *Construction of new buildings*	Доградња/надоградња, обнављање старих, урушених зграда, пренамјена нестамбеног простора у нове станове, остале пренамјене простора у зградама *Upgrade/extension, renewal of old, ruinous or abandoned buildings, conversion of non-residential buildings into new dwellings, other conversion of spaces in buildings*	Побољшање постојећих објеката *Improvement of existing structures*	Редовно одржавање и поправке *Regular maintenance and repair*
Транспортна инфраструктура	2014	422 002	269 748	51	38 729	113 474
Transport infrastructures	2015	334 796	182 537	4 074	39 597	108 588
	2016	345 392	220 869	3 218	25 667	95 638
	2017	271 353	169 833	1 644	15 371	84 505
	2018	279 030	148 117	1 201	34 206	95 506
	2019	260 252	108 317	1 152	62 621	88 162
	2020	337 351	141 640	9 140	56 474	130 097
	2021	238 957	123 934	96	35 529	79 398
	2022	321 451	124 551	-	81 382	115 518
	2023	326 522	156 594	161	65 271	104 496
Цјевоводи, комуникационе и електричне линије	2014	69 072	49 761	1 284	14 701	3 326
	2015	61 639	34 665	367	19 743	6 864
Pipelines, communication and electric power lines	2016	78 190	30 861	-	27 454	19 875
	2017	68 249	33 994	179	15 859	18 217
	2018	74 069	48 523	636	21 057	3 853
	2019	65 292	35 392	36	23 696	6 168
	2020	65 482	35 490	146	24 713	5 133
	2021	49 645	29 179	1 595	10 536	8 335
	2022	59 892	37 277	628	15 490	6 497
	2023	61 906	35 511	735	19 029	6 631
Комплексни грађевински објекти у индустрији	2014	77 028	69 995	315	3 931	2 787
	2015	97 785	86 228	-	8 769	2 788
Complex industrial structures	2016	97 868	83 768	-	12 578	1 522
	2017	77 652	53 335	-	20 124	4 193
	2018	96 509	39 598	-	54 260	2 651
	2019	29 190	19 192	-	7 532	2 466
	2020	26 031	21 811	-	2 100	2 120
	2021	41 994	29 263	-	9 486	3 245
	2022	81 472	57 176	1 999	13 591	8 706
	2023	69 008	52 107	18	7 768	9 115
Остали објекти нискоградње	2014	2 258	1 465	13	746	34
Other civil engineering works	2015	5 177	3 293	1 095	768	21
	2016	5 321	2 878	-	2 314	129
	2017	2 256	1 736	-	406	114
	2018	3 395	3 091	-	297	7
	2019	7 569	6 932	-	284	353
	2020	4 926	4 406	21	468	31
	2021	2 932	2 379	13	474	66
	2022	10 104	5 161	-	4 434	509
	2023	19 565	9 907	28	8 218	1 412

19.4. Завршене зграде
Completed buildings

	Јединица мјере *Unit of measure*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО	број / *number*	177	163	143	150	175	221	175	154	125	149
TOTAL	m^2	285 619	174 216	236 999	261 066	286 793	314 443	240 299	380 912	253 930	285 593
	m^3	922 641	826 882	741 596	804 902	941 351	1 666 316	831 006	1 523 136	968 561	923 664
Стамбене зграде	број / *number*	109	74	79	60	102	133	120	89	77	110
Residential buildings	m^2	194 453	98 689	130 756	170 171	145 424	167 014	181 388	261 970	203 319	245 231
	m^3	530 165	416 850	371 955	474 040	399 640	479 927	515 345	735 222	580 743	721 329
Стамбене зграде са једним станом / *One-dwelling buildings*	број / *number*	56	28	28	5	48	83	67	9	7	40
	m^2	4 614	2 897	2 209	1 010	3 678	6 120	4 372	677	1 035	2 696
	m^3	15 054	9 600	7 612	2 420	9 909	21 510	13 729	2 247	2 820	7 787
Стамбене зграде са два стана / *Two-dwelling buildings*	број / *number*	4	4	2	3	1	-	-	3	2	3
	m^2	570	744	685	950	120	-	-	5 162	440	715
	m^3	1 480	2 256	1 715	2 450	360	-	-	15 575	1 254	2 188
Стамбене зграде са три и више станова / *Three-and more dwelling buildings*	број / *number*	49	42	48	52	53	50	52	77	68	67
	m^2	189 269	95 048	119 592	168 211	141 626	160 894	170 616	256 131	201 844	241 820
	m^3	513 631	404 994	335 526	469 170	389 371	458 417	481 136	717 400	576 669	711 354
Зграде за становање заједница *Residences for communities*	број / *number*	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-
	m^2	-	-	8 270	-	660	-	6 400	-	-	-
	m^3	-	-	27 102	-	1 914	-	20 480	-	-	-
Нестамбене зграде	број / *number*	68	89	64	90	73	88	55	65	48	39
Non-residential buildings	m^2	91 166	75 527	106 243	90 895	141 369	147 429	58 911	118 942	50 611	40 362
	m^3	392 476	410 032	369 641	330 862	541 711	1 186 389	315 661	787 914	387 818	202 335
Хотели *Hotel buildings*	број / *number*	3	2	2	8	4	1	2	4	3	1
	m^2	12 550	1 680	848	13 385	10 596	2 800	2 009	10 190	3 214	97
	m^3	41 375	5 050	2 409	32 297	30 825	7 840	5 995	26 840	9 641	291
Остале зграде за краткотрајни боравак / *Other short-stay accommodation buildings*	број / *number*	-	1	1	-	-	-	2	3	1	-
	m^2	-	539	35	-	-	-	80	137	60	-
	m^3	-	1 563	88	-	-	-	576	444	180	-
Пословне зграде / *Office buildings*	број / *number*	11	10	6	10	7	12	13	9	5	3
	m^2	34 460	19 310	15 099	8 499	25 528	7 537	16 013	19 219	9 111	4 452
	m^3	135 669	59 376	46 699	26 921	84 289	24 632	49 641	77 394	26 402	56 264
Зграде за трговину на велико и мало / *Wholesale and retail trade buildings*	број / *number*	7	6	7	17	14	10	9	12	11	7
	m^2	2 934	11 615	3 356	7 582	21 156	65 305	8 043	23 333	10 737	5 730
	m^3	13 456	66 709	11 331	27 640	102 187	782 739	46 101	155 346	36 022	23 909
Зграде за комуникацију, станице, терминали и припадајући објекти / *Communication,buildings stations, terminals and similar buildings*	број / *number*	1	1	1	3	-	-	-	2	-	-
	m^2	1 229	453	82	1 140	-	-	-	4 583	-	-
	m^3	4 801	1 268	287	6 444	-	-	-	16 995	-	-
Гараже / *Garages*	број / *number*	1	5	2	-	15	5	-	1	1	3
	m^2	638	855	449	-	2 575	22 994	-	70	810	164
	m^3	1 723	2 450	1 025	-	7 550	95 377	-	175	2 430	506
Индустријске зграде / *Industrial buildings*	број / *number*	15	23	17	23	16	24	14	16	11	7
	m^2	19 907	12 920	9 296	27 040	17 366	25 333	20 410	21 753	5 772	8 437
	m^3	108 248	66 816	40 577	134 462	76 834	144 541	131 554	127 310	29 982	50 947

19.4. Завршене зграде
Completed buildings
(наставак/*continued*)

	Јединица мјере *Unit of measure*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Резервоари, силоси и складишта / *Tanks, siloses and warehouses*	број / *number*	15	13	3	6	4	7	5	2	2	4
	m^2	11 471	8 026	2 884	962	2 572	2 985	6 051	1 264	1 250	960
	m^3	51 713	35 936	28 610	3 542	13 616	14 962	44 527	6 070	5 550	2 870
Зграде за културно-умјетничку дјелатност и забаву / *Culture, arts and entertainment buildings*	број / *number*	-	1	1	-	-	4	1	-	-	3
	m^2	-	990	78	-	-	4 305	125	-	-	830
	m^3	-	5 169	269	-	-	12 107	437	-	-	2 680
Музеји и библиотеке / *Museums and libraries*	број / *number*	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
	m^2	-	56	-	-	-	-	-	-	570	-
	m^3	-	162	-	-	-	-	-	-	1 700	-
Школске, факултетске зграде и зграде за научно-истраживачку дјелатност / *School, university and research buildings*	број / *number*	1	5	4	4	1	8	1	5	3	3
	m^2	210	5 475	5 520	4 104	5 000	5 941	3 000	3 290	3 548	2 575
	m^3	945	14 093	17 870	12 673	15 000	23 772	9 000	23 498	24 446	11 302
Болнице и остале зграде за здравствену заштиту / *Hospital or health care institutions buildings*	број / *number*	2	4	6	5	2	2	2	2	3	1
	m^2	210	2 185	4 593	19 845	13 495	487	1 437	1 323	1 119	1 098
	m^3	704	8 505	14 125	56 189	50 399	1 411	4 967	4 164	3 609	2 745
Спортске дворане / *Sport halls*	број / *number*	1	1	1	2	2	2	-	2	2	-
	m^2	1 586	7 582	285	1 195	2 900	5 060	-	20 007	10 133	-
	m^3	6 425	128 894	855	11 610	22 200	40 170	-	141 316	224 312	-
Нестамбене пољопривредне зграде / *Non-residental farm buildings*	број / *number*	5	12	9	8	-	6	3	1	4	4
	m^2	2 644	3 310	3 039	6 173	-	2 520	540	2 000	3 387	1 214
	m^3	11 123	11 683	11 323	15 664	-	14 603	2 304	10 000	20 544	3 998
Зграде за обављање вјерских и других обреда / *Buildings for worship and other religious activities*	број / *number*	5	1	1	2	2	3	2	5	-	1
	m^2	2 927	88	52	520	1 012	1 095	1 048	11 169	-	800
	m^3	14 369	528	171	1 920	20 036	20 297	20 125	195 014	-	2 200
Историјски или заштићени споменици / *Historic or protected monuments*	број / *number*	-	-	1	1	2	1	-	-	-	-
	m^2	-	-	172	30	280	85	-	-	-	-
	m^3	-	-	946	30	280	290	-	-	-	-
Остале зграде које нису другдје поменуте / *Other buildings not elsewhere classified*	број / *number*	1	3	2	1	3	3	1	1	1	2
	m^2	400	443	60 455	420	38 229	982	155	604	900	14 005
	m^3	1 925	1 830	193 056	1 470	116 581	3 648	434	3 348	3 000	44 623

19.5. Завршени станови према броју соба
Completed dwellings by number of rooms

	Јединица мјере *Unit of measure*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО	број / *number*	1 698	1 227	1 618	1 887	1 607	2 028	2 146	2 888	2 309	2 957
TOTAL	m^2	90 168	63 387	89 487	99 919	88 067	107 622	114 156	150 356	121 503	153 520
Једнособни станови	број / *number*	702	501	436	601	368	629	481	1 023	625	1 142
One-room dwellings	m^2	27 967	19 191	16 179	22 681	13 536	24 175	17 190	40 916	23 296	46 491
Двособни станови	број / *number*	627	441	696	817	675	854	1 025	1 154	994	1 209
Two-room dwellings	m^2	33 494	22 849	35 315	42 362	33 982	43 888	50 581	59 395	48 651	63 957
Трособни станови	број / *number*	313	232	382	414	448	426	545	553	580	507
Three-room dwellings	m^2	21 663	15 862	26 548	28 467	29 831	28 400	37 055	36 417	38 782	33 745
Четворособни и вишесобни станови	број / *number*	56	53	104	55	116	119	95	158	110	99
Four or more-room dwellings	m^2	7 044	5 485	11 445	6 409	10 718	11 159	9 330	13 628	10 774	9 327

Г-19.1. Структура вриједности извршених радова према врсти грађевинских објеката, 2023.
Structure of value of performed work by type of construction, 2023

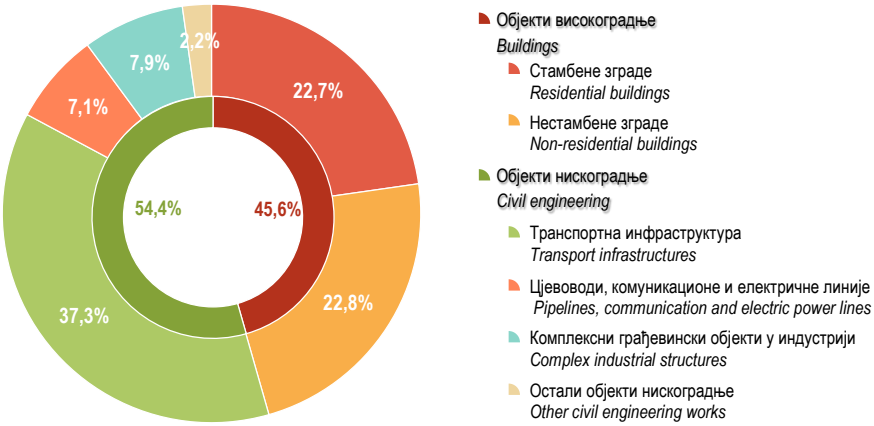

Г-19.2. Завршени станови према броју соба, 2023.
Completed dwellings by number of rooms, 2023

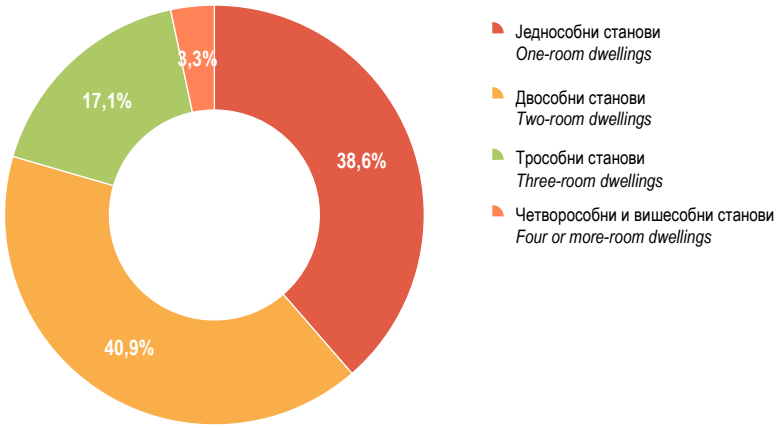

СПОЉНА ТРГОВИНА

EXTERNAL TRADE

20 Спољна трговина
External trade

Методолошка објашњења
Methodological explanations 378

ТАБЕЛЕ
TABLES

20.1. Биланс робне размјене са иностранством у КМ
External trade balance in KM 380

20.2. Биланс робне размјене са иностранством у EUR
External trade balance in EUR 381

20.3. Вриједност извоза према КД
Value of export according to the Classification of activities 382

20.4. Вриједност увоза према КД
Value of import according to the Classification of activities 382

20.5. Вриједност извоза и увоза према КД, 2023.
Value of export and import according to the Classification of activities, 2023 383

20.6. Извоз и увоз према економској намјени
Export and import by intended use 384

20.7. Вриједност извоза и увоза према статистичким процедурама
Value of export and of import according to statistical procedures 385

20.8. Вриједност извоза према Стандардној међународној трговинској класификацији
Value of export according to the Standard International Trade Classification 385

20.9. Вриједност увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији
Value of import according to the Standard International Trade Classification 386

20.10. Вриједност извоза и увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији, 2023.
Value of export and import according to the Standard International Trade Classification, 2023 387

20.11. Вриједност извоза по економским групацијама земаља
Value of export by economical classification of countries 389

20.12. Вриједност увоза по економским групацијама земаља
Value of import by economical classification of countries 390

20.13. Извоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023.
Export by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023 391

20.14. Увоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023.
Import by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023 392

20.15. Вриједност извоза по земљама
Value of export by country 393

20.16. Вриједност увоза по земљама
Value of import by country 394

20.17. Вриједност извоза важнијих производа
Value of export of principal articles 396

20.18. Количина извоза важнијих производа, 2023.
Quantity of export of principal articles, 2023 397

20.19. Вриједност увоза важнијих производа
Value of import of principal articles 398

20.20. Количина увоза важнијих производа, 2023.
Quantity of import of principal articles, 2023 400

20.21. Вриједност извоза према Хармонизованом систему
Value of export according to the Harmonized system 401

20.22. Вриједност увоза према Хармонизованом систему
Value of import according to the Harmonized system 402

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.
Value of export and import according to the Harmonized system, 2023 403

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-20.1. Биланс робне размјене са иностранством
External trade balance 407
Г-20.2. Структура вриједности извоза и увоза најзаступљенијих производа према одсјецима СТМК, 2023.
Structure of export and import value of the most represented products according to divisions of SITC, 2023 407
Г-20.3. Структура вриједности извоза и увоза по економским групацијама земаља, 2023.
Structure of value of export and import by economical classification of countries, 2023 408
Г-20.4. Земље са највећим учешћем у обиму размјене са Републиком Српском, 2023.
Countries with the highest share in the volume of trade with Republika Srpska, 2023 408

ОБЈАВЉИВАЊЕ | *PUBLISHING*

Годишње публикације:	Спољна трговина, тематски статистички билтен	*Annual publications:*	*External Trade, thematic statistical bulliten*
	Ово је Република Српска		*This is Republika Srpska*
	Статистички годишњак Републике Српске		*Statistical Yearbook of Republika Srpska*
Тромјесечне публикације:	Индекси извозних и увозних цијена Републике Српске, статистичко саопштење	*Quarterly publications:*	*Export and import price indices of Republika Srpska, statistical release*
Мјесечне публикације:	Робна размјена Републике Српске с иностранством (увоз и извоз), статистичко саопштење	*Monthly publications:*	*External trade of Republika Srpska (import and export), statistical release*
	Мјесечни статистички преглед		*Monthly Statistical Review*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Извор података за статистику спољне трговине је царински документ, Јединствена царинска исправа о увозу и извозу робе (ЈЦИ).

Јединствена царинска исправа је документ који декларант (пословни субјект или друга овлашћена особа, нпр. шпедитер) подноси царинарници приликом царињења робе. У ЈЦИ се уписују подаци везани за поступак царињења и подаци везани за потребе статистике и осталих корисника.

За прикупљање и контролу исправности јединствених царинских исправа одговорна је Управа за индиректно опорезивање БиХ – Одјељење за царине. Републички завод за статистику преузима од Управе за индиректно опорезивање контролисане јединствене царинске исправе, припремљене за аутоматску обраду података и статистички их обрађује и објављује у складу са међународним препорукама.

Подаци за 2001, 2002, 2003. и 2004. годину преузети су од Републичке управе царина Републике Српске. Од 2005. године, подаци се преузимају од Управе за индиректно опорезивање БиХ.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о увозу и извозу односе се на пословне субјекте са сједиштем у Републици Српској.

Статистика спољне трговине обухвата сав промет робе која се извози из земље и која се увози у земљу, а која је хомогена према врсти производа, земљи поријекла, одредишту, начину плаћања и моменту преласка границе.

У складу са европским стандардима, подаци се обухватају према систему специјалне трговине, што значи да се поред редовног извоза и увоза, обухвата и извоз и увоз по основу процеса оплемењивања, тј. обрада и дорада, а искључује се привремени извоз и увоз.

Из укупне вриједности увоза и извоза искључен је увоз и извоз остварен од стране физичких лица.

Дефиниције

Извозне вриједности обрачунавају се према FOB паритету (Franco on Board). FOB паритет подразумијева да се фактурна вриједност умањује за транспортне трошкове и друге трошкове од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у иностранству, уколико је уговорено да се испорука робе врши у иностранству. Уколико је уговорено да се испорука робе врши у земљи, фактурна вриједност се увећава за трошкове настале од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Source of data for external trade statistics is Single Administrative Document (SAD) on import and export of goods.

Single Administrative Document is a document submitted by declarant (business entity or other authorised person, e.g. shipping agent) to the custom office for the customs clearance. Data for customs clearance and data for statistical and other users needs are recorded in Single Administrative Document.

Indirect Taxation Authority of Bosnia and Herzegovina – Customs department is responsible for collection and control of the validity of Single Administrative Document. From Indirect Taxation Authority of Bosnia and Herzegovina Republika Srpska Institute of Statistics takes over controlled Single Administrative Documents prepared for automatic data processing and exposes them to further statistical processing and publishing in accordance with international methodological recommendations.

Republic Customs Administration provided the data for 2001, 2002, 2003 and 2004.Since 2005, data are obtained from Indirect Taxation Authority of Bosnia and Herzegovina.

Coverage and comparability of data

The data on import and export concern business entities registered in Republika Srpska.

External trade statistics covers total turnover of goods exported from country and imported into it, homogenous by type, country of origin, destination, way of payment, and time (moment) of border crossing.

Keeping with European standards, data are covered according to the system of special trade, which means that, in addition to regular export and import, it covers also export and import based on further processing, while temporary export and import are excluded.

Export and import realised by physical persons are excluded from the total value of export and import.

Definitions

Exporting values are calculated according to the FOB parity (Franco on Board). FOB parity means that invoice value is decreased for transport cost and other costs from Bosnia and Herzegovina borders to place of delivery abroad, if delivery is contracted abroad. If delivery is contracted within the country, invoice value is increased for costs from place of delivery to Bosnia and Herzegovina borders.

Увозне вриједности обрачунавају се према CIF паритету (Cost, Insurance and Freight). CIF паритет подразумијева да се фактурна вриједност увећава за трошкове транспорта и друге трошкове од мјеста испоруке до границе Босне и Херцеговине, уколико је уговорено да се роба испоручује у иностранству. Уколико је уговорено да се роба испоручује у земљи, фактурна вриједност се умањује за трошкове настале од границе Босне и Херцеговине до мјеста испоруке у земљи.

Importing values are calculated according to the CIF parity (Cost, Insurance and Freight). CIF parity means that invoice value is increased for costs of transport and other costs from place of delivery to Bosnia and Herzegovina borders, if delivery is contracted abroad. If delivery is contracted within the country, invoice value is decreased for costs from Bosnia and Herzegovina borders to place of delivery in the country.

Класификације и номенклатуре

Classifications and nomenclatures

За прикупљање података о извозу и увозу робе и декларисање у поступку царињења, користи се Хармонизовани систем назива и бројчаног означавања роба Свјетске царинске организације (ХС).

Harmonized Commodity description and coding System of World Custom Organization (HS) is used for collection of data on export and import of goods and declaring in custom procedure.

ХС номенклатура садржи одјељке, главе, тарифне бројеве и тарифне ознаке, са називима роба и њима одговарајућим бројчаним шифрама. Садржи 21 одјељак и 97 глава. Тарифна ознака Царинске тарифе БиХ има десет цифара. Прихваћена је усклађеност седме и осме цифре са номенклатуром ЕУ, а девета и десета цифра служе за потребе даљег рашчлањивања у оквиру потреба БиХ.

The HS nomenclature includes sections, headings, tariff numbers and tariff label, with names of goods and respective numerical codes. The HS has 21 sections and 97 headings. The tariff label of the Bosnia and Herzegovina Customs Tariff consists of 10 digits and accordingly, the seventh and eight digits are harmonized with the EU nomenclature. However, the ninth and tenth digits are to be used for further classification to meet Bosnia and Herzegovina specific needs.

Основна класификација за исказивање роба у статистици спољне трговине је Стандардна међународна трговинска класификација – СМТК rev.4, базирана на Хармонизованом систему.

Main classification for presenting the goods in external trade statistics is Standard International Trade Classification – SITC rev.4, based on the Harmonised system.

Подаци из спољне трговине исказани су и према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.

Data on external trade are given according to the Classification of Economic Activities KD BiH 2010, which is in content and structure completely harmonized with EU Classification of Economic Activities NACE Rev 2.

Као **партнер земља** у случају увоза узима се земља поријекла робе, а у случају извоза земља одредишта.

Partner country for import is a country of origin, and for export it is a country of last known destination.

Груписање земаља извршено је према Геономенклатури ЕУ ИСО алфа нумеричком систему класификације земаља.

in accordance with the internationally accepted standards, Geonomenclature EU ISO (alpha code) is applied for nomenclature of the states.

20.1. Биланс робне размјене са иностранством у КМ
External trade balance in KM

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Извоз *Export*		Увоз *Import*		Обим робне размјене *Volume of trade*	Салдо робне размјене *Balance of trade*	Покривеност увоза извозом у % *Coverage of export with import in %*
	укупно *total*	ланчани индекси *chain indices*	укупно *total*	ланчани индекси *chain indices*			
	1	2	3	4	5 (1+3)	6 (1-3)	7 (1/3x100)
2001	598 829	...	1 697 455	...	2 296 284	-1 098 626	35,3
2002	565 647	94,5	2 164 367	127,5	2 730 014	-1 598 720	26,1
2003	610 668	108,0	2 277 608	105,2	2 888 276	-1 666 940	26,8
2004	842 920	138,0	2 702 771	118,7	3 545 691	-1 859 851	31,2
2005	1 130 518	134,1	2 953 177	109,3	4 083 695	-1 822 659	38,3
2006	1 540 236	136,2	2 760 163	93,5	4 300 399	-1 219 927	55,8
2007	1 671 601	108,5	3 347 925	121,3	5 019 526	-1 676 324	49,9
2008	1 921 837	115,0	4 146 519	123,9	6 068 356	-2 224 682	46,3
2009	1 672 915	87,0	3 567 879	86,0	5 240 794	-1 894 964	46,9
2010	2 177 809	130,2	4 053 084	113,6	6 230 893	-1 875 275	53,7
2011	2 560 808	117,6	4 577 526	112,9	7 138 334	-2 016 718	55,9
2012	2 374 737	92,7	4 487 548	98,0	6 862 285	-2 112 811	52,9
2013	2 604 090	109,7	4 557 635	101,6	7 161 725	-1 953 545	57,1
2014	2 692 013	103,4	4 946 061	108,5	7 638 074	-2 254 048	54,4
2015	2 613 924	97,1	4 369 179	88,3	6 983 103	-1 755 255	59,8
2016	2 869 101	109,8	4 426 945	101,3	7 296 046	-1 557 844	64,8
2017	3 476 093	121,2	4 899 081	110,7	8 375 174	-1 422 988	71,0
2018	3 741 823	107,6	5 222 270	106,6	8 964 093	-1 480 447	71,7
2019	3 610 386	96,5	4 782 190	91,6	8 392 576	-1 171 804	75,5
2020	3 393 236	94,0	4 472 288	93,5	7 865 524	-1 079 052	75,9
2021	4 429 259	130,5	5 580 523	124,8	10 009 782	-1 151 264	79,4
2022	5 434 500	122,7	7 178 274	128,6	12 612 774	-1 743 774	75,7
2023	5 185 045	95,4	7 040 142	98,1	12 225 187	-1 855 097	73,6

20.2. Биланс робне размјене са иностранством у EUR[1)]
External trade balance in EUR[1)]

хиљ. EUR / *thous. EUR*

	Извоз *Export*		Увоз *Import*		Обим робне размјене *Volume of trade*	Салдо робне размјене *Balance of trade*	Покривеност увоза извозом у % *Coverage of export with import in %*
	укупно *total*	ланчани индекси *chain indices*	укупно *total*	ланчани индекси *chain indices*			
	1	2	3	4	5 (1+3)	6 (1-3)	7 (1/3x100)
2001	306 181	...	867 908	...	1 174 089	-561 727	35,3
2002	289 215	94,5	1 106 640	127,5	1 395 855	-817 425	26,1
2003	312 234	108,0	1 164 541	105,2	1 476 775	-852 307	26,8
2004	430 985	138,0	1 381 926	118,7	1 812 911	-950 941	31,2
2005	578 033	134,1	1 509 958	109,3	2 087 991	-931 925	38,3
2006	787 522	136,2	1 411 270	93,5	2 198 792	-623 748	55,8
2007	854 689	108,5	1 711 793	121,3	2 566 482	-857 104	49,9
2008	982 635	115,0	2 120 114	123,9	3 102 749	-1 137 479	46,3
2009	855 361	87,0	1 824 256	86,0	2 679 617	-968 895	46,9
2010	1 113 513	130,2	2 072 340	113,6	3 185 853	-958 827	53,7
2011	1 309 341	117,6	2 340 488	112,9	3 649 829	-1 031 147	55,9
2012	1 214 202	92,7	2 294 482	98,0	3 508 684	-1 080 280	52,9
2013	1 331 470	109,7	2 330 318	101,6	3 661 788	-998 848	57,1
2014	1 376 425	103,4	2 528 920	108,5	3 905 345	-1 152 495	54,4
2015	1 336 498	97,1	2 233 960	88,3	3 570 458	-897 462	59,8
2016	1 466 971	109,8	2 263 496	101,3	3 730 467	-796 525	64,8
2017	1 777 325	121,2	2 504 899	110,7	4 282 224	-727 574	71,0
2018	1 913 193	107,6	2 670 145	106,6	4 583 338	-756 952	71,7
2019	1 845 990	96,5	2 445 133	91,6	4 291 123	-599 143	75,5
2020	1 734 961	94,0	2 286 679	93,5	4 021 640	-551 718	75,9
2021	2 264 679	130,5	2 853 320	124,8	5 117 999	-588 641	79,4
2022	2 778 658	122,7	3 670 250	128,6	6 448 908	-891 592	75,7
2023	2 651 112	95,4	3 599 623	98,1	6 250 735	-948 511	73,6

1) Просјечан годишњи курс КМ/EUR=1,9558 (Извор: Централна банка Босне и Херцеговине)
Annual average exchange rate KM/EUR=1,9558 (Source: Central Bank of Bosnia and Herzegovina)

20.3. Вриједност извоза према КД

Value of export according to the Classification of activities

хиљ. КМ / *thous. KM*

Подручја КД *Sections of activity classification*	Извоз / *Export*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	105 316	122 036	157 770	159 099	146 109	137 519	121 364	137 326	152 815	148 958
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	71 240	55 278	57 533	77 872	71 574	51 100	69 614	74 591	109 360	123 526
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	2 303 461	2 304 518	2 508 904	2 926 103	3 178 829	3 099 669	2 888 364	3 754 675	4 596 961	4 261 854
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	114 094	60 763	75 476	246 975	285 844	263 887	250 291	358 941	455 475	540 245
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	95 356	69 526	67 558	63 501	56 541	55 262	59 602	97 210	110 986	105 347
J Информације и комуникације / *Information and communication*	2 395	1 803	1 860	2 540	2 927	2 929	3 973	6 455	8 789	5 055
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	151	0	-	4	-	9	1	0	-	-
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	-	1	-	-	-	11	27	60	113	61
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Z Нераспоређено / *Unclassified*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

20.4. Вриједност увоза према КД

Value of import according to the Classification of activities

хиљ. КМ / *thous. KM*

Подручја КД *Sections of activity classification*	Увоз / *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	220 662	236 729	249 221	244 659	210 444	196 508	194 939	218 248	311 999	282 911
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	1 066 122	681 188	575 883	680 734	695 150	96 016	44 816	72 613	146 908	96 747
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	3 599 918	3 408 818	3 547 887	3 897 030	4 225 426	4 404 443	4 169 015	5 170 135	6 549 857	6 611 030
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	35 558	20 208	31 126	54 298	69 521	64 176	42 328	95 078	140 997	21 357
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activitie s*	6 385	3 197	2 118	5 042	4 263	3 056	2 064	3 518	2 610	3 141
J Информације и комуникације / *Information and communication*	16 541	18 090	19 054	16 869	17 183	17 875	18 737	20 671	25 327	24 735
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	811	902	1 630	436	130	72	323	188	141	95
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	53	42	24	13	152	45	68	70	433	114
S Остале услужне дјелатности / *Other service activities*	2	3	2	-	-	-	-	-	2	13
Z Нераспоређено / *Unclassified*	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-

20.5. Вриједност извоза и увоза према КД, 2023.
Value of export and import according to the Classification of activities, 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

Подручја и области КД *Sections and divisions of activity classification*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
УКУПНО / *TOTAL*	5 185 045	7 040 142
A Пољопривреда, шумарство и риболов / *Agriculture, forestry and fishing*	148 958	282 911
01 Биљна и сточарска производња, лов и припадајуће услужне дјелатности / *Crop and animal production, hunting and related service activities*	50 317	270 416
02 Шумарство и сјеча дрвета / *Forestry and logging*	86 393	6 621
03 Риболов и аквакултура / *Fishing and aquaculture*	12 248	5 874
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	123 526	96 747
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / *Mining of coal and lignite (black coal)*	57 341	8 173
06 Вађење сирове нафте и природног гаса / *Extraction of crude petroleum and natural gas*	2 909	36 452
07 Вађење руда метала / *Mining of metal ores*	50 946	23 064
08 Вађење осталих руда и камена / *Other mining and quarrying*	12 330	29 058
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	4 261 854	6 611 030
10 Производња прехрамбених производа / *Manufacture of food products*	243 010	894 718
11 Производња пића / *Manufacture of beverages*	29 615	87 898
12 Производња дуванских производа / *Manufacture of tobacco products*	-	12 887
13 Производња текстила / *Manufacture of textiles*	59 054	252 619
14 Производња одјеће / *Manufacture of wearing apparel*	298 837	294 088
15 Производња коже и производа од коже / *Manufacture of leather and related products*	540 666	272 499
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / *Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials*	424 137	109 790
17 Производња папира и производа од папира / *Manufacture of paper and paper products*	149 449	183 115
18 Штампање и умножавање снимљених записа / *Printing and reproduction of recorded media*	187	387
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / *Manufacture of coke and refined petroleum products*	30 191	643 093
20 Производња хемикалија и хемијских производа / *Manufacture of chemicals and chemical products*	349 723	568 006
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / *Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations*	39 050	272 510
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / *Manufacture of rubber and plastic products*	179 298	387 846
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / *Manufacture of other non-metallic mineral products*	43 759	166 698
24 Производња базних метала / *Manufacture of basic metals*	273 819	411 355
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / *Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment*	513 938	250 226
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / *Manufacture of computer, electronic and optical products*	35 245	243 252
27 Производња електричне опреме / *Manufacture of electrical equipment*	289 230	405 046
28 Производња машина и опреме, д.н. / *Manufacture of machinery and equipment n.e.c.*	339 454	598 127
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / *Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers*	85 523	360 929
30 Производња осталих саобраћајних средстава / *Manufacture of other transport equipment*	21 810	17 393
31 Производња намјештаја / *Manufacture of furniture*	295 382	57 649
32 Остала прерађивачка индустрија / *Other manufacturing*	20 476	120 898
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	540 245	21 357
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air conditioning supply*	540 245	21 357
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	105 347	3 141
38 Прикупљање отпада, дјелатности обраде и одлагања отпада; рециклажа материјала / *Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery*	105 347	3 141

20.5. Вриједност извоза и увоза према КД, 2023.

Value of export and import according to the Classification of activities, 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

Подручја и области КД *Sections and divisions of activity classification*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
J Информације и комуникације / *Information and communication*	5 055	24 735
58 Издавачке дјелатности / *Publishing activities*	5 055	24 735
59 Производња филмова, видео филмова и телевизијског програма, дјелатности снимања звучних записа и издавање музичких записа / *Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities*	-	-
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	-	95
71 Архитектонске и инжењерске дјелатности; техничко испитивање и анализа / *Architectural and engineering activities; technical testing and analysis*	-	47
74 Остале стручне, научне и техничке дјелатности / *Scientific research and development*	-	48
R Умјетност, забава и рекреација / *Arts, entertainment and recreation*	61	114
90 Креативне, умјетничке и забавне дјелатности / *Creative, arts and entertainment activities*	61	101
91 Библиотеке, архиви, музеји и остале културне дјелатности / *Libraries, archives, museums and other cultural activities*	-	13
S Остале јавне комуналне, друштвене и личне услужне дјелатности / *Other community, social and personal service activities*	-	13
96 Остале личне услужне дјелатности / *Other personal service activities*	-	13
Z Неразврстано / *Unclassified*	-	-

20.6. Извоз и увоз према економској намјени

Export and import by intended use

хиљ. КМ / *thous. KM*

ГИГ / *MIG*	Извоз *Export*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
Енергија / *Energy*	412 746	226 640	207 573	399 598	459 874	315 482	270 214	404 619	528 728	630 686
Интермедијарни производи, осим енергије / *Intermediate goods, except energy*	1 047 297	1 126 366	1 250 891	1 551 958	1 655 033	1 600 566	1 442 280	1 955 806	2 443 083	2 043 909
Капитални производи / *Capital goods*	200 484	221 065	252 590	287 707	334 659	400 842	405 906	521 554	650 707	724 561
Трајни производи за широку потрошњу / *Durable consumer goods*	191 663	209 947	242 121	263 825	278 178	262 436	273 942	347 194	390 481	340 414
Нетрајни производи за широку потрошњу / *Non-durable consumer goods*	636 603	636 541	688 739	747 862	792 879	835 331	815 927	959 034	1 148 796	1 186 055
Нераспоређено / *Not elsewhere classified*	203 218	193 365	227 188	225 143	221 200	195 730	184 967	241 052	272 704	259 420

(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

ГИГ / *MIG*	Увоз *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
Енергија / *Energy*	1 160 709	747 977	680 571	799 368	820 607	349 258	299 679	489 651	953 237	709 075
Интермедијарни производи, осим енергије / *Intermediate goods, except energy*	1 535 797	1 518 399	1 616 133	1 802 341	1 948 957	1 904 698	1 727 912	2 203 723	2 800 772	2 619 380
Капитални производи / *Capital goods*	821 583	633 295	618 528	738 240	838 939	827 486	757 454	914 407	1 031 754	1 219 175
Трајни производи за широку потрошњу / *Durable consumer goods*	99 709	101 107	111 996	115 102	122 981	131 283	119 994	152 301	167 480	162 459
Нетрајни производи за широку потрошњу / *Non-durable consumer goods*	1 083 800	1 109 435	1 127 668	1 177 011	1 251 461	1 351 910	1 351 119	1 577 743	1 884 520	2 019 045
Нераспоређено / *Not elsewhere classified*	244 463	258 965	272 048	267 020	239 324	217 555	216 130	242 696	340 513	311 008

20.7. Вриједност извоза и увоза према статистичким процедурама
Value of export and of import according to statistical procedures

хиљ. КМ / *thous. KM*

Статистичке процедуре *Statistical procedures*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПАН ИЗВОЗ / *TOTAL EXPORT*	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
1 Редован извоз / *Regular export*	1 809 740	1 715 730	1 968 537	2 441 481	2 609 818	2 453 130	2 374 423	3 188 817	3 882 047	3 683 411
2 Извоз након унутрашње обраде / *Export after inward processing*	878 585	893 501	896 108	1 030 678	1 127 772	1 152 769	1 013 967	1 234 452	1 543 600	1 496 417
3 Извоз на вањску обраду / *Export for outward processing*	3 688	4 693	4 455	3 935	4 233	4 487	4 847	5 990	8 853	5 218
УКУПАН УВОЗ / *TOTAL IMPORT*	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
1 Редован увоз / *Regular import*	4 400 577	3 826 028	3 875 833	4 272 602	4 521 653	4 101 653	3 876 339	4 842 152	6 197 243	6 205 155
2 Увоз на унутрашњу обраду / *Import for inward processing*	542 309	540 391	547 645	623 621	697 041	676 703	592 765	733 021	972 383	829 692
3 Увоз након вањске обраде / *Import after outward processing*	3 175	2 760	3 467	2 858	3 576	3 834	3 184	5 349	8 648	5 295

20.8. Вриједност извоза према Стандардној међународној трговинској класификацији
Value of export according to the Standard International Trade Classification

хиљ. КМ / *thous. KM*

Сектори СМТК *Sections SITC*	Извоз / *Export*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
0 Храна и живе животиње / *Food and live animals*	201 135	218 550	280 048	296 018	252 287	243 503	232 720	239 069	264 590	280 518
1 Пића и дуван / *Beverages and tobacco*	12 343	25 146	33 058	31 722	24 324	19 452	13 593	20 445	28 937	31 767
2 Сирове материје нејестиве, осим горива / *Crude materials, inedible, except fuels*	515 332	521 078	528 284	632 090	649 962	546 963	497 275	686 128	825 128	673 312
3 Минерална горива и мазива / *Mineral fuels, lubricants and related materials*	413 223	226 905	207 905	400 735	459 923	315 483	270 244	404 700	528 818	630 809
4 Животињска и биљна уља, масти и воскови / *Animal and vegetable oils, fats and waxes*	320	247	3 071	8 105	1 248	1 125	954	1 619	2 264	1 650
5 Хемијски производи / *Chemical and related products*	133 457	139 036	216 260	292 001	340 369	368 268	275 051	407 997	533 939	413 977
6 Производи разврстани према материјалу / *Manufactured goods classified chiefly by material*	484 956	501 870	529 349	611 099	683 173	695 106	688 947	932 789	1 154 071	1 044 396
7 Машине и транспортна средства / *Machinery and transport equipment*	246 771	264 944	291 725	362 352	414 556	476 331	466 423	592 901	711 468	755 475
8 Разни готови производи / *Miscellaneous manufactured goods*	683 529	715 149	778 551	841 299	915 624	943 225	947 029	1 142 634	1 384 312	1 351 975
9 Производи и трансакције, неспоменути / *Commodities and transaction not classified elsewhere in the STIC*	946	998	851	672	355	930	1 000	976	972	1 166

20.9. Вриједност увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији
Value of import according to the Standard International Trade Classification

хиљ. КМ / *thous. KM*

Сектори СМТК *Sections SITC*	Увоз / *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
0 Храна и живе животиње / *Food and live animals*	649 074	675 273	703 800	731 446	741 292	747 954	737 623	825 519	1 048 441	1 124 785
1 Пића и дуван / *Beverages and tobacco*	102 644	96 403	57 655	60 415	59 141	64 582	55 491	70 302	84 582	95 389
2 Сирове материје нејестиве, осим горива / *Crude materials, inedible, except fuels*	146 816	153 662	150 938	173 354	193 418	183 544	142 775	188 953	256 814	220 482
3 Минерална горива и мазива / *Mineral fuels, lubricants and related materials*	1 162 634	749 713	682 620	801 681	823 354	352 506	303 017	492 853	956 940	716 462
4 Животињска и биљна уља, масти и воскови / *Animal and vegetable oils, fats and waxes*	16 997	18 835	34 275	68 022	62 111	39 179	6 864	9 400	14 157	10 517
5 Хемијски производи / *Chemical and related products*	579 183	596 775	647 658	671 033	718 774	714 444	722 781	845 674	1 083 916	983 122
6 Производи разврстани према материјалу / *Manufactured goods classified chiefly by material*	923 490	892 212	935 502	1 027 452	1 088 101	1 072 775	991 966	1 311 599	1 567 839	1 444 723
7 Машине и транспортна средства / *Machinery and transport equipment*	957 999	759 394	769 057	917 132	1 040 122	1 017 515	904 159	1 117 914	1 270 140	1 532 963
8 Разни готови производи / *Miscellaneous manufactured goods*	407 215	426 910	445 439	448 547	495 955	589 679	607 588	718 148	895 270	911 577
9 Производи и трансакције, неспоменути / *Commodities and transaction not classified elsewhere in the STIC*	8	1	-	-	2	12	26	159	174	121

20.10. Вриједност извоза и увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији, 2023.
Value of export and import according to the Standard International Trade Classification, 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

Сектори и одсјеци СМТК *Sections and divisions of SITC*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
УКУПНО / *TOTAL*	5 185 045	7 040 142
0 Храна и живе животиње / *Food and live animals*	280 518	1 124 785
00 Живе животиње / *Live animals*	1 598	33 145
01 Месо и прерађевине од меса / *Meat and meat preparations*	18 277	232 380
02 Млијечни производи и јаја / *Dairy products and eggs*	57 010	40 531
03 Рибе и прерађевине / *Fish and preparations*	29 834	23 566
04 Житарице и производи / *Cereals and cereal preparations*	71 562	249 805
05 Поврће и воће / *Vegetables and fruit*	51 862	123 582
06 Шећер, производи од шећера, мед / *Sugars, sugar preparations and honey*	655	34 544
07 Кафа, чај, какао, зачин / *Coffee, tea, cocoa, spices, and manufactures thereof*	18 387	130 679
08 Сточна храна (осим житарица у зрну) / *Feeding stuff for animals (not including unmilled cereals)*	1 962	160 927
09 Разни производи за храну / *Miscellaneous edible products and preparations*	29 371	95 627
1 Пића и дуван / *Beverages and tobacco*	31 767	95 389
11 Пића / *Beverages*	29 610	82 420
12 Дуван и производи од дувана / *Tobacco and tobacco manufactures*	2 158	12 968
2 Сирове материје нејестиве, осим горива / *Crude materials, inedible, except fuels*	673 312	220 482
21 Коже сирове, крзна нештављена / *Hides, skins and furskins, raw*	14 836	5 778
22 Уљано сјеменје и плодови / *Oil-seeds and oleaginous fruits*	4 091	3 018
23 Сирови каучук / *Crude rubber*	72	3 555
24 Плута и дрво / *Cork and wood*	403 909	59 320
25 Целулоза и отпаци од папира / *Pulp and waste paper*	7 423	47 411
26 Текстилна влакна и отпаци / *Textile fibres and their wastes*	619	24 720
27 Сирова гнојива и минерали / *Crude fertilizers and crude minerals*	12 338	29 191
28 Металне руде и отпаци / *Metalliferous ores and metal scrap*	226 664	25 612
29 Остале животињске и биљне материје д.н. / *Crude animal and vegetable materials n.e.c.*	3 359	21 877
3 Минерална горива и мазива / *Mineral fuels, lubricants and related materials*	630 809	716 462
32 Камени угаљ, кокс и брикети / *Coal, coke and briquettes*	58 823	9 198
33 Нафта и нафтни деривати / *Petroleum, petroleum products and related materials*	29 347	608 268
34 Плин, природни и индустријски / *Gas, natural and manufactured*	2 395	77 651
35 Електрична енергија / *Electric current*	540 245	21 345
4 Животињска и биљна уља, масти и воскови / *Animal and vegetable oils, fats and waxes*	1 650	10 517
41 Животињска уља и масти / *Animal oils and fats*	-	296
42 Чврсте биљне масти и уља / *Fixed vegetable fats and oils*	0	9 919
43 Животињска и биљна уља и масти, прерађени; воскови / *Animal or vegetable fats and oils, processed; waxes of animal or vegetable origin*	1 650	302
5 Хемијски производи / *Chemical and related products*	413 977	983 122
51 Органски хемијски производи / *Organic chemicals*	3 278	31 564
52 Неоргански хемијски производи / *Inorganic chemicals*	284 642	49 289
53 Производи за бојење и штављење / *Dyeing, tanning and colouring materials*	17 348	67 037
54 Медицински и фармацеутски производи / *Medicinal and pharmaceutical products*	37 922	262 238

20.10. Вриједност извоза и увоза према Стандардној међународној трговинској класификацији, 2023.
Value of export and import according to the Standard International Trade Classification, 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

Сектори и одсјеци СМТК *Sections and divisions of SITC*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
55 Етерична уља, парфимеријски и тоалетни производи / *Essential oils and resinoids and perfume materials; toilet, polishing and cleansing preparations*	6 748	81 233
56 Вјештачка ђубрива / *Fertilizers (other than those of group 272)*	522	77 641
57 Пластичне твари у примарним облицима / *Plastics in primary forms*	2 412	157 210
58 Пластичне твари у осталим облицима / *Plastics in non-primary forms*	42 179	157 479
59 Хемијске твари и производи, неспоменути / *Chemical materials and products, n.e.c.*	18 926	99 431
6 Производи разврстани према материјалу / *Manufactured goods classified chiefly by material*	1 044 396	1 444 723
61 Кожа, производи од коже, крзна / *Leather, leather manufactures, n.e.c., and dressed furskins*	1 377	95 452
62 Гума и гумени производи / *Rubber manufactures, n.e.c.*	12 745	95 925
63 Производи од плута и дрвета / *Cork and wood manufactures (excluding furniture)*	132 843	56 135
64 Папир, картон, производи од целулозе / *Paper, paperboard and articles of paper pulp, of paper or of paperboard*	148 648	125 288
65 Предиво, тканине, текстилни производи / *Textile yarn, fabrics, made-up articles, n.e.c., and related products*	56 884	252 690
66 Производи од неметалних минерала / *Non-metallic mineral manufactures, n.e.c.*	32 506	156 207
67 Жељезо и челик / *Iron and steel*	85 731	297 368
68 Обојени метали / *Non-ferrous metals*	19 224	104 700
69 Производи од метала, остали / *Manufactures of metals, n.e.c.*	554 436	260 959
7 Машине и транспортна средства / *Machinery and transport equipment*	755 475	1 532 963
71 Погонске машине и уређаји / *Power-generating machinery and equipment*	214 560	75 666
72 Специјалне машине за поједине индустријске гране / *Machinery specialized for particular industries*	84 375	264 371
73 Машине за обраду метала / *Metalworking machinery*	56 627	49 594
74 Индустријске машине и дијелови за општу употребу д.н. / *General industrial machinery and equipment, and machine parts, n.e.c.*	89 968	245 191
75 Машине за канцеларије и аутоматску обраду података / *Office machines and automatic data-processing machines*	6 491	30 154
76 Телекомуникацијски апарати и апарати за снимање звука и репродукцију / *Telecommunications and sound-recording and reproducing apparatus and equipment*	10 737	72 821
77 Електричне машине и уређаји / *Electrical machinery, apparatus and appliances*	234 665	425 640
78 Друмска возила / *Road vehicles*	42 270	365 517
79 Остала транспортна опрема / *Other transport equipment*	15 782	4 009
8 Разни готови производи / *Miscellaneous manufactured articles*	1 351 975	911 577
81 Монтажне зграде; санитарни, расвјетни и уређаји за гријање / *Prefabricated buildings; sanitary, plumbing, heating and lighting fixtures and fittings, n.e.s.*	45 114	28 543
82 Намјештај и дијелови / *Furniture, and parts thereof*	298 027	59 193
83 Предмети за путовање / *Travel goods, handbags and similar containers*	1 012	15 790
84 Одјећа / *Articles of apparel and clothing accessories*	299 886	298 524
85 Обућа / *Footwear*	549 669	195 334
87 Научни и контролни инструменти / *Professional, scientific and controlling instruments and apparatus, n.e.c.*	11 652	63 591
88 Фотоапарати, сатови / *Photographic apparatus, equipment and supplies and optical goods, n.e.c.; watches and clocks*	2 488	14 611
89 Разни готови производи, неспоменути / *Miscellaneous manufactured articles, n.e.c.*	144 127	235 992
9 Производи и трансакције, неспоменути / *Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC*	1 166	121

20.11. Вриједност извоза по економским групацијама земаља
Value of export by economical classification of countries

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Извоз / *Export*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
Развијене земље / *Developed countries*	2 030 548	2 015 695	2 258 716	2 713 651	2 899 386	2 842 607	2 722 959	3 518 335	4 220 625	3 856 433
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	1 888 795	1 863 124	2 074 672	2 478 433	2 685 522	2 606 564	2 461 069	3 214 308	3 844 444	3 634 852
Земље ЕФТА[2] / *EFTA countries[2]*	79 861	65 314	76 543	92 738	103 757	136 086	148 086	201 565	222 482	84 075
Остале развијене земље / *Other developed countries*	61 892	87 257	107 500	142 480	110 107	99 956	113 803	102 462	153 699	137 507
Земље у развоју / *Developing countries*	636 644	578 960	596 416	747 491	826 048	758 632	660 137	899 390	1 194 934	1 312 866
Европске земље у развоју[3] / *European developing countries[3]*	607 961	536 220	552 356	700 974	777 468	721 225	625 747	839 884	1 140 340	1 265 227
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	13 434	20 327	21 046	15 802	21 696	16 762	13 363	25 583	22 189	17 206
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	10 401	17 650	14 399	21 259	19 428	15 345	11 667	21 541	16 175	19 251
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	3 526	4 426	8 206	8 208	4 537	3 394	8 335	11 591	14 339	10 620
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	1 322	338	409	1 248	2 919	1 905	1 025	792	1 890	562
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нераспоређено / *Unclassified*	24 822	19 268	13 970	14 951	16 388	9 147	10 140	11 533	18 940	15 745
	Структура / *Structure* %									
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Развијене земље / *Developed countries*	75,4	77,1	78,7	78,1	77,5	78,7	80,2	79,4	77,7	74,4
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	70,2	71,3	72,3	71,3	71,8	72,2	72,5	72,6	70,7	70,1
Земље ЕФТА[2] / *EFTA countries[2]*	3,0	2,5	2,7	2,7	2,8	3,8	4,4	4,6	4,1	1,6
Остале развијене земље / *Other developed countries*	2,3	3,3	3,7	4,1	2,9	2,8	3,4	2,3	2,8	2,7
Земље у развоју / *Developing countries*	23,6	22,1	20,8	21,5	22,1	21,0	19,5	20,3	22,0	25,3
Европске земље у развоју[3] / *European developing countries[3]*	22,6	20,5	19,3	20,2	20,8	20,0	18,4	19,0	21,0	24,4
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	0,5	0,8	0,7	0,5	0,6	0,5	0,4	0,6	0,4	0,3
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	0,4	0,7	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3	0,5	0,3	0,4
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	0,1	0,2	0,3	0,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,3	0,2
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нераспоређено / *Unclassified*	0,9	0,7	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

[1] Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија (Велика Британија је 31.12.2020. године званично напустила јединствено тржиште ЕУ, али да не би дошло до нереалног смањења спољнотрговинског промета РС са ЕУ због наведеног, број чланица је 27 за период 2014–2023).

EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain (on 31 December 2020, Great Britain officially withdrew from the European single market. However, in order to avoid an unrealistic decrease in the external trade turnover of RS with the EU due to the aforementioned, the number of members for the period 2014–2023 remains 27).

[2] Земље ЕФТА (Европско удружење за слободну трговину) – Исланд, Лихтенштајн, Норвешка и Швајцарска
EFTA (European Free Trade Association) countries – Island, Liechtenstein, Norway and Switzerland

[3] Европске земље у развоју – Албанија, Сјеверна Македонија, Русија, Србија, Црна Гора и остале земље
European developing countries – Albania, North Macedonia, Russian Federation, Serbia, Montenegro and other countries

20.12. Вриједност увоза по економским групацијама земаља
Value of import by economical classification of countries

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Увоз / *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
Развијене земље / *Developed countries*	2 167 764	2 311 936	2 445 226	2 701 297	2 918 718	3 027 780	2 823 214	3 551 676	4 540 720	4 498 809
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	1 965 735	2 085 822	2 208 555	2 410 269	2 618 484	2 726 613	2 567 470	3 227 270	4 131 591	4 084 821
Земље ЕФТА[2] / *EFTA countries[2]*	21 351	21 241	22 914	20 201	27 771	28 491	24 219	29 331	33 551	36 752
Остале развијене земље / *Other developed countries*	180 678	204 874	213 756	270 827	272 463	272 676	231 526	295 075	375 578	377 235
Земље у развоју / *Developing countries*	2 778 275	2 057 242	1 980 435	2 186 927	2 293 277	1 749 734	1 644 902	2 025 319	2 634 687	2 539 895
Европске земље у развоју[3] / *European developing countries[3]*	1 960 232	1 547 224	1 482 702	1 645 347	1 540 931	1 072 403	1 001 417	1 255 641	1 546 291	1 391 248
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	5 595	4 777	7 021	6 880	144 695	9 696	4 451	6 188	14 964	11 268
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	715 099	401 151	398 710	437 376	479 356	535 035	545 360	635 156	847 060	976 386
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	12 208	18 685	16 604	15 024	22 506	27 873	13 200	14 371	39 530	26 043
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	85 140	85 405	75 349	82 275	105 667	104 717	80 461	113 959	186 842	134 930
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	1	0	48	23	123	10	12	5	1	21
Нераспоређено / *Unclassified*	22	0	1 284	10 857	10 275	4 677	4 171	3 527	2 867	1 438
	Структура / *Structure* %									
УКУПНО / *TOTAL*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Развијене земље / *Developed countries*	43,8	52,9	55,2	55,1	55,9	63,3	63,1	63,6	63,3	63,9
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	39,7	47,7	49,9	49,2	50,1	57,0	57,4	57,8	57,6	58,0
Земље ЕФТА[2] / *EFTA countries[2]*	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5
Остале развијене земље / *Other developed countries*	3,7	4,7	4,8	5,5	5,2	5,7	5,2	5,3	5,2	5,4
Земље у развоју / *Developing countries*	56,2	47,1	44,7	44,6	43,9	36,6	36,8	36,3	36,7	36,1
Европске земље у развоју[3] / *European developing countries[3]*	39,6	35,4	33,5	33,6	29,5	22,4	22,4	22,5	21,5	19,8
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	0,1	0,1	0,2	0,1	2,8	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	14,5	9,2	9,0	8,9	9,2	11,2	12,2	11,4	11,8	13,9
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	0,2	0,4	0,4	0,3	0,4	0,6	0,3	0,3	0,6	0,4
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	1,7	2,0	1,7	1,7	2,0	2,2	1,8	2,0	2,6	1,9
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Нераспоређено / *Unclassified*	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0

[1] Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија (Велика Британија је 31.12.2020. године званично напустила јединствено тржиште ЕУ, али да не би дошло до нереалног смањења спољнотрговинског промета РС са ЕУ због наведеног, број чланица је 27 за период 2014–2023).

EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain (on 31 December 2020, Great Britain officially withdrew from the European single market. However, in order to avoid an unrealistic decrease in the external trade turnover of RS with the EU due to the aforementioned, the number of members for the period 2014–2023 remains 27).

[2] Земље ЕФТА (Европско удружење за слободну трговину) – Исланд, Лихтенштајн, Норвешка и Швајцарска
EFTA (European Free Trade Association) countries – Island, Liechtenstein, Norway and Switzerland

[3] Европске земље у развоју – Албанија, Сјеверна Македонија, Русија, Србија, Црна Гора и остале земље
European developing countries – Albania, North Macedonia, Russian Federation, Serbia, Montenegro and other countries

20.13. Извоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023.
Export by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Храна и живе животиње *Food and live animals*	Пића и дуван *Beverages and tobacco*	Сирове материје нејестиве, осим горива *Crude materials, inedible, except fuels*	Минерална горива и мазива *Mineral fuels lubricants and related materials*	Животињска и биљна уља, масти и воскови *Animal and vegetable oils, fats and waxes*
		0	1	2	3	4
УКУПНО / *TOTAL*	5 185 045	280 518	31 767	673 312	630 809	1 650
Развијене земље / *Developed countries*	3 856 433	135 530	16 948	456 271	126 311	1 557
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	3 634 852	121 765	16 061	445 121	120 953	1 557
Земље EFTA / *EFTA countries*	84 075	6 041	232	1 778	109	0
Остале развијене земље / *Other developed countries*	137 507	7 723	655	9 371	5 250	-
Земље у развоју / *Developing countries*	1 312 866	144 988	14 819	204 929	504 498	94
Европске земље у развоју / *European developing countries*	1 265 227	140 062	14 763	184 612	501 912	94
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	17 206	3 985	-	6 443	-	-
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	19 251	73	56	13 545	1 730	-
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	10 620	867	0	142	856	0
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	562	-	-	187	-	-
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	-	-	-	-	-	-
Нераспоређено / *Unclassified*	15 745	-	-	12 112	-	-

(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Хемијски производи *Chemical and related products*	Производи разврстани према материјалу *Manufactured goods classified chiefly by material*	Машине и транспортна средства *Machinery and transport equipment*	Разни готови производи *Miscellaneous manufactured goods*	Производи и трансакције, неспоменути *Commodities and transaction not classified elsewhere in the SITC*
	5	6	7	8	9
УКУПНО / *TOTAL*	413 977	1 044 396	755 475	1 351 975	1 166
Развијене земље / *Developed countries*	336 458	775 391	713 960	1 292 842	1 166
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	300 308	712 477	678 503	1 236 940	1 166
Земље EFTA / *EFTA countries*	1 061	37 510	12 874	24 470	-
Остале развијене земље / *Other developed countries*	35 090	25 403	22 583	31 432	-
Земље у развоју / *Developing countries*	77 486	268 868	41 515	55 669	-
Европске земље у развоју / *European developing countries*	67 593	262 249	39 432	54 511	-
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	3 027	2 816	752	183	-
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	1 472	1 963	367	45	-
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	5 286	1 840	961	667	-
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	108	0	3	264	-
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	-	-	-	-	-
Нераспоређено / *Unclassified*	33	137	-	3 463	-

[1] Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија

EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain

20.14. Увоз по економским групацијама земаља према секторима СМТК, 2023.
Import by economical classification of countries according to sections of SITC, 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Укупно *Total*	Храна и живе животиње *Food and live animals*	Пића и дуван *Beverages and tobacco*	Сирове материје нејестиве, осим горива *Crude materials, inedible, except fuels*	Минерална горива и мазива *Mineral fuels lubricants and related materials*	Животињска и биљна уља, масти и воскови *Animal and vegetable oils, fats and waxes*
		0	1	2	3	4
УКУПНО / *TOTAL*	7 040 142	1 124 785	95 389	220 482	716 462	10 517
Развијене земље / *Developed countries*	4 498 809	572 516	26 749	118 306	570 238	4 622
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	4 084 821	546 075	26 008	106 002	564 954	4 590
Земље EFTA / *EFTA countries*	36 752	4 371	-	237	2	-
Остале развијене земље / *Other developed countries*	377 235	22 070	741	12 067	5 282	32
Земље у развоју / *Developing countries*	2 539 895	552 243	68 558	102 095	146 224	5 895
Европске земље у развоју / *European developing countries*	1 391 248	414 239	68 296	48 846	144 418	5 654
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	11 268	3 706	-	24	172	-
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	976 386	26 002	10	20 550	753	241
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	26 043	12 163	-	5 720	881	-
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	134 930	96 115	252	26 955	-	-
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	21	17	1	0	-	-
Нераспоређено / *Unclassified*	1 438	27	82	81	-	-

(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

	Хемијски производи *Chemical and related products*	Производи разврстани према материјалу *Manufactured goods classified chiefly by material*	Машине и транспортна средства *Machinery and transport equipment*	Разни готови производи *Miscellaneous manufactured goods*	Производи и трансакције, неспоменути *Commodities and transaction not classified elsewhere in the SITC*
	5	6	7	8	9
УКУПНО / *TOTAL*	983 122	1 444 723	1 532 963	911 577	121
Развијене земље / *Developed countries*	696 369	991 872	1 057 865	460 151	121
Земље ЕУ 27[1] / *EU countries 27[1]*	634 137	900 240	913 033	389 783	-
Земље EFTA / *EFTA countries*	11 856	5 405	7 560	7 323	-
Остале развијене земље / *Other developed countries*	50 377	86 228	137 273	63 044	121
Земље у развоју / *Developing countries*	286 718	452 330	474 522	451 311	0
Европске земље у развоју / *European developing countries*	213 571	258 532	115 483	122 210	-
Земље Блиског Истока у развоју / *Middle Eastern developing countries*	5 094	1 478	316	478	-
Азијске земље у развоју / *Asian developing countries*	65 080	189 248	352 865	321 638	0
Афричке земље у развоју / *African developing countries*	1 606	1 828	1 775	2 069	-
Америчке земље у развоју / *American developing countries*	1 366	1 244	4 082	4 915	-
Земље у развоју Океаније / *Oceania developing countries*	-	-	2	1	-
Нераспоређено / *Unclassified*	36	521	576	116	-

[1] Земље Европске уније – Аустрија, Белгија, Бугарска, Грчка, Данска, Естонија, Ирска, Италија, Кипар, Литванија, Летонија, Луксембург, Мађарска, Малта, Њемачка, Пољска, Португалија, Румунија, Словачка, Словенија, Финска, Француска, Холандија, Хрватска, Чешка, Шведска и Шпанија

EU countries – Austria, Belgium, Bulgaria, Greece, Denmark, Estonia, Ireland, Italy, Cyprus, Lithuania, Latvia, Luxembourg, Hungary, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Finland, France, Nederland, Croatia, Czech Republic, Sweden and Spain

20.15. Вриједност извоза по земљама
Value of export by country

хиљ. КМ / *thous. KM*

Земља *Country*	Извоз *Export*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
Албанија / *Albania*	2 005	4 176	4 588	7 897	6 135	5 682	5 286	6 011	9 863	7 769
Аустралија / *Australia*	1 307	1 092	1 025	1 115	1 120	885	1 182	662	971	1 274
Аустрија / *Austria*	212 166	220 977	219 069	253 601	286 801	294 488	268 884	324 897	404 619	386 336
Белгија / *Belgium*	13 147	13 705	13 522	12 805	11 169	27 442	14 135	15 864	34 855	30 179
Бјелорусија / *Belarus*	116	217	1 595	4 222	4 130	8 926	3 980	4 633	4 715	278
Бугарска / *Bulgaria*	46 328	38 924	54 625	49 021	20 130	16 632	14 653	22 695	16 405	26 646
Велика Британија / *United Kingdom*	19 683	34 071	19 557	44 457	50 817	44 561	59 567	26 543	22 437	12 725
Вијетнам / *Viet Nam*	5	1 668	805	621	529	793	582	1 256	974	2 833
Грчка / *Greece*	1 265	2 118	4 139	7 248	5 330	4 945	4 691	7 682	10 364	6 347
Данска / *Denmark*	3 040	3 702	3 259	3 483	5 191	8 757	5 334	7 135	8 357	12 443
Египат / *Egypt*	865	713	868	1 955	2 152	767	1 994	4 628	2 952	5 048
Израел / *Israel*	579	561	766	448	2 519	532	501	3 710	3 374	850
Италија / *Italy*	492 792	477 619	499 128	530 237	572 993	568 984	469 194	620 213	690 286	603 516
Јужна Кореја / *South Korea*	4 553	3 699	3 444	4 269	2 972	1 527	1 163	1 515	944	533
Канада / *Canada*	5 943	5 951	4 277	4 947	4 963	4 426	5 761	10 075	12 522	13 200
Кина / *China*	5 511	9 875	9 719	15 632	14 022	11 741	8 754	14 751	12 020	12 985
Либан / *Lebanon*	177	521	2 723	2 786	428	2 554	41	96	1 801	-
Литванија / *Lithuania*	178	233	818	359	542	1 714	63	416	8 468	7 626
Мађарска / *Hungary*	81 965	69 781	70 470	81 567	94 726	101 364	68 737	90 319	118 899	93 448
Намибија / *Namibia*	-	-	1 589	957	1 124	1 575	5 182	3 327	4 622	2 422
Норвешка / *Norway*	1 347	1 084	735	2 737	3 198	4 290	3 950	19 645	12 508	5 621
Њемачка / *Germany*	251 181	276 714	301 350	299 198	336 164	331 791	351 193	463 038	615 328	585 985
Пољска / *Poland*	31 438	22 054	27 988	35 453	52 574	70 924	73 262	92 643	109 191	77 029
Португалија / *Portugal*	900	395	2 304	512	757	3 505	3 812	6 144	5 677	5 502
Румунија / *Romania*	24 123	30 933	33 316	34 646	36 940	20 520	19 577	37 664	42 044	37 922
Русија / *Russian Federation*	9 924	22 664	26 823	46 489	28 441	31 747	26 024	21 507	25 701	5 094
САД / *USA*	12 560	12 557	12 736	12 193	12 810	11 053	12 556	24 281	58 529	47 923
Саудијска Арабија / *Saudi Arabia*	256	4 109	6 864	6 697	6 709	5 881	5 559	8 188	9 120	4 104
Сингапур / *Singapore*	1 942	4 552	2 817	1 406	630	3 584	3 221	2 289	2 816	3 690
Сјеверна Македонија / *North Macedonia*	25 566	32 652	37 473	38 977	36 466	43 261	38 418	37 501	42 722	41 290
Словачка / *Slovakia*	64 758	71 036	81 227	86 366	107 008	95 952	85 031	97 660	105 774	110 339
Словенија / *Slovenia*	236 902	254 366	279 864	344 310	403 829	393 469	379 082	506 210	601 873	552 145
Србија / *Serbia*	400 165	342 399	358 869	431 052	484 839	494 269	462 283	659 662	912 751	885 757
Турска / *Türkiye*	16 994	25 839	64 666	75 856	32 658	34 581	30 015	33 160	51 803	54 136
Уједињени Арапски Емирати / *United Arab Emirates*	11 150	11 639	8 864	4 712	10 709	6 781	6 389	13 761	7 722	10 724
Украјина / *Ukraine*	27 483	3 649	2 447	4 928	15 808	1 777	1 433	2 432	1 860	1 147
Финска / *Finland*	2 162	410	599	1 118	489	1 129	1 444	2 144	2 240	8 052
Француска / *France*	54 750	50 404	77 583	90 763	107 050	101 686	94 451	123 757	125 933	112 019
Холандија / *Netherlands*	40 282	44 746	85 157	118 229	110 308	76 215	57 401	82 938	87 187	84 794
Хрватска / *Croatia*	278 421	229 175	253 976	464 073	472 843	417 197	481 993	623 510	747 231	799 058
Црна Гора / *Montenegro*	105 076	83 755	70 407	121 477	159 918	133 345	70 248	94 574	128 327	305 305
Чешка / *Czech Republic*	28 601	30 204	37 808	37 763	33 554	40 735	33 532	45 245	57 067	51 450
Швајцарска / *Switzerland*	78 453	64 089	74 703	89 459	100 242	130 738	143 757	181 236	204 523	78 305
Шведска / *Sweden*	9 866	7 320	11 148	12 620	14 483	14 957	17 710	27 038	33 739	27 180
Шпанија / *Spain*	13 248	12 443	13 496	12 696	10 652	11 526	15 820	14 212	14 871	14 535
Остале земље / *Other countries*	72 843	85 131	79 897	74 735	74 952	21 178	35 391	42 391	58 518	49 481

20.16. Вриједност увоза по земљама
Value of import by country

хиљ. КМ / *thous. KM*

Земља *Country*	Увоз *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
Албанија / *Albania*	2 310	1 874	3 189	4 343	10 599	11 335	8 622	22 975	65 471	16 379
Аргентина / *Argentina*	5 390	4 125	3 677	4 001	5 847	3 702	3 030	5 235	10 821	2 312
Аустрија / *Austria*	119 866	135 417	128 053	163 896	191 457	190 565	168 300	193 931	253 566	244 789
Бангладеш / *Bangladesh*	6 223	6 886	6 921	8 191	10 058	10 547	9 610	16 386	31 028	34 542
Белгија / *Belgium*	17 415	22 539	21 622	24 883	28 311	36 183	31 458	35 055	47 193	50 892
Бјелорусија / *Belarus*	14 005	12 136	6 298	14 818	12 931	7 554	15 354	13 603	18 763	15 254
Бразил / *Brazil*	68 698	67 145	49 850	45 792	51 495	52 409	47 318	62 048	86 002	88 615
Бугарска / *Bulgaria*	33 070	53 333	61 336	47 319	39 384	35 429	53 906	57 455	49 471	50 599
Велика Британија / *United Kingdom*	27 947	29 624	28 639	30 650	28 904	32 956	26 064	23 374	26 171	22 077
Вијетнам / *Viet Nam*	24 176	34 501	34 123	40 391	37 987	49 758	51 355	52 366	53 045	64 416
Грчка / *Greece*	27 802	29 045	29 912	31 985	40 379	38 946	32 030	55 355	82 541	113 026
Данска / *Denmark*	8 160	10 187	10 554	11 939	16 157	19 035	21 031	30 807	46 179	45 911
Египат / *Egypt*	5 455	7 372	4 620	6 115	10 621	8 334	4 688	7 189	17 976	14 852
Еквадор / *Ecuador*	4 521	4 163	2 997	2 144	2 928	5 302	5 489	8 473	7 698	13 968
Индија / *India*	29 408	25 319	40 825	31 149	34 225	36 049	30 355	41 925	66 007	86 946
Индонезија / *Indonesia*	8 606	12 970	11 984	13 712	14 385	17 155	20 249	18 268	23 255	29 330
Иран / *Iran*	841	1 325	1 923	2 218	140 183	6 721	1 777	2 170	2 189	5 183
Ирска / *Ireland*	2 913	2 539	4 459	3 734	5 789	5 185	5 329	5 758	7 256	7 340
Италија / *Italy*	497 981	535 162	545 241	561 966	586 863	714 127	632 595	833 367	1 177 158	1 118 759
Јапан / *Japan*	24 383	28 477	18 088	24 338	29 203	22 286	20 846	22 246	31 418	36 121
Јужна Кореја / *South Korea*	26 825	20 345	13 083	15 062	10 013	13 126	21 224	24 360	27 492	27 385
Камбоџа / *Cambodia*	2 569	3 125	4 499	5 284	6 266	6 131	7 120	9 587	10 989	12 465
Кина / *China*	595 085	273 636	269 986	299 918	340 270	375 965	379 725	445 456	598 701	683 766
Колумбија / *Colombia*	1 282	2 232	6 296	8 912	18 119	16 666	7 256	16 074	45 177	3 389
Летонија / *Latvia*	5 080	4 996	3 478	3 225	2 623	1 744	2 260	2 594	4 993	11 550
Литванија / *Lithuania*	3 041	3 020	3 119	3 798	5 715	6 495	3 394	3 925	7 237	7 502
Мађарска / *Hungary*	109 588	107 312	113 486	132 833	160 483	149 193	137 964	182 222	238 165	186 426
Малезија / *Malaysia*	3 824	2 679	2 838	2 801	3 816	4 156	5 244	6 365	4 089	5 260
Мексико / *Mexico*	2 905	5 265	2 394	3 206	3 813	5 355	2 299	3 045	4 344	7 516
Норвешка / *Norway*	2 900	2 083	2 639	2 597	2 874	3 146	4 196	6 826	7 210	8 638
Њемачка / *Germany*	334 424	338 912	352 678	394 631	445 676	451 226	432 156	509 998	582 671	663 640
Пакистан / *Pakistan*	3 708	4 205	3 945	3 324	3 525	4 836	4 711	5 988	9 611	9 803
Пољска / *Poland*	56 078	74 051	86 063	101 424	115 683	119 072	103 716	124 827	164 456	164 315
Португалија / *Portugal*	4 603	6 539	3 283	2 789	2 680	2 605	3 118	3 286	6 591	7 420
Румунија / *Romania*	33 520	38 792	39 944	48 333	53 689	55 053	38 782	48 887	83 462	53 828
Русија / *Russian Federation*	1 063 353	687 052	577 290	680 215	539 865	65 878	43 183	68 881	116 459	83 261
САД / *USA*	32 957	47 200	56 593	83 115	82 386	63 756	34 944	36 554	42 170	56 186
Сјеверна Македонија / *North Macedonia*	52 031	54 751	57 430	58 296	57 276	59 216	56 699	68 396	73 143	74 729
Словачка / *Slovakia*	35 350	43 781	40 481	41 414	39 536	37 400	37 669	41 305	43 084	54 829
Словенија / *Slovenia*	207 887	215 661	240 678	277 055	285 000	291 961	297 173	382 497	442 604	396 259
Србија / *Serbia*	792 584	763 299	804 067	844 998	875 675	888 507	846 310	1 038 521	1 227 563	1 135 239
Тајван / *Taiwan*	7 755	8 833	12 103	16 850	15 493	16 194	12 839	15 331	17 163	16 691
Тајланд / *Thailand*	5 813	10 717	6 594	5 828	9 344	8 057	6 568	7 094	8 236	8 317
Турска / *Türkiye*	74 802	77 205	84 969	102 499	102 078	118 320	122 366	173 496	232 605	223 948
Украјина / *Ukraine*	5 055	8 161	10 834	9 463	8 066	9 313	7 950	9 038	9 848	12 605
Уругвај / *Uruguay*	18	17	6 195	14 719	19 840	15 871	11 446	17 298	30 622	15 312
Финска / *Finland*	2 630	5 878	5 561	9 131	8 893	5 803	6 413	8 736	12 956	13 102

20.16. Вриједност увоза по земљама
Value of import by country
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

Земља *Country*	Увоз *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Француска / *France*	76 116	76 410	104 695	106 371	115 604	103 241	91 888	122 761	133 059	134 279
Холандија / *Netherlands*	70 713	73 376	72 537	89 946	104 115	90 594	75 950	91 347	98 970	97 961
Хрватска / *Croatia*	198 275	191 797	206 502	218 822	226 831	223 461	250 592	325 716	426 386	406 981
Црна Гора / *Montenegro*	30 383	17 958	18 330	30 567	33 253	27 060	20 658	29 948	29 006	48 824
Чешка / *Czech Republic*	50 314	47 272	57 466	63 243	66 407	63 659	62 543	73 135	96 928	103 985
Швајцарска / *Switzerland*	17 460	18 597	19 644	17 348	24 717	25 238	19 784	22 254	25 461	27 477
Шведска / *Sweden*	29 435	32 787	33 751	27 913	27 857	31 143	27 383	31 298	42 309	49 745
Шпанија / *Spain*	35 293	31 140	38 466	37 189	43 982	49 326	45 941	58 372	78 832	96 233
Остале земље / *Other countries*	43 239	45 958	50 717	62 383	63 100	69 847	51 417	57 121	92 475	69 963

20.17. Вриједност извоза важнијих производа
Value of export of principal articles

хиљ. КМ / *thous. KM*

XC_6[1] / HS_6[1]	Извоз *Export*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Електрична енергија / *Electrical energy*	114 094	60 763	75 476	246 975	285 844	263 887	250 291	358 941	455 475	540 245
Дијелови за израду обуће / *Parts of footwear*	91 218	102 047	133 045	151 372	180 720	197 961	189 095	208 192	249 862	258 038
Алуминијев оксид / *Aluminium oxide*	82 807	119 040	96 531	126 261	149 946	126 309	83 158	111 205	152 534	110 785
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / *Other parts of iron and steel structures*	29 619	36 841	49 662	74 403	99 756	110 909	111 385	158 412	192 462	186 046
Алуминијев хидроксид / *Aluminium hydroxide*	57 794	42 903	48 954	54 191	74 847	112 588	88 193	109 176	150 349	148 945
Обрађено дрво од јеле и смреке / *Wood sawn of fir and spruce*	-	-	-	76 799	83 545	77 169	83 302	141 557	149 191	111 330
Остали силицијум / *Other silicon*	-	3 277	34 165	53 765	75 508	88 793	65 544	143 452	192 930	57 502
Спортска обућа / *Sports footwear*	77 280	70 048	57 349	49 214	51 211	61 140	55 298	71 221	66 916	71 813
Остала тапацирана сједишта / *Other seats, upholstered*	32 028	31 046	41 183	39 028	58 554	71 293	69 218	72 996	84 083	80 538
Дијелови за употребу са електричним моторима и генераторима, електричним генераторским агрегатима и ротацијским претварачима / *Parts suitable for use with electric motors and generators, electric generating sets and rotary converters*	31 870	34 510	34 580	45 758	49 204	48 871	61 618	80 953	85 365	84 359
Покућство од дрвета / *Other wooden furniture*	50 730	58 023	46 633	46 742	51 643	44 146	53 276	67 612	68 483	55 373
Електрични проводници са прикључним уређајима / *Electric conductors fitted with connectors*	30 905	35 798	39 899	56 533	72 512	66 832	43 325	50 862	68 095	63 893
Жељезне и челичне решетке, мреже и ограде / *Grill, netting and fencing of iron or steel*	22 198	19 979	21 664	29 153	41 796	54 066	45 482	86 546	118 121	68 460
Двоструки или комплексни силикати / *Double or complex silicates*	27 143	34 149	41 616	47 965	56 084	45 444	37 707	51 100	67 683	66 875
Обрађено дрво од букве / *Wood sawn of beech*	37 975	41 696	42 515	49 912	46 518	43 030	42 625	51 273	58 437	57 756
Остала обућа / *Other footwear*	59 674	49 743	45 396	41 057	38 364	40 092	35 965	36 483	63 189	61 640
Огријевно дрво / *Fuel wood*	46 107	46 624	54 382	64 215	72 951	64 201	50 568	64 051	79 672	77 189
Обрађено дрво од храста / *Wood sawn of oak*	30 130	37 493	45 107	49 132	45 576	35 343	33 169	49 711	77 496	47 186
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / *Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude*	109 543	52 233	33 491	53 019	66 717	27 479	11 492	29 623	30 210	25 884
Папирна конфекција / *Paper goods*	35 203	35 732	36 470	44 554	42 526	42 296	44 219	47 591	50 221	44 435
Остали производи од гвожђа или челика / *Other articles of iron or steel*	16 848	19 042	20 523	35 137	49 467	45 026	34 610	44 835	54 370	58 294
Лака нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / *Light petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude*	114 595	53 969	61 819	55 786	63 276	9 924	0	44	5	5
Намјештај за спаваће собе од дрвета / *Wooden furniture of a kind used in the bedroom*	22 405	25 075	37 372	44 663	40 390	26 394	33 001	38 872	43 208	39 311
Остали грађевински производи од пластичних маса / *Other builders' ware of plastics*	21 978	23 322	25 900	31 163	33 013	37 424	36 565	28 414	31 090	28 667

[1] Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

20.18. Количина извоза важнијих производа, 2023.
Quantity of export of principal articles, 2023

хиљ. kg / *thous. kg*

XC_6[1] / HS_6[1]	Количина извоза *Quantity of export*
Електрична енергија[2] / *Electrical energy*[2]	3 385
Дијелови за израду обуће / *Parts of footwear*	2 564
Алуминијев оксид / *Aluminium oxide*	117 211
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / *Other parts of iron and steel structures*	34 845
Алуминијев хидроксид / *Aluminium hydroxide*	200 374
Обрађено дрво од јеле и смреке / *Wood sawn of fir and spruce*	183 206
Остали силицијум / *Other silicon*	9 918
Спортска обућа / *Sports footwear*	654
Остала тапацирана сједишта / *Other seats, upholstered*	8 055
Дијелови за употребу са електричним моторима и генераторима, електричним генераторским агрегатима и ротацијским претварачима / *Parts suitable for use with electric motors and generators, electric generating sets and rotary converters*	1 854
Покућство од дрвета / *Other wooden furniture*	8 693
Електрични проводници са прикључним уређајима / *Electric conductors fitted with connectors*	1 531
Жељезне и челичне решетке, мреже и ограде / *Grill, netting and fencing of iron or steel*	50 917
Двоструки или комплексни силикати / *Double or complex silicates*	43 405
Обрађено дрво од букве / *Wood sawn of beech*	47 125
Остала обућа / *Other footwear*	995
Огријевно дрво / *Fuel wood*	275 766
Обрађено дрво од храста / *Wood sawn of oak*	25 419
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / *Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude*	6 361
Папирна конфекција / *Paper goods*	17 545
Остали производи од гвожђа или челика / *Other articles of iron or steel*	6 115
Лака нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / *Light petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude*	1
Намјештај за спаваће собе од дрвета / *Wooden furniture of a kind used in the bedroom*	8 503
Остали грађевински производи од пластичних маса / *Other builders' ware of plastics*	3 966

[1] Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

[2] Приказано у хиљ. допунске јединице (1 000 kWh)
Shown in thous. of additional unit (1,000 kWh)

20.19. Вриједност увоза важнијих производа
Value of import of principal articles

хиљ. КМ / *thous. KM*

XC_6[1] / HS_6[1]	Увоз *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Нафта и уља добијена од битуменозних минерала, сирова / *Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude*	1 034 430	633 914	537 064	623 392	600 457	516	358	450	81	67
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / *Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude*	47 564	47 775	66 387	57 959	72 775	180 715	171 898	259 539	566 357	509 434
Лијекови / *Medicaments*	128 838	132 318	133 289	129 209	129 958	124 838	137 151	138 820	150 843	166 653
Препарати за исхрану животиња / *Preparations of a kind used in animal feeding*	48 103	45 354	47 921	47 089	53 410	56 759	62 933	65 204	79 091	82 280
Путнички аутомобили и друга моторна возила за превоз лица (нова) / *Motor cars and other motor vehicles principally designed for the transport of persons, new*	23 028	25 403	36 157	52 449	67 742	76 423	64 254	79 889	67 236	94 395
Електрична енергија / *Electrical energy*	35 558	20 208	31 126	54 298	69 521	64 176	42 328	95 078	140 997	21 345
Остали ђонови и потпетице (од гуме или пластичне масе) / *Other soles and heel (of rubber or plastics)*	49 989	41 724	41 329	37 018	43 918	54 277	46 585	50 142	45 388	41 077
Остала пшеница и наполица / *Other wheat and meslin*	51 055	44 871	47 095	52 635	35 305	36 015	39 845	37 201	56 731	34 901
Кукуруз, за прераду / *Maize, for processing*	43 621	45 520	58 667	45 009	42 116	28 094	29 522	33 914	64 466	40 314
Говеђе месо у комадима са костима / *Meat of bovine animals, cuts with bone in*	25 580	31 553	35 126	39 170	43 363	46 025	36 426	43 343	55 314	64 863
Натријев хидроксид (у воденој отопини) / *Sodium hydroxide (in aqueous solution)*	22 507	28 036	23 662	39 902	58 464	46 252	25 474	25 554	96 760	34 491
Уљане погаче / *Oilcake*	41 138	37 240	27 953	27 128	26 395	30 881	30 067	45 237	55 237	54 511
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / *Other parts of iron and steel structures*	76 996	35 630	30 765	36 629	29 079	21 148	21 005	24 483	33 803	50 377
Остали прехрамбени производи / *Other food preparations*	21 387	23 823	25 128	28 054	30 553	35 645	42 037	47 002	51 175	54 634
Електрични проводници са прикључним уређајима / *Electric conductors fitted with connectors*	21 789	25 385	33 411	45 711	48 312	34 373	27 072	31 942	41 166	40 362
Кекс и слични производи / *Sweet biscuits*	23 511	25 518	25 848	29 307	30 026	32 267	34 267	35 318	39 829	48 414
Ђонови и потпетице (од гуме или пластичне масе) / *Soles and heel (of rubber or plastics)*	44 138	38 206	28 412	28 196	26 623	27 057	20 994	27 268	42 378	33 766
Нове спољне пнеуматске гуме: за путничке аутомобиле / *New pneumatic tyres: of a kind used on motor cars*	19 711	23 716	30 245	32 098	29 257	32 149	19 996	29 261	30 573	31 070
Остало свињско месо / *Other meat of swine*	11 509	12 435	21 216	24 659	27 490	29 026	24 011	29 294	45 191	50 940
Остала хемијска дрвна целулоза, полубијељена или бијељена / *Chemical wood pulp, semi-bleached or bleached, non-coniferous*	20 912	23 402	19 138	23 948	30 554	28 513	23 715	26 762	41 372	32 269
Кобасице и слични производи од меса / *Sausages and similar products of meat*	24 899	23 727	23 704	27 641	30 344	24 973	25 173	25 071	28 470	34 038
Остали електрични проводници / *Other electric conductors*	34 816	20 542	21 145	24 851	26 998	29 056	22 360	23 513	26 402	29 430

20.19. Вриједност увоза важнијих производа
Value of import of principal articles
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

XC_6[1] / HS_6[1]	Увоз *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Остала говеђа кожа, цијепане коже са лицем (зрнасте) / *Other leather further, grain splits*	20 320	18 590	21 448	21 530	23 846	26 349	24 210	27 777	34 813	35 627
Природни гас / *Natural gas*	13 616	23 610	16 185	25 499	32 520	33 830	15 590	19 012	37 493	36 384

[1] Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

20.20. Количина увоза важнијих производа, 2023.
Quantity of import of principal articles, 2023

хиљ. kg / *thous. kg*

XC_6[1] / HS_6[1]	Количина извоза *Quantity of export*
Нафта и уља добијена од битуменозних минерала, сирова / *Petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, crude*	47
Остала нафтна уља и уља добијена од битуменозних минерала, осим сирових / *Other petroleum oils and oils obtained from bituminous minerals, other than crude*	313 838
Лијекови / *Medicaments*	2 559
Препарати за исхрану животиња / *Preparations of a kind used in animal feeding*	81 092
Путнички аутомобили и друга моторна возила за превоз лица (нова) / *Motor cars and other motor vehicles principally designed for the transport of persons, new*	16 004
Електрична енергија[2] / *Electrical energy*[2]	94
Остали ђонови и потпетице (од гуме или пластичне масе) / *Other soles and heel (of rubber or plastics)*	735
Остала пшеница и наполица / *Other wheat and meslin*	71 831
Кукуруз, за прераду / *Maize, for processing*	106 679
Говеђе месо у комадима са костима / *Meat of bovine animals, cuts with bone in*	7 770
Натријев хидроксид (у воденој отопини) / *Sodium hydroxide (in aqueous solution)*	31 008
Уљане погаче / *Oilcake*	52 448
Остали дијелови жељезних и челичних конструкција / *Other parts of iron and steel structures*	14 537
Остали прехрамбени производи / *Other food preparations*	3 647
Електрични проводници са прикључним уређајима / *Electric conductors fitted with connectors*	1 358
Кекс и слични производи / *Sweet biscuits*	6 403
Ђонови и потпетице (од гуме или пластичне масе) / *Soles and heel (of rubber or plastics)*	718
Нове спољне пнеуматске гуме: за путничке аутомобиле / *New pneumatic tyres: of a kind used on motor cars*	3 134
Остало свињско месо / *Other meat of swine*	7 728
Остала хемијска дрвна целулоза, полубијељена или бијељена / *Chemical wood pulp, semi-bleached or bleached, non-coniferous*	26 793
Кобасице и слични производи од меса / *Sausages and similar products of meat*	4 372
Остали електрични проводници / *Other electric conductors*	2 430
Остала говеђа кожа, цијепане коже са лицем (зрнасте) / *Other leather further, grain splits*	805
Природни гас / *Natural gas*	37 680

[1] Хармонизовани систем на шест (6) цифара, скраћени назив производа
Harmonized system at 6 digits, shortened product name

[2] Приказано у хиљ. допунске јединице (1 000 kWh)
Shown in thous. of additional unit (1,000 kWh)

20.21. Вриједност извоза према Хармонизованом систему
Value of export according to the Harmonized system

хиљ. КМ / *thous. KM*

Одјељак *Section*		Извоз / *Export*									
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*		2 692 013	2 613 924	2 869 101	3 476 093	3 741 823	3 610 386	3 393 236	4 429 259	5 434 500	5 185 045
I	Живе животиње; производи животињског поријекла / *Live animals; animal products*	54 356	44 044	62 081	56 563	62 216	71 697	52 506	49 710	77 474	90 033
II	Биљни производи / *Vegetable products*	55 010	79 454	98 497	133 866	87 673	84 033	90 023	90 483	80 460	72 101
III	Масти, уља и воскови животињског или биљног поријекла / *Animal or vegetable fats, oils and waxes*	366	278	3 211	8 105	1 248	959	884	1 601	2 163	1 923
IV	Производи прехрамбене индустрије; пића, алкохоли; дуван / *Foodstuffs; beverages,, spirits; tobacco*	108 306	123 981	157 914	143 989	131 069	114 011	114 247	130 332	142 007	157 352
V	Минерални производи / *Mineral products*	478 917	285 247	266 383	479 773	536 521	373 571	347 933	484 329	618 358	705 202
VI	Продукти хемијске индустрије или сродних индустрија / *Products of the chemical or allied industries*	207 093	248 149	299 115	404 297	471 289	467 066	331 556	478 181	638 552	480 315
VII	Пластичне масе; каучук / *Plastics and rubber*	66 060	78 957	87 465	92 976	103 263	116 263	120 119	135 582	170 628	170 368
VIII	Кожа, крзна; седларски производи; ручне торбе / *Leather, furskins; saddlery; handbags*	33 908	27 569	25 843	33 138	31 407	24 426	13 313	20 665	21 491	17 270
IX	Дрво; дрвени угаљ; плута; производи од сламе / *Wood; wood charcoal; cork; articles of straw*	323 193	333 248	373 737	413 395	419 806	395 483	383 176	538 380	655 849	536 753
X	Дрвна целулоза; папир и картон / *Pulp of wood; paper and cardboard*	89 145	92 650	94 122	100 973	107 376	105 310	103 457	121 994	166 500	161 451
XI	Текстил и текстилни производи / *Textiles and textile articles*	132 726	132 898	125 724	128 827	145 121	170 600	215 926	262 149	334 855	355 507
XII	Обућа, шешири и остали покривачи главе; кишобрани; штапови / *Footwear, headgear, umbrellas, sticks*	358 009	345 838	376 776	399 211	434 234	449 754	398 246	463 014	564 972	556 134
XIII	Производи од камена, гипса, цемента, керамике; стакло и стаклени производи / *Articles of stone, plaster, cement, ceramic; glass*	4 227	4 921	9 478	10 248	11 785	20 544	13 961	15 968	21 232	21 821
XIV	Бисери; драгуљи и племенити метали; метални новац / *Pearls; precious stones and metals; coin*	5 762	5 266	4 379	3 819	5 150	7 635	9 801	17 090	16 562	10 828
XV	Прости метали и производи од простих метала / *Base metals and articles of base metals*	336 500	320 923	341 836	425 473	485 527	455 591	438 578	650 266	788 850	714 703
XVI	Машине; електротехничка опрема; апарати за снимање и репродукцију слике и звука / *Machinery; equipment; apparatus for reproduction image and sound*	232 554	240 453	264 202	329 779	382 984	441 085	438 088	561 003	667 293	704 104
XVII	Возила, ваздухоплови, пловила / *Vehicles, aircraft, vessels*	17 338	27 256	31 889	38 506	36 053	38 896	33 410	38 470	53 810	59 603
XVIII	Оптички, музички, медицински инструменти, сатови / *Optical, musical, medical instruments; clocks*	6 186	7 004	7 858	8 797	9 951	10 791	10 915	14 056	18 454	14 551
XIX	Оружје и муниција / *Arms and ammunition*	774	811	1 069	1 035	1 074	1 739	3 062	5 653	2 789	5 300
XX	Разни производи / *Miscellaneous manufactured articles*	181 584	214 976	237 522	263 323	278 076	260 916	274 008	350 271	392 088	349 664
XXI	Предмети умјетности, колекција и старине / *Works of art, collectors' pieces and antiques*	-	1	-	-	-	11	27	60	113	61
	Нераспоређено / *Not elsewhere classified*	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-

20.22. Вриједност увоза према Хармонизованом систему
Value of import according to the Harmonized system

хиљ. КМ / *thous. KM*

Одјељак *Section*	Увоз / *Import*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	4 946 061	4 369 179	4 426 945	4 899 081	5 222 270	4 782 190	4 472 288	5 580 523	7 178 274	7 040 142
I Живе животиње; производи животињског поријекла / *Live animals; animal products*	100 924	121 643	125 253	137 728	153 308	163 716	142 147	166 902	223 598	271 470
II Биљни производи / *Vegetable products*	212 202	217 445	241 497	244 325	215 021	196 398	189 157	204 782	292 980	259 508
III Масти, уља и воскови животињског или биљног поријекла / *Animal or vegetable fats, oils and waxes*	23 083	26 689	41 533	72 597	64 819	41 974	11 419	15 892	22 663	17 936
IV Производи прехрамбене индустрије; пића, алкохоли; дуван / *Foodstuffs; beverages,, spirits; tobacco*	449 541	441 647	408 748	426 546	447 360	467 075	476 072	541 071	634 992	710 783
V Минерални производи / *Mineral products*	1 185 643	779 059	708 422	832 618	874 546	405 692	334 898	539 171	1 028 656	781 371
VI Продукти хемијске индустрије или сродних индустрија / *Products of the chemical or allied industries*	440 094	451 223	482 856	480 235	511 493	497 161	509 170	562 351	730 168	669 507
VII Пластичне масе; каучук / *Plastics and rubber*	258 832	273 646	299 716	331 494	356 226	365 967	345 886	451 121	548 627	513 377
VIII Кожа, крзна; седларски производи; ручне торбе / *Leather, furskins; saddlery; handbags*	120 742	118 303	121 126	124 137	121 372	117 635	92 952	108 578	126 062	118 406
IX Дрво; дрвени угаљ; плута; производи од сламе / *Wood; wood charcoal; cork; articles of straw*	63 548	66 728	74 231	80 945	86 860	88 302	81 517	115 663	134 555	115 842
X Дрвна целулоза; папир и картон / *Pulp of wood; paper and cardboard*	130 575	143 935	143 126	148 035	162 696	156 126	145 073	164 783	219 949	195 139
XI Текстил и текстилни производи / *Textiles and textile articles*	219 388	230 520	236 029	259 962	288 339	328 089	348 219	434 617	569 919	560 633
XII Обућа, шешири и остали покривачи главе; кишобрани; штапови / *Footwear, headgear, umbrellas, sticks*	147 885	149 437	142 797	138 544	148 160	165 974	141 916	160 080	206 371	201 191
XIII Производи од камена, гипса, цемента, керамике; стакло и стаклени производи / *Articles of stone, plaster, cement, ceramic; glass*	85 766	89 050	94 902	98 009	106 051	109 014	100 731	124 259	155 844	150 832
XIV Бисери; драгуљи и племенити метали; метални новац / *Pearls; precious stones and metals; coin*	1 351	1 553	1 693	2 050	2 797	3 492	1 797	3 659	6 420	8 248
XV Прости метали и производи од простих метала / *Base metals and articles of base metals*	421 716	364 216	381 338	455 563	480 870	460 889	432 766	635 272	735 151	669 039
XVI Машине; електротехничка опрема; апарати за снимање и репродукцију слике и звука / *Machinery; equipment; apparatus for reproduction image and sound*	797 052	594 957	575 011	679 109	763 443	741 985	664 547	807 463	929 370	1 092 275
XVII Возила, ваздухоплови, пловила / *Vehicles, aircraft, vessels*	166 783	182 856	200 957	244 093	280 266	279 446	242 956	312 909	342 974	442 672
XVIII Оптички, музички, медицински инструменти, сатови / *Optical, musical, medical instruments; clocks*	43 791	37 643	50 391	48 220	53 614	64 641	95 425	87 028	94 220	92 071
XIX Оружје и муниција / *Arms and ammunition*	1 689	1 923	1 990	3 543	4 385	3 667	2 049	5 916	4 212	5 859
XX Разни производи / *Miscellaneous manufactured articles*	75 395	76 662	95 304	91 315	100 493	124 897	113 496	138 927	171 109	163 868
XXI Предмети умјетности, колекција и старине / *Works of art, collectors' pieces and antiques*	53	42	24	13	152	45	68	70	433	114
Нераспоређено / *Not elsewhere classified*	8	1	-	-	-	6	26	11	-	-

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.
Value of export and import according to the Harmonized system, 2023

хиљ. КМ / *thous. KM*

Глава *Chapter*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
УКУПНО / *TOTAL*	5 185 045	7 040 142
1 Живе животиње / *Live animals*	1 598	33 145
2 Месо и кланични производи за јело / *Meat and edible meat offal*	11 756	178 816
3 Рибе и љускари, мекушци и остали водени бескичмењаци / *Fish and crustaceans, mollusks and other aquatic invertebrates*	18 981	17 608
4 Млијеко и други млијечни производи; живинска и птичија јаја; природни мед; јестиви производи животињског поријекла д.н. / *Dairy produce; birds' eggs; natural honey; edible products of animal origin, not elsewhere specified or included*	57 074	38 413
5 Производи животињског поријекла д.н. / *Products of animal origin, not elsewhere specified or included*	624	3 488
6 Живо дрвеће и друге биљке: луковице, коријење и сл.; сјечено цвијеће и украсно лишће / *Live trees and other plants; bulbs, roots and the like; cut flowers and ornamental foliage*	1 471	12 368
7 Поврће, коријење и кртоле за јело / *Edible vegetables and certain roots and tubers*	21 791	25 172
8 Воће за јело и орашасти плодови; коре агрума, диња и лубеница / *Edible fruit and nuts; peel of citrus fruits or melons*	22 873	45 837
9 Кафа, чај, мате чај и зачини / *Coffee, tea, maté and spices*	3 096	36 319
10 Житарице / *Cereals*	10 252	104 353
11 Производи млинске индустрије; слад; скроб; инулин; глутен од пшенице / *Products of the milling industry; malt; starches; inulin; wheat gluten*	7 247	24 836
12 Уљано сјеменје и плодови; разно зрневље, сјеме и плодови; индустријско и љековито биље; слама и сточна храна / *Oil seeds and oleaginous fruits; miscellaneous grains, seeds and fruit; industrial or medicinal plants; straw and fodder*	5 353	9 754
13 Шелак; гуме, смоле и остали биљни сокови и екстракти / *Lac; gums, resins and other vegetable saps and extracts*	16	773
14 Биљни материјали за плетарство; биљни производи д.н. / *Vegetable plaiting materials; vegetable products not elsewhere specified or included*	-	96
15 Масноће и уља животињског или биљног поријекла и производи њиховог разлагања; прерађене јестиве масноће; воскови животињског и биљног поријекла / *Animal or vegetable fats and oils and their cleavage products; prepared edible fats; animal or vegetable waxes*	1 923	17 936
16 Прерађевине од меса, риба, љускара, мекушаца или осталих водених бескичмењака / *Preparations of meat, of fish or of crustaceans, mollusks or other aquatic invertebrates*	17 374	59 676
17 Шећер и производи од шећера / *Sugars and sugar confectionery*	530	34 517
18 Какао и производи од какаа / *Cocoa and cocoa preparations*	15 247	88 791
19 Производи на бази житарица, брашна, скроба или млијека; посластичарски производи / *Preparations of cereals, flour, starch or milk; pastry cooks' products*	55 641	128 427
20 Производи од поврћа, воћа, орашастих плодова или осталих дијелова биља / *Preparations of vegetables, fruit, nuts or other parts of plants*	7 340	54 552
21 Разни производи за исхрану / *Miscellaneous edible preparations*	27 505	86 078
22 Пића, алкохоли и сирће / *Beverages, spirits and vinegar*	29 611	83 401
23 Остаци и отпаци прехрамбене индустрије; припремљена храна за животиње / *Residues and waste from the food industries; prepared animal fodder*	1 947	160 540
24 Дуван и производи замјене дувана / *Tobacco and manufactured tobacco substitutes*	2 158	14 802
25 Со; сумпор; земља, камен; гипс; креч и цемент / *Salt; sulphur; earths and stone; plastering materials, lime and cement*	22 335	41 844
26 Руде, згуре и пепели / *Ores, slag and ash*	51 907	23 065
27 Минерална горива, минерална уља и производи њихове дестилације; битуменозне материје; минерални воскови / *Mineral fuels, mineral oils and products of their distillation; bituminous substances; mineral waxes*	630 960	716 462
28 Неорганski хемијски производи; органска и неорганска једињења племенитих метала, метала ријетких земљи, радиоактивних елемената и изотопи / *Inorganic chemicals; organic or inorganic compounds of precious metals, of rare-earth metals, of radioactive elements or of isotopes*	395 428	49 630

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.
Value of export and import according to the Harmonized system, 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

Глава *Chapter*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
29 Органски хемијски производи / *Organic chemicals*	3 270	32 268
30 Фармацеутски производи / *Pharmaceutical products*	37 922	259 881
31 Ђубрива / *Fertilizers*	522	78 291
32 Екстракти за штављење или бојење; танини и њихови деривати; боје за текстил, пигменти и друге материје за бојење; припремљене премазне боје и лакови; китови и друге масе за заптивање; штампарске боје и мастила / *Tanning or dyeing extracts; tannins and their derivatives; dyes, pigments and other coloring matter; paints and varnishes; putty and other mastics; inks*	17 278	63 190
33 Етерична уља и резиноиди; парфимеријски, козметички или тоалетни производи / *Essential oils and resinoids; perfumery, cosmetic or toilet preparations*	4 818	55 642
34 Сапун, органски површински активна средства, препарати за прање, подмазивање, вјештачки воскови, припремљени воскови, препарати за полирање и чишћење, свијеће и слични производи, пасте за моделирање, „зубарски воскови" зубарски препрати на бази гипса / *Soap, organic surface-active agents, washing preparations, lubricating preparations, artificial waxes, prepared waxes, polishing or scouring preparations, candles and similar articles, modeling pastes, 'dental waxes' and dental preparations*	2 172	29 804
35 Бјеланчевинасте материје, модификовани скробови; љепила; ензими / *Albuminoidal substances; modified starches; glues; enzymes*	1 068	18 010
36 Експлозиви; пиротехнички производи; шибице; пирофорне легуре; запаљиви препарати / *Explosives; pyrotechnic products; matches; pyrophoric alloys; certain combustible preparations*	6 878	4 736
37 Производи за фотографске и кинематографске сврхе / *Photographic or cinematographic goods*	-	1 018
38 Разни производи хемијске индустрије / *Miscellaneous chemical products*	10 959	77 037
39 Пластичне масе и производи од пластичних маса / *Plastics and articles thereof*	157 444	411 603
40 Каучук и производи од каучука / *Rubber and articles thereof*	12 924	101 774
41 Сирова кожа са длаком или без длаке (осим крзна) и штављена кожа / *Raw hides and skins (other than fur skins) and leather*	15 891	100 388
42 Производи од коже; седларски и сарачки производи; предмети за путовање, ручне торбе и слични контејнери; производи од животињских цријева (осим од дудовог свилца) / *Articles of leather; saddler and harness; travel goods, handbags and similar containers; articles of animal gut (other than silkworm gut)*	1 373	17 428
43 Природно и вјештачко крзно; производи од крзна / *Fur skins and artificial fur; manufactures thereof*	6	590
44 Дрво и производи од дрвета; дрвени угаљ / *Wood and articles of wood; wood charcoal*	536 750	115 074
45 Плута и производи од плуте / *Cork and articles of cork*	3	381
46 Производи од сламе и еспарта и осталих материјала за плетарију; корпарски и плетарски производи / *Manufactures of straw, of esparto or of other plaiting materials; basket ware and wickerwork*	1	386
47 Дрвна целулоза или целулоза од осталих влакнастих целулозних материјала; остаци и отпаци од хартије и картона намијењени поновној преради / *Pulp of wood or of other fibrous cellulose material; recovered (waste and scrap) paper or paperboard*	7 423	47 411
48 Хартија и картон; производи од хартијне масе, хартије или од картона / *Paper and paperboard; articles of paper pulp, of paper or of paperboard*	148 958	123 598
49 Штампане књиге, новине, слике и остали производи графичке индустрије, рукописи, куцани текстови и планови / *Printed books, newspapers, pictures and other products of the printing industry; manuscripts, typescripts and plans*	5 070	24 130
50 Свила / *Silk*	-	354
51 Вуна, фина или груба животињска длака; предиво и тканине од коњске длаке / *Wool, fine or coarse animal hair; horsehair yarn and woven fabric*	41	8 096
52 Памук / *Cotton*	16 471	20 449
53 Остала биљна текстилна влакна; предиво од хартије и тканине од предива од хартије / *Other vegetable textile fibers; paper yarn and woven fabrics of paper yarn*	1	235
54 Вјештачи или синтетички филаменти / *Man-made filaments*	1 318	32 342
55 Вјештачка или синтетичка влакна, сјечена / *Man-made staple fiber*	23 498	30 737

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.
Value of export and import according to the Harmonized system, 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

Глава *Chapter*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
56 Вата, филц и неткани материјал; специјална предива; конопци; каблови и производи од њих / *Wadding, felt and non woven; special yarns; twine, cordage, ropes and cables and articles thereof*	2 957	24 369
57 Теписи и остали текстилни подни покривачи / *Carpets and other textile floor coverings*	269	4 742
58 Специјалне тканине; текстилни производи добијени тафтинг поступком; чипке; таписерије; позамантерија; вез / *Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries; trimmings; embroidery*	1 534	17 025
59 Текстилни материјали импрегнисани, премазани, превучени, прекривени или ламинирани; текстилни производи погодни за техничке сврхе / *Impregnated, coated, covered or laminated textile fabrics; textile articles of a kind suitable for industrial use*	559	46 538
60 Плетени или хеклани материјали / *Knitted or crocheted fabrics*	4 823	66 051
61 Одјећа и прибор за одјећу, плетени или кукичани / *Articles of apparel and clothing accessories, knitted or crocheted*	237 412	212 928
62 Одјећа и прибор за одјећу, осим плетених или кукичаних производа / *Articles of apparel and clothing accessories, not knitted or crocheted*	60 627	77 661
63 Остали готови текстилни производи; сетови; изношена дотрајала одјећа и дотрајали текстилни производи; крпе / *Other made-up textile articles; sets; worn clothing and worn textile articles; rags*	5 998	19 109
64 Обућа, камашне и слични производи; дијелови тих производа / *Footwear, gaiters and the like; parts of such articles*	549 669	195 334
65 Шешири, капе и остале покривке за главу и њихови дијелови / *Headgear and parts thereof*	1 682	3 183
66 Кишобрани, сунцобрани, штапови, штапови – столице, бичеви, корбачи и њихови дијелови / *Umbrellas, sun umbrellas, walking-sticks, seat-sticks, whips, riding-crops and parts thereof*	4 763	772
67 Препарирано перје и паперје и производи израђени од перја и паперја; вјештачко цвијеће; производи од људске косе / *Prepared feathers and down and articles made of feathers or of down; artificial flowers; articles of human hair*	20	1 901
68 Производи од камена, гипса, цемента, бетона, азбеста, лискуна и сличних материјала / *Articles of stone, plaster, cement, asbestos, mica or similar materials*	13 885	36 663
69 Керамички производи / *Ceramic products*	2 292	63 271
70 Стакло и производи од стакла / *Glass and glassware*	5 644	50 897
71 Природни и култивирани бисери, драго и полудраго камење, племенити метали, метали платирани племенитим металима и производи од њих; имитације накита; метални новац / *Natural or cultured pearls, precious or semi-precious stones, precious metals, metals clad with precious metal, and articles thereof; imitation jewellery; coin*	10 828	8 248
72 Гвожђе и челик / *Iron and steel*	103 739	238 118
73 Производи од гвожђа и челика / *Articles of iron or steel*	476 828	225 214
74 Бакар и производи од бакра / *Copper and articles thereof*	21 693	39 980
75 Никл и производи од никла / *Nickel and articles thereof*	0	442
76 Алуминијум и производи од алуминијума / *Aluminum and articles thereof*	80 548	86 270
78 Олово и производи од олова / *Lead and articles thereof*	605	147
79 Цинк и производи од цинка / *Zinc and articles thereof*	1 214	8 446
80 Калај и производи од калаја / *Tin and articles thereof*	0	175
81 Остали прости метали; кермети, производи од њих / *Other base metals; cermets; articles thereof*	9	332
82 Алати, ножарски производи и прибор за јело од простих метала; њихови дијелови од простих метала / *Tools, implements, cutlery, spoons and forks, of base metal; parts thereof of base metal*	19 463	28 018
83 Разни производи од простих метала / *Miscellaneous articles of base metal*	10 604	41 897
84 Нуклеарни реактори, котлови, машине, апарати и механички уређаји; њихови дијелови / *Nuclear reactors, boilers, machinery and mechanical appliances; parts thereof*	350 189	548 460

20.23. Вриједност извоза и увоза према Хармонизованом систему, 2023.
Value of export and import according to the Harmonized system, 2023
(наставак/*continued*)

хиљ. КМ / *thous. KM*

Глава *Chapter*	Извоз *Export*	Увоз *Import*
85 Електричне машине и опрема и њихови дијелови; апарати за снимање или репродукцију звука; телевизијски апарати за снимање или репродукцију слике и звука и дијелови и прибор за те производе / *Electrical machinery and equipment and parts thereof; sound recorders and reproducers, television image and sound recorders and reproducers, and parts and accessories of such articles*	353 915	543 816
86 Шинска возила и њихови дијелови; жељезнички и трамвајски колосијечни склопови и прибор и њихови дијелови; механичка и електромеханичка сигнална опрема за саобраћај свих врста / *Railway or tramway locomotives, rolling-stock and parts thereof; railway or tramway track fixtures and fittings and parts thereof; mechanical (including electro-mechanical) traffic signaling equipment of all kinds*	15 430	3 234
87 Возила, осим жељезничких или трамвајских шинских возила и њихови дијелови и прибор / *Vehicles other than railway or tramway rolling-stock, and parts and accessories thereof*	43 742	438 353
88 Ваздухоплови, космичке летилице и њихови дијелови / *Aircraft, spacecraft, and parts thereof*	176	657
89 Бродови, чамци и пловеће конструкције / *Ships, boats and floating structures*	255	428
90 Оптички, фотографски, кинематографски и мјерни инструменти, инструменти за испитивање тачности, медицински инструменти и апарати; њихови дијелови и прибор / *Optical, photographic, cinematographic, measuring, checking, precision, medical or surgical instruments and apparatus; parts and accessories thereof*	11 859	82 656
91 Часовници и њихови дијелови / *Clocks and watches and parts thereof*	2 455	7 801
92 Музички инструменти, дијелови и прибор за те производе / *Musical instruments; parts and accessories of such articles*	237	1 615
93 Оружје и муниција; њихови дијелови и прибор / *Arms and ammunition; parts and accessories thereof*	5 300	5 859
94 Намјештај; носачи мадраца; опрема за кревете и слични производи; лампе и друга свијетлећа тијела д.н.; осврјетљени знаци, осврјетљене плочице са именима и слично; монтажне зграде / *Furniture; bedding, mattresses, mattress supports, cushions and similar stuffed furnishings; lamps and lighting fittings, not elsewhere specified or included; illuminated signs, illuminated name-plates and the like; prefabricated buildings*	335 881	83 235
95 Играчке, реквизити за друштвене игре и спорт; њихови дијелови и прибор / *Toys, games and sports requisites; parts and accessories thereof*	12 726	49 251
96 Разни производи / *Miscellaneous manufactured articles*	1 057	31 383
97 Предмети умјетности, колекција и старина / *Works of art, collectors' pieces and antiques*	61	114
98 Нераспоређено / *Unclassified*	-	-

Г-20.1. Биланс робне размјене са иностранством
External trade balance

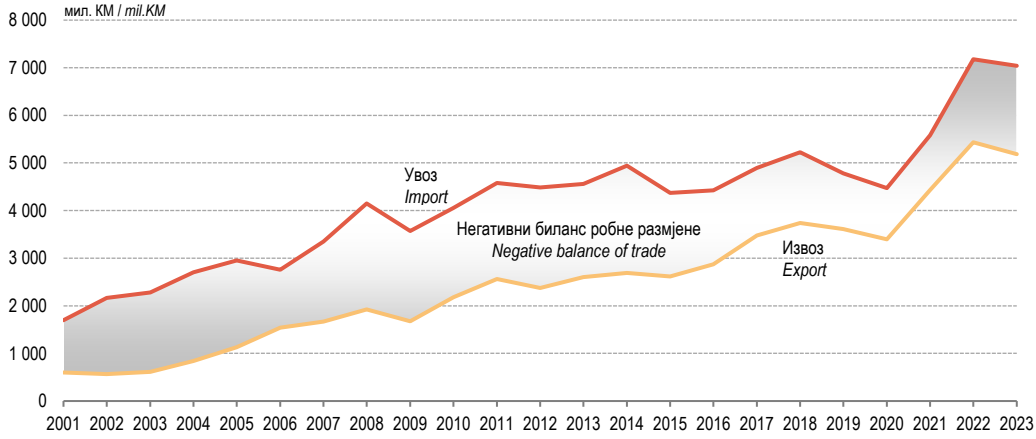

Г-20.2 Структура вриједности извоза и увоза најзаступљенијих производа према одсјецима СТМК, 2023.
Structure of export and import value of the most represented products according to divisions of SITC, 2023

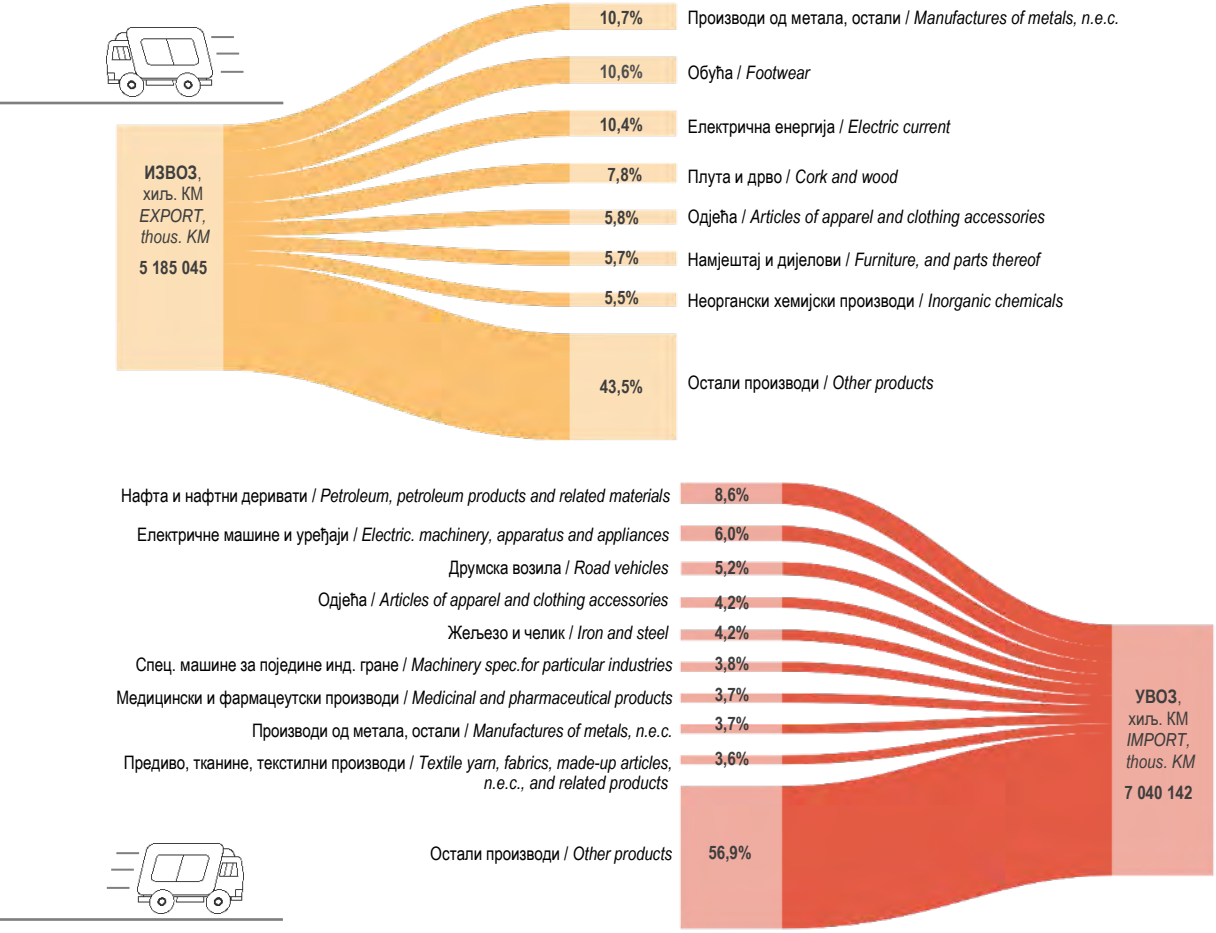

Г-20.3. Структура вриједности извоза и увоза по економским групацијама земаља, 2023.
Structure of value of export and import by economical classification of countries, 2023

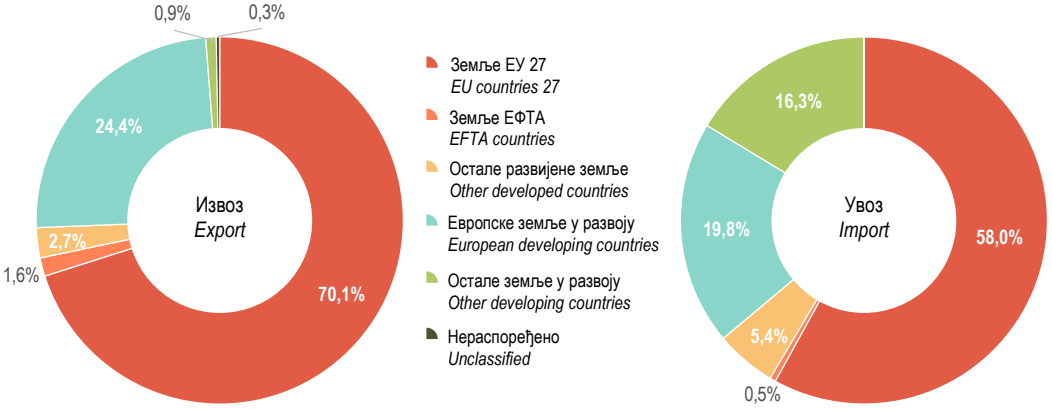

Г-20.4. Земље са највећим учешћем у обиму размјене са Републиком Српском, 2023.
Countries with the highest share in the volume of trade with Republika Srpska, 2023

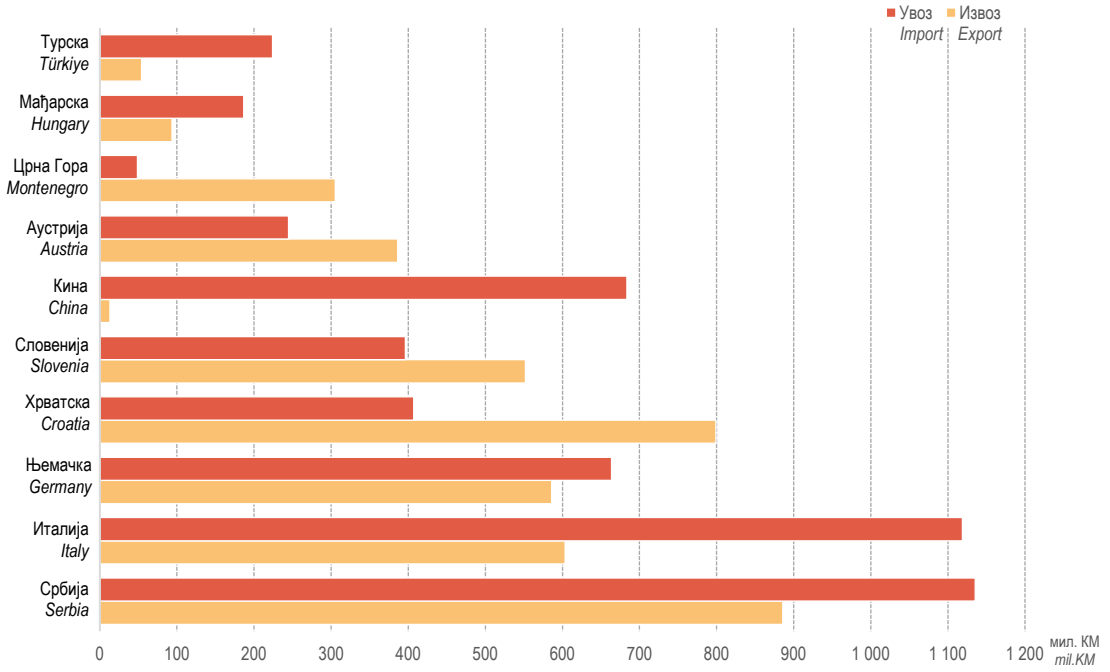

ДИСТРИБУТИВНА ТРГОВИНА И ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

DISTRIBUTIVE TRADE AND OTHER SERVICES

21 Дистрибутивна трговина и остале услуге
Distributive trade and other services

Методолошка објашњења
Methodological explanations 411

ТАБЕЛЕ
TABLES

21.1. Годишње стопе промјене промета у трговини на мало
Annual change rates of turnover in retail trade 414

21.2. Индекси промета у трговини на мало
Indices of turnover in retail trade 414

21.3. Индекси промета у дистрибутивној трговини
Indices of turnover in distributive trade 416

21.4. Изворни (неприлагођени) индекси промета услужних дјелатности према КД
Gross (non-adjusted) indices of turnover in service activities by activity classification 417

21.5. Десезонирани индекси промета услужних дјелатности према КД
Seasonally-adjusted indices of turnover in service activities by activity classification 418

21.6. Календарски прилагођени индекси промета услужних дјелатности према КД
Working-day adjusted indices of turnover in service activities by activity classification 419

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-21.1. Мјесечни номинални изворни индекси промета у трговини на мало
Monthly nominal gross indices of turnover in retail trade 420

Г-21.2. Тромјесечни индекси промета услужних дјелатности
Quarterly indices of turnover in service activities 420

Г-21.3. Структура укупног промета у услужним дјелатностима, 2023.
Structure of total turnover in service activities, 2023 420

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:	Ово је Република Српска Статистички годишњак Републике Српске
Тромјесечне публикације:	Краткорочни индикатори дистрибутивне трговине и осталих услуга, статистичко саопштење
Мјесечне публикације:	Трговина на мало, статистичко саопштење Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications:	*This is Republika Srpska* *Statistical Yearbook of Republika Srpska*
Quarterly publications:	*Short-term indicators of distributive trade and other services, statistical release*
Monthly publications:	*Retail trade, statistical release* *Monthly Statistical Review*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о промету робе у трговини на мало прикупљени су Мјесечним извјештајем трговине на мало, од узорком изабраних пословних субјеката који су, према претежној дјелатности разврстани у трговину на мало (област G 47 КД) као и изабрани пословни субјекти који су, према претежној дјелатности, разврстани у друге дјелатности, али обављају и дјелатност трговине на мало.

Подаци о промету робе у дистрибутивној трговини прикупљени су Тромјесечним извјештајем дистрибутивне трговине, путем извјештаја, од узорком изабраних пословних субјеката који су, према претежној дјелатности разврстани у подручје дјелатности G (област 45, 46 и 47 - КД) као и изабрани пословни субјекти који су, према претежној дјелатности, разврстани у друге дјелатности, али обављају и дјелатност трговине.

Извор података о промету робе у осталим услугама су Тромјесечно истраживање осталих услужних дјелатности и Тромјесечно истраживање за саобраћај и складиштење.

Истраживања се проводе путем извјештаја, од узорком изабраних пословних субјеката који су, према претежној дјелатности разврстани у подручје дјелатности: H – Превоз и складиштење, I – Дјелатности пружања смјештаја те припреме и услуживања хране и пића, J – Информације и комуникације, L – Пословање некретнинама, M – Стручне, научне и техничке дјелатности (осим гране 70.1 и области 72 и 75) и N – Административне и помоћне услужне дјелатности.

Методологија за истраживање темељи се на Уредби о краткорочним статистикама ЕУ-а бр. 1165/98, те њеним измјенама и допунама.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о промету предузетника нису укључени у укупан промет као ни промет привредних субјеката са годишњим прометом испод 100 000 КМ, изузев за област J 61 (годишњи промет пивредних субјеката испод 4 000 000 КМ није укључен у истраживање).

Истраживања се проводе методом пуног обухвата, у зависности од области и величине предузећа према финансијској класи и методом узорка, дизајнираног као случајни стратификовани узорак креиран на основу података Статистичког пословног регистра. Као помоћна стратификациона варијабла коришћен је број запослених.

На темељу резултата добијених узорком оцјењује се цијели скуп.

Истраживање мјесечне трговине на мало укључује све пословне субјекте из статистичког пословног регистра, који се баве дјелатношћу трговине на мало (подручје G област 47 – КД), осим трговине моторним возилима и мотоциклима, који имају годишњи промет већи од 2 000 000 КМ као и узорком изабрани пословни субјекти са годишњим прометом од 100 000 КМ до 1 999 999 КМ.

Истраживање тромјесечне дистрибутивне трговине обухвата све пословне субјекте из статистичког пословног регистра, који се баве дјелатношћу трговине (подручје G КД), који имају годишњи промет већи од 4 000 000 КМ као и узорком изабрани пословни субјекти са годишњим прометом од 100 000 КМ до 3 999 999 КМ.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on turnover of goods in retail trade are collected through the Monthly report on retail trade, submitted by sampled business entities that are, based on their principal activity, classified into retail trade (division G 47 of the KD) and sampled business entities that are, based on their principal activity, classified into other activities but are engaged in retail trade.

Data on turnover of goods in distributive trade are obtained through the Quarterly report on distributive trade, with reports submitted by sampled business entities that are, based on their prevailing activity, classified into the section G (divisions 45, 46 and 47 of the KD) and sampled business entities that are, based on their prevailing activity, classified into other activities but are engaged in trade activities.

The sources of data on turnover of goods in other service activities are the Quarterly survey on other service activities and the Quarterly survey on transportation and storage.

The surveys are carried out using reports submitted by sampled business entities that are, based on their principal activity, classified into the following sections of economic activity H – Transportation and storage, I – Accommodation and food service activities, J – Information and communication, L – Real estate activities, M – Professional, scientific and technical activities (except group 70.1 and divisions 72 and 75) and N – Administrative and support service activities.

Survey methodology complies with the EU Regulation on short-term statistics, No. 1165/98 and its amendments.

Coverage and comparability of data

Data on turnover realised by entrepreneurs are not included in total turnover, neither are data on turnover realised by business entities with annual turnover under 100,000 KM, except for the division J 61 (annual turnover of business entities under 4,000,000 KM is not included in the survey).

The surveys are carried out using the method of full coverage, depending on the division and size of the enterprise according to the financial class, or the sampling method, where the sample is designed as a random stratified sample based on the Statistical Business Register data. The number of employees was used as an auxiliary variable for stratification.

The entire set is estimated based on the results obtained using the sample.

The survey on monthly retail trade covers all business entities from the Statistical Business Register engaged in retail trade (section G, division 47 of the KD), except trade of motor vehicles and motorcycles, whose annual turnover exceeds 2,000,000 KM, as well as sampled business entities with annual turnover between 100,000 KM and 1,999,999 KM.

The survey on quarterly distributive trade covers all business entities from the Statistical Business Register engaged in trade activities (section G of the KD) whose annual turnover exceeds 4,000,000 KM, as well as sampled business entities with annual turnover between 100,000 KM and 3,999,999 KM.

Истраживањем осталих услуга, такође, се спроводи комбинованом методом гдје су различити прагови пуног обухвата и узорка.

Од 2019. године објављују се индекси и за три нове услужне дјелатности које нису обухваћене Уредбом ЕУ-а о краткорочним статистикама: L 68 Пословање некретнинама, N 77 Дјелатности изнајмљивања и давања у закуп (лизинг) и N (811+N 813) Услуге у вези с управљањем и одржавањем зграда, те дјелатности уређења и одржавања зелених површина. Истраживање се спроводи од 2017. године, а серија података до 2010. године, такође су добијене комбинацијом података из административних извора и других статистичких истраживања.

The survey on other services is also carried out using a combined method with different thresholds of full coverage and sample.

As of 2019, indices are published for three new service activities that are not covered by EU Council Regulation on short-term statistics, namely L 68 Real estate activities, N 77 Rental and leasing activities and N 811+813 Services to buildings and landscape activities. The survey has been carried out since 2017, while data series prior to 2010 were obtained by combining data from administrative sources and other statistical surveys.

Обрада података за израчун индекса базира се на укупном промету свих дјелатности пословних субјеката по претежној дјелатности (КД БиХ 2010). Изузетак је код пословних субјеката, чија дјелатност није трговина, а укључени су истраживање трговине због значајног промета којег остварују, узима се само промет од чисте трговине.

Data processing for the calculation of indices is based on total turnover of all activities of business entities by principal activity. (KD BiH 2010). The exception is made for business entities whose activity is not trade, which are nevertheless included in the survey due to the significant turnover they generate; in this case, only turnover generated from trade is taken into account.

Презентација индекса

Presentation of indices

У 2013. години урађена је ревизија и прерачун података унутрашње трговине за претходне године и формирана је вишегодишња серија индекса у области дистрибутивне трговине.

In 2013, data on domestic trade for previous years were revised and recalculated and a multi-year series of indices for distributive trade was formed.

Подаци трговине на мало исказани су у реалним и номиналним индексима.

Retail trade data are presented as real and nominal indices.

Номинални индекси приказују кретање промета у текућим цијенама. Реални индекси добијени су дефлационирањем номиналних вриједности промета индексом потрошачких цијена.

Nominal indices present trends of turnover at current prices. Real indices are calculated by deflating nominal values of turnover with the consumer price index.

Индекс промета дистрибутивне трговине и осталих услуга изражен је у текућим цијенама (није искључен утицај промјене цијене).

Index of turnover of distributive trade and other services is presented at current prices (the impact of price changes is not excluded).

Сезонско и календарско прилагођавање индекса

Seasonal and working-day adjustments of the indices

Календарско и сезонско прилагођавање рађено је у Деметра апликацији (верзија 2.2.2) методом TRAMO-SEATS на изворним мјесечним, односно тромјесечним серијама података, те је овим омогућено презентовање индекса у три облика: изворном (неприлагођеном), календарски прилагођеном и десезонираном облику. Из календарски прилагођених серија уклоњен је утицај различитих календарских дана, док су из десезонираних индекса уклоњени и утицај различитих календарских дана и утицај сезоне. Због својства примјењене методе прилагођавања, додавањем нових опсервација могу настати одређене промјене на ранијој серији већ објављених сезонски и календарски прилагођених индекса.

Working-day and seasonal adjustments were done using the Demetra application (version 2.2.2), applying the TRAMO-SEATS method on gross monthly and quarterly series of data. This allowed the presentation of indices in three forms: gross (non-adjusted), working-day adjusted and seasonally adjusted indices. Effects of different number of working days were eliminated from working-day adjusted series, while from seasonally-adjusted indices both effects of different number of working days and seasonal effects were eliminated. Due to the character of the implemented adjustment method, new observations for each following month could cause subsequent corrections of already published seasonally and working-day adjusted indices.

Подаци су исказани по областима према Класификацији дјелатности КДБиХ 2010 која у потпуноси одговара ЕУ Класификацији NACE Rev.2.

The data are presented by division of the Classification of Economic Activities KD BiH 2010 which fully complies with the EU Nace Rev.2 Classification.

Дефиниције

Definitions

Дистрибутивна трговина је скуп свих облика трговинских активности, од набавке робе од произвођача до испоруке робе крајњим потрошачима на домаћем тржишту. Она обухвата: трговину на велико за властити рачун, посредовање у трговини на велико, трговину на мало и поправка моторних возила и мотоцикала, те предмета за личну употребу у домаћинству.

Distributive trade includes all forms of trade activities, from the purchase of goods from manufacturers to the delivery of goods to final consumers on domestic market. It covers wholesale trade for own account, intermediation in wholesale trade, retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles and of personal and household goods.

Трговина на велико је активност куповине и препродаје робе индустријским, трговачким, професионалним корисницима и установама и другим пословним субјектима који се баве трговином на велико или на мало. Такође, укључује и транзитни промет робе (продаја робе која се по налогу продавача директно испоручује купцу без претходног ускладиштења код продавача).

Трговина на мало обухвата активности продаје роба крајњим потрошачима, односно становништву (за личну потрошњу или за употребу у домаћинству)

Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима обухвата све дјелатности (осим производње и изнајмљивања) везане за моторна возила и мотоцикле, обухватајући камионе и теретњаке као што су трговина на велико и на мало новим и половним возилима, поправка и одржавање возила и трговина на велико и на мало дијеловима и прибором за моторна возила и мотоцикле. Исто тако, у ову област спадају и дјелатности посредовања, тј. посредника у трговини на велико и на мало возилима.

Промет је укупан фактурисани износ који пословни субјект обрачуна за продате робе или пружене услуге у трговини током референтног периода трећим лицима и одговара њиховој тржишној вриједности.

Порез на додату вриједност (ПДВ) искључен је из промета.

Wholesale trade is the activity of purchase or resale of goods to industrial, commercial or professional users and institutions and other business entities engaged in wholesale or retail trade. It also includes transit turnover of goods (sale of goods that are by a seller's order delivered directly to a purchaser, without being previously stored by the seller).

Retail trade covers the activities of sale of goods to final consumers, i.e. to the population (for personal consumption of for household use).

Wholesale and retail trade of motor vehicles and motorcycles covers all activities (except manufacture and renting) related to motor vehicles and motorcycles, including lorries and trucks, such as the wholesale and retail trade of new and second-hand vehicles, the repair and maintenance of vehicles and the wholesale and retail trade of parts and accessories for motor vehicles and motorcycles. Also included are intermediation activities, i.e. activities of commission agents involved in wholesale or retail trade of vehicles.

Turnover represents the total invoiced amount accounted by a business entity for goods sold or services rendered in trade during the reference period to third persons and it reflects their market value.

Value added tax (VAT) is not included in turnover.

21.1. Годишње стопе промјене промета у трговини на мало
Annual change rates of turnover in retail trade

	Номинални индекси *Nominal indices*			Реални индекси *Real indices*		
	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*
2009	-12,3	-12,3	-12,3	...	...	...
2010	10,3	10,3	10,3	5,7	5,6	3,1
2011	6,7	6,6	6,7	3,0	2,9	3,2
2012	4,4	4,4	4,3	1,2	1,3	1,2
2013	19,4	19,2	19,4	21,3	21,0	21,3
2014	-7,9	-8,4	-8,5	-7,5	-7,4	-7,5
2015	-0,7	-0,1	0,0	4,0	3,8	4,0
2016	8,3	8,6	8,3	11,8	12,2	11,8
2017	4,0	4,0	4,1	3,1	3,2	3,1
2018	9,1	8,9	9,1	6,3	6,2	6,3
2019	6,9	7,0	6,9	7,1	-2,1	7,1
2020	-9,3	-8,6	-9,4	-5,9	3,6	-5,9
2021	15,6	14,8	15,6	14,6	14,1	14,6
2022	26,9	26,7	26,9	11,6	11,7	11,6
2023	9,7	9,9	9,7	7,7	7,4	7,7

21.2. Индекси промета у трговини на мало
Indices of turnover in retail trade

∅2015=100

	Номинални индекси *Nominal indices*			Реални индекси *Real indices*		
	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*
	Укупан промет трговине на мало *Total turnover in retail trade*					
2009	74,6	74,7	74,6	77,8	78,0	79,6
2010	82,3	82,4	82,3	82,2	82,4	82,1
2011	87,7	87,8	87,8	84,7	84,9	84,7
2012	91,6	91,7	91,6	85,8	86,0	85,8
2013	109,4	109,3	109,4	104,0	104,1	104,0
2014	100,7	100,1	100,0	96,2	96,4	96,2
2015	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2016	108,3	108,6	108,3	111,8	112,2	111,8
2017	112,6	113,0	112,7	115,3	115,7	115,3
2018	122,9	123,1	122,9	122,6	123,0	122,6
2019	131,3	131,7	131,4	131,4	120,4	131,4
2020	119,1	120,3	119,1	123,6	124,6	123,6
2021	137,7	138,1	137,7	141,6	142,2	141,6
2022	174,7	175,0	174,8	158,0	158,9	158,0
2023	191,6	192,3	191,7	170,1	170,6	170,1

21.2. Индекси промета у трговини на мало
Indices of turnover in retail trade
(наставак/*continued*) ∅2015=100

	Номинални индекси *Nominal indices*			Реални индекси *Real indices*		
	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*
	Трговина на мало, осим трговине моторних горива и мазива *Retail trade, except trade of motor fuels and lubricants*					
2009	70,5	70,6	70,5	71,3	71,5	74,0
2010	79,1	78,9	79,1	79,0	79,1	81,5
2011	85,6	85,6	85,7	84,1	84,1	84,1
2012	87,0	86,9	87,0	84,9	84,9	84,9
2013	106,2	106,0	106,2	104,7	104,7	104,7
2014	100,0	98,9	99,0	98,2	98,3	98,2
2015	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2016	112,9	113,0	112,9	114,4	114,5	114,4
2017	117,4	117,3	117,5	120,1	120,2	120,1
2018	128,2	128,1	128,2	131,9	132,0	131,9
2019	141,0	141,1	141,1	146,1	133,7	146,1
2020	136,9	137,5	136,9	143,1	144,0	143,1
2021	152,7	153,2	152,7	161,7	162,4	161,7
2022	189,4	189,5	189,5	183,4	184,1	183,4
2023	215,9	216,0	216,0	200,4	200,6	200,4
	Трговина на мало горивима и мазивима *Retail trade of fuels and lubricants*					
2009	83,1	83,2	83,1	91,4	91,7	91,4
2010	88,9	89,5	88,9	88,9	89,5	88,9
2011	92,2	92,5	92,2	86,0	86,3	86,0
2012	101,0	101,8	101,0	87,6	88,2	87,6
2013	115,9	116,2	115,9	102,7	102,8	102,7
2014	102,1	102,7	102,1	92,0	92,4	92,0
2015	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2016	98,7	99,5	98,7	106,5	107,4	106,5
2017	102,7	103,9	102,7	105,5	106,3	105,5
2018	111,9	112,5	111,9	103,4	104,0	103,4
2019	111,2	112,2	111,2	100,7	92,5	100,7
2020	82,3	84,5	82,3	82,9	84,3	82,9
2021	106,5	106,7	106,5	99,7	100,0	99,7
2022	144,2	144,7	144,2	105,2	106,2	105,2
2023	141,2	143,0	141,2	107,2	108,2	107,2
	Трговина на мало храном, пићем и дуванским производима *Retail trade of food, beverages and tobacc*					
2009	77,2	77,3	77,2	79,3	79,6	82,0
2010	84,0	84,1	84,0	83,9	83,8	86,4
2011	97,4	97,4	97,4	99,8	99,7	99,8
2012	103,8	103,9	103,8	103,9	103,9	103,9
2013	123,4	123,6	123,4	122,4	122,5	122,4
2014	111,4	111,6	111,4	111,4	111,8	111,4
2015	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2016	112,0	112,1	112,0	112,1	112,3	112,1
2017	124,3	124,3	124,3	123,9	123,8	123,9
2018	142,0	142,1	142,0	140,3	140,4	140,3
2019	177,0	177,0	177,0	174,2	158,8	174,2
2020	172,1	172,8	172,1	168,2	169,3	168,3
2021	188,6	189,0	188,6	180,1	180,5	180,1
2022	230,9	230,8	230,9	194,2	194,5	194,2
2023	282,4	282,3	282,4	216,1	216,3	216,0

21.2. Индекси промета у трговини на мало

Indices of turnover in retail trade

(наставак/*continued*)

∅2015=100

	Номинални индекси *Nominal indices*			Реални индекси *Real indices*		
	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*	изворни* *gross**	десезонирани *seasonally adjusted*	календарски прилагођени *working-day adjusted*
	Трговина на мало непрехрамбеним производима *Retail trade of non-food products*					
2009	67,0	67,0	67,0	67,6	67,1	69,7
2010	76,5	76,2	76,5	77,1	76,4	78,8
2011	79,4	79,4	79,4	71,7	75,9	75,8
2012	78,1	78,0	78,1	72,5	74,8	74,8
2013	97,1	96,8	97,1	95,3	95,0	95,2
2014	100,0	92,2	92,4	91,0	91,0	91,2
2015	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2016	113,4	113,4	113,4	115,6	115,6	115,6
2017	113,7	113,6	113,7	117,8	118,0	118,0
2018	120,8	120,8	120,8	127,1	127,3	127,3
2019	122,0	121,9	122,0	130,8	120,2	131,0
2020	118,3	118,6	118,2	129,3	130,3	129,7
2021	133,6	133,8	133,6	151,3	152,7	152,0
2022	167,4	167,0	167,4	177,1	176,5	177,7
2023	180,6	180,3	180,6	191,4	191,0	192,0

21.3. Индекси промета у дистрибутивној трговини

Indices of distributive trade turnover, by section of activity classification

∅2015=100

	Изворни индекси *Gross indices*	Десезонирани индекси *Seasonally adjusted indices*	Календарски прилагођени индекси *Working-day adjusted indices*
2009	102,1	102,6	102,1
2010	113,7	113,4	113,7
2011	120,8	118,8	120,8
2012	101,4	99,9	101,4
2013	100,6	99,0	100,6
2014	99,3	99,3	99,3
2015	100,0	100,0	100,0
2016	99,4	99,7	99,4
2017	107,1	106,8	107,1
2018	115,3	115,1	115,3
2019	123,1	122,9	123,1
2020	123,8	124,1	123,8
2021	142,1	142,1	142,1
2022	176,6	175,1	176,6
2023	180,8	180,3	180,8

21.4. Изворни (неприлагођени) индекси промета услужних дјелатности према КД
Gross (non-adjusted) indices of turnover in service activities by activity classification

∅2015=100

	Изворни (неприлагођени) индекси *Gross (non-adjusted) indices*							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО УСЛУГЕ (G–N)[1] / *SERVICES, TOTAL (G–N)*[1]	98,3	105,2	113,1	121,9	121,0	138,5	168,7	176,2
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	99,4	107,1	115,3	123,1	123,8	142,1	176,6	180,8
45 Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	105,2	122,1	120,9	136,4	117,3	139,4	155,9	197,7
46 Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима / *Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles*	96,4	107,5	112,4	120,9	128,3	148,1	184,9	179,5
47 Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима* / *Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles**	108,3	112,6	122,9	131,4	119,1	137,7	174,7	191,6
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	103,0	106,7	119,0	121,0	106,8	126,9	159,0	158,6
49 Копнени саобраћај и цјевоводни транспорт / *Land transport and transport via pipelines*	104,2	106,9	121,4	123,6	102,2	122,7	159,1	148,5
52 Складиштење и помоћне дјелатности у саобраћају / *Warehousing and support activities for transportation*	97,7	109,1	111,5	96,9	98,4	114,2	124,1	144,4
53 Поштанске и курирске дјелатности / *Postal and courier activities*	99,9	103,9	110,1	122,8	139,1	160,0	183,4	226,5
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране / *Accommodation and food service activities*	93,0	105,5	133,8	156,7	94,4	140,3	168,9	184,6
55 Смјештај / *Accommodation*	101,2	117,0	145,4	180,9	92,8	139,1	170,8	177,7
56 Дјелатности припреме и послуживања хране и пића / *Food and beverage service activities*	85,8	95,5	123,7	135,6	95,9	141,3	167,2	190,5
J Информације и комуникације / *Information and communication*	89,3	89,4	90,9	104,0	93,8	106,2	106,6	128,2
58 Издавачке дјелатности / *Publishing activities*	124,8	127,7	118,8	142,0	146,0	134,3	168,1	177,3
59 Производња и дистрибуција филмова, видео филмова и телевизијског програма / *Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities*	90,3	87,1	74,9	151,9	110,0	131,9	118,4	169,3
60 Емитовање програма / *Programming and broadcasting activities*	96,1	88,3	96,0	106,2	108,7	113,7	162,0	139,4
61 Телекомуникације / *Telecommunications*	97,1	90,0	87,3	88,0	86,3	90,3	90,4	97,3
62 Рачунарско програмирање, савјетовање и припадајуће дјелатности / *Computer programming, consultancy and related activities*	37,9	76,5	101,0	176,4	116,0	179,4	163,6	273,3
63 Информационе услужне дјелатности / *Information service activities*	103,5	112,5	118,9	143,6	135,8	150,2	165,6	188,6
L Пословање некретнинама[2] / *Real estate activities*[2]	103,0	98,8	78,2	123,7	74,0	148,8	161,7	170,3
68 Пословање некретнинама / *Real estate activities*	103,0	98,8	78,2	123,7	74,0	148,8	161,7	170,3
M Стручне, научне и техничке дјелатности[1] / *Professional, scientific and technical activities*[1]	88,1	97,4	100,3	125,1	169,0	156,8	145,7	207,6
69 +70.2 Правне дјелатности и дјелатности савјетовања које се односи на управљање / *Legal and accounting activities, Management consultancy activities*	126,4	242,2	152,3	203,6	195,8	225,9	296,7	[3]
71 Архитектонске и инжењерске дјелатности и с њима повезано техничко савјетовање / *Architectural and engineering activities; technical testing and analysis*	87,2	93,4	112,4	145,1	219,7	181,9	149,5	237,0
73 Реклама и пропаганда / *Advertising and market research*	75,9	62,1	59,2	59,4	51,2	75,9	66,4	83,1
74 Остале стручне, научне и тех. дјелатности / *Other professional, scientific and technical activities*	113,9	26,3	32,1	20,5	58,4	172,6	[3]	[3]
N Административне и помоћне услужне дјелатности[1] / *Administrative and support service activities*[1]	95,7	98,0	108,7	147,5	119,7	159,7	202,9	260,1
77 Дјелатности изнајмљивања и давања у закуп (лизинг)[2] / *Rental and leasing activities*[2]	53,0	35,9	76,5	73,2	105,4	97,6	146,8	135,4
78 Дјелатности агенција за запошљавање / *Employment activities*	40,2	18,9	41,6	66,3	9,7	23,1	49,0	-
79 Дјелатности путничких агенција и тур-оператора / *Travel agency, tour operator reservation service and related activities*	105,6	124,3	143,1	180,8	59,0	152,2	259,6	[3]
80 Заштитне и истражне дјелатности / *Security and investigation activities*	98,0	97,4	100,0	113,2	109,4	120,8	123,4	142,1
81.1 +81.3 Услуге управљања и одржавања зграда и дјелатности уређења и одржавања зелених површина[2] / *Services to buildings and landscape activities*[2]	126,5	101,0	169,6	173,8	189,5	124,5	143,2	157,9
812 Дјелатности чишћења[2] / *Cleaning activities*[2]	107,3	82,1	75,1	91,0	99,6	134,7	164,7	195,1
82 Канцеларијско-административне и помоћне дјелатности / *Office administrative, office support and other business support activities*	68,3	97,7	160,5	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]

[1] Обухваћене су само оне услужне дјелатности које су прописане Уредбом о краткорочним статистикама
Only service activities prescribed by the Regulation on short-term statistics are included

[2] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

[3] Индекс већи од 300 / *Index higher than 300*

21.5. Десезонирани индекси промета услужних дјелатности према КД

Seasonally-adjusted indices of turnover in service activities by activity classification

∅2015=100

	Десезонирани индекси *Seasonally adjusted indices*							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО УСЛУГЕ (G–N)[1] / *SERVICES, TOTAL (G–N)*[1]	98,8	105,2	113,1	121,6	121,4	138,7	167,7	175,9
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	99,7	106,8	115,1	122,9	124,1	142,1	175,1	180,3
45 Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	105,2	122,1	120,9	136,4	117,3	139,4	155,9	197,7
46 Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима / *Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles*	97,2	106,4	112,0	119,9	127,9	147,9	182,6	178,7
47 Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима / *Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles*	108,6	113,0	123,1	131,7	120,3	138,1	175,0	192,3
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	103,2	106,9	118,4	120,9	109,2	127,0	158,3	160,8
49 Копнени саобраћај и цјевоводни транспорт / *Land transport and transport via pipelines*	104,2	106,9	121,4	124,1	102,6	122,9	159,2	148,8
52 Складиштење и помоћне дјелатности у саобраћају / *Warehousing and support activities for transportation*	96,0	108,9	112,0	98,5	99,4	114,8	125,5	145,5
53 Поштанске и курирске дјелатности / *Postal and courier activities*	100,8	104,9	111,0	123,4	140,3	160,8	184,1	227,5
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране / *Accommodation and food service activities*	93,7	106,3	133,7	155,8	93,1	140,5	168,5	185,6
55 Смјештај / *Accommodation*	101,9	117,9	144,7	177,8	86,9	139,9	169,6	179,1
56 Дјелатности припреме и послуживања хране и пића / *Food and beverage service activities*	86,5	96,1	124,0	136,4	98,6	141,1	167,6	191,2
J Информације и комуникације / *Information and communication*	90,0	89,9	91,7	102,2	95,3	107,6	108,1	128,8
58 Издавачке дјелатности / *Publishing activities*	123,7	125,4	114,5	139,6	145,9	142,8	172,3	183,8
59 Производња и дистрибуција филмова, видео филмова и телевизијског програма / *Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities*	90,3	87,1	74,9	151,9	110,0	131,9	118,4	169,3
60 Емитовање програма / *Programming and broadcasting activities*	97,8	89,4	96,8	107,6	109,2	115,0	162,2	140,8
61 Телекомуникације / *Telecommunications*	96,7	89,8	87,2	87,6	86,2	89,9	90,4	96,7
62 Рачунарско програмирање, савјетовање и припадајуће дјелатности / *Computer programming, consultancy and related activities*	42,6	81,2	109,0	170,3	128,8	194,4	177,4	288,9
63 Информационе услужне дјелатности / *Information service activities*	103,2	111,6	118,9	144,9	133,8	149,0	167,5	192,1
L Пословање некретнинама[2] / *Real estate activities*[2]	103,0	98,8	78,2	123,7	74,0	148,8	161,7	170,3
68 Пословање некретнинама / *Real estate activities*	103,0	98,8	78,2	123,7	74,0	148,8	161,7	170,3
M Стручне, научне и техничке дјелатности[1] / *Professional, scientific and technical activities*[1]	91,5	100,8	103,0	128,0	161,3	158,2	152,0	205,8
69 +70.2 Правне дјелатности и дјелатности савјетовања које се односи на управљање / *Legal and accounting activities, Management consultancy activities*	126,6	240,7	152,9	204,6	196,8	225,4	295,8	[3]
71 Архитектонске и инжењерске дјелатности и с њима повезано техничко савјетовање / *Architectural and engineering activities; technical testing and analysis*	90,2	96,4	114,8	146,7	203,2	181,0	157,6	230,3
73 Реклама и пропаганда / *Advertising and market research*	81,3	66,1	61,9	62,2	55,1	78,8	71,0	86,8
74 Остале стручне, научне и тех. дјелатности / *Other professional, scientific and technical activities*	106,9	29,8	30,1	28,2	57,8	181,6	[3]	[3]
N Административне и помоћне услужне дјелатности[1] / *Administrative and support service activities*[1]	98,5	100,8	110,6	149,1	126,6	159,1	199,9	259,6
77 Дјелатности изнајмљивања и давања у закуп (лизинг)[2] / *Rental and leasing activities*[2]	53,7	37,5	77,0	76,0	110,0	114,1	154,5	146,2
78 Дјелатности агенција за запошљавање / *Employment activities*	40,2	18,9	41,6	66,3	9,7	23,1	49,0	-
79 Дјелатности путничких агенција и тур-оператора / *Travel agency, tour operator reservation service and related activities*	104,8	118,6	135,8	166,9	71,7	119,9	209,3	[3]
80 Заштитне и истражне дјелатности / *Security and investigation activities*	99,2	98,2	100,3	114,4	110,0	121,8	124,0	143,4
81.1 +81.3 Услуге управљања и одржавања зграда и дјелатности уређења и одржавања зелених површина[2] / *Services to buildings and landscape activities*[2]	126,4	101,0	169,4	165,1	195,0	119,4	133,9	160,7
812 Дјелатности чишћења[2] / *Cleaning activities*[2]	107,8	84,1	77,0	91,8	100,6	136,0	166,9	197,9
82 Канцеларијско-административне и помоћне дјелатности / *Office administrative, office support and other business support activities*	68,1	97,3	160,5	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]

[1] Обухваћене су само оне услужне дјелатности које су прописане Уредбом о краткорочним статистикама
Only service activities prescribed by the Regulation on short-term statistics are included

[2] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

[3] Индекс већи од 300 / *Index higher than 300*

21.6. Календарски прилагођени индекси промета услужних дјелатности према КД
Working-day adjusted indices of turnover in service activities by activity classification

∅2015=100

	Календарски прилагођени индекси *Working-day adjusted indices*							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО УСЛУГЕ (G–N)[1] / *SERVICES, TOTAL (G–N)*[1]	98,4	105,2	113,1	121,9	121,0	138,6	168,7	176,2
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	99,4	107,1	115,3	123,1	123,8	142,1	176,6	180,8
45 Трговина на велико и на мало моторним возилима и мотоциклима; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	105,2	122,1	120,9	136,4	117,3	139,4	155,9	197,7
46 Трговина на велико, осим трговине моторним возилима и мотоциклима / *Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles*	96,9	106,9	112,3	120,3	128,3	148,1	184,9	179,5
47 Трговина на мало, осим трговине моторним возилима и мотоциклима / *Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles*	108,3	112,7	122,9	131,4	119,1	137,7	174,8	191,7
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	103,0	106,7	119,0	121,3	106,8	126,9	159,0	158,6
49 Копнени саобраћај и цјевоводни транспорт / *Land transport and transport via pipelines*	104,2	106,9	121,4	124,0	102,2	122,7	159,1	148,5
52 Складиштење и помоћне дјелатности у саобраћају / *Warehousing and support activities for transportation*	97,7	109,1	111,5	97,2	98,4	114,2	124,1	144,4
53 Поштанске и курирске дјелатности / *Postal and courier activities*	99,9	103,9	110,1	122,8	139,1	160,0	183,4	226,5
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране / *Accommodation and food service activities*	93,0	105,5	133,8	156,7	94,4	140,3	168,9	184,6
55 Смјештај / *Accommodation*	101,2	117,0	145,4	180,9	92,8	139,1	170,8	177,7
56 Дјелатности припреме и послуживања хране и пића / *Food and beverage service activities*	85,8	95,5	123,7	135,6	95,9	141,3	167,2	190,5
J Информације и комуникације / *Information and communication*	89,3	89,3	90,8	104,0	93,9	106,4	106,6	128,1
58 Издавачке дјелатности / *Publishing activities*	124,7	124,6	116,6	139,8	146,8	138,2	167,3	174,4
59 Производња и дистрибуција филмова, видео филмова и телевизијског програма / *Motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities*	90,3	87,1	74,9	151,9	110,0	131,9	118,4	169,3
60 Емитовање програма / *Programming and broadcasting activities*	96,1	88,3	96,0	106,2	108,7	113,7	162,0	139,4
61 Телекомуникације / *Telecommunications*	97,1	90,0	87,3	88,0	86,3	90,3	90,4	97,3
62 Рачунарско програмирање, савјетовање и припадајуће дјелатности / *Computer programming, consultancy and related activities*	37,9	76,5	101,0	176,4	116,0	179,4	163,6	273,3
63 Информационе услужне дјелатности / *Information service activities*	103,5	112,5	118,9	143,6	135,8	150,2	165,6	188,6
L Пословање некретнинама[2] / *Real estate activities*[2]	103,0	98,8	78,2	123,7	74,0	148,8	161,7	170,3
68 Пословање некретнинама / *Real estate activities*	103,0	98,8	78,2	123,7	74,0	148,8	161,7	170,3
M Стручне, научне и техничке дјелатности[1] / *Professional, scientific and technical activities*[1]	88,1	97,4	100,3	125,3	169,0	156,8	145,7	207,6
69 +70.2 Правне дјелатности и дјелатности савјетовања које се односи на управљање / *Legal and accounting activities, Management consultancy activities*	126,4	242,2	152,3	203,6	195,8	225,9	296,7	[3]
71 Архитектонске и инжењерске дјелатности и с њима повезано техничко савјетовање / *Architectural and engineering activities; technical testing and analysis*	87,2	93,4	112,4	145,1	219,7	181,9	149,5	237,0
73 Реклама и пропаганда / *Advertising and market research*	75,9	62,1	59,2	59,4	51,2	75,9	66,4	83,1
74 Остале стручне, научне и тех. дјелатности / *Other professional, scientific and technical activities*	113,9	26,3	32,1	33,6	58,4	172,6	[3]	[3]
N Административне и помоћне услужне дјелатности[1] / *Administrative and support service activities*[1]	97,9	100,3	110,4	150,2	123,9	165,5	209,3	268,4
77 Дјелатности изнајмљивања и давања у закуп (лизинг)[2] / *Rental and leasing activities*[2]	53,0	35,9	76,5	73,2	105,4	97,6	146,8	135,4
78 Дјелатности агенција за запошљавање / *Employment activities*	40,2	18,9	41,6	66,3	9,7	23,1	49,0	-
79 Дјелатности путничких агенција и тур-оператора / *Travel agency, tour operator reservation service and related activities*	105,4	119,9	138,0	177,5	59,8	154,5	260,7	[3]
80 Заштитне и истражне дјелатности / *Security and investigation activities*	98,0	97,4	100,0	113,2	109,4	120,8	123,4	142,1
81.1 +81.3 Услуге управљања и одржавања зграда и дјелатности уређења и одржавања зелених површина[2] / *Services to buildings and landscape activities*[2]	126,5	101,0	169,6	173,8	189,5	124,5	143,2	157,9
812 Дјелатности чишћења[2] / *Cleaning activities*[2]	107,3	82,1	75,1	91,0	99,6	134,7	164,7	195,1
82 Канцеларијско-административне и помоћне дјелатности / *Office administrative, office support and other business support activities*	68,3	97,7	160,5	[3]	[3]	[3]	[3]	[3]

[1] Обухваћене су само оне услужне дјелатности које су прописане Уредбом о краткорочним статистикама
Only service activities prescribed by the Regulation on short-term statistics are included

[2] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

[3] Индекс већи од 300 / *Index higher than 300*

Г-21.1. Мјесечни номинални изворни индекси промета у трговини на мало
Monthly nominal gross indices of turnover in retail trade

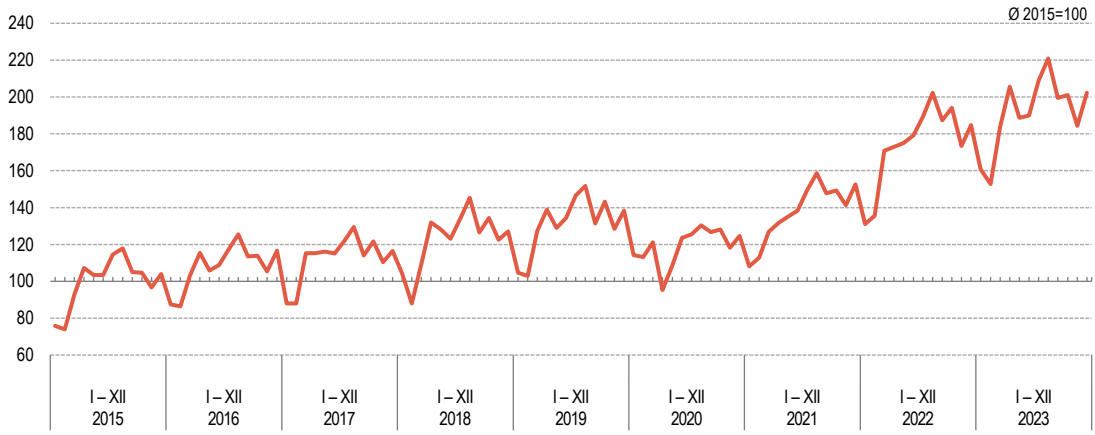

Г-21.2. Тромјесечни индекси промета услужних дјелатности
Quarterly indices of turnover in service activities

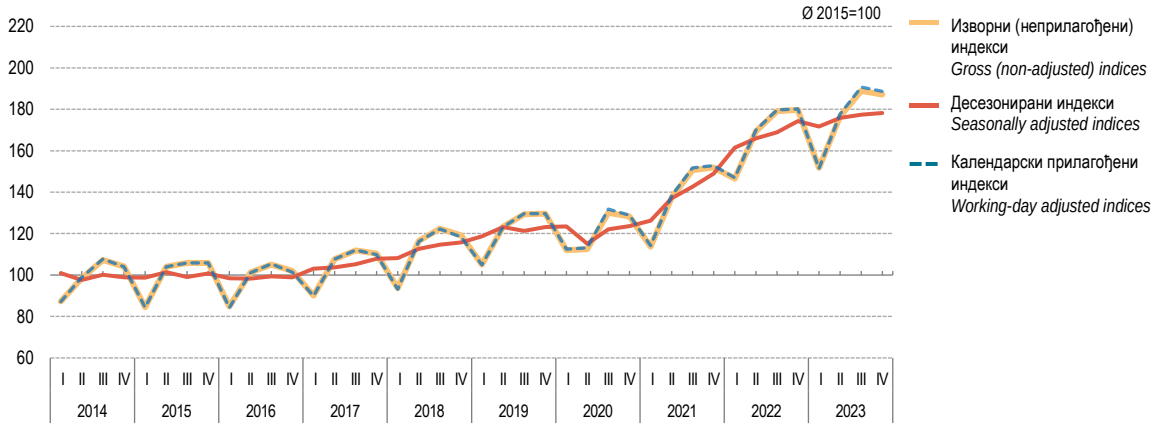

Г-21.3. Структура укупног промета у услужним дјелатностима, 2023.
Structure of total turnover in service activities, 2023

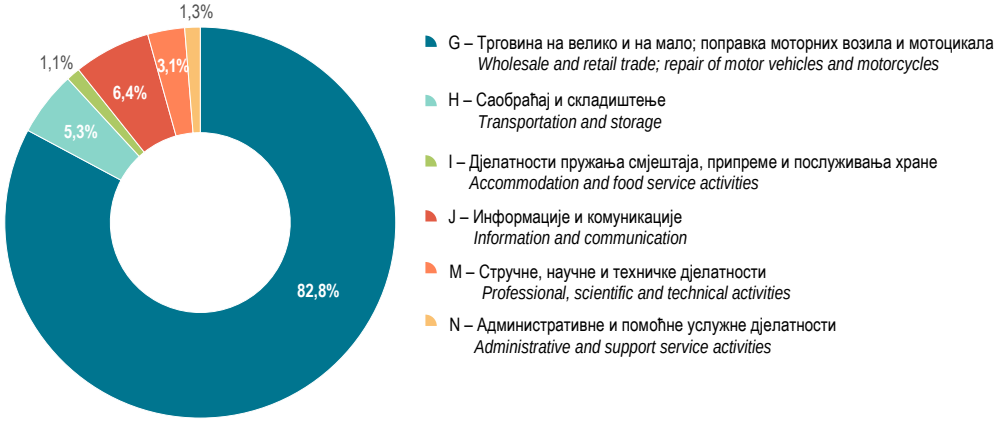

ТУРИЗАМ

TOURISM

22 Туризам
Tourism

Методолошка објашњења
Methodological explanations 423

ТАБЕЛЕ
TABLES

22.1. Општи преглед развоја туризма
General review of tourism development 425

22.2. Доласци туриста по врсти мјеста
Tourist arrivals by type of tourist resorts 425

22.3. Ноћења туриста по врсти мјеста
Tourist nights by type of tourist resorts 426

22.4. Доласци туриста према Класификацији дјелатности
Tourist arrivals according to the activity classification 426

22.5. Ноћења туриста према Класификацији дјелатности
Tourist nights according to the activity classification 427

22.6. Доласци туриста по врсти објекта за смјештај
Tourist arrivals by type of facilities for accommodation 428

22.7. Ноћења туриста по врсти објекта за смјештај
Tourist nights by type of facilities for accommodation 428

22.8. Смјештајни капацитети по врсти објекта за смјештај
Accommodation capacities by type of facilities for accommodation 429

22.9. Доласци туриста по земљи пребивалишта
Tourist arrivals by country of residence 430

22.10. Ноћења туриста по земљи пребивалишта
Tourist nights by country of residence 432

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-22.1. Доласци и ноћења туриста
Tourist arrivals and tourist nights 434

Г-22.2. Ноћења туриста по врсти мјеста, 2023.
Tourist nights by type of tourist resort, 2023 434

Г-22.3. Ноћења страних туриста по земљи пребивалишта, 2023.
Foreign tourist nights by country of residence, 2023 434

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:	Туризам, тематски статистички билтен
	Градови и општине Републике Српске
	Ово је Република Српска
	Статистички годишњак Републике Српске
Мјесечне публикације:	Број долазака и ноћења туриста, статистичко саопштење
	Мјесечни статистички преглед

PUBLISHING

Annual publications:	*Tourism, thematic statistical bulletin*
	Cities and Municipalities of Republika Srpska
	This is Republika Srpska
	Statistical Yearbook of Republika Srpska
Monthly publications:	*Number of tourist arrivals and tourist nights, statistical release*
	Monthly Statistical Review

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци су прикупљени мјесечним извјештајем од угоститељских и других предузећа, пословних субјеката и организација које пружају услуге смјештаја гостима.

Извори података су књиге гостију, које воде објекти који пружају услуге смјештаја гостима.

Обухватност и упоредивост података

Мјесечним извјештајем о туристима и ноћењима обухваћена су угоститељска и друга предузећа, пословни субјекти и организације које пружају услуге смјештаја гостима.

Обухватом нису укључене агенције које се баве посредовањем у туризму и некомерцијални смјештај у кућама и становима.

У подацима туризма за период 1997–2001. година је укључена и општина Брчко у Републици Српској.

Од јануара 2013. године, објекти за смјештај у бањским мјестима у којима особе бораве ради медицинске рехабилитације, приказују доласке и ноћења само за особе које саме сносе накнаду за тај боравак.

Дефиниције

Туризам представља активност лица која путују у мјеста изван свог уобичајеног мјеста боравка и бораве у њима најдуже до годину дана без прекида, а ради одмора, послова и из других разлога који се не односе на обављање неке активности које плаћа мјесто посјете.

Посјетилац је свако лице које путује у неко мјесто изван своје уобичајене околине на период који не прелази 12 узастопних мјесеци, а главна сврха путовања није обављање неке активности коју плаћа мјесто посјете. У зависности од дужине боравка посјетиоци се дијеле на туристе и излетнике.

Туристом се сматра свако лице које путује у неко мјесто изван свог пребивалишта и проведе најмање једну ноћ у угоститељском или неком другом објекту за смјештај гостију, а мотиви боравка могу бити: одмор, послови (конгреси, сајмови и изложбе, мисије међународних организација и сл.), здравље, учествовање у спортским догађајима и сл.

Доласци су дефинисани као број гостију који бораве једну или више ноћи у смјештајном објекту у посматраном периоду. Обухватају се и дјеца, без обзира на узраст. Не обухватају се гости који стално станују у објекту (особље објекта, власник објекта и чланови његовог домаћинства и сл.), као ни лица која имају статус избјеглице.

Број долазака не одговара броју лица која путују. Једно лице може да путује више пута у току године и сваки пут се његов долазак региструје у смјештајном објекту у коме борави. Такође, једно лице може у току једног путовања да посјећује више мјеста и у сваком објекту у коме борави током тог путовања региструје се његов долазак.

У овом Годишњаку исказан је број долазака и остварени број ноћења туриста, а не број туриста.

Ноћења су представљена бројем ноћења која остваре гости у смјештајном капацитету.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data are collected through the monthly report, from catering and other enterprises, business entities and organisations providing guest accommodation services.

Sources of data are guest books kept by facilities providing guest accommodation services.

Coverage and comparability of data

Monthly report on tourists and tourist nights covers catering and other enterprises, business entities and organisations providing services of guest accommodation.

Coverage does not include agencies engaged in intermediation in tourism, nor non-commercial accommodation in houses and flats.

Data on tourism for the municipality of Brčko in Republika Srpska are covered for the period 1997–2001.

Since January 2013, facilities for accommodation in spa resorts, where people stay for medical rehabilitation, only show arrivals and nights for persons who pay for the stay themselves.

Definitions

Tourism is the activity of persons travelling to a place outside their permanent place of residence and spending less than 12 consecutive months there, for holidays, business and other reasons not concerned with performance of any activity paid for by the place visited.

A visitor is any person travelling to a place outside his/her permanent place of residence for a period which does not exceed 12 consecutive months, and whose main purpose of travelling is not performance of any activity paid for by the place visited. Depending on the duration of stay, visitors are divided into tourists and excursionists.

A tourist is any person travelling to a place outside his/her place of residence, who spends at least one night in a catering or other facility providing guest accommodation, and whose reason for the stay can be holiday, business (congresses, fairs and exhibitions, missions of international organisations, etc.), health, participation in sporting events, etc.

Arrivals are defined as number of guests who spend one or more nights in an accommodation facility during the observing period. Children are included as well, regardless of age. Facility permanent resident guests (facility staff, owner and his household members, etc.) and persons with refugee status are not included.

Number of arrivals is not the same as number of persons travelling. One person can travel more than once during a year, and each time his/her arrival is recorded in the accommodation facility he/she stays in. Also, one person can, during one travel, visit a few places and his/her arrival is recorded in each facility he/she stays in during the travel.

This Yearbook gives the number of arrivals and number of realised tourist nights, not the number of tourists.

Tourist nights are presented by tourist nights realised by guests in an accommodation facility.

Земља пребивалишта је дефинисана као земља у којој гост/гошћа има стално пребивалиште и живи на пријављеној адреси становања.

Домаћи турист је свако лице са пребивалиштем у Босни и Херцеговини и Републици Српској које у неком мјесту у земљи изван мјеста свог пребивалишта проведе најмање једну ноћ у угоститељском или другом објекту за смјештај гостију.

Страни турист је свако лице са пребивалиштем изван Босне и Херцеговине, а које привремено борави у Републици Српској и које проведе најмање једну ноћ у угоститељском или другом објекту за смјештај гостију.

Туристичким мјестом се сматра оно које испуњава сљедеће основне услове:

- атрактивне (природне љепоте, љековити извори, културно-историјски споменици, разне културне, забавне и спортске приредбе итд.),
- комуникативне (могућност приступа, саобраћајне везе и сл.),
- рецептивне (објекти за смјештај и уз њих потребни пратећи објекти за пружање разних услуга – трговинских, занатских, ПТТ услуга и сл., као и паркови, купалишта, шеталишта и др.).

Бањска мјеста су она мјеста код којих је љековитост термалних или минералних вода и осталих геолошко-минеролошких састојака, научно-медицински или емпиријски утврђена и која имају одговарајуће објекте са уређајима за лијечење и опоравак посјетилаца.

Планинска мјеста су углавном она мјеста која се налазе изнад 500 метара надморске висине, или леже у територијалном оквиру неке планине.

Остала туристичка мјеста су друга мјеста која посједују атрактивне факторе (нпр. климатске, затим културно-историјске споменике и сл.), ријечна и језерска мјеста и др., а која се не могу разврстати у напријед наведена мјеста.

Остала мјеста су сва остала мјеста која се не могу разврстати ни у једну од претходних група, а располажу угоститељским објектима за смјештај.

Објекти за смјештај су угоститељски објекти у којима се претежно пружају услуге смјештаја, као и објекти установа здравствене заштите у којима пацијенти бораве ради медицинске рехабилитације коришћењем првенствено природних чинилаца. То су: хотели, мотели, пансиони, преноћишта, гостионице, бањска и климатска лječилишта, планинарски домови, одмаралишта и остало.

Број соба обухвата собе које су расположиве за изнајмљивање гостима са стањем крајем мјесеца, односно са стањем посљедњег дана у мјесецу када је цио објекат био отворен. Апартман је приказан као једна соба.

Стални лежаји су кревети и други лежаји за спавање који су инсталирани у соби и припадају редовној опреми собе. Кревет за двоје се рачуна као два кревета.

Стање смјештајних капацитета се односи на 31.12. за посматране године.

Country of residence is defined as a country in which the guest has permanent residence and where he lives at a registered residence address.

Domestic tourist is any person whose place of residence is in Bosnia and Herzegovina and Republika Srpska and who spends at least one night in an accommodation facility in the country, but outside his/her permanent place of residence.

Foreign tourist is any person whose place of residence is outside Bosnia and Herzegovina and who is staying in Republika Srpska temporarily, spending at least one night in an accommodation facility.

A tourist resort is any resort which meets following basic requirements:

- *attractive (natural beauties, curative springs, cultural and historical monuments, various cultural, entertainment and sporting events, etc.),*
- *communications (accessibility, transport facilities, etc.),*
- *reception facilities (accommodation facilities and necessary accompanying facilities providing various services – trade, crafts, PTT services, etc., as well as parks, bathing facilities, promenades, etc.).*

Spa resorts are those resorts where curative properties of thermal and mineral waters and of other geological and mineral properties were determined scientifically and medically or empirically, and which also have adequate facilities for treatment and rehabilitation of visitors.

Mountain resorts are mainly those places which are situated at an altitude above 500 metres or placed within the territorial area of a mountain.

Other tourist resorts are other places which posses attractive factors (such as climate, cultural and historical monuments, etc.), river and lake centres, etc., which cannot be classified into any of the above mentioned resorts.

Other resorts are all other resorts which cannot be classified into any of the previous groups and which possess accommodation facilities.

Accommodation facilities are facilities which provide accommodation services, as well as facilities of health care institutions where patients stay for medical rehabilitation, using mainly natural factors. These are hotels, motels, boarding houses, overnight stays, inns, spa and climatic cures, mountain huts, rest homes, and other.

Number of rooms covers rooms available for renting to guests, with the state as of the end of a month, that is, state on the last day of a month when the entire facility was open. Apartment is observed as one room.

Permanent beds are beds and other sleeping facilities installed in a room as part of regular room equipment. Double bed is shown as two beds.

Accommodation capacities are shown as on 31st December of the observing year.

22.1. Општи преглед развоја туризма
General review of tourism development

	Собе *Rooms*	Лежаји[1] *Beds*[1]	Доласци туриста *Tourist arrivals*			Ноћења туриста *Tourist nights*		
			укупно *total*	домаћи *domestic*	страни *foreign*	укупно *total*	домаћи *domestic*	страни *foreign*
1997	2 117	4 674	108 009	68 861	39 148	362 243	275 877	86 366
1998	2 258	4 898	148 175	90 021	58 154	437 736	313 370	124 366
1999	2 277	4 884	168 375	110 167	58 208	473 705	342 403	131 302
2000	2 415	5 105	169 720	109 618	60 102	440 760	312 653	128 107
2001	2 361	4 759	146 133	94 416	51 717	359 890	250 641	109 249
2002	2 717	5 282	151 838	98 794	53 044	384 187	265 594	118 593
2003	2 692	5 415	152 441	102 201	50 240	391 995	270 888	121 107
2004	3 004	6 178	151 280	97 741	53 539	407 749	270 679	137 070
2005	3 083	6 578	150 526	95 547	54 979	397 976	275 461	122 515
2006	3 696	7 818	191 934	118 997	72 937	489 441	322 129	167 312
2007	3 954	8 357	222 729	132 057	90 672	561 995	356 557	205 438
2008	3 952	7 913	241 145	139 961	101 184	625 842	388 739	237 103
2009	4 033	7 985	226 957	133 047	93 910	564 091	355 481	208 610
2010	4 248	8 439	236 286	141 201	95 085	577 802	370 879	206 923
2011	4 149	8 344	237 794	140 405	97 389	614 637	387 869	226 768
2012	4 310	8 692	241 214	139 239	101 975	629 648	384 862	244 786
2013	4 678	9 835	253 653	140 886	112 767	629 663	355 727	273 936
2014	4 573	9 706	260 160	141 898	118 262	598 668	323 002	275 666
2015	4 681	9 801	294 781	158 571	136 210	686 944	366 761	320 183
2016	4 649	9 654	323 908	166 063	157 845	740 601	379 136	361 465
2017	4 969	10 397	344 659	168 293	176 366	794 543	390 647	403 896
2018	5 072	10 775	381 802	179 674	202 128	926 939	456 367	470 572
2019	5 051	10 740	400 268	181 401	218 867	972 855	466 815	506 040
2020	5 017	10 653	190 271	123 966	66 305	531 447	335 624	195 823
2021	5 238	11 134	295 038	175 763	119 275	748 275	478 830	269 445
2022	5 395	11 768	439 781	217 634	222 147	1 036 569	547 534	489 035
2023	5 427	12 074	481 041	200 976	280 065	1 112 306	480 729	631 577

[1] Од 2008. године приказани су само стални лежаји
Since 2008, only permanent beds are shown

22.2. Доласци туриста по врсти мјеста
Tourist arrivals by type of tourist resorts

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	260 160	294 781	323 908	344 659	381 802	400 268	190 271	295 038	439 781	481 041
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	141 898	158 571	166 063	168 293	179 674	181 401	123 966	175 763	217 634	200 976
Страни туристи / *Foreign tourists*	118 262	136 210	157 845	176 366	202 128	218 867	66 305	119 275	222 147	280 065
Бањска мјеста / *Spa resorts*	43 529	47 491	52 617	56 479	61 988	65 886	37 232	49 229	63 701	63 261
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	27 836	31 080	32 629	32 905	35 797	36 761	28 671	39 063	44 541	33 508
Страни туристи / *Foreign tourists*	15 693	16 411	19 988	23 574	26 191	29 125	8 561	10 166	19 160	29 753
Планинска мјеста / *Mountain resorts*	40 648	55 949	55 821	58 952	65 843	61 927	43 942	48 206	59 031	56 822
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	28 483	36 775	35 587	37 011	39 989	36 051	27 416	29 482	32 243	28 483
Страни туристи / *Foreign tourists*	12 165	19 174	20 234	21 941	25 854	25 876	16 526	18 724	26 788	28 339
Остала туристичка мјеста / *Other tourist resorts*	159 092	176 381	200 078	215 521	238 255	257 001	102 565	173 573	284 337	327 564
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	77 107	83 324	90 834	91 988	96 974	103 069	63 708	90 153	120 977	119 947
Страни туристи / *Foreign tourists*	81 985	93 057	109 244	123 533	141 281	153 932	38 857	83 420	163 360	207 617
Остала мјеста / *Other resorts*	16 891	14 960	15 392	13 707	15 716	15 454	6 532	24 030	32 712	33 394
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	8 472	7 392	7 013	6 389	6 914	5 520	4 171	17 065	19 873	19 038
Страни туристи / *Foreign tourists*	8 419	7 568	8 379	7 318	8 802	9 934	2 361	6 965	12 839	14 356

22.3. Ноћења туриста по врсти мјеста
Tourist nights by type of tourist resorts

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	598 668	686 944	740 601	794 543	926 939	972 855	531 447	748 275	1 036 569	1 112 306
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	323 002	366 761	379 136	390 647	456 367	466 815	335 624	478 830	547 534	480 729
Страни туристи / *Foreign tourists*	275 666	320 183	361 465	403 896	470 572	506 040	195 823	269 445	489 035	631 577
Бањска мјеста / *Spa resorts*	210 391	230 440	251 302	285 843	337 788	359 163	200 672	273 877	332 187	359 529
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	130 285	142 334	146 383	161 215	196 390	204 488	147 566	231 076	234 911	193 923
Страни туристи / *Foreign tourists*	80 106	88 106	104 919	124 628	141 398	154 675	53 106	42 801	97 276	165 606
Планинска мјеста / *Mountain resorts*	96 117	142 902	143 872	152 162	173 766	168 516	129 495	132 174	158 922	155 157
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	61 503	81 246	80 722	82 361	92 847	85 374	63 751	67 095	71 526	63 383
Страни туристи / *Foreign tourists*	34 614	61 656	63 150	69 801	80 919	83 142	65 744	65 079	87 396	91 774
Остала туристичка мјеста / *Other tourist resorts*	254 698	286 570	318 013	331 328	381 631	410 136	185 169	291 335	483 605	533 623
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	115 077	131 371	141 568	136 946	152 341	165 530	114 654	149 206	205 600	189 197
Страни туристи / *Foreign tourists*	139 621	155 199	176 445	194 382	229 290	244 606	70 515	142 129	278 005	344 426
Остала мјеста / *Other resorts*	37 462	27 032	27 414	25 210	33 754	35 040	16 111	50 889	61 855	63 997
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	16 137	11 810	10 463	10 125	14 789	11 423	9 653	31 453	35 497	34 226
Страни туристи / *Foreign tourists*	21 325	15 222	16 951	15 085	18 965	23 617	6 458	19 436	26 358	29 771

22.4. Доласци туриста према Класификацији дјелатности[1)]
Tourist arrivals according to the activity classification[1)]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	260 160	294 781	323 908	344 659	381 802	400 268	190 271	295 038	439 781	481 041
Хотели и сличан смјештај / *Hotels and similar accommodation*	250 201	282 012	310 153	329 688	364 125	379 116	180 585	279 221	421 230	464 607
Одмаралишта и слични објекти за краћи одмор / *Holiday and other short-stay accommodation*	3 369	4 955	4 364	5 536	5 580	5 293	2 386	3 221	4 291	4 284
Кампови и простор за камповање / *Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks*	2 588	4 147	4 948	4 646	4 096	6 856	3 225	6 572	7 385	5 527
Лječилишта / *Human health activities*	4 002	3 667	4 443	4 789	8 001	9 003	4 075	6 024	6 875	6 623
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	141 898	158 571	166 063	168 293	179 674	181 401	123 966	175 763	217 634	200 976
Хотели и сличан смјештај / *Hotels and similar accommodation*	135 912	151 117	158 491	160 581	168 572	169 963	117 542	166 567	208 409	192 869
Одмаралишта и слични објекти за краћи одмор / *Holiday and other short-stay accommodation*	2 057	3 152	2 566	3 483	3 347	2 714	1 745	1 837	2 276	1 856
Кампови и простор за камповање / *Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks*	465	1 263	1 462	455	975	1 131	879	1 579	764	774
Лječилишта / *Human health activities*	3 464	3 039	3 544	3 774	6 780	7 593	3 800	5 780	6 185	5 477
Страни туристи / *Foreign tourists*	118 262	136 210	157 845	176 366	202 128	218 867	66 305	119 275	222 147	280 065
Хотели и сличан смјештај / *Hotels and similar accommodation*	114 289	130 895	151 662	169 107	195 553	209 153	63 043	112 654	212 821	271 738
Одмаралишта и слични објекти за краћи одмор / *Holiday and other short-stay accommodation*	1 312	1 803	1 798	2 053	2 233	2 579	641	1 384	2 015	2 428
Кампови и простор за камповање / *Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks*	2 123	2 884	3 486	4 191	3 121	5 725	2 346	4 993	6 621	4 753
Лječилишта / *Human health activities*	538	628	899	1 015	1 221	1 410	275	244	690	1 146

[1)] Класификација дјелатности усклађена је са европском NACE Rev.2 класификацијом
The Classification of Economic Activities is harmonised with the NACE Rev.2 classification

22.5. Ноћења туриста према Класификацији дјелатности[1)]
Tourist nights according to the activity classification[1)]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	598 668	686 944	740 601	794 543	926 939	972 855	531 447	748 275	1 036 569	1 112 306
Хотели и сличан смјештај / *Hotels and similar accommodation*	547 191	633 760	680 891	728 589	825 548	860 838	476 451	658 304	936 941	1 023 835
Одмаралишта и слични објекти за краћи одмор / *Holiday and other short-stay accommodation*	8 325	11 487	9 598	10 522	12 049	11 621	4 663	7 014	9 731	9 042
Кампови и простор за камповање / *Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks*	3 295	4 749	5 973	5 416	5 391	8 035	4 026	8 041	11 153	9 107
Љечилишта / *Human health activities*	39 857	36 948	44 139	50 016	83 951	92 361	46 307	74 916	78 744	70 322
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	323 002	366 761	379 136	390 647	456 367	466 815	335 624	478 830	547 534	480 729
Хотели и сличан смјештај / *Hotels and similar accommodation*	283 392	327 626	337 639	344 301	376 682	381 529	288 970	400 690	468 924	417 259
Одмаралишта и слични објекти за краћи одмор / *Holiday and other short-stay accommodation*	4 189	6 395	4 011	5 026	5 792	4 383	2 675	3 331	4 213	3 106
Кампови и простор за камповање / *Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks*	512	1 370	1 571	515	1 163	1 306	1 076	1 849	1 580	1 203
Љечилишта / *Human health activities*	34 909	31 370	35 915	40 805	72 730	79 597	42 903	72 960	72 817	59 161
Страни туристи / *Foreign tourists*	275 666	320 183	361 465	403 896	470 572	506 040	195 823	269 445	489 035	631 577
Хотели и сличан смјештај / *Hotels and similar accommodation*	263 799	306 134	343 252	384 288	448 866	479 309	187 481	257 614	468 017	606 576
Одмаралишта и слични објекти за краћи одмор / *Holiday and other short-stay accommodation*	4 136	5 092	5 587	5 496	6 257	7 238	1 988	3 683	5 518	5 936
Кампови и простор за камповање / *Camping grounds, recreational vehicle parks and trailer parks*	2 783	3 379	4 402	4 901	4 228	6 729	2 950	6 192	9 573	7 904
Љечилишта / *Human health activities*	4 948	5 578	8 224	9 211	11 221	12 764	3 404	1 956	5 927	11 161

[1)] Класификација дјелатности усклађена је са европском NACE Rev.2 класификацијом
The Classification of Economic Activities is harmonised with the NACE Rev.2 classification

22.6. Доласци туриста по врсти објекта за смјештај
Tourist arrivals by type of facilities for accommodation

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	260 160	294 781	323 908	344 659	381 802	400 268	190 271	295 038	439 781	481 041
Хотели / *Hotels*	198 450	223 680	247 851	275 557	308 891	324 475	151 749	244 964	377 988	411 691
Мотели / *Motels*	27 186	33 864	35 481	30 243	30 890	31 177	17 847	22 266	28 979	34 370
Пансиони и преноћишта / *Boarding houses and overnight accommodations*	11 560	14 161	13 446	14 159	14 707	13 707	6 751	7 479	8 780	11 931
Остало / *Other*	22 964	23 076	27 130	24 700	27 314	30 909	13 924	20 329	24 034	23 049
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	141 898	158 571	166 063	168 293	179 674	181 401	123 966	175 763	217 634	200 976
Хотели / *Hotels*	100 895	113 631	118 018	126 616	134 962	137 654	94 495	142 019	180 333	160 894
Мотели / *Motels*	17 927	21 578	21 936	18 154	18 042	17 334	14 064	15 107	18 508	20 594
Пансиони и преноћишта / *Boarding houses and overnight accommodations*	7 897	9 260	9 151	9 147	9 681	8 925	5 266	5 841	5 640	7 139
Остало / *Other*	15 179	14 102	16 958	14 376	16 989	17 488	10 141	12 796	13 153	12 349
Страни туристи / *Foreign tourists*	118 262	136 210	157 845	176 366	202 128	218 867	66 305	119 275	222 147	280 065
Хотели / *Hotels*	97 555	110 049	129 833	148 941	173 929	186 821	57 254	102 945	197 655	250 797
Мотели / *Motels*	9 259	12 286	13 545	12 089	12 848	13 843	3 783	7 159	10 471	13 776
Пансиони и преноћишта / *Boarding houses and overnight accommodations*	3 663	4 901	4 295	5 012	5 026	4 782	1 485	1 638	3 140	4 792
Остало / *Other*	7 785	8 974	10 172	10 324	10 325	13 421	3 783	7 533	10 881	10 700

22.7. Ноћења туриста по врсти објекта за смјештај
Tourist nights by type of facilities for accommodation

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	598 668	686 944	740 601	794 543	926 939	972 855	531 447	748 275	1 036 569	1 112 306
Хотели / *Hotels*	458 219	530 337	570 964	633 875	719 161	750 505	406 913	582 336	846 358	918 993
Мотели / *Motels*	44 628	55 225	58 866	53 335	61 351	65 507	49 010	55 342	61 800	67 015
Пансиони и преноћишта / *Boarding houses and overnight accommodations*	25 592	33 068	32 646	25 283	26 737	25 781	12 616	13 192	19 572	27 639
Остало / *Other*	70 229	68 314	78 125	82 050	119 690	131 062	62 908	97 405	108 839	98 659
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	323 002	366 761	379 136	390 647	456 367	466 815	335 624	478 830	547 534	480 729
Хотели / *Hotels*	227 826	264 262	267 797	287 225	312 812	319 241	234 626	346 869	411 441	359 402
Мотели / *Motels*	26 696	31 754	34 703	31 842	37 977	36 818	38 898	39 022	41 129	39 341
Пансиони и преноћишта / *Boarding houses and overnight accommodations*	17 813	23 323	23 774	15 731	16 557	15 613	8 947	9 356	10 365	12 588
Остало / *Other*	50 667	47 422	52 862	55 849	89 021	95 143	53 153	83 583	84 599	69 398
Страни туристи / *Foreign tourists*	275 666	320 183	361 465	403 896	470 572	506 040	195 823	269 445	489 035	631 577
Хотели / *Hotels*	230 393	266 075	303 167	346 650	406 349	431 264	172 287	235 467	434 917	559 591
Мотели / *Motels*	17 932	23 471	24 163	21 493	23 374	28 689	10 112	16 320	20 671	27 674
Пансиони и преноћишта / *Boarding houses and overnight accommodations*	7 779	9 745	8 872	9 552	10 180	10 168	3 669	3 836	9 207	15 051
Остало / *Other*	19 562	20 892	25 263	26 201	30 669	35 919	9 755	13 822	24 240	29 261

22.8. Смјештајни капацитети по врсти објекта за смјештај
Accommodation capacities by type of facilities for accommodation

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*										
Објекти / *Facilities*	221	221	220	233	229	219	207	208	207	202
Смјештајни капацитети / *Accommodation capacities*										
собе / *rooms*	4 573	4 681	4 649	4 969	5 072	5 051	5 017	5 238	5 395	5 427
лежаји[1)] / *beds*[1)]	9 706	9 801	9 654	10 397	10 775	10 740	10 653	11 134	11 768	12 074
Хотели / *Hotels*										
Објекти / *Facilities*	72	73	73	80	85	83	81	85	93	93
Смјештајни капацитети / *Accommodation capacities*										
собе / *rooms*	2 849	3 006	3 068	3 378	3 489	3 535	3 524	3 747	3 910	3 979
лежаји[1)] / *beds*[1)]	5 864	6 071	6 191	6 813	7 233	7 283	7 211	7 664	8 325	8 685
Мотели / *Motels*										
Објекти / *Facilities*	56	57	54	60	59	59	59	60	56	54
Смјештајни капацитети / *Accommodation capacities*										
собе / *rooms*	776	820	761	818	799	793	789	823	845	788
лежаји[1)] / *beds*[1)]	1 610	1 719	1 576	1 664	1 610	1 624	1 670	1 788	1 818	1 727
Пансиони и преноћишта / *Boarding houses and overnight accommodations*										
Објекти / *Facilities*	30	31	30	34	31	29	24	22	18	18
Смјештајни капацитети / *Accommodation capacities*										
собе / *rooms*	363	358	328	305	294	270	227	212	183	221
лежаји[1)] / *beds*[1)]	754	768	671	679	619	605	489	475	427	509
Остало / *Other*										
Објекти / *Facilities*	63	60	63	59	54	48	43	41	40	37
Смјештајни капацитети / *Accommodation capacities*										
собе / *rooms*	585	497	492	468	490	453	477	456	457	439
лежаји[1)] / *beds*[1)]	1 478	1 243	1 216	1 241	1 313	1 228	1 283	1 207	1 198	1 153

[1)] Приказани су само стални лежаји
Only permanent beds are shown

22.9. Доласци туриста по земљи пребивалишта
Tourist arrivals by country of residence

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	260 160	294 781	323 908	344 659	381 802	400 268	190 271	295 038	439 781	481 041
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	141 898	158 571	166 063	168 293	179 674	181 401	123 966	175 763	217 634	200 976
Страни туристи / *Foreign tourists*	118 262	136 210	157 845	176 366	202 128	218 867	66 305	119 275	222 147	280 065
Албанија / *Albania*	268	214	307	294	298	340	134	246	367	429
Аустрија / *Austria*	4 424	4 921	5 564	5 959	6 816	6 649	1 319	3 738	6 875	8 624
Белгија / *Belgium*	549	511	493	641	860	1 310	152	616	1 083	1 160
Бугарска / *Bulgaria*	981	1 538	1 569	1 351	1 198	1 701	251	589	1 871	1 650
Црна Гора / *Montenegro*	4 154	4 942	5 527	5 979	6 860	6 941	2 591	4 646	8 573	10 068
Чешка / *Czech Republic*	1 024	1 170	1 252	1 200	1 317	1 450	315	1 050	1 426	1 680
Данска / *Denmark*	301	456	338	467	759	920	68	258	598	763
Естонија[1)] / *Estonia[1)]*	47	47	40	109	54	82	1	60	92	85
Финска / *Finland*	183	243	159	307	460	355	26	61	205	301
Француска / *France*	1 379	1 674	1 665	1 817	3 915	3 980	373	1 153	2 028	2 143
Грчка / *Greece*	1 398	747	1 408	1 746	3 247	2 919	176	441	2 710	3 130
Холандија / *Netherlands*	1 432	1 938	2 024	2 177	2 047	2 198	307	1 157	1 945	2 502
Хрватска / *Croatia*	15 317	17 513	19 594	23 481	27 111	29 771	11 624	14 071	27 766	36 767
Ирска / *Ireland*	198	178	251	185	318	261	114	99	241	331
Исланд / *Iceland*	78	27	46	20	57	86	8	9	34	144
Италија / *Italy*	4 847	4 947	4 898	5 584	6 169	6 481	987	2 528	4 360	5 197
Кипар[1)] / *Cyprus[1)]*	79	32	198	61	202	80	3	25	60	78
Летонија[1)] / *Latvia[1)]*	31	29	104	98	58	70	6	9	74	140
Литванија[1)] / *Lithuania[1)]*	176	161	170	197	157	214	18	98	219	227
Луксембург / *Luxembourg*	63	24	53	56	58	79	41	51	79	98
Мађарска / *Hungary*	1 051	1 286	1 241	1 724	1 752	2 124	407	690	1 713	2 672
Малта[1)] / *Malta[1)]*	27	51	58	33	46	20	4	10	28	514
Норвешка / *Norway*	651	600	546	522	627	537	115	310	614	696
Њемачка / *Germany*	4 120	4 400	4 754	5 527	7 790	7 531	1 403	4 413	8 349	9 912
Пољска / *Poland*	1 237	1 622	1 936	2 681	4 303	4 733	316	1 564	3 149	2 901
Португал / *Portugal*	145	82	204	174	175	187	83	69	345	225
Румунија / *Romania*	698	860	1 201	1 014	1 416	1 133	164	853	1 173	1 393
Русија / *Russian Federation*	2 035	1 463	1 322	1 749	1 842	1 791	547	889	1 528	2 694
Сјеверна Македонија / *North Macedonia*	1 601	2 012	2 019	2 131	1 914	2 221	587	970	2 116	2 992
Словачка / *Slovakia*	656	712	663	789	1 103	1 036	229	565	1 135	1 755
Словенија / *Slovenia*	10 825	14 617	16 701	18 941	21 916	22 805	4 673	9 083	22 809	31 490
Србија / *Serbia*	38 750	44 779	45 209	50 261	55 884	64 865	33 692	55 374	88 990	95 603
Шпанија / *Spain*	476	639	760	788	1 994	2 879	286	431	850	995
Швајцарска (укључујући Лихтенштајн)[3)] / *Switzerland (including Liechtenstein)[3)]*	1 614	1 937	2 253	2 436	2 780	2 971	525	2 092	2 956	3 625
Шведска / *Sweden*	1 536	1 625	1 862	2 189	2 021	2 534	405	1 106	2 104	2 486
Турска / *Turkey*	5 595	8 928	16 375	15 366	15 210	12 851	1 586	3 325	11 340	27 512
Уједињено Краљевство / *United Kingdom*	1 787	1 172	1 835	1 627	1 655	1 738	239	439	1 146	1 830
Украјина[1)] / *Ukraine[1)]*	169	264	265	237	304	451	43	354	406	395
Остале европске земље[2)] / *Other European countries[2)]*	469	317	1 489	953	724	699	115	185	402	693
Египат / *Egypt*	14	16	39	39	37	40	6	19	48	49
Јужноафричка Република[1)] / *South Africa[1)]*	58	77	69	36	42	69	4	16	27	55
Остале афричке земље[1)] / *Other African countries[1)]*	67	123	93	100	165	195	98	98	93	209

22.9. Доласци туриста по земљи пребивалишта
Tourist arrivals by country of residence
(наставак/*continued*)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Канада / *Canada*	472	463	572	877	807	764	77	300	688	866
САД / *USA*	1 473	1 615	2 028	2 410	2 471	2 626	801	2 105	3 162	3 569
Остале земље Сјеверне Америке[1] / *Other Northern American countries[1]*	74	76	99	113	295	76	11	24	331	139
Бразил[1] / *Brazil[1]*	114	45	85	62	106	111	34	45	82	99
Остале земље Јужне и Средње Америке[1] / *Other Southern and Central American countries[1]*	140	192	212	219	424	337	142	348	406	663
Бахреин[4] / *Bahrain[4]*	…	…	…	41	28	27	2	29	22	17
Индија[1] / *India[1]*	35	37	81	113	144	124	14	59	177	228
Иран / *Iran*	13	70	28	33	69	99	24	5	23	40
Израел / *Israel*	142	174	230	512	342	1 003	107	1 056	846	950
Јапан / *Japan*	154	148	204	181	418	204	53	38	80	117
Јужна Кореја[1] / *Republic of Korea[1]*	3 055	1 845	3 217	4 359	3 076	2 657	34	32	99	623
Катар[4] / *Qatar[4]*	…	…	…	120	16	76	7	18	25	19
Кина / *China*	576	652	1 463	2 000	3 692	6 989	532	534	1 171	3 140
Кувајт[1] / *Kuwait[1]*	81	141	219	88	240	78	23	83	184	108
Малезија[4] / *Malaysia[4]*	…	…	…	1 237	1 456	1 839	16	57	1 408	581
Оман[4] / *Oman[4]*	…	…	…	134	59	68	4	35	79	111
Саудијска Арабија / *Saudi Arabia*	51	159	328	435	275	254	13	167	122	280
Уједињени Арапски Емирати[4] / *United Arab Emirates[4]*	…	…	…	150	156	177	104	165	133	213
Остале азијске земље[1] / *Other Asian countries[1]*	641	937	1 729	1 195	1 076	868	166	290	462	899
Аустралија / *Australia*	667	711	721	980	1 200	1 101	95	99	662	1 099
Нови Зеланд / *New Zealand*	34	32	66	47	111	85	4	2	47	84
Остале земље Океаније[1] / *Other countries of Oceania[1]*	30	19	9	14	6	7	1	24	11	7
Остале ваневропске земље / *Other non-European countries*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[1] Од 2013. године се приказују појединачно
Since 2013 they have been shown separately

[2] Од 2013. године у „Остале европске земље" се не убрајају Естонија, Кипар, Летонија, Литванија, Малта и Украјина, већ се приказују појединачно
Since 2013, "Other European countries" do not include Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Malta and Ukraine, with these being shown separately

[3] Од 2013. године Лихтенштајн се прати под Швајцарском
Since 2013, Liechtenstein is followed as part of Switzerland

[4] Од 2017. године у „Остале азијске земље" се не убрајају Бахреин, Катар, Малезија, Оман и Уједињени Арапски Емирати, већ се приказују појединачно
Since 2017, "Other Asian countries" do not include Bahrain, Qatar, Malaysia, Oman and United Arab Emirates, with these being shown separately

22.10. Ноћења туриста по земљи пребивалишта
Tourist nights by country of residence

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	598 668	686 944	740 601	794 543	926 939	972 855	531 447	748 275	1 036 569	1 112 306
Домаћи туристи / *Domestic tourists*	323 002	366 761	379 136	390 647	456 367	466 815	335 624	478 830	547 534	480 729
Страни туристи / *Foreign tourists*	275 666	320 183	361 465	403 896	470 572	506 040	195 823	269 445	489 035	631 577
Албанија / *Albania*	527	448	705	673	562	678	215	333	679	3 231
Аустрија / *Austria*	8 373	9 817	11 051	11 845	14 109	13 113	2 883	7 587	13 216	16 870
Белгија / *Belgium*	1 114	981	1 013	1 229	1 922	2 736	385	1 318	1 956	2 060
Бугарска / *Bulgaria*	2 232	4 075	3 378	2 286	2 402	3 240	481	1 014	3 073	2 819
Црна Гора / *Montenegro*	11 882	13 752	16 704	17 613	19 280	19 540	7 643	12 234	20 990	27 927
Чешка / *Czech Republic*	1 846	1 946	2 300	1 999	2 316	2 762	697	2 628	2 581	3 107
Данска / *Denmark*	753	785	859	1 147	1 642	1 750	179	518	1 241	1 407
Естонија[1)] / *Estonia[1)]*	79	88	83	234	106	226	1	85	136	134
Финска / *Finland*	360	503	324	479	634	749	94	124	366	466
Француска / *France*	3 130	3 886	3 564	4 466	9 637	9 630	892	2 458	3 597	4 215
Грчка / *Greece*	2 101	1 590	2 676	3 581	6 654	5 478	592	1 239	5 628	6 298
Холандија / *Netherlands*	4 637	4 186	7 524	7 766	5 606	4 356	755	2 096	3 666	5 420
Хрватска / *Croatia*	61 615	72 220	81 439	96 797	115 179	129 446	54 664	43 616	94 033	131 781
Ирска / *Ireland*	416	435	603	342	608	439	347	152	648	705
Исланд / *Iceland*	257	44	104	36	114	137	19	12	59	227
Италија / *Italy*	9 915	9 532	10 226	10 676	11 947	13 135	2 623	6 265	8 631	9 462
Кипар[1] / *Cyprus[1)]*	90	82	493	136	261	116	6	85	139	182
Летонија[1)] / *Latvia[1)]*	60	53	180	119	94	141	20	20	111	239
Литванија[1)] / *Lithuania[1)]*	624	675	340	277	267	393	31	192	393	380
Луксембург / *Luxembourg*	94	63	140	133	124	205	120	102	130	211
Мађарска / *Hungary*	1 735	2 397	2 252	3 251	3 226	3 802	1 120	1 406	3 421	4 996
Малта[1)] / *Malta[1)]*	42	157	122	123	67	75	7	32	60	1 018
Норвешка / *Norway*	1 249	1 506	1 256	993	1 364	1 020	238	928	1 179	1 308
Њемачка / *Germany*	8 599	9 367	10 185	11 508	16 264	15 236	3 870	10 425	16 715	19 374
Пољска / *Poland*	2 386	3 012	3 184	5 684	7 107	7 010	821	3 582	5 340	4 823
Португал / *Portugal*	308	166	432	326	285	349	164	125	508	426
Румунија / *Romania*	1 877	2 286	2 751	3 362	3 777	2 652	455	1 475	2 394	2 568
Русија / *Russian Federation*	7 950	3 599	3 075	4 274	4 269	3 509	1 774	2 314	2 959	4 958
Сјеверна Македонија / *North Macedonia*	2 756	3 536	4 255	4 314	4 153	4 573	1 617	2 326	4 234	6 736
Словачка / *Slovakia*	1 247	1 393	1 182	1 612	2 281	2 107	610	1 309	2 573	2 990
Словенија / *Slovenia*	19 235	26 311	32 456	36 629	45 857	48 699	13 629	19 113	50 535	79 475
Србија / *Serbia*	83 850	100 400	95 552	106 893	121 393	136 892	84 278	119 460	188 671	208 728
Шпанија / *Spain*	890	1 548	1 489	1 696	3 758	5 349	533	737	1 596	1 890
Швајцарска (укључујући Лихтенштајн)[3)] / *Switzerland (including Liechtenstein)[3)]*	3 383	4 217	4 896	5 393	6 213	6 644	1 490	4 565	6 064	7 281
Шведска / *Sweden*	3 370	3 581	4 385	4 871	4 602	5 555	1 109	2 543	4 476	5 073
Турска / *Turkey*	7 262	12 496	20 679	18 730	18 929	14 800	4 338	4 176	13 983	31 423
Уједињено Краљевство / *United Kingdom*	3 053	2 492	3 803	3 369	3 426	3 974	682	728	2 216	5 114
Украјина[1)] / *Ukraine[1)]*	383	637	525	461	641	1 693	89	1 072	619	622
Остале европске земље[2)] / *Other European countries[2)]*	1 156	713	2 849	2 101	1 231	1 665	361	470	1 006	1 561
Египат / *Egypt*	34	52	122	120	81	68	10	32	151	179
Јужноафричка Република[1)] / *South Africa[1)]*	206	664	485	122	130	108	12	29	105	101
Остале афричке земље[1)] / *Other African countries[1)]*	173	249	194	216	413	405	180	223	144	452

22.10. Ноћења туриста по земљи пребивалишта
Tourist nights by country of residence
(наставак/*continued*)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Канада / *Canada*	1 187	1 160	1 323	1 991	1 946	2 053	226	951	1 513	2 016
САД / *USA*	3 164	3 331	5 219	5 510	5 250	5 727	1 582	3 667	6 125	6 730
Остале земље Сјеверне Америке[1] / *Other Northern American countries[1]*	152	144	189	172	590	175	47	52	344	176
Бразил[1] / *Brazil[1]*	211	246	194	123	430	460	209	98	160	182
Остале земље Јужне и Средње Америке[1] / *Other Southern and Central American countries[1]*	344	419	349	442	999	751	206	542	612	948
Бахреин[4] / *Bahrain[4]*	…	…	…	79	87	80	2	61	47	51
Индија[1] / *India[1]*	138	117	202	335	338	218	40	96	572	450
Иран / *Iran*	26	164	67	90	223	647	741	11	50	75
Израел / *Israel*	354	526	541	988	869	1 805	170	1 389	1 075	1 303
Јапан / *Japan*	267	329	343	327	621	400	403	83	232	229
Јужна Кореја[1] / *Republic of Korea[1]*	3 682	2 120	3 569	4 642	3 332	2 860	34	167	152	651
Катар[4] / *Qatar[4]*	…	…	…	410	16	94	9	26	65	48
Кина / *China*	1 179	1 141	2 145	2 780	4 780	8 848	1 161	1 242	2 813	4 485
Кувајт[1] / *Kuwait[1]*	162	493	812	184	361	167	56	286	411	233
Малезија[4] / *Malaysia[4]*	…	…	…	1 529	1 849	1 919	20	58	1 451	658
Оман[4] / *Oman[4]*	…	…	…	319	84	136	4	57	180	232
Саудијска Арабија / *Saudi Arabia*	118	348	781	869	557	526	29	322	257	518
Уједињени Арапски Емирати[4] / *United Arab Emirates[4]*	…	…	…	291	271	387	204	321	266	393
Остале азијске земље[1] / *Other Asian countries[1]*	1 234	1 764	3 453	2 206	1 675	1 182	299	574	856	1 360
Аустралија / *Australia*	2 013	1 798	2 291	2 571	3 163	2 975	337	267	1 480	2 399
Нови Зеланд / *New Zealand*	84	69	131	119	179	164	9	3	106	179
Остале земље Океаније[1] / *Other countries of Oceania[1]*	102	74	21	37	21	11	1	24	46	24
Остале ваневропске земље / *Other non-European countries*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[1] Од 2013. године се приказују појединачно
Since 2013 they have been shown separately

[2] Од 2013. године у „Остале европске земље" се не убрајају Естонија, Кипар, Летонија, Литванија, Малта и Украјина, већ се приказују појединачно
Since 2013, "Other European countries" do not include Estonia, Cyprus, Latvia, Lithuania, Malta and Ukraine, with these being shown separately

[3] Од 2013. године Лихтенштајн се прати под Швајцарском
Since 2013, Liechtenstein is followed as part of Switzerland

[4] Од 2017. године у „Остале азијске земље" се не убрајају Бахреин, Катар, Малезија, Оман и Уједињени Арапски Емирати, већ се приказују појединачно
Since 2017, "Other Asian countries" do not include Bahrain, Qatar, Malaysia, Oman and United Arab Emirates, with these being shown separately

Г-22.1. Доласци и ноћења туриста
Tourist arrivals and tourist nights

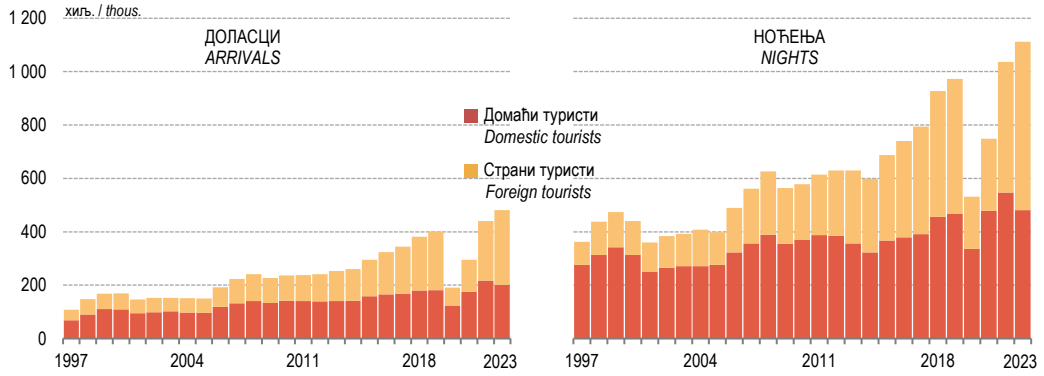

Г-22.2. Ноћења туриста по врсти мјеста, 2023.
Tourist nights by type of tourist resorts, 2023

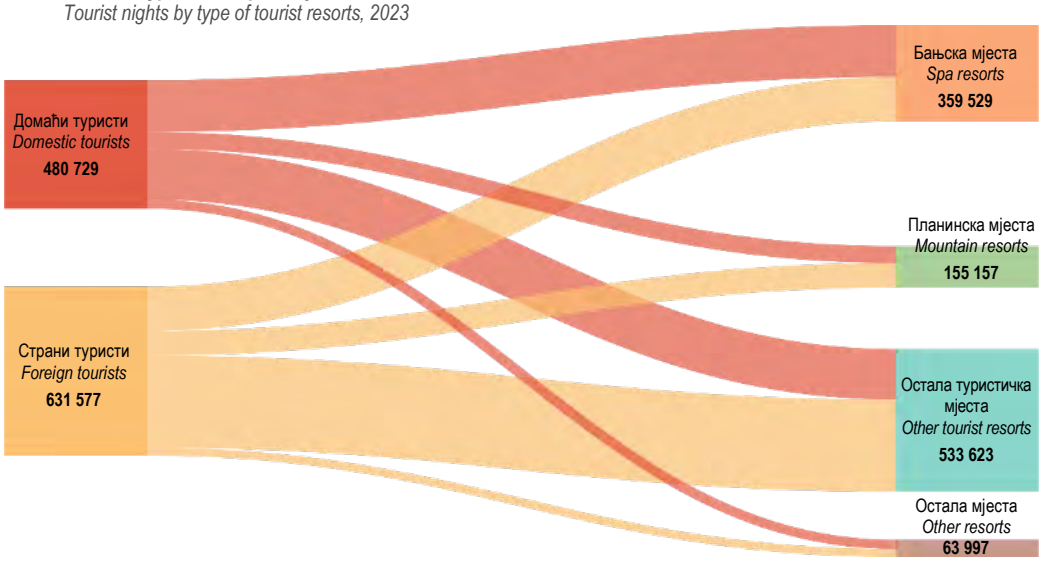

Г-22.3. Ноћења страних туриста по земљи пребивалишта, 2023.
Foreign tourist nights by country of residence, 2023

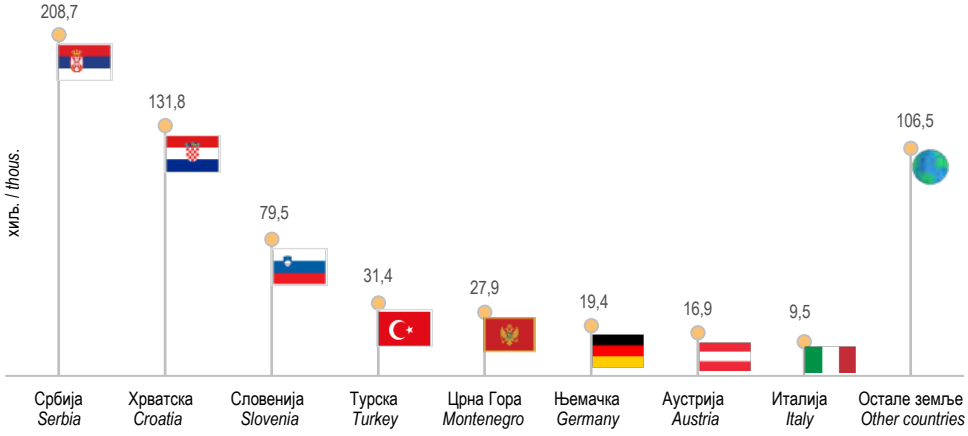

САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

23 Саобраћај и везе
Transport and communications

Методолошка објашњења
Methodological explanations 438

ТАБЕЛЕ
TABLES

23.1. Промет путника и робе у саобраћају, остварени путнички и тонски километри
Passengers and goods traffic in transport, realised passengers and tonne kilometers 441

23.2. Потрошња горива и електричне енергије предузећа из области саобраћаја и веза
Consumption of fuel and electricity by transport and communication enterprises 441

23.3. Средства жељезничког саобраћаја – стање 31. децембар
Railway assets – state as on 31 December 442

23.4. Рад превозних средстава жељезничког саобраћаја
Use of transport equipment of railway transport 442

23.5. Промет путника и робе у жељезничким станицама
Passengers and goods traffic in railway station 442

23.6. Средства и рад предузећа друмског саобраћаја
Equipment and operations of road transport enterprises 443

23.7. Средства и рад предузећа градског саобраћаја
Equipment and operations of urban transport enterprises 443

23.8. Превоз у друмском саобраћају по врсти робе
Transport by types of goods in road transport 444

23.9. Путеви категорисани по врсти коловоза
Roads by types of surfacing 446

23.10. Путеви категорисани по привредном значају
Roads by economic importance 446

23.11. Регистрована друмска моторна и прикључна возила – стање 31. децембар
Registered road vehicles and trailers – state as on 31 December 447

23.12. Регистрована друмска моторна и прикључна возила, 2023.
Registered road vehicles and trailers, 2023 447

23.13. Саобраћајне незгоде
Traffic accidents 448

23.14. Настрадала лица према својству учесника у саобраћајним незгодама, 2023.
Injured and deceased persons by participation in traffic accidents, 2023 448

23.15. Поштанске активности и телекомуникације
Postal activities and telecommunications 449

23.16. Промет авиона, путника и терета на домаћим аеродромима
Passengers, aircrafts and goods traffic at national airports 449

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-23.1. Превезени путници у жељезничком и друмском саобраћају
Passengers transported in railway and road transport 450

Г-23.2. Превезена роба у жељезничком и друмском саобраћају
Goods transported in railway and road transport 450

Г-23.3. Структура превоза путника и робе у жељезничком и друмском саобраћају, 2023.
Structure of transported passengers and goods in railway and road transport, 2023 450

Г-23.4. Превезени путници у ваздушном саобраћају
Passengers transported in air transport 450

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:	Саобраћај и везе, тематски статистички билтен	*Annual publications:*	*Transport and Communications, thematic statistical bulliten*
	Градови и општине Републике Српске		*Cities and Municipalities of Republika Srpska*
	Ово је Република Српска		*This is Republika Srpska*
	Статистички годишњак Републике Српске		*Statistical Yearbook of Republika Srpska*
Тромјесечне публикације:	Гранични промет путника и путничких возила, статистичко саопштење	*Quarterly publications:*	*Cross-border traffic of passengers and passenger motor vehicles, statistical release*
	Гранични промет робе и теретних возила, статистичко саопштење		*Cross-border traffic of goods and freight motor vehicles, statistical release*
	Друмски и жељезнички превоз робе и путника и аеродромске услуге, статистичко саопштење		*Road and railway goods and passengers transport and airport services, statistical release*
	Поштанске и телекомуникационе услуге, статистичко саопштење		*Postal and telecommunications services, statistical release*
	Регистрована друмска, моторна и прикључна возила и саобраћајне незгоде, статистичко саопштење		*Registered road motor vehicles and trailers, and traffic accidents, statistical release*
Мјесечне публикације:	Мјесечни статистички преглед	*Monthly publications:*	*Monthly Statistical Review*

PUBLISHING

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о саобраћају и везама прикупљени су редовним годишњим статистичким извјештајима. Јединице посматрања су предузећа из подручја Н Класификације дјелатности КД БиХ 2010.

Извјештајна јединица за прикупљене податке о жељезничком саобраћају су Жељезнице Републике Српске АД.

Прикупљени подаци о магистралним и регионалним путевима добијени су од предузећа ЈП Путеви Републике Српске, подаци о ауто-путевима од ЈП Аутопутеви Републике Српске, а за локалне путеве од надлежних органа локалне управе.

Подаци о друмском и градском саобраћају добијени су од предузећа регистрованих у овој дјелатности као и од несаобраћајних предузећа која у свом саставу имају јединице саобраћаја и обављају јавне услуге у саобраћају.

За период од 1996–2000. године подаци о друмском и градском саобраћају прикупљани су од државних предузећа, а од 2001. године укључена су предузећа свих облика својине.

Нису укључена предузећа која обављају превоз путника и робе за сопствене потребе, као ни предузетници.

Извор података за регистрована друмска моторна и прикључна возила, као и саобраћајне незгоде је Министарство унутрашњих послова Републике Српске.

Подаци о услугама у ваздушном саобраћају прикупљају се од Аеродроми Републике Српске.

Извјештајне јединице за прикупљене податке о поштанским и телекомуникацијским услугама су Поште Српске а.д. и Телекомуникације Републике Српске а.д.

Обухватност и упоредивост података

Жељезничким саобраћајем обухваћени су подаци о жељезничкој инфраструктури, превозним средствима и превозу робе и путника жељезницом.

Осталим копненим саобраћајем приказани су подаци о превозу робе и путника друмовима и свим категоризованим путевима магистралног, регионалног и локалног значаја.

Остале пратеће дјелатности у саобраћају односе се на податке о жељезничким услугама, услугама у ваздушном саобраћају на аеродромима Републике Српске, регистрованим друмским моторним и прикључним возилима као и подаци о саобраћајним незгодама на путевима и настрадалим лицима на друмовима.

Поштанским и телекомуникационим саобраћајем обухваћени су подаци о поштанском и платном промету као и подаци о телефонским услугама, телекомуникационим услугама, фиксној и мобилној мрежи.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on transport and communications are obtained through the regular annual statistical surveys. Observation units are enterprises from the section H of the Classification of Economic Activities KD BiH 2010.

Reporting unit for the collected data on railway transport is the enterprise "Željeznice Republike Srpske" JSC.

Collected data on main roads and regional roads are obtained from the enterprise Putevi Republike Srpske, data on highways are obtained from JSP Autoputevi Republike Srpske, and data on local roads from competent authorities of local government.

Data on road and urban transport are obtained from enterprises registered in transport activity, as well as from non-transport enterprises which in their composition have transport units and which perform public services in transport.

For the period 1996–2000, data on road and urban transport were collected from state enterprises, while since 2001 these data are collected from enterprises in any type of ownership.

Enterprises engaged in transport of passengers and goods for their own needs are not included, nor are entrepreneurs.

Source of data for registered road motor vehicles and trailers and for traffic accidents is the Ministry of Interior of Republika Srpska.

Data on services in air traffic are collected from the enterprise "Aerodromi Republike Srpske".

Reporting units for collected data on postal and telecommunication services are enterprises "Pošte Srpske" JSC and "Telekomunikacije Republike Srpske" JSC.

Coverage and comparability of data

Railway transport covers data on railroad infrastructure, transport means, and passengers and goods transport by railway.

Other land transport provides data on passengers and goods transport by roads and all categorized main lines and lines of regional and local importance.

Other supporting transport activities refer to data on railway services, air traffic services at the airports of Republika Srpska, registered road motor vehicles and trailers, as well as data on traffic accidents on roads and persons injured and deceased on roads.

Postal and telecommunication traffic covers data on postal and payment operations, as well as data on telephone services, telecommunication services, and fixed and mobile network.

Подаци за телефонски саобраћај не објављују се од 2007. године у складу са повјерљивошћу података Законом о статистици Републике Српске, члан 27.

Data on telephone traffic have not been published since 2007, in accordance with the data confidentiality regulated by the "Law on Statistics of Republika Srpska", Article 27.

Дефиниције

Definitions

Опште дефиниције за превоз

General definitions for transport

Под појмом **превоз** у саобраћају подразумијевамо превоз путника и робе од мјеста укрцаја до мјеста искрцаја, односно од мјеста утовара до мјеста истовара.

*By **transport** in traffic we mean transport of passengers and goods from the place of embarkment to the place of disembarkment, that is from the place of loading to the place of unloading.*

Путник је свако лице које је набавило возну карту или одговарајућу возну исправу и ушло у аутобус са циљем да се превезе до мјеста опредјељења.

Passenger is any person who obtained a ticket or a relevant driving document and who got onto a bus in order to be transported to the destination.

Превоз путника у саобраћају исказује се бројем превезених путника и путничких километара.

Passenger transport in transport is presented as the number of transported passengers and passenger kilometres.

Путнички километар је јединица мјере која представља превоз једног путника на растојању од једног километра.

Passenger kilometre is a unit of measure which represents transport of one passenger over the distance of one kilometre.

Под **робом** се подразумијева свака роба која се превози жељезничким и друмским средствима.

Goods are any goods transported by railway or road transport means.

Превоз робе исказује се у тонама и у тонским километрима.

Goods transport is presented in tonnes and tonne kilometres.

Тонски километар је јединица мјере која представља превоз једне тоне робе на растојању од једног километра.

Tonne kilometre is a unit of measure which represents transport of one tonne of goods over the distance of one kilometre.

Врсте робе дефинисане су према стандардној номенклатури робе за статистику саобраћаја NST 2007, која замјењује номенклатуру CSTE (Класификација робе за европску транспортну статистику – UNECE) и номенклатури NST/R Стандардној номенклатури робе за статистику саобраћаја/ревидирана – Евростат.

Types of goods are defined in accordance with the standard nomenclature of goods for transport statistics NST 2007, replacing the nomenclature CSTE (Classification of goods of the European transport statistics – UNECE), and the nomenclature NST/R Standard nomenclature of goods for transport statistics – EUROSTAT.

Жељезнички саобраћај

Railway transport

Жељезничка пруга је шинска саобраћајница намијењена искључиво саобраћају жељезничких возила.

Railway line is a rail line of communication made up exclusively for the use of railway vehicles.

Стварна дужина пруге је укупна дужина пруга које се користе за превоз путника, превоз робе или обоје.

Length of lines operated is the total length of line operated for passenger transport, goods transport, or both.

Инвентурски парк превозних средстава обухвата сва властита вучна и превозна средства осим средстава одређених за обнову и касацију.

Inventory fleet of transport means comprises all own tractive and transport means, except those used for renovation and cassation.

Вучна средства обухватају локомотиве свих врста и приказана су по врсти погона и погонској снази.

Tractive vehicles cover locomotives of all types, and these are presented by type of drive and generating power.

Превозна средства се дијеле по намјени на кола за превоз путника и кола за превоз робе.

Transport means are classified by purpose into wagons for passenger transport and wagons for goods transport.

Друмски и градски саобраћај

Road and urban transport

Друмски превоз подразумијева свако кретање робе и/или путника у једном друмском возилу на датој друмској мрежи.

Road transport refers to any movement of goods and/or passengers in a road vehicle over a given road network.

Градски превоз путника односи се на рад привредних субјеката који се баве превозом путника у градским и приградским насељима.

Urban transport of passengers refers to operations of economic entities engaged in transport of passengers in urban and suburban settlements.

Путеви су објекти намијењени само за саобраћај возила, а који су од стране надлежних органа одређени и резервисани искључиво за ову врсту саобраћаја. Према привредном значају се дијеле на: магистралне, регионалне и локалне.

Магистрални пут је међународни и јавни пут који повезује главне градове и важнија привредна подручја.

Регионални пут је јавни пут који повезује привредна подручја Републике Српске или је од посебног значаја за Републику или регију.

Локални пут је јавни пут који повезује територије двије или више општина или насељена мјеста на подручју општине или је од значаја за саобраћај на територији општине.

Ауто-пут је посебно обиљежен и пројектован пут намијењен искључиво за саобраћај моторних возила, у оба смјера кретања има физички одвојене коловозне траке са по најмање двије саобраћајне траке; без укрштања на истом нивоу са попречним путевима и жељезничким или трамвајским пругама, као ни стазом за кретање пјешака.

Пратеће и помоћне дјелатности

Саобраћајна незгода је свака незгода која се догоди на путу и у којој је учествовало бар једно возило у покрету, усљед чега је наступила смрт, лакша или тежа повреда лица.

Регистрована друмска моторна и прикључна возила су сва она возила која су регистрована код органа унутрашњих послова, осим возила Оружаних снага.

Услуге ваздушног саобраћаја подразумијевају промет авиона, путника и робе преко аеродрома.

Пошта и телекомуникације

Писмоносне пошиљке у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају су примљене и отпремљене пошиљке. Подаци се односе на писма, дописнице, тисковнице, препоручене пошиљке и вриједносна писма.

Платни промет се односи на уплате и исплате по жиро и текућим рачунима.

Телефонске услуге обављају се путем фиксне и мобилне мреже. Јединица мјере за исказивање обима рада фиксне мреже је импулс, секунд и минут. Рад мобилне мреже исказује се у минутама.

Фиксна мрежа је телекомуникациона мрежа код које је међусобна повезаност свих елемената остварена жично.

Мобилна мрежа је телекомуникациона мрежа код које је међусобна повезаност неких елемената остварена бежично, те се тиме омогућава успостављање веза и у условима физичког кретања корисника услуга те мреже.

Roads are objects whose purpose is vehicles transport, and they are, by authorities, specified and allocated only for this type of transport. They are classified by their social and economic importance into main, regional and local roads.

Main road is an international and public road which connects main cities and important economic regions.

Regional road is a public road connecting economic regions of Republika Srpska or a road of special importance for Republika Srpska or for the region.

Local road is a public road connecting territories of two or more municipalities or settlements on a territory of a municipality, or a road of importance for transport on a territory of a municipality.

Highway is a road specially designed and built for motor traffic, with separate carriageways with at least two traffic lanes for traffic in two directions, separated from each other physically; without crossings at the same level with any road, railway or tramway track, or footpath.

Supporting and auxiliary activities

Traffic accident is any accident which happens on a road, involving at least one vehicle in motion, resulting in death, or less or more serious bodily injury.

Registered road motor vehicles and trailers are all vehicles registered at internal affairs authorities, except Armed Forces vehicles.

Services in air transport refer to the traffic of airplanes, passengers and goods through the airports.

Post and telecommunications

Letter-post items in domestic and international postal traffic are received and dispatched items. Data refer to letters, postcards, printed matter, registered mail and insured letters.

Payment operations refer to payments by giro and current accounts..

Telephone services are done through fixed and mobile telephone network. Unit of measure for presentation of the scope of operations of fixed network is impulse, second and minute. Mobile network operations are presented in minutes.

Fixed telephone network is a telecommunication network where mutual connection of all elements is realised by wire.

Mobile telephone network is a telecommunication network where mutual connection of some elements is realised wirelessly, which allows for connection even while users of this network are physically moving.

23.1. Промет путника и робе у саобраћају, остварени путнички и тонски километри
Passengers and goods traffic in transport, realised passenger and tonne kilometers

	Железнички саобраћај *Railway transport*				Друмски саобраћај *Road transport*				Ваздушни саобраћај *Air transport*	
	превезени путници, хиљ. *passengers transported, thous.*	превезена роба, хиљ. t *goods transported, thous. t*	путнички километри, мил. *passenger-kilometers, mil.*	тонски километри, мил. *tonne kilometers, mil.*	превезени путници, хиљ. *passengers transported, thous.*	превезена роба, хиљ. t *goods transported, thous. t*	путнички километри, мил. *passenger-kilometers, mil.*	тонски километри, мил. *tonne kilometers, mil.*	превезени путници *passengers transported*	превезена роба *goods transported*
1996	1 649	127	32	7	12 152	672	448	87	-	-
1997	1 236	178	34	3	17 266	601	492	99	-	-
1998	1 570	265	52	12	19 398	556	674	120	-	-
1999	1 299	473	41	31	19 207	486	616	112	-	-
2000	1 145	951	38	83	21 765	385	811	106	-	-
2001	1 100	1 060	40	118	22 319	256	646	48	-	-
2002	904	1 174	37	132	7 408	565	563	92	-	-
2003	847	1 319	35	105	6 441	455	477	105	-	-
2004	838	2 637	34	170	6 308	506	499	177	53 561	-
2005	822	5 324	34	414	7 032	576	602	220	3 964	-
2006	768	5 346	36	413	7 261	960	645	430	6 467	-
2007	711	5 323	35	397	7 695	1 310	605	523	5 526	-
2008	728	5 076	39	366	7 435	1 548	568	642	11 889	-
2009	448	4 101	27	327	6 152	1 397	450	620	6 973	-
2010	402	5 087	25	387	7 244	1 447	449	689	4 566	-
2011	317	5 191	22	425	8 326	1 741	458	1 006	8 372	-
2012	321	5 372	23	457	8 300	2 063	563	942	6 397	-
2013	211	5 191	15	455	8 264	2 444	457	1 101	8 734	-
2014	173	5 009	12	428	9 133	2 665	432	1 223	27 734	-
2015	178	4 964	13	450	6 736	3 747	405	1 318	22 793	-
2016	160	4 416	11	374	4 133	3 522	385	1 341	21 697	-
2017	117	4 529	7	386	6 203	4 020	418	1 545	20 761	-
2018	137	4 569	9	372	6 536	4 184	370	1 505	36 411	-
2019	160	4 567	15	404	6 074	2 940	342	1 477	149 968	-
2020	58	3 798	4	363	2 276	2 982	176	1 346	43 962	-
2021	60	4 385	3	380	2 533	3 420	236	1 466	139 898	-
2022	82	4 791	4	416	2 768	3 665	330	1 414	343 008	-
2023	89	4 474	5	373	2 673	3 083	306	1 297	460 730	-

23.2. Потрошња горива и електричне енергије предузећа из области саобраћаја и веза
Consumption of fuel and electricity by transport and communication enterprises

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Течна горива – укупно, t / *Liquid fuels – total, t*	40 023	39 802	39 826	40 548	45 131	43 351	37 596	46 030	47 423	38 017
Железнички саобраћај / *Railway transport*	900	800	970	976	1 100	907	688	611	820	858
Путнички саобраћај / *Passenger transport*	15 817	12 838	11 533	11 905	12 071	11 205	9 145	14 980	15 214	15 876
Теретни саобраћај / *Freight transport*	24 206	26 164	27 323	28 643	31 960	31 239	27 763	30 439	31 389	21 283
Ел. енергија – укупно, MWh / *Electricity – total, MWh*	19 009	19 989	18 061	18 235	17 601	19 451	15 355	15 873	15 286	13 918
Железнички саобраћај / *Railway transport*	19 009	19 989	18 061	18 235	17 601	19 451	15 355	15 873	15 826	13 918

23.3. Средства жељезничког саобраћаја – стање 31. децембар
Railway assets – state as on 31 December

	Стварна дужина пруге, km *Length of lines operated, km*					Локомотиве *Locomotives*		Путнички колски парк и моторна кола *Passenger wagon stock and motor trains*		Теретни колски парк *Freight wagon stock*	
	укупно *total*	нормални колосијек *normal gauge*		узани колосијеци *narrow gauge*	од укупног, електрифи-кована *of total, electrified*	број *number*	снага, хиљ. kW *power, thous. kW*	број *number*	сједишта *seats*	број *number*	тоне носивости, хиљ. *tons of carrying capacity, thous.*
		свега *all*	двоколосјечна пруга *double gauge*								
2014	426	426	25	-	331	71	174	80	5 719	2 438	126
2015	426	426	25	-	331	71	174	80	5 719	2 117	115
2016	417	417	25	-	306	71	174	80	5 719	2 030	111
2017	417	417	25	-	306	71	164	82	5 785	2 067	113
2018	417	417	25	-	432	71	164	82	5 785	2 063	108
2019	417	417	25	-	308	71	164	82	3 424	2 063	108
2020	417	417	25	-	308	71	164	55	3 424	2 063	108
2021	417	417	25	-	308	71	164	55	3 424	2 063	108
2022	417	417	25	-	308	71	164	55	3 424	2 042	107
2023	417	417	25	-	308	71	162	55	3 424	2 042	107

23.4. Рад превозних средстава жељезничког саобраћаја
Use of transport equipment of railway transport

	Локомотивски km, хиљ. *Locomotive km, thous.*				Брутотонски km, мил. *Gross-tonne km, mill.*			Превезени путници *Passengers transported*		Превезена роба *Goods transported*	
	укупно *total*	од тога возни km, хиљ. *of which: train km, thous.*									
		свега *all*	путнички саобраћај *passenger transport*	теретни саобраћај *freight transport*	укупно *total*	путнички саобраћај *passenger transport*	теретни саобраћај *freight transport*	путници, хиљ. *passengers, thous.*	путнички km, мил. *passenger-kilometers,mil.*	роба, хиљ. t *goods, thous. t*	тонски km, мил. *tonne kilometers. mil.*
2014	1 873	1 533	760	773	752	73	679	173	12	5 009	428
2015	1 992	1 634	760	874	835	70	765	178	13	4 964	450
2016	1 773	1 459	752	707	689	67	622	160	11	4 416	374
2017	1 607	1 308	618	690	695	55	640	117	7	4 529	386
2018	1 780	1 504	754	750	702	62	640	136	9	4 569	372
2019	1 015	750	69	681	753	...	...	160	15	4 567	404
2020	1 435	1 152	520	632	632	...	...	58	4	3 798	363
2021	1 200	1 161	639	522	554	53	501	60	3	4 385	380
2022	1 376	1 219	622	597	619	42	577	82	4	4 791	416
2023	1 473	1 169	634	535	562	54	508	89	5	4 474	373

23.5. Промет путника и робе у жељезничким станицама
Passengers and goods traffic in railway station

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Жељезничке станице / *Railway stations*	33	33	33	33	33	33	34	34	31	34
Отпутовали путници, хиљ. / *Passengers departed, thous.*	159	159	143	110	122	111	52	59	79	93
Промет робе, хиљ. t / *Goods traffic, thous. t*	2 963	2 979	2 518	2 421	2 630	2 168	1 918	1 968	2 255	1 635
Утовар / *Loading*	2 540	2 650	2 181	2 081	2 135	1 737	1 712	1 747	1 668	1 433
Истовар / *Unloading*	423	329	337	340	495	431	206	221	587	202

23.6. Средства и рад предузећа друмског саобраћаја
Equipment and operations of road transport enterprises

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Путнички саобраћај / *Passenger transport*										
Аутобуси / *Buses*	432	430	413	471	472	423	398	407	375	377
Пређени километри, хиљ. / *Vehicle kilometers run, thous.*	30 914	29 073	24 687	27 222	27 670	27 981	13 787	16 947	19 522	18 418
Превезени путници, хиљ. / *Passengers transported, thous*	9 133	6 736	5 656	6 203	6 451	6 074	2 276	2 533	2 768	2 673
Путнички километри, мил. / *Passenger kilometers, mil.*	432	405	385	418	372	342	176	236	330	306
Просјечан пут путника, km / *Average distance per passenger journey, km*	47	60	68	67	57	56	77	93	119	115
Теретни саобраћај / *Freight transport*										
Теретна превозна средства / *Freight vehicles*	2 407	2 597	2 600	3 068	3 070	2 936	3 135	3 154	2 830	1 969
Пређени километри, хиљ. / *Vehicle kilometers run, thous.*	155 617	163 481	168 950	197 588	206 269	198 378	176 829	195 774	183 794	161 168
Превезена роба, хиљ. t / *Goods carried. thous t*	2 665	3 747	3 522	4 020	4 184	2 940	2 982	3 420	3 665	3 083
Тонски километри, мил. / *Tonne kilometers, mil.*	1 223	1 318	1 341	1 545	1 505	1 477	1 346	1 466	1 414	1 297
Просјечан пут робе, km / *Average distance of goods journey, km*	459	352	381	384	360	502	451	429	386	421

23.7. Средства и рад предузећа градског саобраћаја
Equipment and operations of urban transport enterprises

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Аутобуси, укупно / *Buses, total*	637	546	472	504	500	430	409	428	425	445
број путничких мјеста / *number of passenger seats*	22 100	21 181	18 608	19 462	19 369	16 860	16 009	15 915	16 146	17 097
Пређени километри возила, хиљ. / *Vehicle kilometers run, thous.*	30 246	30 284	32 001	33 424	32 462	31 770	26 328	34 285	34 147	40 523
Превезени путници, хиљ. / *Passengers transported, thous.*	22 248	22 832	22 821	23 131	21 219	19 492	11 209	12 412	12 754	12 900

23.8. Превоз у друмском саобраћају по врсти робе[1)]
Transport by types of goods in road transport[1)]

	Превезена роба, хиљ. t / *Goods carried, thous. t*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	2 665	3 747	3 522	4 020	4 184	2 940	2 982	3 420	3 665	3 083
Производи пољопривреде, лова и шумарства; риба и остали производи риболова / *Products of agriculture, hunting and forestry, fish and other fishing products*	171	95	167	175	150	195	322	187	133	153
Угаљ и лигнит; сирова нафта и природни гас / *Coal and lignite, crude petroleum and natural gas*	296	495	398	343	477	446	298	595	24	42
Руде метала и производи вађења руда и камена; тресет, руде уранијума и торијума / *Metal ores and other products of mining and quarrying; peat, mining of uranium and thorium*	322	727	278	187	103	202	131	84	94	66
Прехамбени производи, пића и дуван / *Food products, beverages and tobacco*	278	261	256	293	350	305	397	347	338	262
Текстил и производи од текстила, кожа и производи од коже / *Textiles and textile products, leather and leather products*	34	68	104	107	98	122	64	85	146	109
Дрво и производи од дрвета и плуте (осим намјештаја); плетени производи од сламе и прућа; дрвена целулоза; папир и производи од папира; штампани производи и снимљени медији / *Wood and articles of wood and cork (except furniture); woven products of straw and twigs, mechanical pulp, paper and paper products, printed products and recorded media*	393	443	453	555	399	458	500	462	559	249
Кокс и рафинисани нафтни производи / *Coke and refined petroleum products*	91	84	126	133	130	55	69	66	23	33
Хемикалије, хемијски производи и синтетичка влакна; производи од гуме и пластике; нуклеарна горива / *Chemicals, chemical products and synthetic fibers, rubber and plastic products, nuclear industry products*	188	220	254	213	46	60	50	71	66	33
Остали производи од неметалних минерала / *Other non-metallic mineral products*	72	89	94	88	131	68	270	165	128	30
Базни метали; производи од метала; осим машина и опреме / *Base metals, metal products, except machinery and equipment*	132	138	131	142	146	162	127	136	175	115
Машине и опрема, д.н; канцеларијске машине и информатичка опрема; електричне машине и електрични апарати, д.н; радио, ТВ и комуникациона опрема; медицински, прецизни и оптички инструменти, ручни сатови и часовници / *Machinery and equipment not elsewhere specified; office machinery and computer equipment, electrical machinery and electrical appliances not elsewhere specified, radio, television and communication equipment, medical, precision and optical instruments, watches and wrist watches*	30	41	42	55	58	52	52	56	35	9
Транспортна опрема / *Transport equipment*	11	5	7	9	7	7	8	14	6	7
Намјештај; остали индустријски производи, д.н. / *Furniture, other industrial products, not elsewhere specified*	26	21	26	27	28	22	38	50	40	21
Секундарне сировине; комунални отпаци и остали отпаци / *Secondary raw materials, municipal waste and other waste*	32	15	15	18	13	13	33	8	21	74
Пошта, пакети / *Mail, packages*	1	1	1	-	-	-	2	1	2	2
Опрема и материјал који се користе у превозу робе / *Equipment and materials used in the transport of goods*	17	11	5	7	3	4	4	6	7	8
Превезена роба у оквиру пресељења покућства и канцеларијске опреме; пртљаг превезен одвојено од путника; аутомобили превезени ради поправке; остала нетржишна добра д.н. / *Goods transported in moving furniture and office equipment; luggage transported separately from passengers; cars transported for repairs; other non-market goods, not elsewhere specified*	3	2	2	3	7	6	2	2	2	5
Груписана роба: разне врсте робе која се заједно превози / *Grouped goods: various kinds of goods to be transported together*	63	57	61	53	94	52	138	212	170	105
Неидентификована роба; роба која се из било ког разлога не може идентификовати и бити разврстана у једну од група 01 до 16 / *Goods that cannot be identified; goods that cannot be identified for any reason, and thus cannot be classified into one of the groups 01-16*	164	585	663	858	86	73	20	76	7	6
Остала роба, д.н. / *Other goods, not elsewhere specified*	341	390	440	754	1 857	639	457	797	1 689	1 754

23.8. Превоз у друмском саобраћају по врсти робе[1)]
Transport by types of goods in road transport[1)]
(наставак/*continued*)

	Тонски километри, мил. / *Ton kilometers, mill.*									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	1 223	1 318	1 341	1 545	1 505	1 477	1 346	1 466	1 414	1 297
Производи пољопривреде, лова и шумарства; риба и остали производи риболова / *Products of agriculture, hunting and forestry, fish and other fishing products*	86	52	88	95	47	55	97	51	52	42
Угаљ и лигнит; сирова нафта и природни гас / *Coal and lignite, crude petroleum and natural gas*	31	64	41	35	43	44	37	42	87	102
Руде метала и производи вађења руда и камена; тресет, руде уранијума и торијума / *Metal ores and other products of mining and quarrying; peat, mining of uranium and thorium*	57	68	45	47	36	42	23	15	25	20
Прехрамбени производи, пића и дуван / *Food products, beverages and tobacco*	118	118	128	167	202	215	206	226	195	154
Текстил и производи од текстила, кожа и производи од коже / *Textiles and textile products, leather and leather products*	27	39	63	77	65	56	51	57	58	36
Дрво и производи од дрвета и плуте (осим намјештаја); плетени производи од сламе и прућа; дрвена целулоза; папир и производи од папира; штампани производи и снимљени медији / *Wood and articles of wood and cork (except furniture); woven products of straw and twigs, mechanical pulp, paper and paper products, printed products and recorded media*	204	226	220	308	253	252	265	257	272	182
Кокс и рафинисани нафтни производи / *Coke and refined petroleum products*	51	37	62	64	58	21	28	26	16	18
Хемикалије, хемијски производи и синтетичка влакна; производи од гуме и пластике; нуклеарна горива / *Chemicals, chemical products and synthetic fibers, rubber and plastic products, nuclear industry products*	139	123	122	99	35	52	40	61	51	70
Остали производи од неметалних минерала / *Other non-metallic mineral products*	34	53	61	61	57	70	44	44	46	38
Базни метали; производи од метала; осим машина и опреме / *Base metals, metal products, except machinery and equipment*	94	96	106	101	97	99	80	104	112	138
Машине и опрема, д.н; канцеларијске машине и информатичка опрема; електричне машине и електрични апарати, д.н; радио, ТВ и комуникациона опрема; медицински, прецизни и оптички инструменти, ручни сатови и часовници / *Machinery and equipment not elsewhere specified; office machinery and computer equipment, electrical machinery and electrical appliances not elsewhere specified, radio, television and communication equipment, medical, precision and optical instruments, watches and wrist watches*	20	25	27	40	45	43	46	37	17	20
Транспортна опрема / *Transport equipment*	7	4	4	6	5	5	5	4	6	-
Намјештај; остали индустријски производи, д.н. / *Furniture, other industrial products, not elsewhere specified*	20	15	16	19	18	16	27	26	35	21
Секундарне сировине; комунални отпаци и остали отпаци / *Secondary raw materials, municipal waste and other waste*	15	12	11	11	10	9	24	7	17	35
Пошта, пакети / *Mail, packages*	1	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Опрема и материјал који се користе у превозу робе / *Equipment and materials used in the transport of goods*	13	9	4	3	4	5	4	6	5	-
Превезена роба у оквиру пресељења покућства и канцеларијске опреме; пртљаг превезен одвојено од путника; аутомобили превезени ради поправке; остала нетржишна добра д.н. / *Goods transported in moving furniture and office equipment; luggage transported separately from passengers; cars transported for repairs; other non-market goods, not elsewhere specified*	2	2	3	1	6	5	3	3	5	3
Груписана роба: разне врсте робе која се заједно превози / *Grouped goods: various kinds of goods to be transported together*	68	60	63	49	81	48	121	75	44	54
Неидентификована роба; роба која се из било ког разлога не може идентификовати и бити разврстана у једну од група 01 до 16 / *Goods that cannot be identified; goods that cannot be identified for any reason, and thus cannot be classified into one of the groups 01-16*	61	50	42	39	56	52	11	47	7	4
Остала роба, д.н. / *Other goods, not elsewhere specified*	175	265	235	323	387	388	232	376	362	358

[1)] Хармонизована међународна саобраћајна номенклатура робе (види методолошка објашњења)
Harmonised international transport nomenclature of goods (see methodological explanations)

23.9. Путеви категорисани по врсти коловоза
Roads by type of surfacing

km

	Укупно *Total*	Савремени коловоз *Modern surfacing*				Макадам *Macadam*	Земљани *Earthen*
		свега *all*	асфалт *asphalt*	бетон *concrete*	коцка *cubes*		
2014	14 141	8 333	8 315	15	3	5 116	692
2015	14 226	8 303	8 285	15	3	5 221	702
2016	14 336	8 382	8 364	15	3	5 256	698
2017	13 960	8 494	8 476	15	3	4 949	517
2018	15 402	9 993	9 986	4	3	4 903	506
2019[1)]	13 947	9 085	9 078	4	3	4 357	505
2020	14 162	9 408	9 386	20	2	4 259	495
2021	14 346	9 593	9 575	15	3	4 285	468
2022	14 410	9 731	9 708	21	2	4 219	460
2023	14 503	9 829	9 805	22	2	4 165	509

[1)] У 2019. години, смањење дужине путне мреже проузроковала је прекатегоризација регионалних и магистралних путева у локалне.
In 2019, decrease in the length of roads was caused by a recategorisation of regional and main roads into local roads.

23.10. Путеви категорисани по привредном значају
Roads categorised by economic importance

km

	Укупно *Total*	По привредном значају *By economic importance*				По врсти коловоза *By types of surfacing*		
		магистрални *main*	регионални *regional*	локални *local*	ауто-пут *motorway*	бетон, асфалт и коцка *concrete, asphalt, cubes*	макадам *macadam*	земљани *earthen*
2014	14 141	1 765	2 152	10 224	35	8 333	5 116	692
2015	14 226	1 765	2 151	10 310	35	8 303	5 221	702
2016	14 336	1 765	2 151	10 349	71	8 382	5 256	698
2017	13 960	1 765	2 151	9 964	80	8 494	4 949	517
2018	15 402	2 682	2 567	10 046	106	9 993	4 903	506
2019[1)]	13 947	1 800	2 088	9 953	106	9 085	4 357	505
2020	14 162	1 937	2 143	9 976	106	9 408	4 259	495
2021	14 346	1 937	2 195	10 108	106	9 593	4 285	468
2022	14 410	1 937	2 195	10 166	112	9 731	4 219	460
2023	14 503	1 937	2 195	10 259	112	9 829	4 165	509

[1)] У 2019. години, смањење дужине путне мреже проузроковала је прекатегоризација регионалних и магистралних путева у локалне.
In 2019, decrease in the length of roads was caused by a recategorisation of regional and main roads into local roads.

23.11. Регистрована друмска моторна и прикључна возила – стање 31. децембар[1)]
Registered road vehicles and trailers – state as on 31 December[1)]

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО[2)] / *TOTAL[2)]*	339 919	345 636	370 767	377 078	391 515	411 439	420 335	437 461	452 896	469 931
Мотоцикли, трицикли и четвороцикли / *Motorcycles, tricycles and four wheel vehicles*	8 633	9 280	8 162	5 575	6 076	6 781	7 636	8 094	9 558	10 250
Путнички аутомобили / *Passenger cars*	276 272	279 399	304 146	318 746	329 413	344 902	350 597	364 522	374 310	387 443
Аутобуси / *Buses*	1 416	1 417	1 545	1 578	1 605	1 626	1 356	1 408	1 482	1 515
Теретна возила / *Lorries (trucks)*	28 175	28 570	31 525	33 670	35 565	37 454	38 623	40 214	41 456	42 715
Прикључна возила / *Trailers and semitrailers*	10 796	11 035	12 302	13 581	14 849	15 835	16 685	17 538	19 074	20 191
Остало / *Other*	14 627	15 935	13 087	3 928	4 007	4 841	5 438	5 685	7 016	7 817

1) Категорије регистрованих возила у складу су са Правилником о измјенама и допунама Правилника о техничким прегледима возила („Службени гласник БиХ", бр. 76/09) и Рјечником за статистику саобраћаја, четврто издање.
Categories of registered vehicles are in line with the Regulation on Amendments of the Regulation on Technical Inspection of Vehicles ("Official Gazette of BH", No.76/09) and the Glossary for Transport Statistics Dictionary, fourth edition

2) У регистрована друмска моторна и прикључна возила укључена су и возила која имају категорију трајне регистрације (трактори, радне машине и мотокултиватори, као и возила на моторни погон чија запремина мотора не прелази 50 cm^3), односно возила чије важење регистрације није временски ограничено.
Registered road motor vehicles and trailers cover also vehicles having the category of permanent registration (tractors, working machines and motocultivators, as well as engine vehicles with engine capacity not exceeding 50 cm^3).

Извор: Министарство унутрашњих послова Републике Српске
Source: Ministry of Interior of Republika Srpska

23.12. Регистрована друмска моторна и прикључна возила, 2023.
Registered road vehicles and trailers, 2023

Врста возила *Type of vehicle*	Укупно *Total*	Први пут регистрована возила *Vehicles registered for the first time*
УКУПНО[1)] / *TOTAL[1)]*	469 931	32 351
Мотоцикли, трицикли и четвороцикли / *Motorcycles, tricycles and four wheel vehicles*	10 250	2 023
Путнички аутомобили / *Passenger cars*	387 443	23 236
Аутобуси / *Buses*	1 515	112
Теретна возила / *Lorries (trucks)*	42 715	2 565
Прикључна возила / *Trailers and semitrailers*	20 191	1 748
Остала возила / *Other vehicles*	7 817	2 667

1) У регистрована друмска моторна и прикључна возила укључена су и возила која имају категорију трајне регистрације (трактори, радне машине и мотокултиватори, као и возила на моторни погон чија запремина мотора не прелази 50 cm^3), односно возила чије важење регистрације није временски ограничено.
Registered road motor vehicles and trailers by municipality cover also vehicles having the category of permanent registration (tractors, working machines and motocultivators, as well as engine vehicles with engine capacity not exceeding 50 cm^3).

Извор: Министарство унутрашњих послова Републике Српске
Source: Ministry of Interior of Republika Srpska

23.13. Саобраћајне незгоде
Traffic accidents

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Број саобраћајних незгода / *Number of traffic accidents*	8 581	9 300	9 783	9 637	10 369	10 220	9 069	9 937	9 894	10 618
са погинулим лицима / *with deceased persons*	123	135	121	103	120	104	90	95	89	95
са повријеђеним лицима / *with injured persons*	2 039	2 264	2 318	2 141	2 258	2 174	1 935	2 131	2 220	2 363
са материјалном штетом / *with material damage*	6 419	6 901	7 344	7 393	7 991	7 942	7 044	7 711	7 585	8 160
У насељеном мјесту / *In settlements*	2 296	7 053	7 334	7 471	8 102	8 295	7 418	7 940	7 937	8 602
У ненасељеном мјесту / *Out of settlements*	6 285	2 247	2 449	2 166	2 267	1 925	1 651	1 997	1 957	2 016
Лица настрадала у саобраћајним незгодама / *Perons deceased or injured in traffic accidents*	3 155	3 644	3 711	3 301	3 536	3 204	2 854	3 211	3 393	3 642
Погинули / *Deceased*	131	151	130	115	130	118	101	101	100	109
Повријеђени / *Injured*	3 024	3 493	3 581	3 186	3 406	3 086	2 753	3 110	3 293	3 533

Извор: Министарство унутрашњих послова Републике Српске
Source: Ministry of Interior of Republika Srpska

23.14. Настрадала лица према својству учесника у саобраћајним незгодама, 2023.
Injured and deceased persons by participation in traffic accidents, 2023

	Погинули *Deceased*	Повријеђени *Injured*
УКУПНО / *TOTAL*	109	3 533
Возачи / *Drivers*	49	1 583
Путници / *Passengers*	23	1 142
Мотоциклисти / *Motorcyclists*	12	287
Бициклисти / *Bicyclists*	3	134
Пјешаци / *Pedestrians*	18	337
Остали учесници / *Others*	4	50

Извор: Министарство унутрашњих послова Републике Српске
Source: Ministry of Interior of Republika Srpska

23.15. Поштанске активности и телекомуникације
Postal activities and telecommunications

	Поште *Post offices*	Телефонске централе *Telephone exchanges*		Писмоносне пошиљке, мил. *Letter mail, mill.*		Пакети, хиљ. *Parcels posted, thous.*		Услуге платног промета, хиљ. КМ *Payment operations, thous.KM*	Телефонски импулси, фиксна мрежа, мил. *Telephone impulses, mill.*	Минути мобилна мрежа[1], хиљ. *Mobile telephone network, min impulses, thous.*
		укупно *total*	могући прикључући, хиљ. *number of possible connections, thous.*	унутрашњи промет отпремљене *inland traffic, sent*	међународни промет *payment operations, international*	унутрашње отпремљене *inland, sent*	промет са иностранством *international traffic*			
2014	235	***	***	24	2	81	6	9 093	***	***
2015	232	***	***	24	2	35	7	9 805	***	***
2016	226	***	***	22	2	36	8	10 486	***	***
2017	225	***	***	21	2	33	8	11 823	***	***
2018	225	***	***	22	2	30	9	13 059	***	***
2019	233	***	***	24	2	32	10	14 219	***	***
2020	234	***	***	23	2	29	12	15 139	***	***
2021	234	***	***	24	2	28	13	16 606	***	***
2022	234	***	***	25	2	24	12	18 212	***	***
2023	234	***	***	24	1	23	12	19 123	***	***

[1] Односи се само на постпејд
Refers to postpaid only

23.16. Промет авиона, путника и терета на домаћим аеродромима[1]
Passengers, aircrafts and goods traffic at national airports[1]

	Отпремљени авиони *Aircrafts, taken off*	Промет путника *Passengers traffic*			
		укупно *total*	отпутовали путници у домаћем саобраћају *passengers departed in domestic services*	путници отпутовали у иностранство *passengers departed abroad*	путници приспјели из иностранства *passengers arrived from abroad*
2014	1 053	27 734	-	14 084	13 650
2015	1 043	22 793	-	11 627	11 166
2016	1 474	21 697	-	10 926	10 771
2017	734	20 761	-	10 456	10 305
2018	737	36 411	-	18 802	17 609
2019	1 232	149 968	-	76 125	73 843
2020	718	43 962	-	23 272	20 690
2021	1 358	139 898	-	68 143	71 755
2022	2 032	343 008	-	173 150	169 858
2023	2 214	460 730	-	232 052	228 678

[1] Промет авиона се односи на домаће (БиХ) и стране авионе
Domestic (BH) and foreign aircrafts traffic

Г-23.1. Превезени путници у жељезничком и друмском саобраћају
Passengers transported in railway and road transport

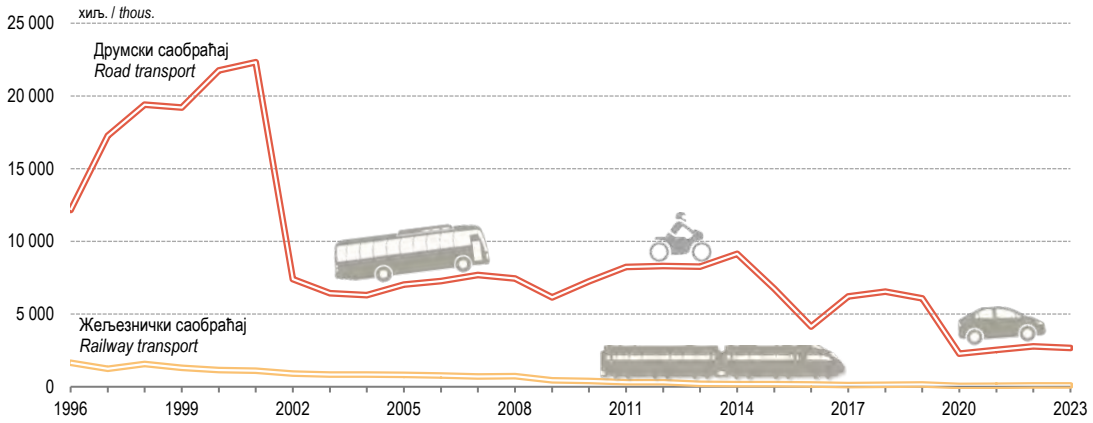

Г-23.2. Превезена роба у жељезничком и друмском саобраћају
Goods transported in railway and road transport

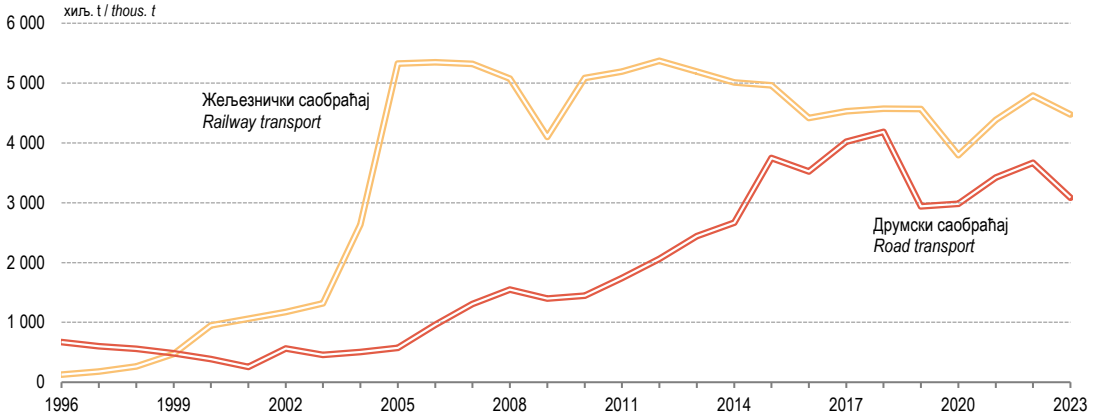

Г-23.3. Структура превоза путника и робе у жељезничком и друмском саобраћају, 2023.
Structure of transported passengers and goods in railway and road transport, 2023

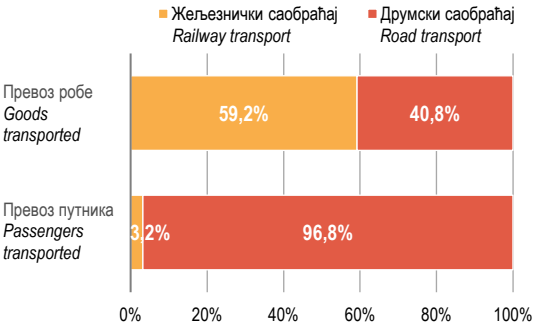

Г-23.4. Превезени путници у ваздушном саобраћају
Passengers transported in air transport

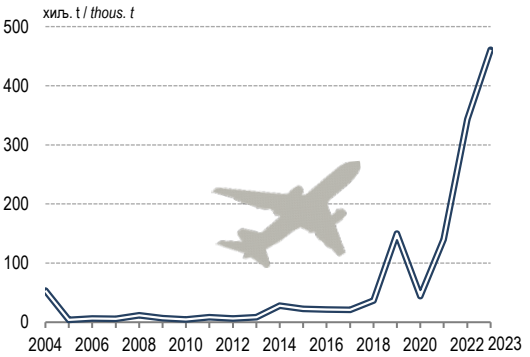

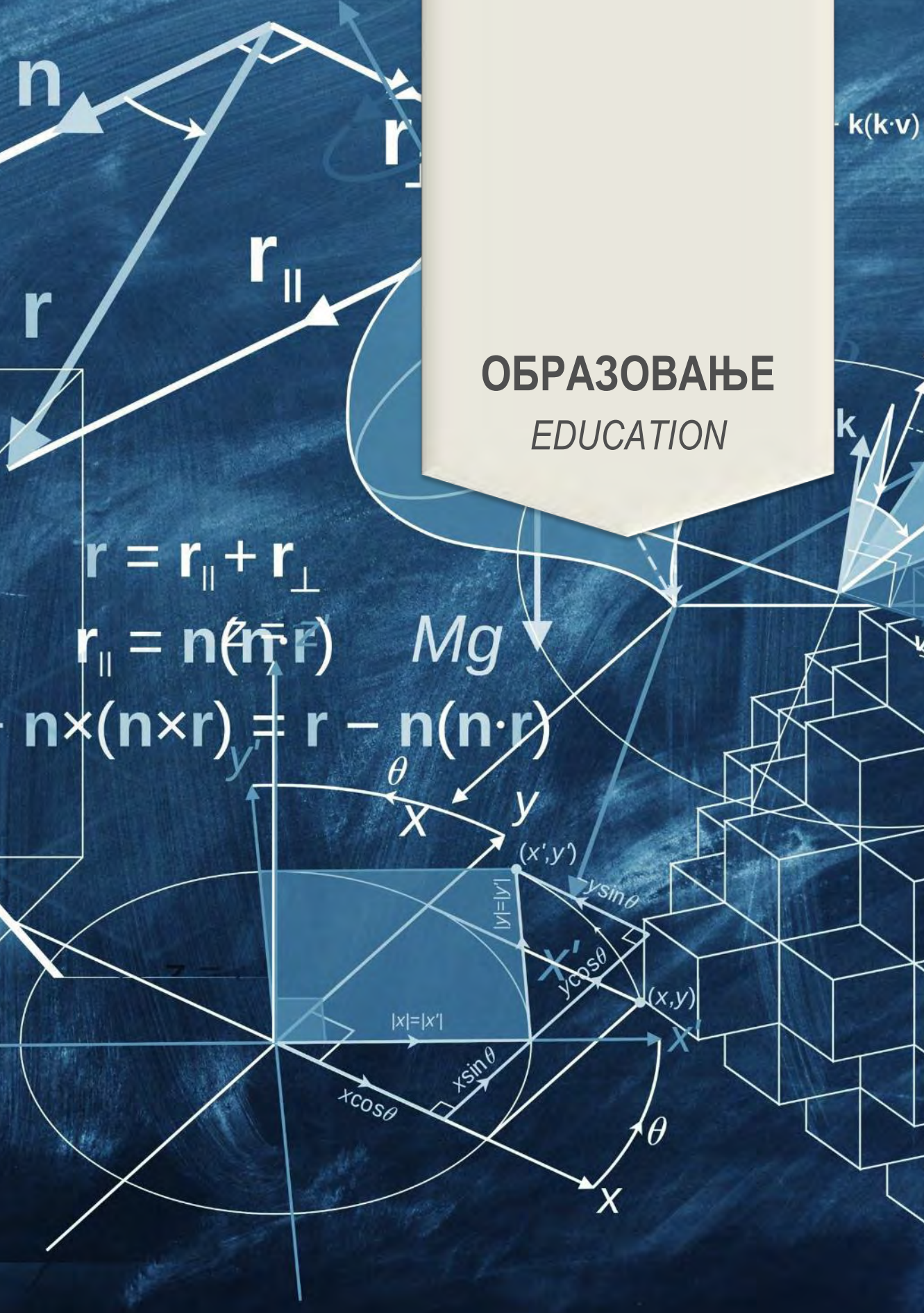

ОБРАЗОВАЊЕ

EDUCATION

24 Образовање
Education

Методолошка објашњења
Methodological explanations 454

ТАБЕЛЕ
TABLES

24.1. Уписана дјеца, ученици и студенти према нивоима образовања на почетку школске године
Enrolled children, pupils and students by level of education at the beginning of the school year 460

24.2. Ученици и студенти који су завршили основну или средњу школу односно дипломирали на високошколској установи
Pupils and students who completed primary or secondary school or graduated from a higher education institution 461

24.3. Број предшколских установа, дјеце и запослених у предшколским установама
Number of preschool institutions, children and employees in preschool institutions 462

24.4. Број васпитних група и дјеце у предшколском образовању према узрасту
Number of educational groups and children in preschool education by age 462

24.5. Основне школе, одјељења, ученици по полу, нивоима, и наставно особље на почетку школске године
Primary schools, classes, pupils by sex and level, and teaching staff at the beginning of the school year 463

24.6. Ученици основних школа према учењу страног језика на почетку школске године
Primary school pupils by foreign language learned at the beginning of the school year 463

24.7. Број нижих музичких школа, ученика по полу и наставно особље по полу на почетку школске године
Number of lower music schools, pupils by sex, and teaching staff by sex at the beginning of the school year 464

24.8. Средње школе, одјељења, ученици по полу, нивоима и наставно особље на почетку школске године
Secondary schools, classes, pupils by sex and level, and teaching staff at the beginning of the school year 464

24.9. Ученици средњих школа по пољима образовања, почетак и крај школске 2022/2023. године
Secondary school pupils by field of study, the beginning and the end of the school year 2022/2023 465

24.10. Ученици средњих школа према учењу страног језика на почетку школске године
Secondary school pupils by foreign language learned at the beginning of the school year 465

24.11. Високошколске установе
Higher education institutions 466

24.12. Уписани студенти и наставно особље по високошколским установама у школској 2022/2023. години
Enrolled students and academic staff by higher education institution in the academic year 2022/2023 467

24.13. Уписани студенти по годинама студија и апсолвенти
Enrolled students by year of study and candidates for graduation 468

24.14. Уписани студенти по старости, полу, начину студирања, години студија у школској 2022/2023. години
Enrolled students by age, sex, mode of studyin and year of study in the academic year 2022/2023 469

24.15. Уписани студенти према полу и области образовања
Enrolled students by sex and field of education 470

24.16. Уписани студенти према начину финансирања и области образовања у школској 2022/2023. години
Enrolled students by mode of financing and field of education in the academic year 2022/2023 472

24.17. Уписани студенти према облику својине високошколске установе
Enrolled students by type of ownership of higher education institutions 472

24.18. Дипломирани студенти према полу и области образовања
Graduated students by sex and field of education 473

24.19. Дипломирани студенти према облику својине високошколске установе
Graduated students by type of ownership of higher education institutions 475

24.20. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије и докторанти – особе у поступку стицања звања доктора наука
Enrolled in master of science, master and specialist studies and doctoral candidates – persons in the process of acquiring a doctorate of science 475

24.21. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије по високошколским установама
Enrolled in master of science, master and specialist studies by higher education institution 476

24.22. Уписани на докторске студије и пријављене докторске дисертације по високошколским установама
Enrolled in doctoral studies and registered doctoral dissertations by higher education institutions 477

24.23. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије према полу и годинама старости у школској 2022/2023. години
Enrolled in master of science, master and specialist studies by sex and age in the academic year 2022/2023 477

24.24. Докторанти према полу и годинама старости у школској 2022/2023. години
Doctoral candidates by sex and age in the academic year 2022/2023 478

24.25. Магистри наука, мастери, специјалисти и доктори наука
Masters of science, masters, specialists and doctors of science 478

24.26. Магистри наука, мастери, специјалисти и доктори наука према научној области, 2023.
Masters of science, masters, specialists and doctors of science by field of study, 2023 478
24.27. Наставно особље према облику својине високошколске установе
Teaching staff by type of ownership of higher education institutions 479
24.28. Домови ученика и студентски домови, корисници по полу и врсти школе коју похађају
Boarding homes for pupils and students, users by sex and type of school attended 479
24.29. Домови ученика, корисници по полу и врсти школе коју похађају
Boarding homes for pupils, users by sex and type of school attended 480
24.30. Студентски домови, корисници по полу и врсти школе коју похађају
Boarding homes for students, users by sex and type of school attended 480
24.31. Запослени у домовима ученика и студентским домовима
Employees in boarding homes for pupils and students 480

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-24.1. Дјеца, ученици и студенти према нивоима образовања, почетак школске године
Children, pupils and students by level of education, beginning of the school year 481
Г-24.2. Наставно особље у образовним установама према нивоима образовања
Teaching staff in educational institutions by level of education 481
Г-24.3. Ученици и студенти који су завршили основну или средњу школу односно дипломирали на високошколској установи
Pupils and students who completed primary or secondary school or graduated from a higher education institution 481
Г-24.4. Ученици средњих школа по пољима образовања и полу на почетку школске 2022/2023. године
Pupils in secondary schools by field of study and sex at the beginning of the school year 2022/2023 482
Г-24.5. Уписани студенти
Enrolled students 482
Г-24.6. Дипломирани студенти
Graduated students 482
Г-24.7. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије и докторанти
Enrolled in master of science, master and specialist studies, and doctoral candidates 482
Г-24.8. Магистри наука, мастери, специјалисти и доктори наука
Masters of science, masters, specialists and doctors of science 482

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:

Дипломирани студенти, статистичко саопштење
Докторанти – особе у поступку стицања звања доктора наука, статистичко саопштење
Доктори наука, статистичко саопштење
Домови ученика и студената, статистичко саопштење
Магистри наука, мастери и специјалисти, статистичко саопштење
Наставници основних школа, статистичко саопштење
Наставници и сарадници на високошколским установама, статистичко саопштење
Наставници средњих школа, статистичко саопштење
Основне школе на крају школске године, статистичко саопштење
Основне школе по општинама на почетку школске године, статистичко саопштење
Предшколске установе, статистичко саопштење
Средње школе на крају школске године, статистичко саопштење
Средње школе по пољима образовања на почетку школске године, статистичко саопштење
Средње школе по разредима на почетку школске године, статистичко саопштење
Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије, статистичко саопштење
Уписани студенти, статистичко саопштење
Ученици основних школа по разредима на почетку школске године, статистичко саопштење
Високо образовање, тематски статистички билтен
Основно образовање, тематски статистички билтен
Предшколско образовање, тематски статистички билтен
Средње образовање, тематски статистички билтен
Градови и општине Републике Српске
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:

Graduated students, statistic release
Doctoral candidates-persons in the process of acquiring a doctorate of science, statistic release
Doctors of science, statistic release
Boarding homes for pupils and students, statistic release
Masters of science, masters and specialists, statistic release
Primary school teachers, statistic release
Teachers and assistants in higher education inst., statistic release
Secondary school teachers, statistic release
Primary schools at the end of the school year, statistic release
Primary schools by municipality at the beginning of the school year, statistic release
Preschool institutions, statistic release
Secondary schools at the end of the school year, statistic release
Secondary schools by field of study at the beginning of the school year, statistic release
Secondary schools by grade at the beginning of the school year, statistic release
Enrolled in master of science, master and specialist studies, statistic release
Enrolled students, statistic release
Primary schools pupils by grade at the beginning of the school year, statistic release
Higher Education, thematic statistic bulliten
Primary Education, thematic statistic bulliten
Preschool Education, thematic statistic bulliten
Secondary Education, thematic statistic bulliten
Cities and Municipalities of Republika Srpska
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о предшколским установама прикупљају се на основу годишњег статистичког извјештаја за предшколске установе.

Подаци о основном и средњем образовању прикупљају се на основу годишњег статистичког извјештаја за основно и средње образовање.

Од школске 2013/2014. године, методологија и упитници за предшколско, основно и средње образовање су усклађени са Унеско (UNESCO), OECD и ЕУ стандардима.

Због промјене методологије и упитника досадашња серија података као и подаци за школску 2015/2016. годину, у табелама 24.5. и 24.8. у овом Годишњаку замијењени су расположивим подацима за почетак школске године умјесто за крај школске године, док су у табели 24.9. приказани подаци за почетак и крај школске године.

Табела која се односи на податке за учење страног језика на крају школске године је изостављена и у овом Годишњаку, због преласка на нову методологију и упитник. Новом методологијом и новим упитником подаци о учењу страног језика прикупљају се на почетку школске године.

Серија података приказана у овом Годишњаку усклађена је са класификацијом образовања ISCED-2011 и класификацијом поља образовања ISCED-F-2013.

Подаци о уписаним студентима прикупљају се годишњим извјештајем који попуњава студент при упису у зимски семестар, за дату школску годину.

Подаци о дипломираним студентима, магистрима, мастерима, специјалистима и докторима наука прикупљају се годишњим извјештајем за календарску годину.

Подаци о наставницима и сарадницима на високошколским установама, прикупљају се за посматрану школску годину. С обзиром на то да наставници и сарадници могу да изводе наставу на двије или више високошколских установа, укупан број приказаних наставника и сарадника не одговара стварном броју физичких лица.

Подаци о домовима ученика и студената прикупљају се годишњим извјештајем за период од 1.3. до 31.12. извјештајне године и од 1.1. до 28. 2. наредне године.

Обухватност и упоредивост података

Предшколским установама обухваћени су дјечији вртићи, основне школе и друге установе које су на дан 1. октобра имале неки од организованих облика предшколског васпитања и образовања.

Статистичком активношћу основног образовања обухваћена је свака основна школа (централна - матична и самостална), као и подручна одјељења која су просторно измјештена од централне - матичне школе.

Од школске 2003/2004. године, у Републици Српској основно образовање траје девет година.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on preschool education institutions are obtained through the annual statistical report for preschool institutions.

Data on primary and secondary education are obtained through the annual statistical report for primary and secondary education.

Since the school year 2013/2014, the methodology and questionnaires for preschool, primary and secondary education have been compliant with the UNESCO, OECD and EU standards.

Due to changes in the methodology and questionnaires, the data series to date and data referring to the school year 2015/2016, in tables 24.5. and 24.8. in this Yearbook are replaced by available data referring to the beginning of the school year instead of the end of the school year, while in the table 24.9. presented data refer to the beginning and to the end of the school year.

The table providing data on foreign language learned is omitted in this Yearbook, due to the shift to the new methodology and questionnaire. Through the use of the new methodology and questionnaire, data on foreign language learned are collected at the beginning of the school year.

The data series presented in this Yearbook is in line with the classification of education ISCED-2011 and the classification of fields of education ISCED-F-2013.

Data on enrolled students are collected through the annual report completed by a student when enrolling in winter semester of the given school year.

Data on graduated students, masters of science, masters, specialists and doctors of science are collected through the annual report for a calendar year.

Data on teachers and assistants in higher education institutions are collected for the observed academic year. Since teachers and assistants can teach in two or more higher education institutions, total number of shown teachers and assistants is not the same as the real number of physical persons.

Data on boarding homes for pupils and students are collected through the annual report for the period 1st March– 31st December of the reporting year, and for the period 1st January– 28th February of the following year.

Coverage and comparability of data

Preschool education institutions cover kindergartens, primary schools and other institutions which as on 1st October were engaged in some sort of organised preschool education and upbringing.

Primary education survey covers all regular primary schools (central-main and autonomous), as well as regional units which are geographically separated from the main/central school.

Since the school year 2003/2004, primary education in Republika Srpska lasts nine years.

Паралелно са стицањем основног образовања и васпитања може се стицати и умјетничко образовање и васпитање (музичко, балетско и сл.) под условима и на начин прописан Законом о основном образовању и васпитању Републике Српске. Ниже музичко и балетско образовање и васпитање ученици стичу уз обавезно основно школовање.

Статистичком активношћу средњег образовања обухваћене су све редовне јавне и приватне средње школе. Дјелатност средњег образовања обухвата различите врсте и облике образовања којим се након завршене средње школе стичу знања и способности потребни за рад у струци и за даље образовање појединца. У зависности од врсте наставног плана и програма средња школа може бити основана као: гимназија, умјетничка школа, стручна техничка школа, стручна школа, вјерска школа, школа за ученике са сметњама у развоју и школа за образовање одраслих.

У оквиру основног и средњег образовања обухваћене су школе, одјељења, ученици и наставно особље редовних основних и средњих школа и школа за дјецу са сметњама у развоју.

Од школске 2004/2005. године средње образовање се реализује по струкама, а од 2014/2015. године у примјени је класификација поља образовања ISCED-F-2013.

Податке о образовању одраслих доставља Завод за образовање одраслих Републике Српске у чијој је надлежности вођење евиденције о полазницима образовања одраслих за основно и средње образовање.

Статистичком активношћу високог образовања обухваћене су све високошколске установе, јавне и приватне, те сви редовни и ванредни студенти. Овом активношћу, обухваћени су и студенти који обнављају упис као и сви студенти који су завршили студије на некој од високих школа, факултета или академија, у току календарске године. Од школске 2008/2009. године у укупан број студената укључени су и студенти који имају статус апсолвента. Подаци за школске године 1997/1998. до 2003/2004. године, приказани су у складу са тада важећим законима, Закон о вишој школи („Службени гласник Републике Српске" бр. 13/94) и Закон о универзитету („Службени гласник Републике Српске" бр. 12/93). Подаци од школске 2006/2007. до 2010/2011. године приказани су према тада важећем Закону о високом образовању („Службени гласник Републике Српске" бр. 85/06. и 30/07). Према наведеном Закону о високом образовању, образовање у Републици Српској се спроводи према начелима Болоњске декларације. Одредбе овог закона не односе се на вјерске високошколске установе, као ни на Високу школу унутрашњих послова, које могу бити у саставу универзитета што се регулише посебним уговором. Подаци од школске 2011/2012. године, приказани су у складу са тада важећим Законом о високом образовању Републике Српске („Службени гласник Републике Српске" бр. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15 и 90/16). Подаци од академске 2021/2022. године приказују се према новом Закону о високом образовању („Службени гласник Републике Српске" бр. 67/20).

Simultaneously with the attainment of primary education, education in art (music education, ballet education, etc.) can be attained as well, under conditions and in the manner stipulated by the Law on Primary Education of Republika Srpska. Lower music education and lower ballet education are attained alongside the obligatory primary education.

Secondary education survey covers all regular public and private secondary schools. Secondary education activity comprises different types and forms of education through which, after completion of secondary school, knowledge and skills necessary for vocational work and further education are attained. Depending on the type of education plan and programme, secondary school can be founded as grammar school, art school, vocational technical school, vocational school, religious school, school for pupils with disabilities, and school for adult education.

Both primary and secondary education cover schools, classes, pupils and teaching staff of regular primary and secondary schools and of schools for children with disabilities.

Between the school years 2004/2005 and 2014/2015, secondary education was realised by profession, while since the school year 2014/2015 the classification of fields of study ISCED-F-2013 has been applied.

Data on education for adults are submitted by the Institute of Adult Education of Republika Srpska, the institution responsible for the records of adult education attendees, for primary and secondary education.

Higher education survey covers all higher education institutions, public and private, as well as all full-time and part-time students. This activity also comprises students repeating enrolment, as well as all students who completed studies at a higher school, faculty or academy during a calendar year. Since the academic year 2008/2009, candidates for graduation have also been included in the total number of enrolled students. Data referring to the academic years between 1997/1998 and 2003/2004 are presented in accordance with the laws which were in force at the time: Law on High School ("Official Gazette of Republika Srpska", No.13/94) and Law on University ("Official Gazette of Republika Srpska" No.12/93). Data from the academic year 2006/2007 until 2010/2011 are presented in accordance with the Law on Higher Education ("Official Gazette of Republika Srpska", No.85/06 and 30/07) which was in force at the time. According to this Law on Higher Education, education in Republika Srpska is conducted pursuant to the principles of the Bologna Declaration. Regulations of this law do not apply to religious higher education institutions or Higher Education School of Internal Affairs, which can be in composition of a university, which is regulated by a special contract. Since the academic year 2011/2012, data are shown in accordance with the Law on Higher Education of Republika Srpska ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15 and 90/16) which was in force at the time. Since the academic year 2021/2022, data have been shown in accordance with the new Law on Higher Education of Republika Srpska ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 67/20).

Подаци о уписаним студентима, према научним областима, приказују се у складу са Правилником о научним и умјетничким областима, пољима и ужим областима, који је донијело Министарство науке и технологије („Службени гласник Републике Српске" бр. 58/07 и 22/09).

Од школске 2010/2011. године, подаци о уписаним студентима приказују се према областима образовања Међународне стандардне класификације образовања.

Подаци за територију општине Брчко, која се налазила у саставу Републике Српске до марта 2000. године као и подаци за Брчко дистрикт, обрађивани су до 2001. године.

Data on enrolled students, by field of study, are presented in accordance with the Regulation on fields of study and art, groups and narrow fields, issued by the Ministry of Science and Technology ("Official Gazette of Republika Srpska", No.58/07 and 22/09).

Since the academic year 2010/2011, data on enrolled students are presented by fields of education of the International Standard Classification of Education.

Data referring to the municipal territory of Brčko, which was part of Republika Srpska until March 2000, as well as data referring to Brčko District, were processed until 2001.

ДЕФИНИЦИЈЕ И КЛАСИФИКАЦИЈА ОБРАЗОВАЊА

DEFINITIONS AND CLASSIFICATION OF EDUCATION

Класификација образовања

Classification of education

Од 2014. године у примјени је нова ревидирана класификација образовања ISCED-2011 и ова класификација је друга класификација по важности у статистици образовања. ISCED-2011 је референтна класификација за организовање образовних програма и везаних класификација према нивоима и областима образовања. ISCED класификује образовне програме према њиховом садржају коришћењем двије укрштене варијабле:

Since 2014, a new revised classification of education ISCED-2011 has been applied. ISCED-2011 is the second most important classification in education statistics and it is the reference classification for the organisation of education programmes and related classifications, by level and field of education. ISCED classifies education programmes by their content, using two cross-classification variables:

Нивои образовања су:

Levels of education are:

- ISCED 0 Образовање у раном дјетињству.

- ISCED 0 Early childhood education

Постоје двије категорије програма на ISCED нивоу 0:

- Образовни развојни програм у раном дјетињству;
- Предшколско образовање.

There are two categories of ISCED level 0 programmes:

- *Early childhood educational development programmes,*
- *Preschool education.*

Образовни програм у раном дјетињству садржајем је осмишљен за дјецу од нула (0) до двије (2) године, док је програм предшколског образовања осмишљен за дјецу старости од три (3) године до почетка основног образовања.

Early childhood educational development programme has educational content designed for younger children aged 0 to 2 years, while preschool education is designed for children from the age of 3 years to the start of primary education.

- ISCED 1 Прва фаза основног образовања укључује основно образовање ученика у „нижим разредима" од I–IV разреда до 2003/2004. године, а од 2003/2004. године од I–V разреда.

- ISCED 1 First stage of primary education includes primary education of pupils in "lower grades", namely grades 1 to 4 until the school year 2003/2004, and grades 1 to 5 afterwards.

- ISCED 2 Друга фаза основног образовања укључује основно образовање ученика у „вишим разредима" од V–VIII разреда до 2003/2004. године, а од 2003/2004. године од VI–IX разреда.

- ISCED 2 Second stage of primary education includes primary education of pupils in "higher grades", namely grades 5 to 8 until the school year 2003/2004, and grades 6 to 9 afterwards.

- ISCED 3 Средње образовање.

- ISCED 3 Secondary education.

Програми на овом нивоу обично су осмишљени као припрема за високо образовање или за стицање вјештина потребних за запослење. Средње образовање укључује опште и стручно образовање.

Programmes at this level are usually designed to prepare for higher education or to develop skills necessary for employment. Secondary education includes general and vocational education.

- Опште средње образовање пружају опште средње школе гимназије, вјерске исламске школе, католичке школе и подразумијевају програме образовања који су осмишљени са циљем стицања општих знања, вјештина и способности. Ученици који заврше опште средње образовање стичу диплому и могу наставити школовање на високошколским установама. Општи образовни програми трају четири године.

- *General secondary education is provided by general secondary schools/grammar schools, Islamic religious schools, Catholic schools, and it refers to educational programmes designed to develop general knowledge, skills and competencies. Pupils who complete general secondary education obtain a degree and they may continue their education at higher education institutions. All general education programmes last four years.*

- Стручно образовање подразумијева програме који су осмишљени у циљу стицања знања, вјештина и способности које су специфичне за одређена занимања или групе занимања. Средње стручно образовање пружају умјетничке школе, стручне и техничке школе, вјерске православне школе и школе за ученике са посебним потребама. Завршетак ових програма доводи до стручних квалификација које су релевантне за тржиште рада.

- ISCED 4 Пост-средње, али не високо образовање. Програми на овом нивоу су стручни и особе припремају за улазак на тржиште рада. Циљ овог образовања је проширење знања, вјештина и способности лица која су завршила програм на нивоу ISCED 3.

- ISCED 5–8 обухвата високо образовање.

Дефиниције

Предшколско васпитање и образовање обухвата дјецу од шест мјесеци до поласка у основну школу, а које се остварује кроз програм предшколског васпитања и образовања.

Основно образовање траје осам година, а од школске 2003/2004. године девет година и обавезно је и бесплатно за сву дјецу од седам односно шест до 15 година, према јединственом плану и програму.

Средње образовање траје од двије до четири године и обухвата различите врсте и облике образовања којим се након завршене основне школе стичу знања и способности потребна за рад или за наставак школовања. Средње образовање није обавезно.

Високо образовање, према Закону о високом образовању, је образовање након средње школе које води до међународно признатог степена високог образовања.

Према закону, високо образовање се организује у три циклуса и то:

а) Студије првог циклуса које трају три или четири године и вреднују се са најмање 180, односно 240 бодова, у складу са Европским системом преноса бодова (ECTS);

б) Студије другог циклуса које се изводе након студија првог циклуса, трају једну или двије године и вреднују се са најмање 60, односно 120 ECTS бодова и то тако да у збиру са првим циклусом износе најмање 300 ECTS бодова; изузетак су интегрисане студије које се изводе као јединствени студијски програм који обухвата први и други циклус студија и вреднује се са најмање 300 ECTS бодова, односно интегрисани студији медицине и стоматологије који се вреднују са најмање 360 ECTS бодова;

в) Студије трећег циклуса изводе се након академског студија другог циклуса, односно интегрисаног студија, трају три године и вреднују се са најмање 180 ECTS бодова.

Завршетком студија првог, другог, интегрисаног или трећег циклуса лице стиче струковно, академско, научно или умјетничко звање у одређеној области, зависно од врсте и нивоа завршеног студијског програма.

- *Vocational education refers to programmes designed for learners to acquire the knowledge, skills and competencies specific to a particular occupation or class of occupations. Vocational secondary education is provided by art schools, vocational and technical schools, Orthodox religious schools and schools for pupils with special needs. Completion of such programmes leads to labour market-relevant vocational qualifications.*

- ISCED 4 Post-secondary non-tertiary education. Programmes at this level are vocational and terminal programmes that prepare for the labour market. The aim of this level is to expand knowledge, skills and competencies of persons who had completed an ISCED 3 programme.

- ISCED levels 5-8 refer to higher education.

Definitions

Preschool education involves children aged at least 6 months until their entry into primary education, ant it is realised through the programme of preschool education and upbringing.

Primary education lasted eight years until the school year 2003/2004 and nine years afterwards, and it is compulsory and free of charge for all children aged seven or six years to 15 years, in accordance with the unique plan and programme.

Secondary education lasts from 2 to 4 years, and it covers different types and forms of education through which, after the completion of primary school, knowledge and skills necessary for work or further education are obtained. Secondary education is not compulsory.

Higher education, in accordance with the Law on Higher Education, is education which follows secondary education, and it leads to an internationally recognised level of higher education.

According to the law, higher education is organised in three cycles, as follows:

a) First cycle studies last at least three and at most four years of study and it is valued with at least 180, that is, 240 credits, in accordance with the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS);

b) Second cycle studies are organised upon completion of the first cycle of studies, these last one or two years, and they are valued with 60 or 120 ECTS credits, thus reaching 300 ECTS credits together with the first cycle; an exception is integrated studies that are organised as a single study programme that includes the first and second cycles of studies and is valued with at least 300 ECTS credits, or with at least 360 ECTS credits for integrated studies in medicine and dentistry;

c) Third cycle studies are organised upon completion of the second cycle of academic studies, or upon completion of integrated studies; these last three years, and they are valued with 180 ECTS credits.

Upon completion of the first, second, integrated or third cycle studies, one acquires a professional, academic, scientific or artistic title in a specific field, depending on the type and level of the completed study programme.

Предшколске установе су установе које пружају услуге васпитања, образовања, исхране, његе и првенствено здравствене и социјалне заштите дјеци предшколског узраста.

Школом се у статистици образовања сматра група ученика организованих у једну школску јединицу који прате наставу одређене врсте и нивоа по јединственом плану и на одређеној локацији.

Одјељење је група ученика које, истовремено и у истој просторији, обучава у току школске године један наставник или више наставника сукцесивно.

Некомбиновано одјељење је одјељење у коме се налазе ученици само једног разреда.

Комбиновано одјељење је одјељење у коме се налазе ученици два или више разреда.

Разред је степен школовања у којем су ученици у одређеном интервалу времена, али најдуже у једној школској години, стичу одређен обим знања према наставном плану и програму одређене врсте школе.

Редован ученик. Подразумијева се лице уписано у школу са циљем да похађа наставу.

Поновац је ученик који други пут или више пута уписује исти разред.

Виша школа је установа за обављање дјелатности вишег образовања.

Студенти уписани на више школе у двогодишњем трајању прије ступања на снагу Закона о високом образовању, имају право и обавезу да заврше започети студиј у року утврђеним статутом тих установа.

Високошколске установе су универзитети и високе школе. Могу бити јавне и приватне.

Висока школа је високошколска установа која обједињује образовни, научноистраживачки и стручни, односно умјетнички рад, те пројекте од значаја за пословну заједницу као компоненте јединственог процеса високог образовања. Висока школа реализује најмање три студијска програма из најмање једне области образовања и изводи струковне и/или академске студије првог циклуса.

Универзитет је високошколска установа која обједињује образовни и научноистраживачки, стручни, односно умјетнички рад, те пројекте од значаја за друштвену заједницу као три компоненте јединственог процеса високог образовања. Универзитет реализује најмање десет различитих академских студијских програма из најмање четири области образовања и изводи академске студије сва три циклуса. Универзитет може изводити и струковне студије првог и другог циклуса.

Чланице универзитета су факултети, умјетничке академије и научноистраживачки институти. Чланице универзитета немају статус правног лица.

Уписани студент је свако лице уписано на високошколску установу.

Preschool education institutions provide services of upbringing, education, nutrition, care and primarily health and social protection to preschool children.

School, in education statistics. is a group of pupils organised into one school unit, who attend classes of a certain type and level, in accordance with a unique plan and on a specific location.

Class is a group of pupils who are, simultaneously and in the same classroom, taught by one or more teachers successively, during one school year.

Non-combined class is a class that consists of pupils of one grade only.

Combined class is a class that consists of pupils of two or more grades.

Grade is a degree of education in which pupils, in a particular time interval which is not longer than one school year, attain certain extent of knowledge in accordance with the education plan and programme of a certain type of school.

Full-time pupil is considered a person enrolled in a school with the aim of attending school.

Repeater is a pupil who enrols into the same grade two or more times.

High school is an institution of high education.

Students who enrolled at two-year high schools before the Law on Higher Education entered into force have the right and obligation to finish the study they had started within the deadline specified by statutes of those institutions.

Higher education institutions are universities and higher education schools, and these may be public and private

Higher education school is a higher education institution that combines educational work, scientific research, and professional and artistic work, as well as projects of importance for the business community, as components of the process of higher education. A higher education school implements at least three study programmes from at least one field of education and organizes professional and/or academic studies of the first cycle.

University is a higher education institution that combines educational work, scientific research, and professional and artistic work, as well as projects of importance for the business community, as three components of the process of higher education. A university implements at least ten different academic study programmes from at least four fields of education and organises academic studies in all three cycles. A university may also organise vocational studies of the first and second cycles.

Member institutions of a university may be faculties, art academies and scientific research institutes. Member institutions do not have the status of a legal entity.

Enrolled student is any person enrolled at a higher education institution.

Магистар наука је лице које је завршило постдипломске студије те одбранило магистарску тезу.

Мастер је лице које је завршило академски студиј другог циклуса у трајању од годину дана, односно двије године, који се вреднује са 60 ECTS бодова, односно 120 ECTS бодова, и то тако да збир бодова првог и другог циклуса студија износи укупно 300 ECTS бодова.

Специјалиста је лице које је завршило постдипломске студије те одбранило специјалистички рад.

Доктор наука је лице које је одбранило докторску дисертацију.

Апсолвенти су студенти који су одслушали сва предавања те у току апсолвентског стажа (који траје 12 мјесеци од истека посљедње године студија) полажу преостале испите и бране дипломски рад.

Домови ученика обезбјеђују смјештај, исхрану и васпитање ученика основних и средњих школа за вријеме школовања ван мјеста боравка родитеља – издржаваоца, као и ученика којима је из других разлога потребан смјештај у дому.

Студентски домови обезбјеђују смјештај студената високошколских установа за вријеме студија. Студентима поред смјештаја може бити обезбијеђена и исхрана.

Master of science is a person who has completed postgraduate studies and defended the master's thesis.

Master is a person who has completed an academic study of the second cycle, lasting a year or two, valued at 60 ECTS points or 120 ECTS points; the total of points of the first and of the second cycle of studies equals 300 ECTS points.

Specialist is a person who has completed postgraduate studies and defended the specialist's thesis.

Doctor of science is a person who has defended doctoral dissertation.

Candidates for graduation are students who have completed all the courses required for graduation and are allowed to retain their student status (duration for 12 months after the end of the last year of studies), while taking examinations and writing the thesis.

Pupils' boarding homes provide accommodation, food and upbringing for pupils of primary and secondary schools during schooling time, outside their parents' place of residence, as well for pupils who for other reason need accommodation in a home.

Students' boarding homes provide accommodation for students of higher education institutions during their studies. In addition to accommodation, food also can be provided.

24.1. Уписана дјеца, ученици и студенти према нивоима образовања на почетку школске године
Enrolled children, pupils and students by level of education at the beginning of the school year

	Предшколско образовање *Preschool education*			Основно образовање[1] *Primary education[1]*			Средње образовање[1] *Secondary education[1]*			Више и високо образовање *High and higher education*		
	установе *institutions*	дјеца *children*	васпитачи и друго особље *teachers and other staff*	школе *schools*	ученици *pupils*	наставно особље *teaching staff*	школе *schools*	ученици *pupils*	наставно особље *teaching staff*	високошколске установе *higher education institutions*	студенти *students*	наставници и сарадници[2] *teachers and assistants[2]*
1996/1997	...	...	...	687	127 753	6 586	...	...	...	28	9 487	...
1997/1998	...	...	...	735	127 952	6 976	98	51 908	2 812	32	(9 721)	...
1998/1999	...	...	...	747	125 812	6 950	100	53 340	2 738	32	12 132	(1 452)
1999/2000[1]	...	...	...	769	122 209	7 060	97	54 238	2 809	32	13 883	(1 762)
2000/2001	...	...	...	773	119 038	7 238	94	54 340	2 902	34	15 283	(1 760)
2001/2002[1]	62	5 734	827	762	114 816	6 952	93	52 293	2 892	35	16 969	(1 900)
2002/2003	63	5 773	807	783	114 603	6 978	90	51 948	2 892	33	18 618	1 797
2003/2004	63	4 618	785	781	125 256	7 678	92	51 577	2 937	39	21 717	1 962
2004/2005	62	4 667	793	788	122 862	7 739	91	51 556	3 011	43	24 528	2 499
2005/2006	66	4 713	787	790	119 852	7 746	91	50 754	3 083	64	27 421	2 603
2006/2007	67	5 082	818	791	116 888	7 736	92	50 858	3 098	21	32 969	2 607
2007/2008	68	5 502	848	788	115 430	7 765	92	48 821	3 248	25	35 099	2 614
2008/2009	69	6 342	918	779	113 320	7 994	93	46 938	3 309	24	41 246	2 456
2009/2010[1]	78	6 583	981	754	108 736	8 223	94	48 225	3 598	26	43 928	2 617
2010/2011	78	6 394	991	751	105 028	8 360	94	48 788	3 768	24	45 966	2 724
2011/2012	82	6 732	1 018	731	101 376	8 455	94	50 452	3 981	24	46 547	2 789
2012/2013	95	7 369	1 110	727	99 025	8 448	94	49 367	4 013	22	44 720	2 802
2013/2014	99	7 599	1 156	721	96 932	8 535	94	46 421	3 947	21	41 988	2 821
2014/2015	113	8 166	1 268	720	95 639	8 138	94	43 975	3 785	20	39 735	2 833
2015/2016	124	9 093	1 392	708	94 064	8 181	94	42 089	3 872	21	37 390	2 924
2016/2017	132	9 953	1 518	701	92 683	8 179	94	41 136	3 820	21	34 792	2 775
2017/2018	132	10 240	1 587	692	91 370	8 194	94	39 831	3 771	21	31 850	2 736
2018/2019	161	12 156	1 860	687	90 003	8 217	95	38 499	3 888	21	29 006	2 810
2019/2020	174	13 138	1 996	686	88 331	8 212	95	37 206	3 944	20	26 980	2 795
2020/2021	177	11 247	2 072	676	86 774	8 199	95	36 405	3 945	20	25 735	2 660
2021/2022	189	14 091	2 306	671	85 533	8 177	95	35 615	3 940	19	24 807	2 722
2022/2023	200	15 729	2 491	668	84 643	7 724	96	34 998	4 050	18	24 267	2 981

[1] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

[2] Од академске 2022/2023. године, подаци о наставницима и сарадницима прикупљају се за запослене на основу уговора о раду и ангажоване на основу свих других уговора. Такође, подаци о наставницима и сарадницима прикупљају се према наставној норми на основу које се рачуна еквивалент пуне запослености. Наставници и сарадници који раде са пуном нормом током цијеле академске године одговарају јединици еквивалента пуне запослености, док је за наставнике и сараднике који раде краће од пуне наставне норме еквивалент потребно израчунати.

Since the academic year 2022/2023, the data on teachers and assistants are collected for persons employed based on employment contracts and for those hired based on all other contracts. In addition, the data on teachers and assistants are collected according to the teaching time, based on which the full-time equivalent is calculated. Teachers and assistants who work full-time during the entire academic year correspond to the unit of full-time equivalent, while for teachers and associates who work less than the full teaching time the equivalent must be calculated.

24.2. Ученици и студенти који су завршили основну или средњу школу односно дипломирали на високошколској установи
Pupils and students who completed primary or secondary school or graduated from a higher education institution

	Ученици који су завршили основну школу[1)] *Pupils who completed primary school[1)]*			Ученици који су завршили средњу школу[1)] *Pupils who completed secondary school[1)]*						Студенти који су дипломирали на високошколским установама, у календарској години *Students graduated from higher education institutions in calendar year*		
				укупно *total*			редовни ученици[1)] *full-time pupils[1)]*					
	укупно *total*	ученици *boys*	ученице *girls*	укупно *total*	ученици *boys*	ученице *girls*	укупно *total*	ученици *boys*	ученице *girls*	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*
1996/1997	16 648	8 426	8 222	12 741	...	...	...	...	...	...	...	...
1997/1998	16 474	8 350	8 124	12 930	...	...	...	...	...	672	277	395
1998/1999	16 818	8 557	8 261	13 578	...	...	...	...	...	706	270	436
1999/2000	15 783	7 987	7 796	14 172	...	...	...	...	...	885	370	515
2000/2001[1)]	15 815	7 987	7 828	14 251	7 306	6 945	...	...	...	1 002	368	634
2001/2002	15 111	7 677	7 434	14 241	7 367	6 874	13 645	7 020	6 625	1 141	404	737
2002/2003	14 641	7 510	7 131	13 936	7 027	6 909	13 303	6 640	6 663	1 309	499	810
2003/2004	14 850	7 563	7 287	13 360	6 827	6 533	12 466	6 294	6 172	1 645	673	972
2004/2005	14 279	7 429	6 850	14 437	7 364	7 073	13 547	6 796	6 751	2 186	825	1 361
2005/2006	14 403	7 320	7 083	13 572	6 954	6 618	12 844	6 481	6 363	3 036	1 185	1 851
2006/2007	12 216	6 314	5 902	13 845	7 036	6 809	13 022	6 519	6 503	4 301	1 887	2 414
2007/2008	12 426	6 340	6 086	13 504	6 883	6 621	12 792	6 458	6 334	5 886	2 516	3 370
2008/2009	14 875	7 603	7 272	13 848	7 190	6 658	12 470	6 329	6 141	6 931	3 019	3 912
2009/2010	13 948	7 075	6 873	13 229	6 616	6 613	12 255	6 080	6 175	7 328	2 992	4 336
2010/2011	13 900	7 098	6 802	11 423	5 807	5 616	11 164	5 680	5 484	7 855	3 137	4 718
2011/2012	12 005	6 324	5 681	12 200	6 359	5 841	12 157	6 340	5 817	7 567	3 108	4 459
2012/2013	11 624	5 917	5 707	13 676	6 988	6 688	13 639	6 977	6 662	7 097	2 968	4 129
2013/2014	11 890	6 047	5 843	12 896	6 575	6 321	12 896	6 575	6 321	6 563	2 662	3 901
2014/2015	11 729	6 000	5 729	12 359	6 308	6 051	12 359	6 308	6 051	6 062	2 606	3 456
2015/2016	11 931	6 085	5 846	10 861	5 651	5 210	10 861	5 651	5 210	5 474	2 289	3 185
2016/2017	10 384	5 321	5 063	10 642	5 418	5 224	10 642	5 418	5 224	5 081	2 145	2 936
2017/2018	10 158	5 161	4 997	10 440	5 284	5 156	10 440	5 284	5 156	4 564	1 843	2 721
2018/2019	10 300	5 238	5 062	10 471	5 344	5 127	10 471	5 344	5 127	4 144	1 688	2 456
2019/2020	9 904	5 039	4 865	9 888	5 116	4 772	9 888	5 116	4 772	4 184	1 665	4 184
2020/2021	9 592	4 902	4 690	9 832	5 047	4 785	9 832	5 047	4 785	3 585	1 481	2 104
2021/2022	9 375	4 702	4 673	9 368	4 835	4 533	9 368	4 835	4 533	3 386	1 336	2 050
2022/2023	9 733	4 963	4 770	9 432	4 769	4 663	9 432	4 769	4 663	3 102	1 206	1 896

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

24.3. Број предшколских установа, дјеце и запослених у предшколским установама
Number of preschool institutions, children and employees in preschool institutions

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Број установа / *Number of institutions*	99	113	124	132	132	161	174	177	189	200
Број дјеце / *Number of children*	7 599	8 166	9 093	9 953	10 240	12 156	13 138	11 247	14 091	15 729
Дјечаци / *Boys*	3 989	4 239	4 726	5 184	5 298	6 341	6 801	5 852	7 345	8 350
Дјевојчице / *Girls*	3 610	3 927	4 367	4 769	4 942	5 815	6 337	5 395	6 746	7 379
Број запослених[1)] / *Number of employees[1)]*	1 156	1 268	1 392	1 518	1 587	1 860	1 996	2 072	2 306	2 491
Женски / *Female*	1 061	1 161	1 276	1 389	1 459	1 719	1 854	1 932	2 136	2 344
Васпитачи / *Teachers*	574	630	724	794	843	1 010	1 144	1 212	1 338	1 482
Женски / *Female*	561	617	710	779	827	993	1 126	1 197	1 314	1 459
Здравствени радници / *Health care staff*	97	84	57	70	75	84	73	70	74	74
Женски / *Female*	95	83	56	69	73	82	71	68	73	72
Стручни сарадници / *Associates*	49	43	59	62	73	77	78	89	106	119
Административни и финансијски радници / *Administrative and financial staff*	125	146	145	176	183	114	103	108	118	120
Радници на пословима исхране / *Staff providing food*	...	...	...	...	...	...	...	…	…	…
Радници на техничким пословима / *Technical staff*	...	...	...	...	...	...	...	…	…	…
Остали радници / *Other staff*	311	365	391	416	413	575	598	593	670	696

[1)] Начин разврставања запослених у предшколским установама промијењен је од школске 2009/2010. године на основу Закона о предшколском образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске", бр. 119/08)
Classification of employees in preschool institutions was changed in the school year 2009/2010, in accordance with the Law on Preschool Education ("Official Gazette of Republika Srpska", No 119/08)

24.4. Број васпитних група и дјеце у предшколском образовању према узрасту
Number of educational groups and children in preschool education by age

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Број васпитних група[1)] / *Number of educational groups[1)]*	366	396	430	477	472	564	595	599	653	706
Са дјецом до 3 године / *With children up to 3 years of age*	94	98	107	133	127	159	174	171	208	225
Са дјецом преко 3 године / *With children over 3 years of age*	272	298	323	344	345	405	421	428	445	481
Број дјеце / *Number of children*	7 599	8 166	9 093	9 953	10 240	12 156	13 138	11 247	14 091	15 729
До 3 године / *Up to 3 years of age*	1 312	1 360	1 675	2 081	2 097	2 470	2 704	2 539	3 252	3 739
Преко 3 године / *Over 3 years of age*	6 287	6 806	7 418	7 872	8 143	9 686	10 434	8 708	10 839	11 990

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

24.5. Основне школе, одјељења, ученици по полу, нивоима и наставно особље на почетку школске године[1)]
Primary schools, classes, pupils by sex and level, and teaching staff at the beginning of the school year[1)]

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Број школа / *Number of schools*	721	720	708	701	692	687	686	676	671	668
Број одјељења / *Number of classes*	5 251	5 244	5 189	5 159	5 121	5 057	5 010	5 049	5 064	5 026
Број ученика / *Number of pupils*										
Укупно разреди I–IX / *Total grades 1–9, ISCED-1&2*	96 932	95 639	94 064	92 683	91 370	90 003	88 331	86 774	85 533	84 643
Ученице / *Girls*	47 277	46 606	45 811	45 217	44 431	43 917	43 027	42 359	41 288	41 006
Разреди I–V / *Grades 1–5, ISCED-1*	51 970	51 858	51 702	51 340	51 043	50 362	49 106	47 560	46 490	45 758
Ученице / *Girls*	25 343	25 328	25 135	25 084	24 745	24 541	23 855	23 252	22 370	22 212
Разреди VI–IX / *Grades 6–9, ISCED-2*	44 962	43 781	42 362	41 343	40 327	39 641	39 225	39 214	39 043	38 673
Ученице / *Girls*	21 934	21 278	20 676	20 133	19 686	19 376	19 172	19 107	18 918	18 743
Ниво I–IV / *Level I-IV*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	212
Ученице / *Girls*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51
Уписани у I разред / *Enrolled in 1st grade*	10 170	10 595	10 693	10 300	9 881	9 787	9 455	9 190	9 161	9 206
Ученице / *Girls*	4 994	5 176	5 125	5 092	4 745	4 808	4 598	4 534	4 332	4 443
Наставно особље / *Teaching staff*	8 535	8 138	8 181	8 179	8 194	8 217	8 212	8 199	8 177	7 724
Женски / *Female*	5 980	5 685	5 746	5 748	5 811	5 873	5 909	5 943	5 970	5 610
Са пуним радним временом / *Working full-time*	6 185	5 792	5 739	5 679	5 573	5 705	5 631	5 597	5 631	5 126

[1)] Видјети методолошка објашњења / *See methodological explanations*

24.6. Ученици основних школа према учењу страног језика на почетку школске године
Primary school pupils by foreign language learned at the beginning of the school year

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Језик се учи као први: / *First language learned:*								
Енглески језик / *English*	72 286	71 302	70 450	69 834	68 676	67 659	66 668	65 349
Језик се учи као други: / *Second language learned:*								
Њемачки језик / *German*	29 201	28 776	26 826	27 654	27 607	27 966	28 047	27 856
Руски језик / *Russian*	9 119	8 361	7 995	7 995	7 928	7 763	7 415	7 079
Француски језик / *French*	2 830	2 934	2 778	2 752	2 501	2 292	2 459	2 429
Остали језици / *Other languages*	900	865	871	820	822	802	774	769
Ученици који не уче страни језик / *Pupils not learning a foreign language*	21 778	21 381	20 920	20 067	19 657	19 115	18 865	19 199
Ученици који уче један страни језик / *Pupils learning one foreign language*	30 236	30 366	31 980	30 715	29 816	28 836	27 973	27 311
Ученици који уче два страна језика / *Pupils learning two foreign languages*	42 050	40 936	38 470	39 221	38 858	38 823	38 695	38 133
Укупан број ученика / *Total number of pupils*	94 064	92 683	91 370	90 003	88 331	86 774	85 533	84 643

24.7. Број нижих музичких школа, ученика по полу и наставно особље по полу на почетку школске године
Number of lower music schools, pupils by sex, and teaching staff by sex at the beginning of the school year

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Број школа / *Number of schools*	15	16	16	16	15	15	15	15	17	17
Број ученика[1] / *Number of pupils*[1]	3 215	3 140	3 043	3 010	2 988	2 975	3 256	3 214	3 376	3 257
Женски / *Female*	1 851	1 860	1 798	1 729	1 729	1 707	1 917	1 883	1 935	1 940
Наставно особље / *Teaching staff*	342	251	187	256	253	263	284	272	308	322
Женски / *Female*	244	175	132	180	172	186	202	188	204	221
Са пуним радним временом / *Working full-time*	257	160	126	223	180	213	203	233	262	276

[1] Приказан је и код основног образовања
Shown in primary education as well

24.8. Средње школе, одјељења, ученици по полу, нивоима и наставно особље на почетку школске године
Secondary schools, classes, pupils by sex and level, and teaching staff at the beginning of the school year

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Број школа / *Number of schools*	94	94	94	94	94	95	95	95	95	96
Број одјељења / *Number of classes*	1 872	1 869	1 794	1 826	1 758	1 755	1 744	1 775	1 703	1 757
Број ученика[1] / *Number of pupils*[1]	46 421	43 975	42 089	41 136	39 831	38 499	37 206	36 405	35 615	34 988
Ученице / *Girls*	23 072	21 926	21 018	20 681	20 059	19 324	18 715	18 363	17 973	17 795
ISCED-3										
Опште образовање / *General education*	10 944	10 360	9 784	9 443	8 875	8 360	7 781	7 278	6 679	6 317
Ученице / *Girls*	6 865	6 469	6 180	5 935	5 605	5 278	4 900	4 657	4 331	4 148
Стручно образовање / *Vocational education*	35 477	33 615	32 305	31 693	30 956	30 139	29 425	29 127	28 936	28 681
Ученице / *Girls*	16 207	15 457	14 838	14 746	14 454	14 046	13 815	13 706	13 642	13 647
Наставно особље / *Teaching staff*	3 947	3 785	3 872	3 820	3 771	3 888	3 944	3 945	3 940	4 050
Женски / *Female*	2 429	2 349	2 410	2 397	2 373	2 468	2 486	2 483	2 449	2 542
Са пуним радним временом / *Working full-time*	2 674	2 509	2 586	2 511	2 280	2 420	2 408	2 419	2 415	2 521

[1] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

24.9. Ученици средњих школа по пољима образовања, почетак и крај школске 2022/2023. године
Secondary school pupils by field of study, the beginning and the end of the school year 2022/2023

Поље образовања *Field of study*	Ученици на почетку школске 2022/2023. године *Pupils at the beginning of school year 2022/2023*		Ученици који су завршили школу – крај школске 2022/2023. године *Pupils who completed school – end of school year 2022/2023*	
	укупно *total*	ученице *girls*	укупно *total*	ученице *girls*
УКУПНО / *TOTAL*	34 998	17 795	9 432	4 663
Средње образовање/општи програми / *Secondary education/general programmes*	6 317	4 148	1 742	1 099
Умјетност и хуманистичке науке / *Arts and Humanities*	761	403	157	99
Друштвене науке, новинарство и информације / *Social sciences, Joumalism and Information*	2 540	1 854	597	434
Пословање, администрација и право / *Business, Administration and Law*	2 018	1 438	610	444
Природне науке, математика и статистика / *Natural Sciences, Mathematics and Statistics*	-	-	-	-
Информационе и комуникационе технологије / *Information and Communication Technologies*	1 633	797	212	77
Инжењеринг, производња и конструкција / *Engineering, Manufacturing and Construction*	10 471	1 973	3 107	536
Пољопривреда, шумарство, рибарство и ветеринарство / *Agriculture, Forestry, Fishing and Veterinary Science*	1 593	635	402	180
Здравље, социјална заштита / *Health and Social welfare*	4 691	3 730	1 162	939
Услуге / *Services*	4 974	2 817	1 443	855

24.10. Ученици средњих школа према учењу страног језика на почетку школске године
Secondary school pupils by foreign language learned at the beginning of the school year

	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
Језик се учи као први: / *First language learned:*								
Енглески језик / *English*	37 757	36 877	35 342	33 830	32 564	31 811	31 599	31 259
Њемачки језик / *German*	3 132	3 340	3 347	3 729	3 780	3 504	3 107	3 073
Руски језик / *Russian*	457	406	371	345	340	449	433	331
Француски језик / *French*	62	33	4	18	23	161	95	7
Остали језици / *Other languages*	-	107	-	32	21	-	-	-
Језик се учи као други: / *Second language learned:*								
Енглески језик / *English*	332	313	457	211	152	137	155	119
Њемачки језик / *German*	11 687	11 276	10 421	9 552	8 914	8 575	8 060	7 764
Руски језик / *Russian*	4 477	4 299	4 030	3 504	3 303	2 652	2 624	2 835
Француски језик / *French*	1 833	1 752	1 927	1 843	1 711	1 456	1 416	992
Остали језици / *Other languages*	679	623	676	637	652	698	667	681
Ученици који не уче страни језик / *Pupils not learning a foreign language*	681	373	970	545	478	480	380	430
Ученици који уче један страни језик / *Pupils learning one foreign language*	22 400	22 500	21 554	22 207	21 996	22 431	22 313	22 034
Ученици који уче два страна језика / *Pupils learning two foreign languages*	19 008	18 263	17 511	15 747	14 732	13 494	12 922	12 534
Укупан број ученика / *Total number of pupils*	42 089	41 136	40 035	38 499	37 206	36 405	35 615	34 998

24.11. Високошколске установе
Higher education institutions

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Број високошколских установа / *Number of higher education institutions*	21	20	21	21	21	21	20	20	19
Број уписаних студената / *Number of enrolled students*	41 988	39 735	37 390	34 792	31 850	29 006	26 980	25 735	24 807
Женски / *Female*	23 327	22 202	20 982	19 677	18 110	16 771	15 878	15 058	14 855
Редовни студенти / *Full-time students*	37 342	35 210	33 611	31 461	28 843	26 251	24 188	23 153	22 040
Женски / *Female*	20 835	19 771	19 000	17 953	16 569	15 383	14 436	13 762	13 377
Број наставника / *Number of teachers*	1 761	1 784	1 837	1 791	1 839	1 786	1 939	1 820	1 866
Са пуним радним временом / *Working full-time*	1 085	1 036	1 039	1 078	1 132	1 167	1 138	1 155	1 155
Број сарадника / *Number of assistants*	1 060	1 049	1 087	984	897	1 024	856	840	856
Са пуним радним временом / *Working full-time*	761	735	741	708	636	646	598	563	545

(наставак/*continued)*

	2022/2023
Број високошколских установа / *Number of higher education institutions*	18
Број уписаних студената / *Number of enrolled students*	24 267
Женски / *Female*	14 789
Редовни студенти / *Full-time students*	21 226
Женски / *Female*	13 045
Број наставника[1) 2)] / *Number of teachers[1) 2)]*	2 220
Са пуном наставном нормом / *Full-time teaching*	1 463
Број сарадника[1) 3)] / *Number of assistants[1) 3)]*	761
Са пуном наставном нормом / *Full-time teaching*	597

[1)] Од академске 2022/2023. године, подаци о наставницима и сарадницима прикупљају се за запослене на основу уговора о раду и ангажоване на основу свих других уговора. Такође, подаци о наставницима и сарадницима прикупљају се према наставној норми на основу које се рачуна еквивалент пуне запослености. Наставници и сарадници који раде са пуном нормом током цијеле академске године одговарају јединици еквивалента пуне запослености, док је за наставнике и сараднике који раде краће од пуне наставне норме еквивалент потребно израчунати.

Since the academic year 2022/2023, the data on teachers and assistants are collected for persons employed based on employment contracts and for those hired based on all other contracts. In addition, the data on teachers and assistants are collected according to the teaching time, based on which the full-time equivalent is calculated. Teachers and assistants who work full-time during the entire academic year correspond to the unit of full-time equivalent, while for teachers and associates who work less than the full teaching time the equivalent must be calculated.

[2)] У укупан број наставника укључени су запослени и ангажовани наставници.
The total number of teachers includes teachers employed based on employment contracts and those hired based on all other contracts.

[3)] У укупан број сарадника укључени су запослени и ангажовани сарадници.
The total number of assistants includes assistants employed based on employment contracts and those hired based on all other contracts.

24.12. Уписани студенти и наставно особље по високошколским установама у школској 2022/2023. години
Enrolled students and academic staff by higher education institution in the academic year 2022/2023

	2022//2023
Број установа / *Number of institutions*	18
Високе школе	9
Универзитети	9
Број запослених наставника и сарадника / *Number of employed teachers and assistants*	1 922
Високе школе	146
Универзитети	1 776
Број ангажованих наставника и сарадника / *Number of hired teachers and assistants*	1 059
Високе школе	87
Универзитети	972
Број уписаних студената / *Number of enrolled students*	24 267
Високе школе	2 898
Висока медицинска школа / *Higher Medical School*	552
Висока школа за туризам и хотелијерство / *Higher School of Tourism and Hotel-keeping*	110
Висока школа Бања Лука колеџ / *Higher School Banja Luka College*	435
Висока школа за економију и информатику / *Higher School for Economy and Informatics*	106
Висока школа за услужни бизнис / *Higher School of Business in Services*	652
Висока школа за примијењене и правне науке / *Higher School of Applied and Law Scineces*	304
Висока пословно техничка школа / *Higher Business Technical School*	552
Висока школа Колеџ козметологије и естетике / *Higher School of Cosmetology and Aesthetics*	32
Висока медицинска школа здравства / *Higher Medical School of Health*	155
Универзитети	21 369
Универзитет Бања Лука / *University of Banja Luka*	9 531
Универзитет Источно Сарајево / *University of Istočno Sarajevo*	6 180
Слобомир П Универзитет / *Slobomir P University*	228
Универзитет Синергија / *University Sinergija*	524
Паневропски универзитет Апеирон / *Pan-European University Apeiron*	2 462
Независни универзитет Бања Лука / *Independent University of Banja Luka*	569
Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент / *University of Business Engineering and Management*	584
Универзитет за пословне студије / *University of Business Studies*	703
Универзитет Бијељина / *University Bijeljina*	588

24.13. Уписани студенти по годинама студија и апсолвенти
Enrolled students by year of study and candidates for graduation

	Укупно *Total*	Година студија / *Year of study*						Апсолвенти *Candidates for graduation*
		I	II	III	IV	V	VI	
2013/2014								
Укупно / *Total*	41 988	10 529	9 029	8 284	5 574	364	279	7 929
Редовни студенти / *Full-time students*	37 342	9 699	8 124	7 201	4 828	364	279	6 847
Стари програм / *Old programme*	1 899	-	10	16	107	64	130	1 572
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	35 443	9 699	8 114	7 185	4 721	300	149	5 275
2014/2015								
Укупно / *Total*	39 735	9 962	9 022	7 239	5 325	292	182	7 713
Редовни студенти / *Full-time students*	35 210	9 248	8 224	6 374	4 283	292	182	6 607
Стари програм / *Old programme*	1 137	-	12	7	21	8	58	1 031
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	34 073	9 248	8 212	6 367	4 262	284	124	5 576
2015/2016								
Укупно / *Total*	37 390	9 537	8 293	7 218	4 765	292	196	7 089
Редовни студенти / *Full-time students*	33 611	8 945	7 629	6 463	3 992	292	196	6 094
Стари програм / *Old programme*	780	-	5	4	11	4	15	741
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	32 831	8 945	7 624	6 459	3 981	288	181	5 353
2016/2017								
Укупно / *Total*	34 792	8 287	7 778	6 776	4 630	260	189	6 872
Редовни студенти / *Full-time students*	31 461	7 825	7 208	6 102	3 952	260	189	5 925
Стари програм / *Old programme*	661	-	1	3	22	3	4	628
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	30 800	7 825	7 207	6 099	3 930	257	185	5 297
2017/2018								
Укупно / *Total*	31 850	7 504	6 794	6 342	4 452	267	152	6 339
Редовни студенти / *Full-time students*	28 843	7 068	6 327	5 759	3 825	267	152	5 445
Стари програм / *Old programme*	280	-	-	5	13	-	1	261
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	28 563	7 068	6 327	5 754	3 812	267	151	5 184
2018/2019								
Укупно / *Total*	29 006	6 539	6 235	5 675	4 390	310	163	5 694
Редовни студенти / *Full-time students*	26 251	6 056	5 781	5 137	3 790	310	163	5 014
Стари програм / *Old programme*	149	-	-	-	-	-	-	149
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	26 102	6 056	5 781	5 137	3 790	310	163	4 865
2019/2020								
Укупно / *Total*	26 980	5 944	5 688	5 229	4 006	330	221	5 562
Редовни студенти / *Full-time students*	24 188	5 405	5 250	4 788	3 487	330	221	4 707
Стари програм / *Old programme*	122	-	-	-	-	-	-	122
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	24 066	5 405	5 250	4 788	3 487	330	221	4 585
2020/2021								
Укупно / *Total*	25 735	5 988	5 358	5 015	4 148	350	204	4 672
Редовни студенти / *Full-time students*	23 153	5 371	4 888	4 560	3 676	350	204	4 104
Стари програм / *Old programme*	37	-	-	-	-	-	1	36
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	23 116	5 371	4 888	4 560	3 676	350	203	4 068
2021/2022								
Укупно / *Total*	24 807	6 118	5 324	4 684	3 307	370	181	4 823
Редовни студенти / *Full-time students*	22 040	5 440	4 840	4 181	2 835	370	181	4 193
Стари програм / *Old programme*	41	-	-	-	-	-	-	41
Болоњски програм / *Bologna-compliant programme*	21 999	5 440	4 840	4 181	2 835	370	181	4 152
2022/2023								
Укупно / *Total*	24 267	6 188	5 235	4 547	3 415	300	188	4 394
Редовни студенти / *Full-time students*	21 226	5 467	4 603	4 059	2 888	300	188	3 721

24.14. Уписани студенти по старости, полу, начину студирања и години студија у школској 2022/2023. години
Enrolled students by age, sex, mode of studying and year of study in the academic year 2022/2023

Старост / начин студирања *Age / mode of studying*	Укупно *Total*		Година студија *Year of study*												Апсолвенти *Candidates for graduation*	
			I		II		III		IV		V		VI			
	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*
УКУПНО / *TOTAL*	24 267	14 789	6 188	3 591	5 235	3 264	4 547	2 783	3 415	2 116	300	221	188	132	4 394	2 682
Редовни / *Full-time*	21 226	13 045	5 467	3 180	4 603	2 886	4 059	2 513	2 888	1 793	300	221	188	132	3 721	2 320
Ванредни / *Part-time*	3 041	1 744	721	411	632	378	488	270	527	323	-	-	-	-	673	362
≤ 19	2 984	1 879	2 927	1 843	39	27	9	4	7	4	-	-	-	-	2	1
Редовни / *Full-time*	2 850	1 806	2 798	1 772	37	26	9	4	4	3	-	-	-	-	2	1
Ванредни / *Part-time*	134	73	129	71	2	1	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-
20–24	13 580	8 461	2 567	1 397	4 277	2 729	3 165	2 021	1 967	1 264	115	80	54	35	1 435	935
Редовни / *Full-time*	12 556	7 871	2 231	1 199	3 916	2 511	2 996	1 932	1 859	1 205	115	80	54	35	1 385	909
Ванредни / *Part-time*	1 024	590	336	198	361	218	169	89	108	59	-	-	-	-	50	26
25–29	4 371	2 509	343	152	479	254	777	423	661	373	132	101	109	80	1 870	1 126
Редовни / *Full-time*	3 738	2 177	233	100	378	194	652	366	531	291	132	101	109	80	1 703	1 045
Ванредни / *Part-time*	633	332	110	52	101	60	125	57	130	82	-	-	-	-	167	81
30–34	1 501	858	124	68	176	96	236	136	258	145	29	20	21	14	657	379
Редовни / *Full-time*	964	557	72	37	112	63	156	88	173	97	29	20	21	14	401	238
Ванредни / *Part-time*	537	301	52	31	64	33	80	48	85	48	-	-	-	-	256	141
35+	1 831	1 082	227	131	264	158	360	199	522	330	24	20	4	3	430	241
Редовни / *Full-time*	1 118	634	133	72	160	92	246	123	321	197	24	20	4	3	230	127
Ванредни / *Part-time*	713	448	94	59	104	66	114	76	201	133	-	-	-	-	200	114

24.15. Уписани студенти према полу и области образовања
Enrolled students by sex and field of education

Област образовања[1)] *Field of education[1)]*	Пол *Sex*	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
УКУПНО / *TOTAL*	свега / *all*	41 988	39 735	37 390	34 792
	мушки / *male*	18 661	17 533	16 408	15 115
	женски / *female*	23 327	22 202	20 982	19 677
Образовање / *Education*	свега / *all*	3 928	3 631	3 241	2 818
	мушки / *male*	1 028	971	822	695
	женски / *female*	2 900	2 660	2 419	2 123
Хуманистичке науке и умјетност / *Humanities and Arts*	свега / *all*	4 047	4 102	3 925	3 783
	мушки / *male*	1 653	1 641	1 589	1 522
	женски / *female*	2 394	2 461	2 336	2 261
Друштвене науке, пословање и право / *Social Sciences, Business and Law*	свега / *all*	15 725	14 097	12 908	11 683
	мушки / *male*	6 731	5 978	5 460	4 850
	женски / *female*	8 994	8 119	7 448	6 833
Природне науке, математика и информатика / *Natural Sciences, Mathematics and Informatics*	свега / *all*	4 065	3 986	3 754	3 551
	мушки / *male*	2 329	2 277	2 076	1 988
	женски / *female*	1 736	1 709	1 678	1 563
Инжењерство, производне технологије и грађевинарство / *Engineering, Manufacturing and Construction*	свега / *all*	5 344	5 303	5 309	5 025
	мушки / *male*	3 358	3 319	3 299	3 096
	женски / *female*	1 986	1 984	2 010	1 929
Пољопривреда и ветеринарство / *Agriculture and Veterinary*	свега / *all*	2 229	2 110	2 080	1 921
	мушки / *male*	1 352	1 220	1 210	1 081
	женски / *female*	877	890	870	840
Здравство и социјална заштита / *Health and Social Welfare*	свега / *all*	5 575	5 543	5 257	5 110
	мушки / *male*	1 485	1 481	1 410	1 370
	женски / *female*	4 090	4 062	3 847	3 740
Услуге / *Services*	свега / *all*	1 075	963	916	901
	мушки / *male*	725	646	542	513
	женски / *female*	350	317	374	388

24.15. Уписани студенти према полу и области образовања
Enrolled students by sex and field of education
(наставак/*continued*)

Област образовања[2] / *Field of education*[2]	Пол / *Sex*	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
УКУПНО / *TOTAL*	свега / *all*	31 850	29 006	26 980	25 735	24 807	24 267
	мушки / *male*	13 740	12 235	11 102	10 677	9 952	9 478
	женски / *female*	18 110	16 771	15 878	15 058	14 855	14 789
Образовање / *Education*	свега / *all*	2 497	2 128	1 907	1 655	1 537	1 380
	мушки / *male*	613	501	427	420	369	284
	женски / *female*	1 884	1 627	1 480	1 235	1 168	1 096
Умјетност и хуманистичке науке / *Arts and Humanities*	свега / *all*	3 465	3 110	2 899	2 555	2 540	2 468
	мушки / *male*	1 431	1 279	1 169	1 034	1 018	962
	женски / *female*	2 034	1 831	1 730	1 521	1 522	1 506
Друштвене науке, новинарство и информисање / *Social Sciences, Journalism and Information*	свега / *all*	4 084	3 867	3 716	3 649	3 604	3 505
	мушки / *male*	1 666	1 492	1 343	1 344	1 280	1 161
	женски / *female*	2 418	2 375	2 373	2 305	2 324	2 344
Пословање, администрација и право / *Business, Administration and Law*	свега / *all*	6 223	5 350	4 755	4 305	4 132	4 003
	мушки / *male*	2 566	2 189	1 897	1 762	1 643	1 526
	женски / *female*	3 657	3 161	2 858	2 543	2 489	2 477
Природне науке, математика и статистика / *Natural Sciences, Mathematics and Statistics*	свега / *all*	1 616	1 340	1 173	1 012	881	736
	мушки / *male*	480	381	333	287	267	225
	женски / *female*	1 136	959	840	725	614	511
Информационе и комуникационе технологије / *Information and Communication Technologies*	свега / *all*	1 837	1 962	1 989	2 076	1 877	1 878
	мушки / *male*	1 463	1 500	1 482	1 546	1 349	1 304
	женски / *female*	374	462	507	530	528	574
Инжењерство, производња и грађевинарство / *Engineering, Manufacturing and Construction*	свега / *all*	4 783	4 378	4 012	3 876	3 687	3 602
	мушки / *male*	2 874	2 537	2 231	2 157	2 004	1 908
	женски / *female*	1 909	1 841	1 781	1 719	1 683	1 694
Пољопривреда, шумарство, рибарство и ветеринарство / *Agriculture, Forestry, Fisheries and Veterinary*	свега / *all*	1 576	1 268	1 149	954	840	759
	мушки / *male*	854	675	621	515	460	429
	женски / *female*	722	593	528	439	380	330
Здравство и социјална заштита / *Health and Welfare*	свега / *all*	4 915	4 790	4 633	4 916	4 961	5 259
	мушки / *male*	1 312	1 242	1 202	1 232	1 179	1 303
	женски / *female*	3 603	3 548	3 431	3 684	3 782	3 956
Услуге / *Services*	свега / *all*	854	813	747	737	748	677
	мушки / *male*	481	439	397	380	383	376
	женски / *female*	373	374	350	357	365	301

[1] Подаци о уписаним студентима приказани су у складу са областима образовања Међународне стандардне класификације образовања (ISCED 97).
Data on enrolled students are presented in accordance with fields of education in the International Standard Classification of Education (ISCED 97).

[2] Од школске 2017/2018. године, подаци су приказани у складу са Међународном стандардном класификацијом образовања: Подручја образовања и оспособљавања 2013 (ISCED-F 2013).
Since the academic year 2017/2018 data are presented in accordance with the International Standard Classification of Education: Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013)

24.16. Уписани студенти према начину финансирања и области образовања у школској 2022/2023. години
Enrolled students by mode of financing and field of education in the academic year 2022/2023

Област образовања[1)] *Field of education[1)]*	Укупно *Total*	Финансирање из буџета *Financing from the budget*	Суфинансирање *Co-financing*	Самофинанси-рање *Self-financing*	Студенти ослобођени плаћања *Students exempt from paying the fee*
УКУПНО / *TOTAL*	24 267	7 922	4 107	12 159	79
Образовање / *Education*	1 380	622	308	446	4
Умјетност и хуманистичке науке / *Arts and Humanities*	2 468	1 008	400	1 049	11
Друштвене науке, новинарство и информисање / *Social Sciences, Journalism and Information*	3 505	1 307	486	1 707	5
Пословање, администрација и право / *Business, Administration and Law*	4 003	692	355	2 943	13
Природне науке, математика и статистика / *Natural Sciences, Mathematics and Statistics*	736	336	207	189	4
Информационе и комуникационе технологије / *Information and Communication Technologies*	1 878	332	113	1 431	2
Инжењерство, производња и грађевинарство / *Engineering, Manufacturing and Construction*	3 602	1 737	983	862	20
Пољопривреда, шумарство, рибарство и ветеринарство / *Agriculture, Forestry, Fisheries and Veterinary*	759	351	154	252	2
Здравство и социјална заштита / *Health and Welfare*	5 259	1 320	1 029	2 892	18
Услуге / *Services*	677	217	72	388	-

[1)] Подаци су приказани у складу са Међународном стандардном класификацијом образовања: Подручја образовања и оспособљавања 2013 (ISCED-F 2013).
Data are presented in accordance with the International Standard Classification of Education: Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013).

24.17. Уписани студенти према облику својине високошколске установе
Enrolled students by type of ownership of higher education institutions

	Укупно *Total*	Јавне високошколске установе *Public higher education institutions*	Приватне високошколске установе *Private higher education instituions*
2013/2014	41 988	29 936	12 052
2014/2015	39 735	28 842	10 893
2015/2016	37 390	27 146	10 244
2016/2017	34 792	25 270	9 522
2017/2018	31 850	22 754	9 096
2018/2019	29 006	20 269	8 737
2019/2020	26 980	18 823	8 157
2020/2021	25 735	17 596	8 139
2021/2022	24 807	16 965	7 842
2022/2023	24 267	16 373	7 894

24.18. Дипломирани студенти према полу и области образовања
Graduated students by sex and field of education

Област образовања[1)] *Field of education[1)]*	Пол *Sex*	2014	2015	2016
УКУПНО / *TOTAL*	свега / *all*	6 563	6 062	5 474
	мушки / *male*	2 662	2 606	2 289
	женски / *female*	3 901	3 456	3 185
Образовање / *Education*	свега / *all*	777	607	547
	мушки / *male*	189	173	136
	женски / *female*	588	434	411
Хуманистичке науке и умјетност / *Humanities and Arts*	свега / *all*	594	485	457
	мушки / *male*	204	177	156
	женски / *female*	390	308	301
Друштвене науке, пословање и право / *Social Sciences, Business and Law*	свега / *all*	3 135	2 881	2 455
	мушки / *male*	1 291	1 257	1 080
	женски / *female*	1 844	1 624	1 375
Природне науке, математика и информатика / *Natural Sciences, Mathematics and Informatics*	свега / *all*	463	535	458
	мушки / *male*	293	324	276
	женски / *female*	170	211	182
Инжењерство, производне технологије и грађевинарство / *Engineering, Manufacturing and Construction*	свега / *all*	487	423	449
	мушки / *male*	281	249	258
	женски / *female*	206	174	191
Пољопривреда и ветеринарство / *Agriculture and Veterinary*	свега / *all*	206	195	219
	мушки / *male*	106	113	128
	женски / *female*	100	82	91
Здравство и социјална заштита / *Health and Social Welfare*	свега / *all*	724	747	725
	мушки / *male*	170	165	159
	женски / *female*	554	582	566
Услуге / *Services*	свега / *all*	177	189	164
	мушки / *male*	128	148	96
	женски / *female*	49	41	68

24.18. Дипломирани студенти према полу и области образовања
Graduated students by sex and field of education
(наставак/*continued)*

Област образовања[2)] *Field of education[2)]*	Пол *Sex*	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	свега / *all*	5 081	4 564	4 144	4 184	3 585	3 386	3 102
	мушки / *male*	2 145	1 843	1 688	1 665	1 481	1 336	1 206
	женски / *female*	2 936	2 721	2 456	2 519	2 104	2 050	1 896
Образовање / *Education*	свега / *all*	542	459	406	336	331	268	264
	мушки / *male*	87	68	72	65	59	40	34
	женски / *female*	455	391	334	271	272	228	230
Умјетност и хуманистичке науке / *Arts and Humanities*	свега / *all*	429	403	385	433	341	312	296
	мушки / *male*	157	144	152	176	116	109	114
	женски / *female*	272	259	233	257	225	203	182
Друштвене науке, новинарство и информисање / *Social Sciences, Journalism and Information*	свега / *all*	725	524	482	588	553	511	493
	мушки / *male*	328	215	198	221	216	190	189
	женски / *female*	397	309	284	367	337	321	304
Пословање, администрација и право / *Business, Administration and Law*	свега / *all*	1 677	1 320	1 110	991	753	635	648
	мушки / *male*	734	566	474	411	316	267	261
	женски / *female*	943	754	636	580	437	368	387
Природне науке, математика и статистика / *Natural Sciences, Mathematics and Statistics*	свега / *all*	209	165	168	166	122	157	99
	мушки / *male*	74	65	56	40	41	42	25
	женски / *female*	135	100	112	126	81	115	74
Информационе и комуникационе технологије / *Information and Communication Technologies*	свега / *all*	262	294	231	254	269	228	252
	мушки / *male*	219	184	178	185	210	164	181
	женски / *female*	43	110	53	69	59	64	71
Инжењерство, производња и грађевинарство / *Engineering, Manufacturing and Construction*	свега / *all*	367	464	461	438	453	418	317
	мушки / *male*	211	290	247	243	260	239	159
	женски / *female*	156	174	214	195	193	179	158
Пољопривреда, шумарство, рибарство и ветеринарство / *Agriculture, Forestry, Fisheries and Veterinary*	свега / *all*	205	205	238	229	189	164	112
	мушки / *male*	119	115	104	120	97	90	53
	женски / *female*	86	90	134	109	92	74	59
Здравство и социјална заштита / *Health and Welfare*	свега / *all*	547	629	534	590	501	591	516
	мушки / *male*	149	132	137	123	127	132	115
	женски / *female*	398	497	397	467	374	459	401
Услуге / *Services*	свега / *all*	118	101	129	159	73	102	105
	мушки / *male*	67	64	70	81	39	63	75
	женски / *female*	51	37	59	78	34	39	30

[1)] Подаци о уписаним студентима приказани су у складу са областима образовања Међународне стандардне класификације образовања (ISCED 97).
Data on enrolled students are presented in accordance with fields of education in the International Standard Classification of Education (ISCED 97).

[2)] Подаци о дипломираним студентима су приказани у складу са Међународном стандардном класификацијом образовања: Подручја образовања и оспособљавања 2013 (ISCED-F 2013).
Data on graduated students are presented in accordance with the International Standard Classification of Education: Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013).

24.19. Дипломирани студенти према облику својине високошколске установе
Graduated students by type of ownership of higher education institutions

	Укупно *Total*	Јавне високошколске установе *Public higher education institutions*	Приватне високошколске установе *Private higher education instituions*
2014	6 563	3 580	2 983
2015	6 062	3 032	3 030
2016	5 474	2 607	2 867
2017	5 081	2 562	2 519
2018	4 564	2 622	1 942
2019	4 144	2 360	1 784
2020	4 184	2 429	1 755
2021	3 585	2 049	1 536
2022	3 386	1 907	1 479
2023	3 102	1 646	1 456

24.20. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије и докторанти – особе у поступку стицања звања доктора наука
Enrolled in master of science, master and specialist studies and doctoral candidates – persons in the process of acquiring a doctorate of science

	Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије *Enrolled in master of science, master and specialist studies*		Докторанти *Doctoral candidates*	
	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*
2013/2014	2 407	1 354	68	32
2014/2015	2 439	1 372	43	17
2015/2016	2 690	1 565	84	34
2016/2017	2 586	1 473	95	46
2017/2018	2 244	1 272	130	60
2018/2019	2 318	1 309	119	63
2019/2020	2 295	1 281	165	94
2020/2021	2 604	1 526	184	105
2021/2022	2 491	1 531	285	167
2022/2023	2 272	1 369	235	134

24.21. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије по високошколским установама
Enrolled in master of science, master and specialist studies by higher education institution

Високошколска установа / *Higher education institutions*	2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*
Универзитети / *Universities*	2 407	1 354	2 439	1 372	2 690	1 565	2 586	1 473	2 244	1 272
Универзитет Бања Лука / *University of Banja Luka*	846	538	901	535	934	567	1 117	664	955	543
Универзитет Источно Сарајево / *University of Istočno Sarajevo*	1 056	544	1 189	662	1 239	722	1 087	623	991	576
Слобомир П Универзитет / *Slobomir P University*	52	20	33	11	28	14	38	16	27	17
Универзитет Синергија / *University Sinergija*	107	54	56	26	40	23	41	18	38	14
Паневропски универзитет Апеирон / *Pan-European University Apeiron*	60	35	75	41	123	51	132	73	83	45
Независни универзитет Бања Лука / *Independent University of Banja Luka*	160	107	74	43	234	147	37	15	15	6
Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент / *University of Business Engineering and Management*	23	14	20	6	27	9	72	26	72	36
Универзитет за пословне студије / *University of Business Studies*	103	42	91	48	65	32	62	38	63	35

(наставак/*continued)*

Високошколска установа / *Higher education institutions*	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*
Универзитети / *Universities*	2 318	1 309	2 295	1 281	2 604	1 526	2 491	1 531	2 272	1 369
Универзитет Бања Лука / *University of Banja Luka*	1 064	611	944	574	1 145	692	1 063	662	926	563
Универзитет Источно Сарајево / *University of Istočno Sarajevo*	962	550	1 059	564	1 221	708	1 253	780	1 147	692
Слобомир П Универзитет / *Slobomir P University*	41	23	43	18	32	16	24	11	30	15
Универзитет Синергија / *University Sinergija*	39	21	30	15	31	18	32	10	27	15
Паневропски универзитет Апеирон / *Pan-European University Apeiron*	64	42	61	40	77	38	37	23	65	36
Независни универзитет Бања Лука / *Independent University of Banja Luka*	26	10	53	20	24	17	26	21	30	21
Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент / *University of Business Engineering and Management*	81	34	76	34	51	26	25	13	30	20
Универзитет за пословне студије / *University of Business Studies*	41	18	29	16	23	11	31	11	17	7

24.22. Уписани на докторске студије и пријављене докторске дисертације по високошколским установама
Enrolled in doctoral studies and registered doctoral dissertations by higher education institutions

Високошколска установа / *Higher education institutions*	2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*
Универзитети / *Universities*	68	32	43	17	84	34	95	46	130	60
Универзитет Бања Лука / *University of Banja Luka*	17	7	18	8	25	12	25	12	53	24
Универзитет Источно Сарајево / *University of Istočno Sarajevo*	42	22	25	9	26	12	51	24	40	22
Слободмир П Универзитет / *Slobomir P University*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Универзитет Синергија / *University Sinergija*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Паневропски универзитет Апеирон / *Pan-European University Apeiron*	-	-	-	-	6	-	-	-	6	3
Независни универзитет Бања Лука / *Independent University of Banja Luka*	-	-	-	-	7	-	1	-	1	-
Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент / *University of Business Engineering and Management*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Универзитет за пословне студије / *University of Business Studies*	9	3	-	-	20	10	18	10	30	11

(наставак/*continued*)

Високошколска установа / *Higher education institutions*	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022		2022/2023	
	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*
Универзитети / *Universities*	119	63	165	94	184	105	285	167	235	134
Универзитет Бања Лука / *University of Banja Luka*	56	31	88	53	85	41	142	82	114	72
Универзитет Источно Сарајево / *University of Istočno Sarajevo*	51	31	67	40	99	64	134	83	114	61
Слободмир П Универзитет / *Slobomir P University*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Универзитет Синергија / *University Sinergija*	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Паневропски универзитет Апеирон / *Pan-European University Apeiron*	11	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Независни универзитет Бања Лука / *Independent University of Banja Luka*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Универзитет за пословни инжењеринг и менаџмент / *University of Business Engineering and Management*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Универзитет за пословне студије / *University of Business Studies*	-	-	10	1	-	-	8	2	5	-

24.23. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије према полу и годинама старости у школској 2022/2023. години
Enrolled in master of science, master and specialist studies by sex and age in the academic year 2022/2023

Старост / *Age*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	2 272	903	1 369
<25	417	120	297
25–29	917	401	516
30–34	440	166	274
35–39	256	114	142
40–44	132	59	73
45–49	66	29	37
50–54	26	9	17
55–59	11	3	8
60–64	5	-	5
65+	2	2	-

24.24. Докторанти према полу и годинама старости у школској 2022/2023. години
Doctoral candidates by sex and age in the academic year 2022/2023

Старост / *Age*	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	235	101	134
<30	63	23	40
30–34	52	22	30
35–39	54	27	27
40–44	30	11	19
45–49	19	10	9
50–54	10	3	7
55–59	3	2	1
60–64	3	2	1
65+	1	1	-

24.25. Магистри наука, мастери, специјалисти и доктори наука
Masters of science, masters, specialists and doctors of science

	Магистри наука, мастери и специјалисти *Masters of science, masters and specialists*			Доктори наука *Doctors of science*		
	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
2014	545	259	286	69	39	30
2015	547	257	290	52	37	15
2016	593	275	318	47	20	27
2017	534	252	282	54	37	17
2018	530	208	322	43	28	15
2019	466	188	278	42	26	16
2020	384	156	228	64	34	30
2021	435	181	254	40	21	19
2022	430	193	237	67	34	33
2023	465	179	286	26	13	13

24.26. Магистри наука, мастери, специјалисти и доктори наука према научној области, 2023.
Masters of science, masters, specialists and doctors of science by field of study, 2023

Научна област *Field of study*	Магистри наука, мастери и специјалисти *Masters of science, masters and specialists*			Доктори наука *Doctors of science*		
	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
УКУПНО / *TOTAL*	465	179	286	26	13	13
Образовање / *Education*	49	7	42	3	3	-
Умјетност и хуманистичке науке / *Arts and Humanities*	71	23	48	3	1	2
Друштвене науке, новинарство и информисање / *Social Sciences, Journalism and Information*	46	11	35	2	-	2
Пословање, администрација и право / *Business, Administration and Law*	66	24	42	7	4	3
Природне науке, математика и статистика / *Natural Sciences, Mathematics and Statistics*	25	10	15	2	1	1
Информационе и комуникационе технологије / *Information and Communication Technologies*	8	6	2	1	1	-
Инжењерство, производња и грађевинарство / *Engineering, Manufacturing and Construction*	53	32	21	2	-	2
Пољопривреда, шумарство, рибарство и ветеринарство / *Agriculture, Forestry, Fisheries and Veterinary*	9	6	3	3	1	2
Здравство и социјална заштита / *Health and Welfare*	135	58	77	3	2	1
Услуге / *Services*	3	2	1	-	-	-

24.27. Наставно особље према облику својине високошколске установе
Teachers and assistants by form of property of higher education institution

	Укупно *Total*	Јавне високошколске установе *Public higher education institutions*	Приватне високошколске установе *Private higher education instituions*
2013/2014	2 821	2 100	721
2014/2015	2 833	2 078	755
2015/2016	2 924	2 140	784
2016/2017	2 775	2 018	757
2017/2018	2 736	1 988	748
2018/2019	2 810	2 105	705
2019/2020	2 795	2 058	737
2020/2021	2 660	1 994	666
2021/2022	2 722	2 032	690
2022/2023[1)]	2 981	2 155	826

[1)] Од академске 2022/2023. године, подаци о наставницима и сарадницима прикупљају се за запослене на основу уговора о раду и ангажоване на основу свих других уговора. Такође, подаци о наставницима и сарадницима прикупљају се према наставној норми на основу које се рачуна еквивалент пуне запослености. Наставници и сарадници који раде са пуном нормом током цијеле академске године одговарају јединици еквивалента пуне запослености, док је за наставнике и сараднике који раде краће од пуне наставне норме еквивалент потребно израчунати.

Since the academic year 2022/2023, the data on teachers and assistants are collected for persons employed based on employment contracts and for those hired based on all other contracts. In addition, the data on teachers and assistants are collected according to the teaching time, based on which the full-time equivalent is calculated. Teachers and assistants who work full-time during the entire academic year correspond to the unit of full-time equivalent, while for teachers and associates who work less than the full teaching time the equivalent must be calculated.

24.28. Домови ученика и студентски домови, корисници по полу и врсти школе коју похађају
Boarding homes for pupils and students, users by sex and type of school attended

	Број установа *Number of institutions*	Корисници *Users*			Врста школе коју корисници похађају *Type of school users attend*								
					основна школа *primary school*			средња школа *secondary school*			виша школа или факултет *high school or faculty*		
		укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
2014	13	3 342	1 456	1 886	12	9	3	572	292	280	2 758	1 155	1 603
2015	13	3 223	1 374	1 849	-	-	-	613	298	315	2 610	1 076	1 534
2016	13	3 204	1 385	1 819	9	6	3	623	309	314	2 572	1 070	1 502
2017	11	3 715	1 567	2 148	8	5	3	578	270	308	3 129	1 292	1 837
2018	11	3 502	1 477	2 025	10	7	3	581	283	298	2 911	1 187	1 724
2019	11	3 364	1 368	1 996	6	4	2	567	263	304	2 791	1 101	1 690
2020	11	3 373	1 419	1 954	6	3	3	599	317	282	2 768	1 099	1 669
2021	11	3 274	1 331	1 943	4	2	2	555	301	254	2 715	1 028	1 687
2022	11	3 089	1 121	1 968	4	2	2	532	258	274	2 553	861	1 692
2023	11	3 051	1 114	1 937	5	3	2	535	280	255	2 511	831	1 680

24.29. Домови ученика, корисници по полу и врсти школе коју похађају
Boarding homes for pupils, users by sex and type of school attended

	Број установа *Number of institutions*	Корисници *Users*			Врста школе коју корисници похађају *Type of school users attend*								
					основна школа *primary school*			средња школа *secondary school*			виша школа или факултет *high school or faculty*		
		укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
2014	5	685	340	345	12	9	3	572	292	280	101	39	62
2015	8	699	324	375	-	-	-	613	298	315	86	26	60
2016	5	714	345	369	9	6	3	623	309	314	82	60	52
2017	5	661	297	364	8	5	3	578	270	308	75	22	53
2018	5	658	314	344	10	7	3	581	283	298	67	24	43
2019	5	636	280	356	6	4	2	567	263	304	63	13	50
2020	5	658	330	328	6	3	3	599	317	282	53	10	43
2021	5	599	310	289	4	2	2	555	301	254	40	7	33
2022	5	574	265	309	4	2	2	532	258	274	38	5	33
2023	5	584	290	294	5	3	2	535	280	255	44	7	37

24.30. Студентски домови, корисници по полу и врсти школе коју похађају
Boarding homes for students, users by sex and type of school attended

	Број установа *Number of institutions*	Корисници *Users*			Врста школе коју корисници похађају *Type of school users attend*								
					основна школа *primary school*			средња школа *secondary school*			виша школа или факултет *high school or faculty*		
		укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	мушки *male*	женски *female*
2014	8	2 657	1 116	1 541	-	-	-	-	-	-	2 657	1 116	1 541
2015	8	2 524	1 050	1 474	-	-	-	-	-	-	2 524	1 050	1 474
2016	9	2 490	1 040	1 450	-	-	-	-	-	-	2 490	1 040	1 450
2017	6	3 054	1 270	1 784	-	-	-	-	-	-	3 054	1 270	1 784
2018	6	2 844	1 163	1 681	-	-	-	-	-	-	2 844	1 163	1 681
2019	6	2 728	1 088	1 640	-	-	-	-	-	-	2 728	1 088	1 640
2020	6	2 715	1 089	1 626	-	-	-	-	-	-	2 715	1 089	1 626
2021	6	2 675	1 021	1 654	-	-	-	-	-	-	2 675	1 021	1 654
2022	6	2 515	856	1 659	-	-	-	-	-	-	2 515	856	1 659
2023	6	2 467	824	1 643	-	-	-	-	-	-	2 467	824	1 643

24.31. Запослени у домовима ученика и студентским домовима
Employees in boarding homes for pupils and students

	Запослени радници *Employed workers*			Васпитачи *Educators*		Здравствени радници *Health workers*		Административни радници *Administrative workers*	Остали *Others*
	укупно *total*	мушки *male*	женски *female*	свега *all*	од тога стручни *out of which, professional*	свега *all*	од тога стручни *out of which, professional*		
2014	421	169	252	28	18	4	3	78	311
2015	423	187	236	29	17	4	3	78	312
2016	416	166	250	29	18	4	3	83	300
2017	415	163	252	26	16	5	3	136	248
2018	436	184	252	27	17	5	3	95	309
2019	429	180	249	25	17	5	3	72	327
2020	421	175	246	28	16	5	3	75	313
2021	430	168	262	27	15	5	3	82	316
2022	424	163	261	35	25	5	3	97	287
2023	427	165	262	25	17	5	3	99	298

Г-24.1. Дјеца, ученици и студенти према нивоима образовања, почетак школске године
Children, pupils and students by level of education, beginning of the school year

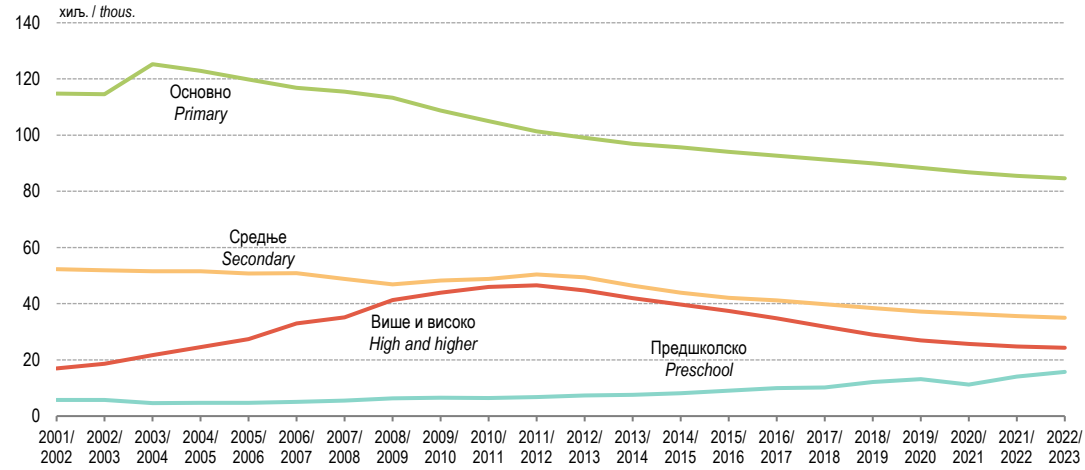

Г-24.2. Наставно особље у образовним установама према нивоима образовања
Teaching staff in educational institutions by level of education

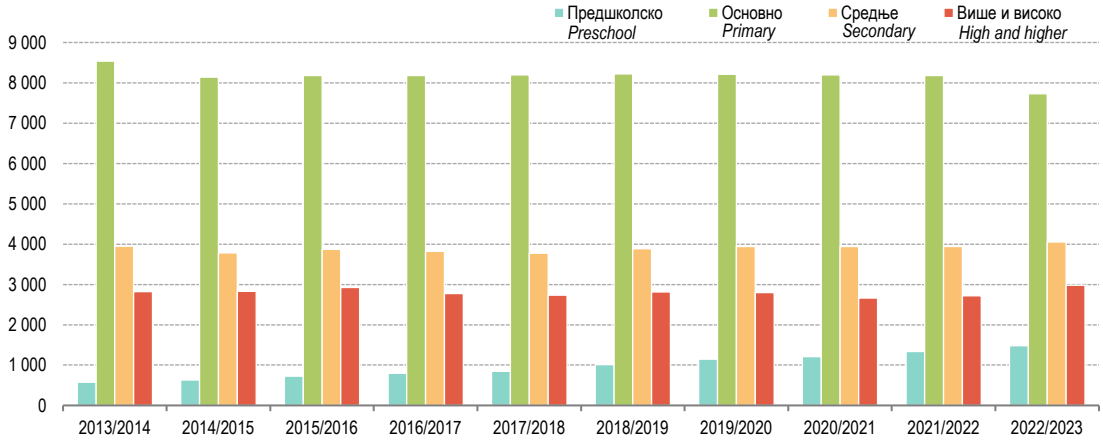

Г-24.3. Ученици и студенти који су завршили основну или средњу школу односно дипломирали на високошколској установи
Pupils and students who completed primary or secondary school or graduated from a higher education institution

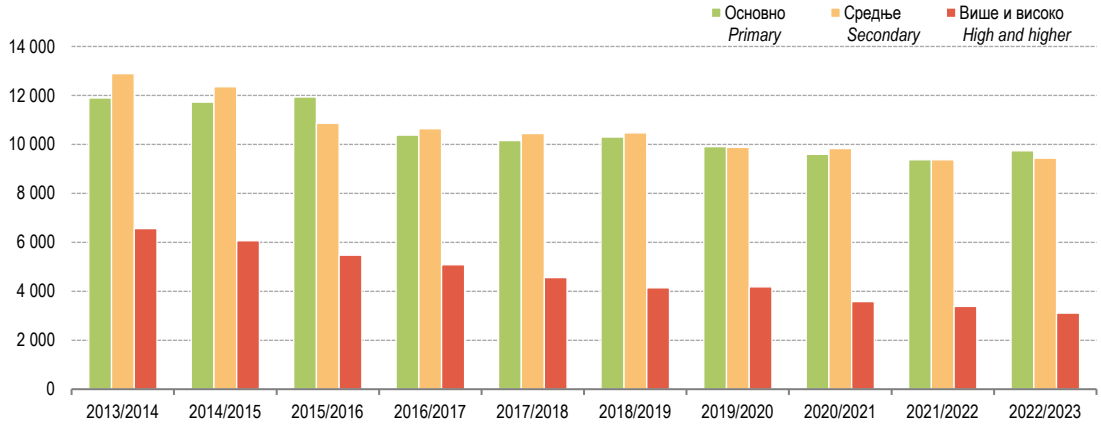

Г-24.4. Ученици средњих школа по пољима образовања и полу на почетку школске 2022/2023. године
Pupils in secondary schools by field of study and sex at the beginning of the school year 2022/2023

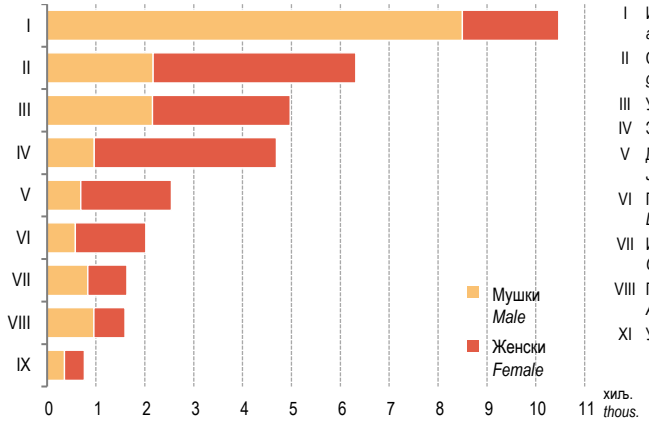

I Инжењеринг, производња и конструкција / *Engineering, Manufacturing and Construction*
II Средње образовање/општи програми / *Secondary education/ general programmes*
III Услуге / *Services*
IV Здравље и социјална заштита / *Health care and Social welfare*
V Друштвене науке, новинарство и информације / *Social sciences, Journalism and Information*
VI Пословање, администрација и право / *Business, Administration and Law*
VII Информационе и комуникационе технологије / *Information and Communication Technologies*
VIII Пољопривреда, шумарство, рибарство и ветеринарство / *Agriculture, Forestry, Fishing and Veterinary Science*
XI Умјетност и хуманистичке науке / *Arts and Humanities*

Г-24.5. Уписани студенти
Enrolled students

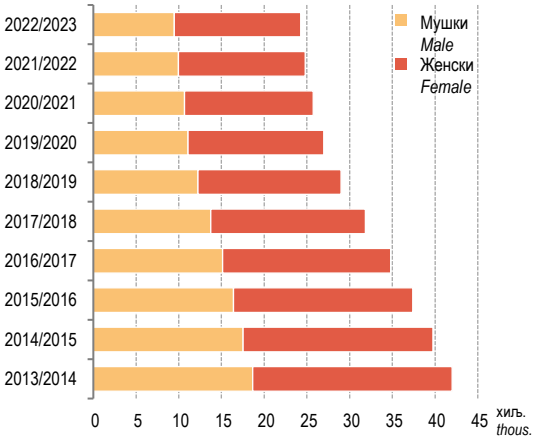

Г-24.6. Дипломирани студенти
Graduated students

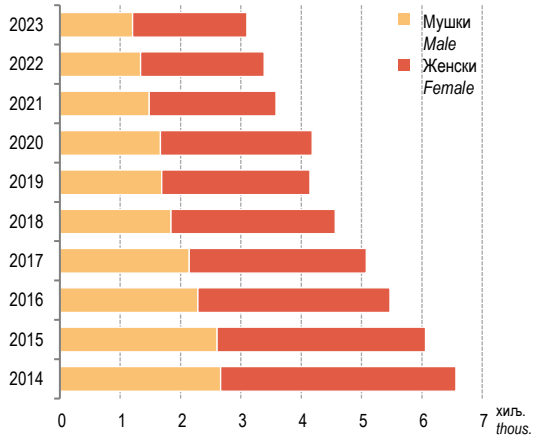

Г-24.7. Уписани на магистарске, мастер и специјалистичке студије и докторанти
Enrolled in master of science, master and specialist studies, and doctoral candidates

Г-24.8. Магистри наука, мастери, специјалисти и доктори наука
Masters of science, masters, specialists and doctors of science

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

RESEARCH AND DEVELOPMENT

25 Истраживање и развој
Research and development

Методолошка објашњења
Methodological explanations 486

ТАБЕЛЕ
TABLES

25.1. Истраживање и развој
Research and development 491

25.2. Запослени са пуним и краћим од пуног радног времена према степену образовања и полу – стање 31. децембар
Persons employed full-time and part-time by level of education and sex – state as on 31 December 491

25.3. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени бројем физичких лица – од 1.1. до 31.12.
Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by number of persons – between 1 January and 31 December 491

25.4. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени еквивалентом пуне запослености – од 1.1. до 31.12.
Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by full-time equivalent – between 1 January and 31 December 495

25.5. Истраживачки радови према врсти истраживања
Research and development papers by type of research 499

25.6. Истраживачко-развојни радови и утрошена средства према области и врсти истраживања, 2023.
Research and development papers and funds spent on R&D by field and type of research, 2023 500

25.7. Бруто домаћи издаци за истраживање и развој према секторима и изворима финансирања
Gross domestic expenditure for research and development by sector and source of financing 502

25.8. Бруто домаћи издаци за истраживање и развој према врстама издатака и секторима
Gross domestic expenditure for research and development by type of expenditures and sector 503

25.9. Средства за истраживање и развој према примарним друштвено-економским циљевима, по секторима
Research and development resources by primary social-economic goal by sectors 504

25.10. Истраживачко-развојне организације према секторима и научним областима, 2023.
R&D organisations by sector and field of R&D, 2023 504

25.11. Буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој према друштвено-економским циљевима, по секторима (стварни издаци)
Republika Srpska budget appropriations or outlays for research and development by socio-economic goal, by sectors (actual outlays) 505

25.12. Предузећа према иновативности и величини, 2020–2022.
Enterprises by by innovation activity and by size of enterrpises, 2020–2022 506

25.13. Предузећа према иновативности и дјелатности, 2020–2022.
Enterprises by innovativness and section of activity, 2020–2022 506

25.14. Предузећа према врсти иновативне активности коју су провели у периоду 2020–2022.
Enterprises by type of innovation activity realised in the period 2020–2022 507

25.15. Иновативна предузећа према врсти иновације у периоду 2020–2022.
Innovation-active enterprises by type of innovation in the period 2020–2022 507

25.16. Иновативна предузећа према активностима иновације производа и иновације пословног процеса, 2020–2022.
Innovation-active enterprises by activities of product innovation and business process inovation, 2020-2022 507

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-25.1. Организације које се баве истраживањем и развојем према секторима, 2023.
Research and development organisations by sector, 2023 508

Г-25.2. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према областима истраживања и развоја, 2023.
Persons engaged and hired in research and development by fields of R&D, 2023 508

Г-25.3. Бруто домаћи издаци за истраживање и развој према врстама издатака и секторима, 2023.
Gross domestic expenditure for research and development by type of expenditures and sector, 2023 508

Г-25.4. Предузећа према иновативности, 2020–2022.
Enterprises by innovativness, 2020–2022 508
Г-25.5. Иновативно активна предузећа према врсти иновације, 2020–2022.
Innovation-active enterprises by type of innovation, 2020–2022 508

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
Иновативне активности предузећа, статистичко саопштење
Истраживање и развој, статистичко саопштење
Буџетска издвајања за истраживање и развој, статистичко саопштење
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:
Innovation activities of enterprises, statistical release
Research and development, statistical release
Government budget allocations for R&D, statistical release
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о истраживању и развоју у Републици Српској прикупљају се редовним годишњим извјештајем од привредних субјеката, високошколских установа, државног сектора и непрофитних организација од 2010. године. Подаци за 2019. годину нису у потпуности упоредиви са подацима из претходних година јер је методологија истраживања усклађена са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године.

Подаци о буџетским издвајањима за истраживање и развој у Републици Српској прикупљају се редовним годишњим извјештајем од директних корисника буџета од 2013. године. За разлику од истраживања у организацијама које се баве истраживањем и развојем, ово истраживање је усмјерено на организације које финансирају истраживање. Подаци од 2019–2020. године нису у потпуности упоредиви са подацима из претходних година јер је методологија истраживања усклађена са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године. Према методолошким препорукама, јавне високошколске установе приказују износ средстава исплаћен кроз плате наставника и сарадника који је намијењен научноистраживачким пословима у складу са Правилником о стандардима финансирања и нормативима за финансирање јавних високошколских установа.

Обухватност и упоредивост података

Годишњи извјештај о истраживању и развоју попуњавају јединице које су се у претходној години бавиле истраживањем и развојем, без обзира да ли им је то основна дјелатност или не. То су пословни субјекти или истраживачко-развојне јединице које се налазе у саставу предузећа, научно-истраживачки и истраживачко-развојни институти, високошколске установе, јединице које су уписане у регистар научноистраживачких организација Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво, непрофитне организације и државни сектор.

Годишњи извјештај о буџетским издвајањима за истраживање и развој попуњавају сви директни корисници републичког буџета који учествују у расподјели финансијских средстава за истраживање и развој у Републици Српској. Извјештајне јединице (финансијери истраживања и развоја) приказују реализована буџетска средства (уколико постоји, након ребаланса буџета) за истраживање и развој и планирана буџетска средства за истраживање и развој (уколико постоји, прије ребаланса).

Обухват за Истраживање и развој је један од основних проблема овог истраживања, у свијету и код нас, посебно када је у питању сагледавање и исказивање истраживачко-развојних активности у пословном сектору.

Подаци до 2018. године прикупљени су према методологији за провођење истраживања која је усклађена са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у приручнику Frascati Manual 2002. и 2007. године (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2002. и 2007; издавач: Organisation for Economic Cooperation and Development).

Methodological explanations

RESEARCH AND DEVELOPMENT

Sources and methods of data collection

Data on research and development (R&D) in Republika Srpska have been collected through the regular annual report from business entities, higher education institutions, government sector and non-profit organisations, since 2010. The survey methodology is harmonised with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. Thus, the data referring to 2019 are not fully comparable with the data referring to previous years.

Data on government budget appropriations or outlays for research and development (GBAORD) in Republika Srpska have been collected through the regular annual report from all direct users of government budget since 2013. Contrary to the research in organisations engaged in research and development, this survey focuses on organisations that finance research. The data since the period 2019-2020 are not fully comparable with the data referring to previous years, because the survey methodology is harmonised with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. In accordance with the methodological recommendations, public higher education institutions show the amount of funds paid through salaries of teachers and associates which is intended for scientific research pursuant to the Rules on funding standards and norms for financing public higher education institutions

Coverage and comparability of data

Annual report on research and development is filled in by those units which performed activities of research and development in the previous year, regardless of this being their principal activity or not. These are business entities and research and development units in composition of enterprises, as well as institutes for scientific research and institutes for research and development, higher education institutions, units registered in the Register of scientific and research organisations of the Ministry of Scientific and Technological Development, Higher Education and Information Society, non-profit organisations and the government sector.

Annual report on budget appropriations and outlays for research and development (GBAORD) is completed by all direct users of the government budget, that participate in the allocation of funds for research and development in Republika Srpska. Reporting units (funders of research and development) show realised budget funds (if these exist after the revision of the budget) for research and development, as well as planned budget funds for research and development (if these exist, before the revision of the budget).

Coverage for Research and development is one of the main difficulties concerning this survey, both in our country and all over the world, especially when it comes to observing and presenting Research and Development activities in the business sector.

Until 2018, the data were collected in accordance with the survey methodology that complied with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2002 and 2007 (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2002 and 2007; published by: Organisation for Economic Cooperation and Development).

Од 2019. године методологија за спровођење истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у приручнику Frascati Manual 2015. године (The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities – Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2015; издавач: OECD).

Дефиниције

Истраживање и експериментални развој обухватају креативан и систематичан рад који се предузима у циљу повећања корпуса знања, укључујући знање о човјечанству, култури и друштву и осмишљавања нових примјена постојећег знања. Научноистраживачки рад је систематска стваралачка активност; то је рад у којем се, примјеном научних метода, стичу нова научна сазнања, односно стваралачки користи постојеће знање за нове примјене. То је стваралачки рад на усвајању нових знања, с циљем подизања општег цивилизацијског нивоа друштва и коришћење тих знања у свим областима друштвено-економског развоја.

Како би се активност сматрала активношћу истраживања и развоја, мора испуњавати пет кључних критеријума. Активност мора бити: нова, креативна, неизвјесна, систематична и преносива и/или поново изводива.

Истраживање и развој обухвата три врсте активности: основно истраживање, примијењено истраживање и експериментални развој (развојно истраживање).

Основно (фундаментално, базично) истраживање је експериментални или теоријски рад који се предузима превасходно у циљу стицања нових знања о основама на којима почивају појаве и видљиве чињенице, без предвиђања неке посебне примјене или употребе. Усмјерено је ка тражењу нових општих спознаја и законитости.

Основним истраживањима анализирају се својства, структуре и односи у циљу формулисања и тестирања хипотеза, теорија или закона. Резултати основних истраживања се обично не продају, већ се објављују у научним часописима, или прослеђују другим заинтересованим стручњацима. Из сигурносних разлога основна истраживања су често тајна. Основна истраживања у правилу проводе истраживачи који сами постављају циљеве и у великој мјери организују рад. Таква истраживања се обично обављају у сектору високог образовања, али у одређеној мјери и у сектору државе. Предузећа у приватном сектору такође могу вршити основна истраживања, иако можда нема никакве посебне комерцијалне примјене предвиђене у кратком року.

Примијењено истраживање је оригинално истраживање предузето у циљу стицања нових знања, међутим, усмјерено је превасходно ка конкретном практичном циљу и сврси. Примијењена истраживања предузимају се или да утврде могуће употребе резултата основних истраживања или да утврде нове методе или начине постизања конкретних унапријед одређених циљева. Овакав вид истраживања подразумијева разматрање доступног знања и његово ширење у циљу рјешавања стварних проблема. Резултати примијењеног истраживања првенствено треба да буду валидни у смислу могуће примјене на производе, операције, методе или системе.

Експериментални развој (развојно истраживање) је систематичан рад којим се за добијање додатних знања користе постојећа знања стечена из истраживања и практичног искуства, а који се усмјерава ка производњи нових производа или процеса или ка побољшању постојећих производа или процеса.

Since 2019, the survey methodology complies with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015 (The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities – Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2015; published by: OECD).

Definitions

Research and experimental development comprise creative and systematic work undertaken in order to increase the stock of knowledge – including knowledge of humankind, culture and society – and to devise new applications of available knowledge. Scientific research is a systematic creative activity whose goal is to gain new scientific insights through the application of scientific methods, that is, creative use of the existing knowledge for new applications. This is creative work on the acquirement of new knowledge, and the goal is to raise the general level of civilisation of society and to use this knowledge in all areas of socio-economic development.

For an activity to be a research and development activity, it must satisfy five core criteria. The activity must be novel, creative, uncertain, systematic and transferrable and/or reproducible.

The term R&D covers three types of activity: basic research, applied research and experimental development.

Basic (fundamental) research is experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundations of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view. It is intended for seeking new general knowledge and laws.

Basic research analyses properties, structures and relationships with a view to formulating and testing hypotheses, theories or laws. The results of basic research are not generally sold but are usually published in scientific journals or circulated to interested colleagues. For security reasons, basic research is often secret. In basic research, the researcher is expected to have some freedom to set goals and organise the work. Such research is usually performed in the Higher education sector but also to some extent in the Government sector.Business enterprises in the private sector may also undertake basic research even though there may be no specific commercial applications anticipated in the short term.

Applied research is original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific, practical aim or objective. Applied research is undertaken either to determine possible uses for the findings of basic research or to determine new methods or ways of achieving specific and predetermined objectives. It involves considering the available knowledge and its extension in order to solve actual problems. The results of applied research are intended primarily to be valid for possible applications to products, operations, methods or systems.

Experimental development is systematic work, drawing on knowledge gained from research and practical experience and producing additional knowledge, which is directed to producing new products or processes or to improving existing products or processes.

Према Фраскати приручнику сектори којима припадају извјештајне јединице, одређују се према економској активности у којој се реализује истраживачко-развојни рад. Одлучујући критеријум за разврставање у поједини сектор је већински извор средстава којима се финансира дата извјештајна јединица.

Пословни сектор обухвата предузећа (привредне субјекте) и организације чија је примарна активност тржишна производња роба и услуга и њихова продаја по економски значајним цијенама, као и истраживачко-развојне јединице у саставу предузећа.

Високо образовање обухвата универзитете са јединицама у саставу, факултетима, академијама и научно-истраживачким институтима, без обзира на изворе финансирања и правни статус. Овом сектору припадају и истраживачки институти и клинике који су под непосредном контролом или управом високошколске организације.

Државни сектор обухвата организације, службе и друга тијела, осим високог образовања, која друштву пружају оне бесплатне заједничке услуге које се по тржишним условима не би могле обезбиједити, а представљају израз економске и социјалне политике друштва; према дефиницији, овај сектор обухвата активности администрације, одбране и регулисања јавног реда; здравство, образовање, културу, рекреацију и друге друштвене услуге.

Сектор непрофитних организација обухвата нетржишне приватне непрофитне организације које домаћинствима пружају услуге без наплате или по ниској цијени, ове организације могу бити основане од стране удружења грађана ради обезбјеђивања роба и услуга за чланове удружења или ради опште сврхе.

Према звању запослени на пословима истраживања дијеле се на истраживаче, техничко особље и остало особље.

Истраживачи су стручњаци ангажовани на стварању нових знања. Они проводе истраживање и унапређују или развијају концепте, теорије, моделе, израду и употребу техничких инструмената, програмску опрему (софтвер) или оперативне методе. Менаџери и администатори укључени у планирање и управљање научним и техничким аспектима рада истраживача су такође класификовани као истраживачи.

У истраживаче су укључени студенти на докторским студијама који се баве истраживањем и развојем. Када се не могу посебно идентификовати, могу бити укључени или са техничким особљем или са истраживачима, међутим таква пракса може довести до недосљедности у броју истраживача. У сектору високог образовања докторски и мастер студенти и појединци који су носиоци стипендија за ИР могли би се другачије третирати у складу са својим статусом запослења. Ако им високошколска установа даје статус запоселних (или обрнуто, запослени у тој институцији уписани су као докторски студенти), такве особе треба да буду укључене у укупан број особа као запослене особе од стране универзитета.

Техничко особље су запослени чији главни задаци захтијевају техничко знање и искуство из једне или више области природних наука, инжењерства и технологије, медицинских и здравствених наука, пољопривредних наука, друштвених наука, хуманистичких наука или умјетности. Они учествују у истраживању и развоју вршећи научне и техничке задатке који укључују примјену концепата и оперативних метода и употребу истраживачке опреме под надзором истраживача. Техничко особље не може проводити ИР независно од истраживача. На основу свог искуства и квалификације они проводе упутства истраживача који су одговорни за примјену истраживачко-развојних пројеката.

In accordance with the Frascati Manual, sectors are defined by economic activity of the reporting unit engaged in research and development. The decisive criterion for the classification into a particular sector is the major source of funds of the reporting unit.

Business sector covers enterprises (business entities) and organisations whose principal activity is market production of goods and services and their sale at economically significant prices, as well as research and development units in the composition of enterprises.

Higher education covers universities with units in composition, faculties, academies and scientific research institutes, regardless of their funding sources and legal status. This sector also covers research institutes and clinics that are under the direct control or administration of higher education institutions.

Government sector covers organisations, services and other bodies, except higher education, that provide the society with free common services, which could not be provided under market conditions and which represent an expression of the socio-economic policy of the society; by definition, this sector covers activities of administration, Defence and public order; health care, education, culture, recreation and other social services.

Non-profit organisation sector covers non-market private non-profit organisations which provide households with services free of charge or at low prices; these organisations may be established by citizens' associations in order to provide association members with goods and services or for the general purpose.

Research and development personnel are classified into researchers, technicians and other supporting staff.

Researchers are professionals engaged in the conception or creation of new knowledge. They conduct research and improve or develop concepts, theories, models, techniques instrumentation, software or operational methods. Managers and administrators engaged in the planning and management of the scientific and technical aspects of a researcher's work are also classified as researchers.

Doctoral students engaged in research and development are also counted as researchers. When they cannot be identified separately, they may be included either with technicians or with researchers; however, such practices may cause inconsistencies in the researcher series. In the higher education sector, doctoral students and master's students and individuals who are R&D grant holders could be treated differently in accordance with their employment status. If a higher education institution gives them a status of employees (or, conversely, the institution's employees were enrolled as doctoral students) such persons should be included in R&D personnel totals as persons employed by the university.

Technicians are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences, humanities or arts. They participate in research and development by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment under the supervision of researchers. Technicians do not run research and development projects independently of researchers. They essentially are implementing directions, on the basis of their experience and qualifications, which are given by researchers who are responsible for managing the research and development projects.

Остало особље (помоћно) су квалификовани и неквалификовани запослени, административно особље, секретари/це и остало канцеларијско особље које учествује у ИР пројектима или је непосредно повезано са њима. То су сви запослени који обављају све активности које директно доприносе провођењу истраживања и развоја, а које не обављају истраживачи или техничко особље.

Еквивалент пуне запослености се израчунава за особе које раде краће од пуног радног времена на пословима истраживања и развоја. Запослени са пуним радним временом одговарају јединици еквивалента пуне запослености.

Бруто домаћи издаци су укупни издаци за истраживање и развој на подручју Републике Српске у посматраној календарској години. Укупни издаци за ИР чине:

1) текући трошкови (издаци) који обухватају:

а) трошкове рада и трошкове накнада запосленима (бруто плате и наканаде бруто плата за све запослене у ИР дјелатности; друге накнаде запосленима у ИР, нпр. стипендије, награде итд., и остало).

б) остале текуће трошкове (материјалне трошкове за истраживачко-развојни рад – сировине, материјал, енергија; исплате на основу уговора о дјелу и ауторских уговора; дневнице, путне трошкове, репрезентацију и слично; и друге издатке).

2) инвестициони издаци који обухватају издатке за земљиште и грађевинске објекте; машине и опрему; патенте, лиценце, студије и пројекте; софтвер и хардвер (који подразумијева укупне трошкове везане за набавку рачунара, уређаја, система, компонената и опреме, као и трошкове набавке или развијања софтвера за сопствене потребе); и остале издатке.

За праћење средстава за истраживање и развој према друштвено-економским циљевима користи се Номенклатура за анализу и поређење научних програма и буџета која је прописана у приручнику Фраскати.

Other supporting staff includes skilled and unskilled craftsmen, and administrative, secretarial and clerical staff participating in research and development projects or directly associated with such projects. It includes all persons performing any activity contributing directly to the performance of research and development that is not undertaken by researchers or technicians.

Full-time equivalent is calculated for persons who were engaged shorter than full – time employment on research and development jobs. Full-time equivalent for persons engaged in full-time employment on R&D is equal to the unit of full time equivalent.

Gross domestic expenditures are total expenditures for research and development in the territory of Republika Srpska in the observed calendar year. Total funds expended for research and development include:

1) Current costs (expenditure) that include:

a) labour costs and costs of compensation of employees (gross salaries and allowances of gross salaries for all those employed on R&D activities, other compensation of those employed in R&D, such as fellowships, awards, and other costs).

b) other current costs (material costs of research and development activities – raw material, energy, payments based on temporary service contracts and copyright agreements, daily wages, travelling allowances, representation and similar, and other costs).

2) Capital expenditures which cover expenditures on land and buildings, machinery and equipment, patents, licences, studies and projects, software and hardware (which means total expenditure on purchase of computers, devices, systems, components and equipment, as well as expenditure on acquisition or development of software for own needs), and other expenditures.

Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programmes and Budgets set out in the Frascati Manual is used to monitor government budget appropriations or outlays for research and development by socio-economic objective.

ИНОВАЦИЈЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о иновативним активностима предузећа у Републици Српској прикупљају се двогодишњим извјештајем о иновативним активностима предузећа (ИНОВ).

Обухватност и упоредивост података

Истраживање о иновативним активностима пословних субјеката у Републици Српској (ИНОВ) проводи се као двогодишње истраживање. Сврха истраживања је добијање података о иновативним активностима предузећа. Извјештајне јединице су пословни субјекти разврстани према величини (на основу броја запослених) и дјелатности.

У 2009. години први пут је проведено експериментално пилот истраживање за период 2006–2008. године.

Истраживање о иновативним активностима, за период од 2020–2022. године, у 2023. години проведено је на бази узорка, у складу са методолошким препорукама OECD-а и Евростата. Као оквир за избор узорка служио је статистички пословни регистар и сви резултати који су добијени овим истраживањем су у директној вези са квалитетом података из регистра.

INNOVATION

Sources and methods of data collection

Data on innovation activities of enterprises in Republika Srpska are collected through the Biennial report on innovation activities of enterprises (INOV).

Coverage and comparability of data

Survey on innovation activities of business entities in Republika Srpska (INOV) is carried out biennially. Main objective of the survey is to obtain data on innovation activities of enterprises. Reporting units are business entities classified by size (by number of employees) and by economic activity.

Experimental pilot survey for the period 2006–2008 was carried out for the first time in 2009.

Survey on innovative activities for the period 2020–2022 was carried out in 2023 as a sample-based survey, in accordance with OECD and Eurostat methodological recommendations. Statistical business register served as a frame for sample selection, and all results obtained through this survey are in direct correlation with the quality of the register data.

У узорак су укључене све три величине предузећа, мала (10–49 запослених), средња (50–249 запослених) и велика (250 и више), док су микро предузећа (мање од десет запослених) искључена.

Узорак обухвата сљедеће дјелатности:

B Вађење руда и камена
C Прерађивачка индустрија
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине
F Грађевинарство
G Трговина на велико и на мало, поправка моторних возила и мотоцикала
H Саобраћај и складиштење
J Информације и комуникације
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања
M Стручне, научне и техничке дјелатности

Дефиниције

Дефиниције коришћене у истраживању су усклађене са ревидираним Приручником за прикупљање и тумачење података о иновацијама (Oslo manual, IV edition, 2018, у издању OECD-а и Евростата) усљед чега је дошло до прекида у серији података. Коришћене дефиниције су:

Иновативне активности предузећа обухватају све развојне, финансијске и комерцијалне активности које проводи предузеће, а које су намијењене иновацији или за резултат имају иновације. Иновативне активности могу довести до иновације, бити у току, одложене или напуштене у посматраном периоду.

Иновативно активна предузећа су предузећа која су у посматраном периоду имала завршене активности у вези са иновацијама производа или процеса и/или текуће иновативне активности (активности које су биле у току на крају 2022. године) и/или напуштене иновативне активности и/или интерне активности истраживања и развоја и/или уговорене активности истраживања и развоја.

Пословна иновација је нови или побољшани производ или пословни процес (или обоје) који се значајно разликује од претходних производа или пословних процеса и који је имплементиран на тржишту или примијењен у предузећу.

Иновација производа је нови или побољшани производ (роба или услуга) који се значајно разликује од претходних производа или услуга предузећа, а која је имплементирана на тржишту.

Иновација пословног процеса је нови или побољшани пословни процес који је уведен за једну или више пословних функција који се значајно разликује од претходних пословних функција и који је имплементиран у предузећу. Пословни процеси обухватају методе за производњу робе или пружања услуга; логистику, методе испоруке или дистрибуције; методе за обраду информација или комуникацију; методе за рачуноводствене или друге административне послове; пословне праксе за организационе процедуре или спољне односе; методе за организовање радне одговорности, доношење одлука или управљања људским ресурсима и маркетиншке методе за промовисање, паковање, утврђивање цијена, пласирање производа или рекламације.

The sample covered all three enterprise sizes, and these are small (10–49 employees), medium (50–249 employees) and large (250 or more employees), while micro enterprises (less than ten employees) were excluded.

The following sections are included in the sample:

B Mining and quarrying
C Manufacturing
D Electricity, gas, steam and air -conditioning supply
E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Construction
G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Transportation and storage
J Information and communication
K Financial and insurance activities
M Professional, scientific and technical activities

Definitions

Definitions used in the survey comply with the revised Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation (Oslo Manual, 4th Edition, 2018, published by OECD and Eurostat), causing breaks in the data series. The following definitions were used:

Innovation activities include all developmental, financial and commercial activities undertaken by an enterprise that are intended to innovate or that result in an innovation. Innovation activities may result in innovation, be ongoing, delayed or abandoned in the observation period.

Innovation-active enterprises are those that, in the observation period, have had completed product or process innovation activities and/or ongoing innovation activities at the end of 2022 and/or abandoned innovation activities and/or in-house research and development activities and/or contract-out research and development activities.

A business innovation is a new or improved product or business process (or combination thereof) that differs significantly from the enterprise's previous products or business processes and that has been introduced on the market or brought into use by the enterprise.

A product innovation is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services and that has been introduced on the market.

A business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the enterprise's previous business processes and that has been brought into use by the enterprise. Business processes include methods for producing goods or providing services; logistics, delivery or distribution methods; methods for information processing or communication; methods for accounting or other administrative operations; business practices for organizing procedures or external relations; methods of organizing work responsibility, decision making or human resource management; marketing methods for promotion and packaging, pricing, product placement or after sales services.

25.1. Истраживање и развој
Research and development

	Истраживачко-развојне организације *Research and development organisations*	Запослени на пословима истраживања и развоја *Persons engaded in research and development*				Истраживачко-развојни радови *Research and development papers*				Бруто домаћи издаци за истраживање и развој, хиљ. КМ *Gross domestic expenditure for research and development, thous. KM*		
		свега *all*	жене *female*	истраживачи *researchers*	жене *female*	укупно *total*	фундамен-тални *fundamental*	примијењени *applied*	развојни *experimental development*	укупно *total*	текући издаци *current expenditures*	инвестициони издаци *capital expenditures*
2010	49	1 053	454	682	257	379	56	167	156	20 779	16 979	3 800
2011	50	898	371	592	223	379	46	179	154	26 191	17 665	8 526
2012	49	814	337	532	194	342	68	183	91	34 297	15 098	19 199
2013	53	1 014	456	675	288	309	28	168	113	49 035	12 487	36 548
2014	45	1 007	468	631	254	288	82	163	43	17 839	11 630	6 209
2015	44	884	368	559	220	237	46	119	72	17 935	14 547	3 388
2016	40	709	327	438	204	167	30	100	37	16 736	14 650	2 086
2017	49	843	369	535	225	234	46	135	53	17 196	13 821	3 375
2018	38	803	362	516	223	196	18	118	60	18 341	15 072	3 269

25.1. Истраживање и развој
Research and development
(наставак/*continued)*

	Истраживачко-развојне организације *Research and development organisations*	Укупно запослени на пословима истраживања и развоја[1)] *Persons engaged in research and development, total[1)]*				Истраживачко-развојни радови *Research and development papers*				Бруто домаћи издаци за истраживање и развој, хиљ. КМ *Gross domestic expenditure for research and development, thous. KM*		
		свега *all*	жене *female*	истраживачи *researchers*	жене *female*	укупно *total*	фундамен-тални *fundamental*	примијењени *applied*	развојни *experimental development*	укупно *total*	текући издаци *current expenditures*	инвестициони издаци *capital expenditures*
2019[2)]	38	1 355	674	956	467	454	233	173	48	17 687	15 323	2 364
2020	32	1 102	530	759	349	417	171	195	51	20 289	15 820	4 469
2021	33	1 234	599	913	419	502	201	249	52	25 394	20 339	5 055
2022	41	1 555	691	1 021	452	498	180	256	62	30 839	23 359	7 480
2023	41	1 199	551	849	366	590	205	322	63	38 877	27 769	11 108

[1)] Укупно запослени на пословима истраживања и развоја обухватају запослене на основу уговора о раду и ангажоване на основу ауторског уговора или уговора о дјелу на пословима истраживања и развоја, у периоду од 1.1. до 31.12. референтне године. За извјештајне јединице у пословном сектору, дефиниција запослених, поред запослених на основу уговора о раду, укључује и самозапослене и неплаћене породичне раднике.

Total number of persons engaged in research and development covers persons engaged under employment contracts and persons hired under temporary service contracts and copyright agreements in research and development, in the period between 1 January and 31 December of the reference year. For reporting units in the business sector, the definition of employed persons, in addition to persons employed under employment contracts, also covers self-employed persons and unpaid family workers.

[2)] Методологија истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године, тако да подаци од 2019. године нису у потпуности упоредиви са подацима из претходних година.

The survey methodology complies with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. Thus, the data since 2019 are not fully comparable with the data referring to previous years.

25.2. Запослени са пуним и крађим од пуног радног времена према степену образовања и полу – стање 31. децембар
Persons employed full-time and part-time by level of education and sex – state as on 31 December

	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*															
			доктори наука *doctors of science*		магистри наука *masters of science*		специјалисти *specialists*		универзитетско *university degree*		стручно[1] *professional education*[1]		средње *secondary education*		остало *other*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
	Број лица *Number of persons*															
2014	1 007	468	301	91	193	97	20	14	343	193	35	13	103	55	12	5
2015	884	368	259	87	169	70	10	8	263	122	50	18	126	59	7	4
2016	709	327	208	78	134	64	7	6	199	107	53	21	102	48	6	3
2017	843	369	263	88	164	79	9	8	253	117	33	18	115	56	6	3
2018	803	362	275	100	130	63	11	9	236	114	31	17	117	57	3	2
	Еквивалент пуне запослености *Full-time equivalent*															
2014	674,0	302,9	197,7	63,0	149,3	75,1	16,6	11,7	188,4	94,3	25,0	8,5	85,0	45,3	12,0	5,0
2015	648,6	279,6	166,6	59,5	110,2	43,6	8,9	7,4	214,2	104,2	38,3	12,0	103,4	48,9	7,0	4,0
2016	504,8	238,9	120,4	46,0	80,0	34,3	6,0	6,0	163,4	90,9	40,7	14,4	88,3	44,3	6,0	3,0
2017	607,9	270,6	161,2	56,3	96,3	43,5	8,2	7,2	215,6	99,2	20,0	12,0	100,6	49,4	6,0	3,0
2018	587,4	270,6	164,7	61,8	77,1	36,1	8,6	7,4	203,6	99,1	20,0	11,0	110,4	53,2	3,0	2,0

[1] Стручно образовање се односи на висококвалификовани кадар, специјализацију након средње школе
Professional education refers to highly qualified staff, post-secondary specialist studies

25.3. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени бројем физичких лица – од 1.1. до 31.12.[1]
Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by number of persons – between 1 January and 31 December[1]

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*															
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialst studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
	Запослени на пословима истраживања и развоја / *Persons engaged in R&D*																	
2019	1 059	530	388	163	240	147	17	13	28	12	25	15	199	97	4	1	158	82
2020	847	401	295	111	169	100	-	-	20	10	38	19	182	91	1	-	142	70
2021	1 053	524	437	183	195	109	-	-	32	17	37	20	210	113	1	-	141	82
2022	1 190	551	458	193	202	100	-	-	127	67	173	93	23	10	1	-	206	88
2023	958	457	362	146	177	92	-	-	70	36	164	96	18	7	1	-	166	80
УКУПНО / *TOTAL*	958	457	362	146	177	92	-	-	70	36	164	96	18	7	1	-	166	80
Истраживачи *Researchers*	658	287	359	145	160	83	-	-	42	24	70	33	1	-	1	-	25	2
Техничко особље *Technicians*	141	72	3	1	10	6	-	-	8	3	49	27	4	-	-	-	67	35
Остало особље *Other supporting staff*	159	98	-	-	7	3	-	-	20	9	45	36	13	7	-	-	74	43

25.3. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени бројем физичких лица – од 1.1. до 31.12. [1)]

Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by number of persons – between 1 January and 31 December [1)]

(наставак/*continued*)

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*															
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialst studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
Пословни сектор *Business sector*	253	109	17	4	26	11	-	-	46	23	62	33	4	1	1	-	97	37
Истраживачи *Researchers*	118	43	17	4	24	10	-	-	24	15	30	12	-	-	1	-	22	2
Техничко особље *Technicians*	90	42	-	-	1	1	-	-	6	1	25	14	3	-	-	-	55	26
Остало особље *Other supporting staff*	45	24	-	-	1	-	-	-	16	7	7	7	1	1	-	-	20	9
Државни сектор *Government sector*	45	26	2	2	1	-	-	-	-	-	35	22	2	1	-	-	5	1
Истраживачи *Researchers*	22	12	2	2	1	-	-	-	-	-	19	10	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-
Остало особље *Other supporting staff*	21	13	-	-	-	-	-	-	-	-	15	11	1	1	-	-	5	1
Високо образовање *Higher education*	649	318	343	140	150	81	-	-	13	9	67	41	12	5	-	-	64	42
Истраживачи *Researchers*	509	230	340	139	135	73	-	-	9	7	21	11	1	-	-	-	3	-
Техничко особље *Technicians*	47	27	3	1	9	5	-	-	-	-	23	12	-	-	-	-	12	9
Остало особље *Other supporting staff*	93	61	-	-	6	3	-	-	4	2	23	18	11	5	-	-	49	33
Непрофитни сектор *Non-profit sector*	11	4	-	-	-	-	-	-	11	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Истраживачи *Researchers*	9	2	-	-	-	-	-	-	9	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	2	2	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Остало особље *Other supporting staff*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

25.3. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени бројем физичких лица – од 1.1. до 31.12. [1)]

Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by number of persons – between 1 January and 31 December [1)]

(наставак/*continued*)

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*															
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialst studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
Ангажовани на онову ауторског уговора или уговора о дјелу на пословима истраживања и развоја *Persons hired under temporary service contracts and copyright agreements in R&D*																		
2019	296	144	181	71	39	25	-	-	12	10	21	10	18	14	-	-	25	14
2020	255	129	134	60	48	23	-	-	9	6	11	10	35	21	-	-	18	9
2021	181	75	136	54	21	9	-	-	8	6	4	2	4	1	-	-	8	3
2022	365	140	186	72	26	12	4	2	11	7	53	28	5	2	-	-	80	17
2023	241	94	140	57	25	11	2	1	31	14	26	10	-	-	-	-	17	1
УКУПНО / *TOTAL*	241	94	140	57	25	11	2	1	31	14	26	10	-	-	-	-	17	1
Истраживачи *Researchers*	191	79	138	55	15	7	2	1	29	13	7	3	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	32	9	2	2	10	4	-	-	2	1	7	1	-	-	-	-	11	1
Остало особље *Other supporting staff*	18	6	-	-	-	-	-	-	-	-	12	6	-	-	-	-	6	-
Пословни сектор *Business sector*	22	4	-	-	-	-	-	-	-	-	9	4	-	-	-	-	13	-
Истраживачи *Researchers*	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	9	-
Остало особље *Other supporting staff*	7	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	4	-
Државни сектор *Government sector*	39	14	16	6	7	4	-	-	-	-	13	4	-	-	-	-	3	-
Истраживачи *Researchers*	21	7	14	4	3	2	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	10	5	2	2	4	2	-	-	-	-	3	1	-	-	-	-	1	-
Остало особље *Other supporting staff*	8	2	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2	-	-	-	-	2	-
Високо образовање *Higher education*	159	69	123	51	17	7	2	1	12	7	4	2	-	-	-	-	1	1
Истраживачи *Researchers*	147	63	123	51	11	5	2	1	10	6	1	-	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	9	4	-	-	6	2	-	-	2	1	-	-	-	-	-	-	1	1
Остало особље *Other supporting staff*	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-

25.3. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени бројем физичких лица – од 1.1. до 31.12.[1)]

Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by number of persons – between 1 January and 31 December[1)]

(наставак/*continued*)

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*																	
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialst studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
Непрофитни сектор *Non-profit sector*	21	7	1	-	1	-	-	-	19	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Истраживачи *Researchers*	21	7	1	-	1	-	-	-	19	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остало особље *Other supporting staff*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[1)] Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја обухватају запослене на основу уговора о раду и ангажоване на основу ауторског уговора или уговора о дјелу на пословима истраживања и развоја, у периоду од 1.1. до 31.12. референтне године. За извјештајне јединице у пословном сектору, дефиниција запослених, поред запослених на основу уговора о раду, укључује и самозапослене и неплаћене породичне раднике.

Total number of persons engaged in research and development covers persons engaged under employment contracts and persons hired under temporary service contracts and copyright agreements in research and development, in the period between 1 January and 31 December of the reference year. For reporting units in the business sector, the definition of employed persons, in addition to persons employed under employment contracts, also covers self-employed persons and unpaid family workers.

25.4. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени еквивалентом пуне запослености – од 1.1. до 31.12.[1)]

Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by full-time equivalent – between 1 January and 31 December[1)]

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*																	
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialst studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
	Запослени на пословима истраживања и развоја *Persons engaged in R&D*																			
2019	697,0	366,7	227,0	98,8	145,7	91,0	12,2	9,0	27,4	13,2	105,8	57,2	156,4	85,7	20,9	11,8	1,6	-
2020	605,3	294,7	187,9	79,6	98,4	58,8	-	-	31,8	14,8	129,1	64,4	129,1	67,2	28,0	9,9	1,0	-
2021	721,1	361,4	278,6	126,1	127,0	70,6	-	-	15,0	8,4	122,7	68,8	165,7	81,3	11,1	6,2	1,0	-
2022	934,7	441,0	331,7	143,2	153,7	77,9	-	-	19,1	13,0	232,2	121,3	15,7	5,8	1,0	-	181,3	79,8
2023	727,4	360,8	250,6	110,3	131,3	71,8	5,0	3,0	32,4	17,5	137,3	75,4	12,1	3,6	1,0	-	157,7	79,2

25.4. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени еквивалентом пуне запослености – од 1.1. до 31.12. [1)]

Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by full-time equivalent – between 1 January and 31 December [1)]

(наставак/*continued*)

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*															
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialst studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
УКУПНО / *TOTAL*	727,4	360,8	250,6	110,3	131,3	71,8	5,0	3,0	32,4	17,5	137,3	75,4	12,1	3,6	1,0	-	157,7	79,2
Истраживачи *Researchers*	475,8	219,0	238,8	101,9	107,3	54,8	5,0	3,0	26,4	14,5	58,2	29,0	1,0	-	1,0	-	38,1	15,8
Техничко особље *Technicians*	129,1	67,9	3,8	3,4	11,0	8,0	-	-	6,0	3,0	38,7	20,7	4,0	-	-	-	65,6	32,8
Остало особље *Other supporting staff*	122,5	73,9	8,0	5,0	13,0	9,0	-	-	-	-	40,4	25,7	7,1	3,6	-	-	54,0	30,6
Пословни сектор *Business sector*	245,7	106,9	16,0	3,8	23,3	9,7	-	-	17,5	10,0	88,4	45,4	4,0	1,0	1,0	-	95,5	37,0
Истраживачи *Researchers*	114,2	41,7	16,0	3,8	21,3	8,7	-	-	13,5	9,0	40,4	18,2	-	-	1,0	-	22,0	2,0
Техничко особље *Technicians*	89,3	42,0	-	-	1,0	1,0	-	-	4,0	1,0	26,3	14,0	3,0	-	-	-	55,0	26,0
Остало особље *Other supporting staff*	42,2	23,2	-	-	1,0	-	-	-	-	-	21,7	13,2	1,0	1,0	-	-	18,5	9,0
Државни сектор *Government sector*	15,1	8,0	1,1	1,1	1,0	-	-	-	-	-	11,4	6,7	1,1	0,1	-	-	0,5	0,1
Истраживачи *Researchers*	6,8	3,3	1,1	1,1	1,0	-	-	-	-	-	4,7	2,2	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	2,0	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0	1,0	-	-	-	-	-
Остало особље *Other supporting staff*	6,3	3,7	-	-	-	-	-	-	-	-	5,7	3,5	0,1	0,1	-	-	0,5	0,1
Високо образовање *Higher education*	455,6	241,9	233,5	105,4	107,0	62,1	5,0	3,0	3,9	3,5	37,5	23,3	7,0	2,5	-	-	61,7	42,1
Истраживачи *Researchers*	345,8	172,0	221,7	97,0	85,0	46,1	5,0	3,0	3,9	3,5	13,1	8,6	1,0	-	-	-	16,1	13,8
Техничко особље *Technicians*	35,8	22,9	3,8	3,4	10,0	7,0	-	-	-	-	11,4	5,7	-	-	-	-	10,6	6,8
Остало особље *Other supporting staff*	74,0	47,0	8,0	5,0	12,0	9,0	-	-	-	-	13,0	9,0	6,0	2,5	-	-	35,0	21,5
Непрофитни сектор *Non-profit sector*	11,0	4,0	-	-	-	-	-	-	11,0	4,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Истраживачи *Researchers*	9,0	2,0	-	-	-	-	-	-	9,0	2,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	2,0	2,0	-	-	-	-	-	-	2,0	2,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Остало особље *Other supporting staff*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

25.4. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени еквивалентом пуне запослености – од 1.1. до 31.12. [1)]

Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by full-time equivalent – between 1 January and 31 December[1)]

(наставак/*continued*)

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*															
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialist studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
Ангажовани на онову ауторског уговора или уговора о дјелу на пословима истраживања и развоја *Persons hired under temporary service contracts and copyright agreements in R&D*																		
2019	133,3	58,8	84,6	27,0	17,0	11,1	0,6	0,6	4,3	3,3	10,2	6,5	8,6	5,9	8,0	4,4	-	-
2020	79,6	35,4	42,0	15,3	14,9	8,0	-	-	1,0	0,6	4,0	1,5	15,6	8,1	2,1	1,9	-	-
2021	56,1	18,9	44,0	14,6	7,2	2,5	-	-	0,5	0,3	1,3	0,3	1,8	1,0	1,3	0,2	-	-
2022	147,7	38,4	73,2	18,7	8,1	2,9	1,1	0,2	9,2	3,5	13,9	9,9	0,5	0,2	-	-	41,7	3,0
2023	112,7	37,6	60,0	18,0	9,5	3,9	1,0	0,9	21,1	7,7	16,0	6,1	-	-	-	-	5,1	1,0
УКУПНО / *TOTAL*	112,7	37,6	60,0	18,0	9,5	3,9	1,0	0,9	21,1	7,7	16,0	6,1	-	-	-	-	5,1	1,0
Истраживачи *Researchers*	97,5	32,0	59,9	17,9	7,9	3,2	1,0	0,9	20,7	7,5	8,0	2,5	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	8,6	2,1	0,1	0,1	1,6	0,7	-	-	0,4	0,2	3,0	0,1	-	-	-	-	3,5	1,0
Остало особље *Other supporting staff*	6,6	3,5	-	-	-	-	-	-	-	-	5,0	3,5	-	-	-	-	1,6	-
Пословни сектор *Business sector*	9,4	3,5	-	-	-	-	-	-	-	-	6,2	3,5	-	-	-	-	3,2	-
Истраживачи *Researchers*	1,5	1,5	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	3,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,7	-	-	-	-	-	1,9	-
Остало особље *Other supporting staff*	4,3	2,0	-	-	-	-	-	-	-	-	3,0	2,0	-	-	-	-	1,3	-
Државни сектор *Government sector*	16,7	3,0	6,5	0,3	0,6	0,5	-	-	-	-	8,7	2,2	-	-	-	-	0,9	-
Истраживачи *Researchers*	12,6	1,4	6,4	0,2	0,2	0,2	-	-	-	-	6,0	1,0	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	2,4	0,5	0,1	0,1	0,4	0,3	-	-	-	-	1,3	0,1	-	-	-	-	0,6	-
Остало особље *Other supporting staff*	1,7	1,1	-	-	-	-	-	-	-	-	1,4	1,1	-	-	-	-	0,3	-
Високо образовање *Higher education*	66,4	24,1	52,5	17,7	8,7	3,4	1,0	0,9	2,1	0,7	1,1	0,4	-	-	-	-	1,0	1,0
Истраживачи *Researchers*	63,2	22,1	52,5	17,7	7,5	3,0	1,0	0,9	1,7	0,5	0,5	-	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	2,6	1,6	-	-	1,2	0,4	-	-	0,4	0,2	-	-	-	-	-	-	1,0	1,0
Остало особље *Other supporting staff*	0,6	0,4	-	-	-	-	-	-	-	-	0,6	0,4	-	-	-	-	-	-

25.4. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према степену образовања, секторима и полу, изражени еквивалентом пуне запослености – од 1.1. до 31.12. [1)]

Persons engaged and hired in research and development by level of education, by sector and by sex, expressed by full-time equivalent – between 1 January and 31 December[1)]

(наставак/*continued*)

Сектори *Sectors*	Укупно *Total*		Степен образовања *Level of education*															
			докторске студије или студије III циклуса *doctoral studies or 3rd cycle studies*		магистарске студије или студије II циклуса *master studies or 2nd cycle studies*		специјалистичке студије *specialist studies*		основне академске студије у трајању 5-6 година или интегрисане студије *basic academic studies lasting 5 or 6 years or integrated studies*		основне академске студије у трајању 4-4,5 године или студије I циклуса *basic academic studies lasting 4 or 4.5 years or 1st cycle of studies*		први степен факултета и виша школа *first degree of university education or higher school education*		специјализација послије средње школе *post-secondary specialst studies*		средње образовање и ниже *secondary education or lower*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
Непрофитни сектор *Non-profit sector*	20,2	7,0	1,0	-	0,2	-	-	-	19,0	7,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Истраживачи *Researchers*	20,2	7,0	1,0	-	0,2	-	-	-	19,0	7,0	-	-	-	-	-	-	-	-
Техничко особље *Technicians*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остало особље *Other supporting staff*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

[1)] Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја обухватају запослене на основу уговора о раду и ангажоване на основу ауторског уговора или уговора о дјелу на пословима истраживања и развоја, у периоду од 1.1. до 31.12. референтне године. За извјештајне јединице у пословном сектору, дефиниција запослених, поред запослених на основу уговора о раду, укључује и самозапослене и неплаћене породичне раднике.

Total number of persons engaged in research and development covers persons engaged under employment contracts and persons hired under temporary service contracts and copyright agreements in research and development, in the period between 1 January and 31 December of the reference year. For reporting units in the business sector, the definition of employed persons, in addition to persons employed under employment contracts, also covers self-employed persons and unpaid family workers.

25.5. Истраживачко-развојни радови према врсти истраживања
Research and development papers by type of research

	Број истраживачко-развојних радова *Number of R&D papers*				Вриједност истраживачко-развојних радова, хиљ. КМ *The value of R&D papers, thous. KM*			
	укупно *total*	фундаментални *fundamental*	примијењени *applied*	развојни *experimental development*	укупно *total*	фундаментални *fundamental*	примијењени *applied*	развојни *experimental development*
2014	288	82	163	43	17 839	3 840	5 148	8 851
2015	237	46	119	72	17 935	3 376	9 372	5 187
2016	167	30	100	37	16 736	3 145	9 217	4 374
2017	234	46	135	53	17 196	3 130	9 237	4 829
2018	196	18	118	60	18 341	3 783	8 514	6 044
2019[1)]	454	233	173	48	17 687	5 006	10 203	2 478
2020	417	171	195	51	20 289	2 338	15 515	2 436
2021	502	201	249	52	25 394	5 087	15 913	4 394
2022	498	180	256	62	30 839	5 384	22 476	2 979
2023	590	205	322	63	38 877	8 430	24 284	6 163

[1)] Методологија истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године, тако да подаци од 2019. године нису у потпуности упоредиви са подацима из претходних година.

The survey methodology complies with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. Thus, the data since 2019 are not fully comparable with the data referring to previous years.

25.6. Истраживачко-развојни радови и утрошена средства према области и врсти истраживања, 2023.
Research and development papers and funds spent on R&D by field and type of research, 2023

Сектори/области истраживања и развоја *Sectors/fields of R&D*	Укупан број ИР радова *Total number of R&D papers*	Укупна финансијска средства, хиљ. КМ *Total financial funds, thous. KM*	Фундаментална истраживања *Fundamental research*		Примијењена истраживања *Applied research*		Експериментални развој (развојна истраживања) *Experimental development (experimental research)*	
			број ИР радова *number of R&D papers*	финансијска средства, хиљ. КМ *financial funds, thous. KM*	број ИР радова *number of R&D papers*	финансијска средства, хиљ. КМ *financial funds, thous. KM*	број ИР радова *number of R&D papers*	финансијска средства, хиљ. КМ *financial funds, thous. KM*
УКУПНО / *TOTAL*	590	38 877	205	8 430	322	24 284	63	6 163
Природне науке *Natural sciences*	145	7 415	11	2 712	134	4 703	-	-
Инжењерство и технологија *Engineering and technology*	111	14 352	8	1 061	69	8 948	34	4 343
Медицинске и здравствене науке *Medical and health sciences*	24	302	-	-	9	70	15	232
Пољопривредне науке *Agricultural sciences*	86	4 162	1	5	78	4 040	7	117
Друштвене науке *Social sciences*	149	5 908	121	3 627	21	810	7	1 471
Хуманистичке науке *Humanities*	64	1 025	64	1 025	-	-	-	-
Мултидисциплинарне науке *Multidisciplinary sciences*	11	5 713	-	-	11	5 713	-	-
Пословни сектор *Business sector*	48	20 048	3	1 757	29	14 202	16	4 089
Природне науке *Natural sciences*	4	2 829	2	1 596	2	1 233	-	-
Инжењерство и технологија *Engineering and technology*	27	9 135	1	161	11	4 910	15	4 064
Медицинске и здравствене науке *Medical and health sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-
Пољопривредне науке *Agricultural sciences*	6	2 371	-	-	5	2 346	1	25
Друштвене науке *Social sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-
Хуманистичке науке *Humanities*	-	-	-	-	-	-	-	-
Мултидисциплинарне науке *Multidisciplinary sciences*	11	5 713	-	-	11	5 713	-	-
Државни сектор *Government sector*	88	3 289	73	2 141	15	1 148	-	-
Природне науке *Natural sciences*	9	1 116	9	1 116	-	-	-	-
Инжењерство и технологија *Engineering and technology*	8	614	-	-	8	614	-	-
Медицинске и здравствене науке *Medical and health sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-
Пољопривредне науке *Agricultural sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-
Друштвене науке *Social sciences*	7	534	-	-	7	534	-	-
Хуманистичке науке *Humanities*	64	1 025	64	1 025	-	-	-	-
Мултидисциплинарне науке *Multidisciplinary sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-

25.6. Истраживачко-развојни радови и утрошена средства према области и врсти истраживања, 2023.
Research and development papers and funds spent on R&D by field and type of research, 2023
(наставак/*continued*)

Сектори/области истраживања и развоја *Sectors/fields of R&D*	Укупан број ИР радова *Total number of R&D papers*	Укупна финансијска средства, хиљ. КМ *Total financial funds, thous. KM*	Фундаментална истраживања *Fundamental research*		Примијењена истраживања *Applied research*		Експериментални развој (развојна истраживања) *Experimental development (experimental research)*	
			број ИР радова *number of R&D papers*	финансијска средства, хиљ. КМ *financial funds, thous. KM*	број ИР радова *number of R&D papers*	финансијска средства, хиљ. КМ *financial funds, thous. KM*	број ИР радова *number of R&D papers*	финансијска средства, хиљ. КМ *financial funds, thous. KM*
Високо образовање *Higher education*	442	14 039	128	4 527	273	8 909	41	603
Природне науке *Natural sciences*	132	3 470	-	-	132	3 470	-	-
Инжењерство и технологија *Engineering and technology*	76	4 603	7	900	50	3 424	19	279
Медицинске и здравствене науке *Medical and health sciences*	24	302	-	-	9	70	15	232
Пољопривредне науке *Agricultural sciences*	73	1 754	-	-	68	1 669	5	85
Друштвене науке *Social sciences*	137	3 910	121	3 627	14	276	2	7
Хуманистичке науке *Humanities*	-	-	-	-	-	-	-	-
Мултидисциплинарне науке *Multidisciplinary sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-
Непрофитни сектор *Non-profit sector*	12	1 501	1	5	5	25	6	1 471
Природне науке *Natural sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-
Инжењерство и технологија *Engineering and technology*	-	-	-	-	-	-	-	-
Медицинске и здравствене науке *Medical and health sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-
Пољопривредне науке *Agricultural sciences*	7	37	1	5	5	25	1	7
Друштвене науке *Social sciences*	5	1 464	-	-	-	-	5	1 464
Хуманистичке науке *Humanities*	-	-	-	-	-	-	-	-
Мултидисциплинарне науке *Multidisciplinary sciences*	-	-	-	-	-	-	-	-

25.7. Бруто домаћи издаци за истраживање и развој према секторима и изворима финансирања
Gross domestic expenditure for research and development by sector and source of financing

хиљ. КМ / *thous. KM*

Извори финансирања *Sources of financing*	Укупно *Total*	Сектори *Sectors*			
		пословни *business*	државни *government*	високо образовање *higher education*	непрофитни *non-profit*
2014	17 839	10 614	1 598	4 845	782
2015	17 935	9 780	2 450	5 225	480
2016	16 736	11 376	827	3 954	579
2017	17 196	10 932	1 425	4 425	414
2018	18 341	11 173	1 235	5 291	642
2019[1)]	17 687	9 636	1 357	6 661	33
2020	20 289	11 693	1 494	7 102	-
2021	25 394	13 612	1 609	10 173	-
2022	30 839	16 563	1 744	11 881	651
2023	38 877	20 048	3 289	14 039	1 501
УКУПНО / *TOTAL*	38 877	20 048	3 289	14 039	1 501
Финансијска средства из Републике Српске / *Funds of Republika Srpska*	34 475	18 452	2 917	13 076	30
Републичка и локална управа / *Republic and local government*	3 391	1 649	732	980	30
Приватна и јавна предузећа / *Private and public enterprises*	31	-	-	31	-
Непрофитне организације / *Non-profit organisations*	-	-	-	-	-
Високошколске установе / *Higher education institutions*	-	-	-	-	-
Сопствена средства / *Own funds*	31 053	16 803	2 185	12 065	-
Финансијска средства из иностранства / *Funds from abroad*	4 392	1 596	372	953	1 471
Средства заједничких институција БиХ / *Funds from common institutions of BH*	10	-	-	10	-
Финансијска средства из ФБиХ или БД / *Funds from FBH or BD*	-	-	-	-	-

[1)] Методологија истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године, тако да подаци од 2019. године нису у потпуности упоредиви са подацима из претходних година.
The survey methodology complies with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. Thus, the data since 2019 are not fully comparable with the data referring to previous years.

25.8. Бруто домаћи издаци за истраживање и развој према врстама издатака и секторима
Gross domestic expenditure for research and development by type of expenditures and sector

хиљ. КМ / *thous. KM*

Сектори *Sectors*	Бруто домаћи издаци за истраживање и развој *Gross domestic expenditure for research and development*							
	укупно *total*	текући издаци *current expenditures*			инвестициони издаци *capital expenditures*			
		свега *all*	трошкови рада и накнада запосленима *labour costs*	остали трошкови *other costs*	свега *all*	земљиште и грађевински објекти *land and buildings*	машине и опрема *machines and equipment*	остало *other*
2014	17 839	11 630	8 773	2 857	6 209	3 073	843	2 293
2015	17 935	14 547	10 554	3 993	3 388	34	1 465	1 889
2016	16 736	14 650	9 691	4 959	2 086	12	1 184	890
2017	17 196	13 821	9 453	4 368	3 375	55	1 562	1 758
2018	18 341	15 072	10 972	4 100	3 269	38	843	2 388
2019[1)]	17 687	15 323	11 357	3 966	2 364	74	379	1 911
2020	20 289	15 820	11 913	3 907	4 469	341	974	3 154
2021	25 394	20 339	15 058	5 281	5 055	207	926	3 922
2022	30 839	23 359	18 492	4 867	7 480	2 222	629	4 629
2023	38 877	27 769	22 655	5 114	11 108	3 130	3 720	4 258
УКУПНО / *TOTAL*	38 877	27 769	22 655	5 114	11 108	3 130	3 720	4 258
Пословни сектор *Business sector*	20 048	9 427	8 261	1 166	10 621	3 073	3 494	4 054
Државни сектор *Government sector*	3 289	3 086	2 157	929	203	-	100	103
Високо образовање *Higher education*	14 039	13 784	11 578	2 206	255	57	126	72
Непрофитни сектор *Non-profit sector*	1 501	1 472	659	813	29	-	-	29

[1)] Методологија истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године, тако да подаци од 2019. године нису у потпуности упоредиви са подацима из претходних година.

The survey methodology complies with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. Thus, the data since 2019 are not fully comparable with the data referring to previous years.

25.9. Средства за истраживање и развој према примарним друштвено-економским циљевима, по секторима
Research and Development resources by primary social-economic goal by sectors

хиљ. КМ / *thous. KM*

Друштвено-економски циљеви *Social-economic goals*	Укупно *Total*	Сектори *Sectors*			
		пословни *business*	државни *government*	високо образовање *higher education*	непрофитни *non-profit*
2014	17 839	10 614	1 598	4 845	782
2015	17 935	9 780	2 450	5 225	480
2016	16 736	11 376	827	3 954	579
2017	17 196	10 932	1 425	4 425	414
2018	18 341	11 173	1 235	5 291	642
2019[1)]	17 687	9 636	1 357	6 661	33
2020	20 289	11 693	1 494	7 102	-
2021	25 394	13 612	1 609	10 173	-
2022	30 839	16 563	1 744	11 881	651
2023	38 877	20 048	3 289	14 039	1 501
УКУПНО / *TOTAL*	38 877	20 048	3 289	14 039	1 501
Истраживање и експлоатација Земље / *Exploration and exploitation of the Earth*	3 789	2 829	960	-	-
Очување животне средине / *Environment*	811	-	783	28	-
Истраживање и експлоатација свемира / *Exploration and exploitation of space*	-	-	-	-	-
Транспорт, телекомуникације и остале инфраструктуре / *Transport, telecommunication and other infrastructures*	9 868	9 868	-	-	-
Енергија / *Energy*	-	-	-	-	-
Индустријска производња и технологија / *Industrial production and technology*	4 356	4 281	-	75	-
Здравство / *Health*	101	-	-	101	-
Пољопривреда / *Agriculture*	3 912	2 346	-	1 536	30
Образовање / *Education*	38	-	-	38	-
Култура, рекреација, религија и масовни медији / *Culture, recreation, religion and mass media*	521	-	521	-	-
Политички и друштвени системи, структуре и процеси / *Political and social systems, structures and processes*	-	-	-	-	-
Опште унапређење знања / *General advancement of knowledge*	15 481	724	1 025	12 261	1 471
Одбрана / *Defense*	-	-	-	-	-

[1)] Методологија истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године, тако да подаци од 2019. године нису у потпуности упоредиви са подацима из претходних година.
The survey methodology complies with international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. Thus, the data since 2019 are not fully comparable with the data referring to previous years.

25.10. Истраживачко-развојне организације према секторима и области истраживања и развоја, 2023.
R&D organisations by sector and field of R&D, 2023

Научне области *Fields of science*	Укупно *Total*	Сектори *Sectors*			
		пословни *business*	државни *government*	високо образовање *higher education*	непрофитни *non-profit*
УКУПНО / *TOTAL*	41	12	3	23	3
Природне науке / *Natural sciences*	6	3	2	1	-
Инжењерство и технологија / *Engineering and technology*	15	7	-	8	-
Медицинске и здравствене науке / *Medical and health sciences*	2	-	-	2	-
Пољопривредне науке / *Agricultural sciences*	11	2	-	7	2
Друштвене науке / *Social sciences*	6	-	-	5	1
Хуманистичке науке / *Humanities*	1	-	1	-	-
Мултидисциплинарне науке / *Multidisciplinary sciences*	-	-	-	-	-

25.11. Буџетска средства Републике Српске за истраживање и развој према друштвено-економским циљевима, по секторима (стварни издаци)

Republika Srpska budget appropriations or outlays for research and development by socio-economic goal, by sectors (actual outlays)

KM

Друштвено-економски циљеви[1] *Social-economic goals[1]*	Укупно	Сектори *Sectors*				
		пословни *business*	државни *government*	високо образовање *higher education*	непрофитни *non-profit*	иностранство *abroad*
2014	4 845 285	118 100	507 520	3 972 448	247 217	-
2015	4 586 523	87 970	977 410	3 377 740	143 403	-
2016	1 091 648	-	747 726	288 772	55 150	-
2017	3 015 461	30 500	772 861	2 141 700	70 400	-
2018	5 139 525	122 470	1 213 564	3 704 283	99 208	-
2019[2]	24 768 466	103 870	665 073	23 922 863	76 660	-
2020	25 008 128	19 300	215 005	24 702 490	71 333	-
2021	25 286 394	19 830	666 625	24 527 529	72 410	-
2022	28 029 908	15 400	112 345	27 850 113	52 050	-
2023	28 029 908	15 400	112 345	27 850 113	52 050	-
УКУПНО *TOTAL*	28 029 908	15 400	112 345	27 850 113	52 050	-
Истраживање и експлоатација Земље / *Exploration and exploitation of the Earth*	-	-	-	-	-	-
Очување животне средине / *Environment*	-	-	-	-	-	-
Истраживање и експлоатација свемира / *Exploration and exploitation of space*	-	-	-	-	-	-
Транспорт, телекомуникације и остале инфраструктуре / *Transport, telecommunication and other infrastructures*	23 195	-	23 195	-	-	-
Енергија / *Energy*	-	-	-	-	-	-
Индустријска производња и технологија / *Industrial production and technology*	-	-	-	-	-	-
Здравство / *Health*	-	-	-	-	-	-
Пољопривреда / *Agriculture*	-	-	-	-	-	-
Образовање / *Education*	-	-	-	-	-	-
Култура, рекреација, религија и масовни медији / *Culture, recreation, religion and mass media*	-	-	-	-	-	-
Политички и друштвени системи, структуре и процеси / *Political and social systems, structures and processes*	-	-	-	-	-	-
Опште унапређење знања: ИР финансиран из општих фондова универзитета / *General advancement of knowledge: R&D financed from GUF*	25 309 805	-	-	25 309 805	-	-
Опште унапређење знања: ИР финансиран из других извора / *General advancement of knowledge: R&D financed from other sources*	2 696 908	15 400	89 150	2 540 308	52 050	-
Одбрана / *Defense*	-	-	-	-	-	-

[1] За праћење друштвено-економског циља издвајања буџетских средстава за истраживање и развој користи се Номенклатура за анализу и поређење научних програма и буџета из 2007. године (NABS).

Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programmes and Budgets 2007 (NBAS) is used to monitor social-economic goals of budget appropriations or outlays for research and development.

[2] Од 2019. године методологија истраживања усклађена је са међународним стандардима које је поставио OECD и објавио у Фраскати приручнику 2015. године. Према методолошким препорукама, јавне високошколске установе приказују износ средстава исплаћен кроз плате наставника и сарадника који је намијењен научноистраживачким пословима у складу са Правилником о стандардима финансирања и нормативима за финансирање јавних високошколских установа.

Beginning with 2019, the survey methodology complies with the international standards set by OECD and published in the Frascati Manual in 2015. In accordance with the methodological recommendations, public higher education institutions show the amount of funds paid through salaries of teachers and associates which is intended for scientific research pursuant to the Rules on funding standards and norms for financing public higher education institutions.

25.12. Предузећа према иновативности и величини, 2020–2022.
Enterprises by innovation activity and by size of enterrpises, 2020–2022

Величина предузећа *Enterprise size*	Укупно *Total*		Иновативно активна предузећа *Innovation-active enterprises*		Предузећа која нису имала иновативне активности *Enterprises without innovation activities*	
	број *number*	%	број *number*	%	број *number*	%
УКУПНО / *TOTAL*	2 018	100,0	317	15,7	1 701	84,3
Мала / *Small*	1 528	100,0	188	12,3	1 340	87,7
Средња / *Medium*	397	100,0	94	23,7	303	76,3
Велика / *Large*	93	100,0	35	37,7	58	62,3

25.13. Предузећа према иновативности и дјелатности, 2020–2022.
Enterprises by innovation activity and section of activity, 2020–2022

Подручје дјелатности *Section of activity*	Укупно *Total*		Иновативно активна предузећа *Innovation-active enterprises*		Предузећа која нису имала иновативне активности *Enterprises without innovation activities*	
	број *number*	%	број *number*	%	број *number*	%
УКУПНО / *TOTAL*	2 018	100,0	317	15,7	1 701	84,3
B Вађење руда и камена / *Mining and quarrying*	29	100,0	:	:	24	84,1
C Прерађивачка индустрија / *Manufacturing*	695	100,0	131	18,9	563	81,1
D Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / *Electricity, gas, steam and air-conditioning supply*	30	100,0	5	16,7	25	83,3
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине / *Water supply; sewerage, waste management and remediation activities*	86	100,0	(14)	(15,8)	72	84,2
F Грађевинарство / *Construction*	228	100,0	(25)	(11,2)	203	88,8
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала / *Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles*	565	100,0	(68)	(12,0)	497	88,0
H Саобраћај и складиштење / *Transportation and storage*	174	100,0	(15)	(8,8)	159	91,2
J Информације и комуникације / *Information and communication*	76	100,0	20	27,0	55	73,0
K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања / *Financial and insurance activities*	39	100,0	19	48,2	20	51,8
M Стручне, научне и техничке дјелатности / *Professional, scientific and technical activities*	96	100,0	15	15,4	81	84,6

25.14. Предузећа према врсти иновативне активности коју су провели у периоду 2020–2022.
Enterprises by type of innovation activity realised in the period 2020–2022

број предузећа / *number of enterprises*

	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
Истраживање и развој / *Research and development*				
Интерне активности истраживања и развоја / *In-house research and development activities*	60	(18)	25	17
Уговорене активности истраживања и развоја за друга предузећа или за јавне или приватне истраживачке организације / *Contract-out R&D to the other enterprises or to public or private research organisations*	18	(10)	5	3
Иновативне активности које нису довеле до увођења било какве иновације у периоду 2020–2022. *Innovation activities that did not result in the introduction of an innovation in the period 2020–2022*				
Иновативне активности које су биле у току крајем 2022. године / *Ongoing innovation activities at the end of 2022*	49	(18)	19	11
Напуштене или обустављене иновативне активности / *Abandoned or suspended innovation activities*	:	:	4	-
Завршене иновативне активности (иновативна активност завршена је крајем 2022. године, али није резултирала увођењем иновације до краја 2022. године) / *Completed innovation activities (the innovation activity was completed at the end of 2022 but has not resulted in the introduction of an innovation by the end of 2022)*	(28)	:	5	3

25.15. Иновативна предузећа према врсти иновације у периоду 2020–2022.
Innovation-active enterprises by type of innovation in the period 2020–2022

Величина предузећа *Enterprise size*	Предузећа са иновацијама производа и/или иновацијама пословног процеса *Enterprises with product and/or business process innovation*							
	укупно *total*		предузећа која су имала само иновацију производа *enterprises with product innovations only*		предузећа која су имала само иновацију пословног процеса *enterprises with business process innovations only*		предузећа која су имала иновацију производа и иновацију пословног процеса истовремено *enterprises with both product and business process innovations*	
	број *number*	%	број *number*	%	број *number*	%	број *number*	%
УКУПНО / *TOTAL*	301	14,9	45	2,3	123	6,1	133	6,6
Мала / *Small*	180	11,8	(20)	(1,3)	84	5,5	(76)	(5,0)
Средња / *Medium*	90	22,7	19	4,8	30	7,7	41	10,2
Велика / *Large*	31	33,4	6	6,5	8	8,7	17	18,2

25.16. Иновативна предузећа према активностима иновације производа и иновације пословног процеса, 2020–2022.
Innovation-active enterprises by activities of product innovation and business process inovation, 2020–2022

број предузећа / *number of enterprises*

	Укупно *Total*	Мала *Small*	Средња *Medium*	Велика *Large*
Иноватори производа / *Product innovators*				
Нове или знатно побољшане производе / *New or improved goods*	131	(63)	51	17
Нове или знатно побољшане услуге / *New or improved services*	116	(56)	45	15
Иноватори пословног процеса / *Business process innovators*				
Методе за производњу робе или пружања услуга / *Methods for producing goods or providing services*	118	64	41	13
Логистику, методе испоруке или дистрибуције / *Logistics, delivery or distribution methods*	89	(49)	30	9
Методе за обраду информација или комуникацију / *Methods for information processing or communication*	125	65	44	16
Методе за рачуноводствене или друге административне послове / *Methods for accounting or other administrative operations*	141	91	37	13
Пословне праксе за организационе процедуре или спољне односе / *Business practices for organizing procedures or external relations*	74	38	27	10
Методе за организовање радне одговорности, доношење одлука или управљањња људским ресурсима / *Methods of organizing work responsibility, decision making or human resource management*	108	62	32	14
Маркетиншке методе за промовисање, паковање, утврђивање цијена, пласирање производа или рекламације / *Marketing methods for promotion, packaging, pricing, product placement or after sales services*	102	(54)	33	15

Г-25.1. Организације које се баве истраживањем и развојем према секторима, 2023.
Research and Development organisations by sector, 2023

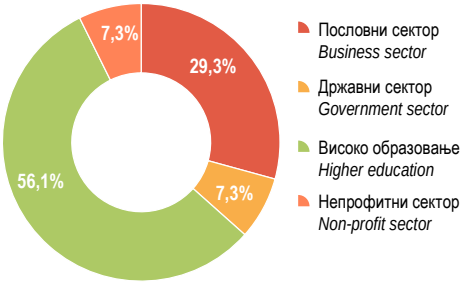

Г-25.2. Запослени и ангажовани на пословима истраживања и развоја према областима истраживања и развоја, 2023.
Persons engaged and hired in research and development by fields of R&D, 2023

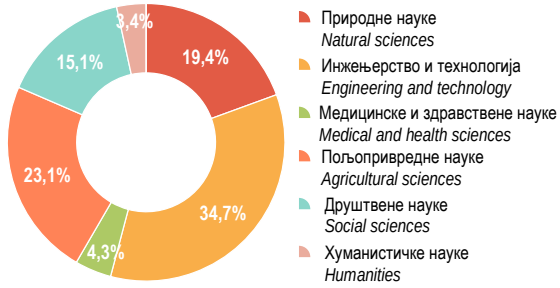

Г-25.3. Бруто домаћи издаци за истраживање и развој према врстама издатака и секторима, 2023.
Gross domestic expenditure for research and development by type of expenditures and sector, 2023

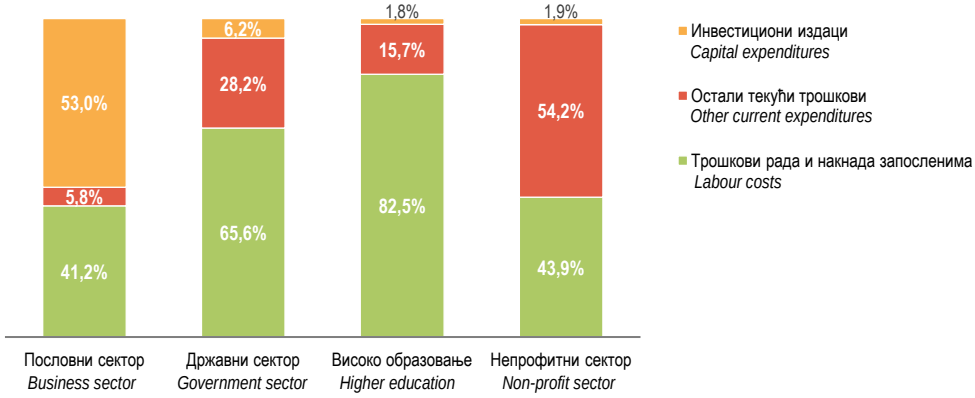

Г-25.4. Предузећа према иновативности, 2020–2022.
Enterprises by innovativness, 2020–2022

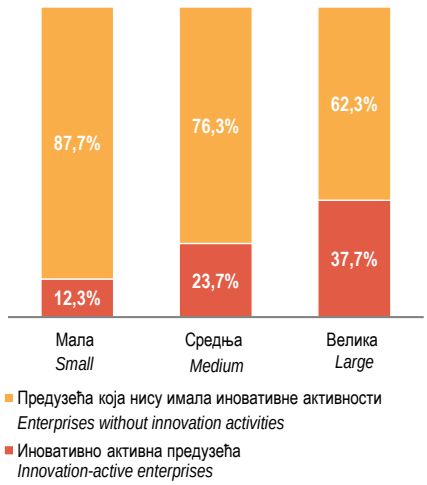

Г-25.5. Иновативно активна предузећа према врсти иновације, 2020–2022.
Innovation-active enterprises by type of innovation, 2020–2022

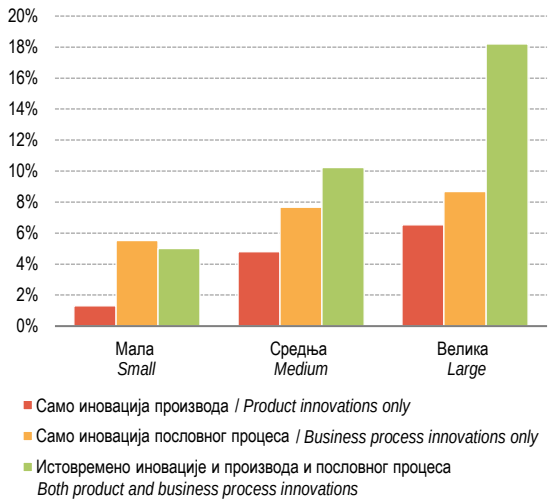

ИНФОРМАЦИОНО ДРУШТВО

INFORMATION SOCIETY

26 Информационо друштво
Information society

Методолошка објашњења
Methodological explanations 511

ТАБЕЛЕ
TABLES

26.1. Употреба ИКТ-а у предузећима
Use of ICT in enterprises 514

26.2. Корисници рачунара и интернета
Personal computer and Internet users 514

26.3. Интернет прикључак у домаћинствима према типу насеља
Internet connection in households by type of settlements 514

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-26.1. Учешће у промету предузећа реализовано поруџбинама путем веб-сајта или апликације за онлајн продају, 2023.
Share in enterprise's turnover, realised on the basis of orders received via the website or an on-line sale application, 2023 515

Г-26.2. Структура корисника према учесталости куповине/наручивања робе или услуга путем интернета
Structure of users by frequency of Internet use for purchase/ordering of goods or services 515

Г-26.3. Широкопојасна интернет конекција у домаћинствима, 2023.
Broadband Internet connection in households, 2023 516

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
- Употреба информационо-комуникационих технологија у предузећима, статистичко саопштење
- Употреба информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно, статистичко саопштење
- Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:
- *Use of information and communication technologies in enterprises, statistical release*
- *Use of information and communication technologies by households and individuals, statistical release*
- *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

Статистика информационог друштва заснована је на резултатима два истраживања:

- Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у предузећима;
- Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно.

Оба истраживања о употреби информационо-комуникационих технологија у потпуности су усклађена са методологијом Евростата, регулативама Европског парламента и Савјета бр. 2019/2152 и 2019/1700, те одговарајућим регулативама на годишњем нивоу.

Извори и методе прикупљања података

Истраживања о употреби информационо-комуникационих технологија спроводе се на бази узорка, у годишњој динамици.

Истраживање о употреби информационо-комуникационих технологија у предузећима одвија се телефонским путем на репрезентативном узорку. Узорак је креиран као случајни, стратификован по величини и дјелатности и обухватио је економски активна предузећа из Статистичког пословног регистра. Референтни период за највећи број питања постављених предузећима је јануар текуће године, док се поједина питања односе на претходну годину.

Прикупљање података о домаћинствима и појединачно спроводи се телефонским путем (CATI). Узорак је дизајниран као стратификовани двоетапни случајни узорак. У првој етапи извршен је избор прелиминарних јединица узорковања. У другој етапи извршен је избор домаћинстава. Стратификација у одабиру домаћинстава је извршена и према типу насеља (градско и остало) тако да се ради о стратификованом двоетапном случајном узорку у коме има два стратума за Републику Српску. Главни референтни период чине три мјесеца која претходе интервјуисању.

Обухватност и упоредивост података

Према методологији Евростата, истраживањем које се односи на предузећа обухваћена су активна предузећа са десет и више запослених класификована на: мала (10–49 запослених), средња (50–249 запослених) и велика предузећа (преко 250 запослених).

Обухватају се сљедећа подручја према КД БиХ 2010 (NACE Rev. 2):

C – Прерађивачка индустрија;

F – Грађевинарство;

G – Трговина на велико и мало; поправка моторних возила и мотоцикала;

H – Саобраћај и складиштење;

L и M – Пословање некретнинама; Стручне, научне и техничке дјелатности;

Methodological explanations

Information society statistics is based on the results of the following two surveys:

- *Survey on the use of information and communication technologies in enterprises;*
- *Survey on the use of information and communication technologies by households and individuals.*

Both surveys on the use of information and communication technologies fully comply with the Eurostat methdology, the regulations of the European Parliament and of the Council No. 2019/2152 and 2019/1700 and the corresponding regulations at the annual level.

Sources and methods of data collection

The surveys on the use of information and communication technologies are sample-based surveys, carried out annually.

The survey on the use of information and communication technologies in enterprises is carried out by telephone, on a representative sample. The sample is designed as a random sample, stratified by size and activity, covering economically active enterprises from the Statistical Business Register. The reference period for most of the questions the enterprises were asked is January of the current year, while certain questions refer to the previous year.

The data on households and individuals are collected through the computer assisted telephone interviewing (CATI). The sample is designed as a stratified two-stage random sample. In the first stage preliminary sample units are selected. Selection of households is done in the second stage. Stratification in the selection of households is done also by type of settlement (urban and other), hence it is a stratified two-stage random sample. The reference period represents the period for which data were collected. Main reference period covers three months preceding the interview.

Coverage and comparability of data

In accordance with the Eurostat's methodology, the survey on enterprises covers active enterprises with 10 or more employees, classified into small (10 to 49 employees), medium (50 to 249 employees) and large (over 250 employees) enterprises

The survey covers the following sections of the KD BiH 2010 (NACE Rev.2):

C – Manufacturing;

F – Construction;

G – Retail and wholesale trade; repair of motor vehicles and motorcycles;

H – Transport and storage;

L and M – Real estate activities; Professional, scientific and technical activities;

D и E – Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација; Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом дјелатности санације (ремедијације) животне средине;

I – Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство;

J – Информације и комуникације;

N и S (грана 95.1) – Административне и помоћне услужне дјелатности; Поправке рачунара.

D and E – Electricity, gas, steam and air-conditioning supply; Water supply; sewerage, waste management and remediation activities;

I – Accommodation and food service activities;

J – Information and communication;

N and S (group 95.1) – Administrative and support service activities; Repair of computers.

Код истраживања о употреби информационо-комуникационих технологија у домаћинствима и појединачно обухваћена су домаћинства са најмање једним чланом старости између 16 и 74 године живота као и појединци исте старосне доби.

The survey on the use of information and communication technologies by households and individuals covers households with at least one member between the ages of 16 and 74, as well as individuals of the same age.

Јединица посматрања је домаћинство изабрано у узорак, а јединица анкетирања је случајно изабрани члан домаћинства који има између 16 и 74 године живота.

Observation units are sampled households, while survey units are randomly selected household members aged between 16 and 74.

Дефиниције

Definitions

Широкопојасни приступ интернету (*broadband***)** је начин повезивања на интернет који омогућује велике брзине преноса података и представља комуникациони систем чији носилац (нпр. оптички кабл) преноси умножене податке истовремено док су појединачни подаци модулисани на посебним фреквенцијама.

Broadband Internet connection *is a type of Internet connection which provides high-speed data transfer. It represents a communication system in which the transmission medium (e.g. optical fiber cable) simultaneously transmits multiplied data, while individual data are modulated on separate frequencies.*

Претраживач је софтверско рјешење за претраживање по интернету. То је програм, апликација која се користи за учитавање интернет страница и других садржаја на интернету. Најпознатији претраживачи су Интернет експлорер (Internet Explorer), Мозила фајерфокс (Mozilla Firefox), Гугл хром (Google Chrome) итд.

Browser *is a software solution used to search the Internet. It is a programme/application used to load web pages and other contents on the Internet. The best-known browsers are Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome, etc.*

Рачунар или компјутер (од лат. *computare***: сабирати, рачунати)** је сложен уређај који се састоји од хардвера (*hardware*) физичких дијелова рачунара, опипљивих, видљивих дијелова и програма (*software*) тј. програмске подршке: скупа наредби „разумљивих" рачунару које покрећу његов рад: упутстава опипљивим дијеловима, наредби шта да раде. Рачунари обухватају персоналне рачунаре (PC), преносне рачунаре (*laptop*), таблете и остале преносне уређаје (осим паметних телефона).

Computer (from Latin: computare - to compile) *is a complex device consisting of hardware of the physical parts of the computer, tangible, visible parts and software, ie. software support: a set of "understandable" commands to the computer that drives its operation: instructions for tangible parts, instructions for what to do. Computers include personal computers (PCs), laptops (laptops), tablets and other portable devices (except smartphones).*

Дигитални производи или услуге представљају робу или услуге које могу да се наруче и испоруче путем компјутера, тј. интернета (нпр. музика, филмови, видео-игрице).

Digital products and services *represents goods and services that can be ordered and delivered via computer, that is, via the Internet (e.g. music, films, video games).*

Преузимање (*download***)** је процес копирања докумената на кориснички компјутер са неког другог компјутера или компјутера у оквиру интернет сервиса**.**

Download *is the process of copying documents to the user's computer from another computer of from a computer within an Internet service.*

Електронска трговина је куповина или продаја добара или услуга путем интернета.

Electronic commerce *is a purchase or sale of goods or services using the Internet.*

Електронска пошта представља електронски пренос поруке, укључујући текст и прилоге (*attachment*), с једног рачунара на други рачунар, путем интернета.

Electronic mail *is an electronic transfer of messages, including text and attachments, from one computer to another computer, via the Internet.*

Електронски сервиси јавне управе (*e-government*) представљају електронске контакте путем интернета са јавним институцијама у сврху добијања потребних информација и услуга.

E-government electronic services represent electronic online contacts with public institutions for the purpose of obtaining the necessary information and services.

GPRS (*General Packet Radio Service*) је протокол који бежичним путем обезбјеђује пренос путем GSM мреже.

GPRS (General Packet Radio Service): A protocol which enables wireless transfer through GSM networks.

Информациона технологија (IT) је технологија која користи рачунаре за прикупљање, обраду, чување, заштиту и пренос информација. У савременим условима су обично рачунари повезани у мрежу и тада је ријеч о **информационо-комуникационој технологији** (*Information and Communications Technology – ICT*).

Information technology (IT) is a technology that uses computers to collect, process, store, protect and transmit information. In modern conditions, computers are usually connected to a network, and then this is information and communication technology (ICT).

Информациона сигурност односи се на очување повјерљивости, интегритета и расположивости информација, а обезбјеђује се помоћу правила заштите података на физичком, техничком и организационом нивоу.

Information security refers to preserving the confidentiality, integrity and availability of information, provided through data protection rules at the physical, technical and organizational levels.

Интернет је глобални електронски комуникациони систем сачињен од великог броја међусобно повезаних рачунарских мрежа и уређаја, који размјењују податке користећи заједнички скуп комуникационих протокола.

Internet is a global electronic communication system made up of many interconnected computer networks and devices that exchange information using a common set of communication protocols.

Вирус је рачунарски програм чије покретање и учитавање изазива оштећење или брисање података на рачунару.

Virus is a computer programme whose running and loading damages or deletes data on a computer.

Вај-фај (WiFi) је бежична мрежа гдје се подаци између два или више уређаја преносе помоћу радио-фреквенција и одговарајућих антена.

WiFi is a wireless network in which data between two or more devices are transmitted using radio frequencies and corresponding antennas.

26.1. Употреба ИКТ-а у предузећима
Use of ICT in enterprises

%

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Предузећа према: / *Enterprises by:*										
Употреби рачунара / *Personal computer use*	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Приступу интернету / *Internet access*	97,8	98,5	98,7	98,4	98,7	99,0	99,5	99,0	100,0	100,0
Посједовању веб-сајта / *Owning a website*	61,0	61,0	62,6	65,6	64,6	64,0	60,6	55,6	…	60,4
Предузећа која запошљавају ИКТ стручњаке / *Enterprises that employ ICT professionals*	19,4	17,7	16,6	18,0	19,6	17,0	15,4	…	21,0	20,7
Предузећа која плаћају услуге *cloud* сервиса / *Enterprises paying for cloud services*	5,0	3,3	3,8	4,4	7,5	15,7	6,6	8,4	…	39,0

26.2. Корисници рачунара и интернета
Personal computer and Internet users

%

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Корисници рачунара *Personal computer users*										
У посљедња три мјесеца / *In the last three months*	38,7	42,9	41,1	58,9	55,5	58,8	60,8	57,6	53,8	49,2
У периоду од три мјесеца до једне године / *Between three months and one year*	1,9	1,6	2,6	3,2	5,3	3,2	3,5	4,5	6,1	6,6
Прије више од једне године / *More than a year ago*	2,9	2,1	6,3	6,1	16,9	9,1	12,1	17,2	13,3	16,5
Никад / *Never*	56,5	53,4	50,0	31,8	22,3	28,9	23,6	20,7	26,8	27,7
Корисници интернета *Internet users*										
У посљедња три мјесеца / *In the last three months*	38,0	43,4	42,8	64,9	71,2	72,1	72,8	80,3	82,5	86,9
У периоду од три мјесеца до једне године / *Between three months and one year*	2,0	1,1	2,4	1,1	2,0	0,4	1,0	0,7	0,5	0,4
Прије више од једне године / *More than a year ago*	2,6	1,4	3,8	3,6	7,0	2,3	3,1	3,2	1,5	1,0
Никад / *Never*	57,4	54,1	51,0	30,4	19,8	25,2	23,1	15,8	15,5	11,7

26.3. Интернет прикључак у домаћинствима према типу насеља
Internet connection in households by type of settlements

%

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Укупно / *Total*	47,2	59,0	59,1	63,0	68,5	71,6	71,8	76,3	78,0	84,8
Градско / *Urban*	62,2	70,2	68,7	72,0	75,1	80,2	75,2	81,7	83,6	89,1
Остало / *Rural/semi-urban*	37,3	52,0	52,6	56,7	63,9	65,6	69,4	72,6	74,2	81,9

Г-26.1. Учешће у промету предузећа реализовано поруџбинама путем веб-сајта или апликације за онлајн продају, 2023.
Share in enterprise's turnover, realised on the basis of orders received via the website or an on-line sale applicaiton, 2023

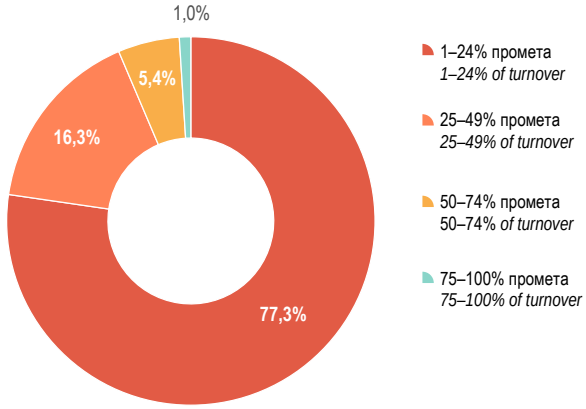

Г-26.2. Структура корисника према учесталости куповине/наручивања робе или услуга путем интернета
Structure of users by frequency of Internet use for purchase/ordering of goods or services

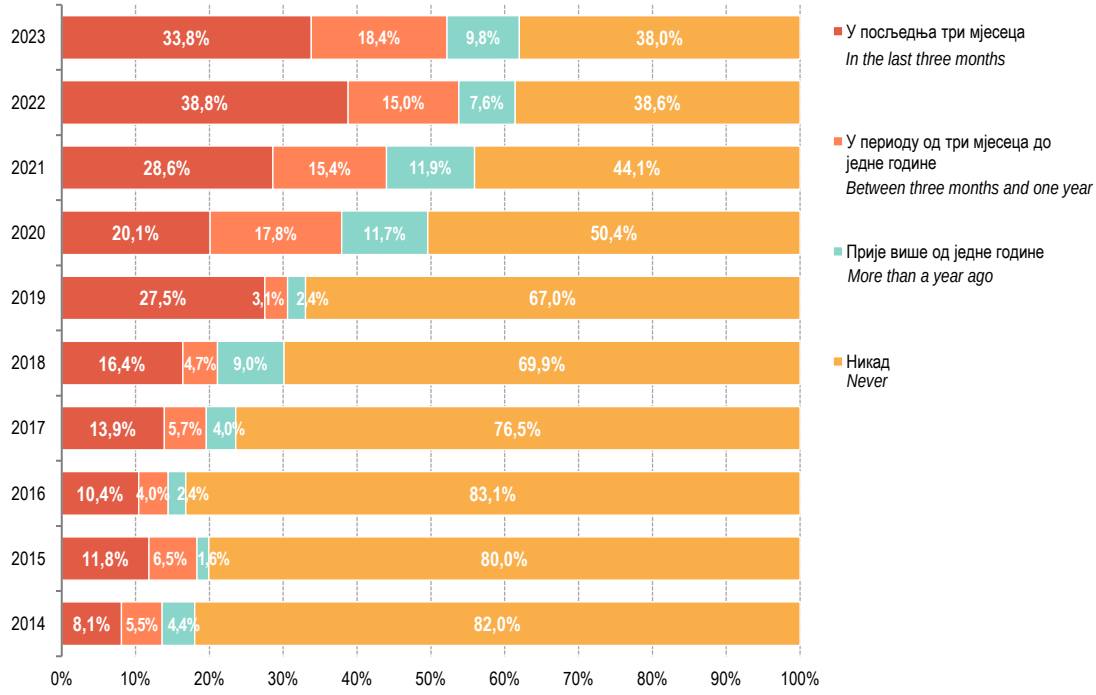

Г-26.3. Широкопојасна интернет конекција у домаћинствима, 2023.
Broadband Internet connection in households, 2023

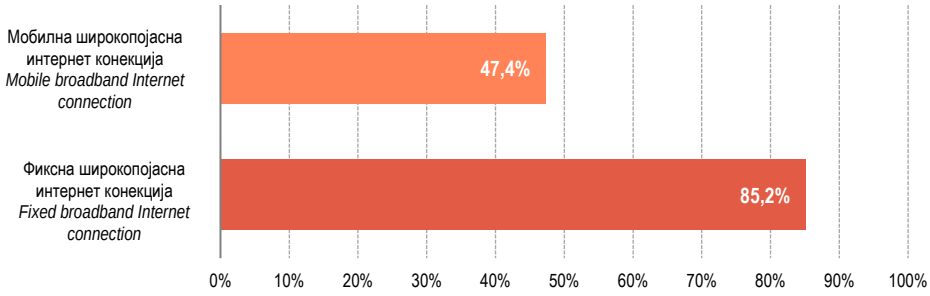

КУЛТУРА И УМЈЕТНОСТ

CULTURE AND ART

27 Култура и умјетност
Culture and art

Методолошка објашњења
Methodological explanations 519

ТАБЕЛЕ
TABLES

27.1. Позоришта, представе, посјетиоци и запослени
Theatres, performances, visitors and employees 522

27.2. Позоришта према врсти изведених дјела
Theatres by type of works performed 523

27.3. Библиотеке, књиге и корисници
Libraries, books and users 524

27.4. Запослени у библиотекама
Employees in libraries 524

27.5. Биоскопи, представе, посјетиоци и запослени
Cinemas, performances, visitors and employees 525

27.6. Радио-станице и запослени у радио-станицама
Radio stations and employees at radio stations 526

27.7. Емитовани програм из сопствених радио-станица у часовима
Broadcast programme from own radio stations, hours 526

27.8. ТВ станице и запослени у ТВ станицама
Television centres and employees at television centres 526

27.9. Емитовани програм из сопствених ТВ станица у часовима
Broadcast programme from own television centres, hours 527

27.10. Врсте архивских фондова – стање 31. децембар
Types of archive funds – state as on 31 December 528

27.11. Архивска грађа према времену настанка – стање 31. децембар
Archive material by time of origin and arrangement – state as on 31 December 529

27.12. Запослени у архиву – стање 31. децембар
Employees in archive – state as on 31 December 530

27.13. Музеји, музејске збирке, предмети, посјетиоци, изложбе и запослени
Museums, museum collections, items, visitors, exhibitions and employees 531

27.14. Музејски предмети по врстама збирки
Museum items by type of collection 531

27.15. Издавачка дјелатност
Publishing activity 532

27.16. Тираж књига и брошуре по областима издања
Circulation of books and brochures by fields of publishing 533

ОБЈАВЉИВАЊЕ

PUBLISHING

Годишње публикације: Култура и умјетност, тематски статистички билтен
Градови и општине Републике Српске
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

Annual publications: *Culture and Art, thematic statistical bulliten*
Cities and Municipalities of Republika Srpska
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о установама у области културе и умјетности прикупљају се годишње редовним статистичким извјештајима.

Обухватност и упоредивост података

Праћење свих појава из области културе и умјетности врши се на потпуном обухвату. Обухваћене су све радио-станице, ТВ центри, биоскопи, позоришта, библиотеке, архив, музеји и издавачка дјелатност.

Приказане серије података су упоредиве.

Дефиниције

Радио и телевизијске станице су предузећа или јединице у саставу других предузећа које преко својих емисионих радио и телевизијских предајника емитују програм намијењен јавности.

Републичке радио и телевизијске станице обезбјеђују пријем радио и телевизијског дифузног програма на територији Републике Српске.

Локалне радио и телевизијске станице емитују програм намијењен јавности ужег подручја.

Биоскоп је сала или отворени простор опремљен уређајима за јавно приказивање филмова. У организационом погледу, биоскоп може бити самостално предузеће или јединица у саставу предузећа за приказивање филмова, културних центара, домова културе и других установа. Биоскопи могу бити стални (у одређеној сали), љетње биоскопске баште и покретни (путујући).

Биоскопска представа је јавно приказивање филмског програма (пројекција дугометражног филма с филмским додатком-журналом, или без њега) која траје око два часа.

Дугометражни филм јесте сваки филм који може да служи као основни програм једне биоскопске представе, а чија је најмања дужина 2000 метара, док је краткометражни сваки филм чија је дужина испод 2000 метара.

Под домаћим филмом до 2008. године су сматрани филмови из република бивше Југославије, а од 2008. године домаћим филмом се сматра филм произведен у РС/БиХ.

Дјечије позориште је културно-умјетничка установа која даје представе за дјецу.

Професионално позориште је самостална културно-умјетничка установа са сталним професионалним умјетничким ансамблом. Професионалним позориштем сматра се и експериментално позориште, ако има засебну управу.

Аматерско позориште је културно-умјетничка установа у чијем су ансамблу претежно глумци аматери, а организационо је самостално или у саставу друге установе.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on institutions in the field of culture and art are collected annually, through regular statistical reports.

Coverage and comparability of data

Observation of the phenomena in the field of culture and art is done on the full coverage. Covered are all radio stations, TV-centres, cinemas, theatres, libraries, archive, museums and publishing activity.

Presented data series are comparable.

Definitions

Radio and TV stations are enterprises or units in composition of other enterprises, which by means of their broadcasting radio and television transmitters broadcast programme intended for the public.

Republic radio and TV stations provide reception of radio and television diffused programme on the territory of Republika Srpska.

Local radio and TV stations broadcast programme intended for the public within a narrow area.

A cinema is a hall or an open space having equipment for public projection of films. Organisationally, a cinema can be an autonomous enterprise or a unit in composition of film distribution enterprises, cultural centres, civic centres, and other institutions. Cinemas can be permanent (special projection room), open air cinemas, and mobile (travelling) cinemas.

Cinema performance is public projection of film programme (feature-length film with newsreel added or without it) lasting approximately two hours.

Feature-length film is any film which can serve as the main programme of a cinema performance, with length of at least 2000 metres, while a short film is considered to be any film less than 2000 metres of length.

In 2008, domestic films were considered to be films produced in the republics of Ex Yugoslavia, while since 2008 this term refers to films produced in RS/BH.

Children's theatre is a cultural-artistic institution giving performances for children.

Professional theatre is an autonomous cultural-artistic institution which has permanent professional artistic ensemble. Experimental theatre is considered to be a professional theatre as well, as long as it has separate administration.

Amateur theatre is a cultural-artistic institution whose ensemble consists predominantly of amateur actors, it is organisationally autonomous or in composition of another institution.

Библиотека је сређена збирка штампаног, писаног или другим средствима умноженог материјала (књиге и брошуре) и других докумената, укључујући и графичке и аудио-визуелне који су приступачни становништву у циљу његовог информисања, истраживања, образовања и културног уздизања уопште.

Код библиотека су обухваћене народне библиотеке, школске библиотеке (основна и средња школа) и библиотеке виших школа и факултета.

Library is an organised collection of printed, written or by other means reproduced material (books and brochures) and other documents, including graphics and audio-visual materials, available to population for purposes of information, research, education and culture in general.

Libraries cover national libraries, school libraries (primary and secondary school) and libraries of higher schools and faculties.

Књижни фонд библиотеке обухвата све књиге и брошуре, листове (новине), часописе и рукописе регистроване у библиотеци.

Library fund includes all books and brochures, newspapers, periodicals and manuscripts, registered in libraries.

Архив је установа у којој се трајно чува, стручно обрађује и даје на коришћење архивска грађа.

Archive is an institution in which archive materials are permanently kept, professionally processed and made available for usage.

Општи архив је установа која обавља архивску дјелатност на архивској грађи из свих области.

General archive is an institution which performs archive activity on archive material from all fields.

Специјални архив је установа или организациона јединица (у саставу), која обавља архивску дјелатност на архивској грађи одређеног творца или одређене гране дјелатности.

Special archive is an institution or an organisational unit (in composition) which performs archive activity on archive material of a particular creator or of a particular field of activity.

Архивски фонд је цјелина архивске грађе настала радом правног лица или лица које има својство самосталног правног субјекта.

Archive fund is an aggregate of archive material created through work of a legal person or a person having a property of independent legal entity.

Лични и породични архивски фонд је цјелина архивске грађе која је настала радом личности или породице која је имала значајну друштвену улогу, обухвата и документе правних и физичких лица која су упућена личностима или члановима породице.

Personal and family archive fund is an aggregate of archive materials created through the work of a person or a family that had significant role in society. It also covers documents of legal and natural persons, sent to persons or members of the family.

Архивска грађа представља писани, цртани, штампани, фотографисани, филмовани, тонографисани изворни или репродуковани материјал од посебног значаја за историју, културу и друге друштвене потребе, који је настао радом државних органа и организација, друштвено-политичких организација и њихових органа, грађанских правних лица и појединаца, без обзира гдје је и када настао и да ли се налази у установама заштите или ван њих.

Archive materials refer to written, drawn, printed, photographed, filmed, phonographed original or reproduced materials of special significance for history, culture and other social needs, created through the work of governmental bodies and organisations, social and political organisations and their bodies, civil legal persons and individuals, irrespective of where and when these were created and irrespective of whether they are placed in preservation institutions or out of them.

Сређена архивска грађа је грађа која се може користити за научне и друге потребе.

Organised archive materials are materials that can be used for scientific and other purposes.

Несређена архивска грађа је у толикој мјери несређена грађа да се не може користити за научне и друге потребе.

Unorganised archive materials are materials that are unorganised to the extent that they cannot be used for scientific and other purposes.

Конвенционалну архивску грађу чине архивски рукописи и штампани материјал.

Conventional archive materials refer to archive manuscripts and printed material.

Картографска архивска грађа односи се на мапе, планове, глобусе, топографске и хидрографске карте, архитектонски материјал, картограме, рељефне моделе и просторне фотографије.

Cartographic archive materials refer to maps, plans, globes, topographical and hydrographical maps, architectural material, cartograms, relief models and spatial photographs.

Аудио-визуелну архивску грађу чине фотографије (негативи и штампани слајдови), покретне слике (са или без звука, филм, видео и сл.), звучни извори, фонограми, плоче, касете, траке итд.

Audio-visual materials refer to photographs (negatives and printed slides), motion pictures (with or without the sound, film, video and similar), audio sources, phonograms, records, cassettes, tapes, etc.

Архивски материјал који се чита помоћу машина је шифриран материјал забиљежен на магнетне траке, дискове, бубњеве итд.

Archive materials reproduced by machines are coded materials recorded on magnetic tapes, disks, drums, etc.

Микроформе су микрофилмови у ролни, микро-фиш (микрофилмови као дио библиотечке грађе убрајају се у библиотечки материјал).

Microforms are microfilms in reels, microfiche (microfilms as part of library material are considered library material).

Цртежи и графике су сликовни материјал који није картографски, аудио-визуелни, микрофилмски, одвојено сакупљен у засебан одјељак.

Drawings and graphics are painted materials which is not cartographic, audio-visual, microfilm, and which are separately collected in a stand-alone compartment.

Печати и остали тродимензионални предмети су нпр. само одвојени и неприпојени печати.

Stamps and other three-dimensional objects are e.g. only separated and unconnected stamps.

Сваки **корисник** исказан је само једанпут без обзира колико је пута у току године користио архивску грађу.

Each user is shown only once, irrespective of how many times during the year he or she has used the archive material.

Музеј је установа која систематски прикупља, научно обрађује, чува и излаже предмете из области природе, као и материјалне и духовне културе.

Museum is an institution which systematically collects, scientifically processes, keeps and exhibits items from the field of nature, as well as material and spiritual culture.

Под **збирком** се подразумијева збир предмета из подручја природних и друштвених наука, умјетности и технике, било да су самосталне (ван музеја) или да се налазе при другим установама. Основна им је сврха прикупљање и излагање предмета.

Collection refers to the entirety of items from the field of natural and social sciences, art and engineering, regardless of them being independent (outside the museum) or at other institutions. Its main purpose is collection and exhibition of items.

Књига је непериодична штампана публикација која садржи најмање 49 страница без повеза.

Book is a non-periodical printed publication which consists of at least 49 pages, excluding the binding.

Брошура је непериодична публикација која садржи најмање пет, а највише 48 страница без повеза.

Brochure is a non-periodical publication which consists of at least 5 and maximum of 48 pages, excluding the binding.

Под **листовима (новинама**) подразумијевају се листови, магазини и билтени који се издају ради редовног обавјештавања јавности, чији је главни задатак да буду писани извор информација о актуелним догађајима (домаћим и међународним) политичког, научног, литерарног и спортског карактера. Поред свог информативног карактера лист може бити и огласно средство.

Papers (newspapers) refer to papers, magazines and bulletins published in order to inform the public regularly, and their main task is to be the written source of information on current political, scientific, literary and sport affairs (domestic and foreign). In addition to their informative character, papers may also be means of advertising.

Периодика излажења листа (новина) може бити: дневна, више пута у седмици, седмична, петнаестодневна, мјесечна или повремена.

Periodicals (papers) may be published daily, several times a week, weekly, once every two weeks, monthly, or occasionally.

Часопис је периодична публикација која садржи питања од врло широког интереса или је намијењен студијама и документарним информацијама по посебним питањима из: умјетности, законодавства, статистике, финансија, трговине, медицине, друштвених наука, моде, спорта итд. По свом карактеру обрада чланака је стручна и научна.

Journal is a periodical publication which covers issues of a very wide interest, or one which is dedicated to studies and documentary information by specific issues concerning art, legislation, statistics, finances, trade, medicine, social sciences, fashion, sport, etc. By its character, article treatment is professional and scientific.

Рото-штампа је публикација која има карактер садржајне цјелине у једној, а најчешће у више свезака, непрекидност и правилну учесталост објављивања под заједничким насловом у виду текста, стрипа или у комбинацији текста и стрипа. Првенствено је забавног карактера и комерцијалне намјене. Тематски углавном обухвата криминалистичку и вестерн-литературу.

Newsprint literature refers to publications which have the character of a content unit in one or more commonly several volumes, characterised by continuity and regular frequency of publishing, under common title, in the form of a text, comic, or as a text-comic combination. It is primarily of entertainment character and it has commercial purpose. By subject matter, it covers crime stories and Western-literature.

27.1. Позоришта, представе, посјетиоци и запослени
Theatres, performances, visitors and employees

Сез/год. *Season/year*	Позоришта *Theatres*	Сједишта *Seats*	Представе *Performances*	Посјетиоци *Visitors*		Запослени *Employees*		
				укупно *total*	по једној представи *per one performance*	укупно *total*	умјетници *artists*	остали *total*
УКУПНО / *TOTAL*								
2013/2014	17	3 774	776	128 007	165	345	198	147
2014/2015	19	3 921	857	135 279	158	340	196	144
2015/2016	18	3 546	892	153 463	172	404	236	168
2016/2017	13	3 334	859	135 471	158	403	250	153
2017/2018	15	3 841	744	130 917	176	308	183	125
2018/2019	12	2 951	753	132 713	176	283	154	129
2019/2020	12	2 951	444	64 372	145	284	170	114
2020/2021	13	2 304	522	48 507	93	232	113	119
2021/2022	10	2 257	640	134 436	210	231	114	117
2022/2023	12	2 249	901	141 936	157	225	100	125
Дјечије позориште / *Children's theatres*								
2013/2014	1	333	175	32 808	187	42	17	25
2014/2015	1	333	218	27 745	127	44	19	25
2015/2016	1	333	213	36 187	170	44	15	29
2016/2017	1	333	214	27 745	129	44	19	25
2017/2018	1	333	216	34 715	160	44	19	25
2018/2019	1	281	189	34 826	184	46	19	27
2019/2020	1	281	136	20 850	153	46	19	27
2020/2021	1	289	117	4 461	38	46	20	26
2021/2022	1	289	157	49 682	316	50	20	30
2022/2023	1	281	178	20 000	112	50	21	29
Професионално позориште / *Professional theatres*								
2013/2014	2	608	253	41 106	162	124	58	66
2014/2015	2	608	352	45 306	128	125	57	68
2015/2016	2	608	249	46 907	188	121	53	68
2016/2017	2	608	218	36 576	168	121	54	67
2017/2018	2	695	216	37 062	171	121	55	66
2018/2019	2	685	193	35 287	182	122	50	72
2019/2020	2	685	172	24 852	144	126	51	75
2020/2021	2	618	130	16 711	128	131	53	78
2021/2022	2	618	207	34 899	168	147	67	80
2022/2023	2	618	219	44 544	203	148	68	80
Аматерска позоришта / *Amateur theatres*								
2013/2014	14	2 833	348	54 093	155	179	123	56
2014/2015	16	2 980	287	73 051	254	171	120	51
2015/2016	15	2 605	430	70 369	164	239	168	71
2016/2017	10	2 393	427	71 150	166	238	177	61
2017/2018	12	2 813	312	59 140	190	143	109	34
2018/2019	9	1 985	371	62 600	168	115	85	30
2019/2020	9	1 985	136	18 670	137	112	100	12
2020/2021	10	1 397	275	27 336	99	55	40	15
2021/2022	7	1 350	276	49 855	180	34	27	7
2022/2023	9	1 350	504	77 392	153	27	11	16

27.2. Позоришта према врсти изведених дјела
Theatres by type of works performed

Сез/год. Season/year	Према врсти дјела By type of work								Дјела су постављена као Works played as		
	драма drama		опера, оперета opera, operetta		балет ballet		остало other		премијера première	обновљена представа repeat performances	ранији репертоар earlier repertoire
	представе performances	посјетиоци visitors	представе performances	посјетиоци visitors	представе performances	посјетиоци visitors	представе performances	посјетиоци visitors			
УКУПНО / *TOTAL*											
2013/2014	512	85 108	-	-	-	-	264	42 899	56	37	683
2014/2015	616	104 116	-	-	-	-	241	31 163	54	27	776
2015/2016	497	85 057	-	-	-	-	395	68 406	44	35	813
2016/2017	495	81 618	-	-	-	-	364	53 853	37	35	787
2017/2018	275	45 219	-	-	-	-	469	85 698	51	30	663
2018/2019	369	56 464	-	-	-	-	384	76 249	38	34	681
2019/2020	246	34 479	-	-	-	-	198	29 893	21	23	400
2020/2021	343	33 814	-	-	-	-	179	14 693	21	16	485
2021/2022	414	69 912	4	1 007	-	-	222	63 517	18	25	597
2022/2023	521	103 316	7	1 836	-	-	373	36 784	35	16	850
Дјечије позориште / *Children's theatres*											
2013/2014	25	5 000	-	-	-	-	150	27 808	4	11	160
2014/2015	80	13 792	-	-	-	-	138	13 953	4	13	201
2015/2016	-	-	-	-	-	-	213	36 187	5	15	193
2016/2017	80	13 792	-	-	-	-	134	13 953	4	13	197
2017/2018	-	-	-	-	-	-	216	34 715	5	19	192
2018/2019	-	-	-	-	-	-	189	34 826	4	21	164
2019/2020	-	-	-	-	-	-	136	20 850	5	19	112
2020/2021	15	461	-	-	-	-	102	4 000	3	12	102
2021/2022	23	6 900	-	-	-	-	134	40 200	4	15	138
2022/2023	-	-	-	-	-	-	178	20 000	4	16	158
Професионално позориште / *Professional theatres*											
2013/2014	253	41 106	-	-	-	-	-	-	12	16	225
2014/2015	252	45 246	-	-	-	-	-	-	9	-	243
2015/2016	249	46 907	-	-	-	-	-	-	9	-	240
2016/2017	218	36 576	-	-	-	-	-	-	8	3	207
2017/2018	186	33 762	-	-	-	-	30	3 300	12	1	203
2018/2019	163	31 987	-	-	-	-	30	3 300	12	1	180
2019/2020	155	23 579	-	-	-	-	17	1 273	6	1	165
2020/2021	130	16 711	-	-	-	-	-	-	3	3	124
2021/2022	196	33 068	4	1 007	-	-	7	824	6	-	201
2022/2023	198	39 631	7	1 836	-	-	14	3 077	7	-	212
Аматерска позоришта / *Amateur theatres*											
2013/2014	234	39 002	-	-	-	-	114	15 091	40	10	298
2014/2015	284	45 078	-	-	-	-	103	17 210	41	14	332
2015/2016	248	38 150	-	-	-	-	182	32 219	30	20	380
2016/2017	197	31 250	-	-	-	-	230	39 900	25	19	383
2017/2018	89	11 457	-	-	-	-	223	47 683	34	10	268
2018/2019	206	24 477	-	-	-	-	165	38 123	22	12	337
2019/2020	91	10 900	-	-	-	-	45	7 770	10	3	123
2020/2021	198	16 642	-	-	-	-	77	10 693	15	1	259
2021/2022	195	29 944	-	-	-	-	81	22 493	8	10	258
2022/2023	323	63 685	-	-	-	-	181	13 707	24	-	480

27.3. Библиотеке, књиге и корисници
Libraries, books and users

	Библиотеке, укупно *Library, total*	Са читаоницом *With reading room*	Књиге *Books*	Корисници *Users*		Дјечије одјељење – број књига *Children's department – number of books*
				у библиотеци *in library*	ван библиотеке *out of library*	
2014	338	166	1 807 955	390 232	635 384	218 687
2015	350	185	1 797 791	260 927	782 187	139 443
2016	356	185	1 743 620	260 181	757 071	198 757
2017	337	188	1 735 562	251 046	752 893	181 299
2018	348	185	1 718 576	246 488	781 481	182 720
2019	352	223	1 738 766	246 319	704 138	416 685
2020	354	190	1 481 348	161 418	569 148	381 574
2021	358	202	1 007 672	137 699	447 897	514 853
2022	365	217	1 490 952	145 488	427 709	528 824
2023	283	189	811 967	114 086	417 014	601 177

27.4. Запослени у библиотекама
Employees in libraries

	С пуним радним временом *Working full-time*						С краћим од пуног радног времена *Working part-time*
	укупно *total*	стручни библиотекарски радници *professional workers in library*				остали *others*	
		свега *all*	савјетници *advisers*	виши библиотекари и библиотекари *senior librarians and librarians*	виши књижничари и књижничари *senior assistant librarians and assistant librarians*		
2014	601	485	3	482	-	116	-
2015	608	497	4	493	-	111	-
2016	606	493	4	489	-	113	-
2017	630	518	4	514	-	112	-
2018	659	551	7	544	-	108	-
2019	634	520	-	520	-	114	-
2020	701	589	-	589	-	112	-
2021	789	664	-	664	-	125	-
2022	1 076	949	-	949	-	127	-
2023	887	759	-	759	-	128	-

27.5. Биоскопи, представе, посјетиоци и запослени
Cinemas, performances, visitors and employees

	Биоскопи *Cinemas*	Сједишта *Seats*	Представе *Performances*			Посјетиоци *Visitors*				Запослени *Employees*	
			укупно *total*	домаћих филмова *domestic films*	страних филмова *foreign films*	укупно *total*	домаћих филмова *domestic films*	страних филмова *foreign films*	по једној представи *per performance*	укупно *total*	кино-оператори *projectionist*
2014	20	7 136	8 931	15	8 916	362 273	7 100	355 173	40	56	24
2015	20	6 295	9 381	98	9 283	436 942	24 287	412 655	47	62	30
2016	20	6 781	8 851	40	8 811	1 126 559	52 977	1 073 582	127	60	32
2017	20	7 434	7 834	24	7 810	363 509	18 500	345 009	46	43	16
2018	20	7 191	11 947	33	11 914	391 328	9 754	381 574	33	49	14
2019	20	7 211	11 748	35	11 713	398 257	19 920	378 337	34	52	17
2020	20	7 433	5 937	79	5 858	105 445	29 008	76 437	18	46	17
2021	21	7 561	9 785	19	9 766	258 650	31 038	227 612	26	58	25
2022	21	7 086	12 113	108	12 005	254 607	50 921	203 686	21	54	25
2023	21	7 040	12 532	16	12 516	284 408	45 506	238 902	23	42	21

27.6. Радио-станице и запослени у радио-станицама
Radio stations and employees at radio stations

	Број станица *Number of stations*	Број радио-предајника *Number of radio transmitters*	Јачина одашиљача, kW *Transmitter power, kW*	Укупан број радника *Total number of workers*	Везани за рад емисија *Connected with the programme work*				Административно особље *Administrative staff*	Остали *Others*
					умјетничко особље *artistic staff*	новинари *journalists*	спикери и лектори *announcers and language editors*	техничко и друго особље *technical and other staff*		
2014	48	119	218,65	361	-	150	66	63	70	12
2015	47	119	219,32	369	-	159	70	65	67	8
2016	48	127	228,71	294	-	100	50	71	66	7
2017	49	126	229,91	310	-	100	55	73	69	13
2018	48	139	260,60	321	-	100	58	78	70	15
2019	47	147	260,30	317	-	100	58	76	67	16
2020	47	156	264,29	333	-	100	70	86	60	17
2021	41	143	92,11	306	-	103	70	70	54	9
2022	39	141	89,21	306	-	103	63	72	59	9
2023	39	145	124,80	298	-	106	65	68	51	8

27.7. Емитовани програм из сопствених радио-станица у часовима
Broadcast programme from own radio stations, hours

	Укупно *Total*	Врста емитованог програма *Type of programme broadcast*							
		информативно-документарни *informative-documentary*	културно-умјетнички *cultural-artistic*	забавни *entertainment*	музички *music*	дјечији, омладински и образовни *children and youth's programme, educational*	спортски *sports*	комерцијални *commercial*	остали *other*
2014	280 057	45 137	7 438	51 661	120 545	6 910	5 085	16 844	26 437
2015	270 135	36 702	7 975	57 945	117 779	5 928	4 566	16 375	22 865
2016	254 742	33 695	7 731	49 542	115 597	5 627	3 994	16 440	22 116
2017	253 717	32 207	7 655	45 851	120 959	3 832	4 601	19 415	19 197
2018	253 250	33 667	6 926	43 103	124 545	3 719	4 381	17 600	19 309
2019	257 130	34 493	6 674	49 050	126 132	3 504	4 398	16 410	16 469
2020	257 665	36 359	7 224	50 578	118 017	3 584	4 689	16 860	20 354
2021	205 902	27 370	7 475	53 572	80 359	3 506	3 626	15 205	14 789
2022	213 303	25 162	5 127	55 609	83 409	4 881	3 286	23 937	11 892
2023	183 666	27 023	6 853	47 918	71 878	6 411	4 015	11 179	8 389

27.8. ТВ станице и запослени у ТВ станицама
Television centres and employees at television centres

	Број станица *Number of centres*	Број ТВ предајника *Number of TV transmitters*	Јачина слике, kW *Image power, kW*	Укупан број радника *Total number of workers*	Везани за рад емисија *Programme related*				Административни радници *Administrative workers*	Остали *Other*
					умјетнички радници *artistic staff*	новинари *journalists*	спикери и лектори *announcers and language editors*	технички радници *technical workers*		
2014	13	152	386,56	794	73	243	32	312	49	85
2015	13	126	319,83	847	80	258	35	297	126	51
2016	13	126	319,93	828	78	258	35	286	118	53
2017	13	125	232,81	856	78	248	35	295	140	62
2018	12	125	232,03	938	93	285	44	292	156	68
2019	12	122	232,03	976	90	294	40	310	155	87
2020	13	109	227,13	1 026	91	296	42	346	171	80
2021	12	103	228,83	870	-	300	58	294	148	70
2022	8	107	226,34	937	-	369	60	292	137	79
2023	8	108	307,34	917	-	348	60	292	141	76

27.9. Емитовани програм из сопствених ТВ станица у часовима
Broadcast programme from own television centres, hours

	Укупно *Total*	Врста емитованог програма *Type of programme broadcast*									
		информативни *informative*	научно-културни *science and culture*	играни *feature*	забавни *entertainment*	музички *music*	образовни *educational*	програм за дјецу и омладину *children and youth's programme*	спортски *sports*	комерцијални *commercial*	друго *other*
2014	76 755	20 258	4 983	13 370	4 812	12 622	4 983	4 437	2 832	4 500	3 958
2015	66 516	23 895	2 776	10 723	4 294	10 021	1 184	3 855	2 493	4 290	2 985
2016	69 443	16 626	3 847	14 089	5 588	12 504	2 565	3 675	4 866	3 720	1 963
2017	67 087	16 729	4 260	11 874	4 843	11 751	2 849	3 493	4 179	4 307	2 802
2018	76 262	20 176	4 267	13 366	5 172	12 715	3 500	4 293	5 107	4 752	2 914
2019	68 567	23 688	3 169	14 466	3 437	7 176	3 344	4 019	3 311	4 047	1 910
2020	74 798	23 689	3 049	15 502	3 641	8 495	2 564	2 994	6 293	6 661	1 910
2021	35 377	8 085	2 444	7 644	2 169	3 255	1 999	1 076	4 184	3 293	1 228
2022	39 135	9 063	1 820	12 171	2 096	3 144	1 909	969	3 934	3 032	997
2023	41 084	8 956	1 737	12 843	4 104	5 014	1 539	882	2 035	3 159	815

27.10. Врсте архивских фондова[1] – стање 31. децембар
Types of archive funds[1] – state as on 31 December

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*										
Број фондова / *Number of funds*	823	834	843	858	862	868	876	878	884	885
Дужни метри / *Length in meters*	4 309	4 364	4 408	4 550	4 607	4 652	4 732	4 734	4 798	4 800
Управа и јавне службе / *Administration and public services*										
Број фондова / *Number of funds*	353	353	353	356	356	356	356	356	356	356
Дужни метри / *Length in meters*	2 989	2 995	2 995	3 053	3 053	3 053	3 106	3 106	3 136	3 136
Правосуђе / *Justice administration*										
Број фондова / *Number of funds*	41	41	41	41	41	41	41	41	41	41
Дужни метри / *Length in meters*	242	242	242	242	242	242	243	243	243	243
Војне јединице, установе и предузећа / *Military units, institutions and enterprises*										
Број фондова / *Number of funds*	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Дужни метри / *Length in meters*	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Просвјетне, културне и научне установе / *Educational, cultural and scientific institutions*										
Број фондова / *Number of funds*	69	69	70	70	70	70	71	71	73	74
Дужни метри / *Length in meters*	338	338	344	344	344	344	345	345	361	363
Социјалне и здравствене установе / *Social and health institutions*										
Број фондова / *Number of funds*	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Дужни метри / *Length in meters*	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Привреда и банкарство / *Economy and banking*										
Број фондова / *Number of funds*	188	197	205	209	212	218	224	226	230	230
Дужни метри / *Length in meters*	626	655	693	772	828	872	888	890	908	908
Друштвено-политичке организације, друштва и удружења / *Socio-political organisations, societies and associations*										
Број фондова / *Number of funds*	125	127	127	128	129	129	130	130	130	130
Дужни метри / *Length in meters*	62	82	82	82	83	83	92	92	92	92
Вјерске установе и организације / *Religious institutions and organisations*										
Број фондова / *Number of funds*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дужни метри / *Length in meters*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остало / *Other*										
Број фондова / *Number of funds*	35	35	35	42	42	42	42	42	42	42
Дужни метри / *Length in meters*	35	35	35	40	40	41	41	41	41	41

[1] Осим личних и породичних фондова
Excluding personal and family funds

27.11. Архивска грађа према времену настанка – стање 31. децембар
Archive material by time of origin and arrangement – state as on 31 December

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*										
Свега / *All*										
Број фондова / *Number of funds*	823	834	843	858	862	868	876	878	884	885
Дужних метара / *Length in meters*	4 309	4 364	4 408	4 550	4 607	4 652	4 732	4 734	4 798	4 800
До 1918 / *Before 1918*										
Број фондова / *Number of funds*	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Дужних метара / *Length in meters*	201	201	201	201	201	201	201	201	201	201
Од 1919. до 1940 / *From 1919 to 1940*										
Број фондова / *Number of funds*	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
Дужних метара / *Length in meters*	154	154	154	154	154	154	154	154	154	154
Од 1941. до 1945 / *From 1941 to 1945*										
Број фондова / *Number of funds*	74	74	74	74	74	74	75	75	75	75
Дужних метара / *Length in meters*	76	76	77	76	76	76	78	78	78	78
Од 1946. до 1991 / *From 1946 to 1991*										
Број фондова / *Number of funds*	660	669	672	675	677	677	679	679	679	680
Дужних метара / *Length in meters*	3 302	3 333	3 368	3 393	3 396	3 396	3 407	3 407	3 423	3 425
Од 1992. до данас / *From 1992 till today*										
Број фондова / *Number of funds*	36	38	44	56	58	64	69	71	77	77
Дужних метара / *Length in meters*	576	600	608	726	780	825	892	894	942	942
Сређена / *Organised*										
Свега / *All*										
Број фондова / *Number of funds*	590	616	632	662	685	701	709	714	723	725
Дужних метара / *Length in meters*	2 932	3 075	3 194	3 504	3 667	3 807	3 987	4 070	4 237	4 347
До 1918 / *Before 1918*										
Број фондова / *Number of funds*	18	18	18	18	18	18	18	18	18	19
Дужних метара / *Length in meters*	189	189	189	189	189	189	189	189	189	200
Од 1919. до 1940 / *From 1919 to 1940*										
Број фондова / *Number of funds*	15	15	15	15	15	15	15	16	17	17
Дужних метара / *Length in meters*	50	50	53	53	53	53	53	58	58	58
Од 1941. до 1945 / *From 1941 to 1945*										
Број фондова / *Number of funds*	46	46	46	46	46	46	47	47	47	47
Дужних метара / *Length in meters*	51	51	57	56	56	56	58	59	59	59
Од 1946. до 1991 / *From 1946 to 1991*										
Број фондова / *Number of funds*	475	499	509	527	548	558	560	561	564	565
Дужних метара / *Length in meters*	2 066	2 185	2 287	2 480	2 589	2 684	2 795	2 870	2 989	3 088
Од 1992. до данас / *From 1992 till today*										
Број фондова / *Number of funds*	36	38	44	56	58	64	69	72	77	77
Дужних метара / *Length in meters*	576	600	608	726	780	825	892	894	942	942

27.11. Архивска грађа према времену настанка – стање 31. децембар
Archive material by time of origin and arrangement – state as on 31 December
(наставак/*continued*)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Несређена / *Not organised*									
Свега / *All*										
Број фондова / *Number of funds*	233	218	211	196	177	167	167	164	161	160
Дужних метара / *Length in meters*	1 377	1 289	1 214	1 046	940	845	745	664	561	453
До 1918 / *Before 1918*										
Број фондова / *Number of funds*	7	7	7	7	7	7	7	7	7	6
Дужних метара / *Length in meters*	12	12	12	12	12	12	12	12	12	1
Од 1919. до 1940 / *From 1919 to 1940*										
Број фондова / *Number of funds*	13	13	13	13	13	13	13	13	11	11
Дужних метара / *Length in meters*	104	104	101	101	101	101	101	96	96	96
Од 1941. до 1945 / *From 1941 to 1945*										
Број фондова / *Number of funds*	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
Дужних метара / *Length in meters*	25	25	20	20	20	20	20	20	20	20
Од 1946. до 1991 / *From 1946 to 1991*										
Број фондова / *Number of funds*	185	170	163	148	129	119	119	116	115	115
Дужних метара / *Length in meters*	1 236	1 148	1 081	913	807	712	612	536	433	336
Од 1992. до данас / *From 1992 till today*										
Број фондова / *Number of funds*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дужних метара / *Length in meters*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

27.12. Запослени у архиву – стање 31. децембар
Employees in archive – state as on December 31

	Укупно *Total*	Радници архивске струке *Archive staff*	Радници конзерваторске и рестаураторске струке *Conservation and restoration staff*	Библиотекари *Librarians*	Техничко, административно и остало особље *Technical, administrative and other staff*
2014	30	25	-	-	5
2015	29	22	-	-	7
2016	31	24	-	-	7
2017	30	23	-	-	7
2018	27	20	-	-	7
2019	27	21	-	-	6
2020	27	20	-	-	7
2021	28	21	-	-	7
2022	30	24	-	-	6
2023	31	24	-	-	7

27.13. Музеји, музејске збирке, предмети, посјетиоци, изложбе и запослени
Museums, museum collections, items, visitors, exhibitions and employees

	Музеји и музејске збирке *Museums and museum collections*	Инвентарисани предмети[1] *Inventoried items*[1]	Посјетиоци *Visitors*	Изложбе *Exhibitions*				Запослени *Employees*		
				у музеју *in museum*		ван музеја *out of museum*				
				број *number*	посјетиоци *visitors*	број *number*	посјетиоци *visitors*	укупно *total*	стручно особље *professional staff*	остало *other*
2014	11	206 899	64 000	122	63 190	33	12 688	127	74	53
2015	11	202 023	101 959	143	98 959	40	35 168	125	70	55
2016	11	176 380	135 230	91	116 980	10	18 250	123	74	49
2017	11	322 429	181 894	151	89 150	37	92 744	126	76	50
2018	11	102 791	167 444	165	114 189	37	53 255	130	83	47
2019	11	116 977	139 332	157	121 069	22	18 263	131	82	49
2020	11	111 049	72 132	88	45 684	19	26 448	137	86	51
2021	11	99 726	65 421	101	52 305	10	13 116	116	68	48
2022	11	201 965	178 410	148	156 860	22	21 550	132	66	66
2023	11	210 260	157 790	169	149 100	24	8 690	143	65	78

[1] Инвентарисани предмети обухватају укупно инвентарисане предмете у музеју
Inventoried items cover total number of inventoried museum items

27.14. Музејски предмети по врстама збирки
Museum items by type of collection

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	206 899	202 023	176 380	322 429	102 791	116 977	111 049	99 726	201 965	210 260
Инвентарисани предмети по врстама збирки / *Inventoried items by type of collection*										
Природњачке / *Natural*	14 544	15 304	8 635	3 844	119	15 530	15 540	15 688	15 836	15 792
Историјске / *Historical*	43 057	43 572	25 945	29 745	41 849	24 630	26 272	26 321	26 451	10 795
Културно-историјске / *Art history*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Археолошке / *Archeological*	120 561	111 690	107 000	104 107	17 602	21 137	23 752	15 001	87 346	102 735
Нумизматичке / *Numismatic*	1 667	4 492	4 606	3 035	3 035	3 022	3 022	3 027	3 027	3 401
Етнографске / *Ethno-graphic*	14 096	13 982	14 380	13 203	7 979	13 067	14 365	13 520	7 995	16 217
Умјетничке / *Artistic*	9 530	9 539	12 269	164 940	13 355	35 982	24 489	22 555	27 829	27 926
Примијењене умјетности / *Applied art*	22	22	23	23	15 315	22	22	22	-	16
Техничке / *Technical*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остале / *Other*	3 422	3 422	3 522	3 532	3 537	3 587	3 587	3 592	33 481	33 378

27.15. Издавачка дјелатност
Publishing activity

	Књиге *Books*	Брошуре *Brochures*	Листови (новине) *Papers (newspapers)*	Часописи *Journals*	Рото-штампа *Newsprint literature*
2014					
Број издавача / *Number of publishers*	99	99	9	34	1
Број примјерака / *Number of copies*	412	19	1 104	124	12
Укупан тираж / *Total circulation*	788 389	16 780	3 908 730	311 476	326
2015					
Број издавача / *Number of publishers*	116	116	10	39	1
Број примјерака / *Number of copies*	511	47	1 092	212	15
Укупан тираж / *Total circulation*	955 336	107 870	3 499 061	329 054	420
2016					
Број издавача / *Number of publishers*	119	119	10	35	2
Број примјерака / *Number of copies*	502	27	1 104	190	11
Укупан тираж / *Total circulation*	894 116	31 180	2 934 566	278 142	1 713
2017					
Број издавача / *Number of publishers*	102	102	10	32	3
Број примјерака / *Number of copies*	441	55	1 114	177	29
Укупан тираж / *Total circulation*	871 586	58 120	2 889 798	235 420	1 369
2018					
Број издавача / *Number of publishers*	105	105	10	34	2
Број примјерака / *Number of copies*	494	12	1 048	170	12
Укупан тираж / *Total circulation*	983 427	5 799	3 461 536	201 109	427
2019					
Број издавача / *Number of publishers*	94	94	8	34	2
Број примјерака / *Number of copies*	428	14	1 040	168	15
Укупан тираж / *Total circulation*	956 724	2 260	2 653 711	196 162	509
2020					
Број издавача / *Number of publishers*	103	103	8	33	4
Број примјерака / *Number of copies*	502	10	997	102	5
Укупан тираж / *Total circulation*	961 395	2 130	2 208 272	16 125	58
2021					
Број издавача / *Number of publishers*	92	92	8	37	3
Број примјерака / *Number of copies*	569	11	1 057	119	6
Укупан тираж / *Total circulation*	1 175 905	12 800	2 453 157	39 970	174
2022					
Број издавача / *Number of publishers*	131	131	5	69	1
Број примјерака / *Number of copies*	495	17	1 063	161	5
Укупан тираж / *Total circulation*	1 426 718	18 270	2 372 807	105 495	156
2023					
Број издавача / *Number of publishers*	112	112	9	68	5
Број примјерака / *Number of copies*	541	30	985	113	9
Укупан тираж / *Total circulation*	1 240 235	321 901	2 387 685	54 061	246

27.16. Тираж књига и брошура по областима издања
Circulation of books and brochures by fields of publishing

	Укупно *Total*	Општа група *General group*	Филозофија, психологија *Philosophy, psychology*	Религија, теологија *Religion, theology*	Друштвене науке (опште) *Social science (general)*
2014					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	412	7	2	2	232
тираж / *circulation*	788 389	4 850	300	1 300	714 122
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	19	1	1	-	-
тираж / *circulation*	16 780	30	300	-	-
2015					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	511	30	3	2	238
тираж / *circulation*	955 336	17 510	1 000	1 700	728 710
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	47	-	1	-	8
тираж / *circulation*	107 870	-	500	-	20 770
2016					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	502	13	15	10	263
тираж / *circulation*	894 116	10 250	24 091	14 800	742 858
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	21	3	-	4	-
тираж / *circulation*	31 180	2 600	-	10 000	-
2017					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	441	11	14	10	222
тираж / *circulation*	871 586	8 400	5 100	40 600	745 470
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	55	2	-	4	4
тираж / *circulation*	58 120	250	-	20 500	620
2018					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	494	28	1	1	246
тираж / *circulation*	983 427	21 746	300	300	874 071
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	12	1	-	-	1
тираж / *circulation*	5 799	300	-	-	10
2019					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	428	5	-	9	212
тираж / *circulation*	956 724	1 061	-	2 050	834 218
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	14	-	-	-	-
тираж / *circulation*	2 260	-	-	-	-
2020					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	502	13	13	3	212
тираж / *circulation*	961 395	2 260	2 200	600	781 053
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	10	-	-	-	1
тираж / *circulation*	2 130	-	-	-	80

27.16. Тираж књига и брошура по областима издања
Circulation of books and brochures by fields of publishing
(наставак/*continued*)

	Укупно *Total*	Општа група *General group*	Филозофија, психологија *Philosophy, psychology*	Религија, теологија *Religion, theology*	Друштвене науке (опште) *Social science (general)*
2021					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	569	13	1	14	302
тираж / *circulation*	1 175 905	2 650	300	4 690	1 046 754
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	11	-	-	-	2
тираж / *circulation*	12 800	-	-	-	10 100
2022					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	495	13	1	24	229
тираж / *circulation*	1 426 718	3 150	100	66 200	1 251 787
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	17	1	1	-	7
тираж / *circulation*	18 270	200	320	-	16 100
2023					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	541	23	2	15	227
тираж / *circulation*	1 240 235	4 805	700	63 250	1 071 098
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	30	17	-	-	1
тираж / *circulation*	321 901	316 361	-	-	100

27.16. Тираж књига и брошура по областима издања
Circulation of books and brochures by fields of publishing
(наставак/continued)

	Природне науке *Natural sciences*	Примијењене науке, медицина, техника *Applied sciences, medicine, technical sciences*	Умјетност *Art*	Лингвистика, филологија и књижевност *Linguistics, philology and literature*	Археологија, географија, биографија, историја *Archaeology, geography, biography, history*
2014					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	15	50	13	73	18
тираж / *circulation*	3 916	20 448	4 770	32 587	6 096
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	1	1	6	7	2
тираж / *circulation*	300	200	1 650	13 800	500
2015					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	28	41	17	126	26
тираж / *circulation*	6 520	16 050	5 450	167 396	11 000
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	1	-	1	31	5
тираж / *circulation*	200	-	200	83 400	2 800
2016					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	18	58	15	97	13
тираж / *circulation*	3 490	17 240	6 700	69 382	5 305
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	3	3	9	3	2
тираж / *circulation*	530	12 700	3 300	1 500	550
2017					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	19	61	15	61	28
тираж / *circulation*	4 050	17 070	4 900	37 277	8 719
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	1	-	15	25	4
тираж / *circulation*	50	-	8 000	28 000	700
2018					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	21	57	17	98	25
тираж / *circulation*	3 770	15 820	6 300	54 160	6 960
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	-	2	1	5	2
тираж / *circulation*	-	3 039	300	1 900	250
2019					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	18	46	26	93	19
тираж / *circulation*	4 200	12 850	8 050	88 445	5 850
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	-	2	6	5	1
тираж / *circulation*	-	200	1 200	560	300
2020					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	18	69	21	114	39
тираж / *circulation*	4 450	15 540	4 350	136 792	14 150
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	-	-	7	1	1
тираж / *circulation*	-	-	1 800	100	150

27.16. Тираж књига и брошура по областима издања

Circulation of books and brochures by fields of publishing

(наставак/*continued*)

	Природне науке *Natural sciences*	Примијењене науке, медицина, техника *Applied sciences, medicine, technical sciences*	Умјетност *Art*	Лингвистика, филологија и књижевност *Linguistics, philology and literature*	Археологија, географија, биографија, историја *Archaeology, geography, biography, history*
2021					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	23	58	16	102	40
тираж / *circulation*	3 440	13 650	3 499	86 632	14 290
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	-	-	4	1	4
тираж / *circulation*	-	-	1 000	300	1 400
2022					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	16	65	20	91	36
тираж / *circulation*	2 450	13 815	3 427	72 178	13 611
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	-	1	3	2	2
тираж / *circulation*	-	100	500	650	400
2023					
Књиге / *Books*					
број примјерака / *number of copies*	26	64	18	116	50
тираж / *circulation*	4 926	11 012	5 373	48 580	30 491
Брошуре / *Brochures*					
број примјерака / *number of copies*	-	-	6	5	1
тираж / *circulation*	-	-	1 000	4 340	100

ЗДРАВСТВО

HEALTH CARE

28 Здравство
Health care

Методолошка објашњења
Methodological explanations 539

ТАБЕЛЕ
TABLES

28.1. Здравствени радници запослени у здравству, болничке постеље и рад
Medical staff employed in public health services, beds and activity 541

28.2. Здравствене установе
Health institutions 541

28.3. Посјете по службама
Visits by service 542

28.4. Пријављени случајеви заразних болести
Reported cases of infectious diseases 543

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-28.1. Број кревета у здравственим установама
Number of beds in health institutions 546

Г-28.2. Број болесничких дана
Number of hospitalization days 546

Г-28.3. Број посјета доктору медицине у служби породичне медицине
Number of visits to medical doctor in family medicine 546

Г-28.4. Број посјета доктору медицине предшколске и школске дјеце
Number of pre-school and school children visits to medical doctor 546

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације: Здравствена статистика, статистичко саопштење
Градови и општине Републике Српске
Ово је Република Српска
Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications: *Health statistics, statistical release*
Cities and Municipalities of Republika Srpska
This is Republika Srpska
Statistical Yearbook of Republika Srpska

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци су преузети од Јавне здравствене установе - Института за јавно здравство Републике Српске и односе се само на јавни сектор.

Подаци о здравственим установама, радницима и раду прикупљени су годишњим извјештајем за поједине области здравствене заштите и врсте здравствених установа.

Подаци о пријављеним случајевима заразних болести прикупљени су од свих здравствених установа у складу са Законом о заштити становништва од заразних болести.

Обухватност и упоредивост података

Обухватност података је потпуна за јавни сектор, а подаци се заснивају на законом прописаним евиденцијама и прикупљени су од свих здравствених установа које се налазе у плану мреже здравствених установа. Подаци о раду и морбидитету се односе на цијелу календарску годину, а подаци о кадровима су стање на дан 31. децембра.

У Институту за јавно здравсто Републике Српске је 2019. године ревидирана листа заразних болести, те на истој за разлику од листе коришћене у ранијим годинама нема одређених болести (стрептококне упале ждријела и крајника, контакта и изложености бјеснилу, шарлаха, еризипела, бактеријског менингитиса, скабијеса, вирусног неспецифичног хепатитиса, носилаштва HBsAg и носилаштва HCV антитијела).

Поред ове промјене, од 2019. године на другачији начин се приказују подаци који се прате у оквиру надзора над грипом.

Наиме, у оквиру надзора над грипом прате се три групе инфекције: акутне респираторне инфекције (ARI), инфекције сличне грипи (ILI) и тешке респираторне инфекције (SARI). Тај надзор се временски не поклапа са надзором над другим заразним болестима јер он не траје од почетка до краја календарске године, него од 40. недјеље текуће године до 20. недјеље сљедеће године. У публикацији Статистички годишњак, а због континуитета и упоредивости, подаци о надзору над грипом су приказани за календарску годину.

Нису укључени подаци о приватним амбулантама.

Дефиниције

Здравствена служба је дио здравствене установе, која пружа здравствену заштиту одређеним групацијама становништва и организована је тако да пружа здравствену заштиту становништву Републике Српске.

Обољења, стања и повреде приказују се на основу извјештаја здравствених служби и приказује се према јединственим листама у складу са Међународном класификацијом болести – Десета ревизија.

Болеснички дани јесу дани које је једно лице провело у стационираној установи, ради лијечења и испитивања. У број болесничких дана урачунавају се дани проведени у стационару, укључујући и дан отпуста, а не урачунавајући дан пријема.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data were taken over from the Public health institution - Public Health Institute of Republika Srpska, and they refer to the public sector only.

Data on health institutions, employed persons and activities were collected through annual reports on specific domains of health care and type of health institutions.

Data on reported cases of infectious diseases are collected from all health institutions, in accordance with the Law on protection of population against infectious diseases.

Coverage and comparability of data

Data coverage is full for the public sector. Data are based on the records regulated by the law, and collected from all health institutions which are present in the plan of health institutions network. Data on activities and morbidity refer to the entire calendar year, while data on staff refer to the state as on 31 December.

In 2019, the Public Health Institute of Republika Srpska revised the list of infectious diseases. Thus, the new list does not include certain diseases which were included in the list used in previous years (streptococcal pharyngitis and tonsillitis, contact and exposure to rabies, scarlet fever, erysipelas, bacterial meningitis, scabies, nonspecific viral hepatitis, HBsAg carriers and HCV antibody carriers).

In addition to this modification, since 2019 the data observed as part of influenza surveillance are presented differently.

To be precise, three groups of infections are observed as part of influenza surveillance, namely acute respiratory infections (ARI), influenza-like infections (ILI) and sever acute respiratory infections (SARI). This surveillance does not coincide with the surveillance of other infectious diseases, as it does not last from the beginning to the end of the calendar year, but from the 40th week of the current year to the 20th week of the following year. For the purpose of continuity and comparability, the data on influenza surveillance in the Statistical Yearbook are shown for the calendar year.

Data on private clinics are not included.

Definitions

Health service is a part of a health institution, providing health care to certain groups of population, and it is organised to provide health care to population of Republika Srpska.

Ailments, conditions and injuries are given on the basis of reports from health services, and they are shown according to the unique list in accordance with the International Classification of Diseases – Revision 10.

Hospitalization days refer to the number of days a person spent in an in-patient institution, for treatment or medical examination. The number of hospitalization days covers days spent in an in-patient institution, including discharge day, while excluding admission day.

Посјета представља сваки контакт појединца са доктором медицине или са другим здравственим радником у здравственој установи, кући или на другом мјесту, ради остваривања здравствене заштите. Ова посјета може бити прва и поновна.

Прва посјета је контакт који се први пут оствари са доктором медицине због обољења, стања или повреде. Једно лице у току једне године може ради прегледа да учини више посјета здравственој установи, при чему као разлог посјете могу бити различита стања или обољења. Прва посјета је посјета у календарској години због одређеног стања или обољења.

Поновне посјете су све остале посјете у вези са тим обољењем, стањем или повредом до коначног исхода.

Заразна или инфективна болест је свако обољење изазвано специфичним инфективним агенсом или његовим токсичним продуктима која настаје преносом са зараженог лица, животиње или резервоара до осјетљивог домаћина, било директно или индиректно, преко прелазног биљног или животињског домаћина, вектора или неживе природе.

Исписани болесници представљају број лица која су у одређеној години закључили лијечење у болници.

Под **болничком постељом** сматра се постеља опремљена за потпуни цјелодневни смјештај пацијената, смјештена у дијеловима болнице у којима је обезбијеђена континуирана здравствена њега пацијената. Број болничких постеља представља мјерило капацитета болнице.

Здравствени радници су лица која имају образовање стечено на медицинском, стоматолошком и фармацеутском факултету те на вишим и средњим школама здравственог усмјерења.

*A **visit** refers to any contact of an individual with a medical doctor or another member of medical staff in a health institution, house or at some other place, for health care purposes. This visit can be a first visit or a repeat visit.*

*A **first visit** is a contact made for the first time with a medical doctor due to an ailment, condition or injury. A person can, during one year, make a few visits to a health institutions for medical examination, but each time due to a different ailment or a condition. The first visit is a visit in a calendar year due to a certain condition or ailment.*

Repeat visits are all other visits concerning the ailment, condition or injury in question, until final outcome.

Infectious or contagious disease is any disease caused by a specific infectious agent or its toxic products, which comes as a result of direct or indirect transfer from an infected person, animal or reservoir, through a transient host, vegetable or animal, vector or inanimate nature.

Patients discharged refer to the number of persons whose medical treatment in a hospital was finished in a specific year.

A hospital bed is a bed equipped for a complete whole-day accommodation of patients, situated in parts of a hospital where continuous health care is available to patients. The number of hospital beds is a measure of hospital's capacity.

Medical staff refers to persons who obtained education at a faculty of medicine, faculty of dentistry or faculty of farmacy, or at health non-university colleges and secondary schools.

28.1. Здравствени радници запослени у здравству, болничке постеље и рад
Medical staff employed in public health services, beds and activity

	Здравствени радници[1)] *Medical staff[1)]*					Постеље *Beds*	Исписани болесници *Discharged patients*	Болнички дани *Hospitalization days*
	укупно *total*	доктори медицине *medical doctors*	стоматолози *dentists*	фармацеути *pharmacists*	остали здравствени радници *other medical staff*			
1999	8 021	1 754	184	88	5 995	5 470	56 683	640 585
2000	7 630	1 716	186	87	5 641	4 697	74 478	982 800
2001	7 574	1 731	170	89	5 584	4 565	94 201	993 591
2002	7 740	1 786	172	96	5 686	3 985	90 374	1 031 992
2003	7 767	1 802	171	95	5 699	3 881	91 637	1 020 672
2004	7 915	1 838	188	100	5 789	3 652	101 111	1 069 949
2005	7 877	1 857	193	45	5 782	3 804	103 838	1 024 441
2006	8 023	1 917	195	51	5 860	4 017	114 989	1 032 650
2007	8 347	1 988	201	72	6 086	4 509	132 660	1 232 827
2008	8 562	2 048	199	77	6 238	4 455	132 044	1 275 264
2009	8 633	2 101	189	84	6 259	4 386	151 909	1 207 675
2010	8 836	2 185	202	87	6 362	4 370	157 300	1 248 870
2011	9 080	2 286	215	88	6 491	4 403	168 747	1 299 651
2012	9 277	2 355	227	107	6 588	4 558	174 041	1 269 686
2013	9 310	2 443	226	110	6 531	4 565	174 893	1 188 102
2014	9 432	2 471	236	116	6 609	4 628	186 854	1 401 427
2015	9 338	2 491	234	121	6 492	4 643	199 017	1 260 959
2016	9 450	2 530	235	119	6 566	4 628	198 819	1 376 975
2017	9 376	2 520	236	124	6 496	4 550	203 094	1 303 894
2018	9 546	2 588	234	94	6 630	4 820	214 580	1 419 008
2019	9 661	2 610	240	102	6 709	4 692	224 715	1 530 862
2020	10 050	2 690	230	106	7 024	5 067	169 186	1 100 031
2021	10 177	2 694	239	105	7 139	5 150	197 399	1 236 613
2022	10 489	2 836	253	112	7 288	5 274	218 556	1 261 945
2023	10 696	2 868	249	113	7 466	5 154	240 222	1 372 328

[1)] Приказани су здравствени радници у здравственим установама
Medical staff in health institutions are shown

Извор: Јавна здравствена установа – Институт за јавно здравство Републике Српске
Source: Public health institution – Public Health Institute of Republika Srpska

28.2. Здравствене установе
Health institutions

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	95	94	94	96	88	89	88	88	88	87
Домови здравља / *Health centres*	53	53	53	54	54	54	54	54	54	54
Болнице / *Hospitals*	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Психијатријске болнице / *Psychiatric hospitals*	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Клинички центар / *Clinical centres*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Апотеке / *Pharmacies*	18	16	16	17	9	10	9	9	9	8
Институт за јавно здравство / *Public Health Institute*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Регионални центри Института за јавно здравство / *Regional centres of the Public Health Institute*	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Завод / *Institution*	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5
Болнице за рехабилитацију / *Rehabilitation hospitals*	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Завод за форензичку психијатрију / *Institut for forensic psychiatry*	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

Извор: Јавна здравствена установа – Институт за јавно здравство Републике Српске
Source: Public health institution – Public Health Institute of Republika Srpska

28.3. Посјете по службама
Visits by service

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Породична медицина / *Family medicine*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	685	682	701	669	670	641	652	642	630	619
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	1 245	1 216	1 220	1 172	1 185	1 139	1 188	1 236	1 168	1 214
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	4 361	4 314	4 488	4 261	4 471	4 555	3 973	4 235	4 463	4 978
Прве / *First*	1 086	1 103	1 151	1 127	1 298	1 275	1 052	1 115	1 284	1 310
Кућне посјете љекара, хиљ. / *Home visits to physician, thous.*	20	23	18	19	22	28	19	14	17	13
Гинекологија / *Gynecology*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	56	59	52	56	59	62	62	62	62	62
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	84	78	68	71	78	79	80	80	79	85
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	120	128	122	125	125	126	87	98	102	152
Прве / *First*	66	65	59	62	67	63	42	48	53	58
Медицина рада / *Occupational medicine*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	25	22	22	24	25	23	20	24	30	28
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	32	33	32	30	33	27	25	31	35	36
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	157	196	108	108	168	97	114	139	139	117
Прве / *First*	116	156	101	99	106	85	49	130	131	113
Заштита уста и зуба / *Teeth and mouth care*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	234	234	231	233	231	237	231	236	245	246
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	250	251	249	250	256	242	273	283	215	275
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	460	472	464	463	453	500	272	328	357	355
Прве / *First*	207	199	196	208	206	265	126	131	138	144
Извађени зуби / *Extractions*	106	98	96	96	99	93	57	58	58	59
Пломбирање / *Fillings*	164	163	154	157	159	184	98	127	135	138
Протетички радови / *Prosthodontics*	6	7	6	9	8	15	6	7	7	7
Предшколска и школска дјеца и омладина / *Pre-school and school children and youth*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	65	66	62	61	72	81	78	78	79	82
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	93	89	95	98	91	111	114	106	102	107
Посјете доктору медицине предшколске дјеце, хиљ. / *Visits to medical doctor, pre-school children, thous.*										
Укупно / *Total*	289	308	297	275	285	284	181	208	222	218
Прве / *First*	155	156	153	140	161	156	101	103	139	125
Посјете доктору медицине школске дјеце, хиљ. / *Visits to medical doctor, school children, thous.*										
Укупно / *Total*	285	317	311	290	325	302	205	238	269	312
Прве / *First*	168	186	181	158	180	168	135	131	147	173

28.3. Посјете по службама
Visits by service
(наставак/*continued*)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Специјалистичко-консултативна служба / *Specialist and consultant service*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	15	10	6	15	8	7	8	5	1	-
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	30	22	25	28	28	22	22	19	-	-
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	25	19	12	18	23	25	17	11	21	14
Центар базичне рехабилитације / *Basic rehabilitation centre*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	35	34	36	36	39	38	41	38	43	46
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	135	136	145	149	146	148	161	154	164	180
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	110	112	113	109	178	114	102	141	152	183
Центар за ментално здравље / *Mental health centre*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	37	37	36	38	36	38	36	39	43	40
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	65	67	65	68	71	72	70	70	66	71
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	89	77	75	61	95	77	73	98	91	100
Прве / *First*	22	30	31	21	30	26	26	26	25	27
Хитна медицинска помоћ / *Emergency services*										
Здравствени радници / *Medical staff*										
Доктори медицине / *Medical doctors*	82	92	95	109	118	118	108	115	109	106
Остали здравствени радници / *Other medical staff*	274	259	264	272	282	286	300	324	324	332
Посјете доктору медицине, хиљ. / *Visits to medical doctor, thous.*										
Укупно / *Total*	440	436	415	392	388	366	350	320	392	405

Извор: Јавна здравствена установа – Институт за јавно здравство Републике Српске
Source: Public health institution – Public Health Institute of Republika Srpska

28.4. Пријављени случајеви заразних болести
Reported cases of infectious diseases

Шифра и болест *Code and disease*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	16 979	16 418	14 289	13 419	14 535	7 922[1)]	41 691[2)]	59 658[3)]	31 563[4)]	7 354[5)]
AFP	2	-	3	4	-	-	-	-	-	-
A01 Трбушни тифус и паратифус / *Typhoid and paratyphoid fevers*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A02 Друге инфекције узроковане салмонелама / *Other salmonella infections*	164	128	120	142	151	166	39	36	64	73
A03 Дизентерија, узрочник Shigellae / *Shigellosis*	1	3	1	1	3	-	-	-	-	1
A04 Друге инфекције цријева узроковане бактеријама / *Other bacterial intestinal infections*	2 000	2 417	2 241	2 071	-	-	-	-	-	-
A05 Друга тровања храном проузрокована бактеријама / *Other bacterial foodborne intoxications, not elsewhere classified*	193	97	96	58	96	73	46	2	17	15
A05.1 Тровање конзервисаном храном од меса / *Botulism*	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A06 Амебијаза, узрочник патогена амеба / *Amoebiasis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A07.1 Гјардијаза, узрочник Lamblia intestinalis / Giardiasis	-	-	-	-	-	3	1	-	6	9
A08 Инфекције цријева узроковане вирусима / *A08 Viral intestinal infections*	954	1 184	1 135	1 298	-	-	-	-	-	-

28.4. Пријављени случајеви заразних болести
Reported cases of infectious diseases
(наставак/*continued*)

Шифра и болест *Code and disease*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A04, A08, A09 Инфекције цријева / *Intestinal infections*	-	-	-	-	2 573	2 413	816	324	357	990
A15–A19 Туберкулоза / *Tuberculosis*	277	183	183	175	192	162	78	30	80	129
A21 Туларемија – Куга глодара / *Tularaemia*	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1
A22.0 Антракс – Црни пришт / *Antrax*	-	-	-	-	2	1	-	-	1	-
A23 Бруцелоза – Медитеранска грозница / *Brucellosis*	8	12	7	12	32	8	3	4	8	23
A27 Лептоспироза, узрочник Leptospira interrogans / *Leptospirosis*	42	10	8	30	3	24	3	2	1	14
A35 Други тетанус / *Other tetanus*	-	1	-	1	-	2	-	-	-	-
A37 Велики кашаљ / *Whooping cough*	3	5	4	7	4	3	4	1	3	63
A38 Шарлах / *Scarlet fever*	274	192	254	290	237	-	-	-	8	-
A39 Инфекција узрокована менингококом / *Meningococcal infection*	2	9	15	5	7	6	1	1	2	2
A40–A41 Сепса / *Sepsis*	95	130	144	130	146	139	66	13	26	44
A46 Црвени вјетар / *Erysipelas*	24	16	27	28	14	-	-	-	-	-
A50–A53 Сифилис / *Syphilis*	15	8	7	11	12	9	1	-	11	14
A54 Инфекција гонококом / *Gonococcal infection*	1	-	3	1	8	3	-	1	1	-
A55 Хламидија / *Chlamydial diseases*	127	72	63	98	74	41	11	8	46	44
A59 Трихомонијаза, узрочник Trichomonas vaginalis / *Trichomoniasis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A69.2 Лајмска болест, мигрирајући еритем / *Lyme disease, Erythema chronicum migrans*	141	83	95	68	165	93	51	7	31	57
A78 Кју-грозница / *Q fever*	22	10	32	26	15	28	1	3	4	9
A84 Запаљење мозга узроковано вирусима које преносе крпељи / *Tick-borne viral encephalitis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A85–A86 Друга запаљења мозга узрокована вирусима / *Other viral encephalitis, not elsewhere classified*	2	4	4	4	2	-	-	-	-	-
A84–A86 Запаљења мозга узрокована вирусима / *Viral encephalitis*	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-
A87 Запаљења мождана узрокована вирусима / *Viral meningitis*	19	21	24	25	13	37	13	-	3	3
A90 Грозница денга / *Dengue fever (classical dengue)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
A98.5 Хеморагијска грозница са бубрежним синдромом / *Haemorrhagic fever with renal syndrome*	48	8	4	94	5	18	-	-	3	14
B01 Варичела – Овчје богиње / *Varicella - chickenpox*	5 758	4 705	5 376	4 613	5 814	3 870	1 521	2 398	4 336	4 286
B02 Зонски-појасасти херпес / *Zoster – herpes zoster*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B05 Morbili – мале богиње / *Measles*	1 622	2 410	15	4	80	68	-	1	4	2
B06 Рубеола, P 35.0 CRS Синдром урођене црвенке / *B06 Rubella, P 35.0 CRS Congenital rubella syndrome*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B06 Рубеола – црвенка / *Rubella – German measles*	3	4	2	3	2	-	-	-	-	1
B15 Акутно запаљење јетре узроковано вирусом А / *Acute hepatitis A*	17	7	2	6	1	1	1	-	-	1
B16 Акутно запаљење јетре узроковано вирусом В / *Acute hepatitis B*	54	32	42	46	60	52	22	17	36	43
B17.1, B17.2 Акутна запаљења јетре узрокована вирусима С и Е / *Acute hepatitis C and E*	47	27	44	28	22	51	10	8	25	22
B18 Хронична запаљења јетре узрокована вирусима / *Chronic viral hepatitis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B19 Запаљења јетре узрокована вирусима, неозначена / *Unspecified viral hepatitis*	39	22	22	38	22	-	-	-	-	-
B20–B24 ХИВ – СИДА / *Human immunodeficiency virus (HIV) disease – AIDS*	2	2	3	2	5	11	6	20	4	7
B26 Епидемијске заушке / *Mumps*	47	42	84	35	22	24	9	6	3	14
B27 Мононуклеоза / *Infectious mononucleosis*	363	323	299	312	290	264	95	30	68	193
B34.0 Инфекција узрокована аденовирусима / *Adenovirus infection, unspecified site*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

28.4. Пријављени случајеви заразних болести
Reported cases of infectious diseases
(наставак/*continued*)

Шифра и болест *Code and disease*	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
B35–B49 Микозе – гљивична обољења / *Mycoses*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B54 Маларија, неозначена / *Unspecified malaria*	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B55 Лајшманијаза, узрочник Leishmania / *Leishmaniasis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B58 Токсоплазмоза, узрочник Toxoplasma gondii / *Toxoplasmosis*	2	6	1	4	7	8	4	-	6	4
B67 Ехинококоза / *Echinococcosis*	8	-	3	2	1	3	1	-	6	3
B69 Цистицеркоза, узрочник Cystericus cellulosae / *Cysticercosis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B75 Трихинелоза, узрочник Trichinella species / *Trichinellosis*	21	34	1	22	9	-	-	1	23	1
B77 Аскаријаза, узрочник Ascaris lumbricoides / *Ascariasis*	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
B78 Стронгилоидијаза, узрочник Strongyloides stercoralis / *Strongyloidiasis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B79 Трихуријаза, узрочник Trichuris trichiuri / *Trichuriasis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B80 Енферобијаза, узрочник Enterobius vermicularis / *Enterobiasis*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B83 Друге хелминтијазе / *Other helminthiases*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B86 Шуга, узрочник Sarcoptes scabiei / *Scabies*	456	231	274	222	214	-	-	-	-	-
G00 Запаљење мождане опне узроковано бактеријама / *Bacterial meningitis, not elsewhere classified*	13	10	8	18	20	-	2	1	1	9
J02, J03 Запаљење ждријела и крајника узроковано стрептококом / *Streptococcal pharyngitis and tonsillitis*	2 188	1 768	1 950	1 757	1 572	-	-	1	-	-
J10–J11 Грип / *Influenza*	1 409	1 632	1 012	1 088	1 595	[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
J10–J11 Грип H1N1 / *Influenza H1N1*	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
J15 Запаљење плућа узроковано бактеријама / *Bacterial pneumonia, not elsewhere classified*	443	497	623	588	602	340	111	19	19	18
J18 Запаљење душница и плућа / *Bronchopneumonia, unspecified*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Z20.3 Контакт и изложеност бјеснилу / *Contact with and exposure to rabies*	46	58	38	34	421	-	-	-	-	-
Z20.5 Носилаштво HCV антитијела / *Contact with and exposure to viral hepatitis*	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Z21 ХИВ позитивност / *Asymptomatic human immunodeficiency virus (HIV) infection status*	2	2	7	5	5	5	3	-	20	12
Z22.5 HBsAg – Клицоноша хепатитис B површинског антигена / *Hepatitis B surface antigen (HbsAg) carrier*	21	13	13	13	4	-	-	-	-	-
Z22.8 Клицоноштво других заразних болести / *Carrier of other infectious diseases*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
U071 Корона вирус ковид 19 / *Coronavirus Covid-19*	-	-	-	-	-	-	38 772	56 724	26 338	1 233

[1] У 2019. год. је било: 97 641 акутних респираторних инфекција (ARI), 21 920 инфекција сличних грипи (ILI) и 878 тешких акутних респираторних инфекција (SARI).
In 2019 there were 97,641 cases of acute respiratory infection (ARI), 21,920 cases of influenza-like illness (ILI) and 878 cases of severe acute respiratory infection (SARI).

[2] У 2020. год. је било: 97 585 акутних респираторних инфекција (ARI), 23 779 инфекција сличних грипи (ILI) и 699 тешких акутних респираторних инфекција (SARI).
In 2020 there were 97,585 cases of acute respiratory infection (ARI), 23,779 cases of influenza-like illness (ILI) and 699 cases of severe acute respiratory infection (SARI).

[3] У 2021. год. је било: 73 165 акутних респираторних инфекција (ARI), 20 495 инфекција сличних грипи (ILI) и 780 тешких акутних респираторних инфекција (SARI).
In 2021 there were 73,165 cases of acute respiratory infection (ARI), 20,495 cases of influenza-like illness (ILI) and 780 cases of severe acute respiratory infection (SARI).

[4] У 2022. год. је било: 83 580 акутних респираторних инфекција (ARI), 34 889 инфекција сличних грипи (ILI) и 822 тешких акутних респираторних инфекција (SARI).
In 2022 there were 83,580 cases of acute respiratory infection (ARI), 34,889 cases of influenza-like illness (ILI) and 822 cases of severe acute respiratory infection (SARI).

[5] У 2023. год. је било: 93 731 акутних респираторних инфекција (ARI), 34 383 инфекција сличних грипи (ILI) и 975 тешких акутних респираторних инфекција (SARI).
In 2023 there were 93,731 cases of acute respiratory infection (ARI), 34,383 cases of influenza-like illness (ILI) and 975 cases of severe acute respiratory infection (SARI).

Извор: Јавна здравствена установа – Институт за јавно здравство Републике Српске
Source: Public health institution – Public Health Institute of Republika Srpska

Г-28.1. Број кревета у здравственим установама
Number of beds in health institutions

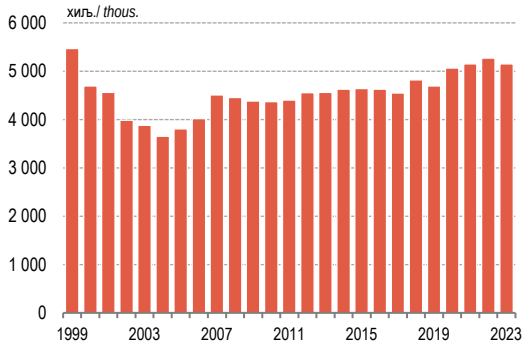

Г-28.2. Број болесничких дана
Number of hospitalization days

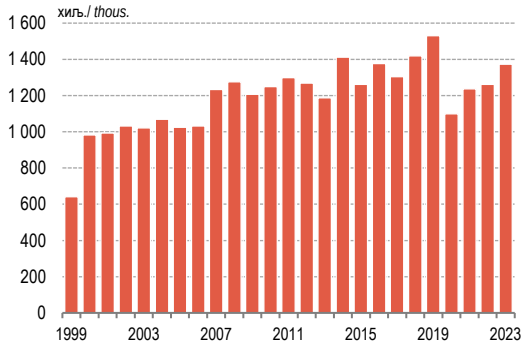

Извор: Јавна здравствена установа – Институт за јавно здравство Републике Српске
Source: Public health institution – Public Health Institute of Republika Srpska

Г-28.3. Број посјета доктору медицине у служби породичне медицине
Number of visits to medical doctor in family medicine

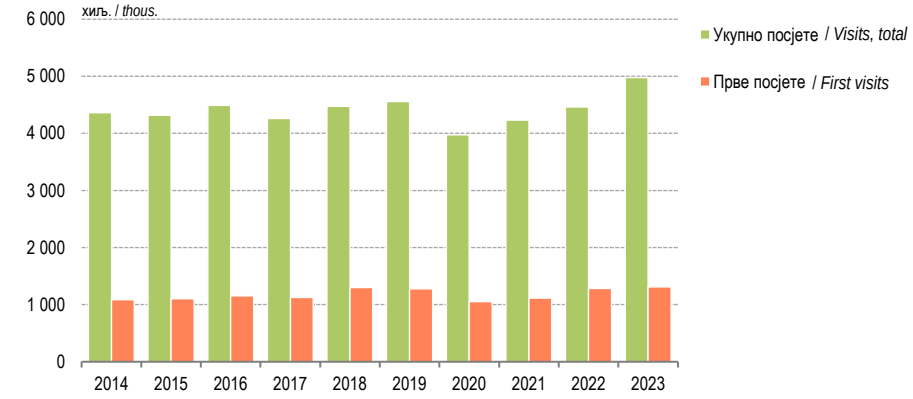

Извор: Јавна здравствена установа – Институт за јавно здравство Републике Српске
Source: Public health institution – Public Health Institute of Republika Srpska

Г-28.4. Број посјета доктору медицине предшколске и школске дјеце
Number of pre-school and school children visits to medical doctor

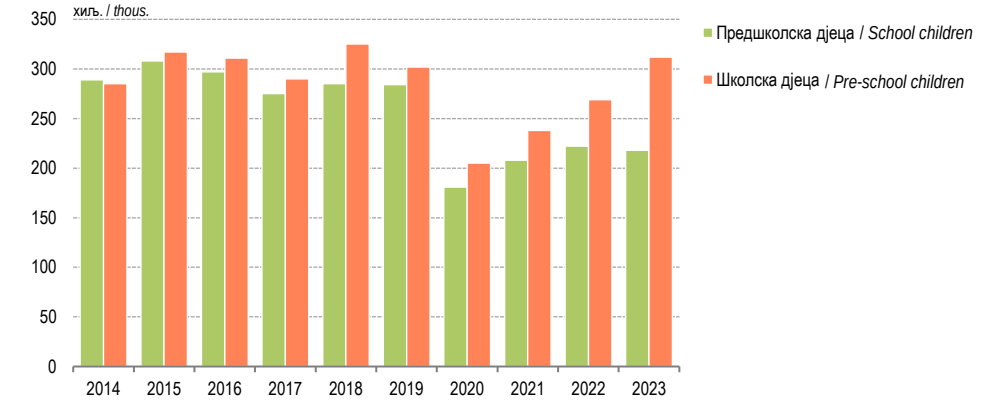

Извор: Јавна здравствена установа – Институт за јавно здравство Републике Српске
Source: Public health institution – Public Health Institute of Republika Srpska

ЗДРАВСТВЕНО, ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

HEALTH, PENSION AND DISABILITY INSURANCE

29 Здравствено, пензијско и инвалидско осигурање
Health, pension and disability insurance

Методолошка објашњења
Methodological explanations 549

ТАБЕЛЕ
TABLES

29.1. Здравствено осигурање
Health insurance 551

29.2. Расходи здравственог осигурања
Health insurance expenditures 551

29.3. Пензијско и инвалидско осигурање
Pension and disability insurance 552

29.4. Расходи пензијског и инвалидског осигурања
Pension and disability insurance expenditures 553

29.5. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2023.
Pension right beneficiaries by sex – state as on 31 December 2023 553

29.6. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2023.
New users and users whose right to pension was terminated during 2023 553

ГРАФИКОНИ
GRAPHS

Г-29.1. Годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама
Structure and the annual average of number of health insurance beneficiaries, by category 554

Г-29.2. Структура и годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама
Structure and the annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category 554

Г-29.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања
Expenditures of health insurance and pension and disability insurance 554

Г-29.4. Просјечна пензија
Average pension 554

Структура и годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама
Structure and annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category

ОБЈАВЉИВАЊЕ / *PUBLISHING*

Годишње публикације:	Градови и општине Републике Српске	*Annual publications:*	*Cities and Municipalities of Republika Srpska*
	Ово је Република Српска		*This is Republika Srpska*
	Статистички годишњак Републике Српске		*Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРАЊЕ

Извори и методе прикупљања података

Подаци о здравственом осигурању преузети су од Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Подаци о броју осигураних лица за период 2001–2023. година исказани су из Саопштења о укупним издацима за здравствено осигурање Фонда здравственог осигурања Републике Српске, усвојеном од стране Управног одбора Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Права из обавезног здравственог осигурања остварују се на основу Закона о здравственом осигурању путем Фонда здравственог осигурања.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о осигураним лицима и коришћењу права из здравственог осигурања су потпуни подаци засновани на прописаним евиденцијама Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Дефиниције

Осигурана лица представљају осигураници, чланови породица осигураника и друга лица којима се обезбјеђује здравствено осигурање.

Активне осигуранике представљају сва запослена лица и остала лица за које обвезник доприноса за обавезно здравствено осигурање има обавезу уплате доприноса према важећим прописима о здравственом осигурању.

Остале осигуранике представљају незапослена лица, лица којима се обезбјеђује здравствена заштита по конвенцијама на терет иностраних носилаца здравственог осигурања и остале категорије лица која су осигурана на здравствено осигурање или здравствену заштиту, осим корисника права на пензију и чланова њихових породица.

Чланови породице осигураника су чланови уже породице, као и чланови шире породице које осигураник издржава.

Привремена неспособност за рад осигураника представља случајеве и дане неспособности за рад због болести или повреде, медицинског испитивања, његе члана породице, изолације и давања ткива, за које осигуранику припада накнада плате према прописима о здравственом осигурању**.**

Трошкови здравствене заштите обухватају примарну, секундарну и терцијарну здравствену заштиту, лијекове на рецепт, медицинска и друга средства и превоз у болницу.

Остали облици здравствене заштите обухватају трошкове ино осигурања – конвенције, лијечење у страним државама по одлуци Фонда здравственог осигурања Републике Српске, средства резерви, курсне разлике и слично.

Methodological explanations

HEALTH INSURANCE

Sources and methods of data collection

Data on health insurance were taken over from the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Data on the number of the insured persons for the period 2001–2023 are taken over from the Release on total expenses for health insurance of the Health Insurance Fund of Republika Srpska, adopted by the Management Board of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Rights from compulsory health insurance are realised in accordance with the Law on Health Insurance, through the Health Insurance Fund.

Coverage and comparability of data

Data on the insured and data on using the right from health insurance are complete data based on the regulated records of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Definitions

The insured are insured persons, their family members, and other persons who are provided with health insurance.

The term active insured persons refers to all employed persons and other persons for whom persons under obligation of compulsory health insurance are obliged to pay contributions, by the current health insurance regulations.

Other insured persons are unemployed persons, persons entitled to health care by conventions debiting foreign health insurance holders, and other categories of persons who are insured to health insurance or health care, except beneficiaries of pension rights and their family members.

Family members of an insured person are members of conjugal family, as well as members of extended family who are supported by the insured person.

Temporary incapability for work of an insured person covers cases and days when this person is incapable for work due to sickness or injury, medical examination, a family member nursing, isolation or tissue donation, for which the insured has the right to salary refund by health insurance regulations.

Health care expenditures cover primary, secondary and tertiary health care, prescribed medicines, medical and other devices, as well as transport to hospital.

Other forms of health care include expenditures of international insurance – conventions, medical treatment in foreign countries according to the decision of the Health Insurance Fund of Republika Srpska, reserve funds, exchange differences, etc.

Трошкови спровођења здравственог осигурања чине бруто плате и накнаде, порези и доприноси на остала лична примања и трошкови материјала и услуга стручне службе Фонда здравственог осигурања Републике Српске.

Остали расходи чине камате, гаранције, трошкови љекарских комисија, набавка основних средстава, банкарске услуге и слично.

Expenditures for implementation of health insurance consist of gross salaries and refunds, taxes and contributions on other personal income, and material consumption and services provided by expert services of the Health Insurance Fund of Republika Srpska.

Other expenditures cover interest rates, guarantees, expenditure of medical committees, purchase of fixed assets, bank services, etc.

ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

PENSION AND DISABILITY INSURANCE

Извори и методе прикупљања података

Подаци о пензијском и инвалидском осигурању преузети су од Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске.

Sources and methods of data collection

Data on pension and disability insurance were taken over from the Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska.

Обухватност и упоредивост података

Подаци о корисницима права на пензију су потпуни подаци и заснивају се на прописаним евиденцијама Фонда пензијског и инвалидског осигурања.

Coverage and comparability of data

Data on beneficiaries of pension rights are complete data, and these are based on the regulated records of the Pension and Disability Insurance Fund.

Дефиниције

Definitions

Корисником права на пензију сматра се лице које је то право остварило на основу Закона о пензијском и инвалидском осигурању и то:

1) за случај старости – **старосна пензија**;
2) за случај инвалидности – **инвалидска пензија**, преквалификација или доквалификација и распоређивање, односно запослење на другом одговарајућем послу, као и право на новчану накнаду по основу коришћења права на преквалификацију, доквалификацију или распоређивања, односно запошљавања на другом одговарајућем послу или по основу чекања на распоређивање, односно запослење на другом радном мјесту;
3) за случај смрти осигураника, односно корисника личне пензије – **породична пензија**.

***Pension right beneficiary** is a person who realised this right according to the Law on Pension and Disability Insurance, as:*

*1) in cases of old age – **old-age pension**;*
*2) in cases of disability – **disability pension**, retraining or completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, as well as the right to money compensation by use of right to retraining, completion of additional training and deployment, i.e. employment on another adequate job, or by waiting for deployment, that is, employment at another workplace;*
*3) in case of an insured person of personal pension beneficiary's death – **survivors' pension**.*

Просјечна пензија израчунава се тако што се укупно исплаћена средства за пензију дијеле са бројем пензионера на које се та исплата односи.

***Average pension** is calculated so that the total paid out funds for pensions are divided by the number of pensioners this payment refers to.*

Просјечан број година коришћења права на личну пензију се израчунава тако што се збир година сваког корисника личне пензије (старосне и инвалидске), од момента стицања права до момента престанка права, подијели са укупним бројем корисника личне пензије којима је право коришћења личне пензије престало.

***Average number of years of use of the right to personal pension** is calculated by dividing the sum of years of each personal pension user (old-age and disability pension), from the moment when the right is acquired until the moment when the right is terminated, by the total number of users of personal pension, whose right to use personal pension was terminated.*

29.1. Здравствено осигурање
Health insurance

	Осигурана лица (просјек) *Insured persons (average)*					Коришћење права у току године *Utilization of rights during the year*		
	укупно *total*	активни осигураници *active insured persons*	уживаоци осигурања из ПИО *beneficiaries of insurance from PDI*	лица ван радног односа *unemployed persons*	чланови породице носиоца осигурања *family members of an insured person*	привремена неспособност за рад *temporary incapability for work*		број издатих рецепата *number of issued perscriptions*
						број дана *number of days*	број случајева *number of cases*	
2001	1 117 012	201 982	158 997	163 740	592 293	...	...	...
2002	1 115 509	278 367	157 862	141 878	537 402	...	...	1 663 789
2003	1 171 064	283 537	161 120	160 553	565 854	...	...	2 550 879
2004	773 920	176 081	166 550	145 961	285 328	...	...	2 641 600
2005	804 885	180 204	175 364	146 809	302 508	175 890	((2 186))	2 965 389
2006	810 007	182 508	190 534	132 814	304 151	203 454	((2 575))	3 165 810
2007	943 375	205 669	204 088	191 746	341 872	279 746	((3 385))	3 856 078
2008	963 552	198 675	213 392	187 864	363 621	495 505	13 095	4 676 662
2009	1 025 518	251 831	217 372	172 782	383 533	599 156	19 149	5 185 817
2010	949 369	242 095	197 000	148 110	362 164	594 879	18 632	5 902 575
2011	932 877	219 316	202 051	151 171	360 339	559 761	15 253	6 303 610
2012	928 561	211 814	204 577	158 992	353 178	578 208	15 728	6 690 369
2013	910 958	202 413	205 663	167 130	335 752	473 978	9 467	6 636 527
2014	909 813	192 059	206 867	171 096	339 791	440 186	8 722	6 128 173
2015	910 055	191 583	214 574	176 631	327 267	528 964	10 187	6 573 847
2016	917 357	195 471	211 044	183 318	327 524	531 360	10 306	6 882 844
2017	913 275	229 442	213 809	166 209	303 815	564 691	10 712	6 908 239
2018	910 484	236 537	216 340	163 249	294 358	616 323	11 681	6 600 335
2019	907 770	244 993	218 838	158 532	285 407	707 084	13 898	6 288 653
2020	909 356	280 150	219 654	164 972	244 580	717 808	14 203	5 781 888
2021	857 133	261 313	239 267	148 629	207 924	702 536	15 343	5 740 406
2022	900 460	290 916	219 486	166 726	223 335	611 642	13 742	5 583 490
2023	930 167	299 468	222 071	181 614	227 014	949 145	19 624	5 638 828

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

29.2. Расходи здравственог осигурања
Health insurance expenditures

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	694 794	732 376	766 674	788 876	797 863	820 068	884 943	945 842	1 035 198	1 158 856
Примарна здравствена заштита / *Primary health care*	187 419	193 106	239 605	228 325	235 886	234 456	214 367	234 016	272 848	279 054
Секундарна и терцијарна здравствена заштита / *Secondary and tertiary health care*	318 342	321 909	325 337	341 046	360 851	362 575	404 191	451 840	491 288	568 123
Лијекови на рецепт / *Prescribed medicines*	88 652	97 119	108 519	109 517	106 089	124 510	130 098	137 520	151 715	173 198
Медицинска и друга средства / *Medical and other devices*	7 367	8 349	8 393	8 082	7 845	8 413	7 522	8 539	9 235	9 665
Превоз у болницу / *Transport to hospital*	2 864	2 908	2 718	2 965	3 829	3 660	3 319	3 746	4 135	4 134
Остали облици здравствене заштите / *Other forms of health care*	2 271	4 226	4 707	4 567	4 481	5 273	5 020	7 904	7 885	8 958
Средства за побољшање услова рада у здравству, провођење реформе акредитације / *Means for improving work conditions in health care, implementation of the accreditation reform*	6 825	8 130	2 790	2 640	440	550	500	0	0	0
Накнаде плате за вријеме привремене неспособности за рад / *Compensation of salary during temporary incapability for work*	9 707	11 430	11 408	12 203	13 342	16 295	17 547	18 424	17 383	33 218
Трошкови спровођења здравственог осигурања / *Expenditures for implementation of health insurance*	16 936	19 486	22 472	27 941	27 549	25 909	28 488	28 102	31 890	37 730
Остали расходи / *Other expenditures*	54 412	65 712	40 725	51 592	37 550	38 426	73 891	55 750	48 818	44 777

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska

29.3. Пензијско и инвалидско осигурање
Pension and disability insurance

	Корисници права на пензију – стање 31. децембар *Pension right beneficiaries – state as on 31 December*				Корисници права на пензију – годишњи просјек *Pension right beneficiaries – annual average*			
	укупно *total*	старосне пензије *old-age pensions*	инвалидске пензије *disability pensions*	породичне пензије *survivors' pensions*	укупно *total*	старосне пензије *old-age pensions*	инвалидске пензије *disability pensions*	породичне пензије *survivors' pensions*
2001	183 945	84 064	37 009	62 872	179 640	82 562	36 150	60 927
2002	182 818	83 144	35 899	63 775	181 961	82 758	35 752	63 452
2003	183 885	83 510	34 508	65 867	183 101	83 170	34 364	65 568
2004	188 748	85 085	34 837	70 875	186 053	83 875	34 341	67 837
2005	191 807	86 125	34 807	70 875	189 523	85 106	34 397	70 021
2006	197 595	89 473	35 869	72 253	194 508	88 082	35 312	71 115
2007	202 564	92 319	36 856	73 389	198 926	90 228	36 166	72 532
2008	209 321	97 222	38 532	73 567	204 905	94 403	37 458	73 044
2009	219 276	103 721	40 479	75 076	213 575	99 941	39 486	74 148
2010	226 285	109 494	40 947	75 844	222 885	106 608	40 796	75 841
2011	232 756	114 982	41 407	76 367	229 486	112 129	41 175	76 182
2012	238 201	120 567	41 440	76 194	234 252	116 952	41 251	76 049
2013	244 331	126 375	41 315	76 641	240 732	123 159	41 303	76 270
2014	248 944	131 328	40 781	76 835	246 325	128 638	40 982	76 705
2015	251 909	135 443	40 030	76 436	248 384	132 212	40 044	76 128
2016	257 319	141 427	39 378	76 514	253 714	137 930	39 524	76 260
2017	260 298	145 374	38 761	76 163	257 018	142 315	38 825	75 878
2018	263 684	149 900	38 301	75 483	260 432	146 790	38 272	75 370
2019	267 223	154 548	37 900	74 775	264 003	151 339	37 884	74 780
2020	270 781	159 786	37 232	73 763	268 628	156 981	37 504	74 143
2021	272 376	163 423	35 831	73 122	270 711	161 011	36 339	73 361
2022	276 309	168 664	35 252	72 393	273 024	165 265	35 273	72 486
2023	282 500	175 616	35 064	71 820	279 270	172 171	35 086	72 013

(наставак/*continued*)

	Просјечан број година коришћења права на личну пензију *Average number of years of utilizing the right to personal pension*		Просјечна пензија, КМ *Average pension, KM*			
	мушки *male*	женски *female*	укупно *total*	старосне пензије *old-age pensions*	инвалидске пензије *disability pensions*	породичне пензије *survivors' pensions*
2001	14,11	9,37	104,94	114,62	98,61	84,12
2002	15,67	16,82	120,21	142,83	121,98	106,48
2003	16,17	18,26	133,23	159,71	128,10	119,97
2004	16,41	17,85	162,87	189,84	149,23	136,23
2005	16,29	19,07	185,39	217,85	170,82	152,93
2006	16,54	19,24	209,83	246,38	196,23	171,44
2007	16,72	19,14	229,93	266,61	217,56	190,46
2008	16,62	19,19	297,10	337,81	285,80	247,69
2009	17,06	19,46	319,88	362,67	313,58	265,69
2010	16,57	20,16	303,31	345,19	288,52	252,15
2011	16,77	19,71	300,04	338,24	287,09	250,91
2012	16,57	19,93	288,39	324,03	269,08	244,04
2013	16,82	19,79	291,39	324,51	272,11	248,35
2014	17,57	20,11	302,87	335,26	283,41	258,96
2015	17,53	19,91	311,26	343,24	290,95	266,40
2016	16,81	19,61	308,67	338,59	288,96	264,76
2017	16,84	20,06	308,56	336,68	289,74	265,45
2018	17,15	20,43	322,80	350,67	303,65	278,24
2019	16,95	19,30	335,81	363,44	316,24	289,83
2020	16,73	18,36	348,08	375,32	328,15	300,48
2021	16,65	18,96	359,79	386,98	339,27	310,28
2022	17,12	19,55	403,61	433,32	380,92	346,91
2023	16,38	19,03	469,90	503,04	444,27	403,17

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

29.4. Расходи пензијског и инвалидског осигурања
Pension and disability insurance expenditures

хиљ. КМ / *thous. KM*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
УКУПНО / *TOTAL*	969 954	1 008 892	1 010 780	1 021 758	1 069 546	1 122 112	1 177 793	1 226 621	1 384 247	1 641 148
Пензије и трошкови сахране пензионера / *Pensions and expenses of pensioners' burials*	934 336	970 379	980 359	991 948	1 037 473	1 090 348	1 145 670	1 193 492	1 347 447	1 599 632
Дистрибуција пензија / *Distribution of pensions*	4 849	4 524	3 207	2 985	3 025	2 954	2 983	3 060	3 339	3 711
Доприноси за здравствено осигурање пензионера / *Contributions to pensioners' health insurance*	9 275	9 559	9 611	9 733	10 301	10 853	11 425	11 900	13 447	15 997
Бруто плате радника / *Gross wages of workers*	12 543	13 286	13 127	13 152	13 232	13 073	14 106	14 173	16 086	17 693
Материјални трошкови стручне службе / *Material expenses of referent service*	3 403	3 863	4 476	3 940	5 515	4 884	3 609	3 996	3 928	4 115
Остали расходи[1)] / *Other expenditures[1)]*	5 548	7 281	-	-	-	-	-	-	-	-

[1)] Остали расходи односе се на расходе за камате на кредите. Од 01.01.2016. године, расходи за камате на кредите Фонда за пензијско и инвалидско осигурање евидентирају се на коду Министарства финансија.
Other expenditures refer to expenditures on interest on loans. Since 1 January 2016, expenditures on interest on loans of the Pension and Disability Insurance Fund are recorded on the code of the Ministry of Finance.

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

29.5. Корисници права на пензију према полу – стање 31. децембар 2023.
Pension right beneficiaries by sex – state as on 31 December 2023

	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	282 500	...	...
Старосне пензије / *Old-age pensions*	175 616	106 903	68 713
Инвалидске пензије / *Disability pensions*	35 064	24 742	10 322
Породичне пензије / *Survivors' pensions*	71 820	...	...

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

29.6. Нови корисници и корисници којима је престало право на пензију у току 2023.
New beneficiaries and beneficiaries whose right to pension was terminated during 2023

	Корисници који су први пут остварили право на пензију – укупно, у току године *Beneficiaries who realised the right to pension for the first time – total, during the year*			Корисници којима је престало право на пензију – укупно, у току године *Beneficiaries whose right to pension was terminated – total, during the year*		
	број корисника *number of beneficiaries*	просјечна пензија, КМ *average pension, KM*	просјечан стаж *average years of employment*	број корисника *number of beneficiaries*	просјечна пензија, КМ *average pension, KM*	просјечан број година коришћења права на пензију *average number of years of utilizing the right to pension*
Старосне пензије / *Old-age pensions*	13 115	476,46	30,82	6 130	505,17	16,64
Инвалидске пензије / *Disability pensions*	1 538	402,84	20,03	1 784	446,98	18,44
Породичне пензије / *Survivors' pensions*	3 604	351,44	28,40	3 570	408,66	17,34

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.1. Структура и годишњи просјек броја корисника здравственог осигурања, по категоријама
Structure and the annnual average of number of health insurance beneficiaries, by category

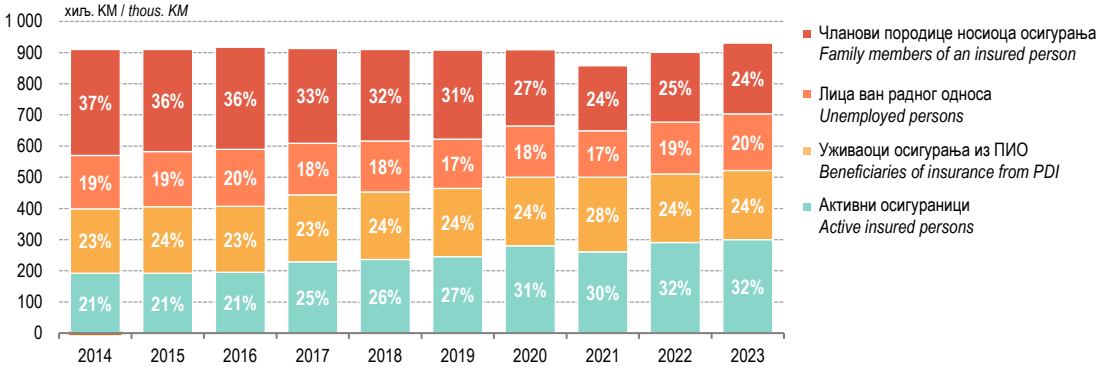

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске / *Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska*

Г-29.2. Структура и годишњи просјек броја корисника права на пензију, по категоријама
Structure and the annual average of number of pension insurance beneficiaries, by category

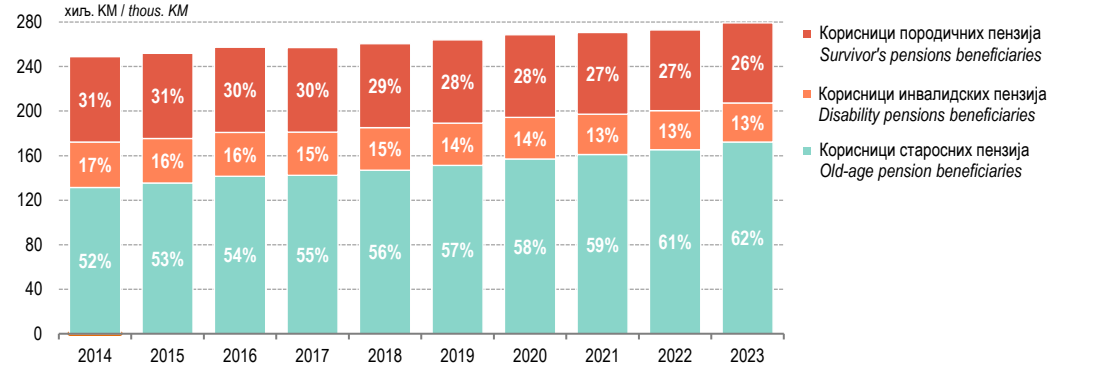

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске / *Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska*

Г-29.3. Расходи здравственог осигурања и пензијског и инвалидског осигурања
Expenditures of health insurance and pension and disability insurance

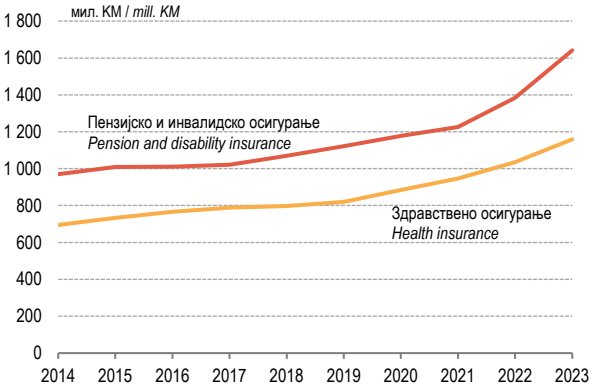

Извор: Фонд здравственог осигурања Републике Српске, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Health Insurance Fund of Republika Srpska, Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

Г-29.4. Просјечна пензија
Average pension

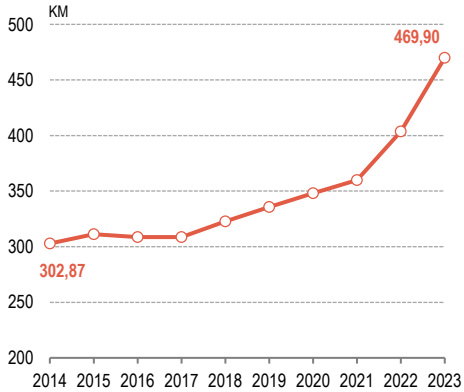

Извор: Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске
Source: Pension and Disability Insurance Fund of Republika Srpska

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

SOCIAL WELFARE

30 Социјална заштита
Social welfare

Методолошка објашњења
Methodological explanations 557

ТАБЕЛЕ
TABLES

30.1. Корисници, облици и услуге социјалне заштите
Beneficiaries, forms and services of social welfare 559

30.2. Малољетни корисници према категоријама, 2023.
Minor beneficiaries by category, 2023 560

30.3. Пунољетни корисници према категоријама, 2023.
Adult beneficiaries by category, 2023 560

30.4. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2023 – малољетни корисници
Forms and services of social welfare conducted in 2023 – minor beneficiaries 561

30.5. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2023 – пунољетни корисници
Forms and services of social welfare conducted in 2023 – adult beneficiaries 564

30.6. Установе социјалне заштите и корисници
Social welfare institutions and beneficiaries 565

30.7. Запослени у центрима за социјални рад и установама социјалне заштите
Employees in social work centres and social welfare institutions 566

30.8. Додатак на дјецу
Child's allowance 566

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:
- Корисници додатка за дјецу, статистичко саопштење
- Корисници социјалне заштите, статистичко саопштење
- Установе социјалне заштите, статистичко саопштење
- Социјална заштита, тематски статистички билтен
- Градови и општине Републике Српске
- Ово је Република Српска
- Статистички годишњак Републике Српске

PUBLISHING

Annual publications:
- *Users of child benefit, statistical release*
- *Social welfare beneficiaries, statistical release*
- *Institutions of social welfare, statistical release*
- *Social Welfare, thematic statistical bulliten*
- *Cities and Municipalities of Republika Srpska*
- *This is Republika Srpska*
- *Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о малољетним и пунољетним корисницима социјалне заштите и спроведеним облицима и услугама социјалне заштите прикупљају се годишњим извјештајима од центара за социјални рад и служби социјалне заштите у општинама које немају центар за социјални рад.

Подаци о домовима за дјецу и омладину, установама за инвалидна малољетна и пунољетна лица и лица ометена у развоју, установама за одрасле старије особе прикупљају се на основу годишњих статистичких извјештаја.

Подаци о додатку на дјецу, као посебном облику заштите дјеце и омладине добијени су на основу извјештаја Јавног фонда дјечије заштите.

Обухватност и упоредивост података

Статистичким извјештајима социјалне заштите покривене су области 87 и 88 Класификације дјелатности КД БиХ 2010.

Подаци о корисницима и облицима социјалне заштите односе се на податке добијене од центара за социјални рад за период 2000–2008. године. Од 2009. године, подаци се односе на центре за социјални рад и службе социјалне заштите у општинама које немају центар за социјални рад.

Подаци о корисницима и облицима социјалне заштите као и подаци о установама социјалне заштите, односе се на календарску годину, према стању на дан 31.12.

Дефиниције

Центри за социјални рад су установе које према Закону о социјалној заштити, врше јавна овлашћења и обављају стручне послове у провођењу социјалне заштите и социјалног рада, породичне и дјечије заштите.

Службе социјалне заштите обављају стручне послове у провођењу социјалне заштите корисника.

Домови за дјецу и омладину пружају услуге збрињавања, здравствене заштите, васпитања и помоћи у образовању и оспособљавању за рад дјеце без родитељског старања, као и дјеце чији је развој угрожен породичним приликама, све до успостављања услова за повратак дјетета у властиту породицу или збрињавања у усвојилачкој или другој породици, односно до оспособљавања за самосталан живот.

Установе социјалне заштите за инвалидну дјецу и омладину ометену у психичком и физичком развоју пружају услуге смјештаја, исхране, његе, здравствене заштите, рехабилитације, васпитања и образовања и оспособљавања дјеце за рад у складу са њиховим могућностима.

Установе социјалне заштите за одрасла инвалидна лица обезбјеђују потпуно или трајно збрињавање, здравствену заштиту, радно ангажовање, креативне, културне и забавне активности, радну и окупациону терапију у складу са њиховим преосталим способностима, као и професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалидних лица.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on minor and adult beneficiaries of social welfare and performed forms and services of social welfare are collected through annual reports from social work centres, and social services in those municipalities which do not have social work centres.

Data on children and youth's homes, institutions for disabled minors and adults and handicapped persons, as well as data on institutions for the elderly, are collected on the basis of annual statistical reports.

Data on children's allowance as a special form of children and youth's care are obtained on the basis of the report from Public Child Care Fund.

Coverage and comparability of data

Statistical reports in the domain of social welfare cover divisions 87 and 88 of the Classification of Economic Activities.KD BiH 2010.

Data on beneficiaries and forms of social welfare refer to the data obtained from social work centres for the period 2000-2008. Since 2009, data refer to social work centres, and social services in those municipalities which do not have social work centres.

Data on beneficiaries and forms of social welfare, as well as data on social welfare institutions, refer to the calendar year, as on 31 December.

Definitions

Social work centres are institutions which, according to the Law on Social Welfare, give public warrants and perform professional work related to social welfare and social work, and family and children's care.

Social services perform professional tasks concerning implementation of social welfare provided for beneficiaries.

Children and youth's homes provide services of care, health care, upbringing and help during education and professional training for children deprived of parental care, as well as children whose development is disadvantaged by family situation, until there are conditions for them to return to their own families or until they are provided for in a family which adopts them or in some other family, that is, until they are capable for independent living.

Social welfare institutions for disabled children and mentally and physically handicapped youth provide accommodation, food, care, health care, rehabilitation, upbringing and education, as well as professional training for children, in accordance with their capabilities.

Social welfare institutions for disabled adults provide complete or permanent care, health care, work engagement, creative, cultural and entertainment activities, work and occupational therapy according to their remaining capabilities, as well as professional rehabilitation and employment of disabled persons.

Домови за пензионере и друга одрасла лица својим корисницима обезбјеђују становање, исхрану, његу, здравствену заштиту, културно-забавне, рекреативне, окупационе и друге активности, услуге социјалног рада и друге услуге зависно од потреба, способности и интересовања корисника.

Homes for pensioners and other adults provide accommodation, food, care, health care, cultural, entertainment, recreational, occupational and other activities, social work services and other services to their users, depending on their needs, capabilities and interests.

Корисником социјалне заштите сматра се свако лице које се налази у стању социјалне потребе и које је у току извјештајне године једном или више пута користило одређене облике и мјере социјалне заштите и услуге социјалног рада.

Social welfare beneficiary is any person who is in the state of social need, and who used certain forms and measures of social welfare and social work services at least once during the reporting year.

Корисници су разврстани у двије основне узрасне групе – малољетни и пунољетни корисници. У оквиру ових група дате су подгрупе према одређеним категоријама корисника тј. према његовом основном стању социјалне потребе у којој се налази.

Beneficiaries are classified into two main age groups – minor and adult beneficiaries. These groups are divided into subgroups by certain beneficiary categories, that is, by main state of need they are in.

Под обликом, мјером или услугом подразумијева се сваки случај спроведене заштите на основу закона и прописа из ове области од стране центра за социјални рад или службе социјалне заштите.

Form, measure or service is any case of performed social welfare, in accordance with the law and regulations in this domain, in social work centre or social welfare services.

Подаци о облицима, мјерама и услугама односе се на број спроведених односно коришћених облика, мјера и услуга у извјештајном периоду, а не на број лица. Једно исто лице може се појавити више пута као корисник тј. онолико пута колико је пута користило неки од облика, мјера и услуга у току извјештајне године. Ако лице више пута користи исти облик, мјеру или услугу, биће обухваћено само једном. Ако лице користи више облика, мјера или услуга обухватиће се код сваког облика, односно мјере или услуге.

Data on forms, measures and services refer to the number of performed or used forms, measures and services during the reporting period, not to the number of persons. One person can appear a few times as a beneficiary, that is, as many times as he/she used some of the forms, measures and services during the reporting year. If a person uses the same form, measure and service, he/she will be included only once. If a person uses more forms, measures and services, he/she will be included for each of these forms, measures and services.

30.1. Корисници, облици и услуге социјалне заштите
Beneficiaries, forms and services of social welfare

	Корисници социјалне заштите *Beneficiaries of social welfare*			Облици и услуге социјалне заштите *Forms and services of social welfare*		
	укупно *total*	малољетни корисници *minor beneficiaries*	пунољетни корисници *adult beneficiaries*	укупно *total*	малољетни корисници *minor beneficiaries*	пунољетни корисници *adult beneficiaries*
1999	183 590	35 234	148 356	118 404	16 600	101 804
2000	174 114	33 211	140 903	64 742	14 159	50 583
2001	184 126	48 789	135 337	77 471	20 233	57 238
2002	214 595	56 572	158 023	81 800	16 361	65 439
2003	259 959	64 604	195 355	93 169	13 673	79 496
2004	250 532	68 751	181 781	149 033	58 644	90 389
2005	278 383	73 597	204 786	105 048	23 809	81 239
2006	292 625	83 223	209 402	124 642	29 985	94 657
2007	307 313	87 925	219 388	141 358	39 174	102 184
2008	330 542	95 267	235 275	138 361	31 886	106 475
2009	340 542	92 410	248 132	150 097	41 699	108 398
2010	358 663	99 335	259 328	148 286	39 912	108 374
2011	350 544	104 615	245 929	138 277	37 369	100 908
2012	376 802	110 921	265 881	133 568	38 429	95 139
2013	228 801	74 910	153 891	127 564	35 175	92 389
2014	198 971	61 995	136 976	125 883	33 962	91 921
2015	215 940	65 562	150 378	122 484	25 160	97 324
2016	191 604	53 648	137 956	114 991	23 870	91 121
2017	184 830	49 035	135 795	113 231	20 700	92 531
2018	179 164	48 462	130 702	113 895	18 358	95 537
2019	171 280	47 135	124 145	111 620	19 180	92 440
2020	167 786	41 066	126 720	107 536	17 486	90 050
2021	147 055	35 089	111 966	87 734	13 754	73 980
2022	136 613	31 661	104 952	94 110	14 036	80 074
2023	129 326	31 632	97 694	84 551	11 632	72 919

30.2. Малољетни корисници према категоријама, 2023.[1)]
Minor beneficiaries by category, 2023[1)]

	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	31 632	16 856	14 776
Угрожени породичном ситуацијом / *Disadvantaged by familiy situation*	12 853	6 536	6 317
Са сметњама у психичком и физичком развоју / *Mentally and physically handicapped persons*	7 029	4 081	2 948
Друштвено-неприхватљивог понашања / *Persons with socially unacceptable behavior*	661	515	146
Психички болесна лица / *Mentally ill persons*	115	59	56
У стању различитих социјално-заштитних потреба / *Persons in different social and protective needs*	10 642	5 480	5 162
Без специфичне категорије / *Without specific category (others)*	332	185	147

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

30.3. Пунољетни корисници према категоријама, 2023.[1)]
Adult beneficiaries by category, 2023[1)]

	Укупно *Total*	Мушки *Male*	Женски *Female*
УКУПНО / *TOTAL*	97 694	48 287	49 407
Корисници субвенционирања трошкова / *Beneficiaries of subventions*	1 867	805	1 062
Са сметњама у психичком и физичком развоју / *Mentally and physically handicapped persons*	22 752	11 446	11 306
Друштвено-неприхватљивог понашања / *Persons with socially unacceptable behavior*	2 127	1 738	389
Психички болесна лица / *Mentally ill persons*	3 573	1 802	1 771
Који немају довољно прихода за издржавање / *Persons not having a sufficient income to support themselves*	41 604	20 555	21 049
У стању различитих социјално-заштитних потреба / *Persons in different social and protective needs*	24 683	11 427	13 256
Без специфичне категорије / *Without specific category (others)*	1 088	514	574

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

30.4. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2023 – малољетни корисници[1)]
Forms and services of social welfare conducted in 2023 – minor beneficiaries[1)]

	Укупно *Total*	Категорија корисника *Category of beneficiary*					
		угрожени породичном ситуацијом *disadvantaged by familiy situation*	лица са сметњама у психичком и физичком развоју *mentally and physically handicapped persons*	лица друштвено-неприхватљивог понашања *persons with socially unacceptable behavior*	психички болесна лица *mentally ill persons*	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба *persons in different social and protective needs*	без специфичне категорије *without specific category (others)*
УКУПНО / *TOTAL*	11 632	2 512	2 913	923	49	2 593	2 642
Старатељство и усвојење / *Guardianship and adoption*	289	217	9	2	9	23	29
Старатељство над малољетним лицима / *Guardianship of minor persons*	124	106	5	-	-	11	2
Старатељство за посебне случајеве / *Guardianship for special cases*	155	101	4	2	9	12	27
Усвојење / *Adoption*	10	10	-	-	-	-	-
Смјештај (упућивање) у установе / *Placement (assignment) in institutions*	105	75	16	2	-	9	3
У предшколске установе / *In pre-school institutions*	4	-	-	-	-	2	2
У дом за дјецу и омладину / *In institution for children and adolescents*	4	1	2	1	-	-	-
У установу за дјецу без родитељског старања / *In institution for children deprived of parental care*	34	23	3	1	-	6	1
Смјештај у другу породицу / *In foster family*	46	43	3	-	-	-	-
У ученички или студентски дом / *In pupil or student hostel*	-	-	-	-	-	-	-
У установу за рехабилитацију и заштиту / *In institution for rehabilitation and care*	6	-	6	-	-	-	-
У друге установе социјалне заштите / *In other social welfare facilities*	11	8	2	-	-	1	-
Мјере, васпитне препоруке и кривичне санкције према малољетницима / *Measures, correctional recommend-ations and criminal sanctions for minors*	326	14	3	277	-	3	29
Полицијско упозорење / *Police warning*	51	1	-	37	-	3	10
Васпитне препоруке / *Correctional recommendations*	13	-	-	10	-	-	3
Судски укор / *Judicial admonition*	137	-	-	124	-	-	13
Посебне обавезе / *Special obligations*	-	-	-	-	-	-	
Појачан надзор родитеља, усвојиоца или стараоца / *Increased supervision by the parent, adoptive parent or guardian*	49	11	2	34	-	-	2
Појачан надзор у другој породици / *Increased supervision in foster family*	-	-	-	-	-	-	-
Појачан надзор надлежног органа социјалног старања / *Increased supervision by a social welfare authority*	40	2	1	36	-	-	1

30.4. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2023 – малољетни корисници[1)]
Forms and services of social welfare conducted in 2023 – minor beneficiaries[1)]
(наставак/*continued*)

	Укупно *Total*	Категорија корисника / *Category of beneficiary*					
		угрожени породичном ситуацијом *disadvantaged by familiy situation*	лица са сметњама у психичком и физичком развоју *mentally and physically handicapped persons*	лица друштвено-неприхватљивог понашања *persons with socially unacceptable behavior*	психички болесна лица *mentally ill persons*	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба *persons in different social and protective needs*	без специфичне категорије *without specific category (others)*
Упућивање у васпитни центар / *Assignment to correctional centre*	-	-	-	-	-	-	-
Упућивање у васпитну установу / *Assignment to correctional institution*	-	-	-	-	-	-	-
Упућивање у васпитно-поправни дом / *Assignment to reformatory*	2	-	-	2	-	-	-
Упућивање у малољетнички затвор / *Assignment to juvenile prison*	1	-	-	1	-	-	-
Упућивање у посебну установу за лијечење и оспособљавање / *Assignment to a special institution for medical treatment and rehabilitation*	-	-	-	-	-	-	-
Остале мјере / *Other measures*	33	-	-	33	-	-	-
Помоћ за оспособљавање и привређивање / *Assistance in vocational training*	16	1	15	-	-	-	-
Оспособљавање за рад и привређивање / *Vocational training*	15	-	15	-	-	-	-
Помоћ за рехабилитацију / *Assistance in rehabilitation*	-	-	-	-	-	-	-
Укључивање у радни однос / *Employment*	1	1	-	-	-	-	-
Укључивање у остале облике (кућна радиност) / *Inclusion in other forms of work (working at home)*	-	-	-	-	-	-	-
Новчане помоћи / *Allowances*	2 199	86	1 581	5	24	137	366
Стална новчана помоћ / *Permanent allowance*	24	7	1	-		13	3
Изузетна новчана помоћ / *Special allowance*	42	9	27	-	6	-	-
Једнократна новчана помоћ / *One-off allowance*	180	56	29	-	5	89	1
Права на доплатак за помоћ и његу од стране других лица / *Entitlement to additional allowance for assistance and care rendered by other persons*	1 953	14	1 524	5	13	35	362
Помоћ за опрему дјетета самохраним незапосленим родитељима / *Allowance to single unemployed parents for outfitting a child*	-	-	-	-	-	-	-
Остали облици заштите и услуга / *Other forms of protection and services*	8 697	2 119	1 289	637	16	2 421	2 215
Здравствена заштита на терет општине или центра / *Health care at the expense of municipality or social welfare centre*	39	2	1	-	-	2	34
Помоћ у рјешавању стамбеног питања / *Assistance in solving housing problems*	17	15	1	-	-	-	1

30.4. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2023 – малољетни корисници[1)]
Forms and services of social welfare conducted in 2023 – minor beneficiaries[1)]
(наставак/*continued*)

	Укупно *Total*	Категорија корисника / *Category of beneficiary*					
		угрожени породичном ситуацијом *disadvantaged by familiy situation*	лица са сметњама у психичком и физичком развоју *mentally and physically handicapped persons*	лица друштвено-неприхватљивог понашања *persons with socially unacceptable behavior*	психички болесна лица *mentally ill persons*	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба *persons in different social and protective needs*	без специфичне категорије *without specific category (others)*
Мирење брачних партнера / *Reconciliation of spouses*	-	-	-	-	-	-	-
Њега и помоћ у кући / *Care and assistance rendered at home*	-	-	-	-	-	-	-
Помоћ у сређивању конфликтних ситуација (у породици, школи и сл.) / *Assistance in conflict resolution*	910	514	10	192	4	134	56
Услуге социјалног и другог стручног рада / *Services of social and other professional work*	6 686	1 236	1 236	442	8	1 649	2 115
Помоћ за исхрану, огрев, одјећу и обућу / *Allowances for food, fuel, clothing and footwear*	1 045	352	41	3	4	636	9

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

30.5. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2023 – пунољетни корисници[1)]
Forms and services of social welfare conducted in 2023 – adult beneficiaries[1)]

	Укупно *Total*	Категорија корисника / *Category of beneficiary*						
		корисници субвенционирања трошкова *beneficiaries of subventions*	лица са сметњама у психичком и физичком развоју *mentally and physically handicapped persons*	лица друштвено-неприхватљивог понашања *persons with socially unacceptable behavior*	психички болесна лица *mentally ill persons*	лица која немају довољно прихода за издржавање *persons not having a sufficient income to support themselves*	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба *persons in different social and protective needs*	без специфичне категорије *without specific category (others)*
УКУПНО / *TOTAL*	72 919	1 203	13 912	1 090	3 886	10 188	25 265	17 375
Старатељство / *Guardianship*	1 414	15	350	16	378	18	536	101
Старатељство над пунољетним лицима / *Guardianship of adult persons*	269	-	100	7	78	14	62	8
Старатељство за посебне случајеве / *Guardianship for special cases*	1 145	15	250	9	300	4	474	93
Смјештај (упућивање) у установе / *Placement (assignment) in institutions*	320	10	45	8	24	49	181	3
У установу за рехабилитацију и заштиту / *In institution for rehabilitation and care*	9	-	5	1	3	-	-	-
У друге установе социјалне заштите / *In other social welfare facilities*	23	-	13	1	1	2	3	3
Смјештај у дом за стара лица / *In institution for old persons*	288	10	27	6	20	47	178	-
Помоћ за оспособљавање и привређивање / *Assistance in vocational training*	44	2	16	2	-	-	24	-
Оспособљавање за рад и привређивање / *Vocational training*	38	2	15	-	-	-	21	-
Помоћ за рехабилитацију / *Assistance in rehabilitation*	4	-	-	2	-	-	2	-
Укључивање у радни однос / *Employment*	1	-	1	-	-	-	-	-
Укључивање у остале облике (кућна радиност) / *Inclusion in other forms of work (working at home)*	1	-	-	-	-	-	1	-
Новчане помоћи / *Allowances*	37 218	477	10 807	167	2 585	5 561	11 135	6 486
Стална новчана помоћ / *Permanent allowance*	2 885	76	108	12	130	2 012	530	17
Изузетна новчана помоћ / *Special allowance*	125	25	95	1	-	-	1	3
Једнократна новчана помоћ / *One-off allowance*	10 168	340	292	30	172	2 697	6 296	341
Права на доплатак за помоћ и његу од стране других лица / *Entitlement to additional allowance for assistance and care rendered by other persons*	23 927	36	10 312	124	2 283	852	4 308	6 012
Помоћ за опрему новорођенчета / *Right to the equipment of the newborn*	113	-	-	-	-	-	-	113

30.5. Облици и услуге социјалне заштите проведене у 2023 – пунољетни корисници[1)]

Forms and services of social welfare conducted in 2023 – adult beneficiaries[1)]

(наставак/*continued*)

	Укупно *Total*	Категорија корисника / *Category of beneficiary*						
		корисници субвенционирања трошкова *beneficiaries of subventions*	лица са сметњама у психичком и физичком развоју *mentally and physically handicapped persons*	лица друштвено-неприхватљивог понашања *persons with socially unacceptable behavior*	психички болесна лица *mentally ill persons*	лица која немају довољно прихода за издржавање *persons not having a sufficient income to support themselves*	лица у стању различитих социјално-заштитних потреба *persons in different social and protective needs*	без специфичне категорије *without specific category (others)*
Остали облици заштите и услуга / *Other forms of protection and services*	33 923	699	2 694	897	899	4 560	13 389	10 785
Здравствена заштита на терет општине или центра / *Health care at the expense of municipality or social welfare centre*	2 314	36	230	8	191	462	797	590
Помоћ у рјешавању стамбеног питања / *Assistance in solving housing problems*	93	-	2	1	-	31	56	3
Мирење брачних партнера / *Reconciliation of spouses*	1 325	-	-	5	1	-	48	1 271
Њега и помоћ у кући / *Care and assistance rendered at home*	174	12	16	-	1	3	133	9
Помоћ у сређивању конфликтних ситуација (у породици, школи и сл.) / *Assistance in conflict resolution*	2 441	19	36	153	72	30	1 241	890
Услуге социјалног и другог стручног рада / *Services of social and other professional work*	24 473	534	2 300	706	506	2 355	10 196	7 876
Помоћ за исхрану, огрев, одјећу и обућу / *Allowances for food, fuel, clothing and footwear*	3 103	98	110	24	128	1 679	918	146

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

30.6. Установе социјалне заштите и корисници

Social welfare institutions for children and beneficiaries

	Установе / *Institutions*			Корисници установа / *Beneficiaries*					
	укупно *total*	установе за дјецу и омладину *institutions for children and youth*	установе за одрасле *Institutions for adults*	укупно *total*		установе за дјецу и омладину *institutions for children and youth*		установе за одрасле *Institutions for adults*	
				свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*	свега *all*	женски *female*
2014	30	5	25	2 140	1 211	557	256	1 583	955
2015	30	4	26	2 231	1 256	520	229	1 711	1 027
2016	36	4	32	2 550	1 465	530	245	2 020	1 220
2017	38	4	34	2 737	1 627	509	248	2 228	1 379
2018	50	4	48	3 170	1 910	509	250	2 661	1 660
2019	56	4	52	3 601	2 243	485	248	3 116	1 995
2020	61	4	57	3 558	2 225	471	250	3 087	1 975
2021	69	4	65	3 982	2 473	500	252	3 482	2 221
2022	73	4	69	4 317	2 720	464	232	3 853	2 488
2023	74	4	70	3 909	2 456	457	235	3 452	2 221

30.7. Запослени у центрима за социјални рад и установама социјалне заштите
Employees in social work centres and social welfare institutions

	Центри за социјални рад *Social work centres*		Домови за дјецу и омладину *Children and youth's homes*		Установе за инвалидну дјецу и омладину ометену у психичком и физичком развоју *Institutions for disabled children and mentally and physically handicapped youth*		Установе социјалне заштите за одрасле инвалиде и рехабилитанте *Social welfare institutions for disabled and rehabilitating adults*		Установе социјалне заштите за одрасле старије особе *Social welfare institutions for the elderly*	
	укупно *total*	женски *female*	укупно *total*	женски *female*	укупно *total*	женски *female*	укупно *total*	женски *female*	укупно *total*	женски *female*
2014	603	462	49	35	228	157	101	52	554	387
2015	612	469	50	35	193	123	105	52	548	401
2016	646	469	55	39	171	115	71	29	655	465
2017	665	491	53	36	175	120	73	29	662	477
2018	710	546	53	36	190	124	75	29	823	622
2019	731	548	56	39	208	134	75	26	932	693
2020	774	590	56	40	217	145	111	49	1 073	843
2021	796	619	69	49	213	142	105	46	1 151	928
2022	866	678	84	66	219	146	107	53	1 172	954
2023	851	672	83	66	217	145	96	48	1 202	1 002

30.8. Додатак на дјецу
Child's allowance

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Број корисника / *Number of beneficiaries*	25 529	24 349	23 202	20 279	21 839	15 388	13 381	12 033	14 627	14 882
Број дјеце / *Number of children*	36 136	34 634	33 125	28 767	27 222	21 862	19 210	17 395	25 011	25 972

[1)] Видјети методолошка објашњења
See methodological explanations

ПРАВОСУЂЕ

ADMINISTRATION OF JUSTICE

31 Правосуђе
Administration of justice

Методолошка објашњења
Methodological explanations 569

ТАБЕЛЕ
TABLES

31.1. Судови опште надлежности
Courts of general jurisdiction 571

31.2. Судови посебне надлежности
Courts of special jurisdiction 571

31.3. Тужилаштва и тужиоци
Public Prosecutor's Offices and Prosecutors 572

31.4. Пунољетни и малољетни учиниоци кривичних дјела – пријављени, оптужени и осуђени
Adult and juvenile perpetrators of criminal offences – reported, accused and convicted 572

31.5. Пунољетни пријављени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке тужилаштва, 2023.
Reported adult perpetrators by type of criminal offences and by type of Public Prosecutor's Office's decision, 2023 573

31.6. Пунољетни оптужени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке суда, 2023.
Accused adult perpetrators by type of criminal offences and by type of court verdicts, 2023 574

31.7. Пунољетни осуђени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и изреченим санкцијама, 2023.
Convicted adult perpetrators by type of criminal offences and by criminal sanctions imposed, 2023 575

31.8. Пунољетни осуђени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и старости, 2023.
Convicted adult perpetrators by type of criminal offences and age, 2023 577

31.9. Малољетни пријављени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела, старости и полу, 2023.
Reported juvenile perpetrators by type od criminal offences, by age and by sex, 2023 578

31.10. Малољетни пријављени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке тужилаштва, 2023.
Reported juvenile perpetrators by type of criminal offences and by type of Public Prosecutor's Office's decision, 2023 579

31.11. Малољетни оптужени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке суда, 2023.
Accused juvenile perpetrators by type of criminal offences and by type of Public Prosecutor's Office's decision, 2023..... 580

31.12. Малољетни осуђени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и изреченој кривичној санкцији, 2023.
Convicted juvenile perpetrators by type of criminal offences and by criminal sanction imposed, 2023..... 580

ОБЈАВЉИВАЊЕ

PUBLISHING

Годишње публикације:	Малољетни учиниоци кривичних дјела, статистичко саопштење	*Annual publications:* *Juvenile perpetrators of criminal offences, statistical release*
	Пунољетни учиниоци кривичних дјела, статистичко саопштење	*Adult perpetrators of criminal offences, statistical release*
	Ово је Република Српска	*This is Republika Srpska*
	Статистички годишњак Републике Српске	*Statistical Yearbook of Republika Srpska*

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Подаци о пунољетним и малољетним учиниоцима кривичних дјела добијени су статистичким извјештајима које подносе јавна тужилаштва, основни и окружни судови.

Подаци о судовима и судијама, тужилаштвима и тужиоцима преузети су од Министарства правде Републике Српске и представљају стање посљедњег дана посматране године.

Обухватност и упоредивост података

Обухватност података је потпуна јер су укључени сви пунољетни и малољетни учиниоци кривичних дјела против којих је надлежном тужилаштву поднијета кривична пријава и према којима је у надлежном суду вођен и правоснажно завршен законом утврђен поступак.

Дефиниције

Кривично дјело је противправно дјело којим се повређују или угрожавају заштићене вриједности и које је због своје опасности у закону одређено као кривично дјело и за њега прописана кривична санкција.

Пунољетни учинилац кривичног дјела је лице које је у вријеме извршења кривичног дјела имало навршених 18 или више година живота, против којег је поступак по кривичној пријави и претходни поступак завршен и оптужено лице, против којег је кривични поступак правоснажно завршен.

Пријављено лице – познати учинилац је пунољетни учинилац кривичног дјела против којег је у тужилаштву завршен поступак одлуком којом је: издата наредба или донесено рјешење о неспровођењу истраге, прекинута или обустављена истрага или поднијета оптужница.

Пријављено лице – непознати учинилац је лице против којег је тужилаштву поднесена кривична пријава, а које је по истеку године дана од дана подношења пријаве и даље непознато.

Оптужено пунољетно лице је лице против којег је суду поднијета оптужница или оптужни приједлог, против којег је поступак правоснажно завршен одлуком суда којом се обуставља поступак, оптужба одбацује, ослобађа или одбија, доноси се нека од мјера безбједности или се лице проглашава кривим.

Осуђено пунољетно лице је лице које је проглашено кривим и према коме су изречене кривичне санкције: затвор, новчана казна, условна осуда, рад за опште добро на слободи, судска опомена или проглашено кривим, а ослобођено од казне.

Малољетни учинилац кривичног дјела је малољетно лице које је у вријеме извршења дјела навршило најмање 14 година, а није навршило 18 година живота, према коме је поступак по кривичној пријави покренут, обустављен или је поднијет приједлог за изрицање санкције. Кривични поступак је правоснажно завршен одлуком којом се поступак према малољетнику обуставља, изриче мјера безбједности без изрицања кривичне санкције или се изриче кривична санкција.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Data on adult and juvenile perpetrators of criminal offences were obtained through statistical reports submitted by Public Prosecutor's Offices, basic courts and district courts.

Data on courts and judges, Public Prosecutor's Offices and Public Prosecutors were taken over from the Ministry of Justice of Republika Srpska and represent the state on the last day of the observed year.

Coverage and comparability of data

Data coverage is full, since data cover all adult and juvenile perpetrators of criminal offences against whom criminal charges were filed in the competent Public Prosecutor's Office and against whom legally established procedure was conducted and legally terminated in the competent court.

Definitions

Criminal offence is an unlawful act violating or threatening protected rights, which is, due to its dangerousness, designated as a criminal offence in the Law, and a criminal sanction is prescribed for it.

Adult perpetrator of a criminal offence is a person who, at the time of the offence perpetration, was 18 years old or older, against whom procedure on criminal charge and previous procedure were terminated and an accused person against whom criminal procedure was legally terminated.

Reported person – known perpetrator is an adult perpetrator of a criminal offence against whom in a Public Prosecutor's Office procedure was terminated by one of the following decisions: order issued or decision passed not to conduct investigation, investigation interrupted or terminated, or indictment filed.

Reported person – unknown perpetrator is a person against whom a criminal charge was filed in a Public Prosecutor's Office, and who remained unknown one year from the charge submission date.

Accused adult person is an adult person against whom an indictment or an indictment proposal was filed in a court, and against whom a procedure was legally terminated by a decision of the court either to terminate the procedure, to dismiss or reject the charge, to acquit the person of the charge, to impose a safety measure, or to pronounce the person guilty.

Convicted adult person is an adult person who was found guilty of a criminal offence and on whom one of the criminal sanctions was imposed (imprisonment, fine, conditional sentence, community service, judicial admonition), or a person who was found guilty and released from punishment.

Juvenile perpetrator of a criminal offence is a person who, at the time of the offence perpetration, completed 14 years of age, but still did not complete 18 years of age, and against whom procedure on criminal charge was either initiated or terminated, or for whom a proposal to impose sanctions was submitted. The procedure was legally ended by a decision either to terminate the procedure against the juvenile, to impose security measures without imposing sanctions, or to impose a sanction.

Млађи малољетник је малољетник који је у вријеме извршења кривичног дјела навршио 14, а није навршио 16 година живота и према коме се могу изрећи само мјере безбједности или васпитне мјере.

Younger juvenile is a juvenile who, at the time of the offence perpetration, completed 14 years of age, but still did not complete 16 years of age, and against whom only security measures or educational-correctional measures may be imposed.

Старији малољетник је малољетник који је у вријеме извршења кривичног дјела навршио 16, а није навршио 18 година живота и према коме се могу изрећи кривичне санкције.

Older juvenile is a juvenile who, at the time of the offence perpetration, completed 16 years of age, but still did not complete 18 years of age, and against whom criminal sanctions may be imposed.

Млађе пунољетно лице је лице које је у вријеме извршења дјела навршило 18, а није навршило 21 годину и чији развој није на том нивоу да би се могло сматрати пунољетним лицем и према коме се могу изрећи кривичне санкције.

Younger adult person is a person who, at the time of the offence perpetration, completed 18 years of age, but still did not complete 21 years of age, and whose development was not on the level necessary for a person to be considered adult, and against whom criminal sanctions may be imposed.

Пријављено малољетно лице је малољетни извршилац кривичног дјела према коме је завршен извјештај о почињеном кривичном дјелу, одлуком о непокретању или обустави припремног поступка или подношењу приједлога за изрицање кривичне санкције.

Reported juvenile person is a juvenile perpetrator of a criminal offence for whom a report on perpetrated criminal offence was finalised, by a decision not to initiate the procedure, to terminate the preparatory procedure or to submit a proposal to impose sanctions.

Оптужено малољетно лице је малољетни извршилац кривичног дјела према коме је донијета одлука којом се обуставља поступак према малољетнику, изриче мјера безбједности без изрицања кривичне санкције или се изриче кривична санкција.

Accused juvenile person is a juvenile perpetrator of a criminal offence for whom a decision was made to terminate the procedure against juvenile person, to impose a security measure without imposing criminal sanctions, or to impose a criminal sanction.

Осуђено малољетно лице је малољетни извршилац кривичног дјела према коме је изречена кривична санкција (васпитна мјера или малољетнички затвор).

Convicted juvenile person is a juvenile perpetrator of a criminal offence against whom a criminal sanction was imposed (educational-correctional measure or juvenile imprisonment).

31.1. Судови опште надлежности
Courts of general jurisdiction

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
					Број судова *Number of courts*								
УКУПНО / *TOTAL*	25	25	25	25	25	25	27	27	27	28	28	28	28
Врховни суд / *Supreme court*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Окружни судови / *District courts*	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
Основни судови / *Basic courts*	19	19	19	19	19	19	20	20	20	21	21	21	21
					Судије *Judges*								
УКУПНО / *TOTAL*													
свега / *all*	315	320	316	322	317	292	321	290	291	313	281	276	309
мушки / *male*	126	125	118	122	119	104	124	103	105	107	92	90	98
женски / *female*	189	195	198	200	198	188	197	187	186	206	189	186	211
Врховни суд / *Supreme court*													
свега / *all*	20	20	21	22	21	21	23	22	22	22	20	22	25
мушки / *male*	9	9	9	9	8	8	8	7	7	6	5	6	7
женски / *female*	11	11	12	13	13	13	15	15	15	16	15	16	18
Окружни судови / *District courts*													
свега / *all*	67	69	68	71	68	62	73	66	66	88	64	64	66
мушки / *male*	29	28	26	30	28	22	27	22	21	27	18	21	23
женски / *female*	38	41	42	41	40	40	46	44	45	61	46	43	43
Основни судови / *Basic courts*													
свега / *all*	228	231	227	229	228	209	225	202	203	203	197	190	185
мушки / *male*	88	88	83	83	83	74	89	74	77	74	69	63	59
женски / *female*	140	143	144	146	145	135	136	128	126	129	128	127	126

Извор: Министарство правде / *Source: Ministry of Justice*

31.2. Судови посебне надлежности
Courts of special jurisdiction

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
					Број судова *Number of courts*								
УКУПНО / *TOTAL*	6	6	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7
Виши привредни суд / *Higher commercial court*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Окружни привредни судови / *District commercial courts*	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
					Судије *Judges*								
УКУПНО / *TOTAL*													
свега / *all*	39	39	39	38	39	33	43	39	36	36	34	33	33
мушки / *male*	10	13	13	13	15	11	16	12	10	11	11	9	9
женски / *female*	29	26	26	25	24	22	27	27	26	25	23	24	24
Виши привредни суд / *Higher commercial court*													
свега / *all*	7	7	7	7	7	6	7	6	5	5	6	7	7
мушки / *male*	4	4	4	4	4	3	4	3	2	2	2	2	3
женски / *female*	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	5	4
Окружни привредни судови / *District commercial courts*													
свега / *all*	32	32	32	31	32	27	36	33	31	31	28	26	26
мушки / *male*	6	9	9	9	11	8	12	9	8	9	9	7	6
женски / *female*	26	23	23	22	21	19	24	24	23	22	19	19	20

Извор: Министарство правде / *Source: Ministry of Justice*

31.3. Тужилаштва и тужиоци
Public Prosecutor's Offices and Prosecutors

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Број тужилаштава *Number of public prosecutor's offices*												
УКУПНО / *TOTAL*	7	7	7	7	7	6	7	7	7	7	7	7	7
Републичко тужилаштво / *Republic Prosecutor's Office*	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Специјално тужилаштво[1] / *Special Prosecutor's Office*[1]	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Окружна тужилаштва / *District Prosecutor's Office*	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6
	Тужиоци *Prosecutors*												
УКУПНО / *TOTAL*													
свега / *all*	87	88	82	85	85	85	95	83	86	86	86	82	89
мушки / *male*	46	45	42	40	40	40	48	39	38	45	38	36	40
женски / *female*	41	43	40	45	45	45	47	44	48	41	48	46	49
Републичко тужилаштво / *Republic Prosecutor's Office*													
свега / *all*	6	5	5	5	5	12	13	10	9	9	11	12	13
мушки / *male*	4	3	3	3	3	6	8	5	4	4	6	5	6
женски / *female*	2	2	2	2	2	6	5	5	5	5	5	7	7
Специјално тужилаштво[1] / *Special Prosecutor's Office*[1]													
свега / *all*	7	7	7	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-
мушки / *male*	4	4	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-
женски / *female*	3	3	3	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-
Окружна тужилаштва / *District Prosecutor's Office*													
свега / *all*	74	76	70	73	73	73	82	73	77	77	73	70	76
мушки / *male*	38	38	35	33	33	34	40	34	34	41	32	31	34
женски / *female*	36	38	35	40	40	39	42	39	43	36	41	39	42

[1] Ступањем на снагу 01.07.2016. године Закона о сузбијању корупције, организованог и најтежих облика привредног криминала („Службени гласник РС", бр. 39/16) престало је са радом Посебно тужилаштво за организовани и најтеже облике привредног криминала - Специјално тужилаштво, а основано је Посебно одјељење за сузбијање корупције организованог и најтежих облика привредног криминала у оквиру Републичког јавног тужилаштва.
In accordance with the Law on Combating Corruption, Organized Crime and Most Serious Forms of Economic Crime ("Official Gazette of Republika Srpska", No. 39/16), which entered into force on 1 July 2016, the Special Prosecutor's Office for Organized Crime and Most Serious Forms of Economic Crime - Special Prosecutor's Office was replaced by the Special Department for Combating Corruption, Organized Crime and Most Serious Forms of Economic Crime within the Republika Srpska Public Prosecutor's Office.

Извор: Министарство правде / *Source: Ministry of Justice*

31.4. Пунољетни и малољетни учиниоци кривичних дјела – пријављени, оптужени и осуђени
Adult and juvenile perpetrators of criminal offences – reported, accused and convicted

	2011	2012	2013	2014[1]	2015	2016	2017	2018	2019	2020[2]	2021	2022	2023
Пунољетни учиниоци / *Adult perpetrators*													
Пријављени / *Reported*	13 169	12 448	11 901	13 808	13 966	11 306	10 526	10 030	10 183	7 937	7 772	7 630	6 348
Оптужени / *Accused*	4 426	4 717	4 386	4 354	4 416	4 263	3 498	3 478	3 347	2 851	2 483	2 424	2 694
Осуђени / *Convicted*	4 072	4 294	4 081	4 026	4 091	3 930	3 128	3 044	3 001	2 573	2 235	2 199	2 429
Малољетни учиниоци / *Juvenile perpetrators*													
Пријављени / *Reported*	216	353	277	339	356	266	229	252	222	156	163	126	105
Оптужени / *Accused*	102	66	67	42	53	65	42	48	55	35	43	31	37
Осуђени / *Convicted*	51	51	54	41	48	62	42	42	52	31	33	30	36

[1] Податак је непотпун због некомплетности извјештаја за мај 2014. године за одређена подручја. Један дио предмета обрађених у том мјесецу уништен је у поплавама које су задесиле Републику Српску.
The data is incomplete due to the incompleteness of the report for May 2014 for certain areas. Some of the cases processed in the given month were destroyed by floods that struck Republika Srpska.

[2] Број ријешених предмета у 2020. години знатно је мањи због примјене мјера за сузбијање пандемије болести узроковане вирусом короне.
The number of resolved cases in 2020 is significantly lower due to the implementation of measures to combat the coronavirus pandemic.

31.5. Пунољетни пријављени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке тужилаштва, 2023.
Reported adult perpetrators by type of criminal offences and by type of Public Prosecutor's Office's decision, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*	Учинилац познат / *Known perpetrators*						Учинилац непознат *Unknown perpetrators*
		свега *all*	жене *female*	неспровођење истраге *investigation not conducted*	обустављена истрага *investigation terminated*	подигнута оптужница *indictment filed*	кривично гоњење уступљено другој држави *prosecution assigned to another country*	
Кривичне пријаве – укупно / *Criminal reports – total*	6 348	4 792	578	1 171	1 265	2 338	18	1 556
Живота и тијела / *Life and body*	547	530	27	74	109	346	1	17
Слобода и права грађана / *Civil rights and freedoms*	368	327	40	102	87	137	1	41
Изборних права / *Electoral rights*	57	49	16	9	10	30	-	8
Полног интегритета / *Sexual integrity*	20	20	-	3	9	8	-	-
Сексуалног злостављања и искоришћавања дјетета / *Sexual abuse and exploitation of a child*	21	13	1	2	3	8	-	8
Брака и породице / *Marriage and family*	724	724	68	189	261	273	1	-
Здравља људи / *Human health*	252	247	14	24	59	163	1	5
Права по основу рада / *Employment rights*	8	8	1	4	1	3	-	-
Имовине / *Property*	2 615	1 310	149	236	437	632	5	1 305
Привреде и платног промета / *The economy and payment transactions*	214	211	34	48	55	105	3	3
Безбједности рачунарских података / *Security of computer data*	31	3	-	2	-	1	-	28
Уставног уређења и безбједности Републике / *The constitutional order and safety of Republika Srpska*	1	1	-	-	-	1	-	-
Органа Републике Српске / *Republika Srpska authorities*	73	66	6	4	18	44	-	7
Тероризам / *Terrorism*	2	-	-	-	-	-	-	2
Службене дужности / *Official duty*	358	349	69	244	39	64	2	9
Правосуђа / *The Administration of Justice*	152	126	61	95	12	19	-	26
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	214	189	35	31	49	107	2	25
Јавног реда и мира / *Public order*	239	229	11	28	52	149	-	10
Опште сигурности људи и имовине / *General safety of people and property*	122	94	8	35	16	43	-	28
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	222	221	33	22	24	175	-	1
Животне средине / *The environment*	54	35	4	10	6	19	-	19
Остала кривична дјела из посебних закона (ван КЗРС) / *Other criminal offences from special laws (outside Penal Code)*	54	40	1	9	18	11	2	14

31.6. Пунољетни оптужени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке суда, 2023.
Accused adult perpetrators by type of criminal offences and by type of court verdicts, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*	Жене *Female*	Проглашен кривим *Found guilty*	Није проглашен кривим / *Not guilty*				Кривично гоњење уступљено другој држави *Criminal prosecution assigned to another country*
				свега *all*	обустављен поступак *procedure cancelled*	ослобођен од оптужбе *acquitted of charges*	оптужба одбијена *charges rejected*	
Оптужења – укупно / *Accused – total*	2 694	212	2 429	260	54	149	57	2
Живота и тијела / *Life and body*	398	19	359	38	9	15	14	-
Слобода и права грађана / *Civil rights and freedoms*	162	9	134	28	3	20	5	-
Изборних права / *Electoral rights*	2	-	2	-	-	-	-	-
Полног интегритета / *Sexual integrity*	14	-	11	3	-	2	1	-
Сексуалног злостављања и искоришћавања дјетета / *Sexual abuse and exploitation of a child*	24	2	21	3	-	3	-	-
Брака и породице / *Marriage and family*	298	25	276	22	5	10	7	-
Здравља људи / *Human health*	157	8	144	13	-	9	4	-
Права по основу рада / *Employment rights*	2	-	2	-	-	-	-	-
Имовине / *Property*	789	62	702	86	21	53	12	1
Привреде и платног промета / *The economy and payment transactions*	80	10	75	4	2	1	1	1
Безбједности рачунарских података / *Security of computer data*	2	1	2	-	-	-	-	-
Уставног уређења и безбједности Републике / *The constitutional order and safety of Republika Srpska*	1	-	-	1	-	1	-	-
Органа Републике Српске / *Republika Srpska authorities*	45	2	41	4	2	1	1	-
Тероризам / *Terrorism*	1	-	-	1	-	1	-	-
Службене дужности / *Official duty*	69	15	52	17	3	10	4	-
Правосуђа / *The Administration of Justice*	21	3	21	-	-	-	-	-
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	147	23	137	10	1	5	4	-
Јавног реда и мира / *Public order*	181	4	169	10	3	5	2	-
Опште сигурности људи и имовине / *General safety of people and property*	33	1	30	3	-	3	-	-
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	220	26	218	2	1	1	-	-
Животне средине / *The environment*	34	2	30	4	-	4	-	-
Остала кривична дјела из посебних закона (ван КЗРС) / *Other criminal offences from special laws (outside Penal Code)*	14	-	3	11	4	5	2	-

31.7. Пунољетни осуђени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и изреченим санкцијама, 2023.
Convicted adult perpetrators by type of criminal offences and by criminal sanctions imposed, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*	Жене *Female*	Затвор / *Imprisonment*				
			свега *all*	преко 5 година *over 5 years*	преко 2 до 5 година *over 2 years to 5 years*	преко 6 мјесеци до 2 године *over 6 months to 2 years*	до 6 мјесеци *to 6 months*
Осуде – укупно / *Convicted – total*	2 429	171	513	19	64	215	215
Живота и тијела / *Life and body*	359	18	68	9	8	28	23
Слобода и права грађана / *Civil rights and freedoms*	134	8	14	-	-	7	7
Изборних права / *Electoral rights*	2	-	-	-	-	-	-
Полног интегритета / *Sexual integrity*	11	-	8	1	2	1	4
Сексуалног злостављања и искоришћавања дјетета / *Sexual abuse and exploitation of a child*	21	2	13	4	1	7	1
Брака и породице / *Marriage and family*	276	24	30	-	-	20	10
Здравља људи / *Human health*	144	6	93	1	20	42	30
Права по основу рада / *Employment rights*	2	-	1	-	-	-	1
Имовине / *Property*	702	55	170	1	22	74	73
Привреде и платног промета / *The economy and payment transactions*	75	9	11	-	-	1	10
Безбједности рачунарских података / *Security of computer data*	2	1	-	-	-	-	-
Органа Републике Српске / *Republika Srpska authorities*	41	2	11	-	-	4	7
Службене дужности / *Official duty*	52	15	20	-	3	8	9
Правосуђа / *The Administration of Justice*	21	3	-	-	-	-	-
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	137	21	6	-	-	3	3
Јавног реда и мира / *Public order*	169	4	26	3	3	4	16
Опште сигурности људи и имовине / *General safety of people and property*	30	1	5	-	-	1	4
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	218	-	33	-	3	14	16
Животне средине / *The environment*	30	2	1	-	-	-	1
Остала кривична дјела из посебних закона (ван КЗРС) / *Other criminal offences from special laws (outside Penal Code)*	3	-	3	-	2	1	-

31.7. Пунољетни осуђени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и изреченим санкцијама, 2023.
Convicted adult perpetrators by type of criminal offences and by criminal sanctions imposed, 2023
(наставак/*continued*)

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Новчана казна *Fine*	Условна осуда *Suspended sentence*	Судска опомена *Judicial admonition*	Проглашено кривим а ослобођено од казне *Found guilty but released from punishment*
Осуде – укупно / *Convicted – total*	818	1 093	-	5
Живота и тијела / *Life and body*	146	144	-	1
Слобода и права грађана / *Civil rights and freedoms*	60	60	-	-
Изборних права / *Electoral rights*	1	1	-	-
Полног интегритета / *Sexual integrity*	-	3	-	-
Сексуалног злостављања и искоришћавања дјетета / *Sexual abuse and exploitation of a child*	1	7	-	-
Брака и породице / *Marriage and family*	68	178	-	-
Здравља људи / *Human health*	21	30	-	-
Права по основу рада / *Employment rights*	1	-	-	-
Имовине / *Property*	198	334	-	-
Привреде и платног промета / *The economy and payment transactions*	48	16	-	-
Безбједности рачунарских података / *Security of computer data*	1	1	-	-
Уставног уређења и безбједности Републике / *The constitutional order and safety of Republika Srpska*	15	14	-	1
Органа Републике Српске / *Republika Srpska authorities*	14	18	-	-
Службене дужности / *Official duty*	15	6	-	-
Правосуђа / *The Administration of Justice*	74	57	-	-
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	43	100	-	-
Јавног реда и мира / *Public order*	14	11	-	-
Опште сигурности људи и имовине / *General safety of people and property*	88	95	-	2
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	10	18	-	1
Животне средине / *The environment*	-	-	-	-
Остала кривична дјела из посебних закона (ван КЗРС) / *Other criminal offences from special laws (outside Penal Code)*	146	144	-	1

31.8. Пунољетни осуђени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и старости, 2023.
Convicted adult perpetrators by type of criminal offences and age, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*	Навршене године старости / *Completed years of age*						
		18–20	21–24	25–29	30–39	40–49	50–59	60 и више *60 and more*
УКУПНО / *TOTAL*	2 429	194	311	353	590	420	320	241
Живота и тијела / *Life and body*	359	38	63	52	84	55	38	29
Слобода и права грађана / *Civil rights and freedoms*	134	6	10	18	28	29	24	19
Изборних права / *Electoral rights*	2	-	-	-	-	2	-	-
Полног интегритета / *Sexual integrity*	11	1	-	1	1	3	1	4
Сексуалног злостављања и искоришћавања дјетета / *Sexual abuse and exploitation of a child*	21	2	4	2	4	3	3	3
Брака и породице / *Marriage and family*	276	6	14	29	96	66	34	31
Здравља људи / *Human health*	144	26	28	31	30	13	11	5
Права по основу рада / *Employment rights*	2	-	-	-	-	-	1	1
Имовине / *Property*	702	65	104	108	171	118	87	49
Привреде и платног промета / *The economy and payment transactions*	75	12	15	15	14	8	8	3
Безбједности рачунарских података / *Security of computer data*	2	-	-	-	2	-	-	-
Органа Републике Српске / *Republika Srpska authorities*	41	2	3	7	12	8	8	1
Службене дужности / *Official duty*	52	-	3	8	18	13	6	4
Правосуђа / *The Administration of Justice*	21	-	4	-	8	3	1	5
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	137	7	8	15	48	27	22	10
Јавног реда и мира / *Public order*	169	5	15	29	29	22	35	34
Опште сигурности људи и имовине / *General safety of people and property*	30	3	4	5	5	8	2	3
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	218	19	34	29	35	36	33	32
Животне средине / *The environment*	30	1	2	4	3	6	6	8
Остала кривична дјела из посебних закона (ван КЗРС) / *Other criminal offences from special laws (outside Penal Code)*	3	1	-	-	2	-	-	-

31.9. Малољетни пријављени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела, старости и полу, 2023.
Reported juvenile perpetrators by type od criminal offences, by age and by sex, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*		14 година *14 years*		15 година *15 years*		16 година *16 years*		17 година *17 years*		18 и више година *18 years and more*	
	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*	свега *all*	жене *female*
УКУПНО / *TOTAL*	105	2	17	-	29	1	22	1	34	-	3	-
Живота и тијела / *Life and body*	27	1	6	-	5	-	5	1	11	-	-	-
Слобода и права грађана / *Civil rights and freedoms*	4	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Полног интегритета / *Sexual integrity*	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Брака и породице / *Marriage and family*	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Здравља људи / *Human health*	3	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	-
Имовине / *Property*	48	1	9	-	12	1	10	-	15	-	2	-
Привреде и платног промета / *The economy and payment transactions*	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Јавног реда и мира / *Public order*	11	-	-	-	5	-	2	-	4	-	-	-
Опште сигурности људи и имовине / *General safety of people and property*	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	4	-	-	-	2	-	-	-	1	-	1	-

31.10. Малољетни пријављени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке тужилаштва, 2023.
Reported juvenile perpetrators by type of criminal offences and by type of Public Prosecutor's Office's decision, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*	Жене *Female*	Врста одлуке / *Type of decision*		
			припремни поступак није покренут *preparatory procedure not initiated*	припремни поступак обустављен *preparatory procedure terminated*	поднијет приједлог за изрицање санкције *proposal to impose sanctions submitted*
УКУПНО / *TOTAL*	105	2	35	4	66
Живота и тијела / *Life and body*	27	1	5	2	20
Слобода и права грађана / *Civil rights and freedoms*	4	-	2	-	2
Полног интегритета / *Sexual integrity*	2	-	-	-	2
Брака и породице / *Marriage and family*	2	-	2	-	-
Здравља људи / *Human health*	3	-	2	-	1
Имовине / *Property*	48	1	18	1	29
Привреде и платног промета / *The economy and payment transactions*	2	-	1	-	1
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	1	-	1	-	-
Јавног реда и мира / *Public order*	11	-	3	-	8
Опште сигурности људи и имовине / *General safety of people and property*	1	-	1	-	-
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	4	-	-	1	3

31.11. Малољетни оптужени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и врсти одлуке суда, 2023.
Accused juvenile perpetrators by type of criminal offences and by type of Public Prosecutor's Office's decision, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*	Жене *Female*	Врста одлуке / *Type of decision*			
			изречена кривична санкција *criminal sanction imposed*	обустављен поступак према малољетнику *procedure against a juvenile terminated*	изречена мјера безбједности уз васпитну мјеру или казну *security measure with educational - correctional measure or sentence*	изречена васпитна препорука *corrective recommendation imposed*
УКУПНО / *TOTAL*	37	2	36	1	-	-
Живота и тијела / *Life and body*	13	-	13	-	-	-
Брака и породице / *Marriage and family*	2	-	2	-	-	-
Здравља људи / *Human health*	1	-	1	-	-	-
Имовине / *Property*	13	1	13	-	-	-
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	2	1	2	-	-	-
Јавног реда и мира / *Public order*	2	-	1	1	-	-
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	4	-	4	-	-	-

31.12. Малољетни осуђени учиниоци кривичних дјела према врсти кривичног дјела и изреченој кривичној санкцији, 2023.
Convicted juvenile perpetrators by type of criminal offences and by criminal sanction imposed, 2023

Кривична дјела против *Criminal offences against*	Укупно *Total*	Жене *Female*	Малољетнички затвор *Juvenile imprisonment*	Васпитне мјере / *Educational-correctional measures*			
				свега *all*	упозорења и усмјеравања *warning and guidance*	појачаног надзора *increased supervision*	заводске мјере *institutional measures*
УКУПНО / *TOTAL*	36	2	-	36	21	14	1
Живота и тијела / *Life and body*	13	-	-	13	8	5	-
Брака и породице / *Marriage and family*	2	-	-	2	2	-	-
Здравља људи / *Human health*	1	-	-	1	-	1	-
Имовине / *Property*	13	1	-	13	6	6	1
Правног саобраћаја / *Legal procedures*	2	-	-	2	2	-	-
Јавног реда и мира / *Public order*	1	-	-	1	1	-	-
Безбједности јавног саобраћаја / *Traffic safety*	4	1	-	4	2	2	-

Издања Републичког завода за статистику
Republika Srpska Institute of Statistics editions

Статистички годишњак Републике Српске
Периодика: годишња (новембар)
Језици: српски, енглески; Формат: B5, тврди повез
Број страница (сса): 580; Тираж: 200
ISSN 2232-7312 (штампано издање)
ISSN 2490-3175 (електронско издање)

Statistical yearbook of Republika Srpska
Periodicity: annual (November)
Languages: Serbian, English; Format: B5, hardcover
Number of pages (cca): 580; Print run: 200
ISSN 2232-7312 (printed edition)
ISSN 2490-3175 (electronic edition)

Ово је Република Српска
Периодика: годишња (децембар)
Језик: српски; Формат: 130x180, меки повез
Број страница (сса): 125; Тираж: 200
ISSN 2232-7304 (штампано издање)
ISSN 2490-3205 (електронско издање)

This is Republika Srpska
Periodicity: annual (December)
Language: English; Format: 130x180, paperback
Number of pages (cca): 125; Print run: 30
ISSN 2490-3086 (printed edition)
ISSN 2490-3124 (electronic edition)

Градови и општине Републике Српске
Периодика: годишња (децембар)
Језици: српски, енглески; Формат: B5, тврди повез
Број страница (сса): 290; Тираж: 150
ISSN 2566-364X (штампано издање)
ISSN 2566-3658 (електронско издање)

Cities and municipalities of Republika Srpska
Periodicity: annual (December)
Languages: Serbian, English; Format: B5, hardcover
Number of pages (cca): 290; Print run: 150
ISSN 2566-364X (printed edition)
ISSN 2566-3658 (electronic edition)

Мјесечни статистички преглед
Периодика: мјесечна (40 дана од завршетка мјесеца на који се односи)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 75; Тираж: 25
ISSN 2490-2918 (штампано издање)
ISSN 2490-2926 (електронско издање)

Monthly statistical review
Periodicity: monthly (40 days after the end of the reference month)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 75; Print run: 25
ISSN 2490-2918 (printed edition)
ISSN 2490-2926 (electronic edition)

Анкета о потрошњи домаћинстава
Периодика: четворогодишња
Језици: српски, енглески; Формат: A4, меки повез
Број страница (сса): 45; Тираж: 30
ISSN 2566-3720 (штампано издање)
ISSN 2566-3739 (електронско издање)

Household budget survey
Periodicity: four-year
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 45; Print run: 30
ISSN 2566-3720 (printed edition)
ISSN 2566-3739 (electronic edition)

Анкета о радној снази
Периодика: годишња (октобар); Посљедња година издавања: 2019.
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 30; Тираж: 35
ISSN 2490-2934 (штампано издање)
ISSN 2490-2942 (електронско издање)

Labour force survey
Periodicity: annual (October); Last year of publishing: 2019
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 30; Print run: 35
ISSN 2490-2934 (printed edition)
ISSN 2490-2942 (electronic edition)

Демографска статистика
Периодика: годишња (септембар)
Језици: српски, енглески; Формат: A4, меки повез
Број страница (сса): 85; Тираж: 95
ISSN 2490-2659 (штампано издање)
ISSN 2490-2667 (електронско издање)

Demographic statistics
Periodicity: annual (September)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 85; Print run: 95
ISSN 2490-2659 (printed edition)
ISSN 2490-2667 (electronic edition)

Дјечје сиромаштво у Републици Српској
Периодика: вишегодишња
Језици: српски, енглески
Формат: A4, меки повез
Број страница (сса): 30
Тираж: 25

Child poverty in Republika Srpska
Periodicity: perennial
Languages: Serbian, English
Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 30
Print run: 25

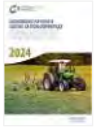

Економски рачуни и цијене за пољопривреду
Периодика: годишња (новембар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 35; Тираж: 30
ISSN 2490-2799 (штампано издање)
ISSN 2490-2802 (електронско издање)

Economic accounts and prices for agriculture
Periodicity: annual (November)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 35; Print run: 30
ISSN 2490-2799 (printed edition)
ISSN 2490-2802 (electronic edition)

Енергетски биланси
Периодика: годишња (децембар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 35; Тираж: 45
ISSN 2490-3760 (штампано издање)
ISSN 2490-3779 (електронско издање)

Energy balances
Periodicity: annual (December)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 35; Print run: 45
ISSN 2490-3760 (printed edition)
ISSN 2490-3779 (electronic edition)

Жене и мушкарци у Републици Српској
Периодика: двогодишња (децембар)
Језици: српски, енглески; Формат: А6, меки повез
Број страница (сса): 65; Тираж: 100
ISSN 2490-306X (штампано издање)
ISSN 2490-3078 (електронско издање)

Women and men in Republika Srpska
Periodicity: biennial (December)
Languages: Serbian, English; Format: A6, paperback
Number of pages (cca): 65; Print run: 100
ISSN 2490-306X (printed edition)
ISSN 2490-3078 (electronic edition)

Животна средина
Периодика: годишња (децембар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 40; Тираж: 40
ISSN 2490-3809 (штампано издање)
ISSN 2490-3817 (електронско издање)

Environment
Periodicity: annual (December)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 40; Print run: 40
ISSN 2490-3809 (printed edition)
ISSN 2490-3817 (electronic edition)

Инвестиције
Периодика: годишња (децембар)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 25; Тираж: 40
ISSN 2490-2691 (штампано издање)
ISSN 2490-2705 (електронско издање)

Investments
Periodicity: annual (December)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 25; Print run: 40
ISSN 2490-2691 (printed edition)
ISSN 2490-2705 (electronic edition)

Индикатори одрживог развоја Републике Српске
Периодика: вишегодишња
Језици: српски, енглески; Формат: B5, меки повез
Број страница (сса): 190; Тираж: 100
ISSN 2637-1774 (штампано издање)
ISSN 2637-1782 (електронско издање)

Republika Srpska sustanable development indicators
Periodicity: perennial
Languages: Serbian, English; Format: B5, paperback
Number of pages (cca): 190; Print run: 100
ISSN 2637-1774 (printed edition)
ISSN 2637-1782 (electronic edition)

Индустрија
Периодика: годишња (децембар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 35; Тираж: 40
ISSN 2490-3787 (штампано издање)
ISSN 2490-3795 (електронско издање)

Industry
Periodicity: annual (December)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 35; Print run: 40
ISSN 2490-3787 (printed edition)
ISSN 2490-3795 (electronic edition)

Индустријски производи
Периодика: годишња (октобар); Посљедња година издавања: 2021.
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 80; Тираж: 35
ISSN 2490-2772 (штампано издање)
ISSN 2490-2780 (електронско издање)

Industrial products
Periodicity: annual (October); Last year of publishing: 2021
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 80; Print run: 35
ISSN 2490-2772 (printed edition)
ISSN 2490-2780 (electronic edition)

Култура и умјетност
Периодика: годишња (октобар)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 85; Тираж: 30
ISSN 2490-2896 (штампано издање)
ISSN 2490-290X (електронско издање)

Culture and art
Periodicity: annual (October)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 85; Print run: 30
ISSN 2490-2896 (printed edition)
ISSN 2490-290X (electronic edition)

Национални рачуни
Периодика: годишња (децембар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 40; Тираж: 40
ISSN 2490-2713 (штампано издање)
ISSN 2490-2721 (електронско издање)

National accounts
Periodicity: annual (December)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 40; Print run: 40
ISSN 2490-2713 (printed edition)
ISSN 2490-2721 (electronic edition)

Предшколско образовање
Периодика: годишња (април)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 50; Тираж: 30
ISSN 2490-3000 (штампано издање)
ISSN 2490-3019 (електронско издање)

Preschool education
Periodicity: annual (April)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 50; Print run: 30
ISSN 2490-3000 (printed edition)
ISSN 2490-3019 (electronic edition)

Основно образовање
Периодика: годишња (јун)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 70; Тираж: 30
ISSN 2490-2969 (штампано издање)
ISSN 2490-2977 (електронско издање)

Primary education
Periodicity: annual (June)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 70; Print run: 30
ISSN 2490-2969 (printed edition)
ISSN 2490-2977 (electronic edition)

Средње образовање
Периодика: годишња (јун)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 60; Тираж: 30
ISSN 2490-2985 (штампано издање)
ISSN 2490-2993 (електронско издање)

Secondary education
Periodicity: annual (June)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 60; Print run: 30
ISSN 2490-2985 (printed edition)
ISSN 2490-2993 (electronic edition)

Високо образовање
Периодика: годишња (октобар)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 70; Тираж: 30
ISSN 2490-3027 (штампано издање)
ISSN 2490-3035 (електронско издање)

Higher education
Periodicity: annual (October)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 70; Print run: 30
ISSN 2490-3027 (printed edition)
ISSN 2490-3035 (electronic edition)

Плате, запосленост и незапосленост
Периодика: годишња (април)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 35; Тираж: 30
ISSN 2490-2853 (штампано издање)
ISSN 2490-2861 (електронско издање)

Wages, employment and unemployment
Periodicity: annual (April)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 35; Print run: 30
ISSN 2490-2853 (printed edition)
ISSN 2490-2861 (electronic edition)

Пољопривреда
Периодика: годишња (јун); Посљедња година издавања: 2020.
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 35; Тираж: 35
ISSN 2490-2837 (штампано издање)
ISSN 2490-2845 (електронско издање).

Agriculture
Periodicity: annual (June); Last year of publishing: 2020
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 35; Print run: 35
ISSN 2490-2837 (printed edition)
ISSN 2490-2845 (electronic edition).

Саобраћај и везе
Периодика: годишња (октобар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 55; Тираж: 30
ISSN 2490-287X (штампано издање)
ISSN 2490-2888 (електронско издање)

Transport and communications
Periodicity: annual (October)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 55; Print run: 30
ISSN 2490-287X (printed edition)
ISSN 2490-2888 (electronic edition)

Социјална заштита
Периодика: годишња (август)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 90; Тираж: 30
ISSN 2490-2675 (штампано издање)
ISSN 2490-2683 (електронско издање)

Social welfare
Periodicity: annual (August)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 90; Print run: 30
ISSN 2490-2675 (printed edition)
ISSN 2490-2683 (electronic edition)

Спољна трговина
Периодика: годишња (октобар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 35; Тираж: 30
ISSN 2490-2756 (штампано издање)
ISSN 2490-2764 (електронско издање)

External trade
Periodicity: annual (October)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 35; Print run: 30
ISSN 2490-2756 (printed edition)
ISSN 2490-2764 (electronic edition)

Туризам
Периодика: годишња (октобар)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 30; Тираж: 30
ISSN 2490-273X (штампано издање)
ISSN 2490-2748 (електронско издање)

Tourism
Periodicity: annual (October)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 30; Print run: 30
ISSN 2490-273X (printed edition)
ISSN 2490-2748 (electronic edition)

Цијене
Периодика: годишња (јул)
Језици: српски, енглески; Формат: 200x280, меки повез
Број страница (сса): 45; Тираж: 30
ISSN 2490-2624 (штампано издање)
ISSN 2490-2632 (електронско издање)

Prices
Periodicity: annual (July)
Languages: Serbian, English; Format: 200x280, paperback
Number of pages (cca): 45; Print run: 30
ISSN 2490-2624 (printed edition)
ISSN 2490-2632 (electronic edition)

Шумарство
Периодика: годишња (август)
Језици: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница (сса): 75; Тираж: 30
ISSN 2490-2810 (штампано издање)
ISSN 2490-2829 (електронско издање)

Forestry
Periodicity: annual (August)
Languages: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages (cca): 75; Print run: 30
ISSN 2490-2810 (printed edition)
ISSN 2490-2829 (electronic edition)

Посебна издања
Special editions

20 година Републичког завода за статистику
Језик: српски, Формат: 200x190, тврди повез
Број страница: 131; Тираж: 150
Година издавања: 2012.
ISBN 978-99955-56-01-3

20 years of the Republika Srpska Institute of Statistics
Language: English; Format: 200x190, hardcover
Number of pages: 131
Print run: 30
Year of publishing: 2012

Статистика новог доба
Језик: српски, Формат: 195x255, меки повез
Број страница: 151; Тираж: 300
Година издавања: 2022.
ISBN 978-99955-56-08-2

Statistics of New Age
Language: Serbian; Format: 195x255, paperback
Number of pages: 151; Print run: 300
Year of publishing: 2022
ISBN 978-99955-56-08-2

Основна начела званичне статистике - Кодекс праксе европске статистике
Језик: српски; Формат: А6, меки повез
Број страница: 31; Тираж: 50
Година издавања: 2019.
ISBN 978-99955-56-07-5

Main principles of official statistics - European Statistics Code of Practice
Language: Serbian; Format: A6, paperback
Number of pages: 31; Print run: 50
Year of publishing: 2019
ISBN 978-99955-56-07-5

Отворена књига о Попису у Бих 2013.
Језик: српски
Формат: 170x240, тврди повез
Број страница: 104; Тираж: 200
Година издавања: 2016.
ISBN 978-99955-56-02-0

Open Book on the Census in BiH 2013
Language: English
Format: 170x240, hardcover
Number of pages: 110; Print run: 70
Year of publishing: 2016
ISBN 978-99955-56-03-7

Отворена књига о Попису у Бих 2013. (друго, допуњено издање)
Језик: српски; Формат: 170x240, тврди повез
Број страница: 127; Тираж: 150
Година издавања: 2017.
ISBN 978-99955-56-06-8

Open Book on the Census in BiH 2013 (second, revised edition)
Language: English
Format: 170x240
Number of pages: 132
Year of publishing : 2017

Попис становништва, домаћинстава и станова у БиХ 2013.
РЕПУБЛИКА СРПСКА - ПРЕЛИМИНАРНИ РЕЗУЛТАТИ
Језик: српски, енглески; Формат: А4, меки повез
Број страница: 68; Тираж: 100
Година издавања: 2014.

Census of Population, Households and Dwellings in BH 2013
REPUBLIKA SRPSKA - PRELIMINARY RESULTS
Language: Serbian, English; Format: A4, paperback
Number of pages: 68; Print run: 100
Year of publishing: 2014

Попис становништва, домаћинстава и станова у Републици Српској 2013. године
РЕЗУЛТАТИ ПОПИСА - градови, општине, насељена мјеста
Језик: српски; Формат: А4, тврди повез
Број страница: 97; Тираж: 100
ISBN 978-99955-56-04-4

Census of Population, Households and Dwellings in Republika Srpska 2013
CENSUS RESULTS – cities, municipalities, settlements
Language: Serbian; Format: A4, hardcover
Number of pages: 97; Print run: 100
ISBN 978-99955-56-04-4

Саопштења
Releases

Објављују се редовно (мјесечно, тромјесечно, полугодишње, годишње). Током године објави се више од 400 саопштења.
Језик: српски, енглески
Формат: А4
ISSN 2490-2950 (електронско издање)

Released regularly (monthly, quarterly, semi-annually, annually). During one year, more than 400 releases are released.
Language: Serbian, English
Format: A4
ISSN 2490-2950 (electronic edition)

Издања Републичког завода за статистику се могу бесплатно преузети у PDF формату са наше веб странице

Republika Srpska Institute of Statistics editions can be downloaded free of charge in PDF format from our website

www.rzs.rs.ba

САРАДНИЦИ НА ИЗРАДИ ГОДИШЊАКА

1. ОПШТИ ПОДАЦИ
   више аутора

2. ГЕОГРАФСКИ И МЕТЕОРОЛОШКИ ПОДАЦИ
   Нада Малиновић, Велибор Витор, Јелена Вићановић, Небојша Николић, Ранка Радић, Сњежана Цвијић-Амулић, Саша Марић, Инес Ђурић

3. ИЗБОРИ
   Маја Кундачина

4. РЕГИСТАР ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКАТА
   Нада Малиновић, Стеван Марјановић, Давор Матић

5. СТАНОВНИШТВО
   Деан Арежина, Драгана Мандић

6. ЗАПОСЛЕНОСТ, НЕЗАПОСЛЕНОСТ И ПЛАТЕ
   Биљана Глушац, Владимир Копривица, Јелена Барош, Вера Љубичић

7. БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД
   Рада Радановић, Жана Алагић, Јадранка Лубурић, Милка Циганović, Драгана Куновац

8. ПОТРОШЊА СТАНОВНИШТВА
   Биљана Тешић

9. БУЏЕТИ И ФОНДОВИ
   Сандра Ђуђић, Нина Малинић, Радмила Миличевић, Душица Томић, Тања Шавија

10. ФИНАНСИЈСКИ СЕКТОР
    мр Сњежана Рудић, Тања Телић, Весна Тодоровић, Велибор Војиновић, Јована Маринковић, мр Тамара Пејић Петковић, мр Драгана Копрена, Велимир Крајишник, др Миодраг Јандрић, Вања Олуић-Скендерија, Адријана Цвијетић

11. ИНВЕСТИЦИЈЕ
    Рада Радановић, Дијана Малеш

12. СТРУКТУРНЕ ПОСЛОВНЕ СТАТИСТИКЕ
    Биљана Ђукић, Јелена Гламочика, Слађана Никић, Даница Бабић

13. ЦИЈЕНЕ
    Жељка Драшковић, Славица Кукрић, Јасминка Милић

14. ПОЉОПРИВРЕДА И РИБАРСТВО
    Биљана Ђукић, Лазо Шегрт, Бранислав Гојковић, Нада Шобот, Данијела Савановић-Вебер

15. ШУМАРСТВО
    Биљана Ђукић, Данијела Савановић-Вебер

16. ЖИВОТНА СРЕДИНА
    Биљана Ђукић, Стана Копрановић

17. ИНДУСТРИЈА
    Биљана Ђукић, Биљана Јеличић, Андреа Ерак-Латиновић, Јелена Комљеновић

ASSOCIATES ON COMPILING OF THE YEARBOOK

1. GENERAL DATA
several authors

2. GEOGRAPHICAL AND METEOROLOGICAL DATA
Nada Malinović, Velibor Vitor, Jelena Vićanović, Nebojša Nikolić, Ranka Radić, Snježana Cvijić-Amulić, Saša Marić, Ines Đurić

3. ELECTIONS
Maja Kundačina

4. REGISTER OF BUSINESS ENTITIES
Nada Malinović, Stevan Marjanović, Davor Matić

5. POPULATION
Dean Arežina, Dragana Mandić

6. EMPLOYMENT, UNEMPLOYMENT AND WAGES
Biljana Glušac, Vladimir Koprivica, Jelena Baroš, Vera Ljubičić

7. GROSS DOMESTIC PRODUCT
Rada Radanović, Žana Alagić, Jadranka Luburić, Milka Ciganović, Dragana Kunovac

8. PERSONAL CONSUMPTION
Biljana Tešić

9. BUDGETS AND FUNDS
Sandra Đuđić, Nina Malinić, Radmila Miličević, Dušica Tomić, Tanja Šavija

10. FINANCIAL SECTOR
MSc Snježana Rudić, Tanja Telić, Vesna Todorović, Velibor Vojinović, Jovana Marinković, MSc Tamara Pejić Petković, MSc Dragana Koprena, Velimir Krajišnik, Miodrag Jandrić, PhD, Vanja Oluić-Skenderija, Adrijana Cvijetić

11. INVESTMENTS
Rada Radanović, Dijana Maleš

12. STRUCTURAL BUSINESS STATISTICS
Biljana Đukić, Jelena Glamočika, Slađana Nikić, Danica Babić

13. PRICES
Željka Drašković, Slavica Kukrić, Jasminka Milić

14. AGRICULTURE AND FISHERY
Biljana Đukić, Lazo Šegrt, Branislav Gojković, Nada Šobot, Danijela Savanović-Veber

15. FORESTRY
Biljana Đukić, Danijela Savanović-Veber

16. ENVIRONMENT
Biljana Đukić, Stana Kopranović

17. INDUSTRY
Biljana Đukić, Biljana Jeličić, Andrea Erak-Latinović, Jelena Komljenović

18. ЕНЕРГЕТИКА
Биљана Ђукић, Рада Липовчић

19. ГРАЂЕВИНАРСТВО
Биљана Ђукић, Желимир Радишић

20. СПОЉНА ТРГОВИНА
мр Сања Стојчевић Увалић

21. ДИСТРИБУТИВНА ТРГОВИНА
Јелена Гламочика, Санела Боројевић, Радмила Лазендић

22. ТУРИЗАМ
Мирослав Илић

23. САОБРАЋАЈ И ВЕЗЕ
Тања Бошњак, Јелена Кљајић

24. ОБРАЗОВАЊЕ
Долорес Пеулић, Деан Арежина, Милка Лончар Антић

25. ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ
Долорес Пеулић, Ђорђе Којић

26. ИНФОРМАЦИОНО ДРУШТВО
Александра Ђонлага, Сузана Станојевић

27. КУЛТУРА И УМЈЕТНОСТ
Радојка Гвозденац

28. ЗДРАВСТВО
Проф. др Слађана Шиљак, доц. др Нина Родић Вукмир,
др Јелена Ђаковић Девић, др Марина Јелен, Валентина Недић,
Бојана Вујић, Софија Стјепановић

29. ЗДРАВСТВЕНО И ПЕНЗИЈСКО-ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ
мр Љубинка Кубат, Небојша Боројевић, Драган Поповић,
Младен Лепир, Татјана Тодоровић Дорчић, Сузана Марковић,
Младен Миливојевић, Жељко Павловић, Јована Крунић

30. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА
Сузана Станојевић

31. ПРАВОСУЂЕ
Вања Вилипић

18. ENERGY
Biljana Đukić, Rada Lipovčić

19. CONSTRUCTION
Biljana Đukić, Želimir Radišić

20. EXTERNAL TRADE
MSc Sanja Stojčević Uvalić

21. DISTRIBUTIVE TRADE
Jelena Glamočika, Sanela Borojević, Radmila Lazendić

22. TOURISM
Miroslav Ilić

23. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS
Tanja Bošnjak, Jelena Kljajić

24. EDUCATION
Dolores Peulić, Dean Arežina, Milka Lončar Antić

25. RESEARCH AND DEVELOPMENT
Dolores Peulić, Đorđe Kojić

26. INFORMATION SOCIETY
Aleksandra Đonlaga, Suzana Stanojević

27. CULTURE AND ART
Radojka Gvozdenac

28. HEALTH CARE
Prof. Dr. Slađana Šiljak, Asst. Prof. Nina Rodić Vukmir,
Dr. Jelena Đaković Dević, Dr. Marina Jelen, Valentina Nedić,
Bojana Vujić, Sofija Stjepanović

29. HEALTH, PENSION AND DISABILITY INSURANCE
MSc Ljubinka Kubat, Nebojša Borojević, Dragan Popović,
Mladen Lepir, Tatjana Todorović Dorčić, Suzana Marković,
Mladen Milivojević, Željko Pavlović, Jovana Krunić

31. SOCIAL WELFARE
Suzana Stanojević

31. ADMINISTRATION OF JUSTICE
Vanja Vilipić

Издаје Републички завод за статистику, Република Српска, Бања Лука, Владике Платона бб – Тел. +387 51 332 700 – Директор Дарко Милуновић, главни уредник – Тираж 120 – Излази годишње – Годишњак је објављен и на интернету на адреси: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba – **Приликом коришћења података обавезно навести извор**

Published by Republika Srpska Institute of Statistics, Banja Luka, Vladike Platona bb – Tel. +387 51 332 700 – Director Darko Milunović, Editor in chief – Total print run copies 120 – Annual periodicity – The Yearbook is available on the Internet at: www.rzs.rs.ba - E-mail: stat@rzs.rs.ba – These data can be used provided the source is acknowledged

A
B
C
D
A
B
C